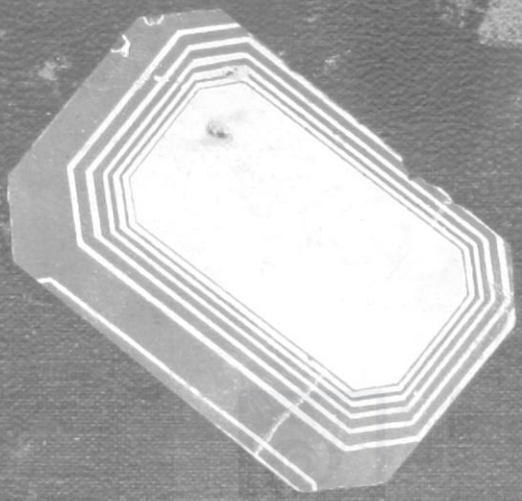

Η ΩΡΑΙΑ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

99

Καστριώτης Ἀναγνώστης

94

Σ 4729

JULES MARY

Η
ΩΡΑΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ
ΗΘΙΚΩΤΑΤΗ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΤΙΚΩΤΑΤΗ
μετ' εἰκόνων

Μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ

ὑπο
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΡΠΑΡΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ

Ἀδείᾳ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας
(ὑπ' ἀριθ. 103 καὶ ἡμερομ. 8 Σαφὲρ 1318)

ὑπο
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΛΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
1900
Τύποις Γ. Δ. Γεωργοπούλου, Κουρσοὺμ-Χὰν ἀριθ. 3

Καθημένη ἐπὶ ἕδρας τὴν κεφαλὴν κεκυφυῖαν ἔχουσα, μελανειμονοῦσα, μὲ χεῖρας συνενωμένας ἡ Ἑλένη δὲ Βιλεφὸρ, ἡ ὑπὲρ τῆς προσβληθείσης τιμῆς τοῦ υἱοῦ ἐν πένθει διατελοῦσα, ὑπὸ φοβερᾶς κατείχετο μελαγχολίας. (Ἴδε σελ. 9)

Η ΩΡΑΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α'.

ΕΝ ΑΡΧΑΙΟΝ ΠΑΘΟΣ

Α'.

Ἡ ἄφιξις τῆς Ἠαρισινῆς.

Παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Σέβρ κεῖται τὸ χωρίον Κλισσὸν περιστοιχούμενον ὑπὸ τῶν εὐμεγέθων καὶ εἰρεπωμένων πύργων καὶ τῶν μεγαλοπρεπῶν λειψάνων τοῦ μεγάρου Ὀλιβιὲ, καταδαφισθέντος καθ' ἣν ἐποχὴν ἀνῆκεν ἐκ κληρονομικοῦ δικαιώματος εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν δουκῶν Δὲ Βιλεφόρ. Ἡ οἰκοδόμησις τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος μεγάρου, ἐγένετο κατὰ τὴν ἐπάνοδον σταυροφορίας τινός, ἐπὶ αὐτῆς ταύτης τῆς ὄχθης τοῦ Σέβρ ποταμοῦ. Τὰ ἐρείπια, μάρτυρες λυπηροῦ παρελθόντος, φαίνονται ὡσεὶ δεσπόζοντα εἰσέτι τῆς καταφύτου καὶ δενδροσκεπεῦς Βανδέας τῆς περιφραττομένης ὑπὸ τῶν ὑψηλῶν φραγμῶν τοῦ Βοκόζ, καὶ ἐν μέσῳ τῶν μελανῶν καὶ οὐρανομήκων τοίχων, ὧν ὁ σκληρὸς γρανίτης φέρει εἰσέτι τὰ ἴχνη τῆς ἐρειπώσεως, ἐγείρεται ὡς ὑπερήφανος δρῦς ὁ νέος περικαλλὴς καὶ πάλλευκος οἶκος τῶν Βιλεφόρ, οἱονεὶ ὡς ἐξ ἀντιθέσεως, παρεμφερὴς μειδιάματος ἐν μέσῳ τῶν ἀναμνήσεων τούτων ἐποχῆς ἀπηχομένης καὶ τῶν τραγικῶν ἐκείνων ἐπεισοδίων αἰώνων παρελθόντων.

Τὴν δεκάτην Δεκεμβρίου τοῦ 1893 ἡ ἁμαξοστοιχία τῆς Νάντης, ἡ εἰς Κλισσὸν ἀφικνουμένη περὶ τὴν ἑβδόμην ὥραν, δὲν ἐπεβίβαζεν εἰς τὸν σταθμὸν παρὰ μίαν μόνην ταξειδιώτιδα, ὁλοτελῶς περικεκαλυμμένην ὑπὸ παδήρους ἐπενδύτου περιφράσσοντος ὅλην σχεδὸν τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. Ἡ προφύλαξις ἄλλως τε αὕτη καθίστατο ἐπάναγκης διότι ἔβρεχε ραγδαίως. Τὸ ὕδωρ εἶχεν ὑπερχειλήσει κατὰ

μῆκος τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς καὶ ἔπιπτεν δίκην χειμάρρου ἐκ τῶν στεγῶν τῶν σιδηροδρομικῶν ἁμαξῶν.

Τὸ ἐπικρατοῦν σκότος ἦτο ἤδη βαθὺ καὶ τὸ ψῦχος ἀρκούντως δρυμύ. Ὁ ἁμαξοστοιχιάρχης περιβεβλημένος τὸν ἀδιάβροχον ἐπενδύτην του, ἤρξατο κραυγάζων: «Κλισσόν! Κλισσόν!». Εἰς τὴν κραυγὴν αὐτοῦ ἠκούσθη ἀνταπαντῶσα ἡ τῆς ἀτμομηχανῆς, καὶ μετὰ βραχυτάτην πάροδον, ἡ ἁμαξοστοιχία ἤρξατο ὀδεύουσα ἐν μέσῳ τῆς νυκτὸς καὶ τῆς ραγδαίας βροχῆς.

Ἄνθρωπός τις εἶχε ῥίψει ἔκ τινος ἁμάξης ἐπὶ τῆς πλατείας ἕνα μικρὸν μάρσιππον.

Ἡ ταξειδιῶτις παρουσίασεν τὸ τῆς τρίτης θέσεως εἰσιτήριόν της καὶ μετ' αὐτοῦ τὸ τῶν ἀποσκευῶν της.

Ὁ ἀνὴρ ἠρώτησε·

— Θὰ καταβῆτε εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Εὐρώπης;

— Ὄχι, μὲ περιμένουν εἰς τὸ μέγαρον τῶν Βιλεφόρ, ἀπήντησεν φωνὴ γλυκεῖα καὶ δειλήμων.

— Ἐλησμόνησαν νὰ σᾶς στείλλουν τὴν ἅμαξαν, καὶ δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν θὰ ἀναγκασθῆτε νὰ ἀνεβῆτε ἕως ἐκεῖ ἐπάνω πεζῆ. Θὰ σᾶς φέρω τὸ μαρσίππι σας μὲ μίαν χειράμαξα.

Ἡ νεαρὰ γυνὴ—διότι πράγματι ἐφαίνετο νέα παρὰ τὸν ποδήρη ἐπενδύτην, ὅστις ἀπέκρυπτε τὸ ἀνάστημα καὶ τὸ πρόσωπόν της,—ἔσπευσε νὰ ζητήσῃ σκέπην ὑπὸ τὸν σταθμόν. Μετά τινος δισταγμοῦ εἶχε παρατηρήσει πέριξ αὐτῆς τὴν μέλαιναν νύκτα καὶ τοὺς χειμάρρους τῆς πιπτούσης βροχῆς.

Ὁ ἀνὴρ τοῦ σιδηροδρόμου ὑπετονθόρυσεν.

— Χωρὶς ἀμφιβολίαν, φαίνεται, πῶς σᾶς ἐλησμόνησαν, πρέπει ὅμως νὰ τοὺς συγχωρήσετε, ἐπειδὴ σήμερα οἱ καϋμένοι οἱ ἄνθρωποι ἔχασαν τὴν ἡσυχίαν τους.. Ὁ υἱὸς κοντεύει νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸ συμβούλιον τῶν Πολεμικῶν.. Αὐτὴ εἶναι ἡ αἰτία ποῦ τοὺς ἀνησυχεῖ.

Αὕτη ἠκροάσατο ὀλίγον. Ἡ βροχὴ ἐξηκολούθει πίπτουσα διὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε ἐντάσεως. Ἄνθρωπός τις τῇ παρεχώρησε τὸ ἀλεξίβροχόν του.

— Ἂς φύγωμεν! εἶπεν αὕτη μειδιῶσα. Εὐθὺς ὅτε θὰ φθάσω ἐκεῖ θὰ ἀλλάξω ἐνδύματα, ἰδοῦ τὸ πᾶν. Εἶναι μακράν;

— Ὄχι. Ἐὰν δὲν ἦτον τόσο σκοτεινὰ, θὰ ἐβλέπαμε τὸ μέγαρον. . . Δέκα πέντε λεπτῶν ὑπόθεσις.

Καὶ ἡ νεαρὰ γυνὴ μετὰ σταθεροῦ βήματος ἤρξατο ὀδεύουσα. Ἡ καταιγὶς ἐπνύξησεν. Ὁ ἀνὴρ κεκυφὼς ἐπὶ τῆς χειρομάξης του ὤθει αὐτὴν καταρώμενος τὴν θύελλαν, ἐνῷ ἡ νεαρὰ γυνὴ ἐπανέκλεισε τὸ ἀλεξιβρόχιόν της, ἵνα μεταχειρισθῇ αὐτὸ ἀντὶ βακτηρίας, καὶ τὸ ὁποῖον ἠπείλει νὰ παρασύρῃ αὐτὴν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, ὑπέλαβεν αὕτη γελῶσα, τόσον χεῖρον, ἡ βροχὴ θὰ μὲ διαπεράσῃ μέχρις ὀστέων, ἰδοὺ τὸ πᾶν.

Ὁ χωρικὸς στραφεὶς ἐκ νέου πρὸς αὐτὴν εἶπε κάτι τι, ἀλλ' αἱ λέξεις αὐτοῦ ἀπεπνίγησαν ἐν μέσῳ τῶν μυκηθμῶν τοῦ ἀνέμου. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἀμφότεροι ἐβάδιζον σιωπηλοί.

Ἀνὰ πᾶν βῆμα ἡ ὁδὸς καθίστατο δυσχερεστέρα καὶ ἀνώμαλος. Εἶχον λάβει ἀτραπόν τινα, ἐν μέσῳ τῶν πυκνῶν ἐκείνων φραγμῶν, τῶν ἐχόντων ὕψος τριῶν ἢ τεσσάρων μέτρων, εἰς οὓς κατὰ μέγα μέρος ὀφείλεται τὸ ἔξοχον ὄνομα Βοκάζ τὸ παραχωρηθὲν εἰς τὸ χωρίον τοῦτο καὶ τοὺς ὁποίους οἱ πόλεμοι τῆς Βανδέας κατέστησαν ἀπαισίως δημοφιλεῖς. Τὸ πετρῶδες τοῦ ἐδάφους συνέτεινεν ὅπως ταλαντεύεται ὁ ἐντὸς τῆς χειραμάξης μάρσιππος. Τότε ὁ ἀνὴρ, στραμμάτων πρὸς στιγμὴν, ἐπανέθετεν αὐτὸν ἐν ἰσορροπίᾳ καὶ τούτου γενομένου ἐπανελάμβανε τὴν πορείαν του. Ἦν βεβρεγμένος μέχρις ὀστέων, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκείνη. Ἡ ἐπὶ τοῦ πετρώδους ἐδάφους πορεία διήρκεσεν ἐπὶ δεκαπεντάλεπτον.

— Δὲν θὰ φθάσωμεν ποτέ! ἐφώνησεν ἡ γλυκεῖα φωνὴ τῆς γυναικὸς μετὰ ἀποθαρρύνσεως.

— Συμπάθειο, κυρία, ἐφθάσαμεν! Παρατηρήσατε!...

Καὶ ὁ χωρικὸς ἔστη.

Ἐκείνη προσεπάθησε νὰ ἴδῃ, νὰ διακρίνῃ τὰ περὶ αὐτήν. Ματαία προσπάθεια! Ἡ νὺξ ἦν μέλαινα ὡς κόλασις.

— Ποῦ εἶναι τὸ μέγαρον Δε Βιλεφόρ;

— Ἐδῶ! κοντά σας... Ἁπλώσετε τὸ χέρι σας, νὰ, αὐτὴ εἶναι ἡ κιγκλιδωτὴ τοῦ κήπου.

— Καὶ τὰ ἐρείπια; Καὶ ὁ πύργος;

Ἐκεῖνος ἐδακτυλοδίκτησε κάτι τι ἀόριστον ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας.

— Ἐκεῖ! Ἐκεῖ εἶναι! Πέτραις, τοῖχοι ὑπάρχουσιν παντοῦ... Μὴ στενοχωρεῖσθε... Αὔριον τὴν ἡμέραν θὰ τὰ ἰδῆτε ὅλα... Ὑπάγω νὰ κτυπήσω διὰ νὰ ἔλθουν νὰ σᾶς ἀνοίξουν...

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔσυρεν παταγωδῶς τὸν κωδωνίσκον. Μετὰ πεντάλεπτον πάροδον ἔκρουσεν ἐκ νέου. Ἡ βροχὴ ἐπηύξησε. Ἡ καταιγὶς ἐμύκᾶτο σφοδρότερον. Ἡ νεαρὰ γυνὴ ἔντρομος κατέφυγεν κάτωθεν σκέπης τινός. Ἔτρεμε σύσσωμος. Ὁ χωρικὸς ἔλαβε τὸν λόγον.

— Εἶχα δηλῶ εἰς τὸ εἰσιτήριον τῶν ἀποσκευῶν σας, ὅτι ἔρχεσθε ἀπὸ τὰ Παρίσια... Εἰς τὴν Νάντην, ὅταν ἐπερνούσατε, δὲν εἴχετε ἀκούσει τίποτε νὰ λέγουν διὰ τὸν δοῦκα Δὲ Βιλεφόρ;

— Τίποτε.

— Αὐτὸ εἶναι διότι ἀκόμη τὸ Συμβούλιον τῶν Πολεμικῶν δὲν ἐτελείωσε... Εἰξεύρετε τὰ τρέχοντα;

— Ναὶ, εἰξεύρω πᾶν ὅ,τι εἶχον διαλάβει αἱ ἐφημερίδες... Τὴν δολοφονίαν τοῦ κ. Ζιρουδιὲ, τοῦ πυργοδεσπότου τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων... τὴν κατὰ τοῦ Δουκὸς Ὁρατίου ἐκτοξευθεῖσαν κατηγορίαν, πρεσβυτέρου υἱοῦ τῆς δουκίσσης Δε Βιλεφόρ... τὴν σύλληψίν του... τὴν διαδικασίαν του ἐνώπιον τοῦ Πολεμικοῦ Συμβουλίου τῆς Νάντης, ἔνθα εἶναι ἀξιωματικός... καὶ τὰς περὶ ἀθωότητος διαμαρτυρήσεις του.

— Ἂν εἶναι ἀθῶος ἢ ὄχι, αὐτὸ μόνος του τὸ λέγει... ἀλλὰ αὐτὸ μόνον δὲ φθάνει.

Καὶ ἐπειδὴ κανεὶς μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης δὲν ἔσπευσε νὰ ἀνοίξῃ, ὁ ἀνὴρ ὀργισθεὶς ἤρξατο κρούων δι' ὅλης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

— Μὰ τί διάβολο! κουράθηκαν λοιπὸν ὅλοι τους!

Ὑψῶν δὲ τοὺς ὤμους καὶ δακτυλοδεικτύσας τὸ μέγαρον, προσέθηκε·

— Ἐὰν τυχὸν καὶ τὸ κατορθώσετε νὰ μείνετε ἐκεῖ, πρέπει νὰ ἔχετε μεγάλη ὑπομονή, ἐπειδὴ δὲν θὰ ἔχετε γέλοια καὶ διασκεδάσεις ὅλον τὸν καιρόν...

Ἤμελλε δὲ νὰ ἐξακολουθήσῃ, ἀλλ' ἀκριβῶς κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἠκούσθη κρότος βημάτων. Ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους τῆς κιγκλιδωτῆς ἠκούσθη φωνή τις ἐρωτῶσα·

— Ποῖος εἶναι ἐκεῖ; Τί θέλετε; Ἔρχεσθε ἀπὸ τὸ τηλεγραφεῖον;

— Κυρία μου, ἐσεῖς ἐξηγηθῆτε, εἶπεν ὁ χωρικὸς εἰς τὴν ταξειδιώτιδα· ἐγὼ πλέον δὲν ἀνακατόνομαι.

Ἡ νεαρὰ γυνὴ ἐφιλοδώρησεν αὐτὸν διά τινος νομίσματος. Ἐκεῖνος ἀπονείμας τὰς εὐχαριστίας του, ἐχαιρέτισε καὶ ἀπῆλθε πρὸς τὰ ἴδια.

— Εἶμαι ἡ δεσποινὶς Ἔμμα Ναταλιέ, εἶπεν ἡ νεαρὰ γυνή... ἡ ὑπὸ τῆς κυρίας δουκίσσης ἀναμενομένη παιδαγωγός... Δὲν ἤρα κανένα εἰς τὸν σταθμὸν καὶ τότε...

— Ἄ! Θεέ μου εἶπεν ἡ φωνή... ἔχετε δίκαιον, δεσποινίς, ἐδῶ σᾶς περιμένουν... καὶ ἡ κυρία δούκισσα εἶχε δώσει ἕνα σωρὸ διαταγὰς... Ὁ ἁμαξᾶς θὰ τὸ ἐξέχασε... Καὶ ὅλα αὐτὰ εἶναι, ἐὰν ἐγνωρίζετε, ἐπειδή τις καὶ ὅλοι μας τὰ ἐχάσαμε... Ὦ! Θεέ μου!.. Τί θὰ πῇ ἡ κυρία;

— Ἡσυχάσατε, δὲν θὰ τῇ ἀναφέρω περὶ οὐδενός, ἐψέλλισεν ἡ γλυκεῖα φωνὴ μετὰ τόνου φαιδροῦ. Μόνον κάμετέ μοι τὴν χάριν νὰ εἰπῆτε νὰ μὲ δώσωσιν ἓν δωμάτιον ὅπως δυνηθῶ νὰ ἀλλάξω ἐνδύματα καὶ ὀλίγον πῦρ διὰ νὰ θερμανθῶ.... Εἶμαι παγωμένη.

Τῆς κιγκλιδωτῆς ἀνοιχθείσης εἰσῆλθεν ἡ Ἔμμα. Τότε ὁ θυρωρὸς λαβὼν ἐπὶ τῆς ράχεώς του τὸν μάρσιππον, προηγήθη τῆς νεαρᾶς ἐπισκεπτρίας. Ὅταν ἀπέκοντο ἐγγὺς τῆς ἐπαύλεως ὁ θυρωρὸς ὁδηγήσας αὐτὴν ἐντὸς θαλάμου τοῦ κατωγαίου διαμερίσματος ὅπερ ἐθερμαίνετο ὑπὸ μεγάλης τινος θερμάστρας ἔσπευσε νὰ τῇ εἴπῃ.

— Δεσποινίς, εἴχετε περάσει ἀπὸ τὴν Νάντην... Ἐδῶ, δὲν εἰξεύρομεν ἀκόμη τίποτε... Τὸ λοιπὸν ἐκεῖ κάτω εἴχετε ἀκούσει νὰ λέγουν τίποτε;

— Μέχρι τῶν τεσσάρων ἡ συνεδρίασις διήρκει ἀκόμη.

Ὁ θυρωρὸς ἐξέβαλλε σταναχὴν καὶ ἀνεγείρας τὴν κεφαλὴν ἐπανέκλεισε τὴν θύραν.

Προηγουμένως εἶχεν ἀνάψει τοὺς κηριστάτας. Εὐθὺς δὲ ὅτε παρέμεινε μόνη, ἡ Ἔμμα ἀπεκδύθη τὸν βαῦν καὶ κατάβρεκτον ἐπενδύτην της· τότε δὲ ἐπεράνη ἐν ὅλῃ τῇ χάριτι τῶν εἴκοσι καὶ δύο ἀνοιξεών της κομψοπρεπὴς καὶ ἐπαγωγὸς εἰς ἄκρον μὲ κόμην μακρὰν καὶ κυματίζουσαν, μὲ ὄμματα φαιδρὰ καὶ ἐρωτύλα καὶ τὰ χείλη ἔχουσα λίαν ἐρυθρά. Ταῦτα πάντα, δὲν συντείνουσιν ἡ νὰ καταστήσωσι πᾶσαν γυναῖκα τὰ μάλα ὡραίαν, ἀλλὰ προκειμένου περὶ τῆς ἡμετέρας ἡρωίδος ἡ ἀπεικόνισις τῶν χαρακτηριστικῶν ἐνεῖχε κάτι τι τὸ ἰδιάζον, ἐν αὐτοῖς διέβλεπέ τις ἐξαιρετικόν τι θέλγητρον πηγάζον ἐκ τῆς σπανίας νοημοσύνης της, ἐκ τῆς ἐλκυστικῆς οὕτως εἰπεῖν γοητείας τοῦ συνόλου αὐτῆς, τῶν χειρονομιῶν καὶ τοῦ βλέμματός της, τῆς φωνῆς καὶ τοῦ θεσπεσίου μειδιάματός της. Ἦτο ἐ-

πακριβῶς ἡ ὡραία καὶ ἐπαγωγὸς νεᾶνις περὶ ἧς εἶχον διαλάβει εἰς τὴν δούκισσαν ὅτε ἡ τελευταία αὕτη ἔσπευσε νὰ ζητήσῃ πληροφορίας ἐν Παρισίοις ἔνθα ἡ Ἔμμα ἐτύγχανεν παιδαγωγὸς καὶ ἥτις ἡμέραν τινὰ διὰ τῆς θριαμβευτικῆς καὶ πανισχύρου καλλονῆς της θὰ ἀπέβαινεν ἡ γόησσα τῶν ἀνδρῶν.

Θυγάτηρ πρεσβυτέρα τῆς κυρίας Ναταλιέ, χήρας ἰατροῦ ἀποθανόντος ἄνευ περιουσίας, ἡ Ἔμμα εἶχεν ἀναλάβει χρέη παιδαγωγοῦ παρὰ τῇ κυρίᾳ Βιλεφὸρ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀσθενοῦς μητρός της καὶ πρὸς παροχὴν τῆς συνδρομῆς της εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν δύο νεωτέρων ἀδελφῶν της. Ἡ ἐν τῇ ἐπαύλει προκάτοχος αὐτῆς εἶχεν ἀποχωρήσει ἐν μέσῳ ἐπελθούσης οἰκογενειακῆς τινος καταστροφῆς, ἤτοι τὴν ἐπαύριον τῆς συλλήψεως τοῦ δουκὸς Ὀρατίου. Ἡ δούκισσα, ἀποτεινομένη ἐγγράφως εἰς τὴν Ἔμμαν, δὲν ἠθέλησεν ὅπως αὕτη ἀγνοῇ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ δράματος ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου ἡ νεαρὰ κόρη ἤμελλε νὰ ριφθῇ.

Ἡ Ἔμμα εἶχεν ἀπαντήσει, ἁπλῶς:

— «Εἶσθε δυστυχής: σπεύδω πρὸς ὑμᾶς».

Ὅταν ἐνεδύθη νέαν περιβολὴν εἰδοποίησεν ὅτι ἦτο ἑτοίμη. Εἷς θαλαμηπόλος ἀνέμενεν αὐτὴν ὅπως τὴν ὁδηγήσῃ παρὰ τῇ δουκίσσῃ. Ὑπεκλίνατο ἐνώπιόν της καὶ ἐβάδισεν ἔμπροσθεν αὐτῆς οὐδεμίαν διαρείψας λέξιν. Τὸ ἔνδον τῆς ἐπαύλεως δὲν ἦτο εἰσέτι πεφωταγωγημένον. Ἐπεκράτει ἡ αὐτὴ πάντοτε σκοτία, καὶ ἡ Ἔμμα ᾐσθάνετο ἀόριστόν τινα ἀνησυχίαν, ἀδικαιολόγητός τις τρόμος κατέτρυχεν τὴν ψυχήν της. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἡ οἰκοδέσποινα, ἡ μήτηρ, πλαχθεῖσα ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ ἐν τῇ ὑπερηφανείᾳ τοῦ ὀνόματός της, ἐν τῷ φίλτρῳ τοῦ ἔρωτός της, ἠθέλησεν νὰ περικαλύψῃ τὰ πάντα διὰ τοῦ σκότους ὅπως ἀόρατοι καταστῶσιν ἡ ἐρυθρότης καὶ τὰ δάκρυά της. Ὁ θαλαμηπόλος ἀνοίξας ἀψοφητεὶ θύραν τινά, ἀνήγγειλε χαμηλῇ τῇ φωνῇ: «Ἡ δεσποινὶς Ναταλιέ» καὶ εἶτα ἐπανακλείσας τὴν θύραν ἐξηφανίσθη.

Ἡ Ἔμμα εὑρέθη εἰς μακράν τινα αἴθουσαν φωτιζομένην ὑπὸ λαμπτῆρος τοποθετημένου ἐπὶ μακρᾶς τινος τραπέζης. Καθημένη ἐπὶ ἕδρας τὴν κεφαλὴν κεκυφυῖαν ἔχουσα, μελανειμονοῦσα, μὲ χεῖρας συνενωμένας ἡ Ἑλένη δὲ Βιλεφόρ, ἡ ὑπὲρ τῆς προβληθείσης τιμῆς τοῦ υἱοῦ ἐν πένθει διατελοῦσα, ὑπὸ φοβερᾶς κατείχετο μελαγχολίας. Ἡ λευκὴ καὶ λελυμένη κόμη της, διεζωγράφουν ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς ἀπερίγραπτον ὀδύνην καὶ ἀπελπισίαν, ἐνῷ συγχρόνως οἱ ὀφθαλμοὶ ἐφαίνοντο ἐρυθροὶ καὶ πυριφλεγεῖς καὶ κατάμεστοι δακρύων.

Ὄρθιοι ἔμπροσθεν παραθύρου τινός, ἐγγὺς ἀλλήλων, παρὰ τὸ σκότος τῆς νυκτὸς καὶ τὴν ραγδαίαν βροχὴν κατασκοπεύοντες μακρόθεν τὴν ἄφιξιν τηλεγραφήματος ἐκ τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου, εἷς νεανίσκος καὶ νεαρά τις κόρη, διότι ἀμφότεροι ἦσαν ἔφηβοι εἰσέτι καὶ ἔχοντες ἐστραμμένα τὰ νῶτα, δὲν εἶχον ἴδει καὶ αὐτοὶ ἐπίσης τὴν Ἔμμαν, ἀδιάφοροι καὶ ἀπαθεῖς διὰ πᾶσαν ἄλλην ὑπόθεσιν ἀπησχολημένοι δὲ μόνον διὰ τὴν ὀδυνηρὰν τραγῳδίαν ἥτις διεδραματίζετο εἰς Νάντην καὶ ἥτις ἠπείλει νὰ ἀμαυρώσῃ τὴν τιμὴν ὁλοκλήρου γενεᾶς!

Ἐπὶ τέλους ἡ δούκισσα ἀνεγείρασα τὴν κεφαλὴν παρετήρησεν τὴν Ἔμμαν. Τὰ ὄμματα αὐτῶν διεσταυρώθησαν καὶ ἡ γλυκύτης καὶ ἡ γοητεία τοῦ βλέμματος τῆς νεαρᾶς κόρης εἰσέδυσαν εἰς τὴν περίλυπον ταύτην ψυχήν, διότι ἡ κυρία δὲ Βιλεφὸρ τῇ ἔτεινε τὴν χεῖρα ψιθυρίζουσα·

— Ναί, πολὺ καλά· . . ἐνθυμοῦμαι μοὶ εἶχον διαλάβει ἤδη περὶ τῆς ἀπαραμίλλου καλλονῆς σας. . . Καλῶς ὡρίσατε λοιπόν, δεσποινὶς εἰς τὴν τεθλιμμένην οἰκίαν μας. . .

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐπανεστράφη καὶ ἐκάλεσε μεγαλοφώνως·

— Ρολάνδε ! Λουίζα !

Τὰ δύο νεαρὰ πρόσωπα προσήγγισαν καὶ ἡ κυρία Δν Βιλεφὸρ εἶπεν αὐτοῖς·

— Ἰδοὺ ἡ δεσποινὶς Ναταλιέ, ἧς τὴν ἄφιξιν περιεμένετε . . .

Εἶτα παρουσιάζουσα αὐτοὺς εἰς τὴν Ἔμμαν·

— Ρολάνδος ὁ δευτερότοκος υἱός μου . . . Ἡ δεσποινὶς Λουίζα Δαντρενύ, ἡ ἀναδεκτή μου, ἐφ' ἧς θὰ ἐπιστήσητε ἰδιαζόντως τὴν προσοχήν σας.

Ἐκ στιγμιαίας τινος βολιδοσκοπήσεως, ἡ Ἔμμα ἠννόησεν ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ νεανίσκου τούτου τοῦ ἔχοντος τοὺς ὤμους. τὸ μέτωπον καὶ τὰ ὄμματα μεστὰ ἐγωϊστικῆς ἰσχυρογνωμοσύνης, ἐνώπιον τοῦ πρωΐμου τούτου κολοσσοῦ, ἠννόησε λέγομεν, ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ξανθοκόμου ταύτης παιδίσκης, τῆς ὡραίας μὲν, ἀλλ' ἧς τὸ κάλλος ἐνεῖχε κάτι τι τὸ χυδαῖον, τῆς ἐχούσης τὸ βλέμμα ὑβριστικὸν καὶ σαρκαστικὸν καὶ περιφρονητικὰ τὰ χείλη, ἡ Ἔμμα κατεννόησεν ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ ἐκείνου καὶ αὐτῆς, καίτοι ἠδυνάτει νὰ γνωρίσῃ τὸ αἴτιον, ἐπέπρωτο νὰ εὕρῃ δύο ἐχθρούς.

Καὶ ἀφοῦ ἐπί τινα στιγμὴν ὑπεδουλώθησαν, οὕτως εἰπεῖν, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς γοητείας ἣν ἐξήσκησεν ἐπ' αὐτῶν ἡ παιδαγωγός, ὑπεκλίναντο, καὶ ἔσπευσαν νὰ λάβωσι τὴν προτέραν θέσιν των, ἐγγὺς τοῦ παραθύρου, ὅπως ἐκεῖθεν βολιδοσκοπῶσι τὸ ἀναμενόμενον πρόσωπον.

Αἴφνης, ἐν τῷ βάθει τῆς αἰθούσης, ἐθεάθη ἡ κίνησις ἀντικειμένου τινός, ὅπερ ἡ Ἔμμα δὲν εἶχε παρατηρήσει εἰσέτι συνεπείᾳ ὑψηλοῦ καὶ κινητοῦ παραβλήματος τοποθετημένου μεταξὺ ἕδρας καὶ τῆς μικρᾶς τραπέζης. Χεὶρ ἀσθενὴς καὶ ὑποτρέμουσα εἶχε σύρει δύο φύλλα ἐκ τοῦ ρηθέντος παραβλήματος, ἅτινα ἀπεκάλυψαν πάραυτα πρεσβύτην ἡμικεκλιμένον ἐπί τινος ἐδωλίου καὶ οὗτινος τὸ ὄμμα καθηλώθη ἐπ' αὐτῆς. Ὁ ἀντιναύαρχος μαρκήσιος Δὲ Βιβαρὲζ, ἀδελφὸς τῆς δουκίσσης εἶχε πληχθεῖ ὑπὸ ἀποπληξίας πρό τινων ἑβδομάδων εἰς τὴν εἴδησιν ὅτι ὁ δοὺξ Ὁράτιος, ὁ ἀνεψιός του, ἐπρόκειτο νὰ συλληφθῇ ὡς ἔνοχος δολοφονίας. Τῷ εἶχον διασώσει μὲν τὴν ζωὴν, ἀλλ' ἔκτοτε οἱ πόδες του παρέμειναν ἐν παραλυσίᾳ.

Ἡ δούκισσα ὁδηγήσασα τὴν νεάνιδα ἐγγὺς αὐτοῦ, τῷ εἶπε·

— Ἰδοὺ ἡ δεσποινὶς Ναταλιέ, ἀδελφέ μου. Ἐπιθυμῶ ὅπως αὕτη φανῇ καθ' ὅλα ἀνταξία τῆς ἀρεσκείας σου, ἀφοῦ πρόκειται νὰ ἀποθῇ ἡ σύντροφος καὶ ἀναγνώστριά σου.

Ὁ παραλυτικὸς ἠτένισε τὴν παιδαγωγὸν ἐπὶ μακρὸν κατ' ἀρχὰς, οἱονεὶ ὑπὸ φόβου τινὸς καταληφθείς, εἶτα τὰ ὄμματα αὐτοῦ ἀπεικόνισαν ὀδυνηράν τινα ἐντύπωσιν. Ἀνήγειρεν ἐπιπόνως τὰς δύο χεῖρας του, ἃς ἔτεινεν εἰς τὴν Ἔμμαν, ἥτις ἐδράξατο αὐτάς. Εἰς τὴν ἐπαφὴν ταύτην ὁ πρεσβύτης ἀνείγειρε τὴν κεφαλὴν ψυθυρίζων·

— Ὦ ! καὶ εἰς ποῖον δὲν θὰ ἤρεσκεν ; Ἐπεύχομαι, τέκνον μου, ὅπως τὸ ἔργον, ὅπερ ἀνελάβατε ἐνταῦθα, μὴ σᾶς φανῇ ποσῶς βαρύ . . . καὶ ὅπως ἡ νεαρὰ ἡλικία σας μὴ ταραχθῇ τὸ παράπαν ἐκ τῆς κρίσεως εἰς ἣν εὑρισκόμεθα . . . Ἐν μέσῳ

τῶν ἀγώνων μας καὶ τῶν ἐλπίδων μας, διαμείνατε φαιδρὰ καὶ μειδιῶσα μεταξὺ ἡμῶν. Διὰ τὰ καταβεβλημένα ὄμματά μας τὸ μειδίαμά σας ἔσεται μία ἀνακούφισις.

Αἱ χεῖρες του ἐπανέπεσαν ἐπὶ τῶν γονάτων. Ἀπευθυνθεὶς δὲ πρὸς τὴν ἀδελφήν του, προσέθηκε·

— Ἑλένη, μοὶ εἶναι λίαν ἐπίπονον νὰ περιμένω οὕτω πως . . . Τί ὥρα εἶναι λοιπόν ;

Ἀκριβῶς τῇ στιγμῇ ταύτῃ τὸ ἐκκρεμὲς ἐσήμανε τὴν δεκάτην.

— Δέκα . . . Τὸ πολεμικὸν συμβούλιον πρόκειται νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του . . . Ὁ συνήγορος μοὶ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἐτηλεγράφει ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν. Καὶ ἰδοὺ ὅτι ἀπὸ τεσσάρων ἤδη ὡρῶν δὲν ἐλάβομεν τίποτε . . . Τί συμβαίνει λοιπόν, Θεέ μου, τί συμβαίνει ;

Ἐκ τοῦ παραθύρου ἔνθα κατεσκόπευεν, ὁ Ρολάνδος ἐκραύγασεν·

— Ἕν τηλεγράφημα, μῆτερ, ἓν τηλεγράφημα !

Πράγματι δὲ ἀνήρ τις εἰσήρχετο εἰς τὴν αὐλὴν, ἐκ τοῦ τηλεγραφείου ἀφικνούμενος.

Μετὰ πάροδον δευτερολέπτων τινῶν, εἰσελθὼν ὁ θαλαμηπόλος, ἐνεχείριζε κυανοῦν χάρτην εἰς τὴν κυρίαν Δε Βιλεφόρ. Καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, ἐπὶ ὅλων τὰς φυσιογνωμίας διεζωγραφήθη φρικώδης ἀγωνία . . . Τί ἄρα περιεῖχε τὸ τεμάχιον τοῦ χάρτου ἐκείνου ; Οἱ ὑποτρέμοντες δάκτυλοι τῆς δουκίσσης δὲν ἐτόλμων νὰ τὸ ἀνοίξωσι . . . Τὸ ἀφῆκε νὰ πέσῃ ἐπὶ τῆς τραπέζης.

— Ὦ ! δὲν δύναμαι . . . δὲν δύναμαι, ἐψέλλισεν.

— Θάρρος, Ἑλένη ! . . Δός μοί το θὰ τὸ ἀναγνώσω ἐγώ . . .

Ἐκείνη λαβοῦσα ἐκ νέου τὸ τηλεγράφημα τὸ ἔτεινεν εἰς τὸν ἀδελφὸν, ὅστις καταβαλὼν πᾶσαν προσπάθειαν δὲν κατώρθωσεν ἐπίσης νὰ τὸ ἀναγνώσῃ, διότι οἱ δακρύβρεκτοι ὀφθαλμοί του δὲν ἠδύναντο νὰ διακρίνωσι τὸν γραφικὸν χαρακτῆρα.

Ἀλλὰ μεταξὺ ὅλων, ὁ ὑπὸ βαθυτέρας κατεχόμενος ἀνησυχίας ἐφαίνετο ὁ δεκαπενταετὴς κολοσσός, ὁ Ρολάνδος, ὅστις, κεκυφὼς πρὸς τὴν μητέρα του, ἔχων τὰ χείλη ὠχρὰ, τὸ βλέμμα ἁπλανὲς καὶ τὰς χεῖρας τεταμένας, οἱονεὶ ἕτοιμος πρὸς κατάσχεσιν τοῦ χάρτου, διετέλει ὡσεὶ ὑπνωτισμένος ὑπὸ τοῦ τηλεγραφήματος, ὡσεὶ ἐὰν ἡ ζωή του ὑπῆρχεν ἀνηρτημένη ἐπὶ παντὸς ὅ,τι ἔμελλε νὰ ἀποκαλυφθῇ. . .

Τότε ἡ δούκισσα, εἶπε τῇ Ἔμμᾳ.

— Δεσποινὶς, ὡς βλέπετε, κανεὶς δὲν ἔχει τὸ θάρρος. . . Εὐαρεστηθῆτε λοιπὸν ὑμεῖς· . . καὶ εὔχομαι εἰς τὸν Θεὸν ὅπως πᾶν ὅ,τι μέλλετε νὰ μᾶς ἀναγγείλητε ἀποβῇ δι' ἡμᾶς εὐτυχὴς εἴδησις !

Ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Ἔμμα ἐλάμβανε τὸ τηλεγράφημα, χείρ τις ἐπενέβη, ἀπέσπασεν ἀποτόμως τὸν κυανοῦν χάρτην, καὶ ὁ Ρολάνδος διὰ φωνῆς ὀργίλου καὶ ὑποκώφου ὑπέλαβεν.

— Ὄχι ! ἐγὼ θὰ τὸ ἀναγνώσω, καὶ οὐχὶ ἡ ξένη αὐτή !

Ἡ δούκισσα κατελήφθη ὑπὸ φρικιάσεως καὶ ἐγένετο πελιδνὴ ὡς πτῶμα. Ἐνώπιον τοῦ ἀνηθίκου καὶ παρατόλμου τούτου κινήματος θὰ ἔλεγέ τις ὅτι αὕτη ἔμελλε νὰ ὑποκύψῃ καὶ ὑπὸ ὀργῆς νὰ καταληφθῇ. Παράδοξον φαινόμενον ! Οὐδὲν

ἐκ τούτων ἐγένετο. Ἔκυψε τὰ ὄμματα ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ βλέμματος τοῦ Ρολάνδου. Τὰ χείλη της συνεσπειρώθησαν εἰς ἔνδειξιν ἀπεριορίστου ἀπελπισίας καὶ ὑπερτάτου προπηλακισμοῦ.

— Ρολάνδε ! Ρολάνδε, ὑπετονθόρυσεν αὕτη.

Ὁ γέρων, ἐν τῷ ἐδωλίῳ του, εἶχεν ἐννοήσει ὅτι λέξεις διημείβοντο. Δὲν εἶχε ἀκούσει οὐδέν· ἡ Ἔμμα ὅμως, κατάπληκτος διέβλεπεν ἤδη τὴν ὕπαρξιν αἰνίγματος.

Ὁ Ρολάνδος ἀνεγίνωσκε τὰς ὑπὸ τοῦ συνηγόρου παρεχομένας εἰδήσεις:

« Ἡ διαδικασία ἔληξε καὶ τὰ μέλη τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου ἀπεσύρθησαν πρὸς σύσκεψιν. Ἡ σύσκεψις πιθανὸν νὰ ἀποβῇ μακροχρόνιος καὶ ἑπομένως δὲν ἠθέλησα νὰ σᾶς ἀφήσω ἐπὶ περισσότερον καιρὸν ἄνευ τηλεγραφήματος. Θὰ ἐλογιζόμην ἔνοχος ἐὰν παρέσχον ὑμῖν χαρὰν ἀνυπόστατον. Μοὶ φαίνεται, παρ' ὅλην τὴν θέρμην ἣν κατέβαλα πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀθωότητος τοῦ δυσμοίρου υἱοῦ σας, ὅτι δὲν κατώρθωσα νὰ καταπείσω τοὺς δικαστάς. Ἐστὲ λοιπὸν θαρραλέα, κυρία, καὶ ἐὰν αἱ θλιβεραὶ προβλέψεις μου πραγματοποιηθῶσι, γνωστοποιήσατε εἰς τὸν δοῦκα ὅτι, παρ' ὅλα τὰ ἀδόμενα ἔχετε πίστιν εἰς τὸν θρίαμβον τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀληθείας. Ἀναζωπυρήσατε τὴν ἐνεργητικότητά του διὰ τοῦ ὑμετέρου παραδείγματος. Εἶναι λίαν καταβεβλημένος καὶ δὲν εἶναι φρόνιμον ὅπως κινηματί ἀπελπισίας δώσῃ λαβὴν εἰς τοὺς κατηγοροῦντας αὐτόν, ἐπιτρέπον αὐτοῖς νὰ πράξωσιν ὁμολογίαν τοῦ διαπραχθέντος ἐγκλήματος, ἐκεῖ, ἔνθα δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποδοθῇ εἰμὴ εἰς περίπτωσιν παράφρονος ἀπελπισίας».

— Ὁ υἱός μου σκέπτεται νὰ αὐτοκτονήσῃ!

Τοιαύτη ὑπῆξεν ἡ κραυγὴ τῆς μητρὸς ταύτης, εἰς ἣν ἀνταπήντησεν ἡ ἠχηρὰ φωνὴ τοῦ γηραιοῦ ναυτικοῦ παρομοία ἐκείνης, καθ' ἣν ἐποχὴν διέπλεεν ἀτάραχος ἐν μέσῳ τῶν θυελλῶν τῆς θαλάσσης τῶν ἧττον φρικωδῶν ἀπὸ τῶν θυελλῶν τῆς καρδίας.

— Παραγνωρίζεις τὸν υἱόν σου καὶ τὸν κατηγορεῖς ὡς ἄνανδρον . . . Δέον νὰ πιστεύσωμεν εἰς τὴν ἀθωότητά του, ναί, εἰς τὴν ἀθωότητά του, παρ' ὅλα τὰ ἀδόμενα καὶ κατὰ πάντων ὅσοι τὸν κατηγοροῦσι. . . ἄλλως τε, εἶναι ἀπολωλώς! Ἡ αὐτοκτονία θὰ ἐθεωρεῖτο ὡς μία ὁμολογία . . . Ὄχι ! ὁ Ὀράτιος δὲν θὰ αὐτοκτονήσῃ !

Κατασυντετριμμένος ἠθικῶς, ἔκλεισε τὰ ὄμματα καὶ ἐφάνη ἀποκοιμηθείς. Μόναι αἱ νευρικαὶ τῶν δακτύλων κινήσεις ἐνέφαινον ὅτι ἦτο ἐγρηγορώς, ἕτοιμος πρὸς ὑπεράσπισιν, ὁ παραλυτικὸς οὗτος πρεσβύτης καθ' ἅπαντος τοῦ κόσμου ὑπὲρ τοῦ εὐγενοῦς καὶ ἀξιαρέστου νεανίου ἤτοι τοῦ δουκὸς Ὀρατίου, ὃν ἠγάπα διὰ πατρικῆς στοργῆς.

Ἡ μήτηρ συνεκράτει δυσχερῶς τοὺς ὀδυρμοὺς αὐτῆς.

— Εἶναι ἀθῷος ! Καὶ ἐν τούτοις μέλλουσι νὰ τὸν καταδικάσωσιν !

Ὁ Ρολάνδος καὶ ἡ Λουίζα κατέρυγον ἐκ νέου πρὸς τὸ παράθυρον. Ἡ βροχὴ ἐξηκολούθει πίπτουσα. Ὁ πνέων ἀπαίσιος ἄνεμος διαπερῶν τὰ ἐρείπια ἐσύριζεν, ἐμυκᾶτο, καὶ αἱ ψεκάδες τῆς βροχῆς ἔπλησσον παταγωδῶς τὰς ὕελους.

— Κυρία, εἶπεν ἡ Ἔμμα σᾶς παρακαλῶ νὰ πιστεύσητε ὅτι, καίτοι ὁ υἱός σας μοὶ εἶναι ἄγνωστος, οὐχ ἧττον συμμερίζομαι τοὺς φόβους σας. Καὶ ἐν τούτοις

φοβουμένη μήπως ἡ παρουσία μου φανῇ εἰς ὑμᾶς ὀχληρὰ, σᾶς ζητῶ τὴν ἄδειαν νὰ ἀπουσιρθῶ.

Ἡ κυρία Δε Βιλεφὸρ, ἔστρεψεν ἀκουσίως αὐτῆς τὸ βλέμμα πρὸς τὸν Ρολάνδον.

Θὰ ἔλεγέ τις, ὅτι τὸ μειράκιον τοῦτο, παρὰ τὴν νεαρὰν ἡλικίαν του, ἐδέσποζε πάντων, ὅτι ἐνώπιον αὐτοῦ τὰ πάντα ὑπὸ τρόμου κατείχοντο.

Ἡ δούκισσα περιέμενεν ὅπως ὁ Ρολάνδος ὁμιλήσῃ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐξηκολούθει σιωπῶν, ἡ γηραιὰ δέσποινα ὑπέλαβεν.

— Μείνατε, δεσποινὶς, ἐὰν συγκατανεύητε νὰ γείνητε συμμέτοχος τῶν πικριῶν τοῦ οἰκογενειακοῦ μας βίου.

Ἡ Ἔμμα ἀντὶ πάσης ἀπαντήσεως προσήγγισε τὰς χεῖρας τῆς δουκίσσης ἐπὶ τῶν χειλέων της.

Ὁ Ρολάνδος καθηλωμένος ἐπὶ τοῦ παραθύρου, εἶχε διακρίνει εἰς τὴν αὐλὴν τὸν φανὸν ὑπαλλήλου τοῦ τηλεγραφείου.

— Μῆτερ ! μῆτερ ! ἐτονθόρισε διὰ πνιγηρᾶς φωνῆς.

— Εἶναι κανὲν νέον λοιπὸν τηλεγράφημα ;

— Ναί !

Τὸ τελευταῖον· ἀναμφιβόλως! Ἐντὸς ὀλίγου δὲ θὰ ἦσαν ἐν γνώσει αὐτοῦ ! Ὢ ! ἐὰν τὸ τηλεγράφημα τοῦτο διελάμβανε περὶ κατέργου, τότε θὰ ἦτο μυριάκις προτιμώτερος ὁ θάνατος ὅστις ἀπολυτρώνει καὶ ὁ ὁποῖος ἐξεγείρει πολλάκις τὸν οἶκτον ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀνθρώπων ! . .

Ὁ θαλαμηπόλος εἰσελθών, ἐξῆλθε σιωπηλός.

Τότε πάντες, ἐξαιρέσει τοῦ παραλυτικοῦ, περιεστοίχισαν τὸν ὀλέθριον χάρτην τὸν περιέχοντα τὸ ἀπόρρητον τοῦ μέλλοντος, τὸ αἶσχος τοῦ παρόντος, καὶ τὴν ἐξουδένωσιν ἐντίμου παρελθόντος, μεστοῦ ἡρωϊσμοῦ καὶ τιμῶν.

Ἤ, ἴσως, τίς οἶδεν ; τὴν παράφρονα χαρὰν, τὴν ἀνεκλάλητον, τὴν ἐπικίνδυνον καὶ ἀνέφικτον χαρὰν τῆς χάριτος! . .

Ἡ δούκισσα ἔτεινε τὰς χεῖρας πρὸς τὸ τηλεγράφημα.

— Ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ εἴδησις ἣν διαλαμβάνει, εἶπεν αὕτη, ὀμνύω ὅτι οὐδέποτε ἔσχον τὴν ἐλαχίστην ὑπόνειαν ἐπὶ τοῦ υἱοῦ μας καὶ ὅτι μέχρι τῆς τελευταίας μου πνοῆς θὰ κραυγάζω ὑπὲρ τῆς ἀθωότητός του !

Ὁ παραλυτικὸς ἐκτείνας τὸν βραχίονα, ἐψέλλισεν·

— Καθὼς σὺ, Ἑλένη, οὕτω καὶ ἐγὼ τὸ ὀμνύω !

Καὶ ὁ Ρολάνδος καὶ ἡ Λουίζα, ὑποτρέμοντες ἐψιθύρισαν:

— Καὶ ἡμεῖς ἐπίσης, καθὼς σεῖς, τὸ ὁρκιζόμεθα !

Τότε ἡ κυρία Δὲ Βιλεφὸρ ἀποφασιστικὴ καὶ ἄμοιρος παντὸς τρόμου, ἐξέσχισε τὸν χάρτην καὶ ἀνέγνω·

«Λογίζομαι εὐτυχὴς ἀναγγέλλων ὑμῖν, ὅτι ὁ δοὺξ Ὀράτιος διεκηρύχθη ὡς μὴ ἔνοχος, εὐνοηθεὶς ὑπὸ μιᾶς ψήφου ὑπὲρ αὐτοῦ !»

Καὶ αἰφνιδίως, ὑπὸ τὸ κράτος μιᾶς τοσοῦτον ἀποτόμου καὶ ὑψίστης χαρᾶς, ὡσεὶ αὕτη νὰ ἤκουσε τὴν εἰς θάνατον καταδίκην τοῦ υἱοῦ της, ἡ δούκισσα ἐλιποθύμησε, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ μαρκήσιος κατελήφθη ὑπὸ σπασμωδικῆς κρίσεως, ἀδυνάτει νὰ συγκρατήσῃ τὰ δάκρυά του, καὶ ἐνῷ ταὐτοχρόνως ὁ Ρολάνδος, ἀ-

κίνητος πρὸς στιγμὴν, παρεμφερὴς μὲ ἄνθρωπον ὅστις δὲν θὰ ἀντελήφθη καλῶς, κατέπιπτεν ἐπί τινος ἐδωλίου ἀναίσθητος σχεδὸν καὶ ἐκπέμπων ἀνάρθρους κραυγάς.

Ἡ δούκισσα ἐφαίνετο ὡσεὶ νεκρά.

Ἡ Ἔμμα κρούσασα τὸν κώδωνα, ἔσπευσε παρὰ τῇ δυστυχεῖ γυναικὶ, ἐνῷ ἡ δεσποινὶς Δαντρενὺ περιέθαλπε τὸν Ρολάνδον.

Οἱ ὑπηρέται προσέδραμον.

Ἐνώπιον δὲ τοῦ ἀπέλπιδος τούτου θεάματος, ἠναγκάσθησαν νὰ πιστεύσωσι τὴν εἰς θάνατον καταδίκην τοῦ Ὁρατίου.

Καὶ ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἠγάπων τὴν νεαρὰν κυρίαν των, ἀνελύθησαν εἰς δάκρυα. Ὁ μαρκήσιος ὅμως, ἀπαθέστερος ἤδη πάντων, ὑπέλαβε διὰ τρεμούσης φωνῆς.

— Ἠθωώθη ! Ἀπεδείχθη ἡ ἀθωότης του ! Χαρῆτε !

Τότε, ἡ σκηνὴ ἔλαβε ἀλλοίαν φάσιν. Καὶ ἐνώπιον τῆς ἐκπλήξεως ὅλων ἐκείνων τῶν φυσιογνωμιῶν, ἐνώπιον τῆς δικαίας ἐκείνης καταπλήξεως, εὐχερῶς ἠννόησαν ὅτι οὐδεὶς ἀνέμενεν τὴν εἴδησιν ταύτην. Δ.' αὐτοὺς, καθὼς καὶ δι' ὅλον τὸ χωρίον, ὁ δοὺξ, ἔνοχος ἢ οὔ, ἐξελαμβάνετο καταδεδικασμένος, τόσον αἱ κατ' αὐτοῦ ἀποδείξεις εἶχον πλεονάσει.

Καὶ ἐπειδὴ τὸ ὕφος αὐτῶν ἐνέφαινεν ἀμφιβολίαν τινὰ, ὁ μαρκήσιος τοῖς ἔδειξε τὸ τηλεγράφημα.

— Ἀναγνώστατε ! ἀναγνώστατε !

Καὶ ὁ χάρτης διῆλθε ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα. Ἦτο πράγματι ἀληθές ! Ἠθωώθη ! Ὁποία χαρά ! Ὁποία ἀπελευθέρωσις ἐκ τοῦ ὀλεθρίου τέρματος τοῦ ἀπαισίου ἐφιάλτου !

Ἡ δούκισσα ἐπανήρχετο εἰς ἑαυτήν. Δάκρυα χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης κατεπλημμύρουν ἤδη τοὺς ὀφθαλμούς της. Πρώτη αὐτὴ ἀπομακρύνασα τοὺς ὑπηρέτας, ἤρξατο μόνη περιθάλπουσα τὸν Ρολάνδον οὗτινος ἡ ἐπίφοβος κρίσις ἐξηκολούθει. Εἶχε συνεσφιγμένας τὰς πυγμὰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξωδιωκότας καὶ τοὺς ὀδόντας ὑπὸ βρυγμοῦ κατεχομένους. Ὅταν δὲ, μετὰ ὡριαίαν πάροδον, ἤνοιξε τὰ ὄμματα, καίτοι παρέμεινεν οἱονεὶ ἀπολελιθωμένος, ἦτο ὅμως κάτοχος τῆς εὐθυκρισίας του, διότι ἐψιθύρισε.

— Εἶναι πράγματι ἀληθὲς τοῦτο ; Εἶναι πράγματι ἀληθές ;

— Ναί. . . Ἄκουσον !

Καὶ τῷ ἀνέγνω ἐκ νέου τὸ τηλεγράφημα, ὅπερ εἶχε παραγάγει τὴν ἐξέλιξιν ὅλου ἐκείνου τοῦ δράματος.

Εὐθὺς ὅτε ἡ Ἔμμα κατεννόησεν ὅτι ἡ παρουσία της ἀπέβαινε πλέον ἀνωφελὴς, ἀπεσύρθη καὶ εἰσήχθη εἰς τὸν δι' αὐτὴν προορισθέντα θάλαμον, εἰς τὸν δεύτερον ὄροφον τῆς ἐπαύλεως. Ἐγγὺς τοῦ θαλάμου τούτου ὑπῆρχε καὶ μικρά τις αἴθουσα, κομψοπρεπὴς, φιλαρέσκως ἐπιπλωμένη διὰ νέας ἐπιπλώσεως. Ἕκαστον τῶν δωματίων εἶχε δύο παράθυρα ἅτινα ἔβλεπον ἐπὶ ἐκτάσεως περιγραφικωτάτης καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν ἀπεῖχον πολὺ τὰ ἑξαίσια ἐρείπια τοῦ πύργου καὶ ἡ θαυμασία κοιλὰς τοῦ Μών.

Λαμπτὴρ ἦτο ἠναμμένος εἰς τὸν θάλαμον, καὶ ἕτερος εἰς τὴν αἴθουσαν. Καὶ ἐν τοῖς δύο δωματίοις ἔκαιον θερμάστραι. Ἐκτὸς τούτου, τράπεζα ἐστρωμένη ἐδείκνυε

εἰς τὴν Ἔμμαν ὅτι θὰ ἠδύνατο, κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην, ἐὰν ἐπεθύμει νὰ δειπνήσῃ μόνη, καὶ καθ' ἣν ὥραν θὰ ἔκρινεν αὐτὴ εὔλογον τοῦτο.

Ἦτο ἡ ἑβδόμη, ἡ δὲ Ἔμμα ἀπὸ πολλῶν ἤδη ὡρῶν δὲν εἶχε φάγει τίποτε. Ἐκρουσε τὸν κώδωνα καὶ παρεκάλεσε νὰ τῇ παραθέσωσι τὸ δεῖπνόν της. Γυνή τις προσέδραμεν ὅλως φαιδρὰ μὲ ὀφθαλμοὺς ἀπαστράπτοντας.

— Ὦ ! δεσποινὶς ! τὶ εὐτυχία ! Ὁ κύριος δοὺξ ἠθωώθη ! Ἄ ! δὲν ἠμπορῆτε νὰ τὸ φαντασθῆτε ! ὅλο τὸ σπῆτι εἶναι ἄνω κάτω ἀπὸ τὴ μεγάλη χαρά !

Καὶ ὑπηρετοῦσα τὴν Ἔμμαν προσέθηκε.

— Ὁ κύριος δοὺξ θὰ ἐπῆρε τὴν ἄδειαν της ἐλευθερίας του. Τότε, χωρὶς ἀμφιβολίαν, θὰ ἀνέβηκε τὸ πρῶτο τραῖνο διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς Βιλερφόρ. Ὕστερα ἀπὸ τέτοια μία ἀδικία, οἱ ἀρχηγοί του θὰ τοῦ δώσουν βέβαια ἄδειαν διὰ δεκαπέντε ἡμέρας.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ δείπνου καὶ ὅτε ἔμεινε μόνη ἡ Ἔμμα συνεβουλεύθη τὸν σιδηροδρομικὸν ὁδηγόν.

Ὑπῆρχε ἁμαξοστοιχία ἀπάρουσα ἐκ Νάντης εἰς τὰς ἐννέα καὶ ἕνδεκα λεπτὰ καὶ ἤτις ἀφικνεῖτο εἰς Κλισσὼν εἰς τὰς ἐννέα καὶ πεντήκοντα πέντε λεπτά. Ἦτο δὲ ἡ μόνη ἁμαξοστοιχία ἐφ' ἧς θὰ ἐπεβιβάζετο ὁ ναύαρχος. Εἰς τὴν ἔπαυλιν θὰ εὑρίσκετο περὶ τὴν δεκάτην καὶ τέταρτον. Καίτοι εἰς ἄκρον καταβεβλημένη, δὲν κατεκλίθη. Κατείχετο ὑπὸ παραδόξου τινὸς ἀνησυχίας ἢ μᾶλλον ὑπὸ μυστηριώδους τινὸς περιεργείας. Ἐπόθει νὰ ἴδῃ τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος νεανίαν τὸν διαφυγόντα ἐκ τοσούτου φρικαλέου κινδύνου. Ὅπως κατασπαταλήσῃ τὸν καιρὸν ἤνοιξε τὸν μάρσιππόν της καὶ ἤρξατο ταξιθετοῦσα τὰ ἐν αὐτῷ ἀντικείμενα. Ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἔσπευδε πρὸς τὸ παράθυρον ἵνα συμβουλευθῇ τὸν καιρόν. Περὶ τὴν ἐνάτην μόνον εἶχε καταπαύσει ἡ βροχὴ καὶ ὁ ἄνεμος ὅστις δὲν εἶχε κοπάσει, διεσκόρπισε τὰ νέφη. Ἐπεφάνη τὸ κυανοῦν τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατόπιν ἡ σελήνη.

— Ὅλα αὐτὰ θὰ καταστήσωσιν ἧττον ἀνιαρὰν τὴν ἐπάνοδόν του ! ἐψιθύρισεν ἡ Ἔμμα.

Μικρὸν πρὸ τῶν 10 ὡρῶν, ἤκουσεν αὐτὴ τὸν τροχολισμὸν ἁμάξης, διευθυνομένης εἰς τὸν σταθμόν. Τότε, ἤνοιξε τὸ παράθυρόν της, καὶ παρὰ τὴν δρόσον τῆς νυκτὸς, παρέμεινεν ἐκεῖ ἐν τῇ σκοτίᾳ, σβύσασα προηγουμένως τοὺς λαμπτῆράς της, ἀύρατος ἤδη καὶ κατεχομένη ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἴδῃ.

Εἰς τὰς δέκα καὶ τέταρτον, ἡ ἅμαξα ἀνεφάνη. Ἡ θύρα τῆς ἐξόδου ἦτο ἀνεωγμένη καὶ πανταχοῦ ἤδη, εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς ἐπαύλεως, ὑπῆρχεν φῶς, διότι μέρος τοῦ προαυλίου ἦν καθολοκληρίαν πεφωταγωγημένον. Ἡ Ἔμμα κύψασα ὀλίγον διέκρινε τὴν κυρίαν Δε Βιλερφὸρ ἱσταμένην ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς ἐξωθύρας, ὑποτρέμουσαν καὶ ἔχουσαν τὰς χεῖρας ἐκτεινομένας πρὸς τὸ κενόν. Καὶ ὅταν ὁ δίφρος ἀφίκετο πρὸ τῆς κιγκλιδωτῆς, εἶδεν ἄνθρωπόν τινα πηδῶντα καὶ εἶτα διερχόμενον τὸ προαύλιον καὶ τὰς χεῖρας ἐκτείνοντα, καὶ ἐν μέσῳ τῶν χαρμοσύνων ἐκδηλώσεων ἡ Ἔμμα ἤκουσε τὸν ναύαρχον λέγοντα τὰς παιδικὰς ταύτας ἐπιφωνήσεις!

— Ὦ ! μητερούλά μου ! ὦ ! μητερούλά μου ! ὦ ! πτωχή μου μητερούλα !

Εἶτα ἡ θύρα ἐπανεκλείσθη καὶ ἄκρα σιωπὴ ἐπεκράτησε . . . Ἡ δὲ Ἔμμα, ἄνωθεν, καθ' ἣν στιγμὴν ἤκουε τὴν γλυκυτάτην ἐκείνην φωνὴν καὶ τὰς ἀθῴας καὶ παιδικὰς ἐκείνας λέξεις, συνεκινήθη μεγάλως.

Ἐδέησε νὰ κατακλιθῶσι λίαν ἀργά. Εἶχον νὰ διαμείψωσιν πλεῖστα ὅσα πρὸς ἀλλήλους, ὅλας τὰς λεπτομερείας τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου δράματος. Καὶ αὐτὴ αὕτη καταβληθεῖσα πάροντα ὑπὸ τοῦ καμάτου ἀπεκοιμήθη. Τὴν ἐπαύριον, ὅταν ἐξηγέρθη, τοῦ ἡλίου πρὸ πολλοῦ ἀνατείλαντος, ὥρμησεν πρὸς τὸ παράθυρον ἵνα ἀπολαύσῃ τὰς εὐεργετικὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου καὶ ὅπως ἐξέλθῃ, εἰ δυνατόν, ἐκ τοῦ ὀδυνηροῦ ἐκείνου τάφου ἔνθα ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς της εὑρίσκετο τεθαμμένη.

Ἔμπροσθεν αὐτῆς ἐξετείνετο ἡ κοιλὰς τοῦ Σὲβρ, ἐν ὅλῃ τῇ χάριτι αὐτῆς, μὲ τὰς περιγραφικωτάτας ἀγροτικὰς ἐπαύλεις της, τῶν Ἑλληνικῶν παρεκκλησίων της, τῶν ἀγαλμάτων, τῶν σαρκοφάγων καὶ τῶν ὀβελίσκων της ἐν μέσῳ ὄασυστίκιου τοποθεσίας ἣν τὸ φθινόπωρον εἶχεν ἀπογυμνώσει καὶ ἔνθα μόνον αἱ δρῦς διετήρουν εἰσέτι λείψανα φυτείας. Καὶ οὐ μακρὰν αὐτῆς τὰ ἐπιβλητικὰ ἐρείπια τοῦ ἀρχαίου πύργου, ἐκ τῶν ὁποίων εὐχερὲς καθίστατο νὰ σχηματίσῃ τις ἰδέαν περὶ τῆς παντοδυναμίας τῶν ὑψηλορρόνων μεγιστάνων τοῦ παρελθόντος.

Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ Ἔμμα ἐγνώριζεν ὅτι ἔμελλε νὰ κατοικήσῃ ἐνταῦθα, εἶχεν ἀποστηθίσει τρόπον τινὰ ὅλας τὰς λεπτομερείας τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐρειπίων, καὶ οὐδεὶς κάλλιον αὐτῆς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἱστορικὴν αὐτῶν ἀκρίβειαν.

Καίτοι δὲ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡ ἠρεμία τοῦ τόπου ἀπεκατέστη ἐκ νέου, τὰ ἤθη κατεπραύνθησαν, καὶ ὁ χρόνος ἐξήλειψε τὰς τραγικὰς ἐκείνας ἀναμνήσεις, οὐχ ἧττον εἶχον παραμείνει ἀνεξάλειπτά τινα ἴχνη, ὑποδαυλισθέντα ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης μνησικακίας. Ἐκ τῆς ἀντιθέτου ὄχθης τοῦ Σὲβρ, ἐπὶ τοῦ γηλόφου τοῦ κειμένου ἄντικρυ τῶν μεγαλοπρεπῶν ἐρειπίων τῆς Κλισσὼν, οἱ Ζιρόδιοι πλουτισθέντες διὰ τῶν προϊόντων τῆς ἐντοπίου βιομηχανίας, ᾠκοδόμησαν τὰ Ὑψηλὰ Δώματα, καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μέρους ἔνθα εἶχεν ἀπαγχονισθῇ ὁ πρόγονος τῶν Ζιρόδιας ὑψοῦτο τεῖχος ἄνωθεν τοῦ ὁποίου εὐμεγέθης ἀνεμοδείκτης. Ἠκρὰ τὴν δρῦν δὲ ἐφ' ἧς ἀνηρτήθησαν ἀκρωτηριασθεῖσαι σάρκες, ὁ οἶκος Βιλεφὸρ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Ἀνορθώσεως, εἶχεν ἀνεγείρει καὶ ἀφιερώσει ἓν παρεκκλήσιον.

Αἴρνης, τὴν εἰρήνην ταύτην ἥτις διήρκει ἀπὸ ἑξηκονταετίας ἤδη, διεδέξατο ἡ διχόνοια.

Τὴν 10 σεπτεμβρίου 1893, ἤτοι μετὰ πάροδον ἑνὸς αἰῶνος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ζιρόδιας ὁ πυργοδεσπότης τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων εὑρέθη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ἐντὸς τοῦ σπουδαστηρίου του, νεκρὸς, τρωθεὶς διὰ ἐγχειριδίου.

Ὁ θάνατος οὗτος ἐπανήγαγεν ἐκ νέου τὴν διχοστασίαν μεταξὺ τῶν δύο οἴκων καὶ ἀνέρλεγε δίκην φοικαλέας πυρκαϊᾶς, τὸ πάθος ὅπερ ἐνομίζετο σβεσθέν.

Ἐνοχοποιητικαὶ ἀποδείξεις ἐβάρυνον τὸν δοῦκα Ὀράτιον, διὸ ἐδέησε νὰ ὑποκύψῃ.

Ἡ κοινὴ γνώμη ᾐσπάσατο τὴν ἐνοχὴν τοῦ δουκὸς, διότι ἐν τῷ ἐγκλήματι τούτῳ εὗρισκε τὴν λογικὴν καὶ τὸν ἀντίκτυπον τῶν ἐγκλημάτων. Τοῦτο ἀπετέλει δύο φονευθέντας Ζιρόδιας κατὰ δύο φονευθέντων Βιλεφόρ. Τὸ χωρίον ὅμως, ἐξηγέρθη ὁμοθύμως ἐνώπιον τοῦ ἐρμένοντος πάθους τούτου τῶν γενεῶν, ἐνώπιον τῆς πρακτικότητος τῶν νεωτέρων ἠθῶν, καὶ δὲν ἀνηγέρθη οὐδεμία φωνὴ ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου, οὐδεμιὰ φωνὴ ἵνα εἴπῃ: «Ἴσως ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἀθῶος!».

Ἐκεῖνον δὲ ὃν ἐκατηγόρουν ὡς δράστην φρικώδους καὶ ἀνάνδρου κακουργήμα-

τος, ἡ Ἔμμα κατὰ τὴν ἰδίαν στιγμὴν, ἔβλεπεν αὐτὸν ὑπὸ τὰς δενδροστοιχίας τοῦ κήπου ἔνθα εἶχε παρασύρει τὴν δούκισσαν ὅπως θαυμάσῃ μετ' αὐτῆς τὰ θέλγητρα τῆς ὡραίας καὶ ἡλιολούστου ταύτης πρωΐας. Ἔβλεπεν αὐτὸν ἀνὰ πᾶν βῆμα ἱστάμενον ὅπως περιπτυχθῇ καὶ ἀσπασθῇ τὴν μητέρα του. Ἠδυνήθη δὲ μάλιστα νὰ διακρίνῃ τὸ πρόσωπόν του, ὅπερ ἐφαίνετο γαλήνιον καὶ προσμειδιῶν. Ἡ εἰρήνη εἶχεν ἐπανέλθει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἡ ὑπερηφάνεια ἐπὶ τοῦ ὑπερόχου καὶ νοήμονος προσώπου καὶ μετ' αὐτῶν ἡ διαύγεια ἐν τοῖς κυανοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. Εἶχε δὲ μέλαιναν τὴν κόμην καὶ τὸν μύστακα πυρότριχα. Ὑψηλὸς, εὔσωμος, εὐρυμαθὴς καὶ λίαν κομψοπρεπὴς ἐν τῇ στρατιωτικῇ αὐτοῦ περιβολῇ, ἀπεικόνιζεν τύπον χρηστότητος, ἀνδρείας καὶ μεγαλοφροσύνης.

Ὅταν ἡ μήτηρ καὶ ὁ υἱὸς εἰσῆλθον καὶ αὖθις, ἡ Ἔμμα κατῆλθε ὅπως προσκαλέσῃ τὴν δούκισσαν νὰ τῇ ὁρίσῃ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ καιροῦ της. Ἀπὸ τῆς πρώτης ἔτι ἡμέρας ἐπεθύμει νὰ ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά της.

Εὗρε δὲ τὴν κυρίαν Δε Βιλεφὸρ ἐν τῇ μικρᾷ αἰθούσῃ εἰς ἣν ἐκ προτιμήσεως διέμενε τὸν πλεῖστον καιρόν. Ἡ Λουΐζα εὕρητο παρ' αὐτῇ, ἐγγὺς δὲ τοῦ ἀνεωγμένου παραθύρου, ὁ Ὀράτιος καθήμενος ἐπὶ ἀνακλίντρου, καὶ ἔχων ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτοῦ τὸν νεαρὸν ἀδελφόν του, τὸν ἡρώτα μειδιῶν·

—Εἰπέ μοι, ἀγαπητέ μου Ρολάνδε, τί ἤθελες κάμει διὰ νὰ μὲ ἐκδικήσῃς καὶ διὰνὰ μὲ δικαιολογήσῃς ἐὰν μὲ κατεδίκαζον ἐνώπιον τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου;

— Δὲν εἰξεύρω, ἀδελφέ μου . . . νομίζω ὅτι θὰ ἐγενόμην αὐτόχειρ! εἶπεν ὁ Ρολάνδος χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

Καὶ ἀποχωρισθεὶς τῶν ἀδελφικῶν θωπειῶν κατέφυγεν εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης ἔνθα κατέπεσεν εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ ἀνακλίντρου. Παρέμεινε δὲ ἐκεῖ σκυθρωπὸς, κατηφὲς ἔχων τὸ ὕφος, λίαν ὠχρὸς καὶ ὑπὸ σπασμωδικῆς καταληφθεὶς συγκινήσεως.

Ὁ Ὀράτιος παρετήρησεν αὐτὸν μετ' ἀνησύχου βλέμματος, ἡτοιμάζετο δὲ νὰ ἐγερθῇ ὅπως προσεγγίσῃ τὸν ἀδελφόν του καὶ ἐρωτήσει τὸ αἴτιον τῆς συγκινήσεώς του, ὅτε αἴρνης ὁ τρυγμὸς τῆς ἀνοιγομένης κιγκλιδωτῆς ἐφείλκυσε τὴν προσοχήν του.

Ἔκυψεν, παρέμεινεν ἐπί τινα στιγμὴν ὡσεὶ ὑπὸ τρόμου πληχθεὶς καὶ ἀρῆκεν ἐπιρώνησιν ἥτις ἠνάγκασε τὴν κυρίαν Δε Βιλεφὸρ νὰ ἐγείρῃ τὰ ὄμματα.

Δύο νεανίαι κατελθόντες τῶν ἵππων ἔναντι τῆς κιγκλιδωτῆς, εἰσήρχοντο εἰς τὴν αὐλήν. Ἀμφότεροι ὑψηλόσωμοι καὶ ρωμαλαίοι, εἶχον τὴν φυσιογνωμίαν τραχεῖαν καὶ ἀπότομον καὶ καταπληκτικὴν ὁμοιότητα πρὸς ἀλλήλους.

— Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων Ζιρόδιας! ἐψιθύρισεν ἔντρομος ἡ δούκισσα. Τί ἔρχονται λοιπὸν νὰ κάμωσιν ἐνταῦθα, εἰς τὴν οἰκίαν μου, τὰ τέκνα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου;

Πράγματι δέ, οἱ ἐμφανιζόμενοι εἰς Βιλεφὸρ ἦσαν αὐτοὶ οὗτοι οἱ υἱοὶ τοῦ θύματος, σοβαροί, σκυθρωποί, μελανείμονες, καὶ ἔχοντες τὰ ὄμματα ἐστραμμένα πρὸς τὴν ἔπαυλιν, ὡσεὶ νὰ ἐζήτουν νὰ μαντεύσωσι μυστήριόν τι ἢ ὡσεὶ νὰ ἐπεθύμουν ὅπως μὴ δώσωσι πίστιν εἰς τὴν εὐτυχίαν τῶν ἐν τῇ ἐπαύλει οἰκούντων.

Ὁ δοὺξ Ὀράτιος ὡς ἐξ ἐνστίκτου, προσήγγισε τὴν μητέρα του ἵνα ὑπερασπίσῃ αὐτήν. Καὶ τὰ τέσσαρα ἡρῷα πρόσωπα εἰς τὴν ἀνάμνησιν ἐνδεχομένης παρατόλ-

μου σκηνῆς κατελήφθησαν ὑπὸ δικαίας ταραχῆς. Ἡ ἀκράτητος ἰσχυρογνωμοσύνη τῶν υἱῶν Ζιρόδιας ἦτο πασίγνωστος. Οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος δύο οὗτοι ἄνδρες τυχόντες βαναύσου καὶ ἐπιπολαίου ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὧν ὁ βίος διῆλθε ἐν μέσῳ τῶν ὀρέων Πουζὼγ καὶ Τηρὼξ, εἶχον κύριον μέλημα τὸ κυνήγιον τῆς ἐλάφου καὶ τῶν ἀγριοχοίρων. Οὐδέποτε ἀπεχωρίζοντο ἀλλήλων, συνταυτιζόμενοι δὲ κατὰ τὸ φρόνημα καὶ τὰς ἰδέας, ἠγάπων ἐμμανῶς ἀλλήλους. Οὐδὲν παράπονον ἐξετοξεύθη ποτὲ κατ' αὐτῶν. Οἱ πτωχοὶ τοῦ χωρίου τοὺς ἠγάπων, διότι ἦσαν ἐλεήμονες. Καὶ ἐν τούτοις ἡ ἐλεημοσύνη αὐτῶν εἶχε κάτι τι τὸ ἰδιάζον, κάτι τι τὸ ἀγροῖκον. Ἀμφότεροι ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Ζιρόδιας κατελήφθησαν ὑπὸ λύπης καιρίας, καὶ ἐπὶ ἕνα μῆνα ἐκλείσθησαν εἰς τὸν οἰκόν των ἀρνούμενοι νὰ ἐξέλθωσιν. Εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἀνακρίσεως δὲν ἔλαβον μέρος. Τὴν προτεραίαν, μόνον, παρευρέθησαν εἰς τὴν συνεδρίασιν τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου. Ἐπεθύμουν σφόδρα νὰ ἴδωσι καταδικαζόμενον τὸν φονέα τοῦ πατρός των. Ὅταν λοιπὸν εἶχον ἀκούσει τὴν ἀθωωτικὴν ἀπόφασιν, τότε διήμειψαν πρὸς ἀλλήλους ἐκδικητικὸν βλέμμα. Ὑπὸ τὸ κράτος τῆς αὐτῆς νευρικῆς ἐξάψεως εἶχον ἐγερθῆ, ἐκτείνοντες δὲ τὰς χεῖρας πρὸς τοὺς δικαστάς οἵτινες μόλα ταῦτα ἐδίκασαν καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ συνειδότος αὐτῶν, ἀνεκραύγασαν διὰ στεντορείας φωνῆς:

— Συμφορὰ κατ' αὐτοῦ! συμφορὰ κατ' αὐτοῦ!

Φίλοι τινὲς ἔσπευσαν νὰ τοὺς σύρωσιν ἐκτὸς τῆς αἰθούσης. Ὅταν ἀνέκτησαν τὴν ψυχραιμίαν των, οὐδεμίαν λέξιν ἀντήλλαξαν. Τὸ δὲ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἐκείνης ἡμέρας, ἡ αὐτὴ ἀμαξοστοιχία ἥτις εἶχεν ἐπαναγάγει εἰς Βιλεφὸρ τὸν Ὁράτιον, ἐπανέφερεν ὡσαύτως καὶ τοὺς δύο ἀδελφοὺς εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα.

Τί ἤρχοντο λοιπὸν νὰ πράξωσι εἰς τὴν ἔπαυλιν;

Διῆλθον βραδέως τὸν κῆπον, καὶ ἐπὶ τοῦ διαδρόμου τοὺς ὑπεδέχθη εἷς ὑπηρέτης. Ἐπειδὴ δὲ τὰ παράθυρα τῆς μικρᾶς αἰθούσης ἦσαν ἀνεῳγμένα οἱ ἐντὸς αὐτῆς ἤκουον εὐκρινῶς ὅτι ἐζήτουν νὰ συνδιαλεχθῶσι μετὰ τοῦ δουκός.

Ὁ τελευταῖος οὗτος κρούσας τὸν κώδωνα, διέταξε νὰ τοὺς εἰσάξωσιν. Ἡ δούκισσα ἠρώτησε.

— Θέλεις νὰ ἀποσυρθῶμεν;

— Ὄχι, μείνατε, ὅλοι, καὶ ἂς εἴπουν νὰ καταβῇ ὁ μαρκήσιος.

Δευτερόλεπτά τινα εἶχον διαρρεύσει. Ὁ μαρκήσιος εἶχενέγερθῆ, ἀλλ' ἐπειδὴ κυρίως πρὸ τῆς μεσημβρίας δὲν ἐξήρχετο τοῦ θαλάμου του, οἱ ὑπηρέται τὸν μετεκόμισαν ἐπὶ τοῦ ἐδωλίου του εἰς τὴν αἴθουσαν. Δὲν ἔσχε δὲ τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ ζητήσῃ ἐξηγήσεις, διότι ἐπακριβῶς τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων Ζιρόδιας εἰσήρχοντο. Ἀνεσκίρτησεν εἰς τὴν θέαν αὐτῶν καὶ ἠτένισε τὸν δοῦκα Ὁράτιον, ὅστις καίτοι ὠχρὸς κάτι τι, ἐφαίνετο καθολοκληρίαν γαλήνιος. Ὁ Ρολάνδος, ἀπεναντίας, κατείχετο ὑπὸ ἀκατασχέτου συγκινήσεως, οἱ ὀδόντες του ἔτριζον.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ καίτοι ἠτένισαν διὰ βλέμματος ἀταράχου καὶ ἀμερίμνου τοὺς ἐκεῖ παρεστῶτας, οὐχ ἧττον τὸ τραχὺ τῆς φυσιογνωμίας αὐτῶν οὐδὲν τὸ καλὸν ὑπεδήλου. Ἀμφότεροι ἐνεῖχον ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ τῶν ὀφρύων τὴν αὐτὴν βαθεῖαν πτυχὴν ἥτις προὔδιδε ψυχὴν ἄτεγκτον, καὶ ταυτοχρόνως ἐν ὅλῃ τῇ ἀτομικότητι αὐτῶν, κάτι τι τὸ γαλήνιον καίτοι ὑβριστικὸν σχεδὸν πηγάζον δὲ ἐκ τῆς συναισθήσεως τῆς ἰσχύος αὐτῶν.

Ὁ δοὺξ τοὺς ἔδειξε δύο ἕδρας, ἐκεῖνοι ὅμως παρέμειναν ὄρθιοι. Τότε ὁ Ὁράτιος τοὺς εἶπεν·

— Ἐπιθυμεῖτε εἰς ἐμὲ νὰ ὁμιλήσητε;

— Εἰς ὑμᾶς, ναί.

— Σᾶς ἀκούω. Καὶ ὅ,τι δήποτε καὶ ἂν εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχετε νὰ μοὶ εἴπητε, δύνασθε νὰ ἐξηγηθῆτε ἀφόβως. Πᾶς τις ἐνταῦθα δύναται νὰ τὸ ἀκούσῃ.

Ἐκεῖνοι ἀνήγειραν τοὺς ὤμους.

— Μᾶς εἶναι ἀδιάφορον τοῦτο! ὑπέλαβεν ὁ Πέτρος, ὁ πρεσβύτερος. Ἰδοὺ πᾶν ὅ,τι μᾶς φέρει ἐδῶ. Χθὲς ἐνώπιον τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου τοῦ δικάζοντος ὑμᾶς διεπράχθη μία ἐναργεστάτη παρανομία ἀποβλέπουσα ὑμᾶς. Οἱ δικασταὶ ἀπήγγειλον τὴν ἀθώωσίν σας, τότε ὅτε οἱ πάντες, ναί, ὅτε πάντες περιεμένομεν τὴν καταδίκην σας.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐσιώπησε πρὸς στιγμὴν, νομίζων ὅτι ὁ δοὺξ ἔμελλε ν' ἀπαντήσῃ. Ὁ Ὁράτιος παρέμεινεν σιωπηλός.

Ὁ Πέτρος ἐπανέλαβε.

— Οὕτω λοιπὸν εἴχετε δηλοφρονήσει τὸν πατέρα μας καὶ σήμερον ἰδοὺ ὑμεῖς ἐλεύθεροι!... Ἡ ἀθωώτης σας ἀπηγγέλθη.

Ἡ ἀνθρώπινος ἰσχὺς δὲν δύναται πλέον νὰ σᾶς προσβάλλῃ. Ὁ δὲ νόμος λέγει ρητῶς: «Ἂν πρόσωπον νομίμως ἀθωωθὲν δὲν δύναται οὔτε νὰ συλληφθῇ οὔτε νὰ ἐκληφθῇ ἔνοχος τοῦ αὐτοῦ ἐγκλήματος». Οὐδεμία νέα ἀπόδειξις, ὅσον σοβαρὰ καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι καὶ ἥτις πιθανὸν νὰ ἀπεκαλύπτετο ἡμέραν τινὰ, δὲν θὰ ἴσχυεν τὸ παράπαν πρὸς ἀναθεώρησιν τῆς διαδικασίας, ἥτις σώζει σήμερον ὑμᾶς. Πᾶσα ὁμολογία, ἥτις ἡμέραν τινὰ θὰ ἐγένετο καταφανὴς ἐκ τῶν τύψεων τοῦ συνειδότος σας ἢ ἐκ τῶν συνεπειῶν τῆς θριαμβευτικῆς ὑπερηφανείας ὑμῶν, θὰ ἀπέβαινεν ὅλως ἀνίσχυρος ὅπως ἀποφασίσῃ τὸν ὀλεθρόν σας. Ἤδη κἂνεὶς, δὲν δικαιοῦται πλέον νὰ σᾶς ζητήσῃ λόγον διὰ τὸ ἔγκλημα ὅπερ εἴχετε πράξει.

Ὁ Ὁράτιος διακόψας αὐτὸν, ἀπήντησε μειλιχίως·

— Δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ἀφήσω νὰ λέγητε ὅτι εἶμαι ἔνοχος, καὶ ἡ διακηρυχθεῖσα χ' ἑς χάρις μου δὲν τίπτει πωσῶς τὴν συνείδησίν μου. Εἶχον διαμαρτυρηθεῖ ἐνώπιον τῶν δικαστῶν ὅτε μὲ ἐκατηγόρουν, σήμερον δὲ διὰ τελευταίαν φορὰν διαμαρτύρομαι ἐνώπιόν σας. Ἐννοῶ τὴν καταλαβοῦσαν ὑμᾶς ὀδυνηρὰν συγκίνησιν εἰς τὴν θέαν ὅτι ὁ δολοφόνος τοῦ ἀνθρώπου, ὃν ἠγαπᾶτε παραμένει εἰσέτι περικεκαλυμμένος ὑπὸ μυστηρίου καὶ ὅτι ὁ ἐγκληματίας διακινδυνεύει νὰ μὴ τιμωρηθῇ διὰ τὸ διαπραχθὲν ἔγκλημά του. Καθ' ἣν στιγμὴν οἱ δικασταὶ μὲ ἠθώωσαν, κατόπιν μακρᾶς καὶ θανασίμου δοκιμασίας εἶχον ἀναγνωρίσει ἐπὶ τέλους ὅτι ἤμην ἀθῷος ἐκ τοῦ ἐγκλήματος ἐκείνου. Σήμερον λοιπὸν διατὶ καὶ ὑμεῖς δὲν πράττετε καθὼς ἔπραξαν αὐτοί;

— Ποτέ!

Τότε ὁ Ὁράτιος βλέπων μετ' οἴκτου τὸ ἀδυσώπητον πάθος τῶν δύο τούτων ἀδελφῶν, ἐπηκολούθησε διὰ τόνου ξηροῦ·

— Δὲν γνωρίζω ἀκόμη ὁποῖός τις εἶναι ὁ σκοπός τοῦ ἐνώπιόν μου διαβήματός σας, εὐχαριστήθητε, παρακαλῶ, νὰ ἐξηγήσητε αὐτόν.

— Ἡ προσωπικὴ ἀσφάλειά σας εἶναι τόσον μεγάλη, τόσον ἀπόλυτος, κύριε

Δε Βιλεφὸρ, ἐκ τοῦ κατωφλώματος τῆς ἀθωώσεως ταύτης, ὥστε καὶ ἐὰν εἰσέτι οὐδεμίαν σημασίαν ἐδίδετε εἰς τὴν ἀποδοθεῖσαν ὑμῖν ἐλευθερίαν σας, καὶ ἐὰν εἰσέτι, λέγω, ἠθέλετε συγκατανεύσει νὰ σᾶς ἀφήσωσι νὰ ἐμφανισθῆτε ἐνώπιον τῆς εἰσαγγελίας, αὕτη θὰ ὤφειλε νὰ διαμαρτυρηθῇ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ νὰ ἐμποδίσῃ παρόμοιον διάβημα ὡς ἀπάδον εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

— Αἴ, λοιπόν ! Οὕτω ἀπαιτεῖ ὁ νόμος !

— Ναὶ, οὕτω ἀπαιτεῖ ὁ νόμος. Λύτὸς σᾶς ὑποστηρίζει. Ἀλλ' ὁ ἀδελφός μου καὶ ἐγὼ ἤλθαμεν νὰ σᾶς εἴπωμεν ὅτι ἡ χάρις σας εἶναι ὑψίστη ὕβρις κατὰ τῆς δικαιοσύνης! Ἐρχόμεθα νὰ σᾶς στιγματίσωμεν εἰς τὸ μέτωπον διὰ τοῦ πατρικοῦ μας αἵματος ! Ἐρχόμεθα νὰ σᾶς εἴπωμεν ὅτι ὁ θάνατος τοῦ γέροντος βοᾷ ἐκδίκησιν καὶ θὰ ἐξακολουθῇ διαταράσσων τὴν γαλήνην τοῦ ὕπνου μας ἐνώσῳ δὲν ἠθέλομεν ἐκδικήσει αὐτόν !

Οἱ δύο ἀδελφοὶ συνέσφιγξαν τὰς χεῖρας, καὶ μετὰ κυνικῆς ἀπαθείας, ἀπήγγειλαν τὰς λέξεις ταύτας.

— Ἀφοῦ λοιπὸν ἠθωώθητε ὑπὸ τῆς εἰσαγγελίας, ἀφοῦ εἰς τὸ ἑξῆς δύνασθε νὰ ζῆτε ἀφόβως μηκτυρίζοντες δημοσίως τὸ πένθος καὶ τὰ δάκρυά μας, ἡμεῖς, τὰ τέκνα, τοῦ ὑφ' ὑμῶν δολοφονηθέντος πατρὸς, *σᾶς καταδικάζομεν εἰς θάνατον*!

Ἡ δούκισσα ὥρμησε πρὸς τὸν Πέτρον.

— Καὶ διατί νὰ μὴ παραδεχθῇ τις τὴν ἀθωότητα τοῦ υἱοῦ μου ; Διατί νὰ ζητῇ τις νὰ ἀφυπνίσῃ τὰ αἴτια τοῦ ὁρισταμένου ποτε μίσους μεταξὺ τῶν δύο οἰκογενειῶν μας ; Σᾶς ὁμνύω, κύριε, ὅτι ἀπὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ οὐδὲν ἴχνος μίσους ἐνυπάρχει πλέον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. Διατὶ καὶ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν δὲν συμβαίνει τὸ αὐτό ;

— Μῆτέρ μου, σᾶς παρακαλῶ, μὴ δίδετε αὐτοῖς οὐδεμίαν ἀπάντησιν. Θὰ ἠδύναντο νὰ πιστεύτωσιν ὅτι θέλετε νὰ ἐμπέσητε εἰς συζητήσεις μετ' αὐτῶν καὶ ὅτι φοβεῖσθε τὰς ἀπειλάς των.

— Πρόσεχε, υἱέ μου. . . Εἶμαι γυνὴ πρόβεβηκυίας ἡλικίας.. . καὶ τὰ δράματα τοῦ παρελθόντος εἰσὶν ἐγκεχαραγμένα εἰς τὴ μνήμην μου ζωηρότερον ἢ εἰς τὴν ἰδικήν σου, τὰ δὲ μίση τῶν ἀρχαίων ἡμερῶν, ἅτινα μοὶ εἶχον ἀφηγηθῇ αὐτοὶ οὗτοι οἱ συμμεθέξαντες αὐτῶν, ἀντηχῶσιν εἰσέτι εἰς τὰς ἀκοάς μου μετὰ τῶν ἀπελπιστικῶν καὶ ἐκδικητικῶν κραυγῶν αὐτῶν.

— Μῆτέρ μου, οἱ καιροὶ ἐκεῖνοι παρῆλθον, καὶ ἐὰν ἐπεθύμουν νὰ ἀναμνησθῶ αὐτῶν, τοῦτο θὰ μοὶ ἦτο εὐχερὲς κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τριῶν ἐτῶν ὅτε σεῖς, Πέτρε Ζιρόδιας, εἴχετε προσκολληθεῖ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ τάγματός μου, καὶ σεῖς, Γάστων Ζιρόδιας, κατὰ τὴν χρονικὴν ἐκείνην περίοδον καθ' ἣν ἐν τῷ αὐτῷ τάγματι ἔσχον ὑμᾶς ὡς ἁπλοῦν στρατιώτην. Ἡ ἰσχὺς τῆς στρατιωτικῆς πειθαρχίας εἶναι ὁλεθρία, ἀπεριόριστος σχεδὸν, καὶ θὰ ἠδυνάμην νὰ τὴν χρησιμοποιήσω ἀδυσωπήτως καθ' ὑμῶν. Ἀπέσχον νὰ τὸ πράξω. Δὲν μεγαλαυχῶ δὲ διὰ τοῦτο, διότι δὲν ἔπραξα ἢ ἁπλῶς τὸ καθῆκόν μου. Ἄλλως τε, ὀφείλω νὰ ἀναγνωρίσω ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ ὑμῶν ἔσχον δύο ἀφωσιωμένους στρατιώτας, πεπροικισμένους διὰ σπανίας παιδεύσεως, ἑτοίμους διὰ πᾶν μέγα καὶ ἐπίπονον ἀνδραγάθημα καθὼς θὰ ἦσαν ἕτοιμοι, εἶμαι βέβαιος περὶ τούτου, νὰ ἀψηφήσωσιν εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, τοὺς φοβερωτέρους τῶν κινδύνων ! Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὑπῆρξα δι' ὑμᾶς ὁ ὑπὸ παντὸς στρατιώτου ὀνειροπολητὸς, δίκαιος, ἀγαθὸς καὶ εὐσυνείδητος ἀρχηγός ;

— Ναὶ, ὅταν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνακρίσεως ἀναφορικῶς ἐπὶ τοῦ ἐγκλήματός σας, ἠρωτήθημεν περὶ τῶν ἀμοιβαίων σχέσεών μας κατὰ τὴν ἐν τῷ τάγματί σας διατριβήν μας, εἴχομεν ἀπαντήσει ὅτι εἴσθε ὁ ἀρχηγὸς διὰ τὸν ὁποῖον πᾶς στρατιώτης θεωρεῖ ἑαυτὸν ὑπερήφανον νὰ πέσῃ εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης καὶ ὅτι δὲν ἔχομεν οὐδὲν αἴτιον μομφῆς καθ' ὑμῶν.

— Καὶ ὁ ἀρχηγὸς λοιπὸν αὐτῆς θὰ ἀπέβαινεν εἷς τοσοῦτον χαμερπὴς καὶ ἄνανδρος δολοφόνος ! ἀνεκραύγασεν ἐκτὸς ἑαυτῆς ἡ κυρία Βιλεφόρ.

— Μῆτέρ μου, σᾶς παρακαλῶ !

Καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς δύο ἀδελφοὺς, προσέθηκε.

— Τὸ διάβημά σας ἀποδεικνύει τρανῶς πόσον ἀκλόνητος τυγχάνει ἡ πεποίθησίς σας. Ἐγὼ, οὐδὲν θέλω πράξει ὅπως διασείσω αὐτήν. Δὲν δύναμαι ἢ νὰ ἐπαναλάβω τὰς διαμαρτυρίας μου. Μὲ καταδικάζετε, λέγετε ; Πολὺ καλά ! ἔστω, καταδικάσατέ με !

Ὁ Πέτρος, ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐκραύγασε διὰ φωνῆς ἠχηρᾶς, ἥτις συνεκλόνησε σύσσωμον τὴν Ἔμμαν.

—Ἡ δικαιοσύνη ὑπῆρξεν ἀνίσχυρος νὰ πλήξῃ ὑμᾶς... Ἡμεῖς θὰ γείνωμεν ἀνώτεροι τῶν δικαστῶν καταδικάζοντες ὑμᾶς ἀσπλάγχνως καὶ ἄνευ οἴκτου. . . ἄνευ φόβου ἐνδεχομένων ἀντεκδικήσεων. . .

— Ἐκπληρώσατε λοιπὸν, κύριοι, τὴν ἀπόφασίν σας. . Ἐγὼ, οὐδὲν θέλω πράξει ὅπως διαφύγω αὐτῆς. Θὰ εἶχον ἀνάγκη νὰ σᾶς εἴπω ὅτι δὲν σᾶς φοβοῦμαι ;

—Μὴ πιστεύετε ὅτι ὑπάρχει ἀπειλή τις ἢ δὲν θὰ ἐτολμῶμεν νὰ ἐκπληρώσωμεν.

— Γνωρίζω ὅτι πᾶσα ἐκ μέρους σας ἀπειλὴ εἶναι σοβαρά. . . Εἶσθε ἄνθρωποι τολμηροὶ καὶ ἱκανοὶ νὰ βαδίσητε ἐκεῖ ἔνθα σᾶς ὁδηγεῖ τυφλῶς τὸ μῖσός σας. . . καὶ ὅτι εἶσθε ἕτοιμοι νὰ θυσιάσητε ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ χρῆμα καὶ τὴν ζωήν σας.

— Μᾶς ἐκρίνετε καλῶς. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν.

Καὶ ὑποκλιθέντες εὐσεβάστως ἐξῆλθον τῆς αἰθούσης.

Οὐδεὶς ἐσκέφθη νὰ συνοδεύσῃ αὐτοὺς, διότι πάντες ἀκουσίως ἑαυτῶν καὶ παρὰ τὴν χαρὰν ἥτις διεζωγραφεῖτο ἐπὶ τῶν προσώπων αὐτῶν, παρὰ τὴν ἐνεργητικότητα καὶ τὴν ὑπερήφανον φαιδρότητα αὐτῶν, συνεκινήθησαν σφόδρα ἐκ τῶν συνεπειῶν τῆς σκηνῆς ἐκείνης.

Ἦτο τόσον καταφανὲς, τόσον σοβαρὸν, οὕτως εἰπεῖν, τὸ φλογερὸν μῖσος τῶν δύο τούτων νεανιῶν ὥστε ἀνεγινώσκετο εὐχερῶς ἐπὶ τῶν φυσιογνωμιῶν αὐτῶν. Τὸ πάθος δὲ τοῦτο δὲν ἐπήγασε ποσῶς ἐκ τῶν συνεπειῶν λυπηροῦ παρελθόντος, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀπολύτου πεποιθήσεως ὅτι ὁ δοὺξ ὑπῆρξεν ἔνοχος, καὶ ὅτι τῆς δικαιοσύνης παρανόμως πολιτευθείσης, ἡ ἐκδίκησις ὤφειλε νὰ ἐξαγνίσῃ τὸν ρύπον τῆς διαπραχθείσης παρανομίας.

(Η ΩΡΑΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ)

Ἡ Ἔμμα εἶχε τὴν καρδίαν συντετριμμένην. Ἔβλεπεν ἑαυτὴν ἀποτόμως ἐκσφενδονισθεῖσαν εἰς τὴν δίνην λυσσαλέων παθῶν, ἐντὸς ἀλλοίας ὅλως ἀτμοσφαίρας, ἐκείνης ἣν εἶχεν ὀνειροπολήσει καὶ ἐντὸς τῆς ὁποίας ᾐσθάνετο ἤδη ἑαυτὴν ἀνατρεπομένην, ἀκατασχέτως, ἀνεπανορθώτως, ἄνευ τῆς ἐλαχίστης πρὸς τὴν ἠθικὴν αὐτῆς ἀνόρθωσιν ἐλπίδος.

Ὁ Γάστων καὶ ὁ Πέτρος δὲν εἶχον παρατηρήσει αὐτήν. Εἶχον ἴδει τὸν ἄνθρωπον μόνον ἐκεῖνον διὰ τὸν ὁποῖον εἶχον ἔλθει, ἤτοι μόνον τὸν ἐχθρὸν εἰς ὃν διεκήρυξαν τοὺς ἐκδικητικοὺς αὐτῶν σκοπούς.

Διὰ βήματος δὲ βραδέως καὶ τὴν κεφαλὴν ὑψαύχην, διῆλθον τὸ προαύλιον μέχρι τῆς κιγκλιδωτῆς, ἐγγὺς τῆς ὁποίας σταματήσαντες, ἐπανεστράφησαν πρὸς τὴν ἔπαυλιν.

Τότε διὰ τελευταίαν φορὰν θὰ ἠδύνατό τις νὰ διακρίνῃ τὰς σκυθρωπὰς καὶ ἀγρίας φυσιογνωμίας των, τὴν ῥικαλέαν λάμψιν τῶν ὀφθαλμῶν των καὶ τὰς συνεσπασμένας ὀρρῦς αὐτῶν.

Διὰ τῆς αὐτῆς ἀπειλητικῆς χειρονομίας ἀφοῦ ἐξεσφενδόνισαν φοβεράν τινὰ ὕβριν καὶ ἔπτυσαν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπαύλεως, ἐξηφανίσθησαν ἐπὶ τέλους.

Μόνη ἡ Ἔμμα, εἶχε διαγνώσει μακρόθεν τὴν ὕβριν ταύτην! Πάντες δὲ οἱ ἄλλοι εἰς ἄκρον καταβεβλημένοι ὄντες καὶ ἔντρομοι σχεδὸν εἶχον παραμείνει σιωπηλοὶ καὶ ρεμβάζοντες.

Οὕτω, τὴν προτεραίαν, ἀφοῦ τὸ πολεμικὸν συμβούλιον εἶχεν ἀπαγγείλει τὴν ἀθώωσιν, ἐν Βιλεφὸρ θὰ ἐδικαιοῦντο ἀναμφιλέκτως νὰ ὦσιν εὐτυχεῖς εἰς τὴν ἀνάμνησιν ὅτι ὅλα τὰ λυπηρὰ ἐκεῖνα συμβεβηκότα θὰ ἔλεγον ἐπὶ τέλους. Καὶ μόλα ταῦτα ἠπατῶντο. Ἡ πάλη ἐξηκολούθει ὁρισταμένη κατὰ τοῦ μυστηρίου, κατὰ τῆς κατηγορίας, κατὰ τοῦ ἐπιζῶντος αἴσχους, κατὰ τῆς γενικῆς ἀναμφιβόλως πίστεως, πάλη, ἐν ᾗ ὁ δοὺξ ὤφειλε νὰ ἠττηθῇ, ἀφοῦ δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὸν, πάλη ἄνευ αἴκτου, πάλη ἐκλεγεῖσα ἄνευ ὅπλων!...

— Ἐμπρός! ἑτοιμάσθητι διὰ τὸν πόλεμον! ἐψιθύρισεν ὁ ἀξιωματικός... Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, οἱ νέοι αὐτοὶ κατεπείσθησαν καὶ ἡ πεποίθησίς των εἶναι σεβαστή. Εἰς τὴν θέσιν των, τίς γνωρίζει, ἐὰν καὶ ἐγὼ δὲν θὰ ἔπραττον τὸ αὐτό; Θὰ ὡμολόγουν μάλιστα ὅτι ἡ ἰδέα των δὲν εἶναι ποσῶς ἰδέα τετριμμένη καὶ ὅτι ἀπεναντίας μάλιστα ἐξεγείρει εἰς ἄκρον τὸ ἐνδιαφέρον μου. Εἶμαι περίεργος νὰ μάθω διὰ τίνος τρόπου σκοπεύουσι νὰ ἐκτελέσωσι τὴν θανάσιμον ἐκδίκησίν των.

Καὶ γελῶν ἐπηκολούθησεν·

— Ἔσχον τὴν καλοτύχην νὰ μὲ προειδοποιήσωσι· θὰ προσπαθήσω νὰ εἶμαι ἕτοιμος εἰς τὴν πρώτην ἐμφανιζομένην περίστασιν.

Ὁ μαρκήσιος ἐτήρει τὴν σιωπήν. Εἶχε φανεῖ μένων ἀπαθὴς ἐνώπιον ὅλης τῆς

σκηνῆς ἐκείνης, καὶ ἐν τούτοις οἱ ζωηροὶ καὶ διαπεραστικοὶ ὀφθαλμοί του ἦσαν καθηλωμένοι ἐπὶ τῶν δύο ἀδελφῶν.

— Ποία εἶναι ἡ γνώμη σας; τῷ ἠρώτησεν ἡ δούκισσα.

— Ἡ γνώμη μου συνταυτίζεται μετὰ τῆς τοῦ ἀνεψιοῦ μου. Φρονῶ ὅτι δὲν ὀφείλει τις νὰ χαρακτηρίσῃ ἐπιπόλαιον πᾶν ὅ,τι ἔλαβε χώραν ἐνταῦθα. Οἱ δύο οὗτοι νέοι εἶναι πεπροικισμένοι διὰ φύσεως ἐνεργητικῆς. Τί παρασκευάζουσιν ἆρά γε; Ἀναμφιβόλως, τίποτε ἀκόμη. Εἶναι φανερὸν ὅμως ὅτι οὐδὲν θὰ ἐπιχειρήσωσι καθ' ἡμῶν ἀναφανδόν. Θὰ μηχανευθῶσι πλεῖστα ὅσα σχέδια, διότι ἐὰν εἶναι δραστήριοι εἶναι ὑπομονητικοὶ ὡσαύτως. Εἶμαι βεβαιότατος, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον, ὅτι τὸ σχέδιον αὐτὸ τυγχάνει ἀπαρασκεύαστον εἰσέτι. Τὸ συμβεβηκὸς τῆς χθὲς εἶναι λίαν πρόσφατον καὶ δὲν θὰ ἔσχον τὸν καιρὸν νὰ συσκεφθῶσι. Μέλλουσι λοιπὸν, κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς τοὐλάχιστον νὰ ἀφήσωσιν ἑαυτοὺς νὰ ὁδηγηθῶσιν ὑπὸ τῆς φορᾶς τῶν πραγμάτων... Εἰς ἡμᾶς ἀπόκειται νὰ ἐμποδίσωμεν ὅπως ἡ φορὰ αὕτη τῶν πραγμάτων ἀποβῇ εὔνους εἰς τὸ σχέδιόν των.

— Μὴ ἐλπίζετέ ποτε ὅτι φοβούμενος τὴν παρουσίαν των θὰ ἐκρυπτόμην! ἐφώνησεν ὁ Ὁράτιος.

— Αἴ! καὶ τίς σὲ συμβουλεύει παρομοίαν ἀνανδρίαν; Πιθανόν, ἄλλως τε — τὸ ἐπεύχομαι — ὅπως ἡ φοβερὰ ἀπόφασις τῶν καμφθῇ ἐνώπιον τῆς δημοσίας γνώμης. Φεῦ! ἡ γνώμη αὕτη, χθὲς ἀκόμη δὲν ἐφαίνετο εὐνοϊκὴ, ἀλλ' ἡ ἀπόφασις τῶν δικαστῶν, τῶν διακηρυξάντων τὴν ἀθώωσίν σου, θὰ κατευνάσῃ ἴσως τὰ πνεύματα. Οἱ υἱοὶ Ζιρόδιας δὲν θὰ τολμήσωσι νὰ ἐξακολουθῶσιν ἀπάδοντες εἰς τὸ φρόνημα ὁλοκλήρου χωρίου, καὶ ἔσο βέβαιος ὅτι ἐπιτέλους θὰ καταπραϋνθῇ ἡ μῆνις αὐτῶν.

Ἡ μαρκησία, ἀνήσυχος μὲν, ἀλλὰ ὑπὸ ἐλπίδός τινος κατεχομένη, ἠρώτησε·

— Πράγματι, τὸ πιστεύεις αὐτό, ἀδελφέ μου;

— Ἴσως! Ἴσως ὑπέλαβεν ὁ μαρκήσιος σείων τὴν κεφαλήν.

Ὁ Ρολάνδος περιπτυξάμενος τὸν ἀδελφόν του τῷ εἶπε·

— Πανταχοῦ ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃς θὰ σὲ συνοδεύσω. Γνωρίζεις ὅτι εἶμαι ἀνδρεῖος! Ὅταν θὰ εἴμεθα δύο ἀντὶ ἑνὸς τότε δὲν θὰ φοβούμεθα κανένα.

Ὁ δοὺξ μειδιάσας τὸν ἐνηγκαλίσθη.

— Ναὶ, εἶσαι πράγματι ἀνδρεῖος. Καίτοι εἶσαι μόλις δεκαπενταετὴς, εἶσαι ἐπίσης ρωμαλέος καθὼς ἐγώ. Ἀλλὰ δὲν θὰ λάβω ἀναγκαίαν σωματοφύλακος. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐμὲ μόνον προσβάλλουσι. Θέλω νὰ εἶμαι μόνος πρὸς ὑπεράσπισίν μου. Καὶ ὅπως ἀποδείξω αὐτοῖς ὅτι αἱ ἀπειλαὶ αὐτῶν οὐδόλως μὲ πτοοῦσι, σκοπεύω σήμερον περὶ τὴν δείλην νὰ περιδιαβάσω ἔφιππος παρὰ τὰ Ὑψηλὰ Δώματα.

Ἡ δούκισσα κατελήφθη ὑπὸ τρόμου. Πρὸς τί τὸ διάβημα αὐτό; Θὰ κατεδικάζετο λοιπὸν ἐκ νέου, καθὼς ἀπό τινων ἤδη ἑβδομάδων, νὰ ζῇ ἐν μέσῳ ἀφορήτων ἀγωνιῶν;

Καὶ μολα ταῦτα δὲν ἐτόλμησε νὰ κατηγορήσῃ τὸ προταθὲν σχέδιον. Καὶ αὐτῆς ἡ ὑπερηφάνεια ἐξανίστατο εἰς τὴν ἀνάμνησιν ὅτι οἱ υἱοὶ τῶν Ζιρόδιας ἠδύναντο νὰ πιστεύσωσιν ὅτι οἱ οἰκοῦντες τὴν ἔπαυλιν Βιλεφὸρ, ἐν μέσῳ τῶν ἐρειπίων ἐκείνων ἅτινα ὑπῆρξαν οἱ μάρτυρες τοσούτων ἡρωικῶν ἀνδραγαθημάτων κατελήφθησαν ὑπὸ φόβου !

Ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἦτο κυριακή. Ὁ Ὁράτιος λοιπὸν, μετὰ τὸ πρόγευμα ἱππεύσας ἀνεχώρησεν. Ὁ καιρὸς ἦτο ἐξαίρετος, καίτοι ὀλίγον ψυχρός.

Ὁ Ρολάνδος, ὅστις κατεσκόπευε τὰς κινήσεις τοῦ ἀδελφοῦ του, ἐμφανισθεὶς αἰφνιδίως, τῷ εἶπε·

— Ἄρες με, σὲ παρακαλῶ, νὰ σὲ συνοδεύσω !

Ὁ Ὁράτιος μειδιῶν πάντοτε καίτοι διὰ τόνου ὀργίλου πως, ὑπέλαβεν·

— Ὄχι ! Μὴ φοβῆσαι !

Ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου ἐγνώριζον ἤδη ὅτι εἶχεν ἀριχθῆ εἰς Κλισσὸν τὴν ἑσπέραν τῆς προτεραίας. Ὁ δοὺξ ἐπεθύμει αὐτὸς οὗτος νὰ μάθῃ ὁποίας ὑποδοχῆς θὰ ἐτύγχανεν ἡ ἐπάνοδός του. Μαστιγώσας τὸν ἵππον του ἤρξατο τρέχων ἐν μέσῳ τῶν σκολιῶν ἀτραπῶν καὶ μεταξὺ τῶν δασυσκίων δενδροστοιχιῶν. Μετὰ τὰς φοβερὰς δοκιμασίας καὶ τὰς ὀδυνηρὰς ἐντυπώσεις τῆς φυλακῆς, ἤδη βλέπων ἐκυτὸν ἐλεύθερον διὰ παντὸς ὑπὸ ἀφάτου κατείχετο χαρᾶς !

Πρὶν ἢ ὁ Ὁράτιος ἐξαφανισθῇ ὁλοτελως ἀπὸ τῆς ἐπαύλεως ἐστράφη πρὸς τὰ ὄπισθεν. Τότε ἐπὶ τοῦ ἐξώστου ἰδὼν τὴν δούκισσαν παρατηροῦσαν αὐτὸν ἀπομακρυνόμενον καὶ μαντεύσας τὸν τρόμον τὸν καταλαβόντα τὴν δύστηνον μητρικὴν ἐκείνην καρδίαν, τῇ ἀπέστειλλε διὰ τῆς ἄκρας τῶν δακτύλων ἓν φίλημα μεστὸν υἱικῆς στοργῆς.

Κατόπιν ἀνεγείρας μηχανικῶς τὰ ὄμματα, παρετήρησεν, εἰς τὸ παράθυρον τοῦ δευτέρου ὀρόφου τὴν θελκτικὴν σκιαγραφίαν τῆς Ἔμμας ἣν μόλις τὴν πρωΐαν εἶχε παρατηρήσει εἰς τὴν αὐθουσαν, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν δὲν εἶχεν ἀπευθύνει παρὰ ἕνα μόνον φιλόφρονα ἐθιμοτυπίας χαιρετισμὸν, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ κυρία Δε Βλεφόρ παρουσίαζεν αὐτήν. Ἦτο ὡραία ; Ἦτο ἄσχημος ; Τὸ ἠγνόει ὁλοτελῶς. Θὰ ἐπεθύμει σφόδρα νὰ βεβαιωθῇ περὶ τούτου, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ Ἔμμα ἐφαίνετο ἀπερρυτισμένη πλεῶς ἐνώπιον τῆς ἐξαισίας θέας καὶ τῶν περιγραφικωτάτων ὄχθων τοῦ ποταμοῦ Σέβρ.

Β'.

Εἰς Γολγοθᾶς.

Ὁ πρῶτος χωρικὸς ὃν συνήντησε εἰς σκολιὰν τινα ἀτραπὸν φέρων δέσμην ἀχύρων ἐπ' ὤμων, παρεμέρισεν ὅπως ἀφήσῃ αὐτῷ ἐλευθέραν τὴν δίοδον. Ἦν δ' οὗτος κάτοικος τῆς Κλισσὸν, καὶ ὅστις ἐνίοτε ἤρχετο εἰς τὴν ἔπαυλιν κομίζων ἄχυρα καὶ ἐν τούτοις ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος καίτοι ἐγνώριζε τὸν Ὁράτιον δὲν ἐχαιρέτισεν αὐτὸν, ἀλλὰ περιωρίσθη διὰ τόνου ξηροῦ νὰ ψιθυρίσῃ τὰς λέξεις ταύτας·

— Δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ τὸν χαιρετήσῃ κανένας !

Ὁ δοὺξ προσεποιήθη ὅτι δὲν ἤκουσε. Εἰς τὴν ἐσχατιὰν τῆς σκολιᾶς ὁδοῦ ἤλλαξε διεύθυνσιν. Ἀνωτέρω ἔχομεν εἴπει ὅτι ἦτο κυριακὴ, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐσήμαινεν ὁ κώδων τῆς ἐκκλησίας καλῶν τοὺς πιστοὺς εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἑσπερινοῦ. Εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Κλισσὸν σμῆνος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν σινδιελέγοντο. Καὶ ἀναμφιβόλως θὰ διελάμβανον περὶ αὐτοῦ, διότι, ἅμα τῇ ἐμφανίσει αὐτοῦ, πάντες ἐσιώπησαν. Πάντες τῷ ἔστρεψαν τὰ νῶτα μετ' ἀπεχθείας καὶ καταφανοῦς ἀπαρεσκείας. Τὸν ἐδακτυλοδείκτουν πρὸς ἀλλήλους καὶ μεταξὺ αὐτῶν ὁ Ὁράτιος ἤκουσέ τινα λέγοντα·

— Δὲν χάλασε καὶ πολὺ στὴν φυλακὴ ποῦ ἦταν κλεισμένος.

— Ὅλο τὸ ἐναντίον . . . ἐπάχαινε μάλιστα . . .

— Ὕστερα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ, ἄλλο τίποτε δὲν τὸν λείπει παρὰ νὰ καθίσῃ σ' ἕνα ἁμάξι γιὰ νὰ τὸν διῇ ὁ κόσμος.

— Ἂν ἔχῃ λίγο φιλότιμο θαρρῶ πῶς θὰ τὰ τυνάξῃ ὀγρήγορα . . .

Ὁ Ὁράτιος ἐξ ὅλων τούτων δὲν ἀπώλεσεν οὐδεμίαν λέξιν, καὶ διαβαίνων ἐναντι τῶν ἐχθρικῶν διακειμένων ἐκείνων χωρικῶν, προσεπάθησε διὰ τοῦ μειλιχίου καὶ περιλύπου βλέμματός του, νὰ ἐπιβάλλῃ τὸν σεβασμόν, εἰ δυνατὸν, εἰς τὰ παρακολουθοῦντα τὰς κινήσεις του ἀδυσώπητα ὄμματα. Ὅταν διῆλθεν ἤκουσεν ὄπισθέν του ὑβριστικὸν γέλωτα καὶ εἶτα τὸ ὄνομά του βεβηλούμενον εἰς τὰ χείλη αὐτῶν. Ὑπὸ φρίκης κατελήφθη καὶ ἡ καρδία του πρὸς στιγμὴν ἔπαυσε πάλλουσα. Εἶτα ἀναλαβὼν τὴν ψυχραιμίαν του, ἐψιθύρισε·

— Ὄχι ! ὄχι ! δὲν εἶναι δυνατὸν τοῦτο ! Δὲν ἤκουσα καλῶς . . .

Τὰ πελιδνὰ ἐξ ἀγανακτήσεως καὶ μίσους πρόσωπα καὶ αἱ συνεσφιγμέναι πυγμαὶ, ἐφαίνοντο διώκουσαι αὐτὸν μακρὰν τοῦ χωρίου τούτου τὸ ὁποῖον κατερρίπωσε διὰ τῆς παρουσίας του.

Ἐπιθυμῶν ἐκ τοῦ πλησίον νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀλήθειαν πλησιάσας τὸ σμῆνος τῶν χωρικῶν, ἠρώτησε·

— Πρόκειται περὶ ἐμοῦ, καλοί μου φίλοι ; Εἴπετέ μοι τί μὲ θέλετε ; Ἠμπορῶ νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος εἰς τίποτε ;

Ἐκεῖνοι ἔστρεψαν τὰ νῶτα καὶ διεσκορπίσθησαν χωρὶς νὰ τῷ δώσωσιν οὐδεμίαν ἀπάντησιν.

Τότε ἠννόησεν ἐπὶ τέλους ἢ μᾶλλον ἐμάντευσεν ὅτι ἐν τῇ γωνίᾳ ταύτῃ τῆς γῆς ἔνθα πᾶς τις ἐγνώριζεν αὐτὸν, ἔνθα ὅλος ὁ κόσμος εἶχε σχολιάσει τὸ ἔγκλημα τοῦτο τοῦ Ζιροδίου, ἐξελαμβάνετο πάντοτε ὡς ὁ δράστης. Κάτι τι παρὰ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις ἦτο ἰσχυρότερον τῆς ἀποδοθείσης χάριτος· ἦτο ἡ προσωπικὴ αὐτῶν πεποίθησις, ἣν ἐξέφραζον οὕτω πως διὰ τῆ, ἐντίκτου αὐτῶν γνώμης.

Ὁ δοὺξ ἤρξατο ἀπομακρυνόμενος ἐκεῖθεν, ὅτε καθ' ὁδὸν συνήντησε τὸν ἐφημέριον τῆς Κλισσὸν διευθυνόμενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

— Τοὐλάχιστον ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς θὰ μὲ χαιρετήσῃ καὶ πιθανὸν αὐτὸς νὰ μοὶ ἀποτείνῃ τὸν λόγον. Εἶναι γνωστὸς εἰς τὴν ἔπαυλιν. Μὲ εἶδε γεννώμενον. Αὐτὸς γνωρίζει ὅτι δὲν εἶμαι ἱκανὸς νὰ διαπράξω ἓν ἔγκλημα.

Ἀλλ' ὅταν ὁ δοὺξ διῆλθε, ὁ ἐφημέριος εἶχε τὰ νῶτα ἐστραμμένα καὶ ἐφαίνετο λίαν ἀπησχολημένος εἰς συνδιάλεξιν μετά τινος παιδίσκης, ἱσταμένης ἐπὶ τῆς εἰσόδου θύρας τινός.

Ὁ δοὺξ ἀφῆκε στοναχήν.

Εἶχε τὴν καρδίαν συντετριμμένην, καὶ ἡ μεγαθυμία τῆς ψυχῆς του ἐξανίστατο ἀπέναντι τηλικαύτης ἐξουδενώσεως. Τὸ πρόσωπόν του κατελήφθη ὑπὸ ἀγωνιώδους ἐκφράσεως ἐνῷ αἱ ὀρρῦς του συνεστάλησαν ὡσεὶ ἐκφράζουσαι τὴν δικαίαν ἀγανάκτησίν του.

— Ἐμπρός ! εἶπε καθ' ἑαυτόν. Ἐδῶ εἶναι ὁ Γολγοθᾶς. Δέον νὰ ὁπλισθῶ δι' ὑπομονῆς μέχρι τέλους.

Περαιτέρω, δύο ἀστυφύλακες καθήμενοι πρὸ τῆς θύρας τοῦ διοικητηρίου ἐκάπνιζον ὑπὸ τὸν ἥλιον τὰ σιγάρα των.

Οἱ δύο ἀστυφύλακες ἐγερθέντες ἡσύχως εἰσῆλθον, ὡσεὶ νὰ μὴ εἶχον ἰδεῖ τίποτε καὶ ὡσεὶ ὁ προσεγγίζων ἀνὴρ ἦτο ξένος τις δι' αὐτούς.

Καὶ μόλα ταῦτα ἦσαν οἱ ἴδιοι ἀστυφύλακες, οἵτινες πρὸ ἓξ ἑβδομάδων, εἶχον ἔλθει πρὸς σύλληψιν αὐτοῦ, καὶ οἱ ὁποῖοι τότε, τῷ εἶχον εἰπεῖ·

— Κύριε δοὺξ, μὴ ἀνησυχῆτε, διότι χωρὶς ἀμφιβολίαν, θὰ ἔγεινε κανὲν λάθος.

Ὁποία παράδοξος μεταβολὴ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης!

Πλῆθυς νεανίσκων καὶ κορασίδων ἀλληλοκρατούμενοι ἐκ τῶν χειρῶν ἐπορεύοντο εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἑσπερινοῦ. Εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ ὅλος ὁ μικρὸς ἐκεῖνος κόσμος ἤρξατο γελῶν. Καὶ ὁ Ὀράτιος ἤκουσεν αἴφνης δυσφημούμενον τὸ ὄνομά του, τοῦτ' ὅπερ τὸν συνεκίνησε μέχρι τῶν μυχίων τῆς καρδίας του.

— Ὄχι, ὄχι, τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν. Πᾶν ὅ,τι λέγουσι δὲν ἀποβλέπουσιν ἐμέ.

Καὶ ὅπως ἀποφύγῃ τὸ μαρτύριον τοῦτο ἐμαστίγωσε τὸν ἵππον του.

Εἰς τὴν ἐσχατιὰν τοῦ χωρίου, ἐγγὺς μιᾶς τάφρου εἶδε καθήμενον οἰνόφλυγα ἐπαίτην. Ἦτο ὁ ἴδιος μέθυσος ὃν ἐγνώριζε καλῶς καὶ ὅστις εἶχε καταστῇ διάσημος καθ' ὅλον τὸ χωρίον. Τὸν ἀπεκάλεσαν ὁ Μέθυσος Βουαλὲ, διότι ἀπὸ πεντηκονταετίας καὶ ἐπέκεινα ἐξηκολούθει πίνων τὸ προσφιλές αὐτοῦ ποτόν. Ὅσον ἀνήθικος καὶ ἐκδεδιητημένος καὶ ἂν ἦτο, ἐν Βιλεφὸρ ἠλέουν αὐτόν.

— Ἆρά γε καὶ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν θέαν μου θὰ φύγῃ ;

Ὄχι, ὁ Μέθυσος παρέμεινεν εἰς τὴν θέσιν του, καὶ ὅταν ὁ δοὺξ διῆλθεν ἔμπροσθέν του, ὁ ἐπαίτης ἔτεινε τὴν χεῖρα ζητῶν ἐλεημοσύνην.

Ὁ Ὀράτιος τῷ ἔρριψε ἓν χρυσοῦν νόμισμα.

Ὁ Μέθυσος κρίψας τὸ νόμισμα εἰς τὸ θυλάκιόν του τῷ ἐπεδαψίλευσε τὰς εὐχαριστίας του.

Καὶ μόλα ταῦτα ὁ δοὺξ ἤκουσε τὸν ἐπαίτην ψιθυρίζοντα κατόπιν·

— Τὸ μάλαμα καὶ τὸ ἀσῆμι δὲν ἔχουν ντροπή.

Ὁ δοὺξ ἔκλεισε τὰ ὄμματα καὶ ἔκφρασις ἀπαρασκείας διέστειλε τὰ χείλη του.

— Καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ μέθυσος μὲ νομίζει ἔνοχον !

Εἰς διακοσίων μέτρων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Κλισσὸν ἐγγὺς δενδροστοιχίας πτελεῶν, ὑπῆρχε πενιχρός τις οἰκίσκος ὑπαγόμενος εἰς τὴν κυριαρχίαν τῶν Βιλεφὸρ καὶ ὅστις ἦτο ἐνοικιασμένος εἰς ἐκμυσθωτὰς φιλησύχους καὶ ἐργατικούς, Τριμαλσιὲ ὀνομαζομένους.

Ἐγκαταλείψας τὴν μεγάλην ἄτρακτον διηυθύνθη πρὸς τὴν δενδροστοιχίαν. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην οἱ εἰς τὸν οἰκίσκον διαμένοντες ἐγευμάτιζον. Ὅταν ὁ Ὀράτιος εἰσῆλθε πάντες ἠγέρθησαν, ὑπεκλίναντο καὶ ἡ σύζυγος τοῦ ἐκμισθωτοῦ προσέφερεν ἓν κάθισμα. Ἀλλ' εἰς τὴν θέαν τῶν διαμειφθέντων βλεμμάτων, ἐνώπιον τῆς γενικῆς ἀμηχανίας καὶ εἰς τὸ ψυχρὸν τῆς ὑποδοχῆς, ὁ δοὺξ ἠννόησε.

Ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῦ ἐκμισθωτοῦ πρεσβύτου πολιοῦ καὶ ὑψηλοσώμου, ἐνυπῆρχεν ὀδύνη καὶ εἶδος παραδόξου τινὸς συβαρότητος.

Ὁ δοὺξ ἤρξατο ἀπομάσσων τὰ καταπλημμυροῦντα αὐτὸν δάκρυα καὶ ἔσπευσε νὰ προσεγγίσῃ τὸν πρεσβύτην. Πρὸς στιγμὴν ὁ δοὺξ καὶ ὁ χωρικὸς διήμειψαν πρὸς ἀλλήλους ἓν ἐκφραστικώτατον βλέμμα. Εἶτα ὁ Ὀράτιος διὰ συγκινητικῆς φωνῆς ἠρώτησε·

— Οὕτω λοιπόν, καὶ σὺ ἐπίσης Τριμαλσιὲ καὶ σὺ ἐπίσης, καθὼς οἱ ἄλλοι ; Καὶ σύ ! Καὶ σύ !

Ὁ γέρων κύψας τὴν κεφαλὴν ὑπετονθόρυσε περιλαγῶς.

— Ναίσκε, καὶ ἐγὼ καθὼς οἱ ἄλλοι, καθὼς ὅλος ὁ κόσμος !

Τότε ὁ δοὺξ οὐδὲ ἓν κἂν βλέμμα ρίψας περὶ αὐτὸν, ἐξῆλθε.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ δύσμοιρος νέος ἔπασχε φρικωδῶς καὶ διεσείετο σύσσωμος σχεδὸν ἐδέησεν εἷς τῶν υἱῶν νὰ σπεύσῃ πρὸς αὐτὸν ὅπως τὸν βοηθήσῃ νὰ ἀναβῇ ἐπὶ τοῦ

ἵππου, διότι τὰ ὄμματα τοῦ ἀναβάτου ἦσαν τετυφλωμένα ὑπὸ τῶν δακρύων.

— Μέχρι τέλους, ἐψιθύρισεν ἐκ νέου, μέχρι τέλους θὰ μὲ παρακολουθῇ ὁ ἐπονείδιστος Γολγοθᾶς ! Ὦ ! Θεέ μου !

Μετὰ δεκαπεντάλεπτον πάροδον εὑρίσκετο ἔναντι τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐξήρχοντο ἐκεῖθεν οἱ δύο ἀδελφοί, φέροντες ἐπ' ὤμων τὸ τυφέκιον καὶ περιστοιχούμενοι ὑπὸ τῶν κυνῶν αὐτῶν. Εἰς τὴν προσέγγισιν τοῦ ἀξιωματικοῦ ἀνεχαίτισαν κατά τι τὸ βῆμα.

Ὅταν ὁ Ὀράτιος εὑρέθη ἐγγὺς αὐτῶν ἔσπευσε νὰ χαιρετήσῃ ἄνευ κομπορρημοσύνης.

Εἰς τὸν χαιρετισμὸν αὐτοῦ οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐξέβαλλον τοὺς κυνηγετικοὺς πίλους των. Βλέπων τις αὐτοὺς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποπτευθῇ ὅτι τὸ μῖσος ἐνεφώλευεν εἰσέτι ἐντὸς τῶν καρδιῶν αὐτῶν καὶ ὅτι τὴν ἰδίαν ἐκείνην πρωΐαν ἀντηλλάγησαν θανάσιμοι ἀπειλαί.

Ὅταν ὁ Ὀράτιος εὑρέθη μακρὰν τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων, ἐμαστίγωσεν ἐκ νέου τὸν ἵππον του.

Κατείχετο ὑπὸ ἄκρας ἀνυπομονησίας νὰ εἰσέλθῃ εἰς Βιλεφὸρ ὅπως ἐπανεύρῃ ἐπὶ τέλους οἰκεῖα καὶ πιστὰ πρόσωπα, χεῖλη εἰλικρινῆ, ἐξ ὧν δὲν θὰ ἤκουε πλέον ὕβρεις καὶ σαρκασμούς.

Καὶ ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν καταβεβλημένος ἠθικῶς, παρέμεινεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν σιωπηλὸς καὶ ἀνίκανος ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὰς ἀνησύχους καὶ τρυφερὰς ἐρωτήσεις τῶν οἰκείων αὐτοῦ.

Εἰς τὴν ἀνάμνησιν ὅλων αὐτῶν ἀνελύθη εἰς λυγμούς. Καὶ ἐν μέσῳ τῶν δακρύων του ἐκείνων, ἐπανελάμβανεν·

— Εἰξεύρετε λοιπὸν πᾶν ὅ,τι ἔλεγεν ὁ κόσμος καθ' ὁδόν, πᾶν ὅ,τι ἐκραύγαζε δακτυλοδεικτῶν με ;

«Ὁ Δοὺξ μὲ τὰς καθημαγμένας χεῖρας !»

Ἡ ἀνάμνησις τοῦ θλιβεροῦ τούτου συμβεβηκότος συνετάραξε φρικωδῶς τὴν ψυχήν του. Δὲν ἐξῆλθε πλέον, ἀλλ' ἐπανεκλείσθη εἰς τὸ διαμέρισμά του, καὶ οὐδεὶς ἐπανεῖδεν αὐτόν, εἰμὴ μόνον περὶ τὴν ἑσπέραν κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ δείπνου.

Μικρὸν πρὸ τῆς ὥρας ἐκείνης, παρὰ τὴν κιγκλιδωτὴν ἠκούσθη ἡ φωνὴ ἐπαίτου ζητοῦντος ἐλεημοσύνην.

Ἦτο Βουκλὼ ὁ Μέθυστος !

Ὁ κηπουρὸς ῥίψας αὐτῷ σολδία τινὰ τὸν ἀπέπεμψε, διότι ὁ ἐπαίτης ἦτο πράγματι οἰνόφλυξ.

Ὁ Μέθυσος ἀπῆλθεν μεμψιμοιρῶν καὶ παίζων τὰ σολδία εἰς τὰς χεῖρας, ἐψιθύρισε.

— Αἱματωμένα ἢ ὄχι πάντοτε εἶναι χρήματα !

Βλέπουσα τὴν λύπην αὐτοῦ ἡ μήτηρ του τῷ εἶπε·

— Καὶ πρὸς τί ὅλα αὐτά ; Προϊόντος τοῦ χρόνου ὅλα αὐτὰ θὰ λησμονηθῶσι. Θὰ σοὶ ἀποδώσωσι δίκαιον.

Πράγματι δὲ ἡ δύστυχος μήτηρ δὲν ἐφαντάζετο τόσον τοὺς χωρικοὺς ὅσον τὰ μυστηριώδη διαβήματα τῶν δύο ἀδελφῶν Ζιρόδιας.

Τί παρασκεύαζον ἆρά γε οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἐν τῷ κρυπτῷ ; Ἐκ τοῦ ἐξώστου αὐτῆς ἡ δούκισσα, ἐκ τῆς ἀντίπεραν ὄχθης ἔβλεπε τὴν στέγην τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων. Τί διεδραματίζετο ἆρά γε ἐκεῖ ; Τί ἆρά γε ἐσκευωρεῖτο κατὰ τῆς εὐτυχίας αὐτῆς ;

Ἤδη ὁ Ὀράτιος εὑρίσκετο μακράν. Κατὰ τὴν ἡμέραν δὲ ἐκείνην ὁ δυστυχὴς νεανίας εἶχε διατρέξει ὀδυνηρότερον Γολγοθᾶν ἢ τὴν προτεραίαν.

Πέριξ τῆς Κλιτσὸν, καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐπαύλεις εἶχε πλείστους ὅσους φίλους.

— Σήμερον, εἶπε καθ' ἑαυτόν, θὰ διέλθω πρὸ τῶν οἴκων αὐτῶν.

Ὁ πρῶτος οἰκίσκος, ὅστις ἐνεφανίσθη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ἦν ὁ τῶν Ρούς, ὁ πλέον ἐγγύτερον κείμενος εἰς Βιλερόν. Οἱ Βιλερὸν ἦσαν ὀλίγον συγγενεῖς τοῦ βαρώνου Δε Βιλεβράϋ.

Ὁ Ὀράτιος ἐζήτησε τὸν βαρῶνον. Οἱ ὑπηρέται μὴ ἀναμένοντες τὴν ἐπίσκεψίν του ἐξεπλάγησαν. Τὸν εἶχον ἰδεῖ κατερχόμενον τοῦ ἵππου καὶ τότε μεταξὺ αὐτῶν ἠκούσθησαν μεμψιμοιρίαι καὶ συνδιαλέξεις χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

Καὶ ὅταν ὁ δοὺξ ἐνεφανίσθη, τῷ ἀπήντησαν ὅτι ὁ βαρῶνος ἀπουσίαζεν εἰς Παρισίους διὰ χρόνον ἄγνωστον αὐτοῖς.

Οὐδὲν φυσικώτερον τούτου, καὶ μόλα ταῦτα ὁ δοὺξ δὲν ἔδωκε πίστιν εἰς τοῦτο. Διὰ ταχυτάτης βολιδοσκοπήσεως εἶχεν ἀποκαλύψει τὸ ψεῦδος ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας ἐκείνων μεθ' ὧν συνδιελέγετο. Μὴ ἀνεχθεὶς ὅλας τὰς ὕβρεις ἐκείνας, ἵππευσεν ἐκ νέου καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν.

Ὁ καιρὸς ἦν συννεφώδης καὶ μελαγχολικός. Ὁ ἄνεμος ἔπνεε μετὰ σφοδρότητος. Ἡ ἐξοχὴ ἦν σχεδὸν ἔρημος. Αἱ ἐργασίαι τοῦ θερισμοῦ εἶχον σχεδὸν λήξει. Ὁ Ὀράτιος ἔσπευσε νὰ διέλθῃ ἐγγὺς τῶν θεριστῶν, οἵτινες τὸν ἐθεώρουν μετὰ περιέργου βλέμματος καὶ τὸν ὀπίσω διαβαίνοντα κανεὶς δὲν ἐχαιρέτησε. Καὶ μόλα ταῦτα ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ἀπεκαλύπτοντό ποτε εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ.

Εἶτα διηύθυνε τὸν ἵππον του πρὸς τὸ περίττερον τῶν Βαρατιέ. Ἐγνώριζεν ὅτι εἶχον ἔλθει ἐκ Νάντης εἰς Κλισσὸν χάριν κυνηγετικῆς ἐκδρομῆς. Μετὰ πάροδον στιγμῶν τινων ἤκουσεν ὑλακὰς κυνῶν εὑρισκομένων ἐπὶ τὰ ἴχνη λαγωοῦ.

Εἰς τὴν ἐρώτησιν αὐτοῦ ἡ σύζυγος ἀγροφύλακός τινος τῷ ἀπήντησε ψυχρῶς·

— Οἱ κύριοι αὐτοὶ θὰ λυπηθοῦν πάρα πολύ. . . . Ξανάφυγαν χθὲς τὸ βράδυ.

— Καὶ ποῦ λοιπὸν κυνηγεῖ μὲ τοὺς σκύλους των ;

— Κἀνένας ! ἀπήντησεν ἡ γυνή.

Ὑπὸ τὸ κράτος τῆς καταφανοῦς ταύτης ὕβρεως, τὸ πρόσωπον τοῦ Ὀρατίου ἐγένετο ἐρυθρὸν ὡς μήκων. Ἀλλ' ἔδει νὰ πίῃ τὸ ποτήριον μέχρι τρυγός. Ἐφάνη καταπεισθείς.

Μετὰ ὡριαίαν παρέλευσιν, ἐν τῷ πύργῳ Ἀσαρδιὲ, ὁ κόμης διέτατε νὰ εἴπω-

σιν ὅτι ἡ ἀκροσφαλὴς θέσις τῆς ὑγείας του δὲν τῷ ἐπέτρεπε νὰ ὑποδεχθῇ τὸν νεαρὸν ἐπισκέπτην.

Καὶ ἐν τούτοις ὁ Ὁράτιος κάμπτων τὴν ὁδὸν ἐκείνην, εἶχεν ἰδεῖ αὐτὸν εἰς τὸ παράθυρον καπνίζοντα σιγάρον. Ὁ δὲ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐτύγχανεν εἷς ἐκ τῶν φίλων του !

Τότε ὁ δυστυχὴς νέος ᾐσθάνθη τὴν καρδίαν του πάλλουσαν ὀδυνηρῶς καὶ ὑπὸ φρικαλέας καταληφθεὶς ἀπογνώσεως, ἐψέλλισε καθ' ἑαυτόν·

— Θεέ μου ! Θεέ μου !

Ἐνώπιον τοσούτων ὕβρεων καὶ προπηλακισμῶν, ᾐσθάνετο ἑαυτὸν πάντῃ ἀνίσχυρον πρὸς ὑπεράσπισιν.

Ὅταν ἀφίκετο ἔναντι τῆς ἐπαύλεως τῶν Ἀνπλεων, ἔνθα πάντοτε ἐτύγχανεν ἀρίστης ὑποδοχῆς ὑπὸ τῆς γηραιᾶς κομήσσης, λίαν στενῆς φίλης τῆς δουκίσσης δὲ Βιλερόϱ, ἐσταμάτησεν ὄπισθεν δενδροστοιχίας ἵνα μὴ ἴδωσιν αὐτόν.

Δὲν ἐτόλμα νὰ προχωρήσῃ . . . ἔτρεμε σύσσωμος . . . τὸ μαρτύριον ἦτο λίαν ὀδυνηρόν . . . Μὴ κατορθώσας νὰ πλησιάσῃ τὴν θύραν ἀνεχώρησε καὶ ἐκεῖθεν ἄπρακτος.

Ἐπανακάμπτων εἰς Κλισσὸν δι' ἄλλης ὁδοῦ, διῆλθεν ἐνώπιον κομψῆς τινος οἰκίας, Γαρὲν ἐπιλεγομένης, παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Μουάν. Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκία κατοικεῖτο ὑπὸ τοῦ ἀπομάχου στρατηγοῦ Δε Κενκούρ.

— Μήπως λοιπὸν καὶ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ὅστις τόσον μὲ εἶχεν ἀγαπήσει σκοπεύει νὰ μὲ διώξῃ ἐπίσης καθὼς οἱ ἄλλοι ;

Ἔκρουσε τὸν κώδωνα. Αὐθωρεὶ εἰσῆξαν αὐτὸν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς οἰκίας.

Ὁ στρατηγὸς κατατρυχόμενος ὑπὸ τῶν ἀλγηδόνων τῆς ἀσθενείας του, ἦτο κλινήρης. Ὁ θαλαμηπόλος, ὅστις ἔσπευσε νὰ ἀναγγείλῃ τὴν ἄφιξιν τοῦ ἐπισκέπτου ἀνεφάνη μετὰ βραχυτάτην πάροδον. Ὁ δοὺξ ἀνῆλθε τὴν κλίμακα.

Τὴν φορὰν ταύτην, ἡ καρδία του ἔπαλλε μετὰ μείζονος ἀνέσεως. Ὅταν εἰσῆλθεν εὑρέθη ἐνώπιον τοῦ ἀναπήρου γέροντος, ἐνώπιον δὲ τῶν τρεμουσῶν χειρῶν ἃς ἐκεῖνος τῷ ἔτεινε, δὲν ἴσχυσε νὰ ἀνακρατήσῃ τὴν χαρμόσυνον ταύτην ἐπιφώνησιν·

— Ἄ ! στρατηγέ μου ! στρατηγέ μου ! πόσον εἶσθε καλὸς διότι ἐσπεύσατε νὰ μὲ ὑποδεχθῆτε !

Ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν ἔχων τὴν ψυχὴν ἧττον συντετριμμένην, περίλυπον ὅμως μέχρι θανάτου καὶ δὲν ἐτόλμησε πλέον νὰ προβῇ εἰς νέας δοκιμασίας. Εἰσῆλθεν εἰς Βιλερόϱ.

Ἐκεῖ πάντες ἐγνώριζον καλῶς πᾶν ὅ,τι οὗτος ἠθέλησεν ὀρθαλμοφανῶς νὰ γνωρίσῃ, διὸ ἀνεμένετο μετ' ἀγωνιώδους ἀνυπομονησίας

Ὅταν ἐπανεῖδον αὐτόν, τὰ μάλα ὠχρόν, ἔχοντα καταβεβλημένα τὰ χαρακτηριστικὰ, καὶ τοὺς ὀρθαλμοὺς κοίλους συνεπείᾳ τοσούτων ψυχικῶν συγκινήσεων,

κανεὶς δὲν ἔσχε τὸ θάρρος νὰ τὸν ἐρωτήσῃ. Τὸ πρᾶγμα εὐκόλως ἐννοεῖτο.

Ὅτι δὲ ἔπασχεν ἠθικῶς ἦτο τοσοῦτον καταφανὲς ὥστε ἡ Ἔμμα συνεκινήθη μεγάλως. Ἀπερίγραπτος οἶκτος εἰσέδυσεν εἰς τὴν καρδίαν της ὑπὲρ τοῦ νεαροῦ ἀνδρός.

— Ἐὰν πράγματι, εἶναι ἀθῶος, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν, τότε, τὸ πρᾶγμα καθίσταται λίαν φρικτόν !

Τὴν ἐπαύριον ὁ ἀξιωματικὸς μὴ ἀναφέρας εἰς οὐδένα περὶ τῶν σχεδίων του, ἀπεβιβάζετο τῆς εἰς Νάντην κατευθυνομένης ἁμαξοστοιχίας. Ἐπὶ τίνι σκοπῷ ; Ἡ παραχωρησθεῖσα αὐτῷ ἄδεια δὲν εἶχε λήξει εἰσέτι.

Κατηυθύνετο νὰ εὕρῃ τὸν συνταγματάρχην του ἵνα τῷ ἀνοίξῃ τὴν καρδίαν του.

— Συνταγματάρχα μου, εἶμαι ἀθῶος, αὐτὸ τὸ γνωρίζετε . . . Δὲν θὰ εἴχετε χρείαν τοῦ Πολεμικοῦ συμβουλίου ἵνα πιστοποιήσῃ ὅτι εἶμαι ἀνίκανος πρὸς διάπραξιν μιᾶς ἀνανδρίας ἢ οἱουδήποτε ἐγκληματικοῦ διαβήματος.. .Συνταγματάρχα μου, ἀπώλεσα σχεδὸν τὸ λογικόν μου . . . Δὲν δύναμαι πλέον νὰ σκεφθῶ . . . . . Μοὶ φαίνεται ὅτι περιστοιχοῦμαι ὑπὸ παγίδων, ὅτι πανταχοῦ ὑπὸ ἐχθρῶν ἐπαπειλοῦμαι. Καίτοι ἡ ἀθωότης μου διεκυρήχθη δημοσίᾳ, οὐχ ἧττον πανταχοῦ ὅπου καὶ ἂν στρέψω τὸ βλέμμα οὐδὲν ἄλλο βλέπω ἢ μορφὰς βλοσυρὰς καὶ ἐκδικητικάς. Συνταγματάρχα μου, συμβουλεύσατέ με . . . τί πρέπει νὰ πράξω ; Ἡ ζωή μου ἀποβαίνει ἀφόρητος . . . Σὲ καθικετεύω, εἰπέτε μοι πῶς μέλλω νὰ ἐπανεύρω τοὺς φίλους τοῦ τάγματός μου ; Μήπως ἐν τῷ προσώπῳ αὐτῶν μέλλω νὰ ἐπανεύρω φίλους ἢ μᾶλλον . . . ἢ μᾶλλον . . . δὲν τολμῶ νὰ ἀποτελειώσω τὴν φράσιν, συνταγματάρχα μου . . .

Ὁ συνταγματάρχης ὅστις ἠκροάσατο αὐτὸν μετά τινος ψυχρότητος καὶ ἀμηχανίας τῷ ἀπήντησε·

— Ἡ ἐν τῷ τάγματι ὑμῶν θέσις σας ἔσεται δυσχερὴς, θὰ προσέθετον μάλιστα ὅτι θὰ ἀποβῇ ἀδύνατος. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι δικαιοῦσθε πάντοτε νὰ ζητήσητε μεταλλαγὴν θέσεως, ἣν κανεὶς δὲν δύναται νὰ σᾶς τὴν ἀποποιηθῇ...ἀλλὰ πανταχοῦ ὅπου καὶ ἂν θὰ ὑπάγητε θὰ σᾶς παρακολουθῇ ἡ ἀνάμνησις παντὸς ὅ,τι εἶχε συμβῇ. Δυστυχὲς παιδίον μου, φοβοῦμαι πολὺ μήπως τὸ στάδιόν σας θεωρεῖται λῆξαν ἤδη . . . συντετριμμένον. . .

— Καὶ οἱ συνάδελφοί μου τί σκέπτονται ; τί λέγουσι ;

— Νομίζω ὅτι ἀπορεύγουσι νὰ φέρωσιν ἐπὶ τοῦ τάπητος τὸ ἀποβλέπον ὑμᾶς ζήτημα. . . Εἶμαι βέβαιος ὅμως ὅτι ἐὰν ἠθέλετε ἐπιμείνητε νὰ ἐπανευρεθῆτε ἐν μέσῳ αὐτῶν, τότε θὰ εὑρίσκετε τὴν ζωὴν λίαν ἐπίπονον.

— Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι φρικτόν· εἶναι παράνομον.

— Ναὶ, τὸ γνωρίζω· ἀλλὰ δέον νὰ λάβητε ὑπ' ὄψιν τὸ ἑξῆς: Ἡ ἀθώωσίς σας δὲν ἀποπεράτωσε εἰσέτι τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. . . Νομίμως, τὰ πάντα ἔληξαν, ἀλλὰ φυσικῶς τὰ πάντα ὑφίστανται. .

— Μὲ κατηγοροῦσι λοιπὸν ἀκόμη!

— Σᾶς κατηγοροῦσιν ἀκόμη, ναί.

— Τότε συνταγματάρχα μου, ὑμεῖς, ὅττις καθ' ὅλον τὸν βίον σας δὲν ἐπαύσατε παρέχοντές μοι τοσαύτας ἐνδείξεις υἱκῆς στοργῆς, ὁποίαν συμβουλὴν μοὶ δίδετε;

— Ἄρετε τὸν στρατόν... Ὁ ἄρτος ὃν θὰ ἐτρώγετε ἐκεῖ θὰ ἦτο λίαν πικρός.

— Νὰ ἀφήσω τὸν στρατόν! Νὰ δώσω τὴν παραίτησίν μου! Νὰ ἐγκαταλείψω ὅλα τὰ ὄνειρά μου!... Συνταγματάρχα μου, δὲν εἶχον ζήσει μέχρι τοῦδε ἢ μόνον βακχαλιζόμενος ὑπὸ τῆς ἰδέας νὰ φέρω τὴν στρατιωκὴν στολὴν, καὶ μεταξὺ τῶν προγόνων μου ἔχω τόσους ἥρωας νεκρούς, ὥστε εἶχον τὸ προαίσθημα ὅτι καὶ ἐγὼ θᾶττον ἢ βράδιον θὰ ἀπέθνησκον τὸν αὐτὸν θάνατον πίπτων καὶ ἐγὼ ὡς ἐκεῖνοι ἐνδόξως εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης... ὢ! δὲν σκέπτεσθε λοιπὸν ὅτι πᾶν ὅ,τι μὲ συμβουλεύετε σήμερον εἶναι αὐτὴ αὐτὴ ἡ λειποταξία...σκεφθῆτε καλῶς...

— Πιθανόν, ἀλλὰ δυστυχῶς ἐπὶ τοῦ παρόντος, θὰ εἶσθε ἠναγκασμένος νὰ δώσητε τὴν παραίτησίν σας.

— Ἀλλ' ἐσκέφθητε ἐπίσης, συνταγματάρχα μου, ὅτι ἐὰν προέβαινον εἰς τοῦτο θὰ ἦν τὸ ἴδιον ὡσεὶ ἐὰν ὡμολόγουν ἑαυτὸν ἀνάξιον ὅπως φέρω τὰς ἐπωμίδας μου, ἀνάξιον νὰ ἀτενίσω ἄνευ]αἴσχους τὴν σημαίαν μας τοῦ Ρεϊσόφεν, τῆς Γραβελλότης καὶ τοῦ Σεδάν; Ἐσκέφθητε, συνταγματάρχα μου, ὅτι τοῦτο θὰ ἦν τὸ ἴδιον ὡσεὶ ἐνώπιον ἁπάντων διεκήρυττον ἐμαυτὸν ἔνοχον ὅτι ἐὰν ἔπραττον τοῦτο θὰ ἐκατηγόρουν αὐτὸς ἐμαυτόν, ἀκούετε; νὰ κατηγορήσω ἐμαυτόν... ναὶ, ναί... ὡς αὐτουργὸν τοῦ κακουργήματος ἐκείνου;

Ὁ συνταγματάρχης δὲν ἀπήντησε.

Ὁ Ὀράτιος κατέπεσεν ἐτί τινος ἐδωλίου καὶ πεζῶν τὴν κεφαλὴν δ.ὰ τῶν χειρῶν, παρέμεινεν ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἀπερροφημένος ἐν μέσῳ ὀδυνηρῶν σκέψεων.

Εἶτα ἀνεγείρας τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς χεῖρας συνενώσας ἐψιθύρισε μετὰ παρακλητικοῦ τόνου.

— Ἔλεος συνταγματάρχα μου.. Οἰκτείρατέ με...

— Οἴμοι! δύστηνόν μου παιδίον, τί θὰ ἠδυνάμην νὰ πράξω ἐγὼ κατὰ τοῦ κόσμου ὅλου;

— Τότε τὰ πάντα ἔληξαν δι' ἐμέ... εἶμαι κατεστραμμένος.. ἀπολωλώς... ὢ ναὶ, ἀπολωλὼς; διὰ παντός!

Καὶ μετὰ δεκαπεντάλεπτον πάροδον ἐξήρχετο ἐκεῖθεν, παραπέων καὶ μὲ βλέμμα ἀπλανές.

Μετὰ χειρὸς δὲ τρεμούσης ὑπέγραψε τὴν παραίτησίν του.

Ἐτὶ δέκα ὁλοκλήρους ἡμέρας διῆλθεν ἐν Βιλεφόρ ζωὴν ἀφόρητον καὶ ἀγωνιώδη καὶ ὡσεὶ ἐν φρενοβλαβείᾳ διατελῶν. Εἰς τοὺς ἀποτείνοντας αὐτῷ τὸν λόγον οὐδεμίαν ἔδιδεν ἀπάντησιν. Ἡ μήτηρ του προσεπάθησε παντὶ σθένει νὰ διασκεδάσῃ

τὴν ἀνίαν του, ἀλλ' ἐκεῖνος ἀπεποιήθη πᾶσαν ψυχαγωγίαν ἢ διασκέδασιν. Αἱ φιλόστοργοι θωπεῖαι τῶν περιστοιχούντων αὐτὸν ὑπῆρξαν ἀνίσχυροι πρὸς ἐπουλλωσιν τῆς βαθείας καὶ λίαν πρόσφατου ταύτης πληγῆς. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας περιεπλανᾶτο μόνος ὑπὸ τὰς δενδροστοιχίας τῶν δασῶν ὅπως δ.ασκεδάσῃ, εἰ δυνατὸν, τὴν κατατρύχουσαν τὴν ψυχήν του ὀδύνην καὶ ἀπελπισίαν.

Ἡμέραν τινὰ, ἡ Ἔμμα συνήντησεν αὐτὸν ἐν μέσῳ τῶν ἐρειπίων τῆς Κλισσὼν καθήμενον ἐπὶ λιθίνου τινὸς σκίμποδος. Εἶδεν αὐτὸν παρατηροῦντα τὴν ἐξαισίαν κοιλάδα, ἣν τὸ σκιόρως τῆς ἐγγιζούσης νυκτὸς ἐλίκνιζεν ἡδυπαθῶς. Ὁ Ὀράτιος κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν ἀπεθαύμαζεν οὐδέν. Τὸ βλέμμα του ἦτο ἀπλανὲς καὶ ὡμίλει καθ' ἑαυτὸν ὑψηλοφώνως ἐκτελῶν συγχρόνως ἀλλοκότους χειρονομίας.

— Τί νὰ πράξω; Τί θὰ ἀπογείνω λοιπόν;... Μήπως θὰ ἠδυνάμην νὰ φέρω καθ' ὅλην τὴν ζωήν μου τὸ βάρος ἐγκλήματος οὗτινος ἐγὼ δὲν εἶμαι ὁ δράστης... ἐγκλήματος ἐκ τοῦ ὁποίου οὐδὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω;

Καὶ ἐγείρας τὰς συνεσφιγμένας πυγμάς του πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἐπηκολούθησε.

— Διὰ τίνος τρόπου νὰ ἐνεργήσω; Τὸν ἔνοχον αὐτὸν, ποῦ νὰ τὸν ζητήσω; Τίνι τρόπῳ νὰ τὸν μαντεύσω; Ποῦ νὰ εὕρω τὸ κρησφύγετόν του; Εἶμαι ἄμοιρος καὶ τῆς ἐλαχίστης πληροφορίας... Οἴμοι! Τὰ πάντα εἶναι τόσον ἀναφανδὸν ἐστραμμένα κατ' ἐμοῦ ὥστε καὶ ἐὰν ἐγὼ αὐτὸς προέβαινον εἰς νέαν ἀνάκρισιν, θὰ εὕρισκον ἐκεῖ προσκεκολλημένον ἐμαυτὸν περισσότερον παντὸς ἄλλου, θὰ ἐκατηγόρουν ἐμαυτὸν, θὰ κατεδίκαζον ἐμὲ αὐτόν! καὶ μόλα ταῦτα ὁ δολοφόνος ὑφίσταται... Κρύπτεται... Γνωρίζει τὰ βάσανά μου... Πᾶς ὅττις ἤθελε μοὶ ὑποδείξει αὐτὸν, θὰ μὲ ἐκδικήσει καὶ θὰ μοὶ ἀποδώσῃ τὴν προσβληθεῖσαν τιμήν μου....

Ἐπὶ τέλους ἐγερθεὶς καὶ διελθὼν τὰ ἐρείπια, ἔβη ἐγγύτατα τῆς Ἔμμας χωρὶς νὰ ἴδῃ αὐτήν. Τὸ πρόσωπον τοῦ νεανίου ἐφαίνετο λίαν περίλυπον ὑπὸ τῆς ψυχικῆς ἀγωνίας καὶ τὸ κοῖλον τῶν ὀφθαλμῶν ἐνέφαινε τὴν βαθυτάτην ὀδύνην του.

Ἡ Ἔμμα ἔρριψε λίθον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἵνα προσελκύσῃ τὴν προσοχήν του. Ἐκεῖνος εἰς τὸν κρότον τοῦ λίθου ἐστράφη ὑπὸ νευρικῆς καταληφθεὶς φρικιάσεως καὶ παρατηρήσας αὐτὴν, ἐχαιρέτησε δι' ἐλαφρᾶς τῆς κεφαλῆς ὑποκλίσεως.

Ἐποιήσατο εἰσέτι βήματά τινα ὅπως ἀπομακρυνθῇ, εἶτα δι' αἰφνιδίας στροφῆς ἐπανῆλθε πρὸς αὐτήν. Τότε ἡ γλυκύτης τοῦ βλέμματος ἐκείνου ὅπερ πρὸς στιγμὴν εἶχε καθηλωθεῖ ἐπ' αὐτοῦ, ἐξήσκησεν ἐπὶ τῆς ψυχῆς τοῦ νέου τὴν συνήθη γοητείαν.

Διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ τῆς εἰς Βιλεφὸρ ἀφίξεως τῆς νεάνιδος, σήμερον μόλις ὁ δοὺξ παρετήρησε ἐταστικῶς τὴν Ἔμμαν. Καὶ εἰς τὴν θέαν τῆς ἐνώπιόν του

θεσπεσίας φυσιογνωμίας καὶ τῶν θελκτικῶν καὶ ἐπαγωγῶν χαρακτηριστικῶν αὐτῆς παρέμεινε κατάπληκτος. Ἀλλὰ πᾶν ὅ,τι ἰδιάζοντως κατέπληξεν αὐτὸν, ἦν ὁ ἐπὶ τοῦ ὡραίου αὐτῆς προσώπου ἐζωγραφημένος οἶκτος καὶ ὅστις, αἰφνιδίως, μετετράπει εἰς εἶδος φιλοστόργου ὀδύνης. Ἐννοήσας δὲ ὅτι ἡ νεαρὰ κόρη θὰ τῷ ἐξέφερε τὰ παράπονά της τῇ εἶπε διὰ μειλιχίας φωνῆς.

— Ἄ ! εὑρίσκεσθε ἐδῶ, δεσποινίς ;

Ἐκείνη ὡσεὶ ἐπ' αὐτοφώρῳ συλληφθεῖσα ἔκυψε τὴν κεφαλὴν ὅλως ἀμήχανος καὶ ἐρυθριῶσα· ὁ δοὺξ ὅμως ὅστις δὲν παρετήρει πλέον αὐτὴν, κατέπεσεν ἠρέμα ἐπὶ μεγάλου τινὸς λίθου ἐνῷ συγχρόνως τὴν κεφαλὴν ἀνεγείρας πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐψέλλισε διὰ φωνῆς ὑποκώφου.

—Εἶμαι λίαν δυστυχὴς, λίαν δυστυχής ! Δὲν πιστεύω δὲ νὰ ὑπάρχῃ φρικωδέστερον μαρτύριον ἐκείνου ὅπερ πλήσσει ἕνα ἄνθρωπον ἐν τῇ προσωπικῇ αὐτοῦ τιμῇ... Καὶ νὰ μὴ δύναμαι νὰ πράξω τίποτε.... τίποτε. Εἶμαι ἀνήσυχος κατὰ παντὸς πράγματος ! Πανταχοῦ ὅπου καὶ ἂν στρέψω τὸ ὄμμα περιστοιχοῦμαι ὑπὸ μυστηρίων ἀνυπερβλήτων... ὑπὸ ἀνεξερευνήτου σκότους... Κατηγορηθεὶς χωρὶς νὰ δύναμαι νὰ ὑπερασπίσω ἐμαυτὸν μέλλω νὰ ἀποβῶ παράφρων ὑπὸ τῆς ἀπελπισίας... καὶ εἰς ἐπίμετρον ὅλων τούτων καὶ αὐτοὶ οἱ δικασταί μου, οἱ διακηρύξαντες τὴν ἀθωότητά μου, ἐξετόξευσαν κατ' ἐμοῦ ὅλα τὰ μίση αὐτῶν... Πᾶς ἄλλος ἀπέναντι παρομοίας χάριτος θὰ ἐλογίζετο ὁ εὐτυχέστερος τῶν θνητῶν καὶ ἐν τούτοις ἐγὼ ὑποκύπτω ὡσεὶ ἐὰν ἤμην ἔνοχος... ὦ ! ναὶ, ἰδοὺ πᾶν ὅ,τι μὲ φονεύει !

Ἡ Ἔμμα διὰ θωπευτικῆς φωνῆς ἐψιθύρισε·

— Δὲν ἔχετε οὐδὲν δικαίωμα νὰ ἀπελπίζητε ἑαυτόν.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη καίτοι ὑπῆρξεν ἁπλουστάτη, οὐχ ἧττον ἐκεῖνος συνεκινήθη σφόδρα. Ὑπῆρχε λοιπὸν, ἐγγὺς αὐτοῦ, ἄνθρωπός τις ὅστις ἐπίστευεν ὅτι ἐλπίς τις ἦτο δυνατὴ δι' αὐτόν ;

Ταὐτοχρόνως ἔβλεπεν ἑαυτὸν προπηλακισθέντα κατά τι ἐν μέσῳ τῆς ἀρρενωπῆς καὶ γενεολογικῆς ὑπερηφανείας του, προπηλακισθέντα διότι ἀπεδείκνυεν ἑαυτὸν τοσοῦτον ἀδύνατον ἐνώπιον μιᾶς ἀγνώστου. Καὶ ἡτοιμάζετο, ἴσως, διὰ μιᾶς λέξεως, διὰ μιᾶς ἀπέλπιδος φράσεως, νὰ ὑποδείξῃ εἰς τὴν νεαρὰν ταύτην κόρην τὴν ἀποχωρίζουσαν αὐτοὺς ἀπόστασιν, ὅταν αἴφνης ἐκείνη ἐννοήσασα τὴν ὀδύνην τῆς δυσμοίρου ταύτης καρδίας τῆς ἐκλιπαρούσης τὸν οἶκτον, ἔσπευσε νὰ προσθέσῃ:

— Σᾶς ζητῶ συγγνώμην, κύριε.

Ἐκεῖνος ἔκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐπὶ πολὺν καιρὸν παρέμεινεε ἄφωνος· πλειστάκις δὲ ἐφάνη θέλων νὰ ὁμιλήσῃ, νὰ ἐκμυστηρευθῇ τὰ πάντα εἰς ἐκείνην ἥτις ὅλως ἀπροσδοκήτως ἦρχετο νὰ λάβῃ ἐνεργὸν μέρος ἐν μέσῳ τῆς καταστρυχούσης αὐτὸν ὀνειροπολήσεως, οὐχ ἧττον ἐτήρησε τὴν σιωπήν.

Ἡ Ἔμμα ἀπεμακρύνθη ἀψοφητεὶ καὶ διὰ λαθραίου βήματος.

Ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἦτο ἡμέρα ἐλευθερίας δι' αὐτήν. Ἠδύνατο κατὰ βούλησιν νὰ διαθέσῃ τὸν καιρόν της. Κατῆλθε πρὸς τὸν ποταμὸν, καὶ ἐκεῖ ἐκαθέσθη ἐπί τινος λιθίνου σκίμποδος, ἐγγύτατα τοῦ ὕδατος. Ὅταν δὲ μετὰ δεκαπεντάλεπτον πάροδον ἐπανεῖδε τὸν Ὀράτιον κατευθυνόμενον πρὸς τὸ μέρος της ἐξεπλάγη μεγάλως. Ἀναμφιλέκτως, ἐκεῖνος δὲν ἔβλεπεν αὐτὴν ἢ πιθανὸν ἡ γοητεία τῆς Ἔμμας νὰ ἐξησκεῖτο ἤδη ἐπ' αὐτοῦ. Ἐν τούτοις, ὅτε δὲν ἀπεῖχεν πλέον αὐτῆς ἢ κατὰ πέντε ἢ ἓξ βήματα, δὲν προχώρησε περαιτέρω. Ἓν τελευταῖον τῆς ὑπερηφανείας λείψανον καὶ εἶδός τι ἀτολμίας ἐμφύτου παρὰ τοῖς πλείστοις τῶν νέων τὸν ἀνεκράτει, ἢ μᾶλλον ἡ αἰδὼς ἡ ἐμποδίζουσα αὐτὸν νὰ ὑποδείξῃ τὴν χαίνουσαν πληγὴν τῆς ψυχῆς του. Διελθὼν ὄπισθέν της, διηυθύνθη ἐκ νέου πρὸς τὸ Βιλεφὸρ, καὶ ἡ Ἔμμα προσεποιήθη ὅτι δὲν τὸν εἶχε παρατηρήσει.

Εἰς τὴν προσέγγισιν τῆς νυκτὸς, τοῦ καιροῦ ψυχροῦ ἀποβάντος, ἡ νεαρὰ παιδαγωγὸς, ὅλως ῥεμβώδης ἐπανέκαμψεν εἰς τὴν ἔπαυλιν.

Ὁ Ὀράτιος ὄρθιος, τὴν κεφαλὴν κεκυφυῖαν ἔχων, ἀνέμενεν αὐτὴν ἐπὶ μιᾶς ἀτραποῦ.

— Οὕτω λοιπὸν ὑμεῖς, δεσποινὶς, δὲν μὲ νομίζετε ἔνοχον ;

Ἐκείνη ὅπως ἀπαντήσῃ ἐπανέκτησε ὅλην τὴν ραιδρότητά της καὶ μετὰ χαρμοσύνου μειδιάματος ἐπὶ τῶν χειλέων, ὑπέλαβεν·

— Ἔνοχον ; Ὑμᾶς, κύριε ; Ἄ ! ὄχι, ὄχι ! Δὲν γνωρίζω, μὰ τὴν πίστιν μου, διὰ ποῖον λόγον, καὶ θὰ μοὶ ἦτο λίαν δυσχερὲς νὰ ὑπερασπίσω τὴν γνώμην μου.. Δὲν εἶσθε ἔνοχος διότι ὑρίστανται πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ ὑρίστανται καὶ ἡ ποταπότης τοῦ ἐγκλήματος ὅπερ ἐκτοξεύουσι καθ' ὑμῶν εἶναι μία ἐκ τῶν παραδοξολογιῶν ἐκείνων...

— Καὶ ἐν τούτοις, δὲν εἶμαι παρὰ εἷς ξένος δι' ὑμᾶς... Μόλις πρὸ ἡμερῶν τινων εἴσθε ἐδῶ εἰς τὴν ἔπαυλιν...

— Δὲν σᾶς γνωρίζω, τοῦτο εἶναι ἀληθές. Ἀλλὰ δὲν σᾶς εἶχον εἰπεῖ ὅτι δὲν θὰ ἐπερωτιζόμην νὰ ἐξηγήσω καὶ νὰ ὑπερασπίσω τὴν πλήρη καὶ ἀκλόνητον βεβαιότητα ἣν ἔχω ὑπὲρ τῆς ἀθωότητός σας ;

— Ἄ ! ἐὰν ὅλος ὁ κόσμος ἔκρινε τὰ πράγματα ὡς ὑμεῖς !

— Ἐγὼ δὲν κρίνω τὰ πράγματα... Σᾶς ἐκδηλῶ τὴν ἔνστικτον ἐντύπωσίν μου, ἰδοὺ τοῦ πᾶν.

— Καὶ μὲ συμβουλεύετε νὰ ἀναλάβω τὸ θάρρος μου ;

— Ναὶ, διότι εἶναι ἐπάναγκες τοῦτο δι' ἐκείνους ὅσοι σᾶς περιστοιχοῦσι καὶ δι' ἐκείνους κατ' ἐξοχὴν οἵτινες πάσχουσι διὰ τὴν ἀπελπισίαν σας.

— Καὶ τί μὲ συμβουλεύετε λοιπόν ;

— Θὰ ἀκολουθήσητε τὴν συμβουλήν μου ;

— Ὁμιλήσατε...

— Ἂς σᾶς νομίζωσιν ἐξαφανισθέντα διὰ παντός... Ἄφετε εἰς τοὺς ἐναπο-

λειφθέντας τὴν εὐθύνην ὅπως εἰσδύσωσιν εἰς τὸ περιστοιχοῦν ὑμᾶς μυστήριον, ἄφετε αὐτοὺς νὰ σᾶς ἐκδικήσωσι καὶ νὰ τιμωρήσωσι . . .

— Φεῦ! Καὶ τί θὰ ἠδύναντο νὰ πράξωσιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι; Ἡ μήτηρ μου, μιὰ παρῆλιξ γυνή! Ὁ θεῖός μου, εἷς ἀνάπηρος γέρων. Ὁ ἀδελφός μου, ἓν παιδίον! . . . Βλέπετε πολὺ καλὰ ὅτι τοῦτο ἀποβαίνει ἀδύνατον! Δὲν θὰ ἐγκατελίμπανον ὄπισθέν μου κανένα . . . κανένα ὅστις θὰ ἠδύνατο νὰ μὲ ὑπερασπισθῇ τόσον εὐγλώττως ὅσον . . . ὑμεῖς!

Ἡ Ἔμμα ἔβηξεν ἐλαφρῶς. Ἡ καρδία της ἤρξατο πάλλουσα ἰσχυρότερον.

Ὁ Ὁράτιος διελθὼν τὴν δενδροστοιχίαν ἐξηφανίσθη ἐγγὺς τοῦ περιπτέρου τοῦ κηπουροῦ. Ἡ Ἔμμα ἤδη μετεμελεῖτο διότι ὑπῆρξε λίαν τολμηρά. Ἐνῷ δὲ καὶ αὕτη ἡτοιμάζετο νὰ ἀπομακρυνθῇ ἔστη ἐκπέμψασα ὀδυνηρὰν κραυγήν. Ὁ Ρολάνδος, ὅστις ἦτο κεκρυμμένος ὄπισθέν της ὁρμήσας ἀποτόμως καὶ ἁρπάσας τὴν χεῖρα αὐτῆς ἤρξατο πιέζων αὐτὴν ἰσχυρῶς.

— Δὲν μὲ λέγετε λοιπὸν ἐν τίνι δικαιώματι διατείνεσθε ὅτι ἐδῶ μᾶς εἶσθε χρήσιμος; ἠρώτησε διὰ βραχνώδους φωνῆς. Ἐδῶ, δὲν εἶσθε τίποτε . . . εἶσθε μία ξένη, μία ὑπερέτρια . . . Μὲ τὴν πίστιν μου ὑπάγει κανεὶς νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην τῆς προστασίας σας!

Ἡ Ἔμμα προσπαθοῦσα νὰ ἀπαλλάξῃ τὴν χεῖρά της ἐκ τῶν πιεζόντων αὐτὴν δακτύλων, ὑπέλαβεν·

— Εὐτυχῶς, ὁ ἀδελφός σας δὲν σᾶς βλέπει . . .

— Ἐγὼ δὲν φοβοῦμαι, οὔτε τὸν ἀδελφόν μου, οὔτε σᾶς, οὔτε κανένα εἰς τὸν κόσμον. Καὶ ἀκούσατε καλὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ σᾶς εἴπω: Δὲν θέλω νὰ ἐπεμβέντε εἰς τὰς συμφορὰς αἱ ὁποῖαι πλήττουσι τὴν οἰκογένειάν μας, ἐπὶ οὐδεμιᾷ προφάσει . . . ἢ προσέξατε! προσέξατε!

— Θὰ ἐπεμβαίνω, εἶπεν αὕτη ἀνησύχως, ἐὰν τοιαύτη εἶναι ἡ ἐπιθυμία τῆς μητρός σας . . .

Ὁ Ρολάνδος ἀρεὶς καγχασμὸν καὶ ὑψῶν τοὺς ὤμους προσέθηκε·

— Τῆς μητρός μου! τῆς μητρός μου! Ἐδῶ δὲν ὑπάρχει ἄλλος κύριος ἐκτὸς ἐμοῦ . . . αὐτὸ μὴ τὸ λησμονῆτε! ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ γείνω αἴτιος νὰ σᾶς ἐκδιώξουν ἀπὸ τῆς οἰκίας μας καθὼς ἐκδιώκουν ἕνα σκύλον!

Καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὅλως κατάπληκτον ἐνώπιον τῆς λυττώδους ἐκείνης παραφορᾶς, ἐνώπιον τοῦ ἀγρίου καὶ προσφάτου ἐκείνου μίσους.

Διερχομένη δὲ ἐγγὺς τῶν ἀρχαίων ἐρειπίων καὶ καταπληχθεῖσα εἰς τὴν μονότονον καὶ ἀγρίαν αὐτῶν θέαν, ἤρξατο συγκρίνουσα αὐτὰ μετὰ τῆς ψυχῆς τοῦ Ρολάνδου, ἥτις τῇ ἐφαίνετο ὅτι ἐπροσωποποίει ὅλας τὰς βαναυσότητας καὶ ἀσχημίας της παρωχημένης ἐποχῆς.

Γ'.

Πρῶται προσβολαί.

Νευρικαὶ κρίσεις ὑπερμέτρως σοβαραὶ προσέβαλλον τὸν Ρολάνδον ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγνώσθη ὁ φόνος τοῦ πατρὸς Ζιρόδιας. Τὸ συγκροτηθὲν ἰατρικὸν συμβούλιον, ἀπεφήνατο ὅτι ὁ νεαρὸς παὶς ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον, ὤφειλε νὰ διακόψῃ τὰς ἐν τῷ Λυκείῳ τῆς Νάντης σπουδάς του καὶ ὅτι ἐπάναγκες καθίστατο ἡ εἰς τὴν ἐξοχὴν διαμονὴ πρὸς ἐπανάκτησιν τῆς κλονισθείσης ὑγείας του.

Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἡ πλήρης ἐλευθερία ἧς ἀπήλαυεν.

Μόλα ταῦτα ἡ δούκισσα συνεβούλευεν αὐτὸν νὰ ἀκούῃ μετὰ τῆς Λουίζης σειρὰν μαθημάτων ἀγγλικῆς καὶ γερμανικῆς. Ὁ Ρολάνδος συγκατένευσεν εἰς τοῦτο διότι δὲν ἦτο ποσῶς ὀκνηρός, ἀπεστήθιζε δὲ καὶ ἐμάνθανε τὰ μαθήματά του μετὰ παραδειγματικῆς εὐχερείας καὶ μετ' ἀπαραμίλλου φυσικῆς εὐρύας.

Ἡ ἐπαύριον, δευτέρα, εἶχε προορισθῇ διὰ τὸ μάθημα τῆς γερμανικῆς, ὅπερ ἐλάμβανε χώραν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Δὲ Βιλεφόρ. Ὁ Ρολάνδος εἶχεν ἔλθει κατὰ τὴν ὡρισμένην ὥραν· ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας του διεζωγραφεῖτο ὑπερβάλλουσα ὠχρότης καὶ τὸ τραχὺ τοῦ βλέμματος αὐτοῦ πρόσωπον ἀσυνήθη ἔξαψιν καὶ πνεῦμα ἐπαναστατικόν. Ἡ Ἔμμα ἐκ τοῦ πρώτου ἔτι βλέμματος ἐννοήσασα τοῦτο ἀπέσχε νὰ τῷ παράσχῃ οἱανδήποτε ἀφορμὴν δυναμένην νὰ ἔχῃ κακὰς συνεπείας. Ἄλλως τε μήπως καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ Λουίζα δὲν περιεφρόνει ἤδη τὴν Παιδαγωγὸν διὰ τῆς ἀνηθίκου συμπεριφορᾶς καὶ τῶν ἀεννάων κατ' αὐτῆς σαρκασμῶν της;

Ὁ Ρολάνδος, ὡστεὶ ἐὰν μὴ ἐνδιεφέρετο ποσῶς εἰς τὸ μάθημα ἐκεῖνο, ἔσπευσε νὰ καθεσθῇ ἐπί τινος ἀνακλίντρου ἐγγὺς ἠνεῳγμένης τινος βιβλιοθήκης, συνιστάμενης δὲ ἀποκλειστικῶς ἐκ βιβλίων ἱστορικῶν, στρέψας οὕτω τὰ νῶτα πρὸς τὴν παιδαγωγόν.

Ἡ Ἔμμα ἤρξατο τῶν μαθημάτων αὐτῆς καὶ ἡ Λουίζα ἀπεκρίνατο μετὰ ψυχρότητος καταφανοῦς. Ἡ παιδαγωγὸς ἀπέφευγε νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Ρολάνδον, ὅτως εἰ δυνατὸν, καταστείλῃ πᾶσαν ἔκρηξιν ἔριδος, ἣν ἐκεῖνος ἀναμφιλέκτως ἐζήτει διὰ παντὸς τρόπου. Ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς δυστυχοῦς νεάνιδος ὑπῆρχον εἰσέτι τὰ ἴχνη τὰ ἐναπολειφθέντα ἐκ τῶν στιβαρῶν δακτύλων τοῦ Ρολάνδου, καὶ ἐνίοτε μηχανικῶς ἡ Ἔμμα, ὁσάκις δὲν ἔβλεπέ τις αὐτὴν, προσεπάθει νὰ κρύψῃ τὸ ἐκ τῆς πιέσεως ἐρυθρωθὲν μέρος τῆς χειρός.

Πρὸς στιγμὴν ὁ Ρολάνδος στραφεὶς πρὸς τὴν παιδαγωγὸν καὶ ἐννοήσας τὸ κίνημα αὐτῆς ἀρῆ ἐν ἄπλετον γέλωτα.

Ἐκείνη οὐδεμίαν δοῦσα προσοχὴν ἐξηκολούθησε ἐρωτῶσα τὴν Λουίζαν, ὅτε αἴφνης ὁ Ρολάνδος ὡρμήσας ἐπὶ τῶν βιβλίων καὶ τῶν τετραδίων, καὶ περισυλλέξας αὐτὰ εἰς ἓν δέμα τὰ ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ποδοπατῶν αὐτὰ μετὰ λύσσης.

— Ἔλθε, Λουίζα, ὑπέλαβεν οὗτος διὰ φωνῆς ἀγροίκου, τὸ κάτω κάτω, ἡ ξένη αὐτὴ μᾶς προξενεῖ ἀηδείαν καὶ τίποτε ἄλλο.

Ἡ Λουίζα, ἀτενίζουσα τὴν Παιδαγωγὸν, ἥτις εἶχεν ἀποβῆ ὠχρὰ ὡς νεκρὰ, ἐφαίνετο περιχαρὴς καὶ μειδιῶσα.

Ἡ Ἔμμα εἶχε τὰ πάντα ἐπιχειρήσει ἵνα ἀποσοβακίσῃ τὴν θύελλαν. Πλὴν φεῦ! ἡ θύελλα εἶχεν ἐκραγῆ, παρὰ τὰς ἀόκνους προσπαθείας της, παρὰ τὴν γλυκύτητα τοῦ ὄμματός της, παρὰ τὴν ὑπεράνθρωπον γοητείαν της!

— Κύριε, ὑπέλαβεν αὕτη, ἔχω διαταγὴν ἐκ μέρους τῆς κυρίας δουκίσσης, ἅπαξ γνωσθέντος μοι τοῦ ἀκροσφαλοῦς τῆς ὑγείας σας, νὰ μὴ δέχωμαι ἐξ ὑμῶν εἰμὴ τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας ἐκείνης διὰ τὴν ὁποίαν μὲ προσδιορίζει. Εἶσθε λοιπὸν ἐλεύθερος νὰ μὴ παρευρεθῆτε εἰς τὸ μάθημά μου. Ὅτον ἀφορᾷ ὅμως τὴν δεσποινίδα Δαντρενὺ τὸ πρᾶγμα διαφέρει. Αὕτη θὰ μείνῃ ἐδῶ μέχρις ὅτου τελειώσῃ τὸ μάθημά μου.

— Λουίζα τὴν ἀκούεις; Αὐτὴ ἡ ξένη σοὶ δίδει διαταγάς!...

— Εἶναι δικαίωμά μου. Ἀπόδοτέ μοι δικαιοσύνην. Δὲν ἀνέχομαι νὰ προσβάλλωμαι... ἀπὸ ὑμᾶς πρὸ πάντων.

— Σᾶς ἐμπνέω λοιπὸν φόβον;

— Ὄχι... καὶ σᾶς διατάσσω νὰ περισυλλέξητε τὰ βιβλία καὶ τὰ τετράδια τῆς ἐξαδέλφης σας.

Ἐκεῖνος ἔρριψε διαπεραστικὸν γέλωτα, ὅστις ἀπέληξε σχεδὸν εἰς νευρικὴν κρίσιν.

— Καὶ ἐὰν δὲν τὸ κάμνω αὐτό, θὰ ὑπάγητε νὰ μὲ καταμηνύσητε εἰς τὴν μητέρα μου;

— Δὲν θὰ εἶχον τὴν ἀνάγκην νὰ δώσω λογαριασμὸν εἰς τὴν μητέρα σας: θὰ μὲ ὑπακούετε, διότι δὲν ἔπραξα οὐδὲν ὅπως τύχω ἐκ μέρους σας τῆς ἀλλοκότου ταύτης στάσεως. Ἀπὸ τῆς εἰς τὸν οἶκόν σας ἀφίξεώς μου μὲ μεταχειρίζεσθε ὡς ἐχθράν. Ἀγνοῶ τὸ αἴτιον. Προσπαθῆτε νὰ καταπείσητε τὴν δεσποινίδα Δαντρενὺ ὅπως γείνῃ συμμέτοχος τῶν ἐχθρικῶν σας τάσεων. Αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ἐπιτρέψω. Εἶσθε ἐλεύθερος ἢ μὴ νὰ ἀκολουθήσητε τὰ μαθήματά μου οὐχὶ ὅμως καὶ ἡ ἐξαδέλφη σας. Εὐχαριστήθητε νὰ τῇ ἀποδώσητε τὰ βιβλία της καὶ νὰ μᾶς ἀφήσητε, παρακαλῶ μόνας.

— Ὄχι, ὄχι, ὄχι! ἐφώνησεν ἐκεῖνος μετὰ παραφορᾶς ἀκατασχέτου.

Ἡ Ἔμμα δὲν ἀντέστη. Πᾶσα νέα συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου θὰ ἐπέφερε νέαν κρίσιν, διὸ μετὰ γλυκείας φωνῆς ἐπηκολούθησε·

— Πολὺ καλὰ λοιπόν... καὶ ἐγὼ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἀποστύρομαι.

— Ποῦ πηγαίνετε; Νὰ μᾶς καταγγείλλητε εἰς τὴν μητέρα μου;

Καὶ ἐφώρμησε πρὸς τὴν θύραν ὡσεὶ προτιθέμενος νὰ ἐμποδίσῃ αὐτήν.

— Δὲν ἔχω οὐδεμίαν χρείαν τῆς ἐπεμβάσεως τῆς μητρός σας. Κατευθύνομαι εἰς τὸν θάλαμόν μου... Ὅταν θὰ ἀποφασίσετε νὰ μὲ ὑπακούσητε, τότε ἡ δεσποινὶς Δαντρενὺ θὰ ἔλθῃ νὰ μὲ εἰδοποιήσῃ.

Καὶ ἐξῆλθε χωρὶς νὰ ἀτχολιθῇ πλέον περὶ αὐτῶν.

Ἡμίσειαν ὥραν εἶχε διέλθει. Ἡ Ἔμμα ἀνέμενε μετ' ἀνυπομονησίας ὑπερμέτρου, καὶ ὅπως καταπραΰνῃ τὴν ἐξαψίν της ἤρξατο ἀναγινώσκουσα. Ἐπὶ τέλους ἤκουσε βηματισμοὺς διότι ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους τῆς θύρας ἵστατο ἄνθρωπός τις μὴ τολμῶν νὰ εἰσέλθῃ. Ἡ Παιδαγωγὸς ἔσπευσε νὰ ἀνοίξῃ.

Ἦτο ἡ Λουίζα, ἥτις προσεπάθει μὲν νὰ μειδιάσῃ, ἀλλὰ προσβίδουσα συγχρόνως ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῆς τὴν ἔκφρασιν τοῦ μίσους.

— Δεσποινὶς, δύνασθε νὰ ἐπανέλθητε... εἶπεν ἡ Λουίζα..

Ἡ Ἔμμα, ἡρέμα, εἰσῆλθεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην. Βιβλία καὶ τετράδια εὑρίσκοντο ῥίπτον μίγδην ἐπὶ τῆς τραπέζης. Καὶ ὁ Ρολάνδος, καθήμενος εἰς γωνίαν τινὰ ὡμοίαζε πρὸς θηρίον, ἕτοιμον νὰ κατασπαράξῃ τὴν λείαν αὐτοῦ.

Μέχρι δὲ τοῦ τέλους τοῦ μαθήματος οὐδεμίαν ἀπήγγειλλε λέξιν, καὶ ἡ Λουίζα καὶ αὐτὴ ἐπίσης ἐπεδείκνυτο εὐπείθειαν.

Ἀλλὰ περατωθέντος τοῦ μαθήματος, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Ἔμμα ἔκλεισε τὰ βιβλία καὶ ἡτοιμάζετο νὰ ἀποχωρήσῃ, ὁ Ρολάνδος διελθὼν ἔμπροσθέν της τῇ εἶπε διὰ φωνῆς ὀργίλου:

— Ἄ! πόσον σᾶς μισῶ! πόσον σᾶς μισῶ!

Παρόμοιαι σκηναὶ ἐπανελαμβάνοντο συνεχῶς. Καὶ ἐν τούτοις οὐδεμία μορφὴ ἐξῆλθέ ποτε ἐκ τῶν χειλέων αὐτῆς. Ἦτο εἶδος μαρτυρίου δι' αὐτήν, ὅπερ ὑπέφερεν ἀγογγύστως καὶ ἐν σιωπῇ καὶ τὸ ὁποῖον προσεπάθει νὰ ὑποκρύψῃ ὑπὸ τὸ ἡδυπαθέστατον μειδίαμα τῶν ὡραίων ὀφθαλμῶν της. Εἰς οὐδενὸς τὸ πνεῦμα δὲν ἐγεννήθη εἰσέτι ὑπόνοιά τις! Ἐν τούτοις, ἡμέραν τινα, ὁ Ὀράτιος ἐπέπρωτο νὰ γνωρίσῃ τὰ πάντα.

Ὁ Ρολάνδος ἐφαίνετο προσκεκολλημένος, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἔμμας, ἥτις ἐπανευρίσκεν αὐτὸν πρόθυμον πάντοτε εἰς διάπραξιν νέας βαναυσότητος, ἕτοιμον νὰ ἐκτομίσῃ λέξεις μίσους καὶ ἐνδικήτεως κατ' αὐτῆς. Ὁ ἀλλόκοτος μεῖραξ ἐν μέσῳ τῆς παραδόξου ἐπίσης κεκεντρεχείας αὐτοῦ εἶχεν ἀποφασίσει ἀναμφιλέκτως, νὰ καταστήσῃ ἀφόρητον, εἰδυνατόν, τὴν εἰς τὴν ἔπαυλιν διαμονήν της.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἠγάπα ὑπερβαλλόντως τὰ ἄνθη καὶ ἡ μεγαλειτέρα τέρψις αὐτῆς ἦτο νὰ βοηθῇ τὸν κηπουρὸν, ὅταν ὁ τελευταῖος οὗτος εἰργάζετο ἐν τοῖς θερμοκηπίοις. Ὑπῆρχον ἐκεῖ σπάνιαι ῥοδαὶ εἰσαχθεῖσαι πρωίμως, καὶ αἵτινες παρὰ τὸ ὄψιμον τῆς ἐποχῆς καὶ συνεπείᾳ φυσικῆς τινος ἰδιοτροπίας, εἶχον ἀνα-

θάλει. Ἡ Ἔμμα λοιπὸν τὰς ἐπεσκέπτετο ἀνὰ πᾶσαν πρωΐαν μετ' ἰδιαζούσης ὅλως φροντίδος ἀποθαυμάζουσα αὐτὰς, καὶ μὴ τολμῶσα κἂν νὰ ἐγγίσῃ διὰ τῶν μικύλων δακτύλων της τὰ ἄνθη ἅτινα ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἔπιπτον μεμαραμένα.

Ὁ Ρολάνδος ἡμέραν τινὰ ἀποκαλύψας τὴν τερπνὴν καὶ ἀθῶαν ἐκείνην ἐνασχόλησιν τῆς νεκρᾶς Παιδαγωγοῦ, τὴν παρηκολούθησε δίς, ὅτε αἴρνης ὥρμησε λυσσώδης καὶ ἤρξατο διά τινος σκαπάνης νὰ κατασυντρίβῃ τὰ ῥόδα καὶ τὰς ῥοδὰς, ἐνώπιον τῆς καταπλήκτου καὶ τρεμούσης Ἔμμας.

Μετὰ τὸ τέλος δὲ τοῦ καταχθονίου ἀνδραγαθήματός του ἐρώτησεν·

— Ἰδοὺ τίνι τρόπῳ θὰ σᾶς κατασυντρίψω !

Ἐκείνη ἔκυψε περιαλγῶς τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ λείψανα τῶν ποδοπατηθέντων ἀνθέων. Καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀγροίκου καὶ ἀδικαιολογήτου σκληρότητος τοῦ μείρακος τούτου, ἠθάνθη τὰ ὄμματά της ὑπὸ δακρύων περιῤῥεόμενα.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ρολάνδος ἐστρεμμένος πρὸς αὐτὴν εἶχεν ἰδεῖ τὰ δάκρυά της, ἡ Ἔμμα ἀπέμαξεν αὐτὰ, καὶ ἤδη ἀτάραχος ἀποβᾶσα ἔσεισε τὴν κεφαλὴν καὶ τῷ εἶπε διά τινος μειδιάματος·

— Ὄχι δὲν (ὰ μὲ ἴδετε πλέον κλαίουσαν.

Τότε ἐκεῖνος ἤγειρε τὴν σκαπάνην του, ἕτοιμος ὢν νὰ πλήξῃ αὐτὴν, ἀλλ' ἡ Παιδαγωγὸς παρέμεινε μειδιῶσα ἀπέναντι τῆς ἀπειλῆς ταύτης. Τὸ μειλίχιον καὶ πλῆρες οἴκτου βλέμμα της δὲν ἀπεχωρίζετο τοῦ μεστοῦ μήνιος βλέμματος τοῦ νεανίσκου καὶ οὕτινος ἡ χεὶρ ἦν πάντοτε ὡπλισμένη διὰ τῆς σκαπάνης. Εἶτα ἐκείνη ἀτενίζουσα ἀσκαρδαμυκτεὶ αὐτὸν τῷ ἀφῆρεσε τὴν σκαπάνην, τοῦ Ρολάνδου μὴ ἀντιστάντος ποσῶς, καὶ ἔρριψεν αὐτὴν μακρὰν ἀφοπλίζουσα οὕτως αὐτόν.

Ἀφῆκε δὲ αὐτὸν ἐν τῷ θερμοκηπίῳ, λιπόθυμον σχεδόν. Ἀλλὰ μόλις ἡ Ἔμμα εἶχεν ἐξέλθει καὶ ἰδοὺ αἴφνης εὑρέθη ἀντιμέτωπος τοῦ δουκὸς Ὁρατίου. Αὕτη ἡτοιμάζετο νὰ φύγῃ δι' ἄλλης ἀτραποῦ, ἀλλ' ἐκεῖνος τὴν ἀνεκράτησε διά τινος χειρονομίας. Ἡ Παιδαγωγὸς ἔστη.

Ὁ νεανίας ἐφαίνετο ἐν ἀμηχανίᾳ διατελῶν, καὶ ῥίψας ἓν βλέμμα πρὸς τὸ θερμοκήπιον καὶ εἶτα πρὸς τὴν Ἔμμαν τῇ εἶπε συγχρόνως·

— Εἶπετέ μοι, δεσποινὶς, ἔχετε κανὲν παράπονον νὰ ἐκφέρητε ;

— Διὰ ποῖον ; Καὶ διὰ τί πρᾶγμα, κύριε, ἐὰν ἀγαπᾶτε ;

Καὶ μειδιάσασα ἐπιχαρίτως, ἐπηκολούθησε·

— Εἶσθε ὅλοι ἐδῶ τόσον καλοὶ δι' ἐμὲ ὥστε ἐν μέσῳ ὑμῶν αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν ὡσεὶ ζῶσαν ἐν μέσῳ τῶν θωπειῶν τῆς οἰκογενείας μου.

— Ἄ !

Καὶ ἔρριψε νέον βλέμμα πρὸς τὸ θερμοκήπιον. Εἶχε λοιπὸν ἰδεῖ τίποτε, ἢ ὑπωπτεύθη τὸ ἐν αὐτῷ ἐξελιχθὲν δρᾶμα ;

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς εἶχε μαντεύσει τοῦτο, ἀλλὰ πρὸς διάσωσιν τοῦ Ρολάνδου ἦτο ἑτοίμη νὰ ψευσθῇ.

— Ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ὁμιλήσω, εἶπεν ἐκεῖνος περὶ τῆς Λουίζης καὶ . . . πρὸ πάντων . . . περὶ τοῦ Ρολάνδου . . . Θὰ ἐπεθύμουν μάλιστα νὰ σᾶς προδιαθέσω κατὰ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Ρολάνδου. . . Ἦτο ἓν παιδίον λίαν εὐάγωγον καὶ μειλίχιον πρό τινων ἀκόμη ἑβδομάδων. Αἴφνης ἀπέβη νευρασθενὴς τὴν ἡμέραν δηλονότι καθ' ἣν ἐδολοφονήθη ὁ Ζιρόδιας . . . Μὲ ἀγαπᾷ ὑπερβαλλόντως. . . Τὸ δυστυχὲς παιδίον, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀτίμου ταύτης κατηγορίας προσεβλήθη τόσον ὅσον καὶ ἐγὼ αὐτός . . . Ἐστὲ καλὴ πρὸς αὐτόν.

Ἡ Ἔμμα μετ' ἄκρας προσοχῆς ἠκροᾶτο αὐτοῦ. Διὰ δευτέραν φορὰν, ἀφ' ἧς ἡμέρας εὑρίσκετο εἰς Βιλεφὸρ, ἤκουε νὰ διαλαμβάνωσιν ὅτι ὁ φόνος τοῦ Ζιρόδιας εἶχε παραγάγει ἐπὶ τοῦ παιδὸς τὸν παράδοξον τοῦτον ἀντιπερισπασμόν.

— Τοῦτο μοὶ φαίνεται παράδοξον πως ! ἐσκέφθη ἡ Ἔμμα.

Καὶ ἔσπευσε νὰ καθησυχάσῃ τὸν δοῦκα ἀναφορικῶς διὰ τὰς ἐπὶ τῶν δύο μαθητῶν της σχέσεις της. Ἐκείνη καίτοι ἐφάνη δίδουσα πίστιν εἰς τοὺς λόγους του, ἐν τούτοις οὐχὶ καὶ ἄμοιρος φόβου τινὸς εἶχεν ἰδεῖ αὐτὸν διευθυνόμενον πρὸς τὸ θερμοκήπιον ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὑρίσκετο πάντοτε ὁ Ρολάνδος, καὶ ἔνθα θὰ ἔβλεπεν ἀναμφιβόλως τὴν συγκίνησίν του. Ἐκτὸς τούτου διὰ τίνος τρόπου θὰ ἐξήγει τὴν πρόσφατον καταστροφὴν τῶν ἀνθέων ;

Τὴν ἑσπέραν, κατερχομένη διὰ τὸν δεῖπνον, ἡ Ἔμμα συνηντήθη μετὰ τοῦ δουκὸς, ὅστις τῇ εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ·

— Δεσποινὶς, πρό τινων ὡρῶν ἀκόμη σᾶς εἶχον ἀπευθύνει μίαν ἐρώτησιν, καὶ φοβοῦμαι πολὺ μήπως ἡ ἀπάντησίς σας ἐκείνη δὲν ἦτο καθ' ὁλοκληρίαν ἀληθής..

Ἐκείνη ἠρυθρίασεν ἀποτόμως. Ὁ Ρολάνδος δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὸ δεῖπνον. Ἦτο ἀσθενής. Ἡ μήτηρ του παρέμεινεν ἐγγὺς αὐτοῦ.

Τὴν ἐπαύριον περὶ τὴν δείλην, ὅταν ἡ Ἔμμα εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμόν της, εὗρεν ἐντὸς δοχείου ροδῆν παρομοίαν ἐκείνης ἣν ὁ Ρολάνδος εἶχε ποδοπατήσει. Ἡ ἐκ τούτου ἔκπληξις αὐτῆς ὑπῆρξε τοσοῦτον ζωηρὰ ὥστε ἡ καρδία της ἤρξατο πάλλουσα βιαίως.

Καὶ ὅταν ἀνεφάνη ἐνώπιον τοῦ Ὁρατίου, ὑπέλαβε ψιθυρίζουσα·

— Εὐχαριστῶ, κύριε . . . Ἐὰν ἐγνώριζετε . . . εὐχαριστῶ ! . . .

Ἐκεῖνος ἀπήντησε ψυχρῶς·

— Δεσποινὶς, ἡ ἰδέα ἣν ἀποδίδετε εἰς ἐμὲ δὲν προῆλθεν ἐξ ἐμοῦ . . . Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ἀπονέμητε τὰς εὐχαριστίας σας εἰς ἐμέ... ἀλλ' εἰς τὸν Ρολάνδον.

Ὁλόκληρον τὴν νύκτα ἡ δούκισσα εἶχε διέλθει παρὰ τὴν κλίνην τοῦ Ρολάνδου, ὅστις διετέλει ἐν μέσῳ πείσματος ἀγωνίας. Εἰς μάτην ἡ μήτηρ του ἐξηκολούθει ἐρωτῶσα αὐτόν. Περὶ τὸ μεσονύκτιον μόνον ὅταν κατῆλθε τῆς κλίνης εἶπε μετ' ὀργίλου τόνου πρὸς τὴν μητέρα του·

— Ἐπιθυμῶ νὰ ἀποπέμψητε ἀμέσως τὴν Παιδαγωγόν!

— Τί σὲ ἔκαμε λοιπόν ; Καὶ ὁποῖον παράπονον ἔχεις κατ' αὐτῆς ;

— Δὲν μοὶ ἀρέσκει ποσῶς. Ἡ θέα της μὲ παροργίζει. . . Τὴν μισῶ. !

— Εἶναι φλυαρίαι αὐτὰ τὰ ὁποῖα λέγεις. . . Εἶναι ὀλίγαι μόνον ἡμέραι ἀφ' ὅτου ἐγνώρισας αὐτήν.

Τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Ρολάνδου ἐξηγριώθησαν. Ὅλον τὸ μῖσός του ἐξερράγη ἐν τῷ βλέμματι αὐτοῦ.

— Θὰ μᾶς φέρῃ συμφοράν. . . Νὰ τὴν ἀποπέμψητε τώρα ἀμέσως, ἀμέσως ἀκούετε ;

— Καὶ ὅμως, πτωχόν μου παιδί ! εἶπεν ἡ δούκισσα τὰ μάλα ἀμήχανος.

Ἡ τῆς μητρὸς στάσις ἐνώπιον τοῦ νεωτέρου υἱοῦ της ἦτο πράγματι αἰνιγματική. Ὁσάκις ἀπετείνετο πρὸς αὐτὸν ἐφαίνετο ὁμιλοῦσα μετὰ τρόμου τινός, σταθμεύουσα, οὕτως εἰπεῖν τοὺς λόγους της, καὶ ἀτορεύγουσα παντοιοτρόπως τὴν μᾶζιν του καὶ ἀποσκορακίζουσα πᾶσαν ἐκ μέρους αὐτοῦ ἀντίστασιν. Μήτοι ὅλη ἡ μητρικὴ αὐτὴ ἀδυναμία ἐπήγαζεν ἐκ τῆς συναισθήσεως ὅτι ὁ υἱός αὐτῆς ἔπασχεν ἐξ ἐπικινδύνου νευρασθενείας ; Ἴσως. . . Καὶ ἐν τούτοις ἐκεῖνος δὲν ἀπηυθύνετο πρὸς τὴν δούκισσαν μετὰ τῆς ὀφειλομένης αὐτῇ υἱικῆς στοργῆς. Λέξεις αὐτοῦ ἦσαν τραχεῖαι καὶ ἀποτόμοι. Ἐν τῷ ἀτόμῳ αὐτοῦ, οὐδὲν ἴχνος υἱικῆς στοργῆς, ἀλλ' εἶδος ἐπιπολαιότητος ἀνεξηγήτου. Καὶ ἡ κυρία Δε Βλεφὸρ ἦν ἐν γνώσει τούτου, διότι δὲν ἐτόλμα νὰ ἀτενίσῃ αὐτὸν κατὰ πρόσωπον, ἢ ἐὰν ἐνίοτε οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἀνεγείροντο ἵνα ἐκφέρωσι παράπονόν τι κατὰ νέας τινὸς βανκυσόφητος τοῦ υἱοῦ, κατέπιπτον ὅσον τάχος, καὶ ἡ ὠχρότης τῆς δυσμοίρου γυναικὸς ἐπηύξανεν. Μεταξὺ τῶν δύο τούτων ὄντων, ἤτοι μεταξὺ τοῦ υἱοῦ καὶ τῆς μητρὸς ταύτης, θὰ ἔλεγέ τις ὅτι περιίπτατο ἀόρατόν τι φάσμα, ὅπερ ἀνὰ πᾶσαν φορὰν καθ' ἣν ἐξέτεινον τὰς χεῖρας ἐπιθυμοῦντες νὰ περιπτύξωσιν ἀλλήλους, τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος φάσμα παρενετίθετο μεταξὺ αὐτῶν. Ὁ υἱὸς διέταττε καὶ, παράδοξον φαινόμενον, ἡ μήτηρ ὑπήκουε τυφλῶς.

Ὁ Ρολάνδος ἐψιθύρισε χαμηλῇ τῇ φωνῇ·

— Δὲν θέλω νὰ μείνῃ αὐτὴ εἰς τὴν οἰκίαν μας οὔτε μίαν ἡμέραν περισσότερον. Θὰ εὕρητε μίαν οἱανδήποτε πρόφασιν ὅπως τὴν εὐχαριστήσητε. . . Θὰ τῇ δώσητε πᾶν ὅ,τι θὰ σᾶς ζητήσῃ. . . καὶ κατόπιν θὰ ἀναχωρήσῃ εἰς τὰ ἴδια. . .

Ἡ κυρία Δὲ Βιλεφὸρ ἐποιήσατο χειρονομίαν ἀποδοκιμασίας. Ἀλλ' ἐν τῇ χειρονομίᾳ ταύτῃ τῆς προσβληθείσης ὑπερηφανείας της, ἐνυπῆρχεν ἐπίσης βαθετά τις ἀδύνη. . . καὶ ἐν τῷ βλέμματι αὐτῆς κάτι τι τὸ ἄπελπι καὶ ἐπονείδιστον.

— Γιέ μου, κανεὶς ἐδῶ, ἐκτὸς ἐμοῦ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἴπῃ: «Τὸ θέλω !» Αὐτὸ τὸ λησμονεῖς ἐνίοτε.

Ὁ Ρολάνδος ὑψῶν τοὺς ὤμους, ὑπέλαβε βρυχώμενος μεταξὺ τῶν ὀδόντων του·

— Καὶ σεῖς μῆτέρ μου, λησμονῆτε ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν τὸ ἔχετε ἐνώπιον ἐμοῦ !

— Γιέ μου ! Ρολάνδε μου ! ἐὰν ἀποπέμψω τὴν νεαρὰν ταύτην κόρην, ὁποίαν

ἐξήγησιν θὰ ἔδιδον εἰς τὸν ἀδελφόν μου ; Τί θὰ ἀπεκρινόμην εἰς τὸν Ὀράτιον ;

Ὁ Ρολάνδος ἀκράδαντος ἐν τῇ ἰσχυρογνωμοσύνῃ αὐτοῦ, ἐπανέλαβε κραυγάζων·

— Θέλω νὰ φύγῃ, ἀκούετε ; Τὸ θέλω!

Πιθανὸν ἡ μήτηρ νὰ ἡτοιμάζετο νὰ ἐνδώσῃ ὅτε αἴφνης ἀμφότεροι ἀνεσκίρτησαν. Ὁ δοὺξ ὅστις εἰσήρχετο εἰς τὸν θάλαμον εἶχεν ἀκούσει τὰς τελευταίας λέξεις. Ἐνεπνέετο ὑπὲρ τῆς μητρός του ὑπὸ ἀκραιφνεστάτης υἱικῆς στοργῆς. Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, δὲν ἐτόλμησε νὰ κατανοήσῃ τὴν ἀδελφικὴν ἐκείνην μῆνιν, ἀλλ' ἡ θέα τῆς ἠθικῶς συντετριμμένης ταύτης γυναικὸς, τοῦ παιδὸς τούτου, τοῦ ἔχοντος πυρέσσοντας τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ ὕφος δεσποτικόν, ἐπεξήγησε τρανῶς τὰς τελευταίας λέξεις ἃς εἰσερχόμενος εἶχεν ἀκούσει. . . Πρὸς στιγμὴν παρέμεινεν ἄφωνος. Ὁ Ρολάνδος, μὲ ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας, ἠτένιζε τὸν ἀδελφόν του.

— Θὰ ἠπατήθην, δὲν ἔχει οὕτω ; ἠρώτησεν ὁ Ὀράτιος. . . Πᾶν ὅ,τι ἐνόμισα ὅτι εἶχον ἀκούσει. . . δὲν εἶναι ἀληθές. . . Δὲν ἔχει οὕτω ; Τίς λοιπὸν ὡμίλει τοιουτοτρόπως πρὸς τὴν μητέρα μας ; Τίς λοιπὸν διέταττε μετὰ τοῦ ὑβριστικοῦ ἐκείνου τόνου ; Δὲν βλέπω κανένα ἄλλον ἐδῶ ἐκτὸς σοῦ. . .

Ἡ δούκισσα ἐποιήσατο χειρονομίαν παρακλητικὴν, εἰποῦσα·

— Ἄφες τον. . . σὲ παρακαλῶ, εἶναι ἀσθενής. . . Τὸν συγχωρῶ. . .

Ἀλλ' ὁ δοὺξ μὴ ἀκούσας αὐτὴν, καὶ πρὸς τὸν ἀδελφόν του ἀποταθεὶς ἠρώτησε διὰ τραχείας φωνῆς.

— Μήπως λοιπὸν κατὰ τύχην, θὰ ἦσο σύ ;

Ὁ μετραξ συσπάσας τὰς ὀρῦς ἀπήντησε·

— Ὀφείλω νὰ σὲ δώσω λογαριασμόν ;

— Ναί ! .. καὶ σὲ ἐρωτῶ ἐγώ, ὁ ἀδελφός σου !

— Πολὺ καλά, εἶμαι ἐγώ !

— Σύ ! . . . σύ. . . . ὡμιλεῖς πρὸς τὴν μητέρα μας. . . καθὼς ὁμιλεῖ τις εἰς ἕνα ὑπηρέτην τὸν ὁποῖον ἐκδιώκει ! . . . Σύ !

Καὶ ταῦτα εἰπὼν παρέμεινε πρὸς στιγμὴν τὰ μάλα ἔκπληκτος καὶ ὑπὸ ἀορίστου τρόμου κατεχόμενος.

Εἶτα ἥρξατο ἀτενίζων ἐναλλὰξ τὴν μητέρα καὶ τὸν ἀδελφόν του. . . ὡσεὶ ὅπως συμβουλευθῇ αὐτούς, ὡσεὶ ἀναμένων ἐξήγησίν τινα καὶ ὡσεὶ μὴ δυνάμενος νὰ πιστεύσῃ.

Κατόπιν, στηρίξας τὴν ἰσχυρὰν χεῖρά του ἐπὶ τῆς ράχεως τοῦ Ρολάνδου, ἐκραύγασε·

— Ἀδελφέ, γονυπέτησον !

Ὁ Ρολάνδος, δὲν ἐκινήθη. Γνωρίζομεν ἤδη ὅτι εἶχεν ἡράκλειον τὴν ἰσχύν, καὶ μόλα ταῦτα ὁ δοὺξ ἐφαίνετο προσπαθῶν νὰ καταβάλῃ μίαν δρῦν !

— Γονυπέτησον, Ρολάνδε ἢ σοὶ ὁρκίζομαι, ὅτι παρ' ὅλον τὸν σεβασμὸν ὃν τρέφω διὰ τὴν μητέρα μας, ἐὰν δὲν τῇ ζητήσῃς συγγνώμην γονυπετὴς, θὰ σὲ ἀ-

ναγκάσω εἰς τοῦτο διὰ τῆς βίας. . . Γονυπέτησον ! γονυπέτησον, σοὶ λέγω !

Ἐπί τινα δευτερόλεπτα ὁ μικρὸς κολοσσός, κύπτων ὑπὸ τὴν ἰσχυρὰν πίεσιν τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ ἔχων τὸ βλέμμα βλοσυρὸν ἐφαίνετο διστάζων· ἀλλ' αἴφνης ἰδὼν τὴν μητέρα του δακρύουσαν, ἡ ἀτίθασος καρδία του ἐκάμφθη καὶ κύψας τὸ γόνυ ὑπέλαβε δι' ὑποκώφου φωνῆς·

— Ναὶ, μητέρα, ναὶ, μητέρα, σᾶς ζητῶ συγγνώμην !

Τότε ἡ δούκισσα νεύσασα εἰς τὸν πρεσβύτερον υἱόν της ἔμεινε μόνη μετὰ τοῦ Ρολάνδου.

Μόνη ἴσως εἰς τὴν ἔπαυλιν, ἐξαιρέσει τῶν παρευρεθέντων εἰς τὴν σκηνὴν ταύτην, ἡ Ἔμμα ὑπωπτεύθη ὅτι κάτι τι ἔλειπε χώραν. Ὁ Ρολάνδος, καίτοι ἐφάνη εὐπειθέστερος τοῦ συνήθους· οὐχ ἧττον αὕτη δὲν ἠπατᾶτο, διότι ὁ νεανίσκος ἔτρεφε εἰσέτι ἐν τῇ καρδίᾳ του τὸ κατ' αὐτῆς ἀλλόκοτον καὶ ἀνεξήγητον μῖσος.

Ἡ ζωὴ ἣν διῆγον ἐν Βιλεφὸρ ἐνεῖχε κάτι τι τὸ παράδοξον, καὶ ὁ σιδηροδρομικὸς γραμματοκομιστὴς τῆς Κλισσὸν ὅταν εἶχε εἰπῇ εἰς τὴν Ἔμμαν, κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς ἀφίξεώς της, «ὅτι δὲν θὰ ἐγέλα ὅλας τὰς ἡμέρας» εἶχε μαντεύσει τὴν ἀλήθειαν. Αἱ μᾶλλον εὐτυχεῖς ὧραι ἃς διῆγεν ἡ νεαρὰ κόρη, ἦταν αἱ στιγμαὶ ἃς διήρχετο ἐγγὺς τοῦ μαρκησίου. Ὁ παραλυτικὸς ἔτρεφεν ἤδη δι' αὐτὴν ἰδιάζουσαν ὅλως στοργήν. Ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος εἶχεν ἀποβῆ διὰ τὸν πρεσβύτην ἡ ἀχώριστος σύντροφός του. Ἔβλεπεν αὐτὴν μετὰ περιλύπου βλέμματος ἀπομακρυνομένην αὐτοῦ ὁσάκις τὸ καθῆκόν της τὴν ἀνεκάλει εἰς τὰ μαθήματα τοῦ Ρολάνδου καὶ τῆς Λουίζης. Ὅταν δὲ αὕτη ἐξηφανίζετο τῷ ἐφαίνετο ὅτι ὁ ἥλιος δὲν ἐθέρμαινε πλέον τὴν ζωὴν αὐτοῦ. Καὶ περὶ τίνος ἆρά γε ὡμίλουν ; Ἐπὶ τίνος ἀντικειμένου περιεστρέφοντο αἱ συνδιαλέξεις αὐτῶν ;

Ὡμίλουν πάντοτε περὶ τοῦ δουκὸς Ὀρατίου !

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ὁ γέρων δὲν ἤθελεν ὅπως ἡ ἐλαχίστη κἂν ὑπόνοια διεισδύσῃ εἰς τὴν ψυχὴν τῆς Παιδαγωγοῦ, ὑπόνοια, ἥτις ὅσον ἀσθενὴς καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι ἠδύνατο νὰ προσβάλλῃ τὴν χρηστοήθειαν τοῦ νεανίου

Ὁ μαρκήσιος Βιβαρὲζ εἶχεν ἀφηγηθῆ λεπτομερῶς τὴν ζωὴν τοῦ δουκὸς ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς γεννήσεως του μέχρι τῶν τελευταίων δραματικῶν συμβεβηκότων τῆς διαδικασίας. Τὸν ἠγάπα μέχρι λατρείας ὡσεὶ ἦτο ἴδιον τέκνον του. Οὐδέποτε εἶχεν ἀποχωρισθῆ αὐτοῦ.

Πέριξ αὐτοῦ ἡ μᾶλλον ἐγγύτατα αὐτοῦ, πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς κόπου ὑπῆρχον τοποθετημένα τὰ λευκώματα τῶν φωτογραφιῶν ἔνθα ἀνὰ πᾶσαν ἑξαμηνίαν, μέχρι τῆς δεκαεκταετοῦς ἡλικίας του, ἐπανεύρισκέ τις τὸν δοῦκα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γεννήσεώς του.

Οὕτω δέ, παρηκολούθει εὐχερῶς, κατ' ὅλας τὰς φάσεις αὐτῆς, τὴν ὕπαρξιν τοῦ δουκός. Ἀνερχόμενος δὲ πρὸς τὸ παρελθόν, καὶ εἰς ἑκάστην φωτογραφίαν διαβλέπων νέαν σειρὰν ἀνεκδότων, τὰ ἀφηγεῖτο εἰς τὴν Ἔμμαν. Ἐπομένως, ἡμέρᾳ

τῇ ἡμέρᾳ ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς εἶχε τόσον ἐξοικειωθεῖ ἐκ παντὸς ὅ,τι ἤκουσεν ὥστε ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ ὅτι εἶχε γνωρίσει τὸν Ὀράτιον ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας.

Καὶ ἐπανειλημμένως, μεθ' ἁπλοϊκῆς ἀθωότητος, ἐνώπιον τοῦ δουκὸς προέτρεπε τὴν Ἔμμαν νὰ ἀναφέρῃ ἕνια ἐκ τῶν ἀνεκδότων τούτων, ὡσεὶ ἐὰν πάντα ταῦτα δὲ δραματίσθησαν ἐνώπιόν της καὶ ὡσεὶ ἐὰν αὐτὴ εἶχε λάβει τὸ ἐνεργὸν μέρος της.

Ὅτε δὲ διεκόπτετο ἐν μέσῳ τῆς ἀφηγήσεώς της, τότε ἔκπληκτος ὁ δοὺξ ἠτένιζεν αὐτὴν, ἥτις κατελαμβάνετο ὑπὸ μεγάλης συγχύσεως καὶ ἀμηχανίας. Ἐν μέσῳ τῆς μοναξίας ἐκείνης, μοναξίας ἐντελοῦς σχεδὸν, τὰ ἐλάχιστα τῶν πραγμάτων ἐλάμβανον μεγάλας διαστάσεις. Ἡ Ἔμμα ἀπησχόλει ἤδη τὸ πνεῦμα τοῦ Ὀρατίου, ὅστις δὲν ἀπεχωρίζετο πλέον αὐτῆς. Ἡ παιδαγωγὸς δὲν ἠδυνήθη νὰ διαγνώσῃ εἰσέτι τὸν κίνδυνον ὃν διέτρεχε, καίτοι ὁ δοὺξ, τοῦ χρόνου προϊόντος ἐφάνη παραδόξως πως ἀκολουθῶν τὴν προτέραν ζωήν του, ἤτοι δεικνύων πρὸ αὐτὴν στάσιν ψυχρὰν καὶ ἀδιάφορον

Καὶ ἐν τούτοις παρ' ὅλα ταῦτα, ἡ ζωὴ θὰ ἦτο ὑποφερτὴ ἐὰν, δι' ὅλους τοὺς ἐν Βιλεφὸρ οἰκοῦντας δὲν ὑρίστατο ἡ πρόσφατος ἀπειλὴ, ἥτις ἐκ τοῦ ὑπερῴου τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων, περιίπτατο ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς Κλισσόν.

Ἀνὰ πᾶσαν φορὰν καθ' ἣν ὁ δοὺξ ἐξήρχετο ἡ κυρία Δε Βιλεφὸρ κατελαμβάνετο ὑπὸ τῶν συνήθων ἀγωνιῶν της. Ἡ ἀβεβαιότης τῶν κυνδύνων οὓς παρεσκεύαζον νοερῶς οἱ Ζιρόδιας καὶ ἡ ἀνάμνησις τῆς μελετωμένης ἐκδικήσεως, ἦσαν, ἀναμφιβόλως μυριάκις φοβερώτεραι καὶ ἀπειλητικώτεραι ἢ αὐτὴ αὕτη ἡ ἐμφάνισις τοῦ κινδύνου, ὅσον μέγας καὶ ἂν ἦτο.

Ἀναμφιλέκτως, ὁ Ὀράτιος καίτοι δὲν ἐφοβεῖτο τὸν κίνδυνον τοῦτον ἐν τούτοις ὅλαι αἱ σκέψεις του περιεστρέφοντο ἐκεῖ. Πόθεν θὰ ἐπήρχετο ὁ μέλλων νὰ πλήξῃ αὐτὸν κτύπος ; Ἡ δὲ παγὶς ἐν ᾗ ἔμελλε νὰ πέσῃ ποῦ θὰ ἑστήνετο ! Κανεὶς δὲν ἀμφέβαλεν περὶ τούτου.

Ὅπως ἀπαλλαχθῇ δὲ τῆς ἀμηχάνου ταύτης θέσεώς του, εἶχε καταφύγει εἰς ὅλας τὰς ἐνδεχομένας συναντήσεις κατὰ μῆκος τῶν ὀχθῶν τοῦ ποταμοῦ ἢ εἰς τὰς πλέον ἀποκέντρους τοποθεσίας τῶν δασῶν. Ἦν ἕτοιμος, οὕτως εἰπεῖν νὰ παραδοθῇ εἰς αὐτὰς ἐξεγείρων τὴν προσοχὴν τῶν δύο ἀδελφῶν ἢ μᾶλλον προσπαθῶν διὰ παντὸς τρόπου νὰ ἀναγκάσῃ αὐτοὺς νὰ παραδοθῶσιν ἐν μέσῳ τῶν σχεδίων αὐτῶν. Πλὴν ὅλαι αἱ προσπάθειαί του ἀπέβησαν ῥοῦδαι. Οἱ δύο ἀδελφοὶ εἰς τὰς προσπαθείας ταύτας τοῦ Ὀρατίου δὲν παρεῖχον οὐδεμίαν ἰδιάζουσαν προσοχήν. Ἐξηκολούθουν χαιρετῶντες συβαρῶς τὸν δοῦκα, ὁσάκις οὗτος διήρχετο ἐγγὺς ἢ μακρόθεν αὐτῶν. Οὐδεμίαν διήμειβον λέξιν καὶ τὸ τραχὺ τῆς φυσιογνωμίας των οὐδὲν ἄλλο ἀπεικόνιζε παρὰ τὸ μῖσος μόνον.

Ἑσπέραν τινὰ ὁ Ὀράτιος, διὰ μέσου ἑνὸς ἀγροφύλακος τῶν Ζιροδίας, ἔλαβε τὸ ἑξῆς λακωνικὸν ἐπιστόλιον·

« Ὑπομονή ! . . . θὰ ἐκλέξωμεν τὴν κατάλληλον ὥραν ! »

Τί ἐσκέπτοντο λοιπὸν οἱ δύο ἀδελφοί; Ὁποῖον εἶδος θανάτου εἶχον ἐκλέξει;

Ὁ Ρολάνδος εὑρίσκετο ἐκεῖ καθ' ἣν στιγμὴν τὸ ρηθὲν ἐπιστόλιον περιέπιπτεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀδελφοῦ του. Καίτοι ἐφάνη οὐδεμίαν δίδων προσοχὴν εἰς τοῦτο, οὐχ ἧττον, ὑπέφερε μετ' ἄκρας ἀνυπομονησίας, καθὼς οἱ ἄλλοι, τὴν νέαν ταύτην ἀπειλήν, τὴν μὴ πραγματοποιηθεῖσαν εἰσέτι καὶ ἥτις ἐφαίνετο ἀπομακρυνομένη πάντοτε τῆς τελείας καταστροφῆς. Ἐνίοτε ὁ δοὺξ, ὅταν ἀνεχώρει, ὅταν ἔμενε μακρὰν τοῦ Βιλεφὸρ, ὅταν κατηυθύνετο νὰ θυσιάσῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν ἐκδικητικὴν λύσσαν τῶν Ζιρόδιας, συνεχῶς, λέγομεν, ὁ δοὺξ κατελάμβανε τὸν ἀδελφόν του οὐ μακρὰν αὐτοῦ κρυπτόμενον μὲν ἀπὸ τῆς θέας του, ἀλλ' ἕτοιμον νὰ συνδράμῃ αὐτὸν κατὰ πᾶσης ἐνδεχομένης προσβολῆς. Ἡ καρδία τοῦ Ρολάνδου δὲν ἐνεῖχεν οὐδὲν τὸ παιδικὸν, ἦτο καρδία ἀνδρικὴ κατάμεστος πείσμονος ἰσχυρογνωμοσύνης καὶ ἀποφασιστικότητος οὐ τῆς τυχούσης.

Τὴν πρωΐαν λοιπὸν τῆς ἐπαύριον ἐγερθεὶς λίαν ἐνωρὶς καὶ μὴ εἰπὼν οὐδὲν εἰς κἀνένα, ἀνεχώρησεν. Ἡ Ἔμμα ἐκ τοῦ παραθύρου αὐτῆς τὸν εἶχεν ἰδεῖ ἀναχωροῦντα πεζῶς καὶ διὰ βήματος κανονικοῦ, ὡσεὶ ἐὰν οὗτος κατηυθύνετο εἰς περίπατον πρωινόν.

Εἶχε παραμείνει ἐπ' ἀρκετὴν ὥραν εἰς τὸ παράθυρόν της, ὁπόθεν ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τὴν ὁδὸν ἣν ἠκολούθει ὁ Ρολάνδος καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τὴν φέρουσαν αὐτὸν εἰς τὸν ποταμόν. Τὸν εἶδε λοιπὸν διερχόμενον παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Σὲβρ καὶ διευθυνόμενον πρὸς τὸν γήλοφον.

— Μήπως λοιπὸν κατευθύνεται εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα; διηρωτήθη ἡ Ἔμμα.

Ἀπὸ τῆς ἰσχυρογνώμονος καὶ ἀκατασχέτου ταύτης φύσεως τὰ πάντα ἠδύνατό τις νὰ φοβῆται. Ἡ πρώτη λοιπὸν σκέψις αὐτῆς ὑπῆρξε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Ὀράτιον ἢ τὴν δούκισσαν. Καὶ ὅμως ἐὰν αὕτη ἠπατᾶτο, ἡ ἄγνοιά της θὰ παρώργιζεν ἐκ νέου τὸν νεανίαν καὶ ἐπομένως τὸ διάβημα τοῦτο θὰ ἦτο διὰ τὸν νεαρὸν κιλωσσὸν μία ἀφορμὴ ἢ μᾶλλον μία πρόφασις, ἐξ ἧς θὰ ἐγεννᾶτο σφοδρότερον τὸ κατ' αὐτῆς μῖσός του.

Ἡ Παιδαγωγὸς ὅμως δὲν ἠπατᾶτο, διότι πράγματι ὁ Ρολάνδος κατηυθύνετο πρὸς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα, μετὰ κυνικῆς ἀπαθείας ἐν μέσῳ τῆς ἀμετατρέπτου αὐτοῦ ἰδέας.

Ὅταν ἀφίκετο εἰς τὴν τετράγωνον οἰκίαν τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας, ἔκρουσεν ἀποφασιστικῶς. Ὑφ' ἑνὸς μόνου κατείχετο φόβου, μήτοι ὁ Γάστων καὶ ὁ Πέτρος εἴτινες διήρχοντο τὰς ἡμέρας των εἰς τὰ δάση, εἶχον ἀναχωρήσει διὰ τὸ κυνήγιον.

Ὅταν δὲ τῷ ἀνήγγειλαν ὅτι οἱ δύο ἀδελφοὶ δὲν ἐξῆλθον, ἐξέβαλλε στοναχὴν ἀνακουφίσεως.

— Θέλω νὰ ὁμιλήσω καὶ εἰς τοὺς δύο, εἶχεν εἰπεῖ εἰς τὸν ἐμφανισθέντα ὑπηρέτην.

Ἐντὸς θαλάμου ὑγροῦ καὶ ψυχροῦ, ἐπέχοντος δὲ τόπον αἰθούσης, καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ

οἱ δύο ἀδελφοὶ δὲν εἰσήρχοντό ποτε, διότι ζῶντες τὴν ζωὴν τῶν λύκων, δὲν ἐδέχοντο κἀνένα, ἀνέμενεν αὐτοὺς κρατῶν τὸν πῖλόν του ἀνὰ χεῖρας.

Τῶν δύο ἀδελφῶν εὑρισκομένων εἰς τὸ κομωτήριόν των, ὁ Ὀράτιος ἠναγκάσθη νὰ περιμείνῃ ἐπὶ δεκαπεντάλεπτον.

Ὅταν λοιπὸν ἐνεφανίσθησαν, ἐχαιρέτησαν αὐτὸν ψυχρῶς καὶ δι' ἀφώνου χειρονομίας ἔδειξαν μίαν ἕδραν πρὸς τὸν ἐπισκέπτην, ὅστις παρέμεινεν ὄρθιος. Τὸ πρῶτον βλέμμα, ὅπερ διήμειψεν ὁ Ρολάνδος, ὑπῆρξεν ὀξύτατον, κεραυνοβόλον, οὐχ ἧττον τὸ βλέμμα τοῦ Γάστωνος καὶ τοῦ Πέτρου ἐφαίνετο κατάπληκτον μᾶλλον, μεστὸν ἐκπλήξεως ὑβριστικῆς κατά τι.

— Κύριοι, εἶπεν ὁ Ρολάνδος, ἐπιμένω νὰ σᾶς εἴπω, πρὸ παντὸς ἄλλου, ὅτι οὐδεὶς γνωρίζει τὸ διάβημα εἰς ὃ καταφεύγω σήμερον. Ἐπομένως, ἐπιμένω νὰ σᾶς εἴπω ἐπίσης ὅτι θέλω προσπαθήσει νὰ διατηρήσω ὅλην τὴν ψυχραιμίαν μου. Ἐξ ὑμῶν λοιπὸν ἐξαρτᾶται ὅπως πᾶν ὅ,τι συμβῇ μὴ γνωσθῇ ὑπ' οὐδενὸς ἄλλου.

— Κύριε, εἶπεν ὁ Πέτρος Ζιρόδιας, ὁ πρεσβύτερος τῶν ἀδελφῶν, τὸ προοίμιον τοῦτο θὰ ἐφαίνετο ὡσεὶ νὰ ὥριζε ὅτι ἔχετε νὰ μᾶς εἰπῆτε πράγματα λίαν σοβαρὰ, ἀφοῦ φαίνεσθε πιστεύοντες ὅτι αὐτὰ θὰ μᾶς ἀνησύχουν μέχρι βαθμοῦ ὥστε νὰ λησμονήσωμεν τὰς φιλοφρονήσεις, αἵτινες ὀφείλονται ἐντὸς τοῦ οἴκου μας εἰς ἕνα ἐχθρόν. Ἔχετε πρὸ πάντων τὴν ἡλικίαν ἐκείνην ὥστε νὰ μὴ φοβῆσθε, μήπως δὲν θὰ σᾶς ἐπεδαψίλευον τὸ προσῆκον σέβας. . .

—Ἐκλαμβάνομαι ἀντὶ παιδὸς σχεδὸν, τοῦτο εἶναι ἀληθὲς, ἐν τούτοις, ἔρχομαι νὰ ἐνεργήσω ἐδῶ ὡς ἀνήρ.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ὑπεκλίθησαν, ἐνῷ ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῶν ἐπήνθησεν ἐλαφρὸν μειδίαμα.

— Κύριοι, ἀφοῦ ἡ οἰκογένειά σας εὑρηται ἐκ νέου εἰς διχόνοιαν μετὰ τῆς ἰδικῆς μας, ἔρχομαι ἁπλούστατα νὰ σᾶς προτείνω ὅπως ἀποσκορακίσωμεν διὰ παντὸς τὴν μεταξὺ τῶν οἰκογενειῶν μας ὑφισταμένην ταύτην διχόνοιαν.

— Καὶ διὰ τίνος τρόπου;

— Διὰ τῆς μονομαχίας.

— Θέλετε νὰ μονομαχήσωμεν μαζῆ σας;

— Ναί! Εἰμὶ ἰσχυρὸς καὶ δὲν φοβοῦμαι κἀνένα εἰς τὸ ξῖφος. Μὴ δίδετε προσοχὴν εἰς τὴν ἡλικίαν μου καὶ ἔστε βέβαιοι ὅτι θὰ εὕρητε ἐν ἐμοὶ δεινὸν καὶ ἀτρόμητον ἀνταγωνιστήν.

— Κύριε, ὑπέλαβεν ὁ Πέτρος, δὲν ἔχομεν οὐδὲν ἐναντίον σας παράπονον καὶ κἀνὲν αἴτιον δὲν μᾶς ἀναγκάζει . . .

Κατόπιν σιωπῆς προσέθηκεν ἀτενίζων συγχρόνως τὸν Γάστωνα·

— Ἔχομεν ἀπεναντίας πολλοὺς λόγους, οἵτινες θὰ μᾶς ἠμπόδιζον πάντοτε νὰ σᾶς ἐκλάβωμεν ὡς ἐχθρόν μας καὶ ὅ,τι δήποτε καὶ ἂν ἤθελέ τις πράξει . . .

Ἡ ἁπλὴ αὕτη φράσις ἐφάνη ὡσεὶ νὰ παρήγαγεν ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Ρολάν-

δου φρικαλέαν ἐντύπωσιν. Ὠχρίασεν ὑπερβαλλόντως. Οἱ ὀφθαλμοί του ἐκλείσθησαν. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι θὰ ἔπιπτε λειποθυμος. Ὅταν δὲ ἐπανέκτησε τὰς αἰσθήσεις του, τὸ βλέμμα ὅπερ ἔρριψεν ἐπὶ τῶν δύο ἀδελφῶν ἦτο πλῆρες φοβερᾶς ἀγανακτήσεως.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ παρέμειναν ψυχροὶ καὶ σοβαροί.

— Καὶ τοὺς λόγους αὐτοὺς, ἐψιθύρισε, δύναμαι νὰ τοὺς γνωρίσω ;

— Ὄχι, διότι εἶναι ὑπόθεσις ἀποβλέπουσα ἐμὲ καὶ τὸν Γάστωνα . . . Μόλα ταῦτα ἐπιτρέψατέ μοι, νὰ σᾶς ὑποδείξω, νεαρέ μου φίλε, ὅτι εἰς τὴν ἡλικίαν σας εἶναι καλὸν νὰ μὴ λαμβάνῃ τις μέρος εἰς ἔριδάς τινας. Δὲν εἶσθε ἀκόμη ἐνῆλιξ, χθὲς ἀκόμη σᾶς ἀπεκάλουν παιδίον. Ὅταν ἐκ τῶν συντρόφων σας κανεὶς διαπράξῃ παρομοίαν τρέλλαν, δὲν τὸν τιμωροῦν βεβαίως δι' ἑνὸς διαξιφισμοῦ. Καιρὸς παντὶ πράγματι. Τὸν σύρωσιν ἐκ τοῦ ὠτίου καὶ τῷ δίδωσι νὰ φάγῃ ξηρὸν ἄρτον . . . αὐτὸ ἀρκεῖ.

Ὁ Ρολάνδος ἔβη κατὰ ἓν βῆμα πρὸς τὸν Πέτρον ἐνῷ τὰ ὄμματά του ἐξεκόντιζον φλόγας. Δι' ὑπερτάτης δὲ προσπαθείας καταβαλὼν τὴν μῆνίν του, ὑπετονθόρυσεν δι' ὑποκώφου φωνῆς.

— Κύριε, σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι ἔχετε ἄδικον ἐκλαμβάνοντές με δι' ἓν παιδίον καὶ ὅπως μὴ μὲ μεταχειρίζεσθε ὡς ἕνα ἄνδρα.

— Δείξατε λοιπὸν ὅτι δὲν εἶσθε πλέον παιδίον καὶ ἐνεργήσατε ὡς ἀνήρ . . .

— Διὰ ποίου τρόπου ;

— Ἡ ὑφισταμένη μεταξὺ ἡμῶν ἔρις δὲν ἀποβλέπει παρὰ μόνον τὸν ἀδελφόν σας, ἑπομένως, σεῖς, ἐξακολουθήσατε νὰ μανθάνητε τὴν γραμματικήν σας καὶ τοὺς τέσσαρας κανόνας σας καὶ μὴ φροντίζετε περὶ οὐδενὸς ἄλλου, παρὰ μόνον περὶ αὐτῶν τῶν ζητημάτων.

— Κύριε, εἶπεν ὁ Ρολάνδος, δι' ἀσθενεστέρας ἔτι φωνῆς, διατί μοὶ δεικνύετε τοσαύτην περιφρόνησιν ;

— Ἀπατᾶσθε, φίλε μου, τοῦτο δὲν λέγεται περιφρόνησις.

— Κύριε, θὰ σᾶς ἀναγκάσω λοιπὸν ἐγὼ νὰ ἀλλάξητε γνώμην. Ἐρχόμενος ἐδῶ ὡρκίσθην ὅτι θὰ μονομαχήσητε μετ' ἐμοῦ . . .

— Δὲν θὰ τηρήσητε τὸν ὅρκον σας, ἰδοὺ τὸ πᾶν . . .

— Οὕτω λοιπόν, δὲν δέχεσθε ;

— Οὔτε ὁ ἀδελφός μου, οὔτε ἐγὼ δὲν παραδεχόμεθα νὰ γείνωμεν ἀξιογέλαστοι Καὶ ἔπειτα ἐὰν ἠθέλομεν μονομαχήσει μαζή σας θὰ διετρέχομεν τὸν κίνδυνον νὰ σᾶς φονεύσωμεν. .. Ὁ φόνος σας, φίλε μου, θὰ ἐχαρακτηρίζετο τότε ὡς δολοφονία, ἐνῷ ἡμεῖς δὲν δολοφονοῦμεν τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ Ρολάνδος ἔτρεμε σύσσωμος καὶ ὑπὸ νευρικῆς κατείχετο διαμάχης. Ἤδη μόλις ἠδύνατο νὰ ἀρθρώσῃ λέξεις τινάς.

— Θὰ μονομαχήσητε ! ἀνεκράγασεν ὁ νεαρὸς κολοσσός.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἀνήγειραν τοὺς ὤμους καὶ οὐδεμίαν ἔδωκαν ἀπάντησιν.

— Θὰ μονομαχήσητε . . . ἢ εἶσθε ἄνανδροι !

Ἐκεῖνοι ἤρξαντο γελῶντες.

— Κύριε, εἶπεν ὁ Πέτρος δὲν δικαιούμεθα μὲν νὰ σᾶς δώσωμεν τὸν ξηρὸν ἄρτον, δικαιούμεθα ὅμως νὰ σᾶς σύρωμεν ἐκ τῶν ὤτων . . . Προσέξατε !

— Εἶσθε ἄνανδροι ! ἄνανδροι ! ἄνανδροι ! ἐτονθόρυσεν ὁ μεῖραξ.

Ἐκεῖνοι οὐδόλως ὠργίσθησαν, ἀλλὰ διετήρησαν ἐπὶ τῶν χειλέων τὸ αὐτὸ περιφρονητικὸν μειδίαμα.

Ἄἴφνης ὁ Ρολάνδος ὁρμᾷ κατὰ τοῦ Πέτρου καὶ, πρὶν εἰσέτι ὁ τελευταῖος οὗτος λάβῃ τὸν καιρὸν νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὸν, ἡ χεὶρ τοῦ νεανίσκου καταφέρει σφοδρὸν ράπισμα κατὰ τῆς παρειᾶς τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ τοῦ Ζιρόδιας.

Ὁ Πέτρος ἐκβάλλει μηκυθμὸν ἀγρίου θηρίου καὶ ἐπιπίπτει κατὰ τοῦ Ρολάνδου. Τότε σφοδρὰ πάλη συνάπτεται μεταξὺ τῶν δύο νεανιῶν, πάλη, ἥτις δὲν διαρκεῖ ἐπὶ μακρῷ.

Ὁ Ρολάνδος, παρὰ τὴν φυσικὴν ῥώμην αὐτοῦ, καταβάλλεται ὑπὸ τὴν ἰσχυρὰν πίεσιν τῶν γονάτων τοῦ ἀντιπάλου του, ἐνῷ δὲ αἱ δύο πυγμαὶ τοῦ Πέτρου ἠγείροντο ἄνωθεν αὐτοῦ ἕτοιμοι νὰ τῷ κατασυντρίψωσι τὴν κεφαλὴν, ὁ Γάστων ἀνακρατεῖ αὐτὰς καὶ ψιθυρίζει τὰς ἀλλοκότους ταύτας λέξεις·

— Πέτρε, Πέτρε, ἐνθυμήθητι !

Τότε ὁ νεανίας ἐγερθεὶς ἀποτόμως ἀπομακρύνεται τοῦ ἀντιπάλου του καὶ ἀποστρέφει τὴν κεφαλὴν, ὡσεὶ ὑπὸ αἴσχους καταληφθεὶς διὰ τὸ κίνημα αὐτοῦ καὶ διὰ τὴν καταλαβοῦσαν αὐτὸν ὀργὴν, ἥτις μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐξέλειπεν ὁλοτελῶς.

— Ναὶ, ναὶ, ἀδελρέ μου, ἔχεις δίκαιον. Παρ' ὀλίγον νὰ διαπράξω μίαν τρέλλαν.

Ἀλλ' ὁ Ρολάνδος ὅστις εἶχεν ἐγερθῆ ἤδη καὶ τοῦ ὁποίου τὸ πρόσωπον ἐκφράζει ἀκράτητον ἔξαψιν, ὁρμᾷ ἐκ νέου κατὰ τοῦ Πέτρου καὶ δράττεται αὐτὸν ἐκ τοῦ λαιμοῦ. Ὁ Πέτρος τῷ δεσμεύει τὰς χεῖρας καὶ λέγει πρὸς τὸν Γάστωνα·

— Πήγαινε νὰ φέρῃς σχοινίον !

Ὁ Γάστων ἐξέρχεται καὶ ἐπανέρχεται πάραυτα φέρων τὸ αἰτηθέν. Ἀφοῦ δὲ τῷ ἔδεσαν χεῖρας καὶ πόδας ὁ Πέτρος λέγει πρὸς τὸν ἀδελφόν του.

— Διάταξον νὰ ζεύξωσι τὴν ἅμαξαν, θὰ μεταφέρωμεν τὸν νεανίσκον αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ὁ Γάστων ὑπήκουσε.

Μετὰ δεκαπενταλεπτον παρέλευσιν ὁ δίφρος ἐστάματα πρὸ τῆς οἰκίας. Εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἁμαξηλάτου κάθηται ὁ Γάστων.

Τότε ὁ Πέτρος φέρει δεδεμένον τὸν Ρολάνδον μέχρι τῆς ἁμάξης, κάθηται ἐγγὺς αὐτοῦ, καὶ ὁ Γάστων μαστιγοῖ τοὺς ἵππους, οἵτινες τρέχουσι καλπάζοντες. Μεταξὺ τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Ρολάνδου οὐδεμία ἀντηλλάχθη λέξις, οὔτε ἓν κἂν βλέμμα Ὁ Πέτρος ἀνάψας τὴν καπνοσύριγκά του σκέπτεται περὶ ἄλλης ὑποθέσεως.

Πρὸ τῆς ἐπαύλεως Βιλεφὸρ, ὁ θυρωρὸς προειδοποιηθεὶς σπεύδει εἰς ζήτησιν τοῦ

δουκὸς, ὅστις προσδραμὼν εὑρίσκει τὸν ἀδελφόν του εἰς ἣν κατάστασιν γνωρίζομεν αὐτόν.

Ὁ Πέτρος γαλήνιος πάντοτε καὶ διατηρῶν ὅλην τὴν ψυχραιμίαν του ἀποκόπτε τὰ σχοινία διὰ τῆς μαχαίρας του καὶ ἐξακολουθεῖ ἔχων τὴν καπνοσύριγκα ἐπὶ τῶν χειλέων του.

— Κύριε, λέγει πρὸς τὸν δοῦκα, λυπούμεθα διότι προέβημεν εἰς παρόμοιον διάβημα· ἀλλ' ὁ νέος αὐτὸς ἦλθεν ἐπὶ σκοπῷ νὰ μᾶς προσβάλλῃ. Μᾶς ἐξύβρισεν. Μὲ εἶχε ραπίσει. Ναὶ, ἀκούετε. . . ἐδέχθην παρ' αὐτοῦ τὴν ὕβριν ταύτην.

Καὶ ἐσιώπησε πρὸς στιγμὴν, ὥστε ἐὰν ἡ γαλήνη τοῦ πνεύματός του δὲν ἦν ἡ φαινομενική. Εἶτα ἐπανέλαβε διὰ χαμηλοτέρας φωνῆς·

— Ὡς βλέπετε, κύριε, ἐδέησε νὰ τὸν δέσωμεν διὰ νὰ τύχωμεν τοῦ ποθουμένου.

Ὁ Ρολάνδος ἑτοιμόρροπος σχεδὸν, κατῆλθε τῆς ἁμάξης. Ἡ αἰσχύνη καὶ ἡ προσβληθεῖσα ὑπερηφάνειά του, ἔφερον τὰ δάκρυα εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ. Ὁ δοὺξ ἐξηκολούθει παραμένων ἄφωνος.

Διὰ δευτέραν φορὰν εὑρίσκετο ἐνώπιον τῶν δύο ἀδελφῶν.

Εἶτα ἀποταθεὶς πρὸς τὸν Ρολάνδον ἠρώτησεν.

— Εἶναι ἀληθὲς λοιπὸν πᾶν ὅ,τι μοὶ λέγουσιν οἱ κύριοι οὗτοι ;

— Ἀληθὲς, ναί.

— Δὲν ἔχεις καμμίαν δικαιολογίαν νὰ εἴπῃς ;

Ὁ Ρολάνδος δὲν ἀπήντησε. Ὅπως μὴ πέσῃ ἐστηρίχθη ἐπὶ τῆς κιγκλιδωτῆς.

Ὁ δοὺξ στραφεὶς πρὸς τοὺς δύο ἀδελφοὺς, εἶπεν·

— Τὸ παιδίον αὐτὸ εἶναι πολὺ μικρὸν διὰ νὰ μονομαχήσῃ.

— Ὑμεῖς τὸ εἴχομεν εἰπεῖ εἰς αὐτὸν, διότι πᾶν ὅ,τι ἤρχετο νὰ μᾶς προτείνῃ ἦτο. . .

— Ἀφοῦ λοιπὸν σᾶς ἐξύβρισε σοβαρῶς, ἀντ' αὐτοῦ, ἐγὼ εὑρίσκομαι εἰς τὰς διαταγάς σας.

Ὁ Πέτρος μετὰ βραχεῖαν σκέψιν ἀπήντησε·

— Κύριε, ὁποία δήποτε καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἐκ μέρους ὑμῶν πρόκλησις, σᾶς ὁμνύω ὅτι ἡ ἐπιθυμία ἐμοῦ τε καὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἡ ὁριστικὴ ἐπιθυμία μας, θὰ ἦτο νὰ μὴ μονομαχήσωμεν, ποτὲ, μεθ' ὑμῶν. , .

— Τότε εἶσθε πράγματι ἄνανδροι καὶ ἔχετε βεβαίως χρείαν τῆς νυκτὸς ὅπως ἐκδικηθῆτε ;

— Ὄχι. Μὴ παραδέχεσθέ ποτε τοιοῦτόν τι. Ἤθελον νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ὑπάρχουσιν ὕβρεις, αἵτινες δὲν ἐξαλείφονται δι' ἑνὸς μόνον διαξιφισμοῦ.. . Καὶ ἡ ἀνανδρία δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ τοιαύτη δι' ἄνθρωπον μὴ δυνάμενον νὰ ἀνταπαντήσῃ εἰς τὴν ὕβριν. . . Ἡ ἀνανδρία αὕτη προσβάλλει τὸν ὑβρίζοντα μόνον, ὅστις γνωρίζει ὅτι δὲν διατρέχει κανένα κίνδυνον. . . Ἡ περίστασις αὕτη ἀποβλέπει τὸν ἀδελφόν σας.

Ὁμιλῶν δὲ οὕτω ἠτένιζε τὸν Ρολάνδον, πελιδνὸν καὶ τρέμοντα ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ πυρετοῦ

— Ρολάνδε ! Ρολάνδε ! ἐκραύγασεν ὁ δοὺξ. . . . Ἀκούεις ; Ἀπάντησον.

Ὁ Ρολάνδος ἐξηκολούθει σιωπῶν. Οἱ ὀδόντες του ἔτριζον. Παρατεταμένοι στεναγμοὶ ἢ μᾶλλον μηκυθμοὶ ἐξήρχοντο ἐκ τῶν συνεσταλμένων χειλέων του.

— Ἤκουσε καὶ ἐννόησεν, ἀλλὰ δὲν θὰ ἀπαντήσῃ, εἶπεν ὁ Πέτρος. Αὐτὸς λοιπὸν, ὡς βλέπετε, εἶναι ὁ πολιτευθεὶς ἀνάνδρως εἰς ὅλα αὐτά. Ἐὰν ἡ πρόκλησις προήρχετο ἐκ μέρους ὑμῶν ἠθέλομεν περιφρονήσει αὐτήν. . . Αὕτη προέρχεται ἐκ μέρους τοῦ ἀδελφοῦ σας, ἄρα τὴν δεχόμεθα ὡσεὶ ἐὰν προήρχετο ἐξ ὑμῶν.

— Θὰ μονομαχήσητε ;

— Ναί.

— Πολὺ καλά.

— Ἐὰν φονεύσητε τὸν ἕνα ἐξ ὑμῶν, θὰ εὕρετε τὸν ἄλλον ἕτοιμον νὰ ἐκδικήσῃ τὸν φονευθέντα. . .

Ὁ Πέτρος ἀφοῦ ἐχαιρέτησε, συνέλεξε τὰ σχοινία τὰ χρησιμεύσαντα πρὸς δέσμευσιν τοῦ Ρολάνδου, τὰ ἔρριψεν πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ καὶ ἐπιβὰς τῆς ἁμάξης, ἐφώνησε πρὸς τὸν Ρολάνδον·

— Κρατήσατε τὰ σχοινία αὐτὰ, νεανίσκε, πρὸς ἐνθύμησιν.

Ὁ Γάστων ἐμαστίγωσε τοὺς ἵππους καὶ ὁ δίφρος ἀπῆλθε δρομαίως.

Ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἔπαυλιν ὁ Ρολάνδος ἐδέησε νὰ ὑποστηριχθῇ ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ του.

— Ρολάνδε, εἶπεν ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς, ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος σὲ ἐκατηγόρησεν ὡς ἄνανδρον καὶ σὺ δὲν ἀπήντησας τίποτε ;

Ὁ Ρολάνδος ἔκυψε τὴν κεφαλήν. Ὁ δοὺξ, ὅστις παρετήρει αὐτὸν μετά τινος ἀνησυχίας ἐπανέλαβε·

— Ἀδελφὲ, ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος κατηγορῶν σε εἶχεν ἀπαγγείλλει λέξεις τινὰς ἐφ' ὧν μοὶ ἐφάνη ὅτι διέγνωσα κάποιαν ὀπισθοβουλίαν τὴν ὁποίαν δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐννοήσω. Εἶχεν εἰπεῖ ὅτι ἐγνώριζες ὅτι ὑβρίζων αὐτὸν δὲν διέτρεχες κανένα κίνδυνον . . . Εἶναι ἀληθὲς λοιπὸν τοῦτο ; Καὶ διατί ἆρά γε ;

Ὁ Ρολάνδος ὅμως ἐξηκολούθει σιωπῶν καὶ ἔχων τοὺς ὀδόντας σπασμωδικῶς συνεσφιγμένους.

Ἡ δούκισσα δὲν εἶχε κατέλθει εἰσέτι ἐκ τοῦ θαλάμου της. Δὲν ὑπωπτεύσατο τὸ ἐλάχιστον εἰσέτι.

Περὶ τὴν δείλην μόνον ἡ Ἔμμα ἤκουσε κρότον ξιφῶν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ξιφασκίας παρὰ τὴν βιβλιοθήκην. Ἀφ' ἧς ἡμέρας αὕτη εὑρίσκετο εἰς τὴν ἔπαυλιν αὕτη ἦτο ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ὁ Ρολάνδος καὶ ὁ Ὁράτιος ἐγυμνάζοντο εἰς τὴν ξιφασκίαν. Ἡ Λουΐζα ἡμικοίξασα τὴν θύραν παρετήρησε πρὸς στιγμὴν πρὸς τὰ ἔσω.

Ἐπειδὴ τὸ ἑσπέρας, ὁ Ὁράτιος ἐξῆλθε ὡς καὶ κατὰ τὸ σύνηθες οὐδεμία ἐγεννήθη ὑπόνοια. Κατηυθύνετο δὲ πρὸς εὕρεσιν δύο καλῶν μαρτύρων, οἵτινες θὰ παρευρίσκοντο εἰς τὴν προκειμένην μονομαχίαν.

Καὶ ἡ Ἔμμα, εἰσερχομένη περὶ τὰς ἕξ εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς βιβλιοθήκης, χωρὶς νὰ ἐννοηθῇ ὑπ' οὐδενός, ἤκουσε ἀόρατος τὴν Λουίζαν καὶ τὸν Ρολάνδον συνδιαλεγομένους.

Ὁ Ρολάνδος ἀπετελίωνεν ἀφήγησιν διακοπεῖσαν καὶ ἔλεγε μετά τινος ἀνησυχίας . . .

— Χωρὶς ἀμφιβολίαν, ἡ αὔριον προωρίσθη διὰ τὴν μονομαχίαν . . . αὔριον θὰ μονομαχήσῃ.

Εἰς τὴν θέαν τῆς Ἔμμας, ὁ Ρολάνδος ἐσιώπησε καὶ ἀνταλλάξας μετὰ τῆς Λουίζης βλέμμα συνενοήσεως ἀνεχώρησεν. Ἡ Λουίζα ἠγέρθη ὅπως ἐξέλθῃ μετ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ Ἔμμα, ἥτις ἐπρόκειτο νὰ τῇ δώσῃ τὸ μάθημά της, ὑπέλαβε·

— Μείνατε, δεσποινίς.

Περὶ τίνος ἆρά γε νὰ διελάμβανεν ὁ Ρολάνδος; Περὶ τοῦ ἀδελφοῦ του, ἀναμφιλέκτως. Ὁ Ὁράτιος θὰ ἦτο ὁ μέλλων νὰ μονομαχήσῃ καὶ οὐχὶ κανεὶς ἄλλος. Καὶ μετὰ τίνος λοιπὸν ἄλλου ἢ μόνον μετὰ τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας; Ἡ Ἔμμα δὲν ἔλαβε τὴν ἀνάγκην νὰ καταπεισθῇ περὶ τούτου ἐρωτῶσα τὴν Λουίζαν. Αὕτη ἐγνώριζε ἤδη τὰ πάντα!

Κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ἐδέησε νὰ μὴ γείνῃ τὸ μάθημα. Ἐνίοτε ἡ Λουίζα εἰς φοβερὰν διατελοῦσα ἀμηχανίαν παρέμεινεν ἄφωνος. Ὁ νοῦς αὐτῆς πόρρω ἀπεῖχεν ἀπὸ τοῦ νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ μάθημα καὶ ἡ Ἔμμα, ἥτις ἐσκέπτετο μόνον τὸν δοῦκα καὶ τὰς περιπετείας τοῦ παρασκευαζομένου δράματος, οὐδεμίαν ἔδωκε προσοχὴν εἰς τοῦτο.

Αἵρνης, αἱ δύο νεκραὶ κόραι ἐξελθοῦσαι ταὐτοχρόνως ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὀνείρου. παρετήρησαν ὅτι ἀπό τινας στιγμὰς ἀμφότεραι οὐδεμίαν ἀντήλλασσον πλέον λέξιν.

Τότε, ἡ Ἔμμα, ἀπερισκέπτως σχεδὸν καὶ εἰς μόνην τὴν φωνὴν τῆς καρδίας της ὑπείκουσα, ἐψιθύρισε τὰς λέξεις ταύτας.

— Ὦ! Θεέ μου, μέλλει λοιπὸν νὰ μονομαχήσῃ . . . Καὶ ἡ μονομαχία αὕτη προορίζεται διὰ τὴν αὔριον! Διὰ τὴν αὔριον!

Ἡ Λουίζα ἔσπευσε νὰ ἐγερθῇ ἀποτόμως ἐνῷ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἐξέφραζον τελείαν περιφρόνησιν . . . Εἶτα ἀπέβη ὠχρά . . . Αἱ δύο νεαραὶ κόραι διήμειψαν ἓν βλέμμα, ὅπερ εἰσέδυσε μέχρι τῆς ψυχῆς αὐτῶν. Εἶχον ἀνταλλάξει ἓν ἐκ τῶν βλεμμάτων ἐκείνων τῶν ὑπόπτων καὶ ζηλοτύπων ἀπὸ τῶν ὁποίων οὐδὲν δύναται νὰ διαφύγῃ . . . Καὶ τότε ἀμφότεραι, ὠχρίασαν καὶ τὰ χείλη των ἤρξαντο ὑποτρέμοντα, ὥστε ἐὰν εἶχον φυλάξει ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ἀπόρρητον ἕτοιμον νὰ ταῖς διαφύγῃ.

— Δεσποινὶς, τὸ ἀπόρρητον αὐτὸ δὲν σᾶς ἀνήκει καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι ἰδική σας ὑπόθεσις ἐὰν ὁ ἐξάδελφός μου πρόκειται νὰ μονομαχήσῃ! Ἐλπίζω ὅτι θὰ φυλάξετε τὸ ἀπόρρητον δι' ὑμᾶς!

Ἡ Ἔμμα δὲν ἀπήντησεν οὐδέν, διότι ἠσθάνετο ἑαυτὴν ἔνοχον κατά τι . . . Καίτοι δὲ τὸ μάθημα δὲν εἶχε τελειώσει, ἡ Λουίζα κλείσασα τὰ βιβλία της ἀπῆλθεν. Ἡ Ἔμμα οὐδεμίαν ἐποιήσατο παρατήρησιν.

Πάρυτα σχεδὸν παρετήρησεν εἰς τὸν διάδρομον τὸν Ρολάνδον συνδιαλεγόμενον μετὰ τῆς Λουίζης, ἥτις ἀναμφιβόλως τῷ ἀνέφερε περὶ παντὸς ὅ,τι εἶχε συμβῆ.

— Φαίνεται ὅτι συνεμάχησαν κατ' ἐμοῦ, ἐψιθύρισεν ἡ Ὡραία Παιδαγωγός.

Εἶχεν ἀνήσυχον καὶ συντετριμμένην τὴν ψυχήν, ὡσεὶ ἐὰν αὕτη ἐγένετο ἔνοχος κακῆς πράξεως. Ἐξηκολούθει δὲ μένουσα εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς βιβλιοθήκης ἔχουσα κεκλεισμένα τὰ ὄμματα καὶ ἐφαίνετο ὑπνώττουσα. Καὶ ὅμως δὲν ὕπνωττε, ἀλλ' ὠνειροπόλει. Ἐπεθύμει νὰ ἐμβαθύνῃ μέχρι τῶν μυχίων τῆς καρδίας της, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα, ἐκ φόβου μήπως ἀποκαλύψῃ ἐν αὐτῇ πληγὴν ἀνίατον ἤδη ἀποβᾶσαν.

Ἐπὶ πολὺν δὲ καιρὸν ἀφοῦ παρέμεινεν οὕτω πως ὑπὸ τὸ κράτος τῆς νάρκης ταύπης, αἴφνης ἀφυπνισθεῖσα ἀποτόμως, ὑπέλαβεν ὑψηλοφώνως·

— Θεέ μου! Θεέ μου! Μήπως λοιπὸν ἀγαπῶ τὸν ἄνθρωπον αὐτόν;

Ταὐτοχρόνως ἀκούει ὑπόκωφον τρυγμὸν εἰς τὸ βάθος τῆς βιβλιοθήκης. Θύρα τις ἦτο ἀνεῳγμένη καὶ ρεῦμα ἀέρος εἶχε σβύσει τὸν λαμπτῆρα. Δὲν εἶχεν ἰδεῖ τίποτε. Ὅταν δὲ ἤνοιξε τὰ ὄμματα τὸ πᾶν πέριξ αὐτῆς ἦτο βεβυθισμένον εἰς τὸ σκότος. Ἀκούει δὲ τὰς λέξεις ταύτας συνοδευθείσας ὑπὸ γέλωτος σαρκαστικοῦ·

— Ἡ παιδαγωγὸς ἐρωτόληπτος, ἄ! ἄ! ἄ!

Κατάπληκτος ἐγείρεται καὶ διευθύνεται ψηλαφητεὶ πρὸς τὸ βάθος τῆς βιβλιοθήκης. . . Τίς ἦτο λοιπὸν ἐκεῖ; Ὁ Ρολάνδος καὶ ἡ Λουίζα, ἀναμφιβόλως!

Καὶ ἐν τούτοις δὲν βλέπει κανένα πλέον. . . Ἀκούει μόνον ἐν μέσῳ τοῦ σκοτεινοῦ διαδρόμου βηματισμοὺς ἀπομακρυνομένους ἐσπευσμένως καὶ ἀμυδρῶς πως διακρίνει δύο σκιὰς ἐξαφανιζομένας μετὰ σπουδῆς πρὸς τὴν κλίμακα. Ὦ! ἐὰν πράγματι αἱ σκιαὶ ἐκεῖναι ἦσαν ἡ Λουίζα καὶ ὁ Ρολάνδος! Ἡ δύσμοιρος Παιδαγωγὸς τρέμει σύσσωμος εἰς τὴν ἀνάμνησιν μήπως ἀνεκαλύφθη τὸ ἀπόρρητον αὐτῆς! Τὸ εὐφρόσυνον ὄνειρόν της εἰς τὴν διάκρισιν αὐτῶν! Τὸ ὄνειρον, ὅπερ δὲν ἐτόλμα νὰ ὁμολογήσῃ καὶ εἰς ἑαυτὴν ἔτι! Τὸ μυστικόν της ἐν γνώσει τῶν δύο μυσαρῶν ἐκείνων ὄντων!

Καὶ ὁ σαρκαστικὸς ἐκεῖνος γέλως ὃν εἶχεν ἀκούσει ἐν μέσῳ τῆς νυκτὸς, πόσον ἀπαίσιος τῇ ἐφαίνετο ἤδη!

Εἶχον δίκαιον, οἱ ἄθλιοι! Μήπως αὕτη εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἀγαπήσῃ! Ἐδικαιοῦτο ἀναμφιβόλως, ἀλλὰ ὤφειλε νὰ ἀγαπήσῃ μόνον δι' ἑαυτὴν καὶ ὅπως ὁ ἔρως της διὰ παντὸς καὶ δι' ὅλον τὸν κόσμον παραμείνει κεκρυμμένος εἰς τὰ μύχια τῆς καρδίας της! . . .

Ὅτε αὕτη ἐνεφανίσθη εἰς το γεῦμα καὶ ἐπανευρέθη ἐνώπιον τῆς Λουίζης καὶ τοῦ Ρολάνδου, οὗτοι οὐδεμίαν ἔδωκαν προσοχὴν εἰς αὐτήν. Κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ἐνησχολοῦντο διὰ τὸν Ὁράτιον τοῦ ὁποίου ἡ ἠθικὴ κατάστασις ἦτο πάντοτε ἡ αὐτὴ σχεδόν.

Ὁ μαρκήσιος, ἐπειδὴ κατὰ τὰς μακρὰς νύκτας τοῦ χειμῶνος ηὐχαριστεῖτο νὰ τῷ ἀναγινώσκωσι τερπνόν τι ἀνάγνωσμα, ἐπομένως ἡ Ἔμμα ἐλάμβανε τὸ βιβλίον ἀνὰ χεῖρας καὶ ἀνεγίνωσκε. Ἐξεπλήρου δὲ θαυμασίως τὸ ἔργον της καὶ ἡ γλυκεῖα καὶ χρησόηχος φωνή της ἐνεῖχε νέον θέλγητρον διὰ τὰ ὦτα τοῦ γέροντος ἀκροατοῦ αὐτῆς. Καὶ ὅμως κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην, ἡ φωνή της ἦτο ἀσθενὴς καὶ ἐκλείπουσα καὶ πλέον ἢ ἅπαξ ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ τὴν ἀνάγνωσίν της. Ἀνίσχυρος δὲ νὰ κατανικήσῃ τὴν συγκίνησιν ἐκείνην, δὲν ἐβράδυνε νὰ ἴδῃ ὅτι τὰ δάκρυα εἶχον καταπλημμυρήσει τοὺς ὡραίους ὀφθαλμούς της. Ἐὰν ἐξηκολούθει τὴν ἀνάγνωσίν της, πάντες οἱ ἐκεῖ παρεστῶτες θὰ ἐμάντευον τὸ μυστικόν της.

Προφασισθεῖσα μικρὰν ἀδιαθεσίαν, ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ ἀποσυρθῇ.

Εἴτε τυχαίως, εἴτε ἐκ προμελέτης, ὁ δοὺξ εἶχε προηγηθῆ αὐτῆς καὶ, εἰς τὸν εὐρύχωρον διάδρομον ἡ Ἔμμα εἶδεν αὐτὸν τὰ μάλα ἀπησχολημένον νὰ ἐξετάζῃ τὴν ἐπὶ τοῦ τοίχου ἀνηρτημένην πανοπλίαν.

Ὅταν ἐκείνη διῆλθε, ὁ Ὁράτιος ἐψιθύρισε χαμηλοφώνως.

— Μήπως ἔχετε κανὲν παράπονον ; Πρὸ ὀλίγου εἰσέτι εἶσθε ἕτοιμος νὰ κλαύσητε·

Ἡ Ἔμμα δὲν ἀπήντησε, ἀλλὰ μόνον διὰ τῆς κεφαλῆς ἐποιήσατο ἀποφατικόν τι νεῦμα. Βραδέως ἀνῆλθεν ὀλίγας βαθμίδας. Ἐκεῖ κατελήφθη ὑπό τινος ἀδυναμίας, ἀλλὰ πάραυτα σχεδὸν συνῆλθεν εἰς ἑαυτὴν καὶ ἤρξατο ἐκ νέου ἀνερχομένη καὶ προσπαθοῦσα νὰ μειδιάσῃ. Κάτωθεν, ὁ Ὁράτιος παρετήρει αὐτήν, μαντεύων τὴν συγκίνησιν αὐτῆς καὶ μετ' ἀγαθότητος τῇ εἶπε ἐκ νέου·

— Εἶσθε βεβαία ὅτι μοὶ λέγετε τὴν ἀλήθειαν, δεσποινὶς, καὶ ὅτι δὲν ψεύδεσθε... διὰ δευτέραν ἤδη φοράν;. . . Σᾶς βλέπω ἀνήσυχον καὶ καθ' ὁλοκληρίαν συγκεκινημένην. . .

Πρὸς στιγμὴν τῇ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ κραυγάσῃ πρὸς αὐτόν·

— Ὑμεῖς αὔριον μονομαχεῖτε ! Ὦ ! αὔριον ἴσως πέπρωται νὰ ἀποθάνητε ! Ἰδοὺ διατί τρέμω ἐκ τῆς ἀπελπισίας μου !

Καὶ ὅμως οὐδεμίαν λέξιν ἠδυνήθη νὰ ἀρθρώσῃ. Ἤρξατο δὲ τρέχουσα μέχρι τοῦ θαλάμου της ἔνθα ἐνεκλείσθη.

Καὶ ἐκ τῶν μυχίων αὐτῆς ἤκουσε φωνὴν μυστηριώδη, ἥτις τῇ ἐφαίνετο ὡσεὶ ἀντηχοῦσα εἰς τὸν θάλαμόν της, εἰς τὴν ἔπαυλιν, εἰς τὸ χωρίον, εἰς ὅλον τὸν κόσμον·

— Τὸν ἀγαπᾷς ! τὸν ἀγαπᾷς !

Δ'.

Μία ὀπτασία.

Ἡ Παιδαγωγὸς καθ' ὅλην τὴν νύκτα παρέμεινεν ἄγρυπνος ζητοῦσα διὰ παντὸς τρόπου νὰ ἐμπυδίσῃ, εἰ δυνατὸν, τὴν μονομαχίαν ταύτην. Ἀλλὰ φεῦ ! οὐδὲν μέσον κατώρθωσε νὰ εὕρῃ ; Καὶ ἔπειτα, ἐν τίνι δικαιώματι ; Ξένη εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην, καὶ προσφάτως ἀφιχθεῖσα εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτὴν, ἦτο ἠναγκασμένη μάλιστα νὰ φαίνηται ἀγνοοῦσα τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος μονομαχίαν. Ἤρξατο ἀριθμοῦσα ὅλας τὰς ἠχούσας ὥρας τοῦ ἐκκρεμοῦς καὶ μέχρι τῆς χαραυγῆς παρέμεινεν ὀρθία εἰς τὸ παράθυρόν της, κατασκοπεύουσα διὰ τοῦ ἐταστικοῦ βλέμματός της τὰ σκότη τῆς νυκτός.

Ἡ ἠὼς δὲν εἶχε φανῇ εἰσέτι, ὅτε ἡ θύρα τῆς ἐπαύλεως ἠνοίχθη ἠρέμα. Δύο ἄνδρες ἐφάνησαν: Ἦσαν ὁ Ὁράτιος καὶ ὁ Ρολάνδος.

Ὡμίλουν μετὰ θέρμης, ἀλλὰ λίαν χαμηλοφώνως, εἰς τρόπον ὥστε ἡ Ἔμμα δὲν ἤκουσε τίποτε. Ἐμάντευσε μόνον—τοῦτο ὑπῆρξε εὔκολον δι' αὐτὴν—ὅτι ὁ Ρολάνδος ἐπέμενε νὰ συνοδεύσῃ τὸν ἀδελφόν του καὶ ὅτι ὁ δοὺξ ἀνθίστατο εἰς τοῦτο διὰ πάσης τῆς καταπειστικῆς εὐγλωττίας του.

Ἐπὶ τέλους ἀφοῦ ἐνηγκαλίσθησαν, ὁ Ρολάνδος εἰσῆλθε, ἀπομάσσων τὰ δάκρυά του καὶ κλονούμενος ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ψυχικῆς συγκινήσεώς του.

Ἐσπευσμένως, ὁ Ὁράτιος ἀπῆλθε τῆς ἐπαύλεως καὶ ὅπως μὴ παραχθῇ ὁ ἐλάχιστος θόρυβος, δὲν ἐπανέκλεισε τὴν κιγκλιδωτήν. Δὲν ἐβράδυνε δὲ νὰ ἐξαφανισθῇ εἰς τὸν στενωπὸν τῆς ὁδοῦ.

Ποῦ κατηυθύνετο ἆρά γε ; Εἰς ποίαν ἆρά γε τοποθεσίαν θὰ ἐλάμβανε χώραν ἡ μονομαχία ; Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ μαντεύσῃ.

Καὶ τίς οἶδεν ἐὰν πιθανὸν ἐντὸς ὀλίγου δὲν ἐπανέφερον αὐτὸν θανασίμως πληχθέντα !

Ἀΐφνης, ἀσυναισθήτως τῆς βουλήσεώς της καὶ ἀσκόπως, ρίπτει μίαν ἐπωμίδα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της καὶ ἄρχεται κατερχομένη τὴν κλίμακα καὶ ἀποπνίγουσα ὅσον ἔνεστι τὰ βήματά της. Διελθοῦσα τὴν αὐλὴν ἐξέρχεται καὶ μετὰ πάροδον λεπτῶν τινων βλέπει ἑαυτὴν ἀπέχουσαν μακρὰν ἤδη τῆς ἐπαύλεως Βιλεφόρ. Εὑρίσκεται ὑπὸ τὸ κράτος σφοδροῦ πυρετοῦ, ὅστις ἀπωθεῖ, παρασύρει καὶ κραυγάζει εἰς αὐτήν: «Βάδιζε, βάδιζε !» Τὸ ψῦχος εἶναι διαπεραστικὸν καὶ ἡ σφοδρὰ τοῦ ἀνέμου πνοὴ τῇ κεντᾷ τὸ πρόσωπον ὡσεὶ δέσμη ἀκανθώδης. Ἐκείνη εἰς ὅλα ταῦτα οὐδεμίαν δίδει προσοχήν.

Ἐὰν τὴν συνήντα τις εἰς παρομίαν ὥραν, καὶ ἐὰν τὴν ἠρώτουν, τί θὰ ἀπεκρίνετο ;

Οὐδὲν κἂν σκέπτεται τοῦτο. Εἰς μακρὰν ἀπόστασιν διακρίνει τὸν δοῦκα τρεπόμενον πρὸς τὴν μεγάλην ὁδὸν καὶ ἐπὶ τῆς γεφύρας συναντώμενον ὑπὸ δύο ἀνδρῶν, τῶν δύο μαρτύρων του ἀναμφιβόλως. Εἶτα βλέπει αὐτοὺς ἐπισπεύδοντας τὸ βῆμα ἀπὸ τῆς ἑτέρας ὄχθης τοῦ Σὲβρ καὶ κατευθυνομένους πρὸς τὸν γήλοφον καὶ ἐγκαταλιμπάνοντας διεξιόθεν αὐτῶν τὰ Ὑψηλὰ Δώματα.

Οὐ μακρὰν τῆς τοποθεσίας ἐκείνης ὑπάρχει δάσος περιστοιχούμενον ὑπὸ δενδροστοιχίας δρυῶν. Πρὸς τὸ δάσος λοιπὸν τοῦτο κατηυθύνοντο.

— Ἐκεῖ θὰ λάβῃ χώραν ἡ μονομαχία !

Τότε ἡ Ἔμμα ἐγγὺς τῆς γεφύρας ἵσταται ἀναπόφασιστος ὑπὸ ἀγωνίας καταληφθεῖσα. Ἀδυνατεῖ νὰ προχωρήσῃ περαιτέρω, διότι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀναγνωρίζει ὅλην τὴν σοβαρότητα τοῦ παραφόρου διαβήματός της. Τῇ ἐπιτρέπεται ἆρά γε ἡ ἐπέμβασίς της; Τὸ παράδοξον τῆς ἐπεμβάσεως ταύτης δὲν θὰ ἐξήγειρε κατ' αὐτῆς τὴν συκοφαντίαν, τὰ σχόλια καὶ τὴν καταλαλιὰν ὅλου τοῦ κόσμου ; Τότε οὐδὲν ἄλλο τῇ ὑπολείπεται ἢ νὰ ἀπέλθῃ ἐκεῖθεν ἄπρακτος... Νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ἴδια !

— Ἀλλ' ἐὰν ἐκεῖνος ἀποθάνῃ ! Ἐὰν ἐκεῖνος ἀποθάνῃ !

Ἐνῷ δὲ ἐσκέπτετο ταῦτα ἀκούει κρότον βημάτων, καὶ σπεύδει νὰ κρυφθῇ ὄπισθεν δένδρου. Καὶ ἰδοὺ αἴφνης οὐ μακρὰν αὐτῆς, κατὰ τὴν ἰδίαν στιγμὴν, διέρχονται τέσσαρες ἄνδρες μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀναγνωρίζει τὸν Γάστωνα καὶ τὸν Πέτρον Ζιρόδιας, οἵτινες διηυθύνοντο μετὰ τῶν μαρτύρων αὐτῶν εἰς τὴν δοθεῖσαν συνέντευξιν. Ἡ Ἔμμα διὰ περιτρόμου βλέμματος ἀκολουθεῖ αὐτούς. Μετὰ τίνος ἆρά γε ἐκ τῶν δύο σκοπεύει νὰ μονομαχήσῃ; Ὁποία λοιπὸν ἐκ τῶν χειρῶν ἐκείνων μέλλει νὰ χύσῃ τὸ εὐγενὲς αἷμα τοῦ προσφιλοῦς αὐτῆς ἀνδρός ; Ταῦτα σκεπτομένη ἐβάδιζε μετὰ σταθεροῦ καὶ ἀκλονήτου βήματος. Τὸ πᾶν ἐν αὐτοῖς δηλοῖ τὸ ἀτρόμητον τῆς καρδίας αὐτῶν, διότι ἀμφότεροι φαίνονται γαλήνιοι καὶ βέβαιοι διὰ τὴν προσωπικὴν ἱκανότητα αὐτῶν ! Ἐξ ὅλων τούτων ἡ μονομαχία προμηνύεται θανάσιμος. Καὶ ὁ δοὺξ ἐπίσης εἶναι ἀνδρεῖος ἀλλ' ἆρά γε θὰ εἶναι τολμηρὸς καὶ ἀτρόμητος ἐπίσης ;

Ἐπὶ τέλους βλέπει αὐτοὺς ἐξαφανισθέντας. Ὁ ἄνεμος πνέει πάντοτε παγερὸς καὶ διαπεραστικὸς, ἀλλ' ὁ οὐρανὸς εἶναι καθαρὸς, ἐλαρρὰ νέφη ὁμίχλης ἐπικάθηνται παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ...

Καὶ πράγματι ὑπὸ τὴν δενδροστοιχίαν τῶν δρυῶν ἐπρόκειτο νὰ λάβῃ χώραν ἡ μονομαχία. Ὁ δοὺξ εἶχε φθάσει ἐκεῖ πρῶτος. Ὡς μάρτυρας δὲ αὐτοῦ ἔλαβε δύο ἐκ τῶν παλαιῶν ὑπαξιωματικῶν του. Ὁ εἷς ἐκαλεῖτο Μαλικὸμ καὶ ὁ ἕτερος Σουβίζ.

Ἐπὶ τοῦ ξηροῦ χόρτου οἱ μάρτυρες εἶχον καταθέσει ζεῦγος ξιφῶν. Ἡ φυσιογνωμία αὐτῶν ἐκφράζει βαθεῖαν λύπην.

Μετὰ πάροδον βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος διέκρινον μακρόθεν τὴν συνοδείαν τῶν Ζιρόδιας. Οἱ μάρτυρες αὐτῶν ἦσαν δύο νεκροὶ πυργοδεσπόται, ὀνομαζόμενοι Ζουρδὺ καὶ Κοῦτε, καὶ τοὺς ὁποίους ὁ δοὺξ ἀνεγνώρισε πάραυτα. Ἦσαν δύο ἀρχαῖοι στρατιῶται τοῦ τρίτου τάγματος.

Μετὰ παρέλευσιν δευτερολέπτων τινῶν, αἱ δύο συνοδείαι συνενοοῦντο καὶ ἐχαιρετῶντο σιωπηλῶς.

Οἱ μάρτυρες ἤρξαντο συσκεπτόμενοι. Ὄρθιος ὁ Ὀράτιος ἢ μᾶλλον στηριζόμενος ἐπὶ τῆς ῥάβδου του παρετήρει τοὺς ἀνταγωνιστάς του, οἵτινες εἶχον ἔλθει ἔχοντες τὸ σιγάρον ἐπὶ τῶν χειλέων καὶ οἱ ὁποῖοι ἐξηκολούθουν καπνίζοντες. Ὁ Πέτρος συνδιελέγετο χαμηλοφώνως μετὰ τοῦ Γάστωνος ἐπακουμβῶν τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ παρέχων αὐτῷ παραγγελίας. Τὴν προτεραίαν εἶχον θέσει κλῆρον ὁρίζοντα τίς θὰ ἐμονομάχει πρῶτος, ὁ δὲ κλῆρος εἶχε πέσει εἰς τὸν Γάστωνα. Ἀμφότεροι ἦσαν τόσον ἀπαθεῖς καὶ ἀμέριμνοι ὡσεὶ ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ κυνηγετικοῦ τινος κατωρθώματος. Ἐν τούτοις εἶχε συμβῆ κάτι τι παράδοξον. Ὅταν οἱ μάρτυρες ἔπαυσαν συνδιαλεγόμενοι καὶ εὐθὺς ὅτε ἀπεχωρίσθησαν, εἶχον ἰδεῖ τοὺς δύο ἀδελφοὺς ἀποτινάσσοντας τὴν καπνοσύριγκα ἐκ τῶν χειλέων των καὶ τοποθετοῦντας αὐτὴν ἐντὸς τῆς θήκης. Τούτου γενομένου, ἔτειναν τὰς χεῖρας καὶ ἠτένισαν ἀλλήλους ἐπὶ μικρόν. Ἠγαπῶντο μέχρι λατρείας. Τὰ ὄμματά των ἦσαν κατάβρεκτα δακρύων. Αἴφνης σοβαροὶ ἀποβάντες, ὥρμησαν καὶ ἠσπάσθησαν ἀλλήλους ἐπὶ τῶν δύο παρειῶν.

Εὐθὺς δὲ ὅτε οἱ μάρτυρες κατέλαβον τὰς θέσεις των, ἐξέβαλον τὸν ἐπενδύτην αὐτῶν καὶ παρετάχθησαν διὰ τὴν πάλην.

Τότε ὁ Πέτρος ἐπλησίασε καὶ εἶπε·

— Ἐπιμένω νὰ τὸ ἐπαναλάβω, καίτοι οἱ μάρτυρες εἶναι ἐν γνώσει τούτου... διότι πρέπει νὰ τὸ ἀκούσωσιν ὅλοι. Ἐὰν ὁ ἀδελφός μου φονευθῇ....καὶ ἐὰν ὁ Δε Βιλερφὸρ δὲν τραυματισθῇ, τότε θὰ ἀντικαταστήσω τοὺς ἀδελφούς μου καὶ θὰ ἐξακολουθήσω ἐγὼ τὴν μονομαχίαν...

Ὁ δὲ δοὺξ ὅλως ἀπαθὴς, προσέθηκε·

— Οἱ μάρτυρές μου καὶ ἐγὼ, ἐδέχθημεν ὅλους τοὺς ὅρους σας, ὅλους ἀνεξαιρέτως !...

Ὁ Κ. Δε Ζουρδὺ παρουσίασε τὰ ξίφη καὶ ὀπισθοχωρήσας κατὰ τρία βήματα εἶπε·

— Ἐμπρός !

Ὁ δοὺξ Ὀράτιος καὶ οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιας ἦσαν εἰσοδύναμοι εἰς τὴν ξιφομαχίαν. Ἐκτὸς τούτου, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων μονομαχήσαντες πλειστάκις ἤδη, εἶχον ἀποκτήσει τὴν ἕξιν τοῦ πεδίου τῆς μάχης καὶ τὴν βεβαιότητα ὅτι καὶ τὴν φορὰν ταύτην καθὼς καὶ κατὰ τὰς προηγηθείσας θὰ ἐνίκων, ἐνῷ ὁ δοὺξ Βιλερφὸρ δὲν ἐμονομάχησεν παρὰ ἅπαξ ἐν Κομπιένῃ διὰ πολυκρότου μόνον. Μόλα ταῦτα

διετήρει ὅλην τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν δραστηριότητά του, καὶ, ἐνώπιον τῶν δύο φοβερῶν ἀντιπάλων του ἦτο ἀντίπαλος οὐχὶ ὀλιγώτερον ἐπίφοβος.

Ἀπὸ τῆς πρώτης προσβολῆς ἐγνώσθη ἡ σοβαρότης τῆς πάλης. Ἀμφότεροι ἦσαν κάτοχοι τῆς ψυχραιμίας των καὶ ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἡ νίκη ἐφαίνετο ἀμφιρρεπής. Ἐπί τινα στιγμὴν ἠκολούθουν τὴν αὐτὴν τακτικήν.

Ὁ Γάστων Ζιρόδιας προσεπάθει διὰ παντὸς τρόπου νὰ ἀναγκάσῃ τὸν δοῦκα Ὁράτιον νὰ παραδοθῇ.

Ὁ δὲ δοῦξ, κατ' ὁλοκληρίαν ἀπαθής, ἀπέφευγε τὰς περιπλόκους προσβολάς, αἵτινες καταβάλουσιν ἀκούντως. Ἐκτὸς τούτου εἶχε παρατηρήσει, ὅτι ἐὰν ὁ Γάστων ἦτο ἐπίσης ἰσχυρὸς δὲν ἦτο μόλα ταῦτα ἰσχυρότερος αὐτοῦ. Ὁ δοῦξ δὲν ἔτρεφε κἂν μῖσος κατὰ τῶν δύο ἀδελφῶν. Ἀπεναντίας ἡ γενναιορροσύνη αὐτῶν τῷ ἐφαίνετο ἀρεστὴ καθὼς καὶ τὸ ὑπερβάλλον τῆς ἀγρίας αὐτῶν μνησικακίας.

Ὁ Πέτρος παρίστατο εἰς τὴν μονομαχίαν ταύτην μὲ συνεσπασμένας τὰς ὀρρῦς καὶ μετὰ πυριφλεγοῦς βλέμματος, ὅλας τὰς φάσεις τῆς πάλης περιμένων ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τὸν ὀλέθριον καὶ θανάσιμον κτῦπον. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ περιμείνῃ τὴν ἔκβασιν τῆς πάλης ταύτης καὶ ὅτι ἐπεθύμει νὰ ριφθῇ μεταξὺ τῶν διαξιριζομένων ὅπλων. Ἅπαξ δὲ εἶχε κλίσει τὰ ὄμματα ὅπως μὴ βλέπῃ τὸ ξίφος τοῦ Ὁρατίου, ὅπερ ἐκεῖνος ἐχρᾶτο μετὰ ἀστραπηαίας ταχύτητος. Ὅτε δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶδεν ὅτι ὁ ἀδελφός του ἦτο ὄρθιος καὶ ἄτρωτος εἰσέτι, ἡ καρδία του κατελήφθη ὑπὸ ἀκρατήτου χαρᾶς. Κατείχετο ὑπὸ πνιγμονῆς, διότι ἐφοβεῖτο σρόδρα διὰ τὴν ζωὴν τοῦ Γάστωνος.

Πέντε λεπτὰ εἶχον διαρρεύσει. Οἱ ἀντίπαλοι ἐγένοντο κάθιδροι ἀσθμαίνοντες ἐκ τοῦ καμάτου τῆς πάλης. Οἱ μάρτυρες ἐπεμβάντες ἠνάγκασαν αὐτοὺς νὰ διακόψωσι τὴνμονομαχίαν πρὸς ὀλίγην ἀνάπαυλαν.

Εἶτα τὰ ξίφη διεσταυρώθησαν μετὰ μείζονος πάθους, μετὰ σροδρότητος τόσον μᾶλλον ἐπικινδύνου καθ' ὅσον αὕτη συνωδεύετο διὰ πληρεστέρας τοῦ πνεύματος διαυγείας.

Μεταξὺ τῶν μαρτύρων, οὐδεὶς θὰ ἠδύνατο νὰ διαγνώσῃ τὸν μέλλοντα νικητὴν τῆς αἱματηρᾶς ταύτης πάλης, τόσον οἱ δύο νεανίαι ἐφαίνοντο κάτοχοι τῆς αὐτῆς ἰσχύος καὶ ἱκανότητος.

Μόνος ὁ Πέτρος ἔχων τὴν κεφαλὴν κεκυφυῖαν καὶ τὴν μορφὴν τὰ μάλα ὠχρὰν, ἔβλεπε μετὰ τρόμου τὴν ἠθικὴν ἀνησυχίαν τοῦ ἀδελφοῦ του, διότι μόνος αὐτὸς πλέον παντὸς ἄλλου, ἐγνώρισεν αὐτὸν, διότι μόνος αὐτὸς εἶχε παρατηρήσει παρ' αὐτῷ ἐξασθενήσεις τινὰς προαγγελούσας τὸν κάματον. Καὶ μόλα ταῦτα ἡ πάλη ἐξηκολούθει πάντοτε διὰ τῆς αὐτῆς δραστηριότητος, διὰ τῆς αὐτῆς θέρμης.

Ναί, ὁ δυστυχὴς Πέτρος ἔβλεπε τὸν ἀδελφόν του ἐξασθενούμενον ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν.

Ὁ κ. Δε Ζουρδὺ διέταξε νέαν ἀνάπαυλαν. Ὁ Γάστων καὶ ὁ Ὁράτιος εἶχον τὰ

στήθη ἐξωγκωμένα, ἀναπνέοντες μετὰ μεγάλης δυσχερείας. Ἀλλ' ἐνῷ ὁ δοῦξ παρέμενεν εὐθὺς ὡς ὄρθ, ὁ Γάστων ἐφαίνετο κεκυφὼς, ἕτοιμος νὰ λειποθυμήσῃ.

Διὰ βλέμματος περιλύπου καὶ πρυμειδιῶντος ἐν ταὐτῷ παρετήρησε τὸν ἀδελφόν του Τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἐνεῖχε τοσαύτην ἐκφραστικότητα, ὥστε ὁ Πέτρος περίφρων ἀποβάς, ἐννόησε τὴν σημασίαν αὐτοῦ ἤμαλλονὅτι ὁ ἀδελφός του τῷ ἔλεγε·

— Εἶμαι ἀνίκανος νὰ ἐξακολουθήτω τὴν πάλην!... Εἶμαι εἰς τὴν διάκρισίν σου!

Ὁ κ. Δε Ζουρδὺ προτεγγίσας διὰ τρίτην ἤδη φορὰν ἀπήγγειλε τὰς λέξεις ταύτας·

— Ἔμπρὸς, κύριοι ! . . .

Κατὰ τὴν ἐπανέκλῆψιν τῆς μονομαχίας ὁ Γάστων ἐφαίνετο τόσον ἐξησθενημένος ὥστε οἱ μάρτυρες ἤκουσαν στεναγμὸν ὄπισθεν αὐτῶν. Ἐστράφησαν πάραυτα καὶ εἶδον τὸν πρεσβύτερον ἀδελφὸν ἐστηριγμένον ἐπί τινος δένδρου καὶ ἕτοιμον νὰ λειποθυμήσῃ.

Διὰ δευτέραν φορὰν, ὁ Γάστων εἶχε διαπράξει ἓν λάθος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μονομαχίας, ὁ Ὁράτιος ὅμως δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπωφεληθῇ αὐτοῦ.

Ὁ Πέτρος κατελήφθη ὑπό τινος ἐλπίδος, πιθανὸν ὁ δοῦξ νὰ ἐξησθένει καὶ αὐτός.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ πάλη παρετάθη πλέον τοῦ δέοντος, ὥρειλε νὰ παύσῃ. Λίρνας δι' ἐπιτηδείου τινὸς διαξιρισμοῦ ὁ Ὁράτιος προσβάλλει τὸν ἀντίπαλόν του κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ στῆθος.

Ὁ Ὁράτιος ἐξέτεινε τὸν βραχίονα καὶ ἀφεὶς τὸ ξίφος κατέπεσε πρὸς τὰ ὀπίσθεν μὲ χεῖρας τετακμένας. Εἶχε τραυματισθῇ ἐπικινδύνως ἀπὸ τῆς ῥάχεως μέχρι τοῦ στήθους.

Ὁ Πέτρος ἰδὼν τὸ λάθος εἶχε προβλέψει τὸν ἐπικίνδυνον κτύπον. Καθ' ἣν στιγμὴν λοιπὸν τὸ ξίφος κατέπιπτεν ἐκ τῆς χειρός του, ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς ἐρωμιήσας καὶ ῥήξας κραυγὴν λύσσης καὶ μίσους ἐδέχθη λειποθύμων τὸν Γάστωνα εἰς τὰς ἀγκάλας του.

Πρὸς στιγμὴν ἥρξατο ἀτενίζων τὸν ἀδελφόν του μετὰ λύπης ἀφάτου καὶ ἐπὶ τοῦ ὠχροῦ προσώπου του ἐπέθηκεν ἓν φίλημα.

Εἶτα, ἀροῦ ἔφερεν αὐτὸν εἰς ἀπόκεντρόν τι μέρος τοῦ δάσους καὶ ἐξήπλωσεν αὐτὸν πλησίον δένδρου ἐπανῆλθε ταχέως πρὸς τὸν Ὁράτιον, καὶ λαβὼν τὸ ξίφος τοῦ Γάστωνος ἐρώτησεν ἀγρίως·

— Θέλω νὰ σᾶς φονεύσω !

Οἱ μάρτυρες ἐπενέβησαν.

— Κύριε Ζιρόδιας, ἡ ἐξακολούθησις τῆς μονομαχίας καθίσταται ἀδύνατος καὶ ἄ ισος.

— Ἀπομακρυνθῆτε ! ἐρώτησεν ὁ Πέτρος.

— Πέτρε, ἂς ἀναβάλωμεν τὴν μονομαχίαν αὐτὴν δι' ἄλλην στιγμήν. . . Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐπὶ τοῦ παρόντος τουλάχιστον, δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν. Δὲν δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ !

— Ἀπομακρυνθῆτε ! σᾶς λέγω, ἀπομακρυνθῆτε !

Καὶ πρὸς τὸν Ὀράτιον ἀπευθυνθεὶς, προσέθηκε·

— Εἰπῆτε λοιπὸν εἰς αὐτοὺς νὰ σιωπήσωσι καὶ νὰ σᾶς ἀφήσωσιν ἐλεύθερον.. Πρόκειται νὰ ἀποθάνητε.

Ὁ δοὺξ διατηρῶν ὅλην τὴν ἀπάθειάν του, ἐπεῖπεν·

— Κύριέ εἶμαι εἰς τὰς διαταγάς σας !

Καὶ πρὸς τοὺς μάρτυρας.

— Κύριοι, σᾶς παρακαλῶ νὰ ἐνθυμηθῆτε ὅτι ἐδέχθην τὰς δύο ταύτας μονομαχίας ὅπως περατωθῇ ἡ ὑπόθεσις αὕτη ὅσον ἔνεστι ταχύτερον . . . Λοιπὸν, παραμερίσατε, ἐὰν ἀγαπᾶτε !

Οἱ μάρτυρες ὅλως ἀμήχανοι ὠπισθοχώρησαν.

Ὁ κ. Δε Κουτὲ, ὅστις ἦν ἰατρὸς, ἔσπευσε πρὸς περίθαλψιν τοῦ Γάστωνος.

Οἱ δύο νεκροὶ ἄνδρες ὑπὸ φοβερᾶς κατεχόμενοι μανίας ἤρξαντο τῆς μονομαχίας καὶ ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἡ νίκη ἐφαίνετο ἀμφίβολος. Καὶ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν καθ' ἣν ὁ Πέτρος ἠτένιζε μακρόθεν τὸν αἱμόφυρτον καὶ ἀναίσθητον ἀδελφόν του, ἐπανεύρισκε νέας δυνάμεις καὶ τὸ μῖσός του καθίστατο σροδρότερον.

Οἱ μάρτυρες ἐπεμβάντες διὰ δευτέραν φορὰν, διέκοψαν τὴν πάλην.

Ὁ Ὀράτιος εἶχεν τόσον καταβληθῆ ὥστε στηριχθεὶς ἐπὶ τοῦ ξίφους του, ἤρξατο ἤδη ἀναπνέων δυσχερῶς.

Ἀλλ' ἐὰν ἡ ἰσχὺς ἐγκατελίμπανεν αὐτὸν, ἡ ἠθικὴ ὅμως ἐνεργητικότης του τῷ ἔδιδε τὸ θάρρος καὶ τὴν ὑπομονὴν, διὸ, εἰς ἓν περιφρονητικὸν μειδίαμα τοῦ ἀντιπάλου του, ὅπερ ἐδήλου τὴν βεβαιότητα τῆς νίκης, ὁ Ὀράτιος ἀνταπήντησε δι' ὑπερηφάνου ἐπίσης βλέμματος.

Ὁ κ. Δε Ζουρδὺ ἐννοήσας τὸ κρίσιμον τῆς περιστάσεως ἔλαβε τὸν λόγον·

— Κύριοι, εἶναι καιρὸς νὰ παύσητε.

Καὶ πρὸς τὸν Πέτρον ἀποταθεὶς τῷ εἶπε χαμηλοφώνως·

— Ἡ ἐξακολούθησις τῆς μονομαχίας ταύτης θὰ ἐλογίζετο μία δολοφονία. . .

Ὁ Πέτρος διὰ περιφρονητικοῦ βλέμματος ἀπήντησε·

— Εἰμὶ ἕτοιμος νὰ διακόψω τὴν πάλην ἐὰν ὁ κύριος Βιλεφὸρ θὰ συγκατένευεν εἰς τοῦτο. . .

Ὁ Ὀράτιος ἔνευσεν ἀποφατικῶς.

— Βλέπετε ; εἶπεν ὁ Πέτρος. . ἤμην βέβαιος περὶ τούτου, καὶ ἐγὼ λοιπὸν δὲν ἐζήτουν καλήτερον τούτου. . . αὐτὸς εἶναι ὁ ὁποῖος τὸ θέλει.

Ὁ κ. Δε Ζουρδὺ ἀπεμακρύνθη κατά τινα βήματα.

Καὶ αὐθωρεὶ ἠκούσθη ἐκ νέου ἡ κλαγγὴ τῶν ὅπλων. Ἡ μορφὴ τοῦ Ζιρόδιας οὐδὲν ἄλλο ἀπεικόνιζεν εἰμὴ χαρὰν ἀγρίαν.

Ὁ δὲ Ὀράτιος χρησιμοποιῶν τὴν πρὸς ὑπεράσπισιν ἑαυτοῦ ὑπτάτην προσπάθειαν καὶ ταὐτοχρόνως αἰσθανόμενος ἑαυτὸν τὰ μάλα καταβεβλημένον, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν·

— Εἶμαι ἀπολωλώς.

Ὁ Πέτρος κατὰ τὴν ἰδίαν στιγμὴν μετὰ πλήρους ἀποφασιστικότητος διηρωτᾶτο.

— Εἰς ποῖον μέρος νὰ τὸν κτυπήσω ; Εἰς τὸν λαιμὸν ἢ εἰς τὴν καρδίαν ;

Ἐνῷ δὲ ἡ καταβεβλημένη χεὶρ τοῦ Ὀρατίου ἀποσύρεται πρὸς στιγμὴν ὅλως ἀνίκανος πρὸς ὑπεράσπισιν καὶ ἐνῷ ὁ ἀντίπαλός του ἐπωφεληθεὶς τῆς περιστάσεως ταύτης ἦτο ἕτοιμος νὰ πλήξῃ τὸν δοῦκα εἰς τὴν καρδίαν, ἐγείρει αἰφνιδίως τὰ ὄμματα πρὸς τοὺς ἀπέναντι αὐτοῦ ὑψηλοὺς θάμνους διασεισθέντας ἀποτόμως καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν παρίσταται εἶδος ὀπτασίας, ἓν φάντασμα, ἀναμφιβόλως, διότι πάραυτα ἐθεάθη ἐξαφανισθὲν τὴν αὐτὴν σχεδὸν στιγμὴν καθ' ἣν εἶχεν ἐμφανισθῆ. Ἦτο τὸ φάσμα τῆς Ἔμμας, ἥτις εἶχεν ἀπαστράπτοντας τοὺς ὀφθαλμούς, τὸ πρόσωπον πελιδνὸν καὶ τὰ χείλη ἕτοιμα νὰ ῥήξωσι κραυγὴν τρόμου, τὰ ἐνδύματα ἐν ἀταξίᾳ, τὴν ἐξαισίαν κόμην της λελυμένην καὶ τὰς χεῖρας ἐκτεινομένας ὡσεὶ ἐκλιπαροῦσα τὸν οἶκτον πρὸς τὸ θανατηρόρον ὅπλον, ὅπερ ἔμελλε νὰ πλήξῃ θανασίμως τὸν Ὀράτιον.

Μετὰ βραχυτάτην δὲ παρέλευσιν εἰς τὸ ἴδιον μέρος ἐν ᾧ ἔλαβε χώραν ἡ ὀπτασία οὐδὲν ἄλλο παρέμεινε πλέον ἢ μόνον οἱ θάμνοι.

Ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ Ζιρόδιας εἶχε προσκολληθῆ ἐκεῖ ἐπὶ πολλὴν ὥραν καὶ τὸ ξίφος του παρέμεινε μετέωρον καὶ ἀνίκανον πρὸς ὑπεράσπισιν. Ἡ ὀπτασία ἐκείνη εἶχε παραλύσει τέλεον τὰς δυνάμεις του καὶ θέσει αὐτὸν ἐκτὸς μάχης.

Τότε τὸ ξίφος τοῦ Βλεφὸρ ταχύτερον ἀστραπῆς πλήττει τὸν Πέτρον Ζιρόδιας ὅστις ὅμως δὲν πίπτει ἀμέσως.

Τὸ ξίφος, διαφεύγει μόνον τῆς χειρὸς, καὶ ὡσεὶ ἐὰν νὰ μὴ εἶχεν ἐννοήσει πᾶν ὅ,τι συνέβη αὐτῷ, ῥίπτει πέριξ αὐτοῦ βλέμμα ἀμηχανίας καὶ τρόμου.

Κατόπιν, ἀνεγείρας τὴν χεῖρα πρὸς τὸν μαστὸν, ἐψιθύρισε διὰ ἐσβεσμένης φωνῆς·

— Ἐδῶ ! ἐδῶ ! ἐπλήχθην καιρίως !

Ἐκ τοῦ στόματός του ἐξῆλθεν ὀλίγον αἷμα, καὶ κλονισθεὶς κατελήφθη ὑπὸ συγκοπῆς.

Οἱ μάρτυρες ἐτοποθέτησαν αὐτὸν ἐγγὺς τοῦ ἀδελφοῦ του.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην διήρχετο οὐ μακρὰν τῆς δενδροστοιχίας χωρικὴ ἅμαξα.

Εἰς τὰς κραυγὰς τῶν μαρτύρων ἡ ἅμαξα ἔστη καὶ [illegible] αὐτῆς ἐπέθηκαν παραπλεύρως ἀλλήλων τοὺς δύο τραυματίας.

Ταχέως δὲ ἡ ἅμαξα ἀνελθοῦσα τὸν γήλοφον ἔλαβε τὴν πρὸς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα ἄγουσαν.

Ὁ Σουβὶς καὶ ὁ Μαλικάμπ, οἱ δύο μάρτυρες τοῦ δουκὸς, ἀπέμαζαν τὰ κάθιδρα μέτωπα αὐτῶν.

Ὁ κ. Δε Βιλερὸρ ἔσπευσε νὰ τείνῃ αὐτοῖς τὴν χεῖρα.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, εἶπεν ὁ Σουβῆς, ἐσώθητε ὡς ἐκ θαύματος!

— Καὶ ἐγὼ σᾶς συμβουλεύω νὰ ἀνάψητε μίαν μεγάλην λαμπάδα εἰς τὴν Ἁγίαν Ἄνναν, ἐπεῖπεν ὁ Μαλικάμπ.

— Ναί, ἔχετε δίκαιον, εἶπεν ὁ Ὁράτιος, ἐσώθην ὡς ἐκ θαύματος, διότι πράγματι εἶχον νομίσει ἐμαυτὸν ἀπολωλῶτα!

Καὶ μετά τινα σκέψιν, προσέθηκε·

— Καὶ δὲν γνωρίζω ἀκόμη πῶς συνέβησαν ὅλα αὐτά!

Ε'.

Εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα.

Τὸ τραῦμα τοῦ Γάστωνος, ὅσον φοβερὸν καὶ ἂν ἦτο, οὐχ ἧττον δὲν ἦτο καὶ λίαν συβαρόν. Ὁ νεαρὸς ὅμως ἀνὴρ εἶχεν ἀπολέσει οὐκ ὀλίγον αἷμα καὶ ἡ ἐκ τούτου ἐξασθένησις ἦτο ἀρκούντως μεγάλη, καὶ ὁ καταλαβὼν αὐτὸν πυρετὸς διήρκεσε ἐπὶ μακρόν.

Ἡ πληγὴ τοῦ Πέτρου ἐξέθηκεν εἰς κίνδυνον τὴν ζωήν του. Εἶχε προσβάλλει βαθέως τὸ στῆθος αὐτοῦ.

Εἰς τὸν αὐτὸν θάλαμον εἶχον τοποθετήσει δύο κλίνας, καὶ τοιουτοτρόπως ἤρξαντο νὰ περιθάλπωσιν αὐτοὺς ταυτοχρόνως.

Ἐπὶ ὁκτὼ ὁλοκλήρους ἡμέρας οἱ δύο ἀδελφοὶ οὔτε εἶδον οὔτε ἀνεγνώρισαν ἀλλήλους.

Ἐνίοτε, ἐν μέσῳ τοῦ πυρετοῦ αὐτῶν, ἠμιεγείροντο καὶ προσεπάθουν νὰ ἀτενίσωσιν ἀλλήλους,, ἀλλ' ἡ σροβότης τοῦ πυρετοῦ παρέλυε καὶ τὰς σωματικὰς δυνάμεις καὶ τὴν κρίσιν τοῦ λογικοῦ.

Οὕτω δὲ ἐπανέπιπτον ἐπὶ τῆς κλίνης των, κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ ταύτην ἡ ἐξαλλος φαντασία των κατετρύχετο ὑπὸ ἀλλοκότων ἐφιαλτῶν, ἔνθα ἀμφότεροι — ὁ Γάστων καὶ ὁ Πέτρος — παρετήρουν τὴν αὐτὴν λυσίκομον γυναῖκα, ἐκτείνουσαν τὰς μυκλὰς χεῖράς της πρὸς ἀναχαίτισιν τῆς μονομαχίας.

Διότι τὸ φάσμα, ὅπερ πρὸς στιγμὴν ἐνεφανίσθη ἐν μέσῳ τῶν θάμνων, δὲν τὸ εἶχεν ἰδεῖ μόνον ὁ μονομαχῶν Πέτρος. Καὶ ὁ Γάστων, καὶ οὗτος ἐπίσης στηριζόμενος ἐπί τινος δένδρου καὶ ὅστις κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀνελάμβανε τὰς αἰσθήσεις του, ναί, καὶ ὁ Γάστων ταυτοχρόνως εἶχεν ἰδεῖ τὴν ὀπτασίαν, καὶ μεταξὺ τῶν τρομακτικῶν σκιῶν αἵτινες ἐβασάνιζον τὸν νοῦν του τὸ φαινόμενον ἐκεῖνο ἐνέχε κάτι τι τὸ ὑπεράνθρωπον. Καὶ ἦτο πράγματι λοιπὸν ἀληθὲς πᾶν ὅ,τι

εἶχεν ἰδεῖ; Ἡ ἐξ οὐρανοῦ ἐκείνη ὀπτασία ἡ ἐμφανισθεῖσα ὑπὸ τὸ σχῆμα γυναικὸς ἢ μᾶλλον ὑπὸ τὸ σχῆμα μιᾶς τοσοῦτον ἐπαγωγοῦ καὶ ὡραίας νεάνιδος, ἐκλιπαρούσης τὴν χάριν καὶ ἐπιθυμούσης τὴν κατάπαυσιν τῆς ὀλεθρίας ἐκείνης μονομαχίας, εἶχε πράγματι ἰδεῖ αὐτήν, ἢ μήπως ἦτο ἀποτύπωμα μᾶλλον τοῦ πυρετοῦ, τῆς ἐξημμένης φαντασίας του; Ὅπως καὶ ἐὰν εἶχε τὸ πρᾶγμα ἡ γυνὴ ἐκείνη ἐξηκολούθει ἐμφανιζομένη ἀκαταπαύστως εἰς τὰ ὄνειρά του.

Καὶ, παρὰ τὴν κλίνην τοῦ Γάστωνος ἡ ὀπτασία αὕτη ἐνεφανίζετο ἐπίσης καὶ εἰς τὰ ὄνειρα τοῦ Πέτρου. . .

Οὕτω δὲ οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐν μέσῳ τῆς κατεχούσης αὐτῶν φρενήτιδος παρηκολούθουν τὴν αὐτὴν σκέψιν.

Εἰς τὰ ἐξησθενημένα πνεύματα ἀμφοτέρων παρίστατο ἡ αὐτὴ πάντοτε εἰκών.

Καὶ θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ὁσάκις ἐν μέσῳ τοῦ πυρετοῦ αὐτῶν ἠτένιζον ἀλλήλους, τὰ βλέμματα ἀμφοτέρων ἐξέφραζον τὴν αὐτὴν χαρμόσυνον ἐντύπωσιν.

Αἴφνης ὁ Πέτρος ἀνεγείρει κατά τι τὴν κεφαλὴν καὶ καθηλώσας τὸ βλέμμα ἐπὶ τινος σημείου ἀοράτου διὰ πάντα ἄλλον ψιθυρίζει δι' ἀσθενοῦς φωνῆς·

— Ποῖος εἶναι λοιπόν. . . ἐκεῖ ἐν μέσῳ τῶν θάμνων αὐτῶν. . . ἐντὸς τοῦ δάσους αὐτοῦ. . . ἐν μέσῳ τῶν ξηρῶν αὐτῶν φύλλων τὰ ὁποῖα διασείει ἡ πνοὴ τοῦ ἀνέμου; . . . Ὦ! Θεέ μου! πόσον φαίνεται ὅτι φοβεῖται καὶ μεθ' ὁποίας παρακλητικῆς στάσεως ἐκλιπαρεῖ τὴν χάριν! . . Καὶ οἱ μεγάλοι ὀφθαλμοὶ αὐτῆς εἶναι καταμεστοι τρόμου! . . Καὶ πόσον εἶναι ὡραία!

Καταβληθείς, κατεπίπτει ἐκ νέου ἐπὶ τῆς κλίνης, ἀλλὰ καίτοι δὲν ὡμίλει πλέον, οὐχ ἧττον εἰς τὴν θέαν τοῦ πυριφλεγοῦς βλέμματός του δύναταί τις νὰ κρίνῃ ὅτι τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν παύει παρακολουθῶν τὴν ὀπτασίαν του.

Καὶ ταυτοχρόνως σχεδὸν καὶ ὁ Γάστων ὠτεῖ νὰ ἀπήντα εἰς τὴν ἐρώτησίν του ὑποτονθορύζει.

— Δὲν γνωρίζω...δὲν τὴν εἶχον ἰδεῖ ποτε καὶ οὐδέποτε πλέον ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν θέλω λησμονήσει αὐτήν. . . Τί ἤρχετο λοιτὸν νὰ πράξῃ ἐκεῖ; Διὰ ποίαν αἰτίαν καὶ διὰ ποῖον...εὑρίσκετο ἄρά γε εἰς τὸ δάσος ἐκεῖνο; Πόθεν ἤρχετο;

Τὸ βλέμμα του ἀπεικόνιζεν εἶδος οὐρανίας ἐκστάσεως.

Συνήλωσε τὰς χεῖρας καὶ ἐψιθύρισε μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του:

— Πόσον εἶναι ὡραία!

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Γάστων ἦτο ὁ διαφυγὼν πρῶτος τὸν κίνδυνον, ἠγέρθη τῆς κλίνης καὶ ἤρξατο περιθάλπων τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν του.

Ἡ ἀνάρρωσις τοῦ Πέτρου, ἀφοῦ πᾶς κίνδυνος εἶχεν ἀποσοβηθῆ πλέον προεμηνύετο προσεχής καὶ ὁ πυρετὸς καὶ ἡ φρενῆτις κατέπαυσαν μὲν οὐχὶ ὅμως καὶ τὰ ὄνειρα.

Καθ' ὅσον δὲ ἐπανέκτων τὴν ὑγείαν, τόσον ἐπηύξανεν ὁ πνευματικὸς ἀντιπερισπασμὸς τῶν δύο ἀδελφῶν. Ἐνίοτε ὁ Πέτρος προσεποιεῖτο ὅτι ἐκοιμᾶτο, πράττων

τοῦτο ὅπως ἀπορεύγων τὰς ἀδελφικὰς περιθάλψεις ἐπανευρεθῇ ὅσον τάχιον ἐν μέσῳ τῶν εὐρρασύνων ὀνείρων του. Ἐπίσης δὲ καὶ ὁ Γάστων, ὅταν ὁ Πέτρος ἐφαίνετο ὑπνώττων ἔκλειε καὶ αὐτὸς τὰ ὄμματα ὅπως, εἰ δυνατόν, διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐπανεύρῃ καὶ παρακολουθήσῃ τὴν κατὰ τὴν πρωΐαν τῆς μονομαχίας αὐτῶν ὁραθεῖσαν θελκτικὴν ὀπτασίαν.

Δὲν προέβησαν δὲ εἰς κἀμμίαν ἐξομολόγησιν.

Διὰ πρώτην φορὰν ἐπὶ ζωῆς αὐτῶν ἔκρυπτε ἑκάτερος αὐτῶν ἓν ἀπόρρητον εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ.

Εἰς τὰς ὁρμητικὰς καὶ ἐπιπολαίους ταύτας ψυχὰς ὁ ἔρως εἶχεν ἐπιπέσει τυχαίως καὶ αἰφνιδίως, ἀποσπῶν διά τινας ἡμέρας πᾶσαν ἄλλην σκέψιν καὶ φροντίδα.

Ὅταν μετὰ τὴν ἀθώωσιν τοῦ Ὀρατίου εἶχον ἐμφανισθῇ εἰς τὴν ἔπαυλιν Βιλεφὸρ, ἡ Ἔμμα εὑρίσκετο καὶ αὐτὴ ἐπίσης εἰς τὴν αἴθουσαν.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ὅμως μὴ ἰδόντες αὐτὴν, δὲν τὴν ἐγνώριζον.

Ποία ἦτο; Ποῦ νὰ τὴν ἐπανεύρῃ τις;

Ἰδοὺ πᾶν ὅ,τι ἀπησχόλει τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἐν μέσῳ τῆς μακροχρονίου σιωπῆς ἣν διήρχοντο οἱ δύο ἀδελφοί.

Ὅταν ὁ Πέτρος εἶχε πλέον ἐντελῶς ἀναρρώσει, καὶ ὅταν καὶ ὁ Γάστων ἐπανέκτησε τὰς ἀπολεσθείσας δυνάμεις του, τότε ὁ τελευταῖος οὗτος, ἡμέραν τινὰ ἐγκαταλείψας τὸν ἀδελφόν, ἀπεφάσισε νὰ ἐξέλθῃ. Ὁ πρῶτος περίπατος αὐτοῦ προωρίσθη διὰ τὸ δάσος ἔνθα ἔλαβε χώραν ἡ μονομαχία.

Κατηυθύνθη δὲ ἐκεῖ ἀκριβῶς τὴν αὐτὴν ὥραν καθ' ἣν ἐγένετο αὕτη. Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ καιρὸς ἦτο λίαν αἴθριος καὶ γαλήνιος, καὶ οὐδεμία πνοὴ ἀνέμου διέσειε τοὺς κλάδους τῶν δένδρων.

— Ἐδῶ, εἰς αὐτὸ τὸ μέρος, ἐψιθύρισε καθ' ἑαυτὸν, μὲ ἐξήπλωσαν πλησίον τοῦ δένδρου τούτου... καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἤνοιγον ἐκ νέου τοὺς ὀφθαλμούς, ἐδῶ, ἐνώπιόν μου, τὰ χόρτα καὶ οἱ θάμνοι αὐτοὶ ἐξηφανίσθησαν πρὸς στιγμὴν καὶ τότε εἶχον διακρίνει, ναὶ, διότι δὲν ἦτο ὄνειρον... εἶχον πράγματι ἰδεῖ...

Καὶ ἐπὶ τινα δευτερόλεπτα παρέμεινε σκεπτικός.

— Εἶχον ἰδεῖ ἀληθῶς; Ἢ μήπως ἦτο ὀπτασία ὀφειλομένη εἰς τὸν κατατρύχοντά με πυρετόν;

Ἤδη ἀμφέβαλλεν.

Καὶ προχωρήσας κατά τινα βήματα εἰσῆλθεν εἰς τοὺς θάμνους...

— Αὐτὸ ἦτο ἀκριβῶς τὸ μέρος! εἶπε καθ' ἑαυτόν.

Αἴρνης ἔκυψεν ἐκβάλλων συγχρόνως κραυγὴν ἐκπλήξεως.

Παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εἶδεν ἀνηρτημένην ἐπί τινος θάμνου μίαν ἐπωμίδα!

Τότε λοιπὸν ἦτο πράγματι ἀληθές; Ὅλα ταῦτα δὲν προήρχοντο λοιπὸν ἐκ τοῦ πυρετοῦ... δὲν ἦτο φαντασμαγορία τοῦ πνεύματός του τοῦ καταβληθέντος ὑπὸ τῶν περιπετειῶν τῆς μονομαχίας καὶ ὅλου τοῦ αἵματος, ὅπερ εἶχεν ἀπολέσει;

Λαμβάνει ἀνὰ χεῖρας τὴν ἐπωμίδα ταύτην, τὴν διατρέχει διὰ τοῦ βλέμματος, προσπαθῶν νὰ ἐπανεύρῃ ἐκεῖ, εἰ δυνατὸν, τὴν πρό τινων ὡρῶν ἐξαφανισθεῖσαν ὀπτασίαν...

Εἶτα τὴν κρύπτει εἰς τὸ θυλάκιόν του καὶ φεύγει ἐκεῖθεν ὡς κλέπτης.

— Ἀφοῦ πᾶν ὅ,τι εἶδε δὲν ἦτο ὄνειρον, ἀφοῦ αὕτη ὑπάρχει καὶ ἐγὼ θὰ προσπαθήσω νὰ τὴν ἐπανεύρω!

Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα, δὲν ἀναφέρει οὐδεμίαν λέξιν εἰς τὸν ἀδελφόν του. Ἀλλὰ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἶναι τόσον τεταραγμένον καὶ ἔχει τοὺς ὀφθαλμοὺς τοσοῦτον παραδόξως ἀπαστράπτοντας, ὥστε ὁ Πέτρος ἐρωτᾷ τὸ αἴτιον τῆς ἀλλοκότου στάσεώς του. Ὁ Γάστων καταλαμβάνεται πρὸς στιγμὴν ὑπὸ ἀμηχανίας, καὶ ἀπαντᾷ δι' ὑπεκφυγῶν.

Τὴν ἐπαύριον ὁ Πέτρος, ἀναρρώστας ἐντελῶς ἠθέλησε νὰ προβῇ εἰς τὴν πρώτην ἔξοδόν του. Ἐκ τυχαίας δὲ συμπτώσεως ὁ καιρὸς ἔτυχεν ὡραῖος καὶ γλυκύς καίτοι ἦτο ἰανουάριος.

Στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ Γάστωνος, ἐβάδιζε διὰ βήματος βραδέως καὶ ὀλίγον ἀσθμαίνοντος. Ὅταν ὁ Γάστων εἶδεν αὐτὸν λαμβάνοντα τὸν δρόμον τοῦ δάσους, εἶπε.

— Ποῦ πηγαίνεις;

— Ἐκεῖ κάτω, ὅπου ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἀποθάνω.

— Εἶναι πολὺ μακράν... Ἡ πορεία αὐτὴ θὰ σὲ καταβάλει.

— Ἐὰν δεήσῃ, ἀναπαυόμεθα καθ' ὁδόν.

— Περίμενε ὀλίγας ἡμέρας.

— Ὄχι... Θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἴδω.

Ἀλλὰ πρὶν ἔτι περατώσει τὴν σκέψιν του, ἐσιώπησε.

Πᾶν ὅ,τι ὤθει αὐτὸν ἐκεῖ, ἦτο πᾶν ὅ,τι εἶχε φέρει ἐκεῖ ἑαυτόν; καὶ τὸν Γάστωνα. Ἐνόμιζεν ὅτι ἠκτεήθη ἀκριβῶς κατὰ τὴν πρωΐαν τῆς μονομαχίας... Ἐνόμισεν ὅτι εἶχεν ἰδεῖ... ἀλλὰ δὲν εἶδε τίποτε... Ἐξέλαβεν ὡς φάσμα γυναικὸς κλάδον ἀποκοπέντα τοῦ δένδρου καὶ τὸν ὁποῖον ἡ μανία τῆς καταιγίδος εἶχε καταρίψει ἐν μέσῳ τῶν θάμνων... Ἀλλ' ἐὰν τὸ πρᾶγμα εἶχεν οὕτω πως, τότε, ποῖος λοιπὸν δὲν ἀφῆκεν αὐτὸν νὰ πλήξῃ τὸν ἀντίπαλόν του καθ' ἣν στιγμὴν ἡ ζωὴ αὐτοῦ εὑρητο ὑπὸ τὴν αἰχμὴν τοῦ ξίφους τοῦ Πέτρου;

Ὅταν ἀφίκοντο εἰς τὴν δενδροστοιχίαν, ὁ Πέτρος ἐζήτησε τὸ μέρος ἐν ᾧ ἔλαβε χώραν ἡ μονομαχία. Ἐπανεῦρε δὲ ἀκριβῶς τὴν θέσιν του ἐγγὺς τοῦ ἰδίου θάμνου ἔνθα ἔθηκε δὶς τὸν πόδα κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς πάλης.

Καταβληθεὶς ἐκ τοῦ δρόμου, ἐκάθισε καὶ ἤρξατο ὀνειροπολῶν.

Καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ, μετ' ἀφύπνου βλέμματος ἠτένιζον τοὺς ἀπέναντι αὐτῶν θάμνους.

Ὁ Πέτρος ἦτο τόσον ἀπερισπασμένος νοερῶς ὥστε δὲν προσεῖχε οὐδόλως εἰς τὸν Γάστωνα, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν ἐδράδυνε νὰ παρατηρήσῃ ὅτι τὸ μέρος ἐκεῖνο ἐφαί-

νετο ἐξασκοῦν ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ του ἀλλόκοτον ἐντύπωσιν. Αἱ παρειαὶ τοῦ νεαροῦ ἀνδρὸς εἶχον χρωματισθῇ καὶ τὸ βλέμμα του ἐξέφραζεν εἶδος χαρᾶς ἀνεκλαλήτου.

Τότε ὁ Γάστων εἶπε καθ' ἑαυτόν·

— Καὶ αὐτὸς ἐπίσης τὴν εἶδε ! Καὶ ἀναμφιβόλως τὴν ἀγαπᾷ !

Ὅταν ἐπανέκαμψαν εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα, δὲν ἀντήλλαξαν οὐδεμίαν λέξιν. Ὁ περίπατος εἶχε κατακλίσει τὸν Πέτρον. Ἔσπευσε νὰ κατακλιθῇ, ὅπως ἀναπαυθῇ ἢ μᾶλλον ὅπως μείνῃ μόνος καὶ παραδοθῇ εἰς τὰς ὀνειροπολήσεις του.

Τότε ὁ Γάστων, ἐξῆλθεν ἐκ νέου πεζῇ, διότι αἱ δυνάμεις του δὲν τῷ ἐπέτρεπον εἰσέτι τὸν ἐφ' ἵππου περίπατον. Διὰ δευτέραν δὲ φορὰν κατεθύνεται εἰς τὴν δενδροστοιχίαν τοῦ δάσους. Περιεπλανήθη δὲ μέχρις ἑσπέρας ἀνὰ τὸ δάσος καὶ τυχαίως εὑρέθη οὐ μακρὰν τῆς ἐπαύλεως δε Βιλεφόρ.

Ἐκεῖ, ἀνήγειρε τὰ ὄμματα πρὸς τὰ ζοφερὰ ἐρείπια.

Αἱ ἀκτῖνες τοῦ δύοντος ἡλίου ἐπιπίπτουσαι ἐπὶ τῶν παραθύρων τῆς ἐπαύλεως, ἐφαίνοντο ὡσεὶ νὰ ἐπυρπόλουν αὐτήν. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι τὸ πᾶν ἐφλέγετο εἰς τὰ διαμερίσματα τῆς οἰκίας καὶ ὅτι καὶ αὐταὶ αἱ ὕλαι ἔμελλον νὰ ἐκφραγῶσιν. Αἱ ἐρυθραὶ ἀκτῖνες ἐφαίνοντο ἀκίνητοι, αἴφνης ὅμως μία ἐξ αὐτῶν ἀναπηδήσασα πρὸς στιγμὴν καὶ ἐκβαλοῦσα ἀναλαμπὴν ζωηροτέραν τῶν ἄλλων, ἐξηφανίσθη αὐτοστιγμεί Ἓν παράθυρον ἠνοίχθη ἀντικαθιστῶν τὴν τοῦ ἡλίου ἀντανάκλασιν διὰ μιᾶς σκοτεινῆς ὀπῆς ἔνθα ἐνεφανίσθη ἡ μορφὴ νεαρᾶς κόρης.

Καίτοι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος νεᾶνις δὲν παρέμεινεν ἐκεῖ εἰμὴ ἐπὶ ἓν ἢ δύο δευτερόλεπτα, οὐχ ἧττον ὁ Γάστων μετὰ παλλούσης καρδίας καὶ μετ' ἐκστατικοῦ μειδιάματος ἐπὶ τῶν χειλέων, ὁ Γάστων λέγομεν, τὴν εἶχεν ἀναγνωρίσει καλῶς.

Ναί, ἦτο ἐκείνη ἡ ἰδία. . . Ἠδύνατό τις νὰ ἀπατηθῇ περὶ τούτου ; . . . Ἦτο ἐπακριβῶς τὸ ὡραῖον φάσμα τὸ ἐμφανισθὲν ἐν μέσῳ τῶν χόρτων καὶ τῶν θάμνων κατὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν περιεμένετο ἡ τραγικὴ ἔκβασις τῆς μονομαχίας !

Ὅταν ἡ νεᾶνις ἐνεφανίσθη ἐκ νέου εἰς τὸ παράθυρον, ὁ Γάστων μικροῦ δεῖν νὰ παραφρονήσῃ. Ἐκείνη δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ἴδῃ.

Παρέμεινε δὲ ἐκεῖ ὁ Γάστων ἐπὶ πολλὴν ὥραν, μέχρις ὅτου ἡ νεᾶνις εὑρίσκετο εἰς τὸ παράθυρον.

Εἶτα εἰς τὴν προσέγγισιν τῆς νυκτός, τὸ παράθυρον ἐπανεκλείσθη. Ὁ ἥλιος ἔδυσε καὶ τὰ πάντα μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐβυθίσθησαν εἰς τὸ σκότος.

Ὁ Ζιρόδιας ἀρῆκε στοναχήν, ἐλεεινολογῶν καὶ μακαρίζων ἑαυτὸν συγχρόνως.

Καὶ, λαβὼν ἐκ νέου τὴν πρὸς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα διεύθυνσιν, διηρωτᾶτο·

— Ἡ νέα ἐκείνη, ποία νὰ εἶναι ἆρά γε ; Τί κάμνει εἰς Βιλεφόρ ;

Τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο καὶ τόσῳ δύσκολον νὰ γνωσθῇ.

Ἐγνώριζεν ἀρκούντως τὴν δεσποινίδα Δαντρινὺ ὅπως βεβαιωθῇ ὅ,τι δὲν ἐπρόκειτο περὶ αὐτῆς.

Ποία ἄλλη νεᾶνις κατῴκει ἆρά γε εἰς τὸν πύργον ; Τότε ἀμέσως τῷ ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν τὸ ὄνομα τῆς Ἔμμας Νατκλιέ· καὶ ἐν μέσῳ τῆς κατατρυχούσης αὐτὸν ἀβεβαιότητος, ἡ ζηλοτυπία ἐγεννήθη ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

Διὰ ποίων καὶ τίνι τρόπῳ ἡ νεᾶνις αὕτη εἶχεν ἔλθει εἰς τὴν μονομαχίαν ἐκείνην ; Τοῦτο ὠφείλετο εἰς τυχαίαν μόνην σύμπτωσιν, ἢ μᾶλλον εἰς τὴν καταπιέζουσαν τὴν ψυχήν της ἀγωνίαν ;

Μήτοι ἠγάπα τὸν δοῦκα Βιλεφόρ ;

Τὴν ἐπαύριον, ἐπανέλαβε τὸν ἀνὰ τὴν ἔπαυλιν περίπατόν του, πλησιάζων ἐφ' ὅσον ἠδύνατο περισσότερον, ἀλλὰ προσπαθῶν νὰ μὴ παρατηρηθῇ. Ἡ κατασκοπία αὕτη διήρκεσε πολλὰς ἡμέρας. Διὰ τοῦ τρόπου δὲ τούτου, κατώρθωσεν, ἐπὶ τέλους, νὰ γνωρίσῃ τὰς ἕξεις τῆς Ἔμμας, τὰς κανονικὰς ὥρας τῶν ἐξωτερικῶν περιπάτων της, ἢ τὴν εἰς τὸν κῆπον μόνον ἔξοδόν της.

Ἀλλ' ὅταν ἐκείνη διήρχετο πλησίον, οὗτος δὲν παρουσιάζετο εἰς τὸ μέσον.

Ἐν τοῖς Ὑψηλοῖς Δώμασιν οἱ δύο ἀδελφοὶ δὲν ἀνέφερον οὐδεμίαν λέξιν περὶ τούτου.

Ἐκρύπτοντο ἀπ' ἀλλήλων.

Πολλάκις ὁ Γάστων, εἰσερχόμενος εἰς τὸν θάλαμον τοῦ ἀδελφοῦ δὲν εὕρισκεν αὐτὸν ἐκεῖ.

Τὴν πρώτην φορὰν, ἰδὼν αὐτὸν καταβεβλημένον καὶ ὠχρὸν τὸν ἐπέπληξε. Τὰς ἄλλας φορὰς, ἀπεναντίας, ἡ φυσιογνωμία τοῦ πρεσβυτέρου ἐξέφραζεν ὑπερτάτην χαρὰν, ὡσεὶ ἐπελθοῦσαν ἐξ ἀπροσδοκήτου τινὸς εὐτυχίας.

Καὶ ἑσπέραν τινὰ, ἀμφότεροι εἶχον ἐξέλθει λαβὼν ἕκαστος ἀλλοίαν διεύθυνσιν καὶ ὑπὸ διαφόρους προφάσεις ὅπως μὴ ὑπάγωσιν ὁμοῦ ἢ μᾶλλον ὅπως μὴ συναντηθῶσιν.

Ὁ Γάστων, εἶχεν ἀναχωρήσει ὁ πρῶτος.

Μετὰ πάροδον δὲ λεπτῶν τινων καὶ ὁ Πέτρος ἀνεχώρει ἐπίσης. Ἐλάμβανε δὲ ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ, τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἥτις ἔφερεν πρὸς τὸν ποταμόν. Δὲν ἐβράδυνε δὲ νὰ ἴδῃ ἐκ τῆς ἀντίπεραν ὄχθης ὅτι ὁ ἀδελφός του εἶχεν προηγηθῇ αὐτοῦ.

Ὁ Γάστων ἐβάδιζεν ἐσπευσμένως, ὡσεὶ ἦν ἠναγκασμένος νὰ ἀφιχθῇ ταχύτερον. Οὐδὲ ἐπὶ μίαν φορὰν ἔστρεψε τὴν κεφαλήν.

Ὁ Πέτρος, κατ' ἀρχὰς ὑπ' οὐδεμιᾶς κατεχόμενος ὑπονοίας, ἐβράδυνε κατά τι τὸ βῆμα.

— Δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ἐψιθύρισε. Ἐγὼ θὰ τραπῶ διὰ τῆς ὁδοῦ ἥτις φέρει πρὸς τὸ περίπτερον Βιλεφόρ καὶ διὰ μέσου τῶν σκολιῶν ὁδῶν θὰ φθάσω εἰς τὸ μέρος ἔνθα αὕτη ἐκτελεῖ τοὺς συνήθεις περιπάτους της. Ἐκεῖνος θὰ λάβῃ βεβαίως ἄλλην διεύθυνσιν.

Ἐπανευρίσκων δὲ τὸν ἀδελφόν του πάντοτε σχεδὸν ἐπὶ τὰ ἴχνη του, τότε ἀνήσυχος διηρωτᾶτο.

— Ποῦ κατευθύνεται ; Διατί λαμβάνει τὴν ἰδίαν ἣν καὶ ἐγὼ ὁδόν ; Μήπως λοιπόν . . .

Καὶ διακόψας τὸν μονολογόν του ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου του. Ἦτο λίαν ὠχρός.

— Ὄχι, ὄχι! ἐψέλλισε . . . Τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν. Τίνι τρόπῳ αὐτὸς θὰ τὴν ἐγνώριζε; Ποῦ θὰ τὴν συνήντα; Ποῦ θὰ τὴν ἔβλεπε;

Ἀλλ' ὅταν ἐκ τῆς ἀντίπεραν ὄχθης ὁ Πέτρος εἶδε τὸν Γάστωνα κατευθυνόμενον πρὸς τὸ περίπτερον τῆς ἐπαύλεως καὶ ἱστάμενον ἀνὰ πᾶν βῆμα ὅπως κατασκοπεύσῃ τὰ ἐν τῇ ἐπαύλει συμβαίνοντα, τότε εἶπε καθ' ἑαυτόν·

— Δι' αὐτὴν ἔρχεται ἐδῶ!

Ἰδοὺ πᾶν ὅ,τι ἡ ζηλοτυπία κατεβόα ἐν τοῖς μυχίοις τῆς καρδίας του.

Καὶ ἐνῷ ἴσως ἡτοιμάζετο νὰ προσδράμῃ πρὸς τὸν Γάστωνα ὅπως τὸν ἐπιπλήξῃ διὰ τὸ πλαστὸν τῆς ζωῆς ἣν διῆγε, διὰ τὸν ἔρωτά του, ἤκουσεν ἀΐρνης ὄπισθέν του κρότον βημάτων. Δὲν εἶχε δὲ παρὰ τὸν ἀπαιτούμενον μόνον καιρὸν ὅπως κύψῃ καὶ κρυφθῇ ὄπισθεν δένδρου κατερριμένου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ἐκεῖ ἀνέμενεν.

Ἦτο ἡ Ἔμμα, ἦτο ἡ εὐφρόσυνος ὀπτασία τῆς μονομαχίας, ἡ πλησιάζουσα διὰ βραδέως βήματος.

Εἶχε προσέλθει μέχρι τοῦ περιπτέρου, καὶ ἐκαθέσθη ἐπί τινος λιθίνου θρανίου καὶ ἀφοῦ ἀπεθαύμασε τὴν πρὸ αὐτῆς ἐκτυλισσομένην ἐξαίσιον θέαν, ἠνέῳξεν ἓν βιβλίον ὅπερ εἶχε φέρει μετ' αὐτῆς.

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἀνεγίνωσκε καὶ ὅτι ἐφαίνετο μάλιστα βεβυθισμένη εἰς τὴν ἀνάγνωσίν της. Ἓν τέταρτον τῆς ὥρας εἶχε διέλθει, ἡμίσεια ὥρα διέρρευσε καὶ ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς δὲν ἀνέγνωσεν οὔτε μίαν σελίδα. Ὠνειροπόλει, καὶ ἐνίοτε παρατεταμένη στοναχὴ ἐξήρχετο ἐκ τοῦ στήθους της καὶ εἶτα ἓν δάκρυ ἐνεφανίζετο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της. Ἐρρέμβαζε χωρὶς ποσῶς νὰ ὑποπτευθῇ ὅτι ἐγγύτατα αὐτῆς, οὐ μακρὰν τοῦ ἐγκαταλελειμμένου περιπτέρου, δύο ὀφθαλμοὶ ὑπὸ ζωηροῦ ἔρωτος διακαιόμενοι, μεστοὶ δὲ πάθους καὶ νεότητος, παρηκολούθουν τὰς κινήσεις αὐτῆς. Ἐρρέμβαζε, μὴ ὑποπτευομένη ὅτι ἔμπροσθέν της, ὅτι ὄπισθεν τοῦ ἐκριζωθέντος ἐκείνου δένδρου, δύο ὀφθαλμοί, ἐπίσης διακαεῖς καὶ πλήρεις πάθους, προσεπάθουν νὰ πυρπολήσωσιν αὐτὴν διὰ τῆς φλογὸς αὐτῶν.

Ἐπὶ πολλὴν ὥραν παρέμεινεν οὕτω πως.

Καὶ ἡ ἐλαχίστη κίνησις ἐκ μέρους τῶν δύο ἀνδρῶν δὲν προῦδωκε τὴν παρουσίαν των.

Ἀμφότεροι εἶχον ἔλθει ἐκεῖ ὅπως τὴν ἴδωσιν, ὅπως τὴν ἀποθαυμάσωσιν, ὅπως ζήσωσιν ἐπ' ὀλίγον ἐγγὺς αὐτῆς, ὅπως πίωσιν ἅπαξ ἔτι τὸ δηλητήριον τοῦ σφριγῶντος τούτου ἔρωτος, ὅστις κατέτρυχεν ἤδη τὴν ψυχὴν αὐτῶν.

Ὁ Γάστων δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποπτευθῇ τὴν ἐκεῖ παρουσίαν τοῦ ἀδελφοῦ του.

Ὁ δὲ Πέτρος, ὅλως παραδεδομένος εἰς τὸ ἀλλόκοτον πάθος, εἰς τὸ ἄγνωστον

πάθος, ὅπερ πώποτε δὲν εἶχεν αἰσθανθῇ εἰσέτι, ὁ Πέτρος εἶχε λησμονήσει τὴν παρουσίαν τοῦ Γάστωνος . . .

Ἡ δὲ ἄφωνος αὕτη σκηνὴ διήρκεσεν ἐπὶ μακρόν.

Ἐπὶ τέλους ἡ Ἔμμα κλείσασα τὸ βιβλίον της ἐγείρεται ἐπὶ ποδός. Ῥίπτει ἓν νέον βλέμμα ἐπὶ τῆς περιστοιχιζούσης αὐτὴν θαυμασίας κοιλάδος καὶ λαμβάνει ἐκ νέου τὴν πρὸς τὴν ἔπαυλιν ἄγουσαν.

Καθ' ὅσον δὲ αὕτη ἀπομακρύνεται, καθ' ὅσον ἡ ὀπτασία ἀποβαίνει ὀλιγώτερον ὁρατή, ὁ Γάστων ἐγείρεται ὀλίγον ὅπως τὴν ἴδῃ ἔτι ἅπαξ ἐνῷ ταυτοχρόνως καὶ ὁ Πέτρος προβάλλει ἐκ τῆς κρύπτης τοῦ ὅπως τὴν ἀποθαυμάσῃ διὰ τελευταίαν φοράν. Ἀμφότεροι δὲ δὲν φαίνονται πλέον ἀνήσυχοι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν αἴρνιδίως στρεφομένη θὰ ἔβλεπεν αὐτοὺς ἡ νεαρὰ κόρη.

Εἶναι τόσον ἐγγὺς ἀλλήλων ὥστε ἐὰν εἰσέτι δὲν συνηντήθησαν τοῦτο ἀποδοτέον εἰς ἓν θαῦμα.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς εἶχεν ἐξαφανισθῇ πλέον ὑπὸ τοὺς θάμνους καὶ τὰς δενδροστοιχίας τῆς τοποθεσίας ἐκείνης.

Τότε οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐγείρουσι τὰ ὄμματα καὶ διὰ πρώτην φορὰν ἰδόντες ἀλλήλους, ὠχριῶσιν ὑπερμέτρως, ἐνῷ συγχρόνως εἶδος παραφροσύνης καταλαμβάνει αὐτούς.

Ὅλα δὲ ταῦτα, διότι ἀμφότεροι ἤρξαντο νὰ ἐννοῶσι τὸ σοβαρὸν τῆς θέσεώς των.

Ναί, ὁ Γάστων ἐνώπιον τοῦ ἐκστατικοῦ ἐκείνου προσώπου τοῦ ἀδελφοῦ του, ἠννόησεν ὅτι ὁ Πέτρος ἀγαπᾷ τὴν Ἔμμαν.

Καὶ ὁ Πέτρος ἐπίσης ἐνώπιον τοῦ προσώπου ἐκείνου τοῦ μικροτέρου ἀδελφοῦ του, ἐφ' οὗ ἦν ἐζωγραφημένη ἡ ἄρατος εὐτυχία, ἠννόησε λέγομεν, ὅτι ὁ Γάστων ἀγαπᾷ τὴν νεαρὰν Παιδαγωγόν.

Καὶ ἐν μέσῳ τῆς παραδειγματικῆς ἀγάπης ἣν τρέφουσιν πρὸς ἀλλήλους, ἡ καρδία αὐτῶν καταπιέζεται ὀδυνηρῶς· ἄφωνοι δὲ καὶ ἀπέλπιδες ἐπὶ πολλὴν ὥραν παρατηροῦσιν ἀλλήλους.

Καὶ οὔτε κἂν σκέπτονται νὰ ψευσθῶσι, ἢ νὰ ζητήσωσιν οἱανδήποτε πρόφασιν διὰ τὴν συνάντησιν ταύτην εἰς τὴν γωνίαν ἐκείνην τοῦ δάσους τὴν ἀνήκουσαν εἰς τοὺς Βιλεφὸρ καὶ ἔνθα οὐδέποτε ἤρχοντο μὴ θέλοντες νὰ μολύνωσι τοὺς πόδας αὐτῶν εἰς τὴν γῆν τὴν ὑπαγομένην ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἐπαράτου καὶ μισητῆς οἰκίας.

Ἄλλως τε οἱ δύο ἀδελφοὶ ἀπεστρέφοντο τὸ ψεῦδος, τὸ ὁποῖον εἶδος ποταπότητος· τὸ ψεῦδος ἐκπροσωπεῖ τὸν φόβον, οὗτοι δὲ εἶχον πάντοτε θαρραλέως ἀψηφήσει πάντα φόβον!

Ὅταν ἀνέκτησαν ὀλίγην ψυχραιμίαν προσεγγίζει ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον·

— Τί ἔρχεται νὰ κάμῃς ἐδῶ;

— Ὅ,τι ἤρχεσο νὰ κάμῃς καὶ σὺ αὐτός.

— Μὲ παρηκολούθεις λοιπόν ;

— Ὄχι . . . Καὶ σὺ μὲ εἶχες παρακολουθήσει ;

— Ὄχι. . . Καὶ δὲν ὑπωπτεύομην ποτὲ ὅτι ἔμελλον νὰ σὲ συναντήσω . . .

Ἀμφότεροι ἀνέπνεον δυσχερῶς· ἡ ἀγωνία κατεπίεζε τὴν καρδίαν των. Πρὸς στιγμὴν ἐτήρησαν τὴν σιωπήν.

Εἶτα, ὁ εἷς ἐγγὺς τοῦ ἑτέρου, κατηυθύνθησαν ἐκ νέου πρὸς τὴν ἄγουσαν εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα.

Μέχρι δὲ τῆς οἰκίας των δὲν διήρειψαν οὐδεμίαν λέξιν.

Ἀμφότεροι ὑπὸ ὀδυνηρῶν κατείχοντο σκέψεων.

Καὶ πόσους στεναγμοὺς ἐκ τῆς ἀπελπισίας αὐτῶν πηγάζοντας δὲν εἶχον ἀποπνίξει καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς πορείας των !

Ὅταν δὲ εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν ἔνθα εἶχον ζήσει εὐτυχεῖς καὶ ὅλως ἀμέριμνοι μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου τοῦ πατρός των, ὁ Πέτρος στηρίξας τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ Γάστωνος ἔσπευσε νὰ ἐρωτήσῃ·

— Ἀπὸ πότε τὴν γνωρίζεις ;

— Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς μονομαχίας μας.

— Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὴν εἶχες ἰδεῖ διὰ πρώτην φοράν ;

— Ναί.

— Πλησίον τῶν θάμνων ;

— Ναί . . . Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἐπρόκειτο περὶ μιᾶς ὀπτασίας . . . Σὺ δέ ;

— Ἐγὼ . . . ἐνῷ ἡτοιμαζόμην νὰ φονεύσω τὸν καταβεβλημένον ἤδη Βιλεφόρ... καὶ ἐνῷ ἡ χείρ μου εἶχεν ὑψωθῇ ἕτοιμος νὰ πλήξῃ αὐτόν, αἴφνης ἐνώπιόν μου ἐνεφανίσθη ἐν μέσῳ τῶν θάμνων . . .

Καὶ διεκόπη πρὸς στιγμὴν συνενώσας τὰς χεῖρας, ὡσεὶ ἐὰν διελάμβανε περί τινος θαύματος.

— Ἐξακολούθει, ἀδελφέ . . .

— Ἐνεφανίσθη ἐνώπιόν μου ἡ νεκρὰ ἐκείνη γυνή . . . . Εἰς τὴν θέαν αὐτῆς ἡ χείρ μου παρέμεινε μετέωρος . . . . Ἐπὶ ἓν δευτερόλεπτον δὲν ἐσκεπτόμην πλέον νὰ τὸν φονεύσω . . . ἐδέησε μάλιστα νὰ ἀπωθήσω ἐγώ . . . Ἐκείνη τῷ εἶχε σώσει τὴν ζωήν . . . ἐ ᾧ αὐτὴ ἡ ἰδία παρ' ὀλίγον νὰ ἀποσπάσῃ τὴν ἰδικήν μου.

Διὰ φωνῆς δὲ δυσδιακρίτου ἐκ τῆς συγκινήσεως, ὁ Γάστων ἠρώτησε·

— Τὴν ἠγαπᾷς ;

— Ναί, εἶπεν ὁ Γάστων κύπτων τὴν κεφαλήν.

— Τί θὰ ἀπογείνωμεν λοιπόν ;

— Δὲν εἰξεύρω, δὲν εἰξεύρω, ἐπεῖπεν ὁ Γάστων ὑψῶν τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν οὐρανόν.

— Νομίζω ὅτι θὰ ἀποβῶμεν λίαν δυστυχεῖς . . .

— Ναί, ἴσως, ἴσως . . .

Ὁ πρεσβύτερος δραξάμενος ἐκ τῆς χειρὸς τὸν ἀδελφόν του, τῷ εἶπε·

— Ἔμπρός ! ἐλθὲ μαζῆ μου . . .

— Ποῦ μὲ ὁδηγεῖς ;

— Ἐλθέ ! ἐλθέ ! Ἡ στιγμὴ εἶναι κρίσιμος . . . Ἔχομεν ἀνάγκην νὰ συσκεφθῶμεν.

Εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ εὐρέως διαδρόμου ἔσπευσε νὰ ἀνοίξῃ μίαν θύραν, αἰσθανόμενος ταὐτοχρόνως τὴν χεῖρα τοῦ ἀδελφοῦ του ὑποτρέμουσαν ἐντὸς τῆς ἰδικῆς του. Διὰ μέσου τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος θύρας εἰσήρχετό τις εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ δολοφονηθέντος πατρός.

Ὁ Πέτρος ἐπανακλείσας τὴν θύραν, ἀνέσυρε τὰ παραπετάσματα ὅπως εἰσδύσῃ ὀλίγον φῶς.

Ἀπὸ τῆς δολοφονίας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ οὐδὲν εἶχε μεταβληθῇ ἐκεῖ.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἔσπευσαν νὰ ἀποκαλυφθῶσιν καὶ ἐποιήσαντο τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ὡσεὶ νὰ εὑρίσκοντο ἐνώπιον τάφου.

Ὁ θάλαμος ἐν ᾧ εἶχον εἰσέλθει ἐφωτίζετο ὑπὸ δύο παραθύρων, ἦτο δὲ ἀτημελῶς ἐπιπλωμένος ἐκ παλαιῶν ἐδρῶν ἐπεξεργασμένων δὲ δι' ὁλοστηρικοῦ. Ὁ Ζιρόδιας, παρὰ τὴν κολοσιαίαν περιουσίαν του, καὶ μολονότι δὲν ἦτο ποσῶς φυλάργυρος ἦτο ἐχθρὸς τῆς μεγαλοπρεποῦς πολυτελείας. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θαλάμου ὑπῆρχε γραφεῖον ἐκ δρυὸς μετὰ πολλῶν συρτῶν· ἐπὶ τοῦ γραφείου δὲ ἔβλεπέ τις, παντοῖα ἔγγραφα, καταλόγους, τρέχοντας λογαριασμούς. Ἦσαν ἀποδείξεις τρανώταται τῆς ἐνεργητικῆς καὶ φιλοπόνου ζωῆς τοῦ μεταστάντος πρεσβύτου, ὅστις διηύθυνεν αὐτὸς οὗτος τὰς ἰδιοκτησίας του καὶ ὁ ὁποῖος δὲν εἶχεν ἐγκαταλείψει ποτὲ εἰς κανένα τὴν φροντίδα τῆς ἐπαγρυπνήσεως ἐπὶ τῶν δασονομικῶν αὐτοῦ ὑποθέσεων.

Ἐνταῦθα δὲ, ἐπὶ μιᾶς τῶν ἀρχαίων ἐκείνων ἐδρῶν, ὁ γέρων Ζιρόδιας εἶχεν ἀφήσει τὴν ὑστάτην πνοὴν πληχθεὶς θανασίμως δι' ἐγχειριδίου ὑπὸ δολοφόνου χειρός.

Ὁ θάνατος δὲ αὐτοῦ ὑπῆρξε τοσοῦτον κεραυνοβόλος ὥστε οὐδεμίαν ἠσθάνθη ἀγωνίαν καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα οὐδὲ τὸν ἀπαιτούμενον ἔσχε καιρὸν νὰ ἴδῃ τὸν φονέα αὐτοῦ.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐγχειρίδιον ὅπερ ἀνῆκεν εἰς τὸν Ζιρόδιας, καὶ τὸ ὁποῖον ἔκειτο πάντοτε ἐπὶ τοῦ γραφείου του, εὑρίσκετο ἐκεῖ εἰσέτι.

Ὁ Πέτρος τὸ ἔλαβεν ἀνὰ χεῖρας. Ἡ λεπὶς ἔφερε μέχρι λαβῆς ἐρυθρωειδῆ ἴχνη σκωρίας. Ἦσαν κηλίδες αἵματος !

Τὸ ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Γάστωνα, εἰπών.

— Παρατήρησον ! Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ὁ θάνατός του χρονολογεῖται μόλις ἀπὸ τῆς χθές.

Ὁ Γάστων ἐφρικίασε καὶ ἀπέστρεψε τὰ ὄμματα.

Ἀλλ' ὁ Πέτρος, διὰ καθικετευτικοῦ τόνου, ἔπειπεν.

— Ὄχι, ὄχι, παρατήρησον ! παρατήρησον !

Καὶ πράγματι, θὰ ἔλεγέ τις ὅτι μόλις χθὲς εἶχε λάβει χώραν τὸ φονικὸν δρᾶμα. Εἶχον καταλάβει τὸν γέροντα καθήμενον ἐπὶ τῆς ἕδρας του, μὲ τὰς χεῖρας ἐρριμένας ἐπὶ τοῦ γραφείου, κρατοῦντα δὲ διὰ τῆς δεξιᾶς γραφίδα, ἐνῷ τὸ μέτωπον αὐτοῦ ἐπερείδετο ἐπὶ τῶν ἐνώπιον αὐτοῦ ἐγγράφων. Καὶ ἐπειδὴ τὸ θανατηφόρον κτύπημα εἶχε διαπεράσει τὴν καρδίαν, τὸ ἐκ τοῦ στόματος ἀναβλύσαν αἷμα ἀρῆκεν ἀνεξαλείπτους κηλίδας ἐπὶ τῶν ἐγγράφων.

Καὶ ὅλας τὰς τραγικὰς ταύτας ἀποδείξεις οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιας ἠθέλησαν νὰ τὰς διατηρήσωσι διὰ παντός.

Τὸ εὐρύχωρον τοῦτο σπουδαστήριον εἶχε δύο ἐξόδους· διὰ τῆς μιᾶς εἰσήρχετό τις εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς οἰκίας, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας κα[illegible]ύετο εἰς τὴν ἔξοχήν.

Διὰ ποίας λοιπὸν ἐκ τῶν δύο ἐξόδων εἰσῆλθεν ὁ δολοφόνος ;

Οἱ δύο ἀδελφοὶ παρέμειναν ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἄφωνοι καὶ σκεπτικοὶ ἐνώπιον τῶν πενθίμων ἐκείνων ἀντικειμένων, ἅτινα τοσοῦτον εὐκρινῶς ἐλάλουν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν !

Ὁ πρεσβύτης Ζιρόδιας εἶχεν ἀποθάνει δολοφονηθείς, καὶ ὁ θάνατός του δὲν ἐξεδικήθη εἰσέτι.

— Γάστων, παρατήρησον, ἐπανέλαβεν ὁ πρεσβύτερος, μικροῦ ἐδέησε νὰ λησμονήσωμεν.

— Ὄχι, ὄχι· δὲν ἐλησμόνησα τίποτε, σοὶ τὸ ὁρκίζομαι !

— Δὲν ἔχω κανὲν παράπονον κατὰ σοῦ. . . Δὲν δικαιοῦμαι εἰς τοῦτο, διότι ἐὰν σὺ εἶσαι ἔνοχος εἶμαι καὶ ἐγὼ ἐπίσης. . . Μικροῦ ἐδέησε νὰ λησμονήσωμεν, σοὶ λέγω, τὸ ἐνταῦθα ἐξελιχθὲν δρᾶμα. . . Παρ' ὀλίγον νὰ λησμονήσωμεν τὸν τραγικὸν θάνατον τοῦ γέροντος, ὅστις ἐπλήχθη ἐνταῦθα ὑφ' ἑνὸς δολοφόνου.

Καὶ ποιήσας τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἐπηκολούθησε.

— Πάτερ, ἐγὼ, ὁ πρωτότοκος υἱός σου, σοὶ ζητῶ συγγνώμην !

Ὁ Γάστων ἐμιμήθη τὸν ἀδελφόν του.

— Πάτερ, καὶ ἐγὼ ἐπίσης, καθὼς ὁ πρεσβύτερος ἀδελφός μου, σὲ καθικετεύω νὰ μοὶ ἐπιδαψιλεύσῃς τὴν συγγνώμην σου !

Ἐκαθέσθησαν δὲ ἀπέναντι τοῦ γραφείου καθὼς καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καθ' ἣν κατόπιν κυνηγετικῆς ἐκδρομῆς, ἐνεφανίζοντο τὴν ἑσπέραν ὅπως ἀφηγηθῶσι τὰς λεπτομερείας τοῦ κυνηγίου ἐνώπιον τοῦ γέροντος πατρός των, ὅστις προσμειδιῶν ἠκροᾶτο αὐτούς.

Ἠτένιζον δὲ τὸ ἔρημον ἐκεῖνο γραφεῖον, τὴν κενὴν ἕδραν, ὡσεὶ ἐὰν ἡ ψυχὴ τοῦ πατρός δὲν εἶχεν ἐγκαταλείψει αὐτούς.

Οὕτω δὲ μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐβυθίσθησαν εἰς τὰς ἀνικρὰς σκέψεις των, εἰς τὰς ὀδυνηρὰς λύπας αὐτῶν.

Ὁ ἥλιος εἶχε δύσει καὶ μετὰ πάροδον ἡμισείας ὥρας ἐντὸς τοῦ θαλάμου ο

δύο ἀδελφοὶ δὲν ἔβλεπον πλέον ἀλλήλους. Τί ἀνέμενον ἆρά γε ἐκεῖ ; Μήπως ἀνέμενον νὰ ὁμιλήσῃ αὐτοὺς ἡ ψυχὴ τοῦ γέροντος ; Ἢ μᾶλλον ἀσυναισθήτως καὶ ἀκουσίως ἑαυτῶν, ὁ νοῦς αὐτῶν ἐνετρύφα πρὸς τὴν πρὸ μικροῦ ἔτι ὁραθεῖσαν ἐκ νέου νεαρὰν κόρην καὶ τῆς ὁποίας τὴν θελκτικὴν εἰκόνα εἶχον ἀποφασίσει νὰ μὴ ἴδωσι πώποτε πλέον ;

Αἴφνης ἐν μέσῳ τῆς σιωπῆς ἐκείνης ἀκούεται ὁ ψίθυρος τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ λέγοντος·

— Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας μου καὶ ἐν μέσῳ τῶν κρίσεων τοῦ πυρετοῦ, ὅταν εὑρισκόμην πλέον γαλήνιος τοῦ συνήθους, ἐνόμισα ὅτι σὲ εἶχον ἀκούσει ἐπανειλημμένως νὰ ὁμιλῇς περὶ ἑνὸς φάσματος τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα δὲν ὡρίζες.

— Ἐπρόκειτο περὶ ἐκείνης ! . . . Καὶ ἐγὼ ἐπίσης, καθ' ἣν στιγμὴν θεραπευθεὶς πρῶτος ἠγρύπνουν παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν σου, καὶ ἐγὼ ἐπίσης σὲ ἤκουσα ἐν τῇ ἐξάψει τοῦ παραλογισμοῦ σου, νὰ ἐπικαλεῖσαι τὴν ὀπτασίαν ἥτις, μικροῦ ἐδέησεν νὰ ἐπιφέρῃ τὸν θάνατόν σου . . . Ἀλλὰ δὲν εἶχον δώσει κάμμίαν προσοχὴν καθὼς σὺ, καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ μαντεύσω ὅτι ἡ ἀπασχολοῦσα τὸν νοῦν σου γυνὴ ἦτο ἐκείνη ἣν καὶ ἐγὼ ἔβλεπον εἰς τὰ ὄνειρά μου . . .

— Ἐγὼ τὴν ἐπανέβλεπον ἐν μέσῳ τοῦ πυρετοῦ μου.

— Καὶ ἐγὼ ὡσαύτως τὴν ἐπανέβλεπον.

— Πόσον ἦτο ὡραία !

— Ναὶ, ὑπερβαλλόντες ὡραία !

— Ὁποία γλυκύτης ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῆς !

— Καὶ τὸ σύνολον αὐτῆς ὁποῖα καὶ ὁπόσα θέλγητρα ἐνεῖχεν !

— Ἦτο γόησσα !

— Καὶ πόσον ἦτο ἔντρομος !

— Τὸ ἐνθυμεῖσαι ; Ἐξέτεινε τὰς χεῖρας πρὸς ἡμᾶς κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς μονομαχίας μας . . . Ἐφαίνετο ὡσεὶ νὰ ἤθελε νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν πάλην ἐκείνην . . .

— Ἔτρεμε δὲ σύσσωμος. Εἶχον ἴδει, σοὶ τὸ ὁμνύω, εἶχον ἀκούσει τὸν βρυγμὸν τῶν ὀδόντων της . . .

— Διὰ ποῖον ἆρά γε ἔτρεμε τόσον ;

— Οἴμοι ! οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἐγνώριζεν αὐτήν . . .

Διαταραχθέντες ὑπὸ τῶν ἀναμνήσεών των ἐτήρησαν σιωπήν.

Εἶτα ὁ Πέτρος ἐπηκολούθησεν·

— Ὅλα αὐτὰ ἐπανέρχονται ἤδη εἰς τὴν μνήμην μου· τὸ πνεῦμά μου πράγματι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πυρετοῦ ἐκείνου εἶχε διαταραχθῇ ὑπὸ ἀλλοκότων ἐφιαλτῶν . . . Πλέον ἢ ἅπαξ ἔβλεπον τὴν ζωήν μου συνδεδεμένην μετὰ τῆς ζωῆς τῆς νεαρᾶς ταύτης κόρης, καὶ εἴμεθα εὐδαίμονες, καθ' ὑπερβολὴν εὐδαίμονες . . .

— Καὶ ἐγὼ, ἐπεῖπεν ὁ Γάστων, ἔβλεπον ἐμαυτὸν κατόπιν μακρῶν ἐτῶν ἀνε-

φέλου εὐτυχίας πάντοτε πλησίον αὐτῆς, ἀνταγαπώμενον ὑπ' ἐκείνης, καὶ αὐτὴν μὴ ἀγαπήσασάν ποτε κανένα ἄλλον ἐκτὸς ἐμοῦ... καὶ τὸ γῆρας ἐπισκεπτόμενον ἡμᾶς ἐν μέσῳ τελείας καὶ ἀμοιβαίας ἰσορροπίας τοῦ τε πνεύματος καὶ τῆς καρδίας...

— Σὺ, μὲ ἔβλεπες εἰς τὸ ὄνειρόν σου ;

— Ὄχι. Δὲν σὲ ἔβλεπον. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι δὲν εἶχον ἀδελφόν . . . Καὶ ἐν μέσῳ τῆς ἀτελευτήτου ἐκείνης εὐδαιμονίας σου, μήπως καὶ ἐγὼ ἔπαιζον κανένα ρόλον ;

— Σὺ, οὔτε κἂν παρίστασο ἐκεῖ.

— Μήπως προωρίσθημεν λοιπὸν νὰ ἀποχωρισθῶμεν ;

— Ἀδελφέ !

— Ἡ πιθανὸν πέπρωται νὰ μισήσωμεν ἀλλήλους ;

— Σώπησον . . . πᾶν ὅ,τι λέγεις εἶναι βλασφημία !

— Σὺ ἤδη ἐκρύπτεσο ἀπ' ἐμοῦ . . .

— Ἐκρύπτεσο καὶ σὺ ἐπίσης ἀπ' ἐμοῦ . . .

— Ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι κακή . . . Σοὶ ζητῶ συγγνώμην . . . Ἐρυθριῶ ἐπὶ παντὸς ὅ,τι εἶχον πράξει, διότι, σοὶ τὸ ὁμνύω, ἡ πρὸς σὲ ἀδελφικὴ στοργή μου παραμένει πάντοτε ἡ αὐτή.

— Καὶ ἐγὼ, μοὶ φαίνεται ὅτι οὐδέποτε σὲ εἶχον ἀγαπήσει τόσον βαθέως. . . .

— Καὶ ἐν τούτοις, τὴν νεάνιδα αὐτὴν, τὴν ἀγαπῶμεν καὶ οἱ δύο !

— Ναί . . . Τί νὰ κάμωμεν λοιπόν ;

Ἔτειναν τὰς χεῖρας καὶ παρέμειναν οὕτω πως συνδεδεμένοι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀδελφικῆς ταύτης περιπτύξεως.

Ὁ Πέτρος προσέθηκε·

— Ἡ νεᾶνις αὕτη κατοικεῖ εἰς τὴν οἰκίαν τῶν ἐχθρῶν μας ! Εἶναι κόρη κατηραμένη δι' ἡμᾶς. Θὰ μᾶς φέρῃ συμφοράν.

Ἀλλ' ὁ Γάστων οὐδὲν ἀπήντησε.

Καίτοι δὲ ὁ χαρακτὴρ ἀμφοτέρων ἐνεῖχεν τὴν αὐτὴν τραχύτητα, οὐχ ἧττον ἡ καρδία τοῦ νεανίου ἐξανίστατο κατὰ παντὸς, ὅστις θὰ ἐτόλμα νὰ προσβάλλῃ τὸν πρόσφατον αὐτὸν ἔρωτα.

Προσεπάθησε νὰ ὑπερασπίσῃ αὐτήν.

— Ἡ νεᾶνις αὕτη δὲν ἔχε οὐδὲν κοινὸν μετὰ τῆς Βιλεφόρ. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιρίψωμεν κατ' αὐτῆς τὸ μῖσος ἕνεκεν τοῦ ὁποίου καταδιώκωμεν αὐτούς.

— Καὶ ἐὰν ἀκόμη τοῦτο ἦτο καθῆκόν μας, θὰ τὸ ἐπράττομεν ; Θὰ εἶχες τὸ θάρρος αὐτό, σὺ, ὁ ἀδελφός μου ;

— Τὸ θάρρος αὐτό, δὲν θὰ τὸ εἶχον !

— Ἀδελφὲ, ἔχομεν νὰ ἐκπληρώσωμεν ἐντολὴν σοβαράν. . . Μᾶς ἐπιβάλλεται ἡ πραγματοποίησις φρικτοῦ καθήκοντος . . .

Ὁ Γάστων ἀπέστρεψε τὰ ὄμματα.

Ὁ Πέτρος δι' ὀδυνηροτέρας ἔτι φωνῆς, προσέθηκε·

— Ἀδελφὲ, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποχωρισθῶμεν, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὸ σπουδαστήριον τοῦτο ἔνθα ἀφῆκε τὴν ὑστάτην πνοὴν ὁ πατήρ μας, ἔνθα ὑπάρχωσιν εἰσέτι ἐνώπιόν μας τὰ ἴχνη τοῦ αἵματός του . . . δὲν δυνάμεθα νὰ ἀφήσωμεν νὰ διαρρεύσῃ οὔτε μία ἐπὶ πλέον στιγμὴ χωρὶς νὰ λάβωμεν ἀπόφασιν ἀρρενωπήν.

— Ὁμίλει, σύ . . . Θὰ σὲ ἀκούσω, θὰ σὲ ὑπακούσω . . .

— Ὡρκίσθημεν νὰ ἐκδικήσωμεν τὸν πατέρα μας.

— Καὶ ἐγὼ δὲν ἐλησμόνησα τὸν ὅρκον αὐτόν.

— Καὶ θὰ ἦσο ἕτοιμος νὰ τὸν ἀνανεώσῃς ;

— Ἀναμφιβόλως, εἶπεν ὁ Γάστων μετὰ θέρμης. Πᾶσα περὶ τούτου ἀμφιβολία ἤθελεν εἶσθαι ὕβρις . . .

— Πολὺ καλά . . . πολὺ καλά ! δὲν ἀμφιβάλλω περὶ τούτου . . . Πᾶν ὅ,τι ἠθέλησα νὰ εἴπω, εἶναι ὅτι οὐδὲν ὀφείλει νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν ἱερὰν ὑπόσχεσιν εἰς ἣν προέβημεν καθ' ἣν στιγμὴν εἴχομεν ἰδεῖ τὸ πολεμικὸν Συμβούλιον ἀθῳοῦν ἕνα ἔνοχον . . . Καὶ ἡ ὑπόσχεσις αὕτη, ἀπιβλέπει τὴν τιμωρίαν τοῦ φονέως . . . εἰς ἡμᾶς ἀπόκειται νὰ τιμωρήσωμεν αὐτὸν ἐπὶ παντὸς ὅ,τι οἱ νόμοι καὶ οἱ δικασταὶ δὲν ἐτόλμησαν νὰ πράξωσιν . . . Οἱ δικασταὶ δὲν κατεπείσθησαν ἐπὶ τῇ ἐνοχῇ αὐτοῦ . . . ἡ ἡμετέρα ὅμως πεποίθησις εἶναι ἀδιαφιλονείκητος . . .

— Ἀδιαφιλονείκητος καὶ ἀκλόνητος . . .

— Ἀδελφὲ δὲν δικαιούμεθα νὰ σκεφθῶμεν ἐπὶ ἄλλου πράγματος . . . Ἆρα ὁ ἔρως αὐτὸς δὲν ὑφίσταται πλέον δι' ἡμᾶς . . . Δὲν εἴχομεν πώποτε ἀγαπήσει ...

Ὁ Γάστων ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν, καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐπὶ τοῦ προσώπου του δὲν διεζωγραφεῖτο πλέον ἡ ἐμπαθὴς ἐντύπωσις ἣν πρὸ ὀλίγου ἔτι ἔβλεπέ τις ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἥτις εἶχε παραχθῇ ἐκ τῆς ἀναμνήσεως τῆς Ἔμμας. Ἤδη, εἶχεν ἀποβῇ τραχεῖα ἐκ νέου . . . Καὶ τὸ αὐτὸ ἄγριον μῖσος ἀνεγεννᾶτο ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν δύο τούτων φυσιογνωμιῶν ἐπεφαίνετο καὶ αὖθις τὸ προσωπεῖον τῆς σκαιότητος.

— Γάστων, πρέπει νὰ ἐπαναλάβῃς τὸν ὅρκον μου.

— Θὰ ὁρκισθῶ πᾶν ὅ,τι σὺ ἤθελες ὁρκισθῆ.

Ὁ Πέτρος ἐξέτεινε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ γραφείου πρὸς τὸ μέρος εἰς ὃ εἶχε ἐναποθέσει τὸ καθῃμαγμένον ἐγχειρίδιον, ἄνωθεν τῶν καθῃμαγμένων ἐπίσης ἐγγράφων·

— Πάτερ, ὁρκίζομαι ὅτι ἡ μόνη μου φροντὶς ἔσεται ἡ ἐκδίκησίς σου !

Ὁ Γάστων ἐμιμήθη τὸν ἀδελφόν του καὶ ἐπανέλαβε τὰς αὐτὰς λέξεις·

— Πάτερ, ὁρκίζομαι καὶ ἐγὼ ἐπίσης ὅτι ἡ μόνη μου φροντὶς ἔσεται ἡ ἐκδίκησίς σου !

Ὁ πρεσβύτερος ἐπηκολούθησε·

— Πάτερ, ὁρκίζομαι νὰ λησμονήσω τὸν ἔρωτά μου. . . διότι ὁ ἔρως μου θὰ μὲ

καθίστα ἀνίσχυρον καὶ θὰ μοὶ ἀφώπλιζε πιθανὸν τὴν χεῖρα ἥτις θὰ ὤφειλε νὰ πλήξῃ κατὰ τὴν προσεχῆ ἡμέραν τῆς ἀνθρωπίνης δίκης!

Ὁ Γάστων ἐπανέλαβε τοὺς αὐτοὺς λόγους.

Ἡ φωνή του δὲν ἔτρεμε πλέον. Ὁ ἀδελφὸς ἐγένετο ἤδη κάτοχος ἑαυτοῦ.

Ἐπὶ τέλους ὁ πρεσβύτερος ἀπέληξεν οὕτω πως·

— Ὁποῖον δήποτε καὶ ἂν εἶναι τὸ μέλλον μας, καὶ ὅπως ἡ ἀδελφικὴ στοργή μας ἐπιζήσῃ ἐπὶ παντὸς ὅ,τι μᾶς ἐπιφυλάσσει ὁ κόσμος, ὁρκίζομαι ὅτι πώποτε κανὲν μυστικὸν δὲν θὰ ἐμφωλεύσῃ εἰς τὴν καρδίαν μου ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ μου Γάστωνος. . . καὶ ὅτι θέλω καταστήσει αὐτὸν συμμέτοχον τῆς εὐτυχίας καὶ δυστυχίας μου, τῶν ἐλπίδων καὶ τῆς ἀπελπισίας μου. . .

Ὁ Γάστων συγκινηθεὶς σφόδρα, ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ περιπτυχθεὶς αὐτὸν ὑπετονθόρυσε·

— Ναὶ, ἀδελφέ μου, τὸ ὁρκίζομαι . . . ἐνώπιον σοῦ καὶ ἐνώπιον τοῦ αἱμοφύρτου φάσματος τοῦ πατρός μου. . . θὰ εἶσαι ὁ πνευματικὸς πατήρ μου. . . θὰ συμμετέχῃς ὅλων μου τῶν μυστικῶν καὶ θὰ γνωρίζῃς ὅλας μου τὰς σκέψεις. Τὸ ὀμνύω! τὸ ὀμνύω!

Ἡ ἑσπέρα εἶχε διαρρεύσει μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν ὡς καὶ κατὰ τὸ σύνηθες· Οὐδεὶς θὰ ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ὅτι αἱ δύο ἐκεῖναι καρδίαι εἶχον δοκιμάσει ἀγωνίας.

Τὸν ὅρκον, ἀναμφιλέκτως, προσεπάθησαν νὰ τὸν τηρήσωσι. Καὶ ἐὰν ἀπέβαινεν ἀδύνατον εἰς αὐτοὺς νὰ λησμονήσωσι, τοὐλάχιστον δὲν ἐξελάμβανον πλέον τὸν ἔρωτα τοῦτον ὡς ἕνα ἐκ τῶν ὀνείρων ἐκείνων ἢ ὡς μίαν ἐκ τῶν χιμαιρῶν ἐκείνων νυκτὸς διαρρευσάσης ἄνευ ὕπνου καὶ αἵτινες διαρκοῦσιν ἐπὶ πολὺν καιρὸν καὶ μετὰ τὴν ἀφύπνισιν ἡμῶν.

Τὸ μῖσος αὐτῶν ἦτο ἰσχυρότερον τοῦ ἔρωτός των.

Καὶ ἐν τῇ πρώτῃ ἐκείνῃ πάλῃ ἡ εἰκὼν τῆς πολυθελγήτρου γοήσσης εἶχεν ἐκλείψει ἐκ τῆς φαντασίας αὐτῶν.

Ἐπὶ πολλὰς δὲ ἡμέρας κατεσκόπευον τὰ διαβήματα ἀλλήλων.

Ἀλλ' ὅταν ἑσπέραν τινὰ ὁ Πέτρος ἐξελθὼν ἄνευ τῆς συνοδείας τοῦ ἀδελφοῦ του ἐπανῆλθε μετὰ δίωρον ἀπουσίαν τότε ὁ Γάστων τῷ εἶπε·

— Ποῦ ἦσο λοιπόν;

— Εἶχον διέλθει ἔμπροσθεν τῆς οἰκίας Βιλερὸρ, ἀλλ' ἔσπευσα νὰ ἀποστρέψω τὴν κεφαλὴν ὅπως μὴ ἴδω αὐτήν.

— Καὶ ἐγὼ, εἶπεν ὁ Γάστων, ὁ ὁποῖος σὲ παρηκολούθησα μακρόθεν . . . γνωρίζω ὅτι λέγεις τὴν ἀλήθειαν.

Πολλαὶ ἡμέραι εἶχον διαρρεύσει εἰσέτι.

Ὅπως λησμονήσωσιν δὲ, ὅπως διασκεδάσωσι τὸ καταπεπονημένον πνεῦμα αὐτῶν, ἤδη μάλιστα ὅτε ἐπουλώθησαν τὰ τραύματα αὐτῶν, ἀνὰ πᾶσαν πρωΐαν κατηυθύνοντο εἰς τὸ κυνήγιον.

Καὶ ἑσπέραν τινὰ τῆς τοσοῦτον ὀδυνηρᾶς ἐκείνης ἑβδομάδος διὰ τοὺς ἀδελφοὺς, ὁ δοὺξ Βιλεφὸρ ἔλαβεν ἐξ αὐτῶν ὅλως ἀπροσδοκήτως, τὸ ἑξῆς ἐπιστόλιον·

«Μικροῦ δεῖν νὰ μᾶς φονεύσητε. Ἀλλ' ἤδη ὅτε ἀνελάβαμεν ἐντελῶς, εὐαρεστήθητε κατὰ τὴν προσεχῆ τετάρτην νὰ λάβητε μέρος εἰς τὸ κυνήγιον τῶν ἀγριοχοίρων εἰς τὸ δάσος Μασεκούλ . . . Σᾶς δίδωμεν συνέντευξιν περὶ τὴν ἕκτην τῆς πρωΐας, εἰς τὸ περίπτερον Σιμιέ . . . Λάβετε τὸν καλήτερον ἵππον σας . . . ἐκεῖνον εἰς ὃν, ἐν περιπτώσει κινδύνου θανάτου, ἠθέλετε προτιμήσει νὰ ἐμπιστευθῆτε τὴν ζωήν σας καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἔχετε ὅλα τὰ πιστὰ ὑμῶν . . .»

Καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ εἶχον ὑπογράψει τὰ ὀνόματά των ἐπὶ τῆς ἀλλοκότου ταύτης ἐπιστολῆς.

ΣΤ'.

Νέον Μυστήριον.

Μικρὸν κατὰ μικρὸν, ἡ γοητεία τῆς Ἔμμας ἔλαβε μεγάλας διαστάσεις εἰς τὰ πέριξ τῆς ἐπαύλεως.

Οἱ χωρικοὶ καίτοι περιεστοίχουν εἰσέτι διὰ τοῦ ἐνστίκτου μίσους των καὶ διὰ τῆς ποταπῆς μνησικακίας των τὸν οἶκον Βιλερὸρ, οὐχ ἧττον ἐποιοῦντο ἐξαίρεσιν ὑπὲρ τῆς θελκτικῆς νεάνιδος.

Εἶχεν ἐναλλὰξ κατακτήσει αὐτοὺς διὰ τῆς ἐκπάγλου καλλονῆς της, ἐφ' ὅσον τοῦ καιροῦ προϊόντος τυχαία τις σύμπτωσις ἢ ὑπηρεσία τις ἔθετεν αὐτοὺς ἐν συγκοινωνίᾳ μετ' ἐκείνης.

Καίτοι δὲ τὸ τελευταῖον θέρος ὑπῆρξε εὔφορον καὶ μόλα ταῦτα πολυάριθμοι ἦσαν οἱ ἐστερημένοι τῶν πρὸς τὸ ζῆν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ δούκισσα δὲν ἐξήρχετο πλέον, ἡ Ἔμμα ἥτις εἶχεν ἀντικαταστήσει αὐτὴν διένειμεν εἰς τοὺς πένητας τὰ ἐλέη τῆς ἐπαύλεως. Κατὰ τὰς πρώτας δὲ ἡμέρας, ἔσχε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ Ρολάνδου καὶ τῆς Λουΐζης μαθητρίας διαβλέπουσα ἐν αὐτοῖς δύο ἐχθροὺς ἀδιαλλάκτους, προωρίσθη ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν νὰ παλαίῃ κατὰ τῆς εἰρωνείας, τῶν ὕβρεων καὶ τῶν κακεντρεχῶν μεμψιμοιριῶν τῆς δεσποινίδος Δαντρενύ· καὶ ἐὰν ὁ Ρολάνδος, ἀπό τινων ἡμερῶν ἐφαίνετο εὐπειθέστερος τοῦ συνήθους, καὶ ὅμως ἡ Ἔμμα εἰς τὴν θέαν τῶν βλοσυρῶν καὶ μοχθηρῶν ἐκείνων ὀφθαλμῶν τοῦ μείρακος ἦτο πλέον ἢ βεβαία ὅτι οὐδέποτε θὰ ἔβλεπεν αὐτὸν ἀφοπλιζόμενον κατ' αὐτῆς.

Μεταξὺ τῶν πρωϊνῶν σπουδῶν οὓς ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἔλαβε τὴν ἕξιν νὰ

ἐπισκέπτηται πλέον συνεχῶς πρὸς διανομὴν τῶν ἐλεῶ, ἦτο ὁ τοῦ ἀγροφύλακος Σουβίς.

Εἴχομεν ἰδεῖ τὸν Σουβὶς ἅπαξ ἤδη ἐμφανιζόμενον ἐν τῇ ἀφηγήσει ἡμῶν. Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀγροφύλαξ εἶχε χρηματίσει ὡς μάρτυς τοῦ δουκὸς Ὀρατίου.

Ὁ Σουβὶς κατῴκει εἰς τὸ δάσος, ἀπέχοντος δύο χιλιόμετρα ἀπὸ τῆς ἐπαύλεως Βιλεφὸρ, μετὰ τῆς δεκαπενταέτιδος Ρόζας, τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ.

Ἡ Ρόζα, καίτοι μικρὰ κατὰ τὴν ἡλικίαν οὐχ ἧττον ἦτο ὑψηλόσωμος καὶ λίαν ὡραία νεᾶνις, ἔχουσα μέλαινας τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ καστανόχρουν τὴν κόμην καὶ τὴν φυσιογνωμίαν ἀπαστράπτουσαν ἐκ νεανικῆς χάριτος.

Ἡ σύζυγος τοῦ Σουβὶς ὑπῆρξεν ἡ τροφὸς τοῦ Ρολάνδου, οὕτω δὲ τὰ δύο παιδία, ἅτινα ἐγνωρίσθησαν ἐκ τῆς παιδικῆς αὐτῶν ἡλικίας, συνεδέθησαν ἔκτοτε δι' ἀκραιφνοῦς στοργῆς ἣν ὁ χρόνος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξαλείψῃ.

Ἡ πρώτη λύπη ἡ προσβαλλοῦσα τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἐχρονολογεῖτο ἀφ' ἧς ἡμέρας εἶχον ἐμποδίσει τὴν συμβίωσιν τῶν δύο παιδίων, τοῦτο δὲ, ὅπως γνωστοποιήσωσιν αὐτοῖς ὅτι δὲν ἦσαν τῆς αὐτῆς κοινωνικῆς βαθμίδος καὶ ὅτι, καίτοι ἐγαλουχήθησαν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ μαστοῦ, ἡ πρὸ αὐτῶν ὅμως χαίνουσα ἄβυσσος τοῦ πλούτου καὶ τῆς γενεαλογικῆς ἀνισότητος ἐπέπρωτο νὰ ἐπιφέρωσι τὸν διὰ παντὸς ἀποχωρισμὸν αὐτῶν.

Τὰ δύστηνα παιδία, ἠναγκάσθησαν νὰ ἐνδώσωσι χέοντα πύρινα δάκρυα.

Ἀλλ' ὅταν ἐπανευρίσκοντο μόνα καὶ μακρὰν παντὸς ὀχληροῦ βλέμματος, τότε μεθ' ὁποίας χαρᾶς καὶ ἀθῴας ἀγαλλιάσεως περεδίδοντο εἰς τὰς παιδικὰς ἀναμνήσεις αὐτῶν!

Ὅταν ἡ μήτηρ τῆς Ρόζας εἶχεν ἀποθάνει, ὁ ἀγροφύλαξ εἶχεν ἐπαναγάγει ὁλόκληρον τὴν στοργήν, ἣν ἠσθάνετο διὰ τὴν σύζυγόν του ἐπὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ.

Ἡ ἀγάπη ἣν ἠσθάνετο διὰ τὴν Ρόζαν ἦτο παραδειγματικὴ ὑπ' ὅλας τὰς ἐπόψεις.

Ἡ νεαρὰ κόρη, ρωμαλέα καὶ ἀκλόνητος ὡς δρῦς, ἦτο ὑπερήφανος διὰ τὴν φυσικὴν αὐτῆς εὐρωστίαν καὶ πολλάκις χαριεντιζομένη ἠρώτα τὸν πατέρα της·

— Πατέρα, μὲ εἴδετε καμμίαν φορὰν νὰ ἀρρωστήσω;

— Εἴθε, κόρη μου, νὰ μὴ ἀρρωστοῦσες ποτέ σου, ἔλεγεν ἐκεῖνος, διότι τότε ἐγὼ θὰ ἀπέθνησκα ἀπὸ τὴ λύπη μου.

Ἔζων εὐτυχεῖς ἐν μέσῳ τῶν δασῶν, καὶ σπανίως ἡ Ρόζα κατηυθύνετο εἰς Κλισσόν. Ἀλλ' ὅταν ἐσκόπευε νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ, τὰς περισσοτέρας φορὰς συνωδεύετο ὑπὸ τοῦ πατρός της ἀγρυπνοῦντος ἐπ' αὐτῆς μετὰ φροντίδος ζηλοτύπου ἐρωμένου.

Ἄλλως τε, ἡ νεαρὰ κόρη δὲν ἦτο οὔτε ἐλαφρόνους, οὔτε φιλάρεσκος. Εἶχεν ἀποκτήσει ὡς κληροδότημα ἐκ τῶν γονέων αὐτῆς, ἀξιοζήλευτον καλοκἀγαθίαν καὶ χρηστότητα. Ὑπὸ πάντων ἐξελαμβάνετο ὡς παιδίσκη εἰσέτι καὶ εἰς ἐπίμετρον τούτου εἶχεν ἐλαχίστην ἰδέαν περὶ τῆς καλλονῆς αὐτῆς.

Πλὴν φεῦ! ἡ παντελὴς αὕτη ἠρεμία τῆς ζωῆς, τὸ γαλήνιον καὶ ἀνέρελον τῆς

εὐτυχίας ταύτης, ἐπέπρωτο νὰ καταρρεύσωσιν ἡμέραν τινὰ, ὡσεὶ ὑπὸ κεραυνοῦ βληθέντα !

Ὁ ἀγροφύλαξ Σουβὶς ἐπανερχόμενος ἑσπέραν τινὰ ἐκ μιᾶς τῶν ἀνὰ τὸ δάσος ἐκδρομῶν του, κατέλαβε τὴν κόρην του καθημένην ἐγγὺς παραθύρου ἔχουσαν ἐρυθρὰ τὰ ὄμματα, ὠχρὰν ὡς νεκρὰν, καὶ ὑπὸ φοβερᾶς κατεχομένην ἀπελπισίας.

Ὁ ἀγροφύλαξ κρεμάσας ὅπου τάχος τὸ τυφέκιόν του, ἔδραμε πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν ἠρώτησε·

— Μήπως εἶσαι ἄρρωστη ;

Ἐκείνη ἔσεισε τὴν κεφαλὴν ἀποφατικῶς.

— Ἐγὼ, σὲ λέγω ὅτι εἶσαι ἄρρωστη, ἢ μᾶλλον ὅτι ὑποφέρεις. Ἔκλαιες ;

— Ὄχι.

— Ψεύδεσαι ! Εἶμαι βέβαιος διὰ ἐκεῖνο ὅπου λέγω.

— Σὲ ὁρκίζομαι ὅτι δὲν εἶμαι ἄρρωστη.

— Τότε, θὰ σὲ ἔκαμαν κἄτι τι. . .

Ἡ Ρόζα δὲν ἀπήντησεν. Ὁ πατὴρ δὲν κατώρθωσε νὰ μάθῃ οὐδὲν ἐξ αὐτῆς. Βλέπουσα δὲ ἑαυτὴν ἐπιτηρουμένην προσεπάθει διὰ παντὸς τρόπου νὰ ἀνακτήσῃ τὴν φαιδρότητά της, ἀλλ' ἐνίοτε ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ πατρὸς, ἡ νεᾶνις ἠσθάνετο δάκρυα καταπλημμυροῦντα τοὺς ὡραίους ὀφθαλμούς της. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Σουβὶς ἐγείρετο πάντοτε λίαν πρωὶ, ἔλαβε τὴν ἕξιν νὰ ἐξαπλοῦται ἐπὶ μίαν ὥραν μετὰ τὸ πρόγευμα ἐπὶ ξυλίνου ἑδωλίου. Ἡμέραν τινὰ καταβληθεὶς ὑπὸ τοῦ καύσωνος ἀπεκοιμήθη ἐπὶ τοῦ ἑδωλίου του, διότι ἦτο σεπτέμβριος καὶ ὁ ἥλιος διέχεεν εἰσέτι τὰς θαλπερὰς αὐτοῦ ἀκτῖνας.

Τότε ἡ Ρόζα, διαρκοῦντος τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, προσήγγισε τὸν πατέρα της καὶ συνενώσασα τὰς χεῖράς της ἤρξατο παρατηροῦσα αὐτὸν μετά τινος τρόμου, καὶ ψιθυρίζουσα ταυτοχρόνως·

— Ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ μάθῃ τίποτε ! Νὰ μὴ μάθῃ ποτὲ τίποτε !

Ὅτε ἐκεῖνος ἀφυπνίσθη τὴν κατέλαβεν οὕτω πως διακειμένην.

Τότε τὴν ἔσυρεν ἐπὶ τῶν γονάτων, ἐπιθυμῶν νὰ τὴν ἐρωτήσῃ ἐκ νέου. Ἡ Ρόζα εἶχεν ἀνακτήσει ὅλον τὸ θάρρος της καὶ ἐμειδία ἀκαταπαύστως. Κατώρθωσε δὲ νὰ τὸν καθησυχάσῃ σχεδὸν, καὶ νὰ τῷ ἀποσπάσῃ, εἰ δυνατὸν, πᾶσαν ὑπόνοιαν. Καὶ ὅταν ἐκεῖνος ἀνεχώρησε καὶ αὖθις εἰς τὸ δάσος διὰ τὴν ἑσπερινὴν περιπολίαν του, ἦτο πλέον ἡσυχος. Ἡ πρὸς στιγμὴν κλονισθεῖσα ἠθικὴ γαλήνη του ἐπανήρχετο εἰς τὴν καρδίαν του.

— Μὴ μὲ περιμένεις διὰ τὸ δεῖπνον, τῇ εἶπε. Φάγε μόνη σου. Σήμερον εἶναι ἡ πανήγυρις τῆς Κλισσόν . . . Εἶναι μερικοὶ ποῦ θὰ ἑτοιμάζωνται νὰ σκοτώσουν τοὺς λαγοὺς τοῦ κυρίου δουκὸς διὰ νὰ τοὺς ψήσουν στὸ ξενοδοχεῖο, γιὰ αὐτὸ πολὺ πιθανὸν νὰ μείνω τὴ νύκτα ἔξω . . . Καὶ γιὰ αὐτὸ νὰ μὴ ἀνησυχῇς καθόλου.

Καὶ ἔσπευσε νὰ τὴν ἐναγκαλισθῇ δίς.

Ἡ Ρόζα περιεπτύξατο αὐτὸν μετὰ υἱικῆς στοργῆς καὶ τῷ ἀνταπέδωκε τὰ φιλήματά του.

— Ὅταν θὰ νυκτώσῃ κύτταξε νὰ κλεισθῇς καλά.

Ἡ Ρόζα ἤρξατο γελῶσα καὶ λέγουσα·

— Ὦ ! εἰξεύρετε καλὰ πῶς ἐγὼ δὲν φοβοῦμαι.

— Τὸ ξεύρω πῶς εἶσαι γενναία, ἀλλὰ σὲ τὸ παραγγέλλω αὐτὸ διὰ κάθε ἐνδεχόμενον.

— Καλὰ, καλὰ, πατέρα . . .

Ὁ ἀγροφύλαξ ἀνεχώρησε, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἐξηφανίσθη ἐντὸς τοῦ δάσους διὰ βήματος ἐσπευσμένου. Ἡ Ρόζα εἶχεν ἐφοδιάσει τὸ μαρσίππιόν του δι' ἑνὸς μεγάλου τεμαχίου ἄρτου καὶ ψυχροῦ κρέατος περιτετυλιγμένου ἐντὸς ἐφημερίδος καὶ ἐπὶ πλέον διὰ μικρᾶς φιάλης οἰνοπνεύματος, πρὸς ἀποσόβησιν τοῦ ψύχους καὶ τῆς ὑγρασίας τῶν ἀνὰ τὸ δάσος νυκτερινῶν περιπολιῶν του ὅταν ἐκεῖνος κατεσκόπευε τοὺς λαθροθήρας.

Παρέμεινε δὲ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς ἐπαγρυπνῶν τὰ δάση του καὶ δὲν ἐπανέκαμψεν εἰμὴ τὴν χαραυγήν.

Οὐδὲν ἐπεισόδιον διεττάραξε τὴν ἡρεμίαν τῆς νυκτὸς, οὐδὲ ὁ ἐλάχιστος κἂν ἠκούσθη πυροβολισμὸς εἰς τὴν τοποθεσίαν, ἥτις προωρίσθη ὑπὸ τὴν ἄγρυπνον ἐπιφύλαξιν αὐτοῦ.

Εἶχεν ἀκούσει μόνον τὰς θωρυβώδεις φωνασκίας τῶν ἀγριοπαίδων, οἵτινες συνέπαιζον καὶ ἐτραγῴδουν καὶ τῶν ὁποίων τὰ φαιδρὰ ᾄσματα συνωδεύοντο ὑπὸ τῶν χωρικῶν τυμπάνων.

Ἡ ἡσυχία τῶν δασῶν δὲν διεταράχθη ποσῶς.

— Ἐμπρός ! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ φύλαξ, εἶναι καιρὸς νὰ ὑπάγω εἰς τὸ σπῆτί μου, αὐτοὶ διασκεδάζουν καὶ δὲν ἔχουν σκοπὸν νὰ ἔμβουν διὰ νὰ κυνηγήσουν στὰ κρυφά.

Αἱ φωνασκίαι τῆς πανηγύρεως διήρκεσαν μέχρι τῶν δύο ὡρῶν κατόπιν δὲ ἄκρα ἐπεκράτησε σιωπή.

Περὶ τὴν ἕκτην ἔλαβε καὶ αὖθις τὴν πρὸς τὴν οἰκίαν του ἄγουσαν, ἥτις ἔκειτο παρὰ τὸ χωρίον Μιλεπέρτιους.

Ἐν τῇ διασταυρώσει τῶν τριῶν ὁδῶν, συνήντησε τὸν Μαλικὰμπ, τὸν σύντροφόν του ἤτοι τὸν δεύτερον ἀγροφύλακα τοῦ Βιλεφόρ.

Ἀφοῦ δὲ συνέθλιψαν τὰς χεῖρας, ὁ Σουβὶς ἀνάψας τὴν καπνοσύριγκά του ὑπέλαβεν·

— Ἀπὸ τὸ μέρος μου δὲν ἔχομεν κανένα νέον . . . Καὶ ἐσὺ ἔχεις τίποτε ;

— Καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιο ὅσον ἀποβλέπει γιὰ τὸ κυνῆγι . . . Μὰ δὲ μοῦ λέγεις, ἐσὺ δὲν ξεύρεις τὰ τρέχοντα ;

— Ποιὰ εἶναι αὐτὰ τὰ τρέχοντα ;

— Εἶναι γιὰ τὸ γέρω Ζιρόδιας.

— Αἱ καλά ! μὰ τί διάβολο ἄκουσες ἀκόμα γιὰ αὐτὴν τὴν γρηὰ πανοῦκλα ;

— Πέθανε ! . . . τὸν ἐδολοφόνησαν . . . ἀπόψε τὴν νύκτα ! . . .

Ὁ Σουβὶς ἐγένετο ἔκπληκτος καὶ ἐννεός. Ἐν τῇ ἐξάψει δὲ τῆς ἐκπλήξεώς του, ἀφῆκε νὰ καταπέσῃ ἡ καπνοσύριγξ του.

— Ἄ ! Θεέ μου, ἐψιθύρισε, ὕστερα ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου εἶχα ἀκούσει πρὸ ὀλίγου ἀκόμα, μὴ τυχὸν καὶ αὐτὸς ποῦ ἔκαμε τὸ φόνο αὐτὸ θὰ ἦταν; . . .

Ἀλλ' ἀναχαιτισθεὶς ἐν μέσῳ τῆς σκέψεώς του καὶ ἐγείρας τοὺς ὤμους ὑπετονθόρυσε·

— Τρελλὸς ποῦ εἶμαι !

Καὶ ἠψηλοφώνως·

— Καὶ ποιὸς εἶναι ὁ δολοφόνος ;

— Ἄ ! αὐτὸ ἴσα ἴσα, δὲν τὸ ξεύρει κανένας ἀκόμη . . . Ὅταν ξαναπέρασα ἀπὸ τὸ χωριὸ ἡ ἀστυνομία ἦταν ἄνω κάτω, καὶ ὅλος ὁ κόσμος ἦταν σὲ μεγάλο ἀναβρασμό.

— Μὰ τὸ κάτω κάτω, τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι δὰ καὶ τόσω μεγάλο κακό.

Ὁ Σουβὶς περισυλλέξας τὴν καπνοσύριγκά του καὶ σπογγίσας αὐτὴν διὰ τῆς ἄκρας τοῦ ἐπενδύτου του, εἶπε πρὸς τὸν συνάδελφόν του.

— Καλὴ ἀντάμωσι, σύντροφε.

— Στὸ καλὸ, σύντροφε.

Ὁ Σουβὶς, ὢν ἐξ ἐκ τῶν μάλα ἰδιοτρόπων χωρικῶν καὶ πρεσβεύων ἀπηρχαιωμένας ἰδέας, δὲν ἠγάπα νὰ ἐπεμβαίνῃ ποσῶς εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν ἄλλων Ἡ δολοφονία τοῦ Ζιρόδιας, ἦτο ἀναμφιλέκτως, εἴδησις σοβαρὰ, ἀλλ' ὁποῖον ἐνδιαφέρον θὰ ἐνεῖχε δι' αὐτόν; Οὐδέν. Ἰδοὺ λοιπὸν διατί ὅταν εἰσῆλθεν εἰς Μιλετέρτιους οὐδὲ κἂν ἐσκέπτετο πλέον περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Ἀπωθήσας τὴν θύραν τοῦ κήπου εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁποίου ἔκειτο ὁ οἰκίσκος του, κατεπλάγη ὑπερμέτρως μὴ εὑρὼν ἐκεῖ τὴν Ρόζαν, ἥτις ὡς πάντοτε, περιέμενεν ἀνυπομόνως τὴν ἐπάνοδον τοῦ πατρός της, ὅταν ὁ τελευταῖος οὗτος διήρχετο τὴν νύκτα εἰς τὰ δάση.

Ἄλλως τε ἡ Ρόζα ἐξεγείρετο πάντοτε λίαν ἐνωρίς.

— Ὦ ! ὦ ! εἶπε καθ' ἑαυτὸν μετὰ φαιδροῦ μειδιάματος, φαίνεται πῶς ἀπόψε δὲν θὰ ἐκοιμήθηκε καλὰ καὶ γιὰ αὐτὸ δὲν ἐσηκώθηκε ἀκόμα.

Ὑπ' οὐδεμιᾶς κατελήφθη ὑπονοίας. Περὶ ἐνδεχομένης δὲ συμφορᾶς οὐδεὶς φόβος.

Καὶ διὰ βήματος ἐσπευσμένου διῆλθε τὸν κῆπον.

Ἡ θύρα τοῦ οἰκίσκου ἦτο ἡμιανοιγμένη. Ὁ οἰκίσκος ἐφαίνετο κενός.

Οὐδεὶς θόρυβος. Πέριξ αὐτοῦ σιγὴ νεκρική.

Μόνον, τότε ἡ καρδία του ἤρξατο πάλλουσα.

— Ρόζα, ἐφώνησεν Ρόζα, ποῦ εἶσαι ;

Ἔδραμε δὲ κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν θάλαμον τῆς θυγατρός του καὶ εἰσῆλθε.

Ἡ Ρόζα κατέκειτο ἐπὶ τῆς κλίνης της, δὲν ἐφαίνετο δὲ κοιμωμένη, διότι ἡ ὠχρότης αὐτῆς ἐνεῖχε τὴν τοῦ πτώματος.

Εἶχε τὰ ὄμματα ἡμιανοιγμένα καὶ ὑελώδη.

— Ἡ κόρη μου 'πέθανε ! ἡ κόρη μου 'πέθανε !

Καὶ τῷ ἐπῆλθεν αἰφνιδίως εἰς τὸν νοῦν ἡ ἰδέα τοῦ δολοφονηθέντος Ζιρόδιας. . . Ἤδη διαβλέπων ἐν τῇ ἐξάψει τῆς ἀπελπισίας του τὰς δύο ταύτας σκέψεις συνταυτιζομένας, εἶχε παραδεχθῆ τὴν πιθανότητα νέου ἐγκλήματος.

— Μοῦ τὴν ἐσκώτωσαν !

Ὁρμήσας δὲ πρὸς τὴν Ρόζαν, τὴν ἀνήγειρε κατά τι καὶ ἤρξατο ἐπιδαψιλεύων αὐτῇ τὰς φιλοστόργους θωπείας του.

Ὄχι, ἡ Ρόζα δὲν ἦτο νεκρά, ἀλλ' οὔτε κἂν ἐκοιμᾶτο.

Ἦτο μόνον βεβυθισμένη εἰς βαθεῖαν λειποθυμίαν, εἰς συγκοπὴν καταληπτικὴν σχεδόν. Οὐχ ἧττον ἀνέπνεεν. Ὁ δυστυχὴς πατὴρ ἤρξατο περιλούων τὸ μέτωπον καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς δι' ὕδατος λίαν ψυχροῦ καὶ ἀναμένων ἐναγωνίως τὴν πρώτην τῆς ζωῆς ἐμφάνισιν. Ἐπὶ τέλους δὲ ἔσχε τὴν ὑπερτάτην χαρὰν νὰ τῇ ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμούς. Τότε ἡ Ρόζα ἠτένισε τὸν πατέρα της μετὰ τρόμου ἀπεριγράπτου, καὶ δὲν ἀπήγγειλλεν οὐδεμίαν λέξιν. Καὶ οἱ ἀλλοκότως μεγεθυνθέντες ὀφθαλμοί της, οἱ ὀφθαλμοί της, ὧν ὁ Σουβὶς δὲν ἠδύνατο νὰ κατανοήσῃ τὴν ἔκφρασιν, ἐνέφαινον συμπτώματα γυναικὸς παράφρονος.

—Παιδί μου, σὲ παρακαλῶ, ἐγώ, ὁ πατέρας σου, εἰπέ μου τίποτε. . . Ὁμίλησε!

Ἐκείνη ἐψιθύρισε δι' ἐκλειπούσης φωνῆς·

— Πατέρα μου ! ἀγαπητέ μου πατέρα !

— Ὁμίλησε ! ὁμίλησέ μου ! Τί τρέχει ;

— Ἀλλὰ τίποτε, πατέρα, δὲν εἰξεύρω τίποτε . . .

Ἡ Ρόζα ἡμιεγερθεῖσα δυσχερῶς, ἐζήτησε νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ὥραν τοῦ ἐκκρεμοῦς.

— Εἶναι ἑπτά ! Ὦ ! Θεέ μου ! . . . ἔχετε δίκαιον, ἔπρεπε πρὸ πολλοῦ νὰ εἶμαι ἐπὶ ποδός.

Προσπαθήσασα δὲ νὰ μειδιάσῃ, ἐνηγκαλίσθη τὸν ἀγροφύλακα.

— Ἀποσυρθῆτε διὰ μίαν στιγμήν, πατέρα, θέλω νὰ ἐνδυθῶ. Ἀμέσως θὰ εἶμαι ἑτοίμη.

Ἐκεῖνος ἔσπευσε νὰ ὑπακούσῃ. Εὐτυχῶς δὲ ὅτε ἀνεχώρησε, διότι ἡ Ρόζα ἦτο καθ' ὁλοκληρίαν ἐξησθενημένη σωματικῶς. Ἦτο ἑτοιμόρροπος καὶ ἐπί τινα στιγμὴν κατελήφθη ὑπὸ σκοτοδίνης. Ὅταν συνῆλθεν εἰς ἑαυτήν, διετηρεῖτο εἰσέτι ἐπὶ τοῦ προσώπου της ἡ αὐτὴ ἀλλόκοτος ὠχρότης. Ἐπανειλημμένως δὲ ὅταν ἠναγκάζετο νὰ ἀναχαιτισθῇ ἐν μέσῳ τῆς κομμώτεώς της, τότε καθηλοῦσα τὸ βλέμμα εἰς ἀόριστόν τινα διεύθυνσιν, ἐφαίνετο ὡσεὶ ὑπνωτισμένη ὑπὸ τὸ κράτος ὑπνασίας τινός, ἣν αὐτὴ θὰ ἐπεκαλεῖτο ἀναμφιβόλως. Ὅταν ἐπὶ τέλους ἐγένετο καὶ αὖθις κάτοχος τῆς εὐθυκρισίας της, διέσεισε τὴν κεφαλὴν ὡσεὶ ὅπως ἐκδιώξῃ ἀπ' αὐτῆς τὴν ὑπνασίαν καὶ εἶτα ἐπανελάμβανε τὰς νευρικὰς χειρονομίας της.

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, κατετρύχθη ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀλλοκότων συμπτωμάτων.

Πλέον ἢ ἄπαξ, ὁ πατήρ της, εἶχε καταλάβει αὐτὴν ἐγγὺς τοῦ παραθύρου, ἀτενίζουσαν μακρόθεν τὴν πρὸς τὸ δάσος ἄγουσαν.

Ὁ Σουβὶς ὑπὸ φρενίτιδος κατεχόμενος περιεργίας, ἔσπευσε νὰ τὴν ἐρωτήσῃ.

— Μήπως τὸ λοιπὸν περιμένεις κανένα ;

— Ὄχι, δὲν περιμένω κανένα.

Κατόπιν σιωπῆς, καὶ ἄνευ ἑτέρου προοιμίου ὁ ἀγροφύλαξ ὑπέλαβεν·

— Ὁ γέρω Ζιρόδιας 'πέθανε. . . Τὸν ἐδολοφόνησαν !

— Α !

Ἡ Ρόζα εἰς τὴν εἴδησιν ταύτην, δὲν κατεταράχθη μὲν, ἀλλ' ἐπεδείξατο ἁπλῆν καὶ φυσικὴν μόνον ἔκπληξιν. Εἶτα ἠρώτησε·

— Συνέλαβον τὸν δολοφόνον ; Τὸν γνωρίζουσι ;

— Ὄχι ἀκόμη !

Τὸ ἑσπέρας, ὁ Σουβὶς εἰσῆλθε τὰ μάλα τεταραγμένος.

Ἀμέσως δὲ ἔδραμε πρὸς τὸν θάλαμον τῆς θυγατρός του, καὶ τῇ εἶπε.

— Ξέρεις ποιὸν κατηγοροῦν ; Ξέρεις ποιὸν ἔχουν πιάσει ;

— Κανένα ἀγύρτην χωρὶς ἀμφιβολίαν. . . θὰ συνέλαβον ἴσως τὸν μέθυσον ἐκεῖνον, τὸν Βουαλέ ! ἢ κανένα θαυματοποιὸν ὁ ὁποῖος εὑρίσκετο εἰς τὴν πανήγυριν τῆς Κλισσόν.

Ὁ Σουβὶς ὢν καταβεβλημένος καὶ ἐξηπλωμένος ἐπὶ τοῦ ξυλίνου ἐδωλίου του, ἀπέμασσε τὸ ἐκ τῆς ἀγωνίας κάθιδρον μέτωπόν του.

— Κατηγοροῦν τὸν κύριον δοῦκα, καὶ τὸν συνέλαβαν μάλιστα ! ἐκραύγασεν ὁ ἀγροφύλαξ.

— Αὐτόν ! αὐτόν ! ἐφώνησεν ἡ Ρόζα διὰ πεπνιγμένης φωνῆς. . . Ὦ ! πατέρα, ἀπατᾶσαι.

— Σὲ τὸ ὁρκίζομαι !

— Ἀπατᾶσαι, σὲ λέγω. . . Αὐτὸ θὰ ἦτο πολὺ [illegible] καὶ ἔπειτα ὑπάρχουσι πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἀληθινά. . .

— Τὸν εἶδα... μὲ τὰ χέρια δεμένα . . . Τὸν εἶχαν στὴ μέση δύο ἀστυφύλακες.

— Παναγία μου Παρθένε, λάβε οἶκτον δι' ἡμᾶς ! ἐψιθύρισεν ἡ νεαρὰ κόρη.

Καὶ ἀφέθη νὰ καταπέσῃ πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ συγκεκινημένου ὡταύτως πατρός της.

Τὴν ἐπαύριον, ἡ Ρόζα καίτοι ὑπὸ σφοδροῦ κατεχομένη πυρετοῦ, δὲν ἠθέλησε ὅμως νὰ κατακλιθῇ, ἀλλὰ παρέμεινεν ἐπὶ ποδός. Ἀνὰ πᾶσαν δὲ ἡμέραν ἐζήτει πληροφορίας παρὰ τοῦ πατρός της, ἀναφορικῶς περὶ τοῦ δουκὸς Ὀρατίου, ὃν ἔβλεπεν εἰς τὰ ὀνειρά της περίλυπον καὶ κατακεκλημένον. Ὁ ἀγροφύλαξ ἔκυπτε τὴν κεφαλήν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ὑπόθεσις αὕτη ὁλονὲν ἐδεινοῦτο, ὁ πατὴρ αὐτῆς καθ' ἑκάστην ἑσπέραν κατηυθύνετο μέχρι Βιλεφὸρ ἵνα ζητήσῃ ἐκεῖθεν πληροφορίας.

Αἱ πληροφορίαι δὲ ἃς ἐκόμιζε μετ' αὐτοῦ ἐβύθιζον πατέρα καὶ θυγατέρα εἰς τὴν ἀπελπισίαν.

Ἑσπέραν δέ τινα εἶπεν εἰς τὴν Ρόζαν.

— Αὔριον εἶναι ἡ ἡμέρα ποῦ θὰ τὸν δικάσουν. Παρακάλεσε δι' αὐτόν. . . Ἐὰν ὁ Θεὸς εἶναι δίκαιος θὰ εἰσακούσῃ τὴν ἀθῶαν προσευχήν σου.

Ὑπερβάλλουσα ἐρυθρότης ἐκάλυπτε τὸ μέτωπον καὶ τὰς παρειὰς τῆς Ρόζας. Εἰσελθοῦσα εἰς τὸν θάλαμόν της, ἐνεκλείσθη καὶ ἤρξατο προσευχομένη καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς νυκτός.

Ἄ ! πόσον ἡ παράκλησις αὐτῆς ὑπῆρξε διακαὴς καὶ ἀγωνιώδης !

Καὶ ὁπόσα δάκρυα εἶχε χύσει !

Τὴν ἐπαύριον δέ, καθ' ἣν στιγμὴν ἐλάμβανε χώραν ἐν Νάντῃ ἡ ἐκδίκασις τοῦ νεκροῦ ἀξιωματικοῦ, ἡ Ρόζα εἴτε συνεπείᾳ τῆς ἐξασθενήσεώς της, εἴτε ὑπὸ τὸ κράτος ἑτέρου τινὸς αἰσθήματος, κατελήφθη ὑπὸ συμπτωμάτων φρενοβλαβείας.

Ὁ ἀγροφύλαξ δὲν ἠθέλησε νὰ ἐξέλθῃ. Ἀνέμενε τὴν προσέγγισιν τῆς ἑσπέρας ὅπως εἰς Βιλεφὸρ κατευθυνόμενος λάβῃ νέας πληροφορίας. Πατὴρ καὶ θυγάτηρ παρέμειναν ἐγγὺς ἀλλήλων.

Αἴφνης ἡ Ρόζα ἐγερθεῖσα καὶ ἔχουσα βλοσυροὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰς χεῖρας ἐκτεινομένας, ἤρξατο ἀκροωμένη καὶ ἐκτελοῦσα ἀλλοκότους χειρονομίας.

— Τοὺς ἀκούεις, πατέρα ; τοὺς ἀκούεις ;

Ἐκεῖνος, ἐκτὸς ἑαυτοῦ καὶ ἔχων τὴν καρδίαν συντετριμμένην ὑπὸ τῆς ἀγωνίας, ἠθέλησε νὰ τὴν δεχθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας του.

— Κόρη μου ! ἐφώνησεν ὁ δύστυχος πατήρ.

Ἡ Ρόζα τὸν ἀπώθησεν ἠτύχως.

— Ἄφες με. . . σὲ παρακαλῶ. . . Ἐὰν σὺ δὲν τοὺς ἀκούεις, ἐγὼ ὅμως τοὺς ἀκούω πολὺ καλά. . . τὸν κατηγοροῦσι. . . Ναὶ, παρ' ὅλας τὰς περὶ τῆς ἀθωότητος διαμαρτυρίας του, αὐτοὶ τὸν κατηγοροῦσι. Παρ' ὅλας τὰς ἀποδείξεις τὰς ὁποίας τοὺς δίδει καὶ αἱ ὀπτασίαι εἰς αὐτοὺς, δὲν φαίνονται ποσῶς ὡς ἀποδείξεις, αὐτοὶ τὸν κατηγοροῦσι. Παρὰ τὰς παρακλήσεις του, τὴν δικαίαν ὀργήν του, παρὰ τὰ δάκρυά του, παρὰ τὴν εὐγενῆ καταγωγήν του, καὶ παρὰ τὴν ἀπελπισίαν του καὶ τὴν ὑπὲρ τῆς ὑβρισθείσης τιμῆς του δικαίαν ἀγανάκτησίν του, μὴ αἰσθανθέντες κανένα ὑπὲρ αὐτοῦ οἶκτον ἐξακολουθοῦσι νὰ τὸν κατηγοροῦν !

— Ἔλα εἰς τὸν ἑαυτόν σου, παιδί μου, ἔλα εἰς τὸν ἑαυτόν σου, κόρη μου . . .

— Ὦ ! διατί νὰ τὸν κατηγοροῦν, οἱ ἄθλιοι, ἀφοῦ αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ δολοφόνος τοῦ Ζιρόδιας . . . ἀφοῦ . . . ἀφοῦ . . .

Ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποπερατώσῃ τὴν φράσιν της.

Ἡ δύστηνος Ρόζα προσβληθεῖσα ὑπὸ συγκοπῆς κατέπεσεν ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ δὲν ἐξηγέρθη ἢ μόνον περὶ τὴν ἑσπέραν.

Τοῦτο δὲ συνέπιπτεν ἐπακριβῶς, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ ἐπαγωγὸς Ἔμμα ἐν μέσῳ ραγδαιοτάτης βροχῆς εἰσήρχετο ὡς παιδαγωγὸς εἰς τὴν ἔπαυλιν Βιλεφόρ.

Αἴφνης ἡ Ρόζα ἀνορθοῦται ἐπὶ τῆς κλίνης της καὶ μολονότι ἐπὶ τοῦ προσώπου της ἐνυπάρχει ἡ αὐτὴ ἔκστασις, οὐχ ἧττον αὐτὸ δὲν ἐμπνέει πλέον τὸν αὐτὸν τρόμον.

Ἀπεναντίας ἐπ' αὐτοῦ ἀπεικονίζεται ὑπέρμετρος χαρά.

— Ἄκουσε, πατέρα, ἄκουσε· αὐτὸς τοὺς κατέπεισε ἐπὶ τέλους . . . καὶ ἐκεῖνοι ἀνεγνώρισαν τὴν πλάνην των . . . Ἐπανεῦρε, τέλος πάντων, παρὰ τοῖς δικασταῖς αὐτοῦ, ὄχι πλέον τοὺς δημίους οἱ ὁποῖοι τὸν ἐβασάνιζον, ἀλλ' ἀνθρώπους καθὼς αὐτὸς τοῦ ὁποίου ἡ καρδία εἶναι μεγάθυμος καὶ φιλεύσπλαγχνος. Ἄκουσε, πατέρα, ἄκουσε . . . ἀκούω τοὺς λόγους οἱ ὁποῖοι πρόκειται νὰ φέρουν τὴν εὐτυχίαν δι' ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἀγαπῶμεν . . . Ὁ δοὺξ εἶναι ἀθῶος . . . ὁ δοὺξ ἠθωώθη ! . . .

Καὶ παράδοξον φαινόμενον ! μετὰ δίωρον παρέλευσιν ἐν τῇ ἐπαύλει, ὁ Σουβῖς ἐμάνθανεν ὅτι ἡ ὀπτασία τῆς θυγατρός του εἶχεν ἀποβῆ πραγματικότης.

Καὶ ὅμως ὁ πατὴρ ἔχων τὴν καρδίαν βεβαρυμένην, διηρωτᾶτο·

— Μήπως εἶναι γραμμένο ἡ κόρη μου νὰ γείνῃ τρελλή ;

Ὅταν δὲ περὶ τὴν δεκάτην ἐπανετδεν αὐτὴν τὴν εὗρεν εἰς θέσιν πολὺ καλητέραν καὶ μὴ ἀναμιμνησκομένην πλέον τὰ ὑπ' αὐτῆς λεχθέντα.

Ὁ πατὴρ ἐκ φόβου μήτοι διαταράξῃ αὐτὴν, παρέμεινεν ἄνωθεν αὐτῆς ἄφωνος ἐπὶ πολλὴν ὥραν.

Τῇ εἶπε δὲ μόνον·

— Ἔρχομαι ἀπὸ τὴν ἔπαυλιν· τὸ πολεμικὸ Συμβούλιο ἔλωκε τὴν τελευταίαν ἀπόφασί του.

— Λοιπόν ; ἠρώτησεν αὕτη ἀσθμαίνουσα καὶ προσπαθοῦσα νὰ ἀναχαιτίσῃ τοὺς βιαίους παλμοὺς τῆς καρδίας της.

— Ὁ κ. δοὺξ ἀθωώθηκε.

Ἡ Ρόζα ἄφῆκε παρατεταμένην στοναχὴν ἀνακουφίσεως.

Οὐράνιον μειδίαμα ἐπήνθησεν ἐπὶ τοῦ προσώπου της.

Εἶτα, τέλεον κατακλυσθεῖσα καὶ ὑπὸ νεκρικῆς περιβληθεῖσα πελιδνότητος ἀπώλεσε τὰς αἰσθήσεις καὶ ὁ πατήρ της λειποθύμων τὴν ἐδέχθη εἰς τὰς ἀγκάλας του.

Ἡ στιγμὴ ἐκείνη συνέπιπτεν ἀκριβῶς μετὰ τῆς ἰδίας ἐκείνης στιγμῆς καθ' ἣν τὸ ἀπροσδόκητον καὶ χαροποιὸν τῆς αὐτῆς εἰδήσεως, εἶχε παραγάγει ἐπὶ τοῦ Ρο-

λάνδου τὴν φοβερὰν ἐκείνην νευρικὴν κρίσιν εἰς ἣν παρέστημεν αὐτόπται μάρτυρες.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς δὲ ἐκείνης ἡ Ρόζα δὲν ἀνέκτησε πλέον τὴν φαιδρότητα αὐτῆς.

Ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐξησθένει ἠθικῶς καὶ σωματικῶς. Καὶ ἐνῷ πρὸ ὀλίγων ἔτι ἡμερῶν ἦτο τόσον εὐτραφὴς καὶ φιλομειδὴς καὶ μεστὴ νεανικοῦ σφρίγους, ἤδη εἶχε καταστῇ ἰσχνὴ ὡς σκελετός. Καὶ ἐπὶ τοῦ ὡραίου αὐτῆς μετώπου, ὅπερ μέχρι τοῦδε δὲν ἐπεσκίασεν οὐδὲν ἴχνος φροντίδος ἢ ἀνίας, ἤδη ἦτο πλῆρες ρυτίδων καὶ ἐκ τῶν μεγάλων ὀφθαλμῶν της ἀνέθρωσκον αἱ φλόγες τοῦ κατατρύχοντος αὐτὴν πυρετοῦ.

Ὁ ἀγροφύλαξ βλέπων ὅλα ταῦτα, προσεπάθει νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ μυστηρίου τούτου.

Δὲν ἦτο πλέον ἡ πρώην ρωμαλέα καὶ ἀκαταπόνητος νεᾶνις. Παράδοξοι ἐξασθενήσεις κατελάμβανον αὐτὴν ἐν μέσῳ τῶν οἰκιακῶν ἐνασχολήσεών της. Τότε, ὅλως καταβεβλημένη, κατέπαυε τὴν ἐργασίαν της, ὅπως ἀναπνεύσῃ δι' ὅλων τῶν πνευμόνων της.

Ὁ Σουβὶς τῇ ἐπρότεινε νὰ προσκαλέσωσιν ἰατρόν.

Ἡ Ρόζα ἀντέστη ἐπιμόνως εἰς τοῦτο.

Ἀνίσχυρος, ἐνώπιον αὐτῆς ἕνεκεν τῆς ἀπεριορίστου στοργῆς, ἣν ἔτρεφε πρὸς αὐτὴν δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐπιμείνῃ.

Κατεκλίνετο δὲ οὗτος εἰς σκοτεινὸν θαλαμίσκον παρακείμενον τοῦ τῆς θυγατρὸς του καὶ πολλάκις κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς ἤκουεν αὐτὴν ὁμιλοῦσαν ὑψηλοφώνως.

Νύκτα τινὰ εἰσελθὼν εἰς τὸν θάλαμόν της τὴν εὗρεν ὀρθίαν ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ ἐκτελοῦσαν χειρονομίας παράφρονος. Καὶ ἐν τούτοις, θὰ ἔλεγέ τις ὅτι εἴτε ἐξ ὑπνώσεως στοργῆς, εἴτε ἐκ τρόμου, ἡ παρουσία τοῦ πατρός της ἐπέφερεν αἰφνιδίαν γαλήνην ἐπὶ τοῦ πνεύματός της, διότι αὐτοῦ ἐμφανιζομένου ἡ θυγάτηρ ἐσιώπα καὶ ἀπεκοιμᾶτο πάραυτα.

Κατὰ τὰς νύκτας λοιπὸν ἐκείνας, ὁ ἀγροφύλαξ ἠγρύπνει παρὰ τὸ προσκαιφάλαιόν της ἵνα καταστήσῃ τὸν ὕπνον της ἡσυχώτερον.

Πλέον ἢ ἅπαξ, κατὰ τὰς ἀνὰ τὸ δάσος ἐκδρομάς του συνήντα τὴν Ἔμμαν.

Ἡμέραν δέ τινα τῇ ἐξωμολογήθη τὰ ἑξῆς·

— Εἶμαι πολὺ δυστυχισμένος, δεσποινίς, τῇ εἶπε κλαίων καὶ προσπαθῶν διὰ τῶν χειρῶν νὰ κρύψῃ τὰ ὄμματά του, ναῖσκε, εἶμαι πολὺ δυστυχισμένος, καὶ ἡ αἰτία εἶναι ἡ ἀρρώστια τῆς κόρης μου . . . Εἶμαι βέβαιος πῶς ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα μοῦ εἶναι γραμμένο νὰ τὴν χάσω . . . σιγὰ σιγὰ μᾶς ἀφίνει ὑγεία . . . Ἔχει ὥραις ὅπου εἶναι 'σὰν τρελλή . . . Καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὸν καϋμό μου κοντεύω καὶ ἐγὼ νὰ γείνω τρελλός, μὴ γνωρίζοντας πῶς πρέπει νὰ τὴν κυττάξω, πῶς νὰ τῆς δώσω τὴν φαιδρότητά της καὶ ὅλη τὴν εὐτυχία ὅπου ἔχασε.

— Θὰ ἔλθω νὰ τὴν ἰδῶ, εἶπεν ἡ Ἔμμα.

— Ὦ ! εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, δεσποινίς . . . Πολὺ πιθανὸ νὰ στενοχωριέται

'στὸ μοναχικό μας σπῆτι μέσα 'στὰ βάθη τῶν δασῶν. Γιατρεύσατέ την, δεσποινίς, μὲ τὸ ὡραῖο καὶ ἀγγελικό σας χαμόγελο ὅπου εἶναι βάλσαμο, καὶ μὲ τὴν μαγεῖα τῶν γλυκῶν σας 'ματιῶν ὅπου ἐγεννήθησαν νὰ λένε χίλιαις δυὸ παρηγοριαῖς... Γιατρεύσατέ την καὶ κάμετέ την νὰ γείνῃ καὶ πάλιν εὐτυχισμένη καθὼς ἦταν πρωτοῦ.

— Ναὶ, ναὶ, σᾶς τὸ ὑπόσχομαι ὅτι θὰ ἔλθω . . . Αἱ νεαραὶ κόραι γνωρίζουσι νὰ συνενοῶνται πολὺ καλὰ μεταξύ των . . . Ἐὰν αὕτη κατέχεται ὑπὸ ἀνίας ἢ λύπης, ἐγὼ θὰ προσπαθήσω νὰ τὴν παρηγορήσω καὶ νὰ παράσχω εἰς τὴν κόρην σας στιγμὰς εὐφροσύνους.

— Καὶ θὰ ἔλθετε νὰ τὴν ἴδητε τώρα εὐθύς ;

— Δὲν ἔχω ἄλλην ὥραν διαθέσιμον παρὰ μόνον τὴν κυριακήν.

— Πολὺ καλὰ, δεσποινίς, καλῶς νὰ ὡρίσητε. Ἂς εἶναι καὶ τὴν κυριακή. Ἡ Ρόζα καὶ ἐγὼ θὰ σᾶς περιμένομεν τὸ δίχως ἄλλο.

Καὶ ὁ τάλας πατὴρ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν παρηγορηθεὶς κατά τι, καὶ ὑπὸ μικρᾶς ἐλπίδος βαυκαλιζόμενος.

Πράγματι δὲ περὶ τὴν μεταμεσημβρίαν τῆς κυριακῆς, εἶχεν ἰδεῖ τὴν Ἔμμαν ἀφικνουμένην.

Ὁ ἀγροφύλαξ συστήσας τὴν Παιδαγωγὸν εἰς τὴν κόρην του, ἔσπευσε νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ θαλάμου ὅπως τὰς ἀφήσῃ μόνας. Εἶτα λαβὼν τὸ τυφέκιον καὶ τὸν κυνηγετικὸν σάκκον του κατηυθύνθη εἰς τὸ δάσος.

Ὅταν τὴν ἑσπέραν ἐπανῆλθεν, ἡ γοητεία τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ εἶχεν ἐπενεργήσῃ ἤδη ἐπὶ τῆς Ρόζης, διότι ὁ πατήρ της ἐφαντάσθη ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτῆς δὲν ἦτο σκιθρωπὸν καὶ ὅτι ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς δὲν ἐξήρχοντο εἰμὴ ἀνεπαισθήτως μόνον λάμψεις συνεπείᾳ τοῦ κατέχοντος αὐτὴν πυρετοῦ ἀναμφιβόλως.

— Ἡ δεσποινὶς Ἔμμα ἔμεινε πολὺν ὥραν ;

— Ἀνεχώρησε πολὺ ἀργά.

— Πῶς τὴν ηὗρες ; Σὲ ἀρέσει ;

— Μὲ φαίνεται ὅτι τὴν ἐγνώρισα πρὸ πολλοῦ καιροῦ καὶ ὅτι τὴν ἠγάπων πάντοτε.

Ἡ Ἔμμα ἐπανήρχετο εἰς Μιλεπερτίους ὅσον ἠδύνατο συνεχέστερον. Ἤδη ἡ ὑγεία τῆς Ρόζας ἐτρέπετο μὲν ἐπὶ τὰ βελτίω, ἀλλ' ἡ λύπη αὐτῆς δὲν διεσκεδάσθη εἰσέτι. Ἐνίοτε δὲ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐνεφανίζοντο δάκρυα. Συνεχῶς ἐπίσης τὸ ἁπλανὲς βλέμμα της καθηλοῦτο ἐπὶ ἀορίστου τινὸς σημείου, καὶ ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας αὐτῆς διεζωγραφεῖτο αἴσθημα φρίκης κάτι τι τὸ τρομακτικὸν ὅπερ τὴν ἐξηνάγκαζε νὰ τρέμῃ σύσσωμος· καὶ τότε δι' ἀλλοκότου τινὸς χειρονομίας ἐκάλυπτε διὰ τῆς χειρὸς τοὺς ὀφθαλμούς της, προσπαθοῦσα νὰ ἐκδιώξῃ ὀχληρὰν ὀπτασίαν κατατρύχουσαν τὸ πνεῦμά της,

Κατὰ τὴν ἐπάνοδον δὲ μιᾶς ἐκ τῶν ἐπισκέψεών της τούτων ἐσπέραν τινὰ, εὑρέθη ἀντιμέτωπος τοῦ Ρολάνδου.

Ὁ μείραξ ἐκράτει ἐκ τῆς ἁλύσσεως ὑπερμεγέθη κύνα, ὅστις ἐχρησίμευεν ὡς φύλαξ τῆς ἐπαύλεως καὶ τὸν ὁποῖον δὲν ἐγκατελίμπανον ἐλεύθερον παρὰ τὴν νύκτα μόνον διὰ τὸ ἄγριον καὶ ἀτίθασσον αὐτοῦ. Ὁ Καίσαρ — τοιοῦτον ἦν τὸ ὄνομα τοῦ κυνὸς—δὲν ἐγνώριζεν εἰς τὴν ἔπαυλιν ἢ τὸν κηπουρὸν, ὅστις ἦν ἐπιφορτισμένος νὰ τῷ φέρῃ τὴν τροφήν του, καὶ τὸν Ρολάνδον, διὰ τὸν ὁποῖον ἐφαίνετο τρέφων ἰδιάζουσαν ὅλως φιλίαν.

Μόνοι, ὁ κηπουρὸς καὶ ὁ Ρολάνδος ἠδύναντο νὰ τὸν πλησιάσωσιν ἀφόβως.

Ὁ μολοσσὸς εἰς τὴν θέαν τῆς νεαρᾶς κόρης ἤρξατο ὑλακτῶν καὶ δεικνύων τοὺς φοβεροὺς ὀδόντας του.

Ὁ Ρολάνδος τὸν ἐθώπευσεν ἡσύχως.

— Ἡσυχία, Καίσαρ μου . . . ἡσυχία . . . μὴ ὀργίζεσαι . . . Τὸ βλέπω καὶ ἐγὼ ὅτι δὲν ἀγαπᾷς τὴν νεοελθοῦσαν, δὲν εἶναι ἀληθές ; Τὸ εἰξεύρω ὅτι περιφρονεῖς τὴν παιδαγωγὸν, καὶ θὰ ἐπεθύμεις νὰ τῆς τὸ ἀποδείξῃς καὶ διὰ τῶν ὀδόντων σου ! . . . Αἴ, λοιπόν ! εἶσαι καὶ σὺ καθὼς ἐγὼ, Καίσαρ.

Ἡ Ἔμμα ἠθέλησε νὰ λάβῃ ἑτέραν διεύθυνσιν.

Τότε ὁ Ρολάνδος ἐννοήσας τὸν σκοπόν της, ἐτέθη μεταξὺ αὐτῆς, καὶ κρατῶν πάντοτε τὸν μολοσσὸν ἐκ τῆς ἁλύσσεως, ἐξεφράγη εἰς σαρκαστικὸν γέλωτα.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς, εἰς τὴν θέαν τῶν ἐξαγριωθέντων χαρακτηριστικῶν αὐτοῦ καὶ τῆς καταπληκτικῆς ὠχρότητός του, κατεννόησεν ὅτι ὁ νεανίας εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ μιᾶς τῶν συνήθων αὐτοῦ κρίσεων, ἤτοι κρίσεων ὀργῆς καὶ νευρικῆς ἐξάψεως τὰ μάλα ἐπιφόβων.

— Κύριε, εἶπεν αὕτη, εἶναι ἤδη ἀργὰ, καὶ ἐπομένως ἐπιτρέψατέ μοι νὰ διέλθω.

— Τώρα ἀμέσως. . . ἀλλὰ προηγουμένως θὰ μοὶ παραχωρήσητε ὀλίγας στιγμάς.

— Ὄχι, δὲν ἔχω τίποτε νὰ σᾶς εἴπω. . . Ἐὰν εἶχον τίποτε νὰ σᾶς ὁμιλήσω, θὰ ἐξέλεγον ἓν ἄλλο μέρος καὶ μίαν ἄλλην στιγμήν. Σᾶς παρακαλῶ διὰ δευτέραν φορὰν νὰ μὲ ἀφήσητε ἐλευθέραν τὴν δίοδον.

— Ὄχι.

— Τότε, θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὰ ἴδια.

— Ἓν κάμητε ἓν βῆμα πρὸς τὰ ὀπίσω θὰ ἀφήτω ἐλεύθερον τὸν σκύλον μου. . . Ἄλλως τε, ὁ Καῖσαρ δὲν σᾶς ἀγαπᾷ. . . ὁμοιάζει ἐμέ. . . παρατηρήσατέ τον ! . . .

— Αὐτὸ εἶναι ἀληθὲς, ὑπέλαβεν ἐκείνη μετὰ εἰρωνείας. . . διαβλέπω καὶ εἰς τοὺς δύο ὑμᾶς τὴν αὐτὴν σχεδὸν ἀγριότητα καὶ θὰ ἐδικαιούμην μάλιστα νὰ ἐρωτήσω ἐμαυτὴν τίς ἐκ τῶν δύο ὑμῶν εἶναι ὁ διδάξας εἰς τὸν ἄλλον τὴν κακεντρέχειαν. . .

Ὁ Ρολάνδος ἐφρικίασε πρὸς στιγμὴν καὶ ἔκυψε τὰ ὄμματα ἐπὶ τοῦ κυνός του,

ἕτοιμος ἴσως νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀπειλῆς του. Δὲν ἐτόλμησε μὲν νὰ πράξῃ τοῦτο, ἀλλ' ἐπὶ τῶν χειλέων του διεζωγραφήθη ἓν μοχθηρὸν μειδίαμα.

— Δεσποινὶς, εἶπεν, ἰδοὺ ἤδη ἡ τρίτη φορὰ καθ' ἣν σᾶς καταλαμβάνω ἐξερχομένην ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ ἀγροφύλακος Σουβίς. . .

— Ἡ Ρόζα εἶναι ἀσθενής. . . Θὰ ὤφειλον λοιπὸν νὰ κρύπτωμαι καθ' ἣν στιγμὴν θὰ ἐτκόπευον νὰ κατευθυνθῶ πρὸς ἐπίσκεψίν της ;

— Ὀλίγον μὲ ἐνδιαφέρει. . . Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔχω νὰ σᾶς δώσω μίαν διαταγήν.

— Διαταγήν ;

— Ναί.

— Προέρχεται ἐκ μέρους τῆς μητρός σας ; Σᾶς εἶχον εἰπεῖ πολλάκις ἤδη ὅτι δὲν σκοπεύω νὰ δίδω οὐδεμίαν προσοχὴν εἰς τὰς φαντασιοπληξίας καὶ ἰδιοτροπίας σας.

— Αὐτὸ θὰ τὸ ἴδωμεν ἐντὸς ὀλίγου. . . Ἀκούσατε. . . αἱ πρὸς τὴν Ροζαν ἐπισκέψεις σας μὲ ἀπαρέσκουσι. . .

— Λυποῦμαι πολὺ διὰ τὴν ἀπαρέσκειαν αὐτήν . . .

— Θὰ παύσητε λοιπὸν αὐτάς !

Ἡ Ἔμμα κατελήφθη ὑπὸ τρόμου.

Ὁ Ρολάνδος ἐξηκολούθει θωπεύων τὸν κύνα ὅπως τὸν ἀναγκάσῃ νὰ μένῃ ἥσυχος. Ὁ μολοσσὸς ἦν ὑπερμέτρως ἐξηγριωμένος, καὶ ἕτοιμος εἰς τὸ πρῶτον σύνθημα νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τῆς νεαρᾶς κόρης.

— Δὲν θὰ παύσω αὐτὰς παρὰ τότε μόνον ὅτε αὗται θὰ ἀπήρεσκον εἰς τὴν μητέρα σας ἢ τὸν Σουβίς.

— Δεσποινὶς, εἶπεν ἐκεῖνος διὰ φωνῆς ὀργύλου καὶ προσπαθῶν νὰ κατανικήσῃ τὴν καταλαβοῦσαν αὐτὸν μῆνιν, δεσποινὶς, σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι ἔχετε ἄδικον νὰ μὲ καταφρονῆτε . . . Ὦ ! πόσον σᾶς μισῶ . . . Ναὶ, μάθετε ὅτι τὸ μῖσός μου εἶναι ἔνστικτον καὶ ἀπεριόριστον . . . Σᾶς μισῶ διότι εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ γείνητε πρόξενος τῆς δυστυχίας μου, διότι θὰ φέρετε δυστυχίαν εἰς ἐμὲ, εἰς τὴν οἰκογένειάν μου, εἰς ὅλους, εἰς ὅλους ἀνεξαιρέτως, ἀκούετε; Δὲν θέλω νὰ ἐπανίδετε τὴν Ρόζαν...

— Διατί ; Δότε μοι μόνον μίαν εὐλογοφανῆ δικαιολογίαν . . . καὶ ἀμέσως ὑπακούω . . .

— Δὲν θὰ εἴπω τίποτε.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μάθετε λοιπὸν ὅτι δὲν λαμβάνω ὑπ' ὄψιν οὔτε κἂν τὰς ἀπειλάς σας αὐτάς.

— Ὦ ! ἀθλία ! ἀθλία ! Συμφορὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου ! Ἤδη δὲν εἶμαι ὑπεύθυνος εἰς τίποτε ! . . .

Ὁ Ρολάνδος εἶχεν ἀποβῆ μανιώδης.

Ὁ κύων ὑλάκτει μετὰ σφοδροτέρας μανίας

— Δεσποινὶς, βλέπετε πολὺ καλὰ ὅτι γίνεσθε αἰτία νὰ ὑποφέρω, ὅτι ὑμεῖς εἶ-

σθε ἡ ὑπαίτιος τῆς δυστυχίας μου, ἀφοῦ μὲ ἀναγκάζετε νὰ γείνω εἷς ἄθλιος, εἷς ἐγκληματίας ἴσως. Θέλω νὰ μὲ ὁρκισθῆτε τώρα ἀμέσως ὅτι δὲν θὰ ἐπανίδετε πλέον τὴν Ρόζαν, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἐὰν δὲν μὲ ὑπακούσητε θὰ διατάξω τὸν κύνα νὰ ὁρμήσῃ καθ' ὑμῶν. . .

Ἡ δύσμοιρος νέα ἔρριξε κραυγὴν φρίκης καὶ ὅλως ἔντρομος ἠτένισε τὰ περὶ αὐτήν.

Οἴμοι ! πέριξ αὐτῆς, οὐδὲν ἄλλο ὑπῆρχεν ἢ μόνον οἱ θάμνοι τοῦ δάσους, οὐδὲν ἄλλο ἢ τὰ παμμεγέθη καὶ ἀπαθῆ δένδρα, οὐδὲν ἄλλο ἢ τὸ σκότος τῆς προσεγγιζούσης νυκτός.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἔβλεπεν ἑαυτὴν ἀπειλουμένην ὑπὸ φρικαλέου κινδύνου !

— Ἔχετε δίκαιον, εἶπεν ἐκείνη . . . Εἶσθε πράγματι λίαν ἄνανδρος καὶ λίαν ἄθλιος.

— Ἀπαντήσατε δέχεσθε ἢ ὄχι ;

Ἡ Ἔμμα οὐδεμίαν ἔδωκεν ἀπάντησιν.

— Ἀποκριθῆτε δὲν θελω νὰ σᾶς περιμένω οὐδὲ ἐπὶ μίαν μόνην στιγμήν . . .

Καὶ ἐν τούτοις ὁ καταλαβὼν τὴν Ἔμμαν φόβος ὑπῆρξεν παροδικός.

Ἐπανέκτησεν αἰφνιδίως τὴν γαλήνην τοῦ πνεύματος, καὶ πράγματι εἶχεν ἀποβῆ τοσοῦτον ἤτυχος καὶ ἀπαθὴς, ὥστε θὰ ἔλεγέ τις ὅτι οὐδεμίαν ἔδιδε προσοχὴν ἐπὶ παντὸς ὅ,τι διεδραματίζετο πέριξ αὐτῆς, ὅτι ὁ κίνδυνος εἰς ὃν ἐξετίθετο ἑκουσίως ἦτο ἀνάξιον λόγου συμβεβηκός.

— Ἤθελον ἐρυθριάσει ἐξ αἴσχους ἐὰν ὑπήκουον εἰς τὰς ἀπειλάς σας. Εἶσθε ἐλεύθερος νὰ πράξητε ὅ,τι θέλετε !

— Ὦ ! τὴν ἀθλίαν ! τὴν ἀθλίαν ! ἐφώνησεν ὁ Ρολάνδος.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπαλλάσσεται τῆς ἀλύσσεως δι' ἧς ἦτο περιτετυλιγμένη ἡ χεὶρ αὐτοῦ.

Ὁ μολοσσὸς ἐλεύθερος ἀφεθεὶς, ἐπιξέει τὴν γῆν διὰ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν.

Τότε δὲ λίαν χαμηλοφώνως ὁ μετραξ ἐπιλέγει.

— Ἐμπρός ! Κατσαρ, ὥρμησε κατ' αὐτῆς !

Τὸ ζῶον ἐφορμᾷ ἀκατασχέτως. . . καὶ ἵσταται ἐξ ἀποστάσεως δύο ἢ τριῶν βημάτων ἔναντι τῆς Ἔμμας.

Θὰ ἔλεγε τις ὅτι ὁ κύων ἐδίσταζε νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν διαταγὴν τοῦ κυρίου του.

— Ἐμπρός ! Κατσαρ, ὥρμησε κατ' αὐτῆς ! ἐφώνησεν ἐκ νέου ὁ Ρολάνδος ἐν τῇ ἐξάψει τῆς παραφορᾶς αὐτοῦ.

Τότε ὁ μολοσσὸς συμπτύσσεται πρὸς στιγμὴν, εἶτα ἀνορθωθεὶς ἑτοιμάζεται νὰ ἐπιπέσῃ κατὰ τῆς νεκρᾶς Παιδαγωγοῦ.

Πλὴν δὲν κατωρθοῖ νὰ ἀφιχθῇ μέχρις αὐτῆς.

Πυροβολισμὸς ἀντήχησε. . .

Αἰφνιδίως δὲ, οἱονεὶ πτηνὸν πληχθὲν ἐν τῇ πτήσει αὐτοῦ, ὁ μολοσσὸς καταπίπτει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὑπὸ σφαίρας βληθεὶς ἐν πλήρει καρδίᾳ.

Καὶ τὸ δύσμοιρον ζῶον, ἀσπαῖρον, καὶ αἱμάσσον ἐκπνέει πρὸ αὐτῶν τῶν ποδῶν τῆς νεαρᾶς κόρης.

Ὁ Ὀράτιος ἐμφανίζεται ἄφνης ἐκεῖ κρατῶν τὸ τυφέκιόν του ἀνὰ χεῖρας καὶ, ἐνώπιον τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ του, ὁ Ρολάνδος παραμένει ἐκστατικὸς, ἄφωνος, καὶ ἀκίνητος δίκην ἀγάλματος.

Ὁ δοὺξ εἶχεν ἰδεῖ λοιπὸν τὰ πάντα ; ἐγένετο λοιπὸν αὐτόπτης μάρτυς τοῦ διαπραχθησομένου ἐγκλήματος ;

Φυσικῶς δὲν θὰ ἠδύνατό τις νὰ παραδεχθῇ τοῦτο, τόσον ἐφαίνετο γαλήνιος.

Περιωρίσθη δὲ μόνον νὰ εἴπῃ εἰς τὸν ἀδελφόν του.

— Διατί λοιπὸν ἐξέρχεσαι ἔχων τὸν κύνα αὐτὸν ἐλεύθερον ; Δὲν λαμβάνεις ὑπ' ὄψιν ὅτι πιθανὸν νὰ ἔδακνε τὴν νέαν αὐτήν ;

Καὶ πρὸς τὴν Ἔμμαν ἀποταθεὶς ἥτις ἔτρεμε σύσσωμος καὶ μόλις συνεκράτει ἑαυτὴν, ἐπεῖπεν·

— Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς προσφέρω τὸν βραχιονά μου, δεσποινὶς, ὅπως εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ἔπαυλιν.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς δέχεται προθύμως, διότι γνωρίζει ὅτι ἄνευ ὑποστηρίγματος δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ βαδίσῃ.

Τόσον δὲ ἦτο συγκεκινημένη καὶ ἑτοιμόρροπος, ὥστε ὁ Ὀράτιος ἀνὰ πᾶν βῆμα ἠναγκάζετο νὰ τὴν ὑποστηρίζῃ ὅπως μὴ καταπέσῃ.

Ἡ Ἔμμα ἐπεστηρίζετο ἐπὶ τοῦ νεαροῦ συνοδοῦ της δι' ὅλων τῶν δυνάμεων αὐτῆς.

Ἐκεῖνος τὴν ἠτένιζε τὰ μάλα ἔκπληκτος καὶ οἱονεὶ ἀποθαυμάζων αὐτήν.

— Εἶχον ἰδεῖ τὰ πάντα, δεσποινὶς, τῇ εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ . . . Εἰξεύρετε ὅτι εἶσθε οὐ μόνον γενναία ἀλλὰ καὶ ἀτρόμητος ;

— Ναὶ, εἶπεν ἐκείνη, προσπαθοῦσα νὰ μειδιάσῃ . . . ἀλλ' ἤδη, φοβοῦμαι, φοβοῦμαι . . .

— Συνέλθετε ! διότι πᾶς φόβος ἐξέλειπεν πλέον . . .

Ὁ νεαρὸς ἀνὴρ ἀκουσίως, συνέθλιψε ἐπὶ τοῦ βραχιονός του τὸν τῆς νεάνιδος.

Καὶ τὴν φορὰν ταύτην, ἐὰν ἡ ὠχρότης τῆς Ἔμμας ἐγένετο καταφανεστέρα, ἐὰν οἱ ὡραῖοι ὀφθαλμοί της ἐκλείσθησαν, ἐὰν τὰ χείλη της ἡμιανοίχθησαν ἀφέντα παρατεταμένην στοναχὴν, πάντα ταῦτα δὲν ἐπήγαζον πλέον ἐκ τοῦ φόβου αὐτῆς. Ὅλα ταῦτα προήρχοντο ἐκ τοῦ ἀγνοῦ ἔρωτός της! Ὁ δοὺξ, ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ τοῦτο, τὴν τελευταίαν ταύτην συγκίνησιν, τὴν ἀπέδιδεν εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς φρικαλέας σκηνῆς εἰς ἣν ὅλως τυχαίως εἶχεν ἐπεμβῆ.

— Θέλετε νὰ σταθῶμεν πρὸς στιγμὴν, δεσποινὶς, πρὸς ὀλίγην ἀνάπαυλαν ;

— Ὄχι, ὄχι, διότι βιάζομαι νὰ ἐπανακάμψω εἰς τὴν ἔπαυλιν.

Καὶ ἐποιήσαντο βήματά τινα εἰσέτι ἄκραν τηροῦντες σιωπήν.

Δὲν ἤκουέ τις δὲ οὐδένα ἄλλον θόρυβον ἐν τῷ δάσει. Πέριξ αὐτῶν ἐπεκράτει τελεία νηνεμία. Ὅλα τὰ ἡμερόβια πτηνὰ εἶχον κατασκηνώσει, ἐνῷ τὰ νυκτόβια δὲν ἐξηγέρθησαν εἰσέτι.

Οἱ βηματισμοὶ τῶν δύο νέων ἀντήχουν ἐν μέσῳ τῆς ἐσπερινῆς σιγῆς οἱονεὶ οἱ βηματισμοὶ δύο φαντασμάτων.

Ἡ Ἔμμα ἤρξατο ἤδη ἀναπνέουσα πλέον ἐλευθέρως ἢ πρό τινων ἔτι στιγμῶν.

Ὁ Ὁράτιος ἠσθάνθη τὸν βραχίονα τῆς Ἔμμας ἀποβαίνοντα μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐλαφρότερον ἢ μᾶλλον μόλις ἐπιψαύοντα τὸν ἰδικόν του.

Τὸ θάλπος δὲ τῆς συνεπαφῆς ἐκείνης εἶχεν εἰσδύσει μέχρι τῶν μυχίων τῆς ψυχῆς του, διὸ, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἀνέσυρεν ἠρέμα τὸν βραχιονά της, ὁ δοὺξ ἐθλίβη καιρίως.

Ἡ Ἔμμα προέβη εἰς τοῦτο διότι ἠσθάνετο ἤδη ἑαυτὴν ἱκανὴν νὰ βαδίζῃ μόνη.

— Δεσποινίς, εἶπεν αἴρνης ὁ Ὁράτιος, ἐννοήσατε τέλος πάντων πόθεν νὰ προέρχηται τὸ καθ' ὑμῶν μῖσος τοῦ ἀδελφοῦ μου;

— Ὄχι, σᾶς τὸ ὁρκίζομαι.... Μάτην ἐζήτησα νὰ ἀνακαλύψω τὴν πηγὴν τοῦ μίσους τούτου, πλὴν φεῦ! ὅλαι αἱ προσπάθειαί μου ἀπέβησαν ῥοπαὶ... Τὸ ἀλλόκοτον τοῦτο μῖσος εἶναι ἀδικαιολόγητον, ἀφοῦ δὲν ἐγεννήθη ἢ κατὰ τὴν ἐπαύριον μόνον τῆς εἰς τὴν ἔπαυλιν ἀφίξεώς μου... Πώποτε ὁ ἀδελφός σας δὲν μὲ εἶχεν ἴδει, καὶ ἐγὼ δὲν τὸν ἐγνώριζον. Εἰξεύρω ὅτι εἶναι ἀσθενὴς ἢ μᾶλλον... ὅτι εἶναι νευροπαθής, καὶ ὅτι ἡ νευροπάθεια αὕτη ἐπεφάνη κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δολοροννίας τοῦ Ζιρόδιας καὶ τῆς συλλήψεώς σας. Τὸν συγχωρῶ λοιπὸν ἑκουσίως ἐπειδὴ δὲν δύναμαι νὰ τὸν ἐκλάβω ὑπεύθυνον.

— Εἶσθε καλή...

— Καὶ ἐν τούτοις παρ' ὅλας τὰς ληφθείσας ὑπ' ἐμοῦ προφυλάξεις, παρ' ὅλην τὴν παρεχομένην ἐκ μέρους μου σύνεσιν, καίτοι πάντοτε τρόπως προσπαθῶ νὰ προλάβω πᾶσαν ἀφορμὴν ἔριδος, καίτοι ἀφίνω αὐτὸν ἐλεύθερον τῆς ἐργασίας ἣν τῷ παρεῖχον, καὶ ἐν τούτοις, εἶμαι πλέον ἢ βεβαία ὅτι τὸ μῖσός του ἐπαυξάνει ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ... παραδόξως... Τὸ ἀνεξήγητον καὶ ἀλλόκοτον τοῦτο πάθος δὲν δύναται πλέον νὰ τῷ ἀνεχθῇ ἡ καρδία μου... εἶναι ὑπέρτερον τῶν δυνάμεών μου, μὲ καταβάλει τόσον καιρίως ὅσον δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῆτε.

— Ἀλλὰ τέλος πάντων, εἰς τί σᾶς μέμφεται;

— Τῷ φαίνεται ὅτι ἐγὼ καθίσταμαι πρόξενος δυστυχίας... εἰς αὐτὸν... εἰς ὅλους ἀνεξαιρέτως...

— Φληναφήματα παιδαριώδη!

— Φληναφήματα τὰ ὁποῖα κατήντησαν δι' ἐμὲ λίαν ἀπεχθῆ, κύριε. Πρὸ ὀλίγου εἰσέτι εἴχετε ἰδεῖ αὐτόν, προσέθηκε περιλύπως.

— Διελάβετε περὶ ὅλων αὐτῶν εἰς τὴν μητέρα μου;

— Ὄχι, ὄχι ποτέ, ποτὲ δὲν ἀνέφερα τὸ παραμικρὸν εἰς τὴν μητέρα σας... Καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ τῇ εἴπετε τίποτε... Ἐὰν τὸ ἐμάνθανεν ὁ ἀδελφός σας τότε τὸ μῖσός του θὰ ἐπηύξανεν ἔτι μᾶλλον.

Νέα σιωπὴ ἐπηκολούθησε. Προσήγγιζον εἰς τὴν ἔπαυλιν.

Ἐκεῖ δὲ ἐνώπιον τῶν ἐρειπείων ἔστησαν.

— Ἔχετε δίκαιον, εἶπεν ὁ δοὺξ, διότι πράγματι δὲν ἀναγνωρίζω πλέον τὸν ἀδελφόν μου... Ὦ! πόσον παρήλλαξε ὁ μέχρι τῆς χθὲς ἄμεμπτος χαρακτήρ του... Αὐτὸς, ὁ τέως τόσον μειλίχιος, ὁ τόσον φαιδρός, ὁ σφριγῶν ἐκ ζωῆς ἐνεργητικῆς καὶ ἐπιζήλου, ὁ ἔχων ἀπεριόριστον καὶ παραδειγματικὴν τὴν μεγαθυμίαν νὰ καταντήσῃ μέχρι τηλικούτου βαθμοῦ χαμερπείας καὶ ἀνανδρίας...

— Θέλετε νὰ σᾶς εἴπω ἀποκλειστικῶς πᾶν ὅ,τι σκέπτομαι;

— Θὰ σᾶς παρεκάλουν μάλιστα.

— Τὸ παιδίον αὐτὸ φυλλάτει εἰς τὴν καρδίαν σοβαρὸν μυστικόν...

— Ναὶ, καὶ ἐγὼ αὐτὸς τὸ ἐσκέφθην ἤδη, καθὼς ὑμεῖς... ἀλλ' ὁποίου εἴδους μυστικόν; Ὑποπτεύετε τὴν φύσιν αὐτοῦ δεσποινίς;

— Ὄχι.

— Τὸν ἐρωτήσατε ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου;

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἀνετριχίασεν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ τρόμου ὃν ὁ μεῖραξ ἐνέπνευσεν αὐτῇ.

— Ἐὰν αὐτὸς ὑπωπτεύετο πᾶν ὅ,τι σᾶς εἶπον πρὸ μικροῦ... ἐὰν ἐδοκίμαζον νὰ ἀποσπάσω ἐξ αὐτοῦ τὸ μυστικὸν οὗτινος μαντεύω τὴν ὕπαρξιν, θὰ μὲ ἐφόνευε...

— Ὦ! Θεέ μου, τί λέγετε;

— Τὴν ἀλήθειαν, κύριε, διότι τὸν θεωρῶ ἱκανὸν νὰ προβῇ ἕως ἐκεῖ.

— Καὶ τί ἆρά γε θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποκρύψῃ ἐξ ὑμῶν; ἐψυθύρισεν ἀνήσυχος ὁ δοὺξ.

Τῷ ἐπήρχετο εἰς τὸν νοῦν κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἡ ἀνάμνησις τῶν κατὰ τῆς δουκίσσης βανυστοτήτων τοῦ Ρολάνδου, ὅταν ὁ δοὺξ ἠνάγκαζε τὸν ἀδελφόν του νὰ κλίνῃ τὸ γόνυ ἐνώπιον τῆς μητρός του αἰτῶν παρ' αὐτῆς συγγνώμην.

— Κύριε, ὑπέλαβεν ἡ Ἔμμα μετὰ παρακλητικοῦ τόνου, δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι μοὶ ὑπεσχέθητε νὰ μὴ εἴπετε οὐδεμίαν λέξιν εἰς τὴν κυρίαν Βιλερὸϛ ἐκ παντὸς ὅ,τι διεδραματίσθη κατὰ τὴν ἑσπέραν αὐτήν;

Ἐκεῖνος ἐφάνη διστάζων, διὸ ἡ Ἔμμα ἐπηκολούθησε·

— Ἐὰν διελάβετε περὶ τούτου, κύριε, τότε θὰ ἠναγκαζόμην νὰ ἐγκαταλείψω τὴν οἰκίαν σας...

— Ὄχι, ὄχι, ἐψέλλισεν ὁ δοὺξ μετὰ θέρμης, δὲν θὰ εἴπω οὐδέν, σᾶς τὸ ὑπόσχομαι ἐκ νέου ἀλλ' ἐπὶ μίαν συμφωνίαν μόνον. Ἡ συμφωνία δὲ αὕτη, δεσποινίς,

ἀποβλέπει εἰς τοῦτο· ἐὰν ὁ Ρολάνδος προβῇ εἰς νέαν καθ' ἡμῶν ἀπόπειραν τῆς αὐτῆς φύσεως, τότε δέον νὰ τὸ μάθω, αὐθωρεί. Μὲ ἐννοεῖται ;

— Πολὺ καλὰ θὰ ἐκπληρώσω τὴν ἐπιθυμίαν σας.

Ὁ Ὀράτιος ἐδράξατο τὴν χεῖρα τῆς Παιδαγωγοῦ καὶ ἥρξατο θλίβων ἠρέμα αὐτήν.

Καὶ ἐν μέσῳ τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς, ἡ Ἔμμα ἤκουσε τὰ προσφιλῆ δι' αὐτὴν χείλη νὰ ψιθυρίζωσιν·

— Εἶσθε ἐπίσης καλὴ ὅσον καὶ ἀτρόμητος, ἐπίσης ὡραία ὅσον καὶ καλή . . . . Ὅσον ἀφορᾷ δὲ διὰ τὸ δυστυχὲς αὐτὸ παιδίον, μοὶ φαίνεται, ὅτι ἐπὶ τέλους διὰ μέσου ὑμῶν, δεσποινὶς, θὰ ἀνακτήσωμεν τὴν γαλήνην καὶ τὴν εὐτυχίαν ἐν τῷ οἴκῳ ἡμῶν.

Ἀρεὶς δὲ αὐτὴν τεταραγμένην σφόδρα, ἐτράπη ἐκ νέου εἰς τὴν πρὸς τὸ δάσος ἄγουσαν.

Τότε ἡ Ἔμμα ἐκαθέσθη ἔναντι τῶν ἐρειπίων ὅπως ἀναλάβῃ τὴν ἠθικὴν ἠρεμίαν της, διότι ἡ καρδία της ἔπαλλε βιαίως.

Ὁ Ὀράτιος κατηυθύνετο εἰς συνάντησιν τοῦ ἀδελφοῦ του.

Εὗρε δὲ αὐτὸν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ἀκίνητον ἱστάμενον πρὸ τοῦ πτώματος τοῦ κυνός.

Καίτοι δὲ ὁ μεῖραξ ἤκουσε τοὺς βηματισμοὺς τοῦ ἀδελφοῦ του, δὲν ἐποιήσατο ὅμως οὐδεμίαν κίνησιν, οὐδὲ ἔστρεψε κἂν τὴν κεφαλήν. Ὁ Ὀράτιος λαβὼν αὐτὸν ἐκ τῆς χειρὸς τῷ εἶπεν·

— Ἐλθὲ, Ρολάνδε . . .

Ἐκεῖνος ἔχων τὴν κεφαλὴν κεκυφυῖαν ἀφέθη νὰ παρασυρθῇ ὑπ' αὐτοῦ ὅστις χαμηλοφώνως ὑπέλαβεν·

— Πόσον σὲ εὑρίσκω μεταβεβλημένον ! Εἰξεύρεις ὅτι δὲν σὲ ἀναγνωρίζω πλέον ἐγὼ, ὁ ἀδελφός σου ; Τί σοὶ ἔκαμε λοιπὸν αὐτὴ ἡ νεαρὰ κόρη διὰ νὰ τὴν καταδιώκεις μετὰ τηλικούτου μίσους, διὰ παρομοίας σκαιότητος ;

Ὁ Ρολάνδος παρέμεινε σιωπηλός· ὁ δοὺξ ἐπηκολούθησεν·

— Εἰπέ μοι λοιπὸν τί ἔχεις ἀπό τινος ἤδη καιροῦ ; Ἐὰν ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἐμφωλεύει μυστικόν τι, διατί τὸ μυστικὸν αὐτὸ δὲν τὸ ἐμπιστεύεσαι εἰς ἐμέ ; Μήπως ἐγὼ δὲν εἶμαι ὁ ἀδελφός σου ὅστις θὰ ὤφειλε νὰ γείνῃ συμμέτοχος τῆς λύπης σου, τῆς ἀλλοκότου ταύτης ἀνίας σου ;

Ἡ αὐτὴ σιωπὴ ἐκ μέρους τοῦ Ρολάνδου.

— Δὲν αἰσθάνεσαι λοιπὸν δι' ἐμὲ καμμίαν ἀδελφικὴν στοργήν ; Ἀπάντησον !

Ἡ αὐτὴ πείσμων σιωπή.

Τότε ὁ δοὺξ δὲν ἐπέμενε πλέον. Ἐβάδιζον παραπλεύρως ἀλλήλων χωρὶς νὰ διαμείψωσιν οὐδεμίαν λέξιν. Ἐγγὺς τῶν ἐρειπίων μόνον ἀπεχωρίσθησαν. Ὁ Ρολάνδος ἐξηφανίσθη πρὸ τὸ μέρος τῆς ἐπαύλεως, ἀλλ' ὁ Ὀράτιος ἰδὼν μακρόθεν

τὴν Ἔμμαν ἥτις ἐφαίνετο ρεμβάζουσα καὶ περίτρομος κατά τι εἰς τὴν προσέγγισιν αὐτοῦ, ἔσπευσε νὰ ἀφιχθῇ πλησίον της καὶ τότε διὰ μειλιχίου τόνου, τῇ εἶπε·

— Δὲν γνωρίζω ὁποῖον δρᾶμα ἐκτυλίσσεται εἰς τὴν καρδίαν ταύτην. Τῷ ὄντι πολλὰς ἐρωτήσεις . . . Ἤθελησα νὰ εἰσδύσω ὀλίγον εἰς τὴν ψυχήν του... αἱ πύλαι ὅμως τῆς ψυχῆς του δέν μοι ἠνοίχθησαν εἰσέτι . . . Δὲν εἶχεν ἀπαγγείλει οὔτε μίαν λέξιν . . . δὲν ἐφαίνετο δὲ οὔτε ἐξηγριωμένος καὶ οὔτε ὑπὸ τύψεων συνειδότος κατεχόμενος . . .

— Παράδοξον φαινόμενον ! ἐψιθύρισεν ἡ Ἔμμα.

— Μὴ ἀνησυχῆτε, δεσποινὶς, διότι ἐὰν πράγματι ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἐνυπάρχει ἀπόρρητόν τι, τὸ ἀπόρρητον αὐτὸ, πρώτος, ἐγὼ, ὁ ἀδελφός του, θὰ τὸ γνωρίσω καὶ κατόπιν ὑμεῖς.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριε, εἶσθε καλός.

Μετὰ τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις ἀπεχωρίσθησαν ἐκ νέου.

Περὶ τὴν ἐννάτην, μικρὸν πρὸ τοῦ γεύματος, ὅταν ὁ μαρκήσιος Δε Βιβαρὲζ δὲν ἀνεκράτει αὐτὴν, μὴ ἔχων ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν της, ἡ Ἔμμα ἀνήρχετο εἰς τὸν θάλαμόν της. Κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην, ὁ μαρκήσιος παρέμεινεν εἰς τὴν αἴθουσαν μετὰ τῆς δουκίσσης καὶ ἑπομένως ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἦτο ἐλευθέρα.

Ἐνῷ δὲ μόλις πέντε λεπτὰ εἶχον διαρρεύσει ἀφ' ἧς στιγμῆς εὑρίσκετο εἰς τὸν θάλαμόν της, ἤκουσεν αἴφνης κρουομένην τὴν θύραν τόσῳ ἀσθενῶς ὥστε ἡ Ἔμμα ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἀντελήφθη καλῶς.

Κατόπιν ἔτεινε τὸ οὖς. Ἤδη ἡ θύρα ἐκρούετο ἰσχυρότερον. Ἠκούσθη τρίτος κτύπος.

Ὅταν ἡ Ἔμμα εὑρίσκετο εἰς τὸν θαλαμόν της κανεὶς πώποτε δὲν διετάραττεν αὐτὴν καὶ ἑπομένως ἐνῷ κατάπληκτος ἠγέρθη ὅπως ἀνοίξῃ, εἶδε τὴν θύραν ἀνοιγομένην μετὰ προφυλάξεως.

Καὶ ταυτοχρόνως ἐνεφανίσθη ὁ Ρολάνδος, ἀνήσυχος καθ' ὑπερβολὴν, τρέμων σύσσωμος καὶ μόλις ὑποστηρίζων ἑαυτόν.

— Σεῖς εἶσθε, ἐψιθύρισεν ἐκείνη, ἔκθαμβος καὶ ἀναμένουσα ἐκ μέρους τοῦ νεανίσκου νέαν σκαιότητα, σεῖς ἐδῶ !

Ὁ Ρολάνδος ὑποτονθορίζων λέξεις ἀσυναρτήτους καὶ προσεγγίσας ἕδραν τινὰ ὑπέλαβεν·

— Μὴ φοβεῖσθε, σᾶς παρακαλῶ . . . μὴ φοβεῖσθε ποσῶς ! Ἔρχομαι ἐδῶ . . .

Καὶ διεκόπη.

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι αἱ λέξεις δὲν ἠδύναντο νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τοῦ λάρυγγός του.

Εἶτα ἀναλυθεὶς εἰς δάκρυα ἐπηκολούθησε δι' ἠχηρᾶς φωνῆς.

— Ἔρχομαι νὰ σᾶς ζητήσω συγγνώμην, συγγνώμην διὰ πᾶν ὅ,τι ἔπραξα μέχρι τοῦδε. Ναὶ, συγγνώμην . . . Ὦ ! δεσποινὶς, ἐγὼ δὲν εἶμαι κακὸς . . . ὄχι . . . δὲν πρέπει νὰ νομίσητε ὅτι εἶμαι εἷς ἄθλιος . . . Πᾶν ὅ,τι συμβαίνει δὲν προερ-

χεται ἐξ ἰδικοῦ μου σφάλματος . . . Ἄ ! ἐὰν ἐγνωρίζετε . . . ἐὰν ἐγνωρίζετε . . . εἶναι φρικαλέον. . . Δὲν δύναμαι ὅμως νὰ σᾶς εἴπω τίποτε. Ὄχι, οὔτε ὑμεῖς, οὔτε οἱ ἄλλοι δὲν θὰ μάθητε τίποτε. . . Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον ζητῶ ἐξ ὑμῶν εἶναι νὰ μὴ προσπαθήσητε νὰ μάθητε, ποτέ ! Ὄχι, ὄχι, δὲν εἶναι δυνατὸν τοῦτο . . . Σᾶς ὁρκίζομαι ὅμως, ὅτι δὲν εἶμαι κακός . . . Σύγγνωτέ μοι, σύγγνωτέ μοι !

— Σᾶς οἰκτείρω ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου καὶ σᾶς συγχωρῶ, εἶπεν ἡ Ἔμμα ὑπερμέτρως συγκινηθεῖσα διὰ πᾶν ὅ,τι ἔβλεπε, διὰ πᾶν ὅ,τι ὅλως ἀπροσδοκήτως ἔπληττε τὰς ἀκοάς της.

Καὶ μὴ ἀπαγγείλας οὐδεμίαν ἄλλην λέξιν, ἐτράπη εἰς φυγήν, οἱονεὶ αἰσχυνόμενος διὰ τὴν ἀδυναμίαν του.

Τὰ μάλα σκεπτικὴ, ἡ Ἔμμα ἐψιθύριζε·

— Τὸ παιδίον αὐτὸ δὲν δύναται νὰ μὲ μισῇ πλέον· ἄρα τὸ κατ' ἐμοῦ μῖσός του δὲν δύναται ἢ νὰ ἐλαττοῦται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν . . . τίς γνωρίζει δὲ ἐὰν δὲν μὲ ἀγαπήσῃ ἡμέραν τινά ;

Καί καθ' ἣν στιγμὴν παρεδίδετο εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως·

— Τόσα μυστήρια περιστοιχοῦσιν τὴν ἔπαυλιν ταύτην ὥστε μοὶ φαίνεται ὅτι ζῶσα ἐνταῦθα ζῶ ἐν μέσῳ τῶν ὀνείρων ἐκείνων ἔνθα ἐκτείνει τις τὰς χεῖρας ὅπως δράξηται ἀντικείμενα ἐξαφανιζόμενα ἀκαταπαύστως καὶ ἔνθα ὁ νοῦς ζητεῖ νὰ ἐνσαρκώσῃ ὄντα μεταμορφούμενα καὶ τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουσι ἢ φαινομενικὴν τὴν πραγματικότητα.

Τὴν ἐπαύριον διαρκούσης τῆς ἡμέρας, ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἐλάμβανεν ἓν ἐπιστόλιον ἐκ μέρους τῆς θυγατρὸς τοῦ Σουβίς.

Ἡ Ρόζα τῇ ἔγραφε·

«Δεσποινὶς, διατείνονται ὅτι δέον νὰ παύσωσιν αἱ πρὸς ἐμὲ ἐπισκέψεις σας. . . Μὴ νομίσητε ὅτι εἶμαι ἀχάριστος ἢ ἀγνώμων. Ἐγὼ, θὰ σᾶς ἀγαπῶ πάντοτε μὴ δίδουσα προσοχὴν εἰς τίποτε.»

Ἡ Ἔμμα καίτοι διέγνωσεν εἰς ὅλα ταῦτα τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Ρολάνδου, οὐχ ἧττον δὲν τῷ ἀνέφερεν οὐδέν.

Παρὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ρολάνδου αἰτηθεῖσαν συγγνώμην κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς προτεραίας ἐν τούτοις ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ὁρατίου ἐφαίνετο μὴ ἐπιθυμῶν νὰ ἀλλάξῃ στάσιν ἀπέναντι τῆς νεαρᾶς κόρης. Τὴν προτεραίαν, ἀναμφιβόλως, ὢν ὑπὸ τὸ κράτος συγκινήσεώς τινος, ἢ μᾶλλον ὑπὸ τῶν τοῦ συνειδότος τύψεων ἃς δὲν κατώρθωσε νὰ καταπνίξῃ, ἀφέθη νὰ παρασυρθῇ εἰς τὴν ἐφήμερον ἐκείνην εὐαισθησίαν, εἰς τὸ παρακλητικὸν ἐκεῖνο διάβημα . . . Ἤδη μετενόει διὰ τὴν πρᾶξίν του ἐκείνην ἣν ἤρξατο χαρακτηρίζων ὡς ἀνανδρον καὶ ταπεινωτικὴν ἐνώπιον μιᾶς μισθωτῆς κόρης ! Τῇ εἶχε ζητήσει αὐτὸς οὗτος συγγνώμην ! Εἶχε προβῆ εἰς τὸ διάβημα ἐκεῖνο αὐτοπροσώπως, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀναγκαστικῆς ἐπεμβάσεως ! Καὶ εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς ὑβριστικῆς ταύτης ταπεινώσεως ἀνεγνώριζεν πόσον αὐτὴ ἦτο

ὑπερτέρα αὐτοῦ. Ἐντεῦθεν λοιπόν, ἤρξατο νὰ ἀναβλύζῃ ἐν τῇ καρδίᾳ του πηγὴ νέου μίσους.

Ἡ Ἔμμα ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἐπιστόλιον τῆς Ροζας δὲν ἐπεσκέφθη πλέον αὐτὴν ἐκ νέου.

Τὰ συμβεβηκότα δὲ ταῦτα τὰ ὁποῖα ἀναγκαζόμεθα νὰ ἀφηγηθῶμεν, τὰ ἀναποδράστως συνδεόμενα μετὰ τοῦ ἡμετέρου μυθιστορήματος, εἶχον λάβει χώραν, ὡς εἴδομεν διὰ τοὺς μὲν, κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἐδολοφονήθη ὁ Ζιρόδιας καὶ ὁ δοὺξ συνελήφθη καὶ ἠθωώθη, διὰ τοὺς ἄλλους δὲ, κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ ἐπανόδου τοῦ Ὁρατίου.

Κατὰ τὸ χρονικὸν δὲ τοῦτο διάστημα ἐγένετο καὶ ἡ μεταξὺ τοῦ δουκὸς Βιλεφὸρ καὶ τῶν υἱῶν τοῦ Ζιρόδιας μονομαχία. Εἴδομεν τὸν δοῦκα διὰ μυστηριώδους τινὸς ἐπεμβάσεως, ἐξερχόμενον νικητὴν ἐκ τῆς ρηθείσης μονομαχίας, καὶ τοὺς δύο τραυματισθέντας ἀδελφοὺς θεραπευθέντας.

Ὁ ἀναγνώστης ἐνθυμεῖται προσέτι ὅτι εἰς τὴν ἔπαυλιν Βιλεφὸρ εἶχον λάβει τὴν ὑπὸ τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Γάστωνος πεμφθεῖσαν παράδοξον ἐπιστολὴν, δι' ἧς προσεκάλουν τὸν δοῦκα Βιλεφὸρ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸ κυνήγιον τῶν ἀγριοχοίρων μετὰ τριήμερον παρέλευσιν εἰς τὸ δάσος τοῦ Μασεκούλ.

Ζ'.

Πρώτη ἡμέρα.

Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστολὴ ἐλήφθη περὶ τὴν ἑσπέραν. Ὁ Βιλεφὸρ τὴν ἀνέγνωσεν ὑψηλοφώνως εἰς τὴν αἴθουσαν ἐνώπιον πάντων τῶν ἐκεῖ παρευρισκομένων.

— Τί συμαίνει ἡ ἀλλόκοτος αὐτὴ ἐπιστολή; ἠρώτησεν ὁ μαρκήσιος. Ἀναμφιβόλως τὸ περιεχόμενον αὐτῆς ὑποκρύπτει μίαν παγίδα... Αὐτὴ πρὸ πάντων ἡ παραγγελία μὲ ἐκπλήσσει μεγάλως: «Λάβετε τὸν καλήτερόν σας ἵππον, ἐκεῖνον, εἰς ὃν, ἐν περιπτώσει κινδύνου θανάτου, ἠθέλετε προτιμήσει νὰ ἐμπιστευθῆτε τὴν ζωήν σας καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ ἠθέλετε διαγνώσει τὸ τελευταῖόν σας καταφύγιον... Τὸ δάσος Μασεκούλ εἶναι ἐπικίνδυνον, πρὸ πάντων δὲ ἡ τοποθεσία ἐκείνη, ἀφ' ἧς δὲν ἀπέχει μακρὰν ἡ λύμνη τοῦ Σαλέ. Ὑπάρχουσιν ἐ..τ ..ρ.οι βαθύταται κεκρυμμέναι ὑπὸ τοὺς θάμνους καὶ ὑπὸ τὴν χιόνα...

Ὁ δοὺξ ὅλως ἀπαθὴς περιέπτυξε τὸν χάρτην καὶ ἔρριψεν αὐτὸν ἐντὸς τοῦ πυρός.

— Ὀλίγον μὲ ἐνδιαφέρει πᾶν ὅ,τι ὑποκρύπτει ἡ σκέψις αὐτῶν.

— Ἀλλ' ἐὰν ἐμπέσῃς εἰς καμμίαν παγίδα;

— Μικροῦ ἐδέησε νὰ φονεύσω καὶ τοὺς δύο. Σήμερον ὀφείλων αὐτοῖς μίαν ἀντεκδίκησιν εἰμὶ ὑπὸ τὰς διαταγάς των.

— Ἀλλὰ, ἀγαπητέ μοι υἱέ, πᾶν ὅ,τι σοὶ προτείνουν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν συμβιβάζεται μετὰ τοῦ ὀρθοῦ λόγου . . . Εἶναι ἀγὼν ἄνισος. Ἤδη, ἐν τῇ προλαβούσῃ μονομαχίᾳ, μοὶ εἶχες ἀφηγηθῆ, ὅτι παρ' ὀλίγον νὰ φονευθῇς . . . Καὶ ἐὰν ἔπιπτες νεκρός, τότε ὁ θάνατός σου θὰ ἦτο μία ἀπλουστάτη δολοφονία.

— Αἴ, ἴδωμεν, θεῖέ μου, εἶπεν ὁ Ὀρᾶτιος γελῶν. . . Ἤδη εἶναι φανερόν, ὅτι ἡ κυνηγετικὴ αὕτη ἐκδρομὴ εἶναι μία ἀρρμὴ καὶ ὅτι διὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἠθέλησαν νὰ μὲ ἀποδείξωσιν . . .

— Ναί, τὰ ἐννοῶ ὅλα αὐτά, διέκοψεν ὁ πρεσβύτης.

— Πολὺ καλά . . . ἐν τοιαύτῃ λοιπὸν περιπτώσει εὐαρεστήθητε νά μοι εἴπητε πᾶν ὅ,τι ἠθέλετε πράξει ὑμεῖς ἐὰν εἴσθε εἰς τὴν θέσιν μου, ἐὰν παραδείγματος χάριν σᾶς συνέβαινέ ποτε παρόμοιον περιστατικόν;

Ὁ μαρκήσιος πρὸς πᾶσαν ἀπάντησιν ἁρπᾶκε παρατεταμένην καὶ ὑπόκωφον στοναχήν.

Καὶ τότε ὁ δοὺξ ἤρξατο γελῶν καὶ λέγων μετ' εὐλευθεριότητος·

— Ἠθέλετε πράξει καθὼς ἐγώ . . . Θὰ πράξω λοιπὸν καὶ ἐγὼ καθὼς ἠθέλετε πράξει καὶ ὑμεῖς.

Εἶτα ἀνεγείρας τὴν κεφαλὴν καὶ ἀτενίζων ἀσκαρδαμυκτεὶ τὸν πρεσβύτην ἐπεῖπεν·

— Ἄλλως τε ἡσυχάσατε. . . ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ἐνδεχομένη προσβολή, θὰ εἶμαι ἱκανὸς νὰ ὑπερασπίσω ἐμαυτόν . . . . θὰ ἀντιμετωπίσω γενναίως πάντα κίνδυνον.

— Ποῖον ἵππον θὰ ἱππεύσῃς;

— Τὴν Σάραν, τὴν καλὴν καὶ πιστήν μου φορβάδα.

— Τὸ ζῶον λοιπὸν αὐτὸ ἔχει ἐπίζηλα προσόντα;

— Ὦ! μοὶ εἶναι λίαν ἀφωσιωμένον. Ἔχει ἀπαράμιλλον τὴν ὄσφρισιν, καὶ προαισθάνεται τὸν κίνδυνον μακρόθεν. Πρὸ πάντων δὲ βασίζομαι εἰς τὴν ὠκυποδίαν αὐτῆς, ἥτις εἶναι ἀνεπίδεκτος παντὸς συναγωνισμοῦ. Ἐν ἑνὶ λόγῳ κέκτηται πολλὰ καὶ ἐπίκτητα προσόντα, θεῖέ μου.

— Εἴθε ὁ Πανάγαθος Θεὸς νὰ σὲ διαφυλάττῃ ἐκ παντὸς ἀπευκταίου δυναμένου νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν ζωήν σου!

Πρὸ τῆς ὁρισθείσης ἡμέρας, πολλὰ εἰσέτι τραγικὰ συμβεβηκότα ἐπέπρωτο νὰ λάβωσι χώραν, ἥτοι κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τριῶν ἡμερῶν τῶν ἀποχωριζουσῶν τὸν Ὀράτιον ἀπὸ τῆς τοσοῦτον μυστηριώδους ταύτης συνεντεύξεως.

Ἡ Ἔμμα, πιστὴ εἰς τὰς διατάξεις τῆς ἐπιστολῆς ἣν εἶχε λάβει, δὲν ἐπεσκέφθη ἐκ νέου τὴν Ρόζαν, καίτοι ὁ Σουβὶς ἐπανειλημμένως εἶχε παρακαλέσει αὐτὴν νὰ ἐξακολουθῇ ἐπισκεπτομένη τὴν κόρην του, ἥτις εἶχε περιπέσει καὶ αὖθις εἰς τὰς συνήθεις συγκοπάς της, εἰς τὰς φρενοβλαβικὰς κρίσεις της.

Καὶ τὴν τελευταίαν φορὰν, ὁ ἀγροφύλαξ ἔσπευσε νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Παιδαγωγόν.

— Δεσποινὶς, ἐὰν τυχὸν καὶ δὲν ἔλθετε νὰ ἠξεύρετε πῶς θὰ μᾶς συμβῇ δυστυχία.

— Δὲν δύναμαι νὰ ὑπάγω νὰ τὴν ἴδω χωρὶς τὴν θέλησίν της.

— Μὰ ἀφοῦ ἐγὼ ὁ ἴδιος σᾶς δίνω τὴν ἄδειαν, μὰ ἀφοῦ ἐγὼ σᾶς τὸ παρακαλῶ, δεσποινίς. . .

— Ἀρκεῖ μόνον ἡ Ρόζα νὰ ἐνεργήσῃ ὥστε νὰ μάθω μόνον πῶς αὐτὴ τὸ ἐπιθυμεῖ καὶ τότε ἀμέσως θὰ ἔλθω νὰ τὴν ἰδῶ. Θὰ ἔρχωμαι μάλιστα καθ' ἡμέραν.

— Πολὺ καλά, δεσποινίς, αὐτὸ δὲν εἶναι δύσκολο πρᾶγμα διὰ νὰ γείνῃ. . . Θὰ πασχίσω μὲ κάθε τρόπο νὰ τὸ κατορθώσω.

— Ναί, ναί, τότε νὰ εἶσθε βέβαιος πῶς θὰ τὴν ἐπισκέπτωμαι πολὺ συχνά.

Καὶ ὁ δυστυχὴς πατὴρ, περίλυπος καὶ καταβεβλημένος ἠθικῶς, ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν.

Τὴν δὲ ἐπαύριον εἰς τὴν ἔπαυλιν Βιλερὸρ δὲν ἀφικνεῖτο πλέον νέα ἐπιστολὴ ἐκ μέρους τῆς Ρόζας, ἀλλ' αὐτὴ αὕτη ἡ Ρόζα, μὲ χαρακτηριστικὰ παραδόξως ἠλλοιωμένα, λυσίκομος, μὲ ὄμματα βλοσυρὰ καὶ μετὰ κόπου διαλεγομένη.

Εἰς τὸν ἐμφανισθέντα ὑπηρέτην ἡ Ρόζα ἔσπευσε νὰ εἴπῃ:

— Θέλω νὰ ὁμιλήσω εἰς τὴν δεσποινίδα Ἔμμαν.

— Ἡ δεσποινὶς Ναταλιὲ πρὸ ὀλίγου ἀκόμη ἀνέβηκε εἰς τὸ δωμάτιόν της, ὑπέλαβεν ὁ θαλαμηπόλος.

— Τότε, ὁδήγησάτέ με πλησίον της, τώρα ἀμέσως, τώρα ἀμέσως!

Ἀλλ' ὁ θαλαμηπόλος κατάπληκτος διὰ τὴν ἀλλόκοτον στάσιν τῆς ἐπισκεπτρίας, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀντέστη νὰ ὑπακούσῃ.

— Ὁδήγησόν με, σὲ λέγω, εἶναι ἀνάγκη νὰ τὴν ἰδῶ. . . ἀκούεις; Πρέπει νὰ τὴν ἰδῶ χωρὶς κἀμμίαν χρονοτριβήν, τώρα ἀμέσως.

Ὁ ὑπηρέτης ἐκὼν ἄκων ἠναγκάσθη νὰ ἐνδώσῃ.

— Πολὺ καλά, δεσποινὶς, ἔλθετε μαζῆ μου.

Καὶ ὅτε, ὅλων τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ἡ Ρόζα εὑρέθη μόνη μετὰ τῆς Ἔμμας, τότε τὰ μάλα ἀνήσυχος καὶ ἔκπληκτος βλέπουσα αὐτὴν εἰς παρομοίαν κατάστασιν, πότε, λέγομεν, ἡ Παιδαγωγὸς ἤρξατο θρηνοῦσα ὑποκώφως. . .

— Ἄ! δεσποινίς! δεσποινίς! σώσατέ με! σώσατέ με! ἐφώνησεν ἡ Ρόζα ἐκτὸς ἑαυτῆς.

— Ἀλλὰ περὶ τίνος πρόκειται λοιπὸν, Ρόζα; Ὁποῖος κίνδυνος σᾶς ἀπειλεῖ;

— Κάτι τι τὸ φοβερὸν, κάτι τι τὸ φρικαλέον!

— Ὁμιλήσατε, φίλη μου, ὁμιλήσατε. . .

— Αἰσθάνομαι ὅτι ἀποβαίνω παράφρων. Ὦ! Θεέ μου! . . . Ὦ! ἡ δυστυχὴς ἐγώ . . . Ὦ! ἡ φρενοβλάβεια, δεσποινὶς, εἶναι κακὸν καὶ ὀλέθριον πρᾶγμα. . .

— Εἰπῆτέ μοι τὰ πάντα. . . Ἐμπρὸς, Ρόζα. . .

— Οἴμοι! πώποτε δὲν θὰ ἐτόλμων νὰ προβῶ ἕως ἐκεῖ. . . ἀλλὰ θὰ σᾶς εἴπω, ναί, θὰ σᾶς εἴπω τοὐλάχιστον πᾶν ὅ,τι δύναμαι νὰ σᾶς εἴπω. . . Αἰσθάνομαι ὅτι

ἡ κρίσις τοῦ λογικοῦ ἀποχαυνοῦται . . . ὅτι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν δὲν εἶμαι πλέον κάτοχος ὅλης τῆς εὐθυκρισίας μου. . . Ἀπὸ τῆς στιγμῆς μάλιστα ταύτης, αἰσθάνομαι ὅτι παραλογίζομαι, ναί, εἶμαι ἐν γνώσει τοῦ παραλογισμοῦ τούτου, καὶ πόσον εἶναι φρικτὸν καὶ σπαραξικάρδιον νὰ καταδικασθῇ τις νὰ βλέπῃ τὸ λογικόν του ἀπερχόμενον μικρὸν κατὰ μικρόν . . . Κατόπιν, μετὰ τὴν περίοδον ταύτην, ὅταν ἐπί τινας ὥρας ἀνακτῶ τὴν κρίσιν τοῦ λογικοῦ, τότε παραμένω ἄφωνος, καὶ ἐπειδὴ βλέπω τὸν δυστυχῆ πατέρα μου κατάπληκτον, ἀναγκάζομαι νὰ τῷ προσμειδιῶ μετὰ μειδιάματος ἐπιμόνου καὶ ἀκαταπαύστου, καὶ τὸ ὁποῖον διατηρῶ ἀκουσίως ἐπὶ τῶν χειλέων μου, διότι τὸ μειδίαμα αὐτὸ γεννᾶται αὐτομάτως . . . διότι τοῦτο μοὶ εἶναι εὐχερέστερον παρὰ νὰ καταφύγω εἰς φιλοστόργους ἐκδηλώσεις πρὸς παρηγορίαν τοῦ πατρός μου. Τὸ μ[illegible]ίαμα εἶναι καὶ αὐτὸ εἶδος παραφροσύνης, ὁ δὲ πατήρ μου ὅστις δύναται νὰ τὸ ἐκλάβῃ ὡς μὴ τοιοῦτον, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ μὲ νομίσῃ πλέον ἥσυχον, βυκκαλίζεται ὑπό τινος ἐλπίδος· δεσποινίς, σᾶς εἶπον καὶ σᾶς ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ θέσις μου εἶναι φρικαλέα. . . Τί νὰ πράξω λοιπὸν ὅπως ἀπαλλάξω ἐμαυτὴν ἐκ παρομοίου μαρτυρίου. Ὢ ! γνωρίζω ἤδη ὅτι δὲν ὑρίσταται κανὲν σωτήριον μέσον.

Καὶ δι' ἀπέλπιδος χειρονομίας ἔκρουσε τὴν κεφαλήν της ἰσχυρῶς.

— Ἔχω ἐδῶ κεκρυμμένον ἓν ἀπόρρητον τὸ ὁποῖον μὲ πνίγει, τὸ ὁποῖον μὲ φονεύει !

— Πρέπει νὰ τὸ ἐμπιστευθῆτε εἰς τὸν πατέρα σας.

Ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας της διεζωγραφήθη ἔκφρασις φρίκης.

— Ἄ ! ἐὰν ἠδυνάμην νὰ τὸ πράξω ! Ἀλλὰ δὲν δύναμαι διότι τότε θὰ ἐπαπειλούμην ὑπὸ νέου κινδύνου, ἐπίσης φοβεροῦ . . . Ὁ πατήρ μου θὰ μὲ ἐφόνευε, καὶ κατόπιν θὰ ἐγένετο αὐτόχειρ.

— Καὶ ποῖον εἶναι λοιπὸν τὸ ἀπόρρητον αὐτὸ τὸ ὁποῖον σᾶς τρομάζει εἰς τοσοῦτον βαθμόν ; ἐψιθύρισεν ἡ Ἔμμα.

Καὶ ὡς ἐξ ἐνστίκτου, τοὺς λόγους τῆς Ρόζας ἡ νεαρὰ Παιδαγωγὸς τοὺς εὗρε στενῶς συνδεδεμένους μεθ' ὅλων ἐκείνων τῶν μυστηρίων καὶ αἰνιγμάτων τῶν ἀπό τινων ἤδη ἑβδομάδων διαδραματιζομένων ὑπὸ τὰ ὄμματα αὐτῆς.

Ἦτο ἀρά γε ἀληθὲς πᾶν ὅ,τι ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν ἡ Ὡραία Παιδαγωγός ;

Πιθανόν ! ἀλλὰ διὰ τίνος ἀρά γε ἀοράτου καὶ μυστηριώδους δεσμοῦ συνεδέετο ἡ ὕπαρξις τῆς χωρικῆς ταύτης μετὰ τοῦ εὐγενοῦς οἴκου τῶν Βιλεφόρ ;

— Ἄ ! δεσποινίς, ἐπηκολούθησεν ἡ Ρόζα, ἐὰν ἐγνωρίζετε τὴν κατάμεστον ὀνείρων καὶ ἐριαλτῶν ὕπαρξίν μου ! Σᾶς εἶχον ἤδη ὁμιλήσει περὶ τούτου, ὅταν μὲ ἐπεσκέπτεσθε ἄλλοτε . . . Ἀλλά, μετὰ τὴν ἀναχώρησίν σας ὅλαι αἱ ἡμέραι καὶ αἱ νύκτες μου διέρρεον ὑπὸ τὸ κράτος τῆς πλέον ἀφορήτου ἀγωνίας. Τὴν ἡμέραν, ἐλπίστε, συνέβαινε νὰ μὴ ἀναγνωρίζω ποσῶς τὸν πατέρα μου. . . Τὴν δὲ νύκτα, κατετρυχόμην ἄϋπνος ἐπὶ τῆς κλίνης μου, καλοῦσα εἰς βοήθειάν μου, καὶ

βλέπουσα ἐμαυτὴν περιστοιχουμένην ὑπὸ φλογῶν κατακαιουσῶν με καὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐχόρευον ἐρυθρὰ φαντάσματα . . . Καὶ σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι ἠσθανόμην πράγματι τὰ καύματα τῶν φλογῶν ἐκείνων . . . Βλέπετε ὅτι εἶμαι πράγματι φρενοβλαβής, ἀφοῦ τὰ φαντάσματα ἐκεῖνα μὲ παρακολουθοῦσι καὶ μέχρις ἐδῶ . . καὶ ἀφοῦ, παρατηρήσατε, ἐδῶ, καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῶν βραχιόνων καὶ περὶ τὸν λαιμὸν καὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου, ἔχω εἰσέτι τὰ ἴχνη τῶν καυμάτων ! Παρατηρήσατε, δεσποινίς, παρατηρήσατε, μὴ θέτετε ὅμως τὰς χεῖράς σας ἐπ' αὐτῶν . . . μὴ ἐγγίσατε τὰ καύματα ταῦτα, διότι τότε θὰ ὑπέρεμον περισσότερον ἔτι . . .

Καὶ ἐνῷ ἔλεγε ταῦτα τὸ βλέμμα της εἶχεν ἀπιδῆ βλοσυρότερον καὶ ἤρξατο τρέμουσα σύσσωμος.

Ἡ Ἔμμα προσεπάθησε νὰ τὴν καθησυχάσῃ καὶ δραξαμένη αὐτὴν ἐκ τῶν χειρῶν ἐζήτει νὰ τὴν παρασύρῃ ἐγγὺς αὐτῆς.

Πλὴν ὅλαι αἱ προσπάθειαί της ἀπέβησαν μάταιαι.

— Εἰπῆτέ μοι, Ρόζα, τί θέλετε νὰ πράξω ;

— Δὲν εἰξεύρω . . . Δὲν δύνασθε τίποτε νὰ πράξητε. Εἶμαι κατεστραμμένη . . . Διατί ἦλθον νὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ, ἀφοῦ δὲν δύνασθε νὰ μὲ σώσητε ; Διατί ἦλθον νὰ σᾶς ἀναφέρω περὶ ὅλων αὐτῶν, ἀφοῦ δὲν τολμῶ νὰ ἀφιχθῶ εἰς τὸ τέρμα τῆς ἐξομολογήσεώς μου ; Πράττω τὰ πάντα τοιουτοτρόπως ἀσυναισθήτως καὶ ἀπερισκέπτως καθὼς βλέπετε . . . Γνωρίζω ὅτι καὶ τοῦτο ἀκόμη εἶναι εἶδος παραφροσύνης . . . Ὢ ! δεσποινίς, φοβοῦμαι ὅλον τὸν κόσμον . . . Τὰ πάντα μοὶ προξενοῦσι τρόμον, ἐκτὸς ὑμῶν . . . Ναί, πλησίον σας, μόνον αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν ἡσυχωτέραν κατά τι . . . Μὴ μὲ ἐγκαταλιμπάνετε . . . Μείνατε διὰ παντὸς πλησίον μου.

— Δυστυχής μου φίλη, ἐμπιστεύθητε εἰς ἐμέ, ὡς θὰ ἐπράττετε τοῦτο εἰς ἀδελφὴν πρεσβυτέραν, διότι ἐγὼ σᾶς ἀγαπῶ ὡς ἀδελφήν.

— Εἶναι ἀληθὲς λοιπὸν ὅτι μὲ ἀγαπᾶτε ! ἐφώνησεν ἡ Ρόζα μετὰ θέρμης.

— Ναί, ἐξ ὅλης μου τῆς καρδίας.

— Τότε, ἀκούσατε, ἀκούσατε.

Ἡτοιμάζετο δὲ νὰ ὁμιλήσῃ, ἀλλὰ νέα περίοδος παραφροσύνης κατέλαβεν αὐτὴν αἰφνιδίως. Νευρικαὶ κρίσεις διέσειον αὐτήν, τὰ δὲ ὄμματα αὐτῆς εἶχον ἀπολέσει τὴν διαύγειάν των.

— Θεέ μου ! Θεέ μου ! Μήπως λοιπὸν πράγματι ἡ κόρη αὕτη θὰ ἀπέβαινε παράφρων ! ἐψιθύρισε περιαλγῶς ἡ Ὡραία Παιδαγωγός.

Καὶ ἀποτόμως, ἡ Ρόζα ἀπωθήσασα τὴν Ἔμμαν καὶ ἀνοίξασα μεθ' ὁρμῆς τὴν θύραν ἐτράπη εἰς φυγήν.

— Ρόζα ! Ρόζα !

Ἀλλ' ἡ δύσμοιρος δὲν ἤκουε πλέον.

Ἀπῆχεν ἤδη μακράν.

Τότε, ἡ Ἔμμα ὑποπτευθεῖσα ἐνδεχομένην συμφοράν, κατῆλθεν ὄπισθέν της, προσπαθοῦσα νὰ προφθάσῃ αὐτήν.

Ἡ Ρόζα ἔτρεχε μετὰ ταχύτητος ἀστραπιαίας.

Ἦτο ἤδη εἰς μακρὰν ἀπόστασιν.

Καὶ ἐκ τῆς ἐπαύλεως ἔβλεπον τὴν Ρόζαν ἐκτελοῦσαν χειρονομίας παράφρονος καὶ κατευθυνομένην πρὸς τὴν πεδιάδα, ἐξ ἧς δὲν ἀπεῖχε μακρὰν ἡ πρὸς τὸν ποταμὸν ἄγουσα.

Ἡ Ἔμμα βλέπουσα τὴν Ρόζαν λαμβάνουσαν τὴν ἀτραπὸν ἐκείνην κατελήφθη ὑπὸ φοβεροῦ προαισθήματος.

— Θὰ κατευθύνεται εἰς τὸν ποταμὸν διὰ νὰ πνιγῇ! ἐψέλλισε καθ' ἑαυτήν.

Καὶ οὐδὲν ἴχνος ἀνθρώπου εἰς τὴν πεδιάδα ὅπως ἀναχαιτίσῃ τὴν δυστυχῆ παράφρονα, κανείς, ὅπως ἐμποδίσῃ αὐτὴν νὰ μὴ ἐκπληρώσῃ τὸ ἀπεννοημένον σχέδιόν της.

Εἰς τὴν ἔπαυλιν, ὅταν εἶχον ἐννοήσει τὸ δυνηρὸν τοῦτο συμβεβηκός, ἦτο ἤδη ἀργά, καὶ ἑπομένως πᾶσα ἐπέμβασις καθίστατο ἀνωφελής, ἄλλως τε, αἱ δύο νεάνιδες ἦσαν ἤδη λίαν μακράν. Τὸ ἀρχηθὲν δρᾶμα ἐπέπρωτο νὰ ἀποπερατωθῇ μόνον μεταξὺ τῆς Ἔμμας καὶ τῆς Ρόζας.

Καὶ ἡ ἐξέλιξις τοῦ δράματος τούτου, ἔτρεχε βραχεῖαν τὴν διάρκειαν.

Ἡ Ρόζα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς περιοδικῆς φρενοβλαβείας της, καὶ ὑπ' οὐδενὸς κατεχομένη δισταγμοῦ, ἀφικνεῖται ὅσον τάχος εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Σεβρ.

Ὁ ποταμὸς ἐξογκωθεὶς ὑπὸ τῶν βροχῶν καὶ τῶν ἀναλελυμένων χιόνων κυλινδεῖ ὁρμητικῶς τὰ βορβορώδη ὕδατά του.

Ἡ Ρόζα, πίπτει ἐντὸς αὐτοῦ.

Ἡ Ἔμμα, καίτοι μακρόθεν εἶχεν ἴδει τὴν ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ πτῶσιν τῆς νεαρᾶς φίλης της, καὶ μόλα ταῦτα δὲν ἐπιταχύνῃ τὸν δρόμον της, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἦτο ἐντριβὴς τῆς κολυμβητικῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι ἦτο γενναία καὶ ἀτρόμητος.

Ὅταν λοιπὸν ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἀφικνεῖται παρὰ τὴν ὄχθην, ἡ Ρόζα δὲν εἶχεν ἐξαφανισθῇ εἰσέτι καθ' ὁλοκληρίαν. Ἡ Ἔμμα τὴν βλέπει περιδινουμένην ἐν μέσῳ ὁρμητικοῦ ρεύματος καὶ πρὸς στιγμὴν συγκρατουμένην ὑπὸ κλάδων δένδρου θ.γόντων τὸ ὕδωρ.

Ἡ Ἔμμα ποιεῖ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ πίπτει ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ.

Κατόπιν πολλῶν προσπαθειῶν κατωρθοῦ νὰ προφθάσῃ τὴν Ρόζαν καθ' ἣν στιγμὴν αὕτη καταποντίζεται καὶ, τῇ βοηθείᾳ τῶν κλάδων, ἀποβιβάζεται ἐπὶ τῆς ὄχθης σύρουσα μεθ' ἑαυτῆς τὴν ἀναίσθητον Ρόζαν.

Ἐκεῖ ὅμως καταβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ καμάτου τοῦ ἡρωικοῦ αὐτῆς κατορθώματος καταπίπτει ἐπὶ τῆς ὄχθης, παραπλεύρως τῆς θυγατρὸς τοῦ Σουβίς.

Ἀμφότεραι δὲ εἰσὶ λειπόθυμοι.

Ἀπὸ τῆς ἐπαύλεως εἶχον προστρέξει ἤδη εἰς τὸν τόπον τοῦ δυστυχήματος.

Ὁ Ρολάνδος καὶ ὁ Ὁράτιος οἵτινες εἶχον ἰδεῖ καὶ ἐννοήσει τὰ πάντα, εὑρίσκονται ἤδη ἐκεῖ. Ὑπερμέτρως συγκεκινημένοι τὰς μεταφέρουσιν εἰς Βιλεφὸρ καὶ μετ' ἀπείρους καὶ ἀόκνους προσπαθείας καὶ περιθάλψεις τὰς ἐπαναφέρουσιν εἰς τὴν ζωήν.

Πρώτη, ἡ Ἔμμα ἀναλαμβάνει τὰς αἰσθήσεις.

Ἡ δούκισσα, ἥτις κατὰ προτροπὴν τοῦ δουκὸς παρέμεινεν ἐγγὺς τῶν δύο νεανίδων, διατάσσει νὰ φέρωσιν νέα ἐνδύματα καὶ κατόπιν ὑποβοηθεῖ τὴν Ἔμμαν νὰ ἐνδυθῇ.

Ὁ Ρολάνδος καὶ ὁ Ὁράτιος ἀναμένουσιν εἰς παρακείμενον θάλαμον.

Ὁ Ρολάνδος φαίνεται σκυθρωπότερος τοῦ συνήθους.

Τὴν φορὰν ὅμως ταύτην, ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας του δὲν διαζωγραφεῖται πλέον οὔτε ἡ ἔκφρασις τοῦ μίσους, οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον κἂν ἴχνος ὀργῆς ἢ σκαιότητος, ἀπεναντίας ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπεικονίζεται ὀδύνη βαθεῖα, ἀπεριόριστος, ἀνίατος.

Καὶ ἐνίοτε ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του, κυλινδεῖται ἓν δάκρυ.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ διὰ τὸν Ὁράτιον, οὗτος συναισθάνεται εἰσέτι μεταξὺ τῶν βραχιόνων του, τὴν ἐλαφρὰν πίεσιν τῆς φιλαρέσκου καὶ λεπτοφυοῦς ἐκείνης σαρκὸς, ἣν πρὸς στιγμὴν εἶχε συγκρατήσει ἐπὶ τῆς καρδίας του, ὅτε ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἐστηρίζετο ἐπ' αὐτοῦ. Εἰς τὴν εὐφρόσυνον ταύτην ἀνάμνησιν ἔβλεπεν ἑαυτὸν μετεωρούμενον μέχρι νεφελῶν.

Ἐπὶ τέλους, καὶ ἡ Ρόζα ἀναλαμβάνει τὰς αἰσθήσεις της.

Ἡ δούκισσα μετὰ θωπευτικῆς φωνῆς τῇ ὑποδεικνύει τὸ ἄλογον τοῦ διαβήματός της καὶ νουθετεῖ αὐτὴν διὰ μητρικῆς στοργῆς νὰ μὴ ἐπαναλάβῃ αὐτό.

Ἡ νεαρὰ κόρη παραμένει ἄφωνος τρέμει δὲ μόνον ὅταν ἡ κυρία Δε Βιλεφὸρ τῇ λέγει ὅτι ἡ αὐτοκτονία αὐτῆς θὰ ἐγένετο πρόξενος τοῦ θανάτου τοῦ πατρός της.

Τότε δὲ μόνον ἡ Ρόζα ἀπαγγέλει τὴν πρώτην λέξιν της.

— Ναὶ, ἔχετε δίκαιον, ὑπετονθόρυσεν ἡ νεκρὰ κόρη, τὸ γνωρίζω πολὺ καλά, ὅτι καὶ ὁ πατήρ μου θὰ κυτοχειριάζετο κατόπιν.

Εἶτα χαμηλοφώνως παρακολουθοῦσα τὴν αὐτὴν ἰδέαν.

— Ἴσως τοῦτο θὰ ἦτο προτιμότερον.

Μετά τινας δὲ στιγμὰς, ἡ δούκισσα τῇ εἶπε·

— Θὰ διατάξω νὰ ζεύξωσι τὴν ἅμαξαν. Δὲν θὰ εἶσθε εἰς θέσιν νὰ ὑπάγητε πεζῇ εἰς τὴν οἰκίαν σας.

— Ὄχι, ὄχι, εἶναι περιττὸν, κυρία . . . θὰ ὑπάγω, θὰ ὑπάγω μόνη.

— Διατί; Ἀφοῦ οὐδὲ κἂν ἐπὶ ποδὸς δύνασθε νὰ σταθῆτε;

— Θὰ ὑπάγω πεζῇ . . . ὁ δρόμος θὰ μὲ πρυξενήσῃ καλὸν ἀντὶ κακοῦ.

— Θὰ ἔλεγέ τις, κόρη μου, ὅτι φοβεῖσθε νὰ παρουσιασθῆτε ἐκ νέου ἐνώπιον αὐτοῦ. . .

— Αὐτὸ τὸ ὁποῖον λέγετε πιθανὸν νὰ εἶναι ἀληθές... Ἴσως ἔχετε δίκαιον, κυρία μου.

— Θέλετε νὰ σᾶς συνοδεύσω; Θὰ προσπαθήσωμεν καὶ αἱ δύο νὰ καταστείλωμεν τὴν ἀπορίαν του... τὰς πρώτας του μομφάς... Ἐνώπιόν μου βεβαίως δὲν θὰ φανῇ τόσον αὐστηρός.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, κυρία· εἶσθε καλὴ καὶ γενναιόφρων γυνή... Νομίζω ὅμως ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ μὲ συνοδεύσητε ἕως ἐκεῖ.

— Ὅπως θέλετε, πτωχή μου κόρη.

Ἡ Ἔμμα ἤτις εἶχεν ἀκούσει τὸν διάλογον τοῦτον ἔκρινε φρόνιμον νὰ ἐπεμβῇ.

— Καὶ ἐγώ, Ρόζα, ἐὰν σᾶς ἐπρότεινον νὰ σᾶς συνοδεύσω μέχρι τῆς οἰκίας τοῦ πατρός σας, δὲν θὰ ἐδέχεσθε ἐπίσης;

— Θὰ ἐδεχόμην.

— Ἄ! δέχεσθε λοιπόν; ἐφώνησε περιχαρὴς ἡ Ὡραία Παιδαγωγός.

— Ναί, δέχομαι, διότι ἔχω νὰ σᾶς ἐμπιστευθῶ ἓν μυστικόν... Ὦ! ναί, διότι κατόπιν τὸ μυστικὸν αὐτὸ θὰ τὸ εἰπῆτε εἰς τὸν κύριαν δούκισσαν ἐὰν θὰ τὸ ἐκρίνετε τοῦτο εὔλογον... Καὶ ἐὰν τὸ μυστικὸν αὐτὸ δὲν τὸ ἐμπιστεύομαι κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην εἰς τὴν καλὴν αὐτὴν γυναῖκα, προτέθηκε περιαλγῶς ἡ νεαρὰ κόρη, τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ φόβου μου, ἢ μᾶλλον διότι καὶ εἰς μόνην τὴν ἀνάμνησίν του ὑπὸ αἴσχους καταλαμβάνομαι... Ἄ! Θεέ μου, ναί, αἰσχύνομαι, αἰσχύνομαι ὑπερμέτρως!

Ἡ δούκισσα καὶ ἡ Ἔμμα διήμειψαν ἓν βλέμμα ἐκφράζον τὴν ἔκπληξιν αὐτῶν· Τὸ ἀπόρρητον λοιπὸν αὐτὸ ἦτο πράγματι τοσοῦτον σοβαρόν!

Ἡ κυρία Δε Βιλεφόρ οὐδεμίαν ἀντίστασιν παρεμβάλλει πλέον εἰς τὴν ἀναχώρησιν τῆς Ρόζας, ἥτις ἐξέρχεται μετὰ τῆς Ἔμμας.

Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν διήρχοντο πρὸ τοῦ Ρολάνδου, τὸ βλέμμα τοῦ τελευταίου τούτου συναντᾶται μετὰ τὸ τῆς Παιδαγωγοῦ. Καὶ τὰ δύο ταῦτα βλέμματα ἀπεικονίζουσι τὸν αὐτὸν τρόμον, τὴν αὐτὴν ἀλλόκοτον ὀδύνην.

Μετὰ παρέλευσιν λεπτῶν τινων, ἡ Ρόζα καὶ ἡ Ἔμμα εὑρίσκονται εἰς τὸ δάσος.

Ἡ Ἔμμα δὲν τολμᾷ νὰ προβῇ εἰς ἐρωτήσεις.

Ἀναμένει μετὰ παλλούσης καρδίας τὴν ὑποσχεθεῖσαν ἐξομολόγησιν τῆς φίλης της. Περιμένει ἐναγωνίως ὅπως πρώτη ἡ νεαρὰ συνοδὸς αὐτῆς τῇ ἀποτείνει τὸν λόγον.

Ἀναμένει δὲ ἐπὶ πολὺν καιρόν.

Μόνον δὲ ὅτε ἀφίκοντο ἐγγὺς τοῦ Μιλεπέρτιους, ναί, τότε μόνον ὅτε ἡ Ρόζαν. βλέπει ἑαυτὴν διατρέχουσαν τὸν κίνδυνον νὰ εὑρεθῇ ἐνώπιον τοῦ πατρός της, ἀποφασίζει τέλος πάντων νὰ ὁμιλήσῃ.

Ἡ δύσμοιρος νεᾶνις καταπίπτει εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς καταπλήκτου καὶ τεταραγμένης Ἔμμας, καὶ τῆς ὁποίας ἡ καρδία πάλλει βιαίως ὡσεὶ ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ συμφορᾶς μελλούσης νὰ πλήξῃ αὐτὴν ταύτην.

Ἐπὶ τέλους ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς συγκινηθεῖσα ὑπερβαλλόντως ἀποφασίζει νὰ λάβῃ πρώτη τὸν λόγον.

— Προσφιλής μοι Ρόζα, εἰπῆτέ μοι λοιπὸν τὰ πάντα, ἐξομολογηθῆτέ μοι τὸ ἀπόρρητον αὐτὸ τὸ ὁποῖον καταπιέζει τὴν ψυχήν σας... Ἐμπρὸς φίλημου... Ὁποῖον δήποτε καὶ ἐὰν εἶναι, σᾶς ὁρκίζομαι νὰ μὴ ἀναφέρω εἰς κανένα οὔτε μίαν κἂν λέξιν περὶ αὐτοῦ. Ἐμπρός! Μὴ φοβεῖσθε! Σᾶς τὸ ὁρκίζομαι ἐκ δευτέρου...

— Ὦ! δεσποινὶς, πρὸ παντὸς ἄλλου, σύγγνωτέ μοι, ἐὰν ἐν μέσῳ τῆς κατατρυχούσης με ἀπελπισίας, ἀπεράσισα τὸ ἀπόρρητον αὐτὸ νὰ τὸ ἐμπιστευθῶ εἰς ὑμᾶς τὴν τοσοῦτον ἁγνὴν καὶ ἄσπιλον νέαν καὶ τῆς ὁποίας τὸ πρόσωπον μέλλει νὰ ἀποβῇ κατέρυθρον εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ ἐπαράτου τούτου μυστικοῦ...

— Ὦ! φιλτάτη μου Ρόζα, ἐγὼ σᾶς εἶπον ἤδη ὅτι ὁποῖον δήποτε καὶ ἐὰν ἦθελεν εἶσθαι τὸ μυστικὸν αὐτό, θὰ τὸ ἤκουον ἄνευ οὐδενὸς ἐρυθήματος ἐπὶ τοῦ προσώπου, ὅτι δὲν θὰ κατελαμβανόμην ὑπὸ οὐδεμιᾶς ἐκπλήξεως...

Εἶτα ρίψασα ἓν βλέμμα εἰς τὰ περὶ αὐτὴν ἐπηκολούθησε.

— Ὁμιλήσατε, φίλη μου, ὁ καιρὸς ἐπείγει. Δὲν ἀπέχομεν ἤδη μακρὰν τῆς οἰκίας σας... Μετὰ παρέλευσιν λεπτῶν τινων θὰ εἴμεθα ἐκεῖ, καὶ τότε δὲν θὰ ἠδύνασθε νὰ ὁμιλήσητε τόσον ἐλευθέρως ὅσον ἐδῶ...

— Ὦ! ἐπεῖπεν βαρυαλγῶς ἡ Ρόζα, ἐὰν ἠδύνασθε νὰ μαντεύσητε πόσον πανίσχυρος εἶναι ἡ γοητεία ἣν ἐπιχέετε παντοχοῦ καὶ ὁποίαν ἀπέραντον ἔκτασιν ἐνέχει ἡ ἐπιρροὴ ὑμῶν ἐφ' ὅλων τῶν περιστοιχούντων ὑμᾶς, τότε ἠθέλετε ἐννοήσει διατί, ἐγὼ δὲν ἠθέλησα νὰ ἀποκαλύψω εἰς κανένα ἄλλον ἢ εἰς ὑμᾶς μόνην τὸ ὀλέθριον μυστικὸν διὰ τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου εἰσέτι ἠθέλησα νὰ αὐτοκτονήσω...

Καὶ τὸ πρόσωπον κατέλυψα διὰ τῶν δύο χειρῶν, ἡ νεαρὰ κόρη ἐπηκολούθησε.

— Θὰ μὲ συγχωρήσητε ἐὰν θέλω σᾶς κάμει νὰ ἐρυθριᾶτε ἐξ αἴσχους;

— Σᾶς εἶπον καὶ σᾶς ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ συγγνώμη μου σᾶς παροχωρῆται ἐκ τῶν προτέρων...

— Ὦ! πόσον εἶσθε καλή.

— Ναί, σᾶς συγχωρῶ ἐξ ὅλης καρδίας, ἀφοῦ εἶσθε δυστυχής.

— Ὑποσχεθῆτέ μοι ἐπίσης κἄτι τι.

— Σᾶς ὑπόσχομαι πᾶν ὅ,τι ἠθέλετε ἐπιθυμήσει.

— Σᾶς ζητῶ κἄτι τι ἀνώτερον πάσης ὑποσχέσεως, θέλω νὰ μοὶ ὁρκισθῆτε.

— Ἀφοῦ ἐπιμένητε εἰς τοῦτο εἶμαι πρόθυμος νὰ ὁρκισθῶ.

— Ὁρκισθῆτέ μοι ὅτι μετὰ τὴν ἀκρόασίν σας ἐπὶ ταύτῃ ὅ,τι θὰ σᾶς εἴπω, δὲν ἠθέλετε μὲ περιφρονήσει...

— Καίτοι τὸ ὑπεσχέθην ἤδη τοῦτο, τὸ ὑπόσχομαι καὶ μεθ' ὅρκου.

— Ὁρκισθῆτέ μοι ὅτι θὰ μέ ἀγαπᾶτε ὡς καὶ προηγουμένως.

— Δύναμαι μάλιστα νὰ σᾶς ἐπιβεβαιώσω ὅτι τότε θὰ σᾶς ἠγάπων περισσότερον ἔτι.

— Ναὶ, ναὶ, ὑπέλαβεν ἡ Ρόζα μετὰ παραφορᾶς, περισσότερον ἔτι, ἔχετε δίκαιον ἀφοῦ ἐγὼ δὲν εἶμαι ἔνοχος . . . ἀφοῦ εἶμαι ἀθῶα ἀπὸ παντὸς πράγματος, ἀφοῦ πᾶν ὅ,τι μὲ ἀτιμάζει. . . ἀφοῦ πᾶν ὅ,τι μὲ κατασυντρίβει ἠθικῶς, οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ μία καταισχύνη, ὦ! ναὶ, μία βδελυρὰ καταισχύνη κατὰ τῆς ὁποίας μάτην ὑπερήσπισα ἐμαυτὴν καὶ ἐνώπιον τῆς ὁποίας, οἴμοι! ἐπέπρωτο νὰ ὑποκύψω ἐπὶ τέλους.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ὠχρίασεν. Ἤδη διέβλεπεν ἀορίστως ὅλην τὴν φρίκην τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀπορρήτου.

— Ὁμιλήσατε, Ρόζα ὁμιλήσατε, πτωχή μου φίλη. Ἤδη ἔχετε τὸν ὅρκον μου.

— Ἄ! βλέπω ὅτι ὑποπτεύεσθε ἤδη πᾶν ὅ,τι θέλω νὰ σᾶς εἴπω . . . Τόσῳ καλήτερον! Τόσῳ καλήτερον! Μάθετέ το λοιπόν . . . . Εἶμαι . . . . ἄ! δεσποινὶς Ἔμμα . . . πῶς νὰ τὸ εἴπω . . . εἶμαι ἔγκυος . . .

Καὶ κατέπεσε πρὸ τῶν ποδῶν τῆς παιδαγωγοῦ ὑπὸ φοβερῶν καταληφθεῖσα νευρικῶν κρίσεων, κοπετῶν καὶ δακρύων.

Ναὶ, ἡ Ἔμμα καίτοι ἀπό τινων ἤδη δευτερολέπτων εἶχε μαντεύσει τὸ ἀπόρρητον αὐτὸ, καὶ, μόλα ταῦτα ὅταν τὸ ἤκουσεν ἀποκαλυπτόμενον, ἐγένετο κατάπληκτος.

Ἐδέησε δὲ νὰ παρέλθῃ πολὺς καιρὸς διὰ νὰ συνέλθῃ εἰς ἑαυτὴν, καὶ πᾶν ὅ,τι ἀπέσπασεν αὐτὴν ἐκ τῆς ἠθικῆς ταύτης διαταράξεώς της, ὑπῆρξε ἡ ὀδυνηρὰ σκηνὴ τῆς γονυπετοῦς καὶ ἐκλιπαρούσης αὐτὴν νεαρᾶς κόρης.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς τὴν ἀνήγειρεν καὶ ἤρξατο θωπεύουσα καὶ παρηγοροῦσα αὐτήν. Προσεπάθησε δὲ διὰ μειλιχίου τρόπου νὰ τὴν ἀποσπάσῃ, εἰ δυνατὸν, ἐκ τῆς κατατρυχούσης αὐτὴν ἀπελπισίας, καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρώτων προσπαθειῶν της δὲν εὗρεν λέξεις καταλλήλους πρὸς παρηγορίαν τῆς δυστυχοῦς νεάνιδος.

Ἐν μέσῳ δὲ τῶν θρήνων αὐτῆς, ἡ Ρόζα ἐφώνει.

— Βλέπετε λοιπὸν, δεσποινὶς, ὅτι θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ μὲ ἀφήνετε νὰ ἀποθάνω.

— Νὰ ἀποθάνητε; Καὶ ὁ πατήρ σας; Δὲν σκέπτεσθε λοιπὸν τί ἤθελεν ἀπογείνει ὁ δυστυχὴς πατήρ;

— Δὲν γνωρίζει τίποτε ὁ πατήρ μου. Τώρα δὲ ὅτε δὲν μὲ ἀφήσατε νὰ αὐτοκτονήσω, δὲν θὰ εἶχον πλέον τὸ ἀπαιτούμενον θάρρος νὰ ἐπαναλάβω τὸ ἀπενενοημένον διάβημά μου . . . Πρὸ ὀλίγου εἰσέτι, ὅταν εὑρισκόμην ἐντὸς τοῦ πηγεροῦ ἐκείνου ὕδατος τὸ ὁποῖον εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα, εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἰς τὰ ὦτά μου, μοὶ ἀπέσπα μικρὸν κατὰ μικρὸν τὴν ζωὴν, εἶχον καταληφθῆ ὑπὸ ἀνεκφράστου τρόμου . . . Ἰδοὺ λοιπὸν τίνος ἕνεκεν ἀπεράσισα νὰ σᾶς ἐξομολογηθῶ τὰ πάντα. Θᾶττον ἢ βράδιον, θὰ καθίστατο ἐπάναγκες ἵνα ὁ πατήρ μου γνωρίσῃ τὰ πάντα. Ἔστω καὶ ἐὰν τοῦτο συνέβαινε σήμερον ἔτι. . . Καὶ ὑμεῖς, δεσποινὶς, μεῖς ἡ τόσον μειλίχιος, ἡ τόσον ἐπαγωγὸς, καὶ τὴν ὁποίαν ὁ πατήρ μου ἐκτιμᾷ

καὶ σέβεται ὡς μίαν ἁγίαν, ὑμεῖς θὰ τῷ ἀποκαλύψητε τὸ αἴσχος τῆς θυγατρός του . . . διότι κανεὶς ἄλλος δὲν θὰ κατώρθου νὰ πράξῃ αὐτὸ χωρὶς νὰ πλήξῃ θανασίμως τὴν καρδίαν του.

— Καὶ ἐὰν μὲ ἐρωτήσῃ; ἠρώτησε μετά τινος δισταγμοῦ ἡ Ἔμμα ὠχριῶσα ἔτι μᾶλλον.

— Τὸ ὄνομα τοῦ . . . ἄλλου; Τὸ ὄνομα τοῦ . . . ἀνδρός;

— Ναί.

— Αἴ! τότε, θὰ τῷ εἰπῆτε ὅτι πώποτε κανεὶς δὲν θὰ τὸ γνωρίσῃ τὸ ὄνομα αὐτὸ, ναὶ, ποτὲ, οὔτε ἐκεῖνος, οὔτε ὑμεῖς, οὔτε κανεὶς, ποτὲ, ποτέ!

Αἴφνης ἀποβᾶσα πλέον γαλήνιος, ἠρώτησε·

— Δέχεσθε τὴν ἐντολὴν αὐτήν;

— Τὴν δέχομαι ἐπεῖπεν ἡ Ἔμμα ἀποφασιστικῶς . . . Αὔριον τὴν πρωΐαν θὰ ἴδω τὸν Σουβίς, περὶ τὴν ὀγδόην, καὶ τότε θὰ ἐκπληρώσω τὴν ἐντολήν μου.

— Τὴν δέχομαι.

— Πολὺ καλά. Ἐγὼ λοιπὸν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην θὰ ἀπουσιάζω. Καὶ θὰ ὑπάγω νὰ ἀναμένω τὴν ἀπόφασίν του . . . τὴν ὀργήν του ἢ τὴν συγγνώμην του... εἰς τὸ εἰρειπωμένον περίπτερον, πλησίον τῆς εἰσόδου τοῦ δάσους.

— Καὶ πρὸ πάντων, σᾶς συνιστῶ νὰ μὴ ἀνησυχῆτε περισσότερον τοῦ δέοντος διότι ἐγὼ θὰ προσπαθήσω διὰ παντὸς τρόπου ὅπως ἡ ἀναταθεῖσά μοι ἐντολὴ ἐκπληρωθῇ δέοντος καὶ ὅπως καταστείλω ἐγκαίρως καὶ καταλλήλως τὴν πρώτην ἔξαψιν τῆς ἀγανακτήσεώς του . . .

— Ὦ! ἡ πρώτη ἔξαψίς του προμηνύεται φρικαλέα, δεσποινὶς. Ἡ δικαία ἀγανάκτησίς σου ἡ μέλλουσα νὰ πηγάσῃ ἐκ τῆς συναισθήσεως τῆς προσβληθείσης τιμῆς του, ἔσεται ἀδυσώπητος, ἀκατάσχετος. Ὦ! τρέμω καὶ εἰς μόνην τὴν ἀνάμνησιν ὅλων αὐτῶν.

— Μείνατε ἥσυχος, Ρόζα, ἀγαπητή μοι φίλη, καὶ βασίζεσθε ἐπὶ τῆς ἱκανότητός μου ἣν πρὸ ὀλίγου εἰσέτι ἐκθειάζετε. Τὰ πάντα θέλω ἐπιχειρήσει πρὸς κατευόδωσιν τοῦ ἀνατεθέντος μοι καθήκοντος.

— Ὦ! σᾶς εὐχαριστῶ, σᾶς εὐχαριστῶ, δεσποινὶς, ἐκ τῶν προτέρων, διὰ πᾶν ὅ,τι θὰ πράξητε ὑπὲρ τῆς δυστυχοῦς φίλης σας. Εἴθε ὁ Πανάγαθος Θεὸς νὰ σᾶς ἀνταμείψῃ πλουσιοπαρόχως διὰ τὴν φιλάνθρωπον πρᾶξίν σας . . . Ἐπὶ τοῦ παρόντος πρέπει νὰ ἀποχωρισθῶμεν . . . Καλὴν ἐντάμωσιν, προσφιλής μου Ἔμμα.

— Καλὴν ἐντάμωσιν, δυστυχής μου φίλη.

ΙΓ'.

Δευτέρα ἡμέρα.

Τὴν ἐπαύριον, ἡ Ἔμμα κατευθυνομένη εἰς Μιλεπέρτιους, ἤτοι εἰς τὸν πτωχικὸν οἰκίσκον τοῦ ἀγροφύλακος ὅπως ἐκτελέσῃ τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῇ ἐντολήν, δὲν ἐφαίνετο καὶ τόσῳ περιχαρὴς διὰ τὴν τελείαν εὐόδωσιν αὐτῆς. Κατείχετο μάλιστα ὑπὸ ἀορίστου τινὸς τρόμου, ἐρ' ὅσον προσήγγιζε παρὰ τῷ Σουβὶς, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου προωρίσθη νὰ ἀποκαλύψῃ τὴν φρικτὴν ἰδ. λογίαν.

Καὶ πράγματι ἡ ἐντολὴ αὕτη ἐνεῖχε κἄτι τι τὸ φρικαλέον!

Νὰ ἀποκαλύψῃ παρομοίαν εἴδησιν εἰς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον!

Νὰ προξενήσῃ μίαν τοσοῦτον ἀνίατον ὀδύνην εἰς τὴν καρδίαν τοῦ πατρὸς τούτου!

Καὶ πόθεν θὰ ἤντλει τὸ θάρρος ἡ δύστηνος ἐντολοδόχος νὰ εἴπῃ ὅλα αὐτά;

Ποῦ θὰ εὕρισκε, πρὸ πάντων, τὰς καταλλήλους λέξεις δι' ὧν θὰ ἀνεχαιτίζετο ἡ ἔκρηξις τῆς ἀπελπισίας ἣν αὕτη προέβλεπεν, ἡ ἔκρηξις τῆς πατρικῆς ἐκείνης ἀγανακτήσεως ἣν αὕτη ἐφοβεῖτο.

Καὶ ἐν τούτοις πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἀνατεθέντος αὐτῇ καθήκοντος ὑπ' οὐδενὸς κατείχετο δισταγμοῦ, ὑπ' οὐδενὸς φόβου ἢ λειποψυχίας.

Τὸ καθῆκόν της, ἦτο νὰ σώσῃ τὴν Ροζαν ἐκ τῆς μήνιος τοῦ Σουβὶς, ἦτο νὰ τύχῃ τῆς πατρικῆς συγγνώμης διὰ τῆς ἀφηγήσεως τῶν περιπετειῶν τῆς αὐτοκτονίας ἐκείνης εἰς ἣν ἡ Ρόζα καίτοι ἐφοβεῖτο ἤδη αὐτὴν — θὰ κατέφευγεν ὅμως διὰ δευτέραν καὶ τελευταίαν φορὰν,—ἐὰν ὁ πατὴρ δὲν παρεχώρει τὴν συγγνώμην του.

Ἐνῷ δὲ ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἐβασκάλιζε τὸν νοῦν της διὰ τῶν λογικῶν αὐτῶν ὑποθέσεων, παρετήρησεν αἴφνης διὰ μέσου τῶν δασυσκίων πτελεῶν, τὴν στέγην τῆς οἰκίας τοῦ ἀγροφύλακος.

Ἐκ τῆς καπνοδόχης τοῦ οἰκίσκου ἐξήρχετο ὀλίγος καπνός.

Ἐκ τούτου ἡ Ἔμμα συνεπέρανεν ὅτι ὁ Σουβὶς θὰ εὑρίσκετο ἐκεῖ ἀναμφιβόλως ἀφοῦ ἡ Ρόζα εἶχεν εἰπεῖ ὅτι θὰ ἀπουσίαζε κατὰ τὴν ἰδίαν ὥραν.

Ἦτο τόσον δὲ συγκεκινημένη ὥστε δὲν ἔσχε τὸ θάρρος νὰ προχωρήσῃ οὔτε κατὰ ἓν πλέον βῆμα, ὡσεὶ ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ αὐτῆς ταύτης καὶ οἱονεὶ τὸ διαπραχθὲν σφάλμα ἦτο ἰδικόν της.

Καὶ ἐν τούτοις ἀκλόνητος ἐν μέσῳ τῆς εὐγενοῦς καὶ γενναιόφρονος ἀποφάσεώς της, δὲν ἔκρινε φρόνιμον νὰ ἐπανακάμψῃ ἄπρακτος εἰς τὰ ἴδια. Ἀναλαβοῦσα ὅλην τὴν ῥωστικὴν ἀπάθειάν της ἤρξατο βαίνουσα μετὰ σταθεροῦ βήματος.

Οἱ κύνες τοῦ ἀγροφύλακος ἀκούσαντες τοὺς βηματισμούς της ἤρξαντο νὰ ὑλακτῶσιν.

Παραχρῆμα ὁ Σουβὶς ἐπεφάνη ἐπὶ τῆς εἰσόδου. Ἀναγνωρίσας δὲ μακρόθεν τὴν Παιδαγωγὸν ἔδραμε εἰς προϋπάντησίν της καὶ μετά τινος μειδιάματος τῇ εἶπε·

— Κάμνει πολὺ κρύο σήμερα, δεσποινὶς Ἔμμα . . . ἐλᾶτε τὸ λοιπὸν νὰ ζεστάνετε τὰ μικρά σας πόδια στὴ φωτιά μου.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἔσπευσε νὰ ὑπακούσῃ καὶ διελθοῦσαν τὴν αὐλὴν εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἰκίσκον τοῦ ἀγροφύλακος, ὅστις ἐπροθυμοποιήθη νὰ τῇ προσφέρῃ ἓν κάθισμα ἐγγὺς τῆς σπινθηροβολούσης θερμάστρας.

— Ἔχετε δίκαιον, εἶπεν αὕτη, διότι πράγματι σήμερον τὸ ψῦχος εἶναι πολὺ διαπεραστικὸν καὶ ἑπομένως δὲν ἔπρεπε νὰ ἐξέλθω.

Καὶ πράγματι ἐφαίνετο τρέμουσα οὐχὶ ὅμως ἐκ τοῦ ψύχους, ἀλλ' ἐκ τοῦ φόβου αὐτῆς.

— Ἔχετε τίποτε νὰ μὲ πῆτε, δεσποινὶς Ἔμμα, ἠρώτησεν ὁ φύλαξ.

Ἡ Παιδαγωγὸς ἐποιήσατο χειρονομίαν ἐκπλήξεως.

Ὁ ἀγροφύλαξ, πάντοτε προσηρεδιῶν καὶ μὴ κατεχόμενος ὑπ' οὐδεμιᾶς ὑπονοίας, ἐπηκολούθησε·

— Ἡ ἴδια ἡ Ροζα μὲ τὸ εἶχε προειδοποιήσει πρὸ ὀλίγου ἀκόμα . . . τὴ στιγμὴ δηλαδὴ ὅπου ἑτοιμάζετο νὰ ἔβγῃ γιὰ νὰ ὑπάγῃ στὸ χωριὸ νὰ ἀγοράσῃ κἄτι τι. Αὐτὴ ἡ ἰδία μὲ εἶχε εἰπεῖ: «Νὰ μὴ ἐξέλθῃς λοιπὸν χωρὶς νὰ ἰδῇς προτήτερα τὴν δεσποινίδα Ἔρμαν . . . Ἡ δεσποινὶς μὲ ἐπληροφόρησε πῶς σήμερα τὸ πρωὶ θὰ ἤρχετο νὰ ὁμιλήσῃ μαζῆ σου.» Καὶ ἐγὼ λοιπὸν, ἀναγκάσθηκα νὰ σᾶς περιμείνω.

Καὶ ἑτοιμαζόμενος νὰ ἀνάψῃ τὴν καπνοσύριγκά του, ἠρώτησε·

— Μὴ τυχὸν καὶ σᾶς πειράζει ὁ καπνός;

— Ἄ! ὄχι, Σουβὶς, ὄχι βέβαια.

Καὶ ἀφοῦ ἤναψεν αὐτὴν ἔπεσε νὰ καθεσθῇ ἐπίσης πλησίον τῆς θερμάστρας καὶ σταυρώσας τὰς χεῖρας ἐπεῖπεν·

— Τώρα, εἶμαι εἰς τὰς διαταγάς σας, δεσποινὶς, καὶ πολὺ θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ εἶναι αὐτό, ποῦ θὰ μὲ εἴπῆτε καμμιὰ ὑπηρεσία ἀπὸ μέρους μου. . . κανένα πρᾶγμα πολὺ δύσκολο γιὰ νὰ κάμω καὶ νὰ σᾶς ἀποδείξω τὸ πόσον σᾶς ὑπολύπτομαι καὶ πῶς εἶμαι ἱκανὸς νὰ κάμω τὰ ἀδύνατα γιὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω.

Καὶ τὴν τόσῳ ἁπλοϊκὴν ταύτην καρδίαν, ἧς ἡ ἔκφρασις ἀπεικονίζετο ἐν τῇ χωρικῇ ταύτῃ φυσιογνωμίᾳ, ἡ Ἔμμα θὰ κατεσυνέτριβεν αὐτὴν διὰ μιᾶς μόνης λέξεως. . . τὴν ἀνέφελον ταύτην γαλήνην τὴν περιστοιχοῦσαν τὴν ἀμέριμνον ζωὴν τοῦ ἀγροφύλακος, ἡ Ἔμμα δι' ἑνὸς μόνου λόγου θὰ μετέτρεπεν αὐτὴν εἰς σωροὺς ἐρεπίων!

Ἰδοὺ πᾶν ὅ,τι ἐπεροτίσθη νὰ πράξῃ

Καὶ μόνον κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, ἡ δύστηνος Παιδαγωγὸς εἶχεν ἐννοήσει ὅλον τὸ μέγεθος τῆς εὐθύνης, ἥτις θὰ κατέπιπτεν ἐπ' αὐτῆς!

Ὁ ἀγροφύλαξ εἰς τὴν θέαν τοῦ δισταγμοῦ καὶ τῆς ὠχρότητος τῆς Ἔμμας ἔσπευσε νὰ ἐρωτήσῃ·

— Εἶναι τὸ λοιπὸν τόσῳ σοβαρὸ πρᾶγμα, δεσποινὶς, αὐτὸ ὅπου ἔχετε νὰ μὲ εἴπητε ;

— Πολὺ σοβαρὸν, Σουβὶς, ἐψιθύρισεν ἡ Ἔμμα, τρέμουσα !

— Ἄ !

Καὶ ἀπέσυρε τὴν καπνοσύριγκά του, ἥτις εἶχε σβεσθῆ μεταξὺ τῶν ὀδόντων του.

— Καὶ αὐτὸ τὸ πολὺ σοβαρὸ πρᾶγμα, ὁποῦ λέτε. . . ἀποβλέπει ἐσᾶς μόνον, δεσποινὶς Ἔμμα ;

— Ὄχι, δὲν ἀποβλέπει ἐμέ.

— Τότε, θὰ εἶναι γιὰ κανένα ἄνθρωπο τῆς ἐπαύλεως, γιὰ κανένα ἀπὸ ἐκείνους ὅπου ἐγὼ ἀγαπῶ. . . μὴ τυχὸν καὶ ὁ κύριος δοὺξ διατρέχει κανένα νέο κίνδυνο ; Μήπως τοῦ εἶναι γραμμένο νὰ πάθῃ καμμιὰ νέα δυστυχία ;

— Αὐτὸ δὲν τὸ γνωρίζω. . .

— Μήπως λοιπὸν ὁ κ. μαρκήσιος θὰ ἦτον ἄρωστος ;

— Ἀπεναντίας, ὁ κ. Δε Βιβαρὲζ μοὶ φαίνεται εἰς πολὺ καλητέραν κατάστασιν παρά ποτε.

— Τότε, δὲν μένουν ἄλλοι παρὰ ὁ κύριος κόμης καὶ ἡ κυρία δούκισσα. . . ἢ ἡ δεσποινὶς Δαντρενύ.

— Δὲν πρόκειται οὔτε διὰ τὴν Λουίζαν, οὔτε διὰ τὸν Ρολάνδον, οὔτε διὰ τὴν δεσποινίδα Δαντρενύ.

Ὁ ἀγροφύλαξ ἀνέπνευσε καὶ ἤναψεν ἐκ νέου τὴν προσριλῆ καπνοσύριγγά του παρ' ἧς οὐδέποτε ἀπεχωρίζετο.

Τούτου γενομένου, ἐπηκολούθησε προσμειδιῶν·

— Ἀφοῦ τὸ πρᾶγμα εἶναι τὸ λοιπὸν ἔτσι, ἀφοῦ, δεσποινὶς, οἱ ἄνθρωποι ποῦ γνωρίζω ἐγὼ καὶ ἀγαπῶ ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι καλὰ καὶ δὲν ἔπαθαν τίποτα, καὶ ἀφοῦ ἐγὼ γιὰ τὰ ἄλλα πράγματα τοῦ κόσμου δὲν δίνω πεντάρα, δὲν πρέπει διὰ νὰ εἶναι καὶ τόσῳ σοβαρὸ, καθὼς λέτε, αὐτὸ ὅπου ἔχετε νὰ μὲ εἰπῆτε . . .

— Ἀπαριθμοῦντες ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἀγαπᾶτε, ἐλησμονήσατε κάποιον. . .

— Αὐτὸ, δὲν τὸ πιστεύω. . .

Καὶ ἤρξατο ἀπαγγέλων ἐκ νέου τὰ ὀνόματα τῶν ἐν τῇ ἐπαύλει Βιλεφὸρ οἰκούντων.

— Ὁ δοὺξ, ὁ μαρκήσιος, ὁ κ. Ρολάνδος, ἡ δούκισσα, ἡ δεσποινὶς Λουίζα, ἐσεῖς.

Ἀλλ' ἄἴρνης ἀνεχαιτίσθη καὶ διὰ φωνῆς ὑποτρεμούσης προσέθηκε·

— Εἶναι βέβαια εἰς τὸ μέσον καὶ ἡ κόρη μου, ἡ κόρη μου ποῦ τὴν ἀγαπῶ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο πρᾶγμα εἰς τὸν κόσμο. . . μὰ τί διάβολο. . . ἐγὼ ὑποθέτω πῶς δὲν πρόκειται βέβαια γιὰ τὴ Ρόζα. . . Τί λέτε, δεσποινίς ; Δὲν εἶναι ἀλήθεια ;

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς οὐδεμίαν ἔδωκεν ἀπάντησιν.

Ἔβλεπεν ἤδη προσεγγίζουσαν τὴν φοβερὰν στιγμὴν, καθ' ἣν θὰ ἔδει νὰ ἀποκαλύψῃ τὰ πάντα.

Ἄ ! πόσον θὰ ἐπεθύμει νὰ ἐπιβραδύνῃ τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν μέλλουσαν νὰ κατασυντρίψῃ τὴν ἠθικὴν γαλήνην τοῦ δυσμοίρου πατρός !

Ἄἴρνης εἰς τὴν προσέγγισιν τῆς κρισίμου ταύτης στιγμῆς, τὸ βλέμμα τῆς Ἔμμας ἔλαβε γλυκεῖαν καὶ παρακλητικὴν ἔκφρασιν, ὑπερεπληρώθη ἐκ τοῦ οὐρανίου ἐκείνου φωτὸς ἐκ τῆς ἐξαιρετικῆς ἐκείνης γοητείας ἐνώπιον τῆς ὁποίας πᾶσα ἀντίστασις ἀπέβαινε δυσχερὴς καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὁποίας ἦτο ἀδύνατον νὰ μείνῃ τις ἀπαθὴς ἢ ἀδιάφορος.

— Καὶ ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ τῆς κόρης σας ; ἠρώτησεν ἐπὶ τέλους ἡ Ἔμμα.

— Ἕνα πρᾶγμα σοβαρὸ ποῦ νὰ ἐνδιαφέρῃ τὴν Ρόζα; Μὰ Θεέ μου ! πῶς γίνεται ποτὲ νὰ εἶναι στὴ μέση τέτοιο ἕνα πρᾶγμα ; Τί ζήτημα θὰ ἦταν αὐτὸ ποῦ θὰ ἀπέβλεπε τὴν κόρην μου ; Αὐτὴ ἐζοῦσε καὶ ζῇ ἕως τὰ τώρα πάντοτε κοντά μου. . . καὶ οὔτε κἂν βγαίνει ἔξω. . . Δὲν εἶναι ἀκόμα δεκαπέντε λεπτὰ ὅπου τὸ κορῆτζι ἐκάθουνταν σ' αὐτὸ τὸ ἴδιο μέρος ὅπου κάθεσθε ἐσεῖς. Πῶς θέλετε τὸ λοιπὸν νὰ ἐπάθαινε τίποτε, καὶ τί πρᾶμα νὰ εἶναι αὐτὸ ποῦ θὰ ἠμποροῦσε νὰ πάθῃ ;

Ἡ σιωπὴ τῆς Ἔμμας ἀνησύχησε τὸν ἀγροφύλακα περισσότερον ἔτι.

Ἐποίσατο δὲ καπνίζων, καὶ κατέθηκε τὴν καπνοσύριγκά του ἐπὶ τῆς θερμάστρας, ἐφάνη ρεμβάζων πρὸς στιγμὴν, εἶτα, ὄρθιος παραμένων πρὸ τῆς νεκρᾶς κόρης, ὑπεντονθόρυσεν.

— Γιὰ νὰ διοῦμεν, δεσποινὶς, γιὰ νὰ μοῦ ἐρεθίζετε τὴν ἀνησυχία μου σὲ τέτοιο βαθμὸ θὰ πῇ πῶς δὲν ἤλθετε ἐδῶ γιὰ νὰ διασκεδάσετε μαζῆ μου.

— Ὄχι, βεβαίως, Σουβίς . . .

— Ἔχετε κάτι τι νὰ μοῦ εἰπῆτε, καὶ αὐτὸ τὸ κάτι τι πρέπει πραγματικῶς νὰ εἶναι πολὺ σοβαρὸ, ἐπειδή τις μοῦ φαίνεται πῶς δὲν τολμᾶται νὰ πάρετε τὴν ἀπόφασιν γιὰ νὰ ἐλθετε στὸ νόημα.

— Κύριε Σουβὶς, εἶπεν ἡ Ἔμμα, ἔχω νὰ σᾶς ἀναγγείλλω μίαν μεγάλην δυστυχίαν. . . καὶ σᾶς παρακαλῶ ἐκ τῶν προτέρων νὰ μὴ ὀργισθῆτε, ἀλλὰ νὰ δείξητε γενναιότητα καὶ ὑπομονήν.

— Ἀπὸ γενναιότητα ἔχω ὅσην θέλετε δεσποινὶς ἠμπορῶ μάλιστα νὰ σᾶς καυχηθῶ πῶς ἔχω ἀρκετὴ, καὶ ἂν τυχὸν καὶ ἐρωτήσετε ἐκείνους ποῦ κυνηγοῦν στὰ κρυφὰ, θὰ σᾶς ποῦν γιὰ τὸν Σουβὶς ἂν λέγῃ ψέματα ἢ ἀλήθεια. Ὅσῳ γιὰ νὰ ὀργισθῶ . . . ξεύρω κ' ἐγώ . . . δὲν ὀργίζεται κανένας ὅταν τοῦ ἔρθει μία δυστυχία, μὲ τὴν διαφορὰ μόνο ἂν αὐτὴ ἡ δυστυχία δὲν προέρχεται ἀπὸ καταισχύνη . . . ἀπὸ κάμμιὰ ἀτιμία . . .

Ἡ Ἔμμα ἔκυψε τὰ ὄμματα.

Καὶ ὁ Σουβὶς λίαν χαμηλοφώνως καὶ μετὰ βαθυτάτης λύπης, ἐπεῖπεν·

— Δεσποινίς, μὲ κάμνεται νὰ ὑπορέρω τρομερὰ μαρτύρια . . . Ἐλᾶτε εἰς τὸ νόημα, σᾶς παρακαλῶ.

— Σουβίς, δὲν ἔχετε κἀνὲν παράπονον νὰ κάμητε ἐναντίον τῆς κόρης σας.

— Ἐναντίον τῆς Ρόζας ; Κἀνένα, κἀνένα παράπονο, σᾶς τὸ ὁρκίζομαι. Δὲν ξέρω δὲ στὸ κόσμον ὅλον νὰ ὑπάρχῃ κἀνένα παιδὶ ὅπου νὰ ἀγαπήθηκε, νὰ λατρεύθηκε καὶ νὰ χαϊδεύθηκε περισσότερο ἀπὸ τὴν Ρόζα μου . . . Ὅλος ὁ κόσμος τὸ γνωρίζῃ αὐτό . . . ὁποιον καὶ ἐὰν ἐρωτήσετε θὰ σᾶς ἴπῃ τὴν ἀδυναμία ποῦ ἔχω σ' αὐτὸ τὸ παιδί.

— Ἐγὼ δὲν σᾶς ἠρώτησα περὶ αὐτοῦ τοῦ ζητήματος . . . Ἐννοῶ περὶ ἄλλου πράγματος.

— Καὶ τί πρᾶμα εἶναι αὐτὸ ποῦ ἐννοεῖτε ἐσεῖς ;

— Ἡ Ρόζα εἶναι πολὺ ὡραία . . . Εἶναι παιδίσκη ἀκόμη χωρὶς πεῖραν τοῦ κόσμου, δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ ὅλους τοὺς κινδύνους οἱ ὁποῖοι τὴν ἀπειλοῦσι . . . Δὲν ἔχετε λοιπὸν νὰ μεμφθῆτε τὸν ἑαυτόν σας μήπως τὴν ἀφήσατε πολὺ ἐλευθέραν . . . μήπως δὲν τὴν περιστοιχήσατε διὰ τῶν αὐστηρῶν ἐκείνων ἐπαγρυπνήσεων αἱ ὁποῖαι συντελοῦσιν πολλάκις νὰ προλάβωσι ἢ νὰ ἀναχαιτίσωσι τὰς ἀπερισκεψίας ἀπὸ τῶν ὁποίων κατάμεστος εἶναι ἡ νεανικὴ ἡλικία ; Σκεφθῆτε καλά, Σουβίς.

Ὁ ἀγροφύλαξ παρέμεινεν εἰς ἄκρον ἐμβρόντης καὶ ἀναποράσιστος. Ὑπὸ τὸν ἀγροτικὸν ἐπενδύτην του ἠδύνατό τις νὰ ἀκούσῃ τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας, ἥτις ἐπάλλετο βιαίως. Εἶτα, δραξάμενος τοῦ μετώπου του, ὑπέλαβε περιαλγῶς·

— Θεέ μου ! Θεέ μου, πόσον μὲ κάμνετε νὰ φοβοῦμαι καὶ νὰ μὴ εἰξεύρω τί νὰ ὑποθέσω, δεσποινὶς Ἔμμα.

— Πτωχέ μου Σουβίς, πραγματικῶς πᾶν ὅ,τι ἔχω νὰ σᾶς εἴπω θὰ σᾶς προξενήσῃ μεγάλην λύπην.

Καὶ ὁ δυστυχὴς ἀγροφύλαξ συνήνωσε τὰς χεῖρας εἰς ἔνδειξιν τῆς βασανιζούσης τὴν καρδίαν του ἀπελπισίας.

— Ναί, ἐπεῖπεν ἡ Ἔμμα, θὰ σᾶς προξενήσῃ λύπην μεγάλην, λύπην ὑπερβάλλουσαν . . . καὶ μόλα ταῦτα πρέπει νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ἡ Ρόζα δὲν εἶναι ἔνοχος εἰς τίποτε . . . δὲν ἔχει κἀμμίαν εὐθύνην . . . Αὐτὴ μοὶ ὁρκίσθη καὶ ἐγὼ τὴν ἐπίστευσα, διότι ὑπάρχουσι μαρτυρίαι ἀληθείας καὶ βαθμοὶ ἀπελπισίας ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἀναγκάζετέ τις νὰ βεβαιωθῇ καὶ νὰ δώσῃ τελείαν πίστιν.

— Ἡ Ρόζα εἶναι ἔνοχος, μὲ εἴπετε, ὑπετονθύρυσεν ὁ ἀγροφύλαξ, μὰ σὲ τί ἐπάνω λοιπὸν εἶναι ἔνοχος ἡ κόρη μου ;

— Τὴν ἀτίμησαν !

— Τὴν ἀτίμησαν ! Τὴν ἀτίμησαν ! ἐπανέλαβεν ὁ τάλας πατὴρ κατάπληκτος ἀποβὰς καὶ οἱονεὶ μὴ ἐννοῶν . . . τόσον ἡ ὀλεθρία πραγματικότης τῷ ἐφαίνετο ἀπαράδεκτος. . . Τὴν ἀτίμησαν ; Μὰ τί εἶναι αὐτὰ ποῦ μὲ λέτε, δεσποινὶς Ἔμμα ;

— Καὶ θὰ ἐννοεῖτε βεβαίως τὴν ἀπελπισίαν της, Σουβίς ἀφοῦ δὲν ἐτόλμησε νὰ εὕρῃ κανένα ἄλλον παρὰ ἐμὲ, παρὰ ἐμὲ μόνην διὰ νὰ ἀποκαλύψῃ τὸ σφάλμα της καὶ τὴν δυστυχίαν της . . . Ἡ τάλαινα κόρη εἶναι ἀξιολύπητος . . .

Ὁ Σουβὶς ἐννεὸς καὶ ἔχων τὸ στόμα ἀνεῳγμένον, παρετήρει τὴν Ὡραίαν Παιδαγωγόν. Πᾶν ὅ,τι τοσοῦτον ἀποτόμως καὶ ἀπροσδοκήτως ἔπληττε τὰς ἀκοάς του καὶ τὴν γενναιόφρονα πατρικὴν καρδίαν του ἐνεῖχε κἄτι τι τὸ φρικαλέον, κἄτι τι τὸ ὑπερμέτρως ὑπερφυτικόν, ὅπερ ἀποσπᾷ ἐνίοτε τὴν κρίσιν τοῦ λογικοῦ καὶ αὐτὴν πολλάκις τὴν ζωήν.

Καὶ ἐν τούτοις, ἀνθιστάμενος νὰ δώσῃ πίστιν ἐπὶ παντὸς ὅ,τι ἤκουε, ἐψιθύρισε δι' ὑποκώφου φωνῆς·

— Ἡ κόρη μου θὰ ἔχασε τὰ μυαλά της. . . θὰ σᾶς ἐδιηγήθηκε παραμύθια καὶ τίποτα ἄλλο . . . καὶ ἐσεῖς τὰ ἐπιστεύετε . . . Αὐτὸ εἶναι. . . . αὐτὸ εἶναι . . . .

— Ἡ Ρόζα . . . ἡ Ρόζα εἶναι ἔγκυος! . . .

Καίτοι δὲ ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἀπήγγειλε τὰς τελευταίας λέξεις λίαν ταπεινοφώνως, καὶ ἐν τούτοις ἡ ἔκφρασις ἀντήχησεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ Σουβὶς μετὰ τοσαύτης φοβερᾶς ἀπηχήσεως, ὡσεὶ ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ πολυαρίθμου κροτούσης τηλεβολοστοιχίας.

— Ἔγκυος ! ἡ Ρόζα ! ἐψέλλισεν. Ἔγκυος, αὐτή !

Οἱ ὀφθαλμοί του παρέμειναν μὲν ἄπλανεῖς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ὀστεώδους καὶ ἡλιοκαοῦς προσώπου του ἐζωγραφήθη ὀδυνηρὰ ἔκφρασις τελείας ψυχικῆς ἀγωνίας.

Ἡ Ἔμμα αὐτόπτης μάρτυς τῆς ἀφάτου ταύτης ὀδύνης, κατελήφθη ὑπὸ ἀπεριγράπου τρόμου.

Καὶ πάντα ταῦτα ἀπέληξαν εἰς κρίσιν κοπετῶν καὶ ὀλοφυρμῶν, ἀλλ' ἄνευ δακρύων καὶ ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἐπανήρχοντο λέξεις τὴν αὐτὴν ἐκρράζουσαι σκέψιν.

— Τὴν ἀτίμησαν: Τὴν ἐξαπάτησαν ! . . .

— Ναί, εἶπεν ἡ Ἔμμα, ἀτίμησαν τὴν κόρην σας· καὶ θὰ ἐνθυμεῖσθε βεβαίως ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον, σᾶς εἶπα: Ἡ κόρη σας δὲν εἶναι ἔνοχος.

Καὶ ὁ δύσμοιρος ἀγροφύλαξ ἐπὶ πολλὴν ὥραν παρέμεινεν ἀπερροφημένος ὑπὸ τὸ κράτος τῆς καρδιοβόρου ἀπελπισίας του.

Ἐπὶ τέλους διὰ φωνῆς δυσδιακρίτου, ἐπηκολούθησε·

— Μὰ θὰ ὑπάρχει βέβαια καὶ ὁ ἔνοχος ! . . . καὶ αὐτὸς πρέπει νὰ διορθώσῃ τὸ κακὸ αὐτό. . . . τὴν ἀτιμία αὐτή. . .

Ἤδη μικρὰν κατὰ μικρὸν ὁ προσβληθεὶς ἐν τῇ τιμῇ αὐτοῦ πατὴρ, ὁ δραστήριος καὶ ἐνεργητικὸς οὗτος χαρακτὴρ, ἀνέκτα τὴν ψυχραιμίαν του — ψυχραιμίαν πλέον ἐπίφοβον πάσης ἐκρήξεως ὀργῆς ἢ ἀγανακτήσεως.

— Καὶ πρέπει νὰ τὸ διορθώσῃ, ὁ ἔνοχος αὐτός, ἀλλέως ἐγὼ ὁ ἴδιος θὰ τὸν φονεύσω ! . . . Καὶ θὰ σᾶς εἶπε βεβαία τὸ ὄνομά του, ἡ Ρόζα, δὲν εἶναι ἀλήθεια, δεσποινὶς Ἔμμα ;

— Ὄχι. Δέν μοι τὸ εἶπεν.

— Τὸ ὄνομά του, τὸ θεοκατάρατο ὄνομά του· τὸ ἄτιμο καὶ βρωμερὸ ὄνομά του· εἶναι ἀλήθεια τὸ λοιπόν, πῶς δὲν σᾶς τὸ εἶπε διὰ νὰ τὸ πῆτε σ' ἐμένα, σ' ἐμένα τὸν πατέρα της ;

— Δέν μοι ἀνέφερε τίποτε περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ διαφθορέως της.

— Μὰ τότε, θὰ 'πῇ πῶς ἐσεῖς φταίετε σ' αὐτό !

— Διατί ;

— Διότι ἔπρεπε νὰ τὴν παρεκαλέσετε νὰ σᾶς τὸ ἐμπιστευθῇ. . . νὰ σᾶς τὸ 'πῇ.

— Ἐγὼ τὴν παρεκάλεσα νά μοι τὸ ἐμπιστευθῇ διότι τῇ εἶπον ὅτι σεῖς, ὁ πατήρ της πρέπει περισσότερον παντὸς ἄλλου νὰ γνωρίζετε καταλεπτῶς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην.

— Καὶ τί ἀπάντησι σᾶς ἔδωκε ;

— Ὅτι τὸ ὄνομα αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ἐμάνθανέ ποτε κάνεὶς, οὔτε ἐγὼ, οὔτε σεῖς, οὔτε κάνεὶς εἰς τὸν κόσμον.

— Τότε, θὰ 'πῇ πῶς αὐτὴ ἡ ἰδία εἶναι ἡ ἔνοχος . . . ἀφοῦ καὶ φοβᾶται. . . Ναὶ, φοβᾶται βέβαια, ἀφοῦ δὲν ἐτόλμησε νὰ τὸ ἐμπιστευθῇ εἰς τὸν ἴδιο πατέρα της καὶ ἀφοῦ ἀναγκάσθηκε νὰ προστρέξῃ σὲ μιὰ ξένη. . . γιὰ νὰ μοῦ 'πῇ ὅλα αὐτά.

Καὶ ἐν μέσῳ φοβερᾶς τοῦ πνεύματος ταραχῆς ἐφαίνετο συλλογιζόμενος.

Αἴρνης ἐγερθεὶς ἔδραμε πρὸς τὴν ἔναντι γωνίαν τοῦ θαλάμου.

Ἐκεῖ, ἐπὶ τοῦ τοίχου, εὗρητο ἀνηρτημένον τὸ τυρέκιόν του, τὸ ἀποσπᾷ μετὰ λύσσης καὶ ἐκβαλὼν ἐκ τοῦ κυνηγετικοῦ σάκκου του δύο πιστιδοβολὰς πληροῖ δι' αὐτῶν τοὺς δύο σωλῆνας αὐτοῦ

Ἡ Ἔμμα περίτρομος καὶ ἄφωνος παρακολουθεῖ ὅλας τὰς κινήσεις αὐτοῦ !

Ὁ ἀγροφύλαξ ἀπαθὴς σχεδὸν, καὶ ὡσεὶ ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ τὰς συνήθεις ἀνὰ τὸ δάσος περιπολίας του, διευθύνεται βραδέως πρὸς τὴν θύραν.

Ἀλλ' ἐκεῖ εὑρίσκει τὴν νεαρὰν κόρην, ἥτις τῷ φράττει τὴν δίοδον καὶ ἡ ὁποία διὰ προκλητικῆς φωνῆς, λέγει πρὸς αὐτόν·

— Σουβὶς, δὲν θὰ σᾶς ἀφήσω νὰ ἐκτελέσητε τὸ ἔνοχον διάβημά σας.

— Ἀφήσετέ με νὰ περάσω, δεσποινὶς, ἐφώνησεν ἐκεῖνος διὰ φωνῆς μὴ προδιδούσης οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην συγκίνησιν.

— Ποῦ πηγαίνετε ;

— Τί σᾶς μέλλει ποῦ πηγαίνω ἐγώ ;

— Σουβὶς, δὲν θὰ σᾶς ἀφήσω νὰ ἐξέλθητε !

— Καὶ ὅμως πρέπει νὰ μὲ ἀφήσητε, διότι ἂν δὲν μὲ ἀφήσετε θὰ μεταχειρισθῶ τὴ βία, δεσποινίς !

— Ἀλλὰ τί σκοπεύετε λοιπὸν νὰ κάμετε ;

— Οὔτε αὐτὸ δὲν εἶναι ἰδική σας δουλειά. Δὲν συνειθίζω νὰ δίνω λογαριασμὸ σὲ κανένα.

— Ὥστε δὲν μὲ ἀγαπᾶτε, λοιπόν ; Δὲν μὲ ἐκτιμᾶτε λοιπὸν καθὼς ἄλλοτε ;

— Θὰ σᾶς ἐκτιμῶ ἀκόμη περισσότερον ἂν μὲ τὸ καλὸ μὲ ἀφήνετε νὰ περάσω ;

— Σουβὶς, σᾶς τὸ παρακαλῶ, γονυπετής . . .

— Μὴ μὲ ἀναγκάζετε σᾶς λέγω νὰ μεταχειρισθῶ τὴ βία, δεσποινίς !

— Σουβὶς, σᾶς λέγω ὅτι ἐννόησα τὸν σκοπόν σας . . .

— Καὶ λοιπὸν τί ἐννοήσατε ;

— Ὅτι πηγαίνετε νὰ διαπράξητε ἓν ἔγκλημα, ἓν φοβερὸν ἔγκλημα.

— Εἰπέτε καλήτερα πῶς πηγαίνω νὰ ζητήσω ἱκανοποίησι . . .

Καὶ αἰφνιδίως, στηρίξας τὰς δύο χεῖρας ἐπὶ τῶν σωλήνων τοῦ τυφεκίου, προσέθηκε·

— Καὶ ἔπειτα νὰ ἔχουμε καλὸ ῥώτημα σὲ τί ἐπάνω φοβᾶσθε ; Διατὶ μὲ ἴδετε νὰ βάζω δυὸ βόλια στὸ τουφέκι μου. Αἴ, καλά ! Ἐγὼ, πολὺ πιθανὸν νὰ μὴ μεταχειρισθῶ καὶ τὰ δύο . . . αὐτὸ κανένας δὲν τὸ ξέρει . . . . αὐτὸ δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμένα ἀλλὰ ἀπὸ τὴν τύχη.

— Σουβὶς, πρὶν προβῆτε εἰς τοῦτο σκεφθῆτε καλῶς. Σᾶς εἶπον ἤδη ὅτι ἡ κόρη σας δὲν εἶναι ἔνοχος.

— Καὶ ποῦ εἰξεύρετε ἐσεῖς πῶς πηγαίνω νὰ εὕρω τὴν κόρη μου ;

— Ἀλλὰ ποῖον ἄλλον ἀφοῦ δὲν εἰξεύρετε τὸν ἔνοχον αὐτόν ;

— Ὦ ! ὅσο γιὰ αὐτὸ, μὴ φοβᾶσθε, θὰ τὸν εὕρω σήμερα ἢ αὔριον. Ἐσεῖς πρέπει νὰ ξεύρετε ποῦ εἶναι κρυμμένη ἡ Ῥόζα. Διατί δὲν μὲ τὸ λέγετε λοιπόν ;

— Δὲν εἰξεύρω, τίποτε, Σουβίς.

— Καλά. Ἐγὼ ὅμως θὰ τὴν εὕρω καὶ τότε εὐθὺς θὰ ἔλθουμε σὲ ἐξηγήσεις μαζῆ της. Ὦ ! σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι δὲν θὰ τὴν κακομεταχειρισθῶ οὔτε κἂν θὰ ὀργισθῶ ἐναντίον της. . . Τὸ τί θὰ κάμω ἐγὼ θὰ σᾶς τὸ 'πῶ. Ἂν αὐτὴ εἶναι ἔνοχος ἢ ἐὰν δὲν εἶναι ἰδού ἐκεῖνο ὅπου θὰ γείνῃ.

Καὶ ἐνῷ ἔλεγε ταῦτα, οὐδόλως συγκεκινημένος φαινομενικῶς, ἤρξατο παίζων μετὰ τοῦ τυφεκίου του ἵνα βεβαιωθῇ ἐὰν οἱ κύνες ἠγρύπνουν.

— Ἂν ἡ Ῥόζα δὲν εἶναι ἔνοχος, θὰ μοῦ δώσῃ ἀμέσως τὴν ἀπόδειξι. . .

— Μὲ ποῖον τρόπον ;

— Θὰ μοῦ εἰπῇ τὸ ὄνομα τοῦ ἀτίμου ἐκείνου ποῦ τὴν ἐξαπάτησε. . . Ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ δυὸ βόλια τὸ ἔχω φυλαμένο δι' αὐτόν. . . ὅσο γιὰ τὸ ἄλλο δὲν θὰ μὲ χρησιμεύσῃ. . . Καὶ εὐθὺς ὅπου ἱκανοποιηθῶ ἀπ' αὐτὸν τὸν ἄθλιο, θὰ ξανακέλθω στὴν κόρην μου καὶ θὰ τῆς εἰπῶ: «Σὲ συγχωρῶ ! »

Καὶ διεκόπει πρὸς στιγμὴν, ἀναπνεύσας δὲ δι' ὅλων τῶν πνευμόνων του, προτέθηκε δι' ὑποκώφου φωνῆς.

— Ἂν τυχὸν ὅμως ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίο, ἂν ἀποδειχθῇ πῶς ἡ κόρη μου εἶναι πραγματικῶς ἔνοχος, καὶ αὐτὸ θὰ τὸ μάθω εὔκολα, ἂν μὲ κανένα τρόπο δὲ θελήσῃ νὰ μοῦ εἰπῇ τὸ ὄνομα τοῦ συνενόχου της. . .

— Τότε τί θὰ συμβῇ ; ἠρώτησεν ἔντρομος ἡ Ὡραία Παιδαγωγός.

— Τότε, δεσποινὶς, νὰ τί θὰ συμβῇ. Τὰ δύο βάλια τοῦ τουφεκιοῦ μου θὰ χρησιμεύσουν, τὸ ἕνα δι' αὐτὴν καὶ τὸ ἄλλο διὰ τὸν ἑαυτόν μου !

— Καὶ ἐὰν αὕτη δὲν δυνηθῇ νὰ ὁμιλήσῃ ;

— Καὶ διατὶ νὰ μὴ δυνηθῇ ;

— Δὲν εἰξεύρω. . . Σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι δὲν τὸ εἰξεύρω. . .

— Ὦ ! ὅταν, ἐγὼ τὴν εὕρω θὰ μοῦ τὰ πῇ ὅλα, θὰ ὁμιλήσῃ στὸν πατέρα της ἐμπρός· ἐὰν δὲν ὁμιλήσῃ, τότε θὰ κάμω ἐκεῖνο ὅπου εἶπα.

— Ἀλλὰ αὐτὸ τὸ ὁποῖον σκοπεύετε νὰ κάμετε, εἶναι τρομερὸν πρᾶγμα, Σουβίς.

— Ἔχετε δίκαιο, εἶναι τρομερὸ πρᾶγμα νὰ φονεύσω τὴν κόρην μου, ἀλλὰ θὰ φονευθῶ κ' ἐγώ. . . Θὰ μᾶς κλαύσουν καὶ τοὺς δύο. . . καὶ τότε ἴσως μᾶς συγχωρήσουν.

— Σουβὶς, ἔλεος, ἔλεος, διὰ τὸ παιδίον αὐτό, εὐσπλαγχνίσθητε τὴν Ρόζαν, τὴν κόρην σας.

— Εἶμαι ἕτοιμος νὰ τὴν συγχωρήσω, ἂν αὐτὴ ἀποφασίσῃ νὰ μὲ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν, ἂν ὅμως ὄχι τότε θὰ φανῶ ἄσπλαγχνος !

Καὶ ἐπί τινας στιγμὰς παρέμειναν ἄφωνοι, τῆς Ἔμμας προσπαθούσης διὰ παντὸς τρόπου καὶ ἐν μέσῳ ἀπεριγράπτου ψυχικῆς συγκινήσεως νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἔξοδον εἰς τὸν ἀγροφύλακα.

Ἡ Ρόζα διαλαμβάνουσα περὶ τοῦ ἐξαπατήσαντος αὐτὴν ἀνδρὸς, εἶχεν εἰπεῖ: «Ποτὲ κανεὶς δὲν θὰ γνωρίσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οὔτε ὁ πατήρ μου, οὔτε ὑμεῖς δεσποινὶς, οὔτε κανεὶς, ποτέ, ποτέ !» Ἄρα, ἐὰν ἐξήρχετο ὁ Σουβὶς, ὁ θάνατος τῆς Ρόζας ἦτο πλέον ἢ βέβαιος !

— Ἀφήσατέ με νὰ περάσω, δεσποινὶς, ἐπεῖπε μειλιχίως ὁ ἀγροφύλαξ.

Ἡ Ἔμμα οὐδὲν ἀπαντήσασα ἐξηκολούθει παραμένουσα πρὸ τῆς θύρας.

Τότε ὁ Σουβὶς ῥίψας ἐπ' ὤμων τὸ τυφέκιόν του ὑπέλαβε διὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε συμπαθοῦς φωνῆς·

— Δεσποινὶς, σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσετε ἐὰν χωρὶς νὰ θέλω ἀναγκάζομαι νὰ μεταχειρισθῶ τὴ βία.

Λαβὼν δὲ αὐτὴν ἐκ τῆς ὀσφύος μετά τινος προφυλάξεως, τὴν ἔφερε οὕτω πως, ὡσεὶ ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἀτακτοῦντος παιδίου, μέχρι τῆς ἀπέναντι γωνίας τοῦ θαλάμου.

Εἶτα ὀπισθοχωρήσας αἰφνιδίως, εὑρέθη τὴν φορὰν ταύτην κύριος τῆς εἰσόδου.

Ἡ δυστυχὴς Ἔμμα δὲν ἐσκέφθη πλέον νὰ δείξῃ οἱανδήποτε ἀντίστασιν. Τὰ πάντα ἀπέβαινον ἤδη εἰς μάτην.

Ὁ ἀγροφύλαξ τῇ ἔδειξε διὰ τῆς χειρὸς ἐσταυρωμένον ἄνωθεν τῆς κλίνης αὐτοῦ ἀνηρτημένον καὶ ταυτοχρόνως τῇ εἶπε μετὰ φοβερᾶς ἀπαθείας·

— Παρακαλέσατε δι' αὐτήν. . . καὶ ἐὰν ἀγαπᾶτε παρακαλέσατε ὀλίγον καὶ διὰ τὸν πατέρα της.

— Ὦ ! Θεέ μου ! ναὶ, ναὶ, θὰ παρακαλέσω, Σουβίς.

Μετὰ πάροδον δευτερολέπτων τινῶν, ὁ ἀγροφύλαξ εἶχεν ἐξαφανισθῇ εἰς τὸ δάσος διὰ βήματος ἐσπευσμένου.

Ἡ Ἔμμα κλίνασα τὸ γόνυ ἤρξατο προσευχομένη ἐνώπιον τοῦ ἐσταυρωμένου.

Ὁ Σουβὶς κατὰ πρῶτον ἀπεφάσισε νὰ κατευθυνθῇ πρὸς τὸ χωρίον Κλισσὸν, διότι ἡ Ρόζα ἐξερχομένη, τῷ εἶχεν εἰπεῖ ὅτι ἐκεῖ διηυθύνετο πρὸς ἀγορὰν χρειωδῶν τινων διὰ τὴν οἰκίαν. Καίτοι δὲ ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἠδύνατο νὰ παραδεχθῇ τοῦτο ὡς ἀληθὲς, καὶ μόλα ταῦτα μὴ γνωρίζων εἰς ποῖον ἄλλο μέρος θὰ ὤφειλε νὰ τὴν ζητήσῃ, ἀπεφάσισε ἐκεῖ νὰ περιορίσῃ τὰς πρώτας του ἐρεύνας. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ ἐβασίζετο ἐπὶ τῆς τύχης.

Εἰς τὸ χωρίον ἀφιχθεὶς, ἤρξατο λαμβάνων πληροφορίας περὶ τῆς θυγατρός του ἐπισκεπτόμενος τὰς οἰκίας εἰς τὰς ὁποίας ἡ Ρόζα ἔλαβε τὴν ἕξιν νὰ συχνάζῃ.

Δυστυχῶς κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην κανεὶς δὲν εἶχεν ἰδεῖ τὴν Ρόζαν.

Ὁ δύσμοιρος πατὴρ, ἀτυχὴς ἐν μέσῳ τῶν πρώτων ἀναζητήσεών του, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν μετ' ἀπελπισίας καταφανοῦς·

— Καλὰ ἔλεγα ἐγὼ πῶς αὐτὴ δὲν εἶπε τὴν ἀλήθεια. Καὶ τώρα, ποῦ νὰ τὴν ζητήσῃ κανείς ; Ποῦ νὰ τὴν εὕρῃ ; Θὰ ἔδιδα ὅτι εἶχα καὶ δὲν εἶχα γιὰ νὰ μάθω τὸ καταφύγιόν της. . . Ἄ ! ἡ ἀθλία κόρη εἶναι ἆρά γε πραγματικῶς ἔνοχος ; Ἂν τυχὸν καὶ δὲν εἶναι, τότε διατί νὰ κρύφτεται ; Διατί νὰ μὴν ἔρχεται στὸ σπῆτι ;

Καὶ ταῦτα μονολογῶν ἔλαβε καὶ αὖθις τὴν πρὸς τὸ δάσος ἄγουσαν.

Οὔτε κἂν ἐσκέφθη νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν οἰκίσκον του διότι τόσον ἦτο βέβαιος ὅτι ἡ Ρόζα δὲν θὰ εὑρίσκετο ἐκεῖ ποσῶς.

Ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ὥρας περιεπλανᾶτο ἀνὰ τὰ δάση ἐν φοβερᾷ διατελῶν ἀμηχανίᾳ καὶ καὶ μὴ γνωρίζων ὁποίαν διεύθυνσιν ὤφειλε νὰ λάβῃ.

Τὸ ψῦχος ἦτο διαπεραστικόν. Μετὰ παρέλευσιν δὲ ἡμισείας ὥρας πυκνὴ χιὼν ἤρξατο καλύπτουσα διὰ τῆς λευκῆς συνδόνης της τὰς κορυφὰς τῶν δένδρων καὶ πάντα τὰ περιστοιχοῦντα αὐτόν.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ὁ Σουβὶς συναντήσας πρό τινα, ἔδραμε πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν ἠρώτησε·

— Μήπως καὶ εἶδες τὴν κόρη μου ;

— Ὄχι, Σουβίς. . . δὲν τὴν εἶδα σήμερα. Μὰ τί τρέχει ; . . . Τί ἔγεινε ἡ κόρη σου ; Ἐχάθηκε ; Σοῦ τὴν ἔκλεψαν ;

— Ἄ ! πᾶ ! ποῖος θὰ μοῦ τὴν ἔκλεπτε ; Θὰ ἐπῆγε σὲ κανένα γνωστὸ σπῆτι καὶ θὰ τὴν ἐκράτησαν ἐκεῖ.

— Ἔτσι πρέπει νὰ εἶναι τὸ πρᾶγμα. Σὲ εὔχομαι νὰ τὴν εὕρῃς . . . Καλὴν ἐντάμωσιν, Σουβίς.

— Στὸ καλό, Γεώργιε.

Μετὰ ὡριαίαν παρέλευσιν συναντήσας τὸν γαλακτοπώλην Ἐδουάρδον, ἠρώτησε·

— Μήπως καὶ εἶδες τὴν κόρη μου, Ἐδουάρδε ;

— Ναὶ, τὴν εἶδα τὸ πρωὶ κοντὰ στὸ ἔρημο περίπτερο . . .

— Καὶ τί ἔκαμνε ἐκεῖ ;

— Ἐκάθουνταν στὴ ρίζα ἑνὸς δένδρου.

— Ἦταν μόνη ;

— Μόνη. Ἐφαίνουνταν νὰ περίμενε κάνένα.

— Καὶ πῶς τὸ κατάλαβες αὐτό ;

— Διότι κάθε στιγμὴ ἐγυρνοῦσε τὸ κεφάλι της ἐδῶ κ' ἐκεῖ καὶ πότε πότε ἐσκόνουνταν γιὰ νὰ διῇ.

— Σὲ εὐχαριστῶ, Ἐδουάρδε.

— Τίποτε.

Ὁ ἀγροφύλαξ διηυθύνθη εἰς τὸ εἰρειπωμένον περίπτερον.

Πλὴν φεῦ ! Καὶ ἐκεῖ ἐπίσης οὐδὲν ἴχνος τῆς Ρόζας.

Τότε, ἐπανακάμπτει εἰς Μιλεπέρτιους, εἰς τὸν οἰκίσκον αὐτοῦ, ἐλπίζων νὰ ἐπανεύρῃ ἐκεῖ τὴν Ἔμμαν. Ἀλλ' ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς εἶχεν ἀναχωρήσει. Ἡ θερμάστρα ἦτο ἐσβεσμένη. Ἡ χιὼν διὰ τοῦ λευκοῦ πέπλου της περιεκάλυπτεν ἤδη πενθίμως τὰ πάντα πέριξ αὐτοῦ.

Δὲν παρέμεινε δὲ ἐκεῖ οὔτε ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἀλλὰ κατηυθύνθη πρὸς τὴν ἑτέραν ἐσχατιὰν τοῦ δάσους.

— Θὰ πασχήσω νὰ τὴν εὕρω μὲ κάθε τρόπο, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Σουβὶς μετὰ πείσμονος ἰσχυρογνωμοσύνης. Πρέπει τὸ δίχως ἄλλο νὰ τὴν εὕρω . . . νὰ ξετρυπώσω τὸ μέρος ποῦ εἶναι κρυμμένη.

Περὶ τὴν δεκάτην εὑρέθη ἀντιμέτωπος τοῦ ἐπαίτου Βουαλῶ, τοῦ ἐπιλεγομένου ὁ Μέθυσος, καὶ ὁ ὁποῖος τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα ζητῶν ἐλεημοσύνην.

Ὁ Σουβὶς, ἀφοῦ τῷ ἔδωκε νὰ πίῃ ὀλίγον οἰνόπνευμα ἐκ τοῦ φλασκίου ὅπερ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ ὁσάκις ἐξετέλει τὴν ἀνὰ τὸ δάσος περιπολίαν του, τὸν ἠρώτησε κατόπιν·

— Μήπως καὶ κατὰ τύχη ξεύρεις τίποτε διὰ τὴν κόρη μου ;

— Ξεύρω, ναὶ, τὴν εἶχα διεῖ . . .

— Εἶναι πολλὴ ὥρα ;

— Δὲν εἶναι οὔτε δέκα λεπτά.

— Ποῦ ;

— Κοντὰ 'στὰ ἐρείπια τῆς Κλισσών !

— Τί ἔκαμνε ;

— Περιπατοῦσε, ἔτρεχε, ἐστέκουνταν, ὡμιλοῦσε, ἐγελοῦσε καὶ ἐτραγουδοῦσε . . Μὰ τὴν πίστι μου ἐκεῖνος ποῦ θὰ τὴν ἔβλεπε σαυτὰ τὰ χάλια θὰ ἐνόμιζε πῶς θὰ ἔτσουζε καμμιὰ δυὸ παραπάνω. Ναῖσκε, ἐγὼ ποῦ τὰ λέω αὐτὰ εἰξεύρω κάτι τις . . . ἐπειδή τις καὶ εἶμαι τῆς τέχνης . . . τὸ 'μάτι μου εἶναι γυμνασμένο ἀπὸ τέτοια πράματα.

Ἀλλ' ὁ Σουβὶς δὲν ἤκουε πλέον τὸν ἐπαίτην.

Ἦτο ἤδη μακρὰν, λαβὼν τὴν πρὸς τὰ ἐρείπια ἄγουσαν.

Ἐκεῖ δὲ πράγματι ἐπανεῦρε τὴν κόρην του τὴν ὁποίαν μακρόθεν εἶχεν ἴδει τοῦ δάσους ἐξερχόμενος.

Ἡ Ρόζα εἶχεν ἐστρωμμένα τὰ νῶτα καὶ ἵστατο ἐπὶ ἀπορρῶγος λίθου, ὡσεὶ ἐὰν εὑρίσκετο ἄνωθεν χιονώδους τύμβου.

Τὰ ἐνδύματά της ἦσαν ἐν μεγίστῃ ἀταξίᾳ, καὶ ἡ μακρὰ καὶ λελυμένη κόμη της ἔπιπτεν ἀγρίως ἐπὶ τῶν ἡμιγυμνων καὶ κυανῶν ὑπὸ τοῦ ψύχους ὤμων της.

Καίτοι δὲ ἦτο ἐξ ὁλοκλήρου χιονοσκεπὴς οὐχ ἧττον οὐδεμίαν ἐφαίνετο δίδουσα προσοχὴν εἰς τοῦτο.

Ὁ τάλας πατὴρ ἀλλορρονῶν καὶ ἐξεστηκὼς διὰ πᾶν ὅ,τι ἔβλεπεν ἐνώπιόν του προσήγγισε κατά τι. Κατὰ τὴν ἰδίαν στιγμὴν, ἡ Ρόζα μὴ στραφεῖσα ποσῶς, οἱονεὶ προειδοποιηθεῖσα ὑπό ἐνστίκτου τινὸς προαισθήματος περὶ τῆς ἐκεῖ παρουσίας τοῦ πατρός της, ἐπήδησεν ἀπὸ τοῦ ἀπορρῶγος βράχου ἐφ' οὗ ἵστατο καὶ ἤρξατο τρέχουσα ἐν μέσῳ τῶν ἐρειπίων.

Ὁ ἀγροφύλαξ ἔδραμεν εἰς καταδίωξίν της. . .

Μεταξὺ δὲ ὅλων τῶν συντετριμμένων καὶ ἐνταφιασμένων ἐκείνων λειψάνων ὧν ἡ θέα ἐνεῖχε κάτι τι τὸ φρικῶδες καὶ τὰ ὁποῖα ὡμοίαζον μυστηριώδεις παγίδας, ὁ Σουβὶς μετὰ δυσχερείας ὑπερεπήδα τὰ πρὸ αὐτοῦ ἐμφανιζόμενα προσκόμματα.

Ἀπεναντίας, ἡ Ρόζα ἐφαίνετο περιφρονοῦσα ταῦτα, διότι οὐδὲν ἀνεχαίτιζε τὸ βῆμα αὐτῆς.

Εἶχεν ἀνέλθει μετὰ σχοινοβατικῆς σχεδὸν εὐκαμψίας ἐπὶ ὑψηλοῦ λιθίνου τείχους διὰ μέσου ἑτέρων μικρῶν λίθων εὑρισκομένων ἐκεῖ ἐν σχήματι κλίμακος.

Ὁ Σουβὶς κατελήφθη ὑπὸ τρόμου.

Μήπως λοιπὸν ριπτομένη ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ ἐκείνου τείχους προυτίθετο νὰ αὐτοκτονήσῃ ;

Ὁ θάνατος ἦτο ἄφευκτος. Ἐὰν ἐξεσφενδόνιζεν ἑαυτὴν ἐν μέσῳ τῶν ἀπορρώγων ἐκείνων λίθων θὰ κατεκρεουργεῖτο ἀναμφιβόλως.

Ἡ Ρόζα ἐξηκολούθει ἀνερχομένη οὐδόλως στρέφουσα τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὄπισθεν αὐτῆς.

Καὶ ἐνίοτε, οἱ μικροὶ πόδες της ἀπέσπων σωροὺς λίθων, οἵτινες ἐν τῇ πτώσει αὐτῶν, παρέσυραν μετ' αὐτῶν ἑτέρους λίθους.

Ὅλα ταῦτα ἐνεῖχον θέαν χιονοστιβάδος ὑπὸ τὴν ὁποίαν ὁ Σοῦβις μικροῦ ἐδέησε νὰ ἐνταφιασθῇ ζῶν.

Ὅτε δὲ ἐπὶ τέλους ὁ ἀγροφύλαξ τὴν εἶδε ἱσταμένην εἰς τὴν ἄκραν τοῦ τείχους ἐκείνου, τότε μόνον διέγνωστε ὅλην τὴν φρίκην τοῦ κινδύνου ὃν ἡ Ρόζα διέτρεχε.

Ἓν μόνον βῆμα ὑπελείπετο, ἢ ἁπλῶς ἐὰν ἔκυπτε μόνον κατά τι θὰ κατεκρημνίζετο εἰς τὴν ἄβυσσον!

Ἡ Ρόζα δὲν εἶχεν ἰδεῖ ἀκόμη τὸν πατέρα της ὅστις ἐξηκολούθει ἀνερχόμενος καὶ ἀποπνίγων ὅσον ἠδύνατο πάντα θόρυβον.

Καὶ ὅμως ὅταν εἶδεν αὐτὴν διακειμένην οὕτω πως, εὑρισκομένην ἐν μέσῳ τοῦ φρικτοῦ ἐκείνου κινδύνου, δὲν ἔσχε τὸ θάρρος νὰ τηρήσῃ ἐπὶ πλέον τὴν σιωπήν, ἀλλὰ χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ὑπέλαβεν.

— Ρόζα! Ρόζα! τί κάμνεις λοιπὸν ἐκεῖ;

Ἐκείνη καταληφθεῖσα ὑπὸ ρίγους, ἐστράφη καὶ στηριζομένη διὰ τῶν χειρῶν ἐπί τινος λίθου, παρετήρησε τὸν ἀγροφύλακα.

Τότε, εἰς τὴν θέαν τοῦ πατρός της, τοῦ σπεύσαντος ἐπὶ τὰ ἴχνη της ἵνα τὴν τιμωρήσῃ ἀναμφιβόλως, ἵνα τῇ ζητήσῃ λόγον περὶ τῆς προσβληθείσης τιμῆς του ἡ Ρόζα εἰς φοβερὰν περιῆλθε νευρικὴν ἔξαψιν.

Καὶ αἰρνιδίως, ἀτενίζουσα αὐτὸν ἀσκαρδαμικτεὶ ἀφῆκε παρατεταμένον καγχασμόν.

Εἰς οὐδὲν κίνημα εἶχε προδῇ ὅπως κατακρημνυσθῇ, ἀλλ' ἄνευ ἀντιστάσεως σχεδὸν ἀφέθη νὰ παρασυρθῇ ἐκ τῆς χειρὸς ὑπὸ τοῦ πατρός της.

Οὕτω δὲ πατὴρ καὶ θυγάτηρ κατῆλθον ἐκ τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου τείχους.

Ἡ τάλαινα Ρόζα εἶχεν ἀπολέσει ἤδη τὴν προτέραν εὐκαμψίαν της, εἰς τρόπον ὥστε ὁ ἀγροφύλαξ ἠναγκάσθη νὰ τὴν ἐγείρῃ ἐπὶ τῶν ἀγκαλῶν του, οὕτω δὲ ἀμφότεροι ἐξηκολούθουν κατερχόμενοι συμπαρασύροντες μεθ' ἑαυτῶν λίθους ἀντηχοῦντας μετὰ ὑποχθονίου γδούπου, ἕως ὅτου κατώρθωσαν ἐπὶ τέλους νὰ κατέλθωσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους σῶοι καὶ ἀβλαβεῖς.

Ἡ Ρόζα ἐξηκολούθει γελῶσα.

Τὰ ὄμματά της ἦσαν βλοσυρὰ καὶ ἐστερημένα πάσης διαυγείας. Ἦσαν ὄμματα κόρης φρενοβλαβοῦς.

— Ρόζα! Ρόζα! ἐφώνησεν ὁ τάλας πατὴρ φρικιῶν.

Ἀλλ' αὕτη δὲν τὸν ἀνεγνώριζε πλέον! Τὰ πάντα εἶχον λήξει ἤδη! Αἱ ὑπέρμετροι ψυχικαὶ ἀγωνίαι ἃς τελευταίως εἶχε δοκιμάσει, καὶ οἱ ἀλλεπάλληλοι τρόμοι αὐτῆς εἶχον παραλύσει τὴν κρίσιν τοῦ λογικοῦ.

Ἡ δυστυχὴς παράφρων ἐδράξατο ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν πατέρα της καὶ ἤρξατο ᾄδουσα τὸ ἀρχαῖον ᾆσμα τῶν Βανδέων καθ' ἣν στιγμὴν οἱ τελευταῖοι οὗτοι κατηυθύνοντο εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης καὶ τὸ ὁποῖον ἐνίοτε ὁ πατήρ της ἔψαλλεν

ὡσαύτως χάριν χαριεντισμοῦ καὶ ὅπως ὑπενθυμίσῃ εἰς τὸ τέκνον αὐτοῦ τὰς ὀλεθρίας ἡμέρας τοῦ παρελθόντος.

Μετὰ δεκαπενταλέπτον παρέλευσιν εὑρίσκοντο ἤδη ὑπὸ τὰ δάση. Ἡ χιὼν ἔπιπτε πυκνοτέρα παρά ποτε. Οὐ μόνον τὰ δένδρα ἐνεῖχον ἤδη τὴν θέαν τρομακτικῶν φαντασμάτων, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρον τὸ ἔδαφος ἦτο κεκαλυμμένον ὑπὸ λευκοῦ καὶ πυκνοῦ τάπητος.

Ὁ Σουβὶς, καθ' ὅλην τὴν πορείαν αὐτῶν ἐξηκολούθει σιωπῶν καὶ ὢν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς φοβερωτέρας ἀπελπισίας εἶχε τοὺς ὀδόντας συνεσφιγμένους.

Εἶχεν ἔλθει ἐκεῖ ὅπως ἐκπληρώσῃ τὸ τῆς τιμωρίας καθῆκόν του . . . εἶχεν ἔλθει ἐκεῖ ὅπως προδῇ εἰς τὰς ἐκδικητικὰς προθέσεις του.

Καὶ ἐν τούτοις κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην δὲν ἐσκέπτετο πλέον νὰ τιμωρήσῃ! Ὁ δύσμοιρος πατὴρ δὲν ἐτόλμα πλέον νὰ ἐπιπλήξῃ τὸ τέκνον του.

Οὐδὲ κἂν τὸ θάρρος ἔσχε νὰ ἀτενίσῃ τὴν Ρόζαν κατὰ πρόσωπον, τόσον σπαραξικάρδιον τῷ ἐφαίνετο ἡ θέσις αὐτῆς!

Διῆλθον οὕτω πως τὸ δάσος. Ἐνίοτε ἡ Ρόζα ἀνακόπτουσα τὸ βῆμα, ἐφαίνετο ὡσεὶ ἀκροωμένη καὶ, ἀνεγείρουσα τὰ ὄμματα πρὸς τὰ δένδρα ἀνελύετο εἰς γέλωτας.

Ἐδείκνυε πρὸς τὸν πατέρα της πράγματα ἀόρατα ἄτινα μόνη αὐτὴ ἔβλεπε καὶ τὰ ὁποῖα δὲν ὑρίσταντο παρὰ δι' αὐτὴν μόνον.

Καὶ ἐν μέσῳ τῆς φαντασμαγορίας τοῦ ἐξημμένου πνεύματός της, ἀνεκραύγαζεν·

— Ὦ! πόσον ὡραῖα εἶναι ὅλα αὐτά, πόσον ὡραῖα εἶναι!

Καὶ ταῦτα λέγουσα παρέσυρεν ἠρέμα τὸν κατάπληκτον ἀγροφύλακα.

— Ἔλα, παιδί μου, ἔλα . . . Κάμνει κρύο . . . καὶ σὺ εἶσαι παγωμένη . . . Ἂς κάμωμε γρήγορα διὰ νὰ φθάσουμε μίαν ὥραν ἀρχήτερα.

Ἡ Ρόζα ὑπήκουε μὲν ἄνευ δισταγμοῦ, ἀλλὰ γελῶσα πάντοτε καὶ στρεφομένη καθ' ὁδόν, ἐξηκολούθει ἀποθαυμάζουσα τὰς φαντασιώδεις εἰκόνας της.

Ὅταν δὲ ἀφίκοντο εἰς Μιλεπέρτιους, ὅταν ἡ Ρόζα εὑρέθη ἔναντι τοῦ οἰκίσκου ἔστη αἰρνιδίως.

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἔνιαι τῶν ἀναμνήσεών της προσέβαλλον ἤδη τὴν εὐθυκρισίαν τοῦ πνεύματός της.

— Ἔλα, παιδί μου. Ἂς ἐμβῶμεν εἰς τὸ σπῆτί μας . . . στὸ μικρὸ καὶ πτωχικό μας σπῆτι ὅπου εἶναι καλὰ κλεισμένο καὶ δὲν κάμνει πολὺ κρύο . . . Θὰ ἀνάψω τὴ θερμάστρα καὶ σύ, κόρη μου, θὰ ζεστάνῃς τὰ παγωμένα σου πόδια.

Καὶ πράγματι ἡ Ρόζα ἔτρεμε σύσσωμος ὑπὸ τοῦ ψύχους.

Ὁ Σουβὶς, ἐκβαλὼν τὸ ἐπανωφόριόν του τὸ ἔρριψε ἐπὶ τῶν γυμνῶν ὤμων τῆς δυστυχοῦς κόρης, ἥτις εἰσῆλθε κρατοῦσα ἐκ τῶν χειρῶν τὸν πατέρα της.

Ὁ ἀγροφύλαξ ἀφοῦ ὅσον τάχος ἦναψε τὴν θερμάστραν, προστάγγισε τὴν κόρην

του ἔναντι τοῦ σπινθηροβολοῦντος πυρός. Ἐθέρμανε νέα ἐνδύματα, δι' ὧν ἐνέδυσε αὐτὴν ἥτις οὐδεμίαν ἐπεδείξατο ἀντίστασιν. Ἡ ἀπασχόλησις τοῦ πατρὸς ἐραίνετο διασκεδάζουσα μάλιστα αὐτήν.

Ἔχουσα τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ἐξηπλωμένους πρὸς τὴν ζωηρὰν φλόγα τῆς θερμάστρας, οὐδεμίαν πλέον ἀπήγγειλλε λέξιν, ἐκ διαλειμμάτων μόνον τὸ ἀόριστον βλέμμα της περιεπλανᾶτο πέριξ αὐτῆς.

Λίρνης, ὁ Σουβὶς γονυπετήσας πρὸ τῆς θυγατρός του τῇ εἶπε μετὰ παρακλητικῆς φωνῆς·

— Κόρη μου, παιδί μου ἀγαπημένη, κύτταξέ με καλὰ, ἀναγνώρισε τὸν πατέρα σου . . . Δὲν ἔχεις τίποτε νὰ φοβηθῇς ἀπ' αὐτὸν, κόρη μου, σὲ τὸ ὁρκίζομαι αὐτό, μὲ ἀκοῦς ; τίποτε . . . τίποτε . . . Πρὸ ὀλίγου ἀκόμη, ὅταν σὲ εἶδα στὰ ἄγρια ἐκεῖνα ἐρείπια ἐφοβήθηκα πάρα πολύ . . . Ἐνόμισα πῶς ὅλα πλέον θὰ ἐτελείωναν καὶ πῶς ἐσκόπευες νὰ πεθάνῃς . . . Εἶναι ἀλήθεια πῶς ὅταν ἤλθα νὰ σὲ εὕρω ἤλθα μὲ ἰδέα νὰ ἐκδικηθῶ . . . Εἶχα σκοπὸν νὰ σὲ φονεύσω, καταλαμβάνεις ; . . . Νὰ σὲ φονεύσω ἐὰν δὲν μὲ ἔλεγες τὴν ἀλήθεια. Μὰ τώρα πλέον αὐτὸ ἐτελείωσε . . . τώρα θέλω νὰ ζήσῃς . . . Ὁποιον δήποτε καὶ ἂν εἶναι τὸ σφάλμά σου . . . δὲν θὰ σὲ ἐρωτήσω πλέον . . . δὲν θὰ μοῦ εἰπῇς παρὰ ἐκεῖνο μόνο τὸ ὁποῖον ἐὰν θὰ θελήσῃς . . . Ἐὰν ὁ κόσμος θὰ γελᾷ δι' ἐμᾶς, ἐὰν μᾶς δείχνουν μὲ τὸ δάκτυλο, ἐὰν μᾶς ἀναγκάσουν νὰ ἀφήσουμε τὸ χωριὸ αὐτὸ, τότε κόρη μου, φεύγουμε καὶ οἱ δύο μας, καὶ θὰ ζήσουμε ἐκεῖ ὅπου ἠμπορέσουμε, καὶ θὰ εὑρεθα εὐτυχισμένοι ἀφοῦ δὲν θὰ ἀποχωρισθοῦμε εἰς τὸ ἑξῆς. Ὦ ! περιλαμένη μου κόρη, εἰπέ τὸ ὄνομά μου . . . φώναξε . . . πατέρα μου . . .

Ἡ Ρόζα ἐπεῖπε γελῶσα ἀλλὰ διὰ τοῦ αὐτοῦ παράφρονος πάντοτε βλέμματος·

— Πατέρα μου . . .

— Ἀκόμα ! ἀκόμα μιὰ φορά ! Ξαναπέτο . . . καὶ εὔχομαι εἰς τὸν Θεὸν ὅπως ἡ ἀγάπη ὅπου ἔχεις γιὰ τὸν πατέρα σου νὰ εἶναι πλέον δυνατὴ ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα ὅπου θὰ ἠμποροῦσα νὰ κάμω καὶ νὰ 'πῶ... καὶ ὅπως σὲ δώσῃ ὀπίσω τὸ λογικό.

Καὶ πράγματι θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἡ Ρόζα ἐραίνετο προσπαθοῦσα νὰ ἀνακτήσῃ τὴν διαύγειαν τῆς κρίσεως ἥτις ἀπό τινων ἤδη ἡμερῶν ἀπέπτη τοσοῦτον ἀπροσδοκήτως καὶ ἀποτόμως.

— Πατέρα μου ! ἐψιθύρισεν ἡ Ρόζα ἀνακαλοῦσα τὰς ἀναμνήσεις της . . . Πατερα μου ! Πατέρα μου !

— Ἔτζι, ναὶ, προσπάθησε νὰ ἐνθυμηθῇς . . .

Πλὴν φεῦ ! ἡ δύσμοιρος κόρη μετέβη εἰς νέαν σκέψιν διότι λίρνης ἤρξατο ᾄδουσα τὸ προσφιλὲς ᾄσμά της.

Τότε ὁ ἀγροφύλαξ ὑπὸ φυβερᾶς καταληφθεὶς ἀπογνώσεως, κατέπνιξε στοναχήν. Τὰ ὄμματα ἐκλείσθησαν πρὸς στιγμὴν καὶ ἐν μέσῳ τῆς καταλαβούσης τὸ πνεῦμά του σκοτοδίνης κατέπεσεν ἀναίσθητος πρὸ τῶν ποδῶν τῆς θυγατρός του.

Ἐκεῖ, ἔχων τὰ βλέφαρα κεκλεισμένα, παρέμεινεν ἀκίνητος.

Ἡ Ρόζα διακόψασα τὸ ᾄσμά της, ἐσιώπησε καὶ ἤρξατο ἀτενίζουσα τὸν πατέρα της μετ' ἐκπλήξεως μεγάλης, εἶτα θεῖσα τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῶν χειλέων της ἐψέλλισε χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Σιωπή ! Μὴ τὸν ἀφηνίσετε ! Κοιμᾶται ! . . .

Θ'.

Τρίτη ἡμέρα.

Ὁ δύστηνος ἀγροφύλαξ προσεκαλέσατο τὴν ἐπαύριον τὸν ἰατρὸν τῆς Κλισσῶν, ὅστις, καὶ αὐτὸς ἐπίσης, διὰ τηλεγραφήματος κατέφυγεν εἰς ἕνα ἐκ τῶν ἐν Νάντῃ οἰκούντων συναδέλφων του.

Συνεκροτήθη ἰατρικὸν συμβούλιον. Ἡ Ρόζα ὑπεβλήθη εἰς ἐπιτηρήσεις ἐπιμόνους, εἰς δοκιμασίας αἵτινες, φεῦ ! ὑπῆρξαν συμπερασματικαί.

Ἦτο πράγματι παράφρων, ἡ δὲ προσβαλλοῦσα αὐτὴν παραφροσύνη ἦτο χαρακτῆρος ὑπέρου καὶ μελαγχολικοῦ καὶ ἥτις φαινομενικῶς δὲν παρεμηνύετο ἐπικίνδυνος οὔτε δι' ἑαυτὴν οὔτε διὰ τοὺς περιστοιχοῦντας αὐτήν.

— Θὰ μείνῃ τρελλὴ γιὰ πάντα ; ἠρώτησεν ὁ ἀγροφύλαξ.

— Ὅσον δι' αὐτὸ, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀπαντήσωμεν, ὑπέλαβον οἱ ἰατροί. Αὐτὸ εἶναι μυστικὸν τοῦ μέλλοντος καὶ ἑπομένως κανεὶς δὲν δύναται νὰ προϊδῃ τί ἐπιφυλάσσει τὸ μέλλον.

— Τοὐλάχιστον, ἔχω τὴν ἄδεια νὰ ἐλπίζω ;

Οἱ δύο ἰατροὶ ἀνήγειραν τὴν κεφαλήν.

— Μὴ ἐλπίζετε πολύ . . . καὶ πρὸ πάντων μὴ πιστεύετε ὅτι ἡ ἐλπὶς αὕτη θὰ ἐπραγματοποιεῖτο ταχέως . . . Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἠθέλετε δοκιμάσει σκληρὰν διάψευσιν.

— Τότε λοιπὸν ἡ κόρη μου δὲν θὰ μὲ καταλαμβάνῃ πλέον ποτέ ;

— Ἡ κόρη σας, ἐνίοτε θὰ καταλαμβάνῃ μερικὰ πράγματα. . . ἀλλὰ σᾶς συνιστῶ κατ' ἐξοχὴν νὰ μὴ ἐπανέρχεσθε πολὺ ἐπὶ τῶν συγκινήσεων καὶ ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἐγένοντο πρόξενοι τῆς παραφροσύνης της. Ἄλλως τε, ὅλα αὐτὰ θὰ ἀπέβαινον ὄχι δι' αὐτὴν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς προσπάθεια ἀνωφελὴς καὶ πρὸ πάντων ὀδυνηρά.

— Καὶ σὲ τί ἐπάνω θὰ ἦταν ὀδυνηρὰ ἡ προσπάθεια αὕτη, ἐψιθύρισε καθ' ἑαυτὸν ὁ ἀγροφύλαξ, ἐὰν κατώρθωνα νὰ μάθω ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τόσῳ πασχίζω νὰ μάθω ;

Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν δὲ τῶν δύο ἰατρῶν, ὁ Σουβὶς προσεγγίσας τὴν κλίνην τῆς Ρόζας καὶ δραξάμενος τὰς χεῖρας αὐτῆς τῇ εἶπε μειλιχίως.

— Κόρη μου! πῶς εἶσαι;

Ἐκείνη τὸν ἠτένισε μειδιῶσα.

Ἐφαίνετο λίαν ἥσυχος καὶ εἶχε φαιδρὸν καὶ ρόδινον τὸ πρόσωπον. Ἐξαιρέσει τοῦ βλέμματος, ὅπερ μόνον αὐτὸ ὑπεδήλου ὅτι ὄπισθεν τοῦ μετώπου ἐκείνου δὲν ἐνεφώλευον πλέον εἰμὴ ἰδέαι φρενοβλαβεῖς, δὲν θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ Ρόζα ἦτο παράφρων.

Καὶ ὁ τάλας πατὴρ προσεπάθει νὰ τὴν ἐρωτήσῃ, νὰ ἀποσπάσῃ ἐξ αὐτῆς, εἰ δυνατὸν, μίαν ὁμολογίαν, μίαν οἱανδήποτε πληροφορίαν.

— Εἰπέ μου τὸ ὄνομά του καὶ ἐγὼ θὰ σὲ ἐκδικήσω, διότι, ἐσὺ, πτωχό μου παιδί, δὲν εἶσαι ἔνοχος . . . ἐσὺ δὲν φταίεις σὲ τίποτε . . . Τὸ εἶχες πῆ στὴν Ἔμμαν, αὐτὴ ἡ ἰδία, μὲ τὸ ξανεῖπε, καὶ ἐγὼ τὴν πιστεύω καθώς θὰ ἐπίστευα καὶ ἐσένα ἐὰν μὲ τὸ ἔλεγες. Μὰ ἂν δὲν εἶσαι ἐσὺ ἔνοχος, τότε φαίνεται πῶς ἔγεινες θῦμα κακμιᾶς ἀτιμίας, κανενὸς κακούργου χωρὶς ἀμφιβολία! Νὰ ἡ αἰτία ὅπου θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ σὲ ἐκδικήσω! Ὁμίλησε, ὁμίλησε! Ρόζα μου, κόρη μου, σὲ εἶπα πῶς δὲν ἔχεις νὰ φοβηθῇς τίποτε ἀπὸ τὸν πατέρα σου . . . Εἰπέ μου τὴν ἀλήθεια.

Ἡ Ρόζα ἠκροᾶτο τὸν πατέρα της μετά τινος περιεργείας.

Πλὴν δὲν κατελάμβανε τίποτε καὶ οὐδεμίαν ἔδιδεν ἀπάντησιν.

Τότε ὁ ἀγροφύλαξ πιέζων τὴν κεφαλήν μεταξὺ τῶν χειρῶν του ἐφαίνετο ρεμβάζων καὶ προσπαθῶν νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὰ τελευταῖα βιωτικὰ ἐπεισόδια τῆς Ρόζας, ἵνα ἐκεῖθεν πορισθῇ, εἰ δυνατὸν, τὴν λύτιν τοῦ προβλήματος. Καὶ ρεμβάζων οὕτω πῶς, ἐνεθυμήθη αἴφνης, ὅτι ἡ θυγάτηρ του, ἡμέραν τινὰ, εἶχεν ἀποβῆ περίλυπος καὶ ὅτι οὗτος ἐρωτήσας τὸ αἴτιον τῆς λύπης της δὲν κατώρθωτε νὰ μάθῃ τὸ παραμικρόν. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὅλαι αἱ ἀλλόκοτοι φάσεις τῆς ζωῆς τοῦ τέκνου του ἐνεφανίζοντο εἰς τὸ πνεῦμά του.

Ἤδη ἤρξατο μεμφόμενος ἑαυτὸν πικρῶς ὡς μὴ δυνηθέντα νὰ ἀναχαιτίσῃ ἐγκαίρως τὸν ροῦν ὅστις ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ ἐξηκολούθει παρασύρων ἀκατασχέτως τὴν νεαρὰν ψυχὴν τῆς θυγατρός του, διότι, κατὰ τὰς στιγμὰς τῶν ἀλλοκότων ἐκείνων θλίψεων καὶ τῶν διηνεκῶν ἐφιαλτῶν ὑφ' ὧν ἔβλεπε κατατρυχομένην τὴν Ρόζαν, θὰ διεπράχθη, ἀναμφιλέκτως, τὸ ἔγκλημα.

Ὑπὸ τίνος ἆρά γε νὰ διεπράχθη; Ὑπὸ ποίας περιπτώσεις; Τίς νὰ ἦτο ἆρά γε ὁ ἄτιμος, ὁ χαμερπὴς καὶ ἄνανδρος οὗτος διαφθορεύς;

Πατὴρ καὶ θυγάτηρ ἔζων ἐν πληρεστάτῃ μοναξίᾳ. Εἰς τὴν μικρὰν καὶ ἀπόκεντρον οἰκίαν Μιλεπέρτιους, σπανίως ἐδέχοντο ἐπισκέψεις. Ὁ Σουβὶς ἐξεπλήρου τὸ τοῦ φύλακος καθῆκόν του μετ' ἀκριβείας καὶ μετὰ ζήλου παραδειγματικοῦ. Τὸν ἠγάπων καὶ τὸν ἐξετίμουν οἱ καλοὶ καὶ τίμιοι χωρικοὶ, τὸν περιεφρόνουν δὲ

ἀπεναντίας οἱ ἄλλοι, οἱ μοχθηροί. Μήπως λοιπὸν μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων τῶν μετερχομένων τὸ τῆς ἀγυρτείας καὶ λαθροθηρίας ἐπάγγελμα, θὰ ἔδει νὰ ζητήσῃ τὸν ἔνοχον;

Καὶ ἡ Ρόζα διατὶ ἆρά γε δὲν ἀπεκάλυψε τὸ ὄνομά του;

Μήπως πράγματι τὸ ὄνομα αὐτὸ δὲν τὸ ἐγνώριζε, ἡ κόρη του;

Ἀλλ' ἐὰν τὸ ἐγνώριζε, διατὶ δὲν τὸ ἔλεγε, διατὶ δὲν τὸ εἶχεν εἰπεῖ εἰς τὴν Ἔμμαν; Πόθεν προήρχετο λοιπὸν ἡ πείσμων ἐκείνη σιωπὴ ἣν ἐπεδείκνυτο ἐνώπιον τῆς νεαρᾶς φίλης της μὴ θέλουσα ἐπὶ οὐδεμιᾷ προφάσει νὰ ἀποκαλύψῃ τὸ ὄνομα τοῦ διαφθορέως της;

Εἰς τὸν ἐξοχικὸν οἰκίσκον οὐδεὶς ἄλλος ἐφοίτα ἐξαιρέσει τῆς Ἔμμας καὶ τοῦ Ρολάνδου. . .

Μήπως λοιπὸν ὁ ἔνοχος οὗτος ἦτο ὁ Ρολάνδος!

Ὁ Ρολάνδος!

Καὶ εἰς μόνην τὴν ἀνάμνησιν τοῦ ὀνόματος τούτου ὑπὸ φρίκης κατελήφθη. . . Ἐγένετο ὠχρὸς ὡς νεκρὸς καὶ διὰ τῆς τηλώδους παλάμης του ἀπέμαξε τὸ κάθιδρον ἐκ τῆς ἀγωνίας μέτωπόν του.

Ὁ Ρολάνδος!

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος νεανίσκος ἦτο ὁ παιδικὸς σύντροφος τῆς Ρόζας, ἦτο ὁ ὁμογάλακτος ἀδελφός της. . . Δὲν παρήρχετο δὲ ἑβδομὰς χωρὶς νὰ μὴ ἴδῃ πλειστάκις αὐτήν. . . Ὅταν πρὸ πάντων ἦτο ἐλεύθερος πάσης ἐνασχολήσεως ἔσπευδεν ἐκεῖ ἵνα διέλθῃ ὀλίγας ὥρας μετὰ τῆς Ρόζας.

Ὁ Ρολάνδος!

Καὶ ὁ ἀγροφύλαξ ἀπεσκοράκισε μετ' ἀποστροφῆς τὴν ἀποτρόπαιον ταύτην σκέψιν, τὴν μυσαρὰν ταύτην ἰδέαν, ἥτις πρὸς στιγμὴν κατετάραξε τὸ πνεῦμά του.

Ἦτο ποτὲ δυνατὸν νὰ συμβῇ τοιοῦτόν τι;

Ὄχι, βεβαίως.

Καὶ ἤρξατο ἀναμιμνησκόμενος καὶ τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας τῶν συνδιαλέξεων ἐκείνων κατ' ἐξοχὴν εἰς ἃς παρευρίσκετο προσωπικῶς.

Πώποτε δὲ δὲν ἐγνώρισε συνδιαλέξεις ἀγνοτέρας, ἀθωοτέρας καὶ πλέον ἀδελφικάς.

Καὶ ὅταν ἐνίοτε ὁ ἀγροφύλαξ ἐμφανιζόμενος τυχαίως κατελάμβανεν αὐτοὺς ἐν μέσῳ τῶν παιδικῶν ἀπασχολήσεών των, τότε ἐπὶ τῶν προσώπων αὐτῶν οὐδεμίαν διέβλεπεν ἔκπληξιν ἢ ἀμηχανίαν προδίδουσαν τὴν συγκίνησιν αὐτῶν διὰ τὴν αἰφνιδίαν ἐκείνην παρουσίαν του.

Τὸ μειδίαμα αὐτῶν παρέμεινε ἐπίσης ἐλευθέριον, καθὼς καὶ ἡ ἀγνότης τοῦ βλέμματος.

Ὁ Ρολάνδος!

Καὶ ἐπιτιμηθεὶς ὑπὸ τῶν τύψεων τοῦ συνειδότος διότι ἐτόλμησε νὰ ἐκφέρῃ παρομοίαν γνώμην, ἐψιθύρισε ἔνδακρυς σχεδόν·

— Πρέπει νὰ ἤμουν τρελλός . . . θεότρελλος μὰ τὴν πίστι μου, διὰ νὰ σκεφθῶ τέτοιο ἕνα πρᾶγμα ! . . Θεέ μου ! Θεέ μου ! συγχώρησέ με, διότι μοῦ ἐπέρασε μιὰ τέτοια ἰδέα !

Καὶ ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν.

Μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἀθώων πλασμάτων, μεταξὺ τῶν δύο τούτων παιδίων, οὐδὲν ἄλλο ἱερώτερον ὑπῆρχεν εἰμὴ ὁ δεσμὸς τῆς βαθυτάτης ἀδελφικῆς ἀγάπης ἦν ἕτερον πρὸς ἀλλήλους.

Τότε, ὑπὸ τίνος λοιπὸν διεπράχθη τὸ ἔγκλημα ; Τὸν ἄτιμον αὐτὸν διαφθορέα, ὅστις κρύπτεται ἀναμφιβόλως, διὰ ποίου τρόπου νὰ ἀνακαλύψῃ τις τὸ κρησφύγετόν του.

— Ἄ ! θὰ κάμω τὸν κόσμο ἄνω κάτω γιὰ νὰ τὸν εὕρω ! ἐφώνει διηνεκῶς ὁ πρωθυπαθὴς ἐν τῇ τιμῇ αὐτοῦ πατήρ. Καὶ ὅταν τὸν ξετρυπώσω τότε, ἀλλοίμονον σαυτὸν ἂν τυχὸν καὶ φταίῃ αὐτός.

Ἰδοὺ λοιπὸν ἐν μέσῳ ὁποίων ὀδυνηρῶν σκέψεων καὶ ὁποίας καρδιοβόρου ἀπελπιτίας εἶχε διαρρεύσει καὶ ἡ τρίτη αὕτη ἡμέρα διὰ τὸν ἀγροφύλακα.

Ἤδη ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν ἔπαυλιν Βιλεφόρ.

Πλέον ἢ ἅπαξ οἱ ἐν αὐτῇ οἰκοῦντες εἶχον καταφύγει εἰς παντοίας εἰκασίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τριῶν τούτων ἡμερῶν, ἀναφορικῶς περὶ τῆς ἐκ μέρους τῶν υἱῶν Ζιρόδιας προσκλήσεως. Ἐν τῇ προσκλήσει ταύτῃ, διέβλεπον, ἀναμφιβόλως φυβερὰν παγίδα εἰς ἣν θᾶττον ἢ βράδιον θὰ ἔπιπτεν ὁ δοὺξ Ὁράτιος. Ἰδίως δὲ ἡ ἐντολὴ ὅπως δηλονότι ὁ δοὺξ λάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ἵππον εἰς ὃν εἶχε πᾶσαν ἐμπιστοσύνην ἐξῆπτε τὴν φαντασίαν εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν.

— Τέλος πάντων τί θέλουσιν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί; ἔλεγεν ἡ δούκισσα. Διὰ τῆς ἀλλοκότου ταύτης προσκλήσεώς των, τί ἐννοοῦσι λοιπόν ;

Ἀλλ' εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας τῆς μητρὸς ὁ δοὺξ οὐδεμίαν ἔδιδεν ἀπάντησιν.

Ὁ νεανίας πιστὸς καὶ ἀκράδαντος ἐν μέσῳ τῆς φυσικῆς ἀπαθείας του καὶ τῆς ἀρρενωτῆς ἰσχυρογνωμοσύνης του, ἐναβρυνόμενος δὲ πρὸ πάντων εἰς τὴν δεξιότητά του καὶ εἰς τὸ ἄμεμπτον τοῦ χαρακτῆρός του, ἐμειδία μετ' ἀδιαφορίας.

— Ἂς τοὺς ἀφήσωμεν εἰς τὴν διάκρισίν των. . . ἂς τοὺς ἀφήσωμεν νὰ πράξωσιν ὅ,τι θέλουσι.

— Καὶ διατὶ νὰ δεχθῇς τὴν πρόσκλησιν αὐτήν ; ἠρώτησεν ἡ δούκισσα.

— Ἐὰν δὲν ἐδεχόμην αὐτήν, μῆτερ μου, τότε οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ θὰ ἀπέδιδον τὴν ἀποφυγήν μου ταύτην εἰς τὸν φόβον. . . καὶ ἐγὼ δὲν φοβοῦμαι.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἠρώτησαν τὸν μαρκήσιον Βιβαρὲζ, ὅστις καθὼς οἱ ἄλλοι ὑπὸ παντοίων κατείχετο εἰκασιῶν.

Περὶ τὴν δείλην λοιπὸν τῆς τρίτης ταύτης ἡμέρας, ὁ δοὺξ κατηυθύνθη πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἵππων του καὶ ὅπως βεβαιωθῇ ἐὰν ἡ Σάρα, ἤτοι ἡ εὐνοουμένη φοράς του, εὑρίσκετο ἐν καλῇ καταστάσει.

Τὴν πρωΐαν λοιπὸν παρὰ τὴν πίπτουσαν πυκνὴν χιόνα ἐπιβὰς αὐτῆς διέτρεξεν ἀρκοῦσαν ἀπόστασιν ἐπὶ πετρώδους ἐδάφους. Ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἱπποστάσιον εὗρε τὴν Σάραν ἔχουσαν τὴν ἀναπνοὴν κανονικὴν καὶ ἥσυχον, τοῦθ' ὅπερ καθησύχασεν ἐντελῶς αὐτόν. Ἡ λάμψις τοῦ βλέμματος αὐτῆς ἦτο διαυγὴς ὡς πάντοτε.

Ἡ Σάρα ἦτο πράγματι σπάνιον καὶ θαυμάσιον ζῶον.

— Ὦ ! δύναμαι πολὺ καλὰ καὶ ἀφόβως νὰ τῇ ἐμπιστευθῶ τὴν ζωήν μου καὶ νὰ ζητήσω μάλιστα ἐξ αὐτῆς καὶ αὐτὸ ἔτι τὸ ἀδύνατον, ἐψιθύρισε καθ' ἑαυτὸν ὁ δοὺξ θωπεύων τὴν Σάραν.

Κατὰ τὴν ἡμέραν δὲ ἐκείνην αὐτὸς οὗτος ὁ Ὁράτιος ἐνησχολήθη εἰς τὸν εὐπρεπισμὸν τῆς φορβάδος. Καθ' ἣν στιγμὴν τῇ ἔθετε τὸν χαλινὸν καὶ τὴν ἱπποσκευήν της τὸ εὐγενὲς καὶ ὑπερήφανον ζῶον ἐφαίνετο τρόπον τινὰ ἀποτίον τὴν ἄπειρον εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὸν κύριόν του, στρέφων τὴν κεφαλὴν καὶ παρακολουθῶν διὰ τοῦ βλέμματος ὅλας τὰς κινήσεις αὐτοῦ.

Καὶ τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἐνεῖχε τὴν ἑξῆς σημασίαν:

— Ναὶ, δύνασαι ἀφόβως νὰ βασίζεσαι ἐπ' ἐμοῦ.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ συνέντευξις ἐν τῷ δάσει τοῦ Μασεκοὺλ θὰ ἐλάμβανε χώραν τὴν πρωΐαν, ἀνεχώρησε μετὰ τῆς Σάρας σιδηροδρομικῶς ὅπως ἡ φορβὰς μὴ καταληφθῇ ὑπὸ καμάτου καὶ ὅπως τὴν ἐπαύριον κατὰ τὴν μελετωμένην ἐκδρομὴν εὑρεθῇ ἐν πλήρει σωματικῇ εὐεξίᾳ.

Ὅταν ὁ Ὁράτιος διῆλθε τὰς χιονοσκεπεῖς δενδροστοιχίας τοῦ κήπου, καὶ ἀφοῦ προηγουμένως ἔσπευσε νὰ ἐναγκαλισθῇ τὴν μητέρα του, τὸν Ρολάνδον καὶ τὸν μαρκήσιον, συνήντησε τὴν Ὡραίαν Παιδαγωγόν.

Ἡ Ἔμμα κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπανήρχετο ἐκ τοῦ οἰκίσκου τοῦ Σουβίς.

Ἠθέλησε δὲ νὰ ἀποχαιρετήσῃ καὶ αὐτὴν ἐπίσης καθὼς ἀπεχαιρέτησε τοὺς ἄλλους, ἀλλ' εἰς τὴν θέαν αὐτῆς κατελήφθη αἰφνιδίως ὑπὸ παραδόξου τινὸς συγκινήσεως.

Οὐδεμίαν λέξιν ἠδυνήθη νὰ τῇ εἴπῃ. Ὅλαι αἱ προσπάθειαί του ἀπέβησαν μάταιαι.

Καὶ ἡ Παιδαγωγὸς ὡσαύτως ἔχουσα τὰ ὄμματα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καθηλωμένα ἀπέβη κυρίως ὁλοκληρίαν ἐρυθρὰ ἐκ τῆς ψυχικῆς ἀγωνίας.

Τότε ὁ νεανίας, ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς Ἔμμας καὶ προσεγγίσας αὐτὴν ἐπὶ τῶν χειλέων του ἐπέθηκεν ἐπὶ τῆς τρεμούσης ταύτης χειρὸς φίλημα διάπυρον.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ὅλως συγκεκινημένη καὶ τρέμουσα τῷ εἶπε διὰ πεπνιγμένης φωνῆς.

— Ἀναχωρῆτε λοιπὸν, κύριε δοὺξ. . .

Ὁ Ὁράτιος ἀντλήτας ὀλίγον θάρρος ὑπέλαβε·

— Ναὶ, δεσποινὶς, εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη καὶ ἀπαραίτητον καθῆκον νὰ παρευρεθῶ εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας. Ἐὰν δὲν ἔσπευδον εἰς

αὐτὴν θὰ ἀπεδείκνυον εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὅτι εἶμαι δειλὸς καὶ ἄνανδρος. . .

— Ἀλλ' ἐὰν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐπεβουλεύοντο τὴν ζωήν σας. . . ἐὰν σᾶς ἔστησαν καμμίαν παγίδα ;

— Ὦ ! μὴ φοβεῖσθε, δεσποινὶς Ἔμμα, θὰ ἀντιμετωπίσω θαρραλέως τὸν κίνδυνον, ἐὰν πράγματι ὑφίστατο ὁ κίνδυνος οὗτος, καὶ ἡ ἀνάμνησις ὑμῶν πρὸ πάντων ἔσεται τὸ ἰσχυρότερον ὅπλον κατὰ πάσης ἐνδεχομένης προσβολῆς.

Ἡ νεαρὰ κόρη εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὠχρίασεν ὑπερβαλλόντως καὶ ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας ἵνα ἀναχαιτίσῃ, εἰ δυνατόν, τοὺς ἰσχυροὺς αὐτῆς παλμούς.

Ἡ ζωὴ τοῦ προσφιλοῦς αὐτῆς ἀνδρὸς διέτρεχε τὸν ἔσχατον τῶν κινδύνων. . . Ὦ ! μετὰ πόσης προθυμίας θὰ ἐθυσίαζε τὴν ἰδικήν της ἵνα μὴ ἴδῃ αὐτὸν ἀναχωροῦντα διὰ τὴν ἐπάρατον ἐκείνην ἐκδρομήν.

Ἄλλως τε μήπως αἱ τελευταῖαι λέξεις τοῦ νεαροῦ ἀνδρὸς δὲν ἦσαν τρανωτάτη ἀπόδειξις ὅτι καὶ αὐτὸς οὗτος κατείχετο ὑπὸ μυστηριώδους συμπαθείας διὰ τὴν νεαρὰν καὶ θελκτικὴν Παιδαγωγόν ;

Καὶ ἐνῷ ἡ ἅμαξα ἀπεμακρύνετο, κομίζουσα τὸν δοῦκα πρὸς τὸν σταθμόν, ἡ Ἔμμα παρέμεινεν ἐστηριγμένη ἐπὶ τῆς κιγκλιδωτῆς, ρεμβώδης καὶ περίλυπος καθ' ὑπερβολήν, καὶ πιέζουσα διὰ τῶν χειρῶν τὴν πάλλουσαν καρδίαν της.

Ι'.

Ἀλλόκοτος κυνηγετικὴ ἐκδρομή.

Ὁ δοὺξ ἀφίκετο κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἑσπέραν εἰς τὸν τόπον τῆς διαθέσεως συννεντεύξεως. Κατέλυσεν εἰς Μασεκοὺλ, ἀπεκοιμήθη διὰ βαθυτάτου καὶ ἀμεριμνου ὕπνου, καὶ τὴν ἐπαύριον ὅταν ἦλθον ἵνα ἀφυπνίσωσιν αὐτὸν, ἦτο εὔθυμος καὶ ἐν πληρεστάτῃ ἠθικῇ καὶ σωματικῇ εὐεξίᾳ. Ἡ πρώτη φροντίς του ὑπῆρξεν ὅπως σπεύσῃ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ ἱπποστάσιον τῆς Σάρας. Εἰς τὴν θέαν τοῦ κυρίου της ἡ φορβὰς ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν πρὸς αὐτόν.

Κατόπιν θωπεύσας τὸ μέτωπον τοῦ εὐγενοῦς ζώου, ὑπέλαβεν·

— Ἐμπρός, Σάρα, ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ διαψεύσῃς τὰς ἐλπίδας μου καὶ ὅτι σήμερον θὰ φανῇς πλέον εὐάγωγος παρά ποτε.

Καὶ ἀφοῦ τῇ ἔδωκε νὰ φάγῃ τὴν βρώμην της καὶ νὰ πίῃ ὀλίγον ὕδωρ ἀναμεμιγμένον μετὰ μικρᾶς ποσότητος οἴνου τὴν ἐνέδυσε διὰ τῆς καινουργοῦ ἱπποσκευῆς της.

Ἡ ἠὼς μόλις ὑπέφωσκεν ὅτε διῆλθε τὰς σιωπηλὰς καὶ ἀτραπόχους ὁδοὺς τοῦ Μασεκοὺλ ὅπως κατευθυνθῇ εἰς τὴν κυνηγετικὴν συνέντευξιν ἔνθα ὤφειλον νὰ ἀναμένωσιν αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιας.

Ἀφίκετο δὲ ἐκεῖ μετὰ πάροδον ἡμισείας ὥρας.

Τὸ μέρος τῆς συνεντεύξεως, ἀπέχον οὐ μακρὰν τοῦ δάσους, ἦτο περιγραφικόν τι καὶ ἐξαίσιον περίπτερον οἰκοδομηθὲν διὰ τῶν ἐρειπίων ἀρχαίας τινὸς ἐπαύλεως τῆς ἐποχῆς Λουδοβίκου ΙΕ'. Ὑπῆρχον ἐκεῖ πολυάριθμα ἱπποστάσια, ἁμαξοστάσια καὶ παντοειδῆ ἐξαρτήματα. Εὐρύχωροι καὶ χιονοσκεπεῖς πεδιάδες περιεστοίχουν πάντα ταῦτα μέχρι τῆς πρὸς τὸ δάσος ἀγούσης.

Ὁ δοὺξ εἶχεν ἀνταπαντήσει εἰς τὴν πρόκλησιν τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας διὰ μιᾶς μόνης φιλόφρονος λέξεως, ἐν ᾗ ἔλεγεν ὅτι θὰ παρευρίσκετο εἰς τὴν συνέντευξιν.

Ἐπομένως ἡ ἔλευσίς του ἀνεμένετο, καὶ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ἀνεμένετο ἀνυπομόνως, διότι εὐθὺς ὅτε ὁ δοὺξ ἐφάνη μακρόθεν, ἡ ἄφιξίς του ἀνηγγέλθη εἰς τὸ περίπτερον ὑπὸ τῶν ἱπποκόμων.

Ἡ ἡμέρα ἐκείνη προεμηνύετο κατηφὴς διότι ὁ οὐρανὸς ἦτο καθὼς καὶ κατὰ τὴν προτεραίαν κεκαλυμμένος ὑπὸ μελανῶν νεφῶν τοσοῦτον πυκνῶν ὥστε οὐδόλως ἐφαίνετο τὸ κυανοῦν τοῦ οὐρανοῦ.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων Ζιρόδιας ἐξῆλθον εἰς προϋπάντησιν τοῦ Ὁρατίου. Ἔφερον τὴν κυνηγετικὴν περιβολήν των καὶ ἦσαν ἕτοιμοι νὰ ἱππεύσωσιν.

Εἰς τὴν θέαν τοῦ δουκὸς ἔσπευσαν νὰ χαιρετήσωσι μετὰ μεγάλης φιλοφροσύνης καὶ μετά τινος μειδιάματος μάλιστα, ἀλλὰ δὲν ἔθλιψαν τὴν χεῖρά του.

— Καλῶς ὡρίσατε εἰς τὰ σύνορά μας, κύριε Δε Βιλεφόρ, καὶ δέξασθε τὰς εὐχαριστίας μας διότι ἐσπεύσατε μετὰ τοσαύτης προθυμίας νὰ δεχθῆτε τὴν πρόσκλησίν μας.

Ὁ δοὺξ κατῆλθε τῆς φορβάδος του Εἷς ἱπποκόμος ὡδήγησε τὴν Σάραν ἐντὸς ἱπποστασίου.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ Ζιρόδιας καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Σάρα διήρχετο ἔμπροσθεν αὐτῶν ἠτένιζον διὰ περ ἐργου βλέμματος τὸ θαυμάσιον ζῶον.

— Εἰξεύρετε, κύριε δοὺξ, εἶπεν ὁ Πέτρος, ὅτι ἡ φορβάς σας φαίνεται οὐ μόνον ἐξαίρετον ζῶον, ἀλλὰ καὶ ὅτι δύναται νὰ ἀψηφήσῃ θαρραλέως πάντα ἐνδεχόμενον κίνδυνον ;

— Πράγματι, κύριε, δὲν δύναμαι ἢ νὰ τὸ πιστεύσω, καὶ ἀναγκάζομαι νὰ παραδεχθῶ τὴν γνώμην σας.

— Βλέπω δὲ, ἐπεῖπεν ὁ Γάστων μετ' αὐξούσης φιλοφροσύνης, ὅτι ἠκολουθήσατε κατὰ γράμμα τὴν ἐντολὴν τῆς ἐπιστολῆς ὑμῶν.

— Ἔχετε δίκαιον, ὑπέλαβε μετὰ φαιδροῦ τόνου ὁ Ὁράτιος, ἀλλὰ θὰ ὤφειλον νὰ σᾶς ὁμολογήσω ὅτι ἠκολούθησα αὐτὴν ἐκ καλῆς πίστεως, ἀφελῶς σχεδὸν καὶ χωρὶς νὰ δυνηθῶ νὰ εὕρω ἐν αὐτῇ κακήν τινα ἔννοιαν.

— Ἐντός ὀλίγου θὰ ἐννοήσητε τὰ πάντα.

— Εἶμαι εἰς τὰς διαταγάς σας, κύριε.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ὠτισθοχώρησαν κατά τι ἵνα τὸν ἀφήσωσι νὰ διέλθῃ.

Ὡδήγησαν δὲ κατόπιν τὸν δοῦκα εἰς τὸ ἑστιατόριον, ἔνθα τὸ γεῦμα εἶχε παραταθῇ ἤδη.

— Πρὶν ἢ ἀναχωρήσωμεν, εἶπεν ὁ Γάστων, ἐλάβομεν τὴν ἔξιν νὰ προγευματίζωμεν πάντοτε. Ἡ φορὰ τοῦ κυνηγίου μᾶς φέρει πολλάκις λίαν μακράν. Σήμερον ἀναμφιβόλως, μὲ αὐτὴν τὴν φοβερὰν χιόνα καὶ ὅτε τὰ πάντα πέριξ ἡμῶν εὑρίσκονται χιονοσκεπῆ, ἡ κυνηγετικὴ ἐκδρομή μας προμηνύεται δυσχερεστέρα καὶ πλέον ἐπίπονος. Σᾶς συνιστῶ λοιπὸν νὰ ἀκολουθήσητε τὸ παράδειγμά μας.

— Θὰ τὸ ἀκολουθήσω, κύριε, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀποθνήσκω τῆς πείνης σκέπτομαι πρὸς τούτοις ὅτι πιθανὸν νὰ σᾶς προσέβαλλον ἐὰν δὲν ἔσπευδον νὰ συμμεθέξω τοῦ γεύματός σας.

— Ἔχομεν εἰσέτι δύο συνδαιτημόνας ἐπιβραδύνοντας ὀλίγον. Ἀλλὰ, πρέπει νὰ γνωρίζετε, εἶπεν ὁ Πέτρος, ὅτι ἔχομεν ὡς ἀρχὴν ὅταν ἡ ὡρισμένη ὥρα ἠχήσῃ νὰ μὴ προσμένωμεν ποτὲ κανένα.

— Δύο συνδαιτημόνας; ἠρώτησεν ὁ Ὀράτιος.

— Ναὶ, δύο καλοὺς κυνηγούς, δύο ἐξαιρέτους ἱππεῖς. Τοὺς κ. κ. Δὲ Ζουρδὺ καὶ Δε Κουτέ.

— Γνωρίζουσιν ὅτι θὰ συναντήσωσιν ἐδῶ ἐμὲ τὸν ἡμέτερον ξένον;

— Τὸ γνωρίζουσι καὶ εἶναι μάλιστα λίαν περιχαρεῖς διὰ τοῦτο, διότι πιστεύουσιν εἰς μίαν συμφιλίωσιν.

— Εἰς τὴν θέαν τῆς φιλόφρονος ὑμῶν φαιδρότητος θὰ ἐπίστευον τοῦτο καὶ πολλοὶ ἄλλοι, κύριοι.

Οἱ τρεῖς ἄνδρες ὑποκλιθέντες ἔλαβον θέσιν εἰς τὴν τράπεζαν.

Καὶ πράγματι ἡ συνέντευξις ἐκείνη ἢ μᾶλλον ἡ ἀντιμέτωπος αὕτη παρουσία τῶν τριῶν τούτων νεανιῶν, ἐνεῖχε κάτι τι τὸ ἀλλόκοτον.

Κανεὶς, ἀναμφιλέκτως, — ὁ δοὺξ εἶχε δίκαιον λέγων τοῦτο πρὸ ὀλίγου — κανεὶς λέγομεν, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποπτευθῇ ὅτι ἓν δρᾶμα, ἓν ζήτημα ζωῆς καὶ θανάτου κατέτρυχε τὰς καρδίας αὐτῶν.

Καὶ οἱ τρεῖς εἶχον τὸ πρόσωπον γαλήνιον καθ' ὁλοκληρίαν, καὶ ἐὰν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὰ ὄμματα ἐξεσφενδόνιζον λάμψιν καταφανεστέραν, τοῦτο ἀναμφιβόλως προήρχετο ἐκ τῆς ἀναμνήσεως τῶν συνεπειῶν τῆς παρασκευαζομένης θηρευτικῆς ἐκδρομῆς.

Οὐδεμία λέξις διημείφθη ὑπενθυμίζουσα τὸ παρελθόν. Καὶ περὶ τῆς μονομαχίας ἐπίσης δὲν ἀνέφερον τὸ παραμικρόν. Οὔτε ἡ δολοφονία τοῦ Ζιρόδιας, οὔτε τὸ φρικτὸν μῖσος, οὔτε ἡ ὀνειροπολουμένη ἐκδίκησις, οὔτε ἡ ἀνάμνησις τῶν τραυμάτων

τῆς φοβερᾶς ἐκείνης μονομαχίας, οὐδὲν λέγομεν, ἐξ ὅλων αὐτῶν δὲν ὑρίστατο πλέον. Ὅλα ταῦτα εἶχον ἀντικατασταθῇ διὰ φιλόφρονος καὶ σπανίας φιλικῆς ἐκδηλώσεως.

Οἱ κ. κ. Δε Ζουρδὺ καὶ Δε Κουτὲ ὅτε εἰσῆλθον, εἰς τὴν θέαν τῶν τριῶν εὐθυμούντων καὶ καθημένων παρὰ τὴν τράπεζαν ἐχθρῶν, ἔσπευσαν νὰ χειραποτήσωσιν εἰς ἔνδειξιν ἐκπλήξεως καὶ θαυμασμοῦ.

Περιχαρεῖς δὲ, διὰ πᾶν ὅ,τι ἔβλεπον, ἔθλιψαν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ ἀνεκραύγασαν μετὰ φαιδροῦ τόνου·

— Τέλος πάντων! Τέλος πάντων!

Ὁ Γάστων καὶ ὁ Πέτρος διήμειψαν μετὰ τοῦ Ὀρατίου ἓν ἀλλόκοτον βλέμμα, ὅπερ ἐδήλου ἐναργῶς ὅτι οἱ δύο νέοι συνδαιτυμόνες, οἱ φρονοῦντες τοιοῦτόν τι, ἀπεῖχον μακρὰν τῆς ἀληθείας.

Ἐκ πρώτης ὄψεως, δὲν ἠννόησαν οὐδὲν ἐκ παντὸς ὅ,τι συνέβαινε, οὐδὲν ἐκ παντὸς ὅ,τι ὑπέκρυπτεν ἡ φιλοφροσύνη αὕτη.

Ὅταν ἠγέρθησαν τῆς τραπέζης, ὁ Πέτρος Ζιρόδιας, ὅστις ἦτο ὁ ἀρχηγὸς τῆς συνοδείας, διέταξε νὰ εἰσάξωσιν ἕνα ἐκ τῶν φυλάκων εἰς τὸν ὁποῖον εἶχον ἀναθέσει τὴν πρωινὴν ἀνὰ τὸ δάσος ἐξερευνητικὴν περιοδείαν των.

Ὁ φύλαξ διὰ συντόμου περιγραφῆς ἐξέθετε τὰς ἐντυπώσεις του.

Ἐκ τῆς ἐκθέσεως δὲ αὐτοῦ πάντες κατεπείσθησαν ὅτι οἱ ἀγριόχοιροι δὲν σπανίζουσιν εἰς τὸ δάσος Μασεκούλ. Ὁ φύλαξ ἐβεβαίωσε τὸν κύριόν του ὅτι εἷς γηραιὸς ἀγριόχοιρος καταδιωχθεὶς ὑπ' αὐτοῦ κατέφυγεν εἰς τὰς χαράδρας καὶ εἰς τὰ δασύσκια ἄλση τῆς Τουλερίας.

Ὁ Πέτρος ἀποσυρθεὶς εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ ἑστιατορίου συνδιελέχθη ἐπί τινας στιγμὰς χαμηλῇ τῇ φωνῇ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του περὶ τῶν μυστηριωδῶν λεπτομερειῶν τοῦ κυνηγίου.

Ἡ συνδιάλεξις δὲ αὕτη δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολύ.

Ὁ Πέτρος πρὸς τὸν φύλακα ἀποταθεὶς, τῷ εἶπε·

— Τὸ κυνήγιόν μας θὰ περιορισθῇ εἰς τὴν Τουλερίαν πρὸ πάντων.

Τῶν κυρίων Δε Ζουρδὺ καὶ Δε Κουτὲ ἐξελθόντων τῆς αἰθούσης παρέμειναν ἐκεῖ μόνον ὁ Ὀράτιος μετὰ τοῦ Γάστωνος καὶ τοῦ Πέτρου.

Πρὸς στιγμὴν ὁ δοὺξ Β.λεφὸρ ἔσχε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐρωτήσῃ τοὺς δύο ἀδελφοὺς ὁποῖός τις νὰ ἦτο ὁ σκοπὸς αὐτῶν, ἔχων σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ τεθῇ εἰς τὴν διάκρισιν αὐτῶν, ἀλλὰ κατόπιν σκεφθεὶς ὅτι ἡ ἐρώτησις αὕτη θὰ ἀπεδείκνυε λειποψυχίαν ἐκ μέρους αὐτοῦ ἀπέσχε νὰ πράξῃ τοῦτο.

Μακρόθεν οἱ δύο ἀδελφοὶ κατεσκόπευον τὰς κινήσεις τοῦ Ὀρατίου.

Ἐπλησίαζεν ἡ δεκάτη.

— Ἔμπρός, κύριε Β.λεφὸρ, εἶπεν ὁ Γάστων, ἂς ἱππεύσωμεν! Εἶναι καιρός!

— Ἔμπρός! ἂς ἱππεύσωμεν, ὑπέλαβεν ὁ δούξ.

Ἱπποκόμοι καὶ θαλαμηπόλοι ἐκράτουν τοὺς ἵππους ἔμπροσθεν τοῦ περιπτέρου.

Ἤδη οἱ κ. κ. Δε Ζουρβὺ καὶ Δε Κουτὲ εἶχον ἀνέλθει ἐπὶ τῶν ἵππων των. Εἰς ἀπόστασίν τινα τῶν δύο κυνηγῶν, ὁ Πέτρος ἐδράξατο ἐκ τῆς χειρὸς τὸν Ὁράτιον καὶ ἤρξατο ἐξετάζων ἐκ νέου τὴν φορβάδα τοῦ Βιλερόρ.

— Σᾶς ἐπαναλαμβάνω, κύριε δοὺξ, ὅτι πράγματι τὸ ζῶόν σας εἶναι ἄξιον θαυμασμοῦ.

Ὁ Ὁράτιος εἰς τὰς φιλοφρονήσεις ταύτας τῶν δύο ἀδελφῶν Ζιρόδιας μὴ θέλων νὰ φανῇ ὑποδεέστερος, ἤρξατο καὶ αὐτὸς ἀποθαυμάζων καὶ ἐπαινῶν τοὺς ἵππους αὐτῶν.

— Ναί, εἶπεν ὁ Πέτρος, καὶ οἱ ἵπποι μας εἶναι ἐπίσης δύο δυσεύρετα καὶ νοήμονα ζῶα ἂν καὶ δὲν κατέχουσι πολλὰ ἐκ τῶν προσόντων τοῦ ἰδικοῦ σας . . . . . Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, εἴμεθα ὅλοι εὐτυχεῖς διότι διαθέτομεν παρομοίους ἵππους πεπροικισμένους μὲ νεῦρα ἰσχυρὰ καὶ ἀντοχὴν ἀπαράμιλλον. Ὁμολογῶ δὲ ὅτι ἐπὶ εὐθείας ὁδοῦ ἡ Σάρα πιθανὸν νὰ ἐδείκνυε περισσότερα προσόντα . . . . σήμερον ὅμως ἐν μέσῳ τῆς χιόνος ταύτης καὶ τοῦ ἀνωμάλου ἐδάφους ἐφ' οὗ θὰ διέλθωμεν, εἶμαι βέβαιος ὅτι τὰ προσόντα αὐτὰ δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ φέρωσιν τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα.

— Ὦ ! ὦ ! κύριε, εἶπεν ὁ δοὺξ μετά τινος μειδιάματος, κρίνετε τὰ πράγματα λίαν ἐπιπολαίως . . .

— Τὸ λέγω ἐκ πείρας, κύριε, καὶ οὐχὶ διὰ νὰ σμικρύνω τὴν ἀξίαν τῆς φορβάδος σας. Σᾶς διαβεβαιῶ μάλιστα ὅτι οὐδέποτε σχεδὸν ἐγνώρισα ἵππον τελειότερον τοῦ ἰδικοῦ σας.

— Θὰ μεταβάλλετε γνώμην περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, κύριε Ζιρόδιας, καὶ θὰ ἴδητε ὀφθαλμοφανῶς ὅτι ἡ Σάρα δύναται ἀτρομήτως καὶ μετὰ μεγάλης εὐχερείας νὰ βαδίζῃ καὶ ἐπὶ τῆς πλέον ἔτι ἀνωμάλου καὶ ἀνωφεροῦς ἀτραποῦ.

— Ὦ ! ὦ ! ἐφώνησεν ὁ Πέτρος ὑψῶν τὴν κεφαλήν, τοῦτο δὲν θὰ εἶχε καὶ τόσην μεγάλην σημασίαν.

Καὶ ἀφοῦ διήμειψεν ἓν βλέμμα μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, προσέθηκε·

— Ἄλλως τε, κανεὶς δὲν θὰ μᾶς ἠμπόδιζε νὰ θέσωμεν εἰς ἐνέργειαν τὰ ἀμοιβαῖα πρσόντα τῶν ἵππων μας.

— Ὅπως ἀγαπᾶτε, κύριοι.

Ἡ περιέργεια τοῦ Ὁρατίου ἐπαυξηθεῖσα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς συνδιαλέξεως ταύτης, ἥτις τῷ ἐφαίνετο ὑποκρύπτουσα ἤδη λίαν ὡρισμένον σκοπόν, ἀπέβη σοβαρωτέρα, πυρετώδης σχεδόν.

Ὁ Πέτρος ἐπανέλαβε·

— Φρονῶ ὅτι θὰ φθάσωμεν τὰ ἴχνη τοῦ ἀγριοχοίρου μετὰ πάροδον τριῶν ἢ τεσσάρων ὡρῶν. Θὰ μᾶς ὑπολειφθῶσι λοιπὸν δύο ἢ τρεῖς ὧραι τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν

διάρκειαν τῶν ὁποίων θὰ δυνηθῶμεν, ἐὰν ἐπιθυμεῖτε τοῦτο, νὰ παραβάλλωμεν τὴν ἀξίαν καὶ τὰ προσόντα τῶν ἵππων μας.

— Εὐχαρίστως, κύριοι.

— Ἰδοὺ πᾶν, ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ πράξωμεν.

Ἡ φωνὴ τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ, ἀπέβη αἴρνης τραχεῖα, βραγχνώδης σχεδὸν, ἐνῷ ταὐτοχρόνως τὸ βλέμμα του ἐλάμβανε ἔκφρασιν ἀδυσωπήτου σκαιότητος.

— Προσοχή ! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ δοὺξ, ἰδοὺ ἡ κατάλληλος στιγμή. . . Ἂς προσπαθήσω νὰ ἐννοήσω περὶ τίνος πρόκειται. . .

— Γνωρίζετε τὸ χωρίον εἰς τὸ ὁποῖον εὑρισκόμεθα ; ἠρώτησεν ὁ Γάστων.

— Τὸ γνωρίζω.

— Καθ' ὅλας τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς ἀτραποὺς αὐτοῦ ;

— Ναί.

— Ὅλοι οἱ εἰς Τουλερίαν καταδιωχθέντες ἀγριόχοιροι συλλαμβάνονται πρὸς τὸ Δεζὲρ ἢ εἰς τὸ δάσος Φουκέ . . . Σπανίως,—ἐνίοτε ὅμως—διέρχονται τὸν ποταμὸν τοῦ Τενέλ, ἀλλ' ὅταν συμβῇ τοῦτο, ἀναγκάζονται νὰ τὸν διέλθωσιν ἐκ νέου ὅπως ἐπανέλθωσι διὰ τοῦ Νέου Μύλου καὶ τοῦ Ὀρρεμιέ. Τὸ κυνήγιον αὐτῶν περιορίζεται πρὸ πάντων εἰς τὰ δάση τοῦ Κουλὲ καὶ πολλάκις καταδιωκόμενοι συλλαμβάνονται ἔμπροσθεν τοῦ ἀγροτικοῦ περιπτέρου τοῦ ἡμετέρου φίλου Ζουρβύ. Προβλέπω λοιπὸν ὅτι τὸ κυνήγιον θὰ λήξῃ μεταξὺ τῶν τριῶν τούτων ὁρίων τῶν σχηματιζόντων γραμμὴν ὁριζοντίαν: ἤτοι τοῦ Νέου Μύλου, τοῦ Ὀρρεμιὲ καὶ τοῦ δάσους Φουκέ. Εἰς τὴν τοποθεσίαν ἐκείνην ὑπάρχει εἷς γήλοφος καὶ ἐπὶ τοῦ γηλόφου τούτου μία γηραιὰ καὶ παμμεγέθης δρῦς, ἥτις θὰ χρησιμεύσῃ ἡμῖν ὡς σημεῖον συναντήσεως. Ὁ ἀδελφός μου καὶ ἐγὼ, θὰ εὑρεθῶμεν ἐκεῖ, ἢ ὀλίγον περαιτέρω ἐπὶ τῆς ἀγούσης εἰς Ἅγιον Μάρκον, περὶ τὴν δεκάτην ὥραν.

— Πολὺ καλά. Θὰ εὑρεθῶ ἐκεῖ ἐπίσης. Κατόπιν ; διότι, ὡς ὑποθέτω, δὲν μὲ ἐπροσκαλέσατε βεβαίως ἐδῶ χάριν περιπάτου τέρψεως ἢ ψυχαγωγίας;

— Ἔχετε δίκαιον φρονοῦντες αὐτό . . .

— Λοιπόν . . . κατόπιν ;

Ὁ Πέτρος μετά τινα ρεμβασμὸν ἐπηκολούθησε διὰ σοβαροῦ τόνου·

— Κατόπιν θὰ ἐννοήσετε.

Τῇ στιγμῇ ταύτῃ ὁ κ. Δε Ζουρβὺ διηυθύνετο πρὸς αὐτούς. Εὐθέως δὲ ἀνέκτησαν καὶ οἱ τρεῖς τὸ ἀμέριμνον καὶ φαιδρὸν ἦθος τοῦ ὕφους αὐτῶν.

Μετὰ πεντάλεπτον δὲ παρέλευσιν, προπορευομένων τῶν ἱπποκόμων καὶ τῶν κυνῶν, ἡ κυνηγετικὴ συνοδεία κατηυθύνετο εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον.

Τὰ νέφη ἐξηφανίζοντο ἐνῷ ὁ ἥλιος ὠχρὸς καὶ ἄνευ θάλπους ἐνεφανίζετο ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν.

— Θὰ ἔχωμεν καλὸν καιρὸν, κύριοι, εἶπεν ὁ δοὺξ.

Καὶ ἤναψεν ἀνὰ ἓν σιγάρον.

Οἱ ἀδελτροὶ Ζιρόδιας προηγήθησαν καὶ ἔσπευσαν νὰ δώσωσι διαταγάς.

Ὑπὸ τὴν φαινομενικὴν φαιδρότητά του, ὁ Ὁράτιος ἦτο εἰς ἄκρον ἀπησχολημένος νοερῶς. Πλὴν, μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης δὲν κατώρθωσε τίποτε νὰ μαντεύσῃ εἰσέτι.

— Μὲ ὅλα αὐτὰ τί σκοπεύουσι λοιπὸν νὰ πράξωσιν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί ;

Καὶ ταῦτα σκεπτόμενος ὕψωσε τοὺς ὤμους· ὁ κίνδυνος καὶ τὸ ἄγνωστον τὸν προσείλκυον ἀκατασχέτως καὶ ἐξῆπτον τὴν φαντασίαν του μέχρι διαρρήξεως τοῦ ἐγκεφάλου.

Εἶχον προσεγγίσει τὴν ἀτραπὸν τοῦ δάσους Μασεκούλ. Μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς τετάρτου οἱ κύνες ἀπολυθέντες ἔδραμον ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ ἀγριοχοίρου. Ἠκούοντο μακρόθεν πρὸς τὸ δάσος τῆς Τουλερίας τὰ κυνηγετικὰ κέρατα τῶν ἱπποκόμων. Ὁ καταδιωχθεὶς ἀγριόχοιρος εἶχε κατακερματίσει τὸν κατ' αὐτοῦ ἐπιτεθέντα κύνα ὅστις ἐξέπνευσεν αὐθωρεί.

Τὸ ἐκμανὲν ζῶον ἐξώρμησε πρὸς τὰ σύνδενδρα μέρη τοῦ δάσους καὶ τραπὲν κατὰ μῆκος τοῦ Μασεκοὺλ ἐξηφανίσθη πρὸς τὴν ἄγουσαν εἰς Κουλέ.

Μετὰ ὡριαίαν παρέλευσιν, ἐγένετο καταφανὲς ὅτι ὁ κ. Ζουρδὺ καὶ ὁ φίλος του ἀμφότεροι ἐπιδέξιοι κυνηγοὶ, ἀνελάμβανον μόνοι αὐτοὶ τὰς περιπετιώδεις φάσεις τῆς θήρας.

Ὁ Ὁράτιος κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ κυνηγίου ἵππευε παραπλεύρως αὐτῶν, κατόπιν ὅμως μὴ βλέπων πλέον τὸν Πέτρον καὶ τὸν Γάστωνα, ὅπως ἀνακτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν του καὶ ὅπως ἀπολέσωσι τὰ ἴχνη αὐτοῦ, ἔλαβεν ἑτέραν ἀτραπόν.

Τί εἶχον ἀπογείνει οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιας, τοῦτο τὸ ἠγνόει καθ' ὁλοκληρίαν. Ἄλλως τε τοῦτο τὸν ἀνησύχει ὀλίγον, ἀφοῦ ἦτο βέβαιος, ὅτι περὶ τὰς δύο θὰ τοὺς ἐπανεύρισκε εἰς τὸ μέρος τῆς δοθείσης συνεντεύξεως.

Ὁ Ὁράτιος ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐσταμάτα τὴν φορβάδα του ὅπως γνωρίσῃ τὰς φάσεις τοῦ κυνηγίου, ὅπερ ἠκούετο ἐνίοτε εὐκρινῶς ἐπὶ τῶν λόφων, οὐχὶ ὅμως καὶ ἐπὶ τῶν κατωφεριῶν.

Ἄκρα σιωπὴ ἐπικράτει πέριξ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἐπὶ τῶν χιόνων πορεία ἀπέπνιγε πάντα θόρυβον.

Εἶτα ὁ δοὺξ κατελθὼν ὡδήγησε τὴν Σάραν ἵνα ὀλίγον ἀναπαυθῇ εἰς τὸ ἱπποστάσιον τῆς πεδιάδος Σαβαρύ. Ἀφοῦ τῇ ἔδωκε νὰ φάγῃ ὀλίγην βρώμην τὴν ἐνέτριψεν ἐπιμελῶς καὶ ἐξέβαλλε τὰς ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτῆς ἐπισσωρευθείσας χιόνας.

Μελανὰ καὶ ἀπηχητικὰ νέφη ἐκάλυπτον ἤδη τὸν ὁρίζοντα προαγγέλοντα διὰ τὴν ἑσπέραν ἢ διὰ τὴν νύκτα ἄφθονον πτῶσιν χιόνος.

Τῷ εἶχον εἰπεῖ εἰς τὸ ἀγροτικὸν ἱπποστάσιον, ὅτι ἡ κυνηγετικὴ συνοδία πρὸ μιᾶς ὥρας εἶχε διέλθει μόνον μετὰ τοῦ Ζουρδὺ τοῦ Κουτὲ καὶ τῶν ἱπποκόμων καὶ ὅτι κατηυθύνετο πρὸς τὸ μέρος ὅπερ εἶχεν προείπει ὁ Ζιρόδιας, ἔνθα θὰ διήρχετο ὁ ἀγριόχοιρος.

Ὁ δοὺξ ἱππεύσας ἐκ νέου, ἐσκέφθη ὅτι δὲν θὰ ἀπεῖχε μακρὰν τοῦ ὁρισθέντος γηλόφου.

Πράγματι δὲ, μετὰ ἡμίσειαν ὥραν, ἀφιχθεὶς ἐκεῖ παρετήρησε τὸ ὡρολόγιόν του, ὅπερ ἐδείκνυε δύο ὥρας παρὰ τέταρτον.

— Ἔφθασα ἓν τέταρτον ἐμπρός . . . Δὲν θὰ βραδύνωσι νὰ ἔλθωσι.

Τοῦ γηλόφου ὄντος τὰ μάλα ὑψηλοῦ, ἡ κάτωθεν αὐτοῦ ἐκτεινομένη θέα ἦτο ἐξαισία καὶ ἐπιβλητική, ἀλλὰ καὶ θλιβερὰ κατά τι συνεπείᾳ τῆς ἀπεράντου χιονώδους ἐκτάσεως, ἥτις διὰ τοῦ λευκοῦ πέπλου της περιεκάλυπτε τὰ πάντα.

Ἡ τοποθεσία αὕτη ἦτο ἡ γραφικωτάτη κοιλὰς τοῦ Σώμ, ἀρδευομένη ὑπὸ τοῦ Φλεροῦ καὶ περιστοιχιζομένη ὑπὸ τοῦ δάσους.

Μέχρις ἀποστάσεώς τινος ἡ ρηθεῖσα κοιλὰς ἀπέληγε μέχρι τῆς λίμνης τοῦ Γρανλιέ, παρομοιάζουσα ποθμὸν λησμονηθέντα ἐκεῖ, ἐν τῇ τοποθεσίᾳ ταύτῃ κατόπιν ὑποχθονίας ἐκρήξεως.

Καὶ μόλα ταῦτα ἐνταῦθα δὲν πρόκειται βεβαίως περὶ ὑποχθονίας ἐκρήξεως, ἀφοῦ ἐκ τῆς ἱστορίας μανθάνομεν ὅτι ὁλόκληρος πόλις, ἡ Ἐρβαδίλλα, ἐνεταφιάσθη, καθὼς ἐνεταφιάσθησάν ποτε τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα, καθὼς ἐνεταφιάσθη ἡ πόλις Ὓς ἐν Βρετανίᾳ, ὡς ἐνεταφιάσθη ἡ Ἄρις ἐν Δωφινὲ, ἧς οἱ παλαιοὶ ἄνθρωποι διατείνονται ὅτι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν περὶ λύχνων ἀφὰς ἐκ τοῦ βάθους τῆς λίμνης Παλαδρὺ ἀκούουσιν ἠχούντας τοὺς κώδωνας. Αἱ ἱστορικαὶ αὗται λεπτομέρειαι μᾶς ἐπαναφέρουσιν εἰς τὸ παρελθὸν, εἰς τὴν ἐποχὴν δηλονότι ἐκείνην, καθ' ἣν οἱ ἄνθρωποι ἔζων καὶ ᾠκοδόμουν ἐπὶ τῶν λιμνῶν ἔνθα εὕρισκον εὐχερέστερα τὰ πρὸς διατροφὴν καὶ ὑπεράσπισιν ἑαυτῶν μέσα.

Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος λίμνη τοῦ Γρανλιὲ, πέριξ τῆς ὁποίας μέλλει νὰ ἐξελιχθῇ τὸ ἀρχόμενον δρᾶμα, εἶναι μικρὰ θαλασσία ἔκτασις ἐσωτερικὴ, μὴ ἀριθμοῦσα ἐπέκεινα τῶν 3895 ἑκταρίων ἐπιφανείας. Ἀπὸ βορρᾶν εἰς νότον ἔχει ὀκτὼ χιλιόμετρα καὶ ἓξ ἀπὸ ἀνατολῶν εἰς δυσμάς. Εἶναι δὲ ἡ λίμνη αὕτη ὁ ὀχετὸς τῶν ποταμίσκων Ὀνὸν, Τενὸν, Βουλώνη καὶ Ἀσενὼ, οἵτινες τίθησιν αὐτὴν ἐν συγκοινωνίᾳ μετὰ τοῦ Λουὰρ. Διὰ μέσου δὲ τοῦ Ἀσενὼ διαπορεύονται τὰ πλοιάρια τοῦ Λουὰρ τὰ πρὸς τὴν λίμνην καὶ εἰς Ἅγιον Φίλιππον κατευθυνόμενα. Ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς δὲ ὄχθης περιβάλλει τὸ ὄμμα τοῦ ὁδοιπόρου εὐρεῖα καὶ ἀτελεύτητος ἔκτασις καλάμων καθηλωμένων ἐντὸς τῆς ἰλύος. Οἱ ἀκίνητοι καὶ οἱ ὑπὸ τοῦ ψύχους ἀπολέσαντες τὸ ἀρχικὸν χρῶμά των κάλαμοι οὗτοι, οἱ ἐγκρύπτοντες τελματώδεις καὶ φρικαλέας χαράδρας ἔνθα κατεποντίσθησάν ποτε αἱ παράλιμνοι πόλεις, ἐνέχουσι τὴν θέαν δάσους ἐκ ῥάβδων συμμετρικῶς πεφυτευμένων. Ἡ βόρειος μόνον ὄχθη εἶναι ἀμμώδης.

Ἄνωθεν τοῦ γηλόφου, ὁ Ὀράτιος παρετήρει τὴν λίμνην, ἧς τὸ στιλπνὸν καὶ ἀτάραχον τῆς ἐπιφανείας, μὴ διαταρασσομένης κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὑπὸ οὐδεμιᾶς πνοῆς ἀνέμου, παρωμοίαζε παμμέγεθες κάτοπτρον.

Καὶ ἤρξατο ἐξεταζων λεπτομερῶς τὸ ἔδαφος ἔνθα ἀναμφιβόλως, ἐπὶ σκοπῷ ὅστις παρέμεινεν ἀνεξήγητος εἰσέτι, θὰ ἐλάμβανε χώραν ἡ μετὰ τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας συνέντευξίς του.

Μήπως οἱ τελευταῖοι οὗτοι δὲν τὸν ἠρώτησαν ἐὰν ἐγνώριζε τὴν τοποθεσίαν ταύτην ;

Ἐκεῖ κάτω, οὐ μακρὰν αὐτοῦ, εὑρηται τὸ Γρανλιὲ μετὰ τοῦ λιμένος του ἔνθα προτιθέμενοι ἐπὶ τῶν κάλων τὰς φορτηγίδας των οἱ ἀσβεστοποιοὶ ἐρχόμενοι οἱ μὲν ἐκ Σκλένης, οἱ δὲ ἐκ Ματρένης, διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Βουζαῦ. Πρὸς τὴν παραλίαν τοῦ Κουτὲ, τὸ χωρίον ἀποβαίνει πλέον δασύτριχον καὶ κάτωθεν τῶν δένδρων ἀναπαυόμενοι ἀναμένουσιν ἵνα πνεύσῃ οὔριος ἄνεμος. Περαιτέρω βλέπει τις τὸν Ἅγιον Μάρκον, ἡ ἐκκλησία τοῦ ὁποίου δεσπόζει τῶν πέριξ αὐτῆς δένδρων, περαιτέρω δὲ τὸν Ἅγιον Γεώργιον καὶ τοὺς Ἁγίους Πάντας ἐνῷ πρὸς τὴν Ἁγίαν Λουκίαν ἐκτείνεται ἡ ἀπέραντος σειρὰ τῶν ἐπικινδύνων τελμάτων, τῶν καταχθονίων τάφρων καὶ τῶν θανατηφόρων ἀνθρακορυχείων.

Ὁ Ὀράτιος παρετήρησε τὸ ὡρολόγιόν του.

— Ὦ ! εἶναι δύο !

Καὶ ἔρριψε ἓν βλέμμα εἰς τὰ περὶ αὐτόν.

Ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, εἰς ἀπόστασιν ἑκατὸν μέτρων ὄπισθεν αὐτοῦ, ἵσταντο δύο ἱππεῖς παρατηροῦντες αὐτόν.

Ἦσαν ὁ Πέτρος, ὁ Γάστων καὶ ὁ Ζιρόδιας.

— Τέλος πάντων, ἐψιθύρισεν ὁ δοὺξ, ἤδη μοὶ φαίνεται ὅτι θὰ ἀρχίσω νὰ καταλαμβάνω περὶ τίνος πρόκειται.

Ἔνευσε δὲ μακρόθεν ὅτι καὶ αὐτὸς οὗτος τοὺς εἶχεν ἰδεῖ.

Οἱ δύο ἱππεῖς ἀνταπεκρίθησαν χαιρετῶντες, ἀλλὰ δὲν ἐκινήθησαν ποσῶς, κείτοι ὁ δοὺξ τοὺς ἀνέμενεν ἄνωθεν τοῦ γηλόφου.

— Τί θέλουσι λοιπόν ; διηρωτήθη ὁ Ὀράτιος. Μήπως ἐννοοῦσι νὰ ὑπάγω ἐγὼ εἰς συνάντησίν των ;

Καὶ ταῦτα σκεφθεὶς κατηυθύνθη πρὸς τὴν κατωφερείαν τὴν ἄγουσαν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας.

Ἀμέσως δὲ τότε καὶ οἱ δύο ἱππεῖς, ὡς εἶχεν πράξει ὁ Ὀράτιος, ἤρξαντο ἀπομακρυνόμενοι ἀπ' αὐτοῦ.

— Ὦ ! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ δοὺξ, μήπως λοιπὸν δὲν μὲ εἶδον ;

Καὶ ἐμαστίγωσε τὴν Σάραν πρὸς ἐπιτάχυνσιν τοῦ βήματος.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐννοήσαντες τοῦτο, ἐμαστίγωσαν ἐπίσης τοὺς ἵππους αὐτῶν.

Ὁ Ὀράτιος ἐσταμάτησε πρὸς στιγμήν.

Τότε ἐσταμάτησαν ὡσαύτως καὶ οἱ δύο ἱππεῖς.

Ὁ κ. Βιλερὸρ εὑρίσκετο ἤδη εἰς λίαν ἀμήχανον θέσιν μὴ γνωρίζων τί νὰ ὑποπτευθῇ.

— Ὦ ! δὲν ὑποθέτω ποτὲ ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ θὰ εἶχον τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μὲ ἐμπαίξωσι !

Καὶ ταῦτα σκεπτόμενος ὁ Ὀράτιος συνέσπασε τὰς ὀρρῦς. Ἡ ἀνυπομονησία καὶ ἡ τῆς ἀγανακτήσεως αὐτοῦ ἔξαψις δὲν εἶχον ὅρια.

Ἔστρεψε τὸν χαλινὸν διὰ δευτέραν φοράν, ἐπανελθὼν εἰς τὴν θέσιν ἣν κατεῖχε προηγουμένως.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ἐμιμήθησαν αὐτὸν σταθμίζοντες τὰς κινήσεις αὐτῶν ἐπὶ τῶν κινήσεων τοῦ νεαροῦ ἀνδρός.

Ὁ δοὺξ ἤρξατο τρέχων.

Τότε καὶ οἱ δύο ἱππεῖς ἤρξαντο τρέχοντες ἐπίσης.

Εὐθὺς δὲ ὅτε ὁ Ὀράτιος ἀνέκοψε τὸ δρόμον τῆς φορβάδος καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ ἀνέκοψαν ἐπίσης τὸν δρόμον τῶν ἵππων αὐτῶν.

Τότε δὲ μόνον ὁ Ὀράτιος ἤρχισε νὰ ἐννοῇ.

— Ὦ ! ἤδη εἶναι φανερὸν ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ διὰ τοῦ στρατηγήματος τούτου ἐπιθυμοῦσι νὰ μάθωσι τὴν ἀντοχὴν τῆς φορβάδος μου.

Καὶ θωπεύσας τὴν Σάραν, ἥτις ὑπέτρεμεν ἐκ τοῦ καμάτου, ἐφώνησε·

— Ἀκούεις, Σάρα μου ; οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ θέλουν μὲ τοὺς ἀθλίους ἵππους των νὰ δοκιμάσωσι τὴν ὠκυποδίαν σου.

Καλπάζων δὲ πάντοτε, ὁ δοὺξ ἐξέβαλλε τὸν κυνηγετικὸν πτιλόν του καὶ μετὰ προκλητικῆς χειρονομίας ὕψωσε αὐτὸν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν δύο ἀδελφῶν.

Τὸ αὐτὸ προκλητικὸν διάβημα ἐπηκολούθησεν ἐκ μέρους τῶν υἱῶν τοῦ Ζιρόδιας.

— Πολὺ καλά . . . ἐσκέφθη ὁ δοὺξ . . . ἤδη ἐννόησα ὅτι ἡ κυνηγετικὴ αὕτη ἐκδρομὴ ἔχει καταδιωκτικὸν σκοπόν . . . Ναὶ, ναί . . . Ἀλλὰ διατί ἆρά γε ; Ὁποία νὰ εἶναι ἡ σημασία τοῦ σκοποῦ τούτου;

Καὶ μολα ταῦτα ὁποῖος δήποτε καὶ ἐὰν ἦτο ὁ σκοπὸς οὗτος, ὀλίγον ἐνδιέφερε τὸν δοῦκα. Ἤδη κατελήφθη ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ τῆς περιεργείας. Ἀπέναντι τηλικούτου πείσμονος μίσους ἤρξατο καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ νὰ γεννᾶται ὀλίγον μῖσος.

— Αἴ ! Σάρα ! ἐμπρὸς καὶ ὁ Θεὸς βοηθός !

Τὸ νωθρὸν ζῶον ἤρξατο τρέχον δίκην ἀστραπῆς.

Κατόπιν ὁ δοὺξ διὰ τοῦ λόγου μόνου ἀνεγαίτισε τὸν δρόμον του.

— Σιγὰ, Σάρα ! Σιγὰ, ἀγάπη μου. . .

Ἐπειδὴ ἡ πορεία του ἠδύνατο νὰ παραταθῇ ἐπὶ πολὺν καιρὸν, εἰς τρόπον ὥστε ὁ δοὺξ ὠφειλε μετὰ τῆς μεγαλειτέρας φειδοῦς νὰ ἀποφεύγῃ πάντα κάματον δυνάμενον νὰ καταβάλῃ τὴν φορβάδα.

Ἄλλως τε μήπως οἱ δύο ἀδελφοὶ δὲν εἶχον εἰπῆ ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτῶν: «Λάβετε τὸν καλλίτερόν σας ἵππον, ἐκεῖνον δηλονότι, εἰς ὃν ἐν περιπτώσει κινδύνου θανάτου, θὰ ἐπεθυμεῖτε νὰ ἐμπιστευθῆτε τὴν ζωήν σας καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ ἠθέλετε διαγνώσει τὸ τελευταῖόν σας καταφύγιον ! »

Ὁ γήλοφος δὲν ἀπέχει μακρὰν τῆς κοιλάδος Σαβαρύ. Δὲν ὑπῆρχε δὲ ἐκεῖ ἑτέρα ὁδὸς εἰμὴ ἡ παρακειμένη ἀτραπὸς ἡ ὁδηγοῦσα πρὸς τὸν Ἅγιον Μάρκον.

Ἡ ἀτραπὸς αὕτη εὑρίσκετο ἐν κακῇ καταστάσει· αἱ βροχαὶ καὶ αἱ θύελλαι τοῦ χειμῶνος κατέστησαν αὐτὴν οὐ μόνον ἀδιάβατον, ἀλλὰ συνέτεινον ὅπως ἀνορυχθῶσιν ἐκεῖ βαθεῖαι τάφροι. Αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος τάφροι οὖσαι κατάμεστοι χιόνων ἀποκληρωθεισῶν ὑπὸ τοῦ παγετοῦ καὶ ἐπομένως ἀποβαίνουσαι ἀόρατοι εἰς τὰ ὄμματα τοῦ ὁδοιπόρου, ὑποκρύπτουσι ἀνὰ πᾶν βῆμα νέους κινδύνους.

Καθίστατο ἀδύνατον νὰ βαδίζῃ τις ταχέως.

Ἄλλως τε ὁ δοὺξ κατέφυγεν εἰς τὸν ἐξῆς τοῦ τερασμὸν, ὅστις τῷ ἐφάνη εὐπρόσδεκτος : Τὸ βάδισμα τῆς Σάρας ἐνεῖχε θυμάσια ἀτραλιστικὰ προσόντα. Αἱ λεπτοφυεῖς κνῆμαι αὐτῆς ἦσαν ἀπαράμιλλοι διά τε τὴν στερεότητα καὶ τὴν ἐλαστικότητα αὐτῶν.

Ἡ παρακειμένη ἀτραπὸς, περιστοιχουμένη ὑπὸ σειρᾶς φραγμῶν ἀκανθωδῶν ἀπετέλει ἀπειραρίθμους βρόχους, εἰς τρόπον ὥστε ὁ δοὺξ δὲν ἠδύνατο νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἀποστάσεως τῆς ἀποχωριζούσης αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας.

Κατὰ τὴν ἀναχώρησιν ὁ Ὁράτιος εἶχεν ὑπολογίσει ὅτι ὁ Γάστων καὶ ὁ Πέτρος εἶχον σταματήσει εἰς διακοσίων ὡς ἔγγιστα μέτρων ἀπόστασιν ὄπισθεν. Διὰ μέσου δὲ τῆς ἀθλίας ταύτης ὁδοῦ, ἡ ρηθεῖσα ἀπόστασις ὤφειλε νὰ παραμείνῃ ἡ αὐτή.

Μετὰ παρέλευσιν λοιπὸν ἡμισείας ὥρας, εὑρέθη εἰς τὴν ἀτραπὸν δι' ἧς ἀνερχόμενός τις πρὸς τὸν Ἅγιον Μάρκον κατήρχετο πρὸς τοὺς Ἁγίους Πάντας.

Ἀλλ' εἴτε ἐδῶ, εἴτε ἐκεῖ, τοῦτο ὀλίγον ἐνδιέφερε τὸν δοῦκα.

Ἀρέθη εἰς τὴν διάκρισιν τῆς φορβάδος του, ἥτις ὑπ' οὐδενὸς κατεχομένη δισταγμοῦ κατηυθύνθη πρὸς τοὺς Ἁγίους Πάντας.

Ἡ ὁδὸς ἦτο μὲν πλέον ἐπίπεδος, ἀλλὰ καὶ κατάμεστος πυκνοῦ στρώματος χιόνων, καὶ ἐν τούτοις ἡ Σάρα ἀψηροῦσα τὰς χιόνας ἔβαινε μετὰ θρασαλέου βήματος.

Πρὶν δὲ ἀφιχθῇ εἰς τὸ χωρίον τῶν Ἁγίων Πάντων, ὁ δοὺξ ἐστράφη πρὸς τὰ ὄπισθεν.

Αἰφνιδίως βλέπει τοὺς ἀδελφοὺς Ζιρόδιας καλπάζοντας εἰς διακοσίων μέτρων ἀπόστασιν . . .

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Σάρα ἔβαινεν ἐπίσης βραδεῖ τῷ βήματι καθίστατο φανερὸν ὅτι θὰ ἦτο εὔκολον εἰς τοὺς δύο ἀδελφοὺς, πρὸ πάντων κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς πορείας, ἐὰν ἤθελον, νὰ σπεύσωσιν εἰς συνάντησιν τοῦ Ὁρατίου.

Ἀλλὰ δὲν ἠθέλησαν νὰ προβῶσιν εἰς τοῦτο.

— Καὶ αὐτοὶ ἐπίσης φείδονται τοὺς ἵππους των . . . εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ νεανίας.

Καθ' ἣν στιγμὴν διήρχετο τὸ χωρίον φορτηγὸς ἅμαξα τῷ ἔφραξε τὴν ὁδόν. Ἠναγκάσθη νὰ ἀναμείνῃ τὴν διάβασιν αὐτῆς.

Ἀκριβῶς κατὰ τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἔστησαν ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων.

Ὅταν ἡ δίοδος ἀφέθη ἐλευθέρα, ὁ δοὺξ διῆλθε.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἀνεχώρησαν ἐπίσης.

Ἐκ τῆς ἔναντι ἄκρας τοῦ χωρίου ἐξετείνετο ἀπέραντος πεδιὰς ἔρημος σχεδὸν καὶ μόλις ἀριθμοῦσα οἰκίσκους τινὰς, διεσπαρμένους τῇδε κἀκεῖσε ἐν μέσῳ τῆς χιονοσκεποῦς φύσεως.

Τὸ ψῦχος ἤρξατο ἀποβαῖνον ἐπαισθητότερον. Ὁ ὕπωχρος ἥλιος κατήρχετο ἐν τάχει ὄπισθεν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ὠθουμένων νεφῶν, ὁτὲ μὲν ἐξαφανιζόμενος, ὁτὲ δὲ ἐμφανιζόμενος ἐκ νέου. Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ οὐδὲν ἴχνος ἀνθρώπου. Ἡ θέα τῆς χιόνος ἐξηνάγκασε τοὺς χωρικοὺς νὰ ἀποσυρθῶσιν εἰς τὰς οἰκίας των. Μόλις ἐκ μακρᾶς ἀποστάσεως, διέκρινέ τις, παιδία τινὰ μὲ τὸ κάνιστρον ἀνὰ χεῖρας, μὲ ὦτα καὶ ῥῖνας ἐρυθρᾶς ἐκ τοῦ ψύχους, ἐπιστρέφοντα ἐκ τοῦ σχολείου καὶ κατευθυνόμενα εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν ἤεἰς ἀνεμόμυλόν τινα ἐκτισμένον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν γηλόφων.

Φραγμοί, δένδρα, ἀγροὶ ἀκαλλιέργητοι, ἀνωφέρειαι, κατωφέρειαι, ὁδὸς ἀποσκληρανθεῖσα ὑπὸ τῆς ὀλισθηρᾶς χιόνος, πάντα ταῦτα ἔφευγον ἀστραπιαίως, ὑπὸ τὸν ἀστραπιαῖον ἐπίσης δρόμον τῆς Σάρας καὶ τῶν δύο ρωμαλέων ἵππων τῶν δύο ἀδελφῶν.

Νιφάδες χιόνος ἔπιπτον ἐκ διαλειμμάτων. Ὁ ἄνεμος ἀπέβη σφοδρότερος, τὸ κυανοῦν τοῦ οὐρανοῦ ἐπεφάνει πρὸς στιγμὴν, εἶτα ἐξηφανίσθη. Ὁ ὁρίζων ἐκαλύφθη ὑπὸ μελανῶν νεφῶν ἀπὸ βορρᾶ εἰς νότον, καὶ ἀπὸ ἀνατολῶν εἰς δυσμάς.

Ἤδη πᾶσα πνοὴ ἀνέμου ἐξέλειπε. Βαρεῖα νηνεμία ἐκάλυψε τὰ πάντα, ἡ ἀκινησία τῆς ἀπονευρωθείσης φύσεως.

Ὁ δοὺξ ἐπανεστράφη ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου του.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ἐφύλαττον τὴν αὐτὴν ἀπόστασίν των.

Ὁ Βιλεφὸρ ἤρξατο ἀνυπομονῶν.

— Ὤπ ! ὤπ ! Σάρα μου ! ἐφώνησεν.

Ἡ φορβὰς ἐπέσπευσε τὸ βῆμα, οὐχὶ ὅμως τόσον ὅσον ἐπεθύμει ὁ ἀναβάτης αὐτῆς.

Μετὰ πάροδον δὲ ἡμισείας ὥρας ὁ Ὁράτιος ἐνόμισεν ὅτι ἀπώλεσεν ἐκ τῆς θέας του τοὺς δύο ἱππεῖς καὶ, εὑρεθεὶς ἐπὶ τῆς κορυφῆς λόφου τινὸς ἔστη.

Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς δὲν εἶχεν ἰδεῖ τοὺς δύο ἀδελφούς.

Ἀλλ' ἡ ἐπικρατοῦσα κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀπόλυτος νηνεμία συνέτεινεν ἵνα ἀκούσῃ τὸν καλπασμὸν τῶν ἵππων. Ὁ καλπασμὸς δὲ οὗτος ἠκούετο εὐκρινῶς, τὸν ἤκουεν δὲ καὶ ἡ Σάρα διότι προήρχετο ἐκ μικρᾶς πάντοτε ἀποστάσεως.

Τὸ νοῆμον ζῶον ἐννοῆσαν τὴν σκέψιν τοῦ κυρίου του ἀπῆλθε δρομαίως.

Κάτωθεν τοῦ ῥηθέντος λόφου, ὁ Ὁράτιος εἶδε τοὺς δύο ἀδελφοὺς, οἵτινες κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐνησχολοῦντο νὰ ἀπαλλάξωσι τὰς χιόνας, αἵτινες ἔφραττον τὴν δίοδον τῶν ἵππων των.

— Οἱ ἵπποι των εἶναι πράγματι καλήτεροι καὶ ἀντέχουσι περισσότερον παρ' ὅσον ἐγὼ ἐνόμιζον, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ δούξ.

Ἐφαίνοντο διατρέχοντες μετὰ μεγάλης εὐχαιρείας καὶ εὐκαμψίας τὸ ἔδαφος.

Ὁ Ὀράτιος συνέσπασε τὰς ὀρεῦς καὶ χαμηλῇ τῇ φωνῇ, εἶπεν.

— Ὤπ! καλὴ καὶ πιστή μου Σάρα! ὤπ!

Ὁ δοὺξ ἐμαστίγωσε τὴν φορβάδα, ἥτις ἐπετάχυνε κατά τι τὸ βῆμα.

— Ἔμπρὸς, πιστή μου Σάρα, μὴ φοβεῖσαι, καλόν μου ζῶον. . . Τώρα ἀμέσως θὰ προφθάσωμεν τοὺς δύο αὐτοὺς ἱππεῖς μὲ τοὺς ἀθλίους ἵππους των καὶ θὰ τοὺς ἀφήσωμεν ὀπίσω μάλιστα.

Καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Σάρα ἤρξατο ἐμψυχουμένη ὁ δοὺξ, ἐπεῖπεν.

— Σιγὰ λοιπὸν, Σάρα. . . σιγά. . . μὴ τοὺς ἀποθκρρύνεις

Ὁ Βιλεφὸρ ἐμειδία.

Ἐραίνετο περιχαρὴς αἰσθανόμενος τὴν φορβάδα του ἐν πλήρει ἀναβρασμῷ.

Μετ' αὐτῆς τί δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀψηφήσῃ;

Καὶ ὅλως ὑψηλορώνως ἔλεγε καθ' ἑαυτόν.

— Οἱ κύριοι οὗτοι ὑποσχόμενοι εἰς ἐμὲ ἓν κυνήγιον ἀγριοχοίρων, προέβησαν εἰς κακὴν πρόσκλησιν. . . Θὰ ὤφειλον νὰ μὲ γράψωσιν ὅτι ἡ πρώτη αὕτη κυνηγετικὴ ἐκδρομὴ θὰ συνωδεύετο ὑπὸ ἑτέρας πλέον ἐνδιαφερούσης: ἤτοι μιᾶς κυνηγετικῆς καταδιώξεως ἐπὶ τοῦ δουκὸς Ὀρατίου Δε Βιλεφόρ, τοῦθ' ὅπερ δὲν εἶναι ἄμοιρος ἰδιοτρόπου πρωτοβουλίας. . . Ὤπ! Σάρα! ὤπ!

Ἀμέριμνοι καὶ ἀπαθεῖς ἐπὶ τῶν ρωμαλέων ἵππων των, ἔχοντες εἰδεχθῆ τὴν ὄψιν καὶ τὰ πυριφλεγῆ ὄμματά των καθηλωμένα ἐπὶ τοῦ Βιλεφὸρ, οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιας παρηκολούθουν μακρόθεν τὰς κινήσεις τοῦ δουκός.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὀλίγαι λέξεις διαμειβόμεναι μεταξὺ αὐτῶν, ἐξεδήλουν τὴν ψυχικὴν ταραχήν των.

— Ἡ φορβάς του εἶναι πράγματι θαυμάσιον ζῶον, ἔλεγεν ὁ Πέτρος.

— Καὶ μόλα ταῦτα δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ τὸν σώσῃ.

— Ὅταν εἶχε τραπῇ τὴν ὁδὸν τῶν Ἁγίων Πάντων, εἶχον νομίσει, ὅτι θὰ ἐπέπρωτο νὰ σωθῇ.

— Ναὶ, ἐὰν ἐξηκολούθει ἀπομακρυνόμενος τῆς λίμνης πρὸς τὸ Μασεκοὺλ κατευθυνόμενος, τότε βεβαίως θὰ ἀπηλλάττετο παντὸς κινδύνου.

— Τώρα ὅμως, εἶναι ἀπολωλώς.

— Τὸ πιστεύω, ἐὰν ἐξακολουθῶμεν διευθύνοντες καλῶς τὰς κινήσεις μας.

— Τρέχει πρὸς τὰς τάφρους. . .

— Τρέχει πρὸς τὸν θάνατον!

Ὁ δοὺξ εἶχε λάβει τὴν ἀτραπὸν τὴν πρὸς τὸν Ἅγιον Γεώργιον ἄγουσαν. Ἤδη δὲν ἀπεῖχε μακρὰν τῆς λίμνης καὶ αἱ περισσότεραι τῶν ἀτραπῶν τῶν συγκοινωνουσῶν μετὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης περιῤῥάσσονται ὑπὸ ἀπεράντων ἑλῶν, ἅτινα ἐμποδίζουσιν, ἐκ τοῦ μέρους τούτου τῆς ὄχθης, τὴν παρὰ τὴν λίμνην προσέλευσιν.

Ἡ Σάρα αἰσθανομένη ἑαυτὴν ἀνακρατουμένην ἰσχυρῶς ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ, ἀνωρθοῦτο ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν.

— Ἐντὸς ὀλίγου, Σάρα! ἐντὸς ὀλίγου! ἔλεγεν ὁ Ὀράτιος.

Καὶ μόλα ταῦτα ἀφῆκεν αὐτὴν νὰ προχωρήσῃ κατά τι, διότι ἔβλεπεν αὐτὴν ἐξαγριουμένην ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν. Πᾶν ὅ,τι ἐπεθύμει ὁ δοὺξ ἦτο ὅπως ἡ φορβὰς μὴ ἀντιληφθῇ πλέον τῶν ὄπισθεν αὐτῆς ποδοβολητῶν τῶν ἵππων. Τοῦτο θὰ κατεπράϋνεν αὐτήν.

Πράγματι δὲ, δὲν ἤκουέ τις πλέον τὸν ἐλάχιστον θόρυβον.

Τότε ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ Ὀρατίου ἐπήνθησε εἰρωνικὸν μειδίαμα καὶ ταυτοχρόνως ἐπεῖπε·

— Εὐθὺς ὅτε ἐγὼ θὰ ἐπεθύμουν τοῦτο, θὰ ἐξαφανισθῶσι ταχέως.

Θὰ ἤρκει νὰ ἴδῃ τις τὴν εὐπείθειαν τῆς Σάρας, τὸ ὁμαλὸν τοῦ βαδίσματός της, τὸ ἀπαράμιλλον τῆς εὐκαμψίας της, ἵνα καταπεισθῇ ὅτι ὁ δοὺξ δὲν ἐκαυχᾶτο ἐπὶ ματαίῳ καὶ ὅτι ἠδύνατο νὰ κατέχῃ πᾶσαν ἐμπιστοσύνην ἐπὶ τῆς φορβάδος αὐτοῦ.

Αἴφνης αἰσθανθεὶς αὐτὴν ὑποχωλαίνουσαν πηδᾷ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐξετάζει τοὺς πόδας αὐτῆς καὶ ἐξαγαγὼν λίθον εἰσδύσαντα ἐν ἑνὶ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν, ἱππεύει ἐκ νέου

— Ὤπ! ὤπ! Σάρα μου!

Τότε δὲ ἡ φορβὰς ἐφορμᾷ ὡς βέλος, ἐν μέσῳ τῆς χιονώδους πεδιάδος, ἐκτρεπομένη πρὸς δυσμάς.

Αἴφνης εἰς γωνίαν μικροῦ τινος δάσους ἐκ δρυῶν κυνηγοὶ καὶ θήραμα ἐξαφανίζονται πρὸς στιγμήν· κατόπιν ὅμως ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους τοῦ δάσους, συναντῶνται διὰ τοῦ βλέμματος καὶ τότε πλέον δὲν ἐγκαταλείπουσιν ἀλλήλους.

Ἐνίοτε ἐκ τῶν ὀρθαλμῶν τοῦ δουκὸς ἐπὶ μακρὰς στιγμὰς, ἐξηφανίζετο ἡ θέα τῆς λίμνης Γρανλιέ.

Ἀλλὰ κατόπιν αἰφνιδίως ἐνεφανίζετο περιστοιχουμένη ὑπὸ τῶν ὑποκυτρίνων καλάμων της.

Ἐγκαταλελειμμένος δὲ ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν διάκρισιν τῆς Σάρας, ὁ Ὀράτιος ὅστις ἐτρέπετο ἤδη πρὸς ἀνατολὰς καὶ ὁ ὁποῖος ἐζήτει νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ χωρίον, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν.

— Ἀνεπαισθήτως προσεγγίζω πρὸς τὴν λίμνην. . . Καὶ ὅμως ὀλίγον μὲ ἐνδιαφέρει τοῦτο. . . διότι ἐκεῖ θὰ προσπαθήσω βεβαίως νὰ ἀψηφήσω πάντα κίνδυνον. . . καὶ ἡ πορεία μας θὰ λήξῃ χωρὶς οἱ κύριοι οὗτοι νὰ δυνηθῶσιν νὰ κρίνωσι τὴν ἀξίαν τῆς φορβάδος μου. . . Ἄλλως τε δὲν θὰ βραδύνωσι νὰ τὸ ὁμολογήσωσιν ἐκ νέου. . . Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἂς ἴδωμεν ποῦ εὑρίσκομαι τώρα.

Τὸ ἐπικρατοῦν σκότος δὲν ἦτο εἰσέτι ἀρκούντως βαθὺ, ἑπομένως διελθὼν, κατὰ

τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔμπροσθεν πανδοχείου καὶ ἀναγνώσας τὴν ἐπιγραφήν, ἐφώνησε καθ' ἑαυτόν·

— Ἄ ! εὑρίσκομαι λοιπὸν εἰς τὴν Πρασίνην Δρῦν ! Πολὺ καλά . . . Ἐντὸς δέκα λεπτῶν θὰ εἶμαι εἰς τὸ δάσος τῆς Φλαμβέργης, καὶ ἐκεῖ θὰ δυνηθῶ νὰ ἐκλέξω μεταξὺ δύο ἀτραπῶν ἐκείνην, ἥτις ἄγει εἰς Ἅγιον Γεώργιον. Ἐκεῖθεν δὲ θὰ προσπαθήσω νὰ δώσω ἓν μάθημα εἰς τοὺς δύο ραδιούργους συναδέλφους μου.

Κύψας δὲ καὶ θωπεύσας τὸ νοῆμον ζῶον, ἐφώνησε·

— Ὤπ ! Σάρα, γρηγορώτερα, Σάρα, γρηγορώτερα !

Ἡ Σάρα ἐπηύξησε τὸν δρόμον της μετὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε εὐπειθείας καὶ εὐκαμψίας τῶν μελῶν.

— Εὖγε, Σάρα μου, εὖγε κόρη μου ! . . .

Καὶ τὸ ὑπερήφανον ζῶον ὡσεὶ ἐὰν εἶχε μαντεύσει τοὺς ἐπαίνους τοῦ κυρίου του, προσεπάθησε νὰ ἐπισπεύσῃ ἔτι μᾶλλον τὸ βῆμα.

— Καλὰ, καλὰ, Σάρα μου, ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀρκεῖ τόσον, ἂς ἐπιφυλαχθῶμεν διὰ κατόπιν.

Ὅτε ὁ Γάστων καὶ ὁ Πέτρος εἶχον ἐξαφανισθῆ ὄπισθεν εἰς μακρὰν ἀπόστασιν μὴ δυνάμενοι νὰ ἀκολουθήσωσι τὸν παράφορον δρόμον τῆς φορβάδος τοῦ δουκὸς, τότε ὁ Ὁράτιος ἀνάψας ἓν σιγάρον ἤρξατο γελῶν.

Εἰς τὸ δάσος τῆς Φλαμβέργης, μικρὸν πρὶν ἢ ἀφιχθῇ εἰς ἀτραπόν τινα, ἐσταμάτησε πρὸς στιγμὴν τὴν φορβάδα του πρὸς ὀλίγην ἀνάπαυλαν.

Τὸ δάσος τῆς Φλαμβέργης περιστέφεται ὑπὸ λοφίσκου ἀρκούντως ὑψηλοῦ ἡ θέα τοῦ ὁποίου ἐκτείνεται εἰς μεμακρυσμένην ἀπόστασιν.

Μικρὸν κατὰ μικρὸν ὁ πέπλος τῆς νυκτὸς ἤρξατο ἐπισκιάζων τὰ πάντα ἐνῷ ἐκ διαλειμμάτων κατέπιπτον πυκναὶ νιφάδες προαγγέλουσαι ἄφθονον τὴν πτῶσιν τῆς χιόνος.

Ἀπὸ τοῦ λοφίσκου, ὁ Ὁράτιος εἶχεν ἰδεῖ αἴφνης ἐπὶ τῆς ἀτραποῦ ἣν εἶχε διατρέξει ἤτοι ἐξ ἀποστάσεως πέντε μέτρων ὡς ἔγγιστα ἕνα μόνον ἱππέα. Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἱππεὺς ἦτο ὁ Πέτρος.

Καὶ ὁ Γάστων τί ἀπέγεινε λοιπόν ;

Τότε ὁ δοὺξ εἶπε καθ' ἑαυτόν.

— Ὦ ! εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ ἄλλος θὰ ἔκρινε φρόνιμον νὰ παραιτηθῇ τοῦ ἀγῶνος.

Καὶ ἀνήγειρε τοὺς ὤμους μετὰ περιφρονητικοῦ μειδιάματος.

— Καὶ μόλα ταῦτα καὶ οἱ δύο εἶναι καλοὶ καὶ γενναῖοι ἱππεῖς . . . τοὺς εἶδον πλέον ἢ ἅπαξ θριαμβεύοντας εἰς τὸ ἱπποδρόμιον.

Ὅταν ὁ Πέτρος ἄνωθεν τοῦ λοφίσκου διέκρινε τὸν Βιλεφὸρ καθημένον ἐπὶ τῆς φορβάδος του, τότε ἐπεβράδυνε τὸ βάδισμα τοῦ ἵππου του καὶ ἤρξατο ἀναμένων ὅπως ὁ δοὺξ ἀναχωρήσῃ ἐκ νέου.

Ὁ Ὁράτιος καταληφθεὶς ὑπὸ ἀγανακτήσεως διηρωτήθη·

— Τί θέλει ἆρά γε ; Τί ἐννοεῖ ὁ ἄνθρωπος αὐτός ;

Καὶ μὴ δυνάμενος τίποτε νὰ ἐννοήσῃ παρωργίζετο ἔτι μᾶλλον. Ἐμάντευε μόνον ὅτι εἰς ὅλα ταῦτα ἐνυπῆρχε μυστηριώδης τις σκοπὸς ἐκ τῶν προτέρων σχεδιασθείς.

Ἀλλ' ὁποῖός τις νὰ ἦτο ἆρά γε ὁ σκοπὸς οὗτος ;

— Ὤπ ! ὤπ ! Σάρα μου ! ἐμπρός !

Καὶ τὴν φορὰν ταύτην κατηυθύνθη καὶ αὖθις πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἀτραποῦ.

Ἐκεῖ, ἐπὶ τῆς εἰς Ἅγιον Ἰωάννην ἀγούσης, ἀφέθη ὁλοτελῶς εἰς τὴν διάκρισιν τῆς Σάρας, μὴ ἀνακρατήσας πλέον αὐτήν. Ἡ νὺξ ἦτο ἤδη ἐγγὺς, διὸ ἐσκέφθη ὅτι ὤφειλε ὅσον ἔνεστι τάχιον νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὰ ἴδια.

Εὐθὺς ὅτε θὰ ἀφικνεῖτο εἰς Ἅγιον Ἰωάννην, θὰ ἐπεβιβάζετο τῆς ἀμαξοστοιχίας.

Μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς τετάρτου, διέρχεται τὴν ἀτραπὸν, πλὴν ἐκεῖ καταλαμβάνεται αἴφνης ὑπὸ ὀργῆς καὶ ἐκπλήξεως.

Ἐνώπιον αὐτοῦ βλέπει ἐρχόμενον ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους τὸν Γάστωνα καὶ καλπάζοντα ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ἣν ἐσκόπευε νὰ λάβῃ καὶ ὁ Ὁράτιος καὶ ἑπομένως διὰ τοῦ τρόπου τούτου φράττοντα τὴν δίοδον τῆς ρηθείσης ὁδοῦ.

Καὶ ὄπισθεν αὐτοῦ, βλέπει τὸν Πέτρον φθάνοντα ἐπίσης.

— Ὤπ, Σάρα ! ὤπ ! ἐμπρός !

Καὶ μόλις τῷ ὑπολείπεται ὁ ἀπαιτούμενος καιρὸς ὅπως ὁρμήσῃ δεξιόθεν ἐπὶ τῆς ἀτραποῦ δι' ἧς ἀνήρχετό τις τὴν πρὸς τὸν Ἅγιον Λουκᾶν ἄγουσαν.

Ἤδη τὸ σχέδιον τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας καθίστατο εὐκρινέστερον.

— Ἄ! ἄ ! ὑπέλαβε καθ' ἑαυτὸν ὁ δοὺξ, ἤδη εἶμαι πλέον ἢ βέβαιος ὅτι ἡ καταδιωκτικὴ αὕτη ἐκδρομὴ εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέπει εἰμὴ ἁπλῶς ὅπως μὲ ἀναγκάσωσι νὰ λάβω ἐπικινδύνους τινὰς ἀτραπούς. Μήπως λοιπὸν προβαίνωσιν εἰς τοῦτο ἐπειδὴ εἰσὶ βέβαιοι εἰς τὴν ὠκυποδίαν τῶν ἵππων των ; Ἢ μήπως ἔχουσι κατὰ νοῦν νὰ κατασυντρίψωσι τοὺς πόδας τῆς Σάρας ἐντὸς στηθείσης τινὸς παγίδος εἰς ἣν καταπίπτων καὶ ἐγὼ αὐτὸς θὰ κατασυνέτριβον ἐπίσης τὴν κεφαλήν. Πιθανὸν νὰ εἶναι τοιοῦτος ὁ σκοπός των καὶ μόλα ταῦτα μοὶ φαίνεται ὅτι ὁ σκοπὸς αὐτῶν δὲν ἀποβλέπει εἰς τοῦτο.

ΙΑ'.

Η πρὸς τὸν θάνατον πορεία.

Τὸ σχέδιον τῶν δύο ἀδελφῶν ἐν τῇ ἀλλοκότῳ ταύτῃ κυνηγετικῇ ἐκδρομῇ ἦτο νὰ ἐξαναγκάσωσι τὸν δοῦλα Δε Βιλεφὸρ νὰ τραπῇ σκολιάς τινας ὁδοὺς, νὰ περιορίσωσι τὴν πορείαν του κατὰ βούλησιν αὐτῶν καὶ ἐπὶ τέλους ἀπὸ ἀτραποῦ εἰς ἀτραπὸν νὰ παρασύρωσιν αὐτὸν μέχρι τῶν ὀχθῶν τῆς ἐπικινδύνου καὶ ἐπαράτου λίμνης.

Τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀπέβαινε ζοφερώτερον, ἡ δὲ πίπτουσα χιὼν πυκνοτέρα ἢ πρότερον καὶ ὠθουμένη ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἀπετύφλου τοὺς ἵππεῖς.

Ὁ Βιλεφὸρ ἐν μέσῳ τῆς ἐπελθούσης νυκτὸς κατεσκόπευε μακρόθεν, δίκην φαντάσματος, τὰς κινήσεις τῶν δύο ἀδελφῶν.

Ὁλόληρος ἡ τοποθεσία ἐκείνη καθὼς καὶ τὰ περὶ αὐτὴν εὑρίσκοντο εἰς τοσοῦτον ψηλαφητὸν σκότος ὥστε ἡ θανατηφόρος λίμνη ἀπέβη ἀόρατος καθ' ὁλοκληρίαν.

Τοῦτο δὲ πρὸ παντὸς ἄλλου ἀπησχόλει νοερῶς τὸν Ὀράτιον. Ὡς ἐξ ἐνστίκτου δὲ διηύθυνε ἀκαταπαύστως τὸ βλέμμα ἐκεῖ καὶ μολονότι δὲν ἔβλεπε τὴν ρηθεῖσαν λίμνην οὐχ ἧττον αἰσθανόμενος ἑαυτὸν μὴ ἀπέχοντα μακρὰν αὐτῆς ἀνέπνεε μετὰ μείζονος ἐλευθερίας.

— Νομίζω ὅτι εἶναι καιρὸς, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ δοῦξ, νὰ λάβω τὴν πρὸς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην ἄγουσαν. Ἐκεῖθεν θὰ ἐπανακάμψω εἰς Μασεκοὺλ καὶ ὅταν ἀφιχθῶ ἐκεῖ θὰ ἐπιβιβασθῶ τῆς ἁμαξοστοιχίας.

Καὶ ταῦτα σκεφθεὶς ἀνεχαίτισε πρὸς στιγμὴν τὴν φορβάδα του καὶ ἤρξατο ἀκροώμενος.

Τῷ ἐφάνη δὲ, ὅτι ὄπισθέν του δὲν ὑπῆρχε πλέον παρὰ εἷς μόνος ἵππος.

— Ἄ ! ἄ ! φαίνεται λοιπὸν ὅτι σκοπεύουσι νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ αὐτὸ τέχνασμα.

Οὐ μακρὰν τῆς Μασουρίας ὑπάρχει ἀτραπὸς, ἥτις διακλαδοῦται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ. Εἰς τὴν θέαν τῆς ἀτραποῦ ταύτης ὁ δοῦξ σκέπτεται οὕτω πως·

— Ὢ ! ναὶ, ναὶ, μοὶ φαίνεται ὅτι ἐὰν ἐλάμβανον τὴν παρακειμένην ἀτραπὸν, θὰ κατηυθυνόμην κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν λίμνην. . . Τὴν φορὰν αὐτὴν βλέπω τὰ πράγματα πλέον εὐκρινῶς !

Ὄπισθεν, αὐτοῦ μόνος ὁ Γάστων ἐφαίνετο ἀψηρῶν τὰ ἐμφανιζόμενα προσκόμματα.

Καὶ τὸ παράδοξον τοῦτο κυνήγιον, τὸ ὁποῖον ἐντὸς ὀλίγου ἐπέπρωτο νὰ ἀποβῇ τραγικὸν ἐξηκολούθει ἐξελισσόμενον ἐν πλήρει νυκτὶ καὶ ἐν μέσῳ τῆς ἀφθόνως πιπτούσης χιόνος.

Ὁ δοῦξ τὰ μάλα καταβεβλημένος καὶ ἐπιθυμῶν νὰ ἀπαλλαχθῇ ὅσον ἔνεστι τάχιον ἀπὸ τῆς κρισίμου ἐκείνης θέσεώς του, ἀφέθη εἰς τὴν διάκρισιν τῆς Σάρας ἥτις ἤρξατο τρέχουσα πάσαις δυνάμεσι ἐν μέσῳ τῆς χιονοσκεποῦς ἐκτάσεως.

Καίτοι συνεπληροῦντο ἤδη δύο ὧραι ἀφ' ἧς στιγμῆς διήρκει ἡ πορεία αὕτη, καὶ ἐν τούτοις τὸ εὐγενὲς ζῶον ἐφαίνετο οὐδόλως καταπεπονημένον.

— Εὖγε, Σάρα μου ! Εὖγε, καλόν μου ζῶον, ἐφώνει ἀεννάως ὁ δοῦξ.

Ἐξ ὅλων τῶν μερῶν ὑφ' ὧν διήρχετο ὁ ἱππεὺς ὅστις καὶ αὐτὸς οὗτος ἐν μέσῳ τῆς νυκτὸς καὶ τῆς διηνεκῶς πιπτούσης χιόνος ἐφαίνετο ὡς φάντασμά τι, προέβαλλον τὰ φάσματα τῶν ἀοράτων σχεδὸν δένδρων, ἅτινα ἐξέτεινον πρὸς αὐτὸν τοὺς παλλεύκους κλάδους των.

Χωρίον, ἀνωφερείας, κατωφερείας, δάση, πεδιάδας, κοιλάδας, χαράδρας καὶ ρυάκια πάντα ταῦτα ἡ Σάρα τὰ διέτρεχε μετὰ θαυμασίας εὐκαμψίας καὶ ταχύτητος.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὁ Βιλεφὸρ ἔτεινε τὸ οὖς ἵνα ἀκροασθῇ πλὴν ἤδη ὅλη ἡ φύσις πέριξ αὐτοῦ περιεβάλλετο ὑπὸ νεκρικῆς σιγῆς.

Ὄπισθεν αὐτοῦ δὲν ἠκούετο πλέον ὁ παδοβολητὸς τῶν ἵππων. . . οὔτε οὐδεὶς πλέον ὁ καταδιώκων αὐτόν.

Οὐδὲν ἴχνος χωρίου ἢ ἀγροτικῆς ἐπαύλεως ἢ ἀνεμομύλου. Οὐδὲ ἠκούετο κἂν μακρόθεν ἡ ἐλαχίστη ὑλακὴ κυνὸς ἢ ἡ προσέγγισις ζώσης ὑπάρξεως.

Ἀπόλυτος ἐρημία, ἐντελὴς μοναξία. . . Πανταχοῦ ὅπου καὶ ἐὰν ἔστρεφέ τις τὸ βλέμμα ἐβασίλευεν ἡ σιγὴ τῶν τάφων.

Καὶ τότε ὁ νεαρὸς ἀνὴρ ἔρμαιον τῆς φρικαλεωτέρας ἀγανακτήσεως καὶ τῆς ἐνστίκτου ἐξάψεώς του τῆς πηγαζούσης ἐκ τῶν συνεπειῶν παρομοίας ἀλλοκότου ἐκδρομῆς . . . εἶδεν ἑαυτὸν παρασυρόμενον ἀκατασχέτως ὡσεὶ ἐὰν εὑρίσκετο ἐνώπιον ὀπτασίας.

Καὶ διὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε ἐνθαρρυντικῆς φωνῆς του ἐμψυχῶν τὴν ἀκάματον φορβάδα του, ἐπανελάμβανε συνεχῶς.

— Ὤπ, Σάρα μου ! Ὤπ ! Πλησιάζομεν εἰς τὸ τέρμα τῶν δεινῶν μας . . . Ὑπομονὴ δι' ὀλίγας στιγμὰς ἀκόμη !

Αἴφνης ἡ ὁρμὴ τοῦ ἀνέμου ἐκόπασε μὲν κατά τι, ἡ πτῶσις ὅμως τῆς χιόνος ἀπέβη πυκνοτέρα.

Δὲν ἔβλεπέ τις τίποτε πλέον, οὔτε αὐτὰς κἂν τὰς φαντασμαγορικὰς σκιὰς τῶν δένδρων εἰς τρόπον ὥστε ὁ δοῦξ ἦν ἠναγκασμένος νὰ ἀφεθῇ ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ ἔνστικτα μόνον τοῦ ζώου του.

Προσεπάθησε νὰ τραπῇ πρὸς ἀνατολὰς, ἀλλὰ δυστυχῶς τοῦτο καθίστατο ἀδύνατον,

Ἐν τούτοις τῷ ἐράνη πρὸς στιγμὴν ὅτι δὲν ἠκολούθει μεγάλην τινὰ ὁδὸν, ἀλλὰ ἀτραπὸν παρακείμενην.

Συνωδὰ τῆς διευθύνσεως ἣν εἶχε λάβει περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ὅταν δηλονότι οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐξηνάγκασαν αὐτὸν νὰ τραπῇ εἰς ἄλλην ὁδὸν, ὤφειλε νὰ μὴ ἀπεῖχε μακρὰν τῆς ἀτραποῦ τῆς συνορευούσης μετὰ τῆς ἐπαράτου λίμνης καὶ τῆς ἀγούσης πρὸς τὸν Ἅγιον Μάρκον.

Ἐκ τινος κατωφερείας εἶχε νομίσει ὅτι ἀνεγνώρισε τὴν στέγην πτωχικοῦ τινος οἰκίσκου. Ἐὰν πράγματι δὲ δὲν ἠπατᾶτο, ὤφειλε νὰ εὑρίσκετο ἐπὶ εὐθείας ὁδοῦ καὶ οὐ μακρὰν τῆς μεγάλης ἀτραποῦ.

Εἶχε δὲ δίκαιον διότι μετὰ πάροδον στιγμῶν τινων ἀφίκετο εἰς τὸν ἀνεμόμυλον τῆς Τρουβιέρης. Τότε ἐπὶ τοῦ ἐριππίου του καθηλωθεὶς ἤρξατο ἀκροώμενος.

Πλὴν οὐδὲν ἠδυνήθη νὰ ἀκούσῃ. Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ οἱ διῶκται αὐτοῦ, ἀπαυδήσαντες ἐκ τοῦ καμάτου ἀνωμολόγησαν πρὸς ἀλλήλους τὴν ἧττταν αὐτῶν.

Ἔθηκε δὲ τότε τὴν Σάραν εἰς κανονικὸν καλπασμὸν λέγων συγχρόνως πρὸς τὸ νοῆμον ζῶον.

— Τώρα, ἀναπαύσου ὀλίγον, πιστή μου φορβάς. Ἐκοπίασες πολὺ, ἀλλὰ ὡς βλέπεις ὅλα ἐτελείωσαν πλέον. Εἶσαι πολὺ ὑπερτέρα ἀπὸ τὰ δύο ἄθλια ἐκεῖνα ζῶα. . . καὶ οἱ κύριοι αὐτῶν δὲν θὰ ἔχουσι πλέον τὸ δικαίωμα νὰ τὰ ἐπαινῶσιν ἐνώπιόν σου. . . Ἡσύχασε, κόρη μου. . . ἡσύχασε. . .

Ἡ Σάρα ἔτεινε τὰ ὦτα.

Καὶ ὁ δοὺξ ἠσθάνθη αὐτὴν ὑποτρέμουσαν μεταξὺ τῶν κνημῶν του, ὡσεὶ ἐὰν τὸ εὐγενὲς ζῶον διεσείσθη ὑπὸ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

— Αἴ λοιπὸν, Σάρα, τί τρέχει ; Τί ἔπαθες ;

Ἡ φορβὰς ἐξηκολούθει ριγῶσα.

Ἀναμφιλέκτως θὰ συνέβαινε κατά τι τὸ ἔκτακτον, ὅπερ ἡ φορβὰς διέγνωσε πρὸ τοῦ κυρίου αὐτῆς.

Τὰ ὦτα αὐτῆς ἀνωρθοῦντο, ἐπανεστρέφοντο καὶ κατέπιπτον μετ' ἐκτάκτου εὐκινησίας.

Ὁ δοὺξ σταματήσας πρὸς στιγμὴν τὴν Σάραν, ἤρξατο ἀκρωώμενος, διότι πᾶσα προσπάθεια ὅπως ἴδῃ τὰ περὶ αὐτῶν ἀπέβαινε πρᾶγμα ἀδύνατον.

Τότε δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐννοήσῃ ἢ μᾶλλον νὰ ἀκούσῃ τὸν ὑποκώφον θόρυβον καλπάζοντος ἵππου, προσεγίζοντος δὲ ἐκ τῶν ἔμπροσθεν μετὰ καταπληκτικῆς ὁρμῆς.

— Ἄ ! ἄ ! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ δοὺξ. Ἰδοὺ ἐπαναλαμβάνεται τὸ αὐτὸ ραδιοῦργον τέχνασμα ! Θὰ εἶναι ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο ἀδελφῶν.

Ὄπισθεν δὲ ἠκούσθη αἴφνης ὁ αὐτὸς παράφορος καλπασμός !

Ἦτο ὁ ἄλλος ἀδελφός !

Ἡ Σάρα ἐρρίγει πάντοτε καὶ εὕρητο ἐν παραδόξῳ ἀναβρασμῷ. Πάντα δὲ ταῦτα προήρχοντο ἀναμφιβόλως διότι τὸ νοῆμον ζῶον ἦτο ἐν γνώσει παντὸς ὅ,τι συνέβαινε, ἢ μᾶλλον διότι ἠσθάνετο τὴν προσέγγισιν τῶν δύο ἵππων ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἀπὸ δύο ἢ τριῶν ἤδη ὡρῶν εἶχε τρέξει μετὰ τοσαύτης ἀπαραμίλλου ὑπεροχῆς.

— Δὲν γνωρίζουσι ποῦ εὑρίσκομαι. . . Θὰ χάσωσι τὰ ἴχνη μου. . . Θὰ διέλθωσι πλησίον μου χωρὶς νὰ μὲ ἴδωσι. . . διότι τὸ ἐπικρατοῦν σκότος εἶναι βαθύτατον.

Καὶ κύπτων πρὸς τὸ οὖς τῆς φορβάδος, ἐπεῖπεν.

— Ὤπ ! Σάρα ! ὤπ ! ἐντὸς ὀλίγου θὰ ὑπάγωμεν νὰ ἀναπαυθῶμεν, κόρη μου. Ἐμπρός !

Ἀλλὰ πρὸς μεγάλην ἔκπληξίν του, ἡ Σάρα δὲν ἐκινήθη.

Καθηλωμένη μετὰ πείσμονος ἰσχυρογνωμοσύνης ἐπὶ τῶν τεσσάρων ποδῶν της, καὶ μολονότι παρωρμοίαζε εἰς ἄγαλμα, ἐγρύλλιζεν ὅμως ὑποκώφως ὡσεὶ ἐὰν εὑρίσκετο ἐνώπιον φρικαλέου κινδύνου.

Ὁ δοὺξ ὅπως ἐξεγείρῃ τὴν προσοχὴν τῆς φορβάδος ἔσυρε ἐλαφρῶς τὴν λωρίδα τοῦ χαλινοῦ.

Ἡ φορβὰς οὐδεμίαν ἐποιήσατο κίνησιν.

Τότε ἐμαστίγωσεν ἰσχυρῶς τὰ νῶτα αὐτῆς. Πλὴν φεῦ ! ἡ αὐτὴ πάντοτε ἀκινησία. Καὶ εἰς ἐπίμετρον τὸ αὐτὸ νευρικὸν ῥῖγος διέσεισε σύσσωμον αὐτήν.

Οἱ δὲ καλπασμοὶ τῶν ἵππων οἱ ἐκ τῶν ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν ἀντηχοῦντες ἐν μέσῳ τοῦ χιονοσκεποῦς ἐδάφους προσήγγιζον ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν. Ἤδη ἠκούοντο λίαν εὐδιακρίτως.

Ἐγγὺς τοῦ Βιλερὸρ ἐξετείνετο εὐρεῖα καὶ δασώδης ἀτραπὸς, ὁδηγοῦσα πρὸς τὴν ἐξοχὴν, πρὸς τὴν λίμνην μεταξὺ τοῦ Βρανδᾶ καὶ τῆς Μαρζέλλης. Καὶ ἡ ἀτραπὸς αὕτη ποῦ νὰ κατέληγεν ἆρά γε ; Ὁ Ὀράτιος τὸ ἠγνόει. Καὶ ἐν τούτοις τοῦτο ὀλίγον ἐνδιέφερεν αὐτόν. Ἤθελε ὅ,τι θὰ ἐπεθύμει οὗτος ἤτονὰ ἀνακαλύψῃ τὰ ἴχνη τῶν δύο ἱππέων. Τούτου γενομένου θὰ ἀπεμακρύνετο κατόπιν ἥσυχος καὶ ἀμέριμνος.

— Ὤπ ! Σάρα μου ! ὤπ ! καλόν μου ζῶον !

Ἀλλ' ἐνώπιον τῆς ἀγαλματώδους ἀκινησίας τῆς Σάρας ὁ Ὀράτιος ἀπολέσας πᾶσαν ὑπομονὴν κατέφερε διὰ τῶν ἀναβολέων δύο τοσοῦτον σφοδρὰ κτυπήματα ἐπὶ τῶν στέρνων τοῦ εὐγενοῦς ζώου, εἰς τρόπον ὥστε ἡ φορβὰς ἀνορθωθεῖσα αἴφνης ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν καὶ ῥίξασα φοβερὸν χρεμετισμὸν ὥρμησε πρὸς τὰ πρόσω μετὰ ἀκατασχέτου καὶ παραφόρου μανίας.

Καὶ αὐθωρεὶ σχεδὸν, ἐν μέσῳ τῆς ἀχαλινώτου καὶ ἀστραπιαίας ταύτης φυγῆς τῆς πιστῆς φορβάδος του, ὁ δοὺξ ἠσθάνθη τὴν Σάραν ἀκατασχέτως φερομένην καὶ ἑαυτὸν ἀνίσχυρον πλέον νὰ ἀναχαιτίσῃ τὸν δρόμον της.

Παρασυρομένη πρὸς τὸ ἄγνωστον, πρὸς τὰ φρικαλέα σκότη, ἐν μέσῳ τῆς δινηκῶς πιπτούσης χιόνος καὶ ὑπὸ τὸν μέλανα ἐκεῖνον οὐρανὸν, παρασυρομένη λέγο-

μεν ὑπὸ τῆς καταλαβούσης αὐτὴν φρενήτιδος καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὁποίας ὑπερεπήδα ἀσυναισθήτως πᾶν τὸ προστυχὸν μετὰ ἰλιγγιώδους ταχύτητος, θὰ ἐσταμάτα, ἀναμφιβόλως, ἐκεῖ μόνον ἔνθα οὐδὲν ἄλλο θὰ ἀνέμενεν αὐτὴν καὶ τὸν ἀναβάτην αὐτῆς ἢ ὁ φρικτότερος τῶν κινδύνων . . . ὁ θάνατος!

Ὅλαι αἱ ὑπεράνθρωποι προσπάθειαι τοῦ δουκὸς, πᾶσα ἡ πρὸς τὴν ἱππασίαν πολυχρόνιος πεῖρά του εἰς οὐδὲν συνέτεινον ἵνα ἀνακρατήσῃ τὸ ἐκμανὲν ζῶον.

Καὶ ἐν τούτοις, ἐν μέσῳ τῆς κρισίμου ταύτης στιγμῆς, διετήρει τὴν μεγαλητέραν ψυχραιμίαν, προσπαθῶν νὰ διακρίνῃ τὰ περὶ αὐτὸν φεύγοντα ἀντικείμενα.

Ἤδη οὐδὲν ἠκούετο πλέον οὔτε ἐκ τῶν ἔμπροσθεν οὔτε ἐκ τῶν ὄπισθεν αὐτοῦ. Οὔτε καλπασμὸς ἵππων, οὔτε ἴχνος διωκτῶν, οὔτε τὸ ἐλάχιστον ἴχνος τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας.

Ἤδη διατρέχει ἐπὶ τῆς ἀπεράντου ἐξοχικῆς ἐκτάσεως ἐφ' ἧς δὲν διακρίνει πλέον οὔτε τὰς στέγας τῶν χωρικῶν οἰκίσκων, οὔτε δένδρα, οὔτε θάμνους, οὔτε φραγμοὺς, οὔτε ἀνεμομύλους. Ναὶ, οὐδὲν ἄλλο εἰμὴ τὴν ἔρημον χιονοσκεπῆ πεδιάδα.

Καὶ ἡ Σάρα ἐξακολουθεῖ τὸν παράφορον δρόμον της . . . χωρὶς ὁ ἀναβάτης αὐτῆς παρ' ὅλας τὰς προσπαθείας του νὰ δυνηθῇ νὰ ἀνακρατήσῃ αὐτήν.

Ποῦ εὑρίσκεται ἆρά γε; Ἀκολουθεῖ πάντοτε τὴν ὁδὸν ἣν εἶχε λάβει πρὸς ὀλίγου εἰσέτι, ἢ ἀπεναντίας εὑρίσκεται ἐν πλήρει ἐξοχῇ; Τὸ ἀγνοεῖ καθ' ὁλοκληρίαν.

Ἐὰν εὑρίσκεται ἐν πλήρῃ ἐξοχῇ, τότε, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θᾶττον ἢ βράδιον ἵππος καὶ ἀναβάτης θὰ κατασυνετρίβοντο κατ' ἀοράτου τινὸς δένδρου, ἢ θὰ ἐξεσφενδονίζοντο ἐντὸς τάφρου, ἐξ ἧς δὲν θὰ ἀνεγείροντό ποτε πλέον.

Ἡ δὲ Σάρα, ἐξακολουθεῖ τρέχουσα ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἀκατασχέτου τρόμου της πρὸς τὸν προσελκύοντα αὐτὴν κίνδυνον, πρὸς τὸν κίνδυνον ἐκεῖνον ὃν πρὸ ὀλίγου εἰσέτι ἠσθάνετο μακρόθεν, πρὸς τὸν κίνδυνον ὅστις τὴν ἠνάγκασε νὰ γρυλλίσῃ ὑποκώφως καὶ νὰ μὴ ὑπακούσῃ εἰς τὸ διάταγμα τοῦ κυρίου της . . . καὶ ἐνώπιον τοῦ ὁποίου κατελήφθη ὑπὸ τοῦ ρίγους ἐκείνου. Ὁ κίνδυνος δὲ οὗτος ὃν προῃσθάνθη τὸ νοῆμον ζῶον ἦσαν τὰ ἀπαίσια καὶ ἐπικίνδυνα τέλματα τῆς λίμνης Γρανλιέ.

Αἴφνης, διὰ δευτέραν φορὰν, ὁρμητικὸς καὶ σφοδρὸς ἄνεμος ἄρχεται πνέων ἐκσφενδονίζων τὴν χιόνα κατὰ πρόσωπον τοῦ Ὁρατίου. Ἀλλ' ἀμέσως μετὰ παρέλευσιν στιγμῶν τινων καταπαύει αἰφνιδίως ἡ πτῶσις τῆς χιόνος, τὰ νέφη διασκορπίζονται καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἀναφαίνονται ὀλίγοι ἀστέρες καὶ μετὰ βραχυτάτην πάροδον ἡ σελήνη φωτίζει ἤδη τὴν ἀπαισίαν ἐρημίαν.

Καὶ ὅμως τὸ φέγγος τῆς σελήνης ἐν μέσῳ τῆς ζοφερᾶς ταύτης νυκτὸς, φωτίζει ἀμυδρῶς μόνον τὴν ἀπέραντον χιονοσκεπῆ ἔκτασιν ἐφ' ἧς ὁ δοὺξ ἀκατασχέτως φέρεται ἐπὶ τοῦ ἀφηνιασάντος ζώου.

Ὁ δύσμοιρος νεανίας δὲν δύναται νὰ καταννοήσῃ εἰσέτι ἐὰν ἡ φορβὰς αὐτοῦ εἶχε λάβει σωτήριόν τινα ἀτραπὸν ἢ ἐὰν ἀπεναντίας εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς πρὸς τὴν θανατηφόρον λίμνην τοῦ Γρανλιὲ ἀγούσης.

Εὐτυχῶς μετὰ παρέλευσιν στιγμῶν τινων ἡ ἀνταύγεια τῆς σελήνης ἐπιτρέπει εἰς τὸν Ὁράτιον νὰ διακρίνῃ ὅτι πράγματι ἡ φορβὰς αὐτοῦ παρέσυρεν αὐτὸν μοιραίως πρὸς τὴν ἄβυσσον.

Μάτην ὁ δοὺξ προσεπάθει νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν παράφορον ὁρμὴν τοῦ ἐκμανέντος ζώου.

Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ Σάρα ἐξηκολούθει τρέχουσα ἐπὶ ὁμαλοῦ καὶ ἐπιπέδου ἐδάφους, ἀλλ' αἴφνης ὁ Ὁράτιος ἠσθάνθη ὅτι τὸ ἔδαφος ἀπέβαινεν ὁλονὲν ἀπαλώτερον ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ ζώου του, καὶ ταὐτοχρόνως τὴν Σάραν ἀναστέλλουταν ἐπαισθητῶς τὸν ἀκατάσχετον δρόμον της.

Τότε ὁ Ὁράτιος ἔκυψε πρὸς τὸ ἔδαφος προσπαθῶν, εἰ δυνατὸν, νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ συμβαίνοντα.

Ἀλλὰ δυστυχῶς πᾶσα περὶ τούτου ἐξακρίβωσις καθίστατο ἀδύνατος.

Πανταχόθεν ὅπου καὶ ἂν ἔστρεφέ τις τὸ βλέμμα οὐδὲν ἄλλο ἔβλεπεν εἰμὴ τὰς κορυφὰς τῶν καλάμων, αἵτινες ἀνυψοῦντο ἀπαισίως ὑπεράνω τῶν χιόνων.

Ἔμπροσθεν αὐτοῦ, πέριξ αὐτοῦ, τὰ πάντα ἐκαλύπτοντο ὑπὸ πυκνοῦ λευκοῦ πέπλου καὶ ὑπὸ τῶν λιμναίων τελμάτων.

Ἤδη ἦτο ἡλίου φαεινότερον ὅτι ἡ ἀτραπὸς ἣν πρὸ ὀλίγου εἰσέτι ἠκολούθει τὸ δύστηνον ζῶον εἶχεν ἐξαφανισθῇ καὶ ὅτι εὑρίσκετο ἤδη ἐντὸς τῶν ἑλῶν. Ἡ ἐπιφάνεια δὲ τοῦ τελματώδους τούτου ἐδάφους εἶχεν ἀποκληρανθῇ συνεπείᾳ τῶν προηγηθέντων παγετῶν, κάτωθεν ὅμως ἐξετείνετο χαίνουσα βαθεῖα καὶ φρικαλέα τάφρος ἑτοίμη νὰ καταβροχθίσῃ τὴν ἐντὸς αὐτῆς μέλλουσαν νὰ ἐκσφενδονισθῇ δύσμοιρον λείαν.

Ἐπὶ τῆς πεπηγυίας λοιπὸν ταύτης ἰλύος ἔβαινε καλπάζουσα ἡ Σάρα.

Ναὶ, πρὸς τὸν φρικαλέον τοῦτον θάνατον παρέσυρεν ἡ φορβὰς τὸν ἀναβάτην της!

Ὅταν δὲ ὁ δοὺξ ἐξηκριβώσε καὶ ἐννόησε τὸν φρικτὸν κίνδυνον, τότε ἐφρικίασεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

Ἀναμφιβόλως ὁ Βιλεφὸρ ἦτο ἀνὴρ γενναῖος καὶ ἀτρόμητος ἕτοιμος νὰ ἀψηφήσῃ πάντα κίνδυνον, καὶ αὐτὸν ἔτι τὸν θάνατον, καὶ μόλα ταῦτα τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ θανάτου παρήγαγεν ἐπὶ τοῦ πνεύματός του ἀπεριγραπτον τρόμον. Νὰ ἐνταφιασθῇ ζῶν ἐντὸς τῆς ἰλύος! Νὰ ἀποθάνῃ αἰσθανόμενος ἑαυτὸν μικρὸν κατὰ μικρὸν περικαλυπτόμενον ὑπὸ τῆς βορβορώδους ταύτης ἰλύος, ἥτις θὰ εἰσέδυεν ἐντὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ στόματος, διὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ διὰ τῶν ὤτων! Οποία φρίκη!

Ἡ Σάρα ἐσκίρτα ἀγωνιῶσα καὶ ἐπὶ πολλὰς στιγμὰς ἐξηκολούθει νὰ ἐκτελῇ παντοίους ἑλιγμοὺς καὶ ἀγωνιώδη πηδήματα· ἦτο ὁλόκληρος κεκαλυμμένη ὑπὸ ἀφροῦ. Ὁ Ὁράτιος ἐννοήσας τότε τὴν ἔλευσιν τῆς κρισίμου στιγμῆς καὶ ὅτι ἐὰν ὀλίγον τι ἀνέμενεν εἰσέτι θὰ κατεδικάζετο νὰ ἀποθάνῃ ὑπὸ τοῦ θανάτου τὸν ὁποῖον τόσον ἐφοβεῖτο, προσεπάθησε παντοιοτρόπως νὰ σταματήσῃ τὴν Σάραν, ἀλλὰ τὸ δύσμοιρον ζῶον ἦτο κατάπληκτον, διότι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἠσθάνετο

τὸ ἔδαφος ὑποχωροῦν καὶ βυθιζόμενον. Καίτοι δὲ μακρόθεν εἶχεν ὁσφρανθῆ τὸν κίνδυνον τοῦτον, καὶ μόλα ταῦτα μοιραίως παρασυρθὲν ἐκεῖ ἐπέπρωτο νὰ ὑποκύψῃ ἐπὶ τέλους ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ κινδύνου τούτου.

Εἰς πᾶν πήδημα, ἐβυθίζετο μέχρι τῶν κνημῶν ! . . .

Αἴρνης, ὁ δοὺξ ἐξαγαγὼν τοὺς πόδας του ἐκ τῶν ἀναβολέων ἀφέθη νὰ καταπέσῃ παραπλεύρως τῆς φορβάδος πρὸς ἀποφυγὴν λακτίσματος ὑπ' αὐτῆς.

Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὴν πτῶσιν ἡ κεφαλή του συνεκρούσθη κατά τινος πασσάλου, ἠσθάνθη τοσοῦτον σφοδρὸν πόνον ὥστε ἐλειποθύμησεν ἐπὶ τῆς χιονοσκεποῦς ταύτης γῆς ὑπεράνω τῆς ὁποίας ἀνωρθοῦντο οἱ ὑπὸ τοῦ παγετοῦ ἀποσκληρωθέντες θάμνοι.

Ὅτε δὲ ἀνελάμβανε τὰς αἰσθήσεις του, τότε κατεννόησεν ὅτι ὀλίγα μόνον λεπτὰ εἶχον διέλθει ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς λειποθυμίας του.

Ἀνακτήσας ὅλην τὴν διαύγειαν τοῦ πνεύματος καὶ ἑτοιμαζόμενος νὰ φέρῃ τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου του, ὅπερ κατετρύχετο ὑπὸ φρικαλέων ἀλγηδόνων, παρετήρησεν ὅτι ἡ λωρὶς τοῦ χαλινοῦ τῆς φορβάδος ἦτο τετυλιγμένη περὶ τοὺς δακτύλους αὐτοῦ.

Ἔσπευσε δὲ τότε νὰ ἀναγερθῇ καταφυγὼν εἰς τὸν ἑξῆς συμπερασμόν.

Ἢ ἡ Σάρα ἔδει νὰ μὴ ἀπεῖχε μακρὰν ἢ ἡ λωρὶς τοῦ χαλινοῦ θὰ ἐθραύσθη.

Ὄχι, ἡ λωρὶς δὲν ἐθραύσθη διότι ἡ Σάρα ἦτο ἐγγύτατα αὐτοῦ.

Τὸ ναῆμον ζῶον αἰσθανθὲν τὸν κύριόν του πίπτοντα ἔστη ἀμέσως.

Δὲν ἐκινεῖτο ποσῶς, ἀλλ' ἡ ἀναπνοή του ἐξήρχετο δίκην ἀτμοῦ μετ' ὑποκώφων μηκυθμῶν. Αἴρνης ἡ φορβὰς ἐξέβαλλε φυσερὸν χρεμετισμόν . . . . καὶ ὁ χρεμετισμὸς οὗτος ἐν μέσῳ τῆς ἐρημίας ταύτης, ἐν μέσῳ τῆς φρικαλέας καὶ χιονώδους ταύτης νυκτὸς καὶ ἐν μέσῳ τῶν κινδύνων τούτων, ἐνεῖχε κάτι τι τὸ πενθίμως φρικαλέον ! . . .

Ὁ δύσμοιρος νέος ἐφρύαξε καὶ ἡμιεγερθεὶς τὴν φορὰν ταύτην περισσότερον κατά τι, ἔρριψεν ἓν βλέμμα εἰς τὰ περὶ αὐτόν.

Ἡ Σάρα δὲν ἦτο πλέον ἢ ἄμορφός τις ὄγκος. Ἦτο βεβυθισμένη μέχρι τῶν στέρνων ἐντὸς τῆς ἰλύος.

Ὁ δοὺξ, καθ' ἣν στιγμὴν ἡμιηγείρετο, ἠσθάνθη καὶ αὐτὸς τὸ ἔδαφος βυθιζόμενον ὑπὸ τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ βάρος.

Τότε ἔσπευσε νὰ κατακλιθῇ ἐκ νέου καὶ δὲν ἐποιήσατο οὐδεμίαν πλέον κίνησιν.

Καὶ πράγματι, ἡ θέσις του ἦτο φρικαλέα καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως.

Ἄνωθεν αὐτοῦ, ἔβλεπε τὸν ἀπέραντον ὁρίζοντα τοῦ οὐρανοῦ, ἐφ' οὗ—ἀδυσώπητος εἰρωνία—οἱ ἀστέρες ἐλαμπύριζον ἐπὶ τῆς κυανοῦς ἐκτάσεως αὐτοῦ.

Ὁ μόνος θόρυβος ὃν ἤκουέ τις κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦτο ὁ παφλασμὸς τῶν κυμάτων τῆς λίμνης ἅτινα συνετρίβοντο ἄνωθεν τῶν καλάμων.

Ἡ λίμνη δὲ ἦτο τόσον ἐγγὺς ὥστε ἐὰν ἡ πνοὴ τοῦ ἀνέμου ἦτο κατά τι σφοδρότερα, θὰ ἀπῴθει ἀναμφιβόλως τὰ βορβορώδη κύματά της μέχρι τοῦ ἐκεῖ κατακειμένου Βιλεφόρ.

Μετὰ παρέλευσιν στιγμῶν τινων ὁ Ὁράτιος ἠσθάνθη ἑαυτὸν ἐλαφρῶς βυθιζόμενον ἐκ νέου.

Τὸ βάρος καὶ ἡ θερμότης τοῦ σώματός του ἀνέλυουσα τὴν πεπηγυῖαν χιόνα κατεβύθιζον αὐτὸν μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐντὸς τῆς ἰλύος.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ δὲ τρόπου ἐβυθίζετο ὡσαύτως καὶ ἡ φορβὰς, ἥτις ἤδη ἦτο ἐντὸς τῆς ἰλύος μέχρι τοῦ ὑπογαστρίου.

Ὁ Ὁράτιος δὲν ἐτόλμα νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐλαχίστην κίνησιν, καὶ ἐν τούτοις ὅταν ἡ βόρβορος προσέβαλλε τὸ πρόσωπόν του κατελήφθη ὑπὸ τηλικαύτης ἀπελπισίας ὥστε καταβαλὼν ὑστάτην προσπάθειαν εὑρέθη μὲν ἐκ νέου ἐπὶ ποδὸς, πλὴν φεῦ ! τοῦτο διήρκεσεν ἐπὶ ἓν μόνον δευτερόλεπτον. . . διότι ἡ ἀμείλικτος ἰλὺς δὲν ἐγκατελίμπανε πλέον τὴν λείαν της. . . Ὁ δυστυχὴς δοὺξ βλέπων ἑαυτὸν βυθιζόμενον ἐκ νέου. προσεπάθησε νὰ ἀνασύρῃ τὸν ἕνα πόδα, ἀλλὰ τότε ταυτοχρόνως καὶ ὁ ἕτερος ποὺς ἐβυθίζετο ἔτι περισσότερον.

Ἤρξατο δὲ καταβάλλων ὑπεράνθρωπους προσπαθείας ἵνα ἀπαλλαχθῇ τῆς ἰλύος, αἱ προσπάθειαί του ὅμως εἰς οὐδὲν ἄλλο συνέτειναν ἢ νὰ βυθίζωσιν αὐτὸν ἔτι μᾶλλον.

— Ὦ ! εἶμαι ἀπολωλώς ! ἀπολωλὼς διὰ παντός ! ἐψιθύρισε τότε μετὰ πλήρους ἀποθαρρύνσεως.

Ὡς ἐξ ἐνστίκτου δὲ δὲν ἠθέλησε νὰ ἀφήσῃ τὴν λωρίδα τοῦ χαλινοῦ, ἀλλ' ἐξηκολούθει κρατῶν αὐτὴν περιτετυλιγμένην μεταξὺ τῶν δακτύλων του.

Παρὰ τὸ μῆκος καὶ πλάτος καὶ παρὰ τὸ βάρος αὐτῆς, ἡ Σάρα παρεῖχε μεγαλητέραν ἀντοχὴν ἐπὶ τῆς ἰλύος.

Τότε ὁ δοὺξ τῇ βοηθείᾳ τῆς λωρίδος ἐσύρθη μέχρι τῆς Σάρας καὶ μετὰ μεγάλης δυσχερείας κατώρθωσε νὰ ἀναρριχηθῇ ἐπ' αὐτῆς καὶ νὰ ἐπανευρεθῇ ἐπὶ τέλους ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου.

Αὐθωρεὶ ἀνέπνευσεν ἐλευθέρως εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἐνδεχομένης ἀπὸ τοῦ κινδύνου διασώσεώς του.

Πιθανὸν τὸ στρῶμα τῆς ἰλύος ἐκείνης νὰ μὴ ἦτο λίαν βαθὺ καὶ ἐπομένως ἡ Σάρα νὰ συνήντα στερεώτερον ἔδαφος.

Ἡ Σάρα θὰ ἀπέθνησκε, θὰ ἐπνίγετο, ἀλλ' οὗτος θὰ ἠδύνατο νὰ ἀναμείνῃ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, νὰ κραυγάσῃ, νὰ προσκαλέσῃ εἰς βοήθειάν του καὶ νὰ παρατηρηθῇ ἐπὶ τέλους ὑπό τινος.

Καὶ ἐὰν ἐσώζετο, θὰ ἐσώζετο ἐπὶ τοῦ πτώματος τοῦ δυσμοίρου ζώου του !

Καὶ μόλα ταῦτα ἡ τελευταία αὕτη ἐλπὶς ὑπῆρξε λίαν παροδική, διότι διέγνωσε πάραυτα ὅτι τὸ νέον βάρος αὐτοῦ συνέτεινεν ὅπως ἐπαυξήσῃ τὴν κατάδυσιν

τῆς φορβάδος, ἣν ἡ ἀπαισία ἰλὺς, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, εἶχε περικαλύψει ἤδη ἄνω τοῦ ὑπογαστρίου.

Ὁ Ὀράτιος αἰσθανθεὶς τὴν Σάραν ἐκτελοῦσαν ἀπελπιστικὰς προσπαθείας καὶ ἀνὰ πᾶσαν νέαν προσπάθειαν βυθιζομένην ἔτι μᾶλλον, ἐζήτει νὰ τὴν καταπραΰνῃ θωπεύων αὐτὴν διὰ τῆς χειρός.

— Ἡσύχασε, Σάρα μου, μὴ φοβεῖσαι ἀγάπη μου . . . τῇ ἔλεγεν ὁ δοὺξ Βιλερφόρ.

Ἀλλ' ἡ τάλαινα φορβὰς ἀνέπνεε πλέον θορυβωδῶς, καὶ ἀφεῖσα παρατεταμένον χρεμετισμὸν οὐδεμίαν ἐποιήσατο πλέον κίνησιν, ὡσεὶ ὑπείκουσα εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ κυρίου της.

Ὁ Ὀράτιος ἔσπευσε νὰ περισυλλέξῃ τοὺς πόδας του, οὓς ἔθιγεν ἤδη ἡ ἰλὺς, πρὸ πάντων δὲ, διότι ἡ φορβὰς ἦτο νῦν μέχρι τῆς χαίτης ἐντὸς αὐτῆς.

Καὶ τὸ εὐγενὲς ζῶον ἔστρεφε τὴν ὑπερήφανον καὶ ὡραίαν κεφαλήν του μετ' ἐντρόμου βλέμματος πρὸς τὸν Βιλεφὸρ, ὡσεὶ νὰ ἐζήτει, παραμυθίαν ἐξ αὐτοῦ διὰ τὸν ἀναπόφευκτον θάνατον εἰς ὃν ἀμφότεροι κατεδικάσθησαν.

Ἐν μέσῳ δὲ τῆς φρικαλεωτέρας ἀποθαρρύνσεως ὁ δοὺξ ἀπὸ δευτερολέπτου εἰς δευτερόλεπτον ἔβλεπεν ἑαυτὸν ὑποκύπτοντα εἰς τὸ μοιραῖον τέρμα, ὡσεὶ ἐὰν εὑρίσκετο ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ἐφιάλτου.

Καὶ ἐν τούτοις ἔσχε τὸ θάρρος ἐξάγων τὸ ὡρολόγιόν του νὰ καταφύγῃ εἰς τὸν ἐξῆς συμπερασμόν·

—Ἐὰν ἐξηκολούθουν καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου, δὲν θὰ μοὶ ὑπελείπετο νὰ ζήσω περισσότερον τῆς μιᾶς ὥρας. . . διότι ἐντὸς ἡμισείας ὥρας ἡ Σάρα θὰ πνιγῇ ἐντὸς τῆς ἰλύος. Κατόπιν δὲ θὰ ἐπέλθῃ ἡ σειρά μου. . . θὰ ὑποστῶ καὶ ἐγὼ τὸν αὐτὸν θάνατον. Ἄρα εἰς τὴν κρίσιμον ταύτην περίστασιν ἓν μόνον μέσον ὑρίσταται, νὰ παραμείνω δηλονότι ὄρθιος ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου.

Καὶ πράγματι εἶχε μέγα δίκαιον διότι, τὸ νὰ κερδίσῃ τις ὀλίγα μόνον λεπτὰ εἰς παρομοίαν φρικώδη περίστασιν ἦτο ταὐτὸν ὡσεὶ νὰ ἐκέρδιζεν οὐκ ὀλίγας ἐλπίδας ζωῆς.

Ταῦτα δὲ σκεπτόμενος ἀπήλλαξε τοὺς πόδας του ἐκ τῆς γλοιώδους ἀβύσσου εἰς ἣν ἦσαν βεβυθισμένοι, ἡ προσπάθεια ὅμως αὕτη κατεβύθισεν ἔτι μᾶλλον τὴν Σάραν.

Καὶ μήπως τὸ εὐγενὲς ζῶον δὲν ἦτο ἀποφασισμένον ἤδη νὰ ἐνταφιασθῇ ζῶν;

Ὁ ἀνὴρ ἐπεθύμει νὰ ζήσῃ ὅσον τῷ ἐπέτρεπον τοῦτο εἴσέτι αἱ ἐξησθενημέναι δυνάμεις του διὸ μετὰ μεγάλης προφυλάξεως κατώρθωσεν ἐπὶ τέλους νὰ σταθῇ ὄρθιος ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου.

Ἡ δύστηνος φορβὰς εἶχε μόνον τὴν χαίτην καὶ τὴν κεφαλὴν ἐκτὸς τῆς ἰλύος.

Ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἐξέβαλλεν ὑπόκωφον μόνον μηκυθμὸν καὶ δὶς ἢ τρὶς προσεπάθησε νὰ χρεμετίσῃ ὡσεὶ νὰ προσεκάλει εἰς βοήθειάν του, πλὴν φεῦ! ὁ χρεμετισμὸς αὐτοῦ ἐν μέσῳ τῆς ἀπολύτου ταύτης ἐρημίας ἔνθα οὐδεμία ψυχὴ ζῶσα

ὑπῆρχε δὲν εὗρεν οὐδεμίαν ἠχώ . . . προσεπάθησε ἐκ νέου, ἀλλὰ δὲν τῷ ὑπελείφθησαν πλέον δυνάμεις.

Τὸ δύσμοιρον ζῶον ὡσεὶ νὰ προῃσθάνετο τὸ μοιραῖον τέλος του, δὲν ἐξετέλεσε πλέον οὐδεμίαν κίνησιν, ἀλλὰ μετὰ πλήρους ἀποφασιστικότητος ἦρξατο ἀναμένον τὸν θάνατον.

Ἤδη τὸ ἐρίππιον εἶχε καλυφθῆ ὑπὸ τῆς ἰλύος, ἡ δὲ ράχις τοῦ ζώου μόλις ἐφαίνετο ἐξέχουσα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας. Ἐντὸς ὀλίγου δὲν θὰ ὑπελείπετο πλέον ἡ μόνη ἡ κεφαλή.

Εἶτα τὰ πάντα θὰ ἐξηφανίζοντο.

Ἡ Σάρα ἐκίνει τὴν χαίτην ἄνωθεν τῆς ἰλύος καὶ, ὡσεὶ νὰ ἠννόησεν ἐπὶ τέλους ὅτι ἑκάστη τῶν κινήσεών της τὴν κατεβύθιζεν ἔτι μᾶλλον, παρέμεινεν εἰς ἀκινησίαν νεκρικήν.

Τὸ ταλαίπωρον ζῶον δὲν εἶχεν ἀφήσει εἰσέτι τὴν ὑστάτην πνοήν.

Ὁ Ὀράτιος ᾐσθάνετο ὑπὸ τὺς πόδας του τὰ σκιρτήματα τῆς ἀγωνίας ταύτης, καὶ ἡ βραχεῖα καὶ πεπιεσμένη διαπνοὴ τῆς φορβάδος παρωμοίαζε εἰς ρόγχον.

— Δυστυχὴς Σάρα μου! ἐψιθύρισεν ὁ δοὺξ λησμονῶν ἑαυτὸν καὶ τὰ πάντα πρὸς στιγμὴν ὅπως σκεφθῇ μόνον τὴν προσφιλῆ αὐτοῦ σύντροφον τῶν εὐδαιμόνων ἡμερῶν καὶ διασκεδάσεών του καὶ δι' ἃς ἦρεν ἄλλοτε τόσους θριάμβους! Δύσμοιρος Σάρα!

Ἡ φορβὰς ἐφαίνετο ἤδη ἐκπνέουσα.

Ἀνήγειρε πρὸς στιγμὴν τὴν κεφαλήν της καὶ ἀφοῦ διηύθυνεν αὐτὴν ἐκ δεξιῶν καὶ εἶτα ἐξ ἀριστερῶν, τὴν ἀφῆκε νὰ καταπέσῃ μετὰ ὑποκώφου στοναχῆς.

Τὸ εὐγενὲς καὶ νοῆμον ζῶον ἦτο ἤδη νεκρόν!

Μετὰ πάροδον δὲ λεπτῶν τινων ὅτε οὐδὲν πλέον ἐκ τῆς φορβάδος ἐφαίνετο ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ἰλύος, ἐπῆλθε καὶ ἡ σειρὰ τῆς καταβυθίσεως τοῦ Ὀρατίου . . .

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἰλὺς παρωμοίαζεν εἰς ἀδιφάγον τι ἔμψυχον ὄν . . . ὡς παράδοξόν τι τέρας γεννηθὲν ἐν τῇ γωνίᾳ ταύτῃ τῆς ἐρήμου!

Τὸ τέρας εἶχε καταβροχθίσει τὸ ζῶον . . .

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπεθύμει νὰ καταβροχθίσῃ τὸν ἄνθρωπον . . .

Δεκαπέντε λεπτὰ παρῆλθον, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ Σάρα ἦτο νεκρὰ, καὶ ἤδη ὁ Ὀράτιος αἰσθάνεται ἢ μᾶλλον βλέπει τὰ ἀχανῆ χείλη τῆς ἰλύος ἕτοιμα νὰ καταπίωσιν αὐτὸν ὡς κατέπιον τὴν Σάραν.

Αἰσθάνεται ἑαυτὸν δεσμευμένον ὑπὸ ἀοράτου τινὸς δυνάμεως ὡσεὶ ἐὰν ἔσειρεν αὐτὸν ἐκ τῶν ποδῶν διὰ σιδηρᾶς ἁλύσεως.

Ἡ νὺξ ἐξηκολούθει οὖσα πάντοτε αἰθρία καὶ οἱ ἀστέρες ἐλαμπύριζον ἐπὶ τοῦ στερεώματος δίκην ἀδαμάντων . . . Ὁ βορειοδυτικὸς ἄνεμος εἶναι τοσοῦτον ψυχρὸς ὥστε τὰ πάντα πήγνυει πέριξ αὐτοῦ.

Ὁ Ὀράτιος ἀποθνήσκει ἐπίσης ὑπὸ τοῦ παγεροῦ τούτου ψύχους ἔναντι τοῦ ὁποίου τῷ εἶναι ἀδύνατον καὶ ἀπηγορευμένον νὰ κινηθῇ . . . ἀφοῦ ἑκάστη κίνησις, ἀφοῦ ἡ ἐλαχίστη χειρονομία εἰς οὐδὲν ἄλλο συντείνει ἢ νὰ τὸν καταβυθίζῃ ταχύτερον κατά τι.

Σμήνη ἀγρίων νησσῶν ἀνηψοῦνται ἐκ τῆς μιᾶς ὄχθης τῆς λίμνης ἵνα διαιπεραιωθῶσιν εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην, ἀλλὰ πρὶν ἀφιχθῶσιν ἐκεῖ περιίπτανται ἐπί τινα δευτερόλεπτα ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του θρηνώδεις ἐκβάλλουσαι κραυγάς· Εἶτα δι' ἀποτόμου πτήσεως τὰ σμήνη τῶν νησσῶν καταφεύγουσι μεταξὺ τῶν καλάμων τῆς ὄχθης.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀκούεται ἐπίσης ἡ κραυγὴ ἐρωδιοῦ ἢ γλαυκός. . . κραυγὴ ἐνέχουσα κάτι τι τὸ πένθιμον καὶ μελαγχολικὸν καὶ ἥτις ἀποβαίνει ἔτι μᾶλλον ἀπαισία ὁσάκις εὑρίσκεταί τις ἐν μέσῳ ἀχανῶν τελμάτων.

Αἴφνης νέα σμήνη πτηνῶν καὶ ὀρνέων, ἄδηλον τίνος ἕνεκεν καὶ χωρὶς οὐδεὶς θόρυβος ἢ ἐκπυρσοκρότησίς τις νὰ διαταράξῃ αὐτά, περιίπτανται ἐκ νέου ἄνωθεν αὐτοῦ, καὶ κατόπιν ἐξαφανίζονται ἐντὸς τῶν δασυσκίων θάμνων τῆς λίμνης. . . Εἶτα ἀναφαίνονται ἐκ νέου, ἐκβάλοντα κραυγὰς πλέον εὐδιακρίτους καὶ κατόπιν κατασκηνοῦσιν ἐπὶ τῶν καλάμων, οὕτινες σείονται πρὸς στιγμὴν ὑπὸ τὴν ὥθησιν τῶν πτερύγων αὐτῶν.

Ὁ Ὀράτιος ἠκολούθει διὰ βλέμματος μηχανικοῦ ὅλας τὰς διελάσεις ταύτας τῶν πτηνῶν.

Αἴφνης ὅμως τὸ βλέμμα του καθηλοῦται ἐπὶ τῆς λίμνης ἐπὶ ἀμόρφου τινὸς ἀντικειμένου. . .

Μήπως λοιπὸν κατὰ τὴν κρίσιμον ταύτην στιγμὴν ἡ ἐξημμένη φαντασία του ἐγένετο τὸ ἔρμαιον αὐταπάτης τινός ;

Τῷ ἐφάνη ὅτι εἶχεν ἰδεῖ οὐ μακρὰν αὐτοῦ, ἐκεῖ, κατὰ μῆκος τῆς καλαμοστοιχίας ἐκείνης, ἐντὸς τῶν καθαρῶν ὑδάτων, ἐπιπλέουσαν λέμβον, ἧς τὸ τρίγωνον ἱστίον ἐξωγκοῦτο καὶ ἐταλαντεύετο ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ἀνέμου.

Ἐὰν πράγματι πᾶν ὅ,τι ἔβλεπε δὲν ἦτο ὄνειρον, τότε τίς οἶδεν, ἐὰν εἰς τὴν λέμβον ταύτην δὲν θὰ ὤφειλε τὴν διάσωσιν τῆς ζωῆς του.

Ἀνοίγει ὑπερμέτρως τὰ ὄμματα καὶ προσηλοῖ ἐκεῖ, ἐπὶ τοῦ σημείου ἐκείνου ὅλην τὴν προσοχήν του.

Πλὴν φεῦ ! τὰ πάντα ἐπέπρωτο νὰ ἐξαφανισθῶσιν αἰφνιδίως ἀπὸ τῆς θέας αὐτοῦ!

Καὶ μόλα ταῦτα ὑπελείπετο εἰσέτι ἐλπίς τις διότι οἱ ἐκεῖ καθηλωμένοι κάλαμοι εἰσὶ τόσον ὑψηλοὶ καὶ τοσοῦτον πυκνοὶ εἰς τρόπον ὥστε ἦτο πολὺ πιθανὸν ἡ ἐλαφρὰ ἐκείνη λέμβος νὰ εἰσέδυσεν ἢ νὰ ἐκρύβη ὄπισθεν αὐτῶν.

Ναί, ὁ δοὺξ Βιλερὸρ εἰς τὸν συμπερασμὸν τοῦτον καταφυγὼν εἶχε δίκαιον, διότι πράγματι μετὰ πάροδον λεπτῶν τινων ἡ λέμβος ἀνεφάνη.

Ὄχι, ὄχι, πᾶν ὅτι εἶχεν ἰδεῖ δὲν ὠφείλετο εἰς τὸν ἐγκεφαλικὸν πυρετόν του,

εἰς τὴν φρενῖτιδα τῆς ἀπαναρκοθείσης καὶ ἐξησθενημένης φαντασίας του...πᾶν ὅτι τόσον ἀπροσδοκήτως καὶ ὡς ἐκ θαύματος ἐνεφανίσθη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ἦτο πράγματι ἐν ἱστίον, μία λέμβος, ἐφ' ἧς ἐπέβαινον δύο ἄνδρες, λίαν ὁρατοὶ ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς σελήνης.

Ὁ εἷς περιτυλίσσει τὸ ἱστίον, ὁ δ' ἕτερος πηδαλιουχεῖ καὶ ἐπί τινας στιγμὰς παραπλέουσι κατὰ μῆκος τῆς ὄχθης.

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἐκ τῶν προσπαθειῶν, ἃς ἐξετέλουν, ἐζήτουν νὰ καταπείσωσιν ἀλλήλους ἢ μᾶλλον ὅτι ἐζήτουν κάτι τι.

Τότε κραυγὴ γοερὰ ἀνυψοῦται ἐκ τοῦ ἰλιώδους τέλματος τοῦ συγκρατοῦντος τὴν λείαν του, κραυγὴ σπαραξικάρδιος ἣν ἀφῆκεν ὁ Βιλεφόρ.

— Σπεύσατε ἐδῶ ! βοήθειαν ! Ἐδῶ !

Οἱ ἐντὸς τῆς λέμβου ἐπιβαίνοντες δύο ἄνδρες ἐκινήθησαν ἀποτόμως. Θὰ ἤκουσεν ἀναμφιβόλως τὴν κραυγήν, διότι εὐθέως ἔκυψαν τὴν κεφαλὴν ἀκροώμενοι.

Ὁ δοὺξ ὅπως παρατηρηθῇ ὑπ' αὐτῶν, ἀνύψωσε τὰς χεῖρας καὶ ἤρξατο κραυγάζων·

— Ὁποῖοι δήποτε καὶ ἐὰν εἶσθε, σώσατέ με διότι μέλλω νὰ ἀποθάνω !

Οἱ λεμβοῦχοι δὲν ἐκινήθησαν, ἀλλὰ κύπτοντες ὁ εἷς πλησίον τοῦ ἄλλου, ἐφαίνοντο συνδιαλεγόμενοι χαμηλῇ τῇ φωνῇ ἢ πιθανὸν συσκεπτόμενοι . . .

— Σπεύσατε ! σπεύσατε ἐδῶ ! ἐπεῖπεν ὁ Ὀράτιος δι' ὑποκώφου φωνῆς.

Ἡ ἰλὺς περιβαλλοῦσα τὰ γόνατα, ἀνήρχετο ἤδη κατὰ μῆκος τῆς ὀσφύος καὶ τῶν στέρνων.

Ἐκ τῆς λέμβου αὐτῶν οἱ δύο ἄνδρες ἔβλεπον θνήσκοντα τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον. . .

Καὶ οἱ δύο οὗτοι ἄνδρες ἦσαν ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων Ζιρόδιας.

— Εἶναι ἐκεῖνος ! . . . τὸν ἀκούεις·

— Εἶναι ἐκεῖνος ! εἰς κίνδυνον θανάτου !

— Ναί, τέλος πάντων, ἰδοὺ ὅτι ἐπῆλθε ἡ πολυπόθητος αὕτη στιγμὴ δι' ἡμᾶς !

Ἀλλὰ τὸ θέαμα, ὅπερ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τῆς νυκτὸς προσέβαλλε τὰ ὄμματα αὐτῶν ἦτο ὑπερβαλλόντως φρικῶδες ! Ἔβλεπον τὸν δυστυχῆ ἐκεῖνον νέον, ἀγωνιῶντα ἐν μέσῳ τῆς ἐπαράτου ταύτης ἰλύος καὶ ὑπὸ οὐδεμιᾶς βαυκαλιζόμενος πρὸς διάσωσιν ἑαυτοῦ ἐλπίδος ! Ὅπως γείνῃ τις αὐτόπτης μάρτυς παρομοίου θεάματος μὴ σπεῦδον νὰ τείνῃ τὴν ἀρωγὸν χεῖρά του, θὰ ἔδει νὰ εἶχε ψυχὴν λίαν ἄτεγκτον ! Καὶ ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων περιέσφιγξαν τὰς χεῖρας ἀλλήλων ἐνώπιον τοῦ σπαραξικαρδίου ἐκείνου βασανιστηρίου καὶ ὠχρίασαν καθ' ὑπερβολὴν ὑπὸ τρόμου καταληφθέντες ἐνώπιον τῶν ἐκδικητικῶν αὐτῶν προθέσεων.

Ὁ Ὀράτιος βλέπων τὴν ἀκινησίαν αὐτῶν, ἐψυθύρισε καθ' ἑαυτόν·

— Πᾶν ὅ,τι εἶδον ἦτο ὄνειρον ! Ἦτο ἐγκεφαλικὸς πυρετός ! Ἐνόμισα ὅτι εἶχον ἰδεῖ μίαν λέμβον, ἐν ἱστίον . . .

Ὁ Γάστων χαμηλορώνως ἔλεγε πρὸς τὸν ἀδελφόν του·

— Εἶναι πράγματι φρικῶδες τὸ θέαμα αὐτό . . .

— Ἂς ἀπομακρυνθῶμεν, ἀφοῦ τοῦτο σοὶ προξενεῖ λειποψυχίαν.

— Ὄχι.

— Τότε, τί ἐννοεῖς ; τί θέλεις νὰ πράξωμεν ;

— Πρέπει νὰ τῷ δώσωμεν ἐλπίδα διασώσεως . . .

— Ὁποίαν ἐλπίδα ;

— Ἄφες ἐμὲ νὰ ἐνεργήσω.

— Ἐσκέφθητι ὅμως πρὸ παντὸς ἄλλου, ναὶ, Γάστων, ἐσκέφθητι τὸν πατέρα μας, ὃν ἐφόνευσε ὁ ἄνθρωπος οὗτος . . .

— Τὴν δυλορωνίαν αὐτὴν δὲν τὴν λησμονῶ ποτε καὶ τώρα ἀμέσως θὰ σοὶ τὸ ἀποδείξω.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐκραύγασε δι' ὅλων τῶν πνευμόνων του, ὅπως ἀκουσθῇ ὑπὸ τοῦ δουκός·

— Ὁράτιε Βιλεφόρ !

Ὁ δυστυχὴς νέος ἀνεσκίρτησε.

Ἐξηκολούθει ἆρά γε ὀνειρευόμενος πάντοτε ;

Ναὶ, καὶ ἦτο τόσον βέβαιος περὶ τούτου, ὥστε οὔτε κἂν ἀπήντησεν εἰς τὴν ἀπαγγελίαν τοῦ ὀνόματός του.

Ὁ Γάστων ἐκραύγασεν ἐκ νέου διὰ φωνῆς ὑψηλοτέρας:

— Ὁράτιε Βιλεφόρ !

Τὴν φορὰν πλέον ταύτην ὁ δοὺξ κατεπίσθη ὅτι τὸ ὄνειρόν του ἦτο πραγματικὸν καὶ ὅτι ἡ φωνὴ προήρχετο ἐκ τῆς λέμβου.

Ἤδη ἡ καρδία του ἔπαλεν ἐξ ἐλπίδος τινός.

— Ποῖοι εἶσθε λοιπόν ; Τίς μὲ προσκαλεῖ ;

— Δὲν ἀναγνωρίζετε τὸν ἦχον τῆς φωνῆς μου ;

— Ὄχι. . . ἀλλ' ὁποῖοι δήποτε καὶ ἐὰν εἶσθε, σᾶς τὸ εἶχον εἰπεῖ ἤδη, σπεύσατε ἐὰν θέλετε νὰ μὲ σώσετε, διότι ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἦναι πλέον ἀργά.

— Βιλεφόρ, ἀφοῦ λοιπὸν λέγετε ὅτι δὲν ἀναγνωρίζετε τὴν φωνήν μου, ἐγὼ θὰ σᾶς εἴπω τὸ ὄνομά μας. . . Εἴμεθα οἱ δύο ἀδελφοὶ Ζιρόδιας.

Ὁ δοὺξ ἐφρικίασεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

Κλείστας τὰ ὄμματα ἐτιώπησε. . . Τὴν φορὰν πλέον ταύτην ὁ θάνατός του καθίστατο ἀναπόφευκτος, βεβαιότερος παρά ποτε !

Ὁ Γάστων ἐπηκολούθησε·

— Ἐρχόμεθα νὰ σᾶς προτρέψωμεν ἐλπίδα διασώσεως.

Ὁ Βιλεφὸρ ἐτήρησε τὴν σιωπήν.

Ὁ Γάστων ὅμως ἐπέτρεπεν·

— Εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ σᾶς σώσωμεν καὶ αὐτὸ μᾶς εἶναι πολὺ εὔκολον. . . ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ πράξωμεν παρὰ ὑπὸ μίαν μόνην συμφωνίαν.

Τότε ἡ ἀπαθὴς καὶ ὑπερήφανος φωνὴ τοῦ Βιλεφὸρ ἠκούσθη λέγουσα·

— Ὁποίαν λοιπὸν νέαν ἀτιμίαν μοὶ προτείνετε ;

— Ἡ ἀπάντησίς σας εἶναι λίαν ἀπότομος, κύριε Βιλεφόρ, ἀλλὰ σᾶς συγχωροῦμεν διὰ τὴν ὕβριν ταύτην, διότι ἐνώπιον τοῦ κινδύνου, ὃν διατρέχετε, δὲν εἶσθε βεβαίως κάτοχος ὅλης τῆς ἑτοιμότητος τοῦ λογικοῦ σας.

Τὴν φορὰν ταύτην ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Πέτρος.

— Βιλεφόρ, ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν εἶσθε καταδεδικασμένος νὰ ἀποθάνητε ὑπὸ φρικαλέου θανάτου. . . Πρὶν λοιπὸν ἐπέλθῃ ἡ στιγμὴ τοῦ θανάτου τούτου, ὁμολογήσατε τὴν ἐνοχήν σας, ὁμολογήσατε ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ζιρόδιας ὅτι ἐδολοφονήσατε τὸν πατέρα αὐτῶν. . . Μετανοήσατε ἐπὶ τέλους. . . καὶ τότε ὁ Γάστων καὶ ἐγὼ θὰ δώσωμεν πίστιν εἰς τὴν μετάνοιαν ὑμῶν. . . Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ σᾶς ἐκλάβωμεν ἐπαρκῶς τιμωρηθέντα ὑπὸ τῶν ἀγωνιῶν τῆς νυκτὸς ταύτης. Θὰ σᾶς δώσωμεν τὸ μέσον ὅπως σώσητε ἑαυτὸν καὶ θὰ σᾶς ἀφήσωμεν νὰ ζήσητε.

Καὶ διακοπεὶς πρὸς στιγμὴν ἐφάνη σκεπτόμενος.

— Ἔχετε νὰ εἰπῆτε τίποτε ἄλλο, κύριε ; ἠρώτησεν ὁ δοὺξ μετ' ὑπερφυσικῆς ἀπαθείας.

— Ναί !

— Λοιπὸν ἐμπρός. . . Κατόπιν θὰ ἀπαντήσω.

— Ὅταν θὰ σᾶς σώσωμεν, θὰ σᾶς προτείνωμεν μόνον, ὁ ἀδελφός μου καὶ ἐγὼ, νὰ ἐγκαταλείψητε τὸ χωρίον! . . . ἔνθα ἡ ἐνταῦθα παρουσία τοῦ δολοφόνου, τοῦθ' ὅπερ ἐννοεῖτε καὶ ὑμεῖς, θὰ καθίστατο ἀδύνατος, ἐγγὺς τῶν υἱῶν τοῦ θύματος.

Βαθεῖα σιγὴ ἐπεκράτησε.

Ὁ Βιλεφὸρ ἐβυθίζετο ἔτι μᾶλλον ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν.

Ἤδη ἡ ἰλὺς, ὑπερέβη τὴν ὀσφύν. Ἡ διαπνοὴ ἀπέβη δυσχερεστέρα, τοῦτο δὲ εὐκόλως ἐννοεῖτο ἐκ τοῦ ἤχου τῆς φωνῆς του, ἥτις ἐξήρχετο ἐκ τοῦ λάρυγγός του ὑπόκωφος καὶ ἀσθμαίνουσα.

— Αὐτὰ εἶναι ὅλα ; ἠρώτησεν ὁ Βιλεφόρ.

— Αὐτὰ εἶναι ὅλα . .

— Πολὺ καλά. . . τώρα ἀκούσατέ με· ὅτον εἶναι ἀληθὲς ὅτι μέλλω νὰ ἀποθάνω. . . ὅτον εἶναι ἀληθὲς ὅτι μόλις δύναμαι νὰ ὁμιλήτω καὶ ὅτι ὁ θάνατός μου εἶναι ἄφευκτος. . . εἶναι ἐδῶ πλησίον μου. . . τὸν βλέπω. . . τόσον ἐπίσης εἶναι ἀληθές. . . ὅτι εἶμαι ἀθῶος ἀπὸ τῆς δολοφονίας, ἧς τὸν δράστην μὲ νομίζετε. . . Τὴν στιγμὴν καθ' ἣν συνελήφθην. . . ἐνώπιον τοῦ Πολεμικοῦ συμβουλίου τὸ ὁποῖον. . . μὲ ἠθώωσε, διεκήρυξα τὴν ἀθωότητά μου. . . τώρα δὲ ἐνώπιον τοῦ θανάτου, ὁρκίζομαι. . . ὁρκίζομαι ὅτι ἐγὼ δὲν εἶμαι ὁ φονεὺς τοῦ πατρός σας. . .

— Αὐτὴ εἶναι ἡ τελευταία σας λέξις ;

— Ναί.

— Θὰ σᾶς παραχωρήσωμεν ἓν λεπτὸν ὅπως σκεφθῆτε.

— Εἶναι περιττόν. Ἀποσυρθῆτε. . . Ἀπαλλάξατέ με τῆς παρουσίας σας. .

— Ἓν λεπτὸν ὅπως σκεφθῆτε, ἐπανέλαβον καὶ οἱ δύο ἀδελφοί.

— Τίποτε. . . ἀποσύρθητε. . . φύγετε.

Ὁ Πέτρος παρετήρησε τὸ ὡρολόγιόν του.

Ὁ Γάστων ἥναψεν ἓν πυρεῖον τὸ ὁποῖον προσήγγισε πρὸς τὸ ὡρολόγιον τοῦ ἀδελφοῦ του.

Καὶ τὸ λεπτὸν τοῦτο καίτοι ὑπῆρξε μακρόν, ἀπαισίως μακρόν, καὶ μόλα ταῦτα οὐδεμία ἀπηγγέλθη λέξις ἐκ μέρους τοῦ δουκὸς Ὁρατίου.

Ὁ Πέτρος θεὶς ἐκ νέου τὸ ὡρολόγιον εἰς τὸ θυλάκιόν του, ἐπεῖπε·

— Τὸ λεπτὸν διέρρευσε, κύριε !

— Τότε ἀπομακρύνθητε λοιπόν. . . σπεύσατε. . . ἐπιστρέψατε πρὸς τὰ ἴδια καὶ ὁμολογήσατε παντα χοῦ. . . ὅτι ὁ Βλερὸρ κατὰ τὴν ὑστάτην πνοήν του διεκήρυξεν ἐνώπιον ἡμῶν τὴν ἀθωότητά του. . . φύγετε ἐγὼ σᾶς συγχωρῶ.

Ὁ Πέτρος ἐκαθέσθη παρὰ τὸ πηδάλιον, ἐνῷ ταυτοχρόνως ὁ Γάστων ἀνύψου τὸ ἱστίον

Ὁ ἄνεμος ἐξώγκωνε τὸ ἱστίον καὶ τότε ἡ λέμβος ἤρξατο ὀλισθαίνουσα νωχελῶς ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ μετ' ὀλίγον ἐνεφανίσθη ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός.

Ἐπὶ πολλὴν δὲ ὥραν οἱ δύο ἀδελφοὶ παρέμειναν σιωπηλοὶ καὶ ρεμβώδεις.

Εἶτα αἰφνιδίως ὁ Γάστων ἐψιθύρισε χαμηλῇ τῇ φωνῇ καὶ ὡσεὶ ἀποτεινόμενος πρὸς ἑαυτόν·

— Ἦτο νέος γενναιόφρων . . .

— Ναί, καὶ ἦτο πράγματι θαυμάσιος ἱππότης.

— Καὶ ἀκράδαντος ἐν μέσῳ τῆς ναυτικῆς ἰσχυρογνωμοσύνης του.

— Τέλος πάντων ἐξεδικήθημεν δεόντως τὸν δολοφονηθέντα πατέρα μας.

Ἀπό τινων ἤδη δευτερολέπτων ὁ Ὁράτιος ἐφαντάσθη ὅτι δὲν κατεβυθίζετο πλέον.

Καὶ δὲν ἠπατᾶτο ὁ δυστυχὴς νέος . . .

Πρὸς στιγμὴν ἡ κατάδυσις εἶχεν ἀνασταλῇ ὡς ἐκ θαύματος.

Ἀλλ' ἐπὶ πόσον καιρὸν θὰ διήρκει ἡ ἀναστολὴ αὕτη ;

Ὁ δυστυχὴς νεανίας κατέβαλλεν ὑπεράνθρωπους προσπαθείας ἵνα ἀναπνεύσῃ καταπιεζόμενος ὑπὸ τοῦ γιγαντώδους ἐκείνου ζωστῆρος τοῦ περιβάλλοντος αὐτόν.

Συνήνωσεν ὅλας τὰς δυνάμεις του ἐν μιᾷ ἀπέλπιδι κραυγῇ, ἥτις, μακροθεν ἀφιχθεῖσα μέχρι τῶν δύο ἀδελφῶν συνετάραξεν αὐτοὺς φρικωδῶς.

— Βοήθειαν ! σπεύσατε ἐδῶ ! Βοήθειαν !

Καὶ τὰς λέξεις ταύτας εἰπὼν δὲν ἐπεχείρησεν οὐδὲν πλέον νὰ πράξῃ. Ἡ φρίκη τῆς ἀποτροπαίου καὶ μακρᾶς ταύτης ἀγωνίας παρέλυσε τὴν κρίσιν τοῦ λογικοῦ.

Φαντασμαγορικαὶ σκιαὶ ἐνεφανίζοντο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του. Ὁ μελανὸς πέπλος τῆς νυκτὸς τῷ ἐφάνη ὡσεὶ διαλυόμενος, καὶ παράδοξον φαινόμενον μεταξὺ

τῶν πολλῶν ὀπτασιῶν, αἵτινες κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην κατέτρυχον τὸ πνεῦμά του, μία φωτοβόλος πρὸ πάντων ὀπτασία, ἡ τῆς Ἔμμας ἀναμφιβόλως, ἀτενίζουσα αὐτόν, καὶ τείνουσα τὰς χεῖρας τῷ ἔλεγε: «Ἐλθέ . . . ἐλθὲ νὰ ἀναπαυθῇς πλησίον μου ... Ἐλθὲ ἐπὶ τῆς καρδίας μου ἵνα ζητήσῃς τὴν γαλήνην καὶ τὸν ὕπνον!»

Ὑπὸ τὸ κράτος δὲ τῆς ὀπτασίας ταύτης κατέβαλε φαντασιώδεις προσπαθείας ὅπως προσεγγίσῃ τὴν Ἔμμαν καὶ ἐν μέσῳ τῆς ἐξελίξεως ταύτης τοῦ ὀνείρου του, βλέπων ἀνωφελεῖς τὰς προσπαθείας του, ἐφαντάζετο τὴν Ἔμμαν σπεύδουσαν πρὸς αὐτὸν μὲ ἀνοικτὰς πάντοτε τὰς ἀγκάλας καὶ λέγουσαν·

— Ὦ ! πόσον θὰ ἐπεθύμουν νὰ συναποθάνωμεν . . .

— Νὰ ἀποθάνηται ! ὑρεῖς ἡ τόσον νέα καὶ θελκτικὴ νεᾶνις !

—Νεότης, ὡραιότης, δὲν θὰ ἐσήμαινον τίποτε δι' ἐμὲ ἐνῷ δὲν εὑρίσκεσθε πλέον μετ' ἐμοῦ . . .

— Μὲ ἀγαπᾶτε λοιπόν ;

— Ὦ ! ναὶ σᾶς ἀγαπῶ !

Ἰδοὺ πᾶν ὅ,τι εὐδιακρίτως ἤκουσεν ἐν μέσῳ τοῦ ἐγκεφαλικοῦ πυρετοῦ του.

Πλὴν φεῦ ! ἡ ὀλεθρία, ἡ θανάσιμος πραγματικότης δὲν ἐβράδυνε νὰ τὸν ἀποσύρῃ ἐκ τοῦ ὀνείρου τούτου.

Τὸ ὑπὸ τοῦ πτώματος τῆς φορβάδος συναντηθὲν εἰς τὰ βάθη πρόσκομμα καὶ τὸ ὁποῖον πρὸς στιγμὴν εἶχεν ἀναχαιτίσει τὴν βαθμαίαν κατάδυσιν, τὸ πρόσκομμα, λέγομεν τοῦτο, θὰ ἐξηφανίσθη ἀναμφιβόλως, διότι ὁ δοὺξ ἤρξατο βυθιζόμενος ἐκ νέου.

Ἀνοίξας αὖθις τοὺς ὀφθαλμούς, ἔρριψεν ἓν ἄπελπι βλέμμα, ἐπὶ τοῦ ἀπεράντου καὶ πανλεύκου τέλματος ἔνθα ἐντὸς ὀλίγου, μετὰ παρέλευσιν λεπτῶν τινῶν, θὰ ἐξηφανίζετο διὰ παντός !

Εἶτα διηύθυνε τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς λίμνης. . .

Καὶ ἐκεῖ καταλαμβάνεται ὑπὸ νέας αὐταπάτης. . . τῆς αὐταπάτης μελανοῦ, στρογγύλλου καὶ ἀμόρφου τινὸς ἀντικειμένου κεκαλυμμένου δὲ ὑπὸ τῶν θάμνων καὶ τῶν ξηρῶν κλάδων, καὶ τὸ ὁποῖον ὠλίσθαινεν ὁρμητικῶς ἐπὶ τοῦ ὕδατος, ὑπὸ τὴν ὤθησιν δύο εὐμεγέθων κωπῶν.

Ἐν πλήρῃ νυκτί, ὑπὸ τὴν σελήνην, καὶ ἐν μέσῳ τῆς μοναξίας τῆς λίμνης ταύτης, τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἐνεῖχε τὴν θέαν φανταστικοῦ καὶ ἀλλοκότου ὄντος.

Ὁ Ὁράτιος ἐνόμιζεν ὅτι ἔβλεπε νέαν ὀπτασίαν.

Καὶ ὅμως τὸ ἀντικείμενον ἐκεῖνο ἐκινεῖτο, προὐχώρει, ὠπισθοχώρει, εἰσέδυεν ἐντὸς τῶν θάμνων καὶ κατόπιν ἐξερχόμενον, ὅθεν ἀπεμακρύνετο ἐπὶ ὑδάτων γαληνιαίων ὑπὸ τοὺς λιμναίους ἐκείνους θάμνους, καθίστατο ἀδύνατον νὰ διακρίνῃ τις πᾶν ὅ,τι ἐκεῖ κάτω συνέβαινεν.

Αἴφνης τὸ ἄμορφον καὶ παράδοξον ἀντικείμενον ἐσταμάτησεν ἀποτόμως.

Σμῆνος ἀγρίων νησσῶν κατέπιπτον ἐπὶ τῆς λίμνης εἰς ἀπόστασιν βολῆς τυφε-

κίου. Τέσσαραι ἐκπυρσοκροτήσεις ἀντήχησαν καὶ δωδεκὰς νησσῶν ἤρξαντο πτερυγίζουσαι ἐνῷ ταὐτοχρόνως αἱ ἄλλαι ἐτράπησαν εἰς φυγήν.

Εὑρίσκοντο δὲ ἐκεῖ ἐντὸς τῶν θάμνων κεκρυμμένοι κυνηγοὶ ἀγρίων νησσῶν, οἱ ὁποῖοι εἰς τὴν θέαν αὐτῶν ἔσπευσαν νὰ πυροβολήσωσι.

Ὁ δοὺξ δι' ἐκπνεούσης φωνῆς, ἐφώνησε·

— Βοήθειαν! Σώσατέ με! βοήθειαν!

Πέραυτα οἱ θάμνοι παρεμέρησαν ὑπὸ τὴν ὥθησιν τῆς λέμβου καὶ δύο κεφαλαὶ φέρουσαι μαλακὸν πῖλον προεβλλον καὶ ἐφαίνοντο ὡσεὶ ζητοῦσαι νὰ ἰξακριβώσουν πόθεν προῆλθον αἱ ἀπελπιστικαὶ ἐκεῖναι κραυγαί.

— Ἄκουσες τίποτε;

— Ναί, ἄκουσα.

— Φωνάζουν βοήθειαν. . .

— Καὶ θαρρῶ πῶς ἡ φωνὴ ἤρχουνταν ἀπὸ ἐκεῖ.

— Ἀπὸ τὸ τέλμα αὐτό. . .

Τότε εἷς ἐκ τῶν δύο κυνηγῶν ἔκυψε μετὰ προσοχῆς, καὶ ἐκραύγασεν ὑψηλοφόνως·

— Εἶναι κανεὶς εἰς τὸ τέλμα μέσα;

Ἠκούσθη δὲ τότε πλέον ἀσθενὴς ρόγχος τοῦ δυστυχοῦς πνιγομένου καὶ ὁ ὁποῖος ἐκίνει τὰς χεῖρας ὑπεράνω τῆς ἰλύος.

— Βοήθειαν! βοήθειαν! ἐξ οἴκτου!

— Ἐκεῖ! ἐκεῖ! εἶπεν ὁ εἷς τῶν κυνηγῶν δεικνύων τὸν βυθιζόμενον. . . εἶναι ἐκεῖ. . . κύτταξε καλὰ, Ἱερώνυμε. . .

— Γρήγορα! γρήγορα, τὰ σχοινιά μας.

Ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ ἀπαλλάξαντες τὴν πρύμνην τῆς λέμβου ἀπὸ τῶν λιμναίων θάμνων, ὁ Ἱερώνυμος ὄρθιος καὶ κρατῶν δέσμην παχέων σχοινίων ἀνεκραύγασε.

— Ἄϊ! ἐσὺ ὅποιος καὶ ἂν εἶσαι μέσα στὸ τέλμα, προσοχή! Πιάσε τὸ σχοινὶ καλὰ καὶ μὴ τὸ ἀφίνεις. . . ἔπειτα πρόσεξε καλὰ νὰ μὴ σοῦ φύγῃ. . .

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ κυνηγὸς ἔρριψε τὸ σχοινίον, ὅπερ περιετυλίχθη πέριξ τοῦ στήθους τοῦ Ὁρατίου ἐνῷ αἱ χεῖρες αὐτοῦ σπασμωδικῶς ἐβράξαντο τὸ σχοινίον.

Τότε οἱ δύο λεμβοῦχοι μετὰ προφυλάξεως, ἀφοῦ ἀνέσυραν τὸ σῶμα τοῦ δουκὸς μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐκ τῆς ἰλύος καὶ τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο παρόμοιον πτώματος, τὸ ἐτοποθέτησαν ἐντὸς τῆς λέμβου αὐτῶν.

Καὶ ἐπειδὴ αἱ χεῖρες τοῦ Ὁρατίου ἐκράτουν τὸ σχοινίον τόσον ἰσχυρῶς οἱ δύο κυνηγοὶ ἠναγκάσθησαν νὰ κόψωσιν αὐτὸ ἐγγὺς τῶν χειρῶν.

Ὁ Βιλεφὸρ, ἔχων τὰ χείλη ὑπερμέτρως ἠνεωγμένα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑελώδεις, δὲν ἔβλεπε πλέον σημεῖον ζωῆς.

—Καὶ τώρα τί νὰ κάμωμεν; ἠρώτησε ὁ εἷς τῶν κυνηγῶν, διότι καθὼς μοῦ φαίνεται πρέπει πῶς μᾶς ἄφησε ὑγεία. . . κύτταξέ τον καλὰ, εἶναι σὰν νεκρός.

— Ἄϊ! σύντροφε δὲ ξέρει ἀκόμη κανένας τί ἠμπορεῖ νὰ συμβῇ. . . πολὺ πιθανὸν νὰ μὴ πέθανε ἀκόμη τὸ καϋμένο τὸ παλληκάρι. . . καὶ φαίνεται πῶς εἶναι νέος ἄνθρωπος. Τὸ καλλίτερο ἀπὸ ὅλα ποῦ θὰ κάμωμεν εἶναι νὰ τὸν πάμε ἐδῶ κοντὰ στὸ χωριὸ τῆς Μαρζέλης.

— Ἂς μὴ χάνουμε τὸ λοιπὸν καιρό. . . ἂς τὸν πάμε μιὰ ὥρα ἀρχήτερα. . . ἠμπορεῖ νὰ ζῇ ἀκόμη.

Καὶ ἐπειδὴ πράγματι δὲν ἀπεῖχον μακρὰν τοῦ χωρίου τῆς Μαρζελης, οἱ δύο κυνηγοὶ ἤρξαντο κωπηλατοῦντες μετὰ σπουδῆς καὶ μετὰ δεκάλεπτον παρέλευσιν ἡ λέμβος ἐσταμάτα εἰς ξυλίνην τινὰ ἀποβάθραν τοῦ ρηθέντος χωριδίου.

Τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ἦτο βαθὺ εἰσέτι καὶ ἐπομένως οἱ κάτοικοι τῆς Μαρζέλης ἦσαν παραδεδομένοι εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως.

Οἱ δύο κυνηγοὶ ἔσπευσαν νὰ κρούσωσι τὴν θύραν πανδοχείου ὅπερ ἐτύγχανε γνωστὸν αὐτοῖς. Εἶχον φέρει ἕως ἐκεῖ τὸν δοῦκα ὅστις εὗρητο εἰς νεκρικὴν πάντοτε ἀκινησίαν.

Παράθυρόν τι ἀνεῴγη καὶ ἐκ τοῦ παραθύρου τούτου προεβλλε ταυτοχρόνως μία κεφαλὴ φέρουσα νυκτερινὸν σκοῦφον.

— Πιὸς εἶναι αὐτὸς ποῦ κτυπᾷ τέτοια ὥρα; ἠρώτησεν ἡ ξενοδόχος.

— Ἀνοίξατε γρήγορα, κυρὰ Στάθαινα, εἴμεθα γνωστοὶ ἄνθρωποι ἀπὸ τὸ χωριὸ Βρανδάϋ, εἴμεθα οἱ κυνηγοὶ Σωλιέ. . .

— Ἄ! εἶσθε οἱ κυνηγοὶ Σωλιέ; . . .

— Ναί, ναί, κυρὰ Στάθαινα. . .

— Καὶ τί θέλετε τέτοια ὥρα;

— Σᾶς φέρουμε ἕνα ἄνθρωπο, ἕνα καλὸ παλληκάρι μισοπνιγμένο, καὶ γιὰ αὐτὸ, καταλαμβάνετε πῶς πρέπει μία ὥρα ἀρχήτερα νὰ καλοκυτταχθῇ, γιὰ νὰ τὸν σώσουμε. Γρήγορα!

Ἡ ξενοδόχος ἥτις πράγματι ἐγνώριζε τοὺς κυνηγοὺς Σωλιέ ἔσπευτε νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, καὶ εἰς τὴν θέαν τοῦ ἀναισθήτου σώματος τοῦ δουκὸς καὶ ὅστις ἦν περικεκαλυμμένος ὑπὸ πεπηγυίας ἰλύος, ἀνεφώνησεν·

— Μὰ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον ποῦ μοῦ φέρνετε εἶναι ἕνα πτῶμα καὶ τίποτε ἄλλο.

— Ἄϊ, κυρά μου! κανεὶς δὲν ξέρει ἀκόμη ἂν εἶναι πτῶμα ἢ ἂν εἶναι ζωντανός. .

— Πρέπει νὰ τὸ βεβαιωθοῦμε, κυρὰ Στάθαινα.

— Καὶ πῶς θέλετε νὰ τὸ βεβαιωθοῦμε!

— Ἐξετάζοντες τὸ στῆθος, θὰ ἰδοῦμε ἂν κτυπᾷ ἡ καρδιά.

Τοποθετήσαντες δὲ τὸν δοῦκα ἔμπροσθεν ζωηροῦ πυρὸς ἤρξαντο ἐντρίβοντες αὐτόν. Μετὰ παρέλευσιν δὲ λεπτῶν τινων ἔτυχον τὸ εὐτύχημα νὰ ἴδωσιν αὐτὸν ἐπανερχόμενον εἰς τὴν ζωήν.

Μετὰ ὡριαίαν δὲ πάροδον, ὁ δοὺξ Βιλεφὸρ περιβληθεὶς νέαν ἐνδυμασίαν ἣν τῷ ἔδωκεν ὁ ξενοδόχος, εὑρίσκετο εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ ξενοδοχείου καὶ ἀπένεμε τὰς ἐνθέρμους εὐχαριστίας του εἰς τοὺς κυνηγοὺς εἰς οὓς ὤφειλε τὴν ζωήν.

Τὴν πρωΐαν δὲ τῆς ἐπαύριον, ὡδηγῆτο κατὰ διαταγὴν αὐτοῦ εἰς τὸν ἐγγύτερον σιδηροδρομικὸν σταθμόν.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀφικνεῖτο εἰς τὸν σταθμὸν τῆς Κλισσὸν, καὶ μετὰ δεκαπεντάλεπτον πορείαν ἔκρουε τὴν κιγκλιδωτὴν τῆς ἐπαύλεως Βιλεφόρ.

Ἡ αἰθρία τῆς προηγηθείσης νυκτὸς ἐξηκολούθει εἰσέτι, ὁ δὲ ἥλιος διέχεε πανταχόθεν τὰς θαλπερὰς ἀκτίνας του.

Τὸ πρῶτον οἰκεῖον πρόσωπον τὸ ὁποῖον εἶχεν ἰδεῖ ὁ δοὺξ ἦτο τὸ τῆς Ἔμμας. καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ ὡραία καὶ θελκτικὴ μορφή της ἐφωτίζετο ζωηρῶς ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ὁ Ὀράτιος ἐνόμισεν ὅτι ἐπανέβλεπεν αὐτὴν τοιαύτην, οἵα τῷ ἐνεφανίσθη ἐν μέσῳ τῆς ὀπτασίας του ἐκείνης, καθ' ἣν στιγμὴν δηλονότι ἔβλεπεν ἑαυτὸν θνήσκοντα . . . καὶ ὅτε ἡ Ἔμμα τείνουσα τὰς χεῖρας πρὸς αὐτὸν, τὴν εἶχεν ἀκούσει λέγουσαν.

— Σᾶς ἀγαπῶ !

Ὅταν ὁ δοὺξ ἀφηγήθη εἰς τὴν ἔπαυλιν τὰς περιπετείας τῆς φρικαλέας νυκτὸς, ὁ κ. δὲ Βιβαρὲζ τὸν ἐνηγκαλίσθη μετὰ πατρικῆς στοργῆς ἐκδηλώτας αὐτῷ συγχρόνως τὴν βαθεῖαν λύπην καὶ ἀνησυχίαν του.

Ἡ δούκισσα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς διηγήσεως εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρυβρέκτους.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ διὰ τὸν Ρολάνδον, ἐφ' ὅσον ὁ ἀδελφός του ἀφηγεῖτο τὸ λυπηρὸν δεινοπάθημά του, τὰ ὄμματά του ἦσαν καθηλωμένα μέχρι τέλους ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς δουκίσσης

— Ὦ ! ἀγαπητέ μοι υἱέ, ἐφώνησεν ἡ δούκισσα, μετὰ τὸ πέρας τῆς περιπετιώδους ἀφηγήσεως τοῦ Ὀρατίου, μήπως ἐγὼ δὲν σοὶ τὸ ἔλεγον πάντοτε ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐπεβουλεύοντο τὴν ζωήν σου καὶ ὅτι θἄττον ἢ βράδιον θὰ ἐνέπιπτες εἰς τὴν παγίδα εἰς ἣν μικροῦ ἐδέησε νὰ μὴ ἐξέλθῃς πώποτε πλέον.

— Ἔχετε δίκαιον, μῆτέρ μου, ἀλλὰ μήπως ἠδυνάμην νὰ πράξω διαφορετρόπως ;

Μετὰ βραχεῖαν δὲ σιωπὴν, ἔλαβε τὸν λόγον ὁ κ. Δε Βιβαρὲζ.

— Ἂς ἀνακεφαλαιώσωμεν τὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὑρίσκεσαι ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς φυλακῆς ἐξόδου σου. Ὁλόκληρον τὸ χωρίον εἶναι ἐναντίον σου Συνωδὰ παντὸς ὅτι μᾶς ἀφηγήθη ὁ συνήγορός σου, ἡ ἐπανάκτησις τῆς ἐλευθερίας σου καὶ ἡ ἐκ τῆς καταδίκης διεκφυγή σου ἐπήγασαν ἐκ μιᾶς μόνης ὑπὲρ σοῦ ψήφου. Ἡ μεγαλειτέρα μερὶς τῶν δικαστῶν σου εἶχε καταπεισθῆ περὶ τῆς ἐνοχῆς σου Ὑπὸ τὰς περιπτώσεις ταύτας, δύστηνόν μου παιδίον, δὲν πρέπει, οὔτε δυνάμεθα νὰ φανῶμεν διαμφισβητοῦντες ἐπὶ πλέον τὸ πρᾶγμα, ἀφοῦ τὰ πάντα σὲ κατηγοροῦσι καὶ

μάλιστα νομίζω, ὅτι θὰ διεπράττομεν ἀσύγγνωστον σφάλμα ἐὰν ἐπὶ τῆς ἀθωότητός σου βασιζόμενοι ἐκλείομεν τὰ ὄμματα. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ ἀποδοθεῖσά σοι χάρις δὲν σοὶ ἀπέδωκε τὴν τιμὴν μετὰ τῆς ἐλευθερίας. Ἀπεναντίας, ἡ χάρις αὕτη συνέτεινεν ὅπως σὲ καταστήσῃ ἄνθρωπον αἰχμάλωτον μάλιστα τοῦ ἐγκλήματος, ὅπερ ἐκτοξεύουσι κατὰ σοῦ καὶ, καθ' ὅσον τὸ τὴν δολοφονίαν τοῦ Ζιρόδιας περιστοιχοῦν μυστήριον δὲν θὰ διαφωτίζετο δὲν θέλεις ἀπολαύσει οὔτε ἡσυχίαν οὔτε ἀνάπαυσιν.

Καὶ ὁ μαρκήσιος προβλέπων τὸ μέλλον, προσέθηκε στενάζων·

— Εἴθε ὁ Πανάγαθος Θεὸς νὰ εὐδοκήσῃ ὅπως μὴ καταστήσωσι τὴν πλησίον ἡμῶν ὕπαρξίν σου ὀδυνηροτέραν εἰσέτι καὶ ὅπως μὴ ἠναγκάζεσο νὰ φύγῃς ἐντεῦθεν.

Εἰς χειρονομίαν τινὰ τοῦ δουκὸς, ὅστις ἡτοιμάζετο νὰ διακόψῃ τὸν μαρκήσιον, ὁ τελευταῖος οὗτος ἐπηκολούθησε·

— Μὴ ἀγανακτεῖς κατ' ἐμοῦ, ἀνεψιέ μου. Γνωρίζεις ὅτι ἡ πρὸς σὲ ἀγάπη μου εἶναι ὅλως πατρικὴ καὶ ὅτι αἱ νουθεσίαι μου εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέπουσι παρὰ διὰ τὴν ἰδικήν σου εὐτυχίαν. Θά σε βοηθήσω, θὰ σὲ βοηθήσωμεν πάντες δι' ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ δι' ὅλων τῶν δυνατῶν μέσων μας, ὅπως μείνῃς πλησίον μας, ἢ ἐὰν δεήσῃ, νὰ μᾶς ἐγκαταλείψῃς ἐπί τινα καιρόν. . . Ὦ ! πόσον θὰ ἤμην εὐτυχὴς ἐὰν ἠδυνάμην νὰ σὲ συνοδεύσω εἰς τὴν ἐνδεχομένην ταύτην ἀποδημίαν σου, πλὴν φεῦ ! αἱ γεροντικαί δυνάμεις μου δὲν θὰ μοὶ τὸ ἐπέτρεπον καὶ οἱ πόδες μου δὲν ἀντέχουσι πλέον, καίτοι εἰς τοὺς πόδας μόνον δὲ ὀφείλεται πολλάκις ἡ ἐπιτυχία τῶν ὅπλων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν εὐθυκρισίαν ἐπίσης καὶ ἡ ἰδική μου εὐθυκρισία εἶναι εὐτυχῶς σώα καὶ ἀκεραία εἰσέτι. Ἄλλως τε, ἀπεφάσισα διὰ πάσης θυσίας νὰ σὲ ἐξαγάγω ὅσον ἔνεστι ταχιον ἀπὸ τῆς δυσαρέστου ταύτης θέσεώς σου πρὸς τελείαν ἱκανοποίησιν τῆς προσβληθείσης τιμῆς σου . . . . . Θὰ χρησιμοποιήσω, ἐὰν δεήσῃ, ὅλας τὰς ὑπολληφθείσας μοι δυνάμεις πρὸς ἐπίτευξιν τούτου.

— Καλέ μου, θεῖε, ἡ ἡλικία σας δὲν σᾶς ἐπιτρέπει, ὡς λέγετε, νὰ προβῆτε εἰς τίποτε. . . ἔχετε ἀνάγκην ἀναπαύσεως καὶ ἡσυχίας. Δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ.

— Σιώπησον. . . Μήπως λοιπὸν θὰ ἀπεφάσιζες νὰ δώσῃς τὴν παραίτησίν σου;

— Ἄ ! Θεέ μου ! ἐρώνητεν ὁ δοὺξ μετ' ἀπέλπιδος φωνῆς. Τίνι τρόπῳ λοιπὸν θὰ ἠδυνάμην νὰ εἴπω εἰς ὅλους, νὰ ἀποδείξω εἰς ὅλους, ναί, εἰς ὅλους τὴν ἀθωότητά μου ; Διὰ ποίου μέσου θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἀπαλλάξῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τοῦ αἴσχους τούτου καὶ νὰ κατορθώσῃ νὰ σιγήσωσι διὰ παντὸς αἱ κακαὶ γλῶσσαι ;

— Ὑπάρχει ἓν μέσον ὅπως κατορθώσῃς τοῦτο. . .

— Καὶ τὸ μέσον αὐτό ;

— Ἐνεργῶν καὶ ἐπιχειρῶν ὅπως ἀναλάμψῃ εἰς τὰ ὄμματα αὐτῶν ἡ ἀλήθεια, καίτοι ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου δὲν εἶμαι ἐπαρκῶς κατηχημένος. . . Δέον

ὅτως γνωρίσω καὶ τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας τῆς διαδικασίας σου ὅσον ἀνάξιαι λόγου καὶ ἂν σοὶ φαίνωνται αἱ λεπτομέρειαι αὗται. Πρέπει νὰ μοὶ ἀφηγηθῇς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τῶν βαρυνουσῶν σε κατηγοριῶν. .. Κατόπιν, θὰ ἐνεργήσωμεν.

Ἡ Ἔμμα ἤτις μέχρι τοῦδε ἠκροᾶτο μετ' αὐξούσης περιεργείας ἠγέρθη αἴφνης ὅπως ἀποσυρθῇ.

Ὁ παραλυτικὸς διά τινος χειρονομίας ἐμποδίσας αὐτήν, ἔσπευσε νὰ τῇ εἰπῇ.

— Μείνετε, δεσποινίς. Πολὺ πιθανὸν βραδύτερον νὰ λάβω ἀνάγκην ὑμῶν διὰ τὸ μέγα ἔργον τῆς ἠθικῆς ἐπανορθώσεως καὶ τῆς δικαιοσύνης τὸ ὁποῖον προτιθέμεθα νὰ ἀναλάβωμεν Ἐὰν ἡ ἱστορικὴ ἐξέλιξις ἣν μέλλετε νὰ ἀκούσητε σᾶς ἐνδιαφέρει πως, θὰ συσκεφθῶμεν πάντες καὶ, καθ' ὅλας τὰς μακρὰς ἑσπέρας τοῦ χειμῶνος τούτου θὰ δυνηθῇ ἕκαστος ἡμῶν νὰ ἐκφέρῃ τὴν ἀτομικὴν γνώμην του.

Εἶτα ἀπευθυνθείς, πρὸς τὸν Ὀράτιον, ἠρώτησεν·

— Ἀνεψιέ μου, ἐπιτρέπεται εἰς τὴν δεσποινίδα Ναθαλιὲ νὰ ἀκροασθῇ τὴν ἐξομολόγησίν σου ;

Ὁ δοὺξ ἔνευσε καταφατικῶς τὴν κεφαλὴν καὶ μετὰ καταφανοῦς λύπης, ἐψιθύρισεν·

— Ναί, βεβαίως. . . ἀλλὰ ἀφοῦ μὲ ἀκροασθῇ ἡ δεσποινὶς Ναθαλιὲ μήπως δὲν θὰ ὑπελείπετο καὶ τίποτε ἄλλο εἰσέτι νὰ μάθῃ ; Οἴμοι ! ἀμφιβάλλω περὶ τούτου!

Καὶ ὁ Ὀράτιος ὑπὸ τῆς ἀβεβαιότητος ταύτης κατατρυχόμενος, δὲν ἠπατατο. Δὲν ἠδύνατο νὰ ἀφηγηθῇ παρὰ ἐκεῖνο μόνον τὸ ὁποῖον ἐγνώριζε.

Πλὴν καὶ αὐτὸς οὗτος δὲν ἐγνώριζε τὰ πάντα !

Εὑρέθη αἰρνιδίως ἐξεσρενδονισμένος ἐν μέσῳ βαθυτάτης ἀβύσσου διότι ἔβλεπεν ἑαυτὸν κατηγορούμενον, φυλακιζόμενον καὶ ὑποβαλλόμενον εἰς ὀδυνηρὰν ἀνάκρισιν.

Καὶ ἡ αὐτὴ ἄβυσσος περιεστοίχιζεν αὐτὸν ὅτε ἠναγκάσθη νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὴν ἐνώπιον τοῦ Πολεμικοῦ συμβουλίου.

Αἱ σκιαὶ ἃς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω εἰσὶ στενῶς συνδεδεμέναι μετὰ τῶν συμβουλίων τῶν ἀποβλεπόντων τὴν δολοφονίαν τοῦ Ζιρόδιας. Ὁ ἀναγνώστης δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ μάθῃ ὑπὸ ποίας παραδόξους καὶ δραματικὰς περιπτώσεις διεπράχθη ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος δολοφονία.

ΙΙΒ'.

Ἡ δούκισσα Δε Βιλεφόρ.

Τίνι τρόπῳ λοιπὸν διεπράχθη ὁ φόνος οὗτος ;

Ἐν μέσῳ ὁποίου λοιπὸν ἀκατανοήτου αἰνίγματος διεδραματίσθη οὗτος, ὅπως μία τοσοῦτον ἀποτρόπαιος κατηγορία ἐξακολουθῇ βαρύνουσα ἐπὶ τῆς ἀμέπτου καὶ ἐναρέτου ψυχῆς τοῦ νεαροῦ ἀνδρός, παρ' αὐτὴν μάλιστα τὴν ἀπονεμηθεῖσαν αὐτῷ χάριν ἐκ μέρους τῶν δικαστῶν του ;

Ὁ δοὺξ Ὀράτιος, πρό τινων ἐτῶν εἶχε παραδοθῇ εἰς τὰς φιληδόνους ἀπολαύσεις τοῦ μεγάλου κόσμου ἐπομένως ἡ οἰκογένεια Βιλεφὸρ κατελήφθη ὑπὸ δικαίου φόβου, ὅταν εἶδεν αὐτὸν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς πατρικῆς περιουσίας ἥτις πρὸς στιγμὴν συνέτεινεν ἵνα ἀποχαυνώσῃ παρ' αὐτῷ τὰ ἔμφυτα καὶ ἐπίκτητα προσόντα τῆς μεγάλης καὶ εὐγενοῦς καρδίας του.

Καὶ πράγματι ἡ περιουσία αὕτη εἶχεν καταστήσει αὐτὸν τόσον σπάταλον καὶ φιλήδονον, ὥστε μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἐτῶν οὐδὲν ἴχνος ὑπελήφθη πλέον ἐκ τῆς πατρικῆς ταύτης κληρονομίας, ἣν ὁλόκληρον σχεδὸν κατεβρόχθισαν ἡ ἀπαράμιλλος καλλονὴ καὶ οἱ ὡραῖοι ὀφθαλμοὶ ἀγγλίδος τινὸς μὶς Ἴνγραμ ὀνομαζομένης καὶ ἥτις τῷ εἶχε ἐμπνεύσει σφοδρότατον ἔρωτα παρὰ τὰς διαμαρτυρίας τοῦ μαρκησίου Βιβαρὲζ καὶ τὰς μητρικὰς νουθεσίας. Καὶ αἱ διαμαρτυρίαι καὶ αἱ νουθεσίαι αὗται θὰ ἦσαν ζωηρότεραι καὶ ἐπιβλητικώτεραι ἔτι ἐὰν ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ δούκισσα ἠδύναντο νὰ ὑποπτευθῶσι τὴν ἀλήθειαν καὶ εἰς ποίαν ἀκαταμάχητον ἰσχὺν εἶχεν ὑποπέσει ὁ νεαρὸς ἀνήρ.

Ἡ μὶς Ἴνγραμ, ἡ παλλακὶς τοῦ Ὀρατίου, δὲν ἦτο ἢ ἁπλοῦν μόνον ὄργανον μεταξὺ τῶν χειρῶν τοῦ πατρὸς Ζιρόδιας, ὄργανον ὅμως φυβερόν, τῇ βοηθείᾳ τοῦ ὁποίου ἡ περιουσία τῶν Βιλεφὸρ κατεβροχθίζετο καὶ ἀπεδεκατίζετο μέχρις ὀβολοῦ ἵνα προστεθῇ ἐπὶ τῶν κεφαλαίων τῆς κολοσσιαίας ἤδη περιουσίας τῶν Ζιρόδιας.

Ἀνὰ πᾶσαν πρωΐαν ὁ γέρων Ζιρόδιας ἀνερχόμενος ἐπὶ τοῦ ὑπερῴου ὅπερ ἐδέσποζε πέριξ τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων καὶ θωπεύων τὴν φαιόχρουν καὶ μακρὰν γενειάδα του, ἠτένιζε μακρόθεν τὴν ἐξοχὴν καὶ τὰς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Βιλεφὸρ ὑπαγομένας γαίας καὶ ἔλεγε καθ' ἑαυτόν.

— Ἡμέραν τινὰ ὅλα αὐτὰ θὰ ἀνήκουν εἰς ἐμέ . . . Ὑπομονὴ μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης !

Ἄλλως τε, ὁ πρεσβύτης Ζιρόδιας ἦτο λίαν πολυμήχανος καὶ ραδιοῦργος ἀνὴρ καὶ ἀπὸ τῆς ἐπαύριον ὅτε ἔμαθε ὅτι ὁ δοὺξ Ὀράτιος εἶχε διὰ παλλακίδα του

τὴν μὶς Ἴνγραμ, ἀνεχώρει διὰ τοὺς Παρισίους κατὰ πρῶτον καὶ διὰ τὸ Λονδῖνον κατόπιν, ἔνθα ἔμελλε νὰ συνεχίσῃ τὰς ἐπὶ τῆς ῥηθείσης παλλακίδος πληροφορίας του.

Ὅτε δὲ ἐπανῆλθεν ἀπὸ τῆς ἀποδημίας του ἐκείνης, εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπαστράπτοντας ἐκ χαρᾶς καὶ τὸ πρόσωπον λίαν φαιδρόν.

Καὶ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ ἀτμοπλοίου περιδιαβάζων, ἐπανελάμβανε καθ' ἑαυτόν·

—Τέλος πάντων, τοὺς κρατῶ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου!

Εἰς Παρισίους μαθὼν τὴν διαμονὴν τῆς ὡραίας ἀγγλίδος, ἥτις κατῴκει κατὰ τὴν ὁδὸν Παντιὲβ, ἔσπευσε εἰς συνάντησιν αὐτῆς.

Καὶ ἀποτόμως σχεδόν, ἄνευ ἑτέρου προοιμίου ὅτε εὑρέθη ἐνώπιόν της, καὶ πρὶν εἰσέτι καθεσθῇ εἰς τὴν ἕδραν ἣν ἐκείνη τῷ ἐδείκνυεν, ἔλαβε τὸν λόγον.

— Δεσποινίς, τῇ εἶπε, ἔρχομαι νὰ σᾶς προτείνω μίαν ὑπόθεσιν καὶ, κατ' ἐξοχήν, νὰ σᾶς προτρέψω νὰ μὴ ἔχητε τὸν ἐλάχιστον φόβον περὶ ἐμοῦ. Ἐγὼ δὲν εἶμαι ποσῶς ὄργανον τῆς ἐξουσίας. Μόλα ταῦτα μάθετε μόνον ὅτι εἰμὶ ἐν γνώσει τῶν διατρεχόντων . . .

— Τῶν διατρεχόντων, κύριε . . . τί ἐννοεῖτε . . . διέκοψεν ἔντρομος ἡ μὶς Ἴνγραμ.

— Ὦ! μὴ ταράττεσθε ποσῶς . . . μήπως δὲν σᾶς εἶπον ἤδη ὅτι δὲν ἔχετε νὰ φοβηθῆτε τίποτε ἐκ μέρους μου . . .

— Ἐξηγήθητε λοιπόν, κύριε.

— Τώρα ἀμέσως, δεσποινίς. Γνωρίζω ὅτι ἐπαπειλεῖσθε νὰ συλληφθῆτε διὰ μίαν κλοπὴν κοσμημάτων ἡ ἀξία τῶν ὁποίων ἀνέρχεται εἰς 25,000 φράγκα, κλοπὴν, διαπραχθεῖσαν ἐν Λονδίνῳ, καὶ ὅτι διὰ κατάχρησιν ἐμπιστοσύνης καὶ αἰτχροκερδείας ἐφυλακίσθητε προηγουμένως δύο ἔτη ἐν Ἀγγλίᾳ. Τέλος πάντων, ἂς ἔλθωμεν εἰς τὸ νόημα . . . Ἰδοὺ τὸ κύριον ζήτημα τῆς ὑποθέσεως ἣν ἔρχομαι νὰ σᾶς προτείνω . . . καὶ τὴν ὁποίαν θὰ μάθετε μὲ δύο μόνον λέξεις . . .

Ἀλλ' ἐνταῦθα ὁ πρεσβύτης ἐδέησε νὰ διακοπῇ, διότι ἡ μὶς Ἴνγραμ ἐλειποθύμησεν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς συγκινήσεώς της.

Εὐθὺς δὲ ὅτε συνῆλθεν εἰς ἑαυτήν, ὁ Ζιρόδιας ἐπηκολούθησε μετὰ πλήρους ἀταραξίας·

— Εἶσθε ἡ παλλακὶς τοῦ δουκὸς Ὁρατίου Δὲ Βιλεφὸρ, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι ὑμεῖς τὸν ἠγαπᾶτε διὰ ἐνδιαφέροντος τοὐλάχιστον τρόπου, δι' ἐρωτικοῦ ἐννοῶ αἰσθήματος. Ὁ σκοπὸς ὑμῶν, ὡς νομίζω, οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέπει ἢ μόνον τίνι τρόπῳ θὰ ἠδύνασθε νὰ ζήσητε ὅτον ἔνεστι πλουσιοπαρόχως ἐν μέσῳ τοῦ μεγάλου κόσμου, τῆς πολυτελείας καὶ τῶν ἀπολαύσεων αὐτοῦ. Εἰς ὅλα ταῦτα δὲν δύναμαι ἢ νὰ ἐπιδοκιμάσω ἁπλῶς τὰς φυσικὰς ὀρέξεις σας. Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως περὶ τῆς ὑποθέσεως ἣν μέλλω νὰ σᾶς προτείνω, ἐπιθυμῶ νὰ μὲ ἀκούσητε μετὰ προσοχῆς . . .

— Ὦ! λέγετε. . . ὁμιλήσατε, λοιπόν, κύριε, καὶ σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι θὰ καταβάλω τὴν μεγαλητέραν προσοχήν.

— Καὶ πρὸ παντὸς ἄλλου, σᾶς συνιστῶ νὰ μὴ ἐκπλαγῆτε, ἐὰν σᾶς φανῇ παράδοξός πως ἡ αἴτησίς μου.

— Ὦ! Θεέ μου! ἀλλὰ περὶ τίνος λοιπὸν πρόκειται;

— Ἐὰν πρὸς τελείαν καταστροφὴν τοῦ δουκὸς Ὁρατίου δὲν ἠθέλετε καταβάλει περισσοτέραν προθεσμίαν τῶν τριῶν ἐτῶν, τότε τὴν ἰδίαν ἡμέραν καθ' ἣν οὗτος θὰ ἀνεκηρύττετο κατεστραμμένος καὶ ὅτε ὁ δοὺξ Ὁράτιος θὰ ἀνέστελλε τὰς πρώτας ὀφειλάς του, τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἡμέραν θὰ λάβητε πρὸς ἀμοιβὴν 100,000 φράγκα.

Ἡ μὶς Ἴνγραμ, ἀποβάσα λίαν ὠχρά, ἔχουσα δὲ τὰ ὄμματα ὑπερμέτρως ἀνεωγμένα καὶ διὰ τῶν λεπτῶν χειρῶν της ἐπιψαύουσα τὴν ἐρυθρόχρουν κόμην της, ἡ μὶς Ἴνγραμ ἐξηκολούθει ἀτενίζουσα ἀσκαρδαμυκτεὶ τὸν ἐνώπιόν της χωρικὸν, ὅστις ὡμίλει οὕτω πως. Ἡ ἀγγλὶς ἦτο πολυμήχανος καὶ ἐπίφοβος γυνὴ, διὸ ἐννοήσασα ταχέως, ἔσπευσε νὰ εἴπῃ·

— Μόνον διὰ 100,000 φράγκα δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ... μὲ καταλαμβάνετε;

— Τότε, ὁρίσατε ὑμεῖς τὸ ποσόν. . . τὴν τελευταίαν σας τιμήν. . . καὶ ἂς μὴ ἐπανέλθωμεν πλέον ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

— Δύναμαι νὰ πράξω τοῦτο ἀντὶ 300,000 φράγκων, ὑπέλαβεν ἡ ἀγγλὶς μετὰ ψυχραιμίας.

— Πολὺ καλά, θὰ ἔχητε λοιπὸν τὸ ποσὸν αὐτό.

Τότε ὁ Ζιρόδιας ἐγερθεὶς ἐχαιρέτισε, καὶ ἀρεὶς τὴν διεύθυνσίν του, ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἴδια

Ἐπανακάμψας εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα ἐπὶ ὁλόκληρον τριετίαν δὲν ἐξῆλθεν πλέον, ἀλλὰ, καθ' ὅσον προσήγγιζεν ἡ ὁρισθεῖσα προθεσμία τόσον τὸ ἄγριον μειδίαμά του καθίστατο βλοσυρώτερον ὁσάκις ἀνερχόμενος ἐπὶ τοῦ ἐξώστου τοῦ ὑπερῴου ἐθεᾶτο μακρόθεν τὸν ἐξοχικὸν γήλοφον ἔνθα τῷ ἐφαίνετο περιϊπτάμενον τὸ φάσμα τοῦ προπάτορός του.

Ἡμέραν δὲ τινὰ ἀφίκετο τὸ ἑξῆς λακωνικὸν ἐπιστόλιον: «Ἔλθετε!»

Τὸ ῥηθὲν ἐπιστόλιον προήρχετο ἐκ μέρους τῆς μὶς Ἴνγραμ.

Ὁ δοὺξ ἦτο κατεστραμμένος.

Τότε ὁ πρεσβύτης ἀνεχώρησεν ἐσπευσμένως.

Ἡ παλλακὶς μαθοῦσα τὴν ἄριξίν του, κατηυθύνθη εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐνῷ διέμενεν ὁ Ζιρόδιας.

Ὁ Ὁράτιος εἶχε κατασπαταλήσει πράγματι ὁλόκληρον τὴν πατρικὴν περιουσίαν κατὰ τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἀγγλίδος. Ἄλλως τε καὶ αὐτὸς οὗτος ἦτο ἤδη ἐν γνώσει τούτου.

Ὁ δοὺξ εἶχε πράγματι ἀναστείλει τὰς ὀφειλάς του, αἵτινες ἦσαν οὐ μόνον ὑ-

πέρογκοι ἀλλὰ καὶ πολυάριθμοι.

Τὸ βαλάντιόν του, ἐξηντλήθη τέλεον σχεδόν.

— Πολὺ καλά, εἶπε τότε ὁ γέρων Ζιρόδιας καθ' ἑαυτόν. Τώρα ἐμπρός! κύριε Βιλεφὸρ, τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν θὰ τὴν διακανονίσωμεν ἡμεῖς οἱ δύο καὶ οὐχὶ ἄλλος!

Εἶτα ἀφοῦ ἔδωκεν εἰς τὴν μὶς Ἴνγραμ 300 γραμμάτια τῶν χιλίων φράγκων, τῇ εἶπε.

— Ἐπὶ τοῦ παρόντος δότε μοι μίαν ἀπόδειξιν παραλαβῆς.

Τούτου γενομένου καὶ ὅτε τὰ πάντα εὑρέθησαν ἐν τάξει, ὁ πρεσβύτης ἠσπάσθη φιλοκάλως τὰς χεῖρας αὐτῆς καὶ ἡ ἀγγλὶς δὲν ἐπανεῖδε πλέον τὸν γενναιόφρονα δωρητήν της. Μετὰ παρέλευσιν δὲ ἑνὸς ἔτους ἡ μὶς Ἴνγραμ διὰ τῆς ἐκπάγλου καλλονῆς της εἶχε τρώσει τὴν καρδίαν ἑτέρου ἀνδρός. Ὁ δοὺξ Βιλεφὸρ μαθὼν τὴν ἀπιστίαν τῆς περιλημένης αὐτοῦ γυναικός, προσκαλέσας εἰς μονομαχίαν τὸν ἀντεραστήν του, ἐτραυμάτισεν αὐτὸν θανασίμως. Ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐλάμβανε κακὸν ροῦν διὸ ὅπως λησμονηθῇ ἐπί τινα καιρὸν, ὁ Ὀράτιος ἠναγκάσθη νὰ μετατεθῇ εἰς ἕτερον σύνταγμα ἤτοι ἐκ τῆς Κομπιένης ἔνθα ἦτο ἀπεσταλμένος εἰς Νάντην.

Ὅταν ἀφίκετο ἐκεῖ ἦτο τέλεον τεθεραπευμένος ἐκ τοῦ σφοδροῦ πάθους του.

Καὶ ὅταν, κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἐλευθερίας του, ἔδραμεν εἰς Βιλεφὸρ, κατέπεσε γονυπετὴς πρὸ τῶν ποδῶν τῆς μητρός του καὶ χύνων πικρὰ δάκρυα τῇ ἔλεγε·

— Ὦ! μῆτέρ μου, συγγνώμην, συγγνώμην, σοὶ ὁρκίζομαι ὅτι τὰ πάντα ἐτελείωσαν πλέον καὶ ὅτι δὲν θὰ ἐπαναλάβω ποτὲ πλέον τὴν πρώην ἄσωτον ζωήν μου.

Καὶ ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν. Ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ συναισθανόμενος μετὰ πικρᾶς μεταμελείας καὶ τύψεων συνειδότος τὸν φιλήδονον βίον του ἐξεπλήρωτε κατὰ γράμμα τὴν πρὸς τὴν μητέρα του δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν. Ἐν μέσῳ λίαν δραστηρίας καὶ ἐπιπόνου ἐργασίας ἤρξατο ζητῶν τὴν λήθην τῶν νεανικῶν σφαλμάτων του καὶ τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν ἀέργων ἐτῶν ἅτινα τοσοῦτον ἀχαλινώτως καὶ ἐπιματαίῳ εἶχε διαθέσει.

Ἀλλ' ἄνωθεν τοῦ ὑπερῴου ὁ Ζιρόδιας ἐξηκολούθει ἀγρυπνῶν καὶ καιροφυλακτῶν τὴν πρώτην ἐμφανιζομένην εὐνοϊκὴν περίστασιν.

Καὶ διὰ τῆς τυλώδους χειρός του θωπεύων τὴν μακρὰν γενειάδα του, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν.

— Εἶναι πολὺ ἀργά!

Ὁ γέρων Ζιρόδιας ἐπεφόρτωσεν ἐν Παρισίοις πεπειραμένον δικηγόρον ὅπως ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τῶν πιστωτικῶν τοῦ κ. Βιλεφὸρ καὶ ὅπως ἐξαγοράζῃ αὐτὰς εὐθὺς ὅτε θὰ ἐπαρουσιάζετο εὐνοϊκὴ περίστασις. Τοῦτο δὲ δὲν διήρκεσεν ἢ ἐπὶ ἓξ μόνον μῆνας, διότι οἱ πιστωταὶ ἐγνώριζον ἤδη τὴν θέσιν τοῦ ἀπέλπιδος νέου.

Τότε, ὁ Ζιρόδιας ἐμφανισθεὶς ἡμέραν τινὰ ἐνώπιον ὅλων τῶν πιστωτῶν, ἀνεδέχθη αὐτὸς νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη τοῦ Βιλεφόρ.

Οἱ πιστωταὶ ἐδέχθησαν.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ Ζιρόδιας ἦτο ὁ ἀπόλυτος κύριος. Κατεῖχεν ἤδη ἐπέκεινα τῶν 400,000 φράγκων πιστωτικὰς ἐπ' ὀνόματι τοῦ Βιλεφόρ. Ἦτο βέβαιος ὅτι εἶχεν ἐπέλθει ἤδη ἡ τοσοῦτον ἀναγωνίως ἀναμενομένη ὑπ' αὐτοῦ στιγμὴ, καθ' ἣν θὰ ἠδύνατο νὰ πλήξῃ θανασίμως τὸν δοῦκα ἀτιμάζων καὶ καταστρέφων αὐτὸν ἠθικῶς.

Εἰς τὴν ἔπαυλιν ὅμως ἦσαν ἐν ἀγνοίᾳ τῶν διατρεχόντων, ἅτε τοῦ δουκὸς μὴ εἰπόντος εἰς κανένα περὶ τῶν λεπτομερειῶν τῆς ὑποθέσεώς του. Ὅτε λοιπὸν ἀφίκετο ἡ πρώτη κλῆσις τοῦ Ζιρόδιας, ὅτε λέγομεν, ἡ μηχανορραφία αὕτη τοῦ κατόχου τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων ἐγνώσθη ἀναφανδὸν καὶ ἐπισήμως, τότε ἡ οἰκογένεια Βιλεφὸρ κατελήφθη ὑπὸ φοβερᾶς ἐκπλήξεως καὶ ἀπεριγράπτου τρόμου διότι ἔβλεπε ἑαυτὴν κατεστραμμένην.

Καὶ μόλα ταῦτα κατόπιν ὅλων αὐτῶν ἡ καταστροφὴ δὲν εἶχεν ἐπέλθει τε εἰσέτι.

Ὑπελείπετο ἡ περιουσία τοῦ Ρολάνδου, ἣν οὐ μόνον ἡ δούκισσα δὲν ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ, ἀλλ' οὔτε αὐτὸς οὗτος ὁ Ρολάνδος, ἐπειδὴ ἦτο ἀνήλιξ. Ἡ ἰδιοκτησία ὅμως τῶν Βιλεφόρ, ἥτις παρέμεινεν ἄθικτος σχεδόν, ἐνηποθηκεύθη. Καὶ ἐπειδὴ αὕτη ἀπέβη ἀνεπαρκὴς πρὸς ἀπότισιν τῶν χρεῶν, ὁ μαρκήσιος Βιλαρὲζ ἐπλήρωσε τὸ ὑπόλοιπον.

Κατὰ τὸν μῆνα ὀκτώβριον, κατόπιν μεγάλων θυσιῶν καὶ ἀλλεπαλλήλων στερήσεων, ἠδυνήθησαν ἐπὶ τέλους νὰ νομίσωσιν ἑαυτοὺς σωθέντας ἐκ τῆς οἰκονομικῆς ἐκείνης κρίσεως.

Καὶ τὴν πρωΐαν κυριακῆς τινος, ὁ δοὺξ Ὀράτιος ἀφιχθεὶς ἐκ Νάντης ὅπως διέλθῃ τὴν ἡμέραν εἰς Βιλεφὸρ, ἀνεχώρησε πεζῇ φέρων ὑπὸ μάλης ὀγκώδες χρηματοφυλάκιον, προτιθέμενος νὰ κατευθυνθῇ εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς μετὰ τοῦ Ζιρόδιας ὑποθέσεώς του.

Ἐπειδὴ δὲ, ἐκ Νάντης τὴν προτεραίαν εἶχε τηλεγραφήσει, ὁ Ζιρόδιας ἦτο ἐν γνώσει τούτου.

Ὁ πρεσβύτης Ζιρόδιας ὅτε ἔλαβε τὸ τηλεγράφημα τοῦ Ὀρατίου ἐπίστευσεν εἰς πᾶν ἄλλο ἢ εἰς τὸ ἀπροσδόκητον ὅσον καὶ ἐσπευσμένον τῆς ἐκκαθαρίσεως ταύτης. Ἦτο βέβαιος σχεδὸν ὅτι ὁ δοὺξ Βιλεφὸρ μὴ εὑρίσκων οὐδὲν ἴχνος δανειστοῦ θὰ ηὐτοκτόνει ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀπελπισίας του, καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐπίσκεψιν τοῦ νεαροῦ ἀνδρὸς τὴν ἀπέδιδεν εἰς ἀπονενοημένον τι διάβημα ἀποβλέπον τὴν αἴτησιν προθεσμίας τινὸς πρὸς ἀπότισιν τῶν ὀφειλομένων ἢ ὅτι θὰ ἔβλεπεν αὐτὸν γονυπετῆ ἐνώπιόν του καὶ ἐκλιπαροῦντα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ πράγματι ἐπρόκειτο περὶ τούτου, τότε ὁ πρεσβύτης εἶχεν ἀμετάθετον τὴν ἀπόφασιν νὰ φανῇ ἀμείλικτος καὶ ἀδησώπητος.

Ὅταν λοιπὸν ἀπὸ τοῦ παραθύρου τοῦ γραφείου του, εἶδεν αἴρνης ἐρχόμενον τὸν δοῦκα Βιλερὸϲ κατελήφθη ὑπὸ νευρικῆϲ ἐξάψεωϲ. Ἡ θέα πρὸ πάντων τοῦ χρηματοφυλακίου τῷ ἔπληξε καιρίωϲ τὴν καρδίαν.

Ἠγέρθη ἀποτόμωϲ ἀπὸ τοῦ γραφείου ἔχων συνεσπασμένουϲ τοὺϲ δακτύλουϲ καὶ διὰ φωνῆϲ ὑποκώφου διηρωτήθη·

— Μήπωϲ λοιπὸν ἔρχεται νὰ μὲ πληρώϲῃ ;

Μετὰ πεντάλεπτον δὲ πάροδον οἱ δύο ἔχθροὶ εὑρίϲκοντο ἀντιμέτωποι ἀλλήλων.

Ὁ Ζιρόδιαϲ ἐφαίνετο τεταραγμένοϲ κατά τι, ἐνῷ ὁ δοῦξ, εἶχε τὸ βλέμμα ἀπαθὲϲ καὶ περιφρονητικόν.

Ὁ Ὁράτιοϲ ἐχαιρέτησε δι' ἐλαφρᾶϲ τῆϲ κεφαλῆϲ ὑποκλίϲεωϲ, ἔλαβε μόνοϲ του μίαν ἕδραν, ἐκαθέσθη ἐκ τοῦ ἄλλου μέρουϲ τοῦ γραφείου, στρέφων τὰ νῶτα πρὸϲ τὸ παράθυρον, ἀντικρὺ τοῦ Ζιρόδιαϲ καὶ καταθέτωϲ ἐπὶ τοῦ γραφείου τὸ χρηματοφυλάκιόν του, ὑπέλαβε μετὰ καταφανοῦϲ ψυχραιμίαϲ.

— Ἂϲ διακανονίϲωμεν, ἐὰν ἀγαπᾶτε, τὰϲ ὑποθέϲειϲ μαϲ. . . καὶ ἂϲ τελειώνωμεν αὐτὰϲ ἅπαξ διὰ παντόϲ. . . Θέλετε ;

— Ἔρχεϲθε λοιπόν ; Ἐπιθυμεῖτε λοιπόν ; . . .

— Ἐπιθυμῶ νὰ μὴ ἀκούω πλέον ἀπαγγελλόμενον τὸ ὄνομά ϲαϲ, νὰ ἀπαλλαχθῶ διὰ παντὸϲ πλέον ἐκ τῶν ραδιουργιῶν ϲαϲ. . . Μὲ καταλαμβάνετε ;

— Ἔρχεϲθε νὰ πληρώϲητε ! νὰ πληρώϲητε ! ἐψέλλιϲεν ὁ γηραιὸϲ χωρικόϲ.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν κατέπεϲεν ὡϲ ἄμορφοϲ ὄγκοϲ ἐπὶ τῆϲ ἕδραϲ του, ἔχων τὸ μέτωπον περίρρυτον ἱδρῶτοϲ καὶ ὡϲεὶ ὑπὸ ϲκοτοδύνηϲ καταληφθεὶϲ ἐνώπιον τῆϲ καταρρεύϲεωϲ ταύτηϲ τοῦ ὀνείρου του, ὅπερ ἐβαυκάλιϲεν αὐτὸν καθ' ἅπαϲαν τὴν ζωήν του.

— Θὰ ἔλεγέ τιϲ ὅτι τοῦτο ϲᾶϲ ἐμποιεῖ φόβον ; ἠρώτηϲεν ὁ Ὁράτιοϲ μετὰ τῆϲ αὐτῆϲ πάντοτε ἀπαθείαϲ.

Ἀλλ' ὁ γέρων, ὅϲτιϲ εἶχεν ἀνακτήϲει ἤδη τὴν διαύγειαν τοῦ πνεύματοϲ, ἐξηκολούθηϲε·

— Πράγματι, εἶχον καταληφθῆ ὑπὸ μεγάληϲ ϲυγκινήϲεωϲ. . . Μὰ τὴν πίϲτιν μου ϲᾶϲ διαβεβαιῶ, ἄνευ ὅρωϲ ὀπιϲθοβουλίαϲ τινὸϲ καὶ χωρὶϲ νὰ ἔχω ϲκοπὸν νὰ ϲᾶϲ προπηλακίϲω, ἐγὼ ἐνόμιζον τὰ χρήματά του ἀπολεϲθέντα διὰ παντόϲ. . . Ἄλλωϲ τε ἐπειδὴ τὸ ποϲὸν ἐκεῖνο δὲν ἦτο εὐκαταφρόνητον, ἑπομένωϲ ἀξίζει βεβαίωϲ τὸν κόπον νὰ τὸ κλαύϲῃ τιϲ . . . Εἰϲ τὸ ἀπρόοπτον λοιπὸν καὶ ἀπροϲδόκητον τῆϲ εἰδήϲεωϲ δὲν δύναμαι ἢ νὰ φαίνωμαι ἔκπληκτοϲ καὶ περιχαρὴϲ ϲυγχρόνωϲ.

Ὁ γηραιὸϲ ἀνὴρ ἀνοίξαϲ τὸ χρηματοκιβώτιόν του ἐξήγαγεν ἐκεῖθεν ὀγκώδη δικογραφικὸν φάκελλον, ὅϲτιϲ ἦτο ὁ τοῦ Ὁρατίου. Εὐθὺϲ δὲ ὅτε ἀνέῳξε αὐτόν, τότε, ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον ὥραν ἀμφότεροι κεκυφῶτεϲ ἐπ' αὐτοῦ ἐξήταϲαν ὅλα τὰ ἐντὸϲ αὐτοῦ ἐγκεκλειϲμένα ἔγγραφα.

Τούτου γενομένου, ὁ Ζιρόδιαϲ ἀνεγείραϲ τὴν κεφαλὴν, ὑπέλαβεν·

— Ὡϲ βλέπετε, προϲτιθεμένων τῶν πάντων, ἐξαιρέϲει τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι εἰϲέτι ἀρκούντωϲ μεγάλα, μοὶ ὀφείλετε τετρακοϲίαϲ εἴκοϲι χιλιάδαϲ φράγκα. Τώρα, δὲν ἔχετε νὰ πληρώϲητε παρὰ μόνον τὸ ποϲὸν αὐτὸ, ὅϲον ἀφορᾷ δὲ διὰ τὰ ἔξοδα, ϲᾶϲ τὰ δωρῶ.

— Ὄχι. Θὰ πληρώϲω καὶ τὰ ἔξοδα.

— Ὅπωϲ ἀγαπᾶτε. Καὶ τὸ ποϲὸν αὐτὸ εὑρίϲκεται ἐντὸϲ τοῦ χρηματοφυλακίου τούτου; ἠρώτηϲεν ὁ γέρων δακτυλοδεικτῶν τὸ κομψὸν χρηματοφυλάκιον τοῦ δουκόϲ.

— Ναί.

— Ἀκέραιον ;

— Ναί, ἀκέραιον. Δὲν λείπει οὔτε ἓν ϲαντίμιον. Ἑτοιμάϲατε τὴν ἀπόδειξιν.

Ὁ Ζιρόδιαϲ ἐγερθεὶϲ καὶ πληρώϲαϲ τὴν καπνοϲύριγκά του δι' ἀφθόνου καπνοῦ, διηυθύνθη πρὸϲ τὸ ἠνεῳγμένον παράθυρον καὶ ἐκεῖ καθεϲθεὶϲ ἤρξατο ἀποθαυμάζων τὴν ἐκτεινομένην ἐνώπιόν του περιγραφικὴν θέαν τῆϲ ἐξοχῆϲ.

Ὁ δοῦξ ἀφοῦ περιέμενεν ἐπὶ πέντε λεπτὰ, ὑπὸ ἀνυπομονηϲίαϲ καταληφθεὶϲ, ἐφώνηϲεν·

— Δὲν μὲ ἐννοήϲατε λοιπόν ; Ϲᾶϲ ἐζήτηϲα μίαν ἀπόδειξιν παραλαβῆϲ . . . . Ἡ ὑπόθεϲιϲ αὕτη δέον νὰ διακανονιϲθῇ ἅπαξ διὰ παντόϲ ! . . . .

Ὁ Ζιρόδιαϲ ἔχων τὴν καπνοϲύριγκα ἐπὶ τῶν χειλέων πάντοτε, ἐϲτράφη, καὶ διὰ κυνικῆϲ ὅλωϲ ἀπαθείαϲ, ἐπεῖπεν·

— Μὰ τὴν πίϲτιν μου, ϲᾶϲ διαβεβαιῶ, ὅτι δὲν θὰ ϲᾶϲ δώϲω τίποτε . . . . .

Ὁ δοῦξ ἠγέρθη ἀποτόμωϲ. Ἤδη προέβλεπε κίνδυνόν τινα, χωρὶϲ νὰ δύναται εἰϲέτι νὰ διαγνώϲῃ τὴν φύϲιν αὐτοῦ. Ὁ γέρων διατηρῶν ὅλην τὴν ψυχραιμίαν του, δὲν τῷ ἄφηκε τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν ὅπωϲ λάβῃ τὸν λόγον.

— Ναί, δὲν θὰ ϲᾶϲ δώϲω τὴν ἀπόδειξιν αὐτὴν, διότι ὁ τρόποϲ οὗτοϲ τῆϲ πληρωμῆϲ τοῦ ὀφειλομένου μοι ποϲοῦ μοὶ ἀπαρέϲκει . . . . εἶναι προϲβλητικόϲ . . . . Δὲν ῥίπτει τιϲ τὰ τραπεζητικὰ γραμμάτιά του τόϲον ἀγοραίωϲ καθ' ἑνὸϲ Ζιρόδιαϲ. Ἐπιμένω ὅπωϲ ἡ πρᾶξιϲ ἐκτελεϲθῇ ϲυνῳδὰ τῶν νομίμων διατυπώϲεων. Ἡ μήτηρ ϲαϲ εἶναι μεγάλη κυρία καὶ, ἔχουϲα τὸ εὐτύχημα νὰ ἐκτιμᾶται ὡϲ ἀξιάγαϲτοϲ καὶ νουνεχὴϲ γυνὴ, θὰ ἠδύνατο κάλλιον ὑμῶν νὰ κρίνῃ τὴν ὑπ' ἐμοῦ ἀποδοθεῖϲαν ὑπηρεϲίαν μὴ ἀφίνουϲα τὴν ὑπογραφήν ϲαϲ νὰ διατυμπανιϲθῇ πανταχοῦ. Εἰϲ τὴν κυρίαν λοιπὸν Δε Βιλερὸϲ ἐπιθυμῶ νὰ ἀναθέϲω τὴν διεκπεραίωϲιν τῆϲ ὑποθέϲεωϲ ταύτηϲ. . . Ἐπαναλαμβάνω δὲ ὅτι τοῦτο εἶναι ἁπλῶϲ ἓν ἐθιμοτυπίαϲ ζήτημα ἢ ἐὰν θέλετε ζήτημα ἰδιοτροπίαϲ καὶ τίποτε ἄλλο.

— Καὶ πρὸϲ τί νὰ ἐνοχλήϲωμεν τὴν μητέρα μου ;

— Ϲᾶϲ εἶπον ὅτι εἶναι ἰδιοτροπία ἀτομικὴ καὶ ϲᾶϲ ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἐμμένω εἰϲ τὴν ἰδέαν μου ταύτην.

Ϲυμπτύξαϲ δὲ τὰ ἔγγραφα, τὰ εἰϲήγαγεν ἐντὸϲ τοῦ δικογραφικοῦ φακέλλου καὶ

ἐγκλείσας τὸν φάκελλον εἰς τὸ χρηματοκιβώτιον ἀπώθησεν ἐκ νέου τὴν βαρεῖαν αὐτοῦ θύραν.

— Σᾶς λέγω δὲ, κύριε Βιλερὸϛ, ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ τελευταία μου λέξις.

Δι' ἄνθρωπον, οἷος ἦτο ὁ Ζιρόδιας, ἡ ἀλλόκοτος αὕτη στάσις ἦτο πλέον ἢ βέβαιον ὅτι ἐνέκρυπτε μίαν παγίδα. Εἰς τί λοιπὸν ἀπέβλεπεν ἡ αἴτησις αὕτη; Ὑπὸ ποίου ἐνδιαφέροντος κινούμενος ἠθέλησε λοιπὸν νὰ ἔλθῃ εἰς συνέντευξιν μετὰ τῆς δουκίσσης;

— Καὶ ἐὰν ἡ μήτηρ μου ἀπεποιεῖτο; ἠρώτησεν ὁ δοὺξ.

— Δὲν θὰ ἀποποιηθῇ.

— Ἡ κυρία Δε Βιλερὸϛ θὰ κατέχηται ὑπὸ τῆς αὐτῆς οἴας καὶ ὑμεῖς ἀνυπομονησίας ὅπως ἴδῃ ἀποπερατουμένην ὅσον ἔνεστι τάχιον τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν.

— Ἡ μήτηρ μου δὲν δύναται νὰ εἶναι ἐν πλήρει γνώσει τῶν λογιστικῶν τούτων ζητημάτων.

— Τὰ λογιστικὰ ζητήματα εἰσὶν ὅλα ἐν τάξει, ἐπομένως δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ τὰ διαμφισβητήσῃ. Δὲν ὑπολείπεται οὐδὲν ἄλλο ἢ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἀπότισις τῶν τετρακοσίων εἴκοσι χιλιάδων φράγκων, καὶ ἀφ' ἑτέρου, ἡ παραλαβὴ τῆς ἀποδείξεως. Βλέπετε λοιπὸν ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι ἁπλούστατον.

— Ἡ μήτηρ μου δὲν θὰ ἔλθῃ.

— Σᾶς παρακαλῶ μόνον νὰ τῇ ἀναφέρητε περὶ τῆς αἰτήσεώς μου ταύτης καὶ τίποτε ἄλλο.

— Θὰ τῇ ἀναφέρω τὴν αἴτησίν σας.

Ὁ νεαρὸς ἀνὴρ ἀπέβη τὰ μάλα ἀνήσυχος. Ἐν τῷ ἀγρίῳ καὶ ἀπαστράπτοντι βλέμματι τοῦ γέροντος Ζιρόδιας, οὐδὲν ἄλλο ἠδυνήθη νὰ διαγνώσῃ ἢ παράδοξόν τινα ὑπεροψίαν καὶ καταφανεστάτην ἀπειλήν.

— Ἐν ποιαύτῃ περιπτώσει, ὑπέλαβεν ὁ δοὺξ, ἀναγκάζομαι νὰ συνοδεύσω τὴν μητέρα μου.

— Εἶσθε ἐλεύθερος νὰ πράξητε ὅτι θέλετε!

Ἀλλ' ὁ χωρικὸς προσέθηκεν αἴφνης διὰ τόνου προδιδόντος τελείαν ἀδιαφορίαν·

— Ἐὰν ἡ μήτηρ σας συγκατανεύσῃ εἰς τοῦτο, τότε θὰ ἐθεώρουν μέγα εὐτύχημα ὑποδεχόμενος καὶ τοὺς δύο ἡμᾶς.

Ὁ δοὺξ ὅμως κατεπλήχθη μεγάλως εἰς τὰς τελευταίας λέξεις τοῦ πρεσβύτου. Προσεγγίσας τὸν Ζιρόδιας, ὅστις ἐξηκολούθει καπνίζων πάντοτε, καὶ στηρίξας τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς ῥάχεώς του, ὑπέλαβεν·

— Κύριε Ζιρόδιας, εἶμαι βέβαιος ὅτι παρασκευάζετε καθ' ἡμῶν νέαν ἀτιμίαν, ἀφοῦ οὐδεὶς ἀποχρῶν λόγος ὑφίσταται ὅπως μὴ τελειώσωμεν τώρα ἀμέσως τὴν μεταξὺ ἡμῶν ὑφισταμένην ὑπόθεσιν. . . Ἄ! ἐὰν πράγματι ὀνειροπολῆτε ἀτιμίαν τινὰ κατὰ τῆς μητρός μου, ἄ! τότε προφυλάχθητε, προφυλάχθητε! διότι ἐγὼ σᾶς μισῶ ἤδη διὰ ὅλων τῶν δυνάμεων τῆς καρδίας μου!

Ὁ Ζιρόδιας δι' ἀποτόμου κινήσεως ἀπαλλαχθεὶς ἀπὸ τῆς χειρὸς τοῦ δουκὸς καὶ ἀπορρίψας διὰ τῆς ἄκρας τοῦ δακτύλου τὴν τέφραν τῆς καπνοσύριγγός του, κατέθεσεν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ γραφείου καί, μετὰ βραχεῖαν σιωπὴν ἐφώνησεν·

— Ὦ ! εἶναι ἀληθὲς λοιπὸν πᾶν ὅ,τι μᾶς λέγετε ! Ἐπιβουλεύομαι ἀτιμίαν κατὰ τῆς μητρός σας, ἐγώ ! Ἄ ! πᾶ ! χαριεντίζεσθε ἀναμφιβόλως, κύριε δούξ ! Ἡ μήτηρ σας εἶναι μία ἁγία γυνή . . . καὶ ὁπωσδήποτε θὰ ἐτόλμα νὰ προσβάλλῃ τὴν ἄσπιλον τιμήν της αἱ χεῖρές του θὰ κατεκλίοντο ὑπὸ τὸ κράτος τῆς φοβερᾶς ταύτης ἱεροσυλίας . . . Σᾶς εἶπον ἤδη ὅτι ἐὰν ἐγὼ ζητῶ νὰ διεκπεραιώσω τὴν ὑπόθεσιν μετὰ τῆς μητρός σας τοῦτο ὀφείλεται εἰς μίαν ἰδιοτροπίαν.... καὶ ἔστε βέβαιος ὅτι δὲν προπαρασκευάζω κἀμμίαν παγίδα.

Καὶ ἀνεγείρων τοὺς ὤμους, μὴ τολμῶν ὅμως νὰ ἀτενίσῃ τὸν ἀξιωματικόν, προσέθηκεν·

— Ἄλλως τε, μήπως δὲν θὰ εἶσθε ἐκεῖ καὶ ὑμεῖς ; Μήπως δὲν θὰ τὴν συνοδεύσητε ;

Ὁ δούξ, κατόπιν δισταγμοῦ, τῷ ἔτεινε τὰς χεῖρας, εἰπών·

— Διὰ πᾶν ὅ,τι ἐτόλμησα νὰ ὑποπτευθῶ ἀναφορικῶς περὶ τῆς μητρός μου, σᾶς παρακαλῶ νὰ μοὶ παραχωρήσητε τὴν συγγνώμην σας διὰ τοὺς λίαν αὐστηροὺς λόγους μου . . . .

Ὁ πολιὸς ἀνὴρ ἐποιήσατο χειρονομίαν περιφρονητικὴν καὶ μετὰ βραχεῖαν πάροδον ἐπηκολούθησε·

— Ὦ ! μὴ μὲ ζητεῖτε συγγνώμην διὰ πᾶν ὅ,τι εἴπετε . . . Μήπως δὲν γνωρίζω καταλεπτῶς τὸ κατ' ἐμοῦ μῖσός σας ; Ἄλλως τε μήπως καὶ ἐγὼ αὐτὸς δὲν σᾶς μισῶ ; Τὸ πρᾶγμα εἶναι πασίγνωστον ὥστε δὲν δύναταί τις βεβαίως νὰ τὸ φυλάττῃ μυστικόν . . . . Ἐν τῷ ἐπανιδεῖν λοιπόν . . .

Ἀλλ' ὁ δοὺξ δὲν ἔλαβε τὴν χεῖρα ἣν τῷ ἔτεινεν ὁ Ζιρόδιας.

Ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ μόνον τῆς θύρας ἀντήλλαξαν ἓν τελευταῖον βλέμμα δισπιστίας καὶ ὁ Ὁράτιος ἀπεμακρύνθη βραδέως.

Εἰς τὴν ἔπαυλιν Βιλεφὸρ, ἡ δούκισσα ἰδοῦσα τὸν υἱόν της μακρόθεν, ἔδραμεν εἰς προϋπάντησίν του.

— Τέλος πάντων, εἶπεν αὕτη, ἡ ὑπόθεσις ἐτελείωσεν, δὲν ἔχει οὕτω, υἱέ μου ;

— Ὄχι !

— Θεέ μου, τί ὑπελήφθη λοιπὸν εἰσέτι ;

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ζητεῖ εἰς ὑμᾶς νὰ ἐγχειρίσῃ ὅλα τὰ ἀφορῶντά μοι ἔγγραφα, εἰς τὰς χεῖράς σας μόνον θέλει νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν ἀπόδειξιν τὴν μέλλουσαν νὰ μᾶ. ἀπαλλάξῃ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας μας . . .

— Καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς θέλει νὰ ἴδῃ ἐμὲ, ἐμέ ; ἠρώτησε διὰ κραυγῆς ἣν ἀπέπνιγεν ὁ τρόμος.

— Μάλιστα, ὑμᾶς !

ἐβάδιζον παραπλεύρως ἀλλήλων. Ἡ δούκισσα ἐδράξατο τοῦ βραχίονός του. Ὁ υἱὸς ἠσθάνθη ὑποτρέμοντα τὸν βραχίονα τῆς μητρός του.

— Μὴ φοβεῖσθε ποσῶς τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν μῆτέρ μου, εἶπεν ὁ δοὺξ θωπεύων τὴν χεῖρά της. Δὲν θὰ σᾶς ἀφήσω νὰ τὸν ἐπισκεφθῆτε μόνη . . . θὰ σᾶς συνοδεύσω ἐγώ. . . .

Νέον σφοδρὸν ῥῖγος διέσεισεν αὐτὴν αἰφνιδίως . . .

Καὶ διὰ φωνῆς συγκεκινημένης ἂν προσεπάθησε νὰ καταστήσῃ εὐδιάκριτον καὶ περιφρονητικὴν ἐνταυτῷ πρὸς ἑαυτὴν τὴν φράσιν:

— Θὰ ὑπάγω . . . ναί, θὰ ὑπάγω, ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ μὲ συνοδεύσῃς . . . θὰ ὑπάγω . . . μόνη!

Εἰς τὴν ἁπλῆν ταύτην λέξιν ὁ δοὺξ ἀνεσκίρτησε.

Ἤδη ἤρξατο ἀναμιμνησκόμενος μετὰ σπουδῆς πᾶν ὅ,τι πρὸ ὀλίγου εἰσέτι τῷ εἶχεν εἰπεῖ ὁ Ζιρόδιας.

Ναί, μήπως ὁ Ζιρόδιας δὲν ἐφάνη προβλέπων ὅτι ἡ κυρία Δε Βιλεφὸρ δὲν θὰ ἐδέχετο νὰ λάβῃ ὡς συνοδὸν τὸν υἱὸν αὐτῆς;

Καὶ πράγματι ὁ πρεσβύτης δὲν εἶχεν ἀπατηθῆ.

Ὑπὸ ὁποίων λοιπὸν λόγων ἐμφορούμενος ἐτόλμησε οὐ μόνον νὰ πιστεύσῃ τοῦτο ἀλλὰ καὶ νὰ φανῇ πεπεισμένος διὰ τὴν ἀποποίησιν ταύτην;

Καίτοι δὲ ἐξεπλάγη μεγάλως διὰ τὸ ἀλλόκοτον τῆς συμπτώσεως ταύτης, οὐχ ἧττον τρέφων ἀπεριόριστον σέβας πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, δὲν ἠθέλησε νὰ ἐκφέρῃ οἱανδήποτε παρατήρησιν.

Πᾶν δὲ ὅ,τι δὲν ἠδύνατο νὰ διαλάθῃ τῆς προσοχῆς αὐτοῦ, ἦτο ἡ παράδοξος συγκίνησις ὑφ' ἧς κατελήφθη ἡ δούκισσα.

Ἡ δυστυχὴς μήτηρ δὲν ἐτόλμα νὰ ἀνεγείρῃ τὰ ὄμματα ἐπὶ τοῦ υἱοῦ της καὶ ὅπως ἀπομακρυνθῇ αὐτοῦ ἐπροφασίσθη ἡμικρανίαν.

Ὁ δοὺξ τῇ ἐνεχείρισε τὸ χρηματοφυλάκιον μετὰ τῶν χρημάτων τῶν προορισμένων πρὸς ἐξαγορὰν ὅλων τῶν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ζιρόδιας εὑρισκομένων πιστωτικῶν.

Ἡ μήτηρ ἔλαβε τὸ χρηματοφυλάκιον μετὰ καταφανοῦς φρίκης.

Ὁ δοὺξ προσέθηκε μόνον·

— Ἐντὸς αὐτοῦ, μῆτέρ μου, θὰ εὕρητε τὸν κατάλογον ὅλων τῶν ἐγγράφων, ἅτινα θέλει σᾶς ἀποδώσει ὁ Ζιρόδιας . . . Προσέξατε κατὰ τὴν ὥραν τῆς παραλαβῆς αὐτῶν, προσέξατε καλῶς νὰ σᾶς ἀποδοθῶσιν ὅλα ἐπακριβῶς, διότι δὲν ἔχω πλήρη ἐμπιστοσύνην ἐπὶ τῆς χρηστοηθείας τοῦ ἀνθρώπου τούτου, καὶ ἐὰν ἤθελησε εἰς ὑμᾶς νὰ ἀναθέσῃ τὴν διεκπεραίωσιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης, πρέπει εἰς τοῦτο, διότι τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ὑποκρύπτει ὀπισθοβουλίαν τινὰ καὶ πολὺ πιθανὸν καταχρώμενος τὴν ὀπισθοβουλίαν αὐτὴν νὰ ἐξάπατήσῃ. . . . Προσέξατε καλῶς, μῆτέρ μου . . .

Ἡ δούκισσα κατεχομένη ὑπὸ τὸ κράτος ὡρισμένης τινὸς ἰδέας, τῷ ὑπεσχέθη ἀορίστως τὴν ἐκ μέρους αὐτῆς καταβληθησομένην προσοχήν.

Ὁ δοὺξ ἔσπευσε νὰ ἀποσυρθῇ.

Τότε ἡ δούκισσα μείνασα μόνη, καὶ μακρὰν παντὸς βλέμματος, ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ ἤρξατο ρεμβάζουσα. Κατείχετο ὑπὸ ἀπεριγράπτου φόβου.

— Τί μὲ θέλει λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος αὐτός; Τί ἔχει νὰ μὲ εἰπῇ;

Μετὰ μακρὸν περὶ τοῦ πρακτέου διαλογισμὸν ἀπεφάσισεν ἐπὶ τέλους νὰ ἐνδώσῃ.

Ἔσπευσε δὲ νὰ ἀναχωρήσῃ, μὴ εἰποῦσα εἰς κανένα τίποτε, καὶ ἀποφεύγουσα τὰς συχναζομένας ὁδοὺς, ὡσεὶ ἐὰν προὐτίθετο νὰ διαπράξῃ κακήν τινα πρᾶξιν, καὶ διηυθύνθη πρὸς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα διὰ μέσου τῶν δασῶν.

Ὁ Ζιρόδιας δὲν εἶχεν ἐξέλθει ἐκ τῆς οἰκίας του, διότι γνωρίζων ἢ μᾶλλον ὢν βέβαιος ὅτι ἡ δούκισσα θὰ ἤρχετο, καθήσας πρὸ τοῦ παραθύρου του, ἀνέμενεν ἐκεῖ ἵνα τὴν ἴδῃ μακρόθεν ἐρχομένην.

Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ἐπὶ τέλους, τὰ ὄμματά του ἐξέστραψαν ὑπὸ ἀγρίας χαρᾶς.

Ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἦτο ἡ ἐπέτειος πανήγυρις τοῦ χωρίου τῆς Κλισσὸν καὶ ὁλόκληρος σχεδὸν ἡ ἀγορὰ τοῦ χωρίου ἀπὸ τῆς μιᾶς μέχρι τῆς ἑτέρας ἄκρας ἦτο κατάμεστος πλανοδίων πωλητῶν καὶ παντοειδῶν ἐμπόρων μαχαιρῶν, ζαχαρωτῶν, καπνοσυρίγγων, ξυλίνων ἵππων καὶ ἐν μέσῳ τῶν μικροεμπόρων τούτων ὑπῆρχον ἐκεῖ καὶ οὐκ ὀλίγοι σχοινοβάται, θαυματοποιοὶ καὶ χαρτομάντιδες.

Ὅλος δὲ ὁ θόρυβος οὗτος, ὁ συνενούμενος μετὰ τῶν κραυγῶν τῶν ἀγυιοπαίδων, τῆς κοινοφωνίας τῶν ἐκκωφωτικῶν χωρικῶν ὀργάνων, τῶν ὀρχηστρῶν τοῦ δημοσίου χοροῦ καὶ τῶν ἀπαισίων φωνῶν καὶ ὀργίων τοῦ εὐθυμοῦντος πλήθους, ἀπετέλει εἶδος σατανικῆς συγκυλίας, ἥτις ἀφικνουμένη μέχρι τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων, εἶχε παρακολουθήσει τὴν δούκισσαν ἀπὸ τῆς ἐκ Βιλεφὸρ ἀναχωρήσεώς της καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀνὰ τὸ δάσος πορείας της.

Καὶ ἡ κυρία Βιλεφὸρ ἐπίσης εἶχεν ἴδει τὸν ἀναμένοντα αὐτὴν Ζιρόδιας.

Τότε δὲ διὰ δευτέραν φορὰν διηρωτήθη·

— Τί μὲ θέλει λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος αὐτός;

Καὶ αἰσθανομένη ἑαυτὴν ἐξηντλημένην καὶ ἀσθμαίνουσαν, καίτοι ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς της ἐξακολουθεῖ βαδίζουσα βραδεῖ τῷ βήματι καὶ ἱσταμένη ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ἐσταμάτησεν ἐκ νέου.

Ὁ Ζιρόδιας ἰδὼν αὐτὴν ἐκ τοῦ παραθύρου του, ἐψιθύρισε καθ' ἑαυτόν·

— Ἄ! ἄ! μὰ τὴν ἀλήθειαν ὑπάγει νὰ πιστεύσῃ τις ὅτι ἡ μεγάλη κυρία εἶναι συγκεκινημένη!

Ἡ δούκισσα ἀναλαβοῦσα ὀλίγον θάρρος ἐποιήσατο βήματά τινα εἰσέτι.

Ὁ γηραιὸς χωρικὸς δὲν ἀρῆκεν εἰς τοὺς ὑπηρέτας τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν ὅπως ὑπάγωσιν εἰς συνάντησίν της. Θὰ ἔλεγε τις ὅτι ἐφοβεῖτο μήπως ἡ δούκισσα μεταμελουμένη κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἐπανέκαμπτεν εἰς τὰ ἴδια.

Αὐθωρεὶ ἠνέῳξε τὴν θύραν καὶ εὑρέθη ἐνώπιον αὐτῆς.

Ἡ κυρία Δε Βιλερὸρ, παρὰ τὴν ὑπερηφάνειαν της ἦτο καθ' ὑπερβολὴν ὠχρὰ καὶ ἐν ἀμηχανίᾳ διατελοῦσα.

— Εὐαρεστήθητε νὰ εἰσέλθητε, κυρία, σᾶς ἀνέμενον μετὰ ἀνυπομονησίας μεγάλης.

Καὶ ταῦτα λέγων προηγήθη αὐτῆς διὰ μέσου τῶν εὐρέων διαδρόμων τῆς ἐκτεταμένης οἰκίας καὶ ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὸ σπουδαστήριόν του, τῇ προσέφερε μίαν ἕδραν, ἐφ' ἧς ἡ δούκισσα ἀφέθη νὰ καταπέσῃ μᾶλλον ἢ νὰ καθεσθῇ, τόσον ὑπερβάλλουσα ἦν ἡ ψυχικὴ συγκίνησίς της.

Τότε ὁ ἀνὴρ οὗτος καὶ ἡ γυνὴ αὕτη,—δ[illegible]σσα καὶ χωρικὸς—ἐτήρησαν ἐπὶ πολλὴν ὥραν τὴν σιωπὴν ἀτενίζοντες συγχρόνως ἀλλήλους διὰ βλέμματος πυριφλεγοῦς.

Ἐκ τῆς ἐλαφρᾶς τῶν βλεφάρων συστολῆς, θὰ ἠδύνατό τις νὰ μαντεύσῃ ἐπίσης ὅτι καὶ ὁ γέρων Ζιρόδιας δὲν ἦτο ἄμοιρος μικρᾶς τινος συγκινήσεως.

Ἡ χεὶρ του θωπεύουσα τὴν μακρὰν καὶ φαιόχρουν γενειάδα του ἐφαίνετο ὑποτρέμουσα.

Ὁ ἄνθρωπος ὃν ἐπεσκέπτετο ἡ δούκισσα εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἦτο γέρων ὑψηλόσωμος, κάτοχος ἀθλητικοῦ παραστήματος καὶ ἔχων εὐρεῖς τοὺς ὤμους, ἐφαίνετο ὅτι διετήρει εἰσέτι μέγα μέρος τοῦ νεανικοῦ σφρίγους του καὶ τῆς πάλαι ποτὲ εὐκαμψίας του. Τὸ σύνολον τῆς φυσιογνωμίας του ἐνεῖχε κάτι τι τὸ ἐνεργητικὸν, οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ζωηροὶ καὶ ἀπαστράπτοντες, τὸ μέτωπον εὐρὺ, ἡ ρὶς εὐθεῖα, τὸ στόμα ἐρυθρὸν καὶ τὰ παχέα κατά τι χείλη προϋδίδον ὀρέξεις φιληδόνους. Πρὸ δέκα πέντε ἢ εἴκοσι ἐτῶν ὁ ἑκατομμυριοῦχος οὗτος χωρικὸς θὰ ἦτο πράγματι ὡραῖος καὶ κομψοπρεπὴς νεανίας.

Ἡ δούκισσα εἶχε κεκυφώτας τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνώπιον αὐτοῦ.

Καὶ ἐκεῖνος ὑπὸ τὸ κράτος τῆς συγκινήσεως ταύτης, τῆς ἀμηχανίας ταύτης, ἐφαίνετο εὐτυχὴς καὶ ὡσεὶ ἐν θριάμβῳ διατελῶν.

Ἡ ἐπικρατοῦσα σιωπὴ παρετάθη πλέον τοῦ δέοντος. Ἀλλ' ὁ Ζιρόδιας δὲν ἐφαίνετο ἔχων διάθεσιν νὰ διακόψῃ πρῶτος αὐτὸς τὴν σιωπὴν ταύτην. Τοῦτο ἐνοήσασα ἡ κυρία Βιλερὸρ ὑπέλαβε δι' ὑποκώφου φωνῆς·

— Ὁ πρεσβύτερος υἱός μου μοὶ ἀνέφερε περὶ τοῦ διαβήματος εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε προβῆ ἐνώπιον ὑμῶν κατὰ τὴν πρωΐαν ταύτην, ὅπως διακανονίσῃ ὅλας τὰς πιστωτικὰς ἃς κατέχετε ἐπὶ ὀνόματι ὑμῶν.

— Ναὶ, ὡς λέγετε . . .

— Ὁ υἱός μου σᾶς ἐκόμιζε ὅλον τὸ ἀναγκαιοῦν χρῆμα πρὸς ἀπότισιν τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ.

— Τοῦθ' ὅπερ μὲ κατέπληξε μεγάλως, τὸ ὁμολογῶ.

— Καὶ μόλα ταῦτα, ὑμεῖς δὲν ἐδέχθητε τὴν διακανόνισιν ταύτην.

— Τοῦτο δὲν εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν ἀληθές . . . . Ἐγὼ εἶχον ἀποποιηθῆ νὰ ἔλθω εἰς συμβιβασμὸν μετὰ τοῦ υἱοῦ σας διότι εὗρον τοὺς τρόπους του ἀνοικείους καὶ προσβλητικούς. Εἶχεν ἐκδηλώσει πρὸς ἐμὲ ὕφος προπηλακιστικὸν, τὸ ὁποῖον δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀνεχθῶ ποσῶς . . . καὶ εἶμαι πλέον ἢ βέβαιος ὅτι μεθ' ὑμῶν ἡ ὑπόθεσις αὕτη θὰ διεκανονίζετο μετὰ μεγαλητέρας εὐχερείας.

— Καὶ εἶναι πράγματι λοιπὸν ἀληθὲς πᾶν ὅ,τι μοὶ λέγετε;

Ἐκεῖνος ἤρξατο γελῶν.

— Ἐὰν ὑφίσταται ἄλλο τι εἰς τὸ μέσον, δὲν θὰ βραδύνετε βεβαίως νὰ τὸ μάθητε.

— Καὶ διατὶ δὲν τὸ λέγετε τώρα εὐθύς;

— Ὑπομονή! Καιρὸς παντὶ πράγματι.

Τῇ στιγμῇ ταύτῃ ἡ δούκισσα καταθέσασα ἐπὶ τοῦ γραφείου τὸ κατάμεστον τραπεζιτικῶν γραμματίων χρηματοφυλάκιον, εἶπεν·

— Εὐαρεστήθητε νὰ μοὶ παρουσιάσητε ὅλους τοὺς τίτλους τοὺς ἀπαρτίζοντας τὰς πιστωτικάς.

— Ἰδοὺ αὐτοί . . . ὁ υἱός σας ἐπιθεώρησεν ἤδη αὐτούς . . . Πρὸς τούτοις, ἰδοὺ ἡ γενικὴ ἀπόδειξις τῆς ἀποτίσεως τῶν χρημάτων ἣν πρὸ ὀλίγου ἡτοίμασα καὶ τὴν ἱποίαν μέλλω νὰ σᾶς ἐγχειρίσω . . . .

— Δότε μοι λοιπὸν τὴν ἀπόδειξιν αὐτήν . . .

— Ὄχι.

— Διατί;

— Διότι ἔχω νὰ σᾶς προτείνω κάτι τι.

— Ὁ υἱός μου μὲ περιμένει εἰς Βιλεφὸρ καὶ βλέπων τὴν συνδιάλεξιν ταύτην ὑπερμέτρως διαρκοῦσαν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνησυχάσῃ καὶ νὰ καταληφθῇ ὑπὸ ἐκπλήξεως . . . Δι' αὐτὴν λοιπὸν τὴν αἰτίαν, σᾶς παρακαλῶ, νὰ τελειώνωμεν ὅσον ἔνεστι τάχιον . . . Δὲν ἔχω νὰ λάβω οὔτε θέλω νὰ δεχθῶ ἄλλην πρότασιν . . . . Ἓν μόνον πρᾶγμα μὲ ἀπασχολεῖ, αἱ πιστωτικαί . . . Ἐὰν, καὶ παρ' ἐμοῦ ἐπίσης καθὼς καὶ παρὰ τοῦ υἱοῦ μου δὲν θέλετε νὰ λάβητε τὸ ποσὸν, ὅπερ σᾶς φέρω, τότε δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο νὰ κάμω, ἢ νὰ ἀποσυρθῶ . . . Τὸ ποσὸν αὐτὸ θὰ σᾶς ἀποδοθῇ διὰ τῶν νομίμων μέσων . . .

Καὶ ἡ δούκισσα ὅτως θέσῃ τέρμα εἰς τὴν συνδιάλεξιν ταύτην, ἠγέρθη ἐπὶ ποδός.

Ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ πρεσβύτου ἐπήνθησε μοχθηρὸν μειδίαμα.

Ἔσπευσε νὰ ἐγερθῇ ἐπίσης καὶ αὐτὸς ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους τοῦ γραφείου του, ἔναντι τῆς κυρίας Βιλερὸρ, καὶ ἀτενίζων κατὰ πρόσωπον τὴν δούκισσαν, προσῆλθεν ἐγγύτατα αὐτῆς.

Καὶ ἔλαβε τὴν χεῖρα αὐτῆς.

Ἐκείνη ἔσπευσε νὰ τὴν ἀποσύρῃ καὶ ὠπισθοχώρησε μετὰ τρόμου.

Και ὅμως μία λέξις τοῦ Ζιρόδιας τὴν καθήλωσε ἐκ νέου ἐπὶ τῆς θέσεώς της, ἔνθα κατέπεσε λειπόθυμος, ὠχρά, καὶ ὑπὸ τὸ κράτος ὑπερμέτρου ψυχικῆς ἀγωνίας.

Ἐκεῖνος ταπεινῇ τῇ φωνῇ τῇ εἶπε·

— Ἔχομεν νὰ ὁμιλήσωμεν, Ἰωάννα, καθίσετε!

Ἀναμένων δὲ ὅπως ἡ δούκισσα συνέλθῃ εἰς ἑαυτήν, ἔσπευσε νὰ ἀναλάβῃ τὴν προτέραν θέσιν του καὶ ἤρξατο παίζων μηχανικῶς μεθ' ἑνὸς ἐγχειριδίου παρομοιάζοντος κυνηγετικὸν μαχαιρίδιον, τὸ ὁποῖον μετεχειρίζετο ὡς χαρτοκόπτην.

Ἡ δούκισσα, ἥτις ἤδη εἶχεν ἐπανακτήσει τὴν γαλήνην τοῦ πνεύματος, ἔρριπτεν ἐπὶ τοῦ γέροντος τὰ περίτρομα βλέμματά της.

— Πραΰνθητε, Ἰωάννα . . . πραΰνθητε!

Καὶ αἱ λέξεις αὗται, ἐπέκρυπτον φοβερὰν εἰρωνείαν!

Ἰωάννα! ἡ ὑπερήφανος δούκισσα Δε Βιλεφόρ! . . . Ἰωάννα!

Πρὸ ὀλίγου εἰσέτι, ἦτο ὠχρά . . . Ἤδη τὸ πρόσωπόν της περιεβάλλετο ὑπὸ πυριφλεγοῦς ἐρυθρότητος, ἥτις οὐδὲν ἄλλο ἐξέφραζεν εἰμὴ τὴν κατεσχύνην αὐτῆς. . .

Ὁ Ζιρόδιας ἐπηκολούθησεν·

— Ἰωάννα, θὰ ἐπεθύμουν νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω ἡμέρας τινὰς τοῦ παρελθόντος σας . . . Νὰ ἀνεγείρω ὀλίγον τὸν πέπλον τῶν εὐδαιμόνων καὶ μεστῶν πάθους ἐκείνων ἡμερῶν, ὅτε ὑμεῖς ἀπαθὴς καὶ ἀδιάφορος εἴχετε περιβληθῇ τὸ προσωπεῖον κωμῳδίας τοῦ ἔρωτος ὅπως ἐξαπατήσητε ἐμὲ τὸν διάπυρον καὶ ἔνθερμον ἐρωμένον σας, καὶ ὅστις ἐν μέσῳ τοῦ ἀδύλου καὶ φλογεροῦ ἔρωτός του δὲν ἠδύνατο ἢ μᾶλλον δὲν ἐτόλμα νὰ φαντασθῇ ὅτι δὶς ἦτο μεταξὺ τῶν χειρῶν σας ἢ ἁπλοῦν μόνον παίγνιον μιᾶς ἐφημέρου στιγμῆς.

— Καὶ πρὸς τί νὰ ὑπενθυμίζῃ τις ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ὑφίσταται πλέον;

— Καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ὑπῆρξε ποτὲ, δὲν ἔχει οὕτω;

— Ἀπατᾶσθε . . . ἐγὼ σᾶς εἶχον ἀγαπήσει . . .

Ἐκεῖνος ἀφῆκεν ὀξὺν καὶ παρατετραμένον καγχασμόν.

— Τότε, πρὸ μιᾶς δεκαπενταετίας, δηλονότι εἴχετε εὕρει πρόσφορον καὶ ἀρεστὸν νὰ μὲ προσελκύσητε εἰς τὰ δίκτυά σας ἐμπαίζουσα τὴν ἀγνότητα καὶ τὴν εἰλικρίνειαν τοῦ ἔρωτός μου. Εἶσθε τόσον ὡραία ὥστε τοῦτο δὲν ἦτο πρᾶγμα δυσχερὲς δι' ὑμᾶς. Διατὶ ἄρα γε σᾶς ἐπῆλθεν ἡ ἰδιοτροπία ἐκείνη; Μήπως δύνασαί τις νὰ μαντεύσῃ πάντοτε τὰς σατανικὰς παγίδας, ἃς παρασκευάζουσι διὰ τὰ δύσμοιρα αὐτῶν θύματα αἱ γυναῖκες τοῦ εἴδους σας; Σεῖς δὲν ἀγαπᾶτε καθὼς ἀγαπᾷ ὅλος ὁ κόσμος καὶ ἐνίοτε, εἰς τὰς ἀφοσιώσεις ὑμῶν, οὐδὲν ἄλλο ἐνυπάρχει παρὰ ἡ κορφόνοια, ἡ περιέργεια, ἡ φαντασιοπληξία. . . Ἤμην χῆρος . . . Ὁ σύζυγός σας, ζῶν εἰς Παρισίους ζωὴν σκανδαλώδη, σᾶς ἐξηνάγκαζε νὰ μένητε εἰς Βιλεφόρ ἔνθα ἡ ἀνία περιεστοίχιζε τὸν μαλθακὸν καὶ ἄλυστον βίον σας. Ἀνὰ πᾶσαν λοιπὸν φορὰν καθ' ἣν μὲ ἐβλέπετε, ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν καθ' ἣν ἡ

ἰδιότροπος φορὰ τῆς τύχης μᾶς ἔφερεν ἀντιμετώπους, εἰς ποῖον λοιπὸν αἴσθημα ὑπείκουσα μοὶ ἐρρίπτετε λαθραίως τὰ ἐμπαθῆ ἐκεῖνα βλέμματα, ἅτινα τόσον ἐνεργῶς ἐδήλουν ὅτι συνεμερίζεσθε τὰς ἐρωτικὰς ἐκδηλώσεις μου; Μήπως λοιπὸν ἐπράττετε τοῦτο διότι σᾶς ἤρεσκε νὰ καταστήσητε παράφρονα ἐξ ἔρωτος καὶ νὰ ἴδητε αὐτοκτονοῦντα ἐπὶ τέλους τὸν υἱὸν τοῦτον τῶν Κυανῶν τοῦ 93, οἵτινες ἐβασάνισαν τὴν φυλήν σας, ἀφοῦ προηγουμένως ἐβασανίσθησαν ὑπ' αὐτῆς; Ἐγὼ εἶχον νομίσει ὅτι εἶσθε γυνὴ καθὼς ὅλαι αἱ ἄλλαι γυναῖκες . . . καὶ ὅτι ἔσχετε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐνεργήσητε πρὸς κατάπαυσιν τοῦ μίσους τούτου, ὅπερ ἀπὸ ἑνὸς αἰῶνος καὶ ἐπέκεινα διήρει τὰς οἰκογενείας μας . . . Καὶ ἐγὼ ἐπίσης εἶχον ἐγκαταλειφθῇ εἰς τὸ ὄνειρον τοῦτο . . . Καθ' ὅλον δὲ τὸ διάστημα τῶν ἓξ μηνῶν καθ' ἃς διήρκεσε τὸ ὄνειρον τοῦτο ἐλογιζόμην ὁ εὐτυχέστερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, ὁ πλέον ὑπερήφανος, ὁ ἐμπαθέστερος τῶν ἐραστῶν καὶ δὲν γνωρίζω δι' ὁποίας θυματουργοῦ ἐπεμβάσεως δὲν ἐγενόμην παράφρων ὅταν ἡμέραν τινὰ ἔμαθα ἐξ ὑμῶν, ἐκ τοῦ ἰδίου σας στόματος, μεταξὺ δύο φιλημάτων, ὅτι ὁ ἔρως μας ἔμελλε νὰ διατηρήσῃ τὴν ζῶσαν ἀνάμνησιν ἑνὸς παιδίου, ἀνήκοντος εἰς ἀμφοτέρους ἡμᾶς . . . Πλὴν φεῦ! σᾶς εἶπον ἤδη, ὅτι τὸ ὄνειρον αὐτὸ διήρκεσεν ἐπὶ ἓξ μόνον μῆνας!. . .

Καὶ ὁ γέρων Ζιρόδιας ὑπὸ νευρικῆς καταληφθεὶς ἐξάψεως, διεκόπη πρὸς στιγμήν.

Ἡ δούκισσα εἶχε κεκρυμμένην τὴν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν χειρῶν της καὶ τοὺς ἀγκῶνας ἐστηριγμένους ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ γραφείου.

Ὁ πρεσβύτης ἐπηκολούθησεν·

— Μετὰ πάροδον ἡμερῶν τινων, μανθάνω ὅτι ὁ σύζυγός σας, ὃν δὲν ἐγνώριζον προσωπικῶς ἀπέθνησκεν αἰφνιδίως ἐν Παρισίοις. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι σᾶς εἶχε καταστήσει δυστυχῆ. Ἦτο τὸ μόνον πρόσκομμα πρὸς συμπλήρωσιν τῆς τελείας εὐδαιμονίας μας καὶ τῆς ἀγνότητος τοῦ ἔρωτός μας, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης δὲν θὰ ἠδύνατο πλέον νὰ παραμένῃ κεκρυμμένος . . . ἐπομένως δὲν ἠδυνάμην ἢ νὰ χαίρω καὶ νὰ μακαρίζω ἐμαυτὸν εἰς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ θανάτου τούτου . . . Καὶ μόλα ταῦτα ἐπέπρωτο ἡ διάψευσις τῶν ἐλπίδων μου νὰ ἀποβῇ τόσον σκληρὰ καὶ ἀπηνὴς ἐκ μέρους ὑμῶν . . . Μετὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ πένθους σας, μετὰ τὸν τοκετὸν τοῦ Ρολάνδου, τοῦ παιδίου τούτου, ἐφ' οὗ δὲν κατέχω κἀνὲν δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ὅμως προέρχεται ἐξ ἐμοῦ, ἐξ ἐμοῦ, δὲν ἔχει οὕτω; .. μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ χρονικοῦ ἐκείνου διαστήματος κατὰ τὸ ὁποῖον μοὶ ἐπεβάλλετο νὰ σᾶς οἰκτείρω, σᾶς εἶχον ζητήσει μίαν συνέντευξιν.. Ἐδέησε νὰ παρέλθῃ πολὺς καιρὸς μέχρις ὅτου τύχω αὐτῆς . . . ἐπὶ τέλους ὅμως ἔσχον τὸ εὐτύχημα νὰ σᾶς ἐπανίδω! Ἐνθυμεῖσθε λοιπὸν τὴν ὡραίαν καὶ ἡλιόλουστον ἐκείνην ἡμέραν, τὴν γλυκεῖαν καὶ ἐρωτικὴν ἐκείνην ἡμέραν τῆς ἀνοίξεως, καθ' ἣν θὰ ἦτο τόσον ὡραῖον νὰ βλέπῃ τις ἑαυτὸν ἀνταγαπώμενον καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας μόλα ταῦτα ἐγεννήθη ἐν ἐμοὶ ὅλον τὸ μῖσος, ὅπερ αἰσθάνομαι καθ' ὑμῶν καὶ κατὰ παντὸς ὅστις φέρει τὸ ὄνομά σας . . . καὶ κατ' αὐτοῦ εἰσέτι τοῦ

υἱοῦ μου; . . . Ἐνθυμεῖσθε ὁποίαν γοητείαν καὶ ὁποίαν αἰσθηματικὴν ἡδυπά-
θειαν ἀπέπνεε πέριξ ὑμῶν ἡ ἀρωματώδης αὖρα τῆς ἑσπέρας ἐκείνης; καὶ ὑπὸ ὁ-
ποίων εὐρροσύνων ὀνείρων ἐβαυκαλίζετο ὁ νοῦς ἐν μέσῳ τῆς ἐπερχομένης νυκτός;
Καὶ ὅμως ἡ ἡμέρα ἐκείνη ὑπῆρξεν ἡμέρα μίσους. Ἔφθασα πλησίον σας ὑπὸ τὸ
κράτος τῆς διακαεστέρας ἐρωτικῆς ἐκδηλώσεως καὶ σᾶς εὗρον ψυχρὰν καὶ περι-
φρονητικήν! Θὰ παραμένῃ ἀνεξάλειπτος ἐκ τῆς μνήμης μου ἡ ὑβριστικὴ ἐντύπω-
σις τοῦ καγχασμοῦ σας ἐκείνου, ὅτε ἐγὼ τρέμων καὶ εἰς ἄκρον συγκεκινημένος
καὶ ἀποθνήσκων ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὑπεράνθρώπου ἔρωτός μου, σᾶς εἶχον ὁμολο-
γήσει ταῦτα: «Ἰωάννα, ἀφοῦ ἀμφότεροι ἐπανεκτήσαμεν τὴν ἐλευθερίαν μας . . . .
Ἰωάννα, ἀφοῦ σᾶς ἀγαπῶ καὶ ἀφοῦ μὲ ἀγαπᾶτε . . . ἀποβῆτε σύζυγός μου!» τὰ
ἐνθυμεῖσθε ὅλα ταῦτα;

Ἐκείνη ἐξηκολούθει σιωπῶσα.

Ὁ πρεσβύτης κύψας ἐγγὺς τοῦ ὠτὸς αὐτῆς ἤρξατο ὁμιλῶν διὰ χαμηλῆς καὶ
ἐκλειπούσης φωνῆς.

—Ἄ! τὰ ἐνθυμεῖσαι, ναὶ, εἶμαι βέβαιος περὶ τούτου, τὰ ἐνθυμεῖσαι ὅλα καθὼς
ἐγώ! Ὑπάρχουσι δὲ μεταξὺ ὅλων αὐτῶν λέξεις αἵτινες θὰ ὤφειλον νὰ σᾶς φονεύ-
σωσιν ἐν ἀκαρεί . . . Ὢ! Θεέ μου! πῶς δὲν κατέπεσα νεκρὸς καθ' ἣν στιγμὴν
τὰ ἀνόσια χείλη σου μοὶ ἔλεγον; . . . «Ἐγὼ ἡ δούκισσα Δε Βιλεφὸρ, νὰ συζευχθῶ
ἕνα Ζιρόδιαν; Νὰ ὀνομάζομαι κυρία Ζιρόδιας! Ἄ! ἄ! ἄ!» Ἐξ ἐλαφρότητος τῆς
καρδίας εἴχετε κατασυντρίψει τὸν ἔρωτά μου ἐνῷ ταυτογρόνως διεπράττετε ἓν φο-
βερὸν ἔγκλημα, διότι τότε κατειχόμην ὑπὸ ἁγίων αἰσθημάτων, ἀφοῦ ἐγὼ σᾶς ἠ-
γάπων, καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐγενόμην ἀδυσώπητος καὶ ἐπίφοβος, ἀφοῦ
ἠναγκάσθην νὰ σᾶς μισῶ!

Πρὸ ὀλίγου εἰσέτι, ὁ ἀγροϊκος χωρικὸς εἰς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ πάθους, ὅπερ εἶχε
σαγηνεύσει τὴν προβεβυκυῖαν ἡλικίαν του ἐφαίνετο γαλήνιος κατά τι, ἤδη ὅμως
ἄσπονδος μνησικακία κατέτρυχε τὴν καρδίαν του.

Ἡ δούκισσα μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀνακτήσασα τὴν ψυχραιμίαν της κατεβίβασε
τὰς χεῖράς της, τότε δὲ ἀνεφάνη τὸ πρόσωπον ψυχρὸν καὶ ὑπερβολόντως περι-
φρονητικόν.

— Ἡ γυνὴ περὶ ἧς ὁμιλεῖτε καὶ ἥτις διέπραξε τὸ σφάλμα τοῦτο, ἀπὸ πολλοῦ
ἤδη καιροῦ δὲν ὑφίσταται πλέον, ὑπέλαβεν αὕτη. . . . Τί ἐπιθυμεῖτε λοιπὸν
ἀπὸ τῆς δουκίσσης Δε Βιλεφόρ; Μὲ περιμένουσι . . . Ὁμιλήσατε γρήγορα! . . .

— Τί ἐπιθυμῶ! . . . Θέλω νὰ ἐκλέξητε μεταξὺ τῆς καταστροφῆς σας καὶ τῆς
καταισχύνης σας . . . Δέκα πέντε ὁλόκληρα ἔτη ἐκ τῆς ζωῆς μου διέρρευσαν διὰ
νὰ ἀναμένω τὴν στιγμὴν ταύτην εἰς ἣν εὑρισκόμεθα . . . Ἀπὸ δεκαπενταετίας
τὸ μῖσός μου σᾶς παρηκολούθησε . . . . ὅτε ἰδοὺ τέλος πάντων ἐπιπίπτει καθ'
ὑμῶν . . .

— Δὲν σᾶς ἐννοῶ . . .

— Τώρα ἀμέσως θὰ μὲ ἐννοήσητε . . . Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἓξ ἐκείνων μη-
νῶν τοῦ ἔρωτος δι' οὗ ἡ δούκισσα Δε Βιλεφὸρ κατεδέχθη νὰ μὲ ἐλεήσῃ, ἡ μεγάλη
καὶ ὑπερήφανος δέσποινα καὶ ὁ ἁπλοῦς χωρικὸς ἀντήλλαττον ἐρωτικὰ ἐπιστόλια
. . . . καὶ ἡ ἀλληλογραφία ἐκείνη διήρκεσε μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας.

Ἡ κυρία Δε Βιλεφὸρ, μαντεύουσα κίνδυνόν τινα ἀνεσκίρτησεν.

— Σᾶς εἶχον ζητήσει νὰ μοὶ ἐπιστρέψητε τὰς ἐπιστολάς μου καὶ σεῖς μοὶ ἀ-
πεδώκατε αὐτάς . . .

— Ὄχι ὅλας! . . .

— Ἄ!

Ἓν ζοφερὸν νέφος διῆλθε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς δουκίσσης· ἤδη ὁ κίνδυνος ἀ-
πέβαινεν ἐπαισθητότερος, φοβερώτερος.

— Καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἐνόμιζον ὅτι σᾶς τὰς εἶχον ἀποδώσει ὅλας μέχρι τῆς τε-
λευταίας . . . Καὶ ὅμως ἀκριβῶς ἡ τελευταία παρέμεινεν εἰς τὰς χεῖράς μου . . .
Τὸ ἠγνόουν καὶ ἐγὼ αὐτός. . . ὅτε ἐκ τυχαίας ὅλως συμπτώσεως εὗρον τὸν χάρτην
αὐτόν . . . ὑποκίτρινον ὀλίγον ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ χρόνου. . . τοῦ ὁποίου ὅμως
χάρτου δὲν δύνασθε νὰ ἀρνηθῆτε τὴν αὐθεντικότητα τοῦ γραφικοῦ χαρακτῆρος . . .
Ὅταν πρό τινων ἑβδομάδων μόλις ἀνεκάλυψα τὸ ἐπιστόλιον αὐτό, ἡ πρώτη
σκέψις μου ὑπῆρξε νὰ τὸ σχίσω ἢ νὰ ἐνεργήσω ὅπως σᾶς ἀποδοθῇ . . . Ἡ σκέψις
δὲ αὕτη ἦτο τότε ἀκόμη σκέψις ἀνήκουσα εἰς τὸν Ζιρόδιαν τοῦ παρελθόντος . . .
Ὁ Ζιρόδιας τῆς σήμερον ἐφύλαξε τὴν ἐπιστολήν, ἀφοῦ προηγουμένως τὴν ἀνέγνω-
σεν ἐκ νέου . . . Καὶ τὸ γραμμάτιον αὐτό, εἶναι λίαν σύντομον, λακωνικὸν σχε-
δόν . . . ἀφοῦ ὑμεῖς δὲν ἠγαπᾶτε τὰς μακροσκελεῖς φράσεις, καὶ ἐν τούτοις πό-
σον εἶναι εὔγλωττον καὶ πόσα πράγματα λέγει ἐν ὀλίγαις λέξεσιν! Ἀκούσατε. Μετὰ
πάροδον ὁλοκλήρου δεκαπενταετίας ἠθέλετε ἀκούσει ἴσως μετὰ πλήρους εὐχα-
ριστήσεως τὰς περιπαθεῖς ἐρωτικὰς ἐκδηλώσεις ἃς μοι ἐγράφετέ ποτε . . .

Καὶ μετὰ τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ στήθους του δεδι-
πλωμένον καὶ ὑποκίτρινον χάρτην, ἔνθα λέξεις τινὲς μόνον ἦσαν γεγραμμέναι.

ΙΓ'.

Ἐρωτικὴ ἐπιστολή.

Ὁ πρεσβύτης ἀνέγνω τὰ ἑξῆς·

«Ἀγαπητέ μοι Ἔρρικε, ὁποία εὐρρόσυνος χαρά! Ἓν παιδίον πρόκειται νὰ
»γεννηθῇ ἐξ ἐμοῦ τὸ ὁποῖον διηνεκῶς θά μοι ὑπενθυμίζῃ τὸν ἔρωτά μας! Τί θὰ
»ἠδυνάμην νὰ ὀνειροπολήσω περισσότερον τούτου; Καίτοι λογίζομαι ἔνοχος ἀγα-
»πῶσά σε, καὶ ἐν τούτοις σὲ ἀγαπῶ καὶ εἰμι εὐτυχής . . . Ἰωάννα»

Ὁ Ζιρόδιας διεκόπει ἐπὶ ἓν δευτερόλεπτον καὶ εἶτα ἐπανέλαβε·

— Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη μοὶ ἀπηυθύνθη εἰς Παρισίους ἔνθα διέμενον ἀπό τινων ἡμερῶν. Ὁ φάκελλος, ὡς βλέπετε, φέρει ὁλόγραφον τὸ ὄνομά μου: Ἔρρικος Ζιρόδιας, καὶ τὸ γραμματότυπον τοῦ ταχυδρομείου πιστοποιεῖ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν αὕτη ἀπεστάλει παρέχον αὐτῇ, οὕτως εἰπεῖν, αὐθεντικὴν σφραγῖδα.

11 Ἰανουαρίου 1877.

Εἴτθε τότε εἰς τὸν ἕκτον μῆνα τῆς ἐγκυμοσύνης σας, μετὰ τρίμηνον δὲ παρέλευσιν ἐγεννήθη ὁ Ρολάνδος, καὶ κατὰ τὸ χρονικὸν ἐκεῖνο διάστημα ἐπισυνέβη ὁ θάνατος τοῦ συζύγου σας.

Ἡ δούκισσα εἶχεν ἀκροασθῆ ὅλα ταῦτα κατάπληκτος σχεδὸν καὶ τὰ μάλα συγκεκινημένη, ἀτενίζουσα συγχρόνως τὸν μικρὸν ἐκεῖνον χάρτην, ὃν ἐκράτει ὁ Ζιρόδιας, μετ' ὀμμάτων τίγρεως συλληφθείσης ἐν παγίδι.

Ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος τὴν ἐκράτει ὑποχείριον, τοῦτο ἦτο πλέον ἢ ἐναργές.

Ἀλλὰ τί διετίθετο λοιπὸν νὰ πράξῃ δυνάμει τῆς ἀτιμωτικῆς ταύτης ἀποδείξεως; ;

Ἡ δούκισσα δὲν ἐβράδυνε νὰ τὸ μάθῃ, διότι ὁ πρεσβύτης μετὰ τοῦ αὐτοῦ πάντοτε ἀπαθοῦς τόνου ἐπηκολούθησε·

— Κυρία, σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι ἡ ἐπουσιώδεστος ἐκείνη διαγωγή σας μὲ κατέστησεν ἄνθρωπον ἱκανὸν νὰ μὴ ὀπισθοδρομήσῃ ἀπέναντι οἱουδήποτε μέσου —καὶ τοῦ πλέον ἐνόχου ἔτι—ὅπως σᾶς καταστρέψῃ. Ὑμεῖς αὐτὴ ἠθελήσατε τοῦτο. Σᾶς εἶχον εἰπεῖ ἤδη ὅτι ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξητε μεταξὺ τῆς καταστροφῆς καὶ τῆς καταισχύνης σας,. Διὰ νὰ ἐννοήσητε δὲ καλήτερον περὶ τοῦ προκειμένου, δὲν θὰ προσθέσω παρὰ μίαν ἁπλῆν μόνην ἐξήγησιν: ἐὰν δὲν δέχεσθε τοὺς ὅρους αὐτοὺς θὰ ἐγχειρίσω ἐγὼ αὐτὸς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην εἰς τὸν κ. δοῦκα Ὀράτιον Δε Βιλεφόρ, τὸν πρεσβύτερον υἱόν σας.

Ἡ δούκισσα εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἐμβρόντητος ἀποβᾶσα, ἐψέλλισεν·

— Ὄχι ! δὲν θὰ ἐπράττετε τοῦτο! δὲν θὰ διεπράττετε ποσῶς παρομοίαν ἀτιμίαν ! Ὄχι ! δὲν θὰ εἴχετε τὸ θάρρος αὐτό !

— Σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι θὰ πραξω πᾶν ὅ,τι σᾶς εἶπον.

— Τότε, τί ἀπαιτεῖτε, λοιπόν ;

— Ἐρέρετε μεθ' ὑμῶν τὸ πρὸς ἀπότισιν τῶν πιστωτικῶν ἀναγκαιοῦν ποσόν ;

— Ναί.

— Τετρακοσίας εἴκοσι χιλιάδας φράγκα ὡς ἔγγιστα ;

— Τὸ ποσὸν αὐτὸ εὕρηται ἐδῶ, ἐντὸς τοῦ χρηματορυλακίου τούτου.

— Πολὺ καλά !

Καὶ ὁ πρεσβύτης ἐφάνη συλλογιζόμενος πρὸς στιγμὴν οὐχὶ διότι ἐδίσταζε, ἀλλὰ μᾶλλον διότι ἐπεθύμει νὰ τὴν βασανίσῃ χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος εἰς τὴν θέαν τοῦ μαρτυρίου αὐτῆς.

— Ἀπέναντι τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν χρημάτων τούτων, προσέθηκεν ἀπαθῶς, θέλω σᾶς ἀποδώσει τὴν ἐπιστολὴν ταύτην μετὰ τοῦ φακέλλου αὐτῆς . . .

Ἡ δούκισσα ἠγέρθη ἀποτόμως ὡσεὶ ὑπὸ κεραυνοῦ πληχθεῖσα.

Δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ἐπὶ παντὸς ὅ,τι ἔπληττε τὰς ἀκοάς της.

— Ἀντὶ τοῦ ποσοῦ τούτου ; ἠρώτησεν αὕτη·

— Ναί.

— Ἀλλ' ἡ πρᾶξίς σας αὕτη εἶναι πρᾶξις ἄτιμος !

— Δὲν λέγω τὸ ἐναντίον.

— Εἶναι ἀπαραδειγμάτιστος χαμέρπεια !

— Πράγματι, εἶναι ἀπαραδειγμάτιστος χαμέρπεια. Καὶ μήπως σεῖς ὑπήρξατέ ποτε ἀφιλοκερδεστέρα ἐνώπιόν μου διὰ νὰ ἀπαιτεῖτε σήμερον γενναιοφροσύνην ἐκ μέρους μου ; Ναὶ, ἔχετε δίκαιον, εἶναι πράγματι χαμέρπεια, καὶ ἐν τούτοις τὴν χαμέρπειαν ταύτην θὰ τὴν διαπράξω. Ἰδοὺ ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους αἱ πιστωτικαὶ ἐν τάξει αἱ πιστοποιοῦσαι τὴν τελείαν ἐξόφλησιν παντὸς ὅ,τι μοὶ ὀφείλετε.. . ἰδοὺ δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστολή . . .

Καὶ μετὰ τραχέος καὶ ψυχροῦ μειδιάματος προσέθηκεν·

— Ἐκλέξατε !

Ἡ τάλαινα δούκισσα ἰδοῦσα τὴν ὑπεροφάνειαν αὐτῆς ποδοπατουμένην τοσοῦτον οἰκτρῶς, ἔβλεπεν ἑαυτὴν ἀνίσχυρον ὅπως καθικετεύσῃ καὶ ἐκλιπαρήσῃ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἦτο πλέον ἡ βεβαία ὅτι τὰ πάντα θὰ ἀπέβαινον εἰς μάτην. Μήπως δὲν ἐγνώριζεν ὅτι ὁ ἔναντι αὐτῆς ἀνὴρ ἦτο ἀδυσώπητος καὶ ὅτι ἡ καρδία αὐτοῦ κατετρύχετο ὑπὸ φρικτῆς μνησικακίας ;

Συνήνωσε τὰς χεῖρας, ἐνῷ οἱ ὀφθαλμοί της ἐξέφραζον ἀπερίγραπτον τρόμον.

— Κύριε ! ἐψέλλισεν.

Ἐκεῖνος ἔσεισε τὴν κεφαλὴν καὶ, μετὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε κυνικῆς ἀπαθείας ἐπεῖπεν·

— Τοῦτο μόνον σᾶς ἐπαναλαμβάνω ὅτι οἱονδήποτε παρακλητικὸν μέσον ἐκ μέρους ὑμῶν θὰ ἀπέβαινεν ἀνωφελές: Τὴν καταστροφὴν ἢ τὴν καταισχύνην, ἐκλέξατε !

Καὶ μετὰ βραχεῖαν σιωπήν.

— Καὶ μόλα ταῦτα, κυρία, ἐπιθυμῶν νὰ φανῶ ὀλίγον ἱπποτικὸς σᾶς παραχωρῶ μίαν μικρὰν προθεσμίαν διὰ νὰ ἀποφασίσητε μέχρι τῆς ἑσπέρας ταύτης.

Διευθετήτας δὲ μεθοδικῶς τὰ ἐπὶ τοῦ γραφείου του διεσπαρμένα ἔγγραφα ἐντὸς δικεγραφικοῦ φακέλλου, ἐφύλαξεν ἐν αὐτῷ ἐπίσης καὶ τὴν ἐπιστολὴν τῆς Ἰωάννας.

— Ἄ ! κύριε, εἶπεν ὑποκώφως ἡ δούκισσα, πόσον μέγα καὶ εὐφρόσυνον εὐτύχημα καὶ πόσον μακάριον πρᾶγμα θὰ ἦτο ἐὰν ἡ Θεία Δίκη ἐπίπτουσα αἰφνιδίως κατὰ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν σᾶς ἐκερανοβόλει, ἐδῶ, ἐνώπιόν μου !

Ἐκεῖνος ἀνήγειρε περιφρονητικῶς τοὺς ὤμους.

— Αὐτὰ ὅλα εἶναι φαντασιοπληξίαι! Ἐγώ, ἀπεναντίας ἐλπίζω νὰ ζήσω ἀρκούντως ὅπως ἴδω ἐπὶ τέλους πραγματοποιούμενον τὸ ὄνειρόν μου τὸ ὁποῖον ἀπὸ τοσούτων ἤδη ἐτῶν μὲ ἀπασχολεῖ ἠθικῶς καὶ χάριν τοῦ ὁποίου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης εὑρίσκομαι εἰς διηνεκῆ καὶ πυρετώδη ἐνέργειαν . . . Ἐπορθαλμιῶ τὴν καταστροφήν σας, διότι γνωρίζων τὴν ὑπερηφάνειάν σας, εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἐκλέξητε τὴν καταστροφήν σας μᾶλλον ἢ τὴν καταισχύνην σας . . .

Καὶ τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις εἰπὼν ἐποιήσατο χειρονομίαν δηλοῦσαν ὅτι ἐπεθύμει νὰ ἀποπέμψῃ αὐτήν.

— Σᾶς εἶπον ὅτι σᾶς δίδω μίαν προθεσμίαν μέχρι τῆς ἑσπέρας ταύτης . . . . θὰ σᾶς περιμένω λοιπὸν μέχρι τῆς δεκάτης . . . . Θὰ μὲ εὕρετε δὲ εἰς τὸ γραφεῖόν μου μέχρι τῆς ὥρας ταύτης . . . Ἐὰν ὅμως δὲν ἐμφανισθῆτε κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν στιγμήν, τότε μὴ λαμβάνητε πλέον τὸν κόπον νὰ ἔλθητε διότι δὲν θὰ μὲ εὕρητε πλέον εἰς τὴν οἰκίαν μου. Ἔδωκα μίαν συνέντευξιν εἰς ἕνα ἐκ τῶν ἐκμισθωτῶν μου καὶ τὴν ὁποίαν ἐπὶ οὐδενὶ λόγῳ δύναμαι νὰ ἀναβάλλω . . . Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐντεῦθεν ἀπόστασις εἶναι λίαν μακρά, θὰ ὑπάγω ἔφιππος. Ἕως ὅτου δὲ ὑπάγω ἐκεῖ καὶ ἐπιστρέψω ἐκ νέου δὲν θὰ διέλθῃ περισσότερον τῆς μιᾶς ὥρας. Ἔχετε λοιπὸν εἰς τὴν διάθεσίν σας τρεῖς ἢ τέσσαρας ὥρας.

Ἐγερθεὶς δὲ ὑπεκλίθη ἐνώπιον τῆς δουκίσσης, ἥτις ἐξῆλθε παραπαίουσα καὶ ἐτοιμόρροπος σχεδὸν καὶ ὑπὸ σκοτοδίνης κατεχομένη . . . Ἦτο δὲ τόσον ἀφῃρημένη ὥστε ἐλησμόνησε τὸ ἐπὶ τοῦ γραφείου τοῦ Ζιρόδιας κατάμεστον τραπεζητικῶν γραμματίων χρηματοφυλάκιον.

Ὁ πρεσβύτης ἰδὼν αὐτὸ τυχαίως, τὴν ἀνεκάλεσε·

— Κυρία!

Ἔσπευσε δὲ νὰ τὸ ἀποδώσῃ εἰς αὐτήν, λέγων·

— Εἶσθε ὀλίγον συγκεκινημένη, τὸ καταλαμβάνω . . .

Καὶ ἡ δύστηνος δούκισσα ἐξελθοῦσα τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων, ἀρίκετο ἐκ νέου εἰς τὴν ἔπαυλιν Βιλεφὸρ χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν μακρὰν ἀπόστασιν ἣν εἶχε διατρέξει. Τόσον δὲ ἦτο ἀπησχολημένη νοερῶς ὥστε ἐνόμισεν ὅτι ἡ πορεία της ἐξελιχθη ἐν μέσῳ ὀνείρου.

Εἰς Βιλεφὸρ, ὁ δοὺξ ἀνέμενε μετὰ μεγάλης ἀνυπομονησίας τὴν μητέρα του. Εἰς τὴν θέαν λοιπὸν αὐτῆς δραμὼν εἰς προϋπάντησίν της, ἠρώτησε·

— Αἴ! τέλος πάντων, ἰδοὺ ὅτι ἐτελείωσε πλέον ἡ ὑπόθεσις αὕτη. Τόσῳ τὸ καλήτερον. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι θὰ καταστάθῶμεν πτωχοὶ μέν, ἀλλὰ θὰ λογιζώμεθα εὐτυχέστεροι καὶ ὡς ἐκ τούτου θὰ ἀγαπώμεθα ἀκόμη περισσότερον . . .

Κατακληχθεὶς δὲ ἐνώπιον τῆς ὠχρότητος τῆς Ἰωάννας, διεκόπει αἰφνιδίως.

— Τί ἔχετε λοιπὸν, μῆτέρ μου;

Καὶ σπεύσας πρὸς αὐτὴν, τὴν ἐνηγκαλίσθη.

Τότε τὸ χαρτοφυλάκιον ἐκρυγὸν τῶν χειρῶν τῆς δουκίσσης καὶ κυλισθὲν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἠνοίχθη αὐτομάτως ἐνῷ συγχρόνως τὰ ἐντὸς αὐτοῦ τραπεζητικὰ γραμμάτια διεσπάρησαν τῇδε κἀκεῖσε . . . Τὸ ποσὸν ἐπανήρχετο ἄθικτον, ἀκέραιον!

Ὁ Ὀράτιος δὲν ἀπήγγειλλεν οὐδεμίαν λέξιν. Μόνον διὰ τοῦ βλέμματος αὐτοῦ ἐφαίνετο διερωτῶν τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος. Δι' ὑποκώφου δὲ φωνῆς ἡ μήτηρ ἀπήντησεν εἰς τὴν ἄφωνον ἐκείνην ἐρώτησιν τοῦ υἱοῦ.

— Τίποτε δὲν ἐτελείωσεν ἀκόμη, υἱέ μου . . . Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι εἶς ἄθλιος . . .

— Μήπως σᾶς ἐξύβρισε λοιπόν;

— Ὄχι.

— Τότε, εἴπετέ μοι, γρήγορα πᾶν ὅ,τι συνέβη, μῆτερ μου;

Τί θὰ ἠδύνατο νὰ τῷ εἴπῃ ἡ τάλαινα γυνή; Τίνι τρόπῳ θὰ τῷ ἐξήγει τὸ γεγονός; Ὁποῖον μῦθον θὰ ἠδύνατο νὰ ἐφεύρῃ;

Καὶ μήπως ἐτόλμα νὰ τῷ εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν; Οὐχί βεβαίως! Θὰ προὐτίμα μυριάκις τὸν θάνατον ἢ νὰ τῷ ἀποκαλύψῃ τὴν ἀλήθειαν.

— Ἂς ἴδωμεν, μῆτέρ μου, εἶναι τόσον δύσκολος λοιπὸν ἡ ἐξήγησις αὕτη;

Καὶ ἐνώπιον τῆς βαθείας ταύτης συγκινήσεως ἢ μᾶλλον ὅπως ἐνθαρρύνῃ αὐτὴν, ἤρξατο μειδιῶν·

Τότε ἐκείνη, προσπαθοῦσα νὰ ἐφεύρῃ ψεῦδός τι, ἐψιθύρισε·

— Ὁ Ζιρόδιας μοὶ ἔδωκε νὰ ἐκλέξω . . . μεταξὺ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐξαγορασθεισῶν πιστωτικῶν καὶ ὅλων τῶν πληρωθεισῶν χρεῶν μας . . . καὶ τῆς τιμῆς τοῦ ὀνόματός μας . .

— Τῆς τιμῆς τοῦ ὀνόματος τῶν Βιλεφόρ; . . .

Ἡ δούκισσα δὲν εἶχε ψευσθῇ εἰσέτι, διότι πράγματι ἐπρόκειτο περὶ τῆς τιμῆς τῶν Βιλεφόρ. Ἀλλ' ἐκεῖ ἔνθα αὕτη μετεχειρίσατο τὸ ψεῦδος, ἦτο ὅταν ἡ ἰδία ἐπανέλαβε·

—Ὁ ἄθλιος οὗτος κατέχει μεταξὺ τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἓν μυστικὸν καὶ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ μυστικοῦ τούτου . . . Σὲ ἐπαναλαμβάνω, υἱέ μου, ὅτι πρόκειται περὶ τῆς τιμῆς μας . . .

— Τῆς τιμῆς, τίνος λοιπόν;

— Τοῦ . . . τοῦ πατρός σου . . . Καὶ ὁ Ζιρόδιας μοὶ ἔδωκε νὰ ἐκλέξω . . . μεταξὺ τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ μυστικοῦ τὸ ὁποῖον μᾶς πωλεῖ . . . καὶ τῆς ἐξοφλήσεως ὅλων τῶν ἐπ' ὀνόματι ἡμῶν πιστωτικῶν τῶν εὑρισκομένων ὑπὸ τὴν κατοχήν του.

— Καὶ σεῖς δὲν ἐδέχθητε λοιπόν;

— Ἤθελον νὰ σὲ συμβουλευθῶ, υἱέ μου.

— Τὸ πρᾶγμα δὲν ἐπεδέχετο καμμίαν συμβουλὴν ἐκ μέρους μου . . . ἔπρεπε

νὰ δεχθῆτε . . . Ἐὰν πράγματι ὑρίσταται τὸ μυστικὸν αὐτό, τότε πρέπει νὰ ἐνταφιασθῇ διὰ παντὸς εἰς τὴν λήθην.

— Δὲν εἶναι, ἀληθές, τέκνον μου, ὅτι καὶ σὺ σκέπτεσαι τὸ πρᾶγμα οὕτω πως ;

— Ναί . . . καὶ ὁ Ρολάνδος ἐπίσης θὰ τὸ ἐσκέπτετο καθὼς ἐγώ.

Ἡ δούκισσα ἀνεσκίρτησεν εἰς τὴν ἀπαγγελίαν τοῦ ὀνόματος τούτου, ὡσεὶ ἐὰν αὕτη τὸ ἤκουε διὰ πρώτην φοράν.

Ὁ Ρολάνδος, υἱὸς τοῦ Ζιρόδιας ! . . .

Ὁ δοὺξ ἐξηκολούθησε διὰ σοβαροῦ τόνου·

— Γνωρίζω, μῆτέρ μου, ὅτι ὁ πατήρ μου δὲν ὑπῆρξε καλὸς σύζυγος καὶ ὅτι πολλάκις ἐγένετο ὁ ὑπαίτιος τῆς δυστυχίας καὶ τῆς ἀπελπισίας σας . . . Ὅτε διῆλθον τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν καὶ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης εἰσέτι, ἐνθυμοῦμαι ὅλα τὰ ἐπεισόδια ἐκεῖνα, ἅτινα μὲ κατέπληξαν ὅτε ἤμην παιδίον καὶ σήμερον εἶμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω καταλεπτῶς τὰ διατρέχοντα . . . Καὶ ἐν τούτοις ὁ πατήρ μου ὅσον ἔνοχος καὶ ἂν ὑπῆρξεν ἐγκαταλείπων ὑμᾶς, μῆτέρ μου, δὲν δύναμαι ὅμως νὰ πιστεύσω ὅτι ὁ δοὺξ Δε Βιλερὸρ θὰ ἐτόλμα νὰ φανῇ ἀσεβὴς πρὸς τὴν τιμήν . . . Μῆτερ, μὴ μὲ κρύπτετε οὐδὲν ἐκ παντὸς ὅ,τι σᾶς ἀπεκάλυψεν ὁ ἄθλιος οὗτος . . .

— Δὲν γνωρίζω τίποτε περισσότερον, υἱέ μου.

— Ἀλλὰ τὸ μυστικὸν αὐτό, μῆτέρ μου, τὸ μυστικὸν αὐτὸ καὶ τὰς ἀποδείξεις αὐτὰς, δὲν σᾶς τὰς ἀπεκάλυψε λοιπόν ;

— Τότε μόνον θὰ μοὶ ἀπεκάλυπτε τὸ μυστικὸν καὶ θὰ μοὶ ἔδιδε τὰς ἀποδείξεις ἐὰν ἐγὼ θὰ ἐδεχόμην νὰ ἐξαγοράσω καὶ νὰ πληρώσω τὴν τιμήν μας . . . Ἰδοὺ λοιπὸν πᾶν ὅ,τι μοὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος αὐτός, υἱέ μου, καὶ ἰδοὺ πρὸ πάντων διὰ ποίαν αἰτίαν εἶχον ἐπιμείνει νὰ καταφύγω εἰς τὴν συμβουλήν σου.

— Ἐπειδὴ ἐγώ εἰμι ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας, καὶ ἀφοῦ πρόκειται περὶ τοῦ ὀνόματος ὅπερ ἐγὼ φέρω, εἰς ἐμὲ λοιπὸν ἀπόκειται νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν Ζιρόδιαν καὶ νὰ ἀποσπάσω ἐξ αὐτοῦ τὸ μυστικὸν τὸ ὁποῖον ζητεῖ νὰ μᾶς πωλήσῃ.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ μήτηρ εἶχε προβλέψει τοῦτο, ἔσεισε περιλύπως τὴν κεφαλήν.

— Ὄχι, υἱέ μου, ὑπετονθόρισε, θὰ ὑπάγω ἐγὼ νὰ τὸν ἐπισκεφθῶ ἐκ νέου.

— Μῆτέρ μου !

— Ναί, τέκνον μου, ἐγὼ θὰ ὑπάγω καὶ ὄχι σύ, ἐπεῖπε δι' ἀσθενεστέρας φωνῆς· γνωρίζουσα πόσον ἀκραιφνῶς ἠγαπᾶτο καὶ ἐξετιμᾶτο ὑπὸ τοῦ Ὀρατίου καὶ ὅτι ὁ τελευταῖος οὗτος δὲν θὰ ἐπέμενεν ἐνώπιον τῆς ἐπιμόνου ταύτης μητρικῆς ἐπιθυμίας της.

Τοῦτο δὲ καὶ συνέβη.

Ἐν τούτοις ὁ δοὺξ προσέθηκε·

— Ὅταν λοιπόν, μῆτέρ μου, θὰ γνωρίσητε τὸ μυστικὸν αὐτό, θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοὶ τὸ ἐμπιστευθῆτε ἀναμιμνησκομένη ὅτι εἶναι δικαίωμα ἰδικόν μου νὰ μὴ ἀγνοῶ τίποτε ἐκ παντὸς ὅ,τι θίγει ἢ ἀποβλέπει τὸ ὄνομά μας . . .

Ἐκείνη ἀπήντησεν ἀορίστως, τόσον συγκεχυμέναι ἦσαν αἱ ἰδέαι αὐτῆς.

— Θὰ πράξω πᾶν ὅ,τι θὰ μοὶ ὑπαγορεύσῃ τὸ συμφέρον τοῦ οἴκου μας, ἐπίσης δὲ, υἱέ μου, καὶ ἐκεῖνο ὅτερ θὰ μοὶ συμβουλεύσῃ ἡ πρὸς σὲ στοργή μου.

Ὁ Ὀράτιος ἀσπασθεὶς φιλοστόργως τὰς χεῖρας αὐτῆς, ἐπηκολούθησεν·

— Ὑπάγετε λοιπόν, μῆτέρ μου . . . Αἰσθάνομαι ἐνώπιόν σας ἀκατανόητόν τινα λειποψυχίαν ἥτις μὲ καταπλήσσει, μὲ ἀροπλίζει καὶ εἰς ἀμηχανίαν μὲ ἐμβάλλει. Ναὶ, διότι ἐνόμιζον ὅτι ἐν τῇ μητρικῇ σας καρδίᾳ ὑπῆρχε μεγαλειτέρα ἀφοσίωσις δι' ἐμέ . . . Ἀλλὰ μὴ ἀνησυχῆτε . . . διότ. δὲν θὰ δείξω οὐδεμίαν πλέον ἀντίστασιν . . . καὶ οὔτε θὰ σας ἐρωτήσω πλέον. Πᾶν ὅ,τι θὰ πράξητε θὰ εἶναι καλῶς πεπραγμένον . . . καὶ θὰ ἀρκεσθῶ εἰς τὰς ἐξηγήσεις τὰς ὁποίας ἠθελετε μοὶ δώσει.

Καὶ εἰς τοὺς λόγους τούτους τοῦ Ὀρατίου διέβλεπέ τις ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν καὶ εἶδος μομφῆς.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς δουκίσσης ἐπληρώθησαν δακρύων.

Γνωρίζουσα ἑαυτὴν λατρευομένην ὑπὸ τοῦ υἱοῦ της Ὀρατίου, ᾐσθάνετο ὅτι ἐγένετο πρόξενος τῆς λύπης καὶ ἀθυμίας αὐτοῦ.

Εἶτα ἀνακτήσασα τὴν ψυχραιμίαν της, κατηυθύνθη ἐκ νέου πάραυτα σχεδὸν πρὸς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα.

Ἀλλὰ ταὐτοχρόνως, ὁ πρεσβύτερος υἱός της βλέπων αὐτὴν ἀπομακρυνομένην, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν·

— Θὰ ἴδω τὸν ἄθλιον αὐτὸν καὶ διὰ πάσης θυσίας θὰ τὸν ἀναγκάσω νὰ μοι εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν !

Ἡ κυρία Δε Βιλεφὸρ νῦν ἐβάδιζε δι' ἐλαφροτέρου βήματος καὶ εἶνει ἀπαλλαχθεῖσα ὑπὸ δυσφορήτου βάρους ἀνέπνευσεν ἤδη εὐχερῶς, διότι πᾶν ὅ,τι ἐροβεῖτο περισσότερον παντὸς ἄλλου ἦσαν αἱ ἐρωτήσεις τοῦ υἱοῦ αὐτῆς.

Καὶ ὁ δοὺξ ἐπεδείξατο ἐλαχίστην μόνον ἐπιμονήν

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς λοιπὸν ταύτης δὲν εἶχε τίποτε πλέον νὰ φοβεῖται ἐξαιρέσει τῆς ἐπικειμένης καταστροφῆς, διότι ἀπὸ μέρους τοῦ Ζιρόδιας δὲν ἀνέμενεν οὐδεμίαν ἐπιείκιαν ἢ γενναιορροσύνην . . . Καὶ ἐν τούτοις, ἐὰν τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς τῆς δουκίσσης θὰ διέρρεεν ἐν μέσῳ τῆς πτωχείας ἢ μᾶλλον τῆς ἐνδείας, τὸ γῆράς της τοὐλάχιστον θὰ περιεβάλλετο ὑπὸ τοῦ γενικοῦ σεβασμοῦ . . . καὶ κανεὶς δὲν θὰ κατείχετο ὑπὸ ὑπονοιῶν ! . . . Τὸ ἐρωτικὸν ἔγκλημα τοῦ παρελθόντος θὰ παρέμενε διὰ παντὸς ἐνταφιασμένον εἰς τὸ ζοφερὸν τῆς νυκτὸς σκότος

Ἐπειδὴ δὲ ἀκόμη δὲν εἶχεν ἠχήσει ἡ τετάρτη ὥρα, ἡ δούκισσα ἐπεβράδυνε τὸ βῆμα, ἄλλως τε ἐνεθυμεῖτο ὅτι ὁ Ζιρόδιας μόνον μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἢ τεσσάρων ὡρῶν θὰ ἐπανήρχετο οἴκαδε.

Ἡ ἡμέρα ἦτο αἰθρία, καὶ ἡ φύσις ὅλη πέριξ αὐτῆς ἐνεῖχε περιγραφικὴν τὴν θέαν καὶ ἡ ζωογόνος αὖρα τοῦ φθινοπώρου ἔφερε μέχρις αὐτῆς, καθὼς καὶ πρό τινων ὡρῶν, τὸν αὐτὸν ἐκκωφωτικὸν συναυλισμὸν προερχόμενον ἐκ τῶν φωνασκιῶν τοῦ εὐθυμοῦντος καὶ πανηγυρίζοντος λαοῦ τῆς Κλισσών.

Ἐκ τῆς ἐσχατιᾶς τοῦ δάσους, ὁ Ζιρόδιας ἐπανέκαμπτεν ἔφιππος καὶ ἀμέριμνος εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα.

Ἐπανήρχετο δὲ μικρὸν πρὸ τῆς ὁρισθείσης ὥρας. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἀνέμενε τὴν δούκισσαν πρὸ τῶν τεσσάρων ὡρῶν, ἀφέθη εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἵππου του.

Αἴρνης ὅμως κυθ' ἣν στιγμὴν ἀφίκετο εἰς στενωπόν τινα, ἤκουσεν ὄπισθέν του ποδοβολητὸν ἵππου.

Ἐστράφη ἀμέσως.

Τότε ἀνεγνώρισε τὸν Ρολάνδον ἐπιβαίνοντα τοῦ εὐνοουμένου αὐτοῦ ἵππου. Ὁ νεανίσκος ἔφερε φιλάρεσκον καὶ μέλαινα ἐνδυμασίαν περικεκοσμουμένην ὑπὸ εὐρέος ναυτικοῦ περιχιτωνίου ἐρριμμένου ἐπὶ τῶν ρωμαλέων ὤμων του, καὶ μαλακὸν φαιόχρουν πῖλον ἐπὶ κεφαλῆς.

Κρατῶν μαστίγιον ἀνὰ χεῖρας καὶ ἔχων τὸ ὄμμα καθηλωμένον ἐπὶ τοῦ Ζιρόδιας, ἐκάλπαζε δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τοῦ ἵππου.

— Ὁ Ρολάνδος ! ἐψιθύρισεν ὁ γέρων μετά τινος μειδιάματος.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐνεθυμεῖτο τὴν μετὰ τῆς δουκίσσης λαβοῦσαν χώραν σκηνήν: ὁ Ρολάνδος ἦτο υἱός του καὶ ὅμως ἐὰν ἠγάπα ὑπερμέτρως τὸν Γάστωνα καὶ τὸν Πέτρον, δὲν ἠσθάνετο διὰ τὸν υἱὸν τοῦτον τῆς μοιχαλίδος οὐδεμίαν πατρικὴν συμπάθειαν.

— Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι τὸ παιδίον αὐτὸ τρέχει κατόπιν μου, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Ζιρόδιας . . . Μήπως λοιπὸν ἡ δούκισσα τὸν ἐξέλεξεν ὡς παραγγελιοδόχον της ;

Καὶ μηχανικῶς ἐσταμάτησε τὸν ἵππον του.

Εὑρίσκετο ἀκριβῶς εἰς τὴν ἄκραν τοῦ δάσους. Οἱ ἀγροὶ ἦσαν ἔρημοι κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην διότι ἦτο κυριακὴ καὶ ἐπὶ πλέον ἐπειδὴ ἦτο ἡ ἐπέτειος πανήγυρις τοῦ χωρίου.

Ὁ διηνεκὴς καὶ θορυβώδης ἦχος τῶν μουσικῶν ὀργάνων, τῶν κραυγῶν, καὶ τῶν σατανικῶν γελώτων τοῦ εὐθυμοῦντος πλήθους, ἠκούετο καὶ ἐκεῖθεν καθὼς πανταχοῦ.

Ὁ Ρολάνδος μαστιγώσας τὸν ἵππον του, εὑρέθη πάρυτα ἀντιμέτωπος τοῦ Ζιροδιας.

Οἱ δύο ἵπποι ἦσαν ἐγγύτατα ἀλλήλων.

Ὁ Ρολάνδος δὲν ἐχαιρέτησεν, ὁ δὲ Ζιρόδιας, ὅστις ἀνέμενεν ἄτοπόν τι διάβημα ἐκ μέρους τοῦ νεαροῦ ἱππέως, παρετήρει αὐτὸν διὰ περιτρόμου βλέμματος.

Ὁ Ρολάνδος ἦτο καθ' ὑπερβολὴν ὠχρός, τὰ ὄμματά του ἐξήστραπτον φλόγας καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτοῦ διεσείετο ὑπὸ νευρικῶν σπασμῶν.

Οἱ ὀδόντες του ἦσαν τόσον συνεσφιγμένοι ὥστε μόλις κατώρθωσε ν' ἀρθρώσῃ τὰς δύο ταύτας λέξεις·

— Κύριε Ζιρόδιας . . .

Ὁ γέρων ἀνταπήντησε διὰ τόνου ἀπαθοῦς σχεδόν.

— Κύριε Δε Βιλεφόρ . . .

— Τέλος πάντων σᾶς ἐπανευρίσκω καὶ εἶμαι εὐτυχὴς διὰ τὴν συνάντησιν αὐτήν, διότι θὰ ἐπεθύμουν πολὺ νὰ σᾶς εἴπω κἄτι τι . . .

— Καὶ ἐγὼ ἐπίσης λογίζομαι εὐτυχὴς εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς συνδιαλέξεως ταύτης, καίτοι μὲ περιμένουν ἀνυπομόνως εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα.

— Ἔχω πολὺ ὀλίγα πράγματα νὰ σᾶς εἴπω.

— Καὶ ἐγὼ σᾶς ὑπόσχομαι, κύριε, ὅτι θέλω καταβάλει τὴν μεγαλειτέραν προσοχὴν ἀκούων ὑμᾶς.

— Ὦ ! ἐὰν ἐγνωρίζετε πόσον σᾶς μισῶ !

— Ὁποία παράδοξος προδιάθεσις τῆς ψυχῆς, κύριε ! Λέγετε ὅτι μὲ μισεῖτε, ἐμὲ, ὅστις ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γεννήσεώς σας, δὲν ἔλαβον πώποτε τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀπευθύνω οὔτε μίαν κἂν λέξιν.

— Καὶ μόλα ταῦτα ἐγὼ σᾶς μισῶ . . . σᾶς μισῶ ὅσον θὰ ἠδύνατό τις νὰ μισήσῃ . . . Σᾶς μισῶ διὰ δύο λόγους . . .

— Διὰ δύο λόγους . . . κύριε ; Τὸ πρᾶγμα ἀπειβαίνει τόσον μᾶλλον ἀκατανόητον ὅσον καὶ ἀλλόκοτον.

Ὁ Ρολάνδος κατέστη ἔτι ὠχρότερος.

Ἡ ρωμαλέα χεὶρ αὐτοῦ συνέσφιγγε τὸ μαστίγιον μετὰ λύσσης.

— Εἶπα, ὅτι σᾶς μισῶ διὰ δύο λόγους . . .

— Ὁ πρῶτος ;

— Ὁ πρῶτος, διότι—εἶμαι βέβαιος περὶ τούτου—ἐποφθαλμιᾶτε τὴν δυστυχίαν τῶν ἰδικῶν μου . . . Καίτοι δὲ ὅλα αὐτὰ εἶναι μυστικὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἐμπιστεύεταί τις εἰς νέους τῆς ἡλικίας μου καὶ μόλα ταῦτα ἐπειδὴ ἤκουσα ἀρκετὰ, εἶμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω τὰ διατρέχοντα.

— Τότε, κύριε, δέν μοι ὑπολείπεται τίποτε ἄλλο ἢ νὰ σᾶς ἀπονείμω τὰ συγχαρητήριά μου διὰ τὴν διορατικότητα ταύτην τοῦ πνεύματός σας. Καὶ ὁ δεύτερος λόγος, τοῦ κατ' ἐμοῦ μίσους σας, ἐὰν ἀγαπᾶτε ;

Ἡ φωνὴ τοῦ Ρολάνδου ἀπέβη πλέον ὑπόκωφος καὶ, παράδοξον φαινόμενον, τὰ ὄμματά του ἦσαν δακρύβρεκτα σχεδόν.

— Κύριε Ζιρόδιας, μάθετε ὅτι ἡ Ρόζα Σουβὶς εἶναι ἡ ὁμογάλακτος ἀδελφή μου . . . . .

Εἰς τὴν ἁπλῆν ταύτην λέξιν, ὁ πρεσβύτης ἐποιήσατο ἀπότομον κίνησιν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὁποίας ἀνετινάχθη ὁ ἵππος του.

Πάρυτα σχεδὸν ὁ Ζιρόδιας ἐπανέκτησε τὴν γαλήνην του.

Ὁ Ρολάνδος ἐπηκολούθησεν·

— Ἀγαπῶ τὴν Ρόζαν ὡσεὶ ἐὰν ἦτο ἀδελφή μου. Ἀγαπῶ τὴν Ρόζαν τόσον ὅσον ἀγαπῶ καὶ τὸν ἀδελφόν μου Ὀράτιον . . . ἑπομένως ἡ κόρη αὕτη δὲν δύναται νὰ ἔχῃ μυστικὰ δι' ἐμέ . . .

Ὁ Ζιρόδιας ἔδηξε τόσον σφοδρῶς τὰ χείλη, ὥστε ἐξ αὐτῶν ἀνέβλυσεν αἷμα. Οὐδεμίαν δὲ ἔδωκεν ἀπάντησιν.

— Δὲν ἔχομεν μυστικὰ πρὸς ἀλλήλους, μὲ καταλαμβάνετε κύριε Ζιρόδιας ; Αἴ λοιπόν ! πρὸ ὀλίγου εἰσέτι εἶχεν ἰδεῖ τὴν Ρόζαν . . . δὲν εἶναι ἀκόμη οὔτε ἡμίσεια ὥρα ὅτε ἀπεχωρίσθην αὐτῆς ;... καὶ ἡ Ρόζα διαλαμβάνουσα περὶ ὑμῶν καὶ εἶπε τὰ ἑξῆς: «Ἐὰν τὸν ἰδῇς κτύπισέ τον εἰς τὸ πρόσωπον, τόσον ἰσχυρῶς εἰς τρόπον ὥστε ἐπὶ τῆς ἀθλίας παρειᾶς του νὰ ἀποτυπωθῇ διὰ παντὸς τὸ στίγμα τοῦ αἴσχους αὐτοῦ ! . . . . Ἀλλὰ ἐὰν σὺ δὲν εἶσαι ρωμαλεώτερός του τότε ἔμπτισέ τον κατὰ πρόσωπον καθὼς πράττουσιν οἱ ἀδύνατοι, ὅπως τῷ ἀποδείξῃς τὴν περιφρόνησίν σου διότι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ὁ χαμερπέστερος τῶν ἀνδρῶν, διότι χρησιμοποιῶν τὴν ἰσχύν, τὴν παγίδα, τὸ ψεῦδος καὶ τὸν δόλον, κατώρθωσε νὰ μὲ κάμῃ παλλακίδα του ! . . .»

Ὁ Ρολάνδος εἶχεν ἀπαγγείλει τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις τόσον χαμηλοφώνως ὥστε πᾶς ἄλλος ἐξαιρέσει τοῦ Ζιρόδιας δὲν θὰ ἤκουε ποσῶς.

Ἀλλ' ὁ Ζιρόδιας ἀναμφιβόλως δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ ἀκούσῃ ὅπως ἐννοήσῃ αὐτὰς διότι δὲν εὗρε οὐδεμίαν δικαιολογίαν νὰ ἐκφέρῃ . . .

Αἴφνης δὲ ἐν διαστήματι ἑνὸς μόνου δευτερολέπτου ἐξελλίσσετο ὁλόκληρον δρᾶμα.

Πρὶν ἔτι ὁ Ζιρόδιας δυνηθῇ νὰ μαντεύσῃ τὴν σκέψιν τοῦ Ρολάνδου καὶ ἐννοήσει τὴν προσβολήν, ὁ τελευταῖος οὗτος προσεγγίσας τὸν ἵππον του καὶ στηριχθεὶς ἐπὶ τῶν ἀναβολέων καταφέρει διὰ τοῦ μαστιγίου του τρία τοσοῦτον ἰσχυρὰ ραπίσματα ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ πρεσβύτου εἰς τρόπον ὥστε ἐπὶ τῶν παρειῶν αὐτοῦ ἀπετυπώθησαν αἱματηραὶ ραβδώσεις, ἐξ ὧν ἤρξατο ἀναβλύζον τὸ αἷμα.

Αἱ ραβδώσεις δὲ αὗται ἦσαν πράγματι τὰ ὑπὸ τῆς Ρόζας αἰτηθέντα στίγματα καὶ τὰ ὁποῖα θὰ παρέμενον ἀνεξίτηλα.

Καὶ ὁ Ζιρόδιας ἀφεὶς τοὺς ἀναβολεῖς καὶ τὰς ἡνίας κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐνῷ ὁ Ρολάνδος μαστιγώσας τὸν ἵππον του ἐξαφανίζεται.

Ἐὰν ἡ ἐρημιὰ τῶν ἀγρῶν εἶναι ἐντελὴς καὶ ἐὰν ἐνώπιον τῆς σκηνῆς ταύτης δὲν ὑπῆρξε κανεὶς μάρτις, δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ αὐτό, ὅσον ἀφορᾷ τὸ δάσος ἐξ οὗ προβάλλει αἴφνης ὁ Σουβὶς, ἐπανερχόμενος ἐκ τῆς περιοδείας του.

Ὁ ἀγροφύλαξ τὰ πάντα εἶχεν ἰδεῖ μακρόθεν.

Πρὸς στιγμὴν παραμένει ὡσεὶ ὑπὸ τρόμου πληχθεὶς καὶ νομίζει ὅτι δὲν εἶχεν ἰδεῖ καλῶς . . . Καὶ μήπως ἠδύνατο ἐπὶ τέλους νὰ μὴ ἐννοήσῃ τὰ διατρέχοντα ἀφοῦ διακρίνει τὸν Ρολάνδον ἀταράχως ἀπομακρυνόμενον ὡσεὶ ἐὰν μὴ ἔλαβε χώ-

ραν τραγικόν τι γεγονός . . . καὶ περαιτέρω τὸν Ζιρόδιας ἀναίσθητον κατακείμενον ἐγγὺς τοῦ ἵππου του.

— Τὸν ἐσκότωσε λοιπόν ; ἐψιθύρισεν ὁ φύλαξ.

Καὶ ἐνῷ ἑτοιμάζεται νὰ προσεγγίσῃ τὸν Ζιρόδιας, βλέπει αὐτὸν ὑπεγειρόμενον δυσχερῶς, καὶ ἐπὶ τέλους ἀνορθούμενον ἐπὶ ποδός.

Τότε ὁ Σουβὶς ἐσταμάτησε καταπεισθεὶς ὅτι ὁ γέρων δὲν εἶχε πλέον τὴν ἀνάγκην αὐτοῦ, ἄλλως τε ὁ Σουβὶς ἦτο ἄνθρωπος διακριτικὸς μὴ ἀγαπῶν νὰ ἐμβαίνῃ εἰς ξένας ὑποθέσεις.

Καὶ ταῦτα σκεπτόμενος ἐπανακάμπτει εἰς τὸ δάσος ἐξ οὗ εἶχεν ἔλθει.

Ὁ Ζιρόδιας κλονούμενος καὶ παραπαίων προσήγγισε τὸν ἵππον του. Τετυφλωμένος δὲ ὑπὸ τοῦ αἵματος, ὅπερ ἐξέρχεται ἐκ τῶν εὑρέων τραυμάτων του καὶ κατατρυχόμενος ὑπὸ σφοδρῶν τῆς κεφαλῆς ἀλγηδόνων μετὰ μεγάλης δυσχερείας κατωρθοῖ νὰ θέσῃ τὸν πόδα ἐντὸς τοῦ ἀναβολέως.

Ἐπὶ τέλους ὁ ἱππεύσας κατευθύνεται καλπάζων εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα.

Ἀλλ' ἐκεῖ δὲν ὑπάρχει κανείς.

Ἐπειδὴ δέ, ὡς εἴπομεν, ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἦτο ἡ ἐπέτειος πανήγυρις τῆς Κλισσών, ὁ Ζιρόδιας ἔδωκεν ἄδειαν ἀπουσίας εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ: οἱ ὑπηρέται ἀπὸ πολλοῦ ἤδη εὐθυμοῦσι καὶ χορεύουσι, ὁ δὲ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων εὑρίσκονται καὶ αὐτοὶ ἐπίσης εἰς τὴν πανήγυριν συμμετέχοντες τῆς γενικῆς εὐθυμίας.

Ὁ Ζιρόδιας καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπρόκειτο νὰ γευματίσωσιν εἰς Κλισσὼν εἰς τρόπον ὥστε ἡ παρουσία τῶν ὑπηρετῶν εἰς τὴν ἔπαυλιν καθίστατο περιττή. Ἐπειδὴ δὲ ὅλοι οὗτοι εἰσὶ ἄνθρωποι χωρικοὶ καὶ ἐπειδὴ ἕκαστος αὐτῶν ἔχει εἰς τὸ χωρίον φίλους ἢ συγγενεῖς ἦτο πλέον ἢ βέβαιον ὅτι δὲν θὰ ἐγευμάτιζον εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα.

Ὁ οἰκοδεσπότης λοιπὸν εἰσελθὼν χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ ὑπό τινος σπεύδει ὁ ἴδιος νὰ τοποθετήσῃ τὸν ἵππον του εἰς τὸ ἱπποστάσιον.

Ὅτε δὲ ἐπὶ τέλους τὸ βάδισμά του ἀπέβη πλέον στερεὸν εἰσέρχεται κατόπιν εἰς τὸ κομμωτήριον αὐτοῦ καὶ νυφθεὶς δι' ἀφθόνου ὕδατος ἀλλάσσει ἐνδύματα.

Τὸ αἷμα ἔπαυσε ῥέον.

Φρικαλέα μῆνις ἀπαστράπτει ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῦ χωρικοῦ. Ἐὰν ἐν τῇ καρδίᾳ του ὑπῆρχεν εἰσέτι, παρ' ὅλον τὸ μῖσος αὐτοῦ, μικρά τις συμπάθεια διὰ τὴν δούκισσαν Δε Βιλεφόρ, ἤδη ἡ συμπάθεια αὕτη δὲν ὑφίστατο πλέον. Δὲν ὑπῆρχε πλέον ἐντὸς τῆς καρδίας ταύτης ἢ χολίβδινος μόνον καὶ ἀπόρθητος φραγμός !

Μετὰ βραχεῖαν παρέλευσιν ἐκαθέσθη ἐκ νέου ἐγγὺς τοῦ γραφείου του.

Τρεῖς μακραὶ καὶ ἐρυθραὶ ἀμυχαὶ κάτωθεν τῶν ὀφθαλμῶν ἀρχόμεναι καὶ κατατέμνουσαι τὴν δεξιὰν παρειὰν καὶ τὰ χείλη ἐξηφανίζοντο ἐντὸς τοῦ πώγωνος. Τὰ χείλη εἰσὶ ἐξωγκωμένα καὶ ἠκρωτηριασμένα. Ὁ μεῖραξ εἶχε κτυπήσει μεθ' ὅλης τῆς ἰσχύος τῆς ἡρακλείου αὐτοῦ ῥώμης.

Συμβουλεύεται τὸ ὡρολόγιον του ὅπερ δεικνύει τετάρτην καὶ ἡμίσειαν.... Μήπως λοιπὸν ἡ δούκισσα δὲν θὰ ἐπανήρχετο; Καὶ μόλα ταῦτα τοῦτο ὀλίγον ἐνδιέφερεν αὐτόν! Εἰς ὁποίαν δήποτε ἀπόφασιν καὶ ἐὰν κατέληγεν ἡ γυνὴ αὕτη, τὴν καταστροφὴν ἢ τὴν καταισχύνην ἐκλέγουσα, μήπως ἡ πρώτη ἢ ἡ δευτέρα δὲν θὰ ἦτο ἀρκοῦσα δι' αὐτὸν ἐκδίκησις;

Αἴφνης παρατηρεῖ τὴν δούκισσαν μακρόθεν. Βλέπει αὐτὴν διστάζουσαν καὶ προσπαθοῦσαν νὰ κρυφθῇ... καὶ ὁτὲ μὲν πλησιάζουσαν... ὁτὲ δὲ ἀπομακρυνομένην, καὶ ἐπὶ τέλους καταπείθουσαν ἑαυτὴν καὶ διασκελίζουσαν τὴν κιγκλιδωτὴν διὰ ταχέος βήματος.

— Ἄ! ἔρχεται τέλος πάντων!... ἐψιθύρισε καθ' ἑαυτὸν ὁ πρεσβύτης.

Καὶ καθὼς τὴν πρώτην φοράν, ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχον πλέον ὑπηρέται εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα, σπεύδει αὐτὸς οὗτος ὁ Ζιρόδιας ἵνα ὑποδεχθῇ αὐτήν.

Διὰ τοῦ δάσους, ὁ Ρολάνδος ἐπανέκαμπτε βραδέως εἰς Βιλεφὸρ καὶ ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς γῆς τῆς ὁδοῦ ἣν ἐξέλεξε, δὲν ἀκούει τις ἀντηχοῦντα τὸν ποδοβολητὸν τοῦ ἵππου του.

Τὴν παιδικήν του καρδίαν ὑποδαυλίζει εἰσέτι ἡ ἀνάμνησις τῆς ἐκτελεσθείσης τιμωρίας, τῆς ὀργῆς καὶ τοῦ μίσους του.

— Τὸν ἐστιγμάτισα δι' ὅλην τὴν ζωήν του! ἐψέλλισε καθ' ἑαυτόν.

Δέκα πέντε λεπτὰ εἶχον διαρρεύσει ἤδη ἀφ' ἧς στιγμῆς εἶχε λήξει ἡ τραγικὴ ἐκείνη σκηνὴ καὶ μεταξὺ τῶν ὑψηλῶν θάμνων, ὁ Ρολάνδος παρατηρεῖ τὴν ἔξοχὴν, τὸν δύοντα ἥλιον καὶ μακρόθεν, ἐπὶ τοῦ γηλόφου, τὰ ἐρείπια.

Ἐπὶ τῆς ἀτραποῦ τῆς διχοτομούσης τὸ δάσος βλέπει αἴφνης γυναῖκα ὁδεύουσαν μετὰ σπουδῆς, τρέχουσαν σχεδόν!...

Κύπτει ἐπ' ὀλίγον καὶ παρατηρεῖ μετὰ μεγαλειτέρας προσοχῆς.

Ἡ γυνὴ ἣν εἶχεν ἰδεῖ, τὴν βλέπει ἐκ νέου ὁτὲ μὲν ἐμφανιζομένην εἰς τὰ ὕμματά του ὁτὲ δὲν ἐξαφανιζομένην καθ' ὅσον ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον ἧττον πυκνότης τῶν δένδρων ἀποκρύπτει ἢ ἀφίνει αὐτὴν ὁρατήν.

Ἐπὶ τέλους ἀναγνωρίσας τὴν δούκισσαν μακρόθεν καταλαμβάνεται ὑπὸ ἐκπλήξεως μεγάλης καὶ λέγει καθ' ἑαυτόν.

— Εἶναι ἡ μήτηρ μου... μόνη.... καὶ πόσον φαίνεται ἐπισπεύδουσα τὸ βῆμα... καὶ πόσον εἶναι συγκεκινημένη!... ποῦ κατευθύνεται ἆρά γε;

Καὶ ἐν τούτοις ὁ Ρολάνδος δὲν καταλαμβάνεται ὑπ' οὐδενὸς αἰσθήματος περιεργείας, σκέπτεται μόνον ὅτι πιθανὸν ἡ μήτηρ του νὰ συνήντα καθ' ὁδὸν τὸν Ζιρόδιας... τὸν Ζιρόδιας κατόπιν τῆς τιμωρίας ἐκείνης!... Ἡ ἐκδικητικὴ λύσσα τοῦ χωρικοῦ πολὺ πιθανὸν νὰ κατέπιπτε κατὰ τῆς δουκίσσης ἥτις ὡς μὴ δυναμένη νὰ ὑποπτευθῇ τὸν κίνδυνον θὰ ἐξηκολούθει βαδίζουσα ἡμέριμνος.

Καὶ ταῦτα σκεπτόμενος, ὁ Ρολάνδος ἀπεφάσισε νὰ ἐπαγρυπνῇ μακρόθεν ἐπ' αὐτῆς, ὅπως ἐπεμβῇ ἐν ὥρᾳ κινδύνου.

Κατέρχεται τοῦ ἵππου καὶ προσδέσας τὰς ἡνίας ἐπί τινος δένδρου, ἄρχεται θωπεύων τὸ ζῶον καὶ ὑποτονθορίζων συγχρόνως.

— Νὰ εἶσαι ἥσυχος, ἀκούεις; Θὰ ἐπανέλθω τώρα εὐθύς!

Ἀφανὴς δὲ πάντοτε ἠκολούθει μακρόθεν τὴν κυρίαν Δε Βιλεφόρ.

Καὶ καθ' ὅσον ἔβλεπεν αὐτὴν διευθυνομένην πρὸς τὴν σύνδενδρον τοποθεσίαν τὴν ἄγουσαν εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα, τόσον ἐπηύξανεν ἡ ἔκπληξίς του.

Ἀλλ' ὅταν ἡ μήτηρ του διῆλθε τὴν ῥηθεῖσαν τοποθεσίαν, καὶ εἶδεν αὐτὴν διστάζουσαν πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Ζιρόδιας καὶ ἐπὶ τέλους εἰσερχομένην ἐκεῖ, τότε ὁ Ρολάνδος ἀνησύχησε μεγάλως.

— Τί πηγαίνει λοιπὸν νὰ κάμῃ εἰς τὸν οἶκον του ἀνθρώπου τούτου; Πῶς ἀπεφάσισε νὰ ὑπάγῃ μόνη πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἀθλίου τούτου;

Ἡ συνέντευξις ἄλλως τε δὲν ὑπῆρξε μακροχρόνιος, διότι μετὰ ἡμίσειαν ὥραν εἶδε τὴν δούκισσαν ἐξερχομένην.

Ὁ Ρολάνδος προσεπάθησε νὰ ἴδῃ τὸν Ζιρόδιας ἀλλὰ δὲν κατώρθωσε τοῦτο. Ἡ δούκισσα ἦτο μόνη καὶ δὲν συνωδεύετο ὑπὸ τοῦ πρεσβύτου.

Ἡ δυστυχὴς γυνὴ ἐφαίνετο καθ' ὑπερβολὴν τεταραγμένη καὶ τρέμουσα σύσσωμος οὖσα ὑπὸ τὸ κράτος καταπληκτικῆς συγκινήσεως. Ὁ Ρολάνδος ἠδύνατο εὐχερῶς νὰ κρίνῃ περὶ τούτου ἐκ τοῦ κλονουμένου βήματός της. Ἐνίοτε μάλιστα ἡ κυρία Δε Βιλεφὸρ κατερχομένη τὸν γήλοφον ἐσταμάτα παρά τινι δένδρῳ, καὶ ἐκεῖ, ἔφερε τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς καρδίας της.

Ὁ Ρολάνδος δὲν ἐφάνη ποσῶς εἰς τὸ μέσον.

Ἡ κυρία Δε Βιλεφὸρ διελθοῦσα ἐγγύτατα αὐτοῦ χωρὶς νὰ ἴδῃ αὐτὸν, ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον της διὰ μέσου τοῦ δάσους.

Ὁ Ρολάνδος παρηκολούθησε διὰ τοῦ βλέμματος τὴν μητέρα του ἥτις ἐφαίνετο πάντοτε καταβεβλημένη, μὴ προχωροῦσα παρὰ κατόπιν βεβιασμένης ἀποφάσεως.

Μίαν φορὰν πρὸ πάντων τὴν εἶδεν ἱσταμένην ἐπὶ πολλὴν ὥραν καὶ ταὐτοχρόνως ἐξάγουσαν ἐκ τοῦ στήθους αὐτῆς χάρτην ὃν ἀφοῦ ἀνεγίνωσκεν ἐπανειλειμμένως, ἀνήγειρε κατόπιν τὰ ὄμματα πρὸς τὸν οὐρανόν.

Ἡ δυστυχὴς μήτηρ ἠθέλησε νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν πορείαν της ἀλλὰ τότε, καταληφθεῖσα ἀναμφιβόλως ὑπὸ τῆς νέας συγκινήσεως ἣν τῇ προυξένησεν ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐπιστολῆς ἐκείνης καὶ ἀπολέσασα τὰς δυνάμεις της κατέπεσε λειπόθυμος ἐπὶ τῶν θάμνων.

Ὁ Ρολάνδος ἰδὼν τὴν μητέρα του πίπτουσαν ἔδραμεν ἐγγὺς αὐτῆς, ἥτις εἶχε οὐ μόνον τοὺς ὀφθαλμοὺς κεκλεισμένους, ἀλλὰ καὶ τὴν μορφὴν ὠχρὰν δίκην πτώματος.

Εὐτυχῶς ἐκεῖ πλησίον ὑπῆρχε ῥυάκιον διαυγὲς καὶ ὁ Ρολάνδος καθ' ἣν στιγμὴν ἡτοιμάζετο νὰ σπεύσῃ ὅπως φέρῃ ὀλίγον ψυχρὸν ὕδωρ, παρετήρησεν αἴφνης

τὸν χάρτην ὃν πρὸ ὀλίγου εἰσέτι ἀνεγίνωσκεν ἡ δούκισσα καὶ ὁ ὁποῖος ὅτε αὕτη ἐλειποθύμει ἐξέφυγεν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῆς.

Καὶ χωρὶς ὑπὸ οὐδεμιᾶς νὰ καταληφθῇ σκέψεως λαβὼν μηχανικῶς τὸν χάρτην ἤρξατο ἀναγινώσκων μετὰ προσοχῆς καὶ μέχρι τῆς τελευταίας λέξεως τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ.

Ἀναγνώσας δὲ δεκάκις σχεδὸν τὰς ὀλίγας ἐκείνας γραμμὰς, κατελήφθη ὑπὸ φρικτῆς νευρικῆς ἐξάψεως, ὑπὸ παραφόρου πυρετοῦ καταφλέγοντος τοὺς κροτάφους του καὶ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ὁποίου ἐνόμιζεν ὅτι τὸ πᾶν περιεστρέφετο πέριξ αὐτοῦ.

Τοῦτο δέ, διότι ἑκάστη λέξις, ἑκάστη φράσις, τῷ ἐνέπηγεν ἐγχειρίδιον εἰς τὴν καρδίαν του, ἐγχειρίδιον βυθιζόμενον μέχρι λαβῆς.

Ὢ! πόσον θὰ ἐπεθύμει εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ὅλων αὐτῶν νὰ κραυγάσῃ δι' ὅλων τῶν πνευμόνων του ὅτι αἱ ὀλίγαι ἐκεῖναι λέξεις ἀπεῖχεν μακρὰν τῆς ἀληθείας καὶ ὅτι τὰ πάντα ἦσαν ψευδῆ καὶ ἀνυπόστατα.

Καὶ ἐν τούτοις τί ἐσήμαινε λοιπὸν ὁ ἐνώπιον αὐτοῦ γραφικὸς χαρακτὴρ τῆς μητρός του! Αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ ἔρωτός της! Τὸ ὄνομα τοῦ Ζιράδιας! Ἡ ἐν Παρισίοις διεύθυνσίς του! Ἡ χρονολογία ἡ σχετιζομένη μετὰ τὴν τῆς γεννήσεως τοῦ Ρολάνδου καὶ ἥτις προηγεῖτο κατὰ τρεῖς μόνον μῆνας!

Ναὶ, μήπως ὅλα ταῦτα δὲν ἐδράζοντο ἐπὶ ἐναργεστάτης, ἐπὶ φρικτῆς καὶ τερατώδους ἀληθείας; . . .

Ὁ Ρολάνδος, υἱὸς τοῦ Ζιράδιας! Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, παλλακὶς τοῦ ἀνθρώπου τούτου!

Καὶ ἐν μέσῳ τῆς φρενήρους του, ἀνεγίνωσκε δεκάκις, ἑκατοντάκις τὸ ἐπάρατον ἐκεῖ ο γραμμάτιον, ἐλπίζων νὰ μαντεύσῃ, εἰ δυνατὸν, ἑτέραν ἔννοιαν.

Ἀλλὰ ποία ἑτέρα ἔννοια θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἀδυσώπητον καὶ ἐναργεστάτην ἀκρίβειαν τῶν λέξεων τούτων;

«Ἀγαπητέ μοι Ἔρρικε, ὁποία εὐρρόσυνος χαρά! Ἓν παιδίον πρόκειται νὰ γεν»νηθῇ ἐξ ἐμοῦ καὶ τὸ ὁποῖον διηνεκῶς θὰ μοι ὑπενθυμίζῃ τὸν ἔρωτά μας! Τί θὰ »ἠδυνάμην νὰ ὀνειροπολήσω περισσότερον τούτου; Καίτοι λογίζομαι ἔνοχος ἀγα»πῶσά σε, καὶ ἐν τούτοις σὲ ἀγαπῶ καὶ εἰμι εὐτυχής. . . **Ἰωάννα**»

Ὁποία ἀτιμία! Ὁποία χαμέρπεια! Καὶ τοῦ ἀθλίου τούτου ὅστις εἶναι ὁ πατὴρ αὐτοῦ πρὸ ὀλίγου εἰσέτι εἶχε στιγματίσει τὸ πρόσωπον διὰ τοῦ μαστιγίου του!

Ἆ! πόσον ἐμίσει τὴν ὥραν ἐκείνην, τὸν ἄθλιον τοῦτον!

Ἤδη μισεῖ αὐτὸν ἔτι περισσότερον.

Εἶτα τὸ ἁπλανὲς βλέμμα του καθηλοῦται ἐκ νέου ἐπὶ τῆς μητρός του, ἥτις φαίνεται ὡς νεκρά. Ἀνεγείρεται, καὶ κρατῶν πάντοτε τὴν ἐρωτικὴν ἐπιστολὴν κατέρχεται πρὸς τὸ ρυάκιον ὅπως ἐμβρέξῃ ἐντὸς αὐτοῦ τὸ ρινόμακτρόν του. Καίτοι δὲ τοῦτο δὲν διαρκεῖ περισσότερον τοῦ ἑνὸς λεπτοῦ . . . καὶ ἐν τούτοις ὅταν ἀνεφάνσ, εὑρίσκεται ἐνώπιον τῆς ὀρθίας καὶ ἀναλαβούσης τὰς αἰσθήσεις της μητρός του.

Ἡ δούκισσα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς δὲν βλέπει ποσῶς τὸν υἱόν της, διότι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐσκεμμένη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους φαίνεται ὡσεὶ ἀναζητοῦσα κἄτι τι.

Ἐπανελθοῦσα ἐκ τῆς συγκοπῆς της ἐνθυμεῖται ὅτι εἶχεν λειποθυμήσει εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς ἐκείνης . . . Ἐνθυμεῖται ὅτι τὴν ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς της πρὸ ὀλίγων ἔτι λεπτῶν!. . .

Καὶ ἰδοὺ λοιπὸν τί ἐζήτει; τὴν ἐπιστολὴν ταύτην!

Πλὴν φεῦ! ἡ ἐπιστολὴ δὲν ὑπάρχει πλέον! Τί ἀπέγεινε λοιπόν; Τὴν ἀναζητεῖ πανταχοῦ, ἐντὸς των θάμνων, ἐντὸς τῶν ξηρῶν φύλλων, πλὴν ὅλαι αἱ προσπάθειαί της ἀπέβησαν φρυῦδαι!

Μήπως λοιπὸν ἀπωλέσθη καθ' ὁδὸν, ἢ μήτοι παρεσύρθη ὑπὸ τοῦ ἀνέμου;

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐὰν ἐκ νέου ἡ ἐπιστολὴ αὕτη περιέπιπτεν εἰς τὰς χεῖρας ἀθλίου τινὸς, τότε ἐκ νέου ἡ δούκισσα εἶναι κατεστραμμένη!. . . Θὰ εὑρεθῇ ὑπὸ τὴν διάκρισιν νέου καὶ ἀγνώστου μίσους καὶ ὁ κίνδυνος ὃν δὲν δύναταί τις νὰ προΐδῃ εἶναι ὁ φρικαλεώτερος πάντων.

Αἴφνης ἡ δούκισσα ἀκούσασα θόρυβον πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ρυακίου, στρέφεται αἰφνιδίως καὶ βλέπει τὸν Ρολανδον κατάπληκτον καὶ μὴ τολμῶντα μάλιστα νὰ ἐγείρῃ τὰ ὄμματα ἐπὶ τῆς μητρός του.

Ὁποία δραματικὴ σιωπὴ μεταξὺ τῆς μητρὸς ταύτης καὶ τοῦ υἱοῦ τούτου!

Ἡ δούκισσα διηρωτᾶτο·

— Μήπως λοιπὸν αὐτὸς, ὁ υἱός μου εὗρε τὴν ἐπιστολήν μου; Μήπως τὴν ἀνέγνωσε λοιπόν;

Καὶ ἐὰν πράγματι τοῦτο ἦτο ἀληθὲς, τότε ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὸ μυστικὸν αὐτῆς εὑρίσκετο ἤδη ὑπὸ τὴν διάκρισιν τοῦ Ρολάνδου! Ὁποία φρίκη! Τὸ ἐπονείδιστον τοῦ παρελθόντος σφάλμα της ἐπέπρωτο νὰ γνωσθῇ! Καὶ ὡς ἐπίμετρα τούτου ἡ πατρότης τοῦ Ζιράδιας ἀπεκαλύπτετο εἰς τὸ παιδίον τὸ ὁποῖον τόσον ἐλάτρευεν ἡ τάλαινα μήτηρ. . .

Καὶ μήπως θὰ ἠδύνατό τις νὰ ὑποστῇ φοβερώτερον μαρτύριον ὅπως ἀποθάνῃ ἐκ τρώματος καὶ ἐκ φρίκης;

Καὶ ὁ Ρολάνδος ἐπίσης δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποδώσῃ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην εἰς τὴν μητέρα του χωρὶς νὰ μὴ ἀναμολογήσῃ ὅτι διὰ μέσου αὐτῆς ἐγίνωσκεν ἤδη τὰ πάντα.

Ναὶ, πώποτε δὲν θὰ εἶχε τὸ ἀπαιτούμενον θάρρος ἵνα προβῇ ἕως ἐκεῖ! Πότε! ποτέ!

Καὶ ὅμως ἦτο ἀναγκαία ἐξήγησίς τις.

— Μητέρα, εἶπεν οὗτος ὅταν σᾶς εἶχον ἴδει τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπέστρεφον

εἰς τὴν ἔπαυλιν . . . σᾶς εἶδον λοιπὸν πίπτουσαν . . . εἶσθε τότε λειποθυμος καὶ ἀναίσθητος . . . Δὲν εἶναι ἀληθὲς, μῆτέρ μου, ὅτι τώρα αἰσθάνεσθε ἑαυτὴν καλήτερα ;

— Ναὶ . . , ναὶ, υἱέ μου, εἶμαι καλήτερα.

— Θέλετε νὰ στηριχθῆτε ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου μέχρις ὅτου φθάσωμεν εἰς τὴν ἔπαυλιν.

— Εὐχαριστῶ . . . εἶναι περιττόν . . . δύναμαι πολὺ καλὰ νὰ βαδίζω μόνη... Τέκνον μου, σὲ διαβεβαιῶ ὅτι δὲν εἶναι τίποτε . . . ὅτι δὲν πρόκειται περὶ σοβαροῦ πράγματος . . . ἦτο μία μικρὰ καὶ ἐλαφρὰ ἀδιαθεσία.

Ἡ τάλαινα μήτηρ ὅπως ἐξηγηθῇ ἠναγκάσθη νὰ καταβάλῃ ὑπεράνθρωπους προσπαθείας διότι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ ἀνάμνησις τῆς ἐπιστολῆς τῇ ἐπροξένει ἀφόρητα μαρτύρια.

Καὶ μήπως τὸ ὠχρὸν ἐκεῖνο πρόσωπον, τὰ πελιδνὰ ἐκεῖνα χείλη καὶ ἄπελπις στάσις τῆς γυναικὸς ταύτης, μήπως λέγομεν ὅλα ταῦτα, δὲν ἐδήλουν εἰς τὸν Ρολάνδον τὴν ἀποκάλυψιν τῆς ἀληθείας ;

Μετὰ μακρὰν δὲ σιωπὴν, ἡ δούκισσα ἀπομακρύνεται βραδεῖ τῷ βήματι.

Ὁ Ρολάνδος μὴ εἰπὼν πλέον τίποτε τὴν ἐγκαταλείπει νὰ φύγῃ. Καὶ ἀφοῦ ἐπὶ πολλὴν ὥραν παραμένει ἀκίνητος καὶ ρεμβώδης, ἐξάγει τὴν ἐπιστολὴν τῆς μητρός του καὶ ἀναγινώσκει αὐτὴν ἐκ νέου.

Ὁ δύσμοιρος υἱὸς δὲν ἐτόλμα νὰ καταπείσῃ ἑαυτὸν περὶ τῆς ἀληθείας τῆς φοβερᾶς πραγματικότητος. Ἀλλ' ἤδη εἰς τὴν θέαν τῆς συγκινητικῆς στάσεως τῆς μητρός του, πᾶσα ἀμφιβολία ἐξέλειπε πλέον !

Ἐπιβὰς τοῦ ἵππου του, μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς τετάρτου ἐπιστρέφει εἰς Βιλεφὸρ, ἔνθα ἡ μήτηρ του πρὸ ὀλίγου εἰσέτι εἶχεν ἀφιχθῇ ἐπίσης.

Εὐτυχῶς δὲ δὲν εὑρίσκει ἐκεῖ τὸν ἀδελφόν του . . .

Ἐὰν ὅμως συνήντα ἐκεῖ τὸν Ὀράτιον, ἐὰν ὁ Ὀράτιος παρατηρῶν τὴν ὠχρότητά του τὸν ἠρώτα περὶ τούτου, τότε πιθανὸν ἐνώπιον τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ του νὰ μὴ εἶχε τὸ θάρρος νὰ ψευσθῇ !

Ἀλλὰ ἀπό τινων ἤδη στιγμῶν ὁ δοὺξ εἶχεν ἀναχωρήσει μὴ ἐπιθυμῶν νὰ παραμείνῃ ἐπὶ περισσότερον καιρὸν ἐν μέσῳ τῆς φρικτῆς καὶ ἐγκληματικῆς ἐκείνης ἀβεβαιότητος ἥτις προσέβαλλεν αὐτὴν ταύτην τὴν τιμὴν τῶν Βιλεφόρ.

Ταῦτα δὲ σκεπτόμενος εἶχεν εἰπεῖ καθ' ἑαυτόν·

— Θὰ ὑπάγω νὰ ἴδω τὸν Ζιρόδιας καὶ διὰ πάσης θυσίας θὰ προσπαθήσω νὰ ἀποσπάσω ἐξ αὐτοῦ τὴν ἀλήθειαν.

Ἰδοὺ λοιπὸν διατί, χωρὶς νὰ εἴπῃ εἰς κανένα τίποτε κατηυθύνθη πρὸς τὰ Ὑψηλὰ δώματα ἔνθα φθάνει πάραυτα. Κατὰ τὴν ἔξοδόν του δὲν εἶχε συναντήσει τὴν δούκισσαν ἥτις κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσήρχετο εἰς τὴν ἔπαυλιν, ἐνῷ ὁ Ρολάνδος εἰσήρχετο ἐπίσης τὴν ἰδίαν ὥραν καθ' ἣν καὶ ὁ Ὀράτιος ἐξήρχετο.

Εἶχεν ἐπέλθει ἡ νὺξ, καὶ ἐπειδὴ ἡ σελήνη δὲν ἐπεφάνει εἰσέτι τὸ περιβάλλον τὴν ἐξοχὴν σκότος ἦτο λίαν βαθύ.

Μακρόθεν ἀκούεται πάντοτε ὁ ἐκκωφωτικὸς θόρυβος τοῦ πανηγυρίζοντος χωρίου . . .

Ὅταν ὁ δοὺξ φθάνει εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα, καταπλήσσεται διὰ τὴν ἀπόλυτον ἐρημίαν τῆς οἰκίας.

Οὐδεὶς θόρυβος προσβάλλει τὸ οὖς αὐτοῦ, ἀλλ' οὔτε διακρίνει κἂν τὸ ἐλάχιστον ἴχνος φωτός· τὰ παράθυρα μόνον εἰσὶ ἀνεῳγμένα καὶ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τὸ παράθυρον ἐπίσης τοῦ γραφείου τοῦ Ζιρόδιας, ἔνθα τὴν πρωΐαν ἔλαβε χώραν ἡ συνδιάλεξις αὐτῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ μεγάλη τῆς εἰσόδου θύρα εἶναι ἀνοικτὴ ἐπίσης. Ὁ δοὺξ ἀνελθὼν τὰς ὀλίγας βαθμίδας, κρούει τὸν κώδωνα.

Καὶ, ἐπειδὴ δὲν ἤκουσε κανένα θόρυβον κρούει ἐκ νέου μετὰ μεγαλειτέρας σφοδρότητος καὶ ἐπιμονῆς.

Πλὴν αὐτὴ ἡ πάντοτε ἡσυχία ἐπικρατεῖ ἐντὸς τοῦ οἴκου.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ γραφεῖον τοῦ Ζιρόδιας εὑρίσκεται εἰς τὸ ἰσόγαιον διαμέρισμα, ὁ δοὺξ διευθύνεται ἐκεῖ καὶ, ἀνελθὼν ἐπί τινος σκίμποδος ρίπτει ἓν βλέμμα εἰς τὰ ἔνδον αὐτοῦ.

Μολονότι ἦτο νὺξ καὶ ὅμως τὸ ἐντὸς αὐτοῦ ἐπικρατοῦν σκότος δὲν εἶναι ἀρκούντως πυκνὸν ὥστε νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ διακρίνῃ ἀορίστως πως τὰ ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχοντα.

Βλέπει δὲ τότε τὸν Ζιρόδιαν καθήμενον ἐπὶ τῆς ἕδρας του καὶ ἔχοντα τὸ μέτωπον ὡσεὶ καθηλωμένον ἐπὶ τῶν ἀνὰ τὴν τράπεζαν διεσπαρμένων ἐγγράφων.

Ὁ δοὺξ κραυγάζει.

— Κύριε Ζιρόδιας ;

Ὁ πρεσβύτης οὐδεμίαν ἐκτελεῖ κίνησιν.

— Φαίνεται ὅτι ἀπεκοιμήθη ! Δέον νὰ τὸν ἀφυπνήσω . . .

Ηδὴ ἀπὸ τοῦ σκίμποδος ἐφ' οὗ ἵστατο, εἰσέρχεται ψηλαφητεὶ ἐντὸς τῆς οἰκίας, καὶ προσπαθῶν νὰ ἀναμνησθῇ, εὑρίσκει ἐπὶ τέλους τὴν θύραν τοῦ γραφείου.

Ἡ θύρα δὲ τοῦ γραφείου εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν ἀνεῳγμένη. Ὁ δοὺξ ὑπ' οὐδεμιᾶς καταληφθεὶς εἰσέτι ὑπονοίας εἰσέρχεται ἐντὸς τοῦ θαλάμου.

— Συγγνώμην κύριε Ζιρόδιας, λέγει.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Ζιρόδιας ἐξακολουθεῖ παραμένων εἰς ἀγαλματώδη ἀκινησίαν, ὁ δοὺξ προσεγγίζει ἔτι μᾶλλον καὶ θέτει ἐλαφρῶς τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοῦ γέροντος.

Πλὴν ὁ Ζιρόδιας δὲν κινεῖται ποσῶς.

Καὶ ἄφνης ὁ Βιλεφὸρ κύπτει πρὸς στιγμὴν ἀλλ' ἀνεγερθεὶς πάραυτα ἀπομα-

κρύνεται ἐκβάλλων συγχρόνως κραυγὴν φρίκης. . . καὶ ἐκτείνων τοὺς βραχίονας ὑπὸ τὸ κράτος τῆς πρώτης ἐξάψεως τοῦ τρόμου του, ἐξακολουθεῖ ὀπισθοχωρῶν, ὡσεὶ ἐὰν κατεδιώκετο ὑπὸ ἀπαισίου τινὸς φάσματος.

Ὁ Ζιρόδιας δὲν κοιμᾶται.

Ὁ Ζιρόδιας εἶναι νεκρός.

Τὸ μὲν μέτωπόν του ἐπερίδεται ἐπὶ τοῦ γραφείου τὸ δὲ σῶμα ἐπὶ τοῦ ἐδωλίου καὶ αἱ χεῖρες κρέμανται εἰς τὸ κενόν.

Ἐπὶ τῆς καρδιακῆς χώρας, βλέπει τις ἐγχειρίδιον βεβυθισμένον μέχρι λαβῆς. Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος δὲ ἐγχειρίδιον ἦτο αὐτὸ τοῦτο ὅπερ ὁ Ζιρόδιας ἐχρησιμοποίει ἀντὶ χαρτοκόπτου καὶ τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο πάντοτε ἐπὶ τοῦ γραφείου.

Ἀναμφιλέκτως ὁ θάνατος θὰ ἐπῆλθε κεραυνοβόλος, ἀφοῦ τὸ ἐγχειρίδιον εἶχε διαπεράσει τὴν καρδίαν.

Τὸ ἐκ τοῦ στόματος ἀναβλύσαν αἷμα εἶχε κηλιδώσει τὰ ἐπὶ τοῦ γραφείου διεσπαρμένα ἔγγραφα.

Φαινομενικῶς τοὐλάχιστον, ἐντὸς τοῦ θαλάμου δὲν παρετηρεῖτο ἡ ἐλαχίστη ἀνωμαλία προδίδουσα τὰς πρὸ τοῦ διαδραματισθέντος τραγικοῦ γεγονότος λεπτομερείας.

Καὶ ὁ δοὺξ, ὄρθιος ἔμπροσθεν τῆς θύρας, μὲ πάλλουσαν τὴν καρδίαν ἐκ τῆς φρίκης φέρει τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου, ὡσεὶ ζητῶν νὰ ἐκδιώξῃ ὀπτασίαν φρικαλέαν.

Αἴφνης ἐφορμήσας εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς οἰκίας, ἄρχεται κραυγάζων·

— Βοήθειαν! Ὁ κ. Ζιρόδιας ἀποθνήσκει!

Ἡ κραυγή του ἀπηχήσασα πενθίμως δὲν εὑρίσκει οὐδεμίαν ἠχώ.

Πάρυτα δὲ ὑπὸ φρικτοῦ καταλαμβάνεται τρόμου.

Καὶ εἶχε δίκαιον, διότι ἐὰν αἴφνης τὸν εὕρισκέ τις μόνον ἐντὸς τῆς οἰκίας ταύτης, ἐγγὺς τοῦ πτώματος τούτου, τότε, φυσικῶς, μήπως δὲν θὰ ὑπωπτεύοντο πάντες ὅτι αὐτὸς καὶ οὐχὶ ἄλλος εἶναι ὁ δράστης τοῦ ἐγκλήματος; Μήπως ἡ κατηγορία αὕτη δὲν θὰ ἦτο φυσικωτάτη, πλέον ἢ βεβαία;

Καὶ ταῦτα ἔχων κατὰ νοῦν, ἀπομύρεται, ἐξέρχεται ὅσον τάχος, ἵνα μὴ τυχὸν παρατηρηθῇ ὑπό τινος.

Πλὴν φεῦ! καθ' ἣν στιγμὴν κατήρχετο τὰς βαθμίδας, εὑρίσκεται ἀντιμέτωπος μετὰ τῶν υἱῶν τοῦ Ζιρόδιας!

Τότε ὁ δοὺξ εἰς τὴν θέαν τῶν δύο ἀδελφῶν, κραυγάζει·

— Ἆ! κύριοι, κύριοι, ὁποῖον μέγα καὶ φρικτὸν δυστύχημα!

Οἱ δύο ἀδελφοὶ εἰς τὸ ἀπροσδόκητον τῆς συναντήσεως ταύτης, ὀπισθοχωροῦσιν ἔντρομοι, ψιθυρίζοντες·

— Ἓν δυστύχημα! Ἓν φρικτὸν δυστύχημα!

— Ὁ πατήρ σας . . .

Ὁ δοὺξ δὲν τολμᾷ νὰ ἀποτελειώσῃ τὴν φράσιν του . . . Οἱ δύο ἀδελφοί, πελιδνοὶ τὴν ὄψιν, ἀτενίζουσιν ἀλλήλους μετὰ παραδόξου βλέμματος ὡσεὶ προσπαθοῦντες νὰ συνενώσωσιν ὅλας τὰς δυνάμεις των ἵνα ἀντιμετωπίσωσι θαρραλέως τὴν ἀναγγελθεῖσαν αὐτοῖς καταστροφήν.

— Ἆ! εἶναι πράγματι φρικαλέον πᾶν ὅ,τι εἶχον ἴδει πρὸ ὀλίγου εἰσέτι, ἐπεῖπεν ὁ δούξ . . . . Ὁποιαδήποτε δὲ καὶ ἂν εἶναι ἡ χωρίζουσα τὰς δύο οἰκογενείας μας ἀντιπάθεια, δὲν δύναμαι ἢ νὰ σᾶς οἰκτείρω, ναί, νὰ σᾶς οἰκτείρω ἐξ ὅλης μου τῆς καρδίας . . .

— Ἀλλὰ τί συμβαίνει λοιπόν, κύριε Δε Βιλεφόρ; Ὁποῖον εἶναι λοιπὸν τὸ μέγα αὐτὸ δυστύχημα ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἀπειλούμεθα;

— Ὁ πατήρ σας . . . ἐδολοφονήθη. . .

— Ἐδολοφονήθη!

Καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ τὴν αὐτὴν ῥήξαντες κραυγὴν καὶ ὁρμήσαντες ἐντὸς τῆς οἰκίας σπεύδουσι νὰ γονυπετήσωσι θρηνοῦντες καὶ κοπτόμενοι πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ἀψύχου πατρός των.

Ὁ κ. Βιλεφὸρ σεβασθεὶς τὴν ὀδύνην αὐτῶν καὶ ἐπιθυμῶν νὰ τοὺς ἀφήσῃ μόνους ἠθέλησε νὰ ἀπέλθῃ, εἰ δυνατόν, ἀπαρατήρητος.

Καὶ ὅμως οἱ δύο ἀδελφοὶ ἰδόντες αὐτὸν ἀπομακρυνόμενον καὶ εὑρισκόμενον ἤδη ἐγγὺς τῆς θύρας, ἀνεγερθέντες αἴφνης, ἀνεκραύγασαν·

— Κύριε Δε Βιλεφόρ!

Ὁ Γάστων ἥναψε τοὺς κηροστάτας ἡ φλὸξ τῶν ὁποίων ταλαντευομένη ὑπὸ τοῦ εἰσδύοντος ἀπὸ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου ἀέρος, ἐφώτισεν ἀσθενῶς τὸν νεκρικὸν θάλαμον.

Ὁ Πέτρος λαβὼν τὸν δοῦκα ἐκ τοῦ βραχίονος, τῷ εἶπε·

— Μὴ φύγετε ἀκόμη, κύριε. . . εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ σᾶς ἀκρασθῶμεν! Δέον ὅπως ἐδίδετε ἡμῖν τὰς ἀναγκαιούσας πληροφορίας . . . . ὅπως μᾶς ἐλέγετε πῶς εὑρέθητε ἐδῶ . . . ὅπως μᾶς βοηθήσητε, ὅσον τοῦτο δυνατὸν, εἰς τὰς ἀναζητήσεις μας, ἀφοῦ σεῖς καὶ οὐχὶ ἄλλος ἐγνωρίσατε πρῶτος τὸ ἔγκλημα τοῦτο.

Ὁ δοὺξ ὑποκλιθείς, ὑπέλαβεν·

— Θὰ μείνω, κύριε, καίτοι δὲν δύναμαι νὰ ὑποθέσω ποσῶς ὅτι θὰ εἶχον κἄτι τι νὰ σᾶς εἴπω.

Τότε ὁ Πέτρος ἀποταθεὶς εἰς τὸν Γάστωνα, τῷ εἶπε·

— Σὺ Γάστων, σπεῦσον νὰ εἰδοποιήσῃς τὴν ἀστυνομίαν.

Κατόπιν δι' ἐσπευσμένων καὶ συγκινητικῶν ἐρωτήσεων διακεκομμένων δὲ ὑπὸ τῆς σιωπῆς καὶ τῶν δακρύων, ὁ Πέτρος ἠρώτησε τὸν δοῦκα Δε Βιλεφόρ. Αἱ ἐρωτήσεις δὲ αὗται περιωρίσθησαν εἰς τὰ ἑξῆς·

Ἀπὸ πόσου καιροῦ ὁ Ὁράτιος εὑρίσκετο εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα; Τίνι τρόπῳ κατώρθωσε νὰ εἰσδύσῃ μέχρι τοῦ θαλάμου τοῦ Ζιρόδιας; Εἰς ποίαν κατάστασιν

εὗρεν αὐτόν; Ὁ γέρων ἀνέπνεεν εἰσέτι; Τίς ὁ σκοπὸς τῆς ἀφίξεώς του; Καὶ ὁποίαν λειψοδοσίαν εἶχε μετὰ τοῦ Ζιρόδιας;

Ὁ δοὺξ ἀπήντησεν ἀπαθὴς εἰς ὅλας τὰς ἐρωτήσεις ταύτας.

Ὁ Πέτρος ἠκροᾶτο μὲν αὐτὸν μετὰ μεγάλης προσοχῆς, συγχρόνως ὅμως ὑποψία τις κατέτρυχεν ἤδη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ πιθανοῦ τῆς ἐνοχῆς τοῦ δουκός.

Ὁ Ὁράτιος ἔβλεπεν ἑαυτὸν ἀνίσχυρον ἵνα ἀποκαλύψῃ εἰς τὸν νεαρὸν Ζιρόδιας πᾶν ὅ,τι εἶχε διαδραματισθῇ μεταξὺ τῆς μητρός του καὶ τοῦ δολοφονηθέντος Ζιρόδιας, τὰς ἀπειλὰς τοῦ τελευταίου τούτου, τὸ τῆς τιμῆς ἐκεῖνο ἀπόρρητον οὗτινος διετείνετο ὅτι ἦτο ὁ κάτοχος καὶ τὸ ὁποῖον ἠθέλησε νὰ πωλήσῃ.

Εἶπε δὲ τὰ ἑξῆς μόνον ἀπαντῶν εἰς τὴν τελευταίαν ἐρώτησιν·

— Εἶχον, ὡς πιθανὸν νὰ ἐγνωρίζετε τοῦτο, να διακανονίσω μετὰ τοῦ πατρός σας ὑποθέσεις λίαν ἐνδιαφερούσας . . . Ὁ πατήρ σας κατεῖχεν ἐπ' ὀνόματί μου πολλὰς καὶ σπουδαίας πιστωτικὰς ἐξαγορασθείσας ἐν Παρισίοις ἐπὶ σκοπῷ τὸν ὁποῖον εὐχερῶς δύναισθε νὰ μαντεύσητε ἐὰν ὁ πατήρ σας σᾶς ἐγνωστοποίησε τὰς μυστικὰς αὐτοῦ προθέσεις.

— Ἐγνωρίζομεν τὰς προθέσεις τοῦ πατρός μας . . .

— Καὶ τὴν ὕπαρξιν τῶν ἐν λόγῳ πιστωτικῶν;

— Ναὶ, καὶ ἀνήρχοντο αὗται, ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι, εἰς τετρακοσίας εἴκοσι χιλιάδας φράγκα ὡς ἔγγιστα.

— Εἰς τρόπον ὥστε ἐγνωρίζετε ὅλα τὰ μυστικὰ τοῦ πατρός σας;

— Ναὶ, διότι πᾶν ὅ,τι κατεῖχεν ἐκεῖνος ἦτο ἰδικόν μας, καὶ ἡ ἰδική μας περιουσία ἦτο ἰδική του. Τὰ πάντα διεθέτομεν ἐπὶ κοινῷ σκοπῷ. Ἐγνωρίζομεν ὅτι ἡ ὑπόθεσίς σας ἐπρόκειτο νὰ διακανονισθῇ . . . Μοὶ φαίνεται δὲ ὅτι ἐκεῖνος σᾶς ἀνέμενε τὴν πρωΐαν . . . Ἡμεῖς, ὁ ἀδελφός μου καὶ ἐγώ, εὑρέθα ἀπόντες καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, εἰς τρόπον ὥστε δὲν εὑρέθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν πᾶν ὅ,τι ἔλαβε χώραν . . .

— Πράγματι εἶχον ἔλθει τὴν πρωΐαν αὐτήν.

— Τότε διατί λοιπὸν ἐνεφανίσθητε ἐκ νέου ἐδῶ;

— Ἐπεθύμουν νὰ ἐρωτήσω τὸν πατέρα σας ἐπί τινων λεπτομερειῶν αἵτινες δι' ἐμὲ ἐνεῖχον ἰδιάζον ὅλως ἐνδιαφέρον . . .

— Εἴχετε δὲ διακονίσει μετ' αὐτοῦ τοὺς ἐκκρεμεῖς λογαριασμούς σας;

Ὁ δοὺξ ἀγνοῶν πᾶν ὅ,τι εἶχε συμβῇ μετὰ τῆς δουκίσσης καὶ τοῦ Ζιρόδιας, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, ἄλλως τε καὶ ὁ Πέτρος δὲν παρέσχεν ἰδιάζουσαν εἰς τοῦτο προσοχήν.

Τῇ στιγμῇ ταύτῃ ἠκούσθη θόρυβος προερχόμενος ἐκ τοῦ μέρους τοῦ προαυλίου. Σμῆνος περιέργων ὡς προσείλκυσεν ἐκεῖ ἡ ἀστραπιαίως διαδοθεῖσα εἴδησις, ἔσπευδον κατάπληκτοι παρακολουθοῦντες τοὺς ἀστυφύλακας οὓς ἐκόμιζεν μετ'

αὐτοῦ ὁ Γάστων. Οἱ ἀστυφύλακες εἰσήχθησαν ἐγγὺς τοῦ πτώματος.

Τότε ὁ Πέτρος ἀποταθεὶς πρὸς τὰ ὄργανα τῆς ἀρχῆς, εἶπεν αὐτοῖς.

— Κατόπιν θὰ ἐρωτήσητε τὸν κύριον Δε Βιλεφὸρ διὰ τὴν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ πατρός μας παρουσίαν του. Εἰς τὴν οἰκίαν μας δὲν εὑρίσκετο κανείς. Αἱ θύραι ἦσαν ἀνοικταί. Ὅταν δὲ ἡμεῖς ἤλθαμεν, ὁ κ. Δε Βιλεφὸρ ἐξήρχετο ἐντεῦθεν λίαν τεταραγμένος καὶ τὰ μάλα συγκεκινημένος . . .

— Κύριε, ὁ πετραύλισεν ὁ Ὁράτιος . . . μήπως λοιπὸν ἐκ τύχης . . . Μήπως λοιπὸν θὰ εἰσέδυσεν εἰς τὸ πνεῦμα ὑμῶν ἡ ἰδέα . . .

— Δὲν ἐσχημάτισα εἰσέτι καμμίαν κακὴν ἰδέαν, κύριε, εἶμαι ὅμως καθ' ὁλοκληρίαν ὑπόχρεως νὰ πιστοποιήσω πᾶν ὅ,τι εἶχον ἰδεῖ . . . πᾶν ὅ,τι ἄλλως τε, καὶ ὑμεῖς αὐτὸς δὲν θὰ ἠδύνασθε νὰ ἀρνηθῆτε ... Ὁ πατήρ μας πρὸ ὀλίγου εἰσέτι ἐπλήχθη . . . ἐδολοφονήθη . . . καὶ ἡμεῖς σᾶς κατελάβομεν πλησίον τοῦ πτώματός του . . .

— Δὲν δύναμαι νὰ χαρακτηρίσω παρομοίαν κατηγορίαν ἢ ὡς μωρὰν καὶ ἀνυπόστατον . . .

— Κύριε, εἶπεν ὁ Πέτρος, σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι ἐγὼ δὲν σᾶς κατηγορῶ.

Ὁ ἀρχιαστυνόμος ἀπευθυνθεὶς πρὸς τὸν Ὁράτιον Δε Βιλεφὸρ, ὑπέλαβεν.

— Κύριε δοὺξ, εἶναι ἀληθὲς πᾶν ὅ,τι λέγει ὁ κύριος Πέτρος Ζιρόδιας;

— Μάλιστα, κύριε, εἶναι ἀληθές.

— Ἐν τοιαύτῃ λοιπὸν περιπτώσει, θὰ ἠναγκαζόμην νὰ ἀκροασθῶ τὴν κατάθεσίν σας. Εὐαρεστήθητε σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ ἀπομακρυνθῆτε . . . καὶ ὑπάγετε νὰ μὲ περιμένητε εἰς τὴν αἴθουσαν, ἔνθα ἐντὸς ὀλίγου θὰ σπεύσω εἰς συνάντησίν σας.

Ὁ δοὺξ ἐκὼν ἄκων ἠναγκάσθη νὰ ὑπακούσῃ.

Μετὰ τὴν ἔξοδον δὲ αὐτοῦ οἱ ἀστυφύλακες τῇ συμπράξει τῶν δύο ἀδελφῶν ἤρξαντο ἐπιθεωροῦντες καὶ ἐξετάζοντες λεπτομερῶς τὸ σπουδαστήριον τοῦ μεταστάντος Ζιρόδιας.

Οὐδεμία παρετηρεῖτο ἀνωμαλία ἐπὶ τοῦ γραφείου τοῦ Ζιρόδιας. Πάντα τὰ ἐπ' αὐτοῦ ἔγγραφα ἦσαν διαθετημένα ἐν τάξει.

Τὸ χρηματοκιβώτιον αὐτοῦ ἦτο ἀνοικτόν· ἐντὸς αὐτοῦ δὲ ἐφύλαττεν οὐ μόνον τὰ χρήματά του ὁσάκις ἐλάμβανε τὸ ἐκ τῶν ἰδιοκτησιῶν του προερχόμενον πρὸ μέρους τῆς ἐντόκου αὐτῶν τοποθετήσεως, ἀλλὰ καὶ τοὺς δικογραφικοὺς φακέλλους οὓς ἐπεθεώρει συνεχῶς καὶ οἱ ὁποῖοι πάντες ἀνεξαιρέτως ἀνεφέροντο ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τῶν Βιλεφόρ.

Ὅτε ὁ νεκρὸς τοῦ Ζιρόδιας ἐξηπλώθη ἐπί τινος ἀνακλίντρου κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην μόνον ἠδυνήθησαν πάντες νὰ ἴδωσιν λεπτομερῶς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ εἰς τὴν θέαν τῶν παραμεμορφωμένων χαρακτηριστικῶν τοῦ πατρός των ἔρριξαν τὴν αὐτὴν ὀδυνηρὰν κραυγήν:

— Παρατηρήσατε ! Παρατηρήσατε !

Τρεῖς εὑρεῖται ἀμυχαὶ κατέτεμνον τὴν δεξιὰν παρειὰν τοῦ χωρικοῦ.

Συνεκροτήθη λοιπὸν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ δολοφόνου ἀπελπιστικὸς ἀγών ; Ὁ προσβληθεὶς γέρων ὑπερήσπισεν ἑαυτόν ; Ἀλλὰ διὰ ποίου τότε τρόπου ἀφοῦ αὐτὴ μάλιστα ἡ στάσις τοῦ σώματος, ἀφοῦ τὸ ἐπὶ τοῦ γραφείου ἐρειδόμενον μέτωπον, ἐδήλουν ἐναργῶς μετὰ τοῦ ἐντὸς τῆς καρδίας βεβυθισμένου ἐγχειριδίου, ὅτι ὁ Ζιρόδιας ἔδει νὰ ἐπλήχθη χωρὶς νὰ λάβῃ κἂν τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ ἴδῃ ἢ νὰ ἀκούσῃ τὸν δολοφόνον αὐτοῦ ;

Ἄλλως τε τὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ τραύματα τί ἐσήμαινον ;

Ὁ ἀρχιαστυνόμος ἔσπευσε νὰ ἐρωτήσῃ ἐκ νέου τοὺς δύο ἀδελφούς.

— Κατὰ ποίαν ὥραν ἀφήσατε τὸν πατέρα σας ;

— Τὴν πρωΐαν αὐτήν, περὶ τὰς δέκα ὥρας.

— Καὶ ἐκτοτε δὲν τὸν ἐπαναίδετε ;

— Ὄχι ! Τὸν περιμένομεν νὰ εὐματίσωμεν εἰς τὸ χωρίον παρά τινι γνωστῇ διαγε ε φ ει, ἢ τῷ ἔφθασαν νὰ συνέντευξιν καὶ βλέποντες αὐτὸν μὴ ἐρχόμενον ποσῶς κατελήφθημεν ἀμέσως ὑπὸ φόβου καὶ τότε ἐσπεύσαμεν ὅσον τάχος εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα διὰ νὰ ἐξακριβώσωμεν τὸ αἴτιον τῆς μὴ ἐλεύσεώς του.

— Καὶ τὰ τραύματα αὐτὸ, πόθεν προέρχονται ;

— Μὴ γνωρίζοντες τίποτε θετικὸν εἰσέτι ἀδυνατοῦμεν νὰ σᾶς ἐξηγήσωμεν τοῦτο.

— Εἰς τρόπον ὥστε ὁ πατήρ σας δὲν ἔφερε τὰ τραύματα αὐτὰ καθ' ἣν στιγμὴν ἀφήσατε αὐτόν ;

— Ὄχι.

Ἡ οἰκία τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἡμέρας ὑπῆρξεν ἔρημος. Ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ ἐξέλιξις τῆς ἀνακρίσεως ἀπέβαινε δυσχερής. Αἱ πρὸς τὸν Βιλεφὸρ ἀπευθυνθεῖσαι ἐρωτήσεις δὲν ἐξηκρίβωσαν πολλὰ πράγματα. Ὁ δοὺξ Ὀράτιος δὲν ἠνήθη οὐδόλως ὅτι εἶχεν ἐπισκεφθῆ δὶς τὸν Ζιρόδιας εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ ὅτι ἡ μὲν πρώτη ἐπίσκεψίς του ἔλαβε χώραν τὴν πρωΐαν, ἡ δὲ δευτέρα τὴν ἑσπέραν. Περὶ τοῦ ἀπορρήτου δὲ τῆς τιμῆς δὲν ἀνέφερε τίποτε, ἀλλὰ μόνον περὶ τῶν πιστωτικῶν.

Οἱ ἀστυφύλακες ἀφῆκαν μὲν τὸν δοῦκα νὰ ἀναχωρήσῃ, προέτρεψαν ὅμως αὐτὸν ὅπως τὴν ἐπαύριον εὑρῆται εἰς τὴν διάκρισιν αὐτῶν ἢ εἰς τὴν διάκρισιν τῆς Δικαιοσύνης.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Βιλεφὸρ καὶ τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων δὲν ἀπῆλθον τοῦ γραφείου.

Μὲ ὄμματα πυρέσσοντα καὶ μετὰ ἐκδικητικῆς λύσσης ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, ἤρξαντο ἐξετάζοντες πᾶσαν γωνίαν τοῦ θαλάμου καὶ ἀναδιφῶντες τὰ ἐπὶ τοῦ γραφείου ἔγγραφα.

Ἐντὸς τῆς μονήρους ταύτης οἰκίας ἔνθα κατὰ τὴν ἀπορράδα ταύτην ἡμέραν

εἶχε μείνει ὁ Ζιρόδιας μόνος, ἐντὸς τῆς οἰκίας ταύτης ἧς αἱ θύραι ἦσαν ἀνεῳγμέναι εἰς πάντα διαβάτην δίκην προσκλήσεως, τὴν ἐξέλιξιν τραγικοῦ γεγονότος ἀποβλεπούσης, ὁ ἐγκληματίας θὰ ἔδει νὰ ἦτο βέβαιος περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ φονικοῦ διαβήματός του !

Καὶ ἐν τούτοις εἶναι φαινόμενον λίαν ἐξαιρετικὸν ὅπως κοκούργημά τι καὶ ὑπὸ τὰς πλέον ἔτι εὐνοϊκὰς καὶ μυστηριώδεις περιπτώσεις διαπραχθὲν, νὰ μὴ ἀφήσῃ ὄπισθέν του ἴχνος τι, ἢ τὸν κρῖκον οὕτως εἰπεῖν, ἐρ οὗ θὰ προσκολληθῇ βραδύτερον ἡ ἄλυσσις τῶν ἀποδείξεων. Ἰδοὺ λοιπὸν πᾶν ὅ,τι ἐζήτουν νὰ εὕρωσιν οἱ δύο ἀδελφοί.

Ἐπομένως ἀνέγνωσαν ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ ἐπὶ τοῦ γραφείου διεσπαρμένα ἔγγραφα.

Πλὴν φεῦ ! ἐπὶ οὐδενὸς ἐξ αὐτῶν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εὕρωσι τὰς χρειώδεις πληροφορίας καὶ διασαφίσεις.

Ἐν τῷ χρηματοκιβωτίῳ, οἱ ἀδελφοὶ ἐγνώριζον ὅτι δὲν ὑπῆρχον οὔτε ἀξίαι, οὔτε χρήματα. Ἀλλ' ἐγνώριζον ἐπίσης ὅτι οἱ Βιλεφὸρ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ὤφειλον νὰ ἐξαγοράσωσι τὰς πιστωτικάς των καὶ νὰ φέρωσιν εἰς τὸν Ζιρόδιαν πλέον τῶν ἑκατὸν χιλιάδων φράγκων. Οἱ λογαριασμοὶ οὗτοι θὰ ὤφειλον νὰ ἦσαν κεκανονισμένοι, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, αἱ πιστωτικαὶ θὰ ἐπανευρίσκοντο μεταξὺ τῶν ἐγγράφων τοῦ Δὲ Βιλεφόρ· ἐὰν δὲ πράγματι συγκατεριθμοῦντο μεταξὺ αὐτῶν, ὁ δικογραφικὸς φάκελλος καὶ αἱ πιστωτικαὶ θὰ ἀπεδόθησαν εἰς τοὺς Βιλεφόρ· ἀλλὰ τότε, ἀντὶ τῆς ἀποδείξεως ταύτης, ὁ οἶκος Βιλεφὸρ θὰ ἐπλήρωσε τὸ συμφωνηθὲν ποσόν.

Ἄλλως τε, ἐξ ὅλων αὐτῶν οὐδὲν πλέον ὑφίστατο ἐκεῖ. Καὶ εἰς ἐπίμετρον δὲν κατώρθωσαν νὰ εὕρωσιν οὐδὲν ἴχνος χρημάτων εἴτε εἰς τραπεζιτικὰ γραμμάτια εἴτε εἰς χρυσόν.

Ἐξ ὅλων δὲ αὐτῶν ἀπεδεικνύετο ὅτι οὐ μόνον αἱ πιστωτικαὶ δὲν ἐξηγοράσθησαν ἀλλὰ καὶ ὅτι θὰ ὑπῆρχον ἐκεῖ μετὰ τοῦ φακέλλου αὐτῶν.

Ἀλλὰ πού ; Εἰς ποῖον μέρος λοιπόν ;

Ἐνῷ δὲ ἐζήτουν παντοχοῦ μὴ δυνάμενοι νὰ ἀνακαλύψωσιν οὐδὲν ἴχνος ἐγγράφου, αἴφνης ὁ Πέτρος ἔρριψε μηχανικῶς τὸ ὄμμα πρὸς τὴν θερμάστραν ἐντὸς τῆς ὁποίας ὑπῆρχον εἰσέτι ὑπὸ τὴν τέφραν, λείψανα πυρός.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ δὲν ἐβράδυναν νὰ ἐξακριβώσωσιν ὅτι ὑπῆρχον ἐκεῖ τεμάχια χάρτου ἀπηνθρακωμένου. Ἕνια, μάλιστα ἐκ τῶν ῥηθέντων τεμαχίων καέντα ἐξ ὁλοκλήρου ἔφερον εἰσέτι τὸ ἀρχικὸν σχῆμα αὐτῶν, ἕτερα δὲ μὴ καέντα ὁλοτελῶς διετήρησαν οὐ μόνον τὸ ἀρχικὸν σχῆμα ἀλλὰ καὶ λέξεις ὁρατάς.

Μετὰ μεγάλης δὲ προφυλάξεως ἐξαγάγοντες ἕνια ἐξ αὐτῶν κατώρθωσαν εὐχερῶς νὰ ἐξακριβώσωσιν τὰς ἐπ' αὐτῶν γεγραμμένας λέξεις.

Καὶ πράγματι δὲν ἐβράδυναν νὰ καταπεισθῶσιν ὅτι τὰ ἀπηνθρακωμένα ἐκεῖνα τεμάχια οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ τὰ ἔγγραφα καὶ αἱ πιστωτικαὶ τῶν Βιλεφόρ.

Τότε οἱ δύο ἀδελφοὶ διήμειψαν πρὸς ἀλλήλους ἓν βλέμμα ἐμφαῖνον τὴν ἀμοιβαίαν αὐτῶν φρίκην, ἐν μέσῳ δὲ ἀγωνιώδους σιωπῆς ὑπὸ τῆς αὐτῆς κατελήφθησαν σκέψεως.

Ὁποῖον ἦτο λοιπὸν τὸ αἴτιον τῆς ἀποτερρώσεως τῶν ἐγγράφων τούτων; Διὰ ποῖον σκοπὸν καὶ ὑπὸ ὁποίου ἐνδιαφέροντος κινούμενοι προέβησαν εἰς τοῦτο;

Ἡ ἀπάντησις ἦτο εὐχερής: ἀφοῦ εἰς κανὲν μέρος δὲν εὑρέθησαν χρήματα ἐκ τούτου ἀπεδεικνύετο ὅτε δὲν ἐγένετο καμμία πληρωμὴ πρὸς ἀνάκτησιν αὐτῶν.

Ὁ ῥίψας λοιπὸν τὰ ἔγγραφα εἰς τὸ πῦρ θὰ ἦτο αὐτὸς οὗτος ὁ δολοφόνος. Ἐκτὸς τούτου ἀπέβαινεν ἡλίου φαεινότερον ὅτι ὁ δράστης θὰ ἦτο αὐτὸς οὗτος ὁ δοὺξ Δε Βιλεφόρ. Μήπως ἠδύνατό τις νὰ ἀμφισβήτῃ, εἰπέτι ἐνώπιον τοσούτων τρανῶν ἀποδείξεων;

Καὶ ταῦτα ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ἤρξαντο ἤδη μεταμελούμενοι διότι ἀφῆκαν αὐτὸ νὰ φύγῃ καὶ διατί νὰ μὴ εἴπωσιν εἰς τοὺς ἀστυφύλακας νὰ ἐρευνήσωσιν ἐπ' αὐτοῦ. Ἦσαν πλέον ἢ βέβαιοι ὅτι θὰ εὕρισκον ἐπ' αὐτοῦ τὰ χρήματα ἅτινα ἐκεῖνος μετὰ τὴν διάπραξιν τοῦ φόνου του θὰ ἐκόμιζεν ἐκ νέου εἰς τὸν οἶκόν του.

Μήπως τοῦτο δὲν θὰ ἦτο ἀπόδειξις ἐπίσης ἀδιαφιλονείκητος ὅσον καὶ τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ συλλαμβανόμενον ἔγκλημα;

Κατόπιν περισυνέλλεξαν ἐπιμελῶς τὰ μὴ ἀπηνθρακωθέντα χάρτινα τεμάχια σκοποῦντες νὰ τὰ ἐγχειρίσωσιν εἰς τὴν δικαιοσύνην.

Καίτοι δὲ προέβησαν εἰς πολλὰς εἰσέτι ἀναζητήσεις οὐχ' ἧττον δὲν κατώρθωσαν νὰ εὕρωσιν οὐδεμίαν ἑτέραν ὑλικὴν ἀπόδειξιν.

Ὅτε δὲ συνηντήθησαν ἐκ νέου μετὰ τοῦ ἀρχιαστυνόμου ἀνέφερον εἰς αὐτὸν ὅλας τὰς ἐν τῷ πνεύματι αὐτῶν γεννηθείσας ὑπονοίας. Διὰ τοὺς δύο ἀδελφοὺς, ὅλα ταῦτα δὲν ἦσαν πλέον ἁπλαῖ ὑπόνοιαι, ἀλλὰ πεποίθησις ἐνώπιον τῆς ὁποίας οὐδὲν θὰ ἴσχυε πλέον νὰ πείσῃ αὐτοὺς περὶ τῆς ἀθωότητος τοῦ δουκὸς Ὀρατίου: οὔτε τὸ ἀνεπίληπτον τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, οὔτε τὸ ἀπίθανον παρομοίου ἐγκλήματος ἀποδιδομένου εἰς νέον τοσοῦτον γενναιόφρονα, οὔτε αἱ περὶ τῆς ἀθωότητος διαμαρτυρίαι αὐτοῦ, οὔτε τὸ ἐπὶ τῆς δολοφονίας ταύτης ἐξακολουθοῦν νὰ περιίπταται μυστήριον, παρ' ὅλας τὰς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον φαινομενικὰς ἀποδείξεις.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς, οἱ ἀστυφύλακες εἶχον προβῆ εἰς μίαν ἀνιχνευτικὴν περιπολίαν ἀνὰ τὴν ἔπαυλιν, ἀλλὰ μέχρι τῆς πρωΐας δὲν κατώρθωσαν νὰ ἐξακριβώσωσιν οὐδὲν τὸ ἔκτακτον.

Καὶ μόλα ταῦτα εἶχον διαδραματισθῆ ἐκεῖ οὐκ ὀλίγα τραγικὰ γεγονότα.

ΙΔ'.

Ἡ νὺξ τοῦ ἐγκλήματος.

Ὁ κομίσας πρῶτος εἰς τὴν ἔπαυλιν Βιλεφὸρ τὴν ἀγγελίαν τοῦ θανάτου τοῦ Ζιρόδιας ἦτο αὐτὸς οὗτος ὁ δοὺξ Βιλεφόρ.

— Ὁ γέρων Ζιρόδιας ἐδολοφονήθη πρὸ ὀλίγων ἔτι ὡρῶν! ἐφώνησεν ὁ δοὺξ Ὀράτιος.

Καὶ δι' ὀλίγων λέξεων ἐποιήσατο τοὺς πάντας ἐνημέρους ἀναφορικῶς ἐπὶ παντὸς ὅ,τι εἶχεν ἀνακαλύψει εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα, ὅταν δηλονότι εὑρέθη εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ γηραιοῦ χωρικοῦ.

Ἡ κυρία Δε Βιλεφὸρ ἠκροᾶτο τῆς ἀφηγήσεώς του μετὰ τρόμου ἀπεριγράπτου.

Ὁ μαρκήσιος ὑπ' οὐδεμιᾶς κατεχόμενος ὑπονοίας, ἐπεδείξατο φιλοσοφικὸν πνεῦμα·

— Ὁ γέρων αὐτὸς ἦτο λίαν φιλάργυρος, ὑπέλαβεν. Θὰ ἐφύλασσε τίς οἶδεν εἰς ποίαν κρύπτην μεγάλων θησαυρῶν ἀπὸ τοῦ ὁποίου βεβαίως θὰ ἔκριναν καλὸν νὰ τὸν ἀπαλλάξωσι . . . Ἡ εἰς Κλισσὼν τελουμένη σήμερον πανήγυρις, καὶ αἱ τοῦ εἴδους τούτου ἑορταὶ προσελκύουσι πάντοτε πλήθυν φαυλείων καὶ ἀγυρτῶν καὶ παντοίων ἄλλων ἀνθρώπων ἱκανῶν νὰ πράξωσι τὰ πάντα . . . Ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ, δὲν δίδω κανὲν ἐνδιαφέρον εἰς τὸν φόνον αὐτόν . . .

Ὅσον δὲ διὰ τὸν Ρολάνδον, εἰς τὰς πρώτας λέξεις τοῦ ἀδελφοῦ του, οἱ ὀφθαλμοί του ἀνεῴχθησαν ὑπερμέτρως, ὡσεὶ ἐὰν κατελήφθη ὑπὸ αἰφνιδίας τῶν φρενῶν διαταράξεως.

Κατὰ πρῶτον ἠτένισε τὸν Ὀράτιον καὶ κατόπιν τὴν μητέρα του. Παρατηρῶν δὲ ἀμφοτέρους ἀσκαρδαμικτεὶ μετά τινος τρόμου, ἐψιθύρισεν·

— Ἄ! Θεέ μου! Θεέ μου!

Καὶ πλήξας τὸ ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν του, κατέπεσεν ἀναίσθητος σχεδὸν μὲ ἀνεῳγμένον στόμα, ἐκβάλλων ὑποκώφους κραυγὰς καὶ ὑπὸ τὸ κράτος ἐπιφόβου νευρικῆς κρίσεως.

Αὕτη δὲ ἦτο ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ἐξεδηλοῦτο παρὰ τῷ νεανίσκῳ τούτῳ παρόμοια συμπτώματα νευροπαθείας.

Ἐνώπιον λοιπὸν τῆς κρισίμου ταύτης στιγμῆς τὸ ζήτημα τοῦ Ζιρόδιας ἀφέθη κατὰ μέρος, καὶ οἱ ἐκεῖ παρεστῶτες δὲν ἀπησχολήθησαν πλέον εἰμὴ διὰ τὸ Ρολάνδον μόνον.

Ὁ Ὀράτιος λαβὼν τὸν ἀδελφόν του εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸν ἔφερε μέχρι τοῦ θαλάμου αὐτοῦ, ἐνῷ ταυτοχρόνως ἔσπευσαν νὰ εἰδοποιήσωσι τὸν ἰατρόν.

Ὁ μείραξ ἐσφάδαζε, ἀνήγειρε τὰς πυγμὰς καὶ αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν του ἦσαν ἀνεστραμμέναι.

Ἡ δούκισσα μείνασα μόνη μετὰ τοῦ υἱοῦ της ἐπί τινας στιγμὰς, τὸν ἐξέδυσε καὶ ἐνῷ κατάπληκτος ἐκ τῆς συγκινήσεως, ἔθετεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης του, εἶδεν αἴφνης πίπτοντα ἔκ τινος θυλακίου τῶν ἐνδυμάτων τοῦ υἱοῦ της ἐπιστολικὸν φάκελλον.

Εἰς τὴν θέαν τοῦ φακέλλου τούτου, ἡ δύσμοιρος μήτηρ ἠσθάνθη τὴν καρδίαν της πάλλουσαν μέχρι διαρρήξεως. Καὶ ἡ προσβολὴ αὕτη ὑπῆρξε τόσον κεραυνοβόλος ὥστε πρὸς στιγμὴν ἐνόμισεν ὅτι ἔμελλε νὰ λειποθυμήσῃ.

Καὶ ἡ συναίσθησις τῆς λειποθυμίας ταύτης θὰ προήρχετο ἀναμφιβόλως ἐκ τῆς ἀναμνήσεως τῆς ἐρωτικῆς ἐπιστολῆς, ἣν ἀνεγνώρισεν καὶ ἡ ὁποία ἦτο ἡ ὑπαίτιος ὅλου τοῦ κακοῦ καὶ ἐκτὸς τούτου ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀτιμίας.

Ἀλλ' αἴφνης νέος τρόμος τῇ ἀποδίδει ὀλίγον θάρρος. Ἐφοβεῖτο μὴ τυχαίως εἰσερχόμενος ὁ Ὁράτιος καὶ βλέπων τὴν ῥηθεῖσαν ἐπιστολὴν θὰ ἐζήτει αὐτὴν ὅπως τὴν ἀναγνώσῃ.

Καὶ ταῦτα σκεπτομένη ἡ τάλαινα μήτηρ λαμβάνει ἀνὰ χεῖρας τὸν ἐπάρατον χάρτην καὶ σπεύδει νὰ ἐξαφανίσῃ αὐτόν.

Πρὸ ὀλίγων ἔτι ὡρῶν, ἐν μέσῳ τοῦ δάσους, ὅτε αὕτη εὑρέθη αἰφνιδίως ἐνώπιον τοῦ περιθάλποντος αὐτὴν Ρολάνδου, καθ' ἣν στιγμὴν δηλονότι ἡ δούκισσα ἐζήτει τὴν ἐξαφανισθεῖσαν ἐπιστολήν, δὲν εἶχεν ἀπατηθῇ: Ὁ Ρολάνδος εἶχε πράγματι ἀναγνώσει τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς! Τὸ ἀπόῤῥητον αὐτῆς . . . τὸ ἀπόῤῥητον τοῦ σφάλματος τῆς νεανικῆς ἡλικίας της . . . εἶχεν εἰσδύσει ἤδη εἰς τὴν καρδίαν τοῦ τέκνου της! Ὁποία φρίκη!

Ὅταν εἰσῆλθεν ὁ Ὁράτιος εὗρε τὸν Ρολάνδον ἡσυχώτερον κατά τι καὶ ὅτε ἀρίκετο ὁ ἰατρὸς ὁ νεανίας εἶχεν ἐντελῶς ἀναλάβει ἐκ τῆς κρίσεώς του ἐκείνης. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν προσεπάθει νὰ ἀποκοιμηθῇ εἶχε τὰ ὄμματα καθηλωμένα ἐπὶ τῆς μητρός του, ἥτις καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς παρέμεινεν ἐγγὺς αὐτοῦ. Ἀφοῦ δὲ ἐκοιμήθη ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ὥρας καὶ ἀφυπνίσθη κατόπιν, παρετήρησεν ἐκ νέου ἀσκαρδαμυκτεὶ τὴν μητέρα του, ἡ ὁποία πρὶν ἢ ἐκεῖνος ἐπανακλείσῃ τοὺς ὀφθαλμούς, κατώρθωσε νὰ διαγνώσῃ ἐν αὐτοῖς τὸν αὐτὸν τρόμον. Καὶ πάραυτα ἡ μήτηρ διέγνωσεν ἐπίσης ὅτι καίτοι ὁ υἱός της εἶχε κεκλεισμένους τοὺς ὀφθαλμούς, οὐχ ἧττον ὅμως δὲν ἐκοιμᾶτο, καὶ ἐὰν προσεποιεῖτο τὸν κοιμώμενον, ἔπραττε τοῦτο ἀναμφιβόλως διότι δὲν ἤθελησε πλέον νὰ ἀτενίσῃ τὴν μητέρα αὐτοῦ! . .

Τότε δὲ ὑπὸ φοβερᾶς ἀγωνίας καταλαμβάνεται ἡ δυστυχὴς μήτηρ.

Ἡ εὑρεθεῖσα ἐπιστολή, ἡ συνάντησις τῆς δουκίσσης, ἡ παράδοξος συγκίνησις τῆς τελευταίας ταύτης, ἡ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ζιρόδιας ἐπίσκεψίς της, μήπως ὅλα ταῦτα δὲν ἦσαν τρανώτατα ἀποδείξεις ἐπιβαρύνουσαι τὴν κυρίαν Δε Βιλεφόρ;

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μήτως λοιπὸν αὐτὴ θὰ ἦτο ἡ διαπράξασα τὸν φόνον;

Μήπως λοιπὸν εὑρεθεῖσα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀπειλῆς τοῦ Ζιρόδιας καὶ πρὸς ἀ-

νάκτησιν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἦν ὁ ἄθλιος οὗτος ἐπεθύμει ἀναμφιλέκτως νὰ χρησιμοποιήσῃ κατ' αὐτῆς, ἡ δούκισσα προέβη εἰς τὸ φονικὸν ἐκεῖνο διάβημα.

Τίς οἶδεν; Ἴσως!

Καὶ τότε νέα ὑπόνοια ἐνέχουσα τὴν αὐτὴν φρίκην κατέτρυχε τὸν ἐγκέφαλόν του.

Ἡ μήπως ὁ ἐγκληματίας θὰ ἦτο μᾶλλον αὐτὸς οὗτος ὁ ἀδελφός του;

Ναί, ὁ ἀδελφός του ἀναμφιβόλως, ὁ γνωρίζων ἤδη τὰ πάντα . . . Ὁ ἀδελφός του, ὅττις θὰ ἠθέλησε διὰ τοῦ ἐγκλήματος τούτου νὰ σώσῃ τὴν μητρικὴν τιμήν!

Ὅταν δὲ τὴν πρωΐαν εὑρέθη μόνος, ὅτε ἡ μήτηρ του βλέπουσα τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεώς του ἔκρινε καλὸν νὰ ἀποσυρθῇ, τότε, λέγομεν, ὁ Ρολάνδος ἥρξατο ζητῶν τὴν ἐπιστολὴν ἐν τοῖς ἐνδύμασιν αὐτοῦ.

Μὴ δυνάμενος δὲ νὰ εὕρῃ αὐτὴν, τότε μόνον ἐννόησεν ὅτι ἡ ἐπιστολὴ θὰ εὑρίσκετο καὶ πάλιν εἰς τὰς χεῖρας τῆς μητρός του! . . .

Κατῆλθε δὲ τοῦ θαλάμου του λίαν καταβεβλημένος καὶ ὑπὸ ἀνιαρῶν κατεχόμενος σκέψεων. Ὅτε δὲ εἰσέδυσεν εἰς τὸν μέγαν διάδρομον, ὅστις περιεκυκλοῦτο ὑπὸ παντοίων κυνηγετικῶν ἀποσκευῶν, εἶδεν αἴφνης τρεῖς ἀστυφύλακας καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἄνδρα ὑψηλόσωμον, σοβαρὸν, ἔχοντα ἀπότομον καὶ ἀγρίαν τὴν φυσιογνωμίαν καὶ ὅστις καθήμενος ἐγγὺς δρυΐνης τραπέζης, ἠρώτα καὶ κατηγόρει τὸν Ὁράτιον.

Τὴν ἰδίαν δὲ ταύτην ἡμέραν, εἰς τὴν θέαν τοῦ ὀδυνηροῦ τούτου ἐπεισοδίου, ἡ ζωὴ τοῦ Ρολάνδου κατέστη τὸ ἔρμαιον ἐπικινδύνων ἐφιαλτῶν βασανιζόντων ἀδιαλείπτως τὸν νοῦν αὐτοῦ.

Συντετριμμένος ἠθικῶς ἐπηγαινοήρχετο εἰς τὴν ἔπαυλιν καὶ διηνεκῶς ἤκουε περὶξ αὐτοῦ κραυγὰς, δάκρυα, θρήνους καὶ παντὸς εἴδους διαμαρτυρίας. . . Ἤκουε τὸν Ὁράτιον ὑπερασπίζοντα ἑαυτὸν μετ' ἀπαθείας εἰρωνικῆς σχεδὸν καὶ τὴν δούκισσαν ἐκβάλλουσαν θρηνώδεις οἰμωγάς.

Καὶ μόλα ταῦτα, δὲν ἐβράδυνε νὰ ἴδῃ ὅτι ὑπερασπίσεις, δάκρυα, θρῆνοι καὶ διαμαρτυρίαι ἐπέπρωτο νὰ ἀποβῶσιν μάταιαι.

Ὁ Ὁράτιος Δὲ Βιλεφὸρ συλληφθεὶς ὡς ἔνοχος ἐφυλακίσθη ὡς ὁ ἔσχατος τῶν ἐγκληματιῶν.

Ὅταν εἶδον τὸν Ὁράτιον ἀπαγομένον ὡς κλέπτην μεταξὺ δύο ἀστυφυλάκων, οἵτινες πρὸς μείζονα ἀσφάλειαν τῷ ἔθηκαν τὰς χειροπέδας, ὁ Ρολάνδος καὶ ἡ δούκισσα εὑρίσκοντο ἐγγὺς ἀλλήλων.

Τότε μήτηρ καὶ υἱὸς διήμειψαν ἓν βλέμμα, ἓν ἐκ τῶν ὀδυνηρῶν καὶ συγκινητικῶν ἐκείνων βλεμμάτων, ἅτινα εἰσδύοντα μέχρι τῶν μυχίων τῆς ψυχῆς ἀποκαλύπτουσι πάντα τὰ ἐντὸς αὐτῆς ἐμφωλεύοντα μυστήρια.

Τὸ παιδίον διὰ τοῦ βλέμματος ἐκείνου, ἔλεγε τὰ ἑξῆς:

— Μῆτερ, σὺ εἶσαι ἔνοχος! Καὶ ἀντὶ σοῦ κατηγοροῦσι τὸν υἱόν σου Ὁράτιον!

ΙΕ'.

Πατρὸς ἀγωνίαι.

Δὲν θὰ ἐνδιατρίψωμεν εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς ἀνακρίσεως ταύτης καὶ οὔτε θὰ ἐπιχειρήσωμεν νὰ ἀφηγηθῶμεν τὰ ἐν τῷ συμβουλίῳ λαβόντα χώραν διάφορα ἐπεισόδια ὡς μὴ ἐνεχόντα οὐδὲν τὸ ἐνδιαφέρον ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς ἱστορίας ἡμῶν. Ὁ δοὺξ, ὡς εὐκόλως θὰ ἠδύνατό τις νὰ μαντεύσῃ, ὑπεβλήθη κυρίως εἰς μίαν προκαταρκτικὴν οὕτως εἰπεῖν ἀνάκρισιν ἀναφορικῶς περὶ τῆς παρὰ τῷ νεκρῷ τοῦ Ζιρόδιας ἀνεξηγήτου παρουσίας του, καὶ διὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῶν πιστωτικῶν τῶν ἐπανευρεθεισῶν ἀπηνθρακωμένων ἐν τῇ θερμάστρᾳ τοῦ θαλάμου ἐν ᾧ ἐγένετο ὁ φόνος. Τῷ ἀπέβη ἀδύνατον νὰ ἐξηγήσῃ λεπτομερῶς τὸ αἴτιον τὸ ἀναγκάσαν αὐτὸν νὰ ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν προκεχωρηκυῖαν ἐκείνην ὥραν τῆς ἑσπέρας πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ γηραιοῦ χωρικοῦ. Ἐὰν ἐπεχείρει νὰ καταστήσῃ τὴν Δικαιοσύνην ἐνήμερον ἐπὶ παντὸς ὅ,τι εἶχε συμβῇ κατὰ τὸ ἡμερήσιον διάστημα, μεταξὺ τῆς δουκίσσης Δὲ Βιλεφὸρ καὶ τοῦ Ζιρόδιας, θὰ ἦτο ταὐτὸν ὡσεὶ νὰ ἐζήτει νὰ ἐκσφενδονίσῃ τὸ ὄνομα τῆς μητρός του ἐν μέσῳ τῶν ἐξελίξεων τῆς διαδικασίας ταύτης, νὰ ἐξαναγκάσῃ αὐτὴν νὰ ἐμφανισθῇ ἐκεῖ, καὶ ἴσως νὰ συντείνῃ ὅπως ἐκτοξευθῶσιν ὑπόνοιαι κατ' αὐτῆς. Καὶ ὁ Ὁράτιος ταῦτα ἔχων ὑπ' ὄψιν δὲν ἠθέλησε νὰ φέρῃ ἐπὶ τοῦ τάπητος τὸ ὄνομα τῆς δουκίσσης.

Εἴχομεν ἀφηγηθῇ ἤδη τίνι τρόπῳ ὁλόκληρον τὸ χωρίον, βασιζόμενον εἰς τὸ ἄσπονδον μῖσος ὅπερ διῄρει τὰς δύο οἰκογενείας, ἐκατηγόρει τὸν δοῦκα Δὲ Βιλεφὸρ ὡς δράστην τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐγκλήματος.

Τὸ δημόσιον φρόνημα ἦτο πάντοτε ἐναντίον αὐτοῦ. Ἐπομένως πάντες σχεδὸν ἐθεώρουν ὡς βεβαίαν τὴν καταδίκην του.

Ὅταν δὲ, ἐναντίον τῆς γενικῆς ταύτης πεποιθήσεως, ἀνηγγέλθη ἡ ἀθώωσίς του, τότε εἰς τὴν ἀναγγελίαν ταύτην, οὐ μόνον τὰ πνεύματα δὲν κατεπραύνθησαν ποσῶς, ἀλλὰ καὶ ἐξηγριώθησαν ἔτι μᾶλλον.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ διὰ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ζιρόδιας γνωστὸν τυγχάνει ἡμῖν ὁποία ὑπῆρξεν ἡ στάσις αὐτῶν.

Ἤδη ἐπιτραπήτω ἡμῖν νὰ ἐπαναλάβωμεν τὴν ἡμετέραν ἀφήγησιν εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο ἐπακριβῶς ἔνθα διεκόψαμεν αὐτὴν, κατόπιν ὅλων τῶν ἐπεισοδίων εἰς τὰ ὁποῖα παρευρέθησαν οἱ ἀναγνῶσται ἡμῶν, καὶ τοὺς ὁποίους ἐπαναφέρομεν εἰς τὴν ἀγροτικὴν οἰκίαν Μιλεπέρτιους, μεταξὺ τοῦ ἀπέλπιδος Σουβὶς καὶ τῆς παράφρονος πάντοτε Ρόζας.

Ἡ σκέψις τοῦ πατρὸς τούτου περιωρίσθη εἰς ἓν μόνον σημεῖον ἢ μᾶλλον εἰς ἕνα

μόνον σκοπόν. Νὰ γνωρίσῃ δηλονότι τὸ ὄνομα τοῦ διαφθορέως καὶ τιμωρῶν τὸν ἔνοχον νὰ ἐκδικήσῃ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ.

Ἀλλ' ἐν μέσῳ τῶν ἀναζητήσεών του εἶδεν ἑαυτὸν προσκρούοντα πανταχοῦ ἐνώπιον τοῦ ἀγνώστου, ἐνώπιον τοῦ ἀδυνάτου: Ἡ ἀποπλάνησις τῆς νεαρᾶς κόρης δι' αὐτὸν καὶ διὰ τὴν Ἔμμαν, εἰς μάνην τὴν ὁποίαν ἡ Ρόζα ἐνεπιστεύετο τὰς ἀληθινὰς ἐξομολογήσεις της, ἐξηκολούθει περικεκαλυμμένη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ πάντοτε ἀκατανοήτου μυστηρίου.

Καὶ παρὰ τίνος λοιπὸν, μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν τινων, ὁ δυστυχὴς πατὴρ θὰ ἀνέμενεν τὴν ἀλήθειαν;

Ὑπ' αὐτῆς ταύτης τῆς Ρόζας, ἀναμφιβόλως.

Ναὶ, πιθανὸν ὑπὸ τῆς παράφρονος θυγατρός του ἀπροόπτως ἡμέραν τινὰ νὰ ἀπεκαλύπτετο τὸ ὄνομα ὅπερ ἐκεῖνος τόσον ἐπόθει νὰ γνωρίσῃ!

Ἡ νεαρὰ κόρη, ὁτὲ μὲν περίλυπος, ὁτὲ δὲ φαιδρὰ, διελέγετο συνεχῶς μετὰ τοῦ πατρός της... Τίς οἶδε λοιπὸν ἐὰν ἡμέραν τινὰ μεταξὺ τῶν λέξεων ἐκείνων τῶν διαφευγουσῶν ἐκ τοῦ ἀπολέσαντος τὴν ἰσορροπίαν πνεύματός της, δὲν θὰ ἀπεκαλύπτετο αἰφνιδίως τὸ μυσαρὸν ὄνομα ὅπερ ἐκεῖνος τοσοῦτον ἀγωνιωδῶς ἐκαραδόκει νὰ ἀκούσῃ ἀπαγγελόμενον;

Ταῦτα δὲ ἔχων ὑπ' ὄψιν δὲν ἀπεχωρίζετο πλέον αὐτῆς.

Ἀπῃρνήσατο τὰς νυκτερινὰς περιοδείας του, τὴν τοῦ ἀγροφύλακος ὑπηρεσίαν του, ἣν τόσον πιστῶς ἐξήσκει ποτέ· ἀπῃρνήσατο τὰ καθήκοντά του, ἵνα παραμένῃ πλησίον αὐτῆς, καιροφυλακτῶν μετὰ πείσμονος ἰσχυρογνωμοσύνης τὴν περιπόθητον τῆς ὁμολογίας στιγμήν!

Πλὴν φεῦ! ἡ ὁμολογία δὲν ἀπεκαλύπτετο!

Ὁ Σουβὶς ἐξηκριβωσε μόνον ὅτι ἐν τῇ παραφροσύνῃ τῆς Ρόζας ὑπελήφθη ἀνάμνησίς τις ζωηροτέρα πάσης ἄλλης ἀναμνήσεως.

Καὶ ἡ ἀνάμνησις αὕτη ἦτο ἡ τοῦ Ρολάνδου.

Ἡ Ρόζα ὁσάκις τὰ χείλη αὐτῆς ἀπήγγελλον τὸ ὄνομα τοῦτο, ἐφαίνετο ὁτὲ μὲν ὑπὸ ἀθυμίας καταλαμβανομένη, ὁτὲ δὲ ὑπὸ τρόμου ὡσαύτως· καὶ ὅτε αὕτη τὸ ἀπήγγελλε μηχανικῶς, τὰ ὠτά της θὰ κατεπλήσσοντο ἀναμφιβόλως ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὀνόματος τούτου, διότι εὐθὺς τότε ἐφαίνετο ὡσεὶ ἀνακτῶσα ὀλίγην εὐθυκρισίαν, τὰ ὄμματά της ἐνεψυχοῦντο, ἐπανελάμβανε τὸ ὄνομα πλειστάκις μειδιῶσα καὶ ζητοῦσα πανταχοῦ περιξ αὐτῆς ἵνα ἴδῃ ἐκεῖνον ἀναμφιβόλως, ὃν αὕτη ἐφαίνετο προκαλοῦσα οὕτω πως.

Τὰς πρώτας φορὰς, ὁ φύλαξ δὲν παρέσχεν εἰς τοῦτο μεγάλην προσοχήν. Εἶχεν ἐκλάβει πάντοτε τὸν Ρολάνδον ὡς υἱόν του κατά τι. Καὶ μήπως τὸ παιδίον αὐτὸ τὸ ὑπὸ τῆς συζύγου του γαλουχηθὲν, δὲν τὸ εἶχεν ἰδεῖ ἐηλικιούμενον ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ καὶ ἐξωραϊζόμενον ὑπὸ ἀνδρικῆς ἰσχύος καὶ εὐφυίας;

Διὰ τὸν Σουβὶς καθὼς καὶ διὰ τὴν Ρόζαν, ὁ νεαρὸς κόμης Δε Βιλεφὸρ ἐπεδεί-

ξατο τὴν ζωηροτέραν ἀείποτε ἀγάπην. Ὁ φύλαξ πλέον ἢ ἄπαξ ἠδυνήθη νὰ καταπεισθῇ περὶ τούτου διὰ τῶν ἐναργεστέρων ἀποδείξεων.

Καὶ μάλιστα τοῦτο εἶχεν ἀπασχολήσει ἐπί τινα καιρὸν αὐτὸν, τὸν πατέρα. . . Τῷ ἐράνη ὅτι ἐν μέσῳ τῆς παραδειγματικῆς ἐκείνης μετὰ τοῦ Ρολάνδου οἰκειότητος εἶχε διαγνώσει κίνδυνόν τινα διὰ τὸ τοσοῦτον ὡραίαν καὶ θελκτικὴν κόρην του, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν τόσῳ ἁγνὴν καὶ ἄσπιλον ἐπίσης.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἰδοὺ πᾶν ὅ,τι ἐσκέπτετο μετὰ τρόμου σχεδόν.

Καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν ὑπόνοια φρικτὴ εἰσέδυεν ἐν τῇ πατρικῇ ταύτῃ καρδίᾳ.

Ἡ Ρόζα εἶχεν εἰπεῖ ὅτι κανείς ποτε δὲν θὰ ἐγνώριζε τὸ ὄνομα τοῦ ἀποπλανήσαντος αὐτήν.

Τί ἐσήμαινε λοιπὸν ἡ σιωπὴ ἐκείνη; Ἡ ἀμετάθετος ἐκείνη ἰσχυρογνωμοσύνη ὅπως μὴ ἀποκαλύψῃ εἰς κανένα τίποτε ;

Ἡ Ρόζα ἐνόμιζε λοιπὸν ἀνίσχυρον πᾶσαν περὶ ἐπανορθώσεως τῆς τιμῆς της προσπάθειαν ; Ἠγάπα δὲ τόσον τὸν Ρολάνδον ὥστε ἐπεθύμει νὰ ἀπομακρύνῃ ἐξ αὐτοῦ πᾶσαν τιμωρίαν ! . . .

Ὅταν ὁ φύλαξ κατελήφθη ὑπὸ τῆς ἰδέας ταύτης ἐδοκίμασεν αἴσθημα λειποψυχίας ἀσυνήθους αὐτῷ. Τὸ μέτωπόν του περιερρέετο ὑπὸ ψυχροῦ ἱδρῶτος.

— Θαρρῶ πῶς ἄρχισα κ' ἐγὼ νὰ γίνουμαι τρελλός ! ἐψιθύρισε καθ' ἑαυτὸν ὁ τάλας πατήρ.

Καὶ ἡ φρικτὴ ὑπόνοια, ἥτις εἶχεν εἰσδύσει ἐν τῇ καρδίᾳ ταύτῃ, ἤρξατο καταβιβρώσκουσα ἤδη αὐτήν. Ἐν τῷ πνεύματι τοῦ Σουβὶς ἀνεπαρίσταντο νῦν ὅλα τὰ βιοτικὰ ἐπεισόδια τῆς τε θυγατρός του καὶ τοῦ Ρολάνδου. Ἕνια μάλιστα τῶν λεπτομερειῶν εἰς ἃς ἄλλοτε οὐδεμίαν ἐπεδείξατο προσοχὴν ἤδη κατέπλησσον αὐτόν.

Μήπως λοιπόν, ἀθῷοι ἀμφότεροι, ἐν ἀγνοίᾳ αὐτῶν καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς αὐτῆς στοργῆς, ὁ Ρολάνδος καὶ ἡ Ρόζα, ἐκτραπέντες αἴφνης τῆς εὐθείας ὁδοῦ, μετέτρεψαν ἀσυναισθήτως τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην των εἰς συμπάθειαν ἰσχυροτέραν ; Μήπως λοιπὸν ἡ φιλία αὕτη, ἡ χρονολογουμένη ἀπὸ τῆς παιδικῆς αὐτῶν ἡλικίας ἐτροποποιήθη τοῦ χρόνου προϊόντος ἀπολήξασα εἰς ἔρωτα ;

— Ναὶ, ναὶ, ἐσκέπτετο ὁ δυστυχὴς πατήρ . . . ἔτζι πρέπει νὰ εἶναι τὸ πρᾶγμα . . . Αὐτὴ πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀλήθεια ! . . .

Καὶ ὅμως δὲν ἠδύνατο νὰ καταλήξῃ εἰς ἀπόφασίν τινα. Οὔτε κἂν ἐτόλμα νὰ ζητήσει συμβουλὴν ἐκ μέρους τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ.

Ἐὰν τοῦτο ἦτο ἀληθὲς, θὰ ἠδύνατο μὲν νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἔνοχον, τὸ μυστικὸν ὅμως θὰ παρέμενεν ἀείποτε τεθαμμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, καθὼς καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς θυγατρός του.

Συνεχῶς, ὅτε ἡ Ἔμμα ἐπεσκέπτετο τὸν Σουβὶς προσεπάθει νὰ παραμυθήσῃ τὸν ἀπαρηγόρητον πατέρα.

Ὅτε δὲ ἤρχετο ἐκεῖ ἐπίσης καὶ ὁ Ρολάνδος τότε ὁ τελευταῖος οὗτος προσεπάθει διὰ παντὸς τρόπου νὰ ἀποφύγῃ τὴν συνάντησιν τῆς παιδαγωγοῦ.

Ὅταν λοιπὸν ὁ Ρολάνδος εὑρίσκετο ἐκεῖ, ὁ Σουβὶς ὑπὸ τῶν ὑπονοιῶν του κατατρυχόμενος παρετήρει τὸν νεανίσκον μετὰ ἀνιχνευτικοῦ βλέμματος.

Ὁ Ρολάνδος κατέβαλλεν ὅλας τὰς προσπαθείας του ὅπως ἡ Ρόζα ἀναμνησθῇ αὐτοῦ, πλὴν τὰ πάντα ἀπέβαινον εἰς μάτην.

Καὶ ὁσάκις ἔβλεπε τὴν νεαρὰν κόρην μὴ ἀναγνωρίζουσαν αὐτὸν, τότε πολλάκις οἱ ὀρθαλμοί του ἐπληροῦντο δακρύων.

Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἐπακριβῶς, ὁ Σουβὶς ἔλεγε καθ' ἑαυτόν·

— Εἶναι λοιπὸν ἀλήθεια ; Μήπως τὸ λοιπὸν θὰ ἦταν ὁ ἴδιος αὐτός ; Καὶ ὅμως ὁ νέος αὐτὸς τὴν ἀγαπᾷ σὰν νὰ ἦταν ἀδελφή του ! . . . Εἶναι ἀκόμα, καθὼς καὶ ἡ Ρόζα, καὶ οἱ δυό τους παιδιὰ καὶ τίποτες ἄλλο. . . Ὦ ! ὦ ! εἶμαι τρελλὸς μὰ τὴν πίστιν μου . . . Ἕνα τέτοιο ἔγκλημα ὡσὰν αὐτὸ θὰ ἦταν τὸ μεγαλήτερο κακούργημα στὸν κόσμο μέσα ! Ἄ ! ἄ ! ὄχι, ὄχι. . . τὸ πρᾶγμα αὐτὸ εἶναι ἀδύνατο γιὰ νὰ γίνῃ καθὼς τὸ θαρρῶ, ἐγώ !

Καὶ ἐπειδὴ ἐν μέσῳ τῶν εἰκασιῶν του τούτων, ἡ ἐπάρατος ὑπόνοια ἐξηκολούθει διαβιβρώσκουσα τὸ τραῦμα τῆς καρδίας του, ἡμέραν τινὰ ὁ ἀγροφύλαξ εἶπε καθ' ἑαυτόν.

— Γιὰ νὰ μάθω τὴν ἀλήθεια πρέπει νὰ 'πῶ ὅλα ὅσα ἔχω στὴν καρδιά μου κρυμμένα.

Πρὶν δὲ λάβει τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἔσχε τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως εἰς τὴν ἔπαυλιν κατευθυνόμενος ὑποβάλλῃ εἰς ἄμεσον ἀνάκρισιν τὸν Ρολάνδον.

Ἐσκέφθη ὅμως ὅτι ἐὰν ὁ Ρολάνδος ἔβλεπεν αὐτὸν κατευθυνόμενον κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸν θάλαμόν του, τότε πιθανὸν ἐκεῖνος ὑποπτευόμενος τὸ ἀντικείμενον τοῦ διαβήματός του νὰ ἐλάμβανε τὰ μέτρα του. Ἀπεράσισε λοιπὸν ὅπως καταλάβῃ αὐτὸν ἐξ ἀπροόπτου, νὰ καιροφυλακτήσῃ τὴν πρώτην ἐπίσκεψιν εἰς ἣν θὰ προέβαινεν ὁ Ρολάνδος ὅπως ἴδῃ τὴν Ρόζαν.

Δὲν ἀνέμενε δὲ ἐπὶ πολὺν καιρὸν, διότι τὴν ἐπαύριον μάλιστα ὁ νεκρὸς Βιλεφὸρ ἐνεφανίσθη εἰς Μιλεπέρτιους.

Ὁ Σουβὶς μὴ ἀφήσας αὐτὸν νὰ πλησιάσῃ τὴν κόρην του, τῷ εἶπε μετὰ ὑποτρεμούσης φωνῆς·

— Κύριε κόμη, ἔχω ἕνα πολὺ σπουδαῖο πρᾶγμα νὰ σᾶς ἐρωτήσω . . .

— Ἐμέ, Σουβίς ;

— Ναῖσκε, κύριε κόμη, ἐσᾶς . . .

— Πολὺ καλά ! Ἐμπρός, σὲ ἀκούω . . .

Ὁ ἀγροφύλαξ ἀνοίξας τὴν θύραν τοῦ δωματίου του, εἶπεν·

— Ἐμβᾶτε ἐδῶ, κύριε κόμη.

Ὁ Ρολάνδος εἰσῆλθεν ἐκπληττόμενος ὁλονὲν διὰ τὴν μυστηριώδη τοῦ Σουβὶς στάσιν.

Ὁ φύλαξ θὰ ἐπεθύμει νὰ παραμείνῃ ὄρθιος, ἀλλὰ τόσον ἦτο καταβεβλημένος ἠθικῶς, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ καθεσθῇ. Αἱ χεῖρές του ἔτρεμον σπασμωδικῶς.

— Λέγε λοιπόν, Σουβίς, τί ἔχεις νὰ μοὶ εἴπῃς ;

— Κύριε κόμη, αὐτὸ ποῦ ἔχω νὰ σᾶς 'πῶ εἶναι πρᾶγμα πολὺ σοβαρό, πάρα πολὺ σοβαρό, μὰ καθὼς βλέπετε ἐπειδὴ καὶ εἶναι πολὺ πιὸ δυνατὸ ἀπὸ ἐμένα γιὰ αὐτὸ δὲν ἠμπόρεσα νὰ φυλάξω τὸ μυστικόν μου πιὸ πολὺν καιρὸν ἀφ' ὅτου τὸ ἐβάσταξα . . . Ὁ λόγος εἶναι γιὰ τὴν Ρόζα . . . καθὼς καὶ σεῖς θὰ τὸ ἐμαντεύσετε, δὲν εἶναι ἔτσι ;

— Ἐξηκολούθει, Σουβίς.

— Ἀφοῦ καὶ εἶσθε ἀκόμη τόσο μικρὸς στὰ χρόνια ἴτως θὰ ἔκαμνα καλήτερα νὰ διῶ κατ' εὐθεῖαν τὴν μητέρα σας, ἢ καλήτερα τὸν κύριο δοῦκα ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας . . . Ναί . . . χωρὶς ἀμφιβολία αὐτὸ θὰ ἦταν τὸ καλήτερο . . . μὰ τί νὰ σᾶς πῶ, ὑπάρχουν στὸν κόσμο μέσα μυστικὰ ὅπου κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τὸν καθένα. Ὅταν κανένας, πάρῃ μιὰ τέτοια ἀπόφασι πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ ζητᾷ τὸ σκότος τῆς νύχτας καὶ τὸ πιὸ μυστικὸ μέρος.

— Περὶ ποίου λοιπὸν μυστικοῦ πρόκειται, καλέ μου Σουβίς ; . . σὲ βεβαιῶ ὅτι δὲν ἐννοῶ τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτά, ὑπετονθόρισεν ὁ Ρολάνδος. Ἐξηγήσου, σὲ παρακαλῶ, φύλαξ.

Ὁ Σουβὶς ἀνήγειρε μὲν τὴν κεφαλήν, ἀλλὰ τὸ βλέμμα του ἦν καθηλωμένον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

— Ναί, ναί, ἔχετε δίκαιο νὰ μὴ καταλαμβάνετε, ἢ καλήτερα νὰ κάμνετε πῶς δὲν καταλαμβάνετε, ἐπειδή τις δὲ θὰ γνωρίζετε ἀκόμα πῶς ἐγὼ ἔμαθα μερικὰ πράγματα.

— Ποῖα πράγματα ;

— Κύριε κόμη, ἔχετε κάμει ἕνα μεγάλο σφάλμα, καὶ ἠμπορῶ μάλιστα νὰ 'πῶ ἕνα πολὺ μεγάλο ἔγκλημα . . .

— Ἕν σφάλμα ; ἓν ἔγκλημα ;

— Τώρα ἀμέσως θὰ σᾶς ἐκμυστερευθῶ ἕνα μυστικό . . . ἕνα μυστικὸ τὸ ὁποῖο γνωρίζουν πολὺ ὀλίγοι ἄνθρωποι, μὰ τὸ ὁποῖο ἀλλοίμονον ! σὲ ὀλίγο καιρὸ, θὰ τὸ εἰξεύρουν ὅλοι . . . Ἕνας ἄθλιος, ἕνας μηδαμινός, ἐπωφελήθεὶς τὴν ἀγνότητα καὶ τὴν ἀθωότητα τῆς κόρης μου ἐτόλμησε νὰ τὴν κάμῃ παλλακίδα του !

Πρὸς πᾶσαν ἀπάντησιν ὁ Ρολάνδος συνέσπασε μόνον τὰς ὀρρῦς. Μήτοι ὁ νεαρὸς Βιλερόϋ δὲν ἦτο ἤδη ἐνήμερος τοῦ μυστικοῦ τούτου ;

Ὁ Σουβὶς παρετήρησεν ὅτι ὁ Ρολάνδος εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ ἀπορρήτου τούτου δὲν ἐξεπλάγη ποσῶς, ἀλλ' ὅτι διετέλει μόνον ἐν θλίψει καὶ ἀμηχανίᾳ.

Ὁ ἀγροφύλαξ ἐπηκολούθησε·

— Τὸ κακούργημα αὐτὸ ἐπῆρε τὰ μυαλὰ τῆς κόρης μου . . . τὴν ἔκαμε τρελλήν . . . ναί, διότι αὐτὸ εἶναι ὅλη ἡ αἰτία τῆς τρέλλας της . . . καὶ τὸ δυστυχισμένο τὸ κορίτσι ἔχασε τὴν κρίσι χωρὶς νὰ μοῦ 'πῇ τὸ ὄνομα ἐκείνου 'ποῦ τὴν ἐπλάνευσε . . . καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ τὸ 'πῇ οὔτε σ' αὐτὴν κἂν τὴν δεσποινίδα Ναθαλιέ, εἰς τὴν ὁποίαν, μόλα ταῦτα, ἐξωμολογήθηκε τὴν ἀτιμία αὐτὴν, πρὶν ἀκόμη τὴν 'πῇ σ' ἐμένα, ἐπειδὴ τις ἐφοβεῖτο τὴν ὀργή μου.

Καὶ ὁ φύλαξ διεκόπει πρὸς στιγμήν.

Ὁ Ρολάνδος δὲν ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ ποῦ ὁ Σουβὶς ἔμελλε νὰ καταλήξῃ.

— Ἐπάσχισα νὰ εὕρω τὸ ὄνομα τοῦ ἀτίμου καὶ τὸ κῦρα. . . . προσέθηκεν ὁ Σουβίς.

Ὁ Ρολάνδος ἐποιήσατο αἰφνιδίαν κίνησιν.

Ὁ Σουβὶς ἀποδώσας τὴν κίνησιν ταύτην εἰς τὸν τρόμον, ἐπανέλαβε μετὰ μεγαλητέρας ἀπαθείας.

— Κύριε κόμη, ἡ μεγάλη ἀγάπη ποῦ εἶχεν ἡ κόρη μου δι' ἐσᾶς, σᾶς ἔκαμε νὰ πάρετε θάρρος. . . καὶ ὅλαις ἡ δυστυχίαις ποῦ ἀπὸ τόσον καιρὸ ἔπεσαν στὸ σπῆτί μου ἐπάνω, ὅλων αὐτῶν σεῖς εἶσθε ἡ αἰτία καὶ ὄχι ἄλλος.

— Ἐγὼ, Σουβὶς, ἐγώ ! ἐφώνησε κατάπληκτος ὁ μέτραξ.

— Πρὸ ὀλίγου ἀκόμη ὡμιλοῦτα γιὰ ἕνα ἀλητήριο καὶ γιὰ ἕναν ἄνανδρο . . .

— Αἴ λοιπόν ;

— Αἴ λοιπόν ; ὁ ἀλητήριος αὐτὸς, εἶσθε σεῖς, κύριε κόμη· ὁ ἄνανδρος αὐτὸς εἶσθε σεῖς !

— Πιστεύεις λοιπὸν ὅτι ἐγώ. . . ἐγώ ! . . .

— Εἶμαι βεβαιότατος. . .

Ὁ Ρολάνδος ἐξεσπενδόνισε κατὰ τοῦ πατρὸς τούτου ἓν βλέμμα ἐμφαῖνον τὸν οἶκτον.

Δι' αὐτὸν, ἦτο πλέον ἢ βέβαιον ὅτι καὶ ὁ Σουβὶς ἐπίσης ἀπέβαινε παράφρων !

Καὶ πιθανὸν ὁ Ρολάνδος νὰ μὴ ἠπατᾶτο . . . . Ἡ ζωὴ τοῦ δυστυχοῦς χωρικοῦ ἐξώκειλεν ἐπὶ ἀπορρῶγος βράχου, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ κρίσις τοῦ λογικοῦ εἶχε διαταραχθῇ. . . Τὸ πρόσφατον εἰσέτι γεγονὸς τὸ ὑπενθύμιζον αὐτῷ ὅτι ἡ θυγάτηρ του ἔπαθε τὰς φρένας διετάραξε καὶ τοῦ δυσμοίρου ἐπίσης πατρὸς τὸ λογικόν. . .

Ὅλως δὲ παρασυρόμενος εἰς τὴν ἀκλόνητον ἰδέαν του, ἐπηκολούθησε:

— Βλέπετε πολὺ καλὰ, κύριε κόμη, ὅτι οὔτε κἂν προσπαθῆτε νὰ ὑπερασπίσετε τὸν ἑαυτόν σας. . .

— Ἔχεις δίκαιον, εἶπεν ὁ Ρολάνδος, δὲν θὰ ὑπερασπίσω ἐμαυτόν. . . ὑπάρχουσι κατηγορίαι ἐνέχουσαι τοσαύτην φρίκην ὥστε δὲν δύναταί τις νὰ ἀπαντήσῃ εἰς αὐτὰς παρὰ μόνον διὰ τῆς περιφρονήσεως.

— Θὰ ἐκάμνετε καλήτερα νὰ σιωπᾶτε παρὰ νὰ φλυαρεῖτε τὸ πρᾶγμα.

— Ταλαίπωρε ! Ἐλθὲ εἰς τὸν ἑαυτόν σου. . .

— Ξέρω ἐγὼ πολὺ καλὰ ἐκεῖνο ποῦ λέγω, καὶ δὲν δίνω καμμιὰ σημασία στὴν περιφρόνησί σας αὐτήν.

Ὁ Ρολάνδος ἐγερθεὶς κατηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν.

Ὁ Σουβὶς ὥρμησε ὅπως τῷ ἐμποδίσῃ τὴν ἔξοδον.

— Ὄχι, δὲν εἶναι καιρὸς ἀκόμη νὰ φύγετε, κύριε κόμη, ἔχω καὶ ἄλλα ἀκόμη νὰ σᾶς πῶ.

— Ἄφες με ἐλεύθερον νὰ φύγω . . .

— Ὄχι.

— Σουβὶς, σοὶ τὸ διατάσσω . . .

— Ὄχι, ὄχι, δὲ θὰ φύγετε ἀκόμη.

Ἡ ἐξαψις τοῦ φύλακος ἐπηύξανεν ὁλονέν.

Ὁ Ρολάνδος μὴ θέλων νὰ ἐξερεθίσῃ αὐτὸν ἔτι μᾶλλον καὶ ἐννοήσας ὅτι πᾶσα ἀπόπειρα θὰ ἀπέβαινε ματαία, ὑπέλαβεν ἀπαθῶς.

— Πολὺ καλὰ μένω . . . ὄχι διότι σὲ φοβοῦμαι, Σουβίς . . . ἀλλὰ διότι, σοὶ τὸ ὁρκίζομαι, δὲν κατέχομαι κατὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν διὰ σὲ εἰμὴ ὑπὸ οἴκτου μόνον καὶ συμπαθείας.

— Θὰ ἔλθῃ καὶ ὁ φόβος πιὸ ὕστερα . . .

Καὶ ἔλαβεν ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν νεανίσκον οὐχὶ ὅμως μετ' ἀποτόμου τρόπου. Ἄλλως τε εἰς τὸ ἐλάχιστον παράτολμον κίνημα γνωρίζομεν ὅτι ὁ Ρολάνδος ἦτο ἱκανὸς νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτόν.

— Δὲν θέλετε νὰ μοῦ 'πῆτε τὸ μυστικό σας ἐπειδή τις ἔρχεται στὸ λογαριασμό σας νὰ μὴν ἀποδώσετε τὴν τιμὴ στὸ κορῆτσι ὅπου ἀτιμάσετε . . . Ἐὰν στὴν καρδιά σας μέσα ὑπῆρχε σταλαγματιὰ φιλοτιμίας, τότε εὐθὺς θὰ ἤρχεσθε νὰ μοῦ 'πῆτε τὸ σφάλμα σας καὶ κοντὰ σ' αὐτὸ θὰ μὲ ἐλέγετε: «Δὲν 'μποροῦμε ἀκόμη νὰ πανδρευθοῦμε . . . Μᾶς τὸ ἀπαγορεύει ἡ μικρὴ ἡλικία μας . . . Περίμενε ὀλίγο, Σουβίς, καὶ ἐγὼ σὲ ὑπόσχουμαι πῶς θὰ διορθώσω τὸ σφάλμα μου. . .» Καὶ τότε ἐγὼ θὰ σᾶς ἄκουα . . . Ἐσεῖς ὅμως ἀντὶ νὰ κάμετε αὐτὸ ἐπροτιμήσατε νὰ 'πῆτε ψέματα . . .

— Σὲ ὁρκίζομαι, καλέ μου Σουβίς, ὅτι ἀπατᾶσαι οἰκτρῶς.

Ἀλλ' ὁ φύλαξ δὲν ἤκουεν αὐτόν. Κατετρύχετο ὑπὸ νευρικῆς ἐξάψεως. Τὰ χείλη του διεσείοντο σπασμωδικῶς.

— Ναί, ναί, ἀφοῦ μὲ κανένα τρόπο δὲν θέλετε νὰ μοῦ 'πῆτε τὴν ἀλήθεια . . . εἶσθε λοιπὸν ἕνας ἄνανδρος . . .

— Σουβίς ! Σουβίς ! Σιώπησε ! . . .

— Ἀφοῦ καὶ εἶσθε ἕνας ἄνανδρος, κύριε Ρολάνδε, ἐγὼ δὲ χρεωστῶ νὰ σιωπήσω παρὰ ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ φωνάζω ἐμπρός σας: Ἂν ἐσεῖς ἔχετε ἕνα μυστικό, ἔχω καὶ ἐγὼ ἕνα μυστικὸ καὶ ἂν δὲν μοῦ τὰ 'πῆτε ὅλα, τότε καὶ ἐγὼ θὰ σᾶς προδώσω καὶ θὰ σᾶς ἐξοντώσω.

— Τί θέλεις νὰ εἰπῇς μὲ αὐτὰς τὰς λέξεις ;

— Ἐὰν ἔχετε ἐσεῖς τὸ μυστικό σας ἔχω κ' ἐγὼ τὸ 'δικό μου, κύριε κόμη. Αὐτὸ θέλω νὰ πῶ: Θέλω ἀμέσως νὰ μὲ ἐξομολογηθῆτε τὸ σφάλμα σας καὶ νὰ μὲ ὁρκισθῆτε πῶς θὰ ἐπέρνετε τὴν ὑποχρέωσι νὰ τὸ ξαναδιορθώσετε, ἂν ὅμως καὶ δὲν θέλετε, τότε θὰ γράψω εὐθὺς μιὰ ἀναφορὰ 'στὸ Διοικητήριο τῆς Νάντης καὶ ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ θὰ ἔχῃ μέσα μιὰ πολὺ σπουδαία πληροφορία διὰ τὴν ὁποία πληροφορία ἐπάσχιζε πολὺν καιρὸ, καὶ μαζῆ μὲ τὴν πληροφορία αὐτὴν θὰ ἔχῃ καὶ τὴν ἐξήγησιν ἑνὸς μυστηρίου τὸ ὁποῖο ἀνεστάτωσε ὅλον τὸν κόσμο . . .

Τὸ φάσμα τῆς μητρός του,—ναί, τῆς διττῶς ἐνόχου μητρός του, τῆς ἐνόχου πρὸ μιᾶς δεκαπενταετίας, καὶ τῆς σήμερον ἐπίσης ἐνόχου τῆς δολοφονίας τοῦ Ζιρόδιας,—τὸ φάσμα λέγομεν τοῦτο, διῆλθε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ περιτρόμου υἱοῦ.

Καὶ ὁ δυστυχὴς Ρολάνδος δὲν ἠδυνήθη νὰ κρύψῃ τὸν τρόμον ὃν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ᾐσθάνετο.

Ὁ ἀγροφύλαξ εἰς ὃν δὲν διέλαθεν ὁ τρόμος οὗτος, ἀνέκραξεν·

— Ἄ ! ἄ ! κύριε κόμη, βλέπω πῶς ἀρχίζετε νὰ μαντεύετε . . . νὰ καταλαμβάνετε τί θέλω νὰ 'πῶ . . .

— Ὄχι, Σουβίς.

— Τότε, ἔχω κ' ἐγὼ τὸ μυστικό μου, ἐπανέλαβεν ὁ φύλαξ ἐγκαταλείπων τὴν χεῖρα τοῦ Ρολάνδου καὶ τρέχων ἐντὸς τοῦ θαλάμου ὡσεὶ ἐὰν ἦτο οἰνόφλυξ ἢ παράφρων. Τὸ λοιπὸν, κύριε κόμη, θὰ κάμωμε ἀλλαγὴ μὲ τὰ μυστικά μας, ἀλλέως θὰ γράψω 'στὸ Διοικητήριο πῶς σᾶς εἶδα μὲ τὸ ἄλογό σας, 'στὸ δάσος μέσα, τὴν ἴδια ὥρα ποῦ ἔγεινε καὶ τὸ ἔγκλημα, ὀλίγας στιγμὰς δηλαδὴ πρὶν νὰ δολοφονηθῇ ὁ γέρω Ζιρόδιας . . . πῶς σᾶς εἶδα, λέγω, νὰ ὁμιλεῖτε μὲ αὐτὸν τὸν ἴδιον . . .

Ὁ Ρολάνδος εἶχεν ἀπιθῆ τὰ μάλα ὠχρὸς καὶ ἀνήσυχος καθ' ὑπερβολήν.

— Καὶ τί παράδοξον βλέπεις εἰς ὅλα αὐτά ; ἠρώτησεν ἀπαθῶς ὁ Ρολάνδος.

— Τὸ μυστικό σας κ' ἐγὼ τὸ 'δικό μου, ἀλλέως θὰ γράψω 'στὸν εἰσαγγελέα τῆς Δημοκρατίας πῶς σᾶς ἔπιασα τὴν ὥρα ὅπου ἐκτυποῦσετε, μὲ τὸ μαστύγι 'στὸ χέρι, τὸ πρόσωπο τοῦ Ζιρόδιας μὲ ὅλη σας τὴ δύναμι.

Ὁ Ρολάνδος ἀφῆκεν ὑπόκωφον κραυγήν.

— Δὲν θὰ τὸ εἴπῃς αὐτό !

— Θὰ τὸ 'πῶ !

Ὁ νεανίσκος ἐδράξατο ἐκ τοῦ λαιμοῦ τὸν φύλακα, ὅστις δὲν ἔλαβε τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ τεθῇ εἰς ἄμυναν.

Ὑπέφερε δὲ φοβερὰ μαρτύρια ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν σιδηρῶν δακτύλων τοῦ Ρολάνδου. Εἶτα ὁ τελευταῖος οὗτος οἰονεὶ ὑπὸ αἴσχους καταληφθεὶς διὰ τὴν ἀπότομον στάσιν αὐτοῦ ἀπέναντι τοῦ ἀνθρώπου τούτου, τοῦ πατρὸς τούτου τῆς Ρόζας, τοῦ ἀφωσιωμένου τούτου θεράποντος ὃν τόσον ἠγάπα, ἀφῆκεν αἰφνιδίως τὸν φύλακα.

Ὁ Σουβὶς, ὅστις δὲν ἦτο κάτοχος πλέον τῆς ψυχραιμίας του, ἐπεῖπε μετ' ἀγρίου τόνου·

— Ἔχετε πολὺ γερὸ τὸ χέρι, κύριε κόμη. Αὐτὸ τὸ ἤξευρα . . . Καὶ ἐρωτοῦσα πάντοτε τὸν ἐμαυτό μου, ἀφοῦ ἐπέρασε ἡ πανήγυρις τῆς Κλισὸν, διατί ἆρά γε μὲ αὐτὰ τὰ σιδερένια χέρια ὅπου ἔχετε νὰ μὴ πνίξετε τὸν Ζιρόδιαν μιὰ ὁμορφιὰ, παρὰ νὰ τὸν μαχαιρώσετε στὴν καρδιά . . . Ὅταν τὸ Διοικητήριο θὰ μάθῃ ποιὸς εἶν' ἐκεῖνος ὅπου ἐσημάδευσε μὲ τὸ μαστύγι τὸ πρόσωπο τοῦ γέρου, τότε πολὺ πιθανὸ νὰ 'πῇ πῶς τὰ κτυπήματα τὰ ἐκατάφερε τὸ ἴδιο χέρι ποῦ ἐβύθισε καὶ τὸ ἐγχειρίδιο στὴν καρδιά . . .

— Ἄ ! Σουβὶς, Σουβὶς, τί εἶναι αὐτὰ λοιπὸν τὰ ὁποῖα λέγεις ;

— Λέγω πῶς τὸ Διοικητήριο τουλάχιστο, μιὰ ποῦ ἔχει χρέος νὰ κυττάζῃ καθὼς πρέπει αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, δὲν θὰ ἀπελπισθῇ βέβαια νὰ μάθῃ τὸν ἀληθινὸν δολοφόνο τοῦ Ζιρόδιας ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποῦ ἀθώωσε τὸν ἀδελφό σας. . . Λέγω πῶς τὸ Διοικητήριο βασιζόμενο σ' ὅλα αὐτὰ ποῦ ἔγειναν, θὰ ζητήσῃ νὰ σᾶς ἐρωτήσῃ διὰ ποίους λόγους τόσω σοβαροὺς ἐτεῖς, ὅπου εἶσθε ἕνα παιδὶ σχεδὸν, ἀφοῦ καὶ σᾶς μεταχειρίζονται ἀκόμη ὡσὰν ἕνα μικρὸ παιδὶ, ἐκτυπήσετε τὸν γέρω αὐτὸν στὰ κρυφὰ, μὲ τέτοιο βάρβαρο τρόπο, χωρὶς ἐκεῖνος νὰ ἔχῃ εἴδησι. . .

— Χωρὶς νὰ ἔχῃ εἴδησιν ; ἐπανέλαβεν ὁ Ρολάνδος. Καὶ πῶς τὸ γνωρίζεις αὐτό ;

— Ἤμουν ἐκεῖ. . . Ἐγὼ εἶπα τότε μέσα μου ὅτι ἀφοῦ κατηγόρησαν τὸ μεγαλήτερο ἀδελφὸ, θὰ κατηγορήσουν ἴσως καὶ τὸ μικρότερο ἀδελφὸ καὶ πῶς τὸ σκάνδαλο θὰ ξαναφανῇ τριγύρου στὸ ὄνομά σας, ὁπόταν μάλιστα διὰ τὸ ὄνομά σας ἡ σιωπὴ θὰ ἦταν ἕνα πολύτιμο πρᾶγμα. . . Τὰ μυστικά μας πρέπει νὰ μαθητευθοῦν. . . μὲ καταλαμβάνετε τώρα, κύριε κόμη ;

— Ναί. Τώρα ἄρες με νὰ ὁμιλήσω καὶ ἐγώ, δυστυχῆ τρελλέ.

Ὁ Σουβὶς ὑψῶν τοὺς ὤμους ἐγρύλλισεν ὑποκώφως.

— Ξέρω πῶς θὰ μοῦ 'πῆτε καὶ ἄλλα ψέματα.

— Μὲ ἀπειλεῖς ὅτι θὰ ὑπάγῃς νὰ εὕρῃς τὸν εἰσαγγελέα τῆς Δημοκρατίας. . .

— Ναῖσκε, θὰ ὑτάγω, τὸ ὁρκίζομαι.

— Λῖ λοιπόν ! καὶ ἐγὼ σὲ λέγω, ὅτι δὲν θὰ ὑπάγῃς καὶ ὅτι θὰ σιωπήσῃς. . .

— Ἐλᾶτε δά ! καὶ ποιὸς θά μ' ἐμποδίσῃ ;

— Ἐγώ. . . Ἠθέλησας νὰ μάθῃς τὸ ὄνομα τοῦ διαφθορέως τῆς Ροζας. . .

— Ὁ ἄνανδρος αὐτὸς εἶναι ἐνώπιόν μου: εἶσθε ἐσεῖς !

— Ὁ ἄτιμος αὐτὸς δὲν ζῇ πλέον. . . Τὸ ὄνομά του ἦτο Ζιρόδιας !

Ὁ Ρολάνδος ἐνόμιζεν ὅτι ἡ ἀπαγγελία τοῦ ὀνόματος τούτου, καθὼς καὶ ἡ ἀποκάλυψις αὕτη, θὰ παρήγαγον ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ φύλακος κεραυνοβόλον ἐντύπωσιν.

Καὶ ὅμως δὲν συνέβη παρόμοιόν τι.

Ὁ Σουβὶς ἔρριξε ἁπλοῦν μόνον γέλωτα, καγχασμὸν διαπεραστικὸν καὶ ἀπαίσιον.

— Ὁ Ζιρόδιας ! ἐφώνησε κατόπιν ὁ Σουβίς. Ἄ ! ἄ ! τὴν ἀπόδειξι, τὴν ἀπόδειξι !

— Ἀπόδειξις τούτου εἶναι αὐτὴ αὕτη ἡ ὁμολογία τῆς Ρόζας.

— Ἡ ὁμολογία τῆς Ρόζας ! Καὶ εἰς ποῖον ἔκαμε τὴν ὁμολογία αὐτήν ;

— Εἰς ἐμέ !

Ὁ Σουβὶς ἐξηκολούθει καγχάζων καὶ, ὁ καγχασμὸς αὐτοῦ προύξένει ἀπαισίαν ἐντύπωσιν εἰς τὰ ὦτα. Ὁ ἐγκέφαλός του ὁ ὀδυνηρῶς ἤδη πληχθεὶς διεσείετο ἔτι μᾶλλον.

— Καὶ ἔτσι λοιπὸν σ' ἐσᾶς ποῦ εἶσθε χθεσινὸ ἀκόμη παιδί, σ' ἐσᾶς ὁ ὁποῖος, ὕστερα ἀπὸ ὅλα, δὲν τῆς εἶσθε τίποτε, καὶ ὁ ὁποῖος δὲν ἔχετε οὔτε τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ὑπερασπισθῆτε, οὔτε κἂν τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ἐκδικήσετε, σ' ἐσᾶς λοιπὸν καὶ ὄχι σ' ἐμένα τὸν πατέρα της, θὰ ἀπεφάσιζε νὰ ἐξομολογηθῇ τὴν ἀποπλάνησίν της ;

— Εἰς ἐμέ, ναί. Καὶ τὸ μυστικὸν αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ἀπεκάλυπτόν ποτε ἐὰν δὲν ἔρριπτες κατ' ἐμοῦ τὴν ἀποτρόπαιον αὐτὴν συκοφαντίαν.

— Δὲν σᾶς πιστεύω.

— Σουβὶς, σοὶ ὁρκίζομαι ὅτι λέγω τὴν ἀλήθειαν.

— Δὲν σᾶς πιστεύω. Πασχίζετε μὲ κάθε τρόπο ὥστε τὸ βάρος τοῦ ἐγκλήματός σας νὰ ξαναπέσῃ σ' ἕνα ἄλλον· καὶ αὐτὸ θὰ ἦταν κάπως ὑποφερτό, ἐὰν ὁ ἄλλος αὐτὸς ἐζοῦσε καὶ ἂν ἠμποροῦσε νὰ διαμαρτυρηθῇ καὶ νὰ ἀποδείξῃ πῶς λέγετε ψέματα... Ἀλλὰ ἐσεῖς κατηγορεῖτε ἕνα πεθαμμένο ! Καὶ ὁ πεθαμμένος αὐτὸς δὲν θὰ ἔβγῃ βέβαια ἀπὸ τὸν τάφο του γιὰ νὰ σᾶς 'πῇ ὅτι δὲν εἴπετε τὴν ἀλήθειαν.

— Σουβὶς, ἐστιγμάτισα τὸν Ζιρόδιαν διὰ δύο λόγους.

— Λέγετε, λέγετε ἂν δὲ βαρύνεσθε . . . ἐγὼ σᾶς ἀκούω πάντοτε, ὑπέλαβεν ὁ φύλαξ μετὰ περιφρονητικῆς χειρονομίας.

— Ὁ πρῶτος λόγος εἶναι ἐπειδὴ ἐγὼ τὸν ἐμίσουν καθὼς καὶ ὅλοι οἱ Βιλεφόρ ἀπὸ ἑνὸς αἰῶνος εἶχον μισήσει τοὺς Ζιρόδιας. . . Τὸν ἐμίσουν, διότι γνωρίζω ὅτι ἡ οἰκογένειά μου εἶναι θῦμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου τοῦ ὁποίου τὸ μῖσος διὰ τὸ ὄνομα ὅπερ ἐγὼ φέρω δὲν εἶναι κατώτερον τοῦ μίσους τὸ ὁποῖον ἡμεῖς αἰσθανόμεθα δι' ἐκεῖνον ! Ὁ δεύτερος λόγος εἶναι διότι, ἀποπλανήσας τὴν Ρόζαν, ἔπληξε θανασίμως τὴν καρδίαν μου . . . Καὶ ἐὰν αἱ μαστυγώσεις μου, θὰ ἴσχυον, πράγματι νὰ τὸν φονεύσωσι, σήμερον διερωτῶμαι εἰσέτι ἐὰν τοῦτο δὲν θὰ ἦτο ποσῶς θεάρεστος πρᾶξις καὶ ἐὰν ἡμέραν τινὰ δὲν θὰ μετενόουν διὰ τὸν θάνατον αὐτόν... Ἰδοὺ λοιπὸν οἱ δύο μου λόγοι, Σουβίς, καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἔχω τίποτε πλέον νὰ προσθέσω . . .

— Σᾶς ἐζήτησα μιὰ ἀπόδειξι.

— Καὶ ἐγὼ σοὶ ἀπήντησα ὅτι δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ σοὶ δώσω τὴν ἀπόδειξιν αὐτήν.

— Όλα αὐτὰ εἶναι δόλια μέσα καὶ τίποτε ἄλλο! ἡ ἀνανδρία καὶ ἡ ψευστιὰ εἶναι δύο πράγματα ὅπου δὲν χωρίζουνται ποτέ.... αὐτὸ εἶναι τὸ φυσικό τους.

Καὶ αἴφνης διὰ τόνου παραδόξου οἱονεὶ εἰς ἑαυτὸν ἀποτεινόμενος, καὶ ὡσεὶ λησμονῶν τὴν ἐκεῖ παρουσίαν τοῦ Ρολάνδου, προσέθηκε:

— Ἐπίστευσα κ' ἐγὼ γιὰ τὸ μῖσος αὐτὸ καθὼς θὰ τὸ ἐπίστευαν οἱ ἄλλοι, καὶ μόλα ταῦτα τὸ μῖσος αὐτὸ δὲ βάσταξε δὰ καὶ ἕνα ὁλόκληρο αἰῶνα καθὼς λέει ὁ κόσμος, καὶ τὸ δάσος ἐκεῖνο ποῦ ξέρετε μὲ τὰ σκοτεινά του καταφύγια καὶ τὰ ὁποῖα σκεπάζουν καὶ κρύπτουν τόσῳ περίφημα τοὺς ἐρωτευμένους, ἐφύλαξε ἕνα μυστικὸ ὅπου δὲ θὰ τὸ προδώσῃ ποτέ...

Ὁ Ρολάνδος ἀνεσκίρτησε καὶ ἐγένετο πελιδνὸς ὡς νεκρός.

Τί ἤθελε λοιπὸν νὰ εἴπῃ ὁ ἄνθρωπος οὗτος διὰ τῶν αἰνιγματωδῶν τούτων λέξεων;

Ὁ ὑπαινιγμὸς οὗτος ἦτο πλέον ἢ ἐναργής.

Ἐὰν ὁ Ρολάνδος δὲν ἦτο κατηχημένος ἐπὶ ὁλοκλήρου τῆς ἀληθείας, δὲν θὰ ἔδιδεν οὐδεμίαν προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους τούτους.

Ἐπειδὴ ὅμως ἦτο ἐνήμερος τῆς φρικαλέας ταύτης ἀληθείας, αἱ λέξεις αὗται δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ καταπλήξωσιν αὐτὸν ὑπερβαλλόντως.

Ἐπομένως ἤρξατο ἀτενίζων τὸν Σουβὶς μετά τινος φρίκης.

Ὁ φύλαξ καταννοήσας τὴν σημασίαν τοῦ ἐντρόμου ἐκείνου βλέμματος, ἐφώνησεν·

— Ἄ! ἄ! κύριε κόμη, φαίνεται πῶς τώρα ἀρχήσετε νὰ μὲ φοβᾶσθε μὲ τὰ σωστά σας.

Ὁ Ρολάνδος δὲν ἔσχε τὸ ἀπαιτούμενον θάρρος ὅπως ἀπαντήσῃ. Σκέψεις ἀνιαραὶ κατετάρασσον τὸν νοῦν του.

Μήπως λοιπὸν τὸ ὀλέθριον μυστικόν, τὸ μυστικὸν τῶν ἀθεμίτων σχέσεων τοῦ παρελθόντος εὑρίσκετο ὑπὸ τὴν διάκρισιν ἑνὸς ξένου;

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀφοῦ ὁ Σουβὶς ἐνόμιζε τὸν Ρολάνδον ἔνοχον ἀπέναντι τῆς Ρόζας, θὰ ἔλεγε τὰ πάντα... Διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν θὰ ἀπεκαλύπτετο μόνον τὸ μυστήριον τῶν μαστυγώσεων ἐνώπιον τοῦ Διοικητηρίου — καὶ αἱ ὁποῖαι θὰ συνεπεῖγον ἴσως ἐπὶ τῆς δολοφονίας νέαν σκανδαλώδη ἀνάκρισιν, — ἀλλὰ συγχρόνως καὶ οἱ ἔρωτες τῆς μητρός του, οὗς, σχολιάζον ὁλόκληρον τὸ χωρίον, θὰ ἀνελύετο εἰς ἁπλέτους γέλωτας...

Καὶ ὁ Ρολάνδος ταῦτα σκεπτόμενος, ἐζήτει δι' ὁποίου μέσου θὰ ἠδύνατο νὰ ἀναχαιτίσῃ τὸν κίνδυνον τοῦτον.

— Σουβὶς, ἐψιθύρισεν ὁ μεῖραξ μετ' ἄκρας συγκινήσεως, ἀγαπητέ μοι Σουβίς.

— Ἄ! ἄ! ἐψέλλισεν ὁ φύλαξ μετὰ τοῦ παράφρονος πάντοτε γέλωτός του, μήπως ἐπήρετε τώρα τὴν ἀπόφασι νὰ μὲ παρακαλῆτε;

Ὁ Ρολάνδος ὢν ὑπὸ τὸ κράτος ψυχικῆς ἀγωνίας, παρέμεινε σιωπηλός.

Ὁ Σουβὶς ἔχων πυρέσσοντα τὰ ὄμματα, ἔσπευσε νὰ προσθέσῃ·

— Θέλω νὰ μὲ 'πῆτε μὲ κάθε τρόπο τὴν ἀλήθεια γιὰ τὴν κόρη μου.

— Σοὶ εἶπον ἤδη τὴν ἀλήθειαν αὐτήν.

— Ἂν τυχὸν ἡ Ρόζα εἶχε κανένα παράπονο γιὰ τὸν Ζιρόδιαν, διατὶ λοιπὸν δὲν θὰ ἤρχουνταν νὰ μὲ τὸ 'πῇ; Τί εἶν' ἐκεῖνο ποῦ θὰ τὴν ἐμπόδιζε νὰ σιωπήσῃ; Καὶ ἐγὼ τότε θὰ ἐπήγαινα νὰ εὕρω τὸ γέρω καὶ θὰ τὸν ἀνάγκαζα νὰ διορθώσῃ τὸ ἄτιμο ἔγκλημά του.

— Δὲν τὸ εἰξεύρω... Ἡ Ρόζα δὲν μὲ εἶπε τίποτε.

— Καὶ ἂν δὲ μοῦ εἶπε τὸ ὄνομά σας, δὲν τὸ εἶπε διότι ἐφοβοῦνταν νὰ μὴ σᾶς ἐκθέσῃ στὸ θυμό μου ἐπάνου, ἐσᾶς τὸ παιδὶ τῆς οἰκογενείας τὴν ὁποίαν ἡ δική μου οἰκογένεια ὑπηρετεῖ ἀπ' ἐδῶ καὶ ἕνα αἰῶνα μὲ τόση ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσι!

Ὁ Ρολάνδος μετὰ βαθυτάτης θλίψεως ἀπήντησεν οὕτω πως·

— Ἐγὼ δὲν διέπραξα καὶ οὔτε θὰ ἠδυνάμην νὰ διαπράξω τὴν ἀτιμίαν διὰ τὴν ὁποίαν μὲ κατηγορεῖς, ἀφοῦ ἀγαπῶ τὴν Ρόζαν ὡς ἀδελφήν.

— Ἂν εἶναι ἔτσι, κ' ἐγὼ δὲ θὰ σᾶς ξαναφοβερίσω μὲ τὴν ἀπειλὴ ποῦ σᾶς ἔκαμα.

Ὁ Ρολάνδος κατελήφθη ὑπὸ νευρικῆς κρίσεως, ὅταν ὁ φύλαξ προσέθηκε·

— Ἐσεῖς ὁ ἴδιος θὰ πάρετε τὴν εὐθύνη νὰ ἐξηγήσετε 'στὸ Διοικητήριο γιὰ ποιὸ λόγο, ἀφοῦ ἐσεῖς ἐκτυπήσατε τὸ γέρω Ζιρόδιας, ἐρρίψετε ὅλο τὸ βάρος τῆς κατηγορίας αὐτῆς 'στὸν ἀδελφό σας ἐπάνω... Ὅσῳ γιὰ τὸν ἑαυτό μου, ἂν τυχὸν καὶ μ' ἐρωτήσῃ ἡ Δικαιοσύνη, θὰ τῆς 'πῶ ὅλα ἐκεῖνα ὅπου ἔχω στὴν καρδιά μου μέσα.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀνεχώρησεν αἰφνιδίως, ἀφεὶς κατάπληκτον τὸν Ρολάνδον.

Ὁ νεανίσκος ἠθέλησε νὰ τὸν παρακολουθήσῃ, νὰ προφθάσῃ αὐτόν, ἀλλὰ δὲν ἔσχε τὴν ἀπαιτουμένην ἰσχύν.

Ἀφεθεὶς νὰ καταπέσῃ ἐπί τινος ἕδρας ἤρξατο θρηνῶν. Ἡ λειποψυχία δὲ αὕτη δὲν διήρκεσεν ἐπὶ μακρόν.

Ἄλλως τε μήπως αἱ τελευταῖαι μομφαὶ τοῦ Σουβὶς δὲν ἦσαν ἀληθεῖς;

Διατὶ λοιπὸν ἀφῆκε νὰ ἐκτοξευθῇ κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του τὸ αἴνιγμα τῶν μαστυγώσεων ἐκείνων τῶν στιγματισασῶν τὸ πρόσωπον τοῦ Ζιρόδιας;

Διατί νὰ μὴ σπεύσῃ ἐνώπιον τῶν δικαστῶν ὅπως εἴπῃ αὐτοῖς:

— Ὁ ἔνοχός εἰμι ἐγώ!

Διατί; Εὐκόλως ἠδύνατό τις νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τοῦτο. Δι' ὁποίων ἐξηγήσεων θὰ ὑπερήσπιζεν ἑαυτὸν ἀφοῦ εἶχε πλήξει τὸν πρεσβύτην ἐξ ἀπροόπτου, ἐξ ἀνέδρας σχεδόν; Δὲν πλήττει τις τοιουτρόπως ἄνευ ἀποχρώντος λόγου.

Μήπως ἠδύνατο νὰ εἴπῃ;

— Ἐστιγμάτισα αὐτὸν ἐκ μίσους, καὶ διότι ὁ Ζιρόδιας ἦτο ἔνοχος....

Ἔνοχος ὁποίου ἐγκλήματος;... Θὰ ἠναγκάζετο τότε νὰ ἀποκαλύψῃ τὴν κατασχύνην τῆς Ρόζας.

Καὶ ὁ Ρολάνδος ἠγάπα τὴν Ρόζαν τόσον σφοδρῶς ὅσον καὶ τὸν ἀδελφόν του Ὀράτιον.

Ὅταν οἱ δικασταὶ θὰ ἠρώτων αὐτόν, ὁποίαν ἀπάντησιν θὰ ἔδιδεν αὐτοῖς ;

Ἀπεράσσε λοιπὸν νὰ σιωπήσῃ, φυλάσσων δι' ἑαυτὸν μόνον τὸ μυστικόν του.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος δέ, τί ὤφειλε νὰ πράξῃ ὅπως ἴδῃ ναυαγοῦν τὸ σχέδιον τοῦ Σουβίς ; Ἔδει διὰ πάσης θυσίας νὰ ἐνεργήσῃ ὅπως ἡ καταμήνυσις τοῦ φύλακος μὴ ἀφιχθῇ ἐνώπιον τοῦ Διοικητηρίου τῆς Νάντης.

Καθ' ἣν στιγμὴν δὲ καὶ ὁ Ρολάνδος ἐπίσης ἡτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ τῆς ἀγροτικῆς οἰκίας, ἡ Ρόζα εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον.

Ἐφαίνετο δὲ πλέον ἤτυχος ἢ κατὰ τὸ σύνηθες.

Τὸ πρόσωπόν της δὲν ἐνέφαινε τὴν πρὸ τινων ἔτι ἡμερῶν ἐξάντλησιν, ἡ δὲ λάμψις τοῦ βλέμματος ἦτο διαυγεστέρα. Εἰς τὴν θέαν τοῦ Ρολάνδου ἐμειδίασε· θὰ ἔλεγέ τις ὅτι αὕτη τὸν ἀνεγνώρισεν ἐκ τοῦ πρώτου βλέμματος.

— Ρόζα ! Ρόζα ! ἐφώνησεν ἐκεῖνος.

Καὶ δραξάμενος τῶν δύο χειρῶν της, τὰς ἔθλιψε φιλοστόργως καὶ προσελκύσας τὴν νεαρὰν κόρην ἐπὶ τοῦ στήθους του, τὴν ἠσπάσθη εἰς τὸ μέτωπον, ἐνῷ συγχρόνως τῇ ἀπηύθυνε λέξεις γλυκείας ὑπὸ δακρύων διακοπτομένας.

— Ρόζα, ἐλθὲ εἰς ἑαυτήν, ἀνάκτησον ὀλίγον τὴν εὐθυκρισίαν σου .... Εἶμαι ἐγώ... Ναὶ, εἶναι ἀνάγκη νὰ μὲ ἀναγνωρίσῃς, ἀδελφή μου, προσφιλής μου ἀδελφὴ, διότι, μάθε, ὅτι μὲ κατηγοροῦσι δι' ἓν φρικτὸν κατὰ σοῦ ἔγκλημα .... δι' ἓν ἀποτρόπαιον ἔγκλημα... Δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν λοιπὸν, καταλαμβάνεις, πρέπει νὰ εἴπῃς ὅτι αὐτὸ δὲν εἶναι ἀληθές.

— Ὄχι, ὄχι, δὲν εἶναι ἀληθές... ὑπετονθόρισεν ἡ Ρόζα.

— Μὲ ἐννοεῖς, δὲν ἔχει οὕτω, Ρόζα ;

— Ναὶ, ναὶ, σὲ ἐννοῶ...

— Ὦ ! Θεέ μου ! Θεέ μου ! ἐὰν αὕτη ἠδύνατο πράγματι νὰ εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν, ἐὰν τῇ ἐπήρχετο ἐκ νέου ἡ κρίσις ! ἐπεῖπεν ὁ Ρολάνδος εἰς ἄκρον περίλυπος.

Καὶ ἐξακολουθῶν νὰ θλίβῃ τὰς χεῖράς της, τὴν ἐθώπευεν ἐπίσης.

— Εἰπέ μου, Ρόζα, μὲ ἀναγνωρίζεις ;

— Ναὶ, ναὶ, σᾶς ἀναγνωρίζω...

— Εἶμαι ὁ φίλος σου, εἶμαι ὁ ἀδελφός σου...

— Εἶσθε ὁ φίλος μου καὶ ὁ ἀδελφός μου...

— Καὶ, ἀναμφιβόλως θὰ θελήσῃς νὰ εἴπῃς εἰς τὸν πατέρα σου ὅτι πᾶν ὅ,τι αὐτὸς ἐτόλμησε νὰ σκεφθῇ εἶναι τερατῶδες... ὅτι τὸ ἔγκλημα αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἐπιρρίπτει κατ' ἐμοῦ δὲν θὰ ἠδυνάμην, ἐγὼ, νὰ τὸ διαπράξω ποτέ ! ποτέ ! μὲ ἐννοεῖς ;

— Θὰ τῷ εἴπω πᾶν ὅ,τι ἐπιθυμεῖτε...

— Καὶ εἶναι πράγματι ἀληθὲς ὅτι μὲ ἀναγνωρίζεις ; Τότε, εἰπέ μοι λοιπὸν ποῖος εἶμαι ;

Ἡ Ρόζα ἐμειδίασεν, εἶτα θεῖσα τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῶν χειλέων της, ὑπετραύλισεν.

— Σιωπή ! σιωπή ! τώρα ἀμέσως θὰ ἐννοήσητε...

Καὶ ἤρξατο ᾄδουσα χαμηλῇ τῇ φωνῇ τὸ ἑξῆς προσφιλὲς ἆσμά της.

Τὸ ὡραῖό μου καναρὶ
μέσα ἀπὸ τὸ κλουβί του
μὲ τὴν γλυκεῖαν φωνήν του
ἐθρήνει λυπηρῶς:

Τί, ἄνθρωπε, σὲ πταίω ;
λαλοῦσε δακρυσμένο,
καὶ μὲ ἔχεις πλακωμένο
μὲ ξύλα, μὲ καρφιά ;

Μήπως τὸ πεταμά μου
τὸν ἥλιον σὲ σκοτίζει
ἢ τὸν Θεόν σου ὑβρίζει
τὸ ἆσμά μου τὸ λεπτόν ;

Τοῦ κήπου σου τὰ δένδρα
ποῦ κάποτε πηγαίνω
μήπως καὶ τὰ ξηραίνω
μὲ ἓν πήδημα ἐλαφρόν ;

Οἴμοι ! τότε ὁ δύστηνος Ρολάνδος ἤρξατο αὖθις θρηνῶν πλησίον αὐτῆς, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Ρόζα ἔχουσα ἐπίσης δακρυβρέκτους τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀτενίζουσα αὐτὸν μετὰ περιπαθοῦς βλέμματος ἀπέμασσε τὰ δάκρυα αὐτοῦ.

Κατόπιν, ὁ Ρολάνδος τὰ μάλα ἐξηντλημένος ἠθικῶς καὶ ὑπὸ βαθείας κατεχόμενος ἀθυμίας καὶ μὴ γνωρίζων εἰς ὁποίαν ἀπόρασιν θὰ ἔδει νὰ καταλήξῃ, ἐπανέκαμψεν εἰς Βιλερόϋ. Εἰς ἐπίμετρον δὲ ὅλων τῶν ὀδυνηρῶν τούτων γεγονότων ὁ νεανίσκος ἐσκέπτετο μετὰ φρίκης τὴν ἀποκάλυψιν δι' ἧς ἠπείλησεν αὐτὸν ὁ Σουβίς.

ΙΣΤ'.

Ὁ Σουβὶς, φρενοβλαβής!

Ὁ φύλαξ καίτοι παρηκολούθει πιστῶς τὴν ἀμετάθετον ἰδέαν του, οὐχ ἧττον δὲν ἔθηκεν ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν τὴν ἀπειλήν του.

Πρὶν δὲ ἡ προβῇ εἰς τοῦτο ἡ ζωή του κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας ὑπέστη φοβερὰς διακυμάνσεις. Εἶχε μεταβληθῇ μέχρι τηλικούτου βαθμοῦ ὥστε οἱ βλέποντες αὐτὸν δὲν τὸν ἀνεγνώριζον πλέον.

Λευκανθεὶς προώρως καὶ κεκυρτωμένος ἤδη αὐτὸς ὁ πλήρης ζωῆς καὶ ρώμης, παρωμοίαζεν ἄνθρωπον προβεβηκυίας ἡλικίας καὶ εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ ὅλος ὁ κόσμος ὤκτειρεν αὐτόν.

Ἤδη, ὡς εἴχομεν εἰπεῖ, εἶχεν ἀπολέσει ἐν τῇ τοῦ ἀγροφύλακος ὑπηρεσίᾳ αὐτοῦ τὸ ἄμεπτον τῶν ἕξεών του. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐξεπλήρου τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ὑπηρεσίαν μετ' ἀμελίας καὶ ραθυμίας ἀσυγγνώστου.

Καὶ ἐὰν ἐξηκολούθει ἀναχωρῶν λίαν πρωὶ ἀπὸ τῆς οἰκίας ἐγκαταλείπων ὁλοσχερῶς μόνην τὴν Ρόζαν, οὐχ ἧττον δὲν ἔπραττε τοῦτο, ὡς ἄλλοτε, ἵνα διατρέξῃ τὸ δάσος καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν αὐτοῦ ἢ ὅπως διὰ τῆς παρουσίας του παρεμποδίσῃ τὴν λαθροθηρίαν. Ἤδη ἐφαίνετο ἀπεχθανόμενος πάντα ταῦτα. Τὸ δάσος, ἔνθα διῆλθε τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ζωῆς του, ἐνῷ εἶδεν ἑαυτὸν γεννώμενον καὶ ἐνηλικιούμενον, καὶ οὕτινος ἐγνώριζε καταλεπτῶς ὅλα τὰ δένδρα καὶ τὰς πλέον ἀποκέντρους ἔτι γωνίας, τὸ δάσος, λέγομεν τοῦτο, τὸ ἔφευγεν ἤδη μετὰ φρίκης, διότι ἐκεῖ ἀναμφιβόλως θὰ ἔλαβε χώραν τὸ ἔγκλημα τὸ κατασυντρίψαν τὴν ζωήν του καὶ τὴν ζωὴν τῆς θυγατρός του.

Φεύγων δὲ τὸ δάσος ποῦ νὰ κατηυθύνετο ἀρά γε! Διότι ἀπερχόμενος τὴν πρωΐαν ἐκ τῆς οἰκίας δὲν ἐπανήρχετο ἐκεῖ ἢ κατὰ τὴν νύκτα καὶ ἐνίοτε μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

Καὶ εἰς ποίαν οἰκτρὰν κατάστασιν ἐπανέβλεπον τὸν δύσμοιρον ἀγροφύλακα!

Αὐτός, ὁ τόσον ἐγκρατής, καὶ τοῦ ὁποίου τὰ χείλη καθ' ὅλην τὴν ζωήν του δὲν ἔθιξαν τὸ ἐλάχιστον ἀλκοολικὸν ποτόν, ἤδη ἐφοίτα νυχθημερὸν ἀπὸ καπηλείου εἰς καπηλεῖον.

Καὶ ὅταν τὴν ἑσπέραν διωχθεὶς ἀπὸ τοῦ τελευταίου χαμαιτυπείου ἐπανεφέρετο ὑπὸ τοῦ ἐνστίκτου του εἰς Μελιπέρτιους, τότε ἐπανεύρισκον αὐτὸν τὴν πρωΐαν ἐπὶ τῆς κλίνης του ἔχοντα βαρεῖαν τὴν κεφαλὴν ἐκ τῶν ὀργίων τῆς προτεραίας.

Ἄνευ τύψεων διὰ τὰς ἀχαλινώτους ἕξεις τῆς προτεραίας, ἔφευγεν ἐκ

νέου κατεχόμενος ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ εὕρῃ τὴν γαλήνην καὶ νὰ λησμονήσῃ, εἰ δυνατὸν, τὰς περιπετείας τοῦ προσφάτου δράματος ἐν τῇ μέθῃ.

Ὅλον τὸ χωρίον εἰς τὴν θέαν τῆς ἀλλοκότου ἐκείνης στάσεως τοῦ ἀγροφύλακος ἐξεπλάγη μεγάλως.

Τὴν ἔκπληξιν δὲ ταύτην διεδέχθη ἡ χαρὰ ἡ κακόβουλος χαρὰ ἡ παρεχθεῖσα ἐκ τῆς θέας τοῦ ἀνθρώπου τούτου—τοῦ ἀνεπιλήπτου μέχρι τοῦδε καὶ τοῦ κυλισθέντος αἴφνης καὶ τοσοῦτον ἀποτόμως ἐντὸς τοῦ βορβόρου ἐκείνου.

Συνανεστρέφετο δὲ μεθ' ὅλων τῶν μεθύσων τῶν περιχώρων καὶ ἐπλήρωνε μάλιστα ὁ ἴδιος τὸ ἀντίτιμον τῆς οἰνοπασίας τῶν φαυλοβίων εἰς οὓς αὐτὸς οὗτος πλέον ἢ ἄπαξ εἶχε συμβουλεύσει τελείαν ἀποχήν, καθὼς καὶ ὅλων τῶν λαθροθηρῶν τοὺς ὁποίους τοσάκις ἤδη εἶχεν ὑποδείξει εἰς τὴν ἀστυνομίαν.

Ὁ Βουαλὼ, ὁ ἐπιλεγόμενος Μέθυσος εἶχεν ἀποβῇ ὁ εὐνοούμενος καὶ ἀχώριστος σύντροφός του καὶ πολλάκις ἔβλεπον αὐτοὺς ἐναγκαλισμένους ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας καὶ διατρέχοντας οὕτω πως τὰς ὁδοὺς καὶ τὰ καπηλεῖα καὶ διαβαίνοντας πρὸ τῶν ἐκπλήκτων καὶ χειροκροτούντων χωρικῶν καὶ κατόπιν κατασκηνοῦντας ἐντὸς τῆς πρώτης τυχούσης τάφρου καὶ, ἀψηφοῦντες τὴν βροχὴν καὶ τὸ ψῦχος τῆς χιόνος ἀπεκοιμοῦντο ἐκεῖ ἀμέριμνοι καὶ διὰ βαθυτάτου ὕπνου.

Ὁ τάλας ἀγροφύλαξ ἦτο πράγματι ἄξιος οἴκτου!

Καὶ εἰς ἐπίμετρον ὅλων αὐτῶν ἡ φρενοβλάβεια ἤρξατο ἤδη τὸ καταστρεπτικὸν ἔργον της! Ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτοῦ ἐπήνθει ἤδη μειδίαμα διηνεκὲς καὶ ἀλλόκοτον, ἐνῷ ταυτοχρόνως σείων τὴν κεφαλὴν ἀπέτεινεν εἰς ἑαυτὸν τὸν λόγον.

Ἐνίοτε αἱ ἀσυναισθήτως πίπτουσαι ἐκ τοῦ στόματός του λέξεις ἐξῆπτον τὴν περιέργειαν καὶ τὴν ἔκπληξιν τοῦ Μεθύσου, ὅστις ἠρώτα τὸν ἀγροφύλακα ἀκαταπαύστως, σκοπῶν νὰ μάθῃ, εἰ δυνατόν, πλειότερα τῶν ὅσων ἐγνώριζεν.

Ὁ φύλαξ ὅμως καταλαμβανόμενος ὑπό τινος αἰδοῦς ἐτήρει τὴν σιωπὴν, πλὴν ὁ νοῦς καὶ τὰ ὦτα τοῦ ἐπαίτου ἐγρηγόρουν.

Ὁ Σουβὶς εἰς τὸ ἐπάκρον τῆς μέθης του εὑρισκόμενος δὲν ἦτο πλέον κύριος ἑαυτοῦ. Τὸ ὡρισμένον τῶν ἰδεῶν αὐτοῦ τὸν ἐπανέφερεν ἄκοντα εἰς τὰ αὐτὰ ἱστορικὰ ἐπεισόδια,, ἔνθα διηνεκῶς ἀνεπαίσταντο τὰ ὀνόματα τοῦ Ζιρόδιας τῆς Ρόζας καὶ τῶν Βιλεφόρ

Καὶ ὁ Μέθυσος ἔλεγε καθ' ἑαυτόν.

— Αὐτὸς ξέρει πολὺ περισσότερα παρ' ὅσα ἐγὼ ἐνόμιζα . . .

Ὁ ἐπαίτης ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἤρξατο λαμβάνων τὰ μέτρα του. Ἐγένετο ἐγκρατέστερος καὶ προτρέπων τὸν σύντροφόν του εἰς τὴν οἰνοποσίαν δὲν ἐμέθυε πλέον ὁ ἴδιος.

Δύο δὲ πράγματα κατ' ἐξοχὴν εἶχον καταπλήξει ἤδη αὐτὸν ἐν μέσῳ τῶν ἀφηγήσεων τοῦ Σουβὶς: ἡ ἱστορία τῶν μαστυγώσεων καὶ ἡ ἱστορία τῆς ἀποπλανήσεως τῆς κόρης του· ἐν μέσῳ δὲ τῶν δύο τούτων γεγονότων παρίστατο πάντοτε ὡς ἥρως αὐτῶν, ὁ Ρολάνδος Δε Βιλεφόρ.

Αἱ ἀφηγήσεις ὅμως αὗται αἱ διακοπτόμεναι ὑπὸ ἀκατανοήτων καὶ ἀσυναρτήτων φράσεων δὲν ἐνεῖχον οὐδὲν τὸ θετικὸν καὶ ὡρισμένον, διὸ ὁ Βουαλὼ κατείχετο ὑπὸ ἀβεβαιότητος. Καὶ μόλα ταῦτα ἐπειδὴ δὲν ἔκρινεν ἄτοπον νὰ διαλάβῃ περὶ ὅλων αὐτῶν εἰς τὸν πρῶτον τυχόντα, ἐπομένως οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου δὲν ἐβράδυναν νὰ μάθωσιν ὅτι ὁλόκληρος ἡ ὑπόθεσις αὕτη δὲν εἶχεν γνωσθῇ εἰσέτι καὶ ὅτι ὅλαι αἱ τὴν δολοφονίαν τοῦ Ζιρόδιας ἀποβλέπουσαι λεπτομέρειαι δὲν ἀπεκαλήφθησαν ἔτι εἰς τὴν Δικαιοσύνην· ὅτι ὁ Σουβὶς ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ καὶ νὰ διαφωτίσῃ τοὺς δικαστὰς ἐπὶ τῆς μυστηριώδους ταύτης ὑποθέσεως, καὶ ὅτι πιθανὸν ὁ νεαρὸς κόμης Ρολάνδος, ἐὰν ἀνεφανίζετο ὅπως ἀπαντήσῃ ἐνώπιον τοῦ Διοικητηρίου, δὲν θὰ ἀπεχώρει ἐκεῖθεν τόσον δεδικαιολογημένος ὅσον ὁ ἀδελφός του, ὁ δοὺξ Ὁράτιος.

Ὅσον δὲ μονότονος καὶ ἂν ἦτο ἡ εἰς τὴν ἔπαυλιν ζωὴ αὐτῶν καὶ ὅμως οἱ Βιλεφὸρ δὲν ἐβράδυναν νὰ μάθωσι τὰ ὑπὸ τοῦ ἀγροφύλακος διατραγῳδούμενα.

Τότε ὁ Ὁράτιος ἐποιήσατο τὰς ἀναγκαίας παρατηρήσεις εἰς τὸν φύλακα προσπαθῶν διὰ παντὸς τρόπου νὰ μάθῃ παρ' αὐτοῦ τὴν ἀλήθειαν.

Ἀλλ' οὐδὲν κατώρθωσε νὰ ἀποσπάσῃ ἐξ αὐτοῦ, ὅστις ἐπεδείξατο πείσμονα σιωπήν.

Ἐπειδὴ δὲ μεταξὺ τῶν ἀφηγήσεων τοῦ Σουβὶς ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ Ρολάνδου κατ' ἐξοχήν, ὁ δοὺξ ἠρώτησε τὸν ἀδελφόν του.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Ρολάνδος ἐπίσης προσεποιήθη τελείαν ἄγνοιαν.

Ἀλλ' οἱ περισσότερον πληχθέντες συνωδὰ ὅλων τούτων τῶν ἀδομένων, ἐκεῖνοι, ἄλλως τε, οἵτινες ἐνδιεφέροντο πλέον παντὸς ἄλλου, ἦσαν οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιας, εἰς οὓς ὁ Μέθυσος ἔσπευσε νὰ ἀφηγηθῇ πᾶν ὅ,τι ἐγνώριζεν.

Γνωρίζομεν ἤδη ὅτι οἱ δύο ἀδελφοὶ ἦσαν κάτοχοι ἐνεργητικοῦ χαρακτῆρος καὶ ὅτι ὅπως καταλήξωσιν εἰς μίαν ἀπόφασιν ἦσαν ἱκανοὶ νὰ μὴ ὀπισθοδρομήτωσιν ἀπέναντι οὐδενός.

Τὴν ἐπαύριον λοιπὸν τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἔρθασαν εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν ὅλαι αἱ καταγγελίαι αὗται τοῦ Σουβὶς κατηυθύνθησαν ἀμφότεροι εἰς Μελιπέρτιους.

Καίτοι δὲ ἀφίκοντο ἐκεῖ λίαν πρωΐ, οὐχ' ἧττον δὲν εὗρον εἰς τὴν οἰκίαν τὸν φύλακα ὅστις εἶχεν ἤδη ἀναχωρήσει.

Ἡ Ρόζα μόνη εὑρίσκετο ἐκεῖ.

Ἡ νεαρὰ κόρη οὔτε κἂν παρετήρησεν αὐτούς.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ καίτοι εἰσῆλθον καὶ ἐκαθέσθησαν ὅπως περιμείνωσι τὴν ἐπάνοδον τοῦ Σουβὶς, ἡ Ρόζα ὅμως οὐδεμίαν ἐποιήσατο αὐτοῖς φιλόφρονα δεξίωσιν· ἐπηγανοήσετο μόνον ἄδουσα τὸ περιπόθητον ἀσμάτιόν της καὶ ἐὰν ἐνίοτε οἱ ὡραῖοι ὀφθαλμοί της καθηλοῦντο ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Γάστωνος, δὲν ἐξέφραζον οὐδεμίαν ἰδέαν, καθὼς καὶ οὐδὲν μῖσος καὶ οὐδεμίαν ὡσαύτως ἐλπίδα... Τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἦτο βλέμμα κόρης φρενοβλαβοῦς!

— Νὰ τὸν περιμένωμεν ἢ ὄχι; ἠρώτησεν ὁ Γάστων.

— Πρέπει νὰ τὸν περιμένωμεν. Δέον διὰ παντὸς τρόπου νὰ μάθωμεν παρὰ τοῦ ἰδίου ὅλας αὐτὰς τὰς ἐνδιαφερούσας φλυαρίας τὰς ὁποίας ἀπό τινων ἡμερῶν ἐκσφενδονίζει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

Δύο ὥρας εἶχον διαρρεύσει καὶ ὁ ἀγροφύλαξ δὲν ἐνεφανίζετο.

Αἴφνης ἐκ τοῦ μέρους τοῦ κήπου ὅστις προηγεῖτο τῆς οἰκίας ἠκούσθη ἀσθενὴς κρότος.

Μετὰ παρέλευσιν δὲ λεπτῶν τινων ἡ θύρα ἀνεῴγει καὶ ἐπὶ τῆς εἰσόδου αὐτῆς ἐπεφάνει νεαρὰ γυνὴ ἀβροφυὴς καὶ τὰ μάλα χαρίεσσα καὶ τοσοῦτον ἐρωτικῶς περιτετυλιγμένη ὥστε μόλις τὸ πρόσωπόν της ἠδύνατό τις νὰ διακρίνῃ.

Εἰς τὴν θέαν τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας ἡ νεαρὰ γυνὴ ἐποιήσατο χειρονομίαν ἐκπλήξεως καὶ φόβου.

Ἀλλ' καὶ ἐκεῖνοι θὰ ἀνεγνώρισαν ἐπίσης αὐτὴν διότι ὠχρίασαν καὶ ἔσπευσαν νὰ ἐγερθῶσιν εἰς τὴν θέαν αὐτῆς.

Ἡ νεοελθοῦσα δὲ ἐντὸς τοῦ θαλάμου ἐκείνου, ἦτο ἡ Ἔμμα ἥτις εὐθὺς ὅτε ἐξέβαλλε τὸ ἐπανωφόριόν της, ἐπεφάνη ἐνώπιον τῶν δύο ἀδελφῶν τὰ μάλα ἐπαγωγὸς καὶ φιλομειδὴς ὑπὸ τὴν ἀτιμέλητον ἀμφίεσίν της καὶ τῶν πορφυρωθειτῶν ὑπὸ τοῦ ψύχους παρειῶν της.

Ἀλλὰ τῆς πρώτης ἀμηχανίας παρελθούσης, — καθὼς καὶ τοῦ πρώτου ἐπίσης φόβου, — οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Ἔμμας ἀνέκτησαν τὴν γαλήνιον ἔκφρασίν των, καὶ ἡ νεαρὰ κόρη ἀπήντησεν εἰς τὸν φιλόφρονα χαιρετισμὸν τῶν δύο ἀδελφῶν, δι' ὑποκλίσεως τῆς κεφαλῆς.

Ἦτο δὲ αὕτη ἡ δευτέρα φορὰ καθ' ἣν ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς εὑρίσκετο ἐνώπιον αὐτῶν, διότι ἐν τῇ μονομαχίᾳ δὲν εἶχεν ἰδεῖ ἢ τὸν Ὁράτιον μόνον· ἡ πρώτη δὲ φορὰ ὑπῆρξεν ἡ ἐπαύριον τῆς εἰς Βλεφὸρ ἀφίξεώς της, καθ' ἣν στιγμὴν δηλονότι οἱ δύο νέοι παρουσιάσθησαν ἵνα εἴπωσιν εἰς τὸν δοῦκα:

— Σᾶς καταδικάζομεν εἰς θάνατον!

Πᾶσαι δὲ αἱ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐπιχειρήσεις αὐτῶν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀπειλῆς των, ἦσαν ἐν γνώσει αὐτῆ.

Ἡ θελκτικὴ νέα παρετήρει αὐτοὺς μετά τινος περιεργείας ἢ μᾶλλον ὑπὸ τὸ κράτος παντοίων ἀλλοκότων αἰσθημάτων: ἐν πρώτοις κατείχετο ὑπό τινος δειλίας ἐνώπιον τῶν ἡμιαγρίων ἐκείνων ἰδιοσυγκρασιῶν, ὑπὸ μικρᾶς ἐτίσης ἐκπλήξεως βλέπουσα αὐτοὺς τεταραγμένους ἔναντι αὐτῆς... διότι ἡ συγκίνησις αὐτῶν ἦτο καταφανής... προὐδίδετο ἐκ τῶν βλεμμάτων αὐτῶν ἅτινα ἦσαν καθηλωμένα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν ὑποτρεμόντων χειλέων των, τὰ ὁποῖα ἐξεδήλουν τὸ φλογερὸν πάθος τὸ γεννηθὲν εἰς τὰς δύο ἀδελφικὰς ταύτας καρδίας, αἵτινες ὑπεσχέθησαν νὰ φανῶσιν ὑπέρτεροι αὐτοῦ χωρὶς νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψει ὅτι ὁ ἔρως κατετρόπωσε καὶ τοὺς πλέον ἀτρομήτους τῶν ἐρωτομανῶν!

Ἡ Ἔμμα ἐπεσκέπτετο συνεχῶς τὴν Ρόζαν ἵνα διέλθῃ πλησίον της ὀλίγας ὥρας προσπαθοῦσα, χωρὶς νὰ ἀποθαρρυνθῇ ὅπως, εἰ δυνατόν, ἐξεγείρῃ παρὰ τῇ δυσμοίρῳ φρενοβλαβεῖ ἀνάμνησίν τινα.

Ἡ γοητεία τῆς Ἔμμας, ἐπενήργει ἐπὶ τῆς νεαρᾶς κόρης καὶ ἐκ μακρᾶς ἔτι ἀποστάσεως.

Τὰς ἡμέρας καθ' ἃς ἤρχετο ἡ παιδαγωγὸς χωρὶς κανεὶς νὰ δύναται νὰ προίδῃ ἢ νὰ ἀναγγείλῃ τὰς ἐπισκέψεις ταύτας, ἡ παράφρων ἐφαίνετο ὡτεὶ μαντεύουσα τοῦτο καὶ τότε αἰρνιδίως ἐδείκνυτο πλέον ἤσυχος.

Καὶ ἀνὰ πᾶσαν φορὰν καθ' ἣν ἡ Ἔμμα παρέμενε πλησίον της, θὰ ἔλεγέ τις ὅτι αὕτη ἀνέκτα τὴν κρίσιν τοῦ λογικοῦ, τόσον τὸ μειδίαμά της ἐνεῖχε τὴν αὐτὴν ἔκφρασιν οἵαν καὶ πρὸ τῆς ἐπελθούσης καταστροφῆς, τόσον αἱ ὀφθαλμοί της ἀπεκαθίσταντο ἐκ νέου διαυγεῖς καὶ ἀπαστράπτοντες καὶ μὴ παρουσιάζοντες τὴν ἀλγεινὴν ἐκείνην ἔκφρασιν τῆς ἀνησυχίας καὶ τοῦ κενοῦ, τῶν χαρακτηριστικῶν τούτων τῆς φρενοβλαβείας.

Καίτοι δὲ τότε ἐφαίνετο πλέον γαλήνιος οὐχ ἧττον ὅμως ἡ κρίσις εὕρητο μακρὰν πάντοτε.

Ὅταν ἡ Ἔμμα ἀνεχώρει, ἡ Ροζα ἐθρήνει.

Καὶ ἀφοῦ λοιτὸν αὕτη ἐθρήνει, ἀφοῦ εἰσέτι ἦτο εἰς θέσιν νὰ καταλαμβάνηται ὑπὸ παρομοίων ἐντυπώσεων, ἐκ τούτου ἀπεδεικνύετο ὅτι πᾶσα ἐλπὶς δὲν ἀπώλετο εἰσέτι.

Ταῦτα λοιπὸν σκεπτομένη ἡ Ἔμμα ἰδοὺ διὰ ποίαν αἰτίαν ἐπεσκέπτετο συνεχῶς τὴν νεαρὰν φίλην της.

Οἱ Ζιρόδιοι ἠγνόουν τὰς μεταξὺ τῆς Ρόζας καὶ τῆς παιδαγωγοῦ παγιωθείσας σχέσεις, παραδεδομένοι ὅμως ὁλοτελῶς εἰς τὴν κατέχουσαν αὐτοὺς ἀχαλίνωτον συγκίνησιν, οὔτε κἂν διηρωτήθησαν τί ἤρχετο αὕτη νὰ πράξῃ παρὰ τῷ φύλακι καὶ ἐὰν ἡ παρουσία αὐτῆς δὲν ἐσχετίζετο ποσῶς εἰς τὰ διατραχῳδούμενα ἄτινα ὁ Σουβὶς τοσοῦτον ἀσυναισθήτως διέσπειρε καθ' ὅλον τὸ χωρίον.

Ἐνώπιον δὲ τῆς γλυκείας καὶ δειλήμονος κατά τι φυσιογνωμίας ταύτης, αἱ δύο ἀγροῖκοι αὗται ἰδιοσυγκρασίαι ἐπανευρίσκοντο ὑποδεδουλομέναι, κατασυντετριμμέναι καὶ εἰς ἄκρον μάλιστα ἐξεστηκυῖαι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς γοητείας τῆς Ἔμμας, ἥτις, ἀναποφάσιστος ἠτένιζεν αὐτοὺς μὴ δυναμένη νὰ ὑποπτευθῇ ὅτι διὰ τῆς ἐρωτύλου καὶ μικύλης χειρός της ἠδύνατο νὰ διαπλάσσῃ κατ' ἰδίαν βούλησιν τὰς δύο ταύτας καρδίας τὰς μεστὰς ἀσπόνδου μίσους.

Καὶ μεταξὺ τῶν τριῶν τούτων προσώπων ἐπεκράτησεν παρατεταμένη ἀμηχανίας σιωπή.

Αἴφνης ἡ Ἔμμα διηυθύνθη πρὸς τὸν θάλαμον τῆς Ρόζας ἧς ἡ θύρα ἦτο ἡμιανοιγμένη, καὶ παρατηρήσασα ἐντὸς, δὲν εἰσῆλθεν ἐκεῖ.

Ἡ Ρόζα ἐκοιμᾶτο ὅλως ἐνδεδυμένη ἐπὶ τῆς κλίνης της διὰ βαθέως καὶ ἀταράχου ὕπνου· ἡ γοητεία τῆς Ἔμμας ἐξηκολούθει ἐπενεργοῦσα ἐπὶ τῆς παράφρονος. Ἡ παιδαγωγὸς ἐπανέκλεισεν ἡσύχως τὴν θύραν.

— Θὰ ὑπάγω ἐκ νέου νὰ τὴν ἀσπασθῶ ὅταν αὕτη δὲν θὰ κοιμᾶται πλέον, εἶπεν ἡ Ἔμμα.

Καὶ ἀφοῦ ἔρριψε λαθραῖον βλέμμα ἐπὶ τῶν δύο ἀδελφῶν, ἠθέλησε νὰ ἐξέλθῃ.

Τότε δὲ ἀμφότεροι εἰς τὸ ἀπροσδόκητον καὶ αἰρνίδιον διάβημα τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ κατελήφθησαν ὑπὸ τῆς αὐτῆς ὠχρότητος καὶ ἀγωνίας.

Καὶ ἦτο πράγματι λοιπὸν ἀληθὲς, ὅτι ἡ πολυθέλγητρος γόησσα προυτίθετο νὰ ἀναχωρήσῃ, ὅτι ἔμελλε νὰ ἐξαφανισθῇ. . . τόσον ταχέως ἡ εὐφρόσυνος αὕτη ὀπτασία χωρὶς οὔτε μία κἂν λέξις νὰ διαμειφθῇ μεταξὺ αὐτῶν;

Αἴφνης ὁ Πέτρος δραξάμενος τῆς χειρὸς τοῦ Γάστωνος ἐψιθύρισεν:

— Ἀδελφέ, ἐνθυμοῦ πάντοτε πᾶν ὅ,τι εἴχομεν ὑποσχεθῆ . . .

Καὶ ὁ Γάστων, διὰ ταπεινοτέρας ἔτι φωνῆς.

— Καὶ σὺ, ἀδελφὲ, μὴ λησμονεῖς τὸν ὅρκον μας.

Πλὴν φεῦ! ὅρκοι καὶ ὑποσχέσεις ἐλησμονήθησαν, διότι δὲν ἔσχον πλέον τὸ ἀπαιτούμενον θάρρος ὅπως τηρήσωσιν αὐτούς.

Καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἐκείνη ἡτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ, διὰ τῆς αὐτῆς χειρονομίας καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ὑποτρεμούσης φωνῆς, ἐψιθύρισαν·

— Δεσποινίς. . .

Ἡ Ἔμμα ἔστη.

Τί ἐζήτουν λοιπὸν ἐξ αὐτῆς; Μήπως καὶ αὐτοὶ οὗτοι ἐγνώριζον τοῦτο; Ὀρμεμφύτως μόνον ἐπεθύμουν ἵνα τὸ ἀξιολάτρευτον ἐκεῖνο φάσμα μὴ ἐξαφανισθῇ τοσοῦτον ἀποτόμως ἀπὸ τῆς θέας αὐτῶν. Καὶ κατόπιν; Οὐδέν. Θὰ ἐλογίζοντο ἁπλῶς λίαν εὐτυχεῖς ἐὰν αὕτη παρέμενε πλησίον αὐτῶν ἐπὶ ὀλίγα ἔτι δευτερόλεπτα.

Ἀλλ' ὅπως τὴν ἀνακρατήσωσιν, τί θὰ ὤφειλον νὰ τῇ εἴπωσιν;

Εὐτυχῶς πρώτη ἡ Ἔμμα διέκοψε τὴν ἄφωνον ἐκείνην ἀμηχανίαν τῶν δύο ἀδελφῶν εἰποῦσα·

— Θὰ ἀπεφάσιζον νὰ μείνω μέχρις ὅτου ἀρυπνισθῇ ἡ δυστυχὴς κόρη ἥτις κοιμᾶται ἐκεῖ, εἶπε δακτυλοδεικτοῦσα τὸν θάλαμον τῆς Ροζας, ἐὰν δὲν ἐσκεπτόμην ὅτι θὰ ἤλθετε ἐδῶ, ἀναμφιβόλως ἵνα συνδιαλεχθῆτε μετὰ τοῦ Σουβὶς καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ παρουσία μου θὰ ἠδύνατο νὰ σᾶς φανῇ ὀχληρά.

— Ἀπεναντίας, δεσποινίς . . .

— Γνωρίζω ἤδη τὸ κατὰ τῶν Βιλεφὸρ μῖσός σας καὶ ὅτι τὸ μῖσος τοῦτο περιωρίσθη ἤδη κατὰ τῆς οἰκογενείας τοῦ δουκὸς Ὀρατίου.

— Καὶ μᾶς νομίζετε λοιπὸν τόσον ἐπιπολαίους καὶ τόσον βαρβάρους ὥστε νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ ἐκτελέσωμεν τὴν ἐξαιρετικὴν διάκρισιν ἐπὶ παντὸς ὅ,τι δικαιούμεθα νὰ μισῶμεν καθὼς ἐπὶ παντὸς τὸ ὁποῖον μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ σεβώμεθα... καὶ νὰ ἐκτιμῶμεν;

Εἰς ταῦτα ἡ Ἔμμα ἀπήντησεν·

— Εἶναι ἀληθὲς λοιπὸν ὅτι αἱ λέξεις σας αὗται ἀποβλέπουσιν ἐμέ ;

— Ὑμᾶς, ναὶ, δεσποινίς. . .

— Δικαιοῦμαι, ὡς πᾶσα γυνὴ νὰ τρέφω σέβας πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ τίνι τρόπῳ θὰ ἔσχον δικαίωμα πρὸ τὸ αἴσθημα ὑμῶν αὐτὸ ἀφοῦ δὲν μὲ γνωρίζετε, καὶ ἀφοῦ καίτοι δὶς ἤδη μὲ συνηντήσατε, αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν τὰ ὄμματά σας προσηλοῦνται ἐπ' ἐμοῦ ;

Ὁ Πέτρος ὑπέλαβε μετά τινος συγκινήσεως.

— Αὕτη δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν βλέπομεν ἀλλήλους. . .

Καὶ ὁ Γάστων ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ κατατρύχοντος αὐτὸν φλογεροῦ πάθους, ἐπεῖπεν.

— Σᾶς εἴχομεν ἰδεῖ διὰ πρώτην φορὰν μὴ γνωρίζοντες ποία εἶσθε, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ ἀδελφός μου καὶ ἐγὼ ἐμονομαχήσαμεν μετὰ τοῦ δουκὸς Δε Βιλεφόρ·

Ἤδη καὶ ἡ Ἔμμα ἐφαίνετο συγκεκινημένη, ὡς τοῦτο καταφανὲς ἐγίνετο ὑπὸ τῆς ἐρυθρότητος τοῦ προσώπου αὐτῆς.

Καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ παρασυρθέντες εἰς τὸν ροῦν τοῦ παραφόρου πάθους αὐτῶν καὶ λησμονήσαντες μάλιστα ὅτι ἐτύγχανον ἀντερασταὶ, ἀφέθησαν εἰς τὴν διάκρισιν τῆς φορᾶς τῶν ἀναμνήσεών των.

—Ναὶ, ἔλεγεν ὁ Πέτρος, τότε εἴχετε αἰφνιδίως ἐμφανισθῆ πάλλευκος ὡς ἡ χιὼν καὶ λίαν περίτρομος μεταξὺ τῶν ὑψηλῶν θάμνων τῶν εὑρισκομένων οὐ μακρὰν ἡμῶν. Ἐνεφανίσθητε καθ' ἣν στιγμὴν ἐπακριβῶς ἡ ἔνοπλος χεὶρ μου ἡτοιμάζετο νὰ φονεύσῃ τὸν ἐπάρατον ἐκεῖνον Βιλεφὸρ καὶ νὰ ἐκδικήσῃ τὸν θάνατον τοῦ πατρός μου· καὶ τὸ ξῖρός μου παρέμεινε μετέωρον μὴ τολμήσαν νὰ πλήξῃ αὐτόν. . . καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐτραυματίσθη ἐγώ. . . ὅστις μικροῦ ἐδέησε νὰ ἀποθάνω. . . Ἐνεφανίσθητε διὰ νὰ σώσητε τοῦ δοῦκα, ναὶ, σᾶς τὸ ὁρκίζομαι, διότι, ἄνευ ὑμῶν, θὰ κατέπιπτε νεκρός.

— Ναὶ, ὑπέλαβε καὶ ὁ Γάστων, ἤμην τετραυματισμένος καὶ λειπόθυμος ὅταν ἐπὶ τέλους, ἐγὼ, κατατρυχόμενος ὑπὸ τῶν ἀλγηδόνων μου, καὶ ἀνοίγων ἐκ νέου τὰ ὄμματα, ἐνόμισα ὅτι ἐγενόμην τὸ παίγνιον ὀνείρου καὶ ὅτι ἡ ζωὴ, λήξασα πλέον δι' ἐμὲ ἀφυπνιζόμην ἐνώπιον νέου κόσμου. . . Τότε ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν μου, ἢ μᾶλλον ἄνωθεν ἐμοῦ καὶ ἐν μέσῳ τῶν περιστοιχούντων με δασυσκίων δενδρυλλίων παρίστατο εἷς ἄγγελος. . . Διότι, τότε, δεσποινὶς ,τὸ πᾶν ἐν ὑμῖν ἐνεῖχε τὴν θέαν ἀγγέλου, τόσον εἶσθε λευκή. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν εἴχετε ὕφος γυναικός, ἀλλ' ἐφαίνεσθε ὑπεράνθρωπόν τι καὶ ἄϋλον ὄν. . . μία ὀπτασία. . . Τὸ πᾶν ἐν τῷ προσώπῳ ὑμῶν ἐνεῖχε ἄσπιλον ἀγνότητα, οὐράνιον γαλήνην, ἄπειρον μακροθυμίαν . . . καὶ ἐντούτοις ὑμεῖς κατὰ τὴν πρωΐαν ἐκείνην δὲν ἐνεφανίσθητε ἐκεῖ παρὰ διὰ τὸν ὄλεθρον τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ διὰ τὴν διάσωτιν τοῦ ἀνθρώπου ὃν μισῶμεν περισσότερον παντὸς ἄλλου εἰς τὸν κόσμον.

Ἡ Ἔμμα εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ ἐκπλήξεως ἐνώπιον τῶν δύο ἀνδρῶν, οἵτινες δὲν τῇ ἐπροξένουν πλέον φόβον καὶ οἱ ὁποῖοι τῇ ἐξεφράζοντο διὰ γλώσσης παθητικωτάτης ἣν αὕτη οὐδέποτε ἀνέμενεν ἐκ μέρους τῶν νέων τούτων.

Πόσον δὲ ἐφαίνοντο ἄτολμοι καὶ περιπαθεῖς ἐνώπιον αὐτῆς !

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι παρὰ τὸ μῖσος αὐτῶν καὶ τὰ καταχθόνια τῆς τιμωρίας σχέδιά των εἰς τὰ ὁποῖα ἀφιέρωσαν τὴν ζωήν των, οἱ δύο οὗτοι ἀδελφοὶ ὑπὸ τὴν ἀγροῖκον αὐτῶν φυσιογνωμίαν ὑπέκρυπτον μεγαλόφρονα αἰσθήματα καὶ ψυχὴν ἁγνοτάτην.

—Ἔχετε δίκαιον, εἶπεν ἡ Ἔμμα, διότι πράγματι παρευρέθην εἰς τὴν μονομαχίαν ἐκείνην.

— Ἐκ τυχαίας συμπτώσεως, θὰ εὑρέθητε ἐκεῖ, ἀναμφιβόλως ;

— Ὄχι, ἡ ἐκεῖ παρουσία μου δὲν ὠφείλετο ποσῶς εἰς τυχαίαν σύμπτωσιν.

— Τότε ἑκουσίως λοιπὸν εἶσθε ἐκεῖ ;

— Ναί.

— Εἴχετε προειδοποιηθῆ λοιπὸν, καὶ ὁ δοὺξ ὅστις, θὰ ἐγνώριζεν, ἀναμφιλέκτως, τὴν ἐκεῖ ἐμφάνισίν σας ἦτο βέβαιος διὰ τὸν θρίαμβόν του . . . ὑπέλαβεν ὁ Πέτρος μετὰ καταφανοῦς περιφρονήσεως.

— Ὦ ! ναὶ, δέον τὸ μῖσος ὑμῶν νὰ εἶναι λίαν ἀμείλικτον διὰ νὰ ὑποπτεύεσθε τὸν δοῦκα ἀντάξιον οἵας δήποτε ἀνανδρίας . . .

— Πιθανὸν νὰ ἔχω ἄδικον διότι φαίνεται ἀνὴρ μεγαλόφρων . . .

— Λίαν μεγαλόφρων, ἐπανέλαβεν ὁ Γάστων φρικιῶν εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς τραγικῆς σκηνῆς τῶν τελμάτων τῆς λίμνης Γρανλιέ.

Τότε αἰφνιδίως, ἡ Ἔμμα ἀνεγείρασα τὴν κεφαλὴν καὶ μετὰ τῆς συνήθους ἐλευθεριότητος αὐτῆς ὑπολαμβάνει·

— Ἀλλὰ πῶς λοιπὸν συμβαίνει ὥστε ἀφοῦ ὑμεῖς τὸν νομίζετε τόσον μεγαλόφρονα καὶ ἀφοῦ μάλιστα ἐλάβετε ἐχέγγυα τῆς μεγαλοφροσύνης του, νὰ τὸν ἐκλαμβάνητε πάντοτε ὡς τὸν δολοφόνον τοῦ πατρός σας, ὡς ἔνοχον ἑνὸς τῶν φοβερωτέρων κακουργημάτων ;

Αἴφνης τὸ πρόσωπον τῶν δύο ἀνδρῶν ἐγένετο σκυθρωπόν. Πρὸς στιγμὴν εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς Ἔμμας ἀφέθησαν νὰ μετεωρηθῶσιν εἰς οὐρανίους μονάς, πλὴν ἡ εὐφρόσυνος καὶ ἐφήμερος φαντασμαγορία ἔληξεν ἤδη δι' αὐτούς. Αἱ λέξεις ἃς ἤκουσαν ἐκ τῶν χειλέων τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ ἐπανέφερον αὐτοὺς εἰς τὴν πραγματικότητα.

— Τὸν ὑπερασπίζεσθε . . .

— Ναί.

— Τὸν νομίζετε ἀθῷον ;

— Σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι εἶναι ἀθῷος.

Τότε ὁ Πέτρος ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ αὐξάντος μίσους του, ὅπερ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ-

τοῦ ὑπεδαύλισαν ἡ ζηλοτυπία καὶ ὁ φόβος εὐδαίμονος ἀντεραστοῦ, ὑπέλαβε μετά τινος στοναχῆς.

— Δέον νὰ θεωρῇ ἑαυτὸν λίαν ὑπερήφανον κατέχων ἐν τῷ προσώπῳ ὑμῶν παρομοίαν ὑπερασπίστριαν.

Ἐκείνη νομίσασα ὅτι εἰς τὰς μυστηριώδεις ταύτας σκέψεις ὑπεκρύπτετο ὑπαινιγμός τις ἠρυθρίασεν ὑπερμέτρως ἐνῷ ταὐτοχρόνως ἐν τοῖς ὀρθαλμοῖς αὐτῆς ἐξεδηλοῦτο μομφή τις.

Ὁ Πέτρος καταννοήσας τὸ τραχὺ τῆς ἀπαντήσεώς του καὶ τὴν μομφὴν ταύτην τῆς νεαρᾶς γυναικὸς καὶ ὅτι οἱ λόγοι αὐτοῦ εἶχον πλήξει τὴν ὑπερηφάνειάν της, ἡτοιμάζετο νὰ ζητήσῃ συγγνώμην, ὅτε αἴφνης ἐνεφανίσθη ἡ Ρόζα παρὰ τὴν θύραν. Τότε ἡ Ἔμμα ἔδραμε πρὸς αὐτὴν καὶ ἀφοῦ τὴν ἐνηγκαλίσθη ἐξηφανίσθησαν ἀμφότεραι. Ἡ θύρα ἐπανεκλείσθη καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ εὑρέθησαν ἐκ νέου μόνοι.

Ἐπὶ πολὺν δὲ καιρὸν παρέμειναν μὲν ἄφωνοι, ἀλλ' ἦσαν τόσον συγκεκινημένοι καὶ περίλυποι, ὥστε καὶ ἐκ μακρᾶς ἔτι ἀποστάσεως ἠκούοντο οἱ παλμοὶ τῶν καρδιῶν αὐτῶν.

Χωρὶς δὲ νὰ τολμῶσι νὰ ἀτενίσωσιν ἀλλήλους καὶ ἔχοντες τὰ ὄμματα καθηλωμένα ἐπὶ τῆς θύρας ἐξ ἧς ἐξηφανίσθη ἡ νεκρὰ κόρη, κατόπιν μακρᾶς σιωπῆς ἤρξαντο διαλεγόμενοι ἐπὶ τέλους χαμηλῇ τῇ φωνῇ ὡσεὶ αἰσχυνόμενοι νὰ ἐκφέρωσι μομφήν τινα διὰ τὸ ἀπόρρητον αὐτῶν.

Ὁ Γάστων ἐψιθύρισε.

— Πόσον τὴν ἀγαπᾷς ! . . .

— Καὶ σὺ, ἀδελφὲ, μήπως τὴν ἀγαπᾷς ὀλιγώτερον ἐμοῦ ;

Αἴφνης ἐπὶ τῆς μορφῆς αὐτῶν ἐζωγραφήθη ὀδυνηρὰς ἀγωνίας ἔκφρασις.

Οἱ ὀρθαλμοί των, οἱ φαινομενικῶς μὴ γνωρίταντες πώποτε τὰ δάκρυα, ὑγράνθησαν καὶ τὰ χείλη συνεστάλησαν.

Ὁ Πέτρος ἐξέτεινε τοὺς βραχίονας. Ὁ Γάστων ἀφέθη νὰ καταπέσῃ ἐντὸς αὐτῶν.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐδὲν αἴσθημα ἀμοιβαίου μίσους ἢ ζηλοτυπίας δὲν κατέτρυχε τὰς καρδίας αὐτῶν. Ἴσως τοῦ χρόνου προϊόντος θὰ ἐπήρχετο τὸ μῖσος, κατὰ τὴν στιγμὴν ὅμως ταύτην εὑρίσκοντο ἀμφότεροι ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἔρωτος τούτου κατὰ τοῦ ὁποίου ἔβλεπον ἑαυτοὺς ἡττημένους.

— Ὑποφέρεις ;

— Ὅσον καὶ σὺ αὐτός. . .

— Ἂς ἀναμνησθῶμεν τὸ καθῆκόν μας.

— Ναὶ, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἀδελφὲ, πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος τούτου, ἀπαιτεῖται ἰσχὺς ὑπεράνθρωπος. . .

— Ἰσχὺς ὑπεράνθρωπος, ναί.

— Καὶ ἐὰν πέπρωται νὰ ἐπανευρίσκω πάντοτε τὴν νεάνιδα ταύτην μεταξὺ

ἡμῶν καὶ τοῦ καθήκοντός μας, ἄ ! ἀδελφὲ, ἀδελφὲ, φοβοῦμαι μήπως δὲν θὰ εἶχον πλέον τὸ θάρρος νὰ μισῶ.

Ὁ Πέτρος ρεμβώδης καὶ σκυθρωπὸς, ἀπήντησεν.

— Καὶ ἐγὼ ἐπίσης φοβοῦμαι τοῦτο !

— Ὅλα δὲ ταῦτα προέρχονται διότι ἡ νέα αὕτη εἶναι λίαν ἐπαγωγὸς καὶ ὡραία, δὲν ἔχει οὕτω ; ἔλεγεν ὁ Γάστων.

— Ναὶ, καθ' ὑπερβολὴν ὡραία. . . ὦ ! ναί, εἶναι κάτοχος καλλονῆς ἧς ἡ γοητεία εἰσδύουσα μέχρι τῆς ψυχῆς εὐφραίνει καὶ καθηδύνει αὐτήν. Μοὶ φαίνεται δὲ ὅτι πλησίον της εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ εἶναί τις εὐδαίμων.

— Καὶ μόλα ταῦτα ἰδοὺ ἡμεῖς δυστυχεῖς ἐξ αἰτίας τῆς γυναικὸς ταύτης.

— Παρετήρησας πόσον θεσπέσιοι εἶναι οἱ ὀρθαλμοί της ;

— Καὶ πῶς ἐνίοτε ἀλλάσσουν ἔκφρασιν ;

— Καὶ τὸν θύσανον τῆς ἐξαισίας κόμης της μετὰ τοῦ τόσον λευκοῦ καὶ διαυγοῦς μετώπου της ;

— Καὶ πόσον εἶναι ἐρασμία καὶ χαρίεσσα εἰς πᾶσάν της χειρονομίαν, εἰς πᾶσαν της κίνησιν ;

— Τὴν ἀγαπῶ, Πέτρε !

— Καὶ ἐγὼ, Γάστων.

Συνθλίψαντες δὲ τὰς χεῖρας ἀπεσπάσθησαν πρὸς στιγμὴν ἐκ τῶν ὀδυνηρῶν ἐντυπώσεών των.

Καίτοι δὲ ἡ θύρα ἀπεχώριζεν αὐτοὺς τῆς θελκτικῆς ὀπτασίας, οὐχ ἧττον ὅμως τὴν ἔβλεπον λίαν εὐκρινῶς διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ψυχῆς αὐτῶν.

Τόσον δὲ ἦσαν ἀπησχολημένοι νοερῶς ὥστε δὲν εἶδον τὸν Σουβὶς ὅστις κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσήρχετο εἰς τὸν θάλαμον.

Ὁ ἀγροφύλαξ ἦτο οἰνόφλυξ.

Ἀνατρέψας ἔδραν τινὰ, ἐστηρίχθη ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Εἰς τὸν θόρυβον τῆς πεσούσης ἔδρας οἱ δύο ἀδελφοὶ ἀποσπασθέντες ἐπὶ τέλους ἀπὸ τοῦ ὀνείρου αὐτῶν καὶ ἀνασκιρτήσαντες, διηύθυνον τὸ βλέμμα πρὸς τὸν Σουβὶς ὅστις δὲν τοὺς ἀνεγνώρισεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς.

— Αἴ ἐσεῖς, δὲν μοῦ λέτε, ποῖοι εἶσθε, καὶ τί μὲ θέλετε ;

Καὶ ταῦτα λέγων προσήγγισεν αὐτοὺς καὶ ἀνοίξας ὑπερμέτρως τὰ ὄμματα ἀνεκραύγασεν·

— Πᾶ ! οἱ υἱοὶ τοῦ γέρω Ζιρόδιας στὸ σπῆτί μου ! . . . Αἴ ! αἴ ! μὴ σᾶς μέλλει . . . ἐπειδή τις ἐγὼ ξεύρω ὅσα θέλετε νὰ μάθετε γιὰ λογαριασμὸ τοῦ πατέρα σας...καὶ μάλιστα ξέρω πράγματα γιὰ τὰ ὁποῖα κανένας ἕως τώρα δὲν μίλησε...

— Ναὶ, Σουβὶς, τὴν εἴδησιν αὐτὴν τὴν ἐμάθαμεν καὶ ἡμεῖς . . . μᾶς εἶχον εἰπεῖ δὲ ὅτι ἐγνώριζες πληροφορίας τὰς ὁποίας μέχρι τοῦδε ἐκράτησες μυστικάς . . .

Καὶ ἐπειδὴ ἡμεῖς ἐνδιαφερόμεθα περισσότερον παντὸς ἄλλου νὰ μάθωμεν τὴν

ἀλήθειαν ἐπὶ τῆς δολοφονίας τοῦ πατρός μας καὶ νὰ διαφωτίσωμεν πᾶν ὅ,τι μένει ἀκόμη σκοτεινὸν ἐπὶ τοῦ φόνου αὐτοῦ, ἐρχόμεθα νὰ σὲ παρακαλέσωμεν νὰ ὁμιλήσῃς ἐνώπιόν μας, ἐν ὀνόματι τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης. . .

Ὁ φύλαξ ὕψωσε τοὺς ὤμους.

— Ἐγὼ, δὲν δίνω τσεντέζιμο γιὰ τὴν ἀλήθεια καὶ γιὰ τὴν δικαιοσύνη σας ! ἐφώνησεν ὁ Σουβὶς κλονούμενος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ οἴνου . . . Ἐὰν μὲ ἔμελλε γιὰ ὅλα αὐτὰ, δὲ θὰ περίμενα τόσον καιρὸ γιὰ νὰ μιλήσω . . .

— Καὶ μόλα ταῦτα τώρα τὸ ἀπεφάσισες αὐτό . . .

— Ναί . . . ναί . . . ἴσως . . . δὲ ξέρω κ' ἐγὼ ἀκόμα . . .

— Τότε, ἐμπρός !

— Δὲ θέλω βίαις, ἐγώ ! ὅταν μοῦ ἔλθῃ ἡ διάθεσις.

— Καὶ διατὶ ὄχι τώρα εὐθύς ;

— Διότι ἔστι θέλω, ἐγώ . . .

— Σουβίς . . .

— Καὶ νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθειαν, ἐγὼ δὲ λυπήθηκα καθόλου ποῦ πέθανε ὁ πατέρας σας . . . ἐπειδή τις ἐγὼ, δὲν τὸν ἀγαποῦσα τὸν πατέρα σας . . . Ἦταν ἐχθρὸς τῶν Βιλεφὸρ καὶ γιὰ αὐτὴν τὴν αἰτίαν ἦταν καὶ ἰδικός μου ἐχθρός . . . Σήμερα ὅμως ἄλλαξε ὁ χαρακτῆράς μου . . . Ναὶ, μὲν εἶμαι ἀκόμα δοῦλος τῶν Βιλεφὸρ, μὰ δὲν τοὺς ἀγαπῶ πλέον καὶ αὐτοὺς, ἀκούετε ;

— Τότε λοιπὸν τί σὲ ἐμποδίζει νὰ προδῇς εἰς τοῦτο ; Ποῖος σὲ ἐμποδίζει νὰ ὁμιλήσῃς ;

— Κανένας· καὶ ἂν θὰ μιλήσω, θὰ μιλήσω στὴ δικαιοσύνη ἐμπρὸς ἐκτὸς ἂν...

— Ἐκτὸς ἂν, Σουβίς ;

— Ἐκτὸς ἂν παραδεχθοῦν τῆς συμφωνίαις μου ποῦ εἶχα κάμει.

— Ἄ ! εἶχες κάμει συμφωνίας. . .

— Ναί.

— Εἰς ποῖον λοιπόν ; εἰς τὸν δοῦκα Δε Βιλεφὸρ, χωρὶς ἀμφιβολίαν ;

Ὁ Σουβὶς ἤρξατο γελῶν καὶ ἀτενίζων παραδόξως τοὺς δύο ἀδελφούς.

— Ἂν σᾶς τὸν ἔλεγα, τότε θὰ ἐμβαίνετε πολὺ βαθειὰ στὸ νόημα. . .

— Καὶ αἱ συμφωνίαι αὗται, Σουβίς ;

— Αὐτὸ δὲν σᾶς ἐδιαφέρει, κύριε Ζιρόδιας. Ἐπειδὴ ὁ Σουβὶς ἐφαίνετο ἀκλόνητος ἐν μέσῳ τῆς πείσμονος ἰσχυρογνωμοσύνης του, οἱ δύο ἀδελφοὶ δὲν θὰ ἠδύναντο βεβαίως νὰ μάθωσι τίποτε περισσότερον ὑπ' αὐτοῦ.

Ἀλλ' ἐὰν πρὸς ἐπίτευξιν τούτου προσεπάθουν νὰ ἀγοράσωσι τὸ μυστικόν αὐτοῦ ;

— Αἴ ! φύλαξ, εἰξεύρεις ὅτι εἴμεθα πλούσιοι ἐγὼ καὶ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ὅτι θὰ εἴμεθα πρόθυμοι νὰ σοὶ δώσωμεν μίαν καλὴν ἀνταμοιβὴν, τὴν ἀνταμοιβὴν τὴν ὁποίαν σὺ ὁ ἴδιος ἤθελες ὁρίσει, ἐὰν θὰ μᾶς ἔδιδες τὰς πληροφορίας τὰς ὁποίας λέγεις ὅτι γνωρίζεις. . . ἐὰν δηλαδὴ δύνανται νὰ μᾶς χρησιμεύσωσιν.

Εἰς ὅλα ταῦτα ὁ ἀγροφύλαξ ἀπήντησεν οὕτω πως.

— Ἐγὼ, μολονότι δὲν εἶμαι πλούσιος, καὶ ἂν καὶ δὲ σκοπεύω νὰ μείνω στὴ θέσι μου. . . . ὅμως δὲ δέχουμαι καμμία ἀμοιβὴ ἀπὸ μέρους σας. . . Ἐσυνήθισα νὰ ζῶ μὲ τὸ ὀλίγο, καὶ ἂν τυχὸν καὶ ὁμιλήσω, θὰ 'πῶ πᾶς ἔχω κάθε ἄλλο πρᾶμα στὸ νοῦ μου καὶ ὄχι χρήματα. . .

— Μήπως ἔχεις καὶ σὺ καμμίαν ἐκδίκησιν εἰς τὸν νοῦν σου ἐπίσης ;

— Ναί, ναί, ἴσως. . . μὰ ἔχω νὰ φροντίσω καὶ διὰ κάτι τι ἄλλο. . . γιὰ μιὰ διόρθωσι ἑνὸς μεγάλου κακοῦ. . .

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων διήμειψαν ἓν βλέμμα.

— Ἐννοεῖς τὴν Ρόζαν, δὲν ἔχει οὕτω ; ἠρώτησε χαμηλοφώνως ὁ Πέτρος.

Ὁ Σουβὶς ἀνασκιρτήσας, ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου.

— Δὲ θὰ 'πῶ τίποτε ἄλλο.

— Μίαν λέξιν ἀκόμη, μίαν μόνην λέξιν ; Πότε σκοπεύεις νὰ πληροφορήσῃς τὴν Δικαιοσύνην διὰ πᾶν ὅ,τι γνωρίζεις ;

— Ἀμέσως . . .

— Σήμερον ἴσως ;

— Ναί, διατὶ ὄχι σήμερα ; Διατί ὕστερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ νὰ περιμένω ἀκόμη ; Τὸ λοιπὸν αὐτὸ θὰ γείνῃ σήμερα . . . Μοῦ μένει ἀκόμη καιρὸς νὰ γράψω τὴν ἀναφορά μου καὶ νὰ τὴν στείλω.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐτήρησεν ἐκ νέου πείσμονα σιωπήν. Οὐδεὶς θὰ ἴσχυε πλέον νὰ ἀποσπάσῃ ἐκ τοῦ στόματός του οὐδὲ μίαν κἂν λέξιν.

Τοῦτο ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, ὁ Γάστων καὶ ὁ Πέτρος ἔκριναν φρόνιμον νὰ ἀποσυρθῶσι.

Καὶ ἀφοῦ ἀπεμακρύνθησαν κατά τινα βήματα ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ κατεχόμενοι αἰσθήματος καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐλπίδος, ἔστησαν πρὸς στιγμὴν ἵνα παρατηρήσωσι τὸ παράθυρον τοῦ θαλάμου τῆς Ρόζας.

Ἀλλ' ὁ σκοπὸς αὐτῶν δὲν ἦτο νὰ ἴδωσι τὴν κόρην τοῦ Σουβὶς, ἀλλὰ τὴν Ἔμμαν ἥτις εὑρίσκετο πλησίον τῆς Ρόζας.

Καὶ πρὶν ἡ ἀπομακρυνθῶσαν ἐκεῖθεν ὁλοτελῶς, ἠθέλησαν ὅπως διὰ τελευταίαν φορὰν βλέποντες ἔστω καὶ μακρόθεν τὴν θεσπεσίαν ὀπτασίαν, τὴν ἀγγελόμορφον νεάδα, συγκρίσωσι μεθ' ἑαυτῶν τὴν ἀνταύγειαν αὐτῆς ἐν τῇ ἐρημίᾳ τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων.

Πλὴν φεῦ ! ἡ εἰκὼν τῆς θελκτικῆς νεάνιδος παραμένει ἀόρατος, διότι τὸ παράθυρον εἶναι ἤδη κεκλεισμένον καὶ τὸ παραπέτασμα δὲν ἀνυψώθη.

Ἄλλως τε ὁποῖον ἐνδιαφέρον ἐνέχει διὰ τὴν Ἔμμαν ὁ ἔρως τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας ;

Μήπως ἡ καρδία τῆς ἐπαγωγοῦ ταύτης γυναικὸς, δὲν ἐτρώθη ἤδη ὑπὸ ἄλλου ἀνδρός ;

Καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ μὲ κεκυφυῖαν τὴν κεφαλὴν καὶ περίλυποι καθ' ὑπερβολὴν ἀπέρχονται εἰς τὰ ἴδια.

Ὁ Σουβὶς, ὅστις εἶχε καθεσθῇ ἄρχεται ὀνειροπολῶν. Ἤδη δὲν κατατρύχεται πλέον ὑπὸ τῆς μέθης, ἀλλ' ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὡρισμένης ἰδέας του ψιθυρίζει λέξεις ἀσυναρτήτους, ὁμιλεῖ καθ' ἑαυτὸν καὶ διερωτώμενος ἀπαντᾷ εἰς τὰς ἐρωτήσεις του.

— Καὶ ποιὸς ὁ λόγος νὰ περιμένω ; Διατί τάχα νὰ μὴ γράψω σήμερα τὴν ἀναφορά μου ;

Ταῦτα δὲ ἔχων ὑπ' ὄψιν σπεύδει εἰς εὕρεσιν τῶν πρὸς γραφὴν χρειωδῶν. Ἐγκατασταθεὶς παρά τινι τραπέζῃ, φαίνεται πρὸς στιγμὴν βεβυθισμένος εἰς ἀλλόκοτον νάρκην, εἶτα καταβαλὼν πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως ἀνακτήσῃ τὰς ἰδέας του, ἄρχεται γράφων:

«Πρὸς τὸν κύριον εἰσαγγελέα τῆς Δημοκρατίας, εἰς τὸ Διοικητήριον τῆς Νάντης».

Κατόπιν ἔπονται φράσεις τινές.

Σταματᾷ ἐκ νέου, καὶ εἶτα ἀναγνώσας ἐκ δευτέρου τὰ γραφέντα, προσθέτει λέξεις τινὰς διὰ χειρὸς ὑποτρεμούσης καὶ, καθ' ἣν στιγμὴν ἡτοιμάζετο νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν γραφήν του, ἡ Ἔμμα μειδιῶσα εἰσέρχεται εἰς τὸν θάλαμον μετὰ τῆς Ρόζας.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἀκουσίως ἑαυτῆς ἀκούσασα μέγα μέρος τῆς προηγηθείσης συνδιαλέξεως, προβλέπει νέας συμφορὰς καὶ νέαν καταστροφήν.

Ἐν ταχὺ βλέμμα ριφθὲν ἐπ' αὐτῆς ἐπὶ τοῦ χάρτου ἐκείνου ἄνωθεν τῆς ράχεως τοῦ φύλακος, τῇ ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Σουβὶς προτίθεται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀπειλήν του.

Ἐγνώριζεν ὅτι πᾶσα παράκλησις ἐκ μέρους αὐτῆς καθὼς καὶ πᾶσα προσπάθεια ὅπως καταπείσῃ αὐτὸν νὰ μὴ ἐκτελέσῃ τὴν ἀπόφασίν του θὰ ἀπέβαινον ἀνωφελεῖς. Ὁ Σουβὶς ἀπό τινας ἤδη ἡμέρας, δὲν εἶναι πλέον κάτοχος τῆς εὐθυκρισίας του, οὔτε εἰς θέσιν νὰ ἀκολουθήσῃ τὰς ἕξεις τῆς προτέρας ζωῆς του: δὲν ἀντιλαμβάνεται οὔτε εἶναι πλέον εὐπρόσιτος εἰς δικαιολογίας· ἡ ἀμετάθετος ἰδέα του καθιστᾷ αὐτὸν ἄνθρωπον ἠλίθιον, καίτοι δὲ ἡ φρενοπάθεια αὐτοῦ διαφέρει ἀπὸ τῆς φρενοπαθείας τῆς θυγατρός του, καὶ ἐν τούτοις εἶναι παράφρων ἐπίσης καὶ ἡ φρενοπάθειά του εἶναι ἐπικινδυνωδεστέρα, ἀφοῦ κατέχεται ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ διαπράττῃ τὸ κακόν.

Ἡ Ἔμμα εἰς Βιλεφὸρ ἐπανακάμψασα, σπεύδει νὰ πληροφορήσῃ τὸν Ρολάνδον διὰ πᾶν ὅ,τι μέλλει νὰ συμβῇ, διὰ πᾶν ὅ,τι παρασκευάζεται ὑπὸ τοῦ Σουβίς.

Ἐὰν δὲ αὐτὴ ἀπηυθύνθη εἰς τὸν Ρολάνδον, ἔπραξε τοῦτο διότι οὗτος κατευθύνεται κατ' ἐκάστην σχεδὸν εἰς Μιλεπέρτους, πρὸ πάντων δὲ διότι αὐτὸς καταννοῶν τὸν κίνδυνον θὰ ἠδύνατο νὰ τὸν ἀπομακρύνῃ, ἴσως.

Ὁ Ρολάνδος κατηχθεὶς ἐγκαίρως ὑπὸ τῆς Ἔμμας, διατρέχει ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ τὸ δάσος καὶ φθάνει εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σουβίς.

Ἡ οἰκία εἶναι ἔρημος, ὁ ἀγροφύλαξ δὲν εὑρίσκεται ἐκεῖ.

Ὁ Ρολάνδος καταλαμβάνεται ὑπὸ φρίκης.

Μήπως λοιπὸν ἡ ἐπιστολὴ περατωθεῖσα, ἐρρίφθη ἤδη εἰς τὸ γραμματοκιβώτιον ;

Καὶ ταῦτα ἔχων κατὰ νοῦν, σπεύδει νὰ εἰσέλθῃ. Εὐτυχῶς ἡ ἐπιστολὴ εἶναι ἐκεῖ, ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ἡ ἔγγραφος καταγγελία ἡ τὴν καρδίαν τοῦ φύλακος ἀνακουφίζουσα εἶναι ἀτελὴς εἰσέτι.

Ὁ Ρολάνδος τὴν λαμβάνει ἀνὰ χεῖρας καὶ ἄρχεται ἀναγινώσκων ἀπλήστως τὸ περιεχόμενον ταύτης ὅπερ πληροῖ φρίκης τὴν καρδίαν του.

Ἰδοὺ τί εἶχε γράψει ὁ Σουβίς.

«Σεῖς δὲν θὰ ἐμάθετε ἀκόμη ὅλα, ἐπειδὴ τὸ Πολεμικὸν Συμβούλιον δὲν ἔμαθε »ὅλην τὴν ἀλήθειαν ἀναφορικῶς διὰ τὴν ὑπόθεσιν Ζιρόδιας . . . . Ἴσως αἱ πλη»ροφορίαι ὅπου ἀπεφάσισα νὰ σᾶς τὰς δώσω ὀλίγον ἀργὰ θὰ σᾶς εὐκολύνουν νὰ »ξαναρχήσετε μίαν μυστικὴν ἀνάκρισιν καὶ νὰ κατορθώσετε, αὐτὴν τὴν φοράν, »τὴν τιμωρίαν τοῦ ἐνόχου . . .»

Ὁ Ρολάνδος διακόψας τὴν ἀνάγνωσίν του, ἀπέμαξε τὸ κάθιδρον μέτωπόν του.

— Ὁ δυστυχής ! ἐψιθύρισεν. Ἑτοιμάζεται νὰ κατηγορήσῃ ἐμὲ ἀναμφιβόλως, ἐγὼ ὅμως δὲν δύναμαι νὰ ἀνεχθῶ τὴν κατηγορίαν αὐτοῦ διότι τίς εἶδεν ἐὰν ἐκ τῆς ἰδικῆς μου κατηγορίας δὲν θὰ προέκυπτε καὶ ἡ τῆς μητρός μου ;

Ὁ Σουβὶς ἀφηγεῖτο κατόπιν τὴν ἐξέλιξιν τῶν μαστιγώσεων.

Ἡ ἀποκάλυψις δὲ αὕτη ἦτο τὰ μάλα σοβαρά, διότι κανεὶς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξηγήσῃ τὰς ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Ζιρόδιας ἀποτυπωθείσας ἀμυχάς. Ὁ ἰατρός, εἶχε πιστοποιήσει ὅτι ὁ πολιὸς χωρικὸς ἔδει νὰ ἐπλήχθη ὑπὸ ράβδου, ὁ Ὁράτιος ὅμως εἶχεν ἀπωθήσει τὴν κατηγορίαν ταύτην καθὼς καὶ τὰς προηγηθείσας, ἐπομένως οἱ δικασταὶ εἰς οὐδεμίαν πιθανὴν ἐξήγησιν ἠδυνήθησαν νὰ καταλήξωσιν. Ἡ τοποθέτησις τοῦ πτώματος καὶ τὸ ἐγχειρίδιον τὸ εὑρεθὲν ἐμπεπηγμένον ἐν πλήρει καρδίᾳ, ἀπεσκοράκιζον πᾶσαν ἰδέαν ἀμύνης ἢ ὑπερασπίσεως. Ἄρα, ἐὰν ὁ Βιλεφὸρ ἦτο ἀθῶος τῶν ἀμυχῶν τούτων, τότε τίς λοιπὸν ἦτο ὁ δράστης αὐτῶν ;

Εἷς συνένοχος ἴσως.

Ἀλλ' εἰς τοῦτο δὲν ἔγκειτο τὸ ἐνδιαφερώτερον τῆς ἐπιστολῆς μέρος.

Καὶ ὁ Ρολάνδος ἐξακολουθήσας τὴν ἀνάγνωσίν του ἐδέησε νὰ καταβάλῃ οὐκ ὀλίγην ψυχραιμίαν ὅταν ἀφίκετο εἰς τὸ ἑξῆς ἀπόσπασμα.

«Κύριε εἰσαγγελέα τῆς Δημοκρατίας, ἔχω νὰ σᾶς εἰπῶ ἀκόμη πῶς αἱ οἰκογέ»νειαι Βιλεφὸρ καὶ Ζιρόδιας τῶν ὁποίων τὸ μῖσος εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλον τὸ χωρίον »δὲν εἶχαν ἀναμεταξύ των τὴν ἀποστροφὴν ὅπου ἔχουν σήμερον. Ἐγὼ εἶμαι ἕνας »γέρων φύλαξ καὶ ἐκατοίκησα πάντοτε εἰς τὰ δάση Τὰ δάση βλέπουν συχνὰ

»πολλὰ μυστικὰ πράγματα, καὶ ἂν τὰ παλαιὰ δένδρα ἠμποροῦσαν νὰ διηγηθοῦν »ὅλα ἐκεῖνα ὅπου εἶδαν, τότε ἀπὸ αὐτὰ θὰ ἐμάνθανε κανεὶς πολλὰ μυστικά . . . »Καὶ ὅλα αὐτὰ εἶναι διὰ νὰ σᾶς εἰπῶ, κύριε εἰσαγγελέα, πῶς τώρα, εἶναι ἐπάνω »κάτω δέκα ἓξ χρόνια — ἐνθυμοῦμαι δὲ καλὰ τὴν ἡμερομηνίαν, ἐπειδή τις ἡ πτωχή μου ἡ Ρόζα δὲν εἶχε γεννηθῆ ἀκόμη οὔτε κἂν ὁ κ. Ρολάνδος Δε Βιλεφόρ, — εἶναι λοιπὸν δέκα ἓξ χρόνια ὅπου εἰς τὸ ἀναμεταξὺ αὐτὸ συνέλαβα πολλαῖς φοραῖς λαθροθήρας ἐρωτευμένους . . . Καὶ αὐτὰ εἶχον γείνει τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, ὅπου ὁ Ζιρόδιας ἐλαθροθήρευε εἰς τοὺς ἀγροὺς τοῦ κυρίου δουκὸς καὶ ὁ ὁποῖος ἔβλεπε πολὺ συχνὰ τὴν κυρίαν δούκισσαν. Καὶ ὅμως ἐγὼ δὲν εἶχα εἰπεῖ τίποτε διότι ἀγαποῦσα πολὺ τοὺς Βιλεφόρ . . . Σήμερον ὅμως, ἀπεφάσισα νὰ τὰ ἐκμυστερευθῶ, ἐπειδὴ παρετήρησα πῶς ὁ θάνατος τοῦ Ζιρόδιας θὰ ἠμποροῦσε νὰ φωτίσῃ τὰ πράγματα καλήτερον . . . Ἂν καὶ δὲν εἶναι ἰδική μου ὑπόθεσις νὰ πασχίσω περισσότερον, εἶμαι ὅμως βέβαιος πῶς σεῖς ἐὰν ζητήσετε θὰ ἀνακαλύψετε τὴν ἀλήθειαν . . .»

Ἡ ἐπιστολὴ ἔληγεν ἐνταῦθα.

Τί ἄλλο θὰ ἠδύνατο νὰ προσθέσῃ ὁ Σουβίς ; Οὐδὲν ἴσως. Ἄλλως τε ὁποῖον ἐνδιαφέρον ἐνεῖχε δι' αὐτὸν τὸ τέλος τῆς ὑποθέσεως ταύτης ;

Ὁ Ρολάνδος ἐξηντλημένος ἠθικῶς καὶ ὅλως τρέμων ἐξ αἴτιους καὶ ἀνισχύρου λύσσης, ἀνέγνωσε πολλάκις τὸ καταγγελτήριον ἔγγραφον τοῦ φύλακος.

— Καὶ ὅλα ταῦτα, ὑπετονθόριζε καθ' ἑαυτὸν, ὅλα ταῦτα ὅπως ἐκδικήσῃ ἑαυτὸν διὰ μίαν ἀτιμίαν τὴν ὁποίαν ἐκσφενδονίζει κατ' ἐμοῦ καὶ τὴν ὁποίαν μόλα ταῦτα ἐγὼ δὲν διέπραξα !

Διὰ ποίου λοιπὸν τρόπου θὰ ἠδύνατο νὰ τῷ ἀποδείξῃ τὴν πλάνην του ; Οἴμοι ! Ἦτο βέβαιος ὅτι ὅλαι αἱ προσπάθειαι αὐτοῦ θὰ ἀπέβαινον φρούδαι !

— Δὲν πρέπει ἡ ἐπιστολὴ αὕτη νὰ φθάσῃ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον ! . . .

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ κραυγὴ ἡ ἀντηχήσασα ἐκ τῶν μυχίων τῆς καρδίας του.

Ἀλλὰ τὸ μέσον ;

Θὰ ἠδύνατο νὰ τὴν σχίσῃ, νὰ τὴν ἐξαφανίσῃ, καὶ ὅμως τὸ διάβημα τοῦτο θὰ ἐξῆπτε τὴν προσοχὴν τοῦ Σουβίς. Βλέπων τότε ἑαυτὸν κατασκοπευόμενον, θὰ ἐλάμβανε κατόπιν τὰ μέτρα του, θὰ ἔγραφε νέαν ἐπιστολὴν, δι' ἧς θὰ ἀπεκαλύπτοντο τὰ πάντα.

Ἄρα, ἐξηναγκάζετο ἐκὼν ἄκων νὰ ἀφήσῃ τὴν ἐπιστολὴν καὶ, ἀναμένων νὰ καιροφυλακτήσῃ τὴν ἀναχώρησιν αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ προσήγγιζεν ἡ ἑσπέρα, ὁ Ρολάνδος ἦτο βέβαιος σχεδὸν ὅτι ὁ Σουβίς δὲν θὰ ἀποπεράτου τὴν ἐπιστολήν του, ἢ ὅτι θὰ ἦτο λίαν ἀργὰ ὅπως τὴν ρίψῃ εἰς τὸ γραμματοκιβώτιον.

Ὁ ἀγροφύλαξ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην θὰ ἐμέθυεν ἀναμφιβόλως ἐντὸς καπηλείου μετὰ τοῦ Βουκλώ. Ἡ δὲ Ρόζα καὶ αὐτὴ ἐπίσης θὰ περιεπλανᾶτο ἀνὰ τὸ δάσος.

Ὁ Ρολάνδος κρυφθεὶς εἰς σύνδενδρόν τινα τοποθεσίαν, ἤρξατο ἀναμένων μετὰ

μεγάλης ἀνυπομονησίας. Μετὰ πάροδον δὲ μιᾶς ὥρας, παρετήρησε τὴν Ρόζαν ἥτις εἰσήρχετο αὖθις εἰς τὴν οἰκίαν της. Ἦτο νὺξ ἤδη καὶ ὁ Ρολάνδος δὲν ἐφάνη εἰς τὸ μέσον.

Περὶ τὴν ἑβδόμην ἤκουσεν ὀξεῖαν κραυγὴν οἰνοβαροῦς καὶ ἄδυντος ἀνδρὸς, εἶτα θόρυβον βημάτων καὶ κατόπιν εἶδεν δύο ἄνδρας, οὓς πάραυτα ἀνεγνώρισεν.

Ἦσαν οἱ δύο μέθυσοι ὁ Βουκλὼ καὶ ὁ Σουβὶς οἵτινες ἀλληλοκρατούμενοι ἐκ τῶν χειρῶν διήρχοντο στενὴν ἀτραπόν, καὶ ἐκεῖνος ὅστις ἔψαλλε, ἦτο Βουκλὼ ὁ Μέθυσος.

Καὶ ἀφοῦ ἔβηκαν κατά τινα βήματα, ἐρρίφθησαν αἴφνης εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων καὶ ἤρξαντο θρηνοῦντες γοερῶς ὥστε ἐὰν ἐπέπρωτο νὰ μὴ ἐπανείδωσιν πλέον ὁ εἷς τὸν ἄλλον.

Τούτου γενομένου, ἀπεχωρίσθησαν.

Ὁ Μέθυσος, ἀπομακρυνθεὶς κατά τι, ἐπανήρχησε τὸ ᾆσμά του. Μετὰ παρέλευσιν δευτερολέπτων τινων, ἐφωτίσθησαν αἴφνης δύο ἐκ τῶν παραθύρων τῆς οἰκίας τοῦ ἀγροφύλακος.

Ὁ Ρολάνδος διῆλθεν ἀκροποδητεὶ τὸν κῆπον καὶ προσεγγίσας τὴν οἰκίαν προσεκόλλησε τὸν ὀφθαλμόν εἰς τὸ παράθυρον τοῦ θαλάμου τοῦ Σουβίς. Τότε ἐκ τινος σχισμάδος τοῦ παραπετάσματος εἶδε τὸν Σουβὶς καὶ τὴν κόρην του καθημένους παρὰ τὴν τράπεζαν καὶ ἐσθίοντας τὸ λιτὸν δεῖπνον αὐτῶν. Κατόπιν εἶδε τὴν Ρόζαν ἀποχωριζομένην τοῦ πατρός της καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ δωμάτιόν της.

Ὁ Σουβὶς ἔμεινε μόνος. Τί ἆρά γε ἔμελλε νὰ πράξῃ ;

Κατὰ πρῶτον εἶδεν αὐτὸν κρύπτοντα τὰ ἐπιτραπέζια σκεύη, ἐντὸς ἐρμαρίου καὶ κατόπιν καθήμενον ἐκ νέου, ἐπερείδοντα τοὺς δύο ἀγκῶνας ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ὥστε προτιθέμενον νὰ ἀποκοιμηθῇ ἐγγὺς τοῦ ἠναμμένου κηρίου.

Ὁ δυστυχὴς φύλαξ, ὅτε εἰσήρχετο εἰς τὴν οἰκίαν του, τότε ὡς ἐκ θαύματος δὲν διετέλει πλέον ἐν καταστάσει μέθης.

Ἡ θέα τῆς Ροζας τὸν ἀνεκάλει αἰφνιδίως εἰς τὴν ὀδυνηρὰν πραγματικότητα, ἣν ὁ δύσμοιρος ἀνὴρ προσεπάθει νὰ ἀπομακρύνῃ διὰ τῆς οἰνοποσίας.

Αἴφνης ὁ Ρολάνδος βλέπει αὐτὸν λαμβάνοντα τὴν ἐπιστολὴν, ἣν ἀφοῦ ἀνέγνωσε καὶ κατέθεσεν ἐνώπιόν του, τὴν παρατηρεῖ ἐπὶ μακρόν.

Εἶδεν αὐτὸν κρούοντα μετὰ λύπης τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν δύο χειρῶν του καὶ κατόπιν καλύπτοντα δι' αὐτῶν τὸ πρόσωπον. Ὅταν δὲ αἱ χεῖρες ἀπεκάλυψαν ἐκ νέου τὴν μορφὴν, τότε ὁ Ρολάνδος διέκρινεν ὅτι ὁ φύλαξ ἐθρήνει.

Ἐπὶ τέλους ἐγερθεὶς καὶ ἀπωθήσας τὴν ἐπιστολὴν ὑποτονθορίζε ὑψηλοφώνως λέξεις τινάς, τότε δὲ ὁ Ρολάνδος ἐνόμισεν ὅτι εἶχεν ἀκούσει τὸν Σουβὶς ἀπαγγέλοντα τὰ ἑξῆς:

— Ἂς μείνῃ γιὰ αὔριο !

Εἶτα ἡμιανοίξας ἠρέμα τὴν θύραν τὴν συγκοινωνοῦσαν μετὰ τοῦ θαλάμου τῆς

Ρόζας καὶ προσεγγίσας τὴν κλίνην ἐφ' ἧς αὕτη κατέκειτο τὴν ἠσπάσθη ἐπὶ τοῦ μετώπου μετὰ παραφορᾶς.

Τούτου γενομένου πᾶς θόρυβος κατέπαυσεν ἐν τῇ οἰκίᾳ.

Τὰ φῶτα ἐσβέσθησαν. Καὶ ὁ Σουβὶς κατεκλίθη ἐπίσης.

— Διὰ σήμερον τουλάχιστον ὁ κίνδυνος ἀπεσοβήθη, ἐψιθύρισεν ὁ Ρολάνδος.

Καὶ ἀπεμακρύνθη ἐκεῖθεν μὴ προσελκύσας οὐδενὸς τὴν προσοχήν.

ΙΖ'.

Ἡ μήτηρ καὶ ὁ υἱός.

Εἰς Βιλεφὸρ ὁ Ρολάνδος μετὰ τὸ γεῦμα εἶχεν ἀναμείνει ὅπως ἡ μήτηρ του ἀνέλθῃ εἰς τὸν θαλαμόν της, ὡς αὕτη ἔπραττε ἤδη τοῦτο ἀνὰ πᾶσαν ἑσπέραν ἀποφεύγουσα νὰ διέλθῃ διὰ τῆς αἰθούσης, διότι ὁ ἐν τῇ ἐπαύλει βίος αὐτῶν ἤλλαξεν ἐπαισθητῶς. Ὁ διηνεκὴς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ δουκὸς ἐπικρεμάμενος κίνδυνος κατετάραξε μεγάλως τὴν ἠθικὴν γαλήνην τῆς εὐτυχοῦς ποτε καὶ φιλησύχου ταύτης οἰκογενείας. Πάντες σχεδὸν παρέμεναν σιωπηλοὶ καὶ περίλυποι ὅπως μὴ σκεφθῶσιν ἢ ἐπὶ ἑνὸς μόνον ἀντικειμένου: δι' ὁποίου δηλονότι μέσου θὰ ἠδύναντο ἐπὶ τέλους νὰ γνωρίσωσι πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν ἀναφορικῶς περὶ τοῦ φόνου τοῦ Ζιρόδιας καὶ τίνι τρόπῳ καταπείθοντες τοὺς δύο ἀδελφοὺς νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς ἀδιεξόδου ἐκείνης θέσεως. Σπανίως μεταξὺ τῶν ἐν τῇ ἐπαύλει οἰκούντων διημείβοντο λέξεις. Ἡ ὑγεία τοῦ μαρκησίου ἐτρέπετο ἐπὶ τὸ βέλτιον. Ἀνακτῶν δὲ τὰς ἀπολεσθείσας δυνάμεις του ἐβάδιζε ἄνευ οὐδενὸς τὴν συνδρομήν. Καὶ ἐν τούτοις παρ' ὅλα αὐτὰ δὲν ἐξήρχετο τοῦ διαμερίσματός του. Μόνος ὁ Ὀράτιος καίτοι διὰ τῆς συνήθους ἀπαθείας του προσπαθῶν νὰ ἀντενεργήσῃ κατὰ τῆς γενικῆς ταύτης ἀθυμίας, οὐχ ἧττον ἔβλεπε ναυαγούσας ὅλας τὰς προσπαθείας του. Καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ πολυθέλγητρος Ἔμμα παρ' ὅλην τὴν γοητείαν αὐτῆς, οὐδὲν κατώρθωσε νὰ πράξῃ. Καὶ παρ' ὅλην τὴν ὑπέρμετρον χαρὰν ἣν ὅλως αἰφνιδίως εἶχεν προξενήσει εἰς Βιλερὸρ ἡ ἀπροσδόκητος ἀθώωσις τοῦ νεαροῦ δουκός, ἐν τούτοις μικρὸν κατὰ μικρὸν ἡ ἔπαυλις ἐβυθίσθη ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν πένθιμον σιωπὴν εἰς ἣν καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς φυλακίσεως αὐτοῦ.

Καὶ ἐκ νέου ἐπραγματοποιεῖτο ἡ πρόρρησις τοῦ γραμματοκομιστοῦ τοῦ σταθμοῦ τῆς Κλισσὸν τοῦ εἰπόντος εἰς τὴν Ἔμμαν κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς ἀφίξεώς της.

— Ἐκεῖ δὲν θὰ γελᾶτε ὅλον τὸν καιρόν.

Ὁ περισσότερον δὲ παντὸς ἄλλου ἐξακολουθῶν νὰ φαίνηται περίλυπος ἦτο ὁ Ρολάνδος. Ὁ τραχὺς καὶ ὁρμητικὸς χαρακτήρ του ἐξηγριοῦτο ἔτι μᾶλλον καὶ πρὸς τὴν Ἔμμαν βαναυσότητες αὐτοῦ δὲν εἶχον καταπαύσει. Ἡ νεαρὰ κόρη καίτοι ἐγνώριζε ὅλα τοῦτα, οὐχ ἧττον ὑπέφερεν ἀγογγύστως. Ἄλλως τε, μήπως ὁ δοὺξ ὁ ἐπαγρυπνῶν ἤδη ἐπ' αὐτῆς, δὲν θὰ ὑπερήσπιζεν αὐτὴν κατὰ πάσης νέας τοῦ Ρολάνδου ποταπότητος.

Καταβεβλημένος καὶ ἔχων τὸ πνεῦμα κατάμεστον ἀνιαρῶν σκέψεων, αἵτινες τῷ ὑπενθύμιζον ἀκατακαύστως τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἀνακαλυφθὲν φρικτὸν μυστήριον, καὶ τοῦ ὁποίου ἠθάνετο ὅλην τὴν εὐθύνην βαρύνουσαν αὐτὸν, ὁ δυστυχὴς Ρολάνδος μόλις ἀπεκρίνετο εἰς τοὺς ἀποτείνοντας αὐτῷ τὸν λόγον.

Ὁ δοὺξ, καίτοι προσεπάθει διὰ παντὸς τρόπου νὰ διασκεδάσῃ τὴν ἀνίαν του, πλὴν τὰ πάντα ἀπέβησαν εἰς μάτην.

Καὶ ὅταν ὁ Ὀράτιος διὰ ἑκατοστὴν φορὰν ἠρώτα αὐτόν :

— Ἀλλὰ τέλος πάντων τί ἔχεις λοιπόν ; Μήπως λοιπὸν ἡ ἀκατανόητος αὕτη στάσις σου καὶ ἡ μελαγχολία σου αὕτη προέρχονται ἐξ αἰτίας μου ;

Τότε ὁ νεαρὸς κόμης ἀπήντα :

— Δὲν ἔχω τίποτε, ἄφες με, σὲ παρακαλῶ, ἥσυχον.

Καὶ ἡ δούκισσα ἐπίσης τῷ ἀπηύθυνε σπανίως τὸν λόγον. Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἀκόμη ἀπεράσιζε τοῦτο, τὸ ἔπραττε μετά τινος δειλίας προσπαθοῦσα συγχρόνως νὰ κατανικήσῃ, εἰ δυνατὸν, τὴν συγκίνησιν καὶ τὴν τρέμουσαν φωνήν της.

Μόνον ὅταν αὕτη τῷ ὡμίλει δὲ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ δουκὸς καὶ τοῦ μαρκησίου, ὁ Ρολάνδος ἔχων ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ ἐκεῖ παρεστῶτες θὰ ἐξεπλήσσοντο διὰ τὴν σιωπήν του ἢ διὰ τὸ ἄτοπον τῆς συμπεριφορᾶς του, τότε μόνον ἀπήντα δι' ὀλίγων λέξεων αἵτινες καθησύχαζον τὴν μητέρα.

Ἀλλ' ὅταν ὁ Ρολάνδος καὶ ἡ δούκισσα ἦσαν μόνοι, τότε οὐδὲ κἂν ἐλάμβανε τὸν κόπον νὰ ἀνοίξῃ τὰ χείλη αὐτοῦ.

Περιωρίζετο νὰ ἀποστρέφῃ τὰ ὄμματα, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ ὠχρότης του ἐξεδήλου τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς ψυχῆς του ἀγωνίαν.

Τότε δὲ ἡ μήτηρ, ἠναγκάζετο σύννους καὶ κατηφὴς νὰ ἀφήσῃ τὸν υἱόν της, συγκομίζουσα μεθ' ἑαυτῆς τὸ δυσβάστακτον φορτίον ὅλου ἐκείνου τοῦ μυστηρίου.

Καὶ ἐν τούτοις κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην μόλις ἡ κυρία Δε Βιλεφὸρ εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὸ διαμέρισμά της, καὶ ἰδοὺ αἴφνης ὁ Ρολάνδος ἔσπευσε νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ εἰς τὸν θαλαμόν της. Πρὶν ὅμως εἰσέλθῃ ἐκεῖ, ἔστη πρὸς στιγμὴν παρὰ τὴν θύραν. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἦτο ἀμφιρρεπὴς ἐν μέσῳ τῆς ἀποφάσεως του ἐκείνης.

— Μῆτερ μου, ὑπέλαβε, θὰ ἐπεθύμουν νά μοι παραχωρήσητε μίαν ὀλιγόλεπτον συνδιάλεξιν.

— Ἐλθὲ, υἱέ μου, ἐλθὲ εἶπεν αὕτη. Καὶ ἀπὸ πότε λοιπόν, τέκνον μου, ἔλα-

βες ἀνάγκην αἰτήσεως διὰ νὰ συνδιαλεχθῇς μετὰ τῆς μητρός σου.

Ἡ δούκισσα εἶχεν εἰπεῖ τὰς λέξεις ταύτας προσπαθοῦσα νὰ μειδιάσῃ.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Ρολάνδου παρέμενε σκυθρωπόν.

— Μῆτέρ μου, ἐπεθύμησα νὰ ἔλθω νὰ σᾶς ὁμιλήσω διότι γνωρίζω, διότι ἔμαθα ὅτι παρατκευάζονται σοβαρὰ συμβεβηκότα.

— Ἔμπρὸς, τέκνον μου, σὲ ἀκούω.

Στηρίξασα δὲ τὸν βραχίονα αὐτῆς ἐπί τινος τραπέζης ἔλαβεν ὕφος ἐμφαῖνον ἄκραν προσοχὴν ἀλλὰ συγχρόνως κατεβίβασε τὸ ἀλεξίφωτον τῆς λυχνίας εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐπεσκιάσθη τὸ πρόσωπόν της κατά τι.

— Καὶ τὰ συμβεβηκότα αὐτὰ ἀποβλέπουσι τὴν οἰκογένειάν μας;

— Ναί.

— Περὶ τίνος λοιπὸν πρόκειται; Καὶ πῶς συμβαίνει ὥστε εἰς ὅλα ταῦτα νὰ λάβῃς μεσάζον πρόσωπον, σὺ, ὁ ὁποῖος εἶσαι τόσον μικρὸς ἀκόμη, ἀντὶ τοῦ ἀδελφοῦ σου;

— Διότι ὁ ἀδελφός μου ἀγνοεῖ καὶ ὀφείλει νὰ ἀγνοῇ πάντοτε ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα γνωρίζω ἐγὼ, ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔμαθα ἢ ἐμάντευσα. . . εἶπεν ὁ νεαρὸς κόμης ὑποκώφως καὶ χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ τὴν μητέρα του.

Ἡ δούκισσα ἤτις ἐφαίνετο ψυχρὰ καὶ ἀπαθὴς ἐτήρησε τὴν σιωπὴν, καὶ μόλα ταῦτα ἡ καρδία της ἔπαλλε βιαίως, διότι, δι' αὐτὴν ἦταν εὐεξήγητοι οἱ ὑπαινιγμοὶ οὗτοι οὓς δι' ἀγρίου τόνου ἀπήγγειλλεν ὁ υἱός αὐτῆς.

— Δὲν γνωρίζω, μῆτέρ μου, ὑπέλαβεν ὁ μεῖραξ διστάζων καὶ ζητῶν νὰ συνεχίσῃ τὸ νῆμα τῶν ἰδεῶν του, ἐὰν ἐνθυμεῖσθε καλῶς ἑνὸς ἐκ τῶν λεπτομερειῶν τῆς ἀποφράδος ἐκείνης ἡμέρας κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς ὁποίας ἐδολοφονήθη ὁ Ζιρόδιας. . .

— Ὅλαι αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἑσπέρας ἐκείνης εἶναι παροῦσαι πάντοτε εἰς τὴν μνήμην μου.

— Πολὺ καλά. . Ἀπὸ τῆς στιγμῆς λοιπὸν ἐκείνης θὰ γνωρίζετε ἀναμφιβόλως, ἀφοῦ εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ σᾶς συναντήσω ἐκεῖ, ὅτι ἐγὼ εὑρισκόμην εἰς τὸ δάσος.

— Ναὶ, ὑπετονθόρισεν αὕτη μετὰ συντετριμμένης καρδίας.

— Πρὸ ὀλίγου εἰσέτι εἶχον συναντήσει ἐκεῖ ἐπίσης τὸν ἐπρεσβύτην Ζιρόδιας. . . Θὰ ἐνθυμεῖσθε ὡσκύτως λεπτομέρειάν τινα τῆς ἀνακρίσεως; ἤτις ἐξακολουθεῖ παραμένουσα εἰς τὸ σκότος . . ἐννοῶ τὰς αἱματηρὰς ἐκείνας μαστιγώσεις τὰς κατακατεμνούσας τὸ πρόσωπον τοῦ γέροντος;

— Ναί. . . Αἴ λοιπόν;

— Αἴ λοιπόν, ἐγὼ καὶ οὐχὶ ἄλλος εἶναι ὁ αὐτουργὸς τῶν μαστιγώσεων ἐκείνων.

— Καὶ τὸ αἴτιον;

— Ἐκ μίσους . . διότι ἐγνώριζον ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνο, ἐζήτει νὰ σᾶς κακοποιήσῃ. . . ἐπίσης δὲ διότι ἡ Ρόζα ἐξωμολογήθη εἰς ἐμὲ, ὅστις εἶμαι ὀλίγον ἀ-

δελφός της, ὅτι ὁ ἄνθρωπος κατὰ τοῦ ὁποίου εἶχε πολλὰ παράπονα καὶ ὁ ὁποῖος τὴν ἠτίμασε, ἦτο. . .

— Ἦτο; . . .

— Αὐτὸς οὗτος ὁ Ζιρόδιας. . .

— Καὶ εἰς τί, υἱέ μου, μᾶς ἐνδιαφέρουσιν ὅλα αὐτὰ τὰ συμβεβηκότα;

— Τώρα ἀμέσως θὰ μάθετε τοῦτο. . Ἐπὶ τοῦ παρόντος γνωρίζετε ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ὃν ὁ Σουβὶς κατηγορεῖ ὡς δράστην τῆς ἀποπλανήσεως ταύτης;

— Δὲν δύναμαι νὰ τὸ μαντεύσω.

— Ἐμὲ, μῆτερ μου, κατηγορεῖ. . .

— Σὲ, υἱέ μου, σὲ! ἐφώνησεν ἡ δούκισσα ἐγειρομένη ἐπὶ ποδός.

— Ἐμὲ, ναί. . .

— Ἀφοῦ ἐγνώριζες τὸ ὄνομα τοῦ ἐνόχου, ὤφειλες νὰ τὸ ἀποκαλύψῃς εἰς αὐτόν.

— Τὸ ἀπεκάλυψα, ἐκεῖνος ὅμως δὲν μὲ ἐπίστευσε . . Εἶχον ἐπιμείνει. . . εἶχον ὁρκισθῆ. . . πλὴν ὁ φύλαξ δὲν ἠθέλησε νὰ μὲ πιστεύσῃ. . . .

— Ὦ! Θεέ μου! εἶναι δυνατὸν τοῦτο!

— Ὁ Σουβὶς θέλει νὰ μὲ ἐκδικηθῇ.

— Καὶ διὰ τίνος μέσου θὰ ἠδύνατο νὰ πράξῃ αὐτό;

— Μὲ εἶχεν ἰδεῖ καθ' ἣν στιγμὴν ἐγὼ ἔπληττον τὸν Ζιρόδιαν. . . ἀλλ' εἰς κανένα δὲν ἀνέφερέ ποτε τὸ παραμικρὸν, σήμερον ὅμως ἀπεφάσισε νὰ ἀποκαλύψῃ τοῦτο. . . Ἡ πρὸς τὴν εἰσαγγελίαν τῆς Δημοκρατίας ἀναφορά του εἶναι ἑτοίμη καὶ θὰ ἀποσταλῇ ἐκεῖ αὔριον ἀναμφιβόλως. . . Ἀλλὰ τοῦτο ὀλίγον μοὶ ἐνδιαφέρει. . . διότι ἐὰν μὲ κατηγορήτωσιν ὡς ἔνοχον τοῦ ἐγκλήματος τούτου, θὰ πράξω καθὼς ὁ ἀδελφός μου, θὰ ὑπερασπίσω ἐμαυτὸν· ἡ ὑπόθεσις ὅμως τῆς ἐπιστολῆς εἶναι ἡ σοβαρωτέρα πασῶν, διότι ἐγκλείει ἐν φοβερὸν μυστικόν. . . καὶ τὸ μυστικὸν αὐτὸ, πρέπει διὰ πάσης θυσίας νὰ μὴ γνωσθῇ ἢ μᾶλλον νὰ μὴ ἀφιχθῇ μέχρι τῶν ὠτων τῆς Δικαιοσύνης.

Ἡ δούκισσα δὲν κατελάμβανεν εἰσέτι τὴν σημασίαν τῶν λέξεων τούτων. . Οἱ ἔρωτες αὐτῆς ἠρίθμουν τοσοῦτον μεμακρυσμένην ἐποχὴν, ἦταν δὲ περικεκαλυμμένοι τόσον μυστηριωδῶς καὶ διὰ τοσούτων προφυλάξεων ὥστε αὐτὴ ἐνόμιζεν αὐτοὺς τεθαμμένους σήμερον ἐντὸς τῆς ζοφερωτέρας ἀβύσσου.

Ὁ Ζιρόδιας ἦτο νεκρός!

Ἄλλως τε μόνος ὁ Ρολάνδος εἶχεν ἀναγνώσει τὴν ἐπάρατον ἐπιστολὴν, καὶ ὁ Ρολάνδος βεβαίως δὲν θὰ ὡμίλει ποτέ. Καὶ ἐν τούτοις, ἡ δυστυχὴς μήτηρ ἔβλεπεν ἐκυτὴν καταδεδικασμένην νὰ ζῇ εἰς τὸ ἑξῆς ἐν μέσῳ τῶν αἰωνίων τύψεων τοῦ συνειδότος της, ἀφοῦ ἡ καταισχύνη αὐτῆς ἦτο ἐν γνώσει ἤδη τοῦ υἱοῦ αὐτῆς!

— Καὶ τὸ μυστικὸν αὐτὸ, υἱέ μου;

— Δὲν τὸ μαντεύετε, μῆτέρ μου;

Ἡ δούκισσα ὑπὸ τοσαύτης κατείχετο ψυχικῆς ἀγωνίας, ὥστε μόλις κατώρθωσε νὰ ἀπαγγείλῃ τὴν λέξιν ταύτην:

— Ὄχι !

— Ὦ ! μὴ μὲ ἐξαναγκάζετε, μῆτερ μου, νὰ ὑποστῶ τὸ ἀφόρητον μαρτύριον ὅπως σᾶς ἐξηγήσω λεπτομερέστερον ἔτι πᾶν ὅ,τι ἡ εἱμαρμένη, ἂν ναί, ἀδυσώπητος τις εἱμαρμένη, ἐτόλμησε νὰ ἀποκαλύψῃ εἰς ἐμέ.

Ἐκείνη περίτρομος ἐξηκολούθει σιωπῶσα.

Τότε ὁ υἱὸς ἐνόμισεν ὅτι ἡ μήτηρ του προσεποιεῖτο τὴν αὐτὴν πάντοτε ἄγνοιαν, ἐνῷ πᾶν ὅ,τι ἠμπόδιζεν τὴν κυρίαν Δε Βιλεφὸρ νὰ ὁμιλήσῃ ἦτο ἡ φρικαλέα συγκίνησίς της.

Ὁ Ρολάνδος ἐπανέλαβε διὰ ταπεινωτέρας φωνῆς καὶ μετὰ δακρυβρέκτων ὀφθαλμῶν.

— Ὁ Σουβὶς μὲ εἶχεν εἰπεῖ: «Τὸ δάσος, ἐν μέσῳ τῶν ζοφερῶν κρησφυγέτων του τὰ ὁποῖα σκέπουσι τόσον καλῶς τοὺς ἐρωτολήπτους, ἐφύλαξεν ἓν μυστικὸν τὸ ὁποῖον δὲν θὰ καταμηνύσῃ ποτέ.»

Ἡ δούκισσα ἀφέθη νὰ καταπέσῃ ἐπὶ τῆς ἕδρας μετὰ πλήρους ἀποθαρρύνσεως.

— Ἀλλ' ὁ γηραιὸς φύλαξ κατέσχε τὸ μυστικὸν τοῦ δάσους, μῆτέρ μου, καὶ τὸ μυστικὸν τοῦτο καταμηνύει εἰς τὴν Δικαιοσύνην ἐν τῷ δευτέρῳ κεφαλαίῳ τοῦ ὑπομνήματός του.

— Ὦ ! Θεέ μου! Θεέ μου ! ἐρώνησεν αὕτη ἀπομάσσουσα τὰ δάκρυά της.

— Μῆτερ, ἐπειδὴ λοιπὸν εἶναι ἐπάναγκες νὰ σώσω τὴν τιμήν σας, ἰδοὺ διατὶ ἤλθον ἀπόψε νὰ σᾶς εὕρω διότι ὁ καιρὸς ἐπείγει —ὅπως σᾶς ἐρωτήσω: τί ὤφειλον νὰ πράξω ;

Τι θὰ ὤφειλε νὰ πράξῃ ; Μήπως καὶ αὐτὴ αὕτη, ἐν μέσῳ τῆς κατατρυχούσης αὐτὴν ἀπελπισίας ἦτο εἰς θέσιν νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ πρακτέου ; Ἠσθάνετο ἑαυτὴν παραφρονοῦσαν ἐνώπιον τοῦ υἱοῦ τούτου τοῦ ὁποίου ἐννόει τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου ἐρύθημα καὶ ὅστις ἀποτείνων αὐτῇ τὸν λόγον, οὔτε ἐτόλμα κἂν νὰ ἐγείρῃ τὰ ὄμματα ἐπὶ τῆς μητρός του ! Ἀ ! πόσον ἀφόρητον ἦτο τὸ μαρτύριόν της ! ναί, ἦτο ἑκατοντάκις ἀλγεινότερον πάντων τῶν μαρτυρίων !

— Πιθανὸν νὰ ἀπατᾶσαι, υἱέ μου, ὑπετραύλισεν αὕτη, πιθανὸν ἐνώπιόν σου ὁ κίνδυνος νὰ παρίσταται ἀπειλητικὸς ἐκεῖ ἔνθα δὲν ὑρίσταται παρὰ φαινομενικῶς μόνον.

— Οἴμοι ! εἶχον ἰδεῖ ὀρθαλμοφανῶς τὴν ἐπιστολήν.

— Ἡ ἐπιστολὴ δὲν παρέχει καμμίαν ἀπόδειξιν.

— Καὶ μήπως δὲν εἶναι ἀρκοῦσα ἀπόδειξις ἀφοῦ αὕτη ἐξεγείρει τὴν προσοχὴν τῶν δικαστῶν, καὶ, ἀφοῦ σᾶς τὸ ἐπαναλαμβάνω, αὕτη δικλαμβάνει περὶ πραγμάτων ἅτινα θὰ ὤφειλον νὰ περικαλύπτωνται ὑπὸ αἰωνίου σκότους ;

— Ὦ ! υἱέ μου ! εὑρίσκομαι ἐντὸς ἀδιεξόδου λαβυρίνθου.

— Δότε μοι μίαν συμβουλήν.

— Μοὶ εἶναι ἀδύνατον ἐπὶ τοῦ παρόντος διότι κατατρύχομαι ὑπὸ ἐγκεφαλικοῦ πυρετοῦ. . .

— Μῆτερ, φοβοῦμαι, πρὸ ὅλα αὐτὰ, μήπως δὲν διεγνώσατε τὸν κίνδυνον τόσον μέγαν οἷος πραγματικῶς εἶναι. . . Ἄφετέ μοι νὰ σᾶς εἴπω, ἐπιμόνως, ὅτι ὀφείλομεν διὰ πάντων τῶν ἐρικτῶν μέσων νὰ ἐμποδίσωμεν τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἀνακρίσεως διότι. . . διότι. . . θὰ ἦτο τότε φρικτὸν πᾶν ὅ,τι θὰ ἀπεκαλύπτετο. . .

Ἡ κυρία Δε Βιλεφὸρ παρετήρησε τὸν υἱόν της μετὰ περιτρόμου βλέμματος. Ὁ Ρολάνδος κλείων τοὺς ὀφθαλμούς, ἐπηκολούθησε.

— Ναί, διότι ἐὰν ἀναθεωρηθῇ ἡ ὑπόθεσις αὕτη, θὰ ἄρξηται ἐπὶ νέας βάσεως, ἐπὶ μιᾶς ὑπονοίας, ἐπὶ νέων πληροφοριῶν . . . . μετὰ τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως ἐπεισοδίου παραμείναντος ἀνεξηγήτου μέχρι τοῦδε, καὶ τοῦ ἄλλου ἐκείνου γεγονότος, τοῦ ἀποκαλύπτοντος παρελθὸν ἐγκληματικὸν καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου θὰ προκύψωσι τόσα ἄλλα πράγματα εἰς τὸ μέσον.

— Ὦ ! παῦσον, σὲ καθικετεύω, υἱέ μου. . .

— Σύγγνωτέ μοι, μῆτέρ μου, καὶ ὅμως ἐγὼ ἐπιμένω ἵνα διὰ παντὸς ἐρικτοῦ μέσου σώσω τὴν διακυβευομένην τιμήν σας. . . Ναί, ἡ ἀνάκρισις αὕτη, ἀναθεωρουμένη τοιουτοτρόπως καὶ ἐ ὠπιον τῶν οὕτω πως προκατειλημμένων δικαστῶν, μήπως τὴν φορὰν ταύτην, δὲν θὰ κατέληγεν ἀνεμπιλέκτως, εἰς τὸ ὀλέθριον ἐκεῖνο ἀποτέλεσμα ἡ σκέψις τοῦ ὅτι ἐγὼ μόνη θὰ ὤφειλε νὰ ἀνορθώσῃ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς σας ;

— Ρολάνδε, τέκνον μου, οἰκτειρον τὴν μητέρα σου... λησμονεῖς τὸν πρὸς αὐτὴν ὀφειλόμενον σεβασμόν. . .

— Ἤδη ἂς ὁμιλήσωμεν περὶ τοῦ ἀληθοῦς ἐνόχου, περὶ τοῦ δολοφόνου τοῦ Ζιρόδιας.

Ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς δουκίσσης, διεζωγραφήθη ἔκφρασις ἀπεριορίστου ἐκπλήξεως. . .

— Τί λέγεις, υἱέ μου ;

— Λέγω ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν μακρῶν καὶ ὀδυνηρῶν ἐκείνων ἑβδομάδων, μετὰ τὴν δολοφονίαν δηλονότι τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ὅτε ὁ ἀδελφός μου, ἐν μέσῳ τῆς ἀνισχύρου λύσσης του, ἐθρήνει ἐν τῇ φυλακῇ αὐτοῦ, λέγω, μῆτέρ μου, ὅτι ἐγὼ μετὰ βεβαρυμένης καρδίας, ἐγενόμην αὐτόπτης μάρτυς τῆς ἀπελπισίας καὶ τῶν ἀγωνιῶν σας. . . Ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, μῆτερ, ἀνεγίνωσκον ἐνίοτε μίαν τοσοῦτον ὑπέρμετρον ὀδύνην ὥστε ἐφοβήθην ἐπικειμένην καταστροφήν. Καὶ ἐμάντευον ἐπίσης ὅτι ἡ κατατρύχουσα ὑμᾶς σκέψις ἦτο, ἐὰν κατεδικάζετο ὁ ἀδελφός μου, νὰ ὑπάγητε νὰ εὕρητε τοὺς δικαστὰς, καὶ νὰ ὑποδείξητε αὐτοῖς τὴν πλάνην των ἢ μᾶλλον τὸν ἀληθῆ ἔνοχον.

— Ἐγὼ! ἐφώνησεν αὕτη κατάπληκτος, ἐγὼ, θὰ ἔσχον ποτὲ τὸ θάρρος νὰ πράξω τὸ τερατῶδες αὐτὸ διάβημα ! Ἐγὼ, ἡ μήτηρ τῶν δύο υἱῶν, θὰ ἔλεγον ποτε εἰς τοὺς δικαστάς: «Εἶναι παράνομον νὰ κατηγορῆτε καὶ νὰ καταδικάζητε τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν: Ὁ πατάξας καὶ τὸν ὁποῖον ὀφείλετε καὶ ὑμεῖς ἐπίσης

ἀ πατάξητε, εἶναι ὁ μικρότερος υἱός μου! Κατηγορῆτε τὸν Ὁράτιον, καὶ ὅμως ὁ Ρολάνδος εἶναι ὁ ἔνοχος... » Οὕτω λοιπόν, τέκνον μου, ἐγὼ ἡ μήτηρ ἡ ἀγαπῶσα ἀμφοτέρους ἡμᾶς διὰ τῆς αὐτῆς στοργῆς, θὰ ἔσχον τὸ θάρρος διαπράττουσα τὴν ἀποτρόπαιον ταύτην προτίμησιν νὰ θυσιάσω τὸν ἕνα διὰ νὰ σώσω τὸν ἕτερον! Πιθανὸν δὲ αὐτὸ νὰ ἦτο τὸ καθῆκόν μου, ἀλλ' ὁμολογῶ, ὅτι τότε δὲν θὰ ἐξεπλήρουν τὸ καθῆκόν μου δεόντως.

Ἤδη ἐπῆλθεν ἡ τειρὰ τοῦ Ρολάνδου νὰ παρατηρήσῃ τὴν μητέρα αὐτοῦ μετ' ἐκπλήκτου ἐπίσης βλέμματος.

Εἶχε πράγματι λοιπὸν ἐννοήσει καλῶς; Πᾶν ὅ,τι ἐλέχθη ὑπὸ τῆς μητρὸς ἦτο πράγματι λοιπὸν ἀληθές;

Ἡ δούκισσα ἐκατηγόρει αὐτόν! Τὸν Ρολάνδον! Καθ' ὃν καιρὸν λοιπὸν ἐξηκολούθει ἡ ἀνάκρισις καὶ ὅτε ὁ Ὁράτιος διέμενεν εἰς τὴν φυλακήν, ἡ μήτηρ αὐτὸν λοιπόν, τὸν Ρολάνδον, ἐνόμιζεν ἔνοχον;

Καὶ ἤδη, ὁ Ρολάνδος, ἐκατηγόρει τὴν μητέρα του!

Τὴν φορὰν ταύτην, μήτηρ καὶ υἱὸς ὄρθιοι καὶ ἀντιμέτωποι ἀλλήλων, διήμειψαν ἓν βλέμμα ἐμφαῖνον τὸν ἀμοιβαῖον τρόμον αὐτῶν.

Καὶ ὁ Ρολάνδος τρέμων ἐξ ἀγανακτήσεως, ἐψιθύρισε.

— Ὦ! μῆτέρ μου, πόσον ὀδυνηρὸς εἶναι ὁ κωμικὸς ρόλος ὃν ὑποδύεσθε ἐνώπιόν μου... διότι ἐὰν ἐγὼ ἠθέλησα νὰ σᾶς ὑποδείξω τὸν κίνδυνον τῆς νέας ἀνακρίσεως, ἔπραξα τοῦτο οὐχὶ διότι, ἔστε βιβλία περὶ τούτου ἠθκνόμην φόβον τινὰ δι' ἐμαυτόν, ἀλλὰ διότι ἐφοβούμην τὰ πάντα δι' ὑμᾶς... καὶ διότι ἀφοῦ ἐκατηγόρησαν τὸν πρεσβύτερον υἱὸν τῶν Βιλεφὸρ θὰ ἠναγκάζοντο νὰ κατηγορήσωσι καὶ νὰ καταδικάσωσι καὶ τὴν μητέρα ὡσαύτως...

— Ἐμέ! ἐμέ!

— Ὑμᾶς, μῆτέρ μου, ναί, διότι σεῖς καὶ οὐχὶ ἐγὼ, ἐφονεύσατε τὸν Ζιρόδιαν... ἐφονεύσατε αὐτὸν ὅπως λάβητε εἰς τὴν κατοχήν σας τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην ἣν ἐγὼ εἶχον ἀναγνώσει, ἐξαφανίζουσα διὰ τοῦ φόνου τούτου τὸν μόνον ἐπίφοβον μάρτυρα τοῦ παρελθόντος.

— Α! Θεέ μου! εἶναι πράγματι φρικῶδες, πᾶν ὅ,τι ἀκούω, ὦ! εἶναι φρικαλέον ἐψιθύρισεν ἡ τάλαινα γυνή.

Καὶ ἀνελύθη εἰς δάκρυα καὶ εἰς νευρικοὺς ὀλοφυρμούς, μεταξὺ τῶν ὁποίων, ἤκουέ τις λέξεις συγκεχυμένας.

— Κατηγορεῖ ἐμέ, ὁ υἱός μου... ἐμέ!...

— Μὲ κατηγορῆτε καὶ ὑμεῖς ἐπίσης μῆτέρ μου...

— Ὁποία ἀπορρὰς ἡμέρα!

Αἴρνης ἀνακτήσασα τὴν ψυχραιμίαν της καὶ ἀπομάξασα τοὺς ὀφθαλμούς της, ἐπεῖπεν.

— Γιέ μου, ἔπραξας πολὺ καλὰ ἐλθὼν νὰ μὲ εὕρῃς ἀπόψε ὅπως προβῶμεν εἰς

τὰς ἀναγκαίας ταύτας ἐξηγήσεις... Πρέπει δὲ ἡ ἐξήγησις αὕτη νὰ καταστῇ ὅσον ἔνεστι πληρεστέρα... καὶ ὅταν μετ' ὀλίγον θὰ ἀναχωρήσῃς ἐντεῦθεν, δὲν πρέπει οὔτε ἡ ἐλαχίστη κἂν ὑπόνοια νὰ ταράσσῃ τὸ πνεῦμα ἀμφοτέρων ἡμῶν.

Καίτοι δὲ ἡ ἀπελπιστικὴ ἔκφρασις τοῦ προσώπου τοῦ Ρολάνδου προῦδιδε τὴν ἀμφιβολίαν αὐτοῦ οὐχ ἧττον δὲν ἀπέδειξε τοῦτο ποσῶς.

— Ναί, τέκνον μου, ἐνόμισα ὅτι ὁ φονεὺς τοῦ Ζιρόδιας ἦσο σὺ αὐτός... Εἶχον νομίσει ὅτι ἀφέθης νὰ παρασυρθῇς ὑπὸ τῆς ἀχαλινώτου ὁρμῆς τοῦ χαρακτῆρός σου... ἐνόμισα, λέγω, ὅτι τοῦτο προῆλθεν ὑπὸ τῆς ἀγανακτήσεως καὶ τῆς ὀργῆς σου καὶ ὑπὸ μιᾶς τῶν ἀκαταμαχήτων ἐκείνων ἐξάψεων αἵτινες προηγοῦνται πολλάκις τῶν ἐγκλημάτων καὶ ἀποσπῶσι πᾶσαν εὐθυκρισίαν καὶ πᾶσαν ἐλευθέραν τοῦ πνεύματος βούλησιν... ἐνόμισα ἐπὶ τέλους ὅτι εἶχες διαπράξει τὸ ἔγκλημα ἐκεῖνο ἀφοῦ μὲ συνέλαβες λειποθυμον εἰς τὸ δάσος κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως τῆς Κλισσόν.

— Καθ' ἣν στιγμὴν σᾶς εἶχον συναντήσει ἐκεῖ, εἶχον πλήξει ἤδη τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον διὰ τοῦ μαστιγίου μου... ὅπως τιμωρήσω αὐτὸν διὰ τὸ κακὸν ὅπερ ἐπροξένει εἰς ὑμᾶς... Κατὰ τὴν στιγμὴν δὲ ἐκείνην, καθ' ἣν ἔπληττον αὐτὸν μετὰ χαρᾶς καὶ λύσσης ἐν ταυτῷ, δὲν ἐγνώριζον εἰσέτι πᾶν ὅ,τι εἶχον μάθει μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων στιγμῶν... ἄλλως...

Καὶ μετὰ ἀσθενεστέρας φωνῆς προσέθηκε·

— Ἄλλως μῆτέρ μου, γνωρίζετε πολὺ καλά, ὅτι παρ' ὅλον τὸ μῖσός μου δὲν θὰ ἔσχον οὐδέποτε τὸ θάρρος νὰ ἐγείρω τὴν χεῖρα κατὰ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου... τοῦ πατρός μου!

Παρ' ὅλην δὲ τὴν ἀπάθειάν της ἣν εἶχεν ἀνακτήσει, ἡ δούκισσα ἀνελύθη εἰς νέους κοπετοὺς ἄνευ δακρύων ὅμως καὶ τοὺς ὁποίους προσεπάθει νὰ ἀποπνίξῃ διὰ τοῦ ρινομάκτρου της.

— Ὄχι, ἐγὼ δὲν εἶμαι ὁ φονεὺς τοῦ Ζιρόδιας, μῆτέρ μου, διότι, ἐὰν ἐγώ, ἐφόνευον τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, δὲν ἤθελον ἀφήσει ποσῶς νὰ κατηγορήσωσι καὶ νὰ καταδικάσωσι τὸν ἀδελφόν μου... Θὰ ἔσπευδον νὰ ἐπισκεφθῶ τοὺς δικαστὰς καὶ θὰ ἔλεγον αὐτοῖς: Συλλάβετέ με!... Τώρα, μῆτέρ μου, ἐγὼ, ὁ υἱός σας, καθίσταμαι ὁ κατήγορος ὑμῶν... σᾶς κατηγορῶ... Ὑπερασπίσθητε ἑαυτήν!

— Σοὶ ὁρκίζομαι, Ρολάνδε, ὅτι σὲ πιστεύω... Δὲν ζητῶ παρὰ σοῦ καμμίαν ἀπόδειξιν, διότι γνωρίζω ὅτι ἀποστρέφεσαι τὸ ψεῦδος... Πίστευσέ με λοιπὸν καὶ σὺ ἐπίσης, υἱέ μου, ἀφοῦ σοὶ τὸ διαβεβαιῶ μεθ' ὅρκου, ὅτι εἶμαι ἀθῶα τοῦ ἐγκλήματος τούτου... Ναί, πίστευσόν με καθὼς ἐγὼ σὲ πιστεύω, παρ' ὅλα ὅσα ἔμαθες, καίτοι δὲν δύναμαι νὰ σοὶ παρουσιάσω ἀποδείξεις... Ὁ Ζιρόδιας μοὶ εἶχε προτείνει νὰ ἐκλέξω μεταξὺ τῆς ἐξαγορᾶς τῶν πιστωτικῶν μας καὶ τῆς ἐξαγορᾶς, ἐπὶ τῇ αὐτῇ τιμῇ... τῆς... ὀλεθρίας ἐκείνης ἐπιστολῆς... ἣν εἶχες ἀναγνώσει... Ἐγὼ προὐτίμησα τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστολὴν θυσιάσασα οὕτω τὴν

περιουσίαν μας ὑπὲρ τῆς τιμῆς μας . . . Ἡ προτίμησις αὕτη ἐπενήργησεν ὀλεθρίως . . . ἐπὶ τοῦ Ζιρόδιας . . . ἐτιμωρήθη φρικωδῶς . . . Ἀλλὰ ποία νὰ εἶναι ἄρά γε ἡ ἄγνωστος αὕτη χεὶρ ἡ ἐπιφορτισθεῖσα νὰ πλήξῃ αὐτόν ; . . . Πάντοτε δὲ καὶ ἐπὶ πολὺν καιρὸν εἶχον νομίσει ὅτι σὺ ἦσο ὁ δράστης ! Ἤδη δὲν τὸ νομίζω πλέον. Ἐν μέσῳ δὲ τῆς ἀδιεξόδου θέσεως εἰς ἣν εὑρισκόμην, ἡ σκέψις ὅπως φονεύσω τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον θὰ ἠδύνατο νά μοι ἐπέλθῃ καὶ μολονότι ἡ σκέψις αὕτη θὰ ἐθεωρεῖτο δεδικαιολογημένη . . . καὶ ἐν τούτοις, υἱέ μου, ἡ μήτηρ σου γονυπετὴς ἐνώπιόν σου καὶ τὸ ἔλεός σου ἐξαιτοῦσα, ἡ μήτηρ σου, λέγω, ἐν ὀνόματι πάσης στοργῆς ἣν τρέφει διὰ σέ, σοὶ ὁρκίζεται ὅτι ἡ ἰδέα αὕτη οὐδέποτε κατέλαβε τὸ πνεῦμα αὐτῆς !

— Τότε, ποῖος λοιπόν ; ποῖος ; ἐφώνησεν ὁ Ρολάνδος μετὰ λύσσης.

Καὶ ἡ ἀκριβὴς αὕτη δυσπιστία προήρχετο ἀναμφιβόλως διότι μήτηρ καὶ υἱὸς περιστοιχούμενοι διηνεκῶς ὑπὸ παρομοίων δυστλύτων αἰνιγμάτων, δὲν ἐγνώριζον τί νὰ ὑποθέσωσι.

— Ποῖος ; ἐψιθύρισε καὶ ἡ δούκισα ἐπίσης . . . ἄ ! ἐὰν τὸν ἐγνώριζον ! . . . .

Ἐγερθεῖσα δὲ ἐπὶ ποδὸς, προσέθηκε·

— Ἡ ζωή σου, ἡ ζωή μου καθὼς καὶ ἡ τοῦ ἀδελφοῦ σου δέον νὰ ἀφιερωθῶσι πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ δράστου, τέκνον μου . . . Διότι βλέπεις πόσαι καταστροφαὶ καὶ πόσα τραύματα ἐπήγασαν ἐκ τοῦ φόνου τούτου . . . Ἰδοὺ εἷς ἀθῶος καταδιωκόμενος ὑπὸ τῆς γενικῆς κατακραυγῆς πρὸς πεῖσμα τῆς Δικαιοσύνης . . . εἷς υἱὸς ὑποπτεύων τὴν μητέρα του . . . μία μήτηρ ὑποπτεύουσα τὸ τέκνον της...

Ἐκεῖνος παρέμενε ρεμβώδης καὶ σκυθρωπός. Ἡ ὑπόνοια, ἡ φρικτὴ ὑπόνοια ἡ παραχθεῖσα ἐκ τοῦ παρελθόντος τῆς γυναικὸς ταύτης, ἐνεφώλευεν εἰσέτι ἐν τῇ καρδίᾳ ταύτῃ . . Ἡ μήτηρ πρὸ μιᾶς δεκαπενταετίας καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑπῆρξαν δόλιοι καὶ ἀπατεῶνες. Ἡ γυνὴ αὕτη εἶχε ψευσθῇ καὶ κρύψει ὑπὸ ἓν μειδίαμα τὰς μηχανορραφίας αὐτῆς. . . Σήμερον λοιπὸν διατὶ δὲν θὰ ἐψεύδετο ἐκ νέου ἐνώπιον τοῦ υἱοῦ κρύπτουσα ὑπὸ τὰ δάκρυα τὰς αὐτὰς μηχανορραφίας ; . . .

Ὑπόνοια μυσαρὰ, ὑπόνοια φρικαλέα. νέα ἐξιλέωσις διὰ τὴν μητέρα ταύτην !

Ἡ κυρία Δε Βιλερὸρ, θλίβουσα τὰς χεῖρας τοῦ Ρολάνδου, ἠρώτησε μετὰ φωνῆς ἱκετευτικῆς.

— Μὲ πιστεύεις, Ρολάνδε ;

Ἐκεῖνος, ἀποστρέφων τὴν κεφαλὴν, ἀπήντησε δι' ἀσθενοῦς φωνῆς.

— Ναὶ, μῆτερ, σᾶς πιστεύω . . .

Ἤδη ἐψεύδετο καὶ ὁ υἱός . .

Ὄχι· δὲν ἐπίστευσε τὴν μητέρα αὐτοῦ !

ΙΗ'.

Ἡ καταμήνυσις

Καὶ εἰς ὁποίαν λοιπὸν ἀπόφασιν εἶχον καταλήξει ; Εἰς οὐδεμίαν.

Ὁ Ρολάνδος εἶχεν ἐπισκεφθῆ τὴν μητέρα του ὅπως λάβῃ παρὰ αὐτῆς μίαν συμβουλὴν, ἡ δὲ μήτηρ ἐν μεγάλῃ εὐρεθεῖσα ἀμηχανίᾳ δὲν εὗρεν οὐδὲν νὰ εἴπῃ εἰς τὸν υἱόν της. Αὕτη ἐγκατελιμπάνετο εἰς τὸν ροῦν τῶν συμβεβηκότων χωρὶς νὰ προσπαθήσῃ νὰ δείξῃ ἀντίστασιν τινα καὶ ἔβλεπεν ἑαυτὴν ἐκ τῶν προτέρων ἡττημένην, ἐὰν κανεὶς δὲν προσέτρεχεν ἵνα συνδράμῃ αὐτήν.

Καὶ ἐν τούτοις ἦτο ἐπάναγκες νὰ σωθῇ ἡ τιμὴ τῆς γυναικὸς ταύτης.

Ὁ Ρολάνδος οὐ μόνον δὲν ἐκοιμήθη, ἀλλ' οὔτε κατεκλίθη ποσῶς, ἀλλὰ μετ' αὐξούσης ἀνυπομονησίας ἐκαραδόκει τὴν ἐμφάνισιν τῆς ἠοῦς. Καὶ ὅταν εἶδε διασκορπιζόμενα τὰ πρώτη σκότη τῆς νυκτὸς, ἐξῆλθε τῆς ἐπαύλεως χωρὶς ὑπὸ οὐδενὸς νὰ παρατηρηθῇ.

Κατηυθύνθη δὲ ἐσπευμένως πρὸς τὴν ἄγουσαν εἰς τὸ δάσος προτιθέμενος νὰ διευθυνθῇ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σουβὶς καὶ, εὐθὺς ὅτε ἀφίκετο ἐκεῖ πλησίον, ἐκρύβη καθὼς καὶ κατὰ τὴν προτεραίαν.

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φύλακος πάντες ἐκοιμῶντο εἰσέτι. Ὁ Ρολάνδος, τὴν ἑσπέραν τῆς προτεραίας εἶχεν ἰδεῖ τὸν φύλακα ἀποκοιμώμενον, ἑπομένως μὴ ἀφυπνισθέντος αὐτοῦ εἰσέτι, ἤλπιζεν ὅτι ἡ ἀπειλητικὴ καὶ σκανδαλώδης ἐπιστολὴ θὰ ἦτο ἐκεῖ, ἐπὶ τῆς τραπέζης πάντοτε, καὶ εἰς τὴν σκέψιν ταύτην κατελήφθη ὑπὸ χαρᾶς.

Μετὰ δεκαπεντάλεπτον δὲ παρέλευσιν, ὁ νεανίσκος ἤκουσεν ἀσθενῆ θόρυβον ὄπισθεν τῶν τοίχων τοῦ κήπου οὗς θὰ ἐπεθύμει, εἰ δυνατὸν, νὰ διαπεράσῃ διὰ τοῦ βλέμματός του. Αἴφνης τὰ παραπετάσματα ἠνοίχθησαν καὶ κατόπιν τὰ παράθυρα. Ἐπὶ τέλους ὁ Ρολάνδος εἶδε τὴν θύραν ὠθουμένην καὶ πάραυτα τὸν Σουβὶς, ἐπὶ τῆς εἰσόδου, ἀκίνητον παραμένοντα καὶ ἀτενίζοντα ἀλλοκότως τὰ ἔναντι αὐτοῦ, καὶ οἱονεὶ ὑπὸ δισταγμοῦ κατεχόμενον εἰς τὴν ἀνάμνησιν ἴσως τοῦ παρατολμου διαβήματος εἰς ὃ ἠτοιμάζετο νὰ προβῇ.

Τὸ βλέμμα τοῦ Ρολάνδου παρηκολούθει ὅλας τὰς κινήσεις ταύτας τοῦ φύλακος.

— Τί ἀπεφάσισε ἄρά γε νὰ πράξῃ ἐπὶ τέλους ;

Οἴμοι ! δὲν ἐβράδυνε νὰ τὸ μάθῃ.

Ὁ Σουβὶς εἰσῆλθεν ἐκ νέου ἐντὸς τῆς οἰκίας.

Διὰ μέσου δὲ τῆς θύρας τῆς ἀφεθείσης ὁλοτελῶς ἀνοικτῆς, ὁ Ρολάνδος εἶδε τὸν φύλακα λαμβάνοντα ἀνὰ χεῖρας τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἐγκλείοντα αὐτὴν ἐντὸς φα-

κέλλου καὶ προσκολλοῦντα γραμματόσημον ὅπερ εἶχεν ἐξαγάγει ἔκ τινος σύρτου.

Εἶτα ἔθηκε τὴν ἐπιστολὴν ἐντὸς χαρτοφυλακίου καὶ τὸ χαρτοφυλάκιον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν θυλάκιον τοῦ ἐπενδύτου του, ἔλαβε τὸ τυφέκιόν του, τὸν πιστὸν τοῦτον σύντροφόν του ἐξ οὗ οὐδέποτε ἀπεχωρίζετο, ἤνοιξε τὴν θύραν τοῦ θαλάμου τῆς Ρόζας, ἠσπάσθη τὴν νεαρὰν κόρην χωρὶς νὰ τὴν ἀφυπνίσῃ καὶ ἐξελθὼν ἐπανέκλεισεν ἀθορύβως τὴν θύραν καὶ ἀπεμακρύνθη.

Ὁ Ρολάνδος δὲν εἶχεν ἀπολέσει οὐδεμίαν ἐκ τῶν κινήσεων τούτων τοῦ ἀγροφύλακος.

Ποῦ ἐσκόπευε λοιπὸν νὰ κατευθυνθῇ ὁ Σουβίς; Θὰ διηυθύνετο ἀναμφιβόλως ὅπως ῥίψῃ τὴν ἐπιστολήν του εἰς τὸ γραμματοκιβώτιον.

Ὁ γραμματοκομιστὴς δὲν διήρχετο ἐκεῖθεν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν. Ὁ φύλαξ δὲν ἠγόραζεν ἐφημερίδας καὶ σπανίως ἐλάμβανεν ἐπιστολάς. Ὅταν ὁ ἴδιος εἶχε νὰ γράψῃ, τοῦθ' ὅπερ συνέβαινεν αὐτῷ πρό τινων μηνῶν, δὶς τῆς ἑβδομάδος, ὅταν δηλονότι ὁ νεαρὸς κύριός του ὁ δοὺξ Δε Βιλερὸρ διέμενεν ἔτι εἰς Νάντην, τότε ἐκόμιζεν ὁ ἴδιος τὰς ἐπιστολάς του εἰς τὸ γραμματοκιβώτιον τῆς περιφερείας τῆς Γράνζης, διότι εἰς τὴν Γράνζην δὲν ὑπῆρχε ταχυδρομεῖον, παρὰ ἁπλῶς μόνον ἓν γραμματοκιβώτιον, προσκεκολλημένον ἐπὶ τοῦ τοίχου οἰκίας τινός, καὶ τὸ ὁποῖον ἀνὰ πᾶσαν πρωΐαν κατὰ τὴν ὥραν τῆς διανομῆς τῶν ἐπιστολῶν του, ὁ γραμματοκομιστὴς ἀνοίγων καὶ λαμβάνων τὸ περιεχόμενον τὸ ἐκόμιζεν κατόπιν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ταχυδρομείου τῆς Κλισσόν.

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος γραμματοκομιστὴς ἀπὸ τὰς ἐννέα τῆς πρωΐας εὑρίσκετο καθ' ἑκάστην εἰς Γράνζην.

Ὁ Σουβὶς διῆλθε τὸ δάσος μὴ ὑποπτευθεὶς ὅτι παρηκολουθεῖτο ὑπὸ τοῦ Ρολάνδου. Ὁ φύλαξ οὐδὲ ἐπὶ μίαν κἂν φορὰν ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὄπισθεν αὐτοῦ.

Μόνον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἵστατο, καὶ ἀνεγείρων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν οὐρανόν, ἐξετέλει χειρονομίας παράφρονος καὶ ὡμίλει ὑψηλοφώνως.

Ὁ Ρολάνδος καίτοι ἤκουε τὴν φωνήν του, ἦτο ὅμως λίαν μακρὰν ὅπως διακρίνῃ τὰς λέξεις.

Ὁ Σουβὶς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς πορείας του δὲν ἐπεδείξατο οὐδένα δισταγμὸν ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν δὲν ἀπεῖχε πλέον μακρὰν τῆς Γράνζης, τότε ἐπεβράδυνε τὸ βάδισμά του. Καὶ εἰς ἀπόστασιν δύο βημάτων ἀπὸ τοῦ γραμματοκιβωτίου, ἔστη αἰφνιδίως.

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι κατελήφθη ὑπὸ τρόμου εἰς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ διαβήματος ὅπερ ἔμελλε νὰ διαπράξῃ, καὶ ὅτι τὸ σιδηροῦν ἐκεῖνο κιβώτιον τῷ ἐφαίνετο ὡς ἄβυσσός τις ἔνθα, ὑπὸ τὸ κράτος ὑπερανθρώπου ὠθήσεως, ἔμελλε νὰ καταποντισθῇ.

Ὁ Ρολάνδος ἔρριξε κραυγὴν χαρᾶς. Πιθανὸν ὁ φύλαξ μεταμελούμενος κατὰ τὴν ὑστάτην στιγμὴν νὰ ἐπανήρχετο εἰς τὰ ἴδια!

Πλὴν φεῦ ! Ὁ Σουβὶς δι' ἀποτόμου κινήσεως προχωρήσας κατὰ δύο εἰσέτι βήματα καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας ρίπτει ἐντὸς τοῦ γραμματοκιβωτίου τὴν ἐπιστολὴν ἐξ ἧς ἐξηρτᾶτο διὰ δευτέραν φορὰν ἡ τιμὴ τοῦ οἴκου Δὲ Βιλερόϋ.

Τούτου γενομένου, φεύγει ἐκεῖθεν τρέχων μᾶλλον ἢ βαδίζων.

Ὁ Ρολάνδος δὲν ἔσχε τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ κρυβῇ, καὶ ἐν τούτοις ὁ Σουβὶς καίτοι δὲν ἦλθεν ἐγγὺς αὐτοῦ, δὲν παρετήρησεν ὅμως αὐτόν.

Τότε ὁ Ρολάνδος ἤκουσε τὸν φύλακα κραυγάζοντα·

— Θεέ μου ! Θεέ μου ! τί ἔκαμα ! τὶ ἔκαμα !

Εἰς τὴν ἐσχατιὰν τοῦ δάσους ὁ Ρολάνδος ἰδὼν τὸν φύλακα ἐξαφανισθέντα διὰ τοῦ πάντοτε ἐσπευσμένου βήματός του, ἐκαθέσθη περίλυπος παρὰ τὸν κορμὸν δένδρου τινός.

Ἐπὶ τῆς ἀτραποῦ κατὰ μῆκος τῆς ὁποίας ἐξετείνοντο ἐν μέσῳ τῶν δένδρων, οἰκίαι πτωχικαί, οὐδεμία ἐθεᾶτο ψυχὴ ζῶσα.

Καὶ αὐτὴ ἔτι ἡ οἰκία ἀφ' ἧς ἦτο ἀνηρτημένον τὸ γραμματοκιβώτιον εἶχεν ὅλα τὰ δικτυωτά της κεκλεισμένα. Ὅτι ἦτο ἀκατοίκητος, ὁ Ρολάνδος τὸ ἐγνώριζε.

Ὁ νεανίσκος συνεβουλεύθη τὸ ὡρολόγιόν του, ὅπερ ἐδείκνυεν ἐννέα παρὰ τέταρτον.

Ὑπελείπετο ἓν τέταρτον ἔτι μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ γραμματοκομιστοῦ, ὅστις ἐρχόμενος καὶ περισυλλέγων τὰς ἐπιστολάς, θὰ ἀπεκόμιζε μετ' αὐτῶν διὰ παντὸς τὴν φρικτὴν καταμήνυσιν !

Καὶ ὅμως θὰ ἦτο τόσον εὔκολον δι' αὐτὸν, ἐὰν ἐπωφελούμενος τὸν παντέρημον ἐκεῖνον τόπον, ἀπεφάσιζε νὰ παραβιάσῃ τὸ ἀσθενὲς ἐκεῖνο κιβώτιον ἵνα ἐξαναγκάσῃ αὐτὸ πρὸς ἀπόδοσιν παντὸς ὅ,τι ἐνέκρυπτε μυστηριωδῶς, πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ἱερᾶς ταύτης παρακαταθήκης ὁποία εἶναι πάντοτε μία ἐπιστολή, ἣν σέβεται ὅλος ὁ κόσμος καὶ ἥτις ἀποβαίνει ἱερωτέρα ἔτι ὅταν ἀπομακρυνθεῖσα τῶν χειρῶν τοῦ γράψαντος αὐτὴν, καταστῇ, οὕτως εἰπεῖν, ἀπρόσωπος, μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἀφιχθῇ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ προωρισμένου νὰ τὴν λάβῃ.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ σκέψις αὕτη τῷ ἐπῆλθεν ἤδη ἀνεγείρεται ἀποτόμως καὶ, τὰ ὄμματα καθηλωμένα ἔχων ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐκείνου, προσεγγίζει βραδέως ἐκεῖ.

Δράττεται τοῦ κιβωτίου τὸ διατείνει διὰ τῆς ρωμαλέας χειρός του. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ἡτοιμάζετο νὰ τὸ ἀποσπάσῃ ἀπὸ τοῦ τοίχου ὅπως κατόπιν ποδοπατῶν καὶ κατασυντρίβων αὐτὸ, κατάσχῃ τὴν ἐπιστολὴν, ἀνεχαιτίσθη αἰφνιδίως ὑπὸ παταγώδους βηματισμοῦ ἀντηχήσαντος ὄπισθεν αὐτοῦ.

Ἦτο ὁ γραμματοκομιστὴς Γεράρδος.

Δὲν ἔσχεν δὲ οὔτε κἂν τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ ἀποσυρθῇ. Ὁ γραμματοκομιστὴς καίτοι εἶχεν ἰδεῖ αὐτὸν ἐν τούτοις δὲν ἐκπλήσσεται ποσῶς.

Διότι τί φυσικώτερον ἀνθρώπου εὑρισκομένου ἐκεῖ καὶ ἐκτείνοντος τὴν χεῖρα πρὸς τὸ κιβώτιον καὶ τοῦ προτιθεμένου ἀναμφιβόλως νὰ ρίψῃ ἐντὸς αὐτοῦ καὶ οὐχὶ νὰ ἀφαιρέσῃ ἐπιστολήν ;

— Καλὴ 'μέρα σας, κύριε κόμη . . .

— Καλὴ 'μέρα, Γεράρδε.

— Καὶ ἔτσι λοιπὸν κάμνετε μόνο σας τὸ γραμματοκομιστὴ τόσῳ ἐνωρὶς, κύριε κόμη ; ὑπέλαβεν ὁ ταχυδρόμος γελῶν, καὶ φέρνετε τὰ γράμματά σας εἰς τὴν Γράνζην, ἀντὶ νὰ τὰ στείλλετε εἰς Κλισσόν ;

— Τὸ ἔκαμα περισσότερον διὰ τὸν περίπατον, καὶ ὄχι διὰ τίποτε ἄλλο.

— Ἔχετε δίκαιον, ὁ περίπατος ὠφελεῖ πάντοτε τὸν ἄνθρωπον.

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος γραμματοκομιστὴς ἦτο νεκρός τις χωρικὸς κάτοχος εἰλικρινοῦς καὶ ἀγαθοῦ χαρακτῆρος. Ἐγνώριζεν ὀλίγον τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Ζιρόδιας καὶ μολονότι εἰς τὸ πανδοχεῖον τοῦ χωρίου ἤκουσε πολλάκις τὴν ἀφήγησιν τοῦ περιπετειώδους τούτου δράματος, οὐχ ἧττον ἐπειδὴ τοῦτο ὀλίγον ἐνδιέφερεν αὐτὸν, δὲν ἐζήτησέ ποτε περισσοτέρας ἐξηγήσεις.

Διὰ τῆς μικρᾶς κλειδός του, ἐξαγαγὼν τὰς ἐπιστολὰς, καὶ θεὶς αὐτὰς ἐντὸς τοῦ δερματίνου σάκκου του, ἐπανέκλεισε τὸ γραμματοκιβώτιον.

— Καλὴν ἐντάμωσιν, κύριε κόμη.

Καὶ ἀπερχόμενος διὰ τοῦ βαρέος καὶ στερεοῦ βήματός του, προσέθηκε·

— Τώρα πηγαίνω νὰ μοιράσω τὰ γράμματά μου.

Τότε ὁ Ρολάνδος καθηλωθεὶς δίκην ἀγάλματος ἐπὶ τῆς θέσεώς του, ἠτένιζε τὸν Γεράρδον ἀπομακρυνόμενον. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅτε πλέον ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εὑρίσκετο εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀνθρώπου τούτου ἐθεωρεῖτο ἐξηφανισμένη ἢ μᾶλλον ἀπολεσθεῖσα διὰ παντός . .

Καὶ ὁ Ρολάνδος δι' ἑκατοστὴν ἴσως ἀπὸ τῆς προτεραίας φορὰν διηρωτᾶτο μετὰ καταφανοῦς καὶ λυσσώδους ἀπελπισίας:

— Τί ὀφείλω λοιπὸν νὰ πράξω ; . . Τίνι τρόπῳ θὰ ἠδυνάμην νὰ κατάσχω τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ;

Καταπτοχόμενος δὲ ὑπὸ τῆς σκέψεως ταύτης ἀπεμακρύνθη πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς Κλισσὸν, διὰ μέσου τῆς Γράνζης. Ἐγνώριζε μὲν ὅτι αὕτη ἦτο ἡ ὁδὸς ἣν εἶχεν ἀκολουθήσει ὁ γραμματοκομιστὴς, ἀλλὰ μὴ κατεχόμενος ὑπὸ οὐδενὸς ἔτι σκοτοῦ ἐξέβαλλεν ὑποκώφους γογγυσμούς. Ἡ αὐτὴ ἐρημία ἐπεκράτει πάντοτε· οἱ ἀγροὶ, ἐστερημένοι πάσης φυτείας ἦσαν ἔρημοι καὶ ἡ μοναξία ἐφαίνετο πλέον μονότονος πάσης τῆς τὴν φύσιν περιστοιχούσης σιωπῆς. Τὸ κελάδημα τῶν πτηνῶν δὲν προσέβαλλεν εἰ μὴ τὰς ἀκοὰς τοῦ ὁδοιπόρου, καὶ οὐδὲν ἀνήγγελλεν ἔτι τὴν προσέγγισιν τῆς ἀνοίξεως.

Οὐμακρὰν τῶν πέριξ τῆς Γράνζης ὑπάρχει πανδοχεῖον φέρον τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν:

Η ΑΞΙΟΘΑΛΗΣ ΕΛΑΤΗ.

Ὁ Ρολάνδος ἀσυναισθήτως σχεδὸν καὶ ὡσεὶ μὴ γνωρίζων πῶν ὅ,τι ἔπραττε, εἰσελθὼν εἰς τὸ ῥηθὲν πανδοχεῖον διέταξε νὰ τῷ φέρωσι ποτόν τι . . . Εἶτα λα-

βὼν μίαν ἕδραν ἐκαθέσθη πρὸ τῆς θύρας, πρὸς μεγάλην ἔκπληξιν τῆς ξενοδόχου, διότι ὁ καιρὸς ἦτο λίαν ψυχρὸς, ὁ ἀὴρ διαπεραστικὸς καὶ ὁ οὐρανὸς κατάμεστος ἀπειλητικῶν νεφῶν.

Ἐγγὺς τῆς θύρας ἔνθα ὑπῆρχε μικρά τις τράπεζα ἔλαβε θέσιν χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ κἂν τὴν τοῦ λευκοῦ οἴνου φιάλην ἣν τῷ εἶχε φέρῃ ἡ ξενοδόχος.

Παρέμεινε δὲ ἐκεῖ ἔχων τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ τὴν κεφαλὴν ἐντὸς τῶν χειρῶν.

Μετὰ παρέλευσιν ὅμως ἡμισείας ὥρας, ἀνήγειρεν αἴφνης τὴν κεφαλὴν, διότι ἔναντι αὐτοῦ, καίτοι εἰς μακρὰν εἰσέτι ἀπόστασιν, εἶχε διακρίνει μέλαν τι σημεῖον κινούμενον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ τὸ ὁποῖον μολονότι ἦτο ἥκιστα ὁρατὸν εἰσέτι, οὐχ ἧττον ὁ Ρολάνδος ἀνεγνώρισεν ὅτι τὸ μέλαν ἐκεῖνο σημεῖον οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ αὐτὸς οὗτος ὁ γραμματοκομιστής.

Καὶ πράγματι δὲν εἶχεν ἀπατηθῇ διότι μετὰ παρέλευσιν λεπτῶν τινων ὁ Γεράρδος διήρχετο πρὸ τῆς *Ἀξιοθαλοῦς Ἐλάτης*.

— Αἴ ; Γεράρδε ! ἐφώνησε τότε ὁ Ρολάνδος.

Ὁ γραμματοκομιστὴς ἐστράφη ἔντρομος.

— Ὦ ! ἐσεῖς εἶσθε κύριε κόμη, σᾶς ξαναβλέπω λοιπὸν καὶ ἄλλη μιὰ φορά. . . Φαίνεται πῶς τὸ ἔχει ἡ ἡμέρα σήμερα ὅλο νὰ ἀπαντιούμασθε . . .

— Ἐλθὲ λοιπὸν μέσα νὰ συμπίωμεν ὀλίγον. Παρήγγελα μίαν φιάλην λευκοῦ οἴνου καὶ εἶμαι βέβαιος σχεδὸν πῶς δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ τὴν καταφέρω μόνος μου.

Ὁ Γεράρδος ἠρξατο γελῶν.

— Εἶναι ποῦ δὲν συνειθίσατε, κύριε κόμη.

— Τότε δεῖξέ με τὸν τρόπον διὰ νὰ μάθω καὶ ἐγώ.

Ὁ Γεράρδος συμβουλευθεὶς τὸ ὡρολόγιόν του, ἐπεῖπε.

— Διατί ὄχι . . . ἔχω στὴ διάθεσί μου ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας ἐπάνω κάτω...

Εἰσελθὼν δὲ ἔλαβε θέσιν ἔναντι τοῦ Ρολάνδου χωρὶς νὰ δείξῃ τὴν ἐλαχίστην συστολήν.

— Αὐτὸ εἶναι μεγάλη τιμὴ δι' ἐμένα, κύριε κόμη, ἐπειδὴ ὅμως 'ξέρω πῶς δὲν εἶσθε ὑπερήφανος . . . γιὰ αὐτὸ μιὰ ποτήλια ἄσπρο πίνεται πάντοτε πολὺ εὔκολα . . .

Ὁ γραμματοκομιστὴς παρετήρησεν αἴφνης ὅτι ὁ Ρολάνδος δὲν εἶχεν χύσει εἰσέτι ἐκ τῆς φιάλης παρὰ ἓν μόνον ποτήριον καὶ τὸ ὁποῖον παρέμεινεν ἄθικτον ἔτι.

— Αἴ ! αἴ ! κύριε κόμη, καθὼς βλέπω δὲν ἔχετε διάθεσι νὰ πιῆτε, ἐπειδὴ βλέπω πῶς δὲν ἐκάμετε ἀκόμη ἀρχή. Τὸ κρασί σας εἶναι ἄγκικατο . . .

Ὁ κόμης ἔσπευσε νὰ πληρώσῃ οἶνου τὸ ποτήριον τοῦ γραμματοκομιστοῦ.

Ὁ Γεράρδος λαβὼν ἀνὰ χεῖρας τὸ ποτήριον, ἔπιεν ἀπνευστὶ τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ.

— Αἴ! τί νὰ σᾶς 'πῶ, δὲν εἶναι καὶ ἄσχημο, μὰ δὲν εἶναι καὶ πρώτης ποιότητος. . . Εἶναι κρασὶ τοῦ 1891.

Τῆς φιάλης κατανκλωθείσης, ὁ Ρολάνδος ὑπέλαβε γελῶν.

— Τότε λοιπὸν ἐμπρός! Εἰξεύρεις νὰ μὲ εἰπῇς ἐὰν εἰς τὴν *Ἀειθαλῆ Ἐλάτην* ἡ ξενοδόχος ἔχει κρυμμένον εἰς τὸ ὑπόγειόν της οἶνον καλήτερον ἀπὸ αὐτόν;

— Ὦ! καὶ βέβαια πῶς ξεύρω! Ζητήσατέ την νὰ μᾶς δώσῃ κρασὶ τοῦ 85. . . καὶ ἐπειδὴ τὸ κρασί της αὐτὸ τὸ ξέρω ἐγὼ στὴν ἐντέλεια, δὲν ἠμπορεῖ κανένας νὰ μὲ γελάσῃ.

Εὐθὺς δὲ ὅτε ἐκομίσθη ἡ νέα φιάλη, οἱ δύο συνοπόται συνέκρουσαν τὰ ποτήρια αὐτῶν. Μετὰ πάροδον δὲ δευτερολεπτῶν τινων ἡ φιάλη ἐκκενώθη ὑπὸ μόνου τοῦ Γεράρδου, ὅστις ὑπὸ τὴν ἐπενέργειαν τοῦ οἴνου ἤρξατο ἀφηγούμενος ἱστορικὰς περικοπὰς ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ζωῆς του.

Ὁ Ρολάνδος βλέπων τὸν γραμματοκομιστὴν ἐν φαιδρότητι καὶ εὐθυμίᾳ διατελοῦντα, διέταξε νὰ φέρωσιν αὐτοῖς τρίτην φιάλην.

— Ἀπὸ τὸ ἴδιον, δὲν ἔχει οὕτω, Γεράρδε;

— Καὶ βέβαια ἀπὸ τὸ ἴδιο, κύριε κόμη. . . Καὶ μὰ τὴν πίστι μου, εἶναι μεγάλη τιμὴ δι' ἐμένα ὅπου ἀπαντηθήκαμε στὴν Γράνζην. Χαίρουμαι πολὺ ὅπου εἶχα αὐτὴν τὴν τύχη.

Ἡ ἐπενέργεια τοῦ ἐξαιρέτου οἴνου ἐνεψύχου αὐτὸν ὑπερβαλλόντως, ἡ γλισχρότης ὅμως τοῦ βαλαντίου του δὲν τῷ ἐπέτρεπε νὰ ἐξοικειοῦται μετ' αὐτοῦ τόσον δαψιλῶς.

Καὶ ἀφοῦ ἔπιε ποτήριά τινα εἰσέτι κατέθεσε τὸν δερμάτινον σάκκον του ἐπὶ τῆς τραπέζης μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ρολάνδου οὗτινος τὸ βλέμμα ἦν καθηλωμένον ἀενάως ἐπὶ τοῦ ρηθέντος σάκκου.

Καὶ ἐν τούτοις ἦτο τόσον εὔκολον δι' αὐτὸν νὰ εἰσάξῃ τὴν χεῖρα ἐντὸς αὐτοῦ ὅπως ὑπεξαιρέσῃ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Σουβίς. Ἀλλ' ὅπως ἐπιτευχθῇ τοῦτο ἀπῃτεῖτο εἷς ἐφήμερος τοῦ γραμματοκομιστοῦ περισπασμός, ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ ἐκ μέρους τοῦ Γεράρδου ἀναμενόμενος οὗτος περισπασμὸς δὲν ἀφικνεῖτο.

Ὁ γραμματοκομιστὴς συμβουλευθεὶς τὸ ὡρολόγιόν του, ὑπέλαβεν·

— Ἔχω πέντε λεπτὰ ἀκόμη νὰ σᾶς κάμω συντροφιὰ ὄχι ὅμως περισσότερο.

Εἶτα δι' ὕφους προσηνοῦς καὶ μὲ γλῶσσαν ὑποτραυλίζουσαν κατά τι, προσέθηκε·

— Καὶ ἐσεῖς, κύριε κόμη, μήπως σκοπεύετε νὰ ξανακερδῆτε στὰ Σχολειά σας ἢ θὰ κάμετε καμμία δουλειὰ καθὼς ὅλος ὁ κόσμος;

— Δὲν εἰξεύρω ἀκόμη τίποτε.

— Ἔχετε δίκαιο, εἶσθε ἀκόμη πολὺ νέος. . . Καὶ ἂν δὲ λανθάνουμαι θαρρῶ πῶς θὰ προτιμήσετε νὰ ὑπερετήσετε στὸ ἱππικό μας, διότι οἱ εὐγενεῖς καὶ οἱ μεγάλοι ἄνθρωποι προτιμοῦν πάντοτε τὸ ἱππικό. . .

Ὁ Ρολάνδος εἰς ὅλα ταῦτα οὐδεμίαν ἔδωκεν ἀπάντησιν, διότι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἐὰν ἔβλεπέ τις αὐτὸν θὰ κατεπείθετο εὐχερῶς ὅτι εἶχε τὸ ὕφος ἀλλόκοτον καὶ ἔντρομον ἐν ταὐτῷ. . .

Καὶ πράγματι κατείχετο ὑπὸ τρόμου, διότι κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκείνην στιγμὴν εἶχεν ἐξαγάγει ἐκ τοῦ θυλακίου του φιαλίδιον ὅπερ ἐκράτει κεκρυμμένον ἐν τῇ παλάμῃ τῆς δεξιᾶς χειρός, ὑπὸ τὴν τράπεζαν, ἐνῷ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρός του προσεπάθει νὰ τὸ ἐκπωμώσῃ ἀθορύβως καὶ χωρὶς νὰ ἐξεγείρῃ τὴν προσοχὴν τοῦ συνοπότου του.

Ὁ Ρολάνδος κατευθυνόμενος εἰς Μελιπέρτιους καὶ σκεφθεὶς πᾶν ὅ,τι ἐνδέχετο νὰ συμβῇ, ἔλαβεν ἐκ τῶν προτέρων τὰ μέτρα του.

Ταῦτα ἔχων ὑπ' ὄψιν, ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ φιλίδιον ὀπίου τὸ ὁποῖον ἐπρομηθεύθη ἀπὸ τοῦ θαλάμου του καὶ τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο ἐκεῖ πρὸς ἰδίαν αὐτοῦ χρῆσιν, ὁσάκις δηλονότι ὑπὸ τῶν νευρικῶν κρίσεών του καταλαμβανόμενος, τῷ ἔδιδον νὰ πίῃ πρὸς μικρὰν καταπραΰνοιν αὐτῶν.

Τὸ δυσχερέστερον δὲ πάντων ἦτο νὰ τὸ χρησιμοποιήσῃ ρίπτων τὸ ὄπιον εἰς τὸ τελευταῖον ποτήριον τοῦ οἴνου ὃν ὁ γραμματοκομιστὴς ἡτοιμάζετο νὰ πίῃ.

Πρὸς ἐπίτευξιν δὲ τούτου, ὁ Ρολάνδος ἔκρινε φρόνιμον νὰ καταφύγῃ εἰς μίαν ἀπόπειραν.

Αἴφνης κρούει ἰσχυρῶς τὸ μέτωπόν του ὡσεὶ ἀναμνησθεὶς κἄτι τι ὅπερ μικροῦ ἐδέησε νὰ λησμονήσῃ.

Τότε ὁ Γεράρδος γελῶν, ἠρώτησε·

— Μὰ τί ἔχετε λοιπὸν καὶ κτυπιέσθε, κύριε κόμη;

— Ὦ! φαντάσου, καλέ μου ἄνθρωπε, ὅτι ὀλίγον ἔλλειψε νὰ λησμονήσω. . .

— Τί πρᾶγμα;

— Νὰ σὲ ζητήσω μίαν ὑπηρεσίαν. . .

— Στὰς διαταγάς σας, κύριε κόμη, στὰς διαταγάς σας. . .

Ἡ φωνὴ τοῦ Ρολάνδου ὑπέτρεμεν. Καὶ ἐπειδὴ ἠθάνετο ξηρὸν τὸν λάρυγκά του, ἔπιεν ὀλίγον οἶνον.

— Ὦ! μία ἁπλουστάτην ὑπηρεσίαν, Γεράρδε. . .

Καὶ ἐπειδὴ ἐδίστασε νὰ προβῇ εἰς τὴν αἴτησίν του, ὁ Γεράρδος ἐκπλαγεὶς ὀλίγον καὶ ἔχων τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὑπέλαβε προφρόνως:

— Τόσῳ τὸ χειρότερο, ἂν αὐτὸ εἶναι πολὺ εὔκολο πρᾶγμα, κύριε κόμη. . . . Μὰ 'πάει νὰ πιστεύσῃ κἀνένας πῶς φοβᾶσθε νὰ τὸ 'πῆτε... Τί τρέχει τὸ λοιπόν;

— Ἰδοὺ τί τρέχει. Πρὸ ὀλίγου ἀκόμη εἶχα συναντήσει τὸν Σουβίς. . .

— Τὸν φύλακα τοῦ Μιλεπέρτιους;

— Ναί. Ὀλίγον πρὶν νὰ ἴδω αὐτόν, εἶχε ρίψει ἓν γράμμα εἰς τὸ γραμματοκιβώτιον. . . κατόπιν δὲν παρῆλθον οὔτε δέκα λεπτὰ καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μετενόει διότι τὴν ἔρριψεν ἐκεῖ. . .

— Καὶ διατί;

— Διότι λησμονήσας νὰ προσθέσῃ μερικὰς ἐνδιαφερούσας λεπτομερείας, ἔβλεπεν ἑαυτὸν ἠναγκασμένον νὰ γράψῃ νέον γράμμα.

— Δὲν εἶναι δὰ αὐτὸ καὶ τόση μεγάλη ὑπόθεσις.

— Διὰ τοὺς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι δὲν γράφουν συχνὰ εἶναι κάτι τι . . . καὶ ὁ Σουβὶς λοιπὸν μὲ παρεκάλεσεν ἐὰν σὲ ἴδω νὰ σὲ ζητήσω ὀπίσω τὴν ἐπιστολήν του . . . Βλέπεις λοιπὸν ὅτι ἡ ὑπηρεσία τὴν ὁποίαν σὲ ζητῶ δὲν εἶναι καὶ τόσον σπουδαῖον πρᾶγμα.

— Δὲ λέγω τὸ ἐναντίο.

Καὶ ὁ Γεράρδος, ἀναποφάσιστος εἰσέτι, ἔστρεφε τὸν μύστακά του.

— Ἀφοῦ λοιπὸν καὶ σὺ ὁ ἴδιος τὸ ὁμολογεῖς, ὑπέλαβεν ὁ κόμης μετὰ θαρραλεωτέρας φωνῆς, ὑποθέτω ὅτι εἰς ὅλα αὐτὰ δὲν βλέπεις κανὲν τὸ ἄτοπον.

— Μάλιστα, κύριε κόμη, καθόλου δὲν εἶναι ἄτοπο.

Καὶ ὅμως ὁ Γεράρδος ἐνῷ ἔλεγε ταῦτα δὲν ἤπλωνε ποσῶς τὴν χεῖρα πρὸς τὸν δερμάτινον σάκκον του, ἀλλ' ἐξηκολούθει προστρίβων μετὰ νευρικῆς σχεδὸν ἐξάψεως τὸν μύστακά του.

Ὁ Ρολάνδος περιέμενε σωπηλὸς, ἐνῷ ἡ καρδία του ἔπαλλε μέχρι διαρρήξεως τοῦ στήθους του.

Ὁ Γεράρδος κατελήφθη ὑπὸ βηχὸς, καὶ λαβὼν τὸ ποτήριόν του ἡτοιμάσθη νὰ πίῃ τὸν οἶνον αὐτοῦ.

Καὶ ὅμως, ὡσεὶ ὑποπτευθεὶς κάτι τι κατέθεσε τὸ ποτήριον ἐπὶ τῆς τραπέζης χωρὶς οὐδεμίαν σταγόνα νὰ πίῃ ἐξ αὐτοῦ.

Πρὸς στιγμὴν ὁ Ρολάνδος ἔσχε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ χύσῃ τὸ περιεχόμενον τοῦ φιαλιδίου του ἐντὸς τοῦ ποτηρίου, ἀλλὰ δὲν ἔσχε τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν, διότι ὁ Γεράρδος ἠτένιζεν αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτεὶ σχεδόν.

— Τώρα καὶ ἐγὼ ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ σᾶς ἐρωτήσω, εἶπεν αἴφνης ὁ γραμματοκομιστὴς, διατὶ νὰ μὴν ἔλθῃ ὁ ἴδιος ὁ Σουβὶς νὰ ζητήσῃ τὸ γράμμα αὐτὸ παρὰ ἐσεῖς;... Τὸ κάτω κάτω αὐτὸ μοῦ φαίνεται σὰν πολὺ παράξενο πρᾶγμα νὰ πέρνετε ἐσεῖς ἐπάνω σας τὰς ὑποθέσεις τῶν ἄλλων. . .

— Ὁ Σουβὶς δὲν εἶχε καιρὸν, εἶχε τὴν ἐργασίαν του. Ὁ ἀδελφός μου τὸν ἐνέμενεν εἰς Βιλεφὸρ εἰς τὰ ἐννέα. . .

— Ἠμπορεῖ καὶ νὰ εἶναι καθὼς λέτε. . .

— Δὲν ἔχεις λοιπὸν ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμὲ, Γεράρδε ;

— Καὶ πολλὴ μάλιστα, κύριε κόμη. Μὰ τί νὰ σᾶς πῶ. . . αὐτὸ ποῦ σᾶς εἶπα εἶναι γιὰ τὴν τάξι. . . Καὶ ἔτζι τὸ λοιπὸν λέτε πῶς τὸ γράμμα αὐτὸ τοῦ Σουβὶς ἀπευθύνεται ;

Ὁ Γεράρδος σύρας πλησίον αὐτοῦ τὸν σάκκον ἤνοιξεν αὐτόν.

Ὁ Ρολάνδος ἰδὼν τὸ κίνημα τοῦ Γεράρδου ἐνόμισεν ὅτι ἐπέτυχε τέλος πάντων τοῦ ποθουμένου.

— Ἀπευθύνεται αΠρὸς τὸν κύριον εἰσαγγελέα τῆς Δημοκρατίας, εἰς Νάντηνο·

Ὁ Γεράρδος ἐπαύστατο ἀναδιφῶν μεταξὺ τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν ἐπιστολῶν.

— Πρὸς τὸν εἰσαγγελέα ὦ ! διάβολε. . .

— Καὶ εἰς τί φοβεῖσαι, Γεράρδε ;

— Δὲ σᾶς λέγω πῶς ἐγὼ φοβοῦμαι. . .

— Τότε, δός μοι, τὴν ἐπιστολήν.

Ὁ Ρολάνδος ἥρπαξατο ἀνυπομόνων. Ἦτο ἕτοιμος νὰ διαπράξῃ ἀπερίσκεπτόν τι διάβημα, νὰ πολέσῃ τὴν ψυχραιμίαν του, ἐνῷ ἡσύχως ὁ Γεράρδος ἐπανέκλεισε τὸν σάκκον του.

— Δὲν ἠμπορῶ, κύριε κόμη, ἐπειδή τις σ' ὅλα αὐτὰ εἶναι κάτι ποῦ μὲ δαιμονίζει. . .

— Τί πρᾶγμα λοιπόν ;

— Εἶναι ποῦ μὲ γυρεύετε ἐσεῖς τὸ γράμμα αὐτὸ ἀντὶ νὰ μὲ τὸ γυρεύσῃ ὁ ἴδιος ὁ Σουβίς.

— Ἀφοῦ σὲ εἶπα τὴν αἰτίαν. . .

— Τὸ ξέρω, τὸ ξέρω. . . καὶ ὅμως τὸ γράμμα αὐτὸ δὲν τὸ εἰξεύρετε ἐσεῖς καὶ δὲν εἶναι πρᾶγμα δικό σας. . . Καὶ δι' αὐτὴν τὴν αἰτία λοιπὸν δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ ἐμπιστευθῶ παρὰ στὸν Σουβὶς μόνον.

Ὁ Ρολάνδος ἥρπαξατο γελῶν.

— Γεράρδε, μοὶ φαίνεται ὅτι δεικνύεις περισσοτέραν λεπτότητα καὶ ἀκρίβειαν εἰς ὅλα αὐτὰ ἀφοῦ κάθε ἡμέραν σχεδὸν συμβαίνει νὰ ἀποδίδῃς εἰς μικρὰ παιδία ἢ εἰς ὑπηρέτας τὰς ἐπιστολὰς τὰς προωρισμένας εἰς τοὺς συγγενεῖς των ἢ εἰς τοὺς κυρίους των, καὶ ἀφοῦ μάλιστα ἀρνεῖς πολλάκις τὰ γράμματα αὐτὰ εἰς τὴν εἴσοδον τῶν θυρῶν, τὸ ὁποῖον εἶναι πολὺ χειρότερον πρᾶγμα.

— Τὸ ξέρω, τὸ ξέρω. . . ἔχετε δίκαιον, ἐπανελάμβανεν ὁ γραμματοκομιστὴς, ξύων τὴν κεφαλήν.

— Καὶ ἐγὼ λοιπὸν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης, θὰ ἐκλάβω τοῦτο ὡς ὕβριν ἀφοῦ δὲν θέλεις νὰ μοὶ ἐμπιστευθῇς τὴν ἐπιστολήν τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ νὰ λάβῃ ὀπίσω ὁ φύλαξ μου.

— Τὸ ξέρω, τὸ ξέρω πολὺ καλά. . . Μὰ τί νὰ σᾶς πῶ πρέπει νὰ εἶναι στὴ μέση κάτι τι πολὺ σοβαρὸ πρᾶγμα διὰ νὰ ἐπιμένετε τόσῳ πολύ.

— Ναὶ, κάτι τι πολὺ σοβαρὸν, αὐτὸ δὲν τὸ ἀρνοῦμαι.

— Τότε, ἀφοῦ καὶ εἶναι πολὺ σοβαρὸ, θὰ ἐπροτιμοῦσα καλλίτερα νὰ τὸ δώσω στὸν ἴδιον τὸ Σουβίς . . .

— Δὲν δέχεσαι, Γεράρδε ;

— Καθὼς λέτε, δὲ δέχουμαι, κύριε κόμη.

Αἴφνης ὁ Γεράρδος ἀκούσας θόρυβον βημάτων πρὸς τὸ μέρος τῆς ὁδοῦ, ἐστράφη ἀποτόμως.

— Ἄ ! δόξα σοι ὁ Θεός, νὰ καὶ ὁ Σουβὶς ποῦ μᾶς ἔρχεται ἐπάνου 'στὴν ὥρα...

Πάραυτα δὲ καὶ ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, πρὶν ἔτι ὁ γραμματοκομιστὴς λάβῃ τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ προσκαλέσῃ τὸν φύλακα ἐντὸς τοῦ ζυθοπωλείου, ὁ Ρολάνδος ἔχυσε τὸ περιεχόμενον τοῦ φιαλιδίου του εἰς τὸ ποτήριον τοῦ Γεράρδου, καθεσθέντος ἐκ νέου. Μὴ δυνηθεὶς δὲ νὰ ἐξακριβώσῃ ἢ νὰ ὑποπτευθῇ τὸ ἐλάχιστον, ἔλαβε τὸ ποτήριόν του καὶ ἀφοῦ τὸ ἐκκένωσεν ἀπνευστὶ ἐποιήσατο μορφασμόν τινα καὶ ἔπτυσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

— Ὦ ! ὦ ! μὰ τί εἶχε λοιπὸν μέσα στὸ ποτήρι μου ! Καὶ ὕψωτε τὸ ποτήριόν του μεταξὺ τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ τοῦ φωτὸς, ὡς εἶχε πράξει πρὸ ὀλίγου εἰσέτι.

Εἶτα καταθέσας τὸ ποτήριον ἐκ νέου ἐπὶ τῆς τραπέζης ἄνευ δυσπιστίας τινὸς, ἐπεῖπεν ἀφελῶς σχεδόν.

— Πρέπει νὰ εἶχε ἡ ποτίλια ὀλίγο καταπάτι, αὐτὸ συμβαίνει καμμιὰ φορά...

Τῇ στιγμῇ ταύτῃ ὁ Σουβὶς εἰσήρχετο εἰς τὸ ζυθοπωλεῖον. Ἔχων δὲ ὑποκίτρινον τὸ μέτωπον, τὰ χαρακτηριστικὰ ἠλλοιωμένα καὶ πυρέσσοντας τοὺς ὀφθαλμούς, ἦτο ἀγνώριστος σχεδόν.

Διελθὼν ἐγγὺς τοῦ Ρολάνδου καὶ τοῦ Γεράρδου χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ αὐτούς, ἔσπευσε νὰ καθεσθῇ εἰς τὸ βάθος τοῦ ξενοδοχείου.

Καὶ διὰ βραγχώδους φωνῆς ἀνεκραύγασε.

— Ἕνα καραφόνι τούζικο.

Παῖς τις τῷ ἔφερε τὸ αἰτηθέν.

Ὁ γραμματοκομιστὴς ἠγέρθη ὅπως ἀναχωρήσῃ.

—Ἡ ὥρα εἶναι ἐννέα, εἶπεν, καὶ γιὰ αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ στρίβω μία ὥρα ἀρχήτερα... κύριε κόμη, εἶναι ἀνάγκη νὰ πῶ στὸν Σουβὶς γιὰ τὸ πρᾶγμα ποῦ ξέρετε ;

— Ὄχι, θὰ τῷ εἴπω ἐγὼ ὁ ἴδιος δύο λέξεις.

Καὶ ὁ Ρολάνδος προσεγγίσας τὸν φύλακα ὅστις ἔχων τὰ ὄμματα κεκλεισμένα ἐφαίνετο ὑπνώττων, ὑπέλαβε χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Σουβίς !

Ὁ φύλαξ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς δὲν ὑπεδείξατο οὐδεμίαν ἔκπληξιν.

Ἦτο οἰνοβαρὴς ἤδη.

— Τί μὲ θέλετε, κύριε κόμη ;

— Εἶχες γράψει νομίζω εἰς τὸν εἰσαγγελέα τῆς Νάντης ;

— Αὐτὸ, εἶναι τελειωμένο γεγονός...

— Καὶ ὁ γραμματοκομιστὴς ἔχει τὸ γράμμα σου.

— Καὶ βέβαια πῶς θὰ τὸ ἔχῃ ἀφοῦ καὶ μόνος μου τὸ ἐπῆγα 'στὴν Γράνζην.

— Τὸ γράμμα αὐτὸ μὲ χρειάζεται, Σουβίς, διότι πᾶν ὅ,τι εἶχες κάμει γράφων αὐτὸ κατὰ τῶν κυρίων σου, εἶναι μία ἀνανδρία...

— Ναῖσκε, πολὺ πιθανὸν νὰ εἶναι καθὼς λέτε, μία ἀνανδρία... μὰ αὐτὸ ἔγεινε ἀπὸ ἐκδίκησι... καὶ ἡ ἐκδίκησι ἀναγκάζει τὸν ἄνθρωπο νὰ κάμῃ πολλὰ πράγματα...

— Ναί, ἀλλὰ ὅταν ἔχῃ τὸν λόγον της... ὅταν ἡ ἐκδίκησις εἶναι δικαία' Σουβίς.

— Ἡ 'δίκη μου εἶναι δικαία...

— Ὄχι, διότι ἐὰν παρεδεχθῶμεν τοῦτο, τότε τὸ γράμμα σου θὰ ὤφειλε νὰ λέγῃ περὶ ἐμοῦ μόνον... ἐπειδὴ ὅμως καθὼς σὺ ἔπραξες δὲν διαλαμβάνει ἢ διὰ τὴν μητέρα μου, τὸ πρᾶγμα λοιπὸν τὸ ὁποῖον ἔκαμες δὲν ὀνομάζεται πλέον ἀνανδρία, ἀλλὰ ἀτιμία.

Ὁ φύλαξ ἀφοῦ ἐπὶ πολλὴν ὥραν παρέμεινε σιωπηλὸς, αἴφνης ὑπέλαβε χαμηλοφώνως.

— Ἔχετε δίκαιον, τὸ πρωὶ τὸ εἶπα καὶ ἐγὼ μόνος μου αὐτὸ, καὶ ἂν τυχὸν καὶ ἐπέρασα ἀπὸ αὐτὸ ἐδῶ τὸ μέρος, ἀπὸ τὴν Ἀειθαλῆ Ἐλάτη κοντὰ, τὸ ἔκαμα μὲ τὴν ἐλπίδα μήπως καὶ ἐνταμώσω τὸν Γεράρδο.

— Ὅπως ζητήσῃς ἀπὸ αὐτὸν τὸ γράμμα σου;

— Ναί, καθὼς λέτε, ἐπειδή τις ἄρχισε νὰ μὲ τίπτῃ ἡ συνείδησις...

Καὶ ταῦτα λέγων ἀφῆκε τὴν κεφαλὴν νὰ καταπέσῃ ἐκ νέου ἐπὶ τῆς τραπέζης.

— Ὁ ταχυδρόμος εἶναι ἐδῶ Σουβίς... κάθετε ἐκεῖ εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης... παρατήρησέ τον...

Ὁ Σουβὶς ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν, ἀλλ' οἱ ἐκ τῆς οἰνοποσίας βεβαρυμένοι ὀφθαλμοί του δὲν διέκρινον ποσῶς τὰ πέριξ αὐτοῦ ἀντικείμενα. Ἐδέησε λοιπὸν ὅπως ὁ Ρολάνδος φέρῃ αὐτὸν μέχρι τοῦ Γεράρδου, ὅστις ὢν ὄρθιος ἡτοιμάζετο νὰ ἀναχωρήσῃ. Ἐπὶ τῆς εἰλικρινοῦς φυσιογνωμίας τοῦ χωρικοῦ τούτου διεζωγραφεῖτο ἀλλόκοτός τις ἀγωνία. Ἦτο λιανωχρὸς καὶ τὸ μέτωπόν του περιερρέετο ἱδρῶτος. Εὑρίσκετο ἤδη ὑπὸ τὴν ἐπενέργειαν τοῦ ὀπίου.

— Μὰ τί διάβολο νὰ ἔπαθα τὸ λοιπὸν, ἐγώ ; διηρωτήθη.

Ἤρξατο δὲ γελῶν.

— Δὲν ἠμπορῶ τὸ λοιπὸν νὰ πιῶ οὔτε ἕνα ποτηράκι ἄσπρο χωρὶς νὰ μὴ ζαλισθῶ ;

Καὶ ἰδὼν τὸν φύλακα προσεγγίζοντα αὐτὸν, ἐφώνησεν·

— Αἴ ! πάρπα Σουβὶς, ἀπὸ τώρα κισλας ἑτοιμάζεσαι γιὰ τοὺς ἀγρούς σου ; Σήμερα εἶσαι πολὺ πρωϊνός.

— Γεράρδε, ὁ κύριος κόμης θαρρῶ πῶς σὲ εἶπε ὅτι ἐγὼ εἶχα ἀνάγκην ἀπὸ ἕνα γράμμα ποῦ ἤρες στὴν Γράνζην καὶ τὸ ὁποῖον ἔχεις στὸ σάκκο σου μέσα.

— Ἐννοεῖς τὸ γράμμα ποῦ εἶναι διὰ τὸν εἰσαγγελέα τῆς Νάντης;

— Ναί, ναί, αὐτὸ ἐννοῶ...

Ὁ Γεράρδος ἑτοιμόρροπος σχεδὸν ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου του καὶ μεθ' ὑποκώφου φωνῆς, ὑπετραύλισεν.

— Χωρὶς ἀμφιβολία εἶμαι μεθυσμένος τύρλα.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔρριψεν ἓν βλέμμα μομφῆς καὶ ὑπονοίας κατὰ τοῦ Ρολάνδου.

Τὸ βλέμμα δὲ τοῦτο ἐτήμαινεν εὐκρινῶς:

— Μὲ μεῖδιτε . . . ναί. Διατί ὅμως ; τί συμφέρο εἴχετε νὰ κάμετε αὐτὸ ποῦ ἐκάμετε ;

Εἶτα θεὶς ἐπ' ὤμων τὸν σάκκον του, ἐπεῖπεν ἀποφασιστικῶς:

— Τὸ λοιπὸν τὸ θέλετε τὸ γράμμα αὐτό, καὶ εἰ δύο σας ;

— Ναί . . . εἶπεν ὁ Ρολάνδος.

— Λῖ ! καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω πῶς δὲ θὰ σᾶς τὸ δώσω . . . Ἐὰν τὸ θέλετε, πηγαίνετε νὰ τὸ πάρετε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ εἰσαγγελέως τῆς Νάντης.

— Γεράρδε ! ὑπέλαβεν ὁ Ρολάνδος μετ' ἀγρίου τόνου.

— Λοὺτὸ εἶναι τὸ τελευταῖο ὅπου ἔχω νὰ σᾶς 'πῶ, καλλιν ἐντάμωσι ! . . .

Καὶ ὁ γραμματοκομιστὴς μόλις ἱστάμενος ἐπὶ ποδὸς ἐξῆλθε τοῦ πανδοχείου. Ὁ φύλαξ μετὰ τοῦ Ρολάνδου εἶδον αὐτὸν ἀπομακρυνόμενον κλονούμενον καὶ παραπαίοντα.

Λίγνης ὁ Σουβὶς, ὁρμήσας πρὸς τὸ βάθος τοῦ πανδοχείου καὶ λαβὼν τὸ ἔντινι γωνίᾳ ἀφεθὲν τυρέκιόν του, εἶπε πρὸς τὴν ξενοδόχον.

— Ἀφίνω τὸ πιστό μου γιὰ ἄλλη ὥρα . . . ἔχετε γειά.

Διελθὼν δὲ πρὸ τοῦ νεανίσκου ὅστις εἰς φυβερὰν διετέλει ἀγωνίαν, προσέθηκε·

— Ἔχετε δίκαιο, κύριε Ρολάνδε . . . εἴτε ἔνοχος εἶσθε εἴτε ὄχι, ἐκεῖνο ὅπου ἔκαμα ἐγώ, εἶναι μία ἀνανδρία καὶ μία ἀτιμία . . . . καθὼς εἴπετε . . . ἔχετε ὑγεία . . .

— Σουβὶς, ποῦ πηγαίνεις ; ἠρώτησεν ἔκθαμβος ὁ Ρολάνδος.

— Μὴν ἀνησυχῆτε γιὰ τ' ἀμένα !

Ὁ φύλαξ ἐφαίνετο ὢν εἰς τοσαύτην ἠθικὴν ἐξάντλησιν ὥστε ὁ Ρολάνδος δὲν ἔβρινε φρόνιμον νὰ συνοδεύσῃ αὐτόν . . . Ἀλλ' ἡ ἐπιστολή ! ἡ ἐπιστολὴ ἥτις ἀπεμακρύνετο μετὰ τοῦ γραμματοκομιστοῦ !

Ἡ ἐπιστολὴ δὲ αὕτη ἔδει δι' ἁπάσης θυσίας νὰ περιέλθῃ ὑπὸ τὴν κατοχήν του !

Ταῦτα ἔχων ὑπ' ὄψιν ἔσπευσε νὰ πληρώσῃ τὸ ἀντίτιμον τοῦ λευκοῦ οἴνου.

Ἤδη ὁ Σουβὶς διὰ βήματος στερεοῦ καὶ μὴ κλονουμένου, τοῦθ' ὅπερ ἐδήλου ὅτι δὲν ἦτο πλέον οἰνοβαρὴς, εἶχε κάμψει τὴν ὁδὸν ἣν ἠκολούθει.

Τότε ὁ Ρολάνδος ἐξελθὼν τοῦ πανδοχείου ἤρξατο παρακολουθῶν τὸν γραμματοκομιστήν.

Ὁ δύσμοιρος Γεράρδος ἵστατο ἀνὰ πᾶν σχεδὸν βῆμα. Ὅταν, καθ' ὁδὸν συνήντα δένδρον τι, ἐρείδετο ἐπ' αὐτοῦ, εἶχε τὴν κεφαλὴν κεκυφυῖαν, ἐκτελῶν δὲ ὑπεραν θρώπους προπαθείας ὅπως μὴ πέσῃ προσεπάθει νὰ ἀποσκορακίσῃ τὴν πρὸς ὕπνον καταλαβοῦσαν αὐτὸν ἀκαταμάχητον διάθεσιν.

Πέπλος ζοφερὸς ἐξετείνετο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του.

Ὁ Ρολάνδος θὰ ἠδύνατο, ἐὰν ἤθελε, νὰ διέλθῃ ἀκινδύνως ἔμπροσθεν αὐτοῦ, διότι

εἰς ἣν κατάστασιν εὑρίσκετο ὁ Γεράρδος, οὐδεμίαν ἐκ τῶν κινήσεων αὐτοῦ θὰ ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ.

Ἐπὶ τέλους ὁ νεανίσκος εἶδε τὸν Γεράρδον καταπίπτοντα πλησίον δένδρου καὶ μὴ ἐκτελοῦντα οὐδεμίαν πλέον κίνησιν.

Ὅταν δὲ ὁ Ρολάνδος κατεπείσθη ὅτι κανεὶς δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὴν ἐξοχικὴν ἐκείνην ἔκτασιν ἢ μᾶλλον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης, τότε ὑπεγείρας τὸν γραμματοκομιστὴν διὰ τῶν ρωμαλέων βραχιόνων του, τὸν ἐκόμισε εἰς σύνδενδρόν τι μέρος.

Εἶτα ἀνοίξας τὸν δερμάτινον σάκκον ἥρξατο ζητῶν τὴν ἐπιστολὴν, ἣν πάραυτα σχεδὸν εὑρὼν τὴν κρύπτει μετ' ἀπεριγράπτου χαρᾶς εἰς τὸ θυλάκιόν του.

Τούτου γενομένου, φεύγει ἐκεῖθεν μετὰ ἀστραπιαίας σχεδὸν ταχύτητος.

Μετὰ παρέλευσιν μιᾶς ὥρας ὁ γραμματοκομιστὴς συνελθὼν ἐκ τῆς μέθης του, ἐγείρετο προστρίβων τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀτενίζων μετὰ τρόμου τοὺς ζηροὺς κλάδους τῶν δένδρων ὑπεράνω τῶν ὁποίων διέχεε τὰς ἀκτῖνάς του ὁ χειμερινὸς ἥλιος.

Διατὶ λοιπὸν εὑρέθη κατακεκλιμένος ἐντὸς τοῦ δάσους ἐκείνου ;

Ἰδοὺ ἡ πρώτη ἐρώτησις ἣν ὁ δυστυχὴς γραμματοκομιστὴς ἀπέτεινεν εἰς ἑαυτόν.

Τὸ ψῦχος εἶχε τόσον παραλύσει τὰς δυνάμεις του, ὥστε μόλις κατώρθωσε νὰ ἐγερθῇ ἐπὶ ποδός.

— Ὦ ! διάβολε ! περίεργο καὶ αὐτό ! Μὰ τί νὰ ἔπαθα ἄρα γε ; διηρωτᾶτο μετ' αὐξούσης ἀπορίας.

Πάραυτα δὲ σχεδὸν τῷ ἐπῆλθεν εἰς τὴν μνήμην ἡ συνάντησις τοῦ Ρολάνδου Δε Βιλεφὸρ, ἡ *Λειθαλὶς Ἐλάτη* καὶ ὁ λευκὸς οἶνος ὅστις εἶχε παραλύσει τὸν ἐγκέφαλον αὐτοῦ.

— Φαίνεται πῶς ἐμέθυσα . . . νὰ τί τρέχῃ . . . καὶ ὅμως αὐτὸ μοῦ φαίνεται πολὺ παράξενο πρᾶγμα.

Καὶ ταῦτα σκεπτόμενος ἔλαβε καὶ αὖθις τὴν πρὸς τὴν Κλισσὸν ἄγουσαν. Ἀπέβη δὲ τὰ μάλα περίλυπος εἰς τὴν ἀνάμνησιν ὅτι ἔμελλε νὰ τιμωρηθῇ διότι θὰ ἀφικνεῖτο μίαν ὥραν βραδύτερον τοῦ συνήθους. Καὶ μόλα ταῦτα ἡ ποινὴ ἣν ἔμελλε νὰ ὑποστῇ δὲν θὰ ἦτο καὶ τόσον σοβαρὰ, ἀφοῦ ὁ Γεράρδος ἐξεπλήρου μετὰ ζήλου καὶ παραδειγματικῆς αὐταπαρνησίας τὸ καθῆκον αὐτοῦ, ἀφοῦ ἦτο τακτικὸς ὡς στρατιώτης.

Τὸ μόνον ὅπερ περισσότερον παντὸς ἄλλου ἀπησχόλει αὐτὸν ἦτο πῶς ἀφοῦ δὲν ἔπιε πολὺν οἶνον νὰ περιπέσῃ αἰφνιδίως εἰς τὴν ἀνεξήγητον ἐκείνην καρηβαρίαν.

Σείων δὲ ἰσχυρῶς τὴν κεφαλὴν διηρωτᾶτο·

— Τότε θὰ 'πῇ πῶς δὲν εἶμαι 'πιὰ ἱκανὸς νὰ καταφέρω οὔτε μιὰ καὶ 'μισὴ ποτίλια χωρὶς νὰ μεθύσω· διότι ἐγὼ θυμοῦμαι πολὺ καλὰ πῶς δὲν ἔπια περισσότερο, καὶ ὅμως ἔχω ἕνα βάρος 'στὸ κεφάλι, 'ποῦ δὲν τὸ αἰσθάνομαι . . . καὶ ἔ-

πειτα ἐγὼ τὸ κρασὶ αὐτὸ τὸ ξέρω 'στὴν ἐντέλεια, δὲν εἶναι κρασὶ ποῦ ζαλίζει μὲ δυὸ καὶ τρεῖς ποτίλιαι; 'ποῦ θὰ πιῇ κανείς . . .

'Αλλ' αἴρνης κατελήφθη ὑπὸ νέας καὶ αἰφνιδίας ἰδέας. 'Εσκέφθη ὅτι τὸ τελευταῖον ποτήριον δὲν ὡμοίαζε τὰ προηγηθέντα, ἀλλ' ὅτι εἶχε δυσάρεστον τὴν γεῦσιν.

— Ναὶ, θὰ ἔλεγε κανένας ὅτι δὲν ἦταν τὸ ἴδιο κρασί . . . παρὰ ὅτι ἦταν τὸ καταπάτι τοῦ κρασιοῦ. Καὶ αὐτὸ τὸ αἰσθάνθηκα εὐθὺς ὅπου εἶδα τὸν ἑαυτόν μου ὄχι καὶ τόσῳ καλά . . . Ναὶ, ναὶ, αὐτὸ εἶναι φῶς φανερὸν πῶς αὐτὸς 'θέλησε νὰ μὲ μεθύσῃ . . . ἐξ αἰτίας ἐκείνου τοῦ γράμματος . . . . καὶ γιὰ νὰ εἶναι πιὸ βέβαιος . . . ἔρριξε ναρκωτικὸ στὸ ποτῆρί μου γίτα . . . Ναὶ, ναὶ, αὐτὸ εἶναι. . .

Αἴρνης δὲ ἤρξατο ἀναδιρῶν τὸν σάκκον του.

— Θαρρῶ πῶς τὸ γράμμα τοῦ Σουβὶς πρέπει νὰ εἶναι μέσα ἀκόμα . . .

Καὶ μὴ εὑρίσκων αὐτὸ, ἐπηκολούθησεν.

— 'Α ! τὸν ἀλητήριο, μοῦ τὸ ἔκλεψε ! Καλὰ ἔλεγα ἐγὼ πῶς μὲ ἀπωκίμησε γιὰ νὰ μοῦ τὸ πάρῃ . . . Καὶ αὐτὸ ποῦ ἦταν μέσα γραμμένο, θὰ ἦταν ἕνα πολὺ σπουδαῖο πρᾶγμα !

Καθ' ὅσον δὲ προσήγγιζεν εἰς Κλισσὸν παρέμενεν ἀναποφάσιστος καὶ μὴ τολμῶν νὰ προβῇ εἰς τίποτε εἰσέτι.

Θὰ ὤφειλε νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν ἀλήθειαν ; Εἶχεν ἀκούσει ἀπό τινος καιροῦ καθὼς καὶ ὅλος ὁ κόσμος τὰς διαδόσεις τοῦ Σουβὶς, τὰς ἐπὶ τῆς δολοφονίας τοῦ Ζιρόδιας διαμαρτυρίας του καὶ ὅτι ἦτο διατεθειμένος νὰ καταμηνύσῃ τὸ γεγονὸς εἰς τὴν Δικαιοσύνην.

'Επομένως, διὰ τὸν γραμματοκομιστὴν, δὲν ὑπῆρχεν οὐδεμία πλέον ἀμφιβολία. 'Ητο ἤδη βέβαιος ὅτι ἡ ἐπιστολὴ τοῦ φύλακος ἐνέκλεισε καταγγελτήριον ἔκθεσιν. 'Άλλως τε μήπως ὁ Ρολάνδος εἶχε μαντεύσει ἤδη τοῦτο ; 'Ιδοὺ δὲ διὰ πίαν αἰτίαν ὑπεξήρεσε τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστολήν. 'Εὰν δὲ οὗτος κατείχετο ὑπὸ ἐνδιαφέροντός τινος ὅπως ἡ καταμήνυσις αὕτη μὴ ἀφιχθῇ ποτε μέχρι τοῦ διοικητηρίου τῆς Νάντης, τοῦτο ἐγένετο διότι ἐπρόκειτο πάντοτε περὶ τοῦ οἴκου Δε Βιλεφόρ . . . καὶ περὶ τοῦ φόνου τοῦ Ζιρόδιας . . .

'Ο Γεράρδος θὰ ὡμίλει ἆρά γε ἢ θὰ ἀπεφάσιζε νὰ σιωπήσῃ ;

Καὶ ἐν τούτοις παρὰ τὴν κατὰ τοῦ Ρολάνδου μνησικακίαν του, ὑπὸ δειλίας καταληφθεὶς, ἀπεφάσισε νὰ τηρήσῃ τὴν σιωπήν. Νὰ μὴ ἀναφέρῃ τίποτε.

ΙΘ'.

Νέα τοῦ μυστηρίου περιπλοκή.

Κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἡ Ἔμμα ἐλθοῦσα εἰς Μιλεπέρτιους εὗρε τὴν Ρόζαν ἀποθνήσκουσαν τῆς πείνης, θρηνοῦσαν καὶ ὀλοφυρομένην.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς συγκινηθεῖσα εἰς ἄκρον καὶ οἰκτείρασα τὴν νεαρὰν φίλην της, ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὴν ἔπαυλιν Βιλεφόρ, ἔνθα ἀφοῦ τῇ ἔδωκε νὰ φάγῃ καὶ ἀφοῦ προηγουμένως ἐπλήρωσε ζωοτροφιῶν τὸ κάνιστρόν της, τὴν ὡδήγησεν ἐκ νέου εἰς τὸν ἀγροτικὸν οἶκόν της, παρὰ τὸ ἐπικρατοῦν σκότος.

Αὕτη δὲ δὲν ἦτο ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν συνέβαινον παρόμοια δυσάρεστα ἐπεισόδια. Ὁ Σουβὶς διατελῶν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς μέθης αὐτοῦ, ἐλησμόνει πολλάκις τὴν δυστυχῆ κόρην του.

Εἴχομεν διαλάβει ὅτι ὁ Σουβὶς ἤρχετο εἰς τὸν οἶκόν του, μετὰ τὸ μεσονύκτιον πολλάκις.

Ὅταν δὲ κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ἡ Ἔμμα ἠθέλησε νὰ ἀναχωρήσῃ, ἡ Ρόζα προσκολληθεῖσα ἐπιμόνως ἐπὶ τῆς νεαρᾶς φίλης της καὶ βάλλουσα ἀγρίας κραυγὰς, δὲν ἄφινεν αὐτὴν νὰ φύγῃ, ὡσεὶ ἐὰν προῃσθάνετο ἐπικειμένην συμφοράν.

Ἡ Ἔμμα ἠναγκάσθη λοιπὸν νὰ μείνῃ. Γνωρίζομεν δὲ ὅτι δὲν ἦτο δειλὴ ἀλλ' εἰς ἄκρον γενναιόφρων. Ἐκ Βιλεφὸρ ἀπερχομένη εἶχεν προειδοποιήσει τὴν μαρκησίαν περὶ τῆς ἀπουσίας της, διὸ ἦτο βεβαία ὅτι δὲν θὰ ἀνησύχουν. Βοηθήσασα τὴν παράφρονα νὰ ἀπεκδυθῇ τὴν κατέκλινεν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτῆς.

Ἡ νεαρὰ κόρη ὁτὲ μὲν μειδιῶσα ὁτὲ δὲ λικνιζομένη ὑπὸ τῶν θωπειῶν τῆς Ἔμμας δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀποκοιμηθῇ κρατοῦσα πάντοτε τὰς χεῖρας τῆς Ὡκίας Παιδαγωγοῦ.

Εὐθὺς δὲ ὅτε ὁ ὕπνος αὐτῆς ἀπέβη γαλήνιος, ἡ Ἔμμα κατώρθωσε μὲν νὰ διαφύγῃ, κατεχομένη ὅμως ὑπὸ ἀπαισίων προαισθημάτων, εἰς τὴν πρώτην τῆς ὁδοῦ, ἐμφάνισιν ἔκρουε ἐκ νέου τὴν θύραν τοῦ Σουβὶς.

Ἡ θύρα ἦτο ἀνεωγμένη, καὶ ἐπειδὴ οὐδεμίαν ἐλάμβανεν ἀπάντησιν, εἰσῆλθε. Ἀπὸ τῆς προτεραίας οὐδὲν εἶχε μεταβληθῇ ἐκεῖ· ὁ Σουβὶς δὲν ἀνεφάνει ποσῶς.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ διὰ τὴν Ρόζαν, ὁ ὕπνος της δὲν εἶχε διαταραχθῇ καὶ ἐπομένως ἡ Ἔμμα δὲν ἠθέλησε νὰ τὴν ἀφυπνίσῃ.

Ὅταν ἡ παράφρων ἤνοιξε τὰ ὄμματα, παρετήρησε τὴν φίλην της καὶ εἰς τὴν θέαν αὐτῆς ἤρξατο γελῶσα ὡς συνήθως ἔπραττε τοῦτο.

Ἀλλ' εὐθὺς ὅτε ἡ Ἔμμα ἠθέλησε νὰ τὴν ἀφήσῃ ὅπως ἐπανακάμψῃ εἰς Βιλεφόρ, ἡ αὐτὴ ἐπηκολούθησεν σκηνὴ τῶν ὀλοφυρμῶν καὶ τῶν ἀπελπιστικῶν κραυγῶν.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ Ἔμμα δὲν ἠδύνατο νὰ παραμείνῃ ἐκεῖ περισσότερον, ἠναγκάσθη νὰ τὴν φέρῃ καὶ αὖθις εἰς τὴν ἔπαυλιν. Τότε, ἡ παράφρων ἤρξατο καθ' ὁδὸν, πηδῶσα καὶ γελῶσα καὶ κρούουσα τὰς χεῖρας. Μέχρις ὅτου δὲ ἀφιχθῶσιν εἰς τὸν κῆπον τῆς ἐπαύλεως, ἡ Ρόζα δὲν ἐπαύσατο ἐκδηλοῦσα παντοιοτρόπως τὴν κατέχουσαν αὐτὴν χαράν.

Ὅταν δὲ δὲν ἀπεῖχεν πλέον μακρὰν τῆς ἐπαύλεως, ἡ Ἔμμα παρετήρησεν αἴφνης σμῆνος χωρικῶν πρὸς τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς κατευθυνομένων.

Οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος χωρικοὶ βαδίζοντες βραδέως καὶ μετὰ βήματος κανονικοῦ, ἐφαίνοντο ὡσεὶ νὰ παρηκολούθουν νεκρικὴν πομπήν. Ἕνεκεν δὲ τῆς μακρᾶς ἔτι ἀποστάσεως, ἡ Ἔμμα δὲν κατώρθωσε νὰ διαγνώσῃ περὶ τινος ἐπρόκειτο.

Μετὰ πάροδον ὅμως λεπτῶν τινων, ἐξηκρίβωσεν ὅτι τέσσαρες ἐκ τῶν χωρικῶν ἐκείνων ἐκόμιζον φορεῖόν τι.

Καὶ ὅταν ἀφίκοντο ἐγγύτερον, τότε ἡ Ἔμμα ὅλως τρέμουσα διέκρινεν ὅτι τὸ φορεῖον ἐκεῖνο ἦτο φέρετρον ἐφ' οὗ κατέκειτο ἀνήρ.

Ἦτο ἆρά γε τραυματίας ἢ νεκρός;

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπαντήσῃ ἔτι, διότι ἡ ἀπόστασις ἦτο ἀρκούντως μακρὰ εἰσέτι.

Καὶ ἡ Ρόζα ἐπίσης καίτοι εἶχεν ἰδεῖ τὴν συνοδείαν ἐκείνην, καὶ ὅμως ἡ θέα αὐτῆς οὐ μόνον δὲν ἐξῆψε τὴν περιέργειαν ἢ τὴν εὐαισθησίαν αὐτῆς, ἀλλὰ συνέτεινε μάλιστα ὅπως ἐπαναρχήσῃ τὸν χορὸν, τοὺς γέλωτας καὶ τὸ ᾆσμα αὐτῆς.

Ἡ Ἔμμα σταματήσασα πρὸς στιγμὴν ἐδράξατο τὴν Ρόζαν ἐκ τοῦ βραχίονος.

Τοῦτο δὲ, διότι καθ' ὅσον προσήγγιζον οἱ χωρικοὶ, ἡ Ἔμμα ἐνόμιζεν ὅτι εἶχεν ἀναγνωρίσει τὸ οὕτω πως φερόμενον ρωμαλέον σῶμα . . διότι αὕτη ἐνόμιζε, λέγομεν, ὅτι ἔβλεπε τὴν κεφαλὴν τοῦ σώματος ἐκείνου κεκαλυμμένην διὰ κυνηγετικοῦ περιχιτωνίου, καὶ ὅτι τὸ ἐξ ὁλοτυρικοῦ ἱμάτιον ἔφερε τὸ χρυσοποίκιλτον σῆμα τῶν φυλάκων Δε Βιλεφόρ.

Διότι ἐνόμιζεν ἐπὶ τέλους ὅτι ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος, ἦτο αὐτὸς οὗτος ὁ Σουβίς.

Εἶτα καταληφθεῖσα ὑπὸ αἰφνιδίας σκέψεως, ἐψιθύρισεν ὑποκόφως.

— Ὁ δυστυχὴς φαίνεται ὅτι εἶναι εἰς τὸ ἔπακρον τῆς μέθης του!

Ὅτε δὲ ἡ συνοδεία δὲν ἀπεῖχε πλέον περισσότερον τῶν ἑκατὸν μέτρων, τότε ἄνθρωπός τις ἀποχωρισθεὶς αὐτῆς, ἔδραμε πρὸς τὰς δύο νεάνιδας, ἃς μακρόθεν εἶχεν ἀναγνωρίσει.

Ἦτο ὁ Μαλικὰμπ, ὁ δεύτερος ἀγροφύλαξ.

— Δεσποινίς, εἶπε, πάρετε γρήγορα ἀπ' ἐδῶ τὸ πτωχὸ αὐτὸ κορῆτσι. . .

— Τί τρέχει λοιπόν; Τί συνέβη;

— Δὲν πρέπει νὰ δῇ τὸν πατέρα της. . .

— Εἶναι μεθυσμένος;

— Ἂν ἦταν αὐτὸ μόνον θὰ ἦταν καλά. . .

— Εἶναι πληγωμένος; . . . Ναὶ, διότι μοὶ φαίνεται ὅτι βλέπω τὸ σῶμά του κεκαλυμμένον ἀπὸ αἷμα. . .

— Τὶ πληγωμένος καὶ ξεπληγωμένος, δεσποινίς μου, εἶναι πεθαμμένος!

— Ἄ! Θεέ μου! Θεέ μου!

— Δὲν εἶναι ἀκόμη δύο ὥραις ὁποῦ τὴν ηὗρα, τὴν ὥραν ποῦ ἔκαμνα τὴν περιπολία μου. . . στὸ Καριέρ, ὄχι πολὺ μακρυὰ ἀπ' ἐδῶ. Τὸν ηὗρα ἀνάσκελα πεσμένο καὶ μὲ τὰ χέρια ἀπὸ κάτω. . . καὶ τὸ κορμί του ἔπλεε μέσα στὸ αἷμα. . . Δὲν ἐσάλευε καθόλου· καὶ ἐγὼ τὴ στιγμὴ ποῦ ἐπάσχισα νὰ τὸν σηκώσω ἦταν πρὸ πολλοῦ πεθαμμένος καὶ κρύος. Αὐτὸ ἐφαίνουνταν ἀπὸ τὸ αἷμα ποῦ ἦταν παγωμένο τριγύρω του. Κοντὰ στὸ σῶμά του ηὗρα τὸ τουφέκι του, καὶ εὐθὺς τὸ ἔπιασα στὰ χέρια μου καὶ τὸ ἐκύτταξα.

— Αἴ! λοιπόν;

— Αἴ! λοιπὸν, τὰ δύο βόλια ποῦ εἶχε μέσα δὲν ἦταν πιὰ στὸ μέρος των.

— Μήπως τῷ συνέβη κανὲν δυστύχημα;

— Οὔμ! δὲν τὸ πιστεύω αὐτό. Τοὺς φύλακας, δεσποινίς μου, τοὺς ξέρουν τόσῳ καλὰ τὰ τουφέκια, ποῦ δὲν ἠμπορεῖ ποτε νὰ τοὺς λαθεύσῃ τὸ παραμικρό. Ἔχουν τὰ μάτιά τους δεκατέσσαρα.

— Μήπως ηὐτοχειριάσθη λοιπόν;

— Οὔμ! Μὰ τί νὰ σᾶς 'πῶ . . . τὸ κάτω κάτω δὲν ξεύρω κ' ἐγὼ τίποτες ἀκόμη . . .

— Ἡ πολὺ πιθανὸν νὰ τὸν ἐδολοφόνησαν. . . τί λέγεις, φύλαξ;

— Τί νὰ σᾶς 'πῶ, δεσποινίς μου, αὐτὸ ποῦ λέτε ἠμπορεῖ καὶ νὰ εἶναι ἀλήθεια, ἐπειδή τις τώρα ὕστερα ὁ Σουβὶς εἶχε γείνει ἕνας πολὺ ἀλλόκοτος ἄνθρωπος καὶ ἐφαίνονταν ὅτι εἶξερε πολλὰ πράματα ποῦ δὲν ἦταν καλὸ γιὰ νὰ τὰ λέγῃ κανένας καὶ μάλιστα ἦταν ἐπικίνδυνο νὰ γυρεύῃ κανεὶς νὰ τὰ μάθῃ.

Ἡ Ἔμμα φρικιάσασα παρέσυρε τὴν Ρόζαν ἐντὸς ἁτραποῦ ἔνθα ἀμφότεραι ἐξηφανίσθησαν, καὶ ἡ παράφρων δὲν ἔστρεψεν οὔτε ἐπὶ μίαν κἂν φορὰν τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν νεκρώσιμον συνοδείαν ἥτις ἐκόμιζε βραδέως τὸ πτῶμα τοῦ δυστυχοῦς πατρός της.

Εἰς Βιλεφὸρ πρῶτος ὁ δοὺξ εἶχεν ἰδεῖ τὴν Ὡραίαν Παιδαγωγὸν ἥτις εἰς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ ὀδυνηροῦ ἐκείνου θεάματος ἦτο τόσον ἐξηντλημένη ἠθικῶς ὥστε μόλις συνεκράτει ἑαυτήν.

— Ἄ! κύριε Δε Βιλεφόρ! κύριε Δε Βιλεφόρ! ἐφώνησε μετὰ πλήρους ἀποθαρρύνσεως καὶ ἕτοιμος νὰ λειποθυμήσῃ.

— Δεσποινίς!

Καὶ ὥρμησε πρὸς αὐτὴν ἐκτείνων τὰς χεῖρας ἵνα ὑποστηρίξῃ αὐτήν.

Ἡ Ἔμμα περίτρομος ἐψιθύρισεν.

— Ὁ Σουβὶς ἀπέθανε!

— Μέγιστε Θεέ! Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ δύσμοιρος αὕτη κόρη ὀρφανὴ καὶ ἄνευ στηρίγματος.

— Ὁ Σουβὶς ἐδολοφονήθη πρὸ ὀλίγου! ἐπεῖπεν ἡ Ἔμμα.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας καὶ ὁ Ὀράτιος ἐπίσης συγκινηθεὶς ὑπερβαλλόντως, ἐγέ-νετο πελιδνός.

— Ἐδολοφονήθη!

Καὶ μὴ εἰπὼν οὐδεμίαν ἄλλην λέξιν, καὶ οὔτε κἂν ζητήσας περισσοτέρας λε-πτομερείας, ἀπῆλθε δρομαῖος πρὸς τὸ δάσος.

Μετὰ πάροδον δὲ λεπτῶν τινων, πάντες οἱ ἐν τῇ ἐπαύλει οἰκοῦντες ἐμάνθανον τὸ θλιβερὸν γεγονός.

Καὶ ὁ Ρολάνδος ἔλεγε καθ' ἑαυτόν.

— Ἡ Δικαιοσύνη μέλλει νὰ ἐπεμβῇ! Εἴμεθα ἀπολωλῶτες.

Ταῦτα δὲ σκεπτόμενος δὲν ἠπατᾶτο, διότι πάραυτα ὑπὸ τῶν ἀστυφυλάκων διεδόθη ἡ εἴδησις τοῦ θανάτου τοῦ Σουβὶς εἰς ὅλον τὸ χωρίον τῆς Κλισσὸν, καὶ ὁ Γεράρδος ὅταν ἔμαθε τὸ δρᾶμα τοῦ δάσους ἐξήρχετο τοῦ ταχυδρομείου ἔνθα ἤρ-χετο νὰ ἀποδώσῃ ὡς πάντοτε τὰς ἐκ τοῦ γραμματοκιβωτίου τῆς Γράνζης λη-φθείσας ἐπιστολάς.

Εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν δὲ τοῦ ἀπαισίου γεγονότος συνεταράχθη σφόδρα, διότι πάντες οἱ γνωρίζοντες ἤδη τοῦτο προσέθετον:

—Κατὰ τὰ λεγόμενα τῶν ἀστυφυλάκων ὁ θάνατος αὐτὸς δὲν πρέπει νὰ συν-έβῃ σήμερον, ἀλλὰ πρὸ εἴκοσι τεσσάρων τουλάχιστον ὡρῶν.

— Πρὸ εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν! ἐψέλλισεν ὁ Γεράρδος ἀναμιμνησκόμενος τὴν σκηνὴν τῆς προτεραίας.

Ἆρα ὁ φύλαξ θὰ ἐφονεύθη λοιπὸν κατὰ τὴν ἐκ τῆς *Ἀεθαλοῦς Ἐλάτης* ἔξοδόν του; Καὶ ὁ φόνος οὗτος θὰ ἔλαβε χώραν ἀφοῦ προηγουμένως εἶχε ῥίψει εἰς τὸ ταχυδρομεῖον ἐπιστολὴν ἀπευθυνομένην εἰς τὸ Διοικητήριον. Ὑφίστατο λοιπὸν μυ-στηριώδης τις δεσμὸς μεταξὺ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης καὶ τοῦ θανάτου τούτου;... Καὶ ἐὰν ἡ ἐπιστολὴ ἐνέκλειε καταμήνυσίν τινα τότε λοιπὸν μήπως ὁ μὴ θέλων ὅπως γνωσθῇ ἡ ῥηθεῖσα καταμήνυσις, ὑπεξήρεσε τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἐδολοφόνησεν τὸν καταμηνυτήν;

Ὁ Γεράρδος μὴ τολμῶν νὰ εὐρύνῃ περισσότερον τὰς σκέψεις αὐτοῦ, ἀπέμαξε διὰ τοῦ ρινομάκτρου του τὸ κατάμεστον ἱδρῶτος πρόσωπόν του.

— Ἄ! Παναγία μου Παρθένε! ἐψιθύρισε, εἶναι κανεὶς διὰ νὰ χάσῃ τὰ μυαλά του... Τί νὰ κάμω δὲν εἰξέρω καὶ ἐγὼ ὁ δυστυχής...

Ἐπειδὴ ὅμως ἦτο κάτοχος ἐνεργητικοῦ χαρακτῆρος δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀποσκο-ρακίσῃ τὸν κατατρύχοντα αὐτὸν δισταγμόν.

Εὑρὼν ἀντικαταστάτην διὰ τὴν ὑπηρεσίαν του τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπιβὰς τῆς πρώτης διὰ Νάντην ἁμαξοστοιχίας εὐθὺς ὅτε ἀφίκετο ἐκεῖ, ἔδραμε νὰ ἀφηγηθῇ

τὰ πάντα εἰς τὴν εἰσαγγελίαν. Τὸ Διοικητήριον ἦτο ἐν γνώσει ἤδη τοῦ θανάτου τοῦ Σουβὶς, κατηχηθὲν ὑπὸ τῆς ἀστυφυλακῆς.

Πᾶσα δὲ ἡ ἑσπέρα διέρρευσεν ἐν μέσῳ τῶν λεπτομερειῶν τῆς ἀνακρίσεως.

Ὁ ἀρχιαστυνόμος εἶχε παραλάβει μεθ' ἑαυτοῦ ἰατρὸν ἵνα ἐξετάσῃ τὸ σῶμα τοῦ Σουβὶς ὅπερ οἱ χωρικοὶ εἶχον μεταφέρει εἰς Μιλεπέρτιους.

Ἡ ἐξέλιξις τῆς ἀνακρίσεως οὐδὲν ἔφερεν ἀποτέλεσμα, ἄλλως τε καὶ ὁ προσκλη-θεὶς ἰατρὸς ἀπέδωκε τὸν θάνατον τοῦ φύλακος εἰς αὐτοκτονίαν.

— Τὸ πρᾶγμα δὲν ἐπιδέχεται καμμίαν ἀμφιβολίαν... εἶχεν εἰπεῖ ὁ ἰατρός. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ηὐτοκτόνησεν.

Μεταξὺ τῶν δύο τοῦ τυφεκίου σκανδαλίων εἶχε προσκολληθῇ διπλοῦν σχοινίον διερχόμενον ὄπισθεν τοῦ κορμοῦ δένδρου τινός, εἰς τρόπον ὥστε σύρων τις ἐκ τῶν ὄπισθεν τὸ σχοινίον νὰ καταστήσῃ δυνατὴν τὴν πίεσιν τῶν σκανδαλίων.

Ὁ Σουβὶς στηρίξας τὴν ἀκτηρίδα ἐπὶ τοῦ δένδρου καὶ τοὺς σωλῆνας ἐπὶ τοῦ στήθους του, τοὺς ὑποβασταζομένους ὑπὸ τῆς ἀριστερᾶς χειρός, ἔσυρε τὸ σχοινίον διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός.

Τῶν δύο ἐκπυρσοκροτήσεων ἀντηχησασῶν ταὐτοχρόνως, ὁ φύλαξ ἐτρώθη διαμ-πάξ, ὁ δὲ ἰατρὸς βολιδοσκοπῶν τὸ φρικτὸν τραῦμα εἶχεν εὕρει τὰ λείψανα τοῦ στυπίου μετὰ τῶν λειψάνων τοῦ χιτῶνος καὶ τοῦ ἐξ ὁλοτυρικοῦ ἐπενδύτου.

Ὑπελείπετο ἡ ἐξακρίβωσις τῶν αἰτιῶν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος αὐτοκτονίας, ὡς καὶ τὸ ζήτημα τῆς μυστηριώδους ἐπεμβάσεως τοῦ Ρολάνδου ἐν τοῖς ὑποθέσεσι τοῦ Σουβὶς κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν, ἤτοι κατόπιν τῶν ὑπὸ τοῦ γραμματοκομι-στοῦ Γεράρδου παραχθεισῶν πληροφοριῶν.

Ὁ ἀνακριτὴς ἐνεφανίσθη εἰς Βιλερὸρ προτιθέμενος νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Ρολάνδον.

Καὶ ὅταν εὑρέθη ἐνώπιον τοῦ νεανίσκου, τότε εὐθὺς ἄνευ ἑτέρου προοιμίου, τῷ εἶπε:

— Κύριε Δε Βιλερὸρ, ἐκ μιᾶς λίαν εὐκρινοῦς καταθέσεως τοῦ γραμματοκομι-στοῦ Γεράρδου, ἐξάγεται ὅτι ἐὰν ὑμεῖς προσεπαθήσατε νὰ μεθύσητε τὸν καλὸν αὐτὸν ἄνθρωπον καὶ νὰ τὸν ἀποκοιμήσητε κατόπιν... ἐπράξατε τοῦτο ὅπως ὑ-πεξαιρέσητε ἐκ τοῦ σάκκου αὐτοῦ ἐπιστολὴν γραφεῖσαν ὑπὸ τοῦ Σουβὶς καὶ ἀπευ-θυνομένην εἰς τὸν εἰσαγγελέα τῆς Δημοκρατίας τῆς Νάντης.

Ὁ Ρολάνδος ἀκούων ὅλα ταῦτα ἐπεδείξατο ἄκραν ψυχραιμίαν καὶ ἀπάθειαν.

Ἐκτὸς τῆς καταθέσεως τοῦ Γεράρδου, οὐδεμία ὑφίστατο κατ' αὐτοῦ ὑλικὴ ἀ-πόδειξις. Ἐξαιρέσει δὲ τοῦ Σουβὶς, κανεὶς δὲν θὰ ἠδύνατο πλέον νὰ ὑποδαυλίσῃ τὸ σκάνδαλον τοῦ οἴκου Δε Βιλερὸρ ἀφοῦ ἄλλως τε ὁ Σουβὶς δὲν συγκατεριθμεῖτο πλέον μεταξὺ τῶν ζώντων.

Ὁ Ρολάνδος ἐξηκολούθει ἀρνούμενος μέχρι τέλους.

— Κύριε, εἶπεν, εἶχον πράγματι ζητήσει μίαν ἐπιστολὴν ἀπὸ τὸν Γεράρδον, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν συγκατένευσε νά μοι τὴν ἐμπιστευθῇ, ἑπομένως ἐγὼ

δὲν ἔδειξα οὐδεμίαν πλέον ἀντίστασιν, ἀφοῦ ἄλλως τε ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη δέν μοι ἀνῆκε, καὶ ἀφοῦ δὲν κατειχόμην ὑπὸ οὐδενὸς ἐνδιαφέροντος.

— Καὶ διατί ἐζητῆτε τότε τὴν ἐπιστολήν ;

— Τὴν ἐζήτησα κατὰ προτροπὴν καὶ παράκλησιν τοῦ Σουβίς, ὡς καὶ ὁ ἴδιος γραμματοκιστὴς πιθανὸν νὰ σᾶς ἀνέφερε περὶ τούτου. Καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ φύλαξ εἰσελθὼν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς τὸ πανδοχεῖον ἔσπευσε νὰ τὴν ζητήσῃ, ἀλλ' ὁ Γεράρδος καὶ εἰς αὐτὸν ἔτι ἠρνήθη νὰ τὴν ἀποδώσῃ.

— Ὁ Γεράρδος διατείνεται ὅτι κατὰ τὸ πέρας τῆς συνδιαλέξεώς σας, εἴχετε χύσει ἐντὸς τοῦ ποτηρίου του ναρκωτικόν.

Ὁ Ρολάνδος ἤρξατο γελῶν.

— Ὁ γραμματοκομιστής, κύριε δικαστά, εἶπεν ὁ Ρολάνδος, ἐκτὸς τῶν ἐπιστολῶν κομίζει μεθ' ἑαυτοῦ καὶ πολλὰς ἐφημερίδας, ἑπομένως τὸ πνεῦμα τοῦ Γεράρδου προκατειλημμένον ἤδη ἐκ τῶν ἐπιφυλλίδων, πιθανὸν θὰ διεταράχθη ὀλίγον. Καὶ πῶς, σᾶς παρακαλῶ, θὰ ἀπεφάσιζον ἐγὼ νὰ ποτίσω ναρκωτικὸν εἰς τὸν ἀγαθὸν αὐτὸν ἄνθρωπον καὶ ἐπί τινι σκοπῷ, ἀφοῦ πρό τινων ἔτι στιγμῶν οὔτε κἂν ἐγνώριζον τὴν ὕπαρξιν τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Σουβίς ;

Καὶ ἐπειδὴ αἱ τελευταῖαι αὗται λέξεις ἔφερον εἰς ἀμηχανίαν τὸν ἀνακριτήν, ὁ Ρολάνδος ἐννοήσας τοῦτο ἐπηκολούθησεν·

— Δὲν πρέπει νὰ ζητῇ τις τὴν ἀλήθειαν εἰς τὰς φανταστικὰς ἐπινοήσεις τῶν μυθιστοριογράφων, ἀφοῦ ἡ προκειμένη ἀλήθεια εἶναι καταφανεστέρα πάσης ἄλλης ἀληθείας. Ἐὰν ἀνεχώρησα λίαν πρωὶ ἐκ Βιλεφὸρ ἔπραξα τοῦτο διότι εἶμαι ἄκρος φίλος τοῦ περιπάτου· περὶ τὴν ἐννάτην, εἰσῆλθα εἰς τὴν *Ἀειθαλῆ Ἐλάτην* πρὸς ὀλίγην ἀνάπαυλαν καὶ, ἰδὼν ἐκ τύχης τὸν γραμματοκομιστὴν τὸν προσεκάλεσα νὰ καθεσθῇ εἰς τὴν τράπεζάν μου . . . Ὁ γραμματοκομιστὴς εἶναι ὁ φίλος ὅλου τοῦ κόσμου . . . Εὗρον τὴν συνδιάλεξίν του τὰ μάλα ἐνδιαφέρουσαν . . . Ὁ Γεράρδος ἔχει ἐκ φύσεως φαιδρὸν τὸν χαρακτῆρα . . . Μοὶ ἀφηγήθη διασκεδαστικὰ ἀνέκδοτα ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ζωῆς του. Βλέπων αὐτὸν πίνοντα ἀδιαλείπτως διέταξα νὰ μᾶς φέρωσι ἱκανὰς φιάλας οἴνου εἰς τὰς ὁποίας ἐγὼ δὲν ἔλαβα μέρος. Ὅταν λοιπὸν ἐξήρχετο τοῦ ζυθοπωλείου, ἦτο οἰνοβαρής. . . Καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ ζυθοπωλείου μέχρι τῆς Κλισσὸν ἡ ἀπόστασις δὲν εἶναι μακρὰ, δὲν ἀνησύχησα δι' αὐτόν . . . Ἰδοὺ τὰ πάντα.

— Ἀλλὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς ρηθείσης ἐπιστολῆς ποῦ τὸν ἀποδίδετε ;

— Τὴν ἀποδίδω εἰς δύο αἴτια: ἢ ἡ ἐπιστολὴ ἀπωλέσθη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ρολάνδου—ἀφοῦ, ὡς φαίνεται, τοῦ πανδοχείου ἀπελθὼν ἀπεκοιμήθη ἐντὸς τοῦ δάσους... καὶ ἐὰν ζητήσῃ ἐπισταμένως ἴσως ἐπανεύρῃ αὐτὴν—ἢ μᾶλλον ἐὰν πράγματι ὁ Σουβὶς ἐνδιεφέρετο νὰ καθέξῃ ἐκ νέου τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, τότε ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διατί νὰ μὴ παραδεχθῆτε ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ὑπεξηρέθη ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ φύλακος ;

Ἡ παρατήρησις αὕτη ἀπέβαινε τοσοῦτον ἀδιαφιλονείκητος καὶ δὲν ἐπεδέχετο οὐδεμίαν συζήτησιν ἀφοῦ ὁ φύλαξ ἦτο νεκρός.

Ὁ ἀνακριτὴς λοιπὸν ἐννοήσας ὅτι εὑρίσκετο ἐνώπιον ἀδιεξόδου λαβυρίνθου, δὲν ἔκρινεν εὔλογον νὰ συνεχίσῃ ἐπὶ πλέον τὰς ἐρωτήσεις του.

Ἀναβαλὼν δι' ἄλλην φορὰν τὰς ἀνακρίσεις του καὶ χαιρετήσας ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν συνοδευθεὶς μέχρι τῆς εἰσόδου τῆς ἐπαύλεως ὑπὸ τοῦ Ρολάνδου, ἀλλὰ κατὰ τὴν τελευταίαν ὅμως στιγμὴν ὁ ἀνακριτὴς, ἐνόμισεν ὅτι διέκρινεν ἐν τῷ βλέμματι τοῦ νεανίσκου, χλευαστικόν τι μειδίαμα.

Ἐκ τῆς ἐπαύλεως Βιλεφὸρ ἀπελθὼν, ὁ δικαστὴς κατηυθύνθη εἰς Μιλεπέρτιους, προτιθέμενος νὰ προβῇ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ μεταστάντος φύλακος εἰς μίαν ἔρευναν.

Πλὴν ὅλαι αἱ ἀναζητήσεις του ἀπέβησαν μάταιαι. Ἐπὶ τῆς θερμάστρας μόνον ὑπῆρχεν ἐπιστολὴ φέρουσα τὴν ἑξῆς διεύθυνσιν.

«*Πρὸς τοὺς κυρίους Πέτρον καὶ Γάστων Ζιρόδιας.*»

Ὁ ἀνακριτὴς ἀποσφραγίσας τὴν ἐπιστολὴν ἀνέγνω αὐτήν. Ἡ ἐπιστολὴ δὲ αὕτη ἦτο τοῦ Σουβὶς καὶ δὲν διελάμβανε παρὰ τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις.

«Ἂν τυχὸν καὶ μοῦ συνέβαινε κανένα ἀπρόοπτο ἢ κανένα δυστύχημα, ἰδοὺ ἡ »τελευταία μου θέλησις: Θέλω τὴν πεφιλημένη μου Ρόζαν, τὴν κόρην μου νὰ »τὴν παραλάβουν μαζῆ τους οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιας καὶ ὄχι ἡ οἰκογένεια Δε Βιλε»φόρ. Εἶμαι βέβαιος πῶς αὐτοὶ θὰ φανοῦν πρόθυμοι νὰ ἐκπληρώσουν τὴν τελευ»ταία ἐπιθυμία ἑνὸς πατρός.»

Ὁ ἀνακριτὴς ἐπὶ πολλὴν ὥραν παρέμεινε σύννους.

Ὁ Σουβὶς γράφων τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, προέβλεπε λοιπὸν ὅτι ἐνδέχετο νὰ τῷ συμβῇ δυστύχημα ;

Διατί ἆρά γε ;

Ἐὰν ἡ αὐτοκτονία δὲν ἐπιστοποιεῖτο ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ διὰ τοῦ ἐναργεστέρου τρόπου, τότε παρομοία ἐπιστολὴ θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκληφθῇ ὡς καταμήνυσις σχεδὸν ἐγκλήματος τὸ ὁποῖον ὁ Σουβὶς ἐφοβεῖτο ἐπὶ ἑαυτοῦ.

Ὁ ἰατρὸς ἐπεβεβαίου ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἐγκληματικοῦ διαβήματος ἀλλὰ περὶ αὐτοκτονίας.

Ποῖον αἴτιον λοιπὸν ἐξηνάγκασε τὸν φύλακα νὰ προβῇ εἰς τὸ ἀπενενοημένον ἐκεῖνο διάβημα ;

Ὁ δικαστὴς ἐψιθύρισε καθ' ἑαυτόν.

— Ἡ δικαιοσύνη πόρρω ἀπέχει νὰ ἐξακριβώσῃ πᾶν ὅ,τι ζητεῖ καὶ πᾶν ὅ,τι θὰ ἦτο ἐπάναγκες νὰ γνωρίσῃ. . . Φοβοῦμαι πολὺ μήπως τὸ μυστήριον αὐτὸ παραμένει ἐσαεὶ εἰς τὸ σκότος. . .

Κατευθυνθεὶς εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα, ἐνεχείρισεν εἰς τοὺς δύο ἀδελφοὺς τὴν τοῦ φύλακος ἐπιστολὴν, ἣν ἐκεῖνοι ἀναγνώσαντες ἔγνωσαν πάραυτα τὸ περιεχόμενον αὐτῆς.

Πιθανὸν εἰς πᾶσαν ἄλλην περίστασιν, νὰ ἠρνοῦντο νὰ ἐπιφορτίσωσιν ἑαυτοὺς διὰ παρομοίου βάρους ἢ νὰ ἀναλάβωσι παρομοίαν εὐθύνην, καὶ ὅμως ἀμφότεροι εἶχον καταληφθῇ ὑπὸ τῆς αὐτῆς σκέψεως, καὶ τὴν σκέψιν ταύτην τὴν ἐγνωστοποίησαν ἀλλήλοις δι' ἑνὸς βλέμματος, βλέμματος τεταραγμένου καὶ ἀνησύχου καὶ τὸ ὁποῖον ἐπ' ἀμφοτέρων τὰ πρόσωπα ἔφερε τὸ ἐρύθημα.

Καὶ ἡ σκέψις αὕτη ἐσήμαινε.

Ἡ Ἔμμα ἠγάπα τὴν Ρόζαν διὰ βαθυτάτης στοργῆς. Πανταχοῦ ὅπου καὶ ἐὰν εὑρίσκετο ἡ δυστυχὴς παράφρων, ἡ Ἔμμα δὲν θὰ ἐγκατελίμπανεν αὐτήν.

Ναί, οἱ δύο ἀδελφοὶ ἦσαν βέβαιοι περὶ τούτου.

Ἡ Ρόζα εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα θὰ ἦτο ἡ προσωποποίησις τῆς θελκτικῆς παιδαγωγοῦ, ἐν τῇ θλιβερᾷ μονοτονίᾳ τῆς οἰκίας αὐτῶν.

Τὸ δὲ διαμειφθὲν ἐκεῖνο μειδίαμα ἐξεδήλου.

Ἡ Παιδαγωγὸς θὰ ἔρχεται! Θὰ ἔρχεται συνεχῶς. Θὰ τὴν βλέπωμεν ἐνίοτε.

Τότε δὲ ἀπήντησαν πρὸς τὸν δικαστήν.

— Δεχόμεθα τὴν τελευταίαν θέλησιν τοῦ Σουβίς... Ἡ Ρόζα ἔσεται ἡ ἀδελφὴ ἡμῶν...

Ἀλλὰ πόθεν νὰ προῆλθον ἆρά γε ἡ ταραχὴ καὶ ἡ ἀμηχανία τῶν βλεμμάτων αὐτῶν καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῶν ἐρύθημα;

Ταῦτα πάντα προῆλθον ἐκ τῆς συναισθήσεως τοῦ ἀμοιβαίου αὐτῶν ἔρωτος ὅστις εἶχε τρώσει τὰς δύο καρδίας τῶν χωρικῶν τούτων.

Ἢ μᾶλλον διότι ἀκουσίως καὶ ἐν ἀγνοίᾳ σχεδὸν αὐτῶν, οἱ δύο ἀδελφοὶ δὲν ἀντηγαπῶντο πλέον ὡς ἄλλοτε.

Κ'.

Ἀνὰ τὰς ἀπεράντους ἀτραποὺς τοῦ ὠκεανοῦ.

Καθὼς τὸ χωρίον κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς εἰς τὸν Ὀράτιον ἀπονεμηθείσης χάριτος, παρ' ὅλα τὰ ἀδόμενα δὲν ἠθέλησε νὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν ἀθωότητα τοῦ δουκός, οὕτω καὶ νῦν οὐδεμίαν ἔδωκε πίστιν εἰς τὴν αὐτοκτονίαν τοῦ Σουβίς.

Λεπτομέρειά τις πρὸ πάντων ἐκσφενδονισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Βουαλὼ τοῦ Μεθύστου, ὅστις ὑπῆρξεν ὁ σύντροφος τοῦ φύλακος, ἐξηνάγκασε τὸ δημόσιον φρόνημα νὰ καταφύγῃ εἰς τὸν ἑξῆς συμπερασμόν.

— Ἐπειδὴ ὁ Σουβὶς ἐγνώριζεν ἀρκετὰ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τῶν Βιλεφὸρ, ἔπρεπε ὁ φύλαξ νὰ ἐξαφανισθῇ διὰ παντός.

Ὁ ἐν τῇ ἐπαύλει βίος ἀπέβη ἔτι μᾶλλον ἀφόρητος καὶ ἀλγεινός. Οἱ ἐντὸς αὐτῆς οἰκοῦντες φιλήσυχοι κάτοικοι, οἱ τέως τόσον εὐδαίμονες, δὲν ἔζων πλέον εἰμὴ ἐν μέσῳ τελείας ἀποθαρρύνσεως.

Ὁ δοὺξ ἐφαίνετο ἤδη τέλεον ἐξηντλημένος ἐνώπιον τῆς ἀδιεξόδου ταύτης πάλης καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς πείσμονος ἐκείνης κατακραυγῆς ὁλοκλήρου τοῦ χωρίου.

Καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πρώτων ἑβδομάδων ἠδυνήθη μὲν νὰ ὑποστῇ ἀγογγύστως τὸ μῖσος καὶ τὰς ἀπειλὰς τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας, τὴν ὕπουλον ὅμως καὶ περιφρονητικὴν μνησικακίαν τῶν χωρικῶν δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν ἀνεχθῇ, διότι τόσον ἀφόρητος καὶ ἀπεχθὴς ἐφαίνετο εἰς αὐτόν!

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ τῆς κυνηγετικῆς ἐκείνης ἐκδρομῆς τῆς παρὰ τὴν λίμνην Γρανλιὲ λαβούσης χώραν, οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιας δὲν παρέσχον ἔκτοτε οὐδὲν σημεῖον ζωῆς, τοῦτο δὲ διότι κατείχοντο ὑπὸ δεισιδαίμονος φόβου νὰ ἐπανίδωσιν αἴφνης τὸν Ὀράτιον ὃν ἐνόμιζον νεκρὸν καὶ καταποντισθέντα ἐντὸς τῆς ἀπεράντου ἐκείνης ἰλύος.

Γνωρίζομεν δὲ ὅτι οἱ δύο ἀδελφοὶ εἶχον καταδικάσει εἰς θάνατον τὸν νεαρὸν δοῦκα Δε Βιλεφόρ.

Θὰ ἐγκατελίμπανον λοιπὸν ἀπραγματοποίητον τὸ σχέδιον αὐτῶν; Δὲν θὰ ἀπεφάσιζον ἐπὶ τέλους νὰ ἐκδικήσωσι τὸν πατέρα αὐτῶν;

Ὁ δοὺξ εἶχεν ἀποφασίσει νὰ μὴ ἐξέρχηται πλέον, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνεχθῇ τὰς ὕβρεις καὶ τοὺς προπηλακισμοὺς οἵτινες ἐξετοξεύοντο ἀεννάως κατ' αὐτοῦ.

Μετὰ τοῦ μαρκησίου Δε Βιλεφὸρ εἶχον διαλεχθῇ πλέον ἢ ἅπαξ περὶ τῆς ἀλγεινῆς αὐτῶν θέσεως καταλήγοντες ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πάντοτε θέματος.

Ἡ γαλήνη καὶ ἡ εὐτυχία δὲν θὰ ἐπανήρχοντο εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν εἰμὴ μόνον μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἐνόχου καὶ τῆς ἀληθείας ἀνοφορικῶς περὶ τῆς δολοφονίας τοῦ Ζιρόδιας.

Καὶ ἀπὸ τῆς ἐπανόδου τοῦ Ὀρατίου, ἐνόμιζέ τις ὅτι ἡ εἱμαρμένη τὰ μένεα πνέουσα κατὰ τῆς οἰκογενείας ταύτης, ἐπεσκότισε ἔτι μᾶλλον τὸ περικαλύπτον τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἀνεξιάστον μυστήριον.

Ποσάκις δὲ ὁ μαρκήσιος Δε Βιβαρὲζ βλέπων τὸν ἀνεψιόν του ὠχρὸν καὶ καταβεβλημένον καὶ τὰ δάκρυα καταπλημμυροῦντα τοὺς ὀφθαλμούς του, δὲν εἶχεν εἰπεῖ αὐτῷ.

— Αἴ! τέκνον μου, δὲν πρέπει νὰ ἀπελπιζώμεθα! Ἡ ἀλήθεια δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ ἀναλάμψῃ!

Καὶ τότε προσεπάθουν ὁμοῦ νὰ διισδύσωσιν εἰς τὰς σπουδαιοτέρας λεπτομερείας τῆς ὑποθέσεως.

Μεταξὺ τῆς τελευταίας πρὸς τὸν Ζιρόδιας ἐπισκέψεως τῆς δουκίσσης καὶ τῆς

ἐμφανίσεως τοῦ Ὁρατίου ἐνώπιον τοῦ πτώματος τοῦ φύλακος εἶχον διαρρεύσει μία ἢ δύο ὧραι ὡς ἔγγιστα. Ὁ φόνος δὲ οὗτος εἶχε διαπραχθῆ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χρονικῆς ταύτης περιόδου. Ἀλλ' ὁποῖον ἆρά γε νὰ ὑπῆρξε τὸ ἐλατήριον τοῦ ἐγκλήματος τούτου; τὸ συμφέρον ἢ ἡ ἐκδίκησις; Ὅταν ἐκατηγόρησαν τὸν δοῦκα ἀπέδωκαν τοῦτο εἰς τὸ συμφέρον συνάμα δὲ καὶ εἰς τὴν ἐκδίκησιν. Καίτοι δὲ ὑφίσταντο πάντοτε τὰ δύο αἴτια οὐχ ἧττον ἦτο ἐπάναγκες νὰ εὑρεθῇ ὁ δράστης. Ἐνταῦθα ἔγκειτο ἡ λύσις τοῦ προβλήματος ὅπερ διὰ τοὺς πλείστους ἐθεωρεῖτο ἄλυτον σχεδόν.

— Ὁ φόνος θὰ ἔλαβε χώραν, ἐπανελάμβανε δι' ἑκατοστὴν ἴσως φορὰν ὁ μαρκήσιος περὶ τὰς ἓξ τῆς ἑσπέρας... Ἡ Ἰωάννα κατὰ τὸ χρονικὸν ἐκεῖνο διάστημα εἶχεν ἀναχωρήσει ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Ζιρόδιας. Ἐπεσκέφθη δὲ τὸν πρεσβύτην ὅπως; τῷ ἐγχειρῇ ποσὸν ὑπερβαῖνον τὰς τετρακοσίας χιλιάδας φράγκα διὰ τὴν ἐξαγορὰν τῆς ἐγγράφου ἐκείνης ἀποδείξεως καὶ τῆς ἐνοχοποιούσης αὐτὴν καὶ περὶ ἧς ἡ μήτηρ σου μᾶς ἀνέφερεν, καίτοι δὲν ἠθέλησε νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ περὶ τίνος ἐπρόκειτο ἕνεκεν μικρᾶς τοῦ συνειδότος τύψεως; ἦν, ἐννοῶ, ἀφοῦ αἰτία τῆς τύψεως ταύτης ὑπῆρξεν ὁ σύζυγός της.

— Θεῖέ μου ὑπέλαβε μετὰ περιλύπου φωνῆς ὁ δούξ.

— Δὲν σὲ μέμφομαι εἰς τίποτε· δὲν δικαιοῦμαι δὲ εἰς τοῦτο, διότι σὺ ἐξιλέωσας ἤδη αὐτὰ διὰ δοκιμασίας λίαν σκληρᾶς. Τῆς τιμῆς τοῦ πατρός σου, ἅπαξ σωθείσης, ἐδέησε τὸν ἐπαύριον, νὰ εὕρωμεν ἴσον χρηματικὸν ποσὸν ὅπως μὴ ἀναγκασθῶμεν νὰ ἐκδιωχθῶμεν ἐκ Βιλεφὸρ ὡς ὁ ἔσχατος τῶν ἐνοικιαστῶν ὅστις δὲν δύναται ἢ ἀποποιεῖται νὰ πληρώσῃ τὸ ἐνοίκιόν του... ὅτε ἰδοὺ αἴφνης μανθάνομεν τὴν δολοφονίαν ἐκείνην καὶ ὅτι τὸ χρηματοκιβώτιον τοῦ Ζιρόδιας εὑρέθη κενὸν, τότε ὅτε θὰ ἔδει νὰ ἐγκλείῃ τουλάχιστον τὰς ὑπὸ τῆς μητρός σου κομισθείσας τετρακοσίας χιλιάδας φράγκα.... Τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο θὰ ἐξηφανίσθη μετὰ παρέλευσιν μιᾶς ἢ δύο ὡρῶν, ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν αὕτη εἶχε πληρώσει αὐτὸ εἰς τὸν πρεσβύτην... καὶ εἰς ἐπίμετρον ὅλων αὐτῶν ἐμφανίζεται παράδοξός τις λεπτομέρεια... λεπτομέρεια ἀκατανόητος καὶ μυστηριώδης ἥτις εἰς φρικώδη ἀμηχανίαν ἐμβάλει τὸν νοῦν μου.

— Καὶ ἡ λεπτομέρεια αὕτη, θεῖέ μου;

—Ἀνακαλύπτουσιν ἐντὸς τῆς τέφρας τῆς θερμάστρας τὰ ἀπηνθρακωμένα λείψανα τῶν πιστωτικῶν καὶ πάντα τὰ ἔγγραφα ἐκ τῶν ὁποίων ἐξήρτητο ἡ καταστροφή μας καὶ ἐξ ὧν δὲν εὑρέθη οὔτε ἕν.

— Ἔχετε δίκαιον, διότι πράγματι τοῦτο ἀποβαίνει ἀνεξήγητον... ἐψιθύρισεν ὁ δούξ.

— Τίς νὰ εἶναι ἆρά γε ὁ δολοφόνος; Πῶς ἔκλεψε λοιπὸν τὰς τετρακοσίας αὐτὰς χιλιάδας φράγκα; Τίς ἔκαυσε τὰς πιστωτικὰς ἐκείνας; Πρόκειται ἆρά γε περὶ νέου ἐχθροῦ συνομώσαντος κατὰ τοῦ ὀνόματος ὅπερ φέρεις καὶ ὁ ὁποῖος διαπράττων τὸ ἔγκλημά του εἶπε καθ' ἑαυτόν: «Ἐὰν κλέψω τὸ ποσὸν αὐτὸ καὶ ἐὰν ἐξαφανίσω τὰ ἔγγραφα αὐτά, δὲν θὰ κατηγορήσωσιν ἀναμφιβόλως ἐμέ.... τὰ ἔγγραφα αὐτὰ ἐνδιαφέρουσι καὶ ἀπειλοῦσιν ἐκεῖνον μόνον, τὸν Βιλεφόρ!»

— Ναὶ, εἶναι πράγματι ἀκατανόητον καὶ λίαν παράδοξον τὸ μυστήριον!

— Καὶ ὁ ἐχθρὸς αὐτός... ὁ ἄγνωστος οὗτος... ὁ ἄθλιος οὗτος, τίς νὰ εἶναι λοιπόν; ποῦ νὰ κρύπτηται ἆρά γε;

— Δὲν θὰ τὸν γνωρίσωμέν ποτε!

— Καὶ ἐγὼ σοὶ λέγω ὅτι θὰ τὸν γνωρίσωμεν... ἐπεῖπεν ὁ μαρκήσιος μετ' ὑποκώφου λύσσης. Ἐὰν ἀφωπλιζόμεθα, καὶ ἐὰν θὰ ἐπέπρωτο ὅπως παρομοία ὑπόνοια βαρύνει αἰωνίως τὸ ὄνομα ὅπερ φέρεις, τότε θὰ ἔδει νὰ ἀμφιβάλλωμεν περὶ παντὸς καὶ περὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ Θεοῦ!

— Ἄ! θεῖέ μου, εἴμεθα τόσον ἐξηντλημένοι ἠθικῶς, τόσον παρανόμως δυστυχεῖς, ὥστε δὲν πιστεύω εἰς τίποτε πλέον.... δὲν πιστεύω καὶ περὶ αὐτῆς ἔτι τῆς καλοκαγαθίας τοῦ Θεοῦ...

Καὶ ὁ Ὁράτιος κρύψας τὴν κεφαλὴν ἐντὸς τῶν δύο χειρῶν του, ἀνελύθη εἰς δάκρυα.

— Ἄκουσον, Ὁράτιε, ἐπῆλθεν ἤδη ἡ στιγμὴ ὅπως καταλήξωμεν εἰς ἀπόφασιν ἀνταξίαν τοῦ ὀνόματος ὅπερ φέρομεν... ἑπομένως σοὶ προτρέπω νὰ ὁπλίσῃς σεαυτὸν δι' ὅλης τῆς ἐνεργητικότητός σου, καὶ θὰ σὲ παρεκάλουν νὰ ἀκούσῃς ἀπαθῶς πᾶν ὅ,τι μέλλω νὰ σοὶ εἴπω.

Ὁ δοὺξ ἀπομάξας τὰ δάκρυά του, ἐψέλλισε·

— Ὁμιλήσατε, θεῖέ μου, σᾶς ἀκούω.

— Πρέπει νὰ φύγῃς...

— Νὰ φύγω...

— Ναὶ, νὰ ἐγκαταλείψῃς τὴν ἔπαυλιν Βιλεφὸρ, νὰ ἐγκαταλείψῃς τὸ χωρίον αὐτὸ, καὶ ἐὰν δεήσῃ, καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν Γαλλίαν.

— Ἀλλὰ τὸ διάβημά μου τοῦτο, θεῖέ μου, θὰ ἐχαρακτηρίζετο ὡς μία λειποψυχία, ὡς μία ἀνανδρία σχεδόν...

— Ἀπατᾶσαι, ἀνεψιέ μου. Καὶ εἰς τί ἄλλο χρησιμεύει λοιπὸν ἡ ἐνώπιον ἡμῶν παρουσία σου, παρὰ νὰ ἐπαυξάνῃ μόνον διὰ σὲ καθὼς καὶ δι' ἡμᾶς τὰς ἀγωνίας ἡμῶν;... Δὲν δύνασαι νὰ πράξῃς οὐδὲν ὅπως ἐξέλθῃς νικητὴς ἐκ τῆς δεινῆς θέσεώς σου ἐξ ἧς μάτην ἀγωνιζόμεθα νὰ σὲ ἀπαλλάξωμεν καὶ συνεπείᾳ τῆς ὁποίας θὰ δεήσῃ ἐπὶ τέλους νὰ θυσιάσωμεν καὶ αὐτὴν τὴν ζωήν μας. Ναὶ, σοὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι οὐδὲν δύνασαι νὰ πράξῃς καθὼς καὶ ἡμεῖς ἐπίσης ἐνόσῳ σὺ θὰ διαμένῃς ἐνταῦθα, εἰς τὴν ἔπαυλιν ταύτην, ἔνθα ὁ ἔνοχος, ἐὰν αὐτὸς εὑρηταὶ πλησίον μας, ὀφείλει νὰ κατασκοπεύῃ ὅλας τὰς κινήσεις σου, ὅλα τὰ σχέδιά σου, ὅλας τὰς σκέψεις σου, ὅπως ἐκμηδενίζῃ αὐτάς... Δέον νὰ ἀναχωρήσῃς, τέκνον μου, νὰ φύγῃς ὅσον ἔνεστι τάχιον, ὁποία δήποτε καὶ ἂν ἤθελεν εἶ-

σθαι ἡ συνοδεύουσα τὴν φυγὴν ταύτην ἀπαρέσκειά σου . . . . Ἐνόσῳ σὺ, θὰ εὑρίσκεσαι ἐδῶ, ὁ ἔνοχος θὰ εὕρηται ἐπὶ τὰ ἴχνη σου . . . . Ἀλλ' ἐὰν ἀπεναντίας, φανῇς εἰς τὰ ὄμματα τοῦ κότμου ἀποτεθαρρημένος καὶ ἀφοπλιζόμενος, τότε, ἐκεῖνος ὃν ζητοῦμεν καὶ τοῦ ὁποίου σὺ ἐξιλεώνεις τὸ κακούργημα, νομίζων ἑαυτὸν ἐν ἀσφαλείᾳ, δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ ὑποπέσῃ εἰς ἀπερίσκεπτον ἢ εἰς παράτολμόν τι ἴσως διάβημα . . . Ὑμεῖς οἱ λοιποί, οἱ ὁποῖοι θὰ εἴμεθα ἐδῶ, καὶ οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπαγρυπνῶμεν ἀεννάως, θὰ ἐπωφεληθῶμεν βεβαίως τῆς περιστάσεως.

Ὁ δοὺξ δὲν ἐφαίνετο παρέχον μεγάλην προσοχὴν εἰς ὅλα ταῦτα.

— Δὲν θέλω, τέκνον μου, νὰ σοὶ ἐπιβάλλω θέλησιν. Ἐν τούτοις σὲ παρακαλῶ νὰ σκεφθῇς καλῶς τὸ πρᾶγμα καὶ πρὸ πάντων νὰ λάβῃς ὑπ' ὄψει τοὺς λόγους τοὺς ἀναγκάζοντάς με νὰ σοὶ δώσω τὴν συμβουλὴν ταύτην . . . Ἔσο βέβαιος ὅτι οἱ λόγοι οὗτοι εἶναι λίαν σοβαροὶ καὶ ὅτι μοὶ ἐπῆλθον κατόπιν σκέψεως ἐπισταμένης . . . Εὔχομαι δὲ ἐκ τῶν μυχίων τῆς ψυχῆς μου ὅπως καὶ σὺ αὐτὸς καταλήξῃς εἰς τὸν συμπερασμόν μου.

Ὁ Ὁράτιος θλίψας φιλοστόργως τὰς χεῖρας τοῦ μαρκησίου, ἐψιθύρισεν.

— Γνωρίζω ὅτι πᾶν ὅ,τι μοὶ λέγετε ἐνεπνεύσθη ἐκ τῆς βαθείας πρὸς ἐμὲ στοργῆς σας καὶ δὲν δύναμαι ἢ νὰ σᾶς ἀπονείμω τὰς ἐνθέρμους εὐχαριστίας μου.

— Καὶ πρὸ πάντων μὴ βασίζεσαι εἰς τὴν προσωπικήν σου μόνην γνώμην . . . Συμβουλεύθητι καὶ τοὺς περιστιχοῦντάς σε . . . Ἄκουσον τὰς συμβουλὰς τῆς μητρός σου . . . Ὑπάρχει μάλιστα ἐνταῦθα καὶ ἓν νέον πρόσωπον πεπροικισμένον δι' ἀρκούσης εὐρυμαθείας, καὶ τὸ ὁποῖον ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ἔπαυλιν ἐμφανίσεώς του ὑπὸ ἀγάπης περιστοιχῶ . . . σοὶ προτρέπω λοιπὸν νὰ ζητήσῃς καὶ τὴν συμβουλὴν αὐτοῦ ἐπίσης . . . ἐὰν δὲν φοβῆσαι μήπως . . .

Ὁ δοὺξ μὴ ἀφήσας τὸν μαρκήσιον νὰ ἀποτελειώσῃ τὴν φράσιν του, ἔσπευσε νὰ ἐρωτήσῃ :

— Ἐννοεῖτε τὴν δεσποινίδα Ναθαλιέ ;

— Ναί. Ὁποῖον δήποτε δὲ καὶ ἂν εἶναι τὸ μεταξὺ αὐτῆς καὶ ἡμῶν παρεντιθέμενον χάσμα τῆς γενεαλογικῆς ἀνισότητος φρονῶ ὅτι θὰ ἠδύνασο πάντοτε νὰ ἐκλιπαρήσῃς ἐξ αὐτῆς μίαν συμβουλήν.

Τὸ χάσμα τῆς γενεαλογικῆς ἀνισότητος ! Ὑπαινήττετο τὴν Ἔμμαν διὰ τὸ ὑποδεὲς τῆς θέσεώς της ἐνῷ ὁ δοὺξ οὔτε τὴν ἐλαχίστην κἂν προσοχὴν παρέσχε εἰς τὸ ζήτημα τῆς γενεαλογικῆς ταύτης διαφορᾶς ! Τὸ ὄνομα μόνον τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ ἤρκεσε νὰ καταταράξῃ τὴν καρδίαν του. Καίτοι θὰ προσεπάθει, ἀναμφιλέκτως, νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὸν εἰσέτι κατὰ τῆς ἐπαγωγοῦ ἐκείνης γοητείας ἣν ἐξήσκει ἐπ' αὐτοῦ ἡ θελκτικὴ ἐκείνη γόησσα, καὶ ὅμως πόσον κακῶς θὰ ὑπερήσπιζεν ἑαυτόν ! θὰ ἔλεγέ τις, ὅτι ὑπερασπίζων ἑαυτὸν οὕτω πως, κατείχετο ὑπὸ ἀκαταμαχήτου καὶ μυστηριώδους τέρψεως, διότι προέβλεπεν ἀναμφιβόλως ὅτι ἡμέραν τινὰ θὰ ὑπέκυπτεν ἀναποδράστως.

Ὁ μαρκήσιος ἐπηκολούθησεν·

— Ἡ δεσποινὶς Ναθαλιέ ἤτις ἄλλως τε εἶναι ἐν γνώσει ὅλων τῶν λεπτομερειῶν τῆς ὑποθέσεως ταύτης, εἶναι συμμέτοχος ἤδη ὅλων τῶν ἐλπίδων καὶ τῶν πικριῶν μας. Ἡ νεᾶνις αὕτη κέκτηται οὐ μόνον ἐπίκτητα προσόντα ἀλλὰ καὶ πνεῦμα εὐρὺ καὶ παιδείαν ἀξιοζήλευτον. Δὲν τῇ ἀνέφερα εἰσέτι περὶ τῆς ἀναχωρήσεως ταύτης, ἐπομένως τὸ ἀπρόοπτον τῆς εἰδήσεως ταύτης θὰ φανῇ ἴσως εἰς αὐτὴν κἄπως παράτολμον.

Καὶ κατόπιν σιωπῆς, ὑπέλαβε·

— Καὶ ἐπειδὴ σοὶ εἶπον τὴν αἰτίαν, γνώριζε καλῶς ὅτι ἐὰν ἡ ἀναχώρησίς σου μέλλει νά μοι προξενήσῃ βαθυτάτην λύπην, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἄφατον χαράν . . .

— Καλέ μου θεῖε . . .

— Ναὶ, φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ ἐξαφανισθῇς ἐντεῦθεν. Ἀπό τινων ἡμερῶν καίτοι αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν ἰσχυρότερον παρά ποτε, καὶ ὅτι θὰ ἤμην εἰς θέσιν νὰ σὲ συνοδεύσω . . . καὶ ὅμως δὲν θέλω, δὲν θέλω, διότι ὡς καὶ σὺ αὐτὸς τὸ ἐννοεῖς, πρέπει ἐγὼ νὰ μείνω ἐδῶ εἰς τὴν ἔπαυλιν, καὶ κἄτι τι μοὶ λέγει ὅτι ἐγὼ αὐτὸς θὰ ἀνακαλύψω τὴν ἀλήθειαν ἣν ζητῶμεν . . .

Ὁ δοὺξ ἀφῆκε τὸν μαρκήσιον σύννουν καθ' ὁλοκληρίαν.

Καὶ μολονότι κατὰ τὴν αὐτὴν ἑσπέραν καθ' ἣν ἔλαβε χώραν ἡ μετὰ τοῦ θείου του συνδιάλεξις αὕτη, ἐπανήρχοντο εἰς τὸν νοῦν αὐτοῦ πᾶν ὅ,τι ἐλέχθη μεταξὺ αὐτῶν μετὰ τῶν αἰτίων τῶν συνηγορούντων ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς ἀναχωρήσεώς του, πλὴν ὅλα ταῦτα μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐξηφανίζοντο, καὶ ἐξ ὅλων αὐτῶν οὐδὲν ἄλλο ὑπελήφθη παρὰ μία μόνη σκέψις, ἡ εὐφρόσυνος ἀνάμνησις τῆς Ἔμμας . . .

Ἡ σκέψις δὲ αὕτη, ἡ δεσπόζουσα πάσης ἄλλης σκέψεως καὶ ἡ καθοδύνουσα τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἐνεκαθιδρύθη ἐν αὐτῇ θριαμβευτικῶς.

Καὶ καθ' ἣν στιγμὴν κατεκλίνετο ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, ἐπανελάμβανεν ὑψηλοφώνως.

— Νὰ ἐγκαταλείψω τὴν ἔπαυλιν Βιλεφόρ, αὐτὸ τὸ ἐννοῶ· ἀλλὰ θὰ εἶχον ἆρά γε τὸ θάρρος νὰ ἐγκαταλείψω τὴν Ἔμμαν ;

Ἡ δούκισσα καταπισθεῖσα τὴν ἐπαύριον ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς ὅτι ἡ ἀναχώρησις τοῦ Ὁρατίου καθίστατο ἐπάναγκες, ἠναγκάσθη ἐκοῦσα ἄκουσα νὰ ἐνδώσῃ εἰς αὐτὴν, ἀλλ' ὅταν διέλαβον περὶ τούτου εἰς τὸν Ρολάνδον, ὁ νεανίσκος ἀνελύθη εἰς θρήνους καὶ κλαυθμοὺς καὶ ἐνόμισαν πρὸς στιγμὴν ὅτι κατελήφθη αὖθις ὑπὸ μιᾶς τῶν νευρικῶν ἐκείνων κρίσεών του εἰς τὰς ὁποίας ὑπέκειτο ἀπὸ τοῦ μηνὸς σεπτεμβρίου.

Ἀγαπῶν δὲ ὑπερμέτρως τὸν ἀδελφόν του, ἐσύρετο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, κραυγάζων.

— Δὲν θέλω νὰ ἀναχωρήσῃς. . . ἐὰν φύγῃς, θὰ φύγω καὶ ἐγὼ μετὰ σοῦ ! . . .

Ὁ Ὁράτιος μετὰ μεγάλης δυσχερείας κατώρθωσε νὰ καθησυχάσῃ αὐτόν.

— Πρέπει νὰ μείνῃ πλησίον τῆς μητρός μας, διότι ἤθελεν εἶσθαι λίαν ὀδυνηρὸν δι' αὐτὴν ἐὰν αὕτη ἀπεχωρίζετο καὶ ἐκ τῶν δύο τέκνων της συγχρόνως !

— Μῆτέρ μου ! ὑπετραύλισεν ὁ Ρολάνδος.

Καὶ ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτοῦ ἐπήνθησε δηκτικὸν μειδίαμα.

Φεῦ ! τὸ ἄνθος ἐκεῖνο τῆς υἱικῆς στοργῆς, ὅπερ ἀναπτύσσεται μειλιχίως ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν τέκνων πρὸς τὴν μητέρα, ἦτο ἤδη μεμαραμένον ἐν αὐτῷ. Μὴ ἔχων πλέον τὴν ἐμπιστοσύνην, ὑπέρρρε φρικιωδῶς. . .

Περὶ τὴν δείλην ὁ δοὺξ εὑρέθη μόνος μετὰ τῆς Ἔμμας.

Ἡ νεαρὰ κόρη ἀπέφευγεν ἑκουσίως σχεδὸν καὶ ὅτον τῇ ἀπέβαννε τοῦτο δυνατὸν τὰς μετὰ τοῦ δουκὸς συνεντεύξεις ἢ συναντήσεις της.

Ἀπὸ τῆς τελευταίας δὲ ἐν τοῖς ἐρειπίοις συναντήσεως αὐτῶν, δὲν εἶχον ἀνταλλάξει παρὰ σπανίους μόνον λόγους καὶ ἐπὶ τῆς ἀκαταλήπτου φυσιογνωμίας τῆς Ἔμμας ὁ δοὺξ μάτην εἶχε ζητήσει νὰ διαγνώσῃ τὸ ἀπόρρητον τῆς ἀσπίλου ταύτης καρδίας.

Ἰδοῦσα ἑαυτὴν μόνην, ἠθέλησε νὰ ἀπέλθῃ καθὼς πάντοτε σχεδὸν ἔπραττε τοῦτο· ὁσάκις συνήντα τὸν δοῦκα Δε Βιλεφόρ.

Ἀλλ' ὁ Ὀράτιος ἐννοήσας τὸ διάβημά της, προηγήθη αὐτῆς καὶ μετὰ ὑποτρεμούσης φωνῆς, τῇ εἶπε·

— Μὴ ἀπομακρύνεσθε, σᾶς παρακαλῶ, δεσποινίς. . .

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς πρὸς πᾶσαν ἀπάντησιν ἤρξατο ἀτενίζουσα αὐτὸν δι' ἐτηματικοῦ βλέμματος.

Τότε ὁ δοὺξ προσέθηκε·

— Ἔχω νὰ σᾶς ὁμιλήσω. . . ἔχω νὰ σᾶς ζητήσω μίαν συμβουλήν.

— Συμβουλὴν, ἐξ ἐμοῦ, κύριε ;

— Ναὶ, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐκπλήττεσθε διὰ τοῦτο ἀφοῦ ὁ ἴδιος ὁ θεῖός μου μοὶ ἐσύστησε νὰ ἀπευθυνθῶ πρὸς ὑμᾶς ὅπως τύχω ἐξ ὑμῶν τὴν ἀτομικὴν γνώμην σας ἐπὶ παντὸς ὅτι μέλλω νὰ πράξω.

Ἡ Ἔμμα καθησύχασεν ἀπὸ τῆς ἀπαγγελίας τῶν πρώτων ἔτι λέξεων, διότι ἐγνώριζε δι' ὁποίου ἀκραιφνοῦς αἰσθήματος περιέβαλλεν αὐτὴν ὁ μαρκήσιος καὶ δι' ὁποίας πατρικῆς ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως ἠγάπα αὐτήν.

Ἀφοῦ λοιπὸν κατὰ πρότροπὴν τοῦ μαρκησίου ἤρχετο νὰ τῇ ὁμιλήσῃ ὁ Ὀράτιος, ἡ νεαρὰ κόρη δὲν εἶχε τίποτε νὰ φοβηθῇ.

— Ἔχω τόσην ὀλίγην πεῖραν, κύριε, ὥστε φρονῶ ὅτι ἡ γνώμη μου δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ φέρῃ τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα.

— Καὶ ὅμως ὁ μαρκήσιος καὶ ἐγὼ σκεπτόμεθα διαφοροτρόπως τὸ πρᾶγμα, δεσποινὶς, καθὼς φρονοῦμεν ἐπίσης ὅτι ἡ εὐστάθεια τοῦ πνεύματός σας καὶ ἡ εὐθύτης τῆς λογικῆς ὑμῶν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀντικαταστήσωσι παρ' ὑμῖν τὴν ἔλλειψιν τῆς πείρας.

Ἐλαφρὸν μειδίαμα διηυλάκωσε τὰ χείλη τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ, ἥτις ὑπέλαβεν.

— Ὁμιλήσατε λοιπὸν, κύριε. Εὔχομαι δὲ εἰς τὸν Θεὸν ὅπως μὴ ἠπατᾶσθε ἐν μέσῳ τῆς πρὸς ἐμὲ ἰσχυρογνωμοσύνης σας ταύτης καὶ ὅπως ἡ συμβουλή μου ἀποβῇ πρὸς ὄφελος ὑμῶν.

Τότε ὁ δοὺξ τῇ ἀφηγήθη κατὰ πρῶτον τὴν μετὰ τοῦ μαρκησίου λαβοῦσαν χώραν συνδιάλεξίν του καὶ κατόπιν ὅλους τοὺς λόγους τοὺς ἀναγκάσαντας τὸν κύριον Βιβαρὲζ νὰ παραμείνῃ ἀκλόνητος ἐν τῇ πεποιθήσει αὐτοῦ.

Εἶτα προσέθηκε·

— Πᾶν ὅ,τι μοὶ ἔλεγεν ὁ θεῖός μου, δεσποινὶς, δὲν ἐνεῖχεν παρὰ ἀποκλειστικῶς ἕνα μόνον σκοπόν, καὶ ὁ σκοπὸς οὗτος εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀπέβλεπεν ἢ τίνι τρόπῳ θὰ ἠδύνατο νὰ μὲ καταπείσῃ ὅπως καταλήξω εἰς σοβαρὰν ἀπόφασιν.

Καὶ περιαλγῶς προσέθηκε·

— Ὁ μαρκήσιος διατείνεται ὅτι, ἐγὼ, δὲν δύναμαι νὰ παρατείνω ἐπὶ περισσότερον καιρὸν τὴν ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ διαμονήν μου, ἔνθα περιστοιχοῦμαι ὑπὸ τοῦ γενικοῦ μίσους, καὶ ὅτι πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἀνακαλύψεως τῆς ἀληθείας πρέπει ἀφέκτως νὰ ἀναχωρήσω ἐντεῦθεν.

Ἡ Ἔμμα εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὠχρίασεν.

— Ἔρχομαι λοιπὸν, δεσποινὶς, νὰ σᾶς ἐρωτήσω ἐὰν καὶ ὑμεῖς ἐπίσης κρίνετε εὔλογον τὴν ἀναχώρησίν μου ταύτην. . . Θὰ ἀφεθῶ εἰς τὴν διάκρισιν τῆς ὑμετέρας γνώμης. . . Θὰ ἐγκαταλείψω τὴν Γαλλίαν καὶ κανεὶς ἐξαιρέσει τῶν ἀγαπώντων με, δὲν θὰ γνωρίσῃ τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον θέλω καταφύγει . . .

Καὶ μετὰ συγκεκινημένης καὶ χαμηλοτέρας φωνῆς ἐπηκολούθησε·

— Ἐκεῖ ἔνθα θὰ μείνω διὰ παντὸς ἴσως . . .

Ἡ Ἔμμα δὲν ἀπήντησεν.

Ἡ κατέχουσα αὐτὴν ψυχικὴ συγκίνησις τὴν ἠμπόδιζε νὰ δώσῃ οἱανδήποτε ἀπάντησιν. Αἴφνης ζοφερὸς πέπλος ἐπεσκίασε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς. Ἐκάθητο εὐτυχῶς, ἄλλως θὰ κατέπιπτεν ἔρμαιον φοβερᾶς λειποψυχίας, καὶ ἐπί τινα μάλιστα δευτερόλεπτα εἶχεν ἀπολέσει τὴν αἴσθησιν παντὸς πράγματος. Ὅταν δὲ συνῆλθεν εἰς ἑαυτὴν, ὅταν τὸ νέφος ἐκεῖνο ἐξηφανίσθη ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς, ὅταν ἐπορφυρώθη ἐκ νέου τὸ ὡραῖον πρόσωπόν της καὶ ὅτε ἐπὶ τέλους ἡ καρδία ἀνεθερμάνθη κατά τι, ὁ δοὺξ ἦτο πάντοτε ἐκεῖ πλησίον της, μαντεύων σχεδὸν ὅτι ἡ ἀναγγελία τῆς φυγῆς ταύτης ἔσχε εἰς τὰ ὦτα τῆς νεαρᾶς κόρης κερκυνοβόλον ἐντύπωσιν.

Καὶ ὁ δοὺξ ταῦτα σκεπτόμενος δὲν ἠπατᾶτο, διότι πράγματι τὸ ἀπρόοπτον τῆς εἰδήσεως ταύτης συνεκίνησε φρικωδῶς αὐτήν.

— Θὰ ἀναχωρήσῃ ! ἐσκέπτετο ἡ Ἔμμα, μέλλει λοιπὸν νὰ ἀναχωρήσῃ ! Καὶ ἴσως ποτὲ πλέον δὲν θέλω ἐπανίδει αὐτόν.

Τῇ στιγμῇ ταύτῃ ἐλαφρὸς θόρυβος ἀντήχησε πρὸς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης.

Ἦτο ὁ μαρκήσιος Δε Βιβαρὲζ ὅστις εἰσήρχετο. Ἰδὼν τὸν Ὀράτιον μετὰ τῆς νεάνιδος καὶ ἐννοήσας τὸ θέμα τῆς συνδιαλέξεως αὐτῶν ἠθέλησε νὰ ἀποσυρθῇ.

Εἰς χειρονομίαν τινὰ τοῦ δουκὸς, ὁ πρεσβύτης, ἠναγκάσθη νὰ μείνῃ.

Ἡ Ἔμμα ὅλως ἔκθαμβος εἰσέτι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς συγκινήσεώς της, δὲν παρετήρησε μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὴν παρουσίαν τοῦ πρεσβύτου.

Ὦ ! ἐὰν ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἤκουε τὴν φωνὴν τῆς καρδίας της, ἢ μᾶλλον τὸ εὐρρόσυνον ὄνειρον τὸ ὁποῖον τόσον εἶχε βαυκαλίσει αὐτὴν ἀπὸ τῆς εἰς Βιλεφὸρ ἀφίξεώς της, τότε ὑπὸ ὁποίας χαρᾶς θὰ ἀνεκραύγαζε πρὸς τὸν νεανίαν.

— Μείνατε ἐδῶ ! μὴ ἀπομακρυνθῆτε ἐντεῦθεν ! Δὲν σκέπτεσθε λοιπὸν τί θὰ ἀπεγινόμην ἐγὼ ἄνευ ὑμῶν, καὶ δὲν βλέπετε ὅτι ἐγὼ σᾶς ἀγαπῶ ;

Θὰ ἐνόμιζέ τις δὲ ὅτι ὁ Ὀράτιος εἶχε διισδύσει εἰς τὰ μύχια τῆς ψυχῆς αὐτῆς, ὅτι εἶχε ἐμβαθύνει εἰς τὴν σκέψιν της ταύτην, διότι μετὰ ἀγωνιώδους καὶ παλλούσης καρδίας κύπτων πρὸς τὴν Ἔμμαν, καὶ ἐκλιπαρῶν αὐτὴν διὰ τοῦ βλέμματός του ἐφαίνετο ὡσεὶ προσπαθῶν νὰ ἐξαναγκάσῃ αὐτὴν νὰ ἀποκαλύψῃ τὸ ἀπόρρητον τοῦ πρὸς αὐτὸν ἔρωτός της.

Ὁ δυστυχὴς νέος θὰ ἐπεθύμει νὰ μάθῃ πρὶν ἢ ἀναχωρήσῃ, ἐὰν φεύγων ἐγκατελίμπανεν ὄπισθέν του ἐλαχίστην ἀνάμνησιν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γυναικὸς ταύτης·

Ἠγαπᾶτο ἆρά γε ὑπ' αὐτῆς ; Ἰδοὺ πᾶν ὅ,τι ἐπεθύμει νὰ μάθῃ.

Ἡ Ἔμμα καίτοι μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐπανήρχετο ἐκ τῆς συγκινήσεώς της, οὐχ ἧττον ἐτήρει τὴν σιωπὴν πάντοτε.

Καὶ πράγματι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην διετέλει εἰς φοβερὰν ἀμηχανίαν, διότι πᾶν ὅτι ὅ,τι ἐζήτουν ἐξ αὐτῆς ἦτο ὑπέρτερον τῆς θελήσεώς της. Ἔβλεπεν ἑαυτὴν καθολοκληρίαν ἀνίσχυρον νὰ ἐκρέρῃ οἱανδήποτε συμβουλὴν ἀναφορικῶς περὶ τῆς ἀναχωρήσεως ταύτης... Θὰ ἐνόμιζέ τις δὲ ὅτι αἱ λέξεις δὲν ἐξήρχοντο ἐκ τοῦ λάρυγκος αὐτῆς... Καὶ πᾶν ὅ,τι ἐπηύξησεν ἔτι μᾶλλον τὴν ταραχὴν αὐτῆς ἦτο διότι ἔβλεπεν ἤδη αὐτὸν, τὰ μάλα ἔκπληκτον ἐνώπιον τῆς σιωπῆς ἣν ἐκείνη ἐξηκολούθει τηροῦσα.

Ὁ Ὀράτιος, ἠρώτησεν.

— Θὰ ὤφειλον ἆρά γε νὰ ἀποδώσω τὴν σιωπήν σας εἰς τὸ ὅτι δὲν τολμᾶτε νὰ μοὶ ὁμολογήσητε ἐλευθέρως ὅτι δὲν συνταυτίζεσθε ποσῶς μετὰ τῆς γνώμης τοῦ κ. Δε Βιβαρὲζ καὶ ὅτι δὲν μὲ συμβουλεύετε νὰ προβῶ εἰς τὴν ἀναχώρησιν ταύτην ;

Ἐπὶ τέλους ἡ Ἔμμα ἔσχε τὸ θάρρος νὰ λάβῃ τὸν λόγον.

— Ἀφοῦ μοὶ ἐπιδαψιλεύετε τὴν τιμὴν, κύριε, νὰ ζητῆτε συμβουλὴν ἐξ ἐμοῦ ἐπὶ ζητήματος τοσοῦτον σοβαροῦ, ὀφείλω νὰ ἀπαντήσω μετὰ πάσης ἐλευθεριότητος... Φρονῶ λοιπὸν καθὼς καὶ ὁ κ. Δε Βιβαρέζ... ὅτι ἡ ἀναχώρησίς σας θὰ ἦτο ὠφελιμωτέρα, διὰ τὴν παροῦσαν ἔκρυθμον θέσιν σας παρὰ ἡ ἐν τῇ ἐπαύλει διαμονή σας... Αὕτη θὰ συνεπῆγε τὴν κατεύνασιν τοῦ δημοσίου φρονήματος...

τοῦ παρακλόγως ἐκμανέντος καθ' ὑμῶν... οἱ φίλοι σας ὅμως οὐ μόνον θὰ ἐπηγρύπνουν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπουσίας ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ οὐδὲ ἐπὶ μίαν κἂν στιγμὴν δὲν θὰ παρημέλουν τὸ καθῆκον αὐτῶν, τὸ ἀποβλέπον δι' ὁποίου ἐφικτοῦ μέσου θὰ ἠδύναντο νὰ συντελέσωσιν ὅπως ἀναλάμψῃ ἡ ἀλήθεια ἐνώπιον ἁπάντων τὰ ὄμματα... Καὶ εἶμαι βεβαία, κύριε, ὅτι δὲν θὰ βραδύνωσι νὰ κατορθώσωσι τοῦτο.

Ὁ δοὺξ ἀπέπνιξε στοναχήν.

Θὰ ἐπροτίμα μᾶλλον ὅπως ἡ Ἔμμα ἀποτρέπουσα αὐτὸν, κραυγάσῃ αὐτῷ.

— Ὄχι, ὄχι, μὴ φύγετε. Καὶ πρὸς τί ἡ ἀναχώρησις αὕτη ;

Ἔσπευσε δὲ ἐκεῖνος νὰ ἐρωτήσῃ :

— Οὕτω λοιπὸν θὰ ὤφειλον νὰ φύγω ; Φρονῆτε ὅτι εἶναι ἐπάναγκες νὰ γείνῃ τοῦτο ;

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς κλίνασα τὴν κεφαλὴν ἐψιθύρισεν.

— Ναὶ, εἶναι ἐπάναγκες τοῦτο... φρονῶ δὲ ὅτι αὐτὸ θὰ ἦτο προτιμότερον παντὸς ἄλλου...

— Θὰ ἀναχωρήσω λοιπὸν, δεσποινίς... Ἀλλὰ θὰ ἐπεθύμουν τουλάχιστον νὰ ἐγνωρίζετε τὸ ἑξῆς· ὁ θεῖός μου κατέχεται ὑπὸ παραδειγματικῆς ὑπὲρ ὑμῶν συμπαθείας καὶ ἐκτιμᾷ μεγάλως τὰ προσόντα τῆς καρδίας σας... Ἐὰν δὲ αὐτὸς μὲ παρεκάλεσε νὰ σᾶς συμβουλευθῶ μὴ γνωρίζων τὴν γνώμην σας, ἔπραξε τοῦτο διότι ἦτο ἕτοιμος νὰ συμμερισθῇ τὴν γνώμην ταύτην καὶ ἐν περιπτώσει ἔτι καθ' ἣν τὸ φρόνημά σας θὰ ἦτο ἐνάντιον τοῦ ἰδικοῦ του. Ἄρα εἶναι πλέον ἢ βέβαιον, δεσποινὶς, ὅτι ἐὰν σεῖς μοὶ ἐλέγετε νὰ μὴ ἀναχωρήσω ποσῶς ἐκ Βιλεφὸρ τότε ὁ θεῖός μου δὲν θὰ ἐπέμενε πλέον... ἐσκέφθητε καλῶς, δεσποινίς... Ἡ ἀναχώρησίς μου ἐξήρτηται ἐξ ἑνὸς μόνου λόγου σας... Εἶναι ἐπάναγκες νὰ ἀναχωρήσω ἢ ὄχι ;

Ἐκείνη μετ' ἀγωνιώσης καρδίας, ἐψέλλισεν.

— Ἀναχωρήσατε !

— Πολὺ καλά... θὰ ἀναχωρήσω, δεσποινίς...

Καὶ χαιρετήσας αὐτὴν, ἔσπευσε νὰ ἐξέλθῃ.

Ἡ Ἔμμα ἐπὶ τῆς ἕδρας της καθηλωμένη ἐφαίνετο ὡσεὶ λειπόθυμος. Ἠσθάνθη δὲ αἴφνης συρομένην ἑαυτὴν ἐκ τῶν χειρῶν, καὶ, ἀνεγείρασα τὰ ὄμματα, εἶδε τὸν μαρκήσιον Δε Βιβαρὲζ ἀτενίζοντα αὐτὴν μετὰ ὀδυνηροῦ βλέμματος μεστοῦ ἀγαθότητος.

— Ἐννόησα... ὑπέλαβεν ἐκεῖνος.

Ἡ Ἔμμα ἀνακλυθεῖσα εἰς ὀλολυγμοὺς καὶ γονυπετήσασα πρὸ τοῦ πρεσβύτου, ὑπέλαβε.

— Συγγνώμην ! συγγνώμην !... Ἐκεῖνος δὲν θὰ τὸ μάθῃ ποτέ... ποτέ !

— Μοὶ τὸ ὁρκίζεσθε ὅτι δὲν θὰ τὸ ἐμάνθανε ;

— Σᾶς τὸ ὁρκίζομαι.

— Πολὺ καλά. . . σᾶς πιστεύω. . . ἐπεῖπε χαμηλοφώνως ὁ μαρκήσιος. . . Ναί, ὁ ἔρως αὐτὸς θὰ γείνῃ ὑπαίτιος νὰ ὑποφέρητε ἀφοῦ εἶναι ἔρως ἄνευ ἐλπίδος. Ἐὰν ὁ Ὁράτιος ἀπεποιεῖτο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἔπαυλιν, τότε, ἐγὼ, θὰ σᾶς ἔλεγον, δύστυχές μου τέκνον, ἤδη σεῖς ὀφείλετε νὰ ἀναχωρήσητε ! Πλὴν ἀφοῦ ὁ ἀναχωρῶν εἶναι ἐκεῖνος. . . τότε ἐγὼ ἀπεναντίας δὲν δύναμαι ἢ νὰ σᾶς εἴπω. Μείνατε !

Καὶ ἀνεγείρας αὐτὴν, τὴν ἐννηγκαλίσθη, ἀλλ' αἴφνης λαβὼν ὕφος σοβαρὸν, ἐπηκολούθησε.

— Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐκεῖνος ποτὲ δὲν θὰ μάθῃ τοῦτο ; Μοὶ τὸ ὁρκίζεσθε ἐκ νέου ;

— Σᾶς τὸ ὁρκίζομαι, ναί.

Ὁ Ὁράτιος καίτοι ἀμέσως σχεδὸν ἤρξατο παρασκευάζων τὰ τῆς ἀναχωρήσεώς του, οὐχ ἧττον ἡ προπαρασκευὴ αὕτη περιεστοιχήθη διὰ τῆς μεγαλειτέρας ἐχεμυθείας καὶ μολονότι δὲν κατωρθώθη νὰ μὴ γνωσθῇ ὅτι ὁ δοὺξ προετίθετο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἔταυλιν Βιλεφὸρ, ἐν τούτοις πάντες εἶχον νομίσει ὅτι δὲν ἐπρόκειτο παρὰ δι' ἐν ὀλιγοχρόνιον ταξείδιον. Ἄλλως τε ὁ Ὁράτιος μὴ παραλαμβάνων μετ' αὐτοῦ παρὰ τὰ ἀπολύτως μόνον χρειώδη, ἐσκόπευε νὰ συμπληρώσῃ τὰς ἀποσκευάς του εἰς τὴν Χάβρην ἔνθα προετίθετο νὰ ἀποβιβασθῇ.

Θὰ ἠδύνατο δὲ ἐὰν ἤθελε νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τῆς ἐπαύριον μάλιστα τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἔλαβε χώραν ἡ μετὰ τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ συνδιάλεξίς του . . .

Καίτοι δὲ οὐδὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ αὐτὸν, καὶ ἐν τούτοις εὗρε λόγους τινὰς πρὸς ἐπιβράδυνσιν τῆς ἀναχωρήσεώς του.

Ἠσθάνετο ἑαυτὸν κατεχόμενον ὑπὸ βαθείας λύπης καὶ τῷ ἐφαίνετο ὅτι ἐὰν ἐπανέβλεπε τὴν Ἔμμαν διὰ τελευταίαν φορὰν, ἐὰν ἠδύνατο νὰ τῇ ἀποτείνῃ ἔτι ἅπαξ τὸν λόγον, τότε ἡ λύπη αὕτη ὑπὸ τὸ κράτος τῆς χαρμοσύνου ἐλπίδος ὅτι πιθανὸν ὁ ἔρως του νὰ ἐγίνετο καταληπτὸς ὑπὸ τῆς νεαρᾶς Παιδαγωγοῦ, θὰ μετεβάλλετο εἰς ἄφατον χαράν.

Ἐπὶ δύο δὲ ἢ τρεῖς ἡμέρας μάτην ἐκαιροφυλάκτησεν εὐνοϊκήν τινα περίπτωσιν ἥτις θὰ ἔφερεν αὐτὸν ἀντιμέτωπον τῆς νεαρᾶς κόρης.

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἐκείνη μαντεύουσα τὰς διαθέσεις τῆς καρδίας του, προσεπάθει ἐπιμόνως νὰ φεύγῃ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ.

Καὶ ὅμως ὁ Ὁράτιος δὲν ἀπεθαρρύνετο διότι ὁ κατατρύχων αὐτὸν πυρετὸς τοῦ ἔρωτος ἐλάμβανε μεγαλειτέρας διαστάσεις.

— Θὰ κατορθώσω ἐπὶ τέλους νὰ τῇ ὁμιλήσω . . . νὰ μάθω ἐξ αὐτῆς ἐὰν αὕτη μὲ ἀγαπᾷ ἢ ὄχι . . .

Ἀλλὰ τίνι τρόπῳ ; Ἀφοῦ ἀκαταπαύστως καὶ ἀνὰ πᾶσαν φορὰν καθ' ἣν ἤλπιζε νὰ τὴν καταλάβῃ μόνην, ἔβλεπεν αὐτὴν καταφεύγουσαν αἴφνης παρὰ τῷ μαρκησίῳ Δε Βιφαρὲζ, καὶ ἐκεῖ, ὡσεὶ πρὸ τείχους ἀπορθήτου εὑρισκομένη παρέμενεν ὑπὸ τὴν ἄγρυπνον ἐπιτήρησιν αὐτοῦ.

Ὁ δοὺξ καίτοι εἶχεν ὁρίσει τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεώς του, ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἀφίκετο χωρὶς οὗτος νὰ ἴδῃ τὴν Ἔμμαν ἀνέβαλλε τὴν ἀναχώρησίν του διὰ τὴν ἐπαύριον.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἔζη ὡσεὶ ἐγκάθειρκτος καὶ δὲν ἐξήρχετο εἰμὴ κατὰ τὰς ὥρας τῶν μαθημάτων μόνον.

Καίτοι δὲ ἡ Ἔμμα κατεννόει καλῶς τὰς προσπαθείας τοῦ δουκὸς, καίτοι λέγομεν, ἦτο λίαν ὀξυδερκὴς ὅπως μὴ μαντεύσῃ ποσῶς ποῦ ἔτεινον ὅλαι ἐκεῖναι αἱ προσπάθειαι αὐτοῦ, καὶ ὅμως πρός τι νὰ τῷ παράσχῃ τὴν εὐκαιρίαν ταύτην ἣν ἐκεῖνος ἐζήτει μετὰ τοσαύτης ἐπιμονῆς ; Οἴμοι ! εἶχεν ὁρκισθῇ ὅτι ὁ δοὺξ πώποτε δὲν θὰ ἐγνώριζε τὸ ἀπόρρητον τοῦ ἔρωτος αὐτῆς . . . Ἦτο γεγονὸς τετελεσμένον ! Ὁ δοὺξ πώποτε δὲν θὰ ἐμάνθανε τὴν φρικτὴν ἀλήθειαν ... Δὲν ἐφοβεῖτο λοιπὸν τὴν μικροψυχίαν αὐτῆς ἀλλὰ κατεῖχετο ὑπὸ τοῦ δικαίου τρόμου μήτοι εὑρεθῇ αἴφνης ἐνώπιον νέου τῆς καρδίας της μαρτυρίου . . . ἦτο δὲ τοῦτο τὸ εἰδεχθὲς ἐκεῖνο προσωπεῖον τῆς ἀδιαφορίας καὶ τοῦ ψεύδους ὅπερ αὕτη θὰ ἐξηναγκάζετο νὰ ὑποδύεται ὅπως ἀπομακρύνῃ τὸν νεανίαν ἀντὶ νὰ ριφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας ἃς ἐκεῖνος θὰ ἔτεινε πρὸς αὐτήν . . .

Ἀλλ' ἰδοὺ αἴφνης ὅτι ἡ δούκισσα Δε Βιλεφὸρ, ἐν ἀγνοίᾳ αὐτῆς, παρέσχεν εἰς τὸν υἱόν της τὴν τόσον ἐπιθυμητὴν δι' αὐτὸν εὐκαιρίαν ταύτην.

Τὴν πρωΐαν ἡ δούκισσα εἶχε παρακλάβει μετ' αὐτῆς τὴν Ἔμμαν πρὸς διανομὴν τῶν ἐλεῶν αὐτῆς εἰς διαφόρους πτωχὰς οἰκογενείας. Τούτου γενομένου, τὴν ἀπέστειλλεν αὖθις μόνην εἰς τὴν ἔπαυλιν ἐνῷ ἡ ἰδία πρὶν ἢ ἐπανακάμψῃ εἰς Κλισσὺν, κατηυθύνθη εἰς μίαν ἐπίσκεψιν.

Ὁ Ὁράτιος εἶχεν ἰδεῖ τὴν Ἔμμαν ἀπομακρυνομένην ἐφ' ἁμάξης μετὰ τῆς δουκίσσης.

Μετὰ παρέλευσιν λοιπὸν ὡρῶν τινων ἐνῷ ὁ δοὺξ ἀσκόπως, ἄνευ ἐλπίδος καὶ ἔχων περίλυπον τὴν ψυχὴν περιεδιάβαζεν εἰς τὸν κῆπον, ἀνεσκίρτησεν αἰφνιδίως.

Τῷ ἐφάνη ὅτι ἀνεγνώριζε μακρόθεν τὴν σκιαγραφίαν τῆς Ἔμμας, ἐπανερχομένης μόνης εἰς Βιλεφόρ.

Ἔσπευσε δὲ νὰ κρυφθῇ ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν δένδρων καὶ ἐκεῖθεν ἤρξατο παρατηρῶν μετὰ μεγαλειτέρας προσοχῆς.

Ὁ Ὁράτιος δὲν ἠπατᾶτο, διότι πράγματι ἦτο ἡ ἐπαγωγὸς Ἔμμα, ἥτις οὖσα ὑπὸ τὸ κράτος ἔτι τῆς προσφάτου ὀδύνης αὐτῆς τῆς κατατρυχούσης τὴν καρδίαν της, εἶχε τὴν κεφαλὴν κεκυφυῖαν καὶ διηυθύνετο πρὸς τὴν δενδροστιχίαν εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας ἦτο κεκρυμμένος ὁ δοὺξ.

Ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς θὰ διήρχετο ἐκεῖθεν, ἐγγύτατα αὐτοῦ. . .

Τοῦτο ἔχων ὑπ' ὄψει καὶ ἀναμένων ἐκεῖ τὰ μάλα ἀνήσυχος καὶ εἰς φοβερὰν διατελῶν ἀμηχανίαν καὶ περισφύγγων διὰ τῶν χειρῶν τὸ στῆθός του, τὴν εἶδε πάραυτα ὅλως ἀμέριμνον εἰσδύουσαν ὑπὸ τὴν δενδροστοιχίαν.

Ὅταν δὲ αἴφνης ἐκείνη εὑρέθη ἐνώπιόν του, τότε ἐκεῖνος ἐνεφανίσθη ἀποτόμως.

Ἡ Ἔμμα εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ ἀπέπνιξε κραυγὴν τρόμου καὶ ἐψιθύρισεν.

— Ἄ ! τὸ διάβημά σας, κύριε, εἶναι ἄτοπον. . . ὄχι, δὲν εἶναι πρᾶξις καλή...

— Σᾶς ζητῶ συγγνώμην, δεσποινίς, καίτοι ἀπὸ δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν παρετήρησα ὅτε φεύγετε τὴν παρουσίαν μου μετὰ τοσαύτης ἐπιμονῆς. . .

Ἡ Ἔμμα ἐφάνη ἐκπλαγεῖσα. . . Οὐδὲν ἄλλο τῇ ὑπελείπετο ἢ νὰ ψευσθῇ !

— Δὲν ἔχω κανένα ἀποχρῶντα λόγον νὰ φεύγω τὴν παρουσίαν σας, κύριε, καὶ σας βεβαιῶ ὅτι ἀπατᾶσθε. . . Διατὶ σᾶς παρακαλῶ θὰ ἀπεφάσιζον νὰ φεύγω ὑμᾶς ; Μήπως δὲν ἔσχον πλέον ἢ ἄπαξ τὴν ἀπόδειξιν τῆς πρὸς ἐμὲ καλοκαγαθίας ὑμῶν ;

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἠθέλησε νὰ ἐπισπεύσῃ τὸ βῆμα ὅπως προηγηθῇ αὐτοῦ.

— Ἰδοὺ λοιπόν, εἶπεν ἐκεῖνος μετὰ θλιβεροῦ μειδιάματος ἐπὶ τῶν χειλέων, ὅτι καὶ αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἔτι προσπαθῆτε νὰ ἀπομακρυνθῆτε ἀπ᾽ ἐμοῦ.

Τότε ἐκείνη ἔστη.

Οὐ μακρὰν αὐτῶν, ὑπὸ τὴν σύνδενδρον τοποθεσίαν ἀντήχησεν αἴφνης κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ ἀσθενὴς θόρυβος τῶν ξηρῶν θάμνων, ὡσεὶ ἐὰν λαγωός τις πτοηθεὶς αἰφνιδίως ἔφευγεν ἐκεῖθεν. Καὶ ὅμως ἀμφότεροι ἦσαν τόσον συγκεκινημένοι καὶ τόσον ἀπερροφημένοι εἰς τὰς ἑαυτῶν σκέψεις, ὥστε οὐ μόνον δὲν ἔδωκαν οὐδεμίαν προσοχὴν εἰς τὸν θόρυβον ἐκεῖνον, ἀλλ᾽ οὔτε κἂν ἤκουσαν αὐτόν.

— Δεσποινίς, ὑπέλαβεν ὁ Ὁράτιος, μέλλω νὰ ἐγκαταλείψω τὸ Βιλεφὸρ, νὰ ἐγκαταλείψω τὴν Γαλλίαν, ἀλλὰ πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου, θὰ ἐπεθύμουν νὰ σᾶς ἀποκαλύψω κἄτι τι.

Ἡ Ἔμμα κατελήφθη ὑπὸ ῥίγους. Ὑπέρμετρος δὲ ἦτο ἡ ψυχική της ἀγωνία, διότι ὑπέφερε φρικωδῶς.

Θὰ ἐπεθύμει νὰ εἴπῃ συνενοῦσα τὰς χεῖρας:

— Κύριε ἐξ οἴκου ! ὦ ! ἐξ οἴκου ! ἄφετέ με νὰ φύγω.

Ἀλλ᾽ αἱ χεῖρες αὐτῆς ὡσεὶ παραλελυμέναι, δὲν ἠγέρθησαν ποσῶς. Καὶ ἐὰν αἱ λέξεις ἀνῆλθον ἐκ τῆς καρδίας εἰς τὰ χείλη, τὰ χείλη δὲν ἀπήγγελλον αὐτάς.

Ἐκεῖνος δι᾽ ὑποτρεμούσης φωνῆς, ἐπεῖπεν.

— Δεσποινίς, δὲν θὰ προέβαινον ποσῶς εἰς τὴν ὁμολογίαν ταύτην ἐὰν δὲν προετιθέμην νὰ σᾶς ἐγκαταλείψω διὰ παντὸς ἴσως. . . Εὐαρεστήθητε λοιπὸν ἵνα μὴ ἐκλάβητε ὡς προσβολὴν πᾶν ὅ,τι μέλλω νὰ σᾶς εἴπω. . . τόσον ἀπροσδοκήτως, ἀφοῦ αἱ στιγμαί, αἵτινες μοὶ ὑπολείπονται εἶναι τόσον βραχεῖαι. Ἀπολαύσας τὸ εὐφρόσυνον εὐτύχημα νὰ σᾶς γνωρίσω καὶ νὰ ζήσω ἐγγὺς ὑμῶν δὲν ἠδυνήθην νὰ καταστείλω τὸν ἄπειρον θαυμασμόν μου ἐνώπιον τοῦ ἁρμονικοῦ συνόλου τῆς φυσιογνωμίας σας, τῆς γλυκύτητος καὶ τῆς καλλονῆς ὑμῶν.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἐποιήσατο χειρονομίαν τινὰ ὅπως, εἰ δυνατόν, ἀναγκάσῃ αὐτὸν νὰ σιωπήσῃ.

— Σᾶς καθικετεύω, δεσποινίς, ἄφετέ με νὰ ἐξακολουθῶ διαβεβαιῶν ὑμᾶς ὅτι σᾶς ἀγαπῶ. . . ὅτι θὰ ἔφευγον δυστυχὴς ἐὰν ἀνεχώρουν μετὰ τοῦ ἀπορρήτου μου.

Ἡ Ἔμμα παρέμενεν ἐμβρόντητος, καὶ οἱονεὶ ὑποπτευομένη τὴν ἐκεῖ παρουσίαν ἀοράτου τινὸς μάρτυρος, ἔρριπτε πέριξ αὐτῆς περίτρομα βλέμματα.

Κατὰ τὴν στιγμὴν δὲ τῆς ὁμολογίας ταύτης ἠκούσθη αἴφνης ὁ αὐτὸς ἐλαφρὸς θόρυβος ὁ ἐκ τῶν θάμνων πρὸ ὀλίγου ἔτι ἀκουσθείς.

Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡ φρικαλεωτέρα θύελλα ἐξερρήγνυτο αἴφνης ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ ἐὰν αἰφνιδίως, λέγομεν, ἐνσκύπτων ὁ κεραυνὸς θὰ ἀπετέφρου τὰ πέριξ αὐτῶν δένδρα, καὶ τότε ἀκόμη τὸ νεαρὸν ζεῦγος, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποσπασθῇ ἐκ τοῦ περισπασμοῦ ἐκείνου ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου εὕρητο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ.

— Ἐὰν διέμενον εἰς Βιλεφὸρ, ἐπανέλαβεν ὁ δοὺξ ἐὰν συνεπείᾳ ὅλων τῶν συμφορῶν τούτων δὲν ἠναγκαζόμην νὰ ἐκπατρισθῶ θὰ ἀπεφάσιζον νὰ περιμείνω καὶ θὰ προσεπάθουν, εἰ δυνατόν, νὰ διισθύτω μέχρι τῶν μυχίων τῆς καρδίας σας.. . Τότε πιθανὸν εἰς τὴν ὁμολογίαν μου ἐκείνην νὰ ἀνταπεκρίνετο ἡ ἰδική σας. . . Δὲν σᾶς ἐρωτῶ δὲ ἂν μὲ ἀγαπᾶτε, διότι θὰ ἐφοβούμην μήπως ἐξελαμβάνετε ἀντὶ ζωηροτέρας στοργῆς ἓν αἴσθημα, τὸ ὁποῖον, παρ᾽ ὑμῖν, δὲν θὰ ἦτο ἄλλο τι ἢ ἁπλοῦς οἶκτος ὑπὲρ τῶν ἠθικῶν τούτων μαρτύριων ἅτινα δοκιμάζω. . . Ἐν τούτοις πρὶν ἢ ἀποχωρισθῶ ὑμῶν, θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἀκούσω ἐκ τῶν χειλέων σας ἕνα παρήγορον τουλάχιστον λόγον ὅστις θὰ μὲ ἐνεθάρρυνε καὶ θὰ μὲ ἐποδηγέτει ὡς φαεινὸς ἀστὴρ ἐν μέσῳ τῆς μονήρους ζωῆς μου ἣν μοὶ ἐπέπρωτο νὰ διάγω μακρὰν τῆς οἰκογενείας μου, μακρὰν παντὸς ὅ,τι προσφιλὲς κατέχω ἐπὶ τῆς γῆς. . . Ὦ ! πιστεύετε λοιπὸν δεσποινίς, ὅτι καθ᾽ ἣν στιγμὴν ἐγὼ θὰ ἠδυνάμην νὰ ἀνεγείρω ὑπερηφάνως τὴν κεφαλὴν, ὅταν οὐδὲν πλέον, καὶ ὅταν οὐδεμία πλέον ὑπόνοια, δὲν θὰ ἐξετοξεύετο κατὰ τοῦ ἐγκλήματος τοῦ ἀποδιδομένου μοι, ὅταν τὸ ὄνομα ὅπερ φέρω θὰ ἀπέβαινεν ἐκ νέου πᾶν ὅ,τι ἦτο πάντοτε, ἁγνὸν καὶ ἄμωμον παντὸς αἴσχους, ἄμεμπτον καὶ ἀκηλίδωτον, πιστεύετε, λέγω, ὅτι τότε θὰ ἠδύνασθε νὰ μὲ ἀγαπήσητε;

Ἐκείνη ἤκουεν ὅλα ταῦτα ὡσεὶ ἐὰν διετέλει ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν θελκτικοῦ ὀνείρου. . . Ἦτο πράγματι λοιπὸν ἀληθὲς τοῦτο ; Καὶ αἱ ἐρωτήσεις αὗται αἱ ἐκλιπαρήσεις αὗται αἱ πλήσσουσαι τόσον ἡδυπαθῶς τὰ ὦτα αὐτῆς, ἐλίκνιζον τὸ πνεῦμά της, ἐξεμηδένιζον τὴν ἀντίστασίν της καὶ κατέῤῥιπτον ὅλα τὰ τῆς σιωπῆς καὶ ἐπιμονῆς ὡραῖα σχέδια αὐτῆς !

Καὶ μόλα ταῦτα δὲν ἐβράδυνε νὰ συνέλθῃ εἰς ἑαυτὴν καὶ νὰ ἀνακτήσῃ μικρὸν κατὰ μικρὸν τὴν εὐθυκρισίαν της.

Νὰ ἀγαπήσῃ αὐτὸν δι᾽ ὅλης τῆς ἰσχύος τῆς ψυχῆς της, νὰ ἀφιερώσῃ πᾶσαν τὴν ζωήν της εἰς τὸν βωμὸν τοῦ ἔρωτος τούτου, ναί, ἀλλὰ νὰ ἀγαπήσῃ μυστηριωδῶς καὶ χωρὶς ποτὲ ἐκεῖνος νὰ καταληφθῇ ὑπὸ τῆς ἐλαχίστης ὑπονοίας . . . φεῦ ! ἰδοὺ ὁποῖον ἦτο τὸ καθῆκον αὐτῆς !

Τότε δὲ ἡ Ἔμμα ἐπὶ κινδύνῳ νὰ κατασυντρίψῃ τὴν καρδίαν ταύτην τὴν εἰς τὴν διάκρισιν αὐτῆς ἀφιερμένην, προσέθηκεν:

— Ἤδη θὰ ὁμιλήσω ἐλευθέρως . . . καὶ κατὰ πρῶτον εἰς ἐμὲ ἀπόκειται νὰ σᾶς ζητήσω συγγνώμην διὰ τὴν λύπην ἣν μέλλω νὰ σᾶς προξενήσω . . .

Ἐκεῖνος ἠτένισεν αὐτὴν διὰ δειλοῦ βλέμματος.

Ἡ Ἔμμα ἐννοήσασα τὸ βλέμμα ἐκεῖνο τὸ ἐκλιπαροῦν αὐτὴν, ὅπως μὴ βλέπῃ πλέον αὐτὸ, κατεβίβασε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ὑπέλαβεν.

— Ἐγὼ δὲν σᾶς ἀγαπῶ . . . Λογίζομαι ἀναμφιβόλως λίαν ὑπερήφανος καὶ τὰ μάλα εὐτυχὴς, ἀφοῦ, ἐγὼ, κόρη πτωχὴ καὶ ἄσημος ἐγενόμην τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐξαιρετικῆς ταύτης διακρίσεως καὶ ὑπολήψεως ἐκ μέρους ὑμῶν ὅστις εἶσθε τόσον ὑπέρτερος ἐμοῦ . . . Καὶ ὅμως νομίζω ὅτι θὰ διέπραττον σφάλμα, ἐὰν σᾶς ἄφινον νὰ νομίζετε ὅτι ἐμπνέομαι δι' ὑμᾶς ἀπὸ αἰσθήματος ὑπερτέρου τοῦ τῆς φιλίας..φιλίας ὅμως τὰ μάλα εἰλικρινοῦς. . . ἐὰν εὐαρεστῆσθε νὰ μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ μεταχειρισθῶ τὴν λέξιν ταύτην τῆς φιλίας τῆς προσεγγιζούσης τὰς ἀποστάσεις.

— Ἐὰν ἡ φιλία προσεγγίζει τὰς ἀποστάσεις, δεσποινὶς, ὁ ἔρως ὅμως συντελεῖ εἰς τὴν ἐξαφάνισιν αὐτῶν.

Ἐκείνη ὠχρὰ καὶ ὑποτρέμουσα ἔσεισε τὴν κεφαλήν. Ἐκ τῶν ξηρῶν χειλέων της αἱ λέξεις ἐξέφευγον μετὰ δυσχερείας μεγάλης . . . Ἐνόμιζέ τις ὅτι ἀόρατός τις καὶ ἀπηνὴς χεὶρ ἔπλεττε θανασίμως τὴν δύστμοιρον καρδίαν αὐτῆς.

Ἡ Ἔμμα ἐπηκολούθησε·

— Ναὶ, εἶναι ἀδύνατον νὰ σᾶς ἀγαπήσω. . .

— Μὲ ἐγκαταλιμπάνετε λοιπὸν ἄνευ ἐλπίδος ; ἠρώτησε διὰ φωνῆς ἀγωνιώδους.

Ἐκείνη ὅπως ἀπαντήσῃ ἐδέησε νὰ καταβάλῃ καὶ τὴν ὑστάτην ἐκ τῶν ὑπολοιπουμένων αὐτῇ δυνάμεων.

— Ἄνευ ἐλπίδος !

Ὁ τάλας Ὁράτιος ἐρρίγησε σύσσωμος, ὡσεὶ ἐὰν ἐπλήχθη ὑπὸ θανατηφόρου τραύματος.

— Ὦ ! Θεέ μου ! Θεέ μου ! ὑπέλαβε χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

Εἶτα ἐψιθύρισε·

— Σύγγνωτέ μοι, δεσποινίς . . .

Καὶ ἀπεμακρύνθη αὐτῆς, διὰ βραδέος καὶ κλονουμένου βήματος, βαίνων δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν, ὡστεὶ ἐὰν δὲν ἦτο βέβαιος περὶ τῆς ὁδοῦ ἣν θὰ ὥρειλε νὰ λάβῃ, ἢ μᾶλλον διότι εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς τετυφλωμένους ὑπὸ τῶν δακρύων.

Καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης δὲν ἐπανεστράφη πλέον οὔτε καθικέτευσε πλέον αὐτὴν διὰ τοῦ βλέμματος.

Ἐκείνη ἰδοῦσα αὐτὸν ἐξαφανιζόμενον εἰς τὴν ἐσχατιὰν τῆς δενδροστοιχίας τῆς εἰς Βιλεφὸρ ἀγούσης, κατελήφθη ὑπὸ φοβερᾶς λειποψυχίας.

Ὅπως μὴ κατακπέσῃ δὲ ἠναγκάσθη νὰ στηριχθῇ ἐπί τινος δένδρου, πλὴν ματαία προσπάθεια, διότι πάραυτα σχεδὸν ἐκυλίσθη λειπόθυμος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Καὶ ἐνῷ μόλις αὕτη εἶχεν ἀπολέσει τὰς αἰσθήσεις, ἐνῷ μόλις ὁ δοὺξ ἐξηφανίσθη ἐν μέσῳ τῆς συνδένδρου ἐκείνης τοποθεσίας, καὶ ἰδοὺ αἴρνης δύο ἄνδρες ἐξελθόντες ἐκ τῶν θάμνων ἔνθα πρὸ ὀλίγου εἰσέτι εἶχεν ἀκουσθῇ ὁ θόρυβος ἐκεῖνος, ἔδραμον πρὸς τὴν νεκρὰν κόρην.

Οἱ δύο δὲ οὗτοι ἄνδρες ἦσαν ὁ Γάστων καὶ ὁ Πέτρος Ζιρόδιας.

Καίτοι δὲ ἔβλεπον λειπόθυμον τὴν Ἔμμαν καὶ ἐν τούτοις τὸ βλέμμα αὐτῶν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς δὲν κατέπεσεν ἐπ' αὐτῆς, ἀλλὰ παρηκολούθησε τὰ ἴχνη τοῦ ἀνδρὸς ὅστις δὲν εὑρίσκετο πλέον ἐκεῖ. Ἐζήτουν τὸν ἄνθρωπον ὃν κατηγόρουν ὡς τὸν δράστην τῆς δολοφονίας τοῦ πατρὸς αὐτῶν. . . Τὸν ἄνθρωπον ὃν κατεδίκασαν εἰς θάνατον. . .

Τὸν ἄνθρωπον, τέλος, ὅστις εἰς ἐπίμετρον τῶν τόσων ἤδη αἰτίων τοῦ κατ' αὐτοῦ μίσους των, ἤρχετο νὰ ἐπιπροσθέσῃ οὕτως εἰπεῖν, ἓν νέον μῖσος.

Ἠγάπα τὴν Ἔμμαν ! Ἠγάπα τὴν ἀγγελόμορφον καὶ θελκτικὴν νεάνιδα ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι ἠγάπων !

Καὶ ὅταν οὐδὲν πλέον ἴχνος ὑπελήφθη ἀπὸ τοῦ μυσαροῦ ἐχθροῦ, τότε ὁ Πέτρος δραξάμενος τὴν χεῖρα τοῦ Γάστωνος, τῷ εἶπεν.

— Βλέπεις, ἀδελφέ. . . τοῦτο μόνον θὰ ἤρκει διὰ νὰ τὸν μισῇ τις.

— Ναὶ, ἀφοῦ τὴν ἀγαπᾷ !

Μόνον δὲ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην σκεφθέντες τὴν Ἔμμαν, ἔσπευσαν νὰ προσεγγίσωσι καὶ, γονυπετήσαντες ἑκατέρωθεν αὐτῆς, ἀνήγειραν ἐλαφρῶς τὴν κεφαλὴν αὐτῆς.

— Ποῦ νὰ εὕρωμεν ὀλίγον δροσερὸν ὕδωρ ; ἠρώτησεν ὁ Γάστων.

— Ἐδῶ πλησίον ὑπάρχει ἓν ρυάκιον, εἶπεν ὁ Πέτρος.

Ἐνῷ δὲ ὁ Γάστων ἠγέρθη ὅπως σπεύσῃ εἰς τὸ ρηθὲν ρυάκιον οὗτινος ὁ φλοίσβος ἠκούετο οὐ μακρὰν ἐκεῖθεν, οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Ἔμμας ἠνεῴχθησαν καὶ ἐκλείσθησαν αὖθις. . .

Μικρὸν κατὰ μικρὸν θὰ ἀνελάμβανε τὰς αἰσθήσεις αὐτῆς. Μεθ' ὁποίας λοιπὸν χαρᾶς καὶ ἐκστάσεως ἐθεώρουν αὐτὴν οἱ δύο ἀδελφοί.

Καὶ ἐκ τῶν μυχίων τοῦ φλογεροῦ ἔρωτός των, ἀμφότεροι ἔλεγον.

— Ὦ ! πόσον εἶναι ὡραία !

Καὶ ἐπειδὴ ἡ Ἔμμα μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀνέκτα τὰς αἰσθήσεις, οἱ δύο ἀδελφοὶ διαμείψαντες ἓν βλέμμα ἀπεμακρύνθησαν τῆς νεκρᾶς κόρης καὶ εἰσέδυσαν ὑπὸ τὰ δένδρα ἵνα μὴ καταπλήξωσιν αὐτὴν ποσῶς διὰ τῆς παρουσίας των ὅταν ἐκείνη θὰ ἐπανήρχετο εἰς τὴν ζωήν.

Κεκρυμμένοι δὲ οὕτω πως καὶ παρακολουθοῦντες διὰ τοῦ βλέμματος τὰς κινήσεις αὐτῆς, ὁ Πέτρος λίαν χαμηλοφώνως ἐψιθύρισεν εἰς τὸν Γάστωνα.

— Αὐτὴ τῷ εἶχεν εἰπεῖ ὅτι δὲν τὸν ἀγαπᾷ . . . Ἤκουσες ;

— Ναὶ, ἤκουσα, ἀδελφέ, πράγματι εἶχεν εἰπεῖ τοῦτο.

— Καὶ προτέτι τῷ εἶπεν ὅτι δὲν θὰ τὸν ἠγάπα ποτέ . . .

— Τῷ ἀνέφερε καὶ περὶ τούτου εἶμαι βέβαιος διότι δὲν ἀπώλεσα κανένα ἐκ τῶν λόγων τῶν διαμειφθέντων μεταξὺ αὐτῶν.

— Τότε, αὕτη πιθανὸν ἡμέραν τινὰ νὰ ἀγαπήσῃ τὸν ἕνα ἐξ ὑμῶν.

— Πιθανόν . . .

Καὶ ἐνῷ ἔλεγον ταῦτα αἱ χεῖρές των συνηνώθησαν, ἀλλ' αἴφνης παγεραὶ ἀπρόβλεπτοι ἀπεχωρίσθησαν ἐκ νέου . . . καὶ διὰ δευτέραν φορὰν ἀνήγειραν πρὸς ἀλλήλους τὰ περίτρομα βλέμματά των ἐφ' ὧν διεζωγραφεῖτο μεμακρυσμένη μὲν εἰσέτι ζηλοτυπία, ἀλλ' ἡ ὁποία θὰ ἐξερράγνυτο ἐντὸς ὀλίγου ὀλεθρία διὰ τοὺς δύο ἀδελφούς !

Ὁποῖον ἆρά γε ἐκ τῶν δύο ἀδελφῶν θὰ ἠγάπα ἡ Ὡραία Παιδαγωγός ;

Ἰδοὺ τὸ αἰώνιον ζήτημα ὅπερ εἰς τὸ μέλλον θὰ παρενετίθετο μεταξὺ αὐτῶν !

Ἰδοὺ τὸ αἰώνιον ζήτημα ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἑκάτερος αὐτῶν θὰ ἐπέπρωτο νὰ ἀπαντᾷ διὰ τῆς ἀβεβαιότητος ταύτης·

— Ἐμὲ θὰ ἠγάπα ἢ τὸν ἀδελφόν μου ;

Καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ διήρκει μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης καθ' ἣν ἡ ἀμφιβολία αὕτη θὰ ἀντεκαθίστατο διὰ τῆς βεβαιότητος!

Ἀλλ' ἆρά γε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὅταν θὰ διεθρυλλᾶτο δι' αὐτοὺς ἡ βεβαιότης αὕτη, τότε ἡ ἀδελφικὴ στοργὴ αὐτῶν θὰ ἦτο ἀρκούντως ἰσχυρὰ ὅπως ἀντιμετωπίσῃ θαρραλέως τὸν κίνδυνον καὶ ὅπως μὴ κατασυντριβῇ κατὰ τοῦ ἔρωτος τούτου ;

Κατὰ τὴν στιγμὴν δὲ ταύτην ἐπακριβῶς καὶ ἐν μέσῳ τῆς σιγῆς τῆς δασυσκίου ταύτης τοποθεσίας κατελήφθησαν ἀμφότεροι ὑπ' ὀδυνηροῦ προαισθήματος, διότι ἀνασκιρτήσαντες αἰφνιδίως συνέθλιψαν σπασμωδικῶς τὰς χεῖρας ἀλλήλων.

Καὶ, παράδοξον φαινόμενον, ὡσεὶ ἀνταπαντῶντες εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ μέλλοντος ἀπειλήν, ἐψιθύρισαν ἀμφότεροι ταυτοχρόνως·

— Ὄχι, ὄχι, ποτέ !

Ἡ Ἔμμα ἐπανελθοῦσα ἤδη εἰς ἑαυτὴν, ὑπεγείρετο δυσχερῶς . . . Πρὸς στιγμὴν ἐστηρίχθη ἐπί τινος δένδρου ὅλως ἐξηντλημένη καὶ ἀτενίζουσα ἀσυναισθήτως τὰ πέριξ αὐτῆς. Εἶτα δραξαμένη τοῦ μετώπου της ὡσεὶ ζητοῦσα νὰ ἀναμνησθῇ ἢ νὰ ἐκδιώξῃ φοβερόν τινα ὀπτασίαν, ἔλαβε καὶ αὖθις τὴν πρὸς τὴν ἔπαυλιν ἄγουσαν.

Ἡ ἐπαύριον ἦτο ἡ διὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ δουκὸς Ὀρατίου ὁρισθεῖσα ἡμέρα.

Ἀπὸ τῆς προτεραίας ὅπως κανεὶς μὴ δυνηθῇ νὰ μαντεύσῃ τὸν ἀνὰ τὸν ὠκεανὸν πλοῦν τοῦ νεαροῦ Βιλεφὸρ, συνεφωνήθη ὅπως ὁ τελευταῖος οὗτος λάβῃ ὅλας τὰς ἀναγκαίας προφυλάξεις.

Ὁ μαρκήσιος Δε Βιβαρὲζ καὶ ὁ Ὀράτιος ἐπίσης εἶχον πολλοὺς φίλους οἵτινες συνεπείᾳ ἀπροσδοκήτου συμφορᾶς καὶ πρὸ πάντων διότι εἶδον τὰς περιουσίας αὐτῶν διασπαθουμένας ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ, εἶχον καταφύγει εἰς τὴν Ἀμερικὴν ζητοῦντες διὰ πυρετώδους ἐργασίας νὰ κερδίσωσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Οἱ περισσότεροι δὲ διὰ τῶν λειψάνων τῆς περιουσίας αὐτῶν, εἶχον ἱδρύσει καταστήματα γεωργικὰ ἔνθα ἐνησχολοῦντο εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν βοῶν καὶ τῶν ἵππων, οἱ μὲν εἰς τὰς εὐρείας πεδιάδας τοῦ Βορρᾶ, οἱ δὲ ὑπὸ τὸ θερμὸν τῆς Φλωρίδος κλίμα.

Ὁ δοὺξ εἰς Ἀμερικὴν κατευθυνόμενος προετίθετο νὰ ζητήσῃ φιλοξενίαν παρά τινι τῶν εἰς τὰ ἐνδότερα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν οἰκούντων φίλων αὐτοῦ, ἢ παρά τινι τῶν ἀνὰ τὰ σύνορα διαμενόντων.

Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ πάσης ἀπερισκεψίας καὶ πάσης ἐνδεχομένης καταδιώξεως, ὁ δοὺξ ἀνεχώρησε διὰ Μασσαλίας, ἐπὶ ἀτμοπλοίου προσεγγίζοντος εἰς Ἀλεξάνδρειαν.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀφιχθεὶς ἐπεβιβάσθη τῆς *Βαστίας* ἥτις προσεγγίζουσα εἰς Κορσικὴν καὶ εἰς Μασσαλίαν ἠγκυροβόλει εἰς Βορδώ.

Τὸ ταξείδιον τοῦ δουκὸς ἔληξεν ἄνευ οὐδενὸς ἀπευκταίου. Ἐξ ὅλων δὲ τούτων ἀπεδεικνύετο ὅτι οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι εἶχον ἀπολέσει πλέον τὰ ἴχνη τοῦ ἐχθροῦ αὐτῶν. . .

Ἀπὸ Βορδώ, ὁ Ὀράτιος κατηυθύνθη σιδηροδρομικῶς εἰς τὴν Χάβρην ἔνθα ἀφίκετο τὴν αὐτὴν ἑσπέραν καθ' ἣν ἡ *Βουργογδία* ἀνεχώρει διὰ τὴν Νέαν Ὑόρκην.

Ἀλλ' ἐκεῖ, καθ' ἣν στιγμὴν ἐπεβίβαζον τὰς ἀποσκευάς του καὶ ὅτε καὶ ὁ ἴδιος ἔθετε τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ γεφυριδίου, ἀνήρ τις προσεγγίσας αὐτὸν, τὸν ἠρώτησε.

— Εἶσθε ὁ κύριος δοὺξ, Δε Βιλεφόρ ;

Ὁ Ὀράτιος ἐφρικίασεν εἰς τὴν ἀπαγγελίαν τοῦ ὀνόματός του.

Καὶ ἐπειδὴ εἰς τὴν Χάβρην δὲν ἐγνώριζε κανένα, ἠτένισεν ἔκπληκτος τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ὃν οὐδέποτε εἶχεν ἰδεῖ.

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος δὲ ἀνὴρ τῷ ἐνεχείρισεν ἐπιστολὴν τοῦ ὁποίου τὸν φάκελλον ἔσπευσε νὰ σχίσῃ ὁ δοὺξ.

Δὲν περιεῖχε δὲ ἡ ἐπιστολὴ αὕτη παρὰ δύο μόνον λέξεις μετὰ τῆς ὑπογραφῆς τῶν ἀδελφῶν Ζιροδίων.

Ἰδοὺ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς :

« Ἐντὸς ὀλίγου ! »

Ὁ Ὀράτιος ἐζήτησε διὰ τοῦ βλέμματος τὸν κομιστὴν τοῦ λακωνικοῦ ἐκείνου ἐπιστολίου, ἀλλ' ὁ γραμματοκομιστὴς εἶχεν ἐξαφανισθῇ ἤδη.

Παρηκολούθησαν λοιπὸν αὐτὸν ἀπὸ Κλισσὸν εἰς Μασσαλίαν, ἀπὸ Μασσαλίας εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἀπὸ Ἀλεξανδρείας εἰς Βορδὼ, καὶ ἀπὸ Βορδὼ εἰς Χάβρην.

Ὁ δοὺξ κάτοχος ἀτρομήτου καὶ ἐνεργητικοῦ χαρακτῆρος, ὕψωσε περιφρονητικῶς τοὺς ὤμους, ἐξέσχισεν εἰς μύρια τεμάχια τὴν ἐπιστολὴν καὶ ὅλως ἀμέριμνος διῆλθε τὸ γεφυρίδιον.

Μετὰ ὀκτωήμερον δὲ πρὸς τὰ ἐλευσιν ἀπεβιβάζετο εἰς Νέαν Ὑόρκην.

Ἀλλ' ἐνῷ μόλις ἔθετε τὸν πόδα ἐπὶ τῆς πλατείας, ὅτε ἰδοὺ αἴφνης ἀνήρ τις, ἢ μᾶλλον αὐτὸς οὗτος ὁ εἰς τὴν Χάβρην ἐμφανισθεὶς ἀνὴρ, προσεγγίσας αὐτὸν χωρὶς ὅμως τὴν φορὰν ταύτην νὰ ἐρωτήσῃ τὸ ὄνομά του, καὶ οὐδεμίαν εἰπὼν λέξιν, τῷ ἐνεχείριζε δευτέραν ἐπιστολήν.

Ἰδοὺ δὲ καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης.

« Ἐντὸς ὀλίγου, καὶ προσέχετε καλῶς ! »

Καὶ κάτωθεν αἱ αὐταὶ πάντοτε ὑπογραφαί.

Καὶ καθὼς τὴν πρώτην φορὰν, κατ' ἣν στιγμὴν ὁ δοὺξ ἀνεγίνωσκε, οὕτω καὶ νῦν ὁ γραμματοκομιστὴς ἐξηφανίσθη αἰφνιδίως.

Οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι δὲν ἀφωπλίζοντο λοιπὸν ἀφοῦ τὸ ἀδιάλλακτον μῖσος αὐτῶν διεπέρασε καὶ τὰς ἀπωτάτας ἔτι ἀτραποὺς τοῦ ὠκεανοῦ !

Ταῦτα δὲ ἔχων ὑπ' ὄψιν ὁ Ὀράτιος παρέμεινε πρὸς στιγμὴν ῥιμβώδης.

Αἴφνης ὅμως μειδιάσας δι' ὑπερηφάνου μειδιάματος ἐψιθύρισεν :

— Ἐὰν ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν οὐδεὶς καθ' ἡμῶν !

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ.

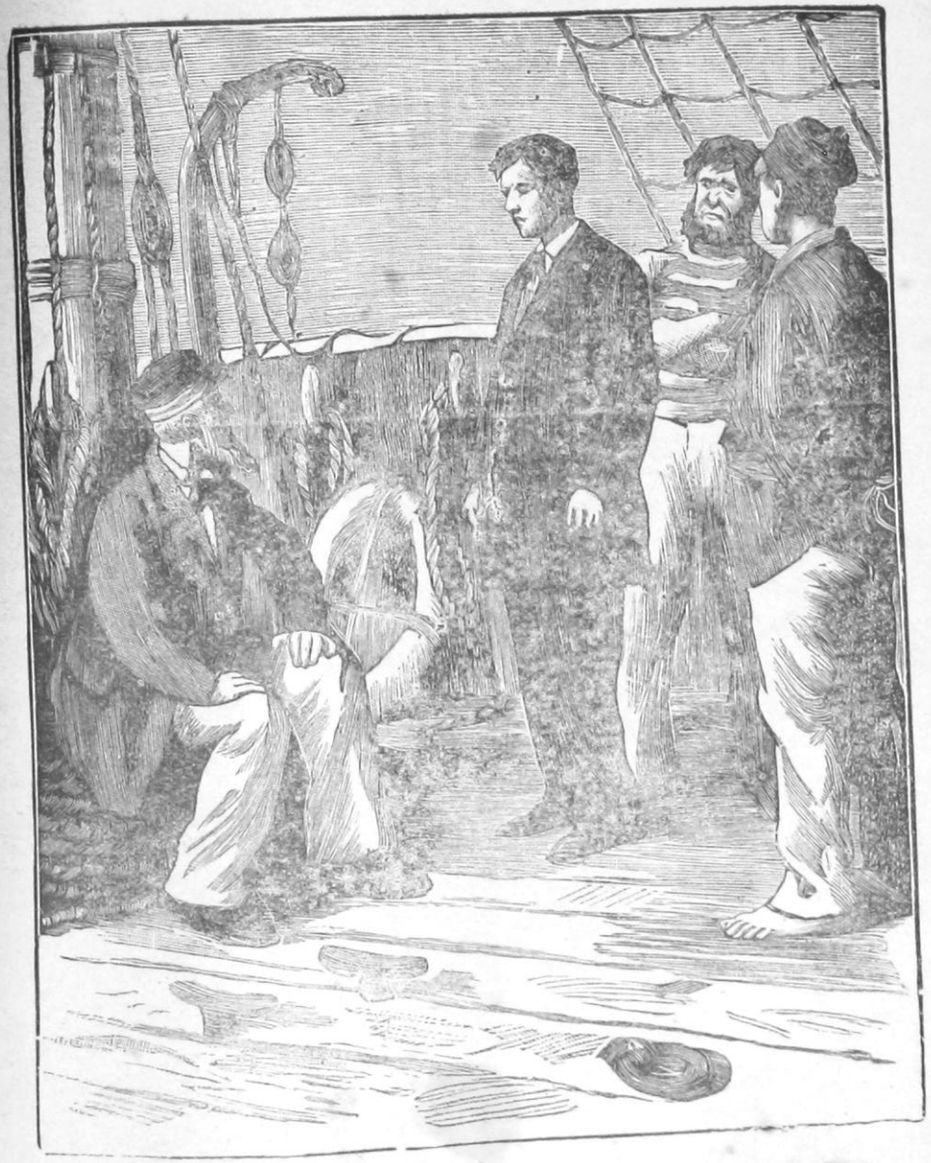

JULES MARY

Η ΩΡΑΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ο ΔΑΙΜΩΝ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

Α΄.

Αἱ δύο θαλαμηγοί.

Ἐκ Νέας Ὑόρκης, ὁ μαρκήσιος Δε Βιβαρὲζ ἔλαβεν ἐπιστολὴν ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ Ὁράτιος τῷ ἀφηγεῖτο τὴν παράδοξον καταδίωξιν ἧς τὸ ἀντικείμενον ἐγένετο.

Εἶχον παρακολουθήσει αὐτὸν ἀπὸ λιμένος εἰς λιμένα κατὰ ξηρὰν καθὼς καὶ κατὰ θάλασσαν, καὶ ἔγραφεν εἰς τὸν μαρκήσιον ὅτι δὶς τῷ ἀπεστάλη ἀναφανδὸν ἡ ἐξῆς τῶν ἀδελφῶν Ζιροδίων ἀπειλή·

« Ἐντὸς ὀλίγου! . . . »

Ὁ Ὁράτιος δὲν ἀνέφερε ποσῶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτοῦ ποῦ ἐσκόπει νὰ κατευθυνθῇ ἅμα τῇ ἐκ Νέας Ὑόρκης ἀναχωρήσει αὐτοῦ. Ἐν πρώτοις θὰ ἔδει αὐτῷ νὰ ἐκμηδενίσῃ τὰ σχέδια καὶ τὴν κατασκοπείαν τῶν δύο ἀδιαλλάκτων ἐχθρῶν του τῶν ἀποφασισάντων τὸν ὄλεθρον αὐτοῦ.

Τούτου ἐπιτευχθέντος θὰ κατέληγε κατόπιν εἰς ἀπόφασίν τινα.

Ἄλλως τε ὁ δοὺξ ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτοῦ καθησύχαζε τὸν θετόν του, διαβεβαιῶν αὐτῷ ὅτι θὰ ἠκολούθει τὴν συμβουλὴν τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Γάστωνος ὅταν ἐκεῖνοι τῷ ἔγραφον·

— Προσέχετε καλῶς!

Καὶ μεταξὺ πολλῶν ἄλλων ἰδοὺ τί ἔγραφεν ὁ δοὺξ Δε Βιλεφὸρ εἰς τὸν θεῖόν του:

«Ναὶ, θὰ προσέχω καὶ θὰ ὑπερασπίσω ἐμαυτὸν, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης τοῦ Νέου κόσμου ἔνθα ἔσομαι πλέον ἐλεύθερος ἢ εἰς τὴν πατρίδα μου, θὰ χρησιμοποιήσω, ἐὰν δεήσῃ, κατ' ἐκείνων οἵτινες θὰ μὲ προσέβαλλον τὰ αὐτὰ ὅπλα ἅτινα θὰ ἐχρησιμοποίουν ἐναντίον μου. . .»

Ὁ μαρκήσιος δὲν ἀνέφερε ποσῶς περὶ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης εἰς τὴν δούκισσαν, διότι ἐθεώρει ἀνωφελὲς ἢ μᾶλλον ἐπικίνδυνον νὰ ἐπαυξήσῃ διὰ τῆς ἀναγγελίας ταύτης τὴν λύπην καὶ τὰς ἀγωνίας αὐτῆς αἵτινες ἦσαν ἤδη ἀρκούντως ἀπεχθεῖς.

Μόνον εἰς τὴν Ἔμμαν ἔδειξεν αὐτήν.

— Οἱ δύο οὗτοι ἀδελφοὶ ἐμφορροῦνται πράγματι ὑπὸ θηριώδους μίσους, ἐψιθύρισεν ἡ νεαρὰ κόρη μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς.

— Ναὶ, γνωρίζων τὸ ἡμιάγριον τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν δὲν ἐκπλήττομαι οὐδόλως ἐὰν κατέχωνται ὑπὸ τοιούτων μυσαρῶν αἰσθημάτων. Εἰς τὴν Βανδέαν, εἰς τὸ χωρίον τοῦτο ἔνθα ἐγεννήθησαν, τὰ ἐλαττώματα καὶ αἱ κακίαι τῶν πλείστων ἀνθρώπων ἐξικνοῦνται μέχρι τοῦ ἀπιθάνου.

— Τότε λοιπὸν πρέπει νὰ ἀναμένῃ τις τὰ πάντα ἐκ μέρους αὐτῶν. . .

— Τὰ πάντα ναὶ, τέκνον μου, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θὰ δυνηθῶμεν νὰ καταπείσωμεν αὐτοὺς περὶ τῆς ἀθωότητος ἐκείνου ὃν ἀγαπῶμεν. . .

Ἡ Ἔμμα εἰς τὴν ἀπαγγελίαν τῆς τελευταίας ταύτης λέξεως, ἠρυθρίασε καὶ ἔκυψε τὴν κεφαλήν.

Ὁ μαρκήσιος διαγνοὺς τὴν συγκίνησιν ταύτην καὶ ἰδὼν τὴν ἀόριστον καὶ παροδικὴν ὀδύνην τοῦ βλέμματος ἐκείνου, ἔλαβε τὰς χεῖρας τῆς νεαρᾶς κόρης καὶ ἐπέθηκεν εὐσεβάστως ἐπ' αὐτῶν τὰ χείλη.

— Δυστυχὴς μικρά! ἐψιθύρισεν.

Ἀλλ' ἡ Ἔμμα συνελθοῦσα ἤδη ἐκ τῆς συγκινήσεώς της, ὑπέλαβεν.

— Εἴμεθα κακῶς πληροφορημένοι ἐπὶ τῶν σχεδίων τῶν ἀδελφῶν Ζιροδίων.

— Θὰ ἠδυνάσθε νὰ εἴπητε μάλιστα ὅτι δὲν εἴμεθα κατηχημένοι ἐπὶ παντὸς πράγματος. . .

— Τὸ προτερον πάντων θὰ ἦτο νὰ καταφύγωμεν εἰς κανένα ἐκ τῶν ὑπηρετῶν τῶν Ζιροδίων, ὁ ὁποῖος δωροδοκούμενος ἐφ' ἡμῶν νὰ ἀνελάμβανε νὰ μᾶς κρατῇ ἐνημέρους. .

— Ἐσκέφθην ἤδη περὶ τούτου. . . καὶ θὰ σκεφθῶ ἀκόμη.

— Καὶ ὅμως τοῦτο θὰ ἔδει νὰ ἐγίνετο ὅσον οἷόν τε τάχιον.

— Ναὶ, καταλαμβάνω, καθὼς καὶ ὑμεῖς, τὴν ἀνάγκην αὐτήν.

— Οἱ Ζιρόδιοι, νομίζω, ἔχουν τριῶν ὑπηρέτας. . .

— Ἀκριβῶς, τρεῖς. Μίαν μάγειρον, ἕνα θαλαμηπόλον καὶ ἕνα ἁμαξηλάτην...

Ἡ μάγειρος καὶ ὁ θαλαμηπόλος πρὸ πολλοῦ ἤδη ὑπηρετοῦσι τοὺς Ζιροδίους, οὐχ' ὅμως καὶ ὁ ἁμαξηλάτης ὁ ὁποῖος ἐσχάτως προσελήφθη ἐκ Παρισίων. Ἐὰν κατήγετο ἐκ τοῦ χωρίου τούτου θὰ προσεπάθουν νὰ τὸν δωροδοκήσω, ὡς εἴπετε, καὶ ἴσως τότε διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἐπιτύχωμεν τοῦ πεπουμένου.

— Θὰ ἦτο εὔκολον νὰ μάθωμεν ἐὰν δυνάμεθα νὰ ἐνεργήσωμεν χωρὶς νὰ ἐνοχοποιηθῶμεν. . .

— Διὰ τίνος τρόπου;

— Διὰ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ φύλακος Μαλικάμπ ὅστις ἐπὶ τοῦ παρόντος κατέχει τὴν θέσιν τοῦ δυσμοίρου ἐκείνου Σουβίς. Ὁ Μαλικάμπ σᾶς εἶναι ἐπίσης ἀφωσιωμένος καθὼς ἦτο καὶ ὁ Σουβίς. Ἐμπιστευόμενοι αὐτῷ τοὺς φόβους μας, καὶ δίδοντες εἰς αὐτὸν νὰ ἐννοήσῃ τὰς προθέσεις μας, πρὸ πάντων δὲ, ὅτι πᾶν ὅ,τι θὰ ἐπεχείρει νὰ πράξῃ θὰ ἦτο πρὸς ἰδικόν μας ὄφελος, τότε πιθανὸν νὰ ἐπετυγχάνομεν. . .

— Ἔχετε δίκαιον. Εὐθὺς ὅτε θὰ ἴδω τὴν Μαλικάμπ θὰ τῷ ἀναφέρω περὶ τούτου.

— Τότε, ἀπὸ τῆς σήμερον προσβῆτε εἰς τοῦτο. . . διότι κάτι τι μοὶ λέγει ὅτι οἱ Ζιρόδιοι ἀγρυπνοῦσι καὶ συνωμόττουσι κατὰ τοῦ δουκὸς καὶ, ἐκ τῶν μυχίων τῆς καρδίας μου μαντεύω ὅτι ἡ ζωὴ ἐκείνου ὁ ὁποῖος σᾶς εἶναι τόσον προσφιλὴς ἐπαπειλεῖται ὑπὸ μεγάλου κινδύνου.

— Πολὺ καλὰ, ἀπὸ τῆς σήμερον λοιπὸν, Ἔμμα, ἢ μᾶλλον τώρα ἀμέσως θὰ διατάξω νὰ ζεύξωσι τὴν ἅμαξαν. . . Θὰ μὲ συνοδεύσητε. . . Ἡ φέρουσα δὲ ἡμᾶς ἅμαξα θὰ σταματήσῃ οὐ μακρὰν τοῦ Μιλεπέρτιους. . Ἐκεῖ θὰ κατέλθωμεν, καὶ ἐνῷ ὁ δίφρος θὰ ἔπεται ἡμῶν θὰ μοὶ δώσητε τὸν βραχίονα καὶ θὰ κατευθυνθῶμεν πεζῶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φύλακος. . . Αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν ἀρκούντως ἰσχυρόν.

— Ναὶ, ναὶ, ἂς ἀναχωρήσωμεν, ὑπέλαβεν ἡ Ἔμμα μετὰ θέρμης.

Μετὰ δεκάλεπτον δὲ πάροδον ὁ δίφρος ἐκύμιζεν αὐτοὺς πρὸς τὰς δενδροστοιχίας τοῦ δάσους.

Εὐτυχῶς ὁ φύλαξ εὑρίσκετο εἰς Μιλεπέρτιους. Ὁ Μαλικάμπ ἦτο χωρικὸς τὰ μάλα νοήμων καὶ ἐπειδὴ ζῶντος τοῦ Σουβὶς, ἐγνώριζε τὰς λεπτομερείας τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἑπομένως ὁ μαρκήσιος δὲν περιωρίσθη εἰς πολλὰς ἐξηγήσεις.

— Πολὺ καλὰ, πολὺ καλὰ, κύριε μαρκήσιε, εἶπεν ὁ φύλαξ, θὰ πασχίσω μὲ κάθε τρόπον νὰ σᾶς εὐχαριστήσω. Ἐγὼ γνωρίζω καλὰ τὴν ὑπόθεσι καὶ ἐκάμετε καλὰ ὅπου ἤλθετε σήμερα νὰ μὲ εὕρετε.

Καὶ ἐξαγαγὼν ἐκ τοῦ θυλακίου του σημειοματάριον ἤρξατο ἀναδιφῶν αὐτό.

— Εἰς τὰς ἕξ, εἶπεν, εἶχα πιάσει τὸν Λέανδρον, τῶν ἁμαξῶν τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας, τὴ στιγμὴ ὅπου ἑτοιμάζουνταν νὰ φυγαδεύσῃ ἕνα ἐλάφι ποῦ εἶχε σκοτώσει τὴν νύκτα. Εἶναι τώρα ὀκτὼ βραδιάς ποῦ τὸν παραμονεύω νὰ τὸν τζα-

κώσω καὶ ὅλο μοῦ φεύγει . . . Ἀμέσως ἐγὼ τότε τοῦ εἶπα πῶς θὰ τὸν προδώσω στὴν ἀστυνομία καὶ αὐτὸς τὰ 'χρειάσθηκε.

Ὁ μαρκήσιος προσέτριψε τὰς χεῖρας καὶ ἐφώνησε περιχαρής:

— Ὦ ! ὦ! ἰδοὺ πράγματι μία εὐτυχὴς σύμπτωσις. Μήπως λοιπόν, δεσποινὶς, ἡ τύχη θὰ ἤρχισε νὰ μᾶς εὐνοῇ ἐπὶ τέλους ;

— Εἴθε νὰ ἐγίνετο ὡς λέγετε, κύριε.

— Καὶ καθὼς θαρρῶ, κύριε μαρκήσιε, προσέθηκεν ὁ Μαλικάμπ, πῶς μιὰ ποῦ ἔτυχε αὐτὸ τὸ περιστατικὸ, δὲν θὰ ἦταν δύσκολο πρᾶμα νὰ τὸ κατορθώσουμε. Θὰ 'πάγω νὰ εὕρω αὐτὸν τὸν Λέανδρο καὶ δείχνοντας τὴν ἀναφορὰ ὅπου ἔχω κάμει θὰ τοῦ πῶ: «Λέανδρε, πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ συμφωνήσετε μὲ τὸν μαρκήσιον ἂν δὲ θέλῃ νὰ πάῃ ἡ ἀναφορά μου στὴν ἀστυνομία, διότι, ἂν τυχὸν καὶ πάῃ ἐκεῖ, τότε ὄχι μόνο θὰ χάσῃς τὴ θέσι σου καὶ θὰ σὲ βάλλουν ἕνα μῆνα στὴ φυλακὴ, ἀλλὰ θὰ κάμῃς καὶ ἕνα σωρὸ ἔξοδα ἕως ὅτου νὰ ξεπλέξῃς. . . Μὰ ἂν τυχὸν ὅμως καὶ δὲ θέλεις νὰ μαθητευθῇ τὸ πρᾶγμα, τότε πρέπει νὰ κάμῃς ἐκεῖνο 'ποῦ θὰ σὲ 'πῇ ὁ κύριος μαρκήσιος.

— Εὖγε ! σὲ εὐχαριστῶ, φύλαξ . . .

— Τότε θὰ τοῦ 'πῶ ποιοὶ εἶναι οἱ σκοποί σας. Θὰ τοῦ 'πῶ πῶς πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ παραμονεύῃ τοὺς Ζιρόδιας καὶ νὰ μᾶς δίνῃ εἴδησι διὰ κάθε πρᾶγμα ποῦ θὰ ἐφαίνουνταν ὕποπτο... Ἐγὼ τὸν ἐσπούδασα καλὰ τὸν Λέανδρο. Εἶναι κομάτι ἀγριάνθρωπος, μὰ καὶ τετραπερασμένος διάβολος. Ἂν τυχὸν καὶ δεχθῇ, τότε θὰ κάμῃ τὸ χρέος του μὲ τὸ παραπάνω !

— Θὰ ἐδέχετο ἆρά γε ;

— Ἔννοιά σας, μείνετε ἡσυχος . . . καὶ μάλιστα ἂν εἶναι μὲ τὴν ἄδεια τοῦ κυρίου μαρκησίου, θὰ τοῦ 'πῶ κοντὰ σ' αὐτὰ ὅλα, πῶς ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ θὰ ἔχῃ τὰ τυχερά του μὲ τὸ παραπάνω . . .

— Μαλικάμπ, σοὶ παραχωρῶ τὴν ἄδειαν αὐτὴν, ἐνήργησον ὅπως θέλῃς, ἀλλὰ κύτταξε ὅσον δύνασαι ταχύτερον.

— Ὦ ! θὰ πασχίσω νὰ τελειώσω τὴν ὑπόθεσιν σὲ εἴκοσι τέσσαραις ὥραις μέσα Ἂν ὁ Λέανδρος μὲ ζητήσῃ καιρὸ γιὰ νὰ σκεφθῇ θὰ τοῦ 'πῶ πῶς θὰ τὸν περιμένω ἕως αὔριο τὸ πρωΐ, ἂν ὅμως περάσῃ ἡ προθεσμία αὐτὴ καὶ δὲν δέχουνταν, τότε ἡ ἀναφορά μου θὰ πάῃ ἐκεῖ ποῦ πρέπει νὰ πάῃ . . .

— Σὲ εὐχαριστῶ καὶ πάλιν, φύλαξ, διὰ τὴν ἀφοσίωσίν σου αὐτήν . . . Εἶσαι πράγματι ἄνθρωπος σπάνιος καὶ ἔχεις πολλὰ καλὰ προτερήματα . . .

— Ὁ κύριος μαρκήσιος μὲ ἐπαινεῖ περισσότερο ἀπὸ ὅτι εἶμαι ἄξιος. . . Τοῦ εἶμαι ἀφωσιωμένος καὶ τίποτε ἄλλο καθὼς εἶμαι καὶ εἰς τὸν κύριον δοῦκα . . . εἰς τὸν ὁποῖον εἶχα τὸ εὐτύχημα νὰ γείνω μάρτυρας τὴν ἡμέρα ποῦ 'μονομάχησε μὲ τοὺς ἀδελφοὺς Ζιρόδιας.

— Ἐὰν ὁ Λέανδρος δεχθῇ, ὑπέλαβεν ἡ Ἔμμα, τότε ἀνὰ πᾶσαν φορὰν καθ' ἣν

θὰ εἶχε νὰ μᾶς ἀνακοινώσῃ τι, δὲν θὰ ἦτο φρόνιμον νὰ ἔρχηται εἰς Βιλεφόρ. Τοῦτο παρ' ὅλας τὰς προφυλάξεις μας θὰ ἠδύνατο νὰ γνωσθῇ πολὺ ταχέως, καὶ ἐπομένως τότε θὰ ἔσπευδον νὰ εἰδοποιήσωσι τοὺς ἀδελφοὺς Ζιροδίους.

— Αὐτὸ τὸ ἐσκεφθήκατε, πολὺ σωστὰ, δεσποινὶς, ἐπεῖπεν ὁ Μαλικάμπ· μὴ ἔννοιά σας, μὴ φοβᾶσθε τίποτε, ὁ Λέανδρος δὲ θὰ ἔρχεται στὴν ἔπαυλι. Δὲν θὰ ἔχῃ νὰ πάρῃ καὶ νὰ δώσῃ παρὰ μὲ ἕνα μόνο ἄνθρωπο, ὥστε ἐγὼ ὁ ἴδιος θὰ γείνω τὸ μεσάζον πρόσωπο ποῦ λένε . . . Καὶ ἂν ἀκόμη ὁ κύριος μαρκήσιος θὰ εἶχε στὸ ἀναμεταξὺ αὐτὸ νὰ τοῦ στείλῃ καμμιὰ παραγγελία τὴν πέρνω ἐγὼ ἐπάνου μου.

Ὁ μαρκήσιος Βιβαρὲζ μετὰ τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ εὐχαριστήσαντες τὸν φύλακα διὰ τὴν ἔκτακτον προθυμίαν ἣν ἐπεδείξατο ὁ φύλαξ, ἐπανέκαμπτον εἰς Βιλεφὸρ συγκομιζοντες μεθ' ἑαυτῶν μίαν ἐλπίδα.

Ἐν μέσῳ τῆς βαθείας θλίψεως ἐν ᾗ ἔζων, καὶ τὸ πλέον ἀσήμαντον ἔτι ἐπεισόδιον τὸ δυνάμενον νὰ κατηχήσῃ αὐτοὺς ἐπὶ παντὸς ὅ,τι ἀπέβλεπε τὸν Ὀράτιον, θὰ ἤρκει ὅπως ἁπλίσῃ αὐτοὺς διὰ περισσοτέρας πρὸς τὸ μέλλον πίστεως.

Περὶ τὴν δείλην τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Μαλικάμπ ἐνεφανίζετο εἰς τὴν ἔπαυλιν Δε Βιλεφόρ.

Εἶχε δὲ τὸ ὕφος τοσοῦτον φαιδρὸν, ὥστε εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ Ἔμμα δὲν ἀμφέβαλλον ποσῶς περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ διαβήματος αὐτοῦ.

Καὶ πρὶν ἔτι ἐρωτήσωσιν αὐτὸν, ὁ ἀγροφύλαξ ἐφώνησε μετὰ φαιδροῦ τόνου :

— Ἐπέτυχα στὴν ἐντέλεια, κύριε μαρκήσιε, εἶνε ἀλήθεια πῶς ἐπάσχισα πολὺ, ἕως ὅτου νὰ τὸν καταφέρω, μὰ δὲν πειράζει ἀφοῦ τὸ πρᾶμα ἐτελείωσε.

Καὶ ὁ Μαλικάμπ ἀφηγήθη αὐτοῖς πᾶν ὅτι εἶχε συμβῇ καὶ τίνι τρόπῳ κατώρθωσε νὰ καταπείσῃ τὸν ἀμαξηλάτην.

Αἱ λεπτομέρειαι τῶν διαπραγματεύσεων εἶχον λάβει χώραν εἰς τὸ ζυθοπωλεῖον τῆς Κλισσὸν, ἔνθα ὁ Μαλικάμπ ἐγνώριζε τὰς ἡμέρας καθ' ἃς ὁ Λέανδρος ἐφοίτα ἐκεῖ.

Καὶ καθ' ἣν στιγμὴν λοιπὸν συνέκρουον τὰ ποτήρια, ὁ Λέανδρος εἶχεν εἰπεῖ εἰς τὸν ἀγροφύλακα·

— Καθὼς βλέπεις δὲν 'μπορῶ νὰ κάμω διαφορετικά . . . . πρέπει νὰ δεχθῶ, ἐπειδή τις μὲ αὐτὴ τὴν ἀναφορὰ ποῦ ἐσὺ μὲ διαβολίζεις, αὐτὴ εἶναι μιὰ πολὺ βρωμοδουλειὰ γιὰ τὰ 'μένα.

Καὶ ἐκκενῶν μέχρι τρυγὸς τὸ ποτήριον τοῦ λευκοῦ οἴνου, προσέθηκε·

— Βρὲ ἀδελφὲ, ἡ λαθροθηρία γιατὶ ποῦ λές μοῦ ἐκόλλησε ἐπάνω μου σὰν ἀρρώστια ποῦ δὲ γιατρεύεται ποτε . . . Στὰ περίχωρα τῶν Παρισιῶν καταδικάσθηκα τρεῖς φοραῖς γιὰ τὴν ἴδια ὑπόθεσι, ὥστε ἂν τυχὸν καὶ ἔδινες τὴν ἀναφορά σου αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν θὰ τὴν ἐγλύτωνα τόσο φτηνὰ καθὼς τῆς ἄλλαις φοραῖς . . . Γιὰ αὐτὸ λοιπὸν, σύντροφε, θέλω καὶ δὲ θελω πρέπει νὰ δεχθῶ.

Τότε δὲ ἀγροφύλαξ καὶ λαθροθήρας συνέθλιψαν τὰς χεῖρας.

Ὅταν δὲ ὁ Μαλικὰμπ ἀφηγηθεὶς ὅλα ταῦτα ἔσπευσε νὰ ἀποσυρθῇ, τότε ὁ μαρκήσιος εἶπε πρὸς τὴν Ὡραίαν Παιδαγωγόν.

— Ἰδοὺ ὅτι τὰ πράγματα βαίνουσι καλῶς... δὲν μᾶς ὑπολείπεται λοιπὸν ἄλλο ἢ νὰ περιμένωμεν.

— Καὶ ἐὰν αἱ προκισθήσεις μου δὲν μὲ ἀπατῶσιν, εἶπεν ἡ Ἔμμα, νομίζω ὅτι δὲν θὰ περιμένωμεν ἐπὶ πολὺν καιρόν.

Ὁκτὼ ἡμέραι διέρρευσαν μόλα ταῦτα καὶ οὐδεμία εἴδησις δὲν ἀφικνεῖτο ἐκ μέρους τοῦ Λεάνδρου.

Ἐσπέραν τινὰ ὁ μαρκήσιος συναντήσας καθ' ὁδὸν τὸν ἀγροφύλακα, τῷ εἶπε.

— Εἶσαι βέβαιος διὰ τὸν ἄνθρωπόν σου ;

— Βεβαιότατος, βεβαιότατος καὶ παρακαλῶ τὸν κύριο μαρκήσιον νὰ μὴν ἀνυπομονῇ καὶ νὰ ἔχῃ ἐμπιστοσύνη. Ἂν ὁ Λέανδρος δὲν ἔρχεται, αὐτὸ θὰ 'πῇ πῶς δὲ ξέρει τίποτε, καὶ ἂν δὲν ξέρει τίποτε, θὰ 'πῇ πῶς δὲν τρέχει στὴ μέση τίποτε ἄξιο γιὰ νὰ μαθητευθῇ.

Καὶ ὁ Μαλικὰμπ ταῦτα λέγων δὲν ἠπατᾶτο, διότι μετὰ διήμερον παρέλευσιν ἔχων τὴν φυσιογνωμίαν φαιδρὰν καὶ θριαμβευτικὴν συνάμα, ἐλθὼν ἐκ νέου εἰς Βιλεφὸρ, ἔλεγε τὰ ἑξῆς.

— Σήμερα, κύριε μαρκήσιε, ἔχουμε καλὰ νέα.

Καὶ ἤρξατο ἀφηγούμενος πᾶν ὅ,τι ἐγνώριζε, πᾶν ὅ,τι ὁ Λέανδρος τῷ ἐγνωστοποίησεν. . .

Ἐκ τῆς ἀφηγήσεως δὲ τοῦ ἀγροφύλακος ἀπεδεικνύετο ὅτι οἱ ἀδελφοὶ Ζιρώδιοι προὐτίθεντο νὰ ἐπιχειρήσωσι ἐκτεταμένον πλοῦν καὶ ὅτι ὁ ἐν λόγῳ πλοῦς εὕρητο ἤδη εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Ὁ ἀμαξηλάτης ἅπαξ ὑπὸ τοῦ φύλακος κατηχηθεὶς, ἔσπευσεν ἐμέσως νὰ ζητήσῃ τὰς δεούσας πληροφορίας. Αἱ πληροφορίαι δὲ αὗται αἱ διεξαχθεῖσαι μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς συνέσεως καὶ ἐπιφυλακτικότητος, ἐφαίνοντο ὑποδεικνύουσαι ὅτι ὁ Γάστων καὶ ὁ Πέτρος ἐσκόπευον νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν Γαλλίαν, καίτοι καὶ αὐτοὶ οὗτοι δὲν ἐγνώριζον ἀκριβῶς εἰσέτι εἰς ὁποίαν χώραν τῆς γῆς θὰ διηυθύνοντο. Ὅπως προβῶσι δὲ εἰς τοῦτο δὲν ἀνέμενον φαινομενικῶς ἢ τελευταίαν τινὰ πληροφορίαν, πλὴν ἡ πληροφορία αὕτη δὲν ἀφικνεῖτο. Ὁ Λέανδρος ἐφαίνετο καταπεισθεὶς ἐξ ὅσων ἔμαθεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τοῦ Ὁρατίου διότι, ἐπανειλημμένως, ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο ἀδελφῶν εἶχεν εἰπεῖ εἰς τὸν ἕτερον.

— Ποῦ νὰ κατέφυγεν ἆρά γε καὶ πῶς συμβαίνει ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ τῆς εἰς Νέαν Ὑόρκην ἀφίξεώς του νὰ μὴ λάβωμεν πλέον εἰδήσεις αὐτοῦ ;

Τὸ πρᾶγμα ἀπέβαινεν ἡλίου φανερώτερον. Ἐπρόκειτο ἀναμφιλέκτως περὶ τοῦ Ὁρατίου. . .

Ἀλλὰ τίς ὁ σκοπὸς τοῦ προτιθεμένου ταξειδίου ; Καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους θὰ διεξήγετο ὁ ἀπόπλους αὐτός ;

Ὁ Λέανδρος δὲν ἐγνώριζεν εἰσέτι περὶ ὅλων αὐτῶν, ἐκεῖνο δὲ μόνον ὅπερ ἠδύνατο νὰ ἐπιβεβαιώσῃ ἦτο ὅτι ἀπό τινος καιροῦ ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ἐξετέλουν ἐπανειλημμένας ἀπουσίας διὰ τρόπου κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μυστηριώδους. Εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα πάντες ἠγνόουν ποῦ εἶχον κατευθυνθῇ. Κατὰ τὸν δεύτερον μόνον πλοῦν, ὁ Λέανδρος, ἐκ τῆς ἕδρας τῆς ἀμάξης του, ὁπόθεν ἠκροᾶτο μετὰ προσοχῆς τοὺς διαμειβομένους λόγους, εἶχεν ἰδεῖ καὶ ἀκούσει τὸν Πέτρον, παρὰ τὸ εἰσιτηριοπωλεῖον τοῦ σταθμοῦ, ζητοῦντα δύο εἰσιτήρια ποώτης θέσεως διὰ τὴν Χάβρην.

Τί ἐσκόπουν ὅμως νὰ πράξωσιν εἰς Χάβρην ; Ἰδοὺ ποῦ ἔγκειτο ὅλη ἡ τοῦ προβλήματος λύσις.

Τότε ὁ μαρκήσιος ἐσύστησεν ἐκ νέου εἰς τὸν Μαλικὰμπ νὰ καταβάλῃ περισσότερον ζῆλον καὶ πυρετωδεστέραν ἐπαγρύπνησιν.

Καὶ ὄντως ἦτο ἐπάναγκες νὰ καταβληθῇ ἡ μεγαλητέρα σύνεσις ἐκ μέρους τοῦ ἀμαξηλάτου, διότι εἰς τὴν ἐλαχίστην ὑπόνοιαν, ὁ Λέανδρος θὰ ἀπεδιώκετο καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ, ἅπαξ ἐν γνώσει τῶν διατρεχόντων θὰ ἐλάμβανον οὐ μόνον τὰ μέτρα των, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης θὰ ἐνήργουν διὰ τῆς μυστηριωδεστέρας ἐπιφυλακτικότητος.

Αἱ ἀκόλουθοι ἡμέραι διέρρευσαν ἐν μέσῳ φοβερᾶς ἀγωνίας ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὁποίας παρενετίθετο καθ' ἑκάστην ἐνώπιον αὐτῶν τὸ πρόβλημα τῆς μελλούσης πολιτείας τῶν δύο ἀδελφῶν. Διὰ τοῦ ἀδιάλλακτου αὐτῶν μίσους ὁποῖα λοιπὸν νέα τραγικὰ ἐπεισόδια καὶ ὁποίας νέας παγίδας, παρεσκεύαζον διὰ τὸν Ὁράτιον Δε Βιλεφόρ ;

Ἰδοὺ ὑπὸ ποίων ἀνιαρῶν σκέψεων κατετρύχοντο ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ Ἔμμα.

Εἰς τὴν ἔπαυλιν θὰ ἠδύναντο ἆρά γε νὰ ὦσι πάντοτε ἐνήμεροι τῶν διατρεχόντων ὅπως δύνανται νὰ ἐκμηδενίζωσιν ἐγκαίρως καὶ μυστηριωδῶς μέγα μέρος τῶν καταχθονίων σχεδίων τῶν δύο ἐχθρῶν ;

Ἰδοὺ ποῦ ἔγκειτο τὸ πᾶν.

Ὁ Μαλικὰμπ διήρχετο μὲν ἐνίοτε τὴν πρωΐαν, ἀλλ' ἡ ἐκεῖθεν διάβασίς του εἰς οὐδὲν ἄλλο περιωρίζετο ἢ ὅπως ἀναγγείλῃ ὅτι ἦτο ἄμοιρος νέας εἰδήσεως, καὶ εἰς ἐπίμετρον ὅτι δὲν ἔβλεπε πλέον τὸν Λέανδρον.

Συνεπείᾳ λοιπὸν ὅλων τούτων, ὁ φύλαξ ἀπέβη τὰ μάλα περίλυπος.

Ἐν τῇ ἐπαύλει Βιλεφὸρ ἡ ἀγωνία ἐπηύξανεν ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν. Ἐπὶ τέλους μετὰ δεκαπενθήμερον παρέλευσιν, ὁ Μαλικὰμπ ἐμφανισθεὶς ἡμέραν τινὰ καὶ ζητήσας νὰ ἴδῃ τὸν μαρκήσιον, τῷ εἶπε τὰ ἑξῆς.

— Δὲ 'ξέρω νὰ σᾶς 'πῶ καλὰ καλὰ ἂν ἐκεῖνα ποῦ ἔμαθα εἶναι πράματα ποῦ σᾶς ἐνδιαφέρουν ἢ ὄχι. . . Θὰ κρίνετε μόνος σας.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐνεχείρησεν εἰς τὸν μαρκήσιον τεμάχια ἐσχισμένου χάρτου, ἐπιμελῶς κεκλεισμένα ἐντὸς τοῦ ρινομάκτρου αὐτοῦ.

— Αὐτὰ τὰ χαρτάκια ποῦ βλέπετε μὲ τὰ ἔφερε ὁ Λέανδρος.

— Καὶ δὲν εἶπε τίποτε ἄλλο ;

— Ναῖσκε, μὲ εἶπε αὐτό : « Ἂς λάβῃ τὸν κόπον ὁ κ. Δε Βιβαρὲζ νὰ κολλήσῃ τὸ σχισμένο αὐτὸ γράμμα καὶ ἠμπορεῖ νὰ μὴ μείνῃ μετανοημένος. »

— Τίποτε ἄλλο ;

— Δὲ μοῦ εἶπε οὔτε μία ἄλλη λέξι. Ἦταν βιαστικός, καὶ ἔφυγε τρεχάτος.

— Πολὺ καλά. Ἐγὼ καὶ ἡ Ἔμμα θὰ σπεύσωμεν νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν συμβουλὴν ταύτην τοῦ Λεάνδρου. Σὲ εὐχαριστοῦμεν καὶ πάλιν, φύλαξ, διὰ τὴν προθυμίαν καὶ διὰ τὴν καλήν σου διάθεσιν.

— Νὰ μὴ μὲ εὐχαριστῆτε ἀκόμη ἂν τὸ πρᾶγμα δὲ λάβῃ καλὸ τέλος. . . . καὶ ἄμποτε νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς νὰ τελειώσῃ ἡ ὑπόθεσις μιὰ ὥρα ἀρχήτερα διὰ νὰ χαροῦμε ὅλοι μας.

— Ἄμποτε, φύλαξ.

Τοῦ Μαλικάμπ ἀποσυρθέντος, ὁ μαρκήσιος μετὰ τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ ἤρξαντο πάραυτα τοῦ ἔργου, ὅπερ ἀπησχόλησεν αὐτοὺς ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον ὥραν.

Ἐξαιρέσει μικρῶν τινων τεμαχίων μὴ παρουσιαζόντων οὐδὲν τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὰ ὁποῖα δὲν ἀπήρτιζον οὐδεμίαν φράσιν, ἡ ἐπιστολὴ προσκολληθεῖσα ἀντεγράφη ὑπὸ τῆς Ἔμμας.

Ἡ ἐπιστολὴ προήρχετο ἐκ Χάβρης καὶ ἡ ἐπὶ τῆς προμετωπίδος σφραγὶς ἐδήλου ὅτι ἀπεστέλλετο ἐκ τοῦ γραφείου παραγγελιοδόχου τινὸς ὀνόματι Τριμάϊλ. . .

Ἰδοὺ τὸ περιεχόμενον τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστολῆς.

«Κύριοι Πέτρε καὶ Γάστων Ζιρόδιαι,

Εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα, εἰς Κλισσόν.

»Κατὰ τὴν τελευταίαν σας ἐπίσκεψιν ὅπως ἀπαλλάξητε σεαυτὸν ἐκ τῶν »φροντίδων καὶ τῶν ἀνωφελῶν ταξειδίων, μὲ ἐπερωτήσατε νὰ κατασταλάξω τὸ μεσά»ζον πρόσωπον μεταξὺ ὑμῶν καὶ τοῦ κ. Δε Μαριανβέλ, τοῦ λίαν γνωστοῦ ἐν»ταῦθα ἐφοπλιστοῦ, κατόχου δὲ μιᾶς ἱστιοφόρου θαλαμηγοῦ σταθμευούσης ἐν »τῷ λιμένι τῆς Χάβρης, καὶ ἐπιθυμοῦντος νὰ πωλήσῃ αὐτήν. Ὁ κ. Δε Μαριαν»βέλ, παρήγγειλεν ἤδη εἰς τὰ μεγάλα ναυπηγεῖα τῆς Χάβρης ἀτμόπλοιον θαλαμη»γόν. Κατὰ τὴν εἰς Χάβρην διαμονήν σας εἴχετε ἐπισκεφθῆ τὴν *Ἐρριέτην* καὶ »ἐπομένως ἠδυνήθητε αὐτοπροσώπως νὰ σχηματίσητε ἰδέαν περὶ τε τῆς στερεό»τητος, τῆς ἀντοχῆς καὶ τοῦ ἀπαραμίλλου αὐτῆς ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν. Ἀλλ' ἐ»πειδὴ μοὶ ὡμολογήσατε τότε ὅτι εἶσθε ἄμοιρος ναυτικῶν γνώσεων καὶ ὅτι κατὰ »συνέπειαν δὲν ἠδύνασθε νὰ ἐκφέρητε τὴν δέουσαν γνώμην καὶ νὰ βασισθῆτε ἐπὶ »τῆς προσωπικῆς μόνον πείρας ὑμῶν, ἔκρινα φρόνιμον νὰ καθυποβάλω τὴν ἐξέτα»σιν τῆς *Ἐρριέτης* εἰς εἰδικοὺς πραγματογνώμονας οἱ ὁποῖοι ὁμογνωμόνως ἀπεφάν»θησαν ὅτι ἡ ἐν λόγῳ θαλαμηγὸς ἦτο ἓν ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τῆς νεωτέρας

»ναυπηγικῆς τέχνης. Ἐκτὸς τούτου, εἶναι καινουργὴς σχεδὸν ἀφοῦ ἐναυπηγήθη »πρὸ διετίας μόλις ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ ἀφοῦ δὲν ἐξετέλεσε κανένα πλοῦν εἰσέτι. Ἐ»πωφελήθητε λοιπὸν τῆς περιστάσεως καὶ μὴ διστάζετε ποσῶς εἰς ἀπόκτησιν αὐ»τῆς, ἀφοῦ κατὰ πάντα εἶναι ἐξαίρετος δι' ὑμᾶς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἰδιοκτήτης αὐτῆς »ἔχει στερρὰν ἀπόφασιν νὰ πωλήσῃ τὴν θαλαμηγόν του, ὡς ἐκ τούτου ἀπεφάσισε »νὰ καταβιβάσῃ τὴν ἀξίαν της εἰς λίαν συμφέρουσαν τιμὴν καὶ, θὰ ἠδυνάμην »μάλιστα νὰ σᾶς ἐπιβεβαιώσω, ὅτι ὅπως ἀπαλλαχθῇ αὐτῆς, θὰ συγκατένευε νὰ »τὴν παραχωρήσῃ εἰς ὑμᾶς ἀντὶ λίαν συγκαταβατικῆς τιμῆς. Ἡ *Ἐρριέτα* ἔχει »τριακοσίων τόννων χωριτικότητα καὶ θὰ ἀπαιτήσῃ τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα »ἄνδρας διὰ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. Ὁ κ. Δε Μαριανβέλ, ἐκτὸς τῆς ὑμετέρας αἰτή»σεως ἔλαβε ἤδη δύο ἑτέρας μηνύσεις. Ἐὰν λοιπὸν δὲν θέλετε νὰ σᾶς διαφύγῃ »ἡ εὐκαιρία αὕτη τότε τηλεγραφήσατέ μοι. Ἡ ὑπόθεσις θεωρηθήσεται ἐπισήμως »τετελεσμένη καὶ ὑμεῖς δὲν θὰ ἔχετε τίποτε ἄλλο νὰ πράξητε εἰμὴ νὰ ἔλθητε εἰς »Χάβρην ὅπως ἀσχοληθῆτε διὰ τὰς λεπτομερείας τῆς ἀγορᾶς.

»Δέξασθε, κύριοι, τὰς φιλόφρονας προορρήσεις μου. *Τριμάϊλ.*»

Καὶ πράγματι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἦτο πολύτιμος πληροφορία, καίτοι ἀτελὴς ὡς μὴ ἐπιτρέπουσα νὰ μαντεύσῃ τις τὶ ὑπέκρυπτεν ἡ ὀπισθοβουλία αὕτη τῶν δύο ἀδελφῶν ἀλλὰ, τουλάχιστον, πᾶν ὅ,τι καθίστατο ἐναργὲς, ἦτο ἡ πείσμων καὶ ἡ φιλέκδικος ἰσχυρογνωμοσύνη αὐτῶν ἣ ἐξαναγκάσασα αὐτοὺς νὰ καταστῶσιν οἱ ἀπόλυτοι κύριοι καταδρομικῆς φυλακίδος, ἄνευ φόβου οὐδεμιᾶς καταδικαστικῆς καταδιώξεως, ἀφοῦ δὲν θὰ εἶχον ὡς μάρτυρα τοῦ μυστηριώδους σχεδίου αὐτῶν ἢ τὴν ἐρημίαν μόνον τῶν ὠκεανῶν.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὑπελείπετο νὰ γνωσθῇ ἐὰν συνωδὰ τῆς συμβουλῆς τοῦ παραγγελιοδόχου Τριμάϊλ ἀπεφάσισαν ἢ μὴ νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς θαλαμηγοῦ.

Ἄλλως τε ἡ ἀβεβαιότης αὕτη δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺν καιρόν, διότι πάραυτα σχεδὸν ὁ κ. Δε Βιβαρὲζ ἔλαβε παρὰ τοῦ Λεάνδρου ἐπιστολὴν ἧς αἱ ὀλίγαι γραμμαὶ ἦσαν ἀρκούντως εὔγλωττοι.

Ὁ Λέανδρος μὴ εὑρὼν τὸν Μαλικάμπ καὶ σκεφθεὶς ἀναμφιβόλως ὅτι πᾶσα ἀπώλεια χρόνου ἦτο πολύτιμος, ἔσπευσε νὰ γράψῃ τὸ ἑξῆς ἐπιστόλιον ὅπερ ἀπέστειλλεν εἰς Βιλεφόρ.

«Δὲν εἶναι πολλὴ ὥρα ὅπου ἐπῆγα εἰς τὸ τηλεγραφεῖο τῆς Κλισσὸν ἕνα τηλέ»γραφο γιὰ τὸν κύριο Τριμάϊλ, βουλεβάρτον Μαρτίμ, εἰς Χάβρην. Τὸ τηλεγρά»φημα αὐτὸ δὲν εἶχε μέσα παρὰ μία μόνη λέξι ἡ ὁποία ἦταν αὐτή.

«Ἀγοράσετε ! »

— Ὑπὸ ὁποίων λοιπὸν ἀπαισίων σκέψεων κατέχονται οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ; ἐψιθύρισεν ὁ μαρκήσιος.

Καὶ τὴν κεφαλὴν πιζέων διὰ τῶν χειρῶν, παρέμεινε ρεμβώδης ἐπὶ πολλὴν ὥραν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ παρατεταμένη ἐκείνη σιωπὴ τοῦ δουκὸς Ὁρατίου, τοῦ μὴ ἀποστείλλαντος μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης παρὰ μίαν μόνην ἐπιστολὴν ἐκ Νέας Ὑόρκης, ἐνέβαλλεν εἰς μείζονα ἔτι ἀγωνίαν τὸν μαρκήσιον.

Ἀφ' ἧς δὲ ἡμέρας ἐλήφθη ἡ ἐν λόγῳ ἐπιστολὴ εἶχε διαρρεύσει εἰς μὴν καὶ ἔκτοτε οὐδὲν πλέον.

Ποῦ εὑρίσκετο ἆρά γε ; Τί ἀπέγεινε λοιπὸν ὁ δούξ ; Ἐπραγματοποίησεν ἆρά γε τὴν ἐπιθυμίαν του ὅπως κατεφθυνθῇ καὶ ζητήσῃ φιλοξενίαν παρά τινι τῶν ἐν Ἀμερικῇ βιούντων πολλῶν φίλων αὐτοῦ ; Ὁποῖον ἐξ αὐτῶν ἐξελέξατο ; Τέλος, ποῦ ἆρά γε νὰ κατέφυγεν ὁ Ὁράτιος ; Ἡ δὲ σιωπή του αὕτη τί ἐσήμαινεν ;

Λίρνας ὁ πρεσβύτης ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν ἐνῷ ἡ λάμψις τοῦ βλέμματος ἐνεῖχε ἀποφασιστικὴν ἔκφρασιν, καὶ μετὰ περιφρονητικοῦ τόνου ὑπέλαβεν·

— Οἱ Ζιρόδιοι πολὺ πιθανὸν νὰ διευθύνοντο εἰς χώρας ἀγνώστους, ἐγὼ ὅμως εἰμὶ ἕτοιμος νὰ μὴ ὀπισθοχωρήσω ἀπέναντι οὐδενὸς ὅπως παρακολουθήσω πιστῶς τὰ ἴχνη αὐτῶν.

— Τί σκοπεύετε λοιπὸν νὰ πράξητε, κύριε ; ἠρώτησεν ἡ Ὡραία Παιδαγωγός.

— Κατὰ πρῶτον, προτίθεμαι νὰ ἀναχωρήσω διὰ τὴν Χάβρην. Ἔχω ἐκεῖ ἀπειραρίθμους φίλους. Φρονῶ δὲ ὅτι πρὶν ἢ παρέλθωσιν τέσσαρες ὧραι θὰ εἶμαι ἐν γνώσει πολλῶν ἐνδιαφερόντων πραγμάτων δι' ἡμᾶς.

— Κατόπιν ;

— Κατόπιν ; Οὐδὲν ἄλλο μοὶ ὑπολείπεται ἢ νὰ ἀφιθῶ εἰς τὴν φορὰν τῶν συμβεβηκότων.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔκρουσε τὸν κώδωνα, εἰς τὸν ἦχον τοῦ ὁποίου ἐνεφανίσθη ὁ θαλαμηπόλος αὐτοῦ.

— Μετὰ μίαν ὥραν ἀναχωρῶ, εἶπεν εἰς τὸν θαλαμηπόλον.

Καὶ μετὰ πυρετώδους δραστηριότητος ἤρξατο προσκευάζων τὰ τῆς ἀναχωρήσεως αὐτοῦ.

Εἰς Χάβρην ἀποβιβασθείς, ὁ μαρκήσιος ἐπεσκέφθη φίλους τού τινας μετὰ τῆς αὐστηροτέρας ἐπιφυλακτικότητος, καὶ τὴν ἐπαύριον συνῆψε στενὰς σχέσεις μετά τινος ναυκλήρου, ὀνομαζομένου Μαριότου, χρηματίσαντός ποτε ἐν τῷ πλοίῳ αὐτοῦ ὡς ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ τοῦ Κράτους.

Ἐπεφόρτισε δὲ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὸν Μαριότην νὰ λάβῃ λεπτομερεῖς πληροφορίας ἐπὶ παντὸς ὅ,τι ἀπέβλεπε τὴν θαλαμηγὸν καὶ ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν τοῦ παρασκευαζομένου ἀπόπλου αὐτῆς.

Αἱ πληροφορίαι δὲ αὗται εἰς οὐδὲν ἄλλο συνετέλεσαν ἢ νὰ ἐπαυξήσωσι τὸ μυστήριον ὅπερ περιεκάλυπτεν ἤδη τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος θαλαμηγόν.

Καὶ ὅμως ὁ Μαριότης παρὰ τὰς προσπαθείας αὐτοῦ δὲν κατώρθωσεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας νὰ λάβῃ οὐδεμίαν πληροφορίαν, καίτοι εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐπεδείξατο

παραδειγματικὴν δραστηριότητα περὶ τοῦ ἀνατεθέντος αὐτῷ ἔργου. Ἦτο ἀνὴρ πολυμήχανος, τολμηρὸς καὶ εἰς ἄκρον φιλοπότης.

Εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἐνώπιον φιάλης ἐκλεκτοῦ οἴνου, ἠδύνατο διὰ τῆς φαιδρᾶς καὶ εὐγλώττου στωμυλίας του νὰ ἐνθουσιάσῃ καὶ τὸν μελαγχολικώτερον τῶν συνδαιτυμόνων καὶ ὁποία δήποτε καὶ ἂν ἦτο ἡ ὑπ' αὐτοῦ καταναλωθεῖσα ποσότης τοῦ οἴνου, οὐδέποτε ἐθεάθη ἐν καταστάσει μέθης ἢ ἔχων τὰς κνήμας κλονουμένας· ὁ ἐγκέφαλος μόνον ἦτο ὀλίγον βεβαρυμένος καὶ ἡ γλῶσσα ὑπετραυλίζουσα κατά τι, ἀλλὰ παρ' ὅλα αὐτὰ δὲν ἐφαίνετο οἰνοβαρής.

Ἄλλως τε κανεὶς πώποτε δὲν ἐνεθυμεῖτο νὰ εἶδεν οἰνόφλυγα τὸν πλοίαρχον.

Ἡ πολύτιμος δὲ αὕτη ἰδιότης τῷ ἦτο χρήσιμος ὡς φαιδρύνουσα τοὺς παρακαθημένους.

Διατρέχων τὰ ζυθοπωλεῖα τῆς πόλεως, τὰ ξενοδοχεῖα τοῦ λιμένος καὶ τὰ σκοτεινὰ καταγώγια ἔνθα συνέπινον οἱ ναῦται, ὁ Μαριότης ἤκουσεν ἐπὶ τέλους νὰ διαλαμβάνωσι περὶ τῆς *Ἐρριέτης*.

Ἐνῷ δὲ πολλοὶ ἐγνώριζον ὅτι ὁ κ. Μαριανβὲλ, προὐτίθετο νὰ πωλήσῃ τὴν θαλαμηγόν του, τέλος φήμη ἤρξατο κυκλοφοροῦσα ὅτι τὸ ἱστιοφόρον ἐπωλήθη.

Ἀλλ' ὑπὸ ὁποίους ὅρους ; Ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς ποῖον ἀνῆκεν ;

Καίτοι δὲ ἠγνόουν τοῦτο, οὐχ ἧττον ἐντὸς τοῦ λιμένος, καθὼς καὶ πανταχοῦ τὰ ἐπὶ τοῦ ζητήματός του σχόλια ἦσον οὐκ ὀλίγα.

Ὁ ἀληθὴς ἀγοραστὴς παρέμενεν ἄγνωστος εἰσέτι, τοῦτο δὲ, διότι τοῦ παραγγελιοδόχου ἀπόρου ὄντος, κανεὶς δὲν ἠδύνατο νὰ παραδεχθῇ ὅτι ὁ τελευταῖος οὗτος θὰ προέβαινεν εἰς τὴν ἀγορὰν ταύτην δι' ἴδιον λογαριασμὸν αὐτοῦ.

Διετείνοντο πρὸς τούτοις ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ νέου ἰδιοκτήτου δὲν θὰ ἐγνωστοποιεῖτο παρὰ κατὰ τὴν τελευταίαν μόνον στιγμὴν, ὅτε θὰ ἀνήρχετο ἐπὶ τοῦ σκάφους πέντε λεπτὰ πρὸ τοῦ ἀπόπλου, καὶ ὅτι καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ ναύκληρος τῆς *Ἐρριέττης*, καθὼς καὶ ἅπαν τὸ πλήρωμα τότε μόνον θὰ ἔβλεπον αὐτὸν διὰ πρώτην φοράν.

Τίς θὰ ἦτο ἆρά γε ὁ ναύκληρος οὗτος καὶ ὁποῖοι θὰ ἀπετέλουν τὸ πλήρωμα αὐτό ;

Δὲν ὑπῆρχον δὲ εἰσέτι οὔτε ναύκληρος οὔτε πλήρωμα, διότι ὁ κ. Μαριανβὲλ πρὸς ἀποφυγὴν ἀνωφελῶν ἐξόδων, εἶχεν ἀποπέμψει αὐτοὺς πρό τινων μηνῶν.

Πᾶν δὲ ὅ,τι ἠγνόουν εἰς Χάβρην, ὁ μαρκήσιος Δε Βιβαρὲζ ἐγνώριζεν ἀπὸ πολλοῦ ἤδη, ἀλλὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Ζιροδίων ληφθέντα μέτρα ὅπως παραμείνωσιν ἄγνωστοι, ἦσαν οὐ μόνον εὔγλωττα ἀλλὰ καὶ διεκπήρυττον ἀναφανδὸν σχεδὸν ὅτι προὐτίθεντο νὰ προβῶσιν εἰς τραγικὴν ἐκδρομήν.

Ὁ κύριος Μαριανβὲλ εἶχεν ἔλθει εἰς Χάβρην κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διαπραγματεύσεων τούτων. Ὁ δὲ ναύκληρος Μαριότης ἐχρημάτισέ ποτε ὡς δεύτερος πλοίαρχος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θαλαμηγοῦ *Ἐρριέτης* κατὰ τὸ διάστημα ἑξαμήνου ἀνὰ τὴν

Μεσόγειον διάπλου. Ἦτο δὲ οὗτος ὁ πρῶτος ἀπόπλους ὃν ἐπεχείρησεν ἡ φυλακίς.

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ναύκληρος καίτοι εἶχε διατηρήσει ἔκτοτε μετὰ τοῦ ἐφοπλιστοῦ ἐξαιρέτους σχέσεις, καὶ ἐν τούτοις ὅτε ἔσπευσε νὰ ἐπισκεφθῇ αὐτὸν ὅπως τῷ ζητήσῃ πληροφορίας ἐπὶ τῆς *Ἐρριέτης*, ὁ κύριος Μαριανβὰλ ὑπεδέξατο αὐτὸν ἥκιστα φιλοφρόνως καὶ οὐδεμίαν τῷ ἔδωκε διασάφισιν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Τοῦτο ἄλλως τε ὀλίγον ἐνδιέφερε τὸν κ. Δε Βιφαρέζ. Καὶ ὅμως πᾶν ὅ,τι θὰ ἔδει νὰ ἐκπληρωθῇ ὅσον τάχος, ἦτο ὅπως οὗτος ἀνταπαντήσῃ κατὰ τῆς προσβολῆς ταύτης τῶν ἀδελφῶν Ζιροδίων δι' ἀποκρούσεως οὐχὶ ὀλιγώτερον παρατόλμου. Ἐνώπιον τῆς ἀποράσεως ταύτης ἥτις ἔμελλεν ἐν πλήρει ἀνεξαρτησίᾳ νὰ παρασύρῃ τοὺς Ζιροδίους ἐν μέσῳ τῶν θαλασσῶν, ὑπὸ τὸν ἀστερόεντα θόλον καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ μόνου τοῦ Θεοῦ, θὰ ἔδει παντὶ σθένει νὰ ἀντιτάξῃ παρομοίαν ἀπόφασιν κατὰ τῆς ὁποίας ἐκεῖνοι θὰ προσέκρουον αἰφνιδίως καὶ ἥτις θὰ ἀπέβαινεν ἐπὶ τοσοῦτον μᾶλλον φρικαλέα καθ' ὅσον οὗτοι δὲν θὰ ἠδύνατο ποσῶς νὰ προίδωσιν αὐτήν.

Ἐν ἑνὶ λόγῳ ἐνώπιον τοῦ ταχυκινήτου τούτου σκάφους, τοῦ ὠκεανείου τούτου πτηνοῦ ὅπερ ἐπτερύγιζεν ἤδη ὑπερηφάνως ἕτοιμον πρὸς πτῆσιν, θὰ ἔδει νὰ ἀντιτάξῃ σκάφος οὐχὶ ὀλιγώτερον ἰσχυρὸν, τὸ αὐτὸ ταχύπτερον καὶ ἀκάματον πτηνόν.

Ἀλλὰ ποῦ νὰ εὕρῃ παρόμοιον σκάφος ;

Καὶ ὅμως πρὶν ἡ προβῇ εἰς τοῦτο, τῷ ὑπελείποντο εἰσέτι δύο τινὰ νὰ ἐκπληρώσῃ. Κατὰ πρῶτον νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν *Ἐρριέττην* μετὰ τοῦ Μαριότου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀναμφιβόλως θὰ παρεχωρεῖτο εὐκόλως ἡ ἄδεια νὰ ἀνέλθωσιν ἐπὶ τοῦ πλοίου. Κατόπιν νὰ εὕρῃ εἰς Χάβρην ναύτην τολμηρὸν, τίμιον καὶ ὀξυδερκῆ, ὅστις θὰ ἀπεφάσιζε νὰ ἀποτελέσῃ μέρος τοῦ πληρώματος τὸ ὁποῖον οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι προετίθεντο νὰ ἀπαρτήσωσι διὰ τὴν θαλαμηγὸν αὐτῶν.

Ὁ μαρκήσιος Βιβαρὲζ λοιπὸν δὲν ἐβράδυνε νὰ διαλάβῃ περὶ τούτου εἰς τὸν Μαριότην, ἀποφυγὼν ἄλλως τε νὰ ἔλθῃ εἰς λεπτομερεῖς ἐξηγήσεις μετ' αὐτοῦ καὶ χωρὶς νὰ τῷ ἐκθέσῃ τὰ αἴτια τῆς ζωῆς ἢ τοῦ θανάτου ἅτινα ἐξηνάγκαζον αὐτὸν νὰ ἐνεργήσῃ οὕτω πως.

Ὁ Μαριότης μὴ ὢν περίεργος, οὐ μόνον οὐδεμίαν ἐποιήσατο αὐτῷ ἀπερίσκεπτον παρατήρησιν, ἀλλὰ καὶ οὐδεμίαν ἀπηύθυνεν αὐτῷ ἐρώτησιν. Περιωρίσθη δὲ μόνον νὰ τῷ ἀπαντήσῃ τὰ ἑξῆς.

— Μείνατε ἥσυχος, κύριε Δε Βιβαρὲζ, θὰ ὑπάγωμεν νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὴν *Ἐρριέτην* καὶ θὰ δυνηθῆτε μετ' ἐμοῦ νὰ λάβητε γνῶσιν περὶ τῶν προσόντων καὶ τῶν ἐλλείψεων αὐτῆς. Ὅσον ἀφορᾷ διὰ τὰ προσόντα κατέχει οὐκ ὀλίγα, ἂν ὅμως μοὶ ἐρωτᾶτε διὰ τὰς ἐλλείψεις, ἀγνοῶ, μὰ τὴν ἀλήθειαν ἂν ἔχῃ τοιαύτας. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἂς ἔλθωμεν εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ναύτου περὶ τοῦ ὁποίου μοὶ εἴχετε διαλάβει. Ὁ ναύτης αὐτὸς ὃν ζητεῖτε εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ πλοίου μου καὶ τὸν γνωρίζετε καὶ ὑμεῖς, κύριε μαρκήσιε. Εἶναι ὁ Μαλακέρ.

— Πράγματι, ἔχετε δίκαιον, διότι ἐγνώρισα ἕνα ναύτην φέροντα τὸ ὄνομα αὐτό. .. Τὸν ἐνθυμοῦμαι εἰσέτι. . . ἦτο ἄνθρωπος φαιδρὸς, ἀφωσιωμένος θεράπων, ἀμέριμνος καὶ ἄγρυπνος φύλαξ, καὶ ἔχων τὸν νοῦν κατάμεστον θαλασσίων συμβεβηκότων, ἀφηγεῖτο πλεῖστα ὅσα ἐπεισόδια.

— Ἀριβῶς ἦτο καὶ εἶναι πάντοτε ὁ αὐτὸς, κύριε. . . Εἶναι ὁ καλλίτερος ἄνθρωπος τοῦ πληρώματος μου, καὶ λάβετε ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐὰν σᾶς τὸν παραχωρῶ, τὸ πράττω μετὰ λύπης μου.. Ἀλλὰ πρὸς χάριν σας, ναύκληρε, εἶμαι πρόθυμος νὰ πράξω τὰ πάντα. . . χωρὶς μάλιστα νὰ ζητήσω νὰ μάθω ὁποῖα εἶναι τὰ σχέδιά σας. ..

— Εὐχαριστῶ. . . Εἰς τρόπον ὥστε δύναμαι λοιπὸν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ναύτου τούτου νὰ ἔχω ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην ;

— Τὴν πλέον ἀπόλυτον, κύριε! Καὶ πρὸς τούτοις εἶναι ναύτης τέλειος, ἕτοιμος νὰ ἀψηφήσῃ οἷον δήποτε κίνδυνον.

— Πολὺ καλά. . . τοιοῦτον ἄνθρωπον ζητῶ καὶ ἐγώ. . . Πότε θὰ ἠδυνάμην νὰ συνομιλήσω μετ' αὐτοῦ ;

— Αὐτὸ τὸ ἑσπέρας, ἐὰν θέλετε.

— Αὐτὸ τὸ ἑσπέρας, εἴμεθα σύμφωνοι.

— Μέχρι δὲ τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ἐὰν ἐπιθυμῆτε ἂς κατευθυνθῶμεν μέχρι τῆς προκυμαίας διὰ νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὴν *Ἐρριέτην*.

Ὅτε δὲ ἀφίκοντο ἐκεῖ, ἐπὶ τοῦ καταστρώματος δὲν ὑπῆρχε παρὰ εἷς μόνον ἀνὴρ διὰ τὴν φύλαξιν τοῦ πλοίου. Τὸν ἄνθρωπον δὲ αὐτὸν ὁ ναύκληρος Μαριότης τὸν ἐγνώριζεν.

Ὁ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἀνὴρ οὐδεμίαν ποιήτας παρατήρησιν, ἀφῆκε τοὺς δύο ναυκλήρους νὰ ἀνέλθωσιν ἐπὶ τῆς θαλαμηγοῦ. Μὴ γνωρίζων δὲ ὅ-τι ἡ θαλαμηγὸς ἐπωλήθη ἤδη, ἐνόμιζεν ὅτι ἀνῆκεν εἰσέτι εἰς τὸν κύριον Μαριανβάλ.

Ἡ ἐπίσκεψις ὑπῆρξε λίαν βραχυχρόνιος.

Ὁ Βιβαρὲζ ἐθεώρει τὸ ὡραῖον καὶ μεγαλοπρεπὲς ἱστιοφόρον ὡς πλοῦτον ἐχθρικὸν. Ἐμακάριζε δὲ ἑαυτὸν διότι τῷ παρεχωρήθη ἡ εὐκαιρία νὰ εἰσδύσῃ παρὰ τῷ ἐχθρῷ ἐν ἀγνοίᾳ καὶ χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ ὑπ' αὐτοῦ. Καὶ ἦτο πράγματι δι' αὐτὸν εὐτυχὴς σύμπτωσις, διότι διὰ τοῦ πεπειραμένου καὶ ὀξυδερκοῦς ναυτικοῦ ὀφθαλμοῦ του, ἠδυνήθη ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος νὰ ἐξακριβώσῃ ὅτι ἡ φυλακὶς κατεῖχεν ἐπίκτητα προσόντα ταχύτητος καὶ ἀντοχῆς. Ὁ γενικὸς τοῦ πλοίου διάκοσμος ἦτο ἀπαράμιλλος ὑφ' ὅλας τὰς ἐποψεις. Εἶχε τοὺς ἱστοὺς λίαν ὑψηλοὺς καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν ἱστίων ἀνάλογον πρὸς τὴν χωριτικότητα αὐτοῦ. Τὰ πάντα, ἐν ἑνὶ λόγῳ, ἐδήλουν ἐκ τοῦ πρώτου βλέμματος ὅτι ἦτο πλοῦτον πρώτης τάξεως.

Καὶ ὁ κ. Βιβαρὲζ ἀνερχόμενος καὶ κατερχόμενος ἀπηύθυνε διαφόρους ἐρωτήσεις εἰς τὸν φύλακα· κατόπιν τῷ ἐζήτησε ἐξ ἁπλῆς περιεργείας τὸ δρομόμετρον.

Τούτου γενομένου, ὁ μαρκήσιος ἐξηκρίβωσεν ὅτι τὸ πλοῦτον διήνυε κατὰ μέσον

ὅρον δέκα πέντε μίλια. Ἡ *Ἐρριέτη* ἐναυπηγήθη ἐκ ξύλου φιλλύρας καὶ εἶχε τὰς ἐπιπτυχὰς τοῦ θώρακος ἐξ ἐρυθροῦ χαλκοῦ, πρὸς περισσοτέραν ἀντοχήν. Οἱ ἱστοὶ ἦσαν στερεώτατοι καὶ τὸ ὕφασμα τῶν ἱστίων νεώτατον. Οὐδὲν ἴχνος ὕδατος ἐν τῷ βάθει τῆς ὑδραντλίας. Αἱ ἀποθῆκαι ἦσαν εὐρύχωροι καὶ ἐφωτίζοντο δαψιλῶς. Πρὸς τὸ μέρος δὲ τῆς πρύμνης ὑπῆρχεν αἴθουσα ἀπαρτιζομένη ἐξ ἑνὸς θαλάμου καὶ ἓξ θαλαμίσκων ἁπάντων διευθετημένων οὐ μόνον διὰ τῆς ἐντελεστέρας φιλοκαλίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς μεγαλειτέρας χλιδῆς καὶ πολυτελείας.

— Αἴ ! λοιπόν ! ἐφώνησεν αἴφνης ὁ μαρκήσιος, ἐγὼ ὅστις ὑπῆρξά ποτε κυβερνήτης φυλακίδος, ὁποίαν ἡδονὴν θὰ ἠσθανόμην ἐὰν ἔβλεπον αἴφνης ἐνώπιόν μου τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτὸ ἱστιοφόρον τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἢ ἓν ἁπλοῦν κέλυφος καρύου, νὰ διασχίζῃ ἀτρομήτως τὰ κύματα τῆς θαλάσσης!

— Ἔχετε δίκαιον, εἶπεν ὁ Μαριότης, πᾶν σκάφος ὑπακούει εἰς τὴν φωνὴν ὡς ὁ νοήμων καὶ πιστὸς ἵππος ὑπακούει εἰς τὴν πίεσιν τῶν γονάτων· θὰ ἔλεγον μάλιστα ὅτι ἓν παρόμοιον πλοῖον κατέχον τοσαῦτα προσόντα καὶ τοσοῦτον τελείως κατηρτισμένον, θὰ ὑπήκουεν ὡσαύτως εἰς τὴν σκέψιν τοῦ κυβερνῶντος αὐτό.

— Τὸ εἴχετε ἰδεῖ ποτε θαλασσοπλοοῦν ;

— Ναὶ, τὸ εἶδον νὰ θαλασσοπλοῇ μὲ γαλήνιον καὶ τρικυμιώδη ἐπίσης καιρόν.

— Καὶ πῶς σᾶς ἐφάνη λοιπόν ;

Ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ Μαριότου ἐξήστραψε θριαμβευτικὴν λάμψιν.

—Ἓν πτηνόν, εἶπεν, δὲν διακυβερνᾶται τόσον εὐκόλως εἰς τοὺς αἰθέρας, καὶ ἐν τῷ μέσῳ λαίλαπος, ὅσον τὸ σκάφος τοῦτο ἐν μέσῳ τῶν κυμάτων.

Καὶ ὁ Μαριότης ταῦτα λέγων ἐξήταζε μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως καὶ τὰς ἀπωτάτας ἔτι γωνίας τοῦ πλοίου.

— Ἄ ! πλοίαρχε ! ἐπανέλαβε στένων, ἐὰν ἠδύνασθε νὰ τὸ ἴδητε καθὼς τὸ εἶχον ἰδεῖ ἐγώ ! Εἶμαι λίαν ἐντριβὴς ὅπως διαγνώσω τὰ προσόντα ἑνὸς ἀτμήρους σκάφους ὅσον ἐπίσης καὶ τὰ προσόντα ἑνὸς ἱστιοφόρου. Καὶ λοιπόν, πλοίαρχε, θὰ ἤμην ἕτοιμος νὰ θυσιάσω τὰ πάντα ὄχι μόνον ἐγώ, ἀλλὰ καὶ πᾶς τις, διὰ νὰ γείνω κάτοχος ἑνὸς παρομοίου σκάφους.

Καὶ μετά τινα σκέψιν, ἐπηκολούθησεν·

— Δὲν γνωρίζω, μὰ τὴν πίστιν μου, παρὰ ἓν μόνον πλοῖον δυνάμενον νὰ συναγωνισθῇ μετ' αὐτοῦ καὶ τὸ ὁποῖον πολὺ πιθανὸν μάλιστα, νὰ ἐφαίνετο πολὺ πλέον ὑπέροχον αὐτοῦ, ἐὰν ἀπέκτα κυβερνήτην ἀντάξιον αὐτοῦ.

— Ἐννοῆτε τὸ Βιλώξ ;

— Ὄχι, τὸ Βιλὼξ προστήρραξεν ἐπὶ ὑράλου. . . ὡς πιθανὸν νὰ ἠκούσατε περὶ τούτου.

— Τότε λοιπόν ;

— Πρόκειται περὶ μιᾶς ἀγγλικῆς θαλαμηγοῦ ὀνόματι *Μέμφιδος*, ἱστιοφόρου ἐπίσης καὶ τῆς . . . αὐτῆς χωριτικότητος. Θὰ ἔλεγέ τις, πλοίαρχε, ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος θαλαμηγὸς εἶναι ἡ ἀδελφὴ τῆς *Ἐρριέτης*.

— Μοὶ ὁμιλεῖτε περὶ τῆς *Μέμφιδος*, ἐψιθύρισεν ὁ μαρκήσιος. . . Μοὶ φαίνεται δὲ κύριε, ὅτι ἤκουσά ποτε νὰ διαλαμβάνωσι περὶ τοῦ σκάφους τούτου καίτοι δὲν γνωρίζω κατὰ ποίας περιπτώσεις.

— Ἀνήκει εἰς κάποιον Ἰρλανδόν. . . εἰς τὸν λόρδον Δόνεσδαλ. . .

Ὁ μαρκήσιος εἰς τὴν ἀπαγγελίαν τῆς τελευταίας ταύτης λέξεως ἀνεσκίρτησεν. Αἱ παρειαί του ἐπορφυρώθησαν αἰφνιδίως.

— Ἐὰν ἡ *Μέμφις*, ὑπέλαβεν ἀνήκει εἰς τὸν λόρδον Δόνεσδαλ, τότε ἐσώθημεν.

Καίτοι δὲ ἡ περιέργεια τοῦ Μαριότου ἀφίκετο εἰς τὸ ἔπακρον, οὐχ ἧττον ὅμως οὐδεμίαν ὑπεδείξατο ἀνυπομονησίαν ὅπως ἐρωτήσῃ αὐτόν.

Καὶ ἀφοῦ πολλὴν ὥραν εἰσέτι ἐξηκολούθησαν περιεργαζόμενοι τὸ θαυμάσιον ἱστιοφόρον, ἐπὶ τέλους κατελθόντες αὐτοῦ ἀπεχωρίσθησαν.

Ὁ μαρκήσιος παρέμεινε δύο ἡμέρας εἰσέτι εἰς Χάβρην, διότι ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ τὸν Μαλακὲρ ὅπως συνδιαλεχθῇ μετ' αὐτοῦ καὶ ὃν πράγματι μετὰ πολλὰς ἀναζητήσεις κατώρθωσε νὰ ἴδῃ τὴν αὐτὴν ἑσπέραν.

Ὁ ἐν λόγῳ ναύτης ἦτο πράγματι ἀτρόμητος, νευρώδεις καὶ ὑψηλόσωμος ἀνήρ, ἔχων κυανοῦς καὶ λίαν ζωηροὺς τοὺς ὀφθαλμούς, ἀποφασιστικὴν δὲ καὶ ἰσχυρογνώμονα τὴν φυσιογνωμίαν.

Ὁ μαρκήσιος ἐκ τοῦ πρώτου ἔτι βλέμματος εὑρὼν αὐτὸν τῆς ἀρεσκείας του, ἀνεμνήσθη πράγματι ὅτι ὁ Μαλακὲρ ὑπῆρξε ποτὲ εἷς ἐκ τῶν πλέον ἀφωσιωμένων ἀνθρώπων τοῦ πληρώματός του εἷς ἐξ ἐκείνων ἐφ' ὧν δύναταί τις νὰ βασίζηται καὶ διὰ τοὺς ριψοκινδυνεστέρους ἔτι πλόας κατὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἐγκαταλείπει ἡ ψυχραιμία.

— Πλοίαρχε, εἶπεν ὁ ναύτης, ὁ κύριος Μαριότης μὲ εἶχε 'πεῖ πῶς ἐπιθυμούσατε νὰ μὲ ὁμιλήσετε. . . Μήπως τὸ λοιπὸν θὰ εἶχα τὸ μεγάλο εὐτύχημα νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος ;

— Ναὶ, σὲ χρειάζομαι ναῦτα.

— Ὦ ! μὰ τότε λοιπόν, ὁμιλήσατε, πλοίαρχε καὶ μὴ λησμονῆτε πῶς ἐγὼ ὁ ὁποῖος δὲν ἀγαπῶ κανένα πρᾶμα τόσῳ στὸν κόσμο ὅσῳ τὴ θάλασσα θὰ ἤμουνα ἕτοιμος νὰ πέσω καὶ στὴ φωτιὰ μέσα διὰ νὰ σᾶς ὑπηρετήσω. . .

— Σὲ πιστεύω, Μαλακὲρ, ἀλλὰ θὰ ἠδυνάμην νὰ βασισθῶ καὶ ἐπὶ τῆς ἐχεμυθείας σου ὡσαύτως.

— Θὰ ἔκοφτα τὴ γλῶσσά μου καλλίτερα παρὰ νὰ ἀφήσω νὰ μοῦ φύγῃ ἕνας λόγος ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα ὁποῦ θὰ μοῦ 'πῆτε. . .

— Καὶ ἂν ἀκόμη αἱ προτάσεις τὰς ὁποίας θὰ σοὶ κάμω δὲν ἤρχοντο εἰς τὸν λογαριασμόν σου ;

— Θ' ἄρτουν στὸ λογαριασμό μου, πλοίαρχε, εἶμαι βέβαιος γιὰ αὐτὸ ποῦ σᾶς λέγω. . .

— Τότε, ἄκουσόν με καὶ πρόσεχε καλὰ νὰ μὴ σοῦ διαφύγῃ οὔτε μία συλ-

λαβὴ ἀπὸ τὰς ἐκμυστηρεύσεις. τὰς ὁποίας εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ σοὶ κάμω.

Μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ὁ Μαλακὲρ εἶχε τὸ ὕφος φαιδρὸν, ἀλλ' αἴφνης τὸ πρόσωπον του ἀπέβη σκυθρωπόν.

Τότε ὁ μαρκήσιος τῷ ἀνέφερε λεπτομερῶς περὶ τοῦ ἐν Βιλεφὸρ λαβόντος χώραν δράματος, καθὼς καὶ περὶ ὅλων τῶν περιπετειῶν, αἵτινες ἐπηκολούθησαν τὴν ἀθώωσιν τοῦ Ὁρατίου, καὶ περὶ τῶν κατὰ τοῦ ἀθώου δουκὸς ἐκδικητικῶν διαβημάτων τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας.

Ὁ Μαλακὲρ οὐδὲ κἂν ἐσκέρθη νὰ δείξῃ τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν εἰς τοὺς λόγους τοῦ μαρκησίου.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἀξιωματικός του διελάμβανε περί τινος πράγματος ἦτο βέβαιος ὅτι ἐκεῖνος ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν. Ἠκροάσατο λοιπὸν αὐτὸν χωρὶς ποσῶς νὰ διακόψῃ αὐτὸν καὶ προσπαθῶν νὰ ἐμβαθύνῃ, εἰ δυνατὸν, εἰς πᾶταν ἐξέλιξιν τῆς δραματικῆς ταύτης ἱστορίας ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀναμφιλέκτως, ὁ μαρκήσιος Δε Βιβαρὲζ προτεκάλει αὐτὸν ὅπως διαδραματίσῃ τὸν ρόλον του.

Καὶ ὁ ρόλος αὐτὸς, ὁποῖος τις νὰ ἦτο ἄρά γε; Ἐπειδὴ δὲ ὁ Μαλακὲρ δὲν ἠδύνατο εἰσέτι νὰ μαντεύσῃ αὐτὸν, ὁ κύριος Βιβαρὲζ τῷ παρέσχε τὰς ἀναγκαίας ἐξηγήσεις, εἰπὼν εἰς τὸν ναύτην τὴν ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας μελετωμένην ἀγορὰν τῆς *Ἐρριέτης*, ἥτις περιεκαλύπτετο εἰσέτι διὰ πλήρους ἐπιφυλακτικότητος.

— Ἐξαίρετο πλοῖον, μὰ τὴν πίστην μου, ἐψιθύρισεν ὁ Μαλακέρ.

— Εἶμαι δὲ ἐντελῶς πεπεισμένος, προσέθηκεν ὁ μαρκήσιος, ὅτι ὅλα τὰ σχέδια τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας ἀποβλέπουσι τὸν ὄλεθρον τοῦ ἀνεψιοῦ μου, καὶ ἐπομένως ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, τοῦτο ἀποβαίνει τόσῳ μᾶλλον σοβαρώτερον, ὥστε δὲν γνωρίζω ἀκόμη διὰ τίνος τρόπου θὰ ἠδυνάμην νὰ ἀντιμετωπίσω τὸν κίνδυνον. Ἀλλὰ πᾶν ὅ,τι μοὶ φαίνεται τὸ πλέον κατεπεῖγον παντὸς ἄλλου, εἶναι ὥστε ἡμεῖς νὰ προσπαθήσωμεν διὰ πάσης θυσίας νὰ μὴ ἀφήσωμεν νὰ συμπληρωθῇ τὸ προσωπικὸν τοῦ νέου πληρώματος τῆς *Ἐρριέτης*, ἐὰν προηγουμένως δὲν ἐλάμβανε μέρος εἰς τὸ πλήρωμα αὐτὸ ἄνθρωπος ἀφωσιωμένος, ἀτρόμητος καὶ προσκεκολλημένος εἰς ἐμέ. Θέλω λοιπὸν ὅπως εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῆς *Ἐρριέτης* ἄνθρωπός τις ὁ ὁποῖος νὰ δύναται νὰ ἀκούῃ, νὰ βλέπῃ, νὰ ζητῇ καὶ νὰ μανθάνῃ διὰ λογαριασμὸν ἰδικόν μου, νὰ ἀψηφᾷ καὶ νὰ ἀποφεύγῃ τοὺς κινδύνους, νὰ μαντεύῃ τὰς παγίδας, νὰ ἐκμηδενίζῃ τὰ κατάχθονια σχέδια τῶν δύο ἀδελφῶν, νὰ μὲ ἀντικαθιστᾷ ἐν ἑνὶ λόγῳ, συμμετέχων τῆς ἀγάπης ἣν ἐγὼ τρέφω πρὸς τὸν Ὁράτιον, μέχρι βαθμοῦ καὶ τὴν ζωὴν νὰ θυσιάσῃ, ἐὰν δεήσῃ, ὅπως τὸν βοηθήσῃ πρὸς ἀνάκτησιν τῆς προσβληθείσης τιμῆς καὶ εὐτυχίας αὐτοῦ.

— Πλοίαρχε, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς τὸν ὁποῖον λέγετε θὰ γείνω ἐγὼ, ὑπέλαβεν ἀφελῶς ὁ Μαλακέρ

Καὶ ἐπὶ πολλὴν εἰσέτι ὥραν συνδιελέχθησαν μετὰ πάσης τῆς ἀκριβείας ἐπὶ τῶν διαφόρων λεπτομερειῶν ἐφ' ὧν θὰ ἔδει ἰδιαζόντως νὰ πρωτηλωθῇ ἡ προσοχὴ αὐτοῦ.

— Ἐὰν δὲ τὰ σχέδιά μου στεφθῶσιν ἀπὸ ἐπιτυχίας, εἶπεν ὁ μαρκήσιος, τοῦθ ὅπερ θὰ γνωρίσω ἐντὸς ὀλίγου, ἡ θαλαμηγὸς τῶν ἀδελφῶν Ζιρόδιας δὲν θὰ ἐξετέλει οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην λοξοδρομίαν ἐπὶ οἱας δήποτε θαλάσσης τοῦ κόσμου χωρὶς νὰ μὴ ἐνεφανίζετο πάρακυτα ἐπὶ τῆς ἰδίας αὔλακος, ἣν ἀφῆκεν ἡ διεύθυνσις αὐτῆς ἓν παρόμοιον ἱστιοφόρον κατά τε τὴν ἐλαφρότητα καὶ τὴν ταχύτητα καὶ ἐφ' οὗ θὰ ὑπάρχουσι πάντοτε ὀφθαλμοὶ ἄγρυπνοι καὶ ἀπὸ τῶν ὁποίων οὐδεμία κίνησις, οὐδὲ ὁ ἐλάχιστος κἂν τῶν ἐλιγμῶν τῆς *Ἐρριέτης* θὰ ἠδύναντο νὰ διέλθωσιν ἀπαρατήρητοι.

Ὁ Μαλακὲρ κροτήσας τὰς χεῖρας, ἐφώνησεν·

— Ἄ! πλοίαρχέ μου! ἀπὸ τώρα προβλέπω πῶς θὰ ἔχουν πολλὰ νὰ ποῦν καὶ νὰ γελάσουν στὸ πλοῖο μέσα!

— Ἴσως... ἀλλὰ γνώριζε καλῶς ὅτι ἡ ἐπιτυχία τοῦ ταξειδίου τούτου ἐξαρτᾶται ἐν μέρει ὑπὸ σοῦ...

— Νὰ εἶσθε βέβαιος διὰ τὴν μοναδικὴν ἐπαγρύπνησιν ὅπου θὰ δείξω διὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω.

Κατόπιν συνεφώνησαν περὶ τῶν μέσων τῆς διὰ σημείων καὶ φανῶν συνεννοήσεως ἐν ὥρᾳ ἡμέρας καὶ νυκτὸς, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ *Ἐρριέτα* θὰ συνηντᾶτο ἐν τῇ θαλάσσῃ μετὰ τοῦ κυβερνήτου Βιβαρέζ.

Τούτου γενομένου οἱ δύο ναυτίλοι, ναύκληρος καὶ ναύτης, συνέθλιψαν τὰς χεῖρας εἰς ἔνδειξιν ἀμοιβαίας ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως.

— Εἶσαι νυμφευμένος, Μαλακέρ; Ἔχεις τέκνα;

— Ὄχι, πλοίαρχε, εἶμαι ἐλεύθερος... Ἕως τὰ τώρα δὲν μοῦ ἦλθε ἡ ἐπιθυμία νὰ ἀγκαλιάσω γυναῖκα... μὰ ἀπάνω κάτω καταλαβαίνω τὴν ἰδέα σας.

— Μὴ διστάζεις, ναῦτα, ὁμίλησον ἐλευθέρως... εἴμεθα ἐδῶ διὰ νὰ τὰ εἴπωμεν ὅλα.

— Δὲν ἔχω τίποτα ἄλλο παρὰ μόνο μιὰ γρηὰ μάνα καὶ ἡ καϋμένη δὲν ἔχει κανένα ἄλλο στὸν κόσμο γιὰ νὰ τὴν κυττάζῃ....

— Πολὺ καλά... καὶ ἐγὼ αὐτὸ ἐπεθύμουν νὰ μάθω... Τώρα μάθε λοιπὸν ὅτι εὐθὺς ὅτε θὰ τελειώσῃ τὸ ταξειδιόν μας θὰ εἶσαι ἀρκετὰ πλούσιος διὰ νὰ ἀγοράσῃς ἕν πλοῖον καὶ τότε θὰ γείνῃς ὁ ἴδιος ἐφοπλιστής... Ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὸν διάπλουν αὐτὸν ἐνδέχεται νὰ ἀποθάνῃς... καθὼς καὶ ἐγὼ ἐπίσης... διὰ αὐτὴν τὴν αἰτίαν εἶναι καλὸν νὰ λάβωμεν προηγουμένως τὰ μέτρα μας... Δὲν θέλω ὁ θάνατός μας νὰ γείνῃ παραίτιος τῆς δυστυχίας κανενός... Πρὸ τοῦ ἀπόπλου λοιπὸν τῆς *Ἐρριέτης* ἡ μήτηρ σου θὰ λάβῃ ἀπόδειξιν ἐτησίας προσόδου ἓξ χιλίων φράγκων.

— Ὦ! πλοίαρχε, μὴ νομίσετε πῶς ἂν τυχὸν καὶ δέχουμε τὸ κάμνω γιὰ τίποτε ἄλλο, ὄχι, τὸ κάμνω γιὰ τὴ μάνα μου ὅπου εἶναι μονάχη στὸν κόσμο.. Ὅσῳ ὅμως γιὰ ἐμένα δὲ δέχουμε νὰ κάμετε τὸ παραμικρὸ ἔξοδο γιὰ τὴν ἀφω-

σίωσί μου . . . Τότε θὰ ἔχανα τὴν ὑπόληψί μου καὶ προτιμῶ καλλίτερα νὰ σᾶς ἀποδείξω τὴν ἀφοσίωσί μου χωρὶς πληρωμή.

— Δέχομαι λοιπὸν τὴν ἀφοσίωσίν σου ὡς ἐπιθυμεῖς, ναῦτα. . . Καλὴν ἐντάμωσιν. . .

— Καλὴν ἀντάμωσι, πλοίαρχε. . .

— Προτίθεμαι ἐντὸς ὀλίγου νὰ ἀναχωρήσω νὰ τὸ Λονδῖνον. . . Θὰ σὲ ἐπανίδω εἰς τὴν ἐπιστροφήν μου. Ἡ διεύθυνσίς σου ;

— Ὁδὸς Ὀσύνηβε, ἀριθμὸς 33. . . Μὰ ἂν τυχὸν καὶ δὲ μὲ εὕρετε ἐκεῖ, στείλλετε νὰ μὲ γυρέψουν ἐπάνω στὴν προκυμαία, στὸ καφενεῖο τῆς *Νορμανδίας*. Σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος εἶναι ποῦ συχνάζουν τὸ περισσότερο οἱ ναῦται τῶν ἱστιοφόρων. Ἀπὸ σήμερα μάλιστα θὰ εὑρίσκομαι κάθε ἡμέρα ἐκεῖ ἕως ὅτου κατορθώσω νὰ μὲ πάρουν γιὰ ναύτη στὴν *Ἐρριέτα*.

Καὶ ταῦτα εἰπόντες ἀπεχωρίσθησαν.

Κατὰ τὴν ἰδίαν δὲ νύκτα ὁ μαρκήσιος ἐπεβιβάζετο διὰ τὴν Ἀγγλίαν.

— Δόνεσδαλ ! διηρωτᾶτο ὁ μαρκήσιος Δε Βιβαρὲζ, καθ' ἣν στιγμὴν περιεδιάβαζεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ ἀτμοπλοίου. Εἶναι ἆρά γε αὐτὸς ὁ ἴδιος. Θὰ μὲ ἐνεθυμεῖτο ἆρά γε καὶ ἐγὼ θὰ ἐπετύγχανον τοῦ ποθουμένου ; Ὦ ! ναὶ, ναὶ, θὰ ἐπετύγχανον διότι μοι φαίνεται ὅτι ἡ ἀδυσώπητος εἱμαρμένη δὲν ἐκσφενδονίζει πλέον καθ' ἡμῶν τὰ δηλητηριώδη βέλη της. . . καὶ ὅτι ἀπεναντίας ἤρξατο εὐνοοῦσα ἡμᾶς.

Πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν τότε, ὅτε ὁ κ. Βιβαρὲζ ἦτο ἀξιωματικὸς μαθητευόμενος καὶ ἐξετέλει ἐπὶ τοῦ γυμναστικοῦ πλοίου τὴν ἀνὰ τὴν Μεσόγειον περιοδείαν εἶχεν συναντηθῆ μετὰ τοῦ Δόνεσδαλ μαθητευομένου ὡσαύτως.

Οἱ δύο νεανίαι περιελθόντες εἰς ἔριδα, ἐμονομάχησαν. Κατὰ τὴν μονομαχίαν δὲ ἐκείνην ὁ Δόνεσδαλ ἐγκατελήφθη ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς τρωθεὶς διὰ σφαίρας ἐν πλήρει καρδίᾳ.

Κατὰ τὴν δίμηνον δὲ διάρκειαν καθ' ἣν ἡ ζωὴ τοῦ νεαροῦ Ἄγγλου διέτρεξε τὸν ἔσχατον κίνδυνον, ὁ Βιβαρὲζ λαμβάνων ἐν Γαλλίᾳ ἀνὰ πᾶσαν σχεδὸν ἡμέραν εἰδήσεις ἔμαθεν ἐπὶ τέλους, ὅτι τὸ τραῦμα τοῦ Δόνεσδαλ ἐπουλήθη ἐντελῶς.

Μετὰ πάροδον δὲ ἑνὸς ἔτους, καθ' ἣν στιγμὴν τὸ δεύτερον ἤδη ἔτος τῆς μαθητείας του ἀποπερατῶν ὁ Βιβαρὲζ κατήρχετο τοῦ πλοίου μετὰ τῶν συμμαθητῶν του ἐχαιρετίσθη φιλορρόνως ὑπὸ τοῦ Δόνεσδαλ, ὃν ἡ φορὰ τῆς ναυτικῆς ζωῆς ἔθετεν ἐκ νέου οὕτω πως ἀντιμέτωπον αὐτοῦ.

—Ἐκερδίσατε τὴν πρώτην *παρτίδα*. . . εἶπεν εἰς τὸν μαρκήσιον. . . τώρα ἐὰν θέλετε εἶμαι πρόθυμος νὰ παίξω τὴν δευτέραν. . . Θέλετε ;

Ὁ νεαρὸς ναυτίλος ὢν ἀτρόμητος καὶ γενναιόφρων ἀνὴρ δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ δεχθῇ τὴν πρότασιν ἐκείνην.

Κατὰ τὴν δευτέραν λοιπὸν ταύτην μονομαχίαν, ἥτις ἐλάμβανε χώραν τὴν ἐπαύριον ὁ Βιβαρὲζ διετρήθη τὸ στῆθος. Καὶ ἐπειδὴ ἀμφότεροι τὴν φορὰν ταύτην ὡρμήθησαν εἰς τὴν μονομαχίαν ταύτην οὐχὶ ἐκ μίσους ἀλλὰ ἐξ ἁπλῆς ἰδιοτροπίας ἢ τέρψεως, ὁ Δόνεσδαλ ἠγρύπνησεν ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ μαρκησίου ἐπὶ ὅσον καιρὸν ἠδυνήθη. Καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἐγκατελίμπανεν αὐτὸν ἦσαν φίλοι.

— Καὶ πότε θὰ παίξωμεν τὴν *καλὴν*, ἂν ἀγαπᾶτε; ἠρώτησεν ὁ νεαρὸς Γάλλος.

— Ἄ ! ὄχι, ἀρκεῖ ἕως ἐδῶ, κύριε Βιβαρὲζ, διότι τὸ πρᾶγμα καταντᾷ πλέον λίαν ζωῶδες, ἀπήντησεν ὁ νεκρὸς λόρδος. Ὅταν σκέπτωμαι ὅτι εἷς ἐξ ἡμῶν τῶν δύο θὰ ἠδύνατο νὰ πέσῃ νεκρὸς τότε ὁ θάνατος αὐτὸς εἰς τί θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποβῇ ὠφέλιμος εἰς τὴν χώραν μας ; Ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς προτείνω ἓν ἄλλο πρᾶγμα.

— Τὸ δέχομαι ἐκ τῶν προτέρων.

— Θὰ παίξωμεν τὴν *καλὴν* διὰ τοῦ ἑπομένου τρόπου : τὴν ἡμέραν, ὅσον μακρὰν καὶ ἂν ἀπεῖχεν αὕτη, καὶ μετὰ παρέλευσιν εἰκοσαετίας ἢ τριακονταετίας ἔτι, ὅτε εἷς ἐξ ἡμῶν θὰ λάβῃ ἀνάγκην τοῦ ἑτέρου, θὰ σπεύσῃ νὰ εὕρῃ αὐτόν, καὶ ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦθελεν εἶσθαι ἡ αἴτησίς του, ἐκεῖνος ἐκ τῶν δύο εἰς ὃν αὕτη θέλει ὑποβληθῆ, θὰ ὑποχρεοῦται νὰ μὴ ἀποποιηθῇ ποσῶς . . . . Ὁ τελευταῖος οὗτος λοιπὸν θεωρηθήσεται ὁ κερδίσας τὴν *καλὴν* . . . . Δέχεσθε ;

— Δέχομαι.

— Ἐπεύχομαι δέ, κύριε μαρκήσιε, ὅπως ὑμεῖς λάβητε ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν μου . . .

— Καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἐπεύχομαι ἐξ ὅλης καρδίας ὅπως ὑμεῖς λάβητε ἀνάγκην τῶν ἰδικῶν μου.

Καὶ ταῦτα εἰπόντες ἐνηγκαλίσθησαν δι' ἀδελφικῆς περιπτύξεως.

Οἱ δύο νεανίαι ἐγένοντο ἄνδρες· ἐγένοντο πρεσβῦται. Καίτοι δὲ ἀπὸ τῆς στιγμῆς τοῦ ἀποχωρισμοῦ αὐτῶν διέρρευσαν τεσσαράκοντα ἔτη, καὶ ἐν τούτοις οὐδ' ἐπὶ μίαν κἂν φορὰν ἐπανεῖδον ἀλλήλους, τοῦ Δόνεσδαλ ἐξελέξαντος ὡς τόπον διαμονῆς τὰς Ἰνδίας.

— Εἶναι αὐτὸς ἆρά γε, ὁ ἴδιος ; διηρωτᾶτο ὁ μαρκήσιος. Καὶ ἂν πράγματι θὰ ἦτο αὐτὸς, τὰ ἐνεθυμεῖτο ἆρά γε τὴν μεταξὺ ἡμῶν διαμειφθεῖσαν ὑπόσχεσιν;

Εἰς Λονδῖνον ἀποβιβασθεὶς καὶ σπεύσας νὰ ζητήσῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας, κατώρθωσεν οὐχὶ καὶ μετὰ μεγάλης δυσχερείας, νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Δόνεσδαλ, ὅστις ἦτο μέλος τῆς Βουλῆς.

Καὶ ὅταν ἐν τῷ ξενοδοχείῳ, ἐν ᾧ διέμενεν ὁ λόρδος, ὁ Βιβαρὲζ ἐνεχείρισεν εἰς ὑπηρέτην τινὰ τὸ ἐπισκεπτήριόν του ὅπως δοθῇ εἰς τὸν Δόνεσδαλ, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν εἰσαχθεὶς εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν ἤρξατο ἀναμένων τὸν ἐχθρὸν καὶ τὸν φίλον του ἐπίσης τοῦ παρελθόντος, τότε κατελήφθη ὑπὸ ἐλαφροῦ ῥίγους.

Ἡ συγκίνησις δὲ αὕτη προήρχετο ἐκ τῆς συναισθήσεως ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἑαυτοῦ.

Ἐπρόκειτο περὶ τοῦ Ὁρατίου. Καὶ ὁ γηραιὸς ναυτίλος κατετρύχετο ὑπό τινος δειλίας.

Ἐν τῇ αἰθούσῃ δὲ δὲν ἀνέμενεν ἐπὶ μακρὸν, διότι πάραυτα σχεδὸν, τῆς θύρας ἀνοιχθείσης ὑπό τινος θαλαμηπόλου, ἐνεφανίσθη λευκοπώγων καὶ ἰσχνός τις ἀνὴρ προσμειδιῶν καὶ ἐκτείνων τὰς χεῖρας.

Καὶ ἐπί τινα στιγμὴν παρέμειναν ἀμφότεροι ἄφωνοι, ὑπὸ τὸ κράτος δὲ τῆς πανδήμου ταύτης σιωπῆς ἐφαίνοντο ὡσεὶ ἀνατρέχοντες διὰ τῆς φαντασίας πρὸς τὸ παρελθὸν, τὸ ἀριθμοῦν ὁλόκληρον τεσσαρακονταετίαν.

Εἶτα ὁ λόρδος Δόνεσδαλ, μειδιῶν πάντοτε ἔλαβε τὸν λόγον.

— Θὰ ἤμην ἆρά γε τόσον εὐτυχὴς διὰ νὰ κερδήσω τὴν *καλήν* ;

— Ναί, φίλε μου, ἐκερδίσατε . . . Ἔχω ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν σας, καὶ δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν ἔσπευσα νὰ σᾶς εὕρω.

Καὶ πράγματι ἡ ἀγγλικὴ θαλαμηγὸς *Μέμφις* ἡ ἐφάμιλλος τῆς *Ἐρριέτης*, ἀνῆκεν εἰς τὸν λόρδον Δόνεσδαλ, εἰς τὸν φίλον τοῦ μαρκησίου Δε Βιβαρέζ.

Ὁ μαρκήσιος ἀφηγηθεὶς διὰ βραχέων τὴν ὑπόθεσίν του καὶ ἀποφυγὼν νὰ ἐξηγήσῃ αὐτῷ τὰς ἱστορικὰς ἐκείνας περιπτώσεις αἵτινες ἐξηνάγκαζον αὐτὸν νὰ θαλασσοπλοήσῃ ἐκ νέου, προσεθηκε·

— Χρειάζομαι τὴν θαλαμηγόν σας διὰ μίαν ἑξαμηνίαν, ἴσως δὲ καὶ δι' ἓν ἔτος . . . Θὰ ἐπεθύμουν δὲ νὰ γείνω ὁ ἀπόλυτος κύριος αὐτῆς. Καὶ ἀφοῦ δὲν εἶμαι ἀρκούντως πλούσιος διὰ νὰ ἀγοράσω αὐτήν . . . . καὶ ἐπειδὴ δὲν θὰ ἐπεθυμεῖτε νὰ τὴν πωλήσετε εἰς ἐμὲ, δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν . . . δανείσατε μοι την.

— Ὄχι, εἶπεν ὁ Ἄγγλος, δὲν σᾶς τὴν δανείζω, ἀλλ' οὔτε κἂν θὰ ἐπεθύμουν νὰ σᾶς τὴν πωλήσω . . . θὰ πράξω κἄτι τι καλλίτερον τούτου, φίλε μου.

Καὶ τείνων ἐκ νέου πρὸς αὐτὸν τὰς χεῖρας, ἐπεῖπεν.

— Σᾶς τὴν δωρῶ.

— Ὦ ! φίλε μου, φίλε μου.

— Ὦ ! μὴ μὲ εὐχαριστῆτε, κύριε μαρκήσιε, διότι ἐκτελῶ ἁπλῶς τὸ καθῆκόν μου ἢ μᾶλλον τὴν διαμειφθεῖσάν ποτε μεταξὺ ἡμῶν ὑπόσχεσιν.

— Δέχομαι λοιπὸν, κύριε Δόνεσδαλ.

Ἡ *Μέμφις* ἠγκυροβόλει εἰς Σούθαμπτον.

Σήμερον εἶπεν ὁ λόρδος, μέχρις ἑσπέρας θὰ σᾶς φιλοξενήσω εἰς τὸ Λονδῖνον. Ἐντὸς ὀλίγου θὰ ὑπάγω νὰ τηλεγραφήσω εἰς Σούθαμπτον ὅπως ἡ θαλαμηγὸς ὅταν αὔριον ἀφιχθῶμεν ἐκεῖ εὑρηται πλησίστιος. Τὸ πλήρωμά μου φυσικῶς, ἀπαρτίζεται ὑπὸ Ἄγγλων, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶσθε τόσον ἐντριβὴς τῆς ἀγγλικῆς ὅπως ἀναλάβητε τὴν διακυβέρνησιν τῶν ναυτῶν μας, θὰ ἐπιστατήσω ἐγὼ αὐτὸς ὅπως τὸ σκάφος ἐκτελέσῃ ἐλιγμούς τινας ἐνώπιόν σας. Θὰ κρατήσητε τὸ πλήρωμα ἕως ὅτου δυνηθῆτε νὰ τὸ ἀντικαταστήσητε διὰ νέου ἐν Γαλλίᾳ. Ἐὰν δὲ μεταξὺ τῶν ναυτῶν μου ἠθέλετε εὕρει τινὰς τῆς ἀρεσκείας σας, σᾶς παραχωρῶ τὴν ἄδειαν νὰ προβῆτε εἰς διαπραγματεύσεις μετ' αὐτῶν.

— Πολὺ καλὰ, κύριε Δόνεσδαλ.

Τὴν ἐπαύριον λοιπὸν, ἥτις εἶχεν ἀνατείλλει φαιδρὰ καὶ ἡλιόλουστος, εὑρίσκοντο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῆς *Μέμφιδος*.

Τὸ θαυμάσιον σκάφος εἶχε ὄντως καταπληκτικὴν τὴν ὁμοιότητα μετὰ τῆς *Ἐρριέτης*, ὥστε ὁ πλοίαρχος Μαριότης ἐκθειάζων τὰ προσόντα τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἱστιοφόρου δὲν ἠπατᾶτο ποσῶς. Ἦτο καθ' ὅλα παρόμοιον καὶ ἐφάμιλλον τῆς θαλαμηγοῦ τῶν ἀδελφῶν Ζιροδίων.

Ἐκ τοῦ πρώτου ἔτι βλέμματος ὁ μαρκήσιος Δε Βιβαρὲζ κατεπείσθη περὶ τῆς ἀκριβείας τοῦ πράγματος.

Μετὰ ὡριαίαν δὲ πάροδον, ἡ *Μέμφις* ἐξήρχετο βραδέως ἐκ τοῦ λιμένος μετὰ νεανικῆς χάριτος καὶ εὐκαμψίας, δεσπόζουσα οὕτως εἰπεῖν ὅλων τῶν ἐν τῷ λιμένι ἀγκυροβολούντων ἱστιοφόρων.

Καὶ ὑπὸ τὸ ἄγρυπνον ὄμμα τοῦ γηραιοῦ ναυτικοῦ ὁ Δόνεσδαλ διευθύνας πλησίστιον τὸ σκάφος ἐν ἐν ἀνοικτῇ θαλάσσῃ ἤρξατο ἐκτελῶν διαφόρους λοξοδρομίας.

Ὁ μαρκήσιος λαβὼν θέσιν ἐπὶ τῆς γεφύρας, παραπλεύρως τοῦ Ἄγγου ναυκλήρου, παρηκολούθει μετ' ἄκρας προσοχῆς καὶ ὑψίστου ἐνδιαφέροντος τὴν ταχύτητα καὶ τὴν ἐλαστικότητα τῶν ἑλιγμῶν τοῦ σκάφους, τὰς στροφὰς αὐτοῦ, τὴν ἀπαράμιλλον εὐχέρειαν μεθ' ἧς ἀνυψοῦντο καὶ μεθ' ἧς ὑπήκουεν εἰς τὰ ἱστία, ἐφορμοῦν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου μετ' ἀσυνήθους σφοδρότητος, μετ' εὐκινησίας καὶ χάριτος παραδειγματικῆς.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν οἱ δύο ναύκληροι ἀτενίζοντες ἀλλήλους διήμειβον ἕνα μειδίαμα πλήρους ἐπιδοκιμασίας.

Ἅπαξ μόνον ὁ λόρδος Δόνεσδαλ ἠρώτησεν·

— Εἶσθε εὐχαριστημένος ;

— Ὅσον δὲν θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἶναι περισσότερον.

— Τοιοῦτον λοιπὸν σκάφος ἐπεθυμᾶτε ;

— Ἀκριβῶς.

— Δὲν δύναμαι λοιπὸν ἢ νὰ λογίζωμαι εὐτυχής.

— Καὶ ἐγὼ ὅσον δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῆτε.

Ἐπὶ ὁλοκλήρους δὲ ὥρας, ἐνῷ τὸ ἱστιοφόρον ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Δόνεσδαλ ἐξετέλει παντοίας λοξοπλοίας καὶ περιστροφὰς, ὁ μαρκήσιος μετ' ἀπαστράπτοντος ἐκ χαρᾶς βλέμματος παρηκολούθει ὅλας τὰς ἐνδιαφερούσας ταύτας λεπτομερείας τοῦ σκάφους, ἐφ' οὗ ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἀνεκηρύττετο ὁ ἀπόλυτος κυβερνήτης. Ἐκ τῆς ταχύτητος δὲ αὐτοῦ θὰ ἐξήρτητο ἴσως ἡ τύχη τοῦ Ὁρατίου, ἐὰν οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι ἐπέπρωτο νὰ ζῶσιν ὑπὸ ἐπιτυχίας στερομένην τὴν μυστηριώδη ἐκδρομὴν αὐτῶν.

Ἡ *Μέμφις*, ἡ διὰ τὸ ἐπίχαρι τῶν κινήσεών της καὶ ἡ διὰ τὸ ἀστραπιαῖον τῆς ταχύτητός της παρομοιάζουσα εἰς πύμμεγεθές τι καὶ ἀγνώστου καταγωγῆς πτηνόν, ὁτὲ μὲν ἀνίπτατο πρὸς τὰ ὕψη, ὁτὲ δὲ πρὸς τὴν γῆν. Καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἐνόμιζέ τις ὅτι ὁ πρωραῖος ἱστός της ἔμελλε νὰ κατασυντριβῇ κατὰ τῶν ἀπορρώγων βράχων τῆς παραλίας, τότε δι' ἐντέχνου λοξοδρομίας, ἀνυψουμένη αἰφνιδίως καὶ μεγαλοπρεπῶς, ἐρχίνετο ἐμπαίζουσα τὸν ἐπαπειλοῦντα αὐτὴν κίνδυνον.

— Ναὶ, ναὶ, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ μαρκήσιος Βιβαρὲζ, κανεὶς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ διαμφισβητήσῃ τὰ ἀνεκτίμητα προσόντα τοῦ θαυμασίου τούτου ἱστιοφόρου.

Ὁ Δόνεσδαλ ἐπεδείξατο μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ κρατήσῃ τὸν φίλον του ἐπὶ μίαν εἰσέτι ἡμέραν, ἀλλ' ὁ Βιβαρὲζ δὲν ἐδέχθη, διότι ἐπρόκειτο νὰ κατευθυνθῇ ὅσον τάχος εἰς Χάβρην ἐκ νέου, ὅπως ἐκεῖθεν ἐπανακάμψῃ εἰς Βιλεφόρ. Καὶ ἐπειδὴ τὰ πρὸς τὸν μαρκήσιον πρακτικὰ τῆς ἐκχωρήσεως τῆς *Μέμφιδος* εἶχον προπαρασκευασθῇ ὑπὸ τοῦ λόρδου, ὡς ἐκ τούτου οὐδὲν πρόσκομμα παρενετίθετο διὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Βιβαρέζ. Ἀπεχωρίσθησαν δὲ λίαν συγκεκινημένοι καὶ ἀφοῦ ἔθλιψαν φιλικῶς τὰς χεῖρας.

Ἐν Χάβρῃ, ἡ *Μέμφις* συνεπείᾳ τῆς ξένης ἰθαγενείας αὐτῆς, ἔμελλε νὰ πολιτογραφηθῇ συνῳδὰ τῆς νομοθεσίας τῆς ὁρισθείσης ὑπὸ κανονισμοῦ ἰσχύοντος ἀπὸ τὸ 1867. Ἡ πολιτογράφησις δὲ αὕτη παρεῖχε τὸ δικαίωμα εἰς τὴν θαλαμηγὸν οὐ μόνον νὰ θαλασσοπλοῇ ὑπὸ σημαίαν γαλλικήν, ἀλλὰ καὶ προσῆγεν αὐτῇ τὰ διὰ τὴν ἐθνικὴν ναυτιλίαν προωρισμένα πλεονεκτήματα. «Κατὰ συνέπειαν, ἐδηλοποιεῖτο εἰς πάντας τοὺς ἡγεμόνας, φίλους καὶ συμμάχους τῆς Γαλλίας, καθὼς καὶ εἰς ὅλους τοὺς δημοσίους λειτουργοὺς καὶ κυβερνήτας τῶν πλοίων τοῦ Κράτους νὰ ἀρήσωσιν τὸν μαρκήσιον Δε Βιβαρὲζ νὰ διέλθῃ μετὰ τοῦ πλοίου του οὐ μόνον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ ἀλλὰ καὶ ἀνάγκης τυχούσης, νὰ παράσχωσιν αὐτῷ πᾶσαν συνδρομὴν καὶ προστασίαν.»

Εὐθὺς δὲ ὅτε ὁ μαρκήσιος ἐγένετο κάτοχος ὅλων τῶν ἀναγκαίων ἐκείνων πιστοποιητικῶν τῶν παρεχόντων αὐτῷ τελείαν πληρεξουσιότητα θαλασσοπλοίας, ἐπερώτησε τὸν πλοίαρχον Μαριότην νὰ τῷ ἀπαρτίσῃ γαλλικὸν πλήρωμα, φυλάττων τὸ ἀγγλικὸν πλήρωμα μέχρι νεωτέρας διαταγῆς, συνῳδὰ τῆς συμβουλῆς ἣν τῷ εἶχε δώσει ὁ λόρδος Δόνεσδαλ.

Ἡ *Μέμφις* δὲν εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὸν λιμένα τῆς Χάβρης, ἀλλὰ κατὰ διαταγὴν τοῦ Βιβαρὲζ ἠγκυροβόλησεν ἐν τῷ ὅρμῳ ὅπως ἀποφύγῃ, ἂν οὐχὶ τὰ σχόλια τὰ φιλοσκώμμονα τοὐλάχιστον βλέμματα.

Τὰ ρυμουλκὰ, τὰ ὑπερωκεάνεια πλοῖα καθὼς καὶ τὰ πρὸς τέρψιν ἢ ἁλιείαν προωρισμένα ἀκάτια, καθ' ἣν στιγμὴν διήρχοντο πρὸ τῆς *Μέμφιδος* κατελαμβάνοντο ὑπὸ ἄκρας ἐκπλήξεως ὡς μὴ κατορθοῦντα νὰ διακρίνωσιν ἐπὶ τοῦ ἱστιοφόρου οὐδεμίαν ψυχὴν ζῶσαν.

Θὰ ἔλεγέ τις δὲ ὅτι τὸ πλοῖον ἦτο ἐγκαταλελειμμένον.

Ἐγνώριζον μόνον ὅτι ἐπειδὴ ἡ *Μέμφις* ἀνῆκεν εἰς τὸν λόρδον Δόνεσδαλ ἔφερε κατὰ συνέπειαν ἀγγλικὴν σημαίαν. Ἀλλὰ διατί ἆρά γε ἀνέρενεν εἰς τὸν ὅρμον καὶ δὲν εἰσήρχετο ἐντὸς τοῦ λιμένος ;

Ὁ Βιβαρὲζ εἶχεν ὁπλισθῇ ἐκ τῶν προτέρων δι' ὅλων τῶν μέτρων του καθὼς καὶ διὰ πάσης ἐπιφυλακτικῆς συνέσεως ὅπως ἡ ὑπόθεσις αὕτη περιστοιχισθῇ διὰ τοῦ μυστηριωδεστέρου πέπλου. Καθ' ὃν τρόπον δὲ ἐγένετο ἡ ἀγορὰ τῆς *Ἐρριέτης*, κατὰ τὸν αὐτὸν ἐπίσης τρόπον συνετελέσθησαν καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς γαλλικῆς ἰθαγενείας, μὴ ἀπαγγελθέντος ἐνώπιον τοῦ δημοσίου τοῦ ὀνόματος τοῦ παλαιοῦ ναυτίλου, καθὼς ἐπίσης δὲν ἀπηγγέλθη καὶ τὸ ὄνομα τῶν ἀδελφῶν Ζιροδίων.

Ὁ Βιβαρὲζ ἐνώπιον τοῦ μυστηρίου ἀνταπεκρίνετο διὰ τοῦ μυστηρίου ἐπίσης, καὶ ἐνώπιον τῆς ἐπιφυλακτότητος τῶν Ζιροδίων ἀντέταξε τὴν αὐτὴν ἐκ μέρους αὐτοῦ ἐπιφυλακτικότητα.

Ἡ δὲ πολιτογράφησις τοῦ θαυμασίου σκάφους ἦτο ἤδη γεγονὸς τετελεσμένον, διότι ἡ *Μέμφις* ἀπέβη ἤδη γαλλικὴ, καίτοι πρὸς ἀποφυγὴν τῶν σχολίων καὶ τῶν περιέργων βλεμμάτων, ἐκυμάτιζεν ἤδη ἄνωθεν τοῦ ἱστοῦ αὐτῆς ἡ ἀγγλικὴ σημαία.

Πρὶν δὲ ἐπιβῇ τῆς ἁμαξοστοιχίας τῆς μελλούσης νὰ ἐπαναφέρῃ αὐτὸν εἰς Κλισσὸν, ὁ μαρκήσιος ὁδηγήσας τὸν Μαλακὲρ ἐπὶ τῆς πρυμναίας καὶ δεικνύων αὐτῷ τὴν θαλαμηγὸν ἥτις ἐκυλινδεῖτο μακρόθεν δίκην ταχυπτέρου λάρου ἐπὶ τῶν ἀφρουέντων κυμάτων, ἠρώτησεν αὐτόν.

— Βλέπεις τὸ σκάφος ἐκεῖνο, ναῦτα ;

— Τὸ βλέπω, κύριέ μου, εἶναι ὡτὰν μία ὡραία καὶ χαριτωμένη νύμφη καὶ πρέπει πῶς θὰ τρέχῃ θαυμάσια, ὅταν θὰ φυσᾷ οὖριος ἄνεμος καὶ πρὸ πάντων ὅταν θὰ ἔχῃ ὅλα της τὰ πανιὰ σηκωμένα.

— Κύτταξέ την καλά . . . Ὀνομάζεται *Μέμφις* καὶ ἀνήκει εἰς ἐμέ. Εἶναι δὲ πολὺ πιθανὸν πρὶν νὰ παρέλθωσι πολλαὶ ἡμέραι νὰ τὴν ἴδῃς διευθυνομένην ἐπὶ τὰ ἴχνη τῆς *Ἐρριέτης*, ἐπαγρυπνοῦσαν ἢ καταδιώκουσαν αὐτήν.

Ὁ Μαλακὲρ προστρίβων τὰς χεῖρας μέχρις ἐκδάρσεως τοῦ δέρματος, ἐφώνησε περιχαρής.

— Μὲ τὴν πίστι μου, πλοίαρχε, θὰ εἶναι ἕνα ὡραιότατο θέαμα, καὶ σᾶς ὁρκίζουμαι πῶς ἂν τυχὸν καὶ παρουσιάζουνταν κανένα ἄλλο πλοῖο τοῦ Κράτους νὰ μοῦ πληρώσῃ ἕνα χρονιάτικο ἐμπρὸς, δὲ θὰ ἄλλαζα καὶ τότε ἀκόμα τὴ θέσι μου.

— Σοὶ εἶπον καὶ σὲ ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ ἐπιτυχία τῶν σκοπῶν μου θὰ ὀφείλεται ἐν μέρει ὑπὸ τῆς ἰδικῆς σου ἱκανότητος, συνέσεως καὶ εὐρυΐας.

— Καὶ ἐγὼ σᾶς ξαναὑποσχομαι, πλοίαρχε, ὅτι θὰ κάμω τὰ ἀδύνατα δυνατὰ διὰ νὰ πασχίζω νὰ σᾶς εὐχαριστῶ διὰ νὰ φέρουμε τὴν ὑπόθεσι σ' ἕνα καλὸ τέλος.

Κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ ἑσπέραν, διότι δὲν ἤθελε νὰ ἀπολέσῃ οὔτε ἓν λεπτόν, ὁ μαρκήσιος ἐπιβὰς τῆς ἁμαξοστοιχίας, τὴν πρωΐαν τῆς ἐπαύριον ἦτο εἰς Κλισσόν.

Ἐκεῖ δὲ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας του, διεδραματίσθησαν οὐκ ὀλίγα σοβαρὰ συμβεβηκότα.

Β΄.

Λαντοὺρ, Λαντουρνέττα καὶ Λαντουρλός.

Τρία ὀνόματα πολεμικὰ ἄτινα εἴς τινα καφωδεῖα τῶν Παρισίων ὥριζον τρία ἐγκαταλελειμμένα παιδία ὑπὸ τῆς τύχης, συνενωθέντα δὲ κατόπιν, καὶ τὰ ὁποῖα προσληφθέντα ἐπί τινας μῆνας παρά τινι Ἰταλῷ μουσικοδιδασκάλῳ οἰκοῦντι ὁδὸς Σερπάντ καὶ ἐξασκηθέντα ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν μουσικήν, ἤρξαντο παίζοντα εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Παρισίων. Καὶ ὁ μὲν Λαντοὺρ ἀνέκρουε βιολίον, ἡ Λαντουρνέττα κιθάραν καὶ ὁ Λαντουρλὸς ἄρπαν.

Τὰ κύρια δὲ ὀνόματα αὐτῶν ἦσαν Γιλβέρτος, Ἰωαννέτα καὶ Λουκιανός. Οἰκογενειακὸν ὅμως ὄνομα δὲν ἔφερον.

Οὐδεὶς ἐγνώριζε ποῦα ἦσαν καὶ πόθεν ἤρχοντο. Ὁμήλικες σχεδὸν καὶ ἄγοντα τὸ δέκατον πέμπτον ἢ δέκατον ἕβδομον τῆς ἡλικίας, ἔζων περιπλανώμενα ἀνὰ τὰς κεντρικωτέρας ὁδοὺς τῆς μεγαλοπόλεως καὶ ἀνακρούοντα μετὰ θέρμης τὰ μουσικὰ αὐτῶν ὄργανα ἄτινα εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν εἶχον ἀποβῆ ἐν μέρει ἀντὶ βασανιστήρια ὀργάνων.

Καὶ ἐν τούτοις αἱ φυσιογνωμίαι αὐτῶν ἐνεῖχον κάτι τι τὸ ἐπίχαρι καὶ συμπαθητικώτατον καὶ, οὐδὲν ἐν αὐτοῖς προὔδιδεν ὕφος ἀγυιοπαίδων.

Κατὰ τὴν ἐαρινὴν ἐποχὴν τοῦ ἐκπνεύσαντος ἔτους προσελήφθησαν ἀντὶ γλίσχρου ἀμοιβῆς ὑπὸ δύο ἀκροβατῶν, ὅπως διὰ τῆς εὐγενοῦς καὶ συμπαθητικῆς φυσιογνωμίας καὶ τῆς μουσικῆς αὐτῶν προσελκύσωσι τὰ πλήθη.

Κατὰ τὸν παρελθόντα δὲ σεπτέμβριον εἶχον ἐπισκεφθεῖ τὴν Κλισσὸν μετὰ δύο σχοινοβατῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐθνικῆς πανηγύρεως, ἢ μᾶλλον κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐδολοφονήθη καὶ ὁ Ζιρόδιας. Οἱ δύο σχοινοβάται ὠνομάζοντο Γαβαρῆς καὶ Λαβάς. Ἡ παλλακὶς τοῦ Λαβὰς ἡ ἐπονομαζομένη καὶ ἡ ὡραία Ἰσαβέλλα καὶ ἐπαγγελομένη τὴν μάντιδα, ἐρράπιζε τὴν Ἰωαννέτταν, ὁ δὲ Γαβαρῆς καὶ ὁ Λαβάς, ὅταν ἦσαν οἰνοβαρεῖς ἐρράπιζον ὡσαύτως τὰ τρία παιδία. Ὁ συνεταιρισμὸς λοιπὸν ὁ ἀρξάμενος ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ παρατηθῇ ἐπ' ἄπειρον. Διαρκούσης λοιπὸν τῆς ἐν Κλισσὸν πανηγύρεως, ἔσπευσαν

νὰ ἀποχωρισθῶσιν, ἀροῦ προηγουμένως, ἐπληρώθησαν ὁλοσχερῶς ὑπὸ τῶν δύο θαυματοποιῶν.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ ἐκείνης, οἱ τρεῖς μικροὶ μουσικοὶ ἀπαλλαχθέντες ἐπὶ τέλους ἀπὸ τῶν μαρτυρίων ὑρ' ὧν ὑπεβάλλοντο ὑπὸ τῶν σχοινοβατῶν, ἐταξείδευον πρὸς ἴδιον λογαριασμὸν αὐτῶν.

Καὶ ἡ φορὰ τῶν περιπλανήσεων ἐκείνων ἐπανήγαγεν αὐτοὺς εἰς Βανδέαν.

Εἰς Κλισσὸν ἡ Λαντουρνέττα ἠσθένησεν ἀΐφνης προσβληθεῖσα ὑπὸ περιπνευμονίας, εἰς τρόπον ὥστε ἡ πλανόδιος ὀρχήστρα ἐλαττωθεῖσα κατὰ μονάδα περιωρίσθη εἰς τὸν Λαντοὺρ ὅστις ἀνέκρουε βιολίον καὶ εἰς τὸν Λαντουρλὸν παίζοντα ἅρπαν· ἐπειδὴ ὅμως αἱ συνταγαὶ καὶ αἱ ἐπισκέψεις τῶν ἰατρῶν καταβροχθίζουσι πολλὰ χρήματα καὶ, ἐπειδὴ πρὸ πάντων παρὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν καταβαλομένην σύνεσιν καὶ ὑπομονήν, οἱ μικροὶ αὐτῶν πόροι ἐξηντλοῦντο ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ, περιέπεσαν εἰς ἐσχάτην ἔνδειαν.

Ἀγαπῶντες δὲ μέχρι λατρείας τὴν Λαντουρνέτταν καὶ μὴ θέλοντες νὰ ἐγκαταλείψωσιν αὐτὴν, εὗρον καταφύγιον ἐντὸς τοῦ γνωστοῦ ἤδη ἡμῖν ζωθοπωλείου τῆς «Αειθλοῦς Ἐλάτης.» Ἀλλ' ἐκεῖ ἐπαπειλούμενοι νὰ ἐκδιωχθῶσιν ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν θὰ ἐπλήρωνον τὰ τῆς διατροφῆς αὐτῶν, περιεπλανῶντο μετὰ τῶν μουσικῶν ὀργάνων των ἀνὰ πάσας τὰς ὁδοὺς τοῦ χωρίου.

Κατὰ τὸ διάστημα δὲ αὐτὸ, ἡ Λαντουρνέττα ἠγωνία ἐπὶ τῆς ἀχυροστρωμνῆς της ἣν τῇ εἶχον ρίψει εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ ὑπερῴου τοῦ ξενοδοχείου.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Λαντοὺρ καὶ ὁ Λαντουρλὸς δὲν ἠδύναντο καθ' ἑκάστην νὰ καταφεύγωσιν εἰς τὰ φιλάνθρωπα αἰσθήματα τῶν χωρικῶν τῆς Κλισσὸν καὶ τῶν παρακειμένων χωριδίων, ἠναγκάσθησαν νὰ εὑρύνωσι μικρὸν κατὰ μικρὸν τὸν κύκλον τῶν περιοδειῶν αὐτῶν, ὅτε κατὰ τυχαίαν σύμπτωσιν, ἀφίκοντο πρωΐαν τινὰ ἔμπροσθεν τῆς ἐπαύλεως Δε Βιλεφόρ Ἐκεῖ δὲ πρὸ τῆς κιγκλιδωτῆς, ἤρξαντο ἀνακρούοντες μουσικά τινα τεμάχια.

Εἰς τὸν ἦχον τῆς μουσικῆς ἐξελθὼν ὁ κηπουρὸς, ἔδωκεν αὐτοῖς σολδία τινὰ, καὶ ἐνῷ ἡτοιμάζοντο νὰ ἀναχωρήσωσιν ἐκεῖθεν, ἀΐφνης ἡ Ἔμμα, ἥτις διήρχετο ἐκεῖθεν, παρατηρήσασα αὐτοὺς καὶ ἐκπλαγεῖσα εἰς τὴν θέαν τοῦ περιλύπου προσώπου αὐτῶν, ἅμα δὲ καὶ συγκινηθεῖσα διὰ τὸ εὐγενὲς καὶ συμπαθητικὸν τῆς φυσιογνωμίας αὐτῶν προσήγγισε τὰ δύο παιδία. Καὶ ἐπειδὴ ἡ κιγκλιδωτὴ ἀφέθη ἀνεωγμένη, ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἠδυνήθη ἐκ τοῦ πλησίον νὰ ἴδῃ τοὺς μικροὺς μουσικοὺς τῶν ὁποίων τὰ ἐνδύματα καίτοι πενιχρὰ καὶ ἐμβαλωμένα, ἦσαν ὅμως λίαν καθάρια, καὶ ἐκτὸς τούτου, ὅτε τὰ δύο παιδία εἶδον τὴν Ἔμμαν ἐρχομένην πρὸς αὐτὰ, ἔκυψαν τὰ ὄμματα ὡσεὶ ὑπὸ αἰδοῦς καταληφθέντα.

Πολλάκις, ὡς ἴδωμεν ἀνωτέρω ἡ Ἔμμα ἀντικαθιστῶσα τὴν δούκισσαν παρὰ τοῖς ἀποκλήροις τῆς κοινωνίας καὶ παρὰ τοῖς ἀσθενέσιν ἐπεδαψίλευεν εἰς πάντας

τὰς περιθάλψεις της καὶ παντοχοῦ ἔνθα ὡδήγει αὐτὴν ἡ γενναιοφροσύνη καὶ ἡ μεγαθυμία τῆς εὐγενοῦς καρδίας αὐτῆς.

Αὐθωρεὶ λοιπὸν ἤρξατο ἐρωτῶσα τοὺς μικροὺς μουσικούς, οἱ ὁποῖοι εἰς τὰς ἐρωτήσεις της ἀπήντων ἀφόβως, εἰς τρόπον ὥστε μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων λεπτῶν, ἡ Ἔμμα κατώρθωσε νὰ διεισδύσῃ εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς περιπετιώδους ζωῆς αὐτῶν.

— Θὰ ὑπάγω νὰ ἴδω τὴν φίλην σας, εἶπεν ἡ Ἔμμα, καὶ θὰ τῇ φέρω πᾶν ὅ,τι ἔχει ἀνάγκην.

—Ὦ ! σᾶς εὐχαριστοῦμεν, σᾶς εὐχαριστοῦμεν πολὺ, δεσποινίς, διὰ τὴν καλήν σας αὐτὴν διάθεσιν, ὑπέλαβον μετ' εὐγνώμονος μειδιάματος οἱ δύο πλανόδιοι μουσικοί.

Καὶ πράγματι κατὰ τὴν αὐτὴν ἑσπέραν, ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς, ἐκπληροῦσα τὴν ὑπόσχεσίν της, ἔσπευσε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν μικρὰν πάσχουσαν.

Ὁ Λαντοὺρ καὶ ὁ Λαντουρλὸς δὲν εἶχον ἐπανακάμψει εἰσέτι ἐκ τῆς ἀνὰ τὰς ὁδοὺς περιοδείας των. Ἡ δύσμοιρος Ἰωαννέτα οὖσα ὑπὸ τὸ κράτος σφοδροῦ πυρετοῦ ὑπέφερε μεγάλως ἐπὶ τῆς ἀχυροστρωμνῆς αὐτῆς. Ἡ Ἔμμα ἥτις εἶχεν ἀνέλθει εἰς τὴν τρώγλην ταύτην δι' ὀριοειδοῦς τινος κλίμακος, κατελήφθη ἀῤῥνης ὑπὸ δυσπνοίας, διότι τόσον πνιγηρὰ ἦτο ἡ ἐκεῖ ἐπικρατοῦσα ἀτμοσφαῖρα, ἐλλείψει ἀέρος, ὅττις δὲν εἰσέδυεν ἐκεῖ παρὰ διὰ μέσου ὀπῶν τινων τῆς στέγης ἥτις ἦν κατάμεστος ἱστῶν ἀράχνης.

Ἐπί τινος ἀχυροστρωμνῆς ἔβλεπέ τις ἐξηπλωμένην κορασίδα δεκαπενταέτιδα, ἰσχνὴν καὶ ὡραίαν, ἔχουσαν δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς κοίλους ὑπὸ τῆς ἀσθενείας, τὰ μῆλα τῶν παρειῶν ἐρυθρὰ ὑπὸ τοῦ κατατρύχοντος αὐτὴν πυρετοῦ καὶ τὰ χείλη ἀπεξηραμένα.

Οὐ μακρὰν αὐτῆς ἔκειτο μικρά τις τράπεζα ἐφ' ἧς ὑπῆρχον φιαλίδια, ὑδατοφόρος φιάλη καί τινα ποτήρια.

Ἡ ὡραία Παιδαγωγὸς συγκινηθεῖσα σφόδρα εἰς τὴν θέαν ὅλης τῆς φοβερᾶς ἐκείνης πενιχρότητος τῆς περιστοιχούσης τὴν νεκρὰν κόρην, ἔρριξεν ἐπιφώνησιν οἴκτου καὶ συμπαθείας.

— Ἀλλ' ἡ παιδίσκη αὕτη κινδυνεύει νὰ ἀποθάνῃ ἐλλείψει περιθάλψεων !

Μὴ δυνηθεῖσα δὲ νὰ μείνῃ ἐκεῖ οὐδὲ ἐπὶ μίαν πλέον στιγμὴν, ἔσπευσε νὰ κατέλθῃ τὴν ὀριοειδῆ κλίμακα.

Καὶ ἐπειδὴ εὐτυχῶς ἐν τῷ ζυθοπωλείῳ ὑπῆρχε δωμάτιον μὴ καταληφθὲν ὑπό τινος καὶ εἰς τὸ ὁποῖον εἰσήρχετο καθαρώτερος ἀὴρ, ἡ Ἔμμα προπληρώσασα τὸ ἐνοίκιον αὐτοῦ ἐπὶ μίαν δεκαπενθημερίαν, παρεκάλεσε τὴν ξενοδόχον νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐκεῖ τὴν πτωχὴν καὶ πάσχουσαν κόρην.

Καὶ πράγματι μετὰ δεκαπεντάλεπτον παρέλευσιν, ἡ Ἰωαννέττα κατεκλίνετο ἐπὶ κλίνης καθαρωτάτης καὶ ἀναπαυτικῆς.

Ἡ Ἔμμα οὖσα φύσει γλυκεῖα καὶ ὑπομονητικὴ ὡς ἀδελφὴ τοῦ ἐλέους, ἤρξατο ἐνησχολουμένη εἰς τὴν διευθέτησιν τῆς μακρᾶς καὶ θαυμασίας κόμης τῆς πτωχῆς ταύτης πλανοδίου κόρης.

Κατόπιν διέταξε τὴν ξενοδόχον νὰ προσκαλέσῃ ὅσον τάχος τὸν ἰατρὸν τῆς ἐπαύλεως.

Ἡ Ἰωαννέττα κατατρυχομένη ὑπὸ τῆς φρενίτιδος καὶ καθηλοῦσα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τοὺς μεγάλους καὶ ὡραίους κυανοῦς ὀφθαλμούς της ἐπὶ τῆς Ἔμμας, ἠτένιζε μετ' ἐκπλήκτου βλέμματος τὴν ἐνώπιον αὐτῆς ξένην. Τὸ δὲ βλέμμα ἐκεῖνο τὸ ἐμφαῖνον τελείαν ἐγκατάλειψιν καὶ οἰκτρὰν ἀθλιότητα συνεκίνησε βαθέως τὴν καρδίαν τῆς νεαρᾶς παιδαγωγοῦ.

Ἐν τούτοις ὅταν ἀφίκετο ὁ ἰατρὸς ἡ ἐπαῖτις ἦτο πλέον ἥσυχος καὶ ἐκοιμᾶτο. Ὁ ἰατρὸς καίτοι ἐστηθοσκόπησεν αὐτὴν ἡ παιδίσκη ὅμως δὲν ἀφυπνίσθη ποσῶς.

Ἡ Ἔμμα ἐπανῆλθεν οὐ μόνον τὴν ἐπαύριον λίαν πρωὶ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἑσπέραν ἐπίσης. Ἡ ἀπουσία τοῦ μαρκησίου Δε Βιβαρὲζ τῇ ἀπέδιδε μεγαλειτέραν ἐλευθερίαν.

Μετὰ πάροδον δὲ πέντε ἢ ἓξ ἡμερῶν, ἡ Ἰωαννέττα εἶχε θεραπευθῇ ἐκ τοῦ πυρετοῦ αὐτῆς. Ὁ ὑπόκωφος ῥόγχος τοῦ στήθους ἐξησθένει ὁλονὲν καὶ ἡ διαπνοὴ ἀπέβη πλέον ἐλευθέρα.

Καὶ ὅτε ἑσπέραν τινὰ, ὑπεγείρετο διὰ πρώτην φορὰν ἐπὶ τῆς κλίνης της, ἤρξατο θεωροῦσα τὴν Ἔμμαν μετ' ἐκπλήξεως καὶ μεθ' ὑπερβαλλούσης προσοχῆς. Ἐφαίνετο ὡσεὶ πειρωμένη νὰ ἀνακτήσῃ ὁλόκληρον τὴν εὐθυκρισίαν τοῦ πνεύματος ἐνῷ οἱ γαλανοὶ καὶ ἐκφραστικώτατοι ὀφθαλμοὶ αὐτῆς, οἱ ἀποπνέοντες ἀνέκφραστον γλυκύτητα, ἐζήτουν νὰ καταννοήσωσιν, εἰ δυνατὸν, τὴν παράδοξον καλοκαγαθίαν τῆς ἔναντι αὐτῆς ξένης.

—Δὲν γνωρίζω ποία εἶσθε, δεσποινὶς, ὑπέλαβεν ἡ Λαντουρνέττα, εἰξεύρω ὅμως ὅτι σεῖς ἐκυττάξατε καὶ ἐσώσατε τὴν πτωχὴν μικρὰν ἐπαιτίδα . . . διὰ αὐτὴν λοιπὸν τὴν αἰτίαν εὔχομαι εἰς τὸν Θεὸν ὅπως ἡ ἐπαῖτις δυνηθῇ καμμίαν ἡμέραν νὰ σᾶς ἀποδείξῃ ὅτι δὲν εἶναι ἀχάριστος. . . Καὶ νὰ εἰξεύρετε, δεσποινὶς, ὅτι θὰ ἤμην πάντοτε πρόθυμος νὰ δώσω τὴν ζωήν μου διὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω . . .

Καὶ λαβοῦσα τὴν χεῖρα τῆς Ἔμμας τὴν ἠσπάσθη θρηνοῦσα.

Ἤδη ὑπὸ ἀμοιβαίας συμπαθείας κατείχοντο αἱ δύο νεαραὶ κόραι, καὶ ἡ Ἔμμα ἔβλεπεν ἑαυτὴν ὑπὸ ἐνδιαφέροντος κατεχομένην πρὸς τὴν παιδίσκην ταύτην, τὴν παραμείνασαν, ὡς ἐκ θαύματος ἀγνὴν καὶ χρηστοήθη ἐν μέσῳ τῶν κινδύνων καὶ τῶν περιπετειῶν τῆς τυχοδιώκτιδος ζωῆς αὐτῆς.

Ὅταν ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς κατεπείσθη ὅτι ἡ Ἰωαννέττα θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰς ἐρωτήσεις της, χωρὶς τὸ πνεῦμα αὐτῆς νὰ ὑποστῇ οἱανδήποτε κόπωσιν, τότε ἀπεράσισε νὰ προβῇ εἰς τοῦτο.

Ἡ Ἰωαννέττα καίτοι ἀπήντα ἀφελῶς εἰς τὰς ἀποτεινομένας αὐτῇ ἐρωτήσεις

αΐφνης όμως ή Έμμα έξεπλάγη μεγάλως, όταν ή μικρὰ ἀποπερατοῦσα τὴν ἀφήγησίν της, προσέθηκε·

— Αὐτὴ δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ὅπου διατρέχομεν τὴν Βανδέαν, δεσποινίς μου, καὶ μάλιστα αὐτὴ εἶναι ἡ δευτέρα φορὰ εἰς τὸ διάστημα ἑνὸς ἔτους ὅπου ἱστάμεθα εἰς τὸ χωρίον ὅπου κατοικεῖτε.

— Καὶ πότε εἴχετε ἔλθει διὰ πρώτην φοράν ;

— Τὸ τελευταῖον ἔτος, τὴν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως τῆς Κλισσόν.

Εἰς τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις, ἡ Έμμα ἐν ἀγνοίᾳ σχεδὸν ἑαυτῆς, κατελήφθη ὑπὸ ἀλλοκότου ἐκπλήξεως, ὑπὸ ρίγους σχεδόν. Καὶ ἐν τούτοις ἦτο τόσον φυσικώτατον ἐὰν οἱ μικροὶ ἐκεῖνοι πλανόδιοι μουσικοὶ παρευρέθησαν εἰς τὴν πανήγυριν, ἀφοῦ γνωρίζομεν ὅτι διετέλουν ὑπὸ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ Γαβαρῆ, τοῦ Λαβὰς καὶ τῆς ὡραίας Ἰσαβέλλας.

— Εἶναι πολὺς καιρὸς ἀφ' ὅτου εὑρίσκεσαι μετ' αὐτῶν τῶν θαυματοποιῶν ; ἠρώτησεν ἡ Έμμα.

— Μόλις δύο μῆνες.

— Καὶ πόσας ἡμέρας ἐμείνατε εἰς Κλισσόν ;

— Τὴν κυριακὴν καὶ τὴν δευτέραν.

— Καὶ μόλα ταῦτα ἡ πανήγυρις διήρκεσεν ὅλην σχεδὸν τὴν ἑβδομάδα !

— Εἴχομεν φιλονεικήσει μὲ τοὺς κυρίους μας.

— Διατί ;

Ἡ Ἰωαννέττα ἐφάνη εἰς ἀμηχανίαν περιελθοῦσα. Διέρρευσαν δὲ δευτερόλεπτά τινα ὅπως ἀπαντήσῃ, κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὁποίων ἠτένιζε τὴν Παιδαγωγὸν μετ' ἀλλοκότου βλέμματος ὡσεὶ ἐὰν ἐπεθύμει μὲν νὰ ὁμιλήσῃ ἐκωλύετο ὅμως ὑπὸ αἰτίας τινός.

— Ἐφιλονεικήσαμεν διότι μᾶς ἔδειραν.

Καὶ ὅμως ταῦτα λέγουσα, ἡ παιδίσκη ἐχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἡ Έμμα ἐνόμισεν ὅτι ἡ μικρὰ ἐπαῖτις δὲν ἔλεγεν ὅλην τὴν ἀλήθειαν.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς παρέμεινεν ἐπὶ πολὴν ὥραν ρεμβώδης. Ἐπὶ τέλους ἔλαβε τὸν λόγον.

— Ἡ πανήγυρις αὕτη τοῦ χωρίου ἔχει σχέσιν μετά τινων καταστροφῶν συνεπείᾳ τῶν ὁποίων προσεβλήθη ἡ τιμὴ μιᾶς οἰκογενείας . . .

Τότε ἡ Ἰωαννέττα δι' ὑποτρεμούσης φωνῆς ἔσπευσε νὰ ἐρωτήσῃ.

— Διὰ τί πρᾶγμα θέλετε νὰ ὁμιλήσητε, δεσποινίς ;

— Δι' ἓν ἔγκλημα τὸ ὁποῖον διεπράχθη κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην . . . καὶ περὶ ἑνὸς ἀθώου ὁ ὁποῖος παρὰ τὴν ἀθώωσίν του ἀποτίει ἀκόμη τὸ ἔγκλημα ἑνὸς ἄλλου.

— Ἐννοεῖτε τὸν Ζιρόδιαν ;

Ἡ Έμμα ἐποιήσατο κίνησιν ἐκπλήξεως.

— Πῶς τὸ γνωρίζεις αὐτό ; Ποῖος σὲ ἐπληροφόρησε τόσον καλῶς ;

— Καὶ μήπως δὲν εἴμεθα εἰς τὸ χωρίον τὴν ἡμέραν ὅπου ἔγεινε τὸ ἔγκλημα καὶ τὸ ὁποῖον ἔμαθε τὸ χωρίον τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἑσπέραν ;

— Ἔχεις δίκαιον.

Καὶ ὅμως ἡ Έμμα ἐκπλαγεῖσα διὰ τὴν παράδοξον ἐκείνην ἀμηχανίαν ἣν ἐπεδείξατο ἡ παιδίσκη κατὰ τὰς πρώτας ἀπαντήσεις, ἠτένιζεν αὐτὴν μετά τινος δυσπιστίας.

— Καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγκλήματος τούτου, μικρά μου, δὲν γνωρίζεις καμμίαν λεπτομέρειαν ;

Ἡ Ἰωαννέττα ἔχουσα πάντοτε τὰ ὄμματα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καθηλωμένα, ἀπήντησε.

— Καμμίαν, δεσποινίς.

— Διότι, ἐὰν ἐγνώριζες τίποτε τὸ καθῆκόν σου θὰ ἦτο νὰ τὸ εἴπῃς . . .

— Ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἐφονεύθη δὲν σᾶς ἦτο τίποτε . . .

— Ναί, δὲν μοὶ ἦτο τίποτε, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος ὅμως ὁ ὁποῖος δὲν διέπραξε τὸ ἔγκλημα αὐτὸ καὶ διὰ τὸ ὁποῖον μόλα ταῦτα τὸν κατηγόρησαν ὡς δράστην . . .

— Τὸν γνωρίζετε λοιπόν ;

— Τὸν γνωρίζω.

— Εἶναι ἀπὸ τὴν οἰκογένειάν σας ; Ἢ εἶναι κανεὶς ξένος διὰ σᾶς ;

— Ἀδιάφορον αὐτό . . .

Ἡ Ἰωαννέττα ἀνεγείρασα τὴν κεφαλὴν, ὑπέλαβε·

— Βέβαια πῶς μοῦ εἶναι ἀδιάφορον, ἀφοῦ καὶ δὲν εἰξεύρω τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτά.

Καὶ ἀφεθεῖσα νὰ καταπέσῃ, ἐξηντλημένη, ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου, ἔκλεισε τὰ βλέφαρα.

Ἀλλ' ἡ Έμμα ἐγκαταλιμπάνουσα αὐτὴν ἔλεγε καθ' ἑαυτήν.

— Ἡ μικρὰ αὐτὴ δὲν μοὶ εἶπε πᾶν ὅ,τι γνωρίζει. . . Διὰ ποίου τρόπου λοιπὸν θὰ κατέπειθον αὐτὴν νὰ ἀποφασίσῃ νὰ ὁμιλήσῃ ;

Ὁ Λαντοὺρ καὶ ὁ Λαντουρλὸς περιπλανώμενοι ἀνὰ τὰς ὁδοὺς μετὰ τῶν μουσικῶν ὀργάνων των, ἦσαν πάντοτε ἀπόντες κατὰ τὰς ἐπισκέψεις ταύτας τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ.

Ἐξηντλημένοι δὲ ἐκ τοῦ καμάτου τῆς ἡμέρας, δὲν ἐπανήρχοντο εἰμὴ περὶ λύχνων ἀφᾶς. Ἐπειδὴ δὲ εὐθὺς ὅτε κατεβρόχθιζον τὸν λιτὸν αὐτῶν γεῦμα κατέπιπτον πάραυτα ἐπὶ τῆς ἀχυροστρωμνῆς αὐτῶν, ἡ Έμμα πώποτε δὲν ἔβλεπεν αὐτούς.

Τὴν ἑπομένην κυριακὴν μόλα ταῦτα, μετὰ παρέλευσιν δηλονότι δύο ἡμερῶν ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἣν ἀφηγήθημεν εἰσῆλθον αἴφνης περὶ τὴν δείλην, πελιδνοὶ τὴν ὄψιν, μὲ ὄμματα πλήρη δακρύων καὶ μεστὰ ὀργῆς καὶ ἐξάψεως ἐν ταυτῷ.

Ἡ Ἔμμα εὑρίσκετο κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην εἰς τὸ δωμάτιον τῆς ἀσθενοῦς, ἥτις εἰς τὴν θέαν τῶν δύο συντρόφων της, ἠννόησε πάραυτα ὅτι θὰ ἐπρόκειτο περὶ σοβαροῦ τινος συμβεβηκότος.

Κατὰ τὴν ἡμέραν δὲ ἐκείνην, ἡ πάσχουσα ἐγερθεῖσα διὰ πρώτην φοράν, ἐκάθητο ἐπὶ ξυλίνης ἕδρας καὶ ἐρείδουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου εἰσέπνεε δι' ὅλων τῶν πνευμόνων της, διὰ μέσου τοῦ ἀνεωγμένου παραθύρου τὴν ζωογόνον ἐαρινὴν αὔραν τὴν ἀφυπνίζουσαν καὶ γονιμοποιοῦσαν τὴν νεναρκωμένην φύσιν.

Ἰδοῦσα λοιπὸν τοὺς δακρυβρέκτους ὀφθαλμοὺς τοῦ Γιλβέρτου καὶ τοῦ Λουκιανοῦ, τὰ ὑποτρέμοντα χείλη των καὶ τὰς ὑποτρεμούσας ἐπίσης χεῖρας αὐτῶν, ἀνεφώνησε·

— Τί ἔτρεξε λοιπόν ;

Ἐκεῖνοι πρὸς πᾶσαν ἀπάντησιν ἀνελύθησαν εἰς θρήνους.

Ἡ Ἔμμα πλησιάσασα αὐτούς, ὑπέλαβε διὰ μειλιχίας φωνῆς·

— Πτωχά μου παιδία, εἴπετέ μοι διατί κλαίετε ;

Τότε ὁ Γιλβέρτος ὁ πρεσβύτερος ἐκ τῶν δύο, θρηνῶν πάντοτε ἔλαβε τὸν λόγον·

— Κλαίομεν, δεσποινὶς, κλαίομεν, Ἰωαννέττα, διότι τὸ χωρίον αὐτὸ εἶναι δι' ἡμᾶς τόπος κατηραμένος καὶ διότι τώρα δὲν μᾶς μένει πλέον παρὰ νὰ ἀποθάνωμεν ἀπὸ τὴν πεῖναν.

— Ἐξηγήσου . . . ἐπεῖπεν ἡ Ἔμμα.

Καὶ ἐὰν προσεπάθησε νὰ ἐξηγηθῇ, κατώρθωσε τοῦτο λίαν δυσχερῶς, διότι εἰς πᾶσαν λέξιν ἐπνίγοντο ἔτι μᾶλλον τὰ δάκρυα, ἐπὶ τέλους ὅμως ἡ Ἔμμα καὶ ἡ Ἰωαννέττα αἱ ἀκροώμεναι μετὰ ἐνδιαφερούσης προσοχῆς, ἠδυνήθησαν νὰ ἐννοήσωσι περὶ τίνος ἐπρόκειτο.

Ἰδοὺ τί εἶχε συμβῆ.

Εἶχον ἀναχωρήσει τὴν πρωΐαν ὡς καὶ κατὰ τὸ σύνηθες, λίαν ἐνωρὶς, ὁ μὲν Γιλβέρτος μετὰ τοῦ βιολίου του, ὁ δὲ Λουκιανὸς φέρων ἐπ' ὤμων τὴν ἅρπαν του.

Καὶ ἐπειδὴ ἦτο κυριακὴ, κατόπιν ὡρῶν τινων περιοδείας, κατώρθωσαν ἀπὸ ὁδοῦ εἰς ὁδὸν περιπλανώμενοι νὰ περισυλλέξωσιν οὐκ ὀλίγα σολδία.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν, τοῦ καιροῦ ἐξαιρέτου ἀποβάντος, καθεσθέντες κάτωθεν δένδρου τινός, ἔφαγον τεμάχιον ἄρτου μετὰ σκληροῦ ὠοῦ, ἔπιον ὀλίγον ὕδωρ ἐκ τινος παρακειμένου ρυακίου, καὶ ἐπὶ τέλους καταβεβλημένοι ὑπὸ τοῦ καμάτου καὶ ἀλληλοκρατούμενοι ἀπεκοιμήθησαν παραπλεύρως ἀλλήλων.

Ὁ Λουκιανὸς εἶχε τοποθετήσει τὴν ἅρπαν του κατὰ μῆκος παρακειμένου δένδρου ἐνῷ τὸ βιολίον ἔκειτο χαμαί.

Δὲν ἐκοιμήθησαν δὲ οὐδὲ ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ὅταν αἴφνης ἀφυπνισθέντες ἀπότομα, ἔρριξαν κραυγὴν τρόμου καὶ ἀπελπισίας.

Ἐγγὺς αὐτῶν ἵστατο ἄνθρωπός τις οἰνόρλυξ, παραπαίων, κραυγάζων, βλασφημῶν, ᾄδων καὶ ποδοπατῶν μετ' ἀγρίας καὶ θηριώδους χαρᾶς τὸ βιολίον τοῦ Γιλβέρτου, συντριβὲν ἤδη εἰς μύρια τεμάχια, καὶ τὴν ἅρπαν τοῦ Λουκιανοῦ, ἥτις εἰς ἕκαστον κτύπον ἀνέμελπε κλαυθμηρούς καὶ ἀλγεινοὺς ἤχους, ὡσεὶ ἐὰν ὑπέφερε πραγματικῶς καὶ ὡσεὶ ἐὰν ἦτο ἔμψυχόν τι ὄν.

Ἅρπα καὶ βιολίον μετεβλήθησαν εἰς ἠκρωτηριασμένα λείψανα.

Τότε οἱ δύο μικροὶ μουσικοὶ ἐφώρμησαν ἐπὶ τοῦ ἐπαίτου, ἀλλ' ὁ ἐπαίτης ἀπαλλαχθεὶς δι' ἑνὸς κατὰ τῆς ῥάχεως αὐτῶν γρονθοκοπήματος, ἐξηφανίσθη μεταξὺ δενδροστοιχίας τινὸς τοῦ δάσους.

Ἡ Ἔμμα ὑπὸ μεγάλης καταληφθεῖσα συγκινήσεως, ἠρώτησε·

— Καὶ τὸν ἄθλιον αὐτὸν, θὰ ἠδύνασθε ἆρά γε νὰ τὸν ἀναγνωρίσετε ;

Οἱ δύο παῖδες ἠτένισαν τὴν Λαντουρνέτταν δι' ἐκπλήκτου βλέμματος, ὡσεὶ ἐὰν ἐπεθύμουν νὰ ζητήσωσι συμβουλὴν ἐξ αὐτῆς.

Καὶ κύψαντες εἰς τὸ ὠτίον αὐτῆς ἐψιθύρισαν ἕν ὄνομα, πλὴν τὸ ὄνομα αὐτὸ καίτοι ἡ Ἔμμα δὲν τὸ ἤκουσε, οὐχ ἧττον δὲν διέφυγον τῆς προσοχῆς αὐτῆς τὸ πρόσωπον τῆς Λαντουρνέττας ὅπερ ἐπορφυροῦτο παραδόξως, καὶ οἱ γαλανοὶ αὐτῆς ὀφθαλμοὶ οἱ ἀγρίως ἀπαστράπτοντες.

— Δεσποινὶς, εἶπεν ἡ ἐπαῖτις μετά τινος δισταγμοῦ εἰσέτι, δεσποινὶς, ἔχω κἄτι τι νὰ σᾶς εἰπῶ . . . ναί . . . τώρα δὲν φοβοῦμαι πλέον . . . θὰ σᾶς τὰ εἴπω ὅλα . . . καὶ πιθανὸν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα μέλλω νὰ σᾶς εἴπω, νὰ εἶναι πράγματα ποῦ σᾶς ἐνδιαφέρουν . . .

— Ἀλλὰ τὸν ἐπαίτην αὐτόν ; τὸν ἐπαίτην αὐτὸν, τὸν γνωρίζετε λοιπόν ; ἠρώτησεν ἡ Ἔμμα.

— Τὸν γνωρίζομεν.

— Ἔλαβε μέρος εἰς τὴν δολοφονίαν τοῦ Ζιραδίου ;

— Ἴσως.

— Πῶς ὀνομάζεται ;

— Βουαλώ, οἱ χωρικοὶ τὸν λέγουν ὁ Μέθυσος Βουαλώ.

Ἡ Ἔμμα ὠχριάσασα ὑπερμέτρως, μικροῦ ἐδέησε νὰ λειποθυμήσῃ. Εἶτα δι' ἀπέλπιδος φωνῆς, ἐψιθύρισεν·

— Θεέ μου, Θεέ μου ! Θὰ ἀπεκαλύπτετο ἡ ἀλήθεια ἐπὶ τέλους ;

Καὶ ἐν τούτοις δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι ἡ ἀλήθεια αὕτη, ἡ τοσοῦτον ἐναγωνίως ἀναμενομένη, ἀπεῖχε τόσον μακρὰν εἰσέτι !

Ἡ Λαντουρνέττα ἐπηκολούθησεν·

— Αὐτὸ εἶχε γείνει τὸ παρελθὸν ἔτος, τὴν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως τῆς Κλισσόν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἡμέρα ἐκείνη ὑπῆρξεν ἐπικερδὴς, καὶ ὅπως ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον πρὸ τῶν παραστάσεων τῆς ἑσπέρας, οἱ δύο ἀκροβάται Γαβρὴς καὶ Λαβὺς εἶχον κλείσει τὸ παράπηγμα αὐτῶν.

Τοῦτο δὲ ἐγένετο περὶ τὴν πέμπτην ἢ ἕκτην τῆς ἑσπέρας. Μέχρι δὲ τῆς ὀγδόης, οἱ μικροὶ μουσικοὶ οἵτινες εὑρίσκοντο πάντοτε μεταξὺ τοῦ πανηγυρίζοντος καὶ εὐθυμοῦντος πλήθους, δὲν ἐπανετδον αὐτούς. Διεπίστωσαν μόνον ὅτι ἡ ὡραία Ἰσαβέλλα, ἥτις κατ' ἐξοχὴν δὲν ἐγκαταλίμπανε πάντοτε τὸ ὑπνοβατικὸν ἅρμα της, εἶχεν ἐξαφανισθῆ αἰφνιδίως μετὰ τῶν δύο σχοινοβατῶν . . .

Περὶ τὰς ἐννέα δὲ καθ' ἣν στιγμὴν καὶ οἱ τρεῖς μουσικοὶ διήρχοντο ταυτοχρόνως πρό τινος ζυθοπωλείου, ἤκουσαν αἴφνης νὰ καλῶσιν αὐτοὺς διὰ τῶν πολεμικῶν ὀνομάτων αὐτῶν:

— Λαντοὺρ, Λαντουρνέττα, Λαντουρλό . . .

Οἱ καλοῦντες δὲ αὐτοὺς ἦσαν ὁ Γαβαρῆς, ὁ Λαβὰς καὶ ἡ παλλακίς του οἵτινες πάντες ἐνθρονισμένοι πέριξ τραπέζης τινὸς ἔτρωγον καὶ ἔπινον πλουσιοπαρόχως.

Ὅτε οἱ τρεῖς μικροὶ μουσικοὶ οἱ ἀποθνήσκοντες τῆς πείνης ἔσπευσαν νὰ εἰσέλθωσιν ἐντὸς τοῦ ζυθοπωλείου, τότε εἷς ἐκ τῶν τριῶν συνοποτῶν εἶπεν αὐτοῖς μετὰ φωνῆς ἀγροίκου·

— Καθήσατε ἐκεῖ, βρωμόπεδα καὶ ἐλεεινὰ πλάσματα!

Οἱ δύο ἀκροβάται καίτοι δὲν ἦσαν οἰνοβαρεῖς, καὶ ἐν τούτοις ἐφαίνοντο ὑπὸ τὸ κράτος ἐξάψεως ἀλλοκότου. Εἶχον διατάξει ἄλλως τε, πολυδάπανον γεῦμα καὶ τοὺς καλλιτέρους τοῦ ζυθοπωλείου οἴνους.

— Ἡ εἴσπραξις ἦταν καλή, εἶπεν ὁ Λαβὰς, ἠμποροῦν πολὺ καλὰ νὰ πληρώσουν.

Οἱ μικροὶ μουσικοὶ ἀντήλλαξαν ἓν ἔκπληκτον βλέμμα, διότι ἦσαν ἐν γνώσει τῆς εἰσπράξεως ταύτης. Ὅσον ἐπικερδὴς καὶ ἐὰν ἦτο δὲν θὰ ἐπήρκει ἀναμφιβόλως, πρὸς κάλυψιν τῶν ἐξόδων τοῦ ἡγεμονικοῦ ἐκείνου γεύματος. Ἄλλως τε παρὰ τοῖς θαυματοποιοῖς δὲν ὑπῆρχον χρήματα.

Διὰ ποίου λοιπὸν μέσου θὰ ἐπλήρωνον τὴν ξενοδόχον;

Καὶ ἐν τούτοις οἱ τρεῖς παῖδες οἵτινες εἶχον φοβερὰν πεῖναν, τρώγοντες μετὰ μεγάλης ὀρέξεως, ἠτένιζον συγχρόνως τοὺς πάτρωνας αὐτῶν, τοὺς ὁποίους δὲν ἀνεγνώριζαν πλέον διότι εἶχον τὸ ὕφος τόσον ἀλλόκοτον καὶ ἠλλοιωμένον, εἰς τρόπον ὥστε δὲν ἠδύνατό τις νὰ ἐννοήσῃ οὐδεμίαν λέξιν ἐξ ὅσων ἔλεγον. Ἐφαίνοντο εὔθυμοι καὶ μυστηριώδεις ταυτοχρόνως.

Κατὰ τὴν ἑσπέραν δὲ ἐκείνην διὰ πρώτην φορὰν οἱ τρεῖς παῖδες εἶχον ἰδεῖ τὸ μειδίαμα ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῶν. Κατὰ τὸ ἑσπέρας ἐκεῖνο, οἱ ἀκροβάται διαμείβοντες μεταξὺ αὐτῶν ἀλλόκοτα βλέμματα καὶ ἀλληλοωθούμενοι διὰ τῶν ἀγκώνων, ἐξέβαλλον ἁπλέτους γέλωτας.

Καὶ μεθ' ὃν τρόπον ἐκένουν φάλας ἐπὶ φιαλῶν, οἱ μικροὶ μουσικοὶ κατεννόησαν ὅτι οἱ πάτρωνες αὐτῶν ἐντὸς ὀλίγου, δὲν θὰ ἦσαν πλέον κύριοι ἑαυτῶν καὶ κατὰ συνέπειαν ὅτι ἡ παράστασις τῆς ἑσπέρας δὲν θὰ ἐλάμβανε χώραν.

Αἴφνης καὶ ἐν διαστήματι ἑνὸς μόνου δευτερολέπτου ἐξελίχθη ἓν σιωπηλὸν δρᾶμα, καὶ τὸ δρᾶμα τοῦτο δὲν διέλαθε ποσῶς τῆς προσοχῆς τῶν παίδων οἵτινες ἐταράχθησαν σφόδρα.

Τὸ ζυθοπωλεῖον ἦτο κατάμεστον χωρικῶν οἱ ὁποῖοι φωνοῦντες, κραυγάζοντες, κρούοντες τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας αὐτῶν, ἀπετέλουν φοβερὸν καὶ ἀληθὲς πανδαιμόνιον.

Κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ τοῦ ἐκκωφωτικοῦ τούτου ἀλαλαγμοῦ, ἡ θύρα ἠνοίχθη αἴφνης καὶ ἐπὶ τῆς εἰσόδου αὐτῆς ἐπεφάνησαν δύο ἀστυφύλακες, οἵτινες πώποτε δὲν εἰσήρχοντο εἰς τὸ ζυθοπωλεῖον, ἐκτὸς μόνον ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ ἀποπέμψωσιν ἐξ αὐτοῦ τοὺς μετὰ τὴν ὡρισμένην ὥραν οἰνοποτοῦντας.

Εἰς τὴν θέαν αὐτῶν, πάντες ἐτήρησαν βαθεῖαν σιωπήν, καὶ ἐν μέσῳ τῆς σιωπῆς ταύτης, ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ ἑνὸς τῶν ἀστυφυλάκων, ὅστις ἔλεγε·

— Ὁ γέρω Ζιρόδιας ἐδολοφονήθη!

Τὰς λέξεις ταύτας διεδέχθησαν ψίθυροι συγκεχυμένοι καὶ ἐπιφωνήσεις διακεκομέναι. Οἱ οἰνοπόται ἔντρομοι παρετήρησαν ἀλλήλους. Κατόπιν οἱ ἀστυφύλακες ἐξαφανισθέντες ἐντὸς μαγειρείου τοῦ ξενοδοχείου, ἤρξαντο συνδιαλεγόμενοι μετὰ τῆς ξενοδόχου καὶ δίδοντες αὐτῇ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ὁ Γαβαρῆς, ὁ Λαβὰς καὶ ἡ ὡραία Ἰσαβέλλα δὲν ἔτρωγον πλέον, δὲν ἐγέλων οὔτε ἔπινον πλέον, ἀλλ' εἶχον ἀποβῆ καὶ οἱ τρεῖς λίαν ρεμβώδεις καὶ σκυθρωποί, καίτοι φαινομενικῶς προσεπάθουν νὰ δείξωσιν ἀπάθειαν καὶ ἀδιαφορίαν.

Τότε δὲ ἡ Λαντουρνέττα κύψασα εἰς τὸ οὖς τοῦ Γιλβέρτου, τῷ ἐψιθύρισε·

— Τί νὰ ἔχουν λοιπόν; Φαίνονται καὶ οἱ τρεῖς πολὺ ἀνήσυχοι καὶ φοβισμένοι.

Οἱ ἀστυφύλακες καθ' ἣν στιγμὴν ἡτοιμάζοντο νὰ ἀναχωρήσωσιν εἰς τὰ ἴδια, ἔρριψαν ἓν βέμμα ἐπὶ τῶν ἐνθρονισμένων περὶ τὴν τράπεζαν χωρικῶν, καὶ τὸ βλέμμα ἐκεῖνο καθηλώθη μηχανικῶς ἐπὶ τῶν ἀκροβατῶν.

Κατὰ τὴν στιγμὴν δὲ ἐκείνην, ὁ Λαβὰς τεινων πτέρυγα ὄρνιθος εἰς τὴν Ἰσαβέλλαν, τῇ ἔλεγε·

— Ἐμπρός, ἀγάπη μου, θάρρος, δὲ χάθηκε δὰ ὁ κόσμος γιὰ μιὰ πτεροῦγα!

Ἀλλ' οὐ μόνον ἡ φωνή του ἦτο ὑπόκωφος καὶ βεβιασμένη ἀλλὰ καὶ ἡ χεὶρ ἡ τὸ τρυβλίον κρατοῦσα ἔτρεμε σπασμωδικῶς.

Εὐθὺς ὅτε οἱ ἀστυφύλακες ἐξῆλθον, οἱ δύο ἀκροβάται καὶ ἡ ὑπνοβάτις ἀνέπνευσαν ἐλευθέρως, ὡσεὶ ἀνακουφισθέντες.

Οὐδεμία δὲ ἐξ ὅλων τούτων τῶν λεπτομερειῶν δὲν διέφυγε τῆς προσοχῆς τῶν μικρῶν μουσικῶν.

Ὁ Γιλβέρτος, ἐγερθεὶς καὶ ἀπευθυνθεὶς πρὸς τὸν Λαβὰς ὑπέλαβεν·

— Πάτρων, ἦλθε ἡ ὥρα νὰ ὑπάγω νὰ γυμνασθῶ; . . .

— Κατὰ διαβόλου νὰ πᾷς ἐσὺ καὶ ἡ γύμνασίς σου, παλιόπεδο! ἐφώνησεν ὁ Λαβάς . . . Σήμερα ὁ κόσμος διασκεδάζει.

Καὶ ἐνῷ διέττατε νὰ φέρωσι καφὲν καὶ οἰνόπνευμα, εἰσῆλθεν αἴφνης ἐν τῷ ξενοδοχείῳ νέος θαμών, φέρων ἐπὶ κεφαλῆς πῖλον μαλακὸν καὶ ἐστερημένον παντὸς χρώματος ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως, ἐνδυμασίαν ρακένδυτον καὶ σάκκον ἐπαίτου ἐπὶ τῆς ράχεως· ἐρειδόμενος δὲ ἐπὶ δύο βακτηριῶν εἶχε μακρὰν καὶ ἀτημέλητον τὴν κόμην, ρυπαρὰν τὴν γενειάδα, τοὺς ὀφθαλμοὺς κατερύθρους καὶ ὑγρούς, ἐν ἑνὶ λόγῳ, ἔβλεπέ τις ἐπ' αὐτοῦ ὅλα τὰ τὸν μέθυσον χαρακτηρίζοντα συμπτώματα. Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀνὴρ, ὃν θὰ ἀνεγνώρισεν ἀναμφιλέκτως καὶ ὁ ἀναγνώστης, ἦτο Βουκλὼ ὁ Μέθυσος, ὅστις, καθεσθεὶς εἰς κενὴν θέσιν οὐ μακρὰν τῆς ὑπὸ τῶν ἀκροβατῶν κατεχομένης τραπέζης, ἐζήτησε πάραυτα νὰ τῷ φέρωσιε οἰνόπνευμα.

Καίτοι ὅλος ὁ κόσμος τοῦ χωρίου περιεφρόνει αὐτὸν καὶ μολονότι εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ χωρικοί τινες καθήμενοι εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης, τῷ ἀπηύθυνον ὑβριστικὰς λέξεις, ἐκεῖνος οὐδεμίαν ἐφαίνετο δίδων προσοχὴν εἰς ὅλα ταῦτα.

Ἐπὶ τέλους καὶ οἱ χωρικοὶ μὴ προσέχοντες πλέον εἰς αὐτὸν, περιέστρεψαν τὸ θέμα τῆς συνδιαλέξεως ἐπὶ ἄλλου ζητήματος. Ἄλλως τε ὁ πρὸ ὀλίγου διακοπεὶς θόρυβος ἤρξατο ἐκ νέου. Τὴν φορὰν ταύτην ἐσχολίαζον τὴν δολοφονίαν τοῦ Ζιροδίου.

Ὁ Μέθυσος κύψας πρὸς τὸν Λαβὰς, ὅστις ἦτο ἐγγύτατα αὐτοῦ τῷ εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Βρὲ ἀδελφὲ, αὐτὸ τὸ δυστύχημα ὅπου ἔγεινε, ἦταν ἕνα μεγάλο κακὸ γιὰ τ' ἀμένα καὶ γιὰ ὅλους τοὺς φτωχοὺς τοῦ χωριοῦ.

Εἰς ταῦτα ὁ Λαβὰς ἠρώτησεν·

— Ὁ γέρως ἐλεοῦσε λοιπὸν τοὺς πτωχούς ;

— Τοὺς ἐλεοῦσα καὶ μὲ τὸ παραπάνω . . . μὰ τί νὰ σὲ 'πῶ, ἐγὼ εἶμαι τῆς ἰδέας πῶς αὐτὸ τὸ ἔγκλημα δὲν ἔγεινε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ χωριοῦ μας . . .

Ὁ Λαβὰς ὅστις ἐξηκολούθει τρώγων, οὐδένα ἐπεδείξατο μορφασμόν. Ὁ Γαβαρῆς καὶ ἡ ὡραία Ἰσαβέλλα συνδιελέγοντο κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην μετὰ θέρμης. Μόνον οἱ τρεῖς μουσικοὶ καίτοι δὲν εἶχον ἀπολέσει οὐδεμίαν λέξιν ἐκ παντὸς ὅ,τι ἐλέγετο πέριξ αὐτῶν, οὐχ ἧττον προσεποιοῦντο ὡς μὴ προσέχοντες.

Ὁ Μέθυσος, σείων τὴν κεφαλὴν, προσέθηκε·

— Καταλαβαίνεις, βέβαια, πῶς ὅταν εἶναι στὴ μέση τέτοιαις ἐπίσημαις ἑορταῖς ποῦ μαζεύουν ὀπίσω τους διαφορῶν εἰδῶν μάγους καὶ ἕνα σωρὸ ἄλλους διαβόλους, τότε δὲν μπορεῖ μαζῆ μὲ ὅλους αὐτοὺς νὰ μὴ εὑρεθοῦν βεβαίως καὶ κανένα δυὸ μαχαιροβγάλτας ὅπου δὲν τὸ ἔχουν τίποτε νὰ τραβήξουν τὰ μαχαίρια τους καὶ μάλιστα ὅταν εὑρεθῇ κανένας ἐξωμερίτης . . .

— Αἴ γέρω ! δὲ ξέρεις τί λές, οἱ ἐξωμερίται εἶναι ἄνθρωποι τίμιοι, ἀκοῦς ἢ ὄχι!

— Βέβαια, βέβαια, εἶναι ἄνθρωποι τίμιοι, μὰ ἐγὼ δὲν τὸ εἶπα γιὰ νὰ προσβάλλω ἐσένα.

Καὶ διὰ χαμηλοτέρας ἔτι φωνῆς, ἀφοῦ ἔπιε ἀπνεύστως τὸ ποτήριόν του·

— Καὶ τὸ κάτω κάτω νὰ σοῦ πῶ τὴν ἰδέα μου ;

— Ἐμπρὸς πές μου τὴν ἰδέα σου, γέρω.

— Ἐκεῖνος ποῦ θὰ ἐπέρασε ἀπὸ τῆς ξύλη κ' ἐπάνω ἀπὸ πρασθὰ ἀπὸ τὸ σπῆτι τοῦ Ζιρόδια . . . ἐκεῖνος θὰ ἠμποροῦσε νὰ ξέρῃ πολλὰ πράματα. Κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τὰ μαγαζιὰ ἦταν σφαλικτὰ στὸ μέρος ἐκεῖνο ποῦ διασκέδαζε ὁ κόσμος καὶ μαζῆ μὲ τὸν κόσμον ἦταν πολλοὶ ἐξωμερίται ποῦ ἔτρωγαν καὶ ἔπιναν ἐπάνω στοὺς γηλόφους . . . Ἔννοιά σου, ὁ γέρω Βουκλὼ ἔχει καλὰ μάτια καὶ ὅταν θὰ τοῦ ἔλθῃ ἡ εὐχαρίστησις θὰ τοὺς ξαναγνωρίσῃ.

Ὁ Γαβαρῆς καὶ ἡ ὡραία Ἰσαβέλλα μὴ συνδιαλεγόμενοι πλέον, ἠτένιζον ἀλλήλους διὰ περιτρόμου βλέμματος.

Ὅσον δὲ διὰ τὸν Λαβὰς, καίτοι ἦτο λίαν ὠχρὸς καὶ μολονότι μακρόθεν ἠκούετο ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων του, καὶ ἐν τούτοις ἔσχε τὸ θάρρος νὰ εἴπῃ τὰ ἑξῆς.

— Ναὶ, καμμιὰ φορὰ νομίζει κανένας πῶς ἠμπορεῖ νὰ ξαναγνωρίσῃ. . . ὕστερα ἔμως ἀπατιέται . . . .

Ὁ Μέθυσος ἐπηκολούθησε·

— Ἐ· ὦ δὲ ξέρω παρὰ ἕνα μόνο τρόπο γιὰ νὰ μὴν 'πῶ τὸ πρᾶγμα αὐτό.

— Ποιὸς εἶναι ὁ τρόπος αὐτὸς, γέρω, λέγε τον λοιπὸν νὰ ἀκούσω.

— Νὰ μὲ ὑποσχεθῆτε κανένα ποσό . . .

Ὁ Λαβὰς ἀπομάξας τὸ περίρρυτον ἱδρῶτος μέτωπόν του καὶ καγχάσας διὰ θορυβώδους γέλωτος, ἐφώνησε·

— Αἴ γέρω ! ξέρεις πῶς εἶσαι πολὺ ἀστεῖος σύντροφος, καὶ νὰ σοῦ 'πῶ τὴν ἀλήθεια, θὰ ἔπινα μὲ πολλή μου εὐχαρίστησι ἀπόψε ἕνα δυὸ ποτήρια μαζῆ σου στὸ μαγαζί μας, στὰς ἐνέα ἢ στὰς δέκα . . . Ἔρχεσαι ;

— Ἀκοῦς ἐκεῖ . . . καὶ μπορῶ νὰ σοῦ πῶ ὄχι.

— Τότε εἴμεθα σύμφωνοι ;

— Σύμφωνοι, ναί.

Ὁ Λαβὰς κύψας εἰς τὸ οὖς τοῦ ἐπαίτου, τῷ εἶπεν.

— Καὶ ὅλα αὐτὰ εἶναι ἐξ αἰτίας γιὰ αὐτὰ τὰ βρωμόπεδα . . . ἐκεῖ ὅμως στὸ παράπηγμα μέσα θὰ εἴμασθε ἥσυχοι.

Ὁ Βουκλὼ ἀφοῦ ἔπιε τρίτον ποτήριον οἰνοπνεύματος, ἐγερθεὶς ὅπως ἀναχωρήσῃ, ὑπέλαβεν·

— Δὲν εἶναι ἀλήθεια πῶς ἐσὺ θὰ πληρώσῃς, αἴ !

— Καὶ βέβαια, γέρω μου, καὶ ἂν θέλῃς μάλιστα ἔχεις ὅλο τὸ ἐλεύθερο νὰ διατάξῃς καὶ τέταρτο καὶ πέμπτο ποτῆρι.

— Ὄχι, εὐχαριστῶ, ὅταν εἶναι κανένας μπλεμένος μὲ μιὰ ὑπόθεσι πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ κεφάλι του ἥσυχο . . . Ἀπόψε λοιπὸν τὸ βράδι . . . καλὴ ἀντάμωσι.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ὁ ἐπαίτης ἀνεχώρησε. Ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἄλλοι ἦσαν τόσον τεταραγμένοι, ὥστε μὴ δυνάμενοι πλέον νὰ μείνωσιν ἐπὶ περισσότερον καιρὸν ἐν τῷ ξενοδοχείῳ, κατηυθύνθησαν πρὸς τὸ παράπηγμα αὐτῶν.

Ὅταν δὲ ἀφίκοντο ἐκεῖ, ὁ Λαβὰς ἀπευθυνθεὶς πρὸς τοὺς τρεῖς παῖδας ἐπεφώνησεν·

— Πίσετε νὰ πλαγιάσετε !

— Ἀπόψε δὲν θὰ παίξωμεν ; ἠρώτησεν ὁ Γιλβέρτος.

— Ὄχι, διαβολόπαιδο, ὄχι ! δὲ θὰ παίξετε . . .

Καὶ τὰς λέξεις ταύτας συνώδευσε σφοδρὸν λάκτισμα, τὸ ὁποῖον εὐτυχῶς, χάρις τῆς εὐκαμψίας τοῦ Γιλβέρτου ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ.

Ἡ ἄμαξα τῶν θαυματοποιῶν εὑρίσκετο ἐγγύτατα τοῦ παραπήγματος. Οἱ ἀκροβάται κατεκλίνοντο εἰς τὰ ἐνδότερα αὐτοῦ, ἐνῷ οἱ μικροὶ μουσικοὶ κατεκλίνοντο κάτωθεν μεγάλου δένδρου μεταξὺ τῆς ἁμάξης καὶ τοῦ παραπήγματος.

— Πρέπει νὰ κοιμηθῶμεν μὲ τὰ ροῦχά μας, εἶπε ὁ Γιλβέρτος, διότι πολὺ πιθανὸν αὐτὴν τὴν νύκτα νὰ συμβῇ καὶ τίποτε ἄλλο.

Ὁ Λαβὰς καὶ οἱ λοιποὶ τοποθετηθέντες πλησίον τῆς ὡραίας Ἰσαβέλλας, ἤρξαντο τότε συνδιαλεγόμενοι διὰ μυστηριώδους τρόπου.

Μετὰ δεκαπεντάλεπτον δὲ πάρεδον, ὅταν οἱ τρεῖς παῖδες ἐφαίνοντο παραδεδομένοι εἰς βαθύτατον ὕπνον, τότε ὁ Λαβὰς ἐξελθὼν καὶ ρίψας ἓν λαθραῖον βλέμμα ἐπὶ τῶν κοιμωμένων παίδων, εἰσῆλθε ἐντὸς τοῦ παραπήγματος μετὰ τῆς Ἰσαβέλλας καὶ τοῦ Γαβαρῆ.

Περὶ τὰς ἐννέα δὲ ἐν μέσῳ τοῦ ἐκκωφωτικοῦ θορύβου τῆς πανηγύρεως, ἐνεφανίσθη ὁ Βουαλὼ, ὃν πάντες ἀνέμενον ἀνυπομόνως.

Καὶ ἐπειδὴ οἱ τρεῖς μικροὶ μουσικοὶ ἠγρύπνουν πάντοτε ἀπὸ τοῦ μέρους ἔνθα ἦσαν κατακεκλιμένοι, δὲν ἐβράδυνον νὰ ἐννοήσωσι τὴν ἐντὸς τοῦ παραπήγματος εἴσοδον τοῦ Μεθύσου.

— Προσοχή ! εἶπεν αἴφνης ὁ Γιλβέρτος· τώρα ὅπου ἦλθεν ὁ Βουαλὼ πρέπει νὰ ἴδωμεν ἀπὸ κμμίαν τρύπαν.

Ἐγερθέντες δὲ καὶ συρόμενοι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους προσεπάθησαν νὰ ἀνακαλύψωσιν ὀπήν τινα δι' ἧς θὰ κατώρθουν νὰ ἴδωσιν τὰ ἐντὸς τοῦ παραπήγματος συμβαίνοντα.

Δυστυχῶς μὴ ὑπαρχούσης ὀπῆς ἐπὶ τοῦ ἀχυρίνου καταπετάσματος ὅπερ ἐχώριζε τὸ δένδρον ἀπὸ τοῦ παραπήγματος, ὁ Γιλβέρτος, ἐξαγαγὼν τὴν μάχαιράν του ἐποιήσατο μικρὰν ὀπὴν ἐπὶ τοῦ καταπετάσματος. Τότε, ἀόρατοι ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας κατώρθωταν νὰ ἴδωσι πᾶν ὅτι συνέβαινεν ἐν τῷ παραπήγματι. Καὶ ἐπειδὴ ἐντὸς αὐτοῦ ἦκαιον δύο λυχνίαι, τὸ ἀμυδρὸν φῶς αὐτῶν ἤρκεσεν ὅπως φωτίσῃ τὴν φυσιογνωμίαν τῶν ἐκεῖ εὑρισκομένων τεσσάρων προσώπων. Καίτοι δὲ ὡμίλουν λίαν χαμηλοφώνως οὐχ ἧττον οἱ τρεῖς παῖδες οἵτινες εἶχον ἐξαίρετον τὴν ἀκοὴν, ἠδυνήθησαν νὰ ἀκούσωσι τὰ πάντα.

— Σᾶς εἶχα διεῖ, ἔλεγεν ὁ Μέθυσος, ἐβγαίνετε ἀπὸ τὰ Ὑψηλὰ Δώματα... τὴν ὡραίσια ἴσια ποῦ ἐσκότωσαν τὸν Ζιρόδιαν... Οἱ δυλοφόνοι εἶσθε σεῖς καὶ ὄχι ἄλλος.

Ὁ Λαβὰς καὶ ὁ Γαβαρῆς ἦσαν κατάπληκτοι καὶ ἔτρεμον σύσσωμοι, ἐνῷ ἡ Ἰσαβέλλα ἐθρήνει καὶ ὠδύρετο.

Εἰς ταῦτα ὁ Λαβὰς ἀπήντησεν·

— Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια πῶς ἐμεῖς εἴμασθε στὰ Ὑψηλὰ Δώματα . . . Κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ ἀρνηθῇ, ἀφοῦ καὶ ἐσὺ μᾶς εἶδες. Καθὼς εἶναι ἀλήθεια ἀκόμη πῶς δὲ θὰ ἠμπορούσαμε καὶ τόσῳ εὔκολα νὰ ἐξηγήσουμε ἐκεῖνο ποῦ πηγαίναμε νὰ κάμωμε ἐκεῖ.. . Μὰ ἐκεῖνο ὅμως ὅπου δὲν εἶναι καθόλου ἀληθινό, εἶναι ὅπου ἐμεῖς δὲ σκωτώσαμε τὸν Ζιρόδιαν . . .

Ὁ Βουαλὼ πρὸς πᾶσαν ἀπάντησιν ὕψωσε τοὺς ὤμους. Κατόπιν ὡμίλησαν διὰ χαμηλοτέρας ἔτι φωνῆς, ὡσεὶ ἐὰν ἐφοβοῦντο μήτοι ἀκούσει τις αὐτούς. Καὶ πρὸς μεγαλειτέραν μάλιστα ἀσφάλειαν, ἡ Ἰσαβέλλα ἐγερθεῖσα, ἤρξατο κατασκοπεύουσα πάσας τὰς γωνίας τοῦ παραπήγματος. Οἱ τρεῖς παῖδες καταληφθέντες ὑπὸ τρόμου ὥρμησαν εἰς τὰς στρωμνὰς αὐτῶν· ὅτε δὲ ἡ Ἰσαβέλλα ἐκαθέσθη ἐκ νέου τότε οἱ παῖδες ἀνέλαβον τὴν προτέραν θέσιν των.

Ἡ συνδιάλεξις διεξήγετο μετὰ τοῦ αὐτοῦ πάντοτε οἴστρου. Ἐξ ὅλων δὲ ὅσα ἠδυνήθησαν νὰ ἀκούσωσιν, ἠδύνατό τις νὰ συμπεράνῃ ὅτι ἐπρόκειτο περὶ χρηματικῆς ἀμοιβῆς ὑπὸ τοῦ Βουαλὼ ὁρισθείσης, καὶ τὴν ὁποίαν οἱ λοιποὶ προσεποιοῦντο ὅτι εὗρισκον τὰ μάλα ὑπέρογκον.

Ἐπὶ τέλους ὅταν οἱ ἀκροβάται ἐφάνησαν ἐνδίδοντες, τότε μόνον ἐπῆλθεν ἡ ὁμοφωνία.

Τοιαύτη λοιπὸν ὑπῆρξεν ἡ πρὸς τὴν Ἔμμαν ἀφήγησις τῶν τριῶν μουσικῶν, ἀφήγησις, ἣν ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἠκροάσατο μετ' αὐξούσης περιεργείας καὶ προσοχῆς.

— Αὐτὰ εἶναι ὅλα ; ἠρώτησεν ἡ Ἔμμα. Δὲν ἔχετε λοιπὸν τίποτε ἄλλο νὰ μὲ πληροφορήσητε ;

— Ἔχομεν καὶ κάτι τι ἀκόμη νὰ σᾶς εἴπωμεν.

— Ὁμιλήσατε ! ὁμιλήσατε λοιπὸν γρήγορα !

— Ἡ ὡραία Ἰσαβέλλα εἶχεν ἐξέλθει ἀναμφιβόλως διὰ νὰ εὕρῃ χρήματα. Ὅταν ἐπανῆλθε, ἔφερε μετ' αὐτῆς πολλὰ τραπεζητικὰ γραμμάτια.

— Τραπεζητικὰ γραμμάτια τῶν χιλίων φράγκων ; ἠρώτησεν ἡ Ἔμμα.

— Μάλιστα, καὶ ἐνῷ ἔδιδε τὴν δέσμην εἰς τὸν Βουαλὼ, ἐκεῖνος ὥρμησε ἐπάνω εἰς τὰ χρήματα καθὼς ὁρμᾷ ὁ πεινασμένος σκύλος ἐπάνω εἰς τὸ κρέας. Ἐξέβαλλε ἀγρίας καὶ ὑποκώφους φωνὰς, ἠσπάζετο μετὰ παραφορᾶς τὰ χαρτονομίσματα καὶ ἐφαίνετο ὡσὰν τρελλὸς ἀπὸ τὴν χαρά του . . .

— Καὶ τὰ χαρτονομίσματα αὐτὰ τὰ ἐμέτρησε ;

— Ὦ ! μάλιστα ! καὶ πολλὰς φορὰς μάλιστα . . .

— Πόσα ἦταν ;

— Εἴκοσι χιλιόφραγκα.

Ὅτι τὰ ὑπὸ τῆς δουκίσσης Δε Βιλεφὸρ κομισθέντα εἰς τὸν Ζιρόδιαν 420,000 φράγκα ἐπληρώθησαν εἰς χιλιόφραγκα γραμμάτια τοῦτο ἦτο ἐν γνώσει τῆς Ἔμμας.

— Ἰδοὺ τὰ χρήματα, ἐκεῖνα ἐψιθύρισεν. Ἄ! τοὺς ἀθλίους, τοὺς ἀθλίους. . .

— Δεσποινὶς, εἶπεν ἡ Ἰωαννέττα, μᾶς μένει ἓν πρᾶγμα ἀκόμη νὰ σᾶς εἴπωμεν. Οἱ κύριοί μας ἀφοῦ μᾶς ἐπλήρωσαν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἴχαμεν νὰ λάβωμεν, ἦσαν ἕτοιμοι νὰ φύγωσι τὴν δευτέραν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως.

— Καὶ εἰξεύρετε τί ἀπέγειναν ; Ποῦ κατηυθύνθησαν ;

— Δὲν ἀκούσαμεν ποτὲ πλέον νὰ ὁμιλῶσι δι' αὐτούς.

— Καὶ ὅμως πρέπει διὰ παντὸς τρόπου νὰ τοὺς ἐπανεύρωμεν, ὑπέλαβεν ἡ Ἔμμα

— Ἀφοῦ εἶναι ἀνάγκη νὰ γείνῃ αὐτὸ, θὰ σᾶς βοηθήσωμεν . . . Σᾶς εἶχον εἰπεῖ, δεσποινὶς, ὅτι θὰ ἤμην ἑτοίμη νὰ δώσω τὴν ζωήν μου πρὸς χάριν σας, καὶ δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν, θὰ ἤμην πολὺ εὐτυχὴς νὰ κάμω αὐτό . . .

— Καὶ θὰ σᾶς βοηθήσωμεν, δεσποινὶς, καὶ ἡμεῖς καθὼς ἡ Λαντουρνέττα, προσέθηκαν οἱ δύο πατδες.

— Καὶ μόλα ταῦτα δεσποινὶς, ὀφείλω νὰ σᾶς εἰπῶ, ὅτι ἐὰν ζητῆτε τὸν δολοφόνον τοῦ Ζιρόδιας μὴ νομίζετε ὅτι θὰ τὸν μάθετε εὐθὺς ἅμα ἐπανεύρητε τοὺς παλαιούς μας πάτρωνας.

— Διατί ; Μήπως ἡ κατηγορία δὲν εἶναι φανερά ;

Ἡ Ἰωαννέττα μετὰ τῶν μικρῶν συντρόφων της ἐκίνησαν ἀπιφατικῶς τὰς κεφαλάς.

— Πολλὰς φορὰς εἴχομεν ὁμιλήτει μεταξύ μας δι' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν . . . Ὁ Γαβαρῆς καὶ ὁ Λαβὰς εἶχον διαμαρτυρηθῆ πολὺ ὅτι δηλαδὴ αὐτοὶ δὲν ἐφόνευσαν τὸν Ζιρόδιαν, ἀλλὰ μόνον πῶς ἔκλεψαν τὰ χρήματά του, καὶ πρέπει νὰ τοὺς πιστεύσωμεν, διότι ἐὰν τὸν ἐφόνευαν θὰ τὸ ἔλεγαν βεβαίως.

— Τίς οἶδεν ; Ἴσως, δὲν τὸ εἶπον ἀπὸ φόβον . . .

— Ὄχι, δεσποινίς. Ἐνθυμοῦμαι μερικὰς λέξεις τῶν κυρίων μου τὰς ὁποίας ἤκουσα νὰ λέγουν τὴν ἐπαύριον.

— Καὶ αἱ λέξεις αὗται ;

— Ὁ Λαβὰς ἔλεγε: «Μὰ τέλος πάντων, ποιὸς ξεπάστρεψε τὸ γέρω ; Δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι βέβαια ὁ Βιλεφὸρ, ἀφοῦ καθὼς φαίνεται, ὁ Βιλεφὸρ δὲν ἐπῆγε στὰ Ὑψηλὰ Δώματα, παρὰ ὕστερα ἀπὸ ἐμᾶς, ἀπὸ ἡ ὥρα ἕξη ἕως ἑπτά . . . Μὰ τότε ποιὸς διάβολος λοιπόν ;»

Καὶ ἐκεῖνοι ἐπίσης ἀπηύθυνον πρὸς ἑαυτοὺς τὴν αἰωνίαν ἐρώτησιν τὴν ἀποβλέπουσαν τὸ ἀνεξιχνίαστον καὶ ἄλυτον πρόβλημα.

— Καὶ εἰς αὐτὰ τί ἀπήντα ὁ Γαβαρῆς ; ἠρώτησεν ἡ Ἔμμα.

— Ὁ Γαβαρῆς ἀπήντησε τὰ ἑξῆς : «Ποιός ; Μήπως ἐγὼ ξέρω νὰ σοῦ πῶ

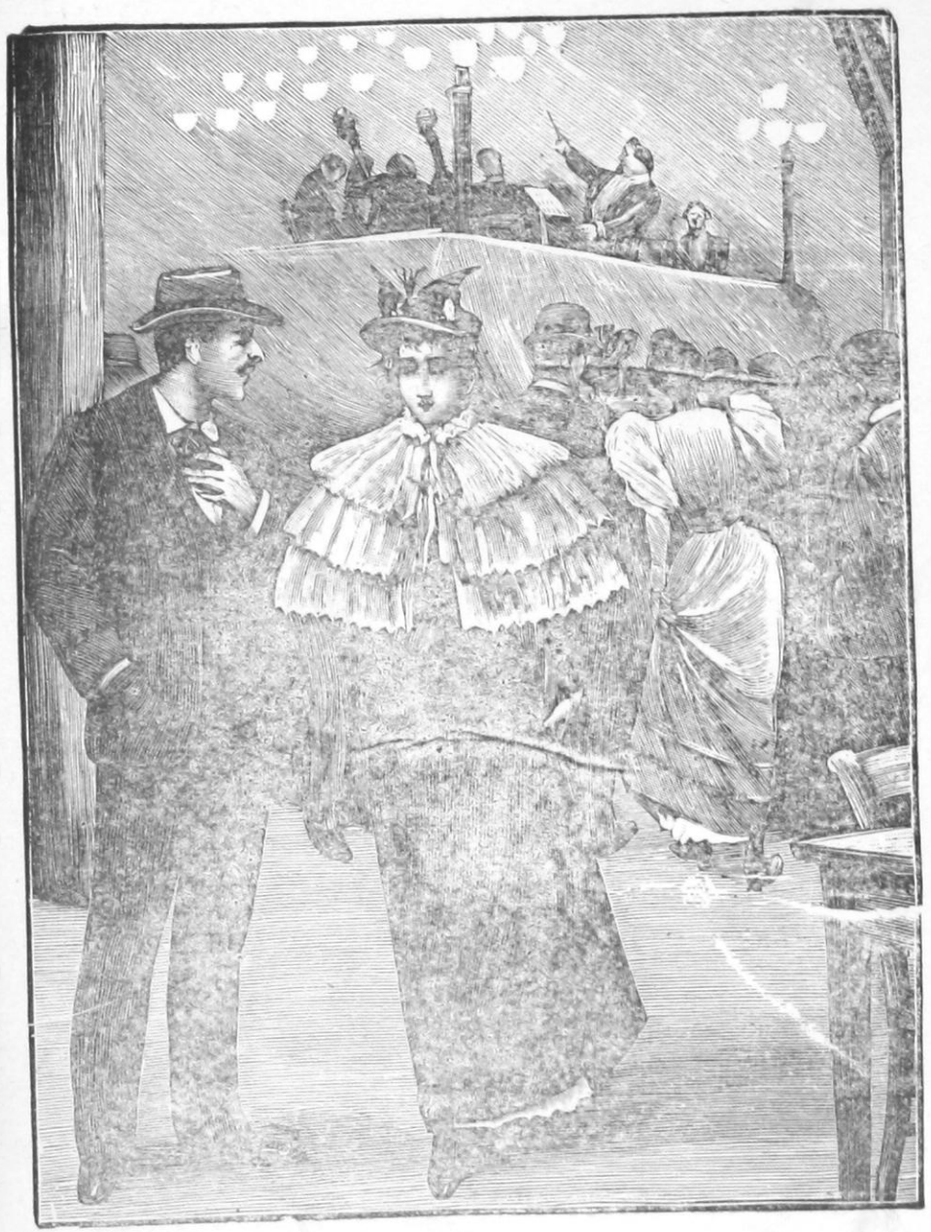

ποιὸς ἦταν; Ἐκεῖνο ποῦ ξέρω νὰ σὲ πῶ εἶναι πῶς αὐτὸς ποῦ τὸ ἔκαμε, ἐδούλευσε γιὰ τὰ μᾶς . . . καὶ πῶς πρέπει ἐμεῖς νὰ τὸ στρίβουμε μιὰ ὥρα ἀρχήτερα ἀπὸ τὸ χωριό!»

Ἡ Ἔμμα παρέμεινε σύννους ἐπὶ πολλὴν ὥραν. Πρὸς στιγμὴν ἔβλεπε διαψευδομένας τὰς ἐλπίδας αὐτῆς.

Μήπως λοιπὸν αἱ προσπάθειαι αἵτινες θὰ κατεβάλλοντο πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν θαυματοποιῶν τούτων δὲν θὰ συνέτειναν εἰς τὴν τελείαν τοῦ μυστηρίου διαφώτισιν;

Ὦ! μεθ' ὁποίας ἀδυσωπήτου λύσσης ἡ εἱμαρμένη περιέπλεκεν τὸν μύτον τοῦ δράματος τούτου!

Ἀλλ' ἡ ἀπελπισία αὐτῆς δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολύ, διότι ὁποῖος δήποτε καὶ ὑπῆρξε ὁ ὑπὸ τῶν δύο σχοινοβατῶν ὑποδυθεὶς ρόλος ἐν τῇ δολοφονίᾳ, ἡ Ἔμμα κατεπείσθη ὅτι πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ δουκὸς ἦτο ἐπάναγκες νὰ σπεύσωσιν ἐπὶ τὰ ἴχνη αὐτῶν.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς παρεδέχετο μὲν ὅτι οἱ δύο ἀκροβάται δὲν ὑπῆρξαν οἱ δολοφόνοι, καὶ ὅμως ὁ φόνος οὗτος δὲν ἦτο ἡ μόνη κατὰ τοῦ Ὁρατίου ἐκτοξευθεῖσα κατηγορία.

Κατηγορήθη ἐπίσης ὡς κλέπτης, καθ' ἣν στιγμὴν ἐπανευρέθησαν μὲν ἐντὸς τῆς ἑστίας αἱ ἀπηνθρακωμέναι πιστωτικαί, ἀλλ' οὐδὲν ἴχνος χρημάτων, ἐν τῷ χρηματοκιβωτίῳ τοῦ Ζιροδίου πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι ἔλαβε χώραν ἐκεῖ χρηματικὴ ἐξέλεγξις.

Ὁ Γάστων καὶ ὁ Πέτρος οὐ μόνον παρέσχον τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας ἐπὶ τῶν πιστωτικῶν τούτων, ἀλλὰ καὶ εἶχον ὁρίσει κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον τὸ ὑπὸ τοῦ Βιλεφὸρ πρὸς τὸν πατέρα αὐτῶν ὀφειλόμενον κεφάλαιον.

Πᾶσα ἐξήγησις ἐνώπιον τοῦ πολεμικοῦ Συμβουλίου δι' ἧς θὰ ἀπεδεικνύετο ὑπὸ ὁποίους ὅρους ἐπληρώθησαν ὑπὸ τῆς δουκίσσης αἱ 420,000 φράγκα δὲν ἤθελεν ἀναιρέσει ποσῶς τὴν κατηγορίαν ταύτην, ἥτις ἀπεναντίας ἐδράζετο ἐπὶ νέας λεπτομερείας: τῆς ἐξαφανίσεως δηλονότι τῶν τετρακοσίων εἴκοσι χιλιάδων τούτων φράγκων.

Ἀλλὰ πᾶν ὅ,τι ἡ Δικαιοσύνη ἠγνόει, οἱ Βιλεφὸρ τὸ ἐγνώριζον· ἦσαν ἐν γνώσει ὅτι τὸ ποσὸν αὐτὸ ἐξηφανίσθη, καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ἐξηγήσωσι τὴν ἐξαφάνισιν τῶν ἀπανθρακωθεισῶν πιστωτικῶν εἰμὴ διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ κλέπτου καὶ τοῦ δολοφόνου καταβληθείσης προσοχῆς ὅπως ἡ κατηγορία τῆς κλοπῆς καὶ τῆς δολοφονίας ἐπιπέσῃ κατὰ τοῦ μᾶλλον ἐνδιαφερομένου πρὸς διάπραξιν αὐτῶν. «Ζητήσατε ἐκεῖνον εἰς ὃν τὸ ἔγκλημα παρέχει ὄφελος» λέγει ἓν δικαστικὸν ἀξίωμα.

Ἦτο λοιπὸν πλέον ἢ ἐναργὲς ὅτι ὑρίστατο ὑψίστης σημασίας ἐνδιαφέρον πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ Λαβὰς καὶ τοῦ Γαβαρῆ ἀφοῦ τὰ πάντα κατεβόων περὶ τῆς ἐνοχῆς αὐτῶν ἐν τῇ περὶ ἧς ὁ λόγος κλοπῇ.

Το σύσιωδέστερον πάντων ἦτο ἡ ἀνεύρεσις αὐτῶν, τούτου δὲ γενομένου, θὰ ἐξηναγκάζοντο κατόπιν νὰ ὁμιλήσωσι διὰ τῆς βίας ἢ διὰ τοῦ δόλου.

Καὶ ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς, ἥτις κατείχετο ὑπὸ τῶν σκέψεων τούτων, ἀπεφάσισε νὰ καταλήξῃ δι' ἑτέρας ὁδοῦ·

— Δέχεσθε τὴν παραγγελίαν δι' ἧς θὰ σᾶς ἐπιφορτίσω ;

— Τὴν δεχόμεθα.

— Ἔχετε καμμίαν ἐλπίδα ἐπιτυχίας ;

— Δὲν γνωρίζομεν τὸ καταφύγιον τῶν παλαιῶν μας κυρίων . . . μόλα ταῦτα εἰξεύρομεν τὰς ἰδέας των, τὰς συνηθείας των καὶ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ζῶσι. Ἄλλως τε, δὲν πρέπει νὰ ἔκοψαν πᾶσαν σχέσιν μὲ τοὺς συντρόφους των . . . Θὰ ζητήσωμεν νὰ λάβωμεν μερικὰς πληροφορίας.

— Καὶ εἰς ποῖον μέρος κατὰ πρῶτον θὰ περιορίσετε τὰς ἀναζητήσεις σας ;

— Εἰς τοὺς Παρισίους.

— Διατί εἰς τοὺς Παρισίους ;

— Διότι ὁ Λαβὰς, ὁ Γαβαρῆς καὶ ἡ ὡραία Ἰσαβέλλα εἶναι ἀπὸ τοὺς Παρισίους; . . .

— Καὶ διότι τοὺς Παριτίους γνωρίζουσι περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο μέρος.

Τὴν φορὰν ταύτην ἡ Ἔμμα πρὸς τὴν Λαντουρνέτταν ἀπευθυνθεῖσα, ἠρώτησεν·

— Εἰξεύρεις νὰ ἀναγινώσκῃς καὶ νὰ γράφῃς ;

Ἡ μικρὰ ἐπαῖτις μειδιάσασα, ὑπέλαβεν·

— Ὄχι καὶ τόσῳ καλά . . . ἀλλὰ μὲ τρόπον ἀρκετὰ καλὸν διὰ νὰ μὲ καταλάβουν.

— Θὰ μὲ γράφῃς λοιπὸν καθ' ἑκάστην τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀναζητήσεών σας.

— Πολὺ καλὰ, δεσποινὶς, θὰ προσπαθήσω νὰ σᾶς εὐχαριστήσω.

— Αὔριον θὰ σᾶς φέρω τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα διὰ νὰ ἐπιστρέψητε εἰς Παρισίους . . . . ἔνθα θὰ ἀγοράσητε ἓν βιολίον καὶ μίαν ἅρπαν διὰ νὰ ἀντικαταστήσητε τὰ μουσικὰ ὄργανα τὰ ὁποῖα συνέτριψεν ὁ Βουαλώ . . . Σᾶς συμβουλεύω δὲ νὰ μὴ κάμητε κανὲν ἐκδικητικὸν κίνημα κατ' αὐτοῦ . . . ὁ ὁποῖος βεβαίως δὲν θὰ ὑποπτεύηται ἀκόμη τίποτε . . . Ἀργότερα ἴσως θὰ λάβωμεν τὴν ἀνάγκην του.

— Θὰ ὑπακούωμεν ὅλας τὰς ἐπιθυμίας σας.

— Θὰ ζήσετε εἰς τοὺς Παρισίους καθὼς ἐζήσατε μέχρι σήμερον, ἀπὸ τὰ κέρδη τῆς μουσικῆς σας. Πρὸ πάντων πρέπει νὰ προσπαθῆτε μὲ κάθε τρόπον νὰ μὴ σᾶς ὑποπτευθῇ κανείς. Καὶ ἂν καμμίαν φορὰν λάβητε ἀνάγκην χρημάτων διὰ τὰ ἀπρόοπτα ἔξοδά σας, γράψητέ μοι καὶ ἐγὼ ἀμέσως θὰ σᾶς στείλλω.

— Εὐχόμεθα νὰ μὴ λάβωμεν ἀνάγκην . . . ἐὰν ὅμως μᾶς χρειασθοῦν χρήματα θὰ σας εἰδοποιησωμεν.

— Καὶ ἠμπορεῖτε νὰ ἔχετε κάθε ἐμπιστοσύνην εἰς ἡμᾶς, δεσποινὶς, προσέθηκεν ἡ Ἰωαννέττα.

— Ἔχω ἐμπιστοσύνην πολλὴν, κόρη μου, εἶπεν ἡ Ἔμμα μετὰ σοβαροῦ τόνου.

Οἱ τρεῖς μικροὶ μουσικοὶ μειδιῶντες, εὐτυχεῖς καὶ ὑπερήφανοι, ἤδη διήμειψαν ἓν βλέμμα πρὸς ἀλλήλους.

Ἐνεφανίζετό τις λοιπὸν ὅστις ἔδιδε πίστιν πρὸς τὴν τιμιότητα αὐτῶν καίτοι δὲν ἐγνώριζεν αὐτούς ! . . .

— Εὐθὺς ὅταν θὰ ἀνακαλύψωμεν τίποτε σπουδαῖον τὸ ὁποῖον νὰ σᾶς ἐνδιαφέρῃ, δεσποινὶς, θὰ σὰς γράψωμεν ἀμέσως.

— Σᾶς πιστεύω, καλά μου παιδία.

— Καὶ κἄτι τι μὲ λέγει, ἐπεῖπεν ὁ Γιλβέρτος, ὅτι οἱ κόποι μας δὲν θὰ ὑπάγουν εἰς μάτην.

— Εἴθε νὰ ἐγένετο οὕτω πως ! Τώρα θὰ ἀναχωρήσω διότι πρέπει νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν ἔπαυλιν καὶ καθὼς σᾶς εἶπον, αὔριον θὰ ἔχετε τὰ χρήματα τοῦ ταξειδίου σας. Καλὴν ἐντάμωσιν, καλά μου παιδία.

— Καλὴν ἐντάμωσιν, δεσποινίς.

Μετὰ παρέλευσιν δὲ ἡμερῶν τινων ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἣν ἀφηγήθημεν, ὁ μαρκήσιος δὲ Βιβαρὲζ ἐπανήρχετο εἰς Βιλεφόρ.

Ἡ Ἔμμα ἀφηγηθεῖσα αὐτῷ πᾶν ὅτι εἶχε μάθει ἐσχάτως ἀπὸ τῶν μικρῶν μουσικῶν καθὼς καὶ τὸ τελευταῖον διάβημα αὐτῆς, ἠρώτησε τὴν περὶ τοῦ διαβήματος τούτου γνώμην του.

Ὁ μαρκήσιος τὸ ἐπεδοκίμασεν ἐξ ὁλοκλήρου, εὑρὼν αὐτὸ τὰ μάλα ἐνδιαφέρον.

Τὴν ἐπαύριον οἱ μικροὶ μουσικοὶ ἀνεχώρουν κατευθυνόμενοι εἰς Παρισίους.

Γ'.

Ἡ Φὲ τῆς ἐκδικήσεως.

Οὐδεμία ἐπιστολὴ δὲν ἀφίκετο εἰσέτι εἰς τὴν ἔπαυλιν ἐκ μέρους τοῦ δουκὸς Ὁρατίου.

Ἡ ἐκ τούτου δὲ θανάσιμος ἀνησυχία τῆς δουκίσσης ἐπηύξανεν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν. Καὶ πράγματι οὐδεὶς ἀποχρῶν λόγος δὲν ἐδικαιολόγει τὴν ὑπὲρ τοῦ δέοντος παραταθεῖσαν ταύτην σιωπήν.

Καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ μαρκήσιος ἤρξατο δοκιμάζων τὰς αὐτὰς ἀγωνίας, ὅταν αἴφνης ὁ Μαλικὰμ ἐνεφανίσθη εἰς τὴν ἔπαυλιν.

Καθὼς δὲ κατὰ τὴν πρώτην φορὰν οὕτω καὶ νῦν ἦτο κομιστὴς ἐπιστολῆς εὑρεθείσης εἰς τεμάχια ὑπὸ τοῦ ἀμαξηλάτου Λεάνδρου ἐπὶ τοῦ γραφείου τῶν Ζιροδίων.

Ταυτοχρόνως δὲ ὁ Μαλικὰμπ ἐδηλοποίει αὐτῷ ὅτι ὁ θαλαμηπόλος τῶν Βιβαρὲζ ἐπρόδιδε τὸν κύριόν του πρὸς ὄρελος τῶν Ζιροδίων.

Αἱ ὑπὸ τοῦ μαρκησίου παρατηρηθεῖσαι πρῶται λέξεις ἐπὶ τῶν τεμαχίων τοῦ χάρτου, τῷ ἀπέσπασαν τὴν ἐξῆς ἐπιφώνησιν·

— Ὁ γραφικὸς χαρακτὴρ τοῦ Ὁρατίου!

Καὶ πράγματι ἦτο ἐπιστολὴ τοῦ δουκός, ἀπευθυνομένη πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ υἱὸς παρεπονεῖτο καὶ αὐτὸς ὡσαύτως, ὅτι ἐγκατέλειψαν αὐτὸν ἄνευ εἰδήσεων ἐκ Βιλεφόρ. Ὁ δούξ ὑπὸ φόβου κατεχόμενος μήτοι αἱ πρῶται ἐπιστολαὶ αὐτοῦ δὲν θὰ ἀφικνοῦντο εἰς τὴν ἔπαυλιν, παρεῖχε νέας πληροφορίας ἐπὶ τῆς διευθύνσεως αὐτοῦ.

Εὑρίσκετο δὲ εἰς τὴν οἰκίαν εὐπατρίδου τινὸς γαιοκτήμονος τοῦ κόμητος Δε Μερικοὺρ, διαμένοντος ἐν Φλωρίδι, καὶ ὅστις ἀποδημήσας ἀπὸ εἴκοσιν ἤδη ἐτῶν ἐκ Γαλλίας, εἶχεν ἱδρύσει κτηνοτροφικὸν κατάστημα ἐν τῇ γωνίᾳ ταύτῃ τῆς γῆς τῇ χωριζούσῃ τὸν Μεξικὸν ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

Ἡ ἀγροτικὴ ἔκτασις ἡ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ κ. Δε Μερικοὺρ ὑπαγομένη, ἐκαλεῖτο οἱ *Ἐρυθροὶ Ἄμμοι*.

Οἱ *Ἐρυθροὶ Ἄμμοι* ἦσαν ἀπέραντον διαμέρισμα κτηνοτροφικὸν καὶ γεωργικὸν συνάμα, καὶ ὁ Ὁράτιος παρεῖχεν ἀκριβεῖς λεπτομερείας ἐπὶ τῆς ἀμερίμνου, ἀγροδιαίτου καὶ μοναχικῆς σχεδὸν ζωῆς ἣν διῆγεν ἐκεῖ κάτω.

Ἡ πρώτη φροντὶς τοῦ μαρκησίου ὑπῆρξεν ὅπως ἐνεργῶν ἐγκαίρως, ἀποπέμψῃ τὸν θαλαμηπόλον του.

Ἀλλ' ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς, εἰς ἣν ἀνεκοίνωσε τὸν σκοπόν του, ἀντέστη εἰς τοῦτο, εἰποῦσα.

— Ἐὰν τὸν ἀποπέμψητε, οἱ Ζιρόδιοι δὲν θὰ βραδύνωσι νὰ τὸ μάθωσι καὶ νὰ καταληφθῶσιν ὑπὸ ὑπονοιῶν. Μήπως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσε. δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ὑποπτευθῶσιν ὅτι καὶ ὑμεῖς αὐτὸς εἶσθε ἐν γνώσει τῶν σχεδίων αὐτῶν; Κρατήσατε τὸν ἄνθρωπον αὐτόν... ἐπὶ τοῦ ὁποίου, ἄλλως τε, θὰ ἐπαγρυπνῶμεν.

Ὁ Μαλικὰμπ, διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ὑφίστατο οὐδὲν κρυπτὸν, προσέθηκε·

— Ὁ Λέανδρος μ' εἶπε καὶ κάτι τι προφορικῶς ὅπου ἔχει κάποιον ἐνδιαφέρον.. Μὲ εἶπε τὸ λοιπὸν πῶς οἱ Ζιρόδιοι ἑτοιμάζονται νὰ φύγουν... καὶ κατὰ τὰ φαινόμενα τὸ ταξειδί τους θὰ βραστάξῃ πολὺν καιρό... καθὼς φαίνεται ἀπὸ τῆς διαταγὰς καὶ τῆς παραγγελίαις ὅπου ἀναγκάστηκαν νὰ δώσουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ πρὶν νὰ φύγουν.

— Καὶ ἡ ἀναχώρησις αὕτη ἀπεφασίσθη; ἠρώτησεν ὁ μαρκήσιος.

— Μάλιστα, φεύγουν αὔριο, μὲ τὸ πρῶτο πρωϊνὸ τρατνο.

— Καὶ ποῦ κατευθύνονται; Εἰξεύρεις νὰ μοὶ εἴπῃς;

— Εἰς τὴν Χάβρην.

— Ὦ! δὲν ὑπάρχει λοιπὸν καμμία ἀμφιβολία ὅτι σκοπεύουσι νὰ ἐπιβιβασθῶσι πλοίου, ἐψιθύρισεν ὁ Βιβαρέζ.

Καὶ τεταραγμένος κἄτι τι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς φορᾶς τῶν συμβεβηκότων τούτων, διηρωτήθη μετ' ἀγωνιώδους ἀμηχανίας.

— Ὁ πλοίαρχος Μαριότης θὰ ἔσχεν ἆρά γε τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ μοὶ ἀπαρτίσῃ ἓν ναυτιτὸν πλήρωμα;

Ἔσπευσε δὲ νὰ ἀπονείμῃ τὰς εὐχαριστίας του πρὸς τὸν Μαλικὰμ, καὶ ὅταν εὑρέθη μόνος μετὰ τῆς Ἔμμας, ὑπέλαβε·

— Τέκνον μου, ἐπέστη ἡ ὥρα τῶν σοβαρῶν ἀποφάσεων... Εἶχον καλῶς μαντεύσει ὅταν προῃσθανόμην ὅτι ἡ μυστηριωδῶς ἀγορασθεῖσα ὑπὸ τῶν Ζιροδίων θαλαμηγὸς, ἦτο προωρισμένη πρὸς καταδρομικὸν ἀπόπλουν κατὰ τοῦ δουκὸς, τοῦ ἀνεψιοῦ μου. Ναὶ, ὁ κύβος ἐρρίφθη... οὕτω τουλάχιστον φρονῶ, διότι ἐνόψ δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ εἰσδύσω εἰς τὸ νέον τοῦτο σχέδιον τῶν δύο ἀδελφῶν, θὰ ἐλογιζόμην τρόπον τινὰ ὡς ἄνθρωπος παραλυτικός... Ναὶ, δεσποινὶς, δέον νὰ ἀναχωρήσω ἀνυπερθέτως. Πρέπει νὰ εὑρίσκωμαι εἰς Χάβρην, ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῆς *Μέμφιδος* οὐ μόνον πρὸ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν ἀγνοίᾳ αὐτῶν...

Ὁ μαρκήσιος συμβουλευθεὶς τὸ ὡρολόγιόν του, προσέθηκε·

— Εἶναι δύο ὧραι... μέχρι τῆς ἑβδόμης μοὶ ὑπολείπονται πέντε ὧραι πρὸς παρασκευὴν τῶν ἀποσκευῶν μου. Θὰ ἀναχωρήσω τὴν ἑσπέραν ταύτην... Τὴν πρωΐαν δὲ τῆς αὔριον, θὰ εἶμαι εἰς Χάβρην, κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν καθ' ἣν καὶ οἱ Ζιρόδιοι θὰ ἀπέρχωνται τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων.... Θὰ προηγηθῶ λοιπὸν αὐτῶν κατὰ δώδεκα ὥρας... τὰς ὁποίας θὰ προσπαθήσω νὰ ἐπωφεληθῶ. Τὸ οὐσιωδέστερον πάντων ἔγκειται ὅπως μὴ μάθωσιν οἱ δύο ἀδελφοὶ τὰ τῆς ἀναχωρήσεώς μου. Θὰ ἀπομακρύνω διὰ τρόπου ἀνυπόπτου τὸν ἄπιστον ὑπηρέτην μου, ὑμεῖς δὲ θὰ τῷ ἐξηγήσητε τὴν ἀπουσίαν μου κατόπιν, καὶ αὔριον θὰ τῷ δώσητε τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ὀφειλομένου αὐτῷ ποσοῦ. Δὲν θὰ ἔχωμεν τίποτε πλέον νὰ φοβώμεθα ἐκ μέρους τοῦ ἀνθρώπου τούτου.

— Τὸν ἀποπέμπετε λοιπὸν, κύριε μαρκήσιε;

— Ναὶ, διότι δὲν δύναται νὰ γείνῃ διαφοροτρόπως, ἀφοῦ ὡς βλέπετε ἀναχωρῶ ἐντὸς ὀλίγου.

Καὶ μετ' αὐξούσης συγκινήσεως προσέθηκε·

— Προσφιλές μοι τέκνον, θὰ ἐπεθύμουν σφόδρα νὰ σᾶς παραλάβω μετ' ἐμοῦ... ναὶ, τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ πρώτη μου σκέψις... Ἀλλὰ ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν θὰ ἤθελον νὰ σᾶς καταστήσω συμμέτοχον τῶν ἐνδεχομένων κινδύνων, καίτοι ἀγνοῶ εἰσέτι τὴν φύσιν αὐτῶν, οὐχ ἧττον νομίζω ὅτι χάριν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος θὰ ἔδει νὰ παραμείνητε εἰς Βιλεφόρ.

Θλίβων δὲ φιλοστόργως τὰς χεῖρας αὐτῆς, ἐπηκολούθησεν·

— Ἐνδέχεται ἐδῶ νὰ ἀποβῆτε ἡμῖν χρήσιμος ἀφοῦ πρόκειται, ὡς γνωρίζετε, περὶ τῆς τιμῆς τοῦ δουκὸς Βιλεφόρ . . . Ἐν ὀνόματι δὲ τοῦ ἔρωτος ὃν τρέφετε δι' αὐτὸν σᾶς παρακαλῶ, μείνατε ἐνταῦθα.

— Θὰ μείνω.

— Ἄφετέ μοι νὰ σᾶς ἐναγκαλισθῶ, κόρη μου.

Ἐναγκαλιζόμενος δὲ τὴν Ἔμμαν ὁ μαρκήσιος ἠσθάνθη αὐτὴν ὑπὸ ῥίγους κατεχομένην.

Καὶ μετ' ἀγωνιώδους φωνῆς ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς προσέθηκεν·

— Ἀφοῦ μέλλετε νὰ διατρέξητε κινδύνους, θὰ ἐπεθύμουν νὰ εὑρίσκωμαι πλησίον σας.

Ἐκεῖνος ὑψώσας τὴν κεφαλήν, ἠρώτησε·

— Χάριν ἐκείνου, δὲν ἔχει οὕτω ;

Ἡ Ἔμμα ὠχρίασεν, ἠρυθρίασεν, εἶτα ἔκυψε τοὺς μεστοὺς δακρύων ὀφθαλμοὺς αὐτῆς.

— Χάριν ἐκείνου λοιπόν, τέκνον μου, δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλείψητε τὴν ἔπαυλιν Βιλεφόρ.

Ἡ ἀναχώρησις τοῦ κ. Βιβαρὲζ ἐτηρήθη ὑπὸ αὐστηρὰν ἐπιφυλακτικότητα, καὶ τὴν ἑσπέραν ἡ ἀμαξοστοιχία ἐκόμιζεν αὐτὸν εἰς Νάντην.

Τὴν πρωΐαν δὲ τῆς ἐπαύριον, ἀφιχθεὶς εἰς Χάβρην ἐπεσκέφθη τὸν κυβερνήτην Μαριόττην διαμένοντα εἰς τὸ Ναυτικὸν βουλεβάρτον.

Ἡ πρώτη δὲ ἐρώτησις τοῦ μαρκησίου ὑπῆρξεν ἡ ἑξῆς:

— Συνεπληρώθη τὸ πλήρωμα τῆς *Μέμφιδος*;

Ὁ Μαριόττης ἔσπευσε νὰ καθησυχάσῃ τὸν μαρκήσιον προτθέσας·

— Εἶχα εἰς τὴν διάθεσίν μου πολὺ ὀλίγον καιρὸν διὰ νὰ εὕρω καὶ διὰ νὰ συμπληρώσω, καθὼς λέγετε, ἕνα πλήρωμα τῆς ἀρεσκείας σας, διότι εἰς τὴν Χάβρην ὑπάρχουσι μὲν πολλοὶ ναῦται οἱ ὁποῖοι εἶναι ἐλεύθεροι καὶ περιπλανῶνται ἄεργοι καὶ ὅμως πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπίσης εἶναι ὑποκείμενα τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουσι καλὰ προηγούμενα. Ἐὰν λοιπὸν ἐνήργουν ἐσπευσμένως, τότε διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐκινδύνευον μετὰ τῶν καλῶν καὶ τιμίων ἀνδρῶν νὰ σᾶς προμηθεύω ὑποκείμενα φαυλόβια καὶ τῆς ἐσχάτης κατηγορίας. Ἐγὼ δὲν ἠθέλησα νὰ πράξω τοῦτο, καὶ ἐπειδὴ ἀφ' ἑνὸς μὲν μοὶ ἔλλειπεν ὁ ἀπαιτούμενος καιρός, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπειδὴ ὢν κύριος τοῦ πλοίου μου δὲν θὰ ἐπέβαινον αὐτοῦ παρὰ τότε μόνον ὅταν θὰ ἀπεφάσιζον νὰ θαλασσοπλοήσω ἐκ νέου, ἀπεφάσισα νὰ πέμψω ὑμῖν ἐπὶ τῆς *Μέμφιδος* ἅπαν τὸ πλήρωμά μου, ἀπαρτιζόμενον ἐν συνόλῳ ἐκ τριάκοντα πέντε ἀνδρῶν ρωμαλέων πεπειραμένων, εὐαγώγων, καὶ μὴ μεμψιμοιρούντων ἐνώπιον τῆς θυέλλης καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων, ἀνάγκης τυχούσης, θὰ ἠδύνασθε νὰ βασίζεσθε, πλοίαρχε, καθὼς ἠδύνασθε νὰ βασίζεσθε ἄλλοτε ἐπὶ τοῦ πληρώματος τοῦ σκάφους ὑμῶν.

Ὁ μαρκήσιος εὐχαριστήσας ἐγκαρδίως τὸν Μαριόττην, ἠρώτησε κατόπιν μετὰ πυρετώδους περιεργείας.

— Καὶ ἡ *Ἐρριέττα* ;

— Ἡ *Ἐρριέττα* ἀπάρασα ἐκ τοῦ λιμένος, ναυλοχεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντως ἐν τῷ ὅρμῳ, οὐ μακρὰν τῆς *Μέμφιδος*· οἱ Ζιρόδιοι δὲν ἀφίκοντο εἰσέτι.

— Θὰ ἀριχθῶσιν ἀπόψε . . . Εἶπετέ μοι, Μαριόττη, τὸ πλήρωμα τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος σκάφους ἀπαρτίζεται ὑπὸ πεπειραμένων ἐπίσης ναυτῶν ; . .

— Συνωδὰ τῶν πληροφοριῶν ἃς μοὶ ἔδωκεν ὁ Μαλακὲρ, οἱ Ζιρόδιοι διέπραξαν τὴν ἀσύγγνωστον μωρίαν ἢ ἀπερισκεψίαν, νὰ ἀφήσωσι τὴν ἐκλογὴν τοῦ πληρώματός των εἰς τὴν τύχην ἢ εἰς τὸν διάβολον, ἐὰν θέλετε. Γνωρίζω ὅλους σχεδὸν τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀπαρτίζοντας τὸ πλήρωμα αὐτὸ τὸ μὴ ὑπερβαῖνον τοὺς τεσσαράκοντα ἄνδρας καὶ ἐπὶ τοῦ ὁλικοῦ τούτου ἀριθμοῦ θὰ ἠδυνάμην εὐχερῶς νὰ ἀπαριθμήσω τὸ πλήρωμα οὕτω πως : Ὑπάρχουσι δέκα ἄνδρες ὑπόπτου διαγωγῆς, οἱ ὁποῖοι ὅμως πιθανὸν καὶ νὰ ἐξεπλήρουν ἀρμοδίως τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν· δέκα ἢ δεκαπέντε καθ' ὁλοκληρίαν φαυλόβιοι καὶ τοὺς ὁποίους δὲν θὰ ἐδεχόμην ἐπὶ τοῦ πλοίου μου ἐπὶ οὐδενὶ λόγῳ· τὸ δὲ ὑπόλοιπον τοῦ πληρώματος ἀποτελεῖται ἐκ τιμίων νέων.

— Καὶ ὁ πλοίαρχος ;

— Ὦ ! ὅσον διὰ τὸν πλοίαρχον, μάθετε κατὰ πρῶτον ὅτι ὀνομάζεται Βαρβεδιέ· ὅσον ἀφορᾷ λοιπὸν διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο οἱ Ζιρόδιοι ὑπῆρξαν εὐτυχεῖς. Εἶναι ναυτικὸς ἀξιόλογος, λίαν πεπειραμένος καὶ ἀτρόμητος θαλασσομάχος, ὁ δεινότερος ὅλης τῆς ἱστιοφόρου ναυτιλίας, καὶ ὁ ὁποῖος ἀπὸ τριακονταετίας καὶ ἐπέκεινα περιπλανᾶται ἐπ' ὅλων τῶν θαλασσῶν, διακυβερνήσας τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ σκάφος μετὰ σιδηρᾶς ἀείποτε χειρὸς, μετὰ διορατικότητος καὶ ἀποφασιστικότητος ἀπαραμίλλου . . . Ναί, οἱ Ζιρόδιοι ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ὑπῆρξαν λίαν εὐτυχεῖς. Ἡ ἐπὶ τῆς *Ἐρριέτης* παρουσία τοῦ Βαρβεδιὲ ἀποζημιοῖ κατά τι τὴν ἠθικὴν ἀδυναμίαν τοῦ πληρώματος. Ἰσοσταθμίζει τὰ πράγματα.

— Ὁ δὲ Μαλακέρ ;

— Προχθὲς τὸν εἶχον ἰδεῖ διὰ τελευταίαν φοράν. Δὲν γνωρίζει ἀπολύτως τίποτε ἐπὶ τῶν σχεδίων τῆς *Ἐρριέτης* καὶ εἶναι ὁ μόνος ἐκ τοῦ πληρώματος ὁ γνωρίζων τὸ ὄνομα τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς θαλαμηγοῦ . . . Κατὰ τὴν ἀπουσίαν σας κατήρτισεν ἕνα ἀλφαβητικὸν πίνακα συνεννοήσεως διὰ φώτων . . . Αὐτὸ δύναται νὰ σᾶς χρησιμεύσῃ. Μοὶ παρεκάλεσε δὲ νὰ σᾶς τὸν ἐγχειρίσω . . . Ἰδοὺ ὁ πίναξ... Ἐκράτησε τὸ διπλότυπον δι' ἑαυτόν . . .

— Πολὺ καλά... Πράγματι βλέπω ὅτι δύναταί τις νὰ βασίζηται ἐπ' αὐτοῦ .. Φροντίζει δι' ὅλα.

— Ἄ ! μικροῦ δεῖν νὰ λησμονήσω νὰ σᾶς εἴπω μίαν ἐνδιαφέρουσαν ἐπίσης λεπτομέρειαν . . .

— Ὁμιλήσατε, πλοίαρχε !

— Ὁ Μαλακὲρ μοὶ εἶπεν ὅτι ἐπειδὴ αἱ ἐπὶ τῆς *Ἐρριέτης* φορτωθεῖσαι ζωοτροφίαι ἀπετέλουν μέγα ποσόν, ἀπεδεικνύετο ἐκ τούτου ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ ταξειδίου τέρψεως κατὰ μῆκος τῶν ἀκτῶν, καθὼς θὰ ἠδύνατό τις νὰ πιστεύσῃ...

— Καθὼς δὲν τὸ ἐπίστευον καὶ ἐγὼ αὐτός !

— Ἀλλὰ περὶ παρατεταμένου καὶ καταδρομικοῦ τρόπον τινὰ ἀπόπλου.

— Τὸ ὑπωπτευόμην, πλοίαρχε. Ἐπράξατε καὶ σεῖς τὸ αὐτὸ διὰ τὴν *Μέμφιδα*;

— Μαντεύσας τὰς προθέσεις σας, προέβην ἤδη εἰς τοῦτο, κύριε Βιβαρέζ. Ἡ *Μέμφις* ἔχει ζωοτροφίας δι' ἓξ μῆνας.

— Σᾶς εἶμαι εὐγνώμων διὰ βίου. Εὐθὺς ὅτε θὰ διακανονίσωμεν τοὺς λογαριασμοὺς ὅλων τῶν ἐξόδων αὐτῶν, θὰ ἐπιβιβασθῶ τῆς *Μέμφιδος*.

— Οἱ ναῦταί μου γνωρίζοντες ἤδη ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ ὦσιν ὑπὸ τὰς διαταγὰς ὑμῶν, λογίζονται εὐτυχεῖς καὶ λίαν ὑπερήφανοι . . .

Μετὰ ὡριαίαν δὲ παρέλευσιν, οἱ δύο ναυτίλοι ἐπὶ τῆς πρυμναίας ἱστάμενοι, ἐθεώρουν μακρόθεν τὰς ἐντὸς τοῦ ὅρμου ἠγκυροβολημένας δύο θαλαμηγούς, αἵτινες ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ἐλαφρῶς ἐπιπνέοντος βορειοδυτικοῦ ἀνέμου ἐταλαντεύοντο ἠρέμα ἐπὶ τῶν κυμάτων.

Ἐφαίνοντο ἀναπαυόμεναι, λικνιζόμεναι ἐν μέσῳ τοῦ ὕπνου αὐτῶν.

Ὁ Βιβαρὲζ ὅστις ἐξήταζε τὰ δύο σκάφη διὰ τοῦ τηλεσκοπίου του, ἔσπευσε νὰ ἀναφωνήσῃ·

— Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι εἶναι δύο δίδυμοι ἀδελφαί !

— Ἀκριβῶς, τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ ἐμὴ γνώμη.

Αἱ ἀποσκευαὶ τοῦ μαρκησίου ἐκομίσθησαν ἐπὶ τῆς *Μέμφιδος* τὴν πρωΐαν, ἤτοι ἅμα τῇ ἀφίξει αὐτοῦ.

Καὶ ἀφοῦ ἐπὶ ἱκανὴν εἰσέτι ὥραν ἐξηκολούθουν ἀποθαυμάζοντες μακρόθεν τὰ θαυμάσια ἱστιοφόρα, ἐπὶ τέλους ὁ Μαριότης ἔνευσε λεμβοῦχόν τινα νὰ προσεγγίσῃ κατὰ μῆκος τῆς μαρμαρίνης κλίμακος.

Τοῦ μαρκησίου Δε Βιβαρὲζ ἐπιβάντος τῆς λέμβου, οἱ δύο ναύκληροι ἔθλιψαν ἐγκαρδίως τὰς χεῖρας ἀλλήλων.

— Καλὴν ἐπιτυχίαν, πλοίαρχε, ἐφώνησεν ὁ Μαριότης.

— Καλὴν ἐντάμωσιν, συναδελφε.

Ὁ μαρκήσιος δακτυλοδεικτῶν τὴν *Μέμφιδα* καὶ πρὸς τὸν λεμβοῦχον ἀποτεινόμενος, διέταξεν·

— Ἐμπρός ! εἰς τὸ ἱστιοφόρον ἐκεῖνο.

Καὶ ὁ λεμβοῦχος κωπηλατῶν δι' ὅλης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ἀπεμακρύνθη ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ ἀπὸ τῆς πρυμναίας.

Μὴ ἐπιθυμῶν δὲ νὰ παρατηρηθῇ ὑπὸ τοῦ πληρώματος τῆς *Ἐρριέτης*—διότι πιθανὸν μεταξὺ αὐτοῦ νὰ εὑρίσκοντο ἐκεῖ ναῦται ναυσοπλοίσαντες ἤδη ὑπὸ τὰς

διαταγὰς αὐτοῦ καὶ οἱ ὁποῖοι βλέποντες αἰφνιδίως αὐτὸν, θὰ ἐγνωστοποίουν πάραυτα εἰς τοὺς Ζιροδίους τὴν ἐπὶ τῆς *Μέμφιδος* παρουσίαν του,—ἔσπευσε νὰ περικαλύψῃ τὸ μέτωπον καὶ τοὺς ὀφθαλμούς του διὰ τοῦ ναυτικοῦ περιχειρωνίου του.

Ἔπραξε δὲ καλῶς.

Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῆς *Ἐρριέτης*, ὁμιλοι ναυτῶν ἐπηγαινοήρχοντο. Εἰς τὴν θέαν δὲ τῆς λέμβου ἅπαν σχεδὸν τὸ πλήρωμα τῶν ναυτῶν, ἥρξατο ἀτενίζον μετὰ πυρετώδους περιεργείας τὴν πρὸς τὴν *Μέμφιδα* κατευθυνομένην λέμβον.

Τὸ πρόσωπον ὅμως τοῦ μαρκησίου ἦτο καθ' ὁλοκληρίαν ἀόρατον. Κανεὶς δὲν ἠδυνήθη νὰ διακρίνῃ τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτοῦ, ἐξαιρέσει τοῦ Μαλακὲρ μόνου, ὅστις εὐχερῶς ἀνεγνώρισεν ἢ μᾶλλον ἐμάντευσε τὸν κυβερνήτην Δε Βιβαρέζ.

Προστρίβων δὲ τὰς χεῖρας, ἐψιθύρισε·

— Θαρρῶ πῶς πρὶν περάσῃ πολλὴ ὥρα, οἱ λεγάμενοι θὰ διασκεδάσουν μὲ τὰ σωστά των !

Ὁ μαρκήσιος Δε Βιβαρὲζ παρ' ὅλον τὸ προκεχωρηκὸς τῆς ἡλικίας του, εἶχε διατηρήσει εἰσέτι τὸ διαπεραστικὸν τοῦ ναυτίλου βλέμμα, διότι ὅσον μακρὰν καὶ ἂν ἀπεῖχεν ἡ *Ἐρριέτα*, κατώρθωσεν ὅμως νὰ παρατηρήσῃ λεπτομέρειάν τινα ἥτις κατέπληξεν αὐτόν.

Τὸ ὄνομα τῆς ἱστιοφόρου θαλαμηγοῦ « *Ἐρριέτα* » δὲν ὑπῆρχε πλέον οὔτε ἐπὶ τῶν προσθίων οὔτε ἐπὶ τῶν ὀπισθίων τοῦ σκάφους. Μόνον πρὸς τὴν πρύμνην ἀνεγινώσκετο ἡ λέξις : Χάβρη, ἤτοι τὸ ὄνομα τοῦ λιμένος τῆς σταθμεύσεως αὐτῆς, ἐνῷ τὸ κύριον ὄνομα ἐπεσκιάζετο ὑπὸ μακρᾶς καὶ μελαίνης ταινίας.

Ἀντικατέστησαν λοιπὸν δι' ἑτέρου ὀνόματος τὸν τίτλον τοῦ σκάφους ; Ἢ ἁπλῶς εἶχον ἐπισκευάσει τὰ γράμματα αὐτοῦ ἅτινα μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐξηλείφθησαν ὑπὸ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης ;

Ὁ Βιβαρὲζ δὲν θὰ ἐβράδυνεν ἀναμφιβόλως νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ παράδοξον τοῦ φαινομένου τούτου.

Διῆλθε δὲ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας ἐπὶ τῆς *Μέμφιδος* ἐνασχολούμενος νὰ γνωρίσῃ τοὺς ἄνδρας τοῦ πληρώματός του, τοὺς ὁποίους προσεκάλεσεν ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὴν αἴθουσαν τὴν μετὰ τοῦ θαλαμίσκου αὐτοῦ γειτνιάζουσαν.

Ὁ Μαριότης ὑποσχόμενος αὐτῷ ὅτι εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ τελείαν ἐμπιστοσύνην ἐπὶ τοῦ πληρώματός του, δὲν εἶχεν ἀπατήσει αὐτόν·

Ὁ δεύτερος πλοίαρχος τοῦ σκάφους ἄγων τὸ τριακοντατὲς τῆς ἡλικίας του, ὠνομάζετο Ἰάκωβος Λεβλών. Ὢν δὲ εὐφυέστατος καὶ λίαν πεπειραμένος ναυτίλος, θὰ ἠδύνατο, ἀνάγκης τυχούσης, νὰ ἀντικαταστήσῃ αὐτόν.

— Ἄ ! πλοίαρχε, εἶπεν ὁ Λεβλών, πόσον ὡραῖον καὶ ἀξιέραστον εἶναι τὸ πλοῖόν μας ! ὑποτάσσεται εἰς πᾶν διάταγμα καθὼς ὑποτάσσεται ὁ εὐπειθὴς καὶ νοήμων ἵππος εἰς τὰ νεύματα τοῦ κυρίου του . . .

— Τὸ πιστεύω, κύριε Λεβλών, διότι πράγματι εἶναι ἀξιόλογον σκάφος.

Διέτρεξαν δὲ τὸ ἱστιοφόρον καθ' ὅλον τὸ μῆκος καὶ πλάτος αὐτοῦ.

Ἡ ἐπὶ τῆς θαλαμηγοῦ ἐπικρατοῦσα τάξις ἦτο ἀνεπίληπτος ὑρ' ὅλας τὰς ἐπόψεις.

Μολονότι δὲ ὁ μαρκήσιος δὲν προέβλεψεν πρὸ τῆς ἐπαύριον νέαν ἀπόφασιν, πρὸ τῆς ἀρίζεως δηλονότι τῶν Ζιροδίων, οὐχ ἧττον ἐπληροφόρησε τὸν Λεβλὼν ὅτι ἐνδέχετο ἡ *Μέμφις* νὰ ἀπέπλεεν τὴν πρωΐαν τῆς ἐπαύριον.

Ἡ διαταγὴ δὲ αὕτη δὲν θὰ ἐλίδετο ἢ κατὰ τὴν τελευταίαν μόνον στιγμήν. Πρὸς τούτοις πρὸς περισσοτέραν ἀσφάλειαν καὶ πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἀπροόπτου ἐκπλήξεως, ὁ Βιβαρὲζ ἔστησε δύο φρουροὺς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, οἵτινες κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς, θὰ ἐπηγρύπνουν ὅλας τὰς κινήσεις τῆς *Ἐρριέττης*.

Εὐτυχῶς οὐδὲν συνέβη δασάρεστον ἐπεισόδιον. Τὴν ἐπαύριον ὁ ἥλιος διέχεε τὰς φωτοβόλους ἀκτῖνάς του ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς ἡδυπαθῶς ταρασσομένης ὑπὸ τῆς πνεούσης κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην αὔρας καὶ ὑπὸ τὴν ὤθησιν τῆς ὁποίας ἡ *Ἐρριέττα* ἧς τὸ ὄνομα ἦτο κεκαλυμμένον πάντοτε διὰ τῆς μελαίνης ταινίας της ὡσεὶ ἐν πένθει διατελοῦσα, ἐταλαντεύετο ἐπὶ τῆς λείας τῶν ὑδάτων ἐπιφανείας.

Περὶ τὴν δεκάτην δὲ τῆς πρωΐας, ὁ Βιβαρὲζ ἐμάνθανεν ὅτι λέμβος ἀπάρασα ἐκ τῆς προκυμαίας ἐφαίνετο κατευθυνομένη πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς *Ἐρριέττης*.

Τότε ὁ μαρκήσιος ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς γεφύρας, ἤρξατο διὰ τοῦ τηλεσκοπίου βολιδοσκοπῶν τὰς κινήσεις τῆς λέμβου, ἀφοῦ προηγουμένως ἔσπευσε καὶ αὖθις νὰ περικαλύψῃ τὸ πρόσωπον ὅπως παραμείνῃ ἀόρατος.

Πάραυτα δὲ ἀνεγνώρισε τοὺς δύο Ζιροδίους.

Μετὰ δεκαπεντάλεπτον δὲ πάρυδον οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐπεβιβάζοντο τοῦ ἱστιοφόρου αὐτῶν.

Καὶ τότε, ὡσεὶ ἐὰν μὴ ἀνέμενον ἢ τὴν ἄφιξιν αὐτῶν, αἱ μακραὶ καὶ μέλαιναι ταιναῖαι ἀποσπασθεῖσαι ἔκ τε τῆς πρώρας καὶ τῆς πρύμνης ἀπεκάλυψαν αἰφνιδίως τὸ πραγματικὸν ὄνομα, τὸ νέον τῆς *Ἐρριέττης* ὄνομα, ἀπαστράπτον ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ μεσουρανοῦντος ἡλίου.

Τὸ νέον δὲ τούτου ὄνομα ὅπερ ἦν κεχαραγμένον χρυσοῖς γράμμασι, ἀνεγινώσκετο εὐχερῶς :

ΝΕΜΕΣΙΣ!

Ἡ θεὰ τῆς ἐκδικήσεως !

Ὁ Βιβαρὲζ λοιπὸν δὲν εἶχεν ἀπατηθῆ . . . Ἀπὸ τῆς πρώτης ἔτι ἡμέρας, ἀπὸ τῆς πρώτης ἔτι ὥρας, εἶχε μαντεύσει τὴν ὀπισθοβουλίαν τῶν δύο ἀδελφῶν . . . . καὶ χάρις τῆς ἰσχυρογνωμοσύνης τῶν ἀποφάσεών του, χάρις τῆς εὐθυκρισίας αὐτοῦ, θὰ ἠδύνατο νὰ ἀντιτάξῃ κατ' αὐτῶν ὅπλα ἰσοδύναμα.

Δ'.

Ὅπλα ἰσοδύναμα.

Ἡ πρώτη αὕτη ἡμέρα διὰ τοὺς Ζιροδίους τοὺς λαβόντας ἤδη κατοχὴν ἐπὶ τῆς Νεμέσεως, διῆλθε χωρὶς νὰ δυνηθῶσι νὰ παρατηρήσωσιν ὅτι ἐξ ἀποστάσεως πέντε ἢ ἓξ μέτρων ἀπὸ τοῦ σκάφους αὐτῶν, ἠγκυροβόλει ἡ *Μέμφις*.

Ἄλλως τε κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην πέριξ αὐτῶν καθὼς καὶ μέχρις ἱκανῆς ἔτι ἀποστάσεως ἐνωλόχουν ἀπειράριθμα ἀτμόπλοια καὶ ἱστιοφόρα παντὸς μεγέθους καὶ πάσης ἐθνικότητος. Τρισίστια γερμανικά, τρισίστια αὐστριακά, ἀτμόπλοια ἀγγλικά, θαλαμηγοί, φυλακίδες, ἐνῷ μακρόθεν ἀνυψοῦτο ὁ καπνὸς τῆς *Τουραίνης*, τοῦ ὑπερωκεανείου τούτου ἀτμοπλοίου, ὅπερ ἐπανέκαμπτεν ἐκ Νέας Ὑόρκης.

Ἐν μέσῳ δὲ τῶν ἀκινητούντων τούτων σκαφῶν, ἐκυλινδοῦντο ἐπὶ τῶν γαληνιαίων ὑδάτων πλοιάρια καὶ ἀκάτια ἁλιευτικά, ἐξ ὧν τὰ μὲν εἰσήρχοντο τὰ δὲ ἐξερχόμενα τοῦ λιμένος, κατηυθύνοντο πρὸς ἄγραν ἰχθύων.

Ἐπειδὴ ὁ Γάστων καὶ ὁ Πέτρος δὲν ἐγνώριζον εἰσέτι τὴν θαλαμηγὸν αὐτῶν εἰμὴ ἀτελῶς μόνον, ὁ κυβερνήτης Βαρβεδιὲ προφρόνως φερόμενος καὶ ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπειρίαν καὶ ἄγνοιαν τῶν δύο ἀδελφῶν, ἐπροθυμοποιήθη νὰ παράσχῃ αὐτοῖς ἐξηγήσεις λίαν εὐκρινεῖς καὶ τὰ μάλα ἀκριβεῖς ἐπὶ παντὸς ὅ,τι ἀπέβλεπε τὸ σκάφος αὐτῶν.

— Ὁμολογῶ ὅτι εἶμαι κατενθουσιασμένος ἢ μᾶλλον ἐρωτευμένος μὲ τὴν *Νέμεσίν* σας, κύριοι, εἶχεν εἰπεῖ ὁ ναύκληρος, καὶ θέλω μεριμνήσει ἐπ' αὐτῆς μετὰ τῆς ἰδιαζούσης ἐκείνης στοργῆς καὶ μερίμνης δι' ἧς περιθάλπει καὶ περιποιεῖταί τις τὴν μνηστήν του ἢ τὴν ἐρωμένην του.

Ὁ Βαρβεδιὲ, ὅστις ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἀνελάμβανεν ὅλην τὴν εὐθύνην τοῦ ἀνατεθέντος αὐτῷ σκάφους, ἦτο ἀνὴρ πεντηκοντούτης περίπου τὴν ἡλικίαν, κάτοχος δὲ μεσαίου ἀναστήματος εἶχε τὸ βλέμμα ἐκφραστικώτατον καὶ ἀποφασιστικόν. Καὶ μολονότι, θὰ κατεῖχεν ἐπὶ τῆς Νεμέσεως ἀπόλυτον ἀνεξαρτησίαν ἀφοῦ οἱ δύο ἀδελφοὶ θὰ ἐθαλασσοπόρουν μετ' αὐτοῦ, καὶ ὅμως ἡ ἐπὶ τοῦ σκάφους κυριαρχία του δὲν ἦτο πλήρης ὡς αὐτὴ θὰ ἐπεθύμει.

Κατηχῶν δὲ τοὺς Ζιροδίους ἐπὶ πάσης νέας ἐμφανιζομένης λεπτομερείας καὶ χρησιμεύων ὡς ὁδηγὸς αὐτῶν, ἤρξατο παρέχων τὰς ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος ἐξηγήσεις καὶ ἐντυπώσεις του.

— Τὸ πλήρωμα, εἶπεν, ἀπηρτίσθη ὀλίγον ἐσπευμένως, καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ κα-

ταβληθῇ περισσοτέρα προσοχὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ναυτῶν. Γνωρίζω οὐκ ὀλίγους ἐξ αὐτῶν οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ ἤξιζον οὔτε τὸ σχοινίον μὲ τὸ ὁποῖον θὰ τοὺς ἀπηγχόνιζέ τις . . . Εἶναι κατεπεῖγον τὸ ταξείδιον αὐτό ;

— Κατεπεῖγον, ναί, ἐπεῖπον οἱ δύο ἀδελφοί.

— Δὲν δύνασθε νὰ μὲ ἀφήσητε εἰς Χάβρην ἐπὶ μίαν τουλάχιστον ἑβδομάδα εἰσέτι ;

— Καὶ πρὸς τί ; Τὰ πάντα εἰσὶν ἕτοιμα.

— Δὲν λέγω τὸ ἐναντίον . . . . καὶ ὅμως θὰ ἦτο καλλίτερον νὰ τοὺς πληρώσωμεν καὶ νὰ τοὺς ἀποπέμψωμεν . . . τοῦτο δὲ κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην θὰ εἶχε τὴν σημασίαν χρήματος κερδηθέντος.

— Εἶναι πολὺ ἀργά.

— Πολὺ καλά, ἂς μὴ ὁμιλῶμεν πλέον ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου, ἄλλως τε ἐγὼ θὰ ἐποφθαλμιῶ ἐπ' αὐτῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξειδίου.

Καὶ μετὰ βραχεῖαν σιωπὴν, ἐπηκολούθησεν·

— Ἐπὶ τοῦ παρόντος, κύριοι, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς ἐρωτήσω εἰς ποῖον μέρος κατευθυνόμεθα ;

— Θὰ τὸ μάθετε ἐντὸς ὀλίγου.

— Πότε παρακαλῶ ;

Ὁ κυβερνήτης Βαρβεδιὲ ἐφάνη τὰ μάλα ἐκπλαγείς. Τὸ μέτωπον καὶ αἱ ὀφρῦς του συσπειρωθεῖσα ἐνέφαινον τὴν ἀπαρέσκειάν του καὶ τὴν πρὸς τὸ ἄτομον αὐτοῦ ἐκδηλωθεῖσαν δυσπιστίαν. Ἦτο πλήρης ὑπερηφανείας καὶ ἠσθάνετο ἑαυτὸν προπηλακιζόμενον ὑπὸ τὸ κράτος τῆς δυσπιστίας ταύτης. Καὶ ἐν τούτοις καταβαλὼν τὸ πρῶτον ἐκεῖνο συναίσθημα καὶ προσποιηθεὶς τελείαν ἀταραξίαν, ἐξηκολούθησε περιδιαβάζων μετ' αὐτῶν καὶ παρέχων τὰς ἐπὶ τῆς θαλαμηγοῦ ὁδηγίας του. Ὡς ἐντρίβὴς δὲ γνώστης τῆς ναυτικῆς σταδιοδρομίας του ἐκατέχει αὐτοὺς ἐπὶ τῶν διαφόρων κλάδων τῆς ἱστιονομίας καὶ τῆς διακυβερνήσεως τοῦ ἱστιοφόρου. Καὶ πράγματι, αἱ διατάξεις καὶ ὁ καταρτισμὸς τῆς *Νεμέσεως* ἦσαν ἀπαράμιλλοι ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις. Οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον σχοινίον δὲν ἐξεῖχε ἀπὸ τῆς πραγματικῆς αὐτοῦ θέσεως. Αἱ πτυχαὶ τῶν δεδεμένων ἱστίων παρουσίαζον τοσαύτην λεπτότητα, ὥστε ἐφαίνοντο ὡσεὶ περισυλλεχθέντα ὑπὸ γυναικείας χειρός. Πανταχοῦ ἡ ἐνκέριος τέρψις, πανταχοῦ ἡ λεπτομερεστέρα συμμετρία, πανταχοῦ ὁ αὐτὸς χαρακτὴρ τῆς ταχύτητος καὶ τῆς εὐκαμψίας ἐν ταῖς κινήσεσιν.

Ὁ Βαρβεδιὲ νεῦσας εἰς ναύτην τινὰ νὰ προσεγγίσῃ, τῷ εἶπε·

— Παρατήρησον καλὰ ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ τριγωνον ἱστίον τὸ ὁποῖον φαίνεται ἐξέχον ὀλίγον . . . Ἐπιθυμῶ ἐπὶ τοῦ σκάφους τὸ ὁποῖον μοὶ ἐνεπιστεύθησαν οἱ κύριοι Ζιρόδιοι, νὰ ἐπικρατῇ πάντοτε ἡ ἀκριβεστέρα τάξις ἐπὶ παντὸς πράγματος.

Ὁ ὑπὸ τοῦ κυβερνήτου προσκληθεὶς ἀνὴρ καὶ εἰς ὃν ἐδόθησαν αἱ διαταγαὶ αὗται ἦτο ὁ Μαλακέρ.

— Πολὺ καλὰ, πλοίαρχε, ὑπέλαβεν ὁ ναύτης.

Καὶ ἀφοῦ ἐξετέλεσε τὴν διαταγὴν τοῦ Βαρβεδιέ, ἐπανεστράφη καὶ ἤρξατο παρατηρῶν τοὺς δύο ἀδελφοὺς οἵτινες ἀπεμακρύνοντο.

Αὕτη δὲ ἦτο ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ἔβλεπεν αὐτοὺς, καὶ ἐνώπιον λοιπὸν τῶν δύο τούτων νεανιῶν τῶν ἐχόντων τὰ χαρακτηριστικὰ δυσνόητα καὶ βλοσυρὸν τὸ βλέμμα, ἀνεκεφαλαίωσε τὰς ἐντυπώσεις του διὰ τῶν δύο τούτων λέξεων:

— Ἐπίφοβοι ἄνθρωποι !

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην οἱ Ζιρόδιοι κατήρχοντο μετὰ τοῦ Βαρβεδιὲ, προτιθέμενοι νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸ μικρὸν διαμέρισμά των, ὅπερ ἔφερεν πλουσίαν τὴν ἐπιπλοσκευήν.

Οἱ δύο θαλαμίσκοι συνενοῦντο δι' αἰθούσης ἥτις ἦτο κοινὴ διὰ τοὺς δύο ἀδελφούς.

Μετὰ παρέλευσιν δὲ ἡμισείας ὥρας, τὸ πλήρωμα ὅπερ κατὰ διαταγὴν τοῦ πλοιάρχου εἶχε συναθροισθεῖ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, εἶδεν αὐτοὺς ἀνερχομένους.

Εὐθὺς δὲ ὅτε ὁ Βαρβεδιὲ παρουσίασε τοὺς ναύτας ἐνώπιον τῶν Ζιροδίων, οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἐνεκλείσθησαν εἰς τοὺς θαλαμίσκους των καὶ πρὸ τῆς ἑσπέρας κανεὶς δὲν ἐπανεῖδε πλέον αὐτούς.

Περὶ τὴν ἑσπέραν δὲ ἀνῆλθον αὖθις ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Ὁ καθ' ὅλον τὸ ἡμερήσιον διάστημα πνεύσας βορειανατολικὸς ἄνεμος, εἶχε κοπάσει καθ' ὁλοκληρίαν. Ἐπεκράτει ἐντελὴς νηνεμία καὶ ἡ σελήνη διέχεε τὴν γλυκεῖαν ἀνταύγειάν της ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ περιεδιάβαζον σιωπηλοὶ καὶ ἀνὰ πᾶσαν φορὰν καθ' ἣν διήρχοντο πρὸ τῶν ναυτῶν, οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἠτένιζον αὐτοὺς μετὰ περιέργου βλέμματος, ἀνταλλάσσοντες ταὐτοχρόνως χαμηλῇ τῇ φωνῇ τὰς ἐντυπώσεις αὐτῶν.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων διακόψαντες πρὸς στιγμὴν τὸν περίπατον αὐτῶν παρὰ τὴν πρύμνην καὶ ἀνάψαντες τὰ σιγάρα των, ἐθεώρουν τὸ μεγαλοπρεπὲς θέαμα τῆς γαληνιαίας θαλάσσης μετά τινος ρεμβασμοῦ, καίτοι ἦσαν ἄμοιροι ποιητικῆς καλλαισθησίας.

Κατὰ τὴν στιγμὴν δὲ ἐκείνην ἐκτὸς τῆς *Μέμφιδος* καὶ τῆς *Νεμέσεως*, οὐδὲν ἄλλο πλοῖον ἠγκυροβόλει ἐν τῷ ὅρμῳ.

Καὶ τὰ δύο ἱστιοφόρα εἶχον τοσαύτην ὁμοιότητα πρὸς ἄλληλα, ὥστε θὰ ἔλεγέ τις ὅτι προωρίσθησαν νὰ συμπλοήσωσιν.

Αἴφνης τὰ ὄμματα τῶν δύο ἀδελφῶν καθηλώθησαν μηχανικῶς ἐπὶ τῆς *Μέμφιδος* εἰ φανοὶ τῆς ὁποίας ἠναφθησαν ἤδη.

Ἡ πλησιεστέρα ἠρεμία ἐβασίλευεν ἐπὶ τοῦ σκάφους καὶ οὐδὲν ἱστίον δὲν ἀνήγγελλεν εἰσέτι πρόσεχῆ ἀπόπλουν.

Ἐνῷ δὲ ὅλως ἀμέριμνοι ἐφαίνοντο ἀπερισπρμένοι εἰς τὰ καταχθόνια σχέδιά των, αἴφνης ὄπισθεν αὐτῶν ἀντηχήσασα ἡ φωνὴ τοῦ Βαρβεδιὲ, ἀπέσπασεν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν σκέψεών των.

— Ἄ ! ἄ ! ἀπωθυμάζετε λοιπὸν τὴν *Μέμφιδα* ;

— Δὲν μᾶς λέγετε, σᾶς παρακαλοῦμεν, κύριε Βαρβεδιέ, τί πρᾶγμα εἶναι αὐτὸ τὸ ἱστιοφόρον ; ἠρώτησεν ὁ Γάστων.

— Εἶναι ἀγγλικὴ θαλαμηγός, κύριε, καὶ τὸ μόνον σχεδὸν πλοῖον ὅπερ θὰ ἠδύνατο νὰ συναγωνισθῇ μετὰ τοῦ ἡμετέρου.

— Καὶ διατί ἀντὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν λιμένα ἀγκυροβολεῖ εἰς τὸν ὅρμον ;

— Μὰ τὴν πίστιν μου δὲν θὰ εἴξευρον νὰ σᾶς τὸ εἴπω . . . πολὺ πιθανὸν τὸ πλήρωμα αὐτῆς νὰ κατέχηται ὑπὸ τῶν αὐτῶν διαθέσεων ὑρ' ἃς κατεχόμεθα καὶ ἡμεῖς.

Οὐδεμία ὑπόνοια εἰσέτι δὲν εἶχε εἰσδύσει εἰς τὸ πνεῦμα τῶν δύο ἀδελφῶν.

Ὁ πλοίαρχος ἔσπευσε νὰ ἐρωτήσῃ·

— Καμμιὰ διαταγὴ ἀποβλέπουσα τὸν ἀπόπλουν ;

— Αὔριον, ἀναμφιβόλως.

— Ἔχει καλῶς.

Ὁ Βαρβεδιὲ ὑπεκλίνατο, διατρέξας δὲ τὸ σκάφος ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, καὶ βεβαιωθεὶς ὅτι τὰ πάντα διέκειντο ἐν τάξει, κατῆλθε.

Τῶν ναυτῶν τις ὅστις ἐφρούρει ἐπὶ τῆς θέσεώς του καθ' στιγμὴν οἱ Ζιρόδιοι διῆλθον ἔναντι αὐτοῦ, ἤρξατο ψιθυρίζων.

— Ὦ! ὦ! αὐτὴ ἡ *Μέμφις* εἶναι ἕνα πλοῖο πολὺ σπάνιο σὲ ὅλα του, στὸ τρέξιμό της, 'στὴν ἐλαφρότητά της, 'στὴ μεγάλη κεραία της, 'στὰ ὡραία καὶ κάτασπρα πανιά της ποῦ ὅταν τὰ φουσκόνει σύριος ἀέρας πετᾷ σὰν πουλὶ στὸν ἀέρα, καὶ κοντὰ σ' ὅλα αὐτὰ δὲν κάμνει νερά . . .

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ἔστησαν.

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ναύτης ἦτο ὁ Μαλακέρ. Ὁ Πέτρος ἀποτεινόμενος πρὸς αὐτὸν, ἠρώτησε·

— Γνωρίζεις, ναῦτα, νὰ μᾶς εἴπῃς τίποτε διὰ τὴν *Μέμφιδα* ;

— Ὦ ! καὶ βέβαια πῶς γνωρίζω . . . εἶναι ἕνα πλοῖο ὅπου ὅταν φυσᾷ σύριος φουσκώνει τὰ πανιά του μὲ τὴν ἴδια εὐκολία ὁσὰν τὸν διάβολο ποῦ σηκώνει τὰ κέρατά του.

— Καὶ ὁ πλοίαρχός της, ποῖος εἶναι ;

— Κάποιος Ἄγγλος . . .

— Τὸ ὄνομά του.

— Λόρδος Δόνεσδαλ . . .

— Δὲν γνωρίζω τὸ ὄνομα αὐτό.

Καὶ ἐπειδὴ πράγματι τὸ ὄνομα αὐτὸ ἦτο ἄγνωστον εἰς τοὺς δύο ἀδελφοὺς, καὶ ἐπειδὴ ἄλλως τε τοῦτο οὐδεμίαν ἐνεῖχε σημασίαν δι' αὐτοὺς, οἱ Ζιρόδιοι ἐπανέκαμψαν εἰς τοὺς θαλαμίσκους αὐτῶν.

Ἐκεῖ δὲ ἀφοῦ ἤναψαν τὰ σιγάρα των καὶ ἐκαθέσθησαν παραπλεύρως ἀλλήλων, ὁ Πέτρος ἠρώτησεν·

— Αὔριον ὁ ἀπόπλους, δὲν ἔχει οὕτω, Γάστων ;

— Αὔριον, Πέτρε.

— Τὴν πρωΐαν ;

— Τὴν πρωΐαν, ναί.

Καὶ ὄντως τὴν ἐπαύριον ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ἀνῆλθον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Εὐθὺς, ἐξ ἀρχῆς τὰ ὄμματά των διηυθύνθησαν πρὸς τὴν *Μέμφιδα* ἥτις ἐξηκολούθει εἰς τὴν αὐτὴν διατελοῦσα ἀκινησίαν καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας οὐδεμία ἐθεᾶτο ψυχὴ ζῶσα.

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἐπροόριστο περὶ πλοίου ἐγκαταληφθέντος ὑπὸ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ.

Ἄλλως τε παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν καὶ ἐνῷ τὰ πάντα ἐδήλουν εἰσέτι παντελῆ ἔλλειψιν ἐμψύχου ὄντος ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἱστιοφόρου, αἴφνης ἡ ἀγγλικὴ σημαία ἤρξατο κατερχομένη βραδέως. Ἐπί τινα δὲ δευτερόλεπτα δὲν ἐκυμάτιζεν οὐδὲν πλέον ἐπὶ τοῦ πρωταίου ἱστοῦ.

Ἡ θαλαμηγὸς δὲν ἐδείκνυεν οὐδεμίαν πλέον ἐθνικότητα. Κατόπιν ὅμως τὸ πλήρωμα τῆς *Νεμέσεως* εἶδεν αἴφνης ἀναβιβαζομένην τὴν γαλλικὴν σημαίαν, ἥτις κυματίζουσα γοργῶς ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ καὶ ἐκτεινουσα μετὰ χαρᾶς ὑπερβαλλούσης τὸ τρίχρουν ἔμβλημα αὐτῆς, ἐφαίνετο ὡσεὶ εὐτυχὴς διὰ τὴν ἐλευθερίαν της.

Κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ ἐπακριβῶς στιγμὴν, ὁ Βαρβεδιὲ ἐνεφανίζετο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ ὁ Γάστων προσεγγίσας αὐτόν, τῷ εἶπε·

— Παρατηρήσατε, πλοίαρχε.

Ὁ Βαρβεδιὲ προστρίψας τὰς χεῖρας καὶ λαβὼν τὸ τηλεσκόπιόν του, διηύθυνεν αὐτὸ πρὸς τὴν *Μέμφιδα*.

— Ναὶ, ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι ἐπὶ τοῦ ἱστιοφόρου ἐκείνου κυματίζει ἤδη ἡ γαλλικὴ σημαία, εἶπε κατόπιν ρεμβασμοῦ . . . εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀπατᾶταί τις, διότι τὸ πρᾶγμα καθίσταται λίαν ὁρατόν.

— Καὶ ἐν τούτοις μᾶς ἐλέγετε ὅτι ἡ θαλαμηγὸς ἦτο ἀγγλική.

— Ἠπατήθην . . . ἢ μᾶλλον ὄχι, διότι ἡ *Μέμφις* ἀνήκει πράγματι εἰς Ἄγγλον, σᾶς δίδω τὸν λόγον μου περὶ τούτου . . . ἐκτὸς ἐάν . . .

— Ἐκτὸς ἐάν ;

— Ἀνήκει ἤδη εἰς νέον ἰδιοκτήτην . . . Ἐκτὸς ἐὰν ἐπωλήθη.

— Εἰς Γάλλον ;

— Ἀναμφιβόλως . . . ἀφοῦ βλέπομεν κυματίζουσαν ἤδη τὴν τρίχρουν σημαίαν τῆς Γαλλίας.

— Καὶ μόλα ταῦτα τί μᾶς ἐνδιαφέρουσιν ὅλα αὐτά ;

— Οὐδεμίαν βεβαίως σημασία ἐνέχουσι δι' ἡμᾶς.

Καὶ ἐπειδὴ αἴφνης περὶ τὴν ὀγδόην, πυκνὸν στρῶμα ὁμίχλης ἐπεκάθισεν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐδέησε νὰ ἀναφθῶσιν οἱ φανοί.

Μετὰ ὡραίαν παρέλευσιν οἱ δύο ἀδελφοὶ ἔπεμψαν ναύτην τινὰ πρὸς τὸν πλοίαρχον ἵνα εἴπῃ αὐτῷ ὅτι τὸν ἐζήτουν νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν.

Ὁ Βαρβεδιὲ ἔσπευσε νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν διαταγὴν τῶν δύο ἀδελφῶν, οὓς εὗρε καθημένους εἰς τὴν αἴθουσαν ἥτις περιεκοσμεῖτο ἐξ ἀνατολικῶν ταπήτων.

— Πλοίαρχε, εἶπεν ὁ Πέτρος, ἐὰν νομίζετε ὅτι ὁ ἀπόπλους μας δὲν κωλύεται ὑπὸ προσκόμματος, τότε δύνασθε νὰ δώσητε τώρα ἀμέσως τὰς δεούσας διαταγάς.

— Παρὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ὁμίχλην, φρονῶ ὅτι τοῦτο εἶναι δυνατόν . . .

— Καὶ ἡ ὁμίχλη αὐτὴ εἶναι τόσον πυκνὴ διὰ νὰ ἐμπνέῃ ἀνησυχίαν ; ἠρώτησεν ὁ Γάστων.

— Ἀρκούντως πυκνή . . .

— Τί φρονεῖτε λοιπόν ;

— Ὅτι δυνάμεθα νὰ ὑπερπηδήσωμεν ἀφόβως τὸ πρόσκομμα αὐτό . . .

— Τότε, ἐμπρός, διατάξατε τὸν ἀπόπλουν.

— Ἂς ἀναspάσωσι τὰς ἀγκύρας.

— Πολὺ καλά . . .

Ὁ Βαρβεδιὲ ἀνῆλθεν ἐκ νέου ἐπὶ τῆς γεφύρας. Μετὰ δεκαπεντάλεπτον δὲ πάροδον καὶ εὐθὺς ὅτε αἱ δύο τῆς *Νεμέσεως* ἄγκυραι ἀνασπάσθησαν κατὰ διαταγὴν αὐτοῦ, ὁ ναύκληρος κατήρχετο αὖθις εἰς τὴν αἴθουσαν ἔνθα ἀνέμενον αὐτὸν οἱ Ζιρόδιοι.

— Κύριοι, εἶπεν, αἱ ἄγκυραι ἀνασπάσθηταν καὶ τὰ πάντα εἶναι ἕτοιμα . . . Ποῦ κατευθυνόμεθα ;

— Εἰς τὴν Ἀμερικήν . . . . διευθυνόμεθα πρὸς τὴν Φλωρίδα . . . ἀπήντησεν ἀφελῶς ὁ Πέτρος.

Καὶ εὐθὺς ὅτε ὁ ναύκληρος ἀνεχώρησεν, οἱ δύο ἀδελφοὶ συνέθλιψαν τὰς χεῖρας.

— Ὁ κύβος ἐρρίφθη . . . . ὑπέλαβεν ὁ Γάστων . . . . δὲν θὰ ἐπανακάμψωμεν πλέον εἰς τὴν Γαλλίαν ἐὰν προηγουμένως δὲν ἠθέλομεν ἐκδικήσει τὸν πατέρα μας.

— Ναὶ, ἀδελφὲ, πᾶν ὅ,τι ἡ δικαιοσύνη δὲν κατώρθωσε νὰ ἐκτελέσῃ, θὰ τὸ ἐκτελέσωμεν ἡμεῖς. Πρὸς τελείαν δὲ πραγματοποίησιν τοῦ ὀνείρου μας τούτου, δέον νὰ ἀψηφήσωμεν ὅλους τοὺς κινδύνους εἰς οὓς εἴμεθα ἐκτεθειμένοι.

Καὶ ἐνῷ ταῦτα ἀντηλλάσσοντο μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν, ἄνωθεν αὐτῶν ἐπεκράτει πυρετώδης ἀναβρασμός. Οἱ ναῦται ποδοκροτοῦντες καὶ χειροκροτοῦντες θορυβωδῶς ἐνησχολοῦντο οἱ μὲν εἰς ἀναπέτασιν τῶν ἱστίων, οἱ δὲ εἰς παντοίας ἄλλας τοῦ ἀπόπλου λεπτομερείας. Ἡ θαλαμηγὸς στρέψασα βραδέως τὴν πρῶραν αὐτῆς πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου, ἤρξατο ἐπιπλέουσα ἐλαφρὰ καὶ ταχεῖα δίκην λάρου.

Καὶ ὅμως παρ' ὅλα ταῦτα, ἡ *Μέμφις* ἔφερεν εἰς ἀμηχανίαν τοὺς ἄνδρας τοῦ πληρώματος. Ἡ περὶ τὴν πρῳαν ἀνυψωθεῖσα σημαία εἶχε παραγάγει βαθεῖαν ἔκπληξιν εἰς τοὺς ἄνδρας τοῦ πληρώματος. Ἄλλως τε, τὸ ὕποπτον ἱστιοφόρον εἶχε μεταβάλλει ὄψιν.

Θὰ ἔλεγέ τις, ὅτι διαρκούσης τῆς νυκτὸς, εἶχε μαντεύσει τὰς διαθέσεις τῆς *Νεμέσεως* διότι εὐθεῖς ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου τοῦ προηγηθέντος τῆς ὁμίχλης, εὑρέθη πλησίστιον καὶ ἕτοιμον πρὸς ἀπόπλουν.

— Παρατηρήσατε, εἶπεν ὁ Βαρβεδιὲ, ἡ Μέμφις ἀνέσπασεν ὡς καὶ ἡμεῖς τὴν ἄγκυραν, καὶ ὡς τὰ πάντα ἀποδεικνύουσιν ἑτοιμάζεται νὰ θαλασσοπλοήσῃ.

Εἶτα ὅταν μικρὸν κατὰ μικρὸν ἡ ἐπικρατοῦσα ὁμίχλη ἀπέβη πυκνοτέρα τότε καὶ τὰ ἐκ μικρᾶς ἔτι ἀποστάσεως ἀντικείμενα ἐξηφανίσθησαν ἐκ τῆς θέας αὐτῶν.

Καὶ ὁ Μαλακὲρ ὅστις κατὰ διαταγὴν τοῦ κυβερνήτου ἔλαβε θέσιν παρὰ τὴν πρῷραν, μόλις κατώρθου νὰ διακρίνῃ τὰς κινήσεις τῆς *Μέμφιδος*.

Ὁ Βαρβεδιὲ ἐπὶ τῆς γεφύρας ἱστάμενος, διέταξε·

— Νὰ ἀναπετασθῶσιν ὅλα τὰ ἱστία καὶ νὰ ἐνισχυθῶσιν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον τὰ ἐπὶ τῆς πρύμνης βάρη.

Καὶ ὅταν αἱ διαταγαὶ τοῦ κυβερνήτου ἐξετελέσθησαν παραχρῆμα, τότε ὁ τελευταῖος οὗτος διηρωτήθη μετ' ἐκπλήξεως καταφανοῦς.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, ἡ *Μέμφις* εἶναι διατεθιμένη νὰ μᾶς παρακολουθήσῃ... Μὰ τὴν ἀλήθειαν πλησιάζω νὰ τὸ πιστεύσω !

Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ *Νέμεσις* ἤρξατο διατρέχουσα ἐν μέσῳ τῶν ἀταράχων εἰσέτι κυμάτων, αἴφνης ρεῦμα ἀέρος σχηματίσαν κενόν τι μεταξὺ τῆς ὁμίχλης συνέτεινε ὅπως τὸ πλήρωμα τῆς *Νεμέσεως* ἴδῃ διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν *Μέμφιδα*.

Ἡ ὡραία θαλαμηγὸς ἥτις εἶχεν ἀναπετάσσει ὅλα τὰ ἱστία της, κατηυθύνετο οὐριοδρομοῦσα. Ἀλλ' εὐθὺς ὅτε τὸ σχηματισθὲν κενὸν ἐπληρώθη ἐκ νέου, οὐδὲν πλέον ἴχνος τῆς ἱστιοφόρου ἐθεᾶτο.

Τὸ ἀδιαπέραστον τῆς ὁμίχλης στρῶμα ἐπὶ τρεῖς ὁλοκλήρους ὥρας ἐξηκολούθει ἐκτεινόμενον διὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε ἐντάσεως. Ἀλλ' ὅταν ἐπὶ τέλους διελύθη ὑπὸ τῆς ὁρμητικῆς τοῦ ἀνέμου πνοῆς, τότε αἱ ὄχθαι τῆς Γαλλίας δὲν ἐφαίνοντο πλέον εἰμὴ ὡς ὁρσειρά τις ζοφερωτέρα κατά τι τοῦ ὁρίζοντος.

Καὶ ὅμως κατὰ μῆκος τῆς αὐλακος ἣν ἐγκατελίμπανεν ὄπισθεν αὐτῆς ἡ *Νέμεσις*, ἐφαίνετο ἐπιπλέουσα ἡ *Μέμφις*.

Τοῦτο δὲ διήρκεσε μέχρις τῆς ἐπελθούσης νυκτός. Οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι οὐ μόνον δὲν κατείχοντο εἰσέτι ὑπὸ οὐδεμιᾶς ἀνησυχίας, ἀλλὰ καὶ οὐδεμία εἰσέτι ὑπόνοια δὲν εἶχε καταλάβει τὸ πνεῦμα αὐτῶν.

Ἄλλως τε δὲν ἦτο καὶ τόσον παράδοξον φαινόμενον ἐὰν δύο ἱστιοφόρα ἐπὶ τῆς ἀπεράντου ταύτης θαλάσσης τοῦ Ὠκεανοῦ τῆς συνδεούσης τὴν Γαλλίαν μετὰ τῆς Ἀμερικῆς ἠκολούθουν τὴν αὐτὴν γραμμήν.

Ἐν τούτοις ἐπειδὴ οἱ δύο ἀδελφοὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ μυστηριώδους σχεδίου αὐτῶν, εἶχον χρείαν ἀπάσης τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῶν καὶ ἐπειδὴ πρὸ πάντω

ἐπεθύμουν νὰ μὴ ἔχωσιν ἐνώπιόν των αὐτόπτας μάρτυρας, ἔσπευσαν νὰ προσεγγίσωσι τὸν Βαρβεδιέ. Δακτυλοδεικτοῦντες δὲ πρὸς αὐτὸν τὴν *Μέμφιδα* τὴν ὀλισθαίνουσαν ἐπὶ τῶν κυμάτων μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος καὶ εὐχερείας μεθ' ἧς καὶ ἡ *Νέμεσις*, ὑπέλαβον·

— Αἴ! πλοίαρχε, ἰδοὺ ὅτι παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ἔχομεν καὶ συμπλωτῆρα τὸ ἱστιοφόρον ἐκεῖνο.

— Καὶ ὅμως θὰ ἦτο τόσον εὔκολον νὰ ἀπαλαχθῇ τις τοῦ συμπλωτῆρος τούτου.

— Διὰ τίνος τρόπου;

— Ἂς ἀλλάξωμεν διεύθυνσιν. . . Ἂς στρέψωμεν τὴν πρῴραν πρὸς ἄρκτον... Ἀφοῦ δὲ ἀφήσωμεν τὴν *Μέμφιδα* νὰ διελθῇ, τότε μετὰ δίωρον παρέλευσιν τὸ ζήτημα αὐτὸ δὲν θὰ μᾶς ἀπασχολῇ πλέον.

— Ἐμπρός! δώσατε τὰς ἀπαιτουμένας διαταγάς.

Ἀμ' ἔπος ἀμ' ἔργον τὸ πλήρωμα ἤρξατο ἐκπληροῦν τὰς διαταγὰς τοῦ κυβερνήτου.

Πάραυτα δὲ ἡ *Νέμεσις* κλίνασα πρὸς τὴν δεξιὰν πλευράν, ἀνυψώθη αἰφνιδίως, καὶ τῇ βοηθείᾳ τοῦ μεγάλου ἱστοῦ ἤρξατο τρεπομένη πρὸς τὴν ἐναντίαν τοῦ ἀνέμου πνοήν, ἐνῷ ταυτοχρόνως ὁ Βαρβεδιὲ αὐτοπροσώπως παρεῖχε τὰς διαταγάς του εἰς τὸν πηδαλιοῦχον. Ὑπελείπετο ὅπως τὸ ἱστιοφόρον ἐπαναλάβῃ τὴν ταχύπλουν πορείαν του παλινδρομικῶς διὰ νέας τῶν ἱστίων ταξιθετήσεως.

Ἀλλὰ καὶ τῆς τελευταίας ταύτης λεπτομερείας ἐκπληρωθείσης ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ κυβερνήτου, μεγάλη ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξις τῶν Ζιρονδίων καὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ Βαρβεδιέ, ὅταν εἶδον τὴν *Μέμφιδα* ἐκτελοῦσαν ὡσαύτως τὰς αὐτὰς λοξοδρομίας καὶ λαμβάνουσαν τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν οἵαν καὶ ἡ *Νέμεσις*.

Ἤδη οὐδεμία πλέον ἀμφιβολία ἐπετρέπετο ἐνώπιον τῆς πείσμονος ταύτης καταδιώξεως τῆς δηλούσης ὅτι τὸ ἱστιοφόρον ἐκεῖνο ὧδευεν ἐπὶ τὰ ἴχνη αὐτῶν.

—Ὦ! εἶμαι πλέον ἢ βέβαιος ὅτι ἡ *Μέμφις* μᾶς καταδιώκει, ἐψιθύρισεν ὁ Γάστων, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Πέτρος τὸ τηλεσκόπειον ἀνὰ χεῖρας κρατῶν, προσεπάθει νὰ ἴδῃ εὐκρινέστερον τὰς ἐντὸς τῆς μυστριώδους θαλαμηγοῦ ἐκτελουμένας λεπτομερείας καὶ νὰ καταννοήσῃ, εἰ δυνατόν, πᾶν ὅ,τι ἐλάμβανε χώραν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος αὐτῆς.

Πλὴν οὐδὲν τὸ ἔκτατον κατώρθωτε νὰ διακρίνῃ, ἐξαιρέσει ναυτῶν τινων οἵτινες ἀνερριχῶντο ἐπὶ τῶν ἱστῶν μετ' εὐκαμψίας καὶ εὐχερείας ἀκροβατῶν.

Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος δὲν ὑπῆρχε πλέον παρὰ ὁ πηδαλιουχῶν μόνον τὸ σκάφος ἀνὴρ καὶ εἷς ναύτης, ὁ ὁποῖος ἐνασχολούμενος εἰς τὴν στίλβωσιν τῶν ὁρειχαλκίνων ἐξαρτημάτων, οὐδὲ κἂν ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν *Νέμεσιν*.

Ὁ κυβερνήτης Βαρβεδιὲ ἐφαίνετο ὑπὸ μεγάλης κατεχόμενος ἀμηχανίας καὶ περιεργείας.

— Καὶ ὅμως, εἶπεν, πολὺ πιθανὸν νὰ πρόκειται περὶ μιᾶς τυχαίας συμπτώ-

σεως . . . Ἐὰν δὲν ἠθέλομεν ἀλλάξει διεύθυνσιν ἡ *Μέμφις* θὰ ἔπλεε παραπλεύρως ἡμῶν καὶ τότε ἡμεῖς χαιρετῶντες αὐτὴν θὰ ἐμανθάνομεν τὰ πάντα . . .

— Δοκιμάσατε λοιπόν! ὑπέλαβεν ὁ Γάστων.

— Μὰ τὴν πίστιν μου θὰ τὸ πράξω μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως, καθότι θὰ ἐπεθύμουν ὅσον οἷόν τε τάχιον νὰ ἐξακριβώσω τὸ παράδοξον τοῦτο ζήτημα. Ἐὰν δὲ καὶ μετὰ τὴν ἀπόπειραν ταύτην ἡ *Μέμφις* θὰ ἐξηκολούθει παρακολουθοῦσα τὰ ἴχνη μας, τότε θὰ ἦτο πλέον ἢ βέβαιον ὅτι εἰς τοῦτο τείνει ὁ σκοπὸς αὐτῆς.

Ὁ ἄνεμος κοπάσας πρὸς στιγμὴν ἤρχετο ἤδη ἀντίπρωρος.

Ὁ παρὰ τὸν οἴακα ἱστάμενος ἀνὴρ λαβὼν τὰς διαταγὰς τοῦ κυβερνήτου, διέταξε:

— Στροφὴ πρὸς ἄρκτον!

Ὁ Βαρβεδιὲ λαβὼν ἐκ νέου τὸ τηλεσκόπιόν του ἐβολιδοσκόπει μετ' αὐξούσης καὶ πυρετώδους προσοχῆς τὰς κινήσεις τῆς *Μέμφιδος*.

Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ θαλαμηγὸς τοῦ μαρκησίου δὲν ἀπεῖχε πλέον τῶν 120 μέτρων ἀπὸ τῆς εὐθείας γραμμῆς ἣν ἠκολούθει ἡ *Νέμεσις*, ὁ πλοίαρχος διέκρινεν εὐχερῶς πᾶν ὅτι παρεσκευάζετο ἐπὶ τοῦ μυστριώδους ἱστιοφόρου.

— Τὸ πρᾶγμα καταντᾷ ὑπερμέτρως περίεργον! ἐφώνησεν ὁ κυβερνήτης.

Καὶ πράγματι θὰ ἠδύνατό τις νὰ διαβεβαιώσῃ ἐπισήμως ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ πληρώματος τῆς *Νεμέσεως* δοθεῖσα διαταγὴ εἶχεν ἀκουσθῇ ὑπὸ τοῦ πληρώματος τῆς *Μέμφιδος*, διότι ἐπὶ τοῦ ἱστιοφόρου τούτου καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς Νεμέσεως οἱ ναῦται ὡσεὶ ὑπείκοντες εἰς τὴν αὐτὴν διαταγήν, ἦσαν ἕτοιμοι νὰ διευθύνωσι τὰ ἱστία πρὸς ἄρκτον.

Καὶ ὅμως ἐπειδὴ ἀνέμενον καὶ δεύτερον διάταγμα δὲν προέβησαν εἰς τοῦτο εἰσέτι. Ἄλλως τε καὶ ἐπὶ τῶν δύο θαλαμηγῶν οἱ πηδαλιοῦχοι ἀπαθεῖς καὶ προσεκτικοὶ παραμένοντες, ἀνέμενον τὰς νέας τῶν πλοιάρχων αὐτῶν διαταγάς.

Αἴφνης ἀντήχησεν ἡ φωνὴ τοῦ Βαρβεδιέ:

— Στροφὴ τοῦ μεσαίου ἱστοῦ!

Καὶ ἡ διαταγὴ αὕτη ἐξεπληρώθη μετὰ συνθηματικῆς σχεδὸν ἀκριβείας ὑπὸ τοῦ πληρώματος καὶ τῶν δύο ἱστιοφόρων συγχρόνως.

— Στροφὴ τοῦ πρωραίου πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου.

Ἡ δὲ τρίτη αὕτη διαταγὴ ἐξετελέσθη παραχρῆμα καὶ ὑπὸ τῶν δύο ὡσαύτως θαλαμηγῶν μετὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε ἀλλοκότου ἀκριβολογίας ὡσεὶ ἐὰν ἐδιδικοῦντο ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ κυβερνήτου.

Ὁ Βαρβεδιέ, οὗτινος ἡ ἔκπληξις καὶ ἡ συγκίνησις ἀφίκοντο εἰς τὸ ἔπακρον, ἀφεὶς πρὸς στιγμὴν τὸ τηλεσκόπιόν του καὶ προσεγγίσας τὸν Πέτρον ὅστις δὲν ἀπεῖχε μακρὰν αὐτοῦ καὶ τοῦ ὁποίου τὸ ἡλλοιώμενον καὶ ὠχρὸν τῆς φυσιογνωμίας ἐξεδήλουν τὴν πυρετώδη ἀγωνίαν του, εἶπεν αὐτῷ μετά τινος μειδιάματος.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, κύριε, ὁμολογῶ τὴν ἀδυναμίαν μου ἐνώπιον τοῦ δυσλύτου τούτου αἰνίγματος . . . διότι καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα περιστοιχούμεθα ὑπὸ ἀκατανοήτου μυστηρίου.

Ἄλλως τε τὸ μυστήριον τοῦτο κατεννοήθη ἐπὶ τέλους καὶ ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος τοῦ ὁποίου ἡ ἠθικὴ συγκίνησις διεζωγραφεῖτο ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ. Ἡ περιέργεια πρὸ πάντων ἡ δεσπόζουσα παντὸς ἄλλου συναισθήματος, ἔφερεν εἰς φοβερὰν ἀμηχανίαν τοὺς πάντας.

Καὶ τὸ κυριώτερον ζήτημα τὸ ἀπασχολοῦν αὐτοὺς καὶ ὅπερ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐξηνάγκαζεν αὐτοὺς νὰ διερωτῶνται, ἦτο τὸ ἑξῆς:

— Ὁποῖος νὰ εἶναι λοιπὸν ὁ σκοπὸς τοῦ μυστηριώδους τούτου ἱστιοφόρου τὸ ὁποῖον μετὰ τοσαύτης ἐπιμονῆς παρακολουθεῖ τὰ ἴχνη τῆς *Νεμέσεως*;

Πολλαὶ καὶ διάφοροι ἦσαν αἱ γνώμαι τῶν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος αὐτῆς.

— Ἐγὼ, ἔλεγεν ὁ Μαλακὲρ ὄπισθεν ὁμίλου ναυτῶν, εἶχα διεῖ ἕνα τέτοιο πρᾶμα τὸν καιρὸν ποῦ ἐταξιδεύαμε 'στὸν ὠκεανὸ ὅπου ὁλόκληρα ἡμερόνυκτα δὲ βλέπει κανένας τίποτε ἀπὸ τὴν ὁμίχλη . . . . εἶχα διεῖ τὸ λοιπὸν ἕνα πλοῖο τὸ ὁποῖο ἀφοῦ ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ἐφαίνουνταν ὡσὰν νὰ ἔβγαινε ἀπὸ τὸν πάτο τῆς θάλασσας μὲ τὰ μεγάλα του ἐκεῖνα κατάρτια καὶ τὰ κάτασπρα πανιά του, καὶ ἀφοῦ μᾶς ἀκολουθοῦσε πολὺν καιρὸ, ὕστερα ἐχάνουνταν διὰ μᾶς ἀπὸ ἐμπρός μας.

— Καὶ ἐγὼ ἄκουσα νὰ λένε γιὰ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἐπεῖπεν ἕτερος ναύτης.

— Ναὶ, πολλοὶ εἶπαν πῶς τὸ πλοῖο αὐτὸ ἦταν κτῆμα τοῦ διαβόλου.

— Τοῦ διαβόλου ναὶ, ναὶ, ἐφώνησεν ὁ ὅμιλος τῶν ναυτῶν ὁμοφώνως.

— Πῶς αὐτὸ τὸ πλοῖο εἶναι ἀπ' ἐκεῖνα τὰ πλοῖα ποῦ φέρνουν δυστυχία, αὐτὸ εἶναι φῶς φανερὸ, ὑπέλαβεν ὁ Μαλακέρ.

— Φῶς φανερὸ ναὶ, καλὰ λές, Μαλακέρ . . . θὰ μᾶς φέρῃ δυστυχία.

Αἴφνης ἀντηχήσασα ἡ φωνὴ τοῦ κυβερνήτου διέκοψε τὸν διάλογον τῶν ναυτῶν.

— Ὅλοι ἐπάνω!

Καὶ πρὶν ἔτι παρέλθει πεντάλεπτος πάροδος, τῶν ἱστίων καταβιβασθέντων, ἡ *Νέμεσις* παρέμενεν ἀκίνητος σχεδὸν ἐπὶ τῶν κυμάτων ὡς πλοῖον ἀγκυροβολοῦν ἐν ὁρμιῷ.

Τὸ πλήρωμα τῆς *Μέμφιδος* καταληφθὲν ἀπροόπτως ὑπὸ τοῦ διαβήματος τούτου τῆς συμπλωτῆρος αὐτῆς, ἤρξατο ἐκπληροῦν τὰς αὐτὰς κινήσεις, ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο ἐγένετο βραδύτερον κατάτι, ἡ *Μέμφις* δὲν ἀπεῖχε παρὰ κατὰ ἥμισυ ὡς ἔγγιστα μέτρον ἀπὸ τῆς *Νεμέσεως*.

Ταυτοχρόνως δὲ ἐκ τοῦ καταστρώματος τῆς *Νεμέσεως* κατεβιβάζετο ἐπὶ τῆς θαλάσσης λέμβος ἐφ' ἧς ἔσπευσαν νὰ ἐπιβῶσιν οἱ Ζιρόδιοι ἐνῷ κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν τὸ πλήρωμα αὐτῆς διὰ νευμάτων ἀνήγγελλεν ὅτι οἱ ἐντὸς τῆς λέμβου ἐπιβαίνοντες ἄνδρες προυτίθεντο νὰ ἐπισκεφθῶσι τὴν *Μέμφιδα*. Ἐνῷ δὲ ἡ λέμβος δι' ἰσχυρᾶς τῶν ναυτῶν κωπηλασίας διασχίζουσα τὰ κύματα διηυθύνετο πρὸς

τὸ μυστηριῶδες ἱστιοφόρον, αἴφνης ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας διαλυθεῖσα ὁμίχλη, ἐπεσκίασεν ἐκ νέου τὴν θάλασσαν, βυθίσασα τὰ πάντα ἐν διαστήματι δευτερολέπτων τινῶν εἰς σκότος ἀδιαπέραστον.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ καὶ οἱ ναῦται τῆς λέμβου τῆς διευθυνομένης πρὸς τὴν *Μέμφιδα*, ἐνόμισαν ὅτι ἤκουσαν οὐ μακρὰν αὐτῶν θόρυβον κωπηλασίας.

Οἱ ναῦται λοιπὸν τῆς λέμβου κατὰ διαταγὴν τῶν δύο ἀδελφῶν ἤρξαντο πλέοντες μετὰ μεγαλητέρας προφυλάξεως.

Ἡ *Μέμφις*, ἐν μέσῳ τῆς πυκνῆς ὁμίχλης, εἶχεν ἀποβῆ ἀόρατος.

Αἴφνης εἷς τῶν ναυτῶν τῆς λέμβου, ἐφώνησεν·

— Αἴ! ἐσεῖς! ἀπὸ τὴν *Μέμφιν* ποῦ κοντὰ εἶσθε;

— Αἴ! ἐσεῖς! ἀνταπήντησεν φωνή τις δεξιόθεν αὐτῶν ἀντηχήσασα.

Οἱ δύο Ζιρόδιοι ἀντήλλαξαν ἓν βλέμμα, ἐνῷ οἱ ναῦται ἐξέβαλλον ἄπλετον γέλωτα.

— Ἡμεῖς ἐνομίζομεν τὴν θαλαμηγὸν ἀριστερόθεν ἡμῶν, ἐνῷ αὕτη εὑρίσκεται δεξιόθεν, εἶπεν ὁ πηδαλιοῦχος. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὅπως συναντήσωμεν αὐτὴν θὰ ἐδοκιμάζαμεν μεγάλας δυσκολίας . . . Μαλακέρ!

— Κύριε!

— Μήπως ἐκ τοῦ μέρους ὅπου ἵστασαι διακρίνεις τὴν ἄκραν τοῦ ἄκμωνος τῆς *Μέμφιδος*;

— Καὶ ναὶ καὶ ὄχι, κύριέ μου . . . Εἶχα νομίσει πῶς ἔβλεπα κάτι τι . . . μὰ τώρα δὲν βλέπω τίποτε πλέον.

— Πρόσεχε καλὰ, διότι πιθανὸν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν νὰ ἀνάψωσι κανένα φανόν.

Καὶ ὡσεὶ ἐὰν ἐκ τῆς *Μέμφιδος* νὰ ἠκούσθησαν αἱ τελευταῖαι αὗται λέξεις, αἴφνης ἐν μέσῳ τοῦ πυκνοῦ πέπλου τῆς ὁμίχλης προέβαλλον φωτά τινα περικεκαλυμμένα ὅμως ὑπὸ ὑπόχρου λάμψεως.

Καίτοι δὲ τὰ φῶτα ταῦτα ἐλαμπύριζον δεξιόθεν τῆς λέμβου, οὐχ ἧττον οἱ ναῦται αὐτῆς κωπηλατοῦντες ἀριστερόθεν ἐγέλων καὶ διεσκέδαζον ταυτοχρόνως.

Ὁ πηδαλιοῦχος ὀργισθεὶς σφόδρα διὰ τὴν παράδοξον στάσιν τῶν ναυτῶν, ἐφώνησε·

— Μήπως λοιπὸν μὲ ἐξελάβετε ὡς κωφὸν ἢ τυφλόν; Ἐμπρός! κωπηλατήσατε πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν φώτων ἐκείνων τῆς *Μέμφιδος*.

Πάραυτα δὲ ἡ λέμβος κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ πηδαλιούχου ἤρξατο διευθυνομένη δεξιόθεν.

Αἴφνης ὅμως τὰ φῶτα ἐξηφανίσθησαν καὶ εἰς ἐπίμετρον ἡ ὁμίχλη ἀπέβη ἔτι μᾶλλον πυκνοτέρα. Ἡ λέμβος ἔβαινεν ἤδη τυχαίως, διότι τὰ πάντα πέριξ αὐτῆς ἐπεσκιάσθησαν καὶ αὐτοὶ ἔτι οἱ ἱστοὶ τῆς *Νεμέσεως* δὲν διεκρίνοντο πλέον. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ διὰ τὴν *Μέμφιδα* ἐξηφανίσθη καθ' ὁλοκληρίαν ἀπὸ τῆς θέας αὐτῶν.

Μετὰ βραχεῖαν ὅμως παρέλευσιν τὰ ἐξαφανισθέντα φῶτα ἀνέλαμψαν ἐκ νέου μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι τὴν φορὰν ταύτην ἐπεφάνησαν μετὰ τοῦ φωτοβόλου καὶ φωσφορώδους ἐκείνου ἀτμοῦ τῶν νεκροταφείων καὶ τὰ ὁποῖα ἀφοῦ σβένυνται πρὸς στιγμὴν ἀναλάμπουσιν αὖθις.

Οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι ἐκ τῆς ὑπερμέτρου ἀγανακτήσεως αὐτῶν ἔδακνον τὰ χείλη μέχρις αἱμοπτύξεως!

Ὁ πηδαλιοῦχος τῆς λέμβου ἦτο τὰ μάλα ρεμβώδης.

—Χωρὶς ἀμφιβολίαν, ἐψιθύρισε, τὸ πλήρωμα τῆς *Μέμφιδος* μᾶς ἐμπαίζει, αὐτὸ εἶναι ἐναργές.

Καὶ πρὸς τοὺς ναύτας ἀποταθεὶς, ἐφώνησε·

— Κωπηλατῆτε μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις σας . . . μετ' ἀπαθείας καὶ ὅλοι ὁμοῦ ταυτοχρόνως.

Καὶ ταῦτα λέγων καὶ πηδαλιουχῶν ταυτοχρόνως, ἤλλαξε τὴν διεύθυνσιν τῆς λέμβου διὰ τρίτην ἤδη φοράν.

Οἱ ναῦται δὲν ἐγέλων πλέον.

Πάντες σχεδὸν οἱ θαλασσοπορούντες καταλαμβάνονται ἐνίοτε ὑπὸ δεισιδαίμονός τινος φόβου, ὅστις παραλύων τὴν ἠθικὴν αὐτῶν γαλήνην, ἐμβάλλει εἰς μεγάλην ἀμηχανίαν καὶ τρόμον αὐτούς.

Ὁ Μαλακὲρ καταννοήσας ὅτι οἱ ναῦται κατείχοντο ὑπὸ ὑπερβαλλούσης ἤδη ἀνησυχίας, ἐπηκολούθησεν·

— Αὐτὸ μοῦ φαίνεται πολὺ περίεργο . . . διότι πρὸ πολλοῦ τὸ πλοῖο ἐκεῖνο ἔπρεπε νὰ εἶναι κοντά μας.

— Ναὶ, ναὶ, αὐτὸ θὰ πῇ πῶς τὸ πλοῖό τους ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὸ πλοῖο τοῦ διαβόλου! εἶπε ναύτης τις.

— Καὶ νὰ εἶσθε βέβαιοι πῶς θὰ μᾶς συμβῇ κανένα μεγάλο κακό . . . καὶ εἰς τὴν *Νέμεσι* τὸ ἴδιο . . .

Ἡ λέμβος ὠλίσθαινεν ἐπὶ τῶν κυμάτων ὡς βέλος ἐπὶ κινδύνῳ μάλιστα νὰ κατασυντριβῇ ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῆς θαλαμηγοῦ.

Πλὴν πᾶσαι αἱ προσπάθειαι αὐτῶν ἀπέβησαν φρυῦδαι, διότι ἡ *Μέμφις* ἐξηκολούθει φεύγουσα μετὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε πείσμονος ταχύτητος, ἀόρατος καὶ ἀσύλληπτος καὶ παρεμφερὴς πλοίου φανταςμαγορικοῦ. Ἐφαίνετο οὐριοδρομοῦσα ὑπὸ τὸ ἄγρυπνον ὄμμα πεπειραμένου κυβερνήτου καὶ ὑπακούουσα εἰς τὰς δεδοκιμασμένας καὶ ἀλανθάστους διαταγὰς αὐτοῦ. Ἐξετέλει ἀπείρους λοξοδρομίας ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας, καὶ ἐμπαίζουσα οὕτως εἰπεῖν τὴν λέμβον, ἐνεφανίζετο καὶ ἐξηφανίζετο ταυτοχρόνως.

Συνεπείᾳ δὲ τῆς ἐπικρατούσης ὁμίχλης ἦς τὸ πυκνὸν στρῶμα ἐπεσκίαζεν αὐτὴν, τὸ πλήρωμα τῆς *Νεμέσεως* δὲν κατώρθωσε νὰ ἐπανίδῃ πλέον τὸ μυστηριῶδες σκάφος.

Ἄλλως τε ἦτο ἤδη ἐναργὲς ὅτι ἡ *Μέμφις* δὲν κατείχετο ὑπὸ τῆς φιλόφρονος ἐπιθυμίας νὰ ὑποδεχθῇ ἐπὶ τοῦ σκάφους αὐτῆς τοὺς δύο ἀδελφούς.

Ὅπως δὲ ἐπανακάμψωσιν εἰς τὴν *Νέμεσιν*, οἱ ἐπιβαίνοντες τῆς λέμβου ἐδέησε νὰ συμβουλευθῶσι τὴν ναυτικὴν πυξίδα, διότι ἄνευ αὐτῆς ἐν μέσῳ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης ὁμίχλης, θὰ ἠδύναντο νὰ ἀποπλανηθῶσιν ἢ νὰ ἀπολεσθῶσι διὰ παντός.

Τέλος κατόπιν ἀτρύτων κόπων καὶ ὑπερανθρώπων προσπαθειῶν κατώρθωσαν νὰ προσεγγίσωσι τὴν *Νέμεσιν*.

Εὐθὺς δὲ ὅταν τὸ πλήρωμα αὐτῆς ἀνεβίβασε τὴν λέμβον μετὰ τῶν ἐπιβαινόντων αὐτῆς, ὁ Βαρβεδιὲ ἔσπευσε νὰ ἐρωτήσῃ τοὺς δύο ἀδελφούς.

— Αἴ λοιπόν! ἀνακαλύψατε ἐπὶ τῆς *Μέμφιδος* κανένα φίλον ἢ ἐχθρόν;

Οἱ Ζιρόδιοι οὐδεμίαν ἔδωκαν ἀπάντησιν.

Καὶ ὅμως ὁ ναύκληρος ἰδὼν τὴν ἀστραπηβόλον λάμψιν τῶν ὀφθαλμῶν των, καὶ τὴν καταφανῆ μῆνιν τῶν ἡμιαγρίων τούτων φυσιογνωμιῶν, ἠννόησε καίτοι οὐχὶ ἐντελῶς, πᾶν ὅ,τι εἶχε συμβῆ.

Ὁ πηδαλιοῦχος, ἄλλως τε, ἐπεφορτίσθη νὰ πληροφορήσῃ αὐτὸν λεπτομερῶς.

Ὁ Βαρβεδιὲ ὑψώσας τοὺς ὤμους, ὑπέλαβεν·

— Καὶ ἐν τούτοις ὅλα αὐτὰ δὲν μὲ ἀποβλέπουσιν. . . Ἐγὼ ἀνέλαβα νὰ διευθύνω τὴν *Νέμεσιν* εἰς τὴν Φλωρίδα . . . θὰ τὴν διευθύνω λοιπὸν εἰς τὴν Φλωρίδα, δι' ὅλα δὲ τὰ ἄλλα οὐδεμίαν δίδω σημασίαν.

— Καὶ βέβαια, καὶ βέβαια, πλοίαρχε, εἶπεν ὁ Μαλακὲρ, καὶ ποιὸς ἠμπορεῖ νὰ πῇ πῶς ἐσεῖς φταίετε.

— Δὲν κατωρθώσατε λοιπὸν τίποτε νὰ ἴδητε ἢ νὰ μάθητε;

— Τίποτε, πλοίαρχε.

Ὁ Γάστων καὶ ὁ Πέτρος ἀπεσύρθησαν εἰς τοὺς θαλαμίσκους αὐτῶν καὶ μετὰ βραχείαν σιωπὴν, ὁ Πέτρος ἠρώτησεν.

— Τί σκέπτεσαι, Γάστων;

— Ὁμολογῶ ὅτι δὲν δύναμαι νὰ μαντεύσω τὰ σχέδια τοῦ πλοίου ἐκείνου . . . Καὶ σύ;

— Οὔτε ἐγώ.

—Καὶ ὅμως ὡς τὰ πάντα ἀποδεικνύουσιν, ἡ θαλαμηγὸς ἐκείνη δὲν ἔπαυσε μέχρι τέλους παρακολουθοῦσα ἐπιμόνως τὰ ἴχνη μας. Ποῦ τὸ ἀποδίδεις αὐτό;

— Εἰς τυχαίαν σύμπτωσιν.

— Ἢ μᾶλλον εἰς τὴν ἀλλόκοτον ἰδιοτροπίαν τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ τοῦ κυβερνήτου αὐτῆς.

Καὶ ὑπὸ τῶν εἰκασιῶν τούτων κατεχόμενοι ἐξηπλώθησαν μὲν ἐπὶ τῶν κλινῶν αὐτῶν πλὴν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κοιμηθῶσι ποσῶς.

Ἤκουον τὰς ὑπὸ τοῦ φρουροῦ τῆς νυκτὸς ἀρουμένας ὥρας, καὶ ὅταν ἡ χαραυγὴ ἐφώτησεν ἀμυδρῶς τοὺς φεγγίτας τῶν θαλαμίσκων των, οὐδεὶς ἐξ

αὐτῶν, καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς δὲν ἔκλεισε τὰ ὄμματα.

Ὁ Πέτρος πηδήσας τῆς κλίνης του, καὶ ἐνδυθεὶς ἐσπευσμένως ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Ὁ ἥλιος προβάλλων ἐρυθρὸς ἐκ τῶν κυμάτων ἀνυψοῦτο ἡρέμα ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος, τὸ κυανοῦν τοῦ οὐρανοῦ εἶχε θαυμασίαν τὴν διαύγειαν καὶ οὐδὲν ἴχνος ἐκ τῆς ὁμίχλης τῆς προτεραίας δὲν ὑφίστατο πλέον.

Διὰ βλέμματος δὲ πυρετώδους καὶ ἀνησύχου ἤρξατο βολιδοσκοπῶν τὸν ὁρίζοντα, ἐλπίζων νὰ διακρίνῃ σημεῖόν τι.

Πλὴν οὐδὲν κατορθώσας νὰ ἀνακαλύψῃ, προσήγγισε τὸν φρουρὸν τῆς νυκτὸς καὶ ἠρώτησεν αὐτόν.

— Ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου δὲν εἶδες τίποτε ;

— Ἕνα ἱστίο, κύριε.

Καὶ ὁ φρουρὸς τῷ ἔδειξε σημεῖον ὁρατὸν καὶ εὐδιάκριτον εἰς ναυτικὸν μόνον ὀφθαλμὸν καὶ τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο συγχεόμενον μεταξὺ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς θαλάσσης.

Ὁ Πέτρος στραφεὶς πρὸς ναύτην τινὰ, τῷ εἶπε·

— Πήγαινε νὰ μοὶ φέρῃς ἓν τηλεσκόπιον . . .

— Εἶναι περιττὸ, κύριε, τὸ τηλεσκόπιο, εἶπεν ὁ φρουρὸς, ἐπειδὴ εἶναι τώρα τριανταπέντε λεπτὰ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποῦ τὸ εἶχα δεῖ, καὶ ἀφοῦ τὸ πλοῖο ἐκεῖνο δὲν ἐχάθηκε, αὐτὸ θὰ πῇ πῶς ἔρχεται πρὸς τὰ ἐδῶ. . . πῶς εἶναι στὸ δρόμο μας ἐπάνω, καθὼς καὶ σεῖς ὁ ἴδιος ἠμπορεῖτε νὰ τὸ βεβαιωθῆτε . . . Μὲ τὸ δρόμο ποῦ ἔχει ἡ *Νέμεσις*, δὲ θὰ χρειασθοῦμε πολλὴ ὥρα γιὰ νὰ τὸ φθάσουμε. . . Παρατηρήσετε καὶ ἐσεῖς ὁ ἴδιος . . . δὲν σᾶς φαίνεται πῶς τώρα διακρίνεται πιὸ εὔκολα;

— Ναὶ, ἔχεις δίκαιον.

Καὶ πράγματι ἡ ἀόρατος τοῦ ὁρίζοντος κηλὶς ἐμεγεθύνετο ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν. Ἤδη μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐλάμβανε τὸ ἐπίχαρι καὶ συμμετρικὸν τῆς μυστηριώδους θαλαμηγοῦ σχῆμα. Μετὰ πάροδον δὲ λεπτῶν τινων κατώρθωσαν νὰ διακρίνωσιν εὐχερῶς τὸ πρωρατὸν μόνον ἱστίον διότι τὰ λοιπὰ εἶχον καταπετασθῆ.

—Τὸ ἱστιοφόρο ποῦ βλέπετε, κύριε, εἶναι ἡ *Μέμφις*, εἶπεν ὁ φρουρός. Καὶ καθὼς νομίζω, μᾶς περιμένει γιὰ νὰ δῇ ἂν θυμώσαμε ἢ ὄχι γιὰ τὸ παιχνίδι ὅπου μᾶς ἔπαιξε χθές... διότι πρέπει νὰ σᾶς τὸ 'πῶ, κύριέ μου, πῶς ἐχθὲς μᾶς ἐπῆραν 'στὸ 'ψιλό . . .

Καὶ ἐν τούτοις ὁ ναύτης ἠπατᾶτο εἰς τοὺς συμπερασμοὺς αὐτοῦ, διότι ἡ *Μέμφις* ἐφαίνετο μὲν διατεθειμένη νὰ ἐκτεθῇ εἰς θέαν, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅτι εἶχε σκοπὸν νὰ περιμείνῃ ἐπὶ περισσότερον καιρόν.

Ὅταν ἡ *Νέμεσις* δὲν ἀπεῖχε πλέον παρὰ κατὰ ἓν μόνον μίλλιον, τὰ ἱστία τοῦ ἀλλοκότου ἱστιοφόρου ἀνεπετάσθησαν αἰρνιδίως.

Ὁ ἐπιπνέων ἄνεμος ἦτο ἀρκούντως σφοδρὸς καὶ ἡ θάλασσα κυματώδης.

Ἡ *Μέμφις* ἔφευγεν οὐριοδρομοῦσα, μετὰ τῆς ἐλαφρότητος αἰθερίου πτηνοῦ.

Ὁ Βαρβεδιὲ προσεγγίσας τὸν Πέτρον, τῷ ἀνέφερε περὶ τῆς καταστάσεως καταλήξας οὕτω πως·

— Φρονῶ ὅτι δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ τὸ προφθάσωμεν, καθότι τὸ ἱστιοφόρον αὐτὸ δὲν ὑπολείπεται τοῦ ἡμετέρου κατὰ τὴν ταχύτητα.

— Προσπαθήσατε.

Τότε αἱ δύο θαλαμηγοὶ παρουσίασαν τὸ θέαμα ζωηρᾶς καὶ πεισμονος καταδιώξεως. Ἐπὶ τῆς *Μέμφιδος* καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς *Νεμέσεως* εἶχον ἀναπετασθῆ ὅλα τὰ ἱστία παρεμφερῆ εἰς λευκὴν πυραμίδα ἐμψυχουμένην καὶ ὑπείκουσαν εἰς τὴν πνοὴν τοῦ ἀνέμου. Καίτοι δὲ ἀπὸ τῆς καταδιώξεως ἐκείνης εἶχον διαρρεύσει πολλαὶ ὧραι, καὶ ὅμως θα ἔλεγέ τις ὅτι τὰ δύο ἱστιοφόρα διετέλουν εἰς ἀκινησίαν. Ἡ *Μέμφις* εὑρίσκετο εἰς τὴν αὐτὴν πάντοτε ἀπόστασιν, ἐνῷ ἡ *Νέμεσις* δὲν εἶχε προχωρήσει οὔτε κατὰ ἕνα πόδα.

—Τὸ πλοῖον αὐτὸ κυβερνᾶται μετὰ θαυμασίας δεξιότητος, εἶπεν ὁ Βαρβεδιὲ, καὶ θὰ ἤμην πρόθυμος νὰ θλίψω ἀκουσίως τὴν χεῖρα τοῦ κυβερνήτου αὐτοῦ.

Ὁ Πέτρος περιέστρεφε πυρετωδῶς μεταξὺ τῶν χειρῶν του τὸ τηλεσκόπιον.

— Ἐγὼ φρονῶ ὅτι θὰ κατορθώσωμεν νὰ τὸ προφθάσωμεν, κύριε. Τοιαύτη εἶναι ἡ γνώμη μου.

— Ἀμφιβάλλω.

Ὁ Πέτρος ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ὑψηλοτέρας κεραίας, διηύθυνεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν τὰ βλέμματα μετὰ παραφόρου προσοχῆς ἐπὶ τοῦ μέρους ἐκείνου τοῦ ὁρίζοντος ἔνθα ἔφευγεν ὁ λευκὸς ὄγκος τῶν ἱστίων τῆς *Μέμφιδος*.

Λίφνης κατελθὼν, εἶπε πρὸς τὸν πλοίαρχον·

— Ἠπατήθην, κύριε, διότι ἡμεῖς ἀντὶ νὰ κατευθυνόμεθα πρὸς αὐτὴν ἀπομακρυνόμεθα.

— Καὶ μόλα ταῦτα μᾶς εἶναι ἀδύνατον νὰ πλεύσωμεν ταχύτερον.

Ὁ Βαρβεδιὲ συνεβουλεύθη τὸ δρομόμετρον. Ἡ θαλαμηγὸς ἔβαινε μετ' ἀστραπιαίας σχεδὸν ταχύτητος.

Περὶ τὴν ἑσπέραν δὲ, ἦτο πλέον ἢ βέβαιον, ὅτι ἡ *Μέμφις* ἐπωφελουμένη τῆς εὐνοϊκῆς τοῦ ἀνέμου φορᾶς ἤλλαξε διεύθυνσιν. Καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς πλέον ἐκείνης ἐκ τοῦ καταστρώματος τῆς *Νεμέσεως* δὲν ἔβλεπε πλέον ἢ τὰ ὑψηλὰ μόνον ἱστία καὶ τὰ ἀκροκέραια αὐτῆς ὅτε μετὰ βραχεῖαν παρέλευσιν ἐξηφανίσθη ὁλοσχερῶς.

Ταὐτοχρόνως ὁ ἥλιος εἰσέδυσεν ἐν τῇ θαλάσσῃ φωτίζων ἐπί τινας ἔτι στιγμὰς τὴν ἀπέραντον ἔκτασιν τοῦ ὠκεανοῦ διὰ τῶν ἐρυθροχρόων καὶ φωτοβόλων ἀκτίνων αὐτοῦ.

Καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐν μέσῳ τελείας νηνεμίας, τὰ σκότη τῆς νυκτὸς ἐκάλυψαν τὴν ἀχανῆ ἄβυσσον τοῦ ὠκεανοῦ, οὗτινος τὰ κύματα ἐξ ἀποστάσεως δύο χιλιάδων λευγῶν περιέβρεχον τὰ παράλια τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

Ε'.

Ἀπολεσθεῖσα !

Ἡ νὺξ διῆλθε γαληνιαία καὶ ἀπὸ τῆς σελήνης λικνιζομένη.

Περὶ τὴν πρωΐαν δὲ ὁ πρεσβύτερος τῶν Ζιροδίων, οὐχὶ ἄμοιρος ἀγωνίας τινός, ἔσπευσε νὰ ἐρωτήσῃ τὸν φρουρὸν τῆς νυκτός·

— Δὲν εἶδες τίποτε νέον ;

— Δὲν εἶδα τίποτε νέο, κύριε . .

Τὸ σημειωματάριον δὲν ἀνέφερε περὶ οὐδεμιᾶς ἀξιοσημειώτου λεπτομερείας, ἄλλως τε καὶ οἱ λοιποὶ τῶν φρουρῶν δὲν εἶχον ἰδεῖ τίποτε.

Ὁ Πέτρος ἤρξατο βολιδοσκοπῶν τὴν ἀπέραντον τοῦ ὁρίζοντος ἔκτασιν καὶ τὸ ἀχανὲς τῆς θαλάσσης ἄπειρον ἐλπίζων νὰ ἴδῃ σημεῖόν τι.

Πλὴν οὐδὲν κατώρθωσε νὰ διακρίνῃ . . . Οὐδὲν ἴχνος ἱστίου . . . Πανταχοῦ ἡ ἐρημία . . . Πανταχοῦ οὐρανὸς καὶ θάλασσα . . .

Τότε ἀνέπνευσε δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῶν πνευμόνων του.

Ἀπὸ τοσούτων ἤδη ἡμερῶν καὶ νυκτῶν ἀπὸ τοῦ ἐκ Χάβρης ἀπόπλου, ἡ ἄγνωστος καὶ μυστηριώδης θαλαμηγὸς ἐφαίνετο μετὰ λύσσης παρακολουθοῦσα τὰ ἴχνη τῆς *Νεμέσεως*, καὶ ἰδοὺ αἴφνης διὰ πρώτην φορὰν ἐξηφανίζετο τέλος πάντων ἀπὸ τῆς θέας αὐτῶν. Ἡ παράδοξος ἐπιμονὴ αὐτῆς ὅπως μὴ ἐγκαταληφθῇ εἰς τὴν διάκρισιν τῆς ὁμίχλης, ὅπως μὴ δεχθῇ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν Ζιροδίων, ἡ τὴν ἐπαύριον φυγὴ αὐτῆς, αἱ ἀλλόκοτοι τέλος στάσεις της, κατέληξαν ἵνα φέρωσιν εἰς ἀμηχανίαν τὸ πλήρωμα τῆς *Νεμέσεως* καὶ αὐτοὺς τούτους τοὺς Ζιροδίους ἐξηνάγκασον νὰ διερωτῶνται μήτοι τὸ σχέδιον αὐτῶν ἐννοήθη ὑπὸ τοῦ πληρώματος τῆς *Μέμφιδος*.

Εἶχον δὲ τόσον ἐξεικειωθῆ μετὰ τοῦ μεμακρισμένου τούτου πλοίου τοῦ διασχίζοντος τὸν ὠκεανὸν καὶ τοῦ περιστοιχοῦντος τὴν *Νέμεσιν* διὰ τῆς γιγαντώδους περιφερείας του καὶ τὸ ὁποῖον ἐγκαταλεῖπον ὄπισθέν του τὰς κεντρικοτέρας ἀποστάσεις ἐφαίνετο ὡσεὶ παίζων μετὰ τοῦ ἐφαμίλλου αὐτοῦ, ὥστε κατὰ τὴν δειάρκειαν τῆς πρώτης ταύτης ἡμέρας, πᾶς τις ἐνόμισεν ὅτι θὰ ἐμφανίζετο αὖθις.

Ἐν τούτοις εἶχεν ἐπέλθει ἡ ἑσπέρα καὶ οὐδὲν ἴχνος τῆς *Μέμφιδος* ἀνεφάνη πλέον.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην ἐκοιμήθησαν πλέον ἥσυχοι ἢ κατὰ τὸ σύνηθες.

Καὶ μετὰ βραχυτάτην χρονικὴν παρέλευσιν κανεὶς μεταξὺ τοῦ πληρώματος δὲν ἐσκέπτετο περὶ τοῦ συμβεβηκότος ἐκείνου.

Κανεὶς, ἐξαιρέσει τοῦ Μαλακέρ, ὅστις εὐθὺς ὅταν εὑρέθη ἐπὶ τῆς κεραίας, ἤρξατο βολιδοσκοπῶν τὰς ἀπεράντους τῆς θαλάσσης ἐκτάσεις.

Ἐψιθύριζε δὲ καθ' ἑαυτόν.

— Εἶναι ἀλήθεια πῶς δὲ φαίνεται ἡ *Μέμφις*, μὰ δὲν πρέπει καὶ νὰ εἶνα πολὺ μακρυά . . .

Καὶ μετὰ σαρκαστικοῦ μειδιάματος, προσέθηκε·

— Μὰ τὴν πίστι μου, θαρρῶ πῶς κάτι τι μοῦ λέγει πῶς ὅπου καὶ ἂν εἶναι θὰ φανῇ !

Ἡ ἐπικρατοῦσα εὐδία παρετάθη μέχρι τῶν Βερμούδων κειμένων πρὸς ἄρκτον τῶν Ἀντιλλῶν. Ἐξαιρέσει τοῦ ἐπεισοδίου τῆς φαντασμογορικῆς ἐκείνης ὀπτασίας ἥτις ἐγένετο ἀντικείμενον τύσων γελώτων ἅπαντος σχεδὸν τοῦ πληρώματος τῆς *Νεμέσεως*, ὁ πλοῦς διεξηγεῖτο ὑπὸ τὸ κράτος τῆς μεγαλειτέρας μονοτονίας.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ *Νέμεσις* εἶχεν ἀπάρει ἐκ Χάβρης συνεπληροῦντο εἴκοσι πέντε ἤδη ἡμέραι καὶ ἐν τούτοις δὲν εἶχον συναντήσει ἐξαιρέσει μεγάλων τινων τρισιστίων ἀμερικανικῶν, ἢ τὰς φορτηγοὺς μόνον φυλακίδας τὰς ἐκτελούσας τὴν μεταξὺ Ἱσπανίας καὶ Κούβας ὑπηρεσίαν.

Ὁ Μαλακὲρ ἤρξατο καταλαμβανόμενος ὑπὸ ἀνησυχίας.

— Μήπως τὸ λοιπὸν ἡ *Μέμφις* μᾶς ἔχασεν στὸ τέλος ; διηρωτᾶτο.

Καὶ δὲν ἐβράδυνε νὰ ὑψώσῃ ὑπερηφάνως τοὺς ὤμους.

Μετὰ ναυτίλου εἷος ἦτο ὁ κ. Δε Βιβαρὲζ ἦτο ἀδύνατον νὰ συμβῇ τοιοῦτόν τι. Ὁ μαρκήσιος Βιβαρὲζ ἐγνώριζεν ἀναμφιβόλως τὸν σκοπὸν τοῦ ταξειδίου τῶν Ζιροδίων καὶ ποῦ ἡ *Νέμεσις* προυτίθετο νὰ κατευθυνθῇ . . . Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει δὲν θὰ ἐγκατελίμπανεν αὐτὴν, ἀλλὰ θὰ ἐξηκολούθει παρακολουθῶν τὰ ἴχνη αὐτῆς.

Ἡ νὺξ τῆς εἰκοστῆς πέμπτης πρὸς τὴν εἰκοστὴν ἕκτην ἡμέραν ὑπῆρξε λίαν ζοφερὰ καὶ συνεφώδης.

Ἀπὸ τῆς ὀγδόης ὥρας μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, ὁ Μαλακὲρ ἐφρούρει ἐπὶ τῆς θέσεώς του. Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἄνεμος εἶχε κοπάσει ἐπ' ὀλίγον ἡ ὁρμητικὴ τῆς *Νεμέσεως* πορεία ἐξησθένει ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν.

Καὶ ἐνῷ ὁ Μαλακὲρ διὰ τοῦ ἀγρύπνου καὶ κατασκοπευτικοῦ βλέμματός του προσεπάθει νὰ διαπεράσῃ τὰ ζοφερὰ ἐρέβη τῆς νυκτὸς ταύτης καθ' ἣν στιγμὴν μάλιστα ἠσθάνετο ἐξασθενοῦμενον τὸ πνεῦμα, αἴρνης ἀνορθωθεὶς προσέτριψε τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἀπέβη προσεκτικώτερος.

Ἐν μέσῳ τῆς περιστοιχούσης τὸν ὠκεανὸν σκοτίας, διέκρινε πάραυτα δεξιόθεν τοῦ σκάφους φανοὺς ἀκτινοβολοῦντας καὶ οἱ ὁποῖοι ὁτὲ μὲν ἐσβέννυντο ὁτὲ δὲ ἀνάπτωντο αὖθις καὶ ἀλλάσοντες ἐκ διαλειμμάτων χρωματισμόν, ἐνῷ ταὐτοχρόνως

ἐλαμπίριζον τὰ συνήθη φῶτα πλείου τινὸς, καίτοι αὐτὸ τοῦτο τὸ πλοῖον διετέλει ἀόρατον εἰσέτι, τόσον μέλαινα ἦτο ἡ νύξ.

— Αἴ! μὰ τέλος πάντων θαρρῶ πῶς δὲν ἀπατῶμαι! ἐψιθύρισεν ὁ Μαλακέρ. Ὅλα αὐτὰ ποῦ βλέπω δὲν ἀποδεικνύουν τίποτε ἄλλο παρὰ πῶς εἶναι ἡ *Μέμφις*.

Ἐπί τινας δὲ στιγμὰς δὲν ἐφαίνοντο πλέον φανοὶ, κατόπιν ὅμως ἀνεφάνησαν τὰ αὐτὰ συνθηματικὰ σημεῖα.

Τὴν φορὰν δὲ ταύτην, ὁ Μαλακὲρ δὲν ἀμφέβαλλε πλέον. Τὰ πάντα τῷ ἀπεδείκνυον ὅτι οἱ συμπερασμοὶ αὐτοῦ δὲν ὑπῆρξαν φροῦδοι.

Καὶ ἦτο πράγματι ἡ *Μέμφις* ἥτις ἐξαφανισθεῖσα ἀπό τινων ὡρῶν ἐνεφανίζετο ἐκ νέου. Ἄλλως τε ὁ Βιβαρὲζ βασιζόμενος ἐπὶ τῆς φορᾶς τῶν πραγμάτων, ἢ μᾶλλον ἐπὶ τῆς ἀκριβείας τῶν ὡρῶν τῆς φυλάξεως τῆς ἐπαναγαγούσης τοὺς ναύτας εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ἠρώτα τὸν Μαλακὲρ διὰ τῶν συνθηματικῶν φανῶν.

Ὁ ναύτης συγκεντρώσας ὅλην τὴν προσοχήν του ἐπὶ τῶν φανῶν τούτων, κατώρθωσε νὰ ἐννοήσῃ τὴν σημασίαν αὐτῶν.

Ὁ μαρκήσιος διὰ τῆς μεταξὺ αὐτῶν συμφωνηθείσης διαλέκτου, τῷ ἔλεγε τὰ ἑξῆς:

— *Προσπάθησε . . . νά . . . . μάθῃς . . . . εἰς ποῖον λιμένα . . . ἢ . . . εἰς ποῖον ὅρμον θὰ προσορμισθῇ ἡ Νέμεσις.*

Τῆς φράσεως περατωθείσης, τὰ φῶτα ἐσβέσθησαν.

Ὁ Μαλακὲρ γνωρίζων τὸ συνθηματικὸν ἀλφάβητόν του ἐκ στήθους δὲν ἔλαβε χρείαν νὰ συμβουλευθῇ τὸ διπλότυπον.

Ἐπομένως ἀπήντησε διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου καὶ διὰ μόνης τῆς λέξεως ταύτης:

— Ἐννόησα!

Αἴφνης ἐκ τῆς *Μέμφιδος* ἐθεάθησαν νέα συνθηματικὰ σημεῖα. Ὁ μαρκήσιος ἠρώτα τὸν Μαλακέρ·

— *Ὑπάρχει νέον τι ἐπὶ τῆς Νεμέσεως;*

— Τίποτε! ἀπήντησεν ὁ Μαλακέρ.

Ταῦτα καὶ οὐδὲν ἄλλο.

Τὰ φῶτα τῆς *Μέμφιδος* ἐνεφανίζοντο ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ὡσεὶ ἐὰν πέπλος τις ἐξηπλοῦτο ἐπ' αὐτῶν. Ἐξ ὅλων τούτων, ὁ Μαλακὲρ κατεννόησεν ὅτι ἡ θαλαμηγὸς ἀπομακρυνομένη ἐτρέπετο εἰς νέαν διεύθυνσιν.

Καὶ ἐπὶ τοῦ σημειωματαρίου του ἔγραψε τὰ ἑξῆς:

«Ἡ *Μέμφις* πλέει δεξιόθεν . . .»

Τὴν ἐπαύριον τοῦ καιροῦ συνεφώδους ὄντος ἡ θαλαμηγὸς ἐκυλινδεῖτο ἐξ ἀποστάσεως ἑνὸς μιλλίου σταθμίζουσα τὴν ἰστιοφορίαν της μετὰ τῆς ἰστιοφορίας τῆς *Νεμέσεως*.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ὑπὸ φρίκης καταληφθέντες καὶ ὠχροὶ ὡς νεκροὶ ὑπὸ

τὸ κράτος τῆς λύσσης αὐτῶν, διήμειψαν ἓν βλέμμα ὅπερ ἐξεδήλου ὅλην τὴν μῆνιν ἥτις κατεβίβρωσκεν ἤδη τὰ στήθη αὐτῶν.

Πᾶν δὲ ὅτι μέχρι τοῦδε δὲν ὑπῆρξε δι' αὐτοὺς ἡ ἁπλῆ μόνον ἀμφιβολία, ἀπέβαινεν ἤδη βεβαιότης . . . φρικαλέα πραγματικότης!

— Κατασκοπεύουσι τὰς κινήσεις μας! ἐφώνησεν ὁ Πέτρος μετὰ καταφανοῦς ἀποθαρρύνσεως.

— Ναὶ, ἀδελφὲ, εἶπεν ὁ Γάστων, τοῦτο εἶναι πλέον ἢ βέβαιον . . . Φεῦ! τὰ πάντα τὸ ἀποδεικνύουσιν ἤδη!

Πρὸς στιγμὴν ἐνόμισεν ὅτι εἶχεν ἰδεῖ ἐπὶ τῆς γεφύρας τῆς *Μέμφιδος* τὴν σκιαγραφίαν τοῦ κυβερνῶντος τὸ σκάφος ἀνδρός· ἀλλὰ, εἴτε διότι ἐμάντευσεν ὅτι ἐγίνετο ἀντικείμενον προσοχῆς, εἴτε διότι ἐφοβεῖτο μὴ ἀναγνωρισθῇ, παρὰ τὴν μακρὰν ἀπόστασιν, διὰ τῶν ἰσχυρῶν ναυτικῶν τηλεσκοπείων, ὁ ἐπὶ τῆς γεφύρας ἱστάμενος ἀνὴρ κατελθὼν βραδέως ἐξηφανίσθη.

Ἡ ἡμέρα αὕτη — ἤτοι ἡ εἰκοστὴ ἕκτη ἀπὸ τῆς στιγμῆς τοῦ ἀπόπλου — ὑπῆρξε γαληνιαία εἰσέτι, ἡ νὺξ ὅμως ἐκαλύφθη ὑπὸ ἀτμῶν καὶ ἡ σελήνη ἐξηκολούθει ἀνερχομένη ὄπισθεν πυκνοῦ πέπλου νεφῶν, ἅτινα, μικρὸν κατὰ μικρὸν ἤρξαντο ἀποτελοῦντα παμμεγέθεις σωρούς. Μακραὶ καὶ λευκαὶ ἐξ ἀρροῦ γραμμαὶ ἀνυψοῦντο καὶ διεδέχοντο ἀκαταπαύστως ἀλλήλας, καὶ ἐνίοτε διὰ μέσου σχισμάδος τινὸς τῶν νεφῶν, ὅταν ἐσελάγιζεν ἐπὶ τῶν κυμάτων μία παροδικὴ τῆς σελήνης ἀκτίς, ὁ ἀρρὸς ἐφαίνετο σπινθηροβολῶν καὶ ἡ *Νέμεσις* σελαγίζουσα πλησίστιος ἀπώθει ἔμπροσθεν αὐτῆς ἀπειράριθμα σμήνη θαλασσίων ἀδαμάντων. Ἡ φορὰ τοῦ ἀνέμου παρέμενε στάσιμος.

Ὅταν ἐπεφάνη ἡ ἠώς, ὁ Βαρβεδιὲ περιεδιάβαζε παρὰ τὸν πρυμνατὸν ἱστόν.

— Δὲν μοὶ ἀρέσκει ποσῶς, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, ὁ κατάμεστος ἀτμῶν οὗτος οὐρανός.

Καὶ προσεγγίσας τὸν πηδαλιοῦχον ὅστις ἐφαίνετο συμμεριζόμενος τὴν γνώμην αὐτοῦ καὶ ἀναμένων διαταγήν τινα, τῷ εἶπε·

— Ὁ ἀὴρ μοὶ φαίνεται ὅτι ἀποβαίνει λίαν βαρὺς ὅσον ἀφορᾷ διὰ τὰ ἀκρότατα ἱστία.

— Εἰς τὰς διαταγάς σας, πλοίαρχε.

Καὶ ὁ γηραιὸς ναυτίλος κροτήσας τὸ μαστίγιόν του εἰδοποίησε τοὺς ναύτας καὶ εἶπε τὰ ἑξῆς·

— Δέσατε τὰ ἀκρότατα ἱστία καὶ ἀφήσατε τὰ ἄλλα ἐλεύθερα!

Αἴφνης σφοδρὸς καὶ ὁρμητικὸς ἄνεμος ἤρξατο πνέων καὶ πατάσσων μετὰ ἰσχυροῦ γδούπου τὰ ἱστία.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ἔσπευσαν νὰ ἀνέλθωσιν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ἀφοῦ δὲ ἐπί τινα δευτερόλεπτα περιέτρεξαν διὰ τοῦ βλέμματος τὴν ἀχανῆ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς θαλάσσης ἔκτασιν, ὁ Γάστων ἀπευθυνθεὶς πρὸς τὸν κυβερνήτην ἠρώτησε·

— Φρονεῖτε ὅτι θὰ ἔχωμεν κακὸν καιρόν ;

— Ναί, ὑπέλαβε λακωνικῶς ὁ Βαρβεδιέ. Ἀπὸ τῆς Χάβρης τὰ πάντα ἔβαινον καλῶς.

Καὶ παράδοξον φαινόμενον, ὁ ἄγνωστος ἱστὸς διεκρίνετο πάντοτε ἐν μέσῳ τοῦ ἀπείρου, ὡς ἀπαίσιός τις οἰωνός !

Ὁ ὁπλισμὸς τῆς *Μέμφιδος*, συνεπείᾳ τῆς μεμακρυσμένης ἀποστάσεως, παρωμοίαζεν λεπτοφυῆ ἱστὸν ἀράχνης. Θὰ ἔλεγέ τις δὲ ὅτι διετέλει ἐν πλήρει ἀκινησίᾳ.

Οἱ ἐπὶ τῆς πρύμνης εὑρισκόμενοι ναῦται δεικνύοντες πρὸς ἀλλήλους τὸν ἱστὸν ἐκεῖνον καὶ ἀνταλλάσσοντες χαμηλῇ τῇ φωνῇ τὰς γνώμας αὐτῶν, ἔλεγον τὰ ἑξῆς·

— Ὅλα αὐτὰ ποῦ βλέπουμε δὲν εἶναι πράγματα φυσικά. . . ἐδῶ θὰ πῇ πῶς κἄτι τρέχει . . .

— Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποῦ φύγαμε ἀπὸ τὴ Χάβρη, αὐτὸ τὸ τρισκατάρατο ἱστιοφόρο δὲν ἔπαυσε νὰ μᾶς κυνηγᾷ 'σὰν ἡ γάτα τὸν ποντικό.

— Νὰ εἶσθε βέβαιοι πῶς σ' ὅλα αὐτὰ ὑπάρχει καμμιὰ διαβολιὰ κρυμμένη.

— Καλὰ λὲς, σύντροφε, ναί, εἶναι διαβολιὰ στὴ μέση, διότι ἂν δὲν ἦταν τέτοιο ἕνα πρᾶγμα τότε τὴν τελευταίαν στιγμὴ δὲν θὰ ἄλλαζαν τὸ ὄνομα τῆς *Ἐρριέτης*.

— Καὶ νὰ διῇς ὅπου κανέας ἀπὸ 'μᾶς δὲν εἶξευρε τὸ ὄνομα τοῦ ἰδιοκτήτου.

— Οὔτε τὸν πλοίαρχο.

— Καὶ ἀκόμα δὲ ξέρουμε καὶ ποῦ πάμε . . .

—Καθὼς φαίνεται, θαρρῶ πῶς εἴμεθα διὰ τὴν Φλωρίδα.

— Στὴν ἀνατολικὴ ἄρά γε ἢ στὴ δυτικὴ ὄχθη ;

— Ἄ ! ἄ ! ἔρχονται, ἡσυχία, σύντροφοι.

Ὁ ὅμιλος τῶν ναυτῶν ἀνήγειρε τὰς κεφαλάς.

Τῇ στιγμῇ ταύτῃ ἐπεράνησαν εἰς μικρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀπόστασιν οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ κυβερνήτου.

Οἱ ναῦται ἠγάπων καὶ ἐξετίμουν τὸν Βαρβεδιέ, οὐχὶ ὅμως καὶ τοὺς Ζιροδίους οἵτινες ἀπήρεσκον αὐτοῖς.

Σωφρονισταί, καὶ ἔχοντες μυστηριῶδες τὸ ὕφος, πώποτε οἱ δύο ἀδελφοὶ δὲν ἀπέτειναν τὸν λόγον εἰς τοὺς ἄνδρας τοῦ πληρώματος.

Ὁ Μαλακὲρ ὅστις συγκατεριθμεῖτο μεταξὺ τοῦ ὁμίλου τῶν συνδιαλεγομένων ναυτῶν, ἐπεξήγησε τὴν γενικὴν ἐντύπωσιν διὰ τῶν λέξεων τούτων·

— Μὲ αὐτὰ τὰ καταχθόνια μοῦτρα ὅπου ἔχουν καὶ οἱ δυό τους, νὰ διῆτε, παλληκάρι μου, πῶς χωρὶς ἄλλο θὰ ἔχουν κακὸ σκοπὸ στὸ νοῦ τους !

— Σούτ ! ἐφώνησαν οἱ περὶ αὐτὸν ναῦται.

Οἱ Ζιρόδιοι προχωρήσαντες κατά τινα βήματα ἔστησαν, οὐ μακρὰν αὐτῶν. Ὁ Βαρβεδιὲ προσκαλέσας ναύτην τινά, τῷ ἔδωκε διαταγήν τινα.

Ὁ ναύτης ἐξαφανισθεὶς πρὸς στιγμὴν ἐπανῆλθε πάραυτα σχεδὸν, κρατῶν γεωγραφικὸν χάρτην ἀνὰ χεῖρας.

Ὁ κυβερνήτης Βαρβεδιὲ λαβὼν τὸν χάρτην ἤρξατο φυλλομετρῶν αὐτὸν μετὰ πυρετώδους προσοχῆς.

Κεκυφῶτες ἐπὶ τοῦ γεωγραφικοῦ χάρτου οἱ τρεῖς ἄνδρες ἐξήταζον αὐτὸν, ἐνῷ ὁ πλοίαρχος ὥριζε διάφορα σημεῖα διὰ τῆς ἄκρας τοῦ δακτύλου.

Ἐξ ὅλων τῶν ναυτῶν μόνος ὁ Μαλακὲρ εἶχε παραμείνει ἐγγὺς αὐτῶν καὶ ὁ ὁποῖος ἀναρριχηθεὶς πάραυτα ἐπὶ τοῦ ἄκμωνος ἤτοι τοῦ ὑψηλοτέρου ἱστοῦ, ἤρξατο καταβάλων μεγάλην δραστηριότητα εἰς ταξιθέτησιν ἐξέχοντος ἱστίου, ἐνῷ ταὐτοχρόνως ἔτεινε τὸ οὖς ὅπως μὴ τῷ διαφύγῃ οὐδεμία λέξις ἐκ τῆς συνδιαλέξεως τῶν τριῶν ἀνδρῶν.

Τότε δὲ ἐν μέσῳ τῆς ὁρμητικῆς τοῦ ἀνέμου πνοῆς, κατώρθωσε νὰ ἀκούσῃ λέξεις τινὰς αἵτινες ἀνῆλθον εὐχερῶς μέχρις αὐτοῦ.

Οἱ Ζιρόδιοι ἐλάμβανον πληροφορίας παρὰ τοῦ Βαρβεδιὲ ἀναφορικῶς περὶ τοῦ ὅρμου εἰς ὃν θὰ προσωρμίζετο ἡ *Νέμεσις* καὶ, ὁ χάρτης ὃν εἶχε παραθέσει ὁ πλοίαρχος ἐνώπιον αὐτῶν, ὥριζε τὴν ἀνατολικὴν τῆς Φλωρίδος ὄχθην.

Καίτοι δὲ ὅλαι αἱ λεπτομέρειαι τῆς συζητήσεως καθὼς καὶ ὅλαι αἱ ὑπὸ τοῦ κυβερνήτου διεξαχθεῖσαι παρατηρήσεις δὲν ἔφθανον μέχρι τῆς ἀκοῆς τοῦ Μαλακὲρ, καὶ ἐν τούτοις δύο ἢ τρεῖς λέξεις αἱ κυριώτεραι πασῶν ἀκουσθεῖσαι ὑπ' αὐτοῦ τῷ ἐνεποίησαν βαθυτάτην αἴσθησιν.

Καὶ αἱ ὀλίγαι αὗται λέξεις ἦσαν αἱ ἑξῆς:

— Θὰ ἀγκυροβολήσωμεν εἰς τὸν ὅρμον Νασσώ !

Ἐξ ὅλων λοιπὸν τούτων ὁ Μαλακὲρ ἠδυνήθη νὰ μαντεύσῃ εὐχερῶς ὅτι ἡ *Νέμεσις* διαπλέουσα τὴν θάλασσαν τῶν Ἀντιλλῶν, θὰ διηυθύνετο πρὸς τὴν νῆσον Ἀμέλειαν τὴν σχηματίζουσαν τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ὅρμον.

Ἐκεῖ ἀναμφιβόλως θὰ ἠγκυροβόλει ἡ θαλαμηγός. Ὁ Μαλακὲρ ἅπαξ ἐνγνώσει τῆς πολυτίμου ταύτης πληροφορίας, ὤφειλε νὰ διακοινώσῃ αὐτὴν εἰς τὸν μαρκήσιον Δε Βιβαρέζ.

Ἡ πραγματοποίησις ὅμως τούτου, διαρκούσης τῆς ἡμέρας, οὐ μόνον ἀπέβαινεν ἀδύνατος ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνος συνάμα, ἀφ' ἑνὸς μὲν, διότι πᾶσα συνθηματικὴ ἀπόπειρα θὰ συνελαμβάνετο ἐπ' αὐτοφώρῳ καὶ ἑπομένως θὰ διέτρεχε καὶ τὸν κίνδυνον νὰ προδώσῃ ἑαυτὸν, ἀφ' ἑτέρου δὲ, διότι ὁ Μαλακὲρ εἶχεν ἀπαρτήσει ἀλφαβητικὸν πίνακα συνιστάμενον ἐκ σημείων τῆς νυκτὸς μόνον.

Ὁ ναύτης περιέμενε λοιπὸν τὴν ἔλευσιν τῆς νυκτὸς, βέβαιος ἄλλως τε ὢν ὅτι ἡ *Μέμφις* θὰ ἔσπευδε νὰ προσεγγίσῃ τὴν *Νέμεσιν* καθὼς αὕτη εἶχεν ἤδη πράξει τοῦτο κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν νύκτα.

Τότε δὲ θὰ διεκοίνου εἰς τὸν μαρκήσιον τὴν ὑπ' αὐτοῦ κατασχεθεῖσαν πολύτιμον εἴδησιν.

Καὶ ὅμως προκειμένου περὶ τῆς θαλάσσης κατ' ἐξοχήν, δὲν δύναταί τις βεβαίως νὰ βασίζηται ἐπὶ σχεδίων ἀπαιτούντων μακρὰν χρονικὴν περίοδον. Φεῦ! οὐδεὶς ἀναμφιλέκτως δύναται νὰ προίδῃ τὴν θύελλαν, καὶ ταύτης ἐκραγείσης, οὐδεὶς ὡσαύτως δὲν δύναται νὰ προίδῃ ἐπὶ πόσον καιρὸν ἤθελε διαρκέσει.

Ἡ φορὰ τοῦ ἀνέμου διετηρήθη ἀμφιρρεπὴς μέγα μέρος τῆς ἡμέρας. Ἐπὶ μίαν μάλιστα ὥραν, ἀπὸ τῶν τριῶν μέχρι τῶν τεσσάρων, ὁ ἄνεμος ἐφάνη πρὸς στιγμὴν κοπάσας, ἀλλ' ἡ εὐρεῖα τοῦ ἀφροῦ αὖλαξ ἡ κυλινδουμένη ἐξ ἑκατέρας τῆς θαλαμηγοῦ πλευρᾶς, ἐδήλου ὅτι ἡ *Νέμεσις* διέσχιζε τὰ κύματα ἔμπροσθεν τῆς ὠκεανείου αὔρας.

Μακρόθεν ὁ ἱστὸς τῆς *Μέμφιδος* ἦτο πάντοτε ὁρατὸς· ἡ μυστηριώδης θαλαμηγὸς ἐξηκολούθει θαλασσοπλοοῦσα διὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε ἀκατανοήτου καὶ ἀπειλητικῆς ἱστιονομίας της. Ὁ Βαρβεδιὲ ἐνώπιον τῆς ἀνεξηγήτου καὶ αἰνιγματώδους στάσεως τοῦ ἱστιοφόρου ἐκείνου κατείχετο ὑπὸ δικαίας ἀγανακτήσεως. Ἠσθάνετο δὲ, καίτοι οὐδόλως ἦτο ὑπεύθυνος ἀπέναντι τῶν σχεδίων ὑφ' ὧν ἠδύναντο νὰ ἐμπνέωνται οἱ Ζιρόδιοι, εἶδος προκλήσεως τοῦ ἱστιοφόρου ἐκείνου πρὸς τὸ ἱστιοφόρον ἐφ' οὗ ἐτάχθη κυβερνήτης καὶ κατὰ συνέπειαν ὅτι ἡ πρόκλησις αὕτη ἀπέβλεπε τοὺς κυβερνήτας τῶν δύο θαλαμηγῶν.

Πρὸς στιγμὴν ὢν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὑπερηφανείας αὐτοῦ καὶ καταληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἀναρριπίσῃ τὴν πρόκλησιν ταύτην, ἐφώνησε πρὸς τὸ πλήρωμα αὐτοῦ.

— Περισυλέξατε τὸ μεγάλον ἱστίον καὶ ἀναπετάσσατε τὸ ἀκρότατον.

Ἐν μέσῳ δὲ τῆς ἐπικρατούσης ἀπειλητικῆς θιέλλης τὸ διάταγμα ἐκεῖνο τοῦ πλοιάρχου ἠδύνατο εἰς κίνδυνον νὰ ἐμβάλλῃ τὸ σκάφος. Οἱ Ζιρόδιοι δὲ καίτοι ἦσαν ἐν γνώσει τούτου καὶ ὅμως ἐπεδοκίμασαν τὴν διαταγὴν δι' ἑνὸς καταφατικοῦ τῆς κεφαλῆς νεύματος.

Καὶ ὁ Πέτρος ὑπέλαβεν·

— Ἡ *Μέμφις* δὲν πρέπει νὰ μάθῃ τὸν ὅρμον εἰς τὸν ὁποῖον μέλλομεν νὰ ἀγκυροβολήσωμεν.

Τῶν ἱστίων ἀναπετασθέντων, οἱ ναῦται σταυρώσαντες τὰς χεῖρας παρετήρουν πρὸς τὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντος τὸ αἰνιγματῶδες ἐκεῖνο ἱστιοφόρον τὸ ἐκτελοῦν παντοίας λοξοδρομίας καὶ ἐνώπιον τοῦ περιστοιχοῦντος αὐτοὺς μυστηρίου, ἔβλεπον ἑαυτοὺς ὑπὸ τὸ κράτος ἀείποτε τοῦ δεισιδαίμονος αὐτῶν φόβου.

Θὰ ἔλεγέ τις μάλιστα ὅτι καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ χαρίεσσα *Νέμεσις* ἤρξατο συναισθανομένη τὴν ἠθικὴν ἐξάντλησιν τῶν ναυτῶν της, ὡς ὁ δρομεὺς ἵππος ἐκνευρίζεται αἰσθανόμενος ὄπισθέν του τοὺς ἀκμαίους εἰσέτι ποδοβολητοὺς τοῦ συναγωνιστοῦ του ἵππου καὶ τὴν θερμὴν διαπνοήν του τὴν προδίδουσαν τὰς προσπαθείας του ὅπως ἀναδειχθῇ νικητής. Ἡ θαλαμηγὸς εὐθὺς ὅτε περιεβλήθη τὰ μεγάλα ἱστία ἤρξατο κλίνουσα μέχρι τῶν ὅπων σχεδὸν τῶν πλευρῶν αὐτῆς, πλαγίως τῆς

τοῦ ἀνέμου διευθύνσεως καὶ, ἐπειδὴ αἱ συγκρούσεις τῶν κυμάτων ἀπέβαινον ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν σφοδρότεραι, τὸ κατάστρωμα περιεβρέχετο ὑπὸ τῶν ὑδάτων.

Τὰ κύματα ἐξωγκοῦντο ὁλονὲν καὶ ἡ τοῦ ἀνέμου ὁρμητικὴ πνοὴ ἀπέβαινεν ἀπειλητικωτέρα παρά ποτε. Ἡ *Νέμεσις* διήρχετο ἄνωθεν τῶν ὁτὲ μὲν ἀνυψουμένων ὁτὲ δὲ καταδυομένων οὐρανομήκων κυμάτων.

Μακρόθεν, ἡ *Μέμφις* ἔχουσα ἀναπεπταμένα ὅλα τὰ ἱστία της, διὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε θρασύτητος ἐνεφανίζετο καὶ ἐξηφανίζετο ἐν μέσῳ τῆς θυελλώδους θαλάσσης.

Ὁ Βαρβεδιὲ ἐξήταζε διὰ τοῦ τηλεσκοπείου του τὰς κινήσεις αὐτῆς.

— Αἴ λοιπὸν, πλοίαρχε; ἠρώτησεν ὁ Γάστων.

— Κύριε, εἶπεν ὁ κυβερνήτης, δὲν δύναμαι νὰ μὴ ὁμολογήσω εἰς ὑμᾶς ὅτι τὸ σκάφος πεφορτισμένον οὕτω πως δι' ὅλων τῶν ἱστίων του διατρέχει οὐκ ὀλίγους κινδύνους . . .

— Καὶ ἐν τούτοις δέον διὰ πάσης θυσίας νὰ ὑπερπηδήσωμεν τοὺς κινδύνους αὐτούς . . .

— Ναὶ, ἀλλὰ τὸ πλήρωμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν γνώσει τοῦ κινδύνου τούτου καὶ ὁποῖος ἐὰν ἐπέλθῃ θὰ εἴμεθα ὑπεύθυνοι ἡμεῖς αὐτοὶ, δὲν δύναται βεβαίως νὰ ἀνεχθῇ αὐτόν. . . ἄλλως τε παρατηρήσατε τοὺς ναύτας. . . ἀκούσατέ τους... μεμψιμοιροῦσιν ἤδη . . .

Καὶ πράγματι ὁ ὅμιλος τῶν ναυτῶν, ἠτένιζε μετ' ἐκπλήκτου βλέμματος τὸν Βαρβεδιέ.

Καὶ ἐν μέσῳ τῆς κατεχούσης αὐτοὺς ἐκπλήξεως ἐψιθύριζον ὑψηλοφώνως σχεδόν·

— Μήπως καὶ ἐτρελάθηκε ὁ πλοίαρχος;

Οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι οὐδεμίαν παρασχόντες προσοχὴν εἰς ὅλα ταῦτα παρέμειναν ἀκράδαντοι εἰς τὰς ἰδέας αὐτῶν.

— Κύριε Βαρβεδιὲ, εἶπεν ὁ Γάστων, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, σεῖς εἶσθε ὁ ἀπόλυτος κύριος τοῦ σκάφους.

Ὁ κυβερνήτης περιῆλθεν εἰς ἀμηχανίαν καὶ ἐφαίνετο ἀμφιρρεπής. Θὰ ἔδει λοιπὸν δι' ἓν ἁπλοῦν ἀνταγωνισμοῦ ἢ ὑπερηφανείας ζήτημα νὰ ἐκθέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν τῶν γενναίων τούτων ναυτῶν;

Καὶ βολιδοσκοπῶν, οὕτως εἰπεῖν, τὰς κινήσεις τῆς *Νεμέσεως* συνῳδὰ τῆς ἐπὶ τῶν κυμάτων ἱστιονομίας αὐτῆς, ἐὰν δηλονότι θὰ ἠδύνατο νὰ ἀντιτάξῃ νέαν καὶ ἐσχάτην προσπάθειαν, ἐφάνη καταπεισθείς.

Τότε πάραυτα ἔδωκε τὴν ἑξῆς διαταγήν·

— Ἀναπετάσσατε τὸ ἀκρότατον ἱστίον!

Καίτοι δὲ ἡ δοθεῖσα αὕτη διαταγὴ ἦτο ἀπενεγκμένη σχεδὸν ἀπόπειρα, οὐχ ἧττον τὸ πλήρωμα ὑπήκουσαν, ὥρμησεν εἰς τὰς κεραίας.

Πάραυτα δὲ σχεδὸν, ὡσεὶ ὅπως ἀνταπαντήσωσιν εἰς τὴν προπετῆ ταύτην

πρόκλησιν, τὰ κύματα ὑψώθησαν κατὰ δέκα μέτρα ὕπερθεν τῆς πρώρας.

— Κύριοι, εἶπεν ὁ Βαρβεδιὲ πρὸς τοὺς δύο ἀδελφούς, δέον νὰ εἴμεθα ἄφρονες διὰ νὰ βαίνωμεν διὰ τοιαύτης ταχύτητος, ἀφοῦ ἡ *Μέμφις* δὲν ὑπολείπεται ποσῶς τῆς ἡμετέρας ταχύτητος. Παρατηρήσατε!

Καὶ ταῦτα λέγων ἔτεινεν εἰς τὸν Γάστωνα τὸ τηλεσκόπειον.

Πράγματι δὲ ἡ *Μέμφις* πλησίστιος ἤδη διέσχιζε τὰ κύματα, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἡ θαλαμηγὸς ἀφίκετο εἰς τὸν ἄξονα τοῦ τηλεσκοπείου, ὁ Γάστων διέκρινεν εὐκρινῶς ὅτι εἶχεν ἀναπετασθῆ τὸ ἀκρότατον ἱστίον της, καθὼς ἀνεπετάσθη καὶ ἐπὶ τοῦ σκάφους αὐτῶν.

Μετὰ ὡριαίαν παρέλευσιν ἐπῆλθεν ἡ νύξ. Ὁ οὐρανὸς ἦτο κατάμεστος ἀπειλητικῶν καὶ μελανῶν νεφῶν. Ἡ τοῦ φωτὸς ἀκτὶς, ἥτις ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἐσελάγιζεν ἐκ μακρᾶς ἀπὸ τῆς *Νεμέσεως* ἀποστάσεως, ἐσβέσθη καθ' ὁλοκληρίαν ἐν μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ, πρὸς στιγμὴν δὲ, ἐθεάθη κυματίζουσα εἰς τὸν ἀέρα ἰόχρους ἀνταύγεια ἀποδιδομένη συνήθως ὑπὸ τῶν θαλασσοπόρων εἰς ἀπαίσιον οἰωνόν.

Κατόπιν διεδέχθη τὰ πάντα φρικαλέα καὶ ἀδιαπέραστος σκοτία. Καὶ ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας ταύτης δὲν διεκρίνετο οὐδὲν πλέον οὔτε οὐρανὸς οὔτε θάλασσα.

Ἡ δὲ *Μέμφις*, ἥτις, καὶ αὐτὴ αὕτη ἔμελλε νὰ εὑρεθῇ ἀντιμέτωπος τῆς θυέλλης, ἐξηφανίσθη ἐκ τῶν ὀμμάτων τοῦ Ζιροδίου.

— Κύριε, εἶπεν ὁ Βαρβεδιὲ, ἐὰν ἡ *Μέμφις* ἀπολέσῃ τὰ ἴχνη μας, λάβετε ὑπ' ὄψιν ὅτι τοῦτο δὲν θὰ τὸ ὠφειλομεν εἰς τὰ ἱστία μας, διότι τὸ ἱστιοφόρον ἐκεῖνο ἀπομιμῆται μετὰ παραδόξου ἰσχυρογνωμοσύνης καὶ ἀκριβείας τὴν ἱστιοφορίαν καὶ τὰς κινήσεις μας καὶ, μεταξὺ τῶν δύο θαλαμηγῶν ὑφίσταται ἔκτακτος ἰσότης ἰσχύος. Ἄλλως τε ἐγὼ δὲν ἐπίστευον ὅτι ἠδύνατο νὰ εὑρεθῇ ναυτίλος ἱκανώτερος ἐμοῦ ὅπως κυβερνήσῃ ἓν ἱστιοφόρον... Ἐπὶ τοῦ παρόντος λοιπὸν, κύριε, ἀποδεικνύεται ἐναργῶς ὅτι ἡ γνώμη μου ἐκείνη ἦτο λελανθασμένη . . . ὅτι ἠπατώμην, διότι τὸ ἐπαναλαμβάνω, ὁ ἀνὴρ ὁ ἰθύνων τὸ σκάφος ἐκεῖνο εἶναι κυβερνήτης ἀτρόμητος καὶ κάτοχος ναυτικῶν γνώσεων ἀδιαφιλονεικήτου ἀξίας . . . καὶ μετὰ μεγίστης προθυμίας καπνίζων τὸ σιγάρον μου παραπλεύρως αὐτοῦ, θὰ συνδιελεγόμεθα περὶ τῶν περιπετειῶν ἢ τῶν ἐπεισοδίων τῆς ναυτικῆς ζωῆς μας.

Καὶ τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις εἰπὼν, ὁ πλοίαρχος ἤρξατο βολιδοσκοπῶν τὸν οὐρανόν.

Τὸ προνοητικὸν καὶ πεπειραμένον τοῦ Βαρβεδιὲ ὄμμα εἶχε καταπεισθῇ ἤδη περὶ τῆς παρασκευαζομένης φρικαλέας θυέλλης. Τῆς παρασκευαζομένης δὲ, παράδοξον φαινόμενον, ἐν μέσῳ σχετικῆς τινος νηνεμίας, διότι ἀπό τινων ἤδη στιγμῶν ὁ ἄνεμος εἶχε κοπάσει.

Ὁ ἀὴρ εἶχεν ἀποβῆ βαρὺς καὶ ἀφόρητος σχεδόν.

— Ἐὰν διεκφύγωμεν ἀπὸ τοῦ ἱστιοφόρου ἐκείνου, ἐπηκολούθησεν ὁ Βαρβεδιὲ, τοῦτο εἰς οὐδὲν ἄλλο θὰ ἠδυνάμεθα νὰ τὸ ἀποδώσωμεν ἢ εἰς τὸν καταποντισμόν αὐτοῦ καὶ οὐχὶ εἰς ἄλλο τι.

Καὶ ἐγκατέλειψε τοὺς δύο ἀδελφοὺς ὅπως δώσῃ νέας διαταγάς. Ἡ σθαναρὰ φωνή του ἀντήχησεν καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ σκάφους.

— Κάτω τὰ ἱστία! κάτω ὅλα τὰ ἱστία μέχρι τοῦ τελευταίου ράκους!

Καὶ ἐὰν ὁ ὁρμητικὸς ἄνεμος εἶχε πραϋνθῇ, τοῦτο ἐγένετο, ὅπως ἀνακτήσῃ νέας δυνάμεις, ὡς ὁ ἀθλητὴς ἐκεῖνος ὅστις ἀναπαύεται ἵνα ἐπαναρχίσῃ τὴν πάλην μετὰ μεγαλητέρας πρὸς τὴν νίκην ἐλπίδος.

Ὅσον δὲ σφοδρὸς καὶ ἂν ὑπῆρξεν, ὁ μυκηθμὸς τῶν κυμάτων ἀπεπνίγη ἐν μέσῳ τῶν ἀλλεπαλλήλων πλαταγημάτων τῶν ἱστίων. Πρότονοι, ἱστία, κεραίαι, τὰ πάντα κατέπιπτον συγχρόνως.

— Ἴσως αὐτὸ ἔγεινε πολὺ γλήγορα ἀκόμη . . . ἐμεμψυμοίρουν οἱ ναῦται.

— Ὄχι, ἐπεῖπεν ὁ κυβερνήτης, δὲν εἶναι γρήγορα, διότι ἐν λεπτὸν ἀκόμη ἐὰν ἀνεμένομεν, θὰ διετρέχομεν τὸν κίνδυνον νὰ ἴδωμεν ἀνατρεπόμενον τὸ σκάφος.

— Καὶ ἐγὼ νὰ σᾶς ἔπω τὴν ἀλήθεια, πλοίαρχε ἔλεγεν ὁ Μαλακὲρ, βολιδοσκοπῶν τὰ σκότη τῆς νυκτὸς, λυποῦμαι παρὰ πολύ, ποῦ δὲ φαίνεται πιὰ τὸ πλοῖο ἐκεῖνο ἐκεῖ κάτω . . .

— Καὶ διατί λυπεῖσαι;

— Διότι πολὺ ἐπιθυμοῦσα νὰ διῶ πῶς θὰ τὰ ἔβγαζε πέρα μὲ τέτοιο καιρό.

— Καὶ ἐγὼ νομίζω, ναῦτα, ὅτι θὰ ἐπράττομεν καλλίτερα νὰ φροντίζωμεν διὰ τὸ ἰδικόν μας σκάφος καὶ ὄχι διὰ τὸ ξένον . . .

Καὶ πράγματι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἡ θάλασσα ἤλλαξεν ὄψιν. Τὰ κύματα ἐστερημένα ἀφρῶν παρωμοίαζον μὲ κινητὰ καὶ παμμέλαινα ὄρη· αἱ ριπαὶ τοῦ ἀνέμου προσέβαλλον τὸ σκάφος ἐξ ὅλων τῶν διευθύνσεων, καὶ ἦτο βεβαιον ὅτι ἐὰν ἡ *Νέμεσις* διετήρησε τὰ ἱστία της, τοῦτο ὠφείλετο εἰς τὴν ἔγκαιρον καταπέτασιν αὐτῶν.

Ἅπαν τὸ πλήρωμα εὑρίσκετο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἕτοιμον εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ κυβερνήτου, καὶ δὲν ἤκουέ τις οὐδεμίαν πλέον λέξιν. Σιγὴ νεκρικὴ περιεστοίχει τὰ πάντα.

Ἕκαστος παρασκευάζετο νὰ ὁπλισθῇ δι' ὅλης τῆς εὐθυκρισίας του, δι' ὅλης τῆς θελήσεώς του καὶ δι' ὅλου τοῦ σθένους αὐτοῦ ὅπως ἀντιμετωπίσῃ τὸν κίνδυνον καὶ ὑπερασπίσῃ τὴν ζωήν του.

Ὁ Βαρβεδιὲ πλησιάσας τοὺς δύο ἀδελφοὺς οἵτινες ἐφαίνοντο ἀψηφοῦντες τὴν μῆνιν τῶν κυμάτων, ἠρώτησεν αὐτοὺς μετά τινος ἀπαθείας.

— Παρευρέθητέ ποτε, ἐνώπιον θυέλλης, κύριοι;

— Ὄχι, κύριε.

Ὁ ναύκληρος ἐξήτασε διὰ λαθραίου βλέμματος τοὺς δύο Ζιροδίους.

Τῷ ἐφάνησαν δὲ ὅτι διετήρουν ὅλην τὴν ψυχραιμίαν των, ὅτι ἦσαν ἀδιάφοροι σχεδὸν καὶ καθολοκληρίαν γαλήνιοι.

Ὁ Βαρβεδιὲ ἐπηκολούθησεν·

— Ἡ ἀπατῶμαι οἰκτρῶς ἢ μέλλετι νὰ παρευρεθῆτε ἐνώπιον φρικώδους θεάματος.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐμειδίασαν μειδίαμα ἐν ᾧ ἀνεγινώσκετο στωϊκή τις ἀταραξία καὶ διὰ βλέμματος ὅλως ἀταράχου προσητένισαν τὸν κυβερνήτην.

Καὶ ὁ Πέτρος ἀπήντησε δι' ἀμφοτέρους :

— Δὲν ἐφοβήθημέν ποτε, κύριε.

Ὁ Βαρβεδιὲ ἐξακολουθῶν νὰ ἐξετάζῃ αὐτούς, ἐσκέπτετο οὕτω πως.

— Ναὶ, οἱ δύο οὗτοι ἀδελφοὶ φαίνονται πράγματι ἀτρόμητοι νεανίαι καὶ θὰ ἦσαν ἕτοιμοι νὰ ἀψηφήσωσι πάντα ἐμφανιζόμενον κίνδυνον.

— Ἄλλως τε, προσέθηκεν ὁ Γάστων, ἐπιβαίνοντες τοῦ σκάφους τούτου, ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν πᾶν τὸ ἐνδεχόμενον νὰ συμβῇ.

Τῇ στιγμῇ ταύτῃ λάμψις ἀτραπῆς ἀπετύφλωσεν αὐτούς. Ἰσχυρὸς γδοῦπος κεραυνοῦ ἀντήχησε συνάμα, καὶ ἡ ἀπαισία τῶν κυμάτων τοῦ ὠκεανοῦ ἀναστάτωσις ἐπηύξανεν ἐν μέσῳ τοῦ ἀπείρου τῶν δύο κόσμων, πρὸς τὸν ἀρχαῖον καθὼς καὶ πρὸς τὸν νέον.

— Ὅλα αὐτὰ εἶναι προμηνύματα ἕως ὅτου νὰ ἔλθῃ διὰ μιᾶς ἡ κακὴ ὥρα... ὑπέλαβεν ὁ Μαλακέρ.

Καὶ πράγματι ἡ μῆνις τῶν στοιχείων προανήγγελλεν ἐπικειμένην καταστροφήν.

Ἐπὶ πολλὰς ὥρας κατὰ τὴν φρικαλέαν ταύτην νύκτα, οἱ ἄνεμοι ἐμηκῶντο ἀπαισίως, τὰ οὐρανομήκη κύματα ἐξωγκοῦντο ἀκαταπαύστως καὶ ὁ κεραυνὸς ἔβρεμεν ἐν μέσῳ ἐκθαμβωτικῆς τῶν ἀστραπῶν λάμψεως. Ἐκ διαλλειμμάτων ὁ σάλος τῆς θαλάσσης ἐκόπεζε μὲν αἰφνιδίως, πλὴν πάραυτα σχεδὸν, τὰ κύματα ὀπλιζόμενα δι' ὅλης τῆς ἀγρίας αὐτῶν ἐξάψεως, ἐφώρμουν κατὰ τῆς *Νεμέσεως* μετὰ λυσσώδους παραφορᾶς.

Ὁ Μαλακὲρ ἐν μέσῳ τῆς περιστοιχούσης τὸν ὠκεανὸν σκοτίας προσεπάθει μετὰ πυρετώδους βλέμματος νὰ διακρίνῃ ἴχνη μυστηριώδους φωτὸς τὸ ὁποῖον ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἀνέμενεν νὰ ἴδῃ, πλὴν ὅλαι αἱ προσπάθειαί του ἀπέβησαν μάταιαι.

Εἰς τὰ ἀπώτατα τοῦ ὁρίζοντος βάθη οὐδὲν ἴχνος φωτὸς διεκρίνετο ἐκτὸς τῆς λάμψεως τῶν ἀτραπῶν αἵτινες διέσχιζον τὸν οὐρανόν.

Εὐτυχῶς μετὰ παρέλευτιν πολλῶν ὡρῶν, ἡ ἐκρραγεῖσα θύελλα ἐκόπασεν.

Ἡ *Νέμεσις*, ὡς ἐκ θαύματος εἶχε διαφύγει τὸν κίνδυνον καθὼς καὶ ἅπαν τὸ πλήρωμα αὐτῆς.

Ἐκ τῆς *Μέμφιδος* ὅμως οὐδὲν ἴχνος ἐφαίνετο. Τί ἀπέγεινε λοιπὸν τὸ μυστηριῶδες ἱστιοφόρον ; Διέφυγε ἆρά γε τὸν κίνδυνον ἢ μήπως ἀπωλέσθη αὖτανδρον ;

ΣΤ'.

Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῆς Μέμφιδος.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐξερράγη ἡ θύελλα, ὁ κ. Δε Βιβαρὲζ προϊδὼν ὅτι θὰ ἠναγκάζετο νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τῆς *Νεμέσεως*, προσεπάθησε νὰ προσεγγίσῃ αὐτὴν ὅπως ἀφ' ἑνὸς ἀποστείλει εἰς τὸν Μαλακὲρ συνθηματικά τινα σημεῖα, καὶἀφ' ἑτέρου ὅπως λάβῃ παρὰ τοῦ ναύτου τὴν τοσοῦτον ἀνυπομόνως ὑπ' αὐτοῦ ἀναμενομένην πολύτιμον πληροφορίαν ἐξ ἧς θα ἐπήγαζεν ἴσως ἡ ἐπίτευξις τῶν σχεδίων του. Ἐπιθυμῶν δὲ πάντοτε νὰ ἐπιτηρῇ τοὺς Ζροδίους μακρόθεν καὶ νὰ ἐκμηδενίζῃ τὰ κατὰ τοῦ Ὁρατίου παρασκευαζόμενα καταχθόνια σχέδια αὐτῶν, ἐθεώρει λίαν ἐπάναγκες δι' αὐτὸν νὰ μάθῃ εἰς ποῖον ἄγνωστον καὶ μεμακρυσμένον ἀπὸ τῶν ὀχθῶν τῆς Φλωρίδος ὅρμον θὰ κατηυθύνετο νὰ ἀγκυροβολήσῃ ἡ θαλαμηγὸς αὐτῶν.

Καὶ ὅμως ἡ θύελλα εἶχεν ἐκρραγῆ μετὰ τηλικαύτης μανιώδους σφοδρότητος, ὥστε ἐδέησε νὰ συγκεντρώσῃ ὅλην τὴν προσοχήν του εἰς τὸ σκάφος αὐτοῦ, ὅπερ ἐπὶ πολλὰς ὥρας εἶχε διατρέξει τὸν ἔσχατον τῶν κινδύνων. Ἡ τύχη τοῦ πληρώματος ἐξηρτᾶτο ἐξ αὐτοῦ καθὼς καὶ ἡ ζωὴ τῶν ναυτῶν του.

Ἡ *Μέμφις* ἐπὶ τινας ὥρας ἐν μέσῳ τῆς φρικαλέας ἐκείνης νυκτὸς κατώρθωσεν ἐπιτυχῶς νὰ ἀποκρούσῃ τὴν ἀγρίαν τῶν κυμάτων μῆνιν, ἀλλὰ περὶ τὰς δύο μετὰ τὸ μεσονύκτιον τὸ σκάφος ἐπληρώθη ὑδάτων, ἑπομένως πολλοὶ ἐκ τῶν ναυτῶν, ἠναγκάσθησαν νὰ προσφύγωσιν εἰς τὰς ἀντλίας.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς δὲ ἐκείνης αἱ ὑπὸ τοῦ κυβερνήτου διδόμεναι διαταγαὶ δὲν ἐξεπληροῦντο πλέον διὰ τῆς δεούσης εὐτολμίας καὶ διὰ τοῦ ἐν παρομίαις περιστάσεσιν ἀπαιτουμένου ζήλου, καθ' ἣν στιγμὴν μάλιστα ἐν μέσῳ τοῦ ἀνεμοστροβίλου ἐκείνου οὗτινος ὑπῆρξεν τὸ ἔρμαιον, θὰ ἔδει νὰ καταβληθῶσιν ἡ πλειοστέρα ἀκρίβεια ἐν τῇ ἐκτελέσει, καὶ ἡ μεγαλητέρα τοῦ πνεύματος ἑτοιμότης.

Εἰς μάτην δὲ ἀπέβησαν ὅλαι αἱ ὑπεράνθρωποι προσπάθειαι αἱ ὑπὸ τῶν ναυτῶν καταβληθεῖσαι πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ κινδύνου.

Ὁ Βιβρὲζ ἔκρινε τὴν κατάστασιν λίαν κρίσιμον. Πλέον ἡ ἅπαξ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ναυτικῆς σταδιοδρομίας του, εἶχε παρευρεθῆ ἐν μέσῳ σιρώνων καὶ θυελλῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον φρικαλέων, ἀλλὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ διακυβερνηθέντα σκάφη εἶχον ἀποκρούσει θαραλέως τοὺς σίφωνας καὶ τοὺς κινδύνους δι' ὅλης τῆς ἰσχυρᾶς ἀντοχῆς τῶν πλευρῶν καὶ τῶν νώτων αὐτῶν.

Ἡ θάλασσα ἐφαίνετο ἀνίσχυρος κατὰ τῶν τεθωρακισμένων ἀτμοπλοίων ἐφ' ὧν

ὑπῆρξέ ποτε ὁ κυβερνήτης, καὶ τὰ ὁποῖα ἐμπαίζοντα τὴν μῆνιν αὐτῆς ἐθριάμβευον ἐπὶ τέλους.

Ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἐλαφρᾶς καὶ εὐθραύστου ταύτης *Μέμφιδος*, τῆς τοσοῦτον μόλα ταῦτα εὐαγώγου εἰς τὴν διευθέτησιν τῶν ἱστίων καὶ εἰς τὴν πηδαλιούχησιν, τὸ πρᾶγμα διέφερε μεγάλως.

Ὅτε ὁ δεύτερος πλοίαρχος ὁ ἐπιτηρῶν τὰς ἀντλίας ἔσπευσε νὰ ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ὁ μαρκήσιος ἠρώτησεν αὐτόν.

— Τὰ ἐντὸς τοῦ κύτους εἰσρεύσαντα ὕδατα ἐμπνέουσι κανένα κίνδυνον; Οἱ ναῦται ἐξακολουθοῦσι πάντοτε ἐκκενοῦντες τὸ ὕδωρ;

— Φρονῶ ὅτι δὲν μᾶς ὑπολείπονται πλέον ἢ πέντε μόνον λεπτὰ ὅπως ἐκκενωθῇ τὸ κύτος. Κατόπιν θὰ προσπαθήσωμεν νὰ πακτώσωμεν μέγα μέρος τοῦ σκάφους καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τούτου θὰ δεήσῃ νὰ διαθέσετε ὅλον τὸ πλήρωμα.

— Πέντε λεπτὰ εἶναι ἀρκετὸς καιρός. Ἡ ἐπιγενομένη βλάβη εἶναι σοβαρά;

— Οὐχὶ καὶ τόσον.

— Τώρα ἀμέσως θὰ καταβῶ νὰ βεβαιωθῶ ἰδίοις ὄμμασι.

Ὅταν δὲ ἀνῆλθεν ἐκ νέου, ἡ ὁρμὴ τῆς ἐπικρατούσης θυέλλης ἐνέφαινεν ἠπιώτερον χαρακτῆρα. Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ *Μέμφις* εὗρητο ὑπὸ τὸ κράτος τῆς θαλασσίας ἐκείνης δίνης καὶ προσεδέχετο τὴν φρικαλέαν τῶν ἀνέμων ὥθησιν, ἡ *Νέμεσις* παραπλέουσα οὕτως εἶπεν, ἔσχε τὸ εὐτύχημα νὰ διαφύγῃ τὸν λαίλαπα τοῦτον· ἡ ἐπίβουλος τῆς θυέλλης ἐπίδρασις κατὰ τῆς ὁποίας οὐδεμία ἀνθρώπινος ἰσχὺς δὲν ἠδύνατο νὰ παλαίσῃ ἐπιτυχῶς, δὲν εἶχε προσβάλλει αὐτήν.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ μαρκήσιος ἔθετε τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ὁ λαίλαψ προσέβαλλε τὴν *Μέμφιδα* ἐξ ὅλων τῶν διευθύνσεων ταὐτοχρόνως μετὰ καταπληκτικῆς ὁρμῆς. Θὰ ἔλεγε δέ τις ὅτι ὅλοι οἱ ἄνεμοι συνεμάχησαν κατ' αὐτῆς, ἐφορμῶντες συγχρόνως ἀπὸ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς καὶ ἀπὸ ἄρκτου πρὸς νότον

Ὁ Βιβαρὲζ ὁ ὁποῖος ἔκρινε κρίσιμον τὴν στιγμὴν ἐφώνησεν·

— Ἐπάνω ὅλοι! Ἄφετε τὰς ἀντλίας! Ὅλοι οἱ ναῦται ἐπάνω!

Ὁ κίνδυνος δὲν ὑφίστατο πλέον εἰς τὸ κύτος τοῦ σκάφους, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, εἰς τοὺς ἱστούς, εἰς τὰς κεραίας.

Κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ ἑνὸς μόνου λεπτοῦ, ὅπερ ὑπῆρξε θανάσιμον καὶ ἀτελεύτητον σχεδὸν δι' ἅπαν τὸ πλήρωμα, ἡ *Μέμφις* ἐφάνη ὡσεὶ ὁμολογοῦσα ἑαυτὴν ἡττημένην καὶ ὑποκύπτουσαν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς θυέλλης. Ἐπί τινα μάλιστα στιγμὴν ἦτο τοσοῦτον κεκλιμένη ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς, ὥστε μικροῦ δεῖν νὰ εἰσδύσωσι τὰ ὕδατα ἐντὸς αὐτῆς.

Κατόπιν ὅμως ὅτε οἱ ἱστοὶ αὐτῆς ἀνυψώθησαν μετὰ χάριτος, ἤρξατο ὑποτρέμουσα ὡς ἔμψυχόν τι ὄν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ θαλαμηγὸς ἐνδέχετο νὰ ὑποστῇ ἐκ νέου παρομοίαν κρίσιν, ὁ Βιβαρὲζ διέταξεν αὖθις·

(Η ΩΡΑΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ) 58

— Στρέψατε τὸν οἴακα πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου!

Ὁ πρὸς στιγμὴν κοπάσας λαίλαψ ἐραίνετο συνενῶν ἤδη ὅλας τὰς δυνάμεις του ἵνα ἐπιπέσῃ σφοδρότερος κατὰ τοῦ ἱστιοφόρου.

Οἱ ναῦται κατὰ διαταγὴν τοῦ κυβερνήτου ἐχαμήλωσαν τοὺς μεγάλους ἱστοὺς μέχρι βαθμοῦ ὥστε αἱ κεραῖαι αὐτῶν ἔθιγον σχεδὸν τὰ κύματα.

Ὅτε δὲ ἀνυψώθησαν ἡ *Μέμφις* ἐφάνη σωθεῖσα. Εἶτα ὅτε αἰφνιδίως ἔκλινον ἐκ νέου, τὴν φορὰν ταύτην δὲν ἀνυψώθησαν πλέον. Τὸ σκάφος παρέμεινε κεκλιμένον ἐπὶ τοῦ ὕδατος ὡσεὶ ἐὰν ἅπαν τὸ ἐντὸς τοῦ κύτους βάρος μετατοπισθὲν ἐκ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον, μετέβαλλε καὶ κατέστρεψε τὴν ἰσορροπίαν τοῦ πλοίου.

Ἐν μέσῳ δὲ τῆς κρισίμου ταύτης θέσεως δὲν ἐπετρέπετο οὐδὲ ἑνὸς κἂν δευτερολέπτου ἡ ἀπώλεια. Ἡ ἀποτρόπαιος τοῦ θανάτου εἰκὼν παρίστατο ἐκεῖ μεθ' ὅλης τῆς φρικαλεότητος αὐτῆς.

— Γρήγωρα ἕνα πέλεκυν, κύριε, ἐπεῖπεν ὁ μαρκήσιος πρὸς τὸν δεύτερον πλοίαρχον ἀποτεινόμενος.

Ὁ Λεβλὼν δραξάμενος τὸν παρατυχόντα πέλεκιν ἐφώρμησεν ἐγγὺς τοῦ πλοιάρχου. Ἔχων δὲ τὴν χεῖρα ὑψωμένην καὶ ὡπλισμένην διὰ τοῦ πελέκεως, καθήλωσε τοὺς ἀπαστράπτοντας ὀφθαλμούς του ἐπὶ τοῦ κυβερνήτου, ἀναμένων παρ' αὐτοῦ τὴν ἐσχάτην διαταγήν.

Καὶ ὅμως ἐπί τινα στιγμὴν, ἥτις ὑπῆρξε λίαν παροδική, ὁ μαρκήσιος ἐφάνη ὑπὸ δισταγμοῦ κατεχόμενος. Κατὰ τὴν ὑπερτάτην ἐκείνην ὥραν πλῆθος σκέψεων κατέτρυχον τὸν ἐγκέφαλόν του: τὸ σκάφος ἡμιεστερημένον οὕτω πως τῶν ἱστῶν αὐτοῦ καὶ μὴ δυνάμενον πλέον νὰ συναγωνισθῇ μετὰ τῆς *Νεμέσεως*, θὰ ἠναγκάζετο νὰ ἀγκυροβολήσῃ εἰς ἕνα ἐκ τῶν πλησιεστέρων λιμένων τῶν Ἀντιλλῶν πρὸς ἐπιδιώρθωσιν τῆς ἐπεγινομένης αὐτῷ βλάβης. Ἐκ τούτου ὁποία καὶ ἡλίκη ἀπώλεια χρόνου θὰ προήρχετο! Κατὰ τὴν χρονικὴν δὲ ταύτην περίοδον, οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι ἀπηλαγμένοι πάσης καταδιώξεως καὶ ἐπιτηρήσεως θὰ ἐνήργουν ἐλευθέρως καὶ οὐδὲν πλέον πρόσκομμα θὰ παρενετίθετο ἐν μέσῳ τῶν καταχθονίων σχεδίων αὐτῶν! Ἡ εἱμαρμένη, ἥτις κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἑβδομάδας ἐφάνη εὐνοοῦσα ἐπὶ τέλους τοὺς Βιλερβὸρ, τοὺς ἐγκατελίμπανεν ἐκ νέου. Τὸ μῖσος τῶν Ζιροδίων οὐ μόνον δὲν ἀφωπλίσθη ἀλλὰ καὶ ὑπεδαύλιζε τὰ στήθη αὐτῶν μετὰ φρικαλεωτέρας λύσσης! Ἡ ἀνὰ τοὺς ὠκεανοὺς αὕτη ἐκδρομὴ, ἡ τόσον δαπανηρὰ καὶ ἡ τοσοῦτον ἀλλόκοτος συγχρόνως, τὶ ἀπεδείκνυε τρανώτατα! Ὁ Ὀράτιος ἐθεωρεῖτο ἀπολωλώς, ἀφοῦ οἱ Ζιρόδιοι κατεδίκασαν αὐτὸν εἰς θάνατον!

— Θὰ παλαίσωμεν μέχρι τῆς τελευταίας πνοῆς μας! ἐψιθύρισεν ὁ μαρκήσιος Δε Βιβαρέζ.

Καὶ ἀνεγείρας τὸ ἀτάραχον καὶ πλήρες ἀποφασιστικότητος ὄμμα του, ἠτένισε τὸ πλήρωμα.

Ἐπειδὴ δὲ πάντες οἱ ἀπαρτίζοντες αὐτὸ ναῦται ἦσαν ἄνδρες ἀφωσιωμένοι καὶ ἀτρόμητοι, ἐμακάριζεν ἑαυτὸν ὡς εὐτυχῆ καὶ ὑπερήφανον διότι ἡ τύχη ἔταξεν αὐτὸν ἐν μέσῳ πληρώματος ὅπερ θὰ ἦτο ἕτοιμον ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ, νὰ ἀψηφήσῃ καὶ τὸν φοβερώτερον τῶν κινδύνων πρὸς διάσωσιν τοῦ σκάφους.

Καὶ αἰσθανόμενοι τὸν κίνδυνον φρικτότερον παρά ποτε ἦσαν πάντες οὐ μόνον ἕτοιμοι καὶ προσεκτικοὶ πρὸς πᾶσαν νέαν τοῦ κυβερνήτου διαταγὴν ἀλλὰ καὶ ἔχοντες τὸ βλέμμα καθηλωμένον ἐπ' αὐτοῦ, ἐφαίνοντο ἐπίσης γαλήνιοι καὶ ἀτάραχοι ὡς καὶ ὁ μαρκήσιος.

Ὁ Βιβαρὲζ ἀποτείνας τὸν λόγον πρὸς τὸν πηδαλιοῦχον, ἠρώτησε ;

— Τὸ σκάφος ὑπακούει εἰς τὸ πηδάλιον ;

— Ὄχι, κύριε.

Οἱ ἱστοὶ παρέμενον κεκλιμένοι πάντοτε.

Εἰς ἀπόστασιν ὀργυιῶν τίνων, πελώριον κῦμα ζοφερώτερον δὲ καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς νυκτὸς ἐφαίνετο ἐξωγκούμενον, περισυλλεγόμενον καὶ παρασκευαζόμενον πρὸς αἰφνιδίαν ἐπίθεσιν κατὰ τῆς θαλαμηγοῦ.

Καὶ τὰ πάντα θὰ ἔληγον ἐνταῦθα . . . Ἡ *Μέμφις* ἀνατρεπομένη ὑπὸ τοῦ οὐρανομήκους ἐκείνου κύματος θὰ κατεποντίζετο εἰς τὰ ἀχανῆ τοῦ ὠκεανοῦ βάθη.

— Ἐμπρός ! κύριε, κόψατε ! ὑπετονθόρισεν ἡ ἀτάραχος φωνὴ τοῦ πολιοῦ καὶ ἀτρομήτου κυβερνήτου.

Ἀμ' ἔπος ἀμ' ἔργον, ὁ πέλεκυς συμφώνως τῆς δοθείσης διαταγῆς κατέπεσε βαρύς. Οἱ πρότονοι ἐκάμφθησαν καὶ ὅλαι αἱ κεραῖαι κατέπεσον μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτῶν.

— Κόψατε, κύριε, κόψατε ! ἐφώνει ἀκαταπαύστως ὁ μαρκήσιος.

Τὰ ἱστία, αἱ κεραῖαι, τὰ ἀκροκέραια, τὰ πάντα ἐξεσφενδονίσθησαν εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ ἱστὸς παρέμεινε γυμνὸς καθ' ὁλοκληρίαν. Τότε εὐθέως ἡ *Μέμφις* ἀνυψώθη μὲν ἐλαφρῶς, χωρὶς ὅμως νὰ ἀνακτήσῃ τὴν ἰσορροπίαν της.

Καὶ ἀνεγερθεῖσα οὕτω πως ἐρρίγει σύσσωμος, ὡς τὸ νοῦμον καὶ εὐγενὲς ἐκεῖνο ζῶον τὸ ὁποῖον καίτοι βλέπει ἐνώπιόν του τὸν κίνδυνον, ἀντὶ νὰ καταληφθῇ ὑπὸ φόβου, ἐξαγριοῦται καὶ ἐμψυχοῦται ἀπεναντίας ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὑπερηφανείας του.

Ἤδη ὁ μαρκήσιος ἄπαξ ἔτι ἤνοιξε τὸ στόμα ὅπως διατάξῃ ἐκ νέου.

— Κόψατε ! Κόψατε !

Καὶ τὴν φορὰν ταύτην αὐτὸς οὗτος ὁ ἱστὸς κατέπιπτεν, καίτοι ἡ τελευταία αὕτη θυσία εἶχεν ἀπιθῆ περιττή. Τότε μετά τινος δυσχερείας ἡ *Μέμφις* ἤρξατο ἀνεγειρομένη. Ὅταν δὲ ἡ δύσμοιρος θαλαμηγὸς προσεδέχετο τὴν τελευταίαν προσβολὴν τοῦ παμμεγέθους κύματος, εἶχε πλέον τοὺς ἱστούς της ἠκρωτηριασμένους καθολοκληρίαν· ἀπολέσασα δὲ οὕτω πως τὴν ἱστιοφορίαν της, ἐνέτυχε τὴν θέαν δένδρου ἀπεξηραμένου καὶ ἐστερημένου τῶν φύλλων αὐτοῦ.

Μετὰ παρέλευσιν στιγμῶν τινων τὸ κατάστρωμα ἐσαρώθη ὑπὸ τῶν κυμάτων.

Ἡ θαλαμηγὸς ἐφέρετο ἐπὶ τῆς θαλάσσης δίκην καλάμου, ὠθουμένη δὲ καὶ ἐκσφενδονιζομένη ὑπὸ τῶν κυμάτων ὑπῆρξεν ἐπὶ πολλὰς ὥρας τὸ παίγνιον ἁπάντων τῶν ἀνέμων. Εἶτα ἡ ὑδατώδης ἐκεῖνος ὄγκος ὁ προσβαλλὼν αὐτὴν ἀπωλέσθη ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός.

Ἡ *Μέμφις*, ἀποφυγοῦσα ὡς ἐκ θαύματος τὸν κίνδυνον εἶχε θριαμβεύσει ἐπὶ τέλους. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς δὲ ἐκείνης ἐμειώθη ἡ σφοδρότης τῆς θυέλλης.

Περὶ τὴν πρωΐαν, ὁ κ. Δε Βιβαρὲζ καθ' ὅσον ἔβλεπε καταπραϋνομένην τὴν ὁρμὴν τῆς θυέλλης, διέταξε τοὺς ναύτας νὰ ὁπλίσωσι τὴν θαλαμηγὸν διὰ τῶν ἐναποληφθέντων ἱστίων.

Καὶ ἡ *Νέμεσις* τί νὰ ἀπέγεινεν ἆρά γε ; Ἐπὶ τοῦ παρόντος αἱ δύο θαλαμηγοὶ πόσον ἆρά γε νὰ ἀπεῖχον ἀπ' ἀλλήλων;

Ὁ μαρκήσιος μὴ δυνάμενος νὰ μαντεύσῃ τοῦτο, διηρωτᾶτο ἀκαταπαύστως, ὅτε αἴφνης εἷς ναύτης εὑρισκόμενος ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἱστοῦ, ἐφώνησεν·

— Φῶτα στὰ δεξιά μας, ἀπὸ τὰ ὀπίσθια !

Ὁ κ. Δε Βιβαρὲζ ἔδραμε πρὸς τὴν πρύμνην.

Συγκεντρώσας δὲ ὅλην τὴν προσοχήν του, διέκρινε πράγματι ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας τὴν σκιαγραφίαν πλοίου ἀπομακρυνομένου.

Ἦτο ἡ *Νέμεσις* ἥτις ἐξ ἀποστάσεως 120 μέτρων ὡς ἔγγιστα διέσχιζε τὰ κύματα πλησιστίοις, ἐνῷ ἡ δύσμοιρος *Μέμφις*, ἠκρωτηριασμένη ὡς ἦτο, οὐδὲ ἐκ μακρᾶς ἔτι ἀποστάσεως δὲν ἠδύνατο νὰ παρακολουθήσῃ αὐτήν.

Μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος τῆς *Νεμέσεως* ἠδυνήθη ἆρά γε νὰ διακρίνῃ τις τὴν *Μέμφιδα* ;

Καὶ ὁ Μαλακὲρ, ὁ κατασκοπεύων τὰς κινήσεις αὐτῆς, θὰ ἠδύνατο ἆρά γε νὰ συνεννοηθῇ, ὡς ἄλλοτε, μετὰ τοῦ μαρκησίου Δε Βιβαρέζ;

Ὁ κυβερνήτης τῆς *Μέμφιδος*, θέλων νὰ βεβαιωθῇ περὶ τούτου, διέταξε νὰ τῷ φέρωσι τοὺς συνθηματικοὺς φανούς. Τότε δὲ λίαν προσεκτικὸς καὶ ὑποτρέμων σχεδόν, ἤρξατο βολιδοσκοπῶν τὰ σκότη τῆς νυκτός.

Ὁ Μαλακὲρ ἠγρύπνει πάντοτε, διότι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου λαίλαπος τοῦ ἐκρραγέντος ἐν μέσῳ τῆς ἀποφράδος ἐκείνης νυκτὸς, δὲν εἶχε ἐγκαταλείψει ποσῶς τὸ κατάστρωμα, καὶ ἐὰν ἐξηκολούθει ἀναμένων ἐκεῖ, δὲν ἔπραττε τοῦτο μόνον ἐκ καθήκοντος ὡς ναύτου τῆς *Νεμέσεως*, ἀλλὰ πρὸ πάντων διότι κατείχετο ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ τῆς ἀνυπομονησίας νὰ μάθῃ τί ἀπέγεινεν ἡ *Μέμφις* καὶ ἐὰν πᾶσα ὅπως ἐπανεύρῃ τὰ ἴχνη αὐτῆς ἐλπὶς εἶχεν ἀπολεσθῇ.

Ὅταν παρετήρησε λοιπὸν ἀσθενές τι φῶς ἐπὶ τῆς θαλαμηγοῦ, δὲν κατώρθωσε νὰ συγκρατήσῃ ἐπιφώνησιν ἄφρονος χαρᾶς, διότι δὲν ἦτο μόνος.

Ὁ Βκρβεδιὲ καὶ οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι εὑρισκόμενοι ἐγγὺς αὐτοῦ, ἐστράφησαν αἴφνης πρὸς τὸ μέρος αὐτοῦ.

— Τί τρέχει, ναῦτα ; ἠρώτησεν ὁ Βαρβεδιέ.

Ὁ Μαλακὲρ ἀνακτήσας τὴν ψυχραιμίαν του ἔξυσε τὴν κεφαλήν του. Πᾶν ὅ,τι κατετάρασσεν αὐτόν, δὲν συνίστατο εἰς τὴν ἐξήγησιν τῆς ἐπιφωνήσεως τῆς ἐκ τῶν χειλέων του ἐκφυγούσης, ἀλλὰ διότι ἄπαξ ἐπανευρὼν τὰ ἀπολεσθέντα ἴχνη τῆς *Μέμφιδος*, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ συνεννοηθῇ πλέον μετ' αὐτῆς ἢ ὑπὸ τὸ ἄγρυπνον ὄμμα τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν Ζιροδίων. Ἄλλως τε, ἐὰν μέρος τοῦ πληρώματος εἶχε κατέλθει ὑπὸ τὸ κατάστρωμα ὅπως κατακλιθῇ, οἱ λοιποὶ ὅμως παρέμειναν ἐκεῖ ἐγρηγοροῦντες καὶ ἕτοιμοι εἰς πᾶσαν τοῦ κυβερνήτου διαταγήν· ὑπῆρχον δὲ πανταχοῦ ναῦται, ἐπὶ τοῦ πρωραίου καθὼς καὶ ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἱστοῦ, εἰς τὰς κεραίας καὶ εἰς τοὺς προτόνους, ἀνερχόμενοι ἢ ἀναρριχώμενοι παντοχοῦ μετὰ ὀμμάτων ἀνεῳγμένων καὶ ἀγρύπνων.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐλαχίστη τοῦ εἴδους τούτου ἀπόπειρα θὰ ἐπρούδιδεν αὐτόν, οὐδὲ κἂν ἐτόλμησε νὰ σκεφθῇ περὶ αὐτῆς.

Ὅλα δὲ ταῦτα ἔχων ὑπ' ὄψιν, ὁ Μαλακὲρ ἦτο οὐ μόνον ἄπελπις, ἀλλὰ καὶ εἰς φοβερὰν διετέλει ἀμηχανίαν, διότι ἦτο πλέον ἢ βέβαιος περὶ τῆς ἀνυπομονησίας τοῦ μαρκησίου τοῦ ἐπιθυμοῦντος νὰ γνωρίσῃ διὰ πάσης θυσίας εἰς ποῖον λιμένα ἢ ὅρμον θὰ ἠγκυροβόλει ἡ *Νέμεσις*. Καθ' ὅσον δὲ προσήγγιζον εἰς τὰς Ἀντίλλας, ἐπὶ τοσοῦτον ἐπηύξανεν ἡ ἀπελπισία τοῦ ναύτου. Τὴν προτεραίαν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων λάμψεων τῶν ἀστραπῶν, ἡ σκοπαιωρὶς ἐδείκνυεν ὅτι προσήγγιζον τὰς νήσους Λουκάγες, ἑπομένως ἡ Φλωρὶς δὲν θὰ ἀπεῖχε μακράν.

— Αἴ λοιπόν, Μαλακὲρ, δὲν μὲ ἤκουσες ; ἐπανέλαβεν ὁ Βαρβεδιέ.

— Ἐκεῖνο ποῦ μὲ ἔκαμε νὰ βγάλω ἐκείνη τὴ φωνὴ, πλοίαρχε, ἦταν ἐκεῖνα ἐκεῖ τὰ φῶτα ποῦ βλέπετε . . . .

Καὶ ἔτεινε τὴν χεῖρα εἰς τὰ βαθέα εἰσέτι σκότη τῆς νυκτός. Ὁ ναύκληρος μετὰ τῶν δύο Ζιροδίων ἐστράφησαν ἐκ νέου καὶ παρετήρησαν τὰ φῶτα.

— Πρόκειται περὶ τοῦ ἰδίου πάντοτε ἱστιοφόρου, κύριοι. Εἶναι ἡ *Μέμφις*, εἶπεν ὁ Βαρβεδιέ.

Καὶ τὸ πεπειραμένον βλέμμα του δὲν ἐβράδυνε νὰ μαντεύσῃ ὅτι ἡ μυστηριώδης θαλαμηγὸς δὲν διέσχιζε πλέον τὰ κύματα μετὰ τῆς αὐτῆς εὐχερείας.

Ἐφαίνετο δὲ οὐ μόνον βαρεῖα καὶ δυσκίνητος ὑπὸ τὴν ὤθησιν τοῦ ἀνέμου, ἀλλὰ καὶ ὡσεὶ ὑπὸ μεγάλου κατεχομένη καμάτου.

— Ὦ ! ὦ ! ἐφώνησεν ὁ πλοίαρχος, καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα δὲν κυβερνᾶται πλέον τόσον εὐχερῶς ὅσον ἡμεῖς.

— Πιστεύετε λοιπὸν ὅτι ὑπέστη βλάβας ; ἠρώτησεν ὁ Πέτρος.

— Ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι ἐβλάβη ὁ πρωραῖος ἱστός της· ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ πλέει μετὰ τοῦ μεγάλου μόνον ἱστοῦ.

Ἐπειδὴ οἱ Ζιρόδιοι ἐπεθύμουν σρόδρα νὰ εἰσδύσωσιν, εἰ δυνατόν, εἰς τὸ μυστήριον τῆς θαλαμηγοῦ ταύτης ἐν τῷ ὁποίῳ τὸ ἔνστικτον αὐτὸ ἐμάντευε τὴν ὕπαρξιν ἐχθροῦ παρακολουθοῦντος μετὰ λύσσης τὰ ἴχνη αὐτῶν, ἔκριναν ὅτι ἐπέστη ἡ κατάλληλος στιγμή.

— Διατάξατε νὰ ἐρωτήσωσιν ἐὰν ἔχωσιν ἀνάγκην ἡμῶν . . . ἐὰν ἔχωσι χρείαν συνδρομῆς, εἶπεν ὁ Πέτρος.

— Καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἡτοιμαζόμην νὰ σᾶς τὸ προτείνω, κύριε.

Καὶ ἐπειδὴ ἕνεκεν τῆς μακρᾶς ἔτι ἀποστάσεως πᾶσα ἀπόπειρα ἐρωτήσεων θὰ ἀπέβαινε ἀδύνατος, ὁ Βαρβεδιέ ἐποιήσατο ἓν νεῦμα εἰς τὸν Μαλακέρ.

— Ἤκουσες, ναῦτα ;

— Μάλιστα, πλοίαρχε, ἄκουσα.

— Ἐρώτησέ τους ἐὰν ἔχωσιν ἀνάγκην βοηθείας καὶ ἐλθὲ νὰ μοὶ δώσῃς μίαν ἀπάντησιν ἐγγὺς τοῦ πρωραίου ἱστοῦ. Σπεῦσον δὲ ὅσον δύνασαι ταχύτερον, διότι ἐπειδὴ ἡμεῖς προχωροῦμεν ἀρκετὰ, ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν θὰ ἀπολέσωμεν ἐκ τῆς θέας μας τὸ ἱστιοφόρον ἐκεῖνο.

Ὁ Μαλακὲρ δὲν ἀνέμενε νὰ ἐπαναληφθῇ ἐκ δευτέρου ἡ διαταγὴ αὕτη τοῦ πλοιάρχου. Ἐφώρμησε λοιπὸν πρὸς τοὺς φανοὺς πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς. Καὶ ὅμως καθ' ἣν στιγμὴν ἔσπευδεν ἐκεῖ, ἀνεχαιτίσθη αἴφνης ὑπὸ τοῦ κυβερνήτου φωνήσαντος·

— Μαλακέρ !

— Πλοίαρχε ;

— Εὐθὺς ὅτε θὰ ἔχῃς τὴν ἀπάντησιν τῆς *Μέμφιδος* θὰ ἔλθῃς νὰ τὴν ἀνακοινώσῃς εἰς ἡμᾶς

— Πολὺ καλά. . . στὰς διαταγάς σας, πλοίαρχε . . .

Ὁ ναύτης εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπαστράπτοντας ἐκ τῆς ὑπερβαλλούσης χαρᾶς του εἰς τὴν ἀνάμνησιν ὅτι ἐτύχθην ἐπὶ τέλους ἡ τόσον περιπόθητος αὕτη στιγμὴ ὅπως ἀνταποκριθῇ μετὰ τοῦ μαρκησίου. Ἄλλως τε ἡ φορὰ τῶν πραγμάτων εἶχεν εὐνοήσει μεγάλως τοὺς σκοπούς του, ἀφοῦ αὐτὸς οὗτος ὁ πλοίαρχος μετὰ τῶν δύο Ζιροδίων ὅλως ἀπροσδοκήτως ὑπεβοήθησαν αὐτὸν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἐπιθυμίας του.

Μετὰ πεντάλεπτον λοιπὸν παρέλευσιν συνεννοεῖτο μετὰ τῆς *Μέμφιδος*, τῆς ὁποίας τὰ φῶτα, καθ' ὅσον ἀπεμακρύνοντο αὐτῆς, οὐ μόνον ἐσμικρύνοντο ἀλλὰ καὶ θὰ ἐξηφανίζοντο πάραυτα.

— Ἔχετε . . . ἀνάγκην . . . ἀπὸ βοήθειαν ;

Εὐθέως ἀπὸ τῆς *Μέμφιδος*, ἀπήντησαν :

— Ὄχι !

Ὁ Μαλακὲρ, συνωδὰ τῶν συνήθων περιπτώσεων θὰ ἠδύνατο βεβαίως νὰ ἀρκεσθῇ εἰς μόνον τὴν λέξιν ταύτην, πλὴν ἀφοῦ ἡ τύχη τῷ παρεῖχε τὴν εὐνοϊκὴν ταύτην στιγμὴν ἣν οὗτος ἀνέμενε μετὰ τοσαύτης ἀνυπομονησίας, ἔσπευσε νὰ ἐπωφεληθῇ αὐτῆς.

— Ἡ *Νεμέσις* .... διευθύνεται ... εἰς τὴν νῆσον ... Ἀμελίαν ... καὶ θά ... ὑπάγῃ νὰ ἀγκυροβολήσῃ ... εἰς τό ... Νασσώ ...

Ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τὰ φῶτα τῆς *Μέμφιδος* ἐξηφανίζοντο μέχρι τηλικούτου βαθμοῦ ὥστε μόλις διὰ μέσου τῶν ζορερῶν τοῦ ὠκεανοῦ ἐκτάσεων διεκρίνετο ἀσθενές τι σημεῖον παρόμοιον πυγολαμπίδος.

Ὁ Μαλακὲρ ἔχων τὰ ὦτα ὑπερμέτρως ἀνεωγμένα ἐκαραδόκει ἐκεῖ ἐπὶ ἱκανὴν ὥραν, περιμένων ἀνυπομόνως λέξεις τινὰς πλὴν φεῦ! πρὸς μόνην ἀπάντησιν ὅλα τὰ φῶτα δὲν ἐβράδυναν νὰ ἐξαφανισθῶσι διὰ παντός.

— Ἆρά γε μὲ ἐκατάλαβε ὁ κύριος Βιβαρὲζ ἢ ὄχι; διηρωτήθη ἀνήσυχος ὁ ναύτης.

Καὶ ὁ δυστυχὴς ναύτης μὴ κατορθώσας νὰ γνωρίσῃ πᾶν ὅ,τι ἐπεθύμει νὰ μάθῃ, ἔδραμε πρὸς τὸν Βαρβεδιὲ εἰς ὃν εἶπε τὰ ἑξῆς:

— Ἡ *Μέμφις* δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ βοήθειαν.

— Πολὺ καλά.

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν δεύτερον πλοίαρχον, τῷ εἶπε:

— Διατάξατε νὰ ἀναπετασθῶσιν ὅλα τὰ ἱστία, κύριε· πρέπει νὰ ἀναστήσωμεν τὸν ἀπολεσθέντα καιρόν.

— Εἰς τὰς διαταγάς σας, πρωϊστάμενε.

Καὶ ἐνῷ ἐξεπληροῦτο ἡ διαταγὴ αὕτη, ὑπέφωσκεν συγχρόνως ἡ χαραυγὴ ἥτις καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα προεμήνυεν εὐδίαν.

Ὁ Βαρβεδιὲ μετεκαλέσατο τοὺς δύο ἀδελφούς. Εὐθὺς δὲ ὅτε ἐνεφανίσθησαν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἔδειξεν αὐτοῖς, εἰς μεμακρυσμένην ἀπ' αὐτῶν ἀπόστασιν, πρὸς τὴν ἀπωτάτην τοῦ ὁρίζοντος διεύθυνσιν, μικροσκοπικόν τι σημεῖον τὸ ὁποῖον ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἐκινδύνευε νὰ ἐξαλειφθῇ ὁλοτελῶς ἀπὸ τῆς θέας αὐτῶν.

Ἦτο ἡ *Μέμφις*.

— Τέλος πάντων, αὐτὴν τὴν φοράν, κύριοι, φρονῶ ὅτι εἴσθε ἀπηλλαγμένοι πλέον ἀπὸ τῆς ὀχληρᾶς ἐκείνης θαλαμηγοῦ.

Πράγματι δέ, ἡ *Νέμεσις* αὐθωρεὶ σχεδὸν, θριαμβεύουσα καὶ περιχαρὴς, ἐμακάριζεν ἑαυτὴν διότι κατώρθωσεν ἐπὶ τέλους νὰ ἴδῃ τὴν ἐράμιλλον αὐτῆς ἐξαφανισθεῖσαν διὰ παντὸς; ἴσως!

Ζ'.

Τὸ σχέδιον τῶν ἀδελφῶν Ζιροδέων.

Ἡ Φλωρὶς ἀποτελεῖ χερσόνησον ἥτις ἀποκεχωρισμένη οὖσα τῆς Βορείου Ἀμερικῆς εἰσδύει πρὸς νότον εἰς τὴν θάλασσαν τῶν Ἀντιλλῶν μέχρι τῶν νήσων Λουκάγες τῶν πρώτων τούτων γαιῶν τῶν ὑπὸ τοῦ Κολόμβου ἐπισκερθεισῶν.

Τὸ μέγιστον πλάτος αὐτῆς εἶναι 31′ καὶ 24′ 30″ τὸ δὲ μῆκος 82′ 15″ καὶ 87′ 40″.

Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος χερσόνησος πρὸς βορρᾶν καὶ πρὸς τὸ κέντρον κέκτηται ἐκτεταμένας καὶ δασώδεις πεδιάδας. Βορειοδυτικῶς δὲ τὸ βλέμμα τοῦ ἐδοιπόρου ἀπαντᾷ ὀροσειρὰς μὴ ὑπερβαινούσας ἑκατὸν μέτρων ἔκτασιν.

Συμφώνως δὲ τῶν ἀφηγήσεων ὅλων τῶν ταξειδιωτῶν τῶν διατρεξάντων τὴ χώραν ταύτην, ἡ Νότιος οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ τελματώδης ἔκτασις ἀρδευομένη ὑτὲ μὲν ὑπὸ τῶν ὑδάτων τοῦ ὠκεανοῦ ὑτὲ δὲ ὑπὸ τῶν ἀδιαλείπτων βροχῶν τοῦ χειμῶνος. Ἐκεῖ τὰ γλυκέα ὕδατα συνταρασσόμενα καὶ συγχεόμενα μετὰ τῶν ἁλμυρῶν σχηματίζουσι λίμνας ἁλμώδεις καὶ πηγὰς γλυκυπίκρους. Αἱ ζοφεραὶ δὲ καὶ μονότονοι αὗται ἐρημίαι αἱ κατάμεστοι κυπαρίσσων, πευκῶν ἀκάρπων θηλῶν καὶ στασίμων ὑδάτων, αἱ περιεζωσμέναι ἐδῶ μὲν ὑπὸ παλλεύκου, περαιτέρω δὲ ὑπὸ ἐρυθροτάτης ἀμμώδους ἐκτάσεως ἐφ' ἧς εἰσὶ διεσπαρμέναι αἱ μυστηριώδεις ἐκεῖναι φυτεῖαι, ἑστίαι τοῦ κυτρίνου πυρετοῦ καὶ τοῦ θανάτου, περιττοιχοῦνται ὑπὸ νήσων ἀνεκφράστου καλλονῆς! Εὔρροα σπαρτὰ, ἄνθη ἀρωματώδη, πτηνὰ ποικιλόχροα καὶ μὲ ἀπαστράπτοντας φωτισμοὺς, εἰσπνέοντα τὸν μεμολυσμένον ἀέρα ὅλης τῆς δηλητηριώδους ταύτης φυτείας, ᾄδουσι ἢ περίπτανται μεταξὺ τῶν ἀπειραρίθμων ἑρπετῶν τῶν κατασκηνούντων εἰς τὰς κρύπτας τῶν τελμάτων τούτων.

Πρὸ τεντήκοντα ἐτῶν ἡ Φλωρὶς ἀνταπεκρίνετο εἰστέτι ἐν συνόλῳ εἰς τὴν ἐπομένην ἥκιστα κολακευτικὴν καὶ ἐπαγωγὸν ταύτην περιγραφήν: ἐπὶ τῆς ὁλικῆς ποσότητος τῶν 38,000 μέτρων τὰ ἀποτελοῦντα τὴν χερσόνησον, 350,000 ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἦσαν καλλιεργημένα μόνον. Ὁ πληθυσμὸς δὲν ὑπερέβαινε τὰς 50,000 ψυχάς. Κατὰ τὴν ἐποχὴν λοιπὸν ἐκείνην, δὲν ἦτο ἡ εὐρεῖα ἔρημος τῆς ὁποίας οἱ τολμηροὶ ἄποικοι τῆς Ἀμερικῆς καθὼς καὶ οἱ ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου ἐπιδραμόντες ἐκεῖ ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψωσιν τὸ ἀφιλόξενον ἔδαφος αὐτῆς, ἀφ' ἑνὸς μὲν συνεπείᾳ τῶν θανατηφόρων πυρετῶν τῶν παραγομένων ἐκ τῶν δυσωδῶν ἀναθυμιάσεων τῶν τελμάτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ τῶν συνεχῶν καὶ ἀφορήτων παρενοχλήσεων τοῦ ἰθαγενοῦς πληθυσμοῦ.

Καθ' ἣν ἡμέραν λοιπὸν ἡ φορὰ τῆς εἱμαρμένης ἔρριπτε τὸν δοῦκα Ὀράτιον ἐνταῦθα, ἔνθα ἤρχετο νὰ ζητήσῃ τὴν φιλοξενίαν εἰς τοὺς « *Ἐρυθροὺς Ἄμμους,* » παρὰ τῷ κ. Δε Μερικοὺρ, τὰ πράγματα οὐ μόνον εἶχον μεταβληθῆ μεγάλως εἰς τὴν Φλωρίδα, ἀλλὰ καὶ σπουδαῖαι ἐπιχειρήσεις διεξήγοντο ἤδη ἀνὰ τὴν χερσόνησον· ὁ τόπος εἶχεν ἀπολέσει μὲν τὸ γραφικὸν αὐτοῦ, ηὐδοκίμει ὅμως ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν.

Ἐφ' ὅλης τῆς ἐκτάσεως τοῦ ποταμοῦ *Ἅγιος Ἰωάννης* ἀπέραντοι γαῖαι παρεχωρήθησαν εἰς πολλοὺς ἀποίκους. Πλεῖστα δὲ ὅσα ζωολογικὰ καὶ γεωργικὰ καταστήματα, ἱδρυθέντα ἐνταῦθα, εὑρίσκονται σήμερον εἰς πληρεστάτην ἀκμὴν καὶ εὐημερίαν. Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ποταμὸς εἶναι τὸ μεγαλείτερον καὶ ἀξιολογώτερον ρεῖθρον τῆς Φλωρίδος. Ἐπὶ τῆς δεξιᾶς δὲ αὐτῆς ὄχθης, ἢ μᾶλλον ἐν μιᾷ τῶν περιγραφικωτάτων νήσων τῶν ἀρδευομένων ὑπὸ τοῦ ρείθρου τούτου, ὁ κ. Δὲ Μερικοὺρ εἶχεν οἰκοδομήσει τὸ ἐνδιαίτημα αὐτοῦ, ἐν τῷ κέντρῳ μάλιστα τῆς ἐκ δύο χιλιάδων ἑκταρίων συνισταμένης γαιοκτησίας αὐτοῦ. Ὁ *Ἅγιος Ἰωάννης* συγκαταριθμῆται μεταξὺ τῶν πλέον εὐφόρων γαιῶν τῆς χερσονήσου. Περιβρέχεται δὲ ὑπὸ τῶν εὐρέων τελμάτων τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ῥέει πρὸς βορρᾶν, ἤτοι παραλλήλως τῶν ὀχθῶν τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ ἐντὸς τοῦ ὁποίου καὶ ἐκβάλλει ἀφοῦ προηγουμένως διανύσει 240 χιλιάδας πεντακόσια μίλλια.

Μετὰ διήμερον παρέλευσιν ἀφ' ἧς στιγμῆς εἶχεν ἀπολέσει ἐκ τῆς θέας αὐτῆς τὴν ἠκρωτηριασμένην *Μέμφιδα*, ἡ *Νέμεσις*, συνωδὰ τοῦ ὑπὸ τῶν Ζιροδίων σχεδιασθέντος προγράμματος, διήρχετο διὰ τοῦ ὅρμου Νασσὼ, ὃν ὁ Μαλακὲρ εἶχεν ὑποδείξει διὰ τῶν συνθηματικῶν φώτων εἰς τὸν μαρκήσιον Δε Βιβαρέζ. Ὁ ἐν λόγῳ ὅρμος κεῖται μεταξὺ τῆς ὁμωνύμου ὄχθης καὶ τῆς νήσου Ἀμελίας, τῆς ἐκτεινομένης ἐπὶ μήκους τεσσαράκοντα χιλιομέτρων, ἀπὸ βορρᾶν πρὸς νότον. Τὸ πλάτος τοῦ ὅρμου Νασσὼ ποικίλει μεταξὺ τριῶν καὶ ἓξ χιλιομέτρων.

Τὴν ἑσπέραν δὲ τῆς δευτέρας ἡμέρας, ἡ *Νέμεσις* ἠγκυροβόλει εἰς τὰ ἐνδότερα κόλπου τινός, ἢ μᾶλλον εἰς τὸν ὅρμον Πάβλο ἔνθα εἶχεν ἀποβῆ ἀόρατος σχεδὸν, τόσον ἡ παρακειμένη ὄχθη ἦτο κεκαλυμμένη ἐκ τῶν τριῶν μερῶν ὑπὸ ὑψηλῶν καὶ μεγαλοπρεπῶν δένδρων, μαγναλιῶν, πρασίνων δρυῶν καὶ παντοειδῶν φοινίκων.

Οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι δὲν εἶχον ἀναφέρει οὐδεμίαν λέξιν περὶ τοῦ σχεδίου αὐτῶν εἰς τὸν κυβερνήτην Βαρβεδιὲ, ὅστις, ἄλλως τε, δὲν ἔκρινε φρόνιμον νὰ μάθῃ πᾶν ὅ,τι ἐκεῖνοι ἀπέσχον νὰ τῷ ἀναφέρωσιν.

Τὸ δὲ σχέδιον τοῦτο κανεὶς μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸ μαντεύσῃ. Καθ' ἣν στιγμὴν δὲ τοῦ σκάφους ἀγκυροβολήσαντος, οἱ ναῦται εἶδον τοὺς δύο ἀδελφοὺς ἀποβιβαζομένους εἰς τὴν ξηρὰν καὶ θηρεύοντας εἰς τὰς ἐλώδεις τοποθεσίας τῶν περιχώρων ἐπὶ ὁλοκλήρους κατὰ συνέχειαν ἡμέρας, τότε ἐνόμισαν ὅτι ὁ πλοῦς αὐτῶν ἐπέβλεπεν εἰς κυνηγετικὴν ἢ ἁλιευτικὴν ἐκδρομήν.

Μόνος ὁ Βαρβεδιὲ, καίτοι μὴ ὑποπτευόμενος τίποτε εἰσέτι, κατείχετο μόλα ταῦτα ὑπό τινος ἀνησυχίας ἢ ἀβεβαιότητος.

Οἱ Ζιρόδιοι θὰ ἦσαν ἀναμφιβόλως λίαν ἀδέξιοι κυνηγοί, διότι, τὸ ἑσπέρας, ὅταν ἐπέβησαν καὶ αὖθις τοῦ ἱστιοφόρου, ὁ θηρευτικὸς σάκκος των ἦτο κενός!

Νὰ ἐπανακάμψωσι φέροντες κενὸν τὸν κυνηγετικὸν σάκκον αὐτῶν ἐνῷ αἱ ὄχθαι ἐκεῖναι ἔβριθον θηράματος, τοῦτο κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐφαίνετο παράδοξον γεγονός.

Ἄλλως τε, ἀφοῦ οἱ δύο ἀδελφοὶ δὲν ἐνησχολοῦντο οὔτε εἰς τὴν βοτανικὴν, οὔτε εἰς τὴν φυσικὴν ἱστορίαν, διά τινος λοιπὸν τρόπου ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης διήρχοντο τὰς ἡμέρας αὐτῶν;

Κανεὶς δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ μαντεύσῃ. Ἀκατανόητον καὶ ἄλυτον μυστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἀνίσχυροι ἀπέβαινον ὅλαι αἱ προσπάθειαι τοῦ τε κυβερνήτου καὶ τοῦ πληρώματος.

Ἡμέραν τινὰ, κατόπιν ὡρῶν τινων ἀνὰ τὴν παραλίαν περιπλανήσεως, ἐπιβάντες τῆς θαλαμηγοῦ καὶ μὴ παρασχόντες οὐδεμίαν ἐξήγησιν, διέταξαν τὸν πλοίαρχον νὰ ἑτοιμασθῇ πρὸς ἀπόπλουν. Μετὰ πάροδον δὲ ὀλίγων ὡρῶν ἡ *Νέμεσις* ἠγκυροβόλει, ὄπισθεν τοῦ φάρου τῆς νήσου τῶν Ἰχθύων. Ἡ θαλαμηγὸς παρέμεινεν ἐκεῖ ἐπὶ ὀκτὼ ὁλοκλήρους ἡμέρας καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι ἀποβιβασθέντες εἰς τὴν ξηρὰν δὲν ἐπανῆλθον.

— Φαίνεται ὅτι ἐπισκέπτονται τὰ ἀξιοθέατα τῆς πόλεως, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Βαρβεδιέ.

Ἀπομιμούμενος δὲ καὶ οὗτος τὸ παράδειγμα τῶν δύο ἀδελφῶν ἤρξατο ἐπισκεπτόμενος τὴν χώραν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀναγκαστικῆς ταύτης σχολῆς του. Ἡ μυστηριώδης στάσις καὶ αἱ σκυθρωπαὶ φυσιογνωμίαι τῶν Ζιροδίων ἐξηκολούθουν νὰ ἐκπλήττωσιν αὐτὸν ὑπερμέτρως ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν. Ἐν μέσῳ δὲ τῶν παντοίων εἰκασιῶν του, ὁ Βαρβεδιὲ ἐνόμιζεν ὅτι ἐὰν οἱ Ζιρόδιοι ἀνεκρατήθησαν εἰς τὸν *Ἅγιον Αὐγουστῖνον*, προέβησαν εἰς τοῦτο ὁρμώμενοι ὑπὸ οἱουδήποτε ἑτέρου ἐνδιαφέροντος ἀπὸ ἐκείνου τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ ἀνακρατήσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν χώραν, διότι τὸ τελευταῖον τοῦτο ἠδύνατο νὰ παρατηρηθῇ καὶ νὰ γνωσθῇ ἐν διαστήματι δύο ὡρῶν. Ἄλλως τε τὰ περίχωρα δὲν ἐγκλείουσιν οὐδεμίαν κατάλληλον τοποθεσίαν πρὸς θήραν, μὴ παρουσιάζοντα εἰμὴ γαίας ἀπὸ πολλοῦ ἤδη καλλιεργηθείσας καὶ ἔνθα οὐδὲν ἴχνος θάμνων παρατηρεῖται. Ἡ πόλις εἶναι ἡ ἀρχαιοτέρα τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ἱδρυθεῖσα κατὰ τὸ 1565 ἤτοι εἴκοσιν ἔτη πρὸ τῆς πρώτης ὑπὸ τῶν Ἄγγλων διεξαχθείσης πρὸς ἀποικισμὸν εἰς τὰς Καρολίνας νήσους ἀποπείρας καὶ, τὸ μόνον ἐνδιαφέρον αὐτῆς συνίσταται εἰς τοῦτο ὅτι δύναται νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἱερὸν λείψανον τῶν ἀρχαίων χρόνων.

Ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς συνίσταται ἐκ παντοίων καὶ ἀπειραρίθμων στοιχείων. Δύναταί τις νὰ συναντήσῃ ἐκεῖ ὅλους τοὺς τύπους καὶ κατ' ἐξοχὴν ὅλους τοὺς φαυ

λοξίους ἐκείνους τυχοδιώκτας τοὺς ἑτοίμους εἰς διάπραξιν πάσης κακίας καὶ πάσης ληστοπραξίας καὶ ἱκανοὺς νὰ μὴ ὀπισθοχωρήσωσιν ἀπέναντι οὐδενός, μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι αἱ ληστοπραξίαι αὗται θὰ ἔδει νὰ ἀνταμειφθῶσιν πλουσιοπαρόχως. Λιθίοπες, μιγάδες, ἔλκοντες τὸ γένος ἐξ ἀφύβων ἢ ἰθαγενῶν, ἄποικοι, λαθροθήραι ἐξ ἀπαγγέλματος, βαλαντιοτόμοι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ἐν ἑνὶ λόγῳ, ἄνθρωποι ἱκανοὶ τὰ πάντα νὰ διαπράξωσι πρὸς κορεσμὸν τῶν αἱμοχαρῶν αὐτῶν παθῶν.

Καὶ ἡ ἔκπληξις τοῦ Βαρβεδιὲ ὑπῆρξεν ἀπεριόριστος ὅταν ἡμέραν τινὰ, κατὰ τυχαίαν ὅλως σύμπτωσιν, εἶδεν ἀΐρνης τοὺς Ζιρωδίους συναναστρεφομένους μετὰ τῶν τυχοδιωκτῶν καὶ ληστῶν τούτων.

— Καὶ μόλα ταῦτα ἐγὼ τοὺς ἐνόμιζον πλέον διακεκριμένους ! ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ εὐϋπόληπτος πλοίαρχος.

Ἠθέλησε μάλιστα νὰ τοὺς προειδοποιήσῃ, ἔχων ὑπ' ὄψει ὅτι, πιθανὸν αἱ μετὰ τῶν ἀληθηρίων ἐκείνων συναναστροφαὶ νὰ προήρχοντο ἀναμφιβόλως ἐκ τῆς ἀγνοίας τῶν δύο ἀδελφῶν ἀναφορικῶς περὶ τῶν ἠθῶν καὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, ἀλλὰ μία ἀπροσδόκητος τῶν Ζιρωδίων διαταγὴ, ἠμπόδισεν αὐτὸν νὰ πράξῃ εἰς τοῦτο.

Ἡ θαλαμηγὸς ἀνέσπασε τὴν ἄγκυραν ὅπως κατευθυνθῇ καὶ ἀγκυροβολήσῃ ἐκ νέου εἰς τὸν ὅρμον Νασσώ !

— Μὰ τὴν πίστιν μου, δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω τίποτε ἐξ ὅλων αὐτῶν! ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Βαρβεδιέ.

Καὶ κατόπιν ὑψῶν τοὺς ὤμους, ἐπανελάμβανε.

— Καὶ μόλα ταῦτα νομίζω ὅτι δὲν ἔχω καμμίαν ἀνάγκην νὰ ἐννοήσω. Θὰ πράξω μέχρι τέλους τὸ καθῆκόν μου.

Ἡ *Νέμεσις* ἀναπετάσασα τὰ ἱστία της ἀφῆκεν ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὸν ὅρμον Νασσὼ, ἔνθα διέμεινε ἐπὶ δύο ἡμέρας κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων οἱ Ζιρώδιοι ὑπεδέχθησαν ἐπὶ τοῦ σκάφους τρεῖς ἄνδρας ὡπλισμένους μέχρις ὀδόντων καὶ φέροντας δερματίνην ἐνδυμασίαν, πίλους πλατυγύρους, καὶ οἱ ὁποῖοι ἀναμφιλέκτως, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς δὲν ἠδύναντο νὰ ἐμπνεύσωσι οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην κἂν ἐμπιστοσύνην. Ἀνῆκον δὲ καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὴν φυλὴν ἐκείνην τῶν μιγάδων Ἰνδῶν, τὴν ἀποβιβάζουσαν γενικῶς τοὺς κλέπτας καὶ τοὺς δολοφόνους εἰς ὅλας τὰς Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς. Ἄλλως τε μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν τῆς φυλῆς ταύτης, διακρίνονται πολλοὶ διὰ τὸ ἀθλητικὸν παράστημά των, τοὺς εὐρυώπους ὤμους των, τὴν ὠκυποδίαν των, τὴν παραδειγματικὴν παιουργίαν των, καὶ κατ' ἐξοχὴν διὰ τὴν πρὸς τὸ σκοτεύειν καὶ ἱππεύειν ἔξοχον δεξιότητα αὐτῶν.

Ἀπὸ τοῦ καταστρώματος τῆς *Νεμέσεως* ἄκαν τὸ πλήρωμα βλέπον τοὺς τρεῖς ρωμαλέους ἵππους των, τοὺς ἐγκαταληφθέντας ἐλευθέρους ἐπὶ τῆς παραλίας, παρεδίδοντο εἰς παντοῖα σχήλεια.

Οἱ τρεῖς οὗτοι φαυλόβιοι ὀνομαζόμενοι Μάκλεϋ, Τόβροϋ καὶ Κατλὲν συνδιελέχθησαν ἐπὶ πολλὴν ὥραν μετὰ τῶν δύο Ζιρωδίων.

Εὐθὺς δὲ ὅτε ἡ ἐπὶ τοῦ σκάφους κομίσασα αὐτοὺς λέμβος, ἀπεβίβασεν αὐτοὺς ἐκ νέου εἰς τὴν ξηρὰν, εἶδον αὐτοὺς πηδῶντας ἐπὶ τῶν ἵππων των καὶ ἐξαφανιζομένους ἐν μέσῳ τῶν ὑψηλῶν θάμνων μετὰ τῆς ταχύτητος καὶ ἐλαφρότητος τοῦ πλέον ταχυπτέρου ὀρνέου.

Κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ ἡμέραν νέα διαταγὴ ἐδόθη εἰς τὸν κυβερνήτην τῆς *Νεμέσεως*. Οἱ Ζιρώδιοι διέταξαν τὸν Βαρβεδιὲ νὰ ὁδηγήσῃ τὸ σκάφος εἰς τὸν ποταμὸν Ἅγιος Ἰωάννης καὶ νὰ ἀγκυροβολήσῃ ἐκεῖ μέχρις ἀποστάσεως ἀφ' ἧς δὲν ἀπεῖχε μακρὰν ἡ Ζασκονδίλλη.

Καὶ ἐπειδὴ τριάκοντα μόνον μίλλια ἀποχωρίζουσι τὴν Ζασκονδίλλην ἀπὸ τοῦ ὅρμου Πάβλο, ἡ ταχύπλους *Νέμεσις* διανύσασα τὸ διάστημα τοῦτο εἰς ὀλίγας ὥρας, εὑρέθη πάραυτα ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τῆς Ζασκονδίλλης, κειμένης ἐπὶ χθαμαλῆς καὶ ἀμμώδους πεδιάδος καὶ περιστοιχιζομένης ὑπὸ γραφικωτάτων δασῶν. Ἡ πόλις ἀποτελεῖται ἐκ ξυλίνων καλυβῶν, ἐξ οἰκιῶν ἐκτισμένων ἐξ ἀχυρώδους πηλοῦ ἢ ἐκ πλίνθων, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων παρατηροῦνται μόλα ταῦτα οἰκοδομαὶ ἀπόψεως κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀνεκτῆς.

Ἡ θαλαμηγὸς διέπλευσε τὴν παραλίαν τῆς πόλεως χωρὶς νὰ σταματήσῃ, ἀλλὰ καθ' ὅσον ἔβαινε πρὸς τὰ πρόσω ὁ πλοῦς αὐτῆς διεξήγετο μετὰ συνέσεως συνεπείᾳ τῶν ἀμμωδῶν ὑφάλων ἃς πιθανὸν νὰ συνήντα καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐνδέχετο νὰ ἐξοκείλῃ.

Εὐτυχῶς ὅμως διῆλθεν ἄνευ οὐδενὸς ἀπευκταίου.

Τότε ὁ Βαρβεδιὲ διέταξε νὰ ρίψωσι τὴν ἄγκυραν εἰς κόλπον ἀποτελοῦντα μέρος τοῦ ποταμοῦ καὶ εὑρισκόμενον ἐν μέσῳ ἀπολύτου μοναξίας, μακρὰν πάσης κατοικίας καὶ παντὸς ἀνθρωπίνου ἴχνους, ἀπέναντι δὲ τῶν ἀπεράντων τελμάτων τοῦ Διέγο.

Ἀπό τινος καιροῦ, εἰς ὅλους τούτους τοὺς ἀπόπλους καὶ κατάπλους τῆς *Νεμέσεως*, ὁ Βαρβεδιὲ καίτοι οὐδὲν ἄλλο ἔπραττε πλέον ἢ νὰ ὑπακούῃ τυφλοῖς ὅρμασι, καὶ ἐν τούτοις ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἡ περιέργειά του ἀφίκετο εἰς τὸ ἔπακρον.

— Ἀλλὰ τέλος πάντων, διηρωτᾶτο, ποῦ ἆρά γε μᾶς φέρουσιν οἱ ἀλλόκοτοι αὐτοὶ νέοι ;

Ὁ Βαρβεδιὲ δὲν θὰ ἐβράδυνε νὰ γνωρίσῃ τοῦτο.

Ἡ κατοικία τοῦ κυρίου Δὲ Μερικούρ, τοῦ ἰδιοκτήτου τῶν *Ἐρυθρῶν Ἀμμων*, τῶν κειμένων παρὰ τὸν ποταμὸν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου καὶ ἔνθα ὁ Ὁράτιος Βιλεφὸρ ἔσπευσε νὰ ζητήσῃ τὴν φιλοξενίαν, παρωμοίαζε μικρόν τι φρούριον, περιστοιχούμενον ὑπὸ πτερυγωτοῦ τοίχου· καὶ ἐπειδὴ ἦτο ἐκτισμένη εἰς μίαν νῆσον τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου συνεδέθη μετὰ τῆς ἠπείρου διὰ κρεμαστῆς γεφύρας.

Ὄπισθεν δὲ τῆς κρεμαστῆς ταύτης γεφύρας, ὑπῆρχε κιγκλιδωτὴ ἀνοιγομένη ἐπὶ ἑξαισίας δενδροστοιχίας, περικοσμουμένης δὲ ὑπὸ σπανίων καὶ ἀξιοθαυμάστων ἀνθέων καὶ εἰς τὴν ἐτχατιὰν τῆς ὁποίας ἔκειτο ἡ κατοικία.

Ἀπηρτίζετο δὲ αὕτη ἐξ ἑνὸς κυρίου οἰκοδομήματος ὑποστηριζομένου διὰ πλινθίνων ὑποστυλωμάτων καὶ καθωραϊζομένου διὰ πολλῶν ἐξωστῶν σκιαζομένων ὑπὸ ἀναρριχητικῶν δενδρυλλίων. Ἀπετελεῖτο δὲ συνάμα ὑπὸ δύο λιθίνων ἐξαρτημάτων, ἐνῷ ἐπὶ τῶν δύο ἐμπροσθίων πτερύγων αὐτῶν ἦσαν τὰ δωμάτια τῶν ὑπηρετῶν, οἱ σταῦλοι, τὰ ἁμαξοστάσια καὶ αἱ διὰ τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν καὶ τῆς σακχάρεως ἀποθῆκαι. Ἀραβόσιτοι ἑξαίσιοι, πίδακες, ἀειπράσινος χλόη, δασύσκιοι καὶ εὐώδεις ζυγίαι, ἑξώστης περιστερώμενος ὑπὸ κέδρων καὶ ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὸ ὄμμα τοῦ θεατοῦ ἀπεθαύμαζε τὸν ἀπέραντον ὁρίζοντα τοῦ χωρίου, τοὺς θεριστὰς, τὰ ζακχαροτριβεῖα καὶ τοὺς ἀραβοσιτομύλους, τοιαύτη ἦτο ἐν συντόμῳ ἡ κατοικία τῶν *Ἐρυθρῶν Ἄμμων*.

Ὁ κ. Δὲ Μερικοὺρ, ὅστις ἦτο χῆρος, ἔζη ἐκεῖ μετὰ τῶν δύο νεαρῶν υἱῶν του.

— Θὰ ἀποβῆτε ἐνταῦθα ὁ καλλίτερός μας οἰκεῖος καὶ φίλος, εἶχεν εἰπεῖ ὁ κ. Δὲ Μερικοὺρ εἰς τὸν ἐξόριστον. Ὅταν ὁ τελευταῖος οὗτος τῷ ἀφηγήθη τὴν θλιβερὰν ἐξέλιξιν τοῦ δράματος οὗτινος ὑπῆρξεν ὁ ἥρως. Ναὶ, ὅταν σᾶς ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ προστρέξητε εἰς τὴν φιλοξενίαν μας, ἐπράξατε πολὺ καλά . . . Θὰ εὕρετε πλησίον μας τὴν ἀπολεσθεῖσαν γαλήνην τοῦ πνεύματός σας. Ἐν μέσῳ δὲ τῶν ἀπασχολήσεων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων τῆς ἐνεργητικῆς ζωῆς μας, θὰ λησμονήσητε κατά τι τὰς πικρίας τοῦ περιπετειώδους βίου σας. Ἄλλως τε, ὁ νέος οὗτος τρόπος τοῦ ζῆν δὲν δύναται ἢ νὰ παράσχῃ ὑμῖν ἐνδιαφέρον τι διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἐπέλθῃ ἡ λήθη ἡ ὁποία εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν εἶναι τόσον ἐπιθυμητή. Κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ τοῦ χρόνου τούτου, ἐκεῖνοι οὕς ἀφήσατε εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ οἱ ὁποῖοι σᾶς ἀγαπῶσι θὰ προσπαθήσωσι νὰ σᾶς ἀποδώσωσι τὴν προσβληθεῖσαν τιμήν σας. Καὶ τότε πλέον ὅταν θὰ ἐπανακάμψητε εἰς Βιλεφὸρ θὰ εἶσθε οὐ μόνον ὑπερήφανος, ἀλλὰ καὶ καθ' ὁλοκληρίαν εὐτυχής.

Ὁ Ὀράτιος εἰς ὅλα ταῦτα ἠρκέσθη νὰ ἀπαντήσῃ μετὰ λίαν συγκεκινημένης φωνῆς·

— Εἴθε νὰ σᾶς εἰσήκουεν ὁ Θεὸς, καὶ—ὁποία δήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ πρὸς ὑμᾶς φιλία μου καὶ ἥτις, εἰς πᾶσαν ἄλλην περίστασιν θὰ μὲ ἀνεκράτει περισσότερον καιρὸν πλησίον σας—ἐπεύχομαι ὅπως ἐπιτευχθῇ τοῦτο ὅσον οἷόν τε τάχιον, διότι ὑπέφερα μεγάλως καὶ ἡ ψυχή μου ἔχει ἀνάγκην ἀναπαύσεως.

— Θὰ μᾶς εἰσακούσῃ, ἔστε βέβαιος περὶ τούτου, κύριε Βιλεφόρ . . . . ὑπέλαβεν ὁ κ. Δε Μερικούρ . . . Ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀνεξάντλητος καὶ οὐδέποτε ἐγκαταλείπει τοὺς δικαίους καὶ τοὺς παρανόμως καταδικασθέντας.

Καὶ πράγματι ὁ δυστυχὴς φυγὰς ἤρξατο ἀπὸ τῆς πρώτης ἔτι ἡμέρας ἐξοικειούμενος μετὰ τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων τῶν περιστοιχούντων αὐτόν.

Ἐγειρόμενος λίαν ἐνωρὶς καὶ ἀναχωρῶν ἔφιππος τῇ συνοδείᾳ τοῦ κ. Δε Μερικοὺρ ἢ τῶν υἱῶν του, διέτρεχε τὰς ἐκτεταμένας καὶ ἀκαλλιεργήτους γαίας, τὰ δασύσκια δάση, ἐν ἑνὶ λόγῳ, φροντίζων περὶ παντὸς καὶ κατεχόμενος ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ τῆς ἐργασίας, ὁ ὁποῖος κατώρθου μὲν ἐνίοτε, νὰ καταπραΰνῃ πᾶν ὅ,τι ἀλγεινὸν ἐνεῖχον δι' αὐτὸν αἱ ἀναμνήσεις του, ἀλλ' ὁ ὁποῖος μόλα ταῦτα μὴ δυνάμενος νὰ δαμάσῃ ἐξ ὁλοκλήρου τὸ λίαν ρωμαλέον ἐκεῖνο σῶμα, ἐγκατελίμπανε τὴν ἀλγοῦσαν ψυχὴν, ὅταν ἐπήρχετο ἡ νὺξ, νὰ ὀνειροπολῇ τὸ πάτριον ἔδαφος τῆς Γαλλίας.

Καὶ μήπως ἠδύνατο νὰ ὀνειροπολῇ τὴν μεμακρυσμένην μόνον Γαλλίαν χωρὶς νὰ μὴ σκεφθῇ τὴν περιπόθητον Ἔμμαν του; Καίτοι δὲ ἀδιαλείπτως προσεπάθει διὰ παντοίων μέσων νὰ ἀπασχολῇ τὸν νοῦν του ὅπως μὴ ἴδῃ τὸ θάρρος του ἐξασθενούμενον, πλὴν φεῦ! ἡ προσφιλὴς εἰκὼν περιϊπταμένη ἀκαταπαύστως, ἐβαυκάλιζε τὸν ὕπνον του. Καὶ ἡ εἰκὼν αὕτη πόσον θελκτικὴ ἦτο! Πόσον πανίσχυρον καὶ ἀκαταμάχητον παρίστατο ἐνώπιον αὐτοῦ τὸ θέλγητρον τῶν ὀφθαλμῶν τῆς νεαρᾶς κόρης!

Τὴν ἑσπέραν πρὶν ἔτι κατακλιθῇ, ὁ Ὀράτιος γράφων τακτικῶς σχεδὸν τὰ ἀπομνημονεύματά του, τὰ ἀπέστελλεν εἰς τὸν Ἅγιον Αὐγουστῖνον ἀνὰ πᾶσαν φορὰν καθ' ἣν ἐγνώριζεν ὅτι ἀτμόπλοιον ἢ ἱστιοφόρον ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν Γαλλίαν.

Μετὰ πυρετώδους ἀκριβείας ἠρίθμει τὰς ἡμέρας αἵτινες θὰ ἔδει νὰ παρέλθωσι ὅπως τὰ ἀπομνημονεύματά του ἀφιχθῶσιν εἰς Κλισσόν.

Συγχρόνως δὲ ἠρίθμει καὶ τὰς ἡμέρας αἵτινες θὰ ἀπῃτοῦντο νὰ διέλθωσιν ὅπως λάβῃ τὴν ἀπάντησιν.

Ἡ ἡμέρα δὲ αὕτη καθ' ἣν ἀνέμενε νὰ λάβῃ εἰδήσεις ἐκ Βιλεφὸρ ἀφίκετο ἐπὶ τέλους. Τὴν ἰδίαν ἑσπέραν δέμα ὀγκώδες ἐγκλείον δὲ ἐπιστολὰς καὶ ἐφημερίδας ἐκ Γαλλίας, ἐνεχειρίσθη εἰς τὸν κύριον Δε Μερικούρ.

Ὁ Ὀράτιος ὠχρὸς καὶ ἀνήσυχος ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀγωνίας αὐτοῦ ἠτένιζεν ἀσκαρδαμυκτεὶ τὸν γενναιόφρονα ἄνδρα παρὰ τῷ ὁποίῳ εὗρε φιλοξενίαν.

— Δὲν ὑπάρχει τίποτε διὰ σᾶς, πωχέ μου φίλε. . .

— Τίποτε; ἐπεῖπεν ὁ Ὀράτιος μετὰ ὑποτρεμούσης φωνῆς.

— Ἀπολύτως τίποτε! . . .

Τότε ὁ Ὀράτιος Βιλεφὸρ ἐσκέφθη μήπως ἐπειδὴ αἱ ἐπιστολαί του ἐλήφθησαν ἀργὰ, δὲν ἔσχον ἐν Βιλεφὸρ τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ ἀπαντήσωσιν εἰς αὐτάς. Ἤρξατο δὲ ζητῶν δικαιολογίας ἐνώπιον τῆς σωπῆς ταύτης, πλὴν αἱ δικαιολογίαι ὅσον παραδεκταὶ καὶ ἂν ἦσαν, δὲν ἴσχυσανἐν τούτοις νὰ παραγορήσωσιν αὐτόν.

Μετὰ παρέλευσιν δὲ ἡμερῶν τινων ἀφίκετο ἐκ νέου ὁ γραμματοκομιστής. Ἀλλὰ καθὼς τὴν πρώτην φορὰν οὕτω καὶ νῦν μεταξὺ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ κυρίου Δε Μερικοὺρ οὐδεμία ὑπῆρχε διὰ τὸν Ὀράτιον.

— Ὦ ! ἡ σιωπὴ αὕτη μοὶ φαίνεται λίαν παράδοξος καὶ ἀνεξήγητος ! Τί συμβαίνει λοιπόν ; Διατί δὲν μοὶ γράφουσι ; Μήπως δὲν λαμβάνουσι τὰς ἐπιστολάς μου ; διηρωτᾶτο ὁ δοὺξ Βιλεφόρ.

Δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποπτευθῇ ὅτι διὰ τῆς ἐγκληματικῆς ἐπεμβάσεως ἑνὸς συνενόχου, οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι κατέσχον ὅλας τὰς ἐπιστολάς του, καὶ ὅτι ἐν Βιλεφὸρ, μέχρι τῆς προτεραίας τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ μαρκησίου, ἡ δούκισσα δὲν ἦτο ἐν γνώσει τῆς φυγῆς τοῦ υἱοῦ αὐτῆς.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ *Νέμεσις* ἠγκυροβόλει εἰς τὸν ὅρμον τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, ἔναντι τῶν ἑλῶν τοῦ Διέγο, ὁ δοὺξ δὲν εἶχε λάβει εἰσέτι οὐδεμίαν εἴδησιν ἐκ τῆς ἐπαύλεως Βιλεφόρ.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ θαλαμηγὸς ἦτο ἠγκυροβολημένη εἰς μακρὰν ἀπὸ τῶν *Ἐρυθρῶν Ἄμμων* ἀπόστασιν, ὁ κ. Μερικοὺρ καθὼς καὶ οὐδεὶς ἄλλος ἠδυνήθη νὰ παρατηρήσῃ τὴν παρουσίαν αὐτῆς.

Ἄλλως τε κεκρυμμένη οὖσα ἐντὸς κόλπου καθ' ὁλοκληρίαν περικεκαλυμμένου ἐκ δένδρων ὑψηλῶν, ἦτο ἀόρατος καὶ ἐκ τῶν δύο ὀχθῶν.

Πρὸς ἐπίμετρον δὲ ὅλων αὐτῶν κατὰ διαταγὴν τῶν Ζιροδίων ἐλήφθη ἡ αὐστηροτέρα ἐπιφύλαξις, διότι ἦτο πλέον ἢ βέβαιον ὅτι δὲν θὰ ἐβράδυνεν νὰ ἐκπλαγῶσι εἰς τοὺς *Ἐρυθροὺς Ἄμμους* διὰ τὴν ἐμφάνισιν γαλλικῆς θαλαμηγοῦ εἰς τὴν ἀπωτάτην ἐκείνην ἄκραν τῆς γῆς, καὶ ὅτι ὁ κ. Δε Μερικοὺρ ὑπὸ περιεργείας κινούμενος θὰ ἐπροθυμοποιεῖτο βεβαίως νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς συμπατριώτας του.

Ἐν τῷ ὅρμῳ οὐδεὶς μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης δὲν ὑπωπτεύθη τὸ παραμικρόν. Ἡ *Νέμεσις* εἶχε διέλθει ἀπαρατήρητος κατὰ τὴν διάρκειαν ζοφερᾶς νυκτὸς καὶ ὁ κόλπος ἔνθα ἠγκυροβόλει, ἀπεῖχε πολλὰς λεύγας ἀπὸ τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ κ. Δε Μερικοὺρ, ἣν περιεκάλυπτον σύνδενδροι τοποθεσίαι καὶ παραθαλάσσια τέλματα.

Καὶ ἐν τούτοις ἐνῷ μόλις πέντε ἢ ἓξ ἡμέραι εἶχον διέλθει ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ ἣν ἡ θαλαμηγὸς εὑρητο εἰς τὸν κόλπον, ὅταν κύριος ὁ κ. Δε Μερικοὺρ, ἐσπέραν τινὰ ἐγειρόμενος τῆς τραπέζης, προσεκάλεσε τὸν δοῦκα Βιλεφὸρ εἰς τὸν θάλαμόν του καὶ ἐκεῖ τῷ εἶπε·

— Ἀγαπητέ μοι Ὁράτιε, ὀφείλω νὰ σᾶς συμβουλεύσω νὰ λάβητε τὰ μέτρα σας, καθὼς ἄλλως τε, θὰ πράξωμεν τοῦτο καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ, οἱ υἱοί μου καὶ ἐγώ . . .

— Λαμβάνει κανεὶς τὰ μέτρα του, ὅταν διατρέχῃ κίνδυνόν τινα, ὑπέλαβεν ἀπαθῶς ὁ Ὁράτιος.

— Ἢ μᾶλλον ὅταν ὁ κίνδυνος εἶναι πιθανὸς ἢ καθ' ἣν στιγμὴν μάλιστα δὲν δύναταί τις νὰ τὸν προίδῃ . . . τότε ἀναγκάζεται νὰ βαδίζῃ μετὰ προσοχῆς καὶ φρονήσεως.

— Ἐξηγήθητε, σᾶς παρακαλῶ, καλέ μου φίλε . . .

— Ἐξηγοῦμαι . . . Δύο ἐκ τῶν ἀνθρώπων μου οἱ ὁποῖοι εἶχον ἀναχωρήσει πρὸς ἀναζήτησιν τῶν κλαπέντων ἵππων μας, καὶ οἱ ὁποῖοι παρ' ὅλας τὰς προσπαθείας των δὲν κατώρθωσαν νὰ εὕρωσι τοὺς ἵππους τούτους, συνήντησαν εἰς ἀπόστασιν μιλλίων τινῶν τρεῖς φαυλοβίους ἢ μᾶλλον τρεῖς κακούργους τῆς ἐσχάτης κατηγορίας, λίαν γνωστοὺς δὲ ἀνὰ τὸ χωρίον καὶ τοὺς ὁποίους ἀπὸ ἱκανῶν ἐτῶν δὲν ἐπανίδομεν ποσῶς.

— Καὶ οἱ φαυλόβιοι οὗτοι τί ἄνθρωποι εἶναι ;

— Μιγάδες ἰνδοὶ οἵτινες δὲν ζῶσιν εἰμὴ δι' ἁρπαγῶν, ληλασιῶν καὶ ληστεύσεων, καὶ τοὺς ὁποίους ἡ διάπραξις τῆς δολοφονίας δὲν ἐμποιεῖ οὐδένα φόβον. . . Καὶ ἐὰν σᾶς ἀναφέρω περὶ ὅλων τούτων, ἐκ τούτου ἕπεται ὅτι ἐγὼ τοὺς γνωρίζω . . . Ναὶ, τοὺς εἶχον ἰδεῖ πολλάκις ἄλλοτε μὲν εἰς τὴν Ζανσκοβίλλην, ἄλλοτε δὲ εἰς τὸν Ἅγιον Αὐγουστῖνον . . . Καὶ ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι, ὀνομάζονται Μάκλεϋ, Τοβρόϋ καὶ Κατλέν. Πρὸς τούτοις λάβετε ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἀστυνομία τῆς Φλωρίδος εἶναι τόσον κακῶς διοργανωμένη ὥστε δύναταί τις νὰ τὴν ἐκλάβῃ ὡς μὴ ὑπάρχουσαν . . . Οἱ φαυλόβιοι δὲ οὗτοι, ἢ μᾶλλον οἱ λῃσταὶ οὗτοι τῶν μεγάλων ὁδῶν, ζῶσι λοιπὸν ἐπὶ τῆς ἐδαφικῆς μας περιφερείας ἐν πλήρει ἀσφαλείᾳ.

— Ἀλλὰ τί θὰ εἶχον νὰ φοβηθῶ ; Δὲν εἶμαι τίποτε, καὶ δὲν κατέχω τὸ παραμικρὸν καὶ τὸ κυριώτερον πάντων δὲν μὲ γνωρίζουσιν. Ἐὰν κλέπτουσι, πράττουσι τοῦτο ἐκ συμφέροντος, καὶ ἐγὼ ὑποθέτω ὅτι δὲν δολοφονοῦσι βεβαίως ἐξ ἁπλῆς μόνης τέρψεως . . .

— Τέλος πάντων ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα ἐγὼ σᾶς συμβουλεύω νὰ μὴ ἐξέρχεσθε πλέον ἐὰν δὲν εἶσθε καλῶς ὡπλισμένος. Μία καλὴ καραβίνα καὶ ἓν καλὸν περίστροφον εἰσὶν ἀναγκαιότατα ὄργανα καὶ τὰ ὁποῖα πολλάκις δύνανται νὰ ἀποδώσωσι πολυτίμους ὑπηρεσίας.

— Ἔστω . . . πρὸς χάριν σας, θὰ ἀκολουθήσω τὴν συμβουλήν σας.

— Καὶ προσέχετε νὰ μὴ ἐξέρχεσθε πάντοτε μόνος ἀλλὰ νὰ λαμβάνητε ἐνίοτε μεθ' ἡμῶν ἕνα ἢ δύο ἐκ τῶν ὑπηρετῶν μας . . . Ἀπὸ τῆς σήμερον δὲ θὰ εἴπω εἰς αὐτοὺς νὰ εὑρίσκωνται ὑπὸ τὴν διάκρισίν σας.

— Σᾶς εὐχαριστῶ μεγάλως, κύριε Μερικοὺρ, διὰ τὴν φιλοκάγαθον διάθεσίν σας. . . Καίτοι δὲ δὲν βλέπω εἰσέτι κατεπεῖγον τοῦτο, οὐχ ἧττον ὅμως θὰ προσπαθήσω νὰ συμμορφωθῶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν σας ταύτην.

— Ναὶ, φίλε μου, εἶναι καλὸν πάντοτε ὁ ἄνθρωπος νὰ λαμβάνῃ τὰ μέτρα του ἀπέναντι τοῦ ἐνδεχομένου κινδύνου.

— Ἔχετε δίκαιον.

Καὶ ὁ κ. Δε Μερικοὺρ προτρέπων καὶ νουθετῶν τὸν ξένον αὐτοῦ δὲν ἠπατᾶτο, διότι πράγματι οἱ τρεῖς φαυλόβιοι εὑρίσκοντο ἐντὸς τοῦ χωρίου.

Ὁ εὐπατρίδης ἐπιθυμῶν νὰ ἐποφθαλμιᾷ μυστηριωδῶς αὐτοὺς, ἐπεφόρτισε πολ-

λοὺς ἐκ τῶν ἀνθρώπων του ὅπως παρακολουθοῦντες τὰ ἴχνη καὶ τὰς κινήσεις αὐτῶν, μαντεύσωσι τὰς προθέσεις των.

Μετὰ παρέλευσιν ὅμως τριῶν ἡμερῶν οἱ ἐπὶ τὰ ἴχνη αὐτῶν ἀναχωρήσαντες ἄνδρες, ἐπανῆλθον καὶ εἶπον ὅτι οἱ μιγάδες εἶχον ἐξαφανισθῇ καὶ ὅτι ἀδύνατον ἀπέβη νὰ ἀνακαλύψωσιν αὐτούς.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, τόσῳ τὸ καλλίτερον ! ἐφώνησεν ὁ κ. Δε Μερικοὺρ, καὶ πόσον θὰ ἐλογιζόμεθα εὐτυχεῖς πάντες ἡμεῖς ἐὰν ἠκούαμεν αἴφνης ὅτι βαρυνθέντες τὴν ζωήν των ὑπῆγαν νὰ ἀπαγχονισθῶσι. . . Ἢ οὕτως ἢ ἄλλως πρέπει νὰ εἴμεθα προσεκτικοί . . . νὰ ἀγρυπνῶμεν πάντοτε.

Ὁ Μάκλεϋ, ὁ Τοβρόϋ καὶ ὁ Κατλὲν ἦσαν τόσον ἐξοικειωμένοι μὲ τὴν ζωὴν τῶν δασῶν, ὥστε δὲν κατέβαλλον πολλὰς προσπαθείας νὰ διαγνώσωσιν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν διεξαγομένην ἐπιτήρησιν ἧς ἐγένοντο τὸ ἀντικείμενον.

Ἔσπευσαν μὲν νὰ ἐξαφανισθῶσι, δὲν ἀπεῖχεν ὅμως μακρὰν τὸ κρησφύγετον αὐτῶν.

Ἡ Φλωρὶς ἐπειδὴ ἐπὶ πολὺν καιρὸν ὑπῆρξε τὸ θέατρον ἐμφυλίων ἐρίδων καὶ ἀναστατώσεων, ἐπομένως ὑρίστανται χῶραί τινες μεταξὺ τῶν ἀπαρτιζουσῶν τὰς Πολιτείας τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ἔνθα βλέπει τις εἰσέτι πύργους προορισθέντας πρὸς προστασίαν τῶν ἀποίκων καὶ πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν ἰθαγενῶν.

Ἐκεῖνο δὲ ὅπερ σήμερον ἀποκαλοῦσιν ὁ «Ἐγκαταλελειμμένος Πύργος» οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ εἷς ἐκ τῶν πύργων τούτων ἐντὸς τοῦ ὁποίου κατέφυγον οἱ τρεῖς λῃσταί.

Οὐδὲν δὲ κρησφύγετον εἰς τὸν κόσμον, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ συναγωνισθῇ μετ' αὐτοῦ, συνεπείᾳ τῆς ἀποκέντρου καὶ ἀγρίας αὐτοῦ θέας. Ἐκεῖ δὲ ἐν μέσῳ τῆς ἐρημίας τοῦ σκότους καὶ τῆς σιωπῆς, οἱ τρεῖς φαυλόβιοι συνεζήτουν καὶ συνεσκέπτοντο περὶ τῶν καταχθονίων σχεδίων καὶ τῶν λῃστρικῶν διαβημάτων αὐτῶν.

Ἀπὸ τοῦ ἐν λόγῳ δὲ πύργου, δὲν ὑπελήφθησαν ἔκτοτε ἡ ἴχνη τοίχων ἠρειπωμένων, βαθεῖαι ὀπαί, ὑπόγεια, κρύπται καὶ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ ἐμποιήσῃ τὴν φρίκην καὶ τὸν τρόμον εἰς τὰ ὄμματα τοῦ ὁδοιπόρου. Ὁ πύργος εἶχεν ἀποβῆ οὕτως εἰπεῖν, ἡ τρώγλη τῶν ἰοβόλων ἑρπετῶν, τῶν ἀλλοκότων ἐντόμων, ἅτινα προτιμῶντα τὴν σκοτίαν ἢ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, εἶχον κατασκυνώσει ἐκεῖ.

Ἐντὸς τῆς κρύπτης λοιπὸν ταύτης τῆς περιστοιχουμένης ὑπὸ τῶν ἠρειπωμένων τοιχῶν τῶν περικοσμουμένων δὲ ὑπὸ δασυσκίων φυλλωμάτων καὶ ὑπεράνω τῶν ὁποίων ἐξετείνετο στέγη ἐκ κλιματίδων· οἱ λῃσταὶ οὗτοι συνεσκέπτοντο καθήμενοι ἐπὶ τῶν ἐφιππίων τῶν ἵππων των οἱ ὁποῖοι ἦσαν κεκρυμμένοι εἰς ἕτερον ὑπόγειον κρύπτην.

Ἰδοὺ δὲ τί ἔλεγον οἱ τρεῖς φαυλόβιοι.

—Πρέπει πῶς ἀπὸ τοὺς *Ἐρυθροὺς Ἄμμους* νὰ ἐμάντευταν πῶς ἐμεῖς εὑρισκόμασθε στὸ χωριὸ μέσα.

— Ναί . . . καὶ ὅμως αὐτὸ δὲ μᾶς πειράζει καὶ τόσῳ πολύ.

— Οἱ Γάλλοι τοῦ καραβιοῦ ἐκείνου μᾶς ἔδωκαν δέκα μέρας γιὰ νὰ τελειώσουμε τὸ σχέδιό τους . . . γιὰ νὰ πιάσουμε τὸν ἄνθρωπο ποῦ θέλουν.

— Καὶ ὅμως ἡ ἕξη μέραις ἐπέρασαν . . .

— Μᾶς μένουν τέσσαρες ἀκόμα . . . εἶναι καιρὸς ἀρκετὸς γιὰ νὰ κάμῃ κανένας ἐκεῖνο ποῦ πρέπει . . .

— Θαρρῶ πῶς ἐπῆραν τὸ κατόπι μας, μὰ τώρα ὅμως πρέπει νὰ μᾶς νομίζουν πῶς θὰ εἴμασθε ἀλάργα πιὰ ἀπὸ αὐτούς.

— Πρέπει ὅμως γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο νὰ ἔχουμε τὰ μάτια μας δέκα τέσσαρα γιὰ νὰ μὴ μᾶς ξαναμυρισθοῦνε . . .

— Δὲ βαριέσαι, καϋμένε Τοβρόϋ, νὰ κάθεσαι νὰ φοβᾶσαι τέτοια πράματα ποῦ εἶναι μασκαραλήκια γιὰ τὰ μᾶς . . .

— Καλὰ λές, τ' ἀδέλφι μου, ἐμεῖς κάμαμε τόσα καὶ τόσα καὶ δὲ φοβηθήκαμε καὶ θὰ φοβηθοῦμε τώρα . . .

Καὶ σιωπήσαντες πρὸς στιγμὴν ἐφάνησαν σκεπτόμενοι, ἐνῷ συγχρόνως ἤναψαν τὰ μακρὰ καὶ μέλαινα σιγάρα των ἀπὸ τῶν ὁποίων οὐδέποτε ἀπεχωρίζοντο.

Ὁ νεώτερος ἐκ τῆς λῃστρικῆς ταύτης τριάδος ὅστις ἦτο ὁ Κατλὲν, ἠρώτησε τὸν Τοβρόϋ, ὁ ὁποῖος ἦτο ὁ πρεσβύτερος.

— Ἔχεις κανένα πρόχειρο σχέδιο, Τόβ ;

— Ἔχω . . .

— Γιὰ πές το νὰ τ' ἀκούσουμε.

— Οἱ Γάλλοι τοῦ καραβιοῦ θέλουν καὶ καλὰ τὸν ἄνθρωπό τους ζωντανό. . . .

— Αὐτὸ εἶναι δική τους δουλειά : ἀφοῦ καὶ πληρώνουν, μποροῦν νὰ προστάξουν ὅ,τι καὶ ἂν θέλουν.

— Μᾶς ἔβαλλαν νὰ κάμουμε ὅρκο . . .

— Καὶ ἐμεῖς ὡρκισθήκαμε . . . τί σημαίνει αὐτό . . .

— Πρέπει τὸ λοιπὸν μὲ κάθε τρόπο νὰ τὸν πιάσουμε ζωντανὸ τὸ λεγάμενο. . .

Ὁ Μάκλεϋ ὅστις δὲν ἔχει εἰπεῖ οὐδὲν εἰσέτι προσήγγισε τὴν χεῖρα πρὸς ἓν δέμα σχοινίων τὸ ὁποῖον ἐδράξατο ἐκ τῆς μιᾶς αὐτοῦ ἄκρας. Τοῦ δέματος πιεσθέντος ἐν τῇ πεπειραμένῃ καὶ ρωμαλέᾳ παλάμῃ αὐτοῦ, ἓν λάσσο (δερμάτινον λωμίον διὰ τοῦ ὁποίου οἱ ἰθαγενεῖς τῆς Ἀμερικῆς συλλαμβάνουσι τὰ ἄγρια θηρία) ἐξετυλύχθη αἴφνης ὑπερθεν τῶν τριῶν κεφαλῶν . . .

—Νὰ, παλληκάρια μου, εἶπεν, αὐτὸ τὸ σχοινὶ ποῦ βλέπετε εἶνε τὸ ἁπλούστερο καὶ τὸ εὐκολώτερο πρᾶμα ποῦ ἠμπορεῖ νὰ γείνῃ, γιὰ ἐκεῖνο ποῦ σκοπεύουμε νὰ κάμουμε.

— Ὁ Μάκλεϋ ἔχει δίκαιο, Κατλέν, ὑπέλαβεν ὁ Τόβρϋ . . . τὸ λάσσο θὰ μᾶς τελειώσῃ τὴ δουλειά . . .

— Μὰ τὸ ζήτημα εἶναι ποῦ στὸ διάβολο νὰ ξετρυπώσῃ κανένας αὐτὸν τὸν

λεγάμενο ποῦ ζητοῦμε ; Δὲν ἄφησε μέρος ποῦ νὰ μὴ πηγαίνει. Μιὰ 'μέρα τὸν βλέπεις στοὺς ἀγροὺς, τὴν ἄλλη στὸ δάσος καὶ τὴν τρίτην καὶ ἐγὼ δὲ ξέρω ποῦ . . . Τί νὰ κάμουμε λοιπόν ; Δὲν ἔχουμε στὴ διάκρισί μας παρὰ τέσσαρες 'μέραις.

— Νὰ σὲ 'πῶ ἐγὼ τί πρέπει νὰ κάμουμε ; ἠρώτησεν ὁ Μάκλεϋ . . .

— 'Ακοῦς ἐκεῖ καὶ στέκεσαι ἀκόμα;

— Πρέπει νὰ χωρισθοῦμε . . . νὰ πάρῃ ὁ καθένας μας καὶ ἀπὸ ἕνα δρόμο. . .

Καὶ ἐπειδὴ οἱ δύο ἕτεροι λῃσταὶ ἐξετέλεσαν κίνησιν ἀνησυχίας καὶ ἐκπλήξεως, ὁ Μάκλεϋ ἔσπευσε νὰ προσθέσῃ·

— Ἔχει γοῦστο δὰ νὰ φοβᾶσθε, αἴ ; Μὰ ἂν μᾶς ἔλεγε κανένας νὰ πιάσουμε δυὸ τρεῖς μαζωμένους τότε τί θὰ ἐκάμνετε ;

Αἱ λέξεις αὗται συνέτειναν ὅπως οἱ δύο φαυλόβιοι ἀνεγείρωσι τοὺς ὤμους. Ἦσαν ἄνδρες γενναῖοι καὶ ἀτρόμητοι καὶ ἔβλεπον προσβαλλομένην τὴν ὑπερηφάνειάν των.

— 'Επειδὴ ἐμεῖς ἐμάθαμε ἐπάνω κάτου, ἐπηκολούθησε ὁ Μάκλεϋ, τῆς ἕξεις τοῦ Γάλλου, 'μποροῦμε τὸ λοιπὸν νὰ εἴμεθα βέβαιοι πῶς ἕνας ἀπὸ 'μᾶς θὰ τὸν ἀνταμώσῃ σ' αὐτὸ γιὰ σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος, αὔριο λόγου χάρι, τὴν ὥρα ποῦ καὶ οἱ τρεῖς μας θὰ τὸν παραμονεύουμε στὰ ἴδια σύνορα . . . Ὁ λεγάμενος δὲ βγαίνει ποτέ του ἔξω ἀπὸ τὴν ἰδιοκτησία τοῦ Μερικοὺρ, καὶ αὐτὴ ἡ ἰδιοκτησία εἶναι ἀρκετὰ μεγάλη γιὰ νὰ ἠμπορέσῃ κανένας νὰ κάμῃ τὸ γύρο του πέντε ἢ ἕξη φοραῖς τὴν ἡμέρα.

— Ἔχεις δίκαιο.

— Παρατήρησα μάλιστα πῶς ὁ Γάλλος αὐτὸς πέρνει τοὺς ἴδιους πάντα δρόμους· τὸ δρόμο ποῦ πάει στὸ δάσος, τὸ δρόμο ποῦ πάει στοὺς ἀγροὺς καὶ τὸν δρόμο ποῦ κατεβαίνει στὸν ποταμό . . . . Ὁ καθένας μας τὸ λοιπὸν θὰ φυλάγῃ σ' ἕνα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς τρεῖς δρόμους.

— Καὶ ἂν τυχὸν καὶ τὸν τσακώσῃ κανένας ἀπὸ 'μᾶς ; . .

— Θὰ συναπαντηθοῦμε ἐδῶ, στὸν «'Εγκαταλειμμένο Πύργο».

— Μὰ ἂν τυχὸν καὶ δὲν τὸν τζακώσῃ ;

— Πάλι ἐδῶ θὰ συναπαντηθοῦμε γιὰ νὰ χωρισθοῦμε ἀπὸ καινουργῆς.

Οἱ δύο ἐκ τῶν τριῶν λῃστῶν κατακλιθέντες ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀπεκοιμήθησαν ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου τοῦ χρησιμεύοντος ἀντὶ προσκεφαλαίου.

Ὁ Μάκλεϋ φρουρήσας ἐπὶ δύο ὥρας ἀφύπνισε κατόπιν τὸν Τοβρού, ὅστις ἀφοῦ ἐφρούρησεν ἐπίσης ἐπὶ μίαν ὥραν ἀντεκατεστάθη ὑπὸ τοῦ Κατλέν.

Εἰς τὴν πρώτην δὲ ἐμφάνισιν τῆς χαραυγῆς, ὁ Κατλέν ἀφύπνισε τοὺς συντρόφους του διὰ τῶν ἑξῆς λέξεων·

— Αἴ ! παλληκάρια, σηκωθῆτε ! ἦρθε ἡ ὥρα νὰ καβαλικεύσουμε !

Καὶ ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ ἱππεύσαντες, ἀπῆλθον ἐν σπουδῇ.

—'Απόψε, παιδιὰ, εἶναι ποῦ θὰ γείνῃ ὅ,τι εἶναι γιὰ νὰ γείνῃ, ἐφώνησεν ὁ Τόβροϋ.

Καὶ ἕκαστος αὐτῶν ἔλαβε τὴν ἐκ τῶν προτέρων ὁρισθεῖσαν διεύθυνσιν.

Ἤδη ἐπιτραπήτω ἡμῖν νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸν Μάκλεϋ.

Ὁ φαυλόβιος ἐναβρυνόμενος τόσον εἰς τὰς κνήμας ὅσον καὶ εἰς τὸ ἔνστικτον τοῦ ἵππου του ἐγκατέλειψεν αὐτὸν νὰ βαδίζῃ ἀσκόπως ἐν μέσῳ τῶν ἐλῶν καὶ τῶν τελμάτων τοῦ παρθένου δάσους.

Μετὰ δίωρον παρέλευσιν σταματήσας ἐπήδησεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ πρὸς τὸν ἵππον του ἀποταθεὶς, εἶπεν αὐτῷ·

— Πήγαινε στὸ καλό !

Τὸ νοῦμον ζῶον, ὑπήκουσεν, ἐποιήσατο βήματά τινα ἐντὸς τῶν θάμνων καὶ ἐξηφανίσθη ἐντὸς ὀλίγου.

Τότε ὁ Μάκλεϋ ἕρπων δίκην ἑρπετοῦ προσήγγισεν συχναζομένην ἀτραπὸν ἥτις, τέμνουσα τὴν κυπαρισσοστοιχίαν κατέληγεν εἰς ἑτέραν ἀτραπὸν ὁδηγοῦσαν εἰς τὸ κτηνοτροφεῖον τοῦ κ. Δε Μερικούρ.

Αὕτη δὲ ἦτο ἡ πλέον συχναζομένη ὁδὸς ὑπὸ τοῦ δουκὸς Βιλερὸρ, ὅστις κατὰ τὴν αὐτὴν μάλιστα πρωΐαν ἐπιβὰς τοῦ ἵππου του, ἀνεχώρησε μόνος φέρων μεθ' ἑαυτοῦ τὸ πολύκροτόν του.

Ὁ πρῶτος περίπατός του διεξήχθη ἐν μέσῳ τῶν ποικιλοχρόων καὶ μυροβόλων ἐκείνων φυτειῶν αἵτινες θέλγουσι καὶ εὐφραίνουσι τὴν τε ὅρασιν καὶ ὄσφρησιν καὶ αἱ ὁποῖαι διά τε τὸν πλοῦτον τοῦ χρώματος καὶ τὴν ἀρωματώδη ὀσμὴν αὐτῶν κατέστησαν περιζήτητοι ἀνὰ πᾶσαν τὴν Εὐρώπην.

Διὰ μέσου δὲ τῶν ἀπειραρίθμων στενωπῶν δι' ὧν διήρχετο ὁ ἵππος αὐτοῦ, ὁ Ὁράτιος ἀποθαυμάζων τοὺς κοκκοφοίνικας καὶ τὰς ἀπεράντους ἐκτάσεις τῶν λεμονεῶν τῶν πορτοκαλεῶν καὶ τῶν κιτρέων, εἰσέδυε συγχρόνως εἰς τοὺς λαβυρίνθους τοὺς σχηματιζομένους ὑπὸ τῶν ἐρυθρχορόων ἐκείνων δένδρων ὧν τὰ βυσσινοβαφῆ ἄνθη ἀνακύπτουσιν ἐν σχήματι ἀκινάκου.

Μακρόθεν δὲ ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου αἱ ρίζαι τῶν δένδρων τούτων ἐφαίνοντο ὡσεὶ ὑπὸ φλογῶν περιστεφόμεναι.

Μεταξὺ δὲ ὅλου τούτου τοῦ φυτικοῦ κόσμου, ὑπῆρχον ἐκεῖ δενδρύλλια βανανεῶν ἅτινα ὑπερέβαινον ἐνίοτε τὸ ὕψος τῶν ἓξ μέτρων.

Ὅπως ἀρχθῇ δὲ εἰς τὰς κυπαρισσοστοιχίας ὑπελείπετο εἰσέτι νὰ διατρέξῃ ἓν χιλιόμετρον καὶ ὁ περίπατός του διεξήχθη ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν ἐλαιῶν, τῶν κοκκοφοινίκων καὶ τῶν φοινίκων, τῶν συκεῶν καὶ τῶν ροιῶν καὶ παντοίων ἄλλων ὀπωροφόρων δένδρων.

Κατόπιν ὁ Ὁράτιος μαστιγώσας τὸν ἵππον του κατηυθύνθη ὑπὸ τὰς κυπαρίσσους.

Πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν Ἐρυθρῶν Ἄμμων, τὸ δάσος ὃν ἐλῶδες ποτέ, κατέστη ἤδη ὑγιεινὸν τῇ ἀόκνῳ φροντίδι τοῦ ἐκμεταλλεύσαντος αὐτῷ κυρίου Δε Μερικούρ, ἔχον δὲ πολλῶν λευγῶν ἔκτασιν, κατέληγεν εἰς τὸν «'Εγκαταλελειμμένον Πύργον.»

Καὶ ἐνῷ εἰσέτι δὲν εἶχε παρέλθει ἡμίσεια ὥρα ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ δοὺξ ἐκάλπαζεν ὑπὸ τὰς κυπαρισσοστοιχίας ταύτας, ὅτε αἴφνης ὁ ἵππος του, ζῶον τὰ μάλα νοῆμον, ἐχρεμέτισεν ἀσθενῶς, ὕψωσε τὰ ὦτα, παρέχων συνάμα σημεῖα ἀνησυχίας καὶ τρόμου.

Ὁ δοὺξ παρατηρήσας τὴν ἀλλόκοτον στάσιν τοῦ ἵππου του, ἔρριψεν ἀνήσυχον βλέμμα πέριξ αὐτοῦ.

Καίτοι δὲ δὲν κατώρθωσεν εἰσέτι οὔτε νὰ ἴδῃ οὔτε νὰ ἀκούσῃ τίποτε καὶ ὅμως διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον ὡπλίσθη διὰ τοῦ πολυκρότου του.

Εὐθέως καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ αὐτοῦ δευτερολέπτου βλέπει αἴφνης τυλισσόμενον πέριξ αὐτοῦ κἄτι τι τὸ εὔκαμπτον καὶ τραχὺ ἐνταυτῷ, ἔχον κυκλοτερὲς τὸ σχῆμα καὶ τὸ ὁποῖον διαπεράσαν τὴν κεφαλήν, περισφίγγει τὸ σῶμα καὶ δεσμεύει τοὺς βραχίονάς του.

Ἦτο ἓν λάσσο, περὶ οὗ ἐγένετο ἤδη λόγος ἀνωτέρω.

Ὁ δυστυχὴς Βιλεφὸρ ζητεῖ νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὸν, ἀλλὰ δὲν ἔσχε τὸν ἀπαιτούμενον καιρόν.

Βιαία καὶ ἀπότομος ὥθησις τὸν διασείει καὶ τὸ πολύκροτόν του ἄχρηστον ἀποβὰν, πίπτει μεταξὺ τῶν θάμνων. Ὁ ἵππος πτοηθεὶς φεύγει δρομαῖος διὰ μέσου τοῦ δάσους.

Ὁ δοὺξ πειρᾶται νὰ ἀνεγερθῇ, πλὴν ὅλαι αἱ προσπάθειαί του ἀποβαίνουσι μάταιαι.

Δύο στιβαρὰ γόνατα πιέζουσι τὸ στῆθός του, καὶ ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος, ὡσεὶ ἐὰν πάντα ταῦτα ἐλάμβανον χώραν ἐν μέσῳ ὀνείρου τινὸς, τὸ περιβάλλον αὐτὸν λάσσο καὶ τὸ δεσμεῦον τοὺς βραχίονας, τὰς κνήμας καὶ τοὺς πόδας του καθιστᾷ ἀδυνάτους πάσας τὰς κινήσεις αὐτοῦ.

Καὶ ὁ ἐπιτεθεὶς κατ' αὐτοῦ ἀνὴρ, εἶναι ὁ Μάκλεϋ. Τότε δὲ συνωδὰ τῆς περιγραφῆς ἣν ὁ κ. Δε Μερικοὺρ τῷ εἶχε κάμει πρό τινων ἡμερῶν ἀναφορικῶς περὶ τῶν φαυλοβίων, ὁ Βιλεφὸρ δὲν ἀμφιβάλλει πλέον ὅτι ὁ ἐνώπιόν του ἀνὴρ εἶναι ὁ εἷς ἐκ τῶν τριῶν λῃστῶν.

Τότε ὁ δοὺξ διὰ φωνῆς ἀταράχου ἠρώτησε τὸν φαυλόβιον.

— Μήπως ἠπατήθεις ; Ἐμὲ ἐζήτεις λοιπόν ; Ἐγὼ εἶμαι ξένος καὶ μόλις πρὸ ὀλίγου καιροῦ εὑρίσκομαι εἰς τὸν τόπον αὐτόν . . .

Ὁ ἀνὴρ οὐδεμίαν ἔδωκεν ἀπάντησιν.

Ὁ κ. Δε Βιλεφὸρ ὁμιλήσας εἰς Γαλλικὴν διάλεκτον, ἐπανέλαβε τὴν ἐρώτησίν του ἀγγλιστί.

— Ἐμὲ ἐζήτεις λοιπόν ;

— Εἶσθε ὁ δούξ Βιλεφόρ ; ἠρώτησεν ὁ λῃστής.

— Ναί.

— Ἀφοῦ λοιπὸν καὶ εἶσθε ὁ δοὺξ Βιλεφὸρ καὶ ἐγὼ ἴσια ἴσια ἐσᾶς γυρεύω . . . ἐσᾶς ζητοῦσα.

— Καὶ τί ζητεῖς νὰ κάμῃς ; Μὲ ἔχεις δεσμευμένον καὶ ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται ὅτι δὲν σκοπεύεις νὰ μὲ δολοφονήσῃς . . . Δὲν ἔχει οὕτω ;

— Αὐτὸ θὰ τὸ μάθετε σὲ ὀλίγο.

— Δὲν ἐνεργεῖς διὰ ἰδικόν σου λογαριασμόν ;

— Καὶ ἐγὼ δὲ ξέρω ἀκόμα.

Αἴφνης ὁ Ὀράτιος κατελήφθη ὑπό τινος σκέψεως.

Μήπως λοιπὸν τὸ μῖσος τῶν ἀδελφῶν Ζιροδίων θὰ εἶχε παρακολουθήσει αὐτὸν καὶ μέχρι τῶν ἀπωτάτων τούτων ἐρήμων τῆς Ἀμερικῆς;

— Ἐνεργεῖς διὰ τοὺς Ζιροδίους ; ἠρώτησεν.

Ἀλλ' ὁ Μάκλεϋ παραρέμεινεν ἄφωνος.

Εἶτα στρέψας τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν σύνδενδρον τοποθεσίαν ἐσύριξε δι' ἀλλοκότου ἤχου. Εὐθέως ἠκούσθη ὑπόκωφος θόρυβος ἐν μέσῳ τῶν θάμνων καὶ μετὰ βραχυτάτην πάροδον ἐνεφανίσθη ὁ ἵππος τοῦ λῃστοῦ.

Τότε ὁ Μάκλεϋ ἐγείρει τὸν δοῦκα καὶ τοποθετεῖ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἵππου, εἶτα ἀνελθὼν καὶ ὁ ἴδιος ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου πατάσσει διὰ τῶν ρωμαλέων κνημῶν του τὰ στέρνα τοῦ ζώου.

Ὁ ἵππος ὑπὸ τὸ διπλοῦν βάρος του τὸ ὁποῖον μόλα ταῦτα μικρὰν αἴσθησιν τῷ ἐμποιεῖ, ἐφορμᾷ διὰ μέσου τῶν θάμνων, διαπερᾷ τὰς τελματώδεις ἐκτάσεις, πηδᾷ ἀπὸ λιθου εἰς λίθον, ἀπὸ κατωφερείας εἰς ἀνωφέρειαν μετὰ ταχύτητος καὶ εὐκαμψίας δορκάδος.

Καὶ μετὰ τὴν παράφορον ταύτην πορείαν, ὁ λῃστὴς καταθέτει τὸν αἰχμάλωτόν του εἰς τὴν κρύπτην τοῦ «Ἐγκαταλελειμμένου Πύργου.»

Εὐτυχῶς ἡ πορεία δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν, ἄλλως ὁ δοὺξ ὅστις εἶχεν ὅλα τὰ συμπτώματα ἑνὸς πτώματος δὲν θὰ ἠδύνατο βεβαίως νὰ ἐπιζήσῃ.

Ἀνέπνεε δυσχερῶς καὶ ἡ καρδία του ἔπαλλε λίαν ἀσθενῶς. Ὁ Μάκλεϋ τῷ ἔλυσε τοὺς βραχίονας, ἐνέτριψε τοὺς κροτάφους καὶ τὸ μέτωπον διὰ ρωμίου, ἀνοίξας δὲ τοὺς συνεσφιγμένους ὀδόντας του διὰ τῆς ἄκρας τῆς μαχαίρας του, ἐνέχυσεν ἐντὸς τοῦ στόματος ὑγρόν τι.

Ὁ δοὺξ ἀνακτήσας τὰς αἰσθήσεις του, ἠμιεγέρθη ὀλίγον καὶ ἐπειδὴ ἦτο δεσμευμένος εἰσέτι, ἠναγκάσθη νὰ καθεσθῇ.

Τότε ὁ Μάκλεϋ τακτοποιήσας τὰ ἐντὸς τῆς κρύπτης ἀντικείμενα ἅτινα ἦσαν φύρδην μίγδην ἐρριμένα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἔλεγε συγχρόνως εἰς τὸν δοῦκα Βιλεφόρ.

— Νὰ μὴ φοβᾶσθε καθόλου, δὲν θὰ μείνετε πολὺ καιρὸν ἐδῶ . . . . Ἀπόψε κιόλας θὰ σᾶς πάμε σ' ἕνα μέρος πολὺ καλλίτερο καὶ πολὺ ἀναπαυτικό.

Ὁ δοὺξ ἀναλαβὼν ὅλην τὴν ψυχραιμίαν του, ἤρξατο εὑρίσκων τὸ συμβεβηκός του ἐκεῖνο τὰ μάλα παράδοξον. Δὲν ἐτοίμα εἰσέτι νὰ παραδεχθῇ ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἦτο μισθωτὸν ὄργανον τῶν Ζιροδίων.

Παρακολουθῶν δὲ διὰ περιέργου βλέμματος τοὺς πηγαινοερχομοὺς τοῦ Μάκλεϋ

ἐσκέπτετο τὰς ὑπὸ τοῦ κυρίου Μερικοὺρ δυθείσας αὐτῷ συμβουλὰς, τοῦ προτρέψαντος αὐτὸν νὰ μὴ ἐξέρχηται μόνος.

Ὁ φαυλόβιος ἀφοῦ ἐταξιθέτησε ὅσον ἠδύνατο τὸ κρησφύγετον ἐκεῖνο τῶν λῃστῶν, ἐνησχολήθη κατόπιν εἰς τὴν μαγειρικήν.

Ὑπῆρχον ἐκεῖ ἄγριαι νῆσσαι καὶ λαγωοὶ οὓς εἶχε φονεύσει τὴν προτεραίαν ὁ εἷς ἐκ τῶν τριῶν λῃστῶν θηρεύων εἰς παρακείμενον ἄλσος

Ὁ Μάκλεϋ ἀφοῦ ἔτιλλε τὰς νῆσσας καὶ ἐξέβαλλε τὸ δέρμα τοῦ λαγωοῦ, τὰ ἔψησε ἐπὶ ὀβελίσκου, καὶ εἶτα ἤρξατο καταβροχθίζων αὐτὰ μετὰ μεγάλης ὀρέξεως.

Ὁ ἥλιος ἦτο ὑψηλὰ ἤδη· προσήγγιζεν μεσημβρία. Ὁ δοὺξ ὅστις ἀπέθνησκε τῆς πείνης καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ὄρεξις εἶχε σκανδαλισθῇ ἤδη εἰς τὴν ὀσμὴν τῶν ὀρεκτικωτάτων ἐκείνων ἐδεσμάτων, ὑπέλαβε μετὰ φαιδρότητος.

— Αἴ καλέ μου ἄνθρωπε, μήπως λοιπὸν ἐκεῖνος διὰ τὸν λογαριασμὸν τοῦ ὁποίου εἰργάσθης τόσον καλὰ, σὲ παρήγγειλλε συγχρόνως νὰ μὲ ἀφήσῃς νὰ ἀποθάνω τῆς πείνης ;

— Ὄχι.

Καὶ ὁ Μάκλεϋ τῷ ἔρριψε μίαν ὀπτὴν νῆσσαν, ἣν ὁ δοὺξ ἔσπευσε νὰ καταβροχθίσῃ ἐπίσης.

Εἶτα ὁ φαυλόβιος τῷ ἔτεινε τὴν πλήρη ὕδατος κολοκύνθην του.

— Εὐχαριστῶ . . . εἶπεν ὁ δούξ. Πότε θὰ φύγωμεν ;

— Τὴν νύχτα.

— Καὶ θὰ ὑπάγωμεν μακράν;

— Δὲ θὰ περάσουν πολλαῖς ὧραις.

Ἡ περιέργεια τοῦ νεαροῦ ἀνδρὸς ἐξήπτετο ὁλονέν.

— Ἀλλ' ἐγὼ δὲν βλέπω καμμίαν κατοικίαν εἰς αὐτὰ ἐδῶ τὰ μέρη . . . Ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται ὅτι θὰ διανύσωμεν πολλὰς λεύγας. Εἰπέ μοι σὲ παρακαλῶ ποῦ σκοπεύεις νὰ μὲ φέρῃς ;

Ὁ Μάκλεϋ ἤκουσε μὲν τὰς λέξεις ταύτας ἀλλ' οὐδὲν ἀπήντησε.

Ἡ μεταμεσημβρία διέρρευσεν οὕτω πως. Ὁ λῃστὴς δὲν ἐγκατέλειψεν οὐδὲ ἐπὶ μίαν στιγμὴν τὸν αἰχμάλωτόν του.

Ὅτε δὲ ἡ νὺξ ἤρξατο περικαλύπτουσα τὰ πάντα διὰ τοῦ ζοφεροῦ πέπλου της, ἐπανῆλθον αἴφνης οἱ δύο ἕτεροι λῃσταὶ οἵτινες ἐκ τοῦ πρώτου ἔτι βλέμματος ἠννόησαν ὅτι αἱ προσπάθειαι τοῦ Μάκλεϋ ἐστέφθησαν ὑπὸ ἐπιτυχίας.

Εὐθέως δὲ ὁ Κατλὲν ἔλαβε τὸν λόγον.

— Ἐμεῖς αὐτὸ τὸ ὑπωπτεύσαμε . . . . ἐπειδή τις φαίνεται πῶς τὸν γυρεύουν . . . Τὸ ἄλογο ἦλθε μόνο του στὸ μέρος του, καὶ στὸ δάσος τῶν κυπαρισσιῶν κλῶραν τὸ ρεβόλβερ . . .

— Δὲ θ' ἄρθουν βέβαια ἕως ἐδῶ . . .

— Ἴσως . . . Δὲν εἶναι πολλὴ ὥρα ποῦ ἄκουσα νὰ γαυγίζουν τὰ σκυλιὰ τοῦ κυνηγιοῦ.

Ὁ Μάκλεϋ εἰς τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις κατάπληκτος γενόμενος, ἠγέρθη ἐπὶ πυδός.

— Ἂν τυχὸν καὶ ἄφησαν τὰ σκυλιά τους, εἶπεν, πρέπει νὰ τὸ στρίβουμε μιὰ ὥρα ἀρχήτερα . . . τώρα κιόλας.

— Καλὰ λές . . . αὐτὸ πρέπει νὰ κάμουμε . . .

— Ἔχουμε πολλὴ ὥρα ἐμπρός μας ; . .

— Μισὴ ὥρα ἀπάνου κάτου . . .

— Ἂν εἶναι ἔτζι ἔχουμε καιρό . . .

Ἡ συνδιάλεξις διεξήχθη εἰς διάλεκτον λῃστρικήν. Ὁ Βιλεφὸρ καίτοι δὲν ἠννόησεν οὐδεμίαν λέξιν, καὶ ἐν τούτοις κατελήφθη ὑπὸ φρικαλέου τρόμου.

Μετὰ πεντάλεπτον πάροδον ἐτοποθέτησαν τὸν Ὁράτιον πρὸς τὰ ὄπισθεν τοῦ ἵππου τοῦ Μάκλεϋ, ἀφήσαντες τοὺς πόδας μόνον ἐλευθέρους, ἐνῷ αἱ χεῖρές του ἦσαν δεσμευμέναι καὶ ἡ ὀσφύς του προσδεδεμένη περὶ τὸ σῶμα τοῦ λῃστοῦ.

Τούτου ἐπιτευχθέντος ἀπῆλθον μετὰ ἀστραπιαίας ταχύτητος. Ραγδαία βροχὴ ἤρξατο πίπτουσα καὶ μετὰ παρέλευσιν λεπτῶν τινων δὲν ἔβλεπέ τις πλέον ἢ ἐλώδεις μόνον τοποθεσίας καὶ τοὺς ἵππους οἵτινες ἐξηκολούθουν τρέχοντες πάντοτε.

Τόσον δὲ βαθὺ ἦτο τὸ περιστοιχοῦν αὐτοὺς σκότος ὥστε καὶ ἐξ ἀποστάσεως δύο μέτρων, δὲν ἔβλεπέ τις οὐδὲν, καίτοι οἱ λῃσταὶ εἶχον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀγρίων θηρίων, οἵτινες βλέπουσι τόσον καλῶς τὴν νύκτα καθὼς καὶ τὴν ἡμέραν.

Οὐδὲν ἀνεχαίτιζε τὴν πορείαν αὐτῶν. Ἄλλως τε ἡ κατακλυσμιαία ἐκείνη βροχὴ ὑπῆρξεν εὐνοϊκὴ δι' αὐτούς, ἢ μᾶλλον τοὺς ἔσωσε ὡς ἐπιβραδύνασα τοὺς πρὸς καταδίωξιν αὐτῶν ἀφεθέντας μολοσσοὺς καὶ οἱ ὁποῖοι μικρὸν κατὰ μικρὸν εἶχον ἀπολέσει ἐν μέσῳ τῶν ὑπὸ τῆς βροχῆς σχηματισθέντων χειμάρρων τὰ ἴχνη τοῦ ἀνθρωπίνου θηράματος ὅπερ κατεδίωκαν.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον δὲ ἀφίχθησαν παρὰ τὸν ποταμὸν, κάτωθεν ὑψηλῶν δένδρων.

Οἱ τρεῖς λῃσταὶ κατελθόντες τοῦ ἵππου κατεβίβασαν τὸν Βιλεφὸρ ὅστις παρέμεινεν ὄρθιος.

Τούτου γενομένου, ἐπυροβόλησαν τρεῖς εἰς τὸν ἀέρα, κατὰ κανονικὰ διαλείμματα, ὡσεὶ ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ συμφωνηθέντος συνθήματος.

Κατόπιν ἔτειναν τὰ ὦτα ὡσεὶ ἀκροώμενοι. Ἡ βροχὴ κατέπαυσε. Ἡ σφοδρὰ τοῦ ἀνέμου πνοὴ ἤρξατο ἀπωθοῦσα βιαίως τὰ νέφη.

Καὶ ὁ Βιλεφὸρ, ὅστις παρέμεινε πάντοτε ὄρθιος, ἐνόμισεν ὅτι εἶχε διακρίνει, ὀλίγον μακρὰν τῆς ὄχθης τὴν χαρίεσσαν σκιαγραφίαν ἀγκυροβολοῦντος πλοίου ἀναπεπταμένα ἔχοντος τὰ ἱστία καὶ ἑτοίμου πρὸς ἀπόπλουν.

Καίτοι δὲ ὑπὸ φρικαλέας κατείχετο προαισθήτεως καὶ ἐν τούτοις ἐνώπιον τοῦ λακωνισμοῦ τῶν τριῶν ληστῶν δὲν ἔσχε τὸ θάρρος νὰ ἐρωτήσῃ αὐτούς.

Πάραυτα δὲ, διὰ μέσου τῶν πυκνῶν δένδρων τῶν παρὰ τὸν ποταμὸν πεφυτευμένων, ἠκούσθη θόρυβος κωπῶν πληττουσῶν τὸ ὕδωρ, ἐνῷ ταὐτοχρόνως σχεδὸν οἱ παραποτάμιοι θάμνοι ἠνοίχθησαν, ἐφάνησαν συντριβόμενοι, καὶ μία λέμβος ὁλισθήσασα μέχρι τοῦ ἀμμώδους τῆς παραλίας, παρέμεινεν ἀκίνητος.

Ἐκ τῆς λέμβου δὲ ταύτης ἐπήδησαν δύο ἄνδρες ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἤρξαντο βαίνοντες πρὸς τοὺς λῃστάς.

Ὁ Μάκλεϋ δεικνύων τὸν Ὁράτιον προσήγγισε τοὺς δύο ἄνδρας.

— Νὰ ὁ ἄνθρωπος ποῦ μᾶς παρακαλέσετε νὰ σᾶς τὸν φέρουμε ζωντανό.

Τότε ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο ἀνδρῶν τεινων αὐτῷ βαλάντιον πλῆρες χρυσίου, τῷ εἶπε·

— Ἰδοὺ τὸ χρηματικὸν ποσὸν τὸ ὁποῖον συνεφωνήθη μεταξὺ ἡμῶν.

Καὶ ὁ Ὁράτιος εἰς τὸ ἔπακρον τῆς ἐκπλήξεως ἀφιχθεὶς ἤδη, ἀνεγνώριζεν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ εἰπόντος ταῦτα, καὶ ἐν τῷ προσώπῳ ἐπίσης τοῦ συνοδεύοντος αὐτὸν, τοὺς δύο ἀδελφοὺς Ζιροδίους. . .

Ἔβλεπε δὲ αὐτοὺς δύο χιλιάδας λεύγας μακρὰν ἀπὸ τοῦ πατρίου ἐδάφους!

Οἱ λῃσταὶ, οἵτινες οὐδὲ κἂν ἔσπευσαν νὰ εὐχαριστήσωσι τὸν γενναῖον δωρητὴν αὐτῶν, πηδήσαντες ἐπὶ τῶν ἵππων των, ἐξηφανίσθησαν ἐν μέσῳ τῶν δένδρων ἔνθα ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς καὶ βορβορώδους γῆς, οἱ ποδοβολητοὶ τῶν ζώων δὲν ἠκούοντο ποσῶς.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ Ὁράτιος ἦτο περιβεβλημένος εἰσέτι διὰ τοῦ λάσσου, ὅπερ ἐκώλυε τὴν πορείαν του, οἱ Ζιρόδιοι ἀνεγείραντες αὐτὸν ἐκ τῶν βραχιόνων τὸν ἠνάγκασαν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν λέμβον. Ὁ δύσμοιρος δοὺξ οὐδὲ κἂν προσεπάθησε νὰ δείξῃ ἀντίστασίν τινα, ἄλλως τε πᾶσα προσπάθεια πρὸς τοῦτο ἀπέβαινεν ἀνωφελής· αἱ κῶπαι ἤρξαντο ἀπωθοῦσαι τὸ ὕδωρ ἐνῷ ἡ λέμβος κατηυθύνετο πρὸς τὴν *Νέμεσιν*.

Μὴ ὑπάρχοντος οὐδενὸς ναύτου ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ἐβοήθησαν τὸν Ὁράτιον νὰ ἀνέλθῃ.

Μετὰ δεκαπεντάλεπτον δὲ πάροδον, χωρὶς κανεὶς ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος νὰ φανῇ κατεχόμενος ὑπὸ ἐκπλήξεως ἢ συγκινήσεώς τινος, ὁ δοὺξ ἐνεκλείετο ἐντὸς θαλαμίσκου.

Οἱ Ζιρόδιοι οἵτινες ἐκ τῶν προτέρων εἶχον συμφωνήσει ὅτι θὰ ἐπεφορτίζοντο νὰ ἐπαγρυπνῶσιν αὐτὸν, δὲν διήμειψαν μετὰ τοῦ Ὁρατίου οὐδεμίαν κἂν λέξιν.

Ὁ Πέτρος ἔσπευσε νὰ ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ἄλλως τε ἐπεθύμει σφόδρα ὅπως ἐπωφελούμενος τὴν ἔλευσιν τῆς νυκτὸς, ἐγκαταλείψῃ διὰ παντὸς τὸν τόπον ἐκεῖνον, καὶ ἀπερχόμενος τοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου, νὰ ἴδῃ τὸ σκάφος αὐτῶν πελαγοδρομοῦν πλησίστιον.

Δὲν ἐβράδυνε δὲ νὰ εὕρῃ τὸν Βαρβεδιὲ ὃν ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ καὶ ὁ ὁποῖος εὑρίσκετο ἐπὶ τῆς γεφύρας.

— Διατάξατε νὰ ἀνασπάσωσι τὴν ἄγκυραν, κύριε εἶπεν ὁ Πέτρος . . . . τὸ σκάφος δέον νὰ ἔχῃ ἀναπεπταμένα τὰ ἱστία του. . . ἐντὸς ὀλίγων στιγμῶν πρέπει νὰ εἴμεθα μακράν.

— Εἰς τὰς διαταγάς σας, κύριε, ὑπέλαβεν ὁ Βαρβεδιὲ διὰ ψυχροῦ τόνου . . . . Εὐθὺς ὅμως ὅτε ἡ *Νέμεσις* ἄρξηται θαλασσοπλοοῦσα, θὰ σᾶς ζητήσω μίαν ὀλιγάλεπτον συνδιάλεξιν.

Καὶ ἐν ταῖς ὀλίγαις ταύταις λιξεσιν ἐνυπῆρχε κάτι τι τὸ αἰνιγματῶδες ὅπερ κατέπληξε τὸν Πέτρον Ζιρόδιαν.

Μετὰ παρέλευσιν δὲ ἡμισείας ὥρας, ἡ *Νέμεσις* ἐκυλινδεῖτο ἤρεμα ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας. Τὰ νέφη εἶχον ἐξαφανισθῆ. Οἱ ἀστέρες ἐλαμπύριζον ἐπὶ τοῦ στερεώματος δίκην ἀδαμάντων.

Ἐνῷ δὲ τὸ βλέμμα τοῦ Πέτρου ἐβολιδοσκόπει τὴν ἀπέραντον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς θαλάσσης ἔκτασιν, χείρ τις ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ.

Ἦτο ὁ πλοίαρχος Βαρβεδιὲ, ὅστις ἄνευ οὐδενὸς ἑτέρου προοιμίου, ἠρκέσθη νὰ τῷ εἴπῃ τὰς λέξεις ταύτας·

— Κύριε, τὴν νύκτα ταύτην εὑρισκόμην ἐπὶ τῆς γεφύρας καθ' ἣν στιγμὴν ὑμεῖς καὶ ὁ ἀδελφός σας ἐπέβητε τῆς λέμβου διὰ νὰ ἐπιβιβασθῆτε εἰς τὴν ξηράν.

— Λοιπόν;

— Ἐπειδὴ ἤμην ἐπὶ τῆς γεφύρας εἰσέτι ὅταν ἡ λέμβος ἐπανέκαμπτεν εἰς τὴν *Νέμεσιν*, ἠδυνήθην νὰ παρατηρήσω ὅτι ἐκομίζετε μεθ' ὑμῶν ἕνα ἐπιβάτην μέλλοντα νὰ ἐπιβιβασθῇ τοῦ σκάφους ἡμῶν.

— Καὶ μήπως αὐτὸ δὲν εἶναι δικαίωμά μου;

— Ἀναμφιβόλως . . . καὶ ὅμως εἶχον παρατηρήσει . . .

— Εἰπῆτε μᾶλλον ὅτι κατεσκοπεύετε τὰς κινήσεις μας!

Ὁ Βαρβεδιὲ παρέμενε πρὸς στιγμὴν ἄφωνος, εἶτα διὰ τόνου σοβαροῦ, προσέθηκεν·

— Ὄχι, κύριε, δὲν κατεσκόπευον τὰς κινήσεις σας. Ἤμην ἐπὶ τῆς γεφύρας διότι, ἐὰν καθήκόν σας εἶναι νὰ δέχεσθε ἐπὶ τοῦ σκάφους ὑμῶν ὁποιονδήποτε ἐπιβάτην, καθήκόν μου ἐπίσης εἶναι νὰ μεριμνῶ ὅπως ὅλαι αἱ τὴν *Νέμεσιν* ἀφορῶσαι διαταγαί μου ἐκπληρῶνται διὰ τῆς αὐστηροτέρας ἀκριβείας . . . Εἶχον ἰδεῖ λοιπὸν ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπιβάτης εἶχε τὰς κνήμας δεδεμένας καὶ ὅτι ἐδέησε νὰ ἀναβιβασθῇ ἐπὶ τοῦ πλοίου, διότι ἄνευ τῆς ὑμετέρας συνδρομῆς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ κατορθωθῇ τοῦτο . . .

— Κατόπιν; ἠρώτησεν ὁ Πέτρος μετά τινος εἰρωνίας.

— Αὐτὰ εἶναι ὅλα. Ἐπὶ τοῦ παρόντος θὰ ἐπεθύμουν νὰ σᾶς ἀπευθύνω μίαν ἐρώτησιν καὶ κατόπιν μίαν παρατήρησιν.

— Μίαν παρατήρησιν . . .

— Ναὶ, κύριε . . .

— Ἐμπρὸς λοιπόν, κύριε . . . καὶ σᾶς παρακαλῶ ἐπισπεύσατε πᾶν ὅ,τι ἔχετε νὰ μοὶ εἰπῆτε, διότι δὲν ἐκοιμήθην εἰσέτι καὶ κατέχομαι ὑπὸ ἀκαταμαχήτου ἐπιθυμίας νὰ ἡσυχάσω ὀλίγον.

— Ἡ ἐρώτησίς μου, κύριε, εἶναι ἡ ἑξῆς: Τί σκοπεύετε νὰ κάμετε τὸν ἄνθρωπον αὐτόν;

— Εἰς τὴν ἐρώτησίν σας αὐτὴν οὐδεμίαν θὰ δώσω ἀπάντησιν.

— Πολὺ καλά . . . Ἤδη ὑπολείπεται νὰ ἀκούσητε τὴν παρατήρησίν μου . . . Προσελήφθημεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν σας ἐγὼ καὶ οἱ ναῦταί μου ὅπως διευθύνωμεν τὸ σκάφος ὑμῶν πανταχοῦ ὅπου θὰ ἐκρίνετε εὔλογον. Ἀλλ' οὔτε οἱ ναῦταί μου, οὔτε ἐγὼ, εἴχομεν ἀκούσει ποτὲ ὅτι θὰ ἐγενόμεθα οἱ συνένοχοι ἑνὸς ἐγκλήματος, — διότι πᾶν ὅ,τι συνέβη κατὰ τὴν νύκτα ταύτην δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ἢ ὡς τοιοῦτον—καὶ θὰ καθιστάμεθα συνένοχοι ὑμῶν ἐὰν συγκατενεύομεν νὰ γείνωμεν ἀπαθεῖς μόνον μάρτυρες τοῦ ἐγκλήματος τούτου. Ἐγὼ, ὅμως δὲν δύναμαι ἢ μᾶλλον δὲν δέχομαι, καὶ θὰ μάθετε ἐντὸς ὀλίγου ὅτι καὶ οἱ περισσότεροι τῶν ναυτῶν μου θὰ σᾶς δώσωσι τὴν αὐτὴν ἀπάντησιν.

Ὁ Πέτρος ὑψώσας τοὺς ὤμους, ἠρώτησεν·

— Καὶ ὁ συμπερασμός;

— Ὅτι, ἐὰν δὲν ἀφήσητε ἐλεύθερον τώρα ἀμέσως τὸν αἰχμάλωτόν σας, θέλω ἐκλάβει ἐμαυτὸν ἀπηλλαγμένον πάσης ἐνώπιον ὑμῶν εὐθύνης. Θὰ εἰδοποιήσω τοὺς ναύτας μου περὶ παντὸς ὅ,τι διαδραματίζεται ἐνταῦθα καὶ τότε αὐτοὶ θὰ ἀπεφάσιζον περὶ τοῦ πρακτέου . . . Ἡμεῖς, κύριε, δὲν εἴμεθα πειραταί!

— Πότε λοιπὸν θὰ ἀποβιβασθῆτε εἰς τὸν Ἅγιον Αὐγουστῖνον, εἶπεν ὁ Πέτρος μετὰ φλέγματος. Ἐκεῖ θὰ εὕρητε εὐκόλως ἓν πλοῖον κατευθυνόμενον εἰς τὴν Νέαν Ὀρλεάνην ἢ εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην. Θὰ ἐπανακάμψητε δὲ εἰς τὴν Γαλλίαν μετὰ πάντων ἐκείνων οἵτινες θὰ ἐπεθύμουν νὰ σᾶς συνοδεύσωσι.. Ἐγὼ αὐτὸς θὰ συμπληρώσω τὸ πλήρωμά μου ὅσον τοῦτο θὰ μοὶ ἦτο δυνατόν . . . Εἶσθε λοιπὸν ἐλεύθερος νὰ πράξητε ὅ,τι θέλετε.... Καὶ ἐὰν ἐγνωρίζετε τὰ αἴτια ἅτινα μὲ ἀναγκάζουσι νὰ πολιτευθῶ οὕτω πως καὶ ὅτι ἑκάστη τῶν πράξεών μου ὑπηγορεύθη ὑπὸ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, τότε πιθανὸν νὰ μὴ ἀπεφασίζητε νὰ ἐγκαταλείψητε τὸ σκάφος μου . . . . Ζητῶ νὰ τιμωρήσω ἕνα ἔνοχον. Μὴ ἐπιθυμῶν δὲ νὰ σᾶς δώσω περισσοτέρας ἐξηγήσεις μοὶ εἶναι ἀδιάφορον ἐὰν δίδητε πίστιν ἢ μὴ εἰς τοὺς λόγους μου. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ τὸ μυστικὸν τοῦτο τὸ ὁποῖον ἐμάθετε ὑπ' ἐμοῦ δὲν ἀνήκει εἰς ὑμᾶς θὰ ἐπεθύμουν νὰ μὴ γνωσθῇ ὑπὸ τοῦ πληρώματος.

— Δὲν θὰ γνωσθῇ!

Ὁ Βαρβεδιὲ χαιρετήσας τὸν Ζιρόδιαν ἀπεσύρθη ὅπως κατακλιθῇ.

Ὁ Πέτρος ὅμως καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς παρέμεινεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὑπὸ φοβερῶν κατατρυχόμενος ἠθικῶν περισπασμῶν.

Μέχρι δὲ τῆς στιγμῆς ἐκείνης οὐδεμία εἰσέτι ὑπόνοια δὲν εἶχε καταλάβει τοὺς

ναύτας, ἐξαιρέσει μόνον τοῦ Μαλακὲρ τοῦ ὁποίου τὸ ἄγρυπνον ὄμμα δὲν ἔπαυσε κατασκοπεῦον καὶ τὰς ἐλαχίστας τῶν κινήσεων τῶν δύο ἀδελφῶν. Ὁ ναύτης ἀνελθὼν ἐπὶ τοῦ μεσαίου ἱστοῦ, καὶ ἐκεῖ, καθ' ὁλοκληρίαν ἀόρατος ἀπὸ παντὸς βλέμματος, εἶχεν ἰδεῖ πᾶν ὅ,τι εἶδεν καὶ ὁ Βαρβεδιέ. Ναὶ, καὶ ὁ Μαλακὲρ εἶχεν ἰδεῖ ἐπίσης τὴν προσορμιζομένην λέμβον καὶ συγχρόνως ἄνθρωπον ἀναβιβαζόμενον ἐπὶ τῆς *Νεμέσεως* καὶ ἔχοντα δεσμευμένους τοὺς πόδας.

Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς δὲ εἶχε καταπεισθῇ ὅτι ὁ ἐν λόγῳ αἰχμάλωτος τῶν Ζιροδίων οὐδεὶς ἄλλος ἦτο εἰμὴ αὐτὸς οὗτος ὁ δοὺξ Βιλεφόρ.

— Καὶ ἡ *Μέμφις* ἐχάθηκε ἀρά γε; διηρωτᾶτο ἀκαταπαύστως ὁ Μαλακέρ.

Εἰς τηλικαύτην δὲ εὑρίσκετο ἀθυμίαν καὶ ἠθικὴν ἐξάντλησιν, ὥστε ἀπὸ τοῦ ὕψους ἐκείνου ἔνθα κατεσκόπευεν ὅλας τὰς κινήσεις τῶν Ζιροδίων, ἐφοβεῖτο μήπως ἀπολέσῃ αἴφνης τὴν ἰσορροπίαν καὶ κατακρημνισθῇ εἰς τὴν θάλασσαν. Ὑπὸ τοσαύτης δὲ κατείχετο περιεργείας ὥστε οὐδεμίαν προσοχὴν ἔδιδεν εἰς τὴν ραγδαίαν βροχὴν ἥτις εἶχε διαπεράτει αὐτὸν μέχρις ὀστέων.

— Ὅλα αὐτὰ τὰ μαρτύρια ποῦ τραβῶ δὲν θὰ ἦταν τίποτε, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ἐκ τοῦ ὕψους ἔνθα εὑρίσκετο, ἂν τυχὸν καὶ ὁ κύριος μαρκήσιος ἔλαβε τὰ τελευταῖά μου συνθήματα. . . Τὰ εἶδε ἆρά γε ἢ ὄχι; Νὰ ποῖὸ εἶναι ἐκεῖνο ποῦ μὲ βασανίζει περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο.

Εἰς Ἅγιον Αὐγουστῖνον ἀφιχθέντες, ὁ Βαρβεδιὲ ἔσπευσε νὰ ἀποβιβασθῇ ἐκεῖ· Καὶ ἐπειδὴ ὁ κυβερνήτης τῆς *Νεμέσεως* ἐκπληρῶν τὴν πρὸς τὸν Πέτρον δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν, ἐτήρησε τὸ μυστικὸν, ἑπομένως οὐδεὶς ἐκ τῶν ναυτῶν τοῦ πληρώματος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐννοήσῃ τὰ αἴτια τῆς ἀποχωρήσεως ταύτης τοῦ Βαρβεδιέ.

Ἀντικατεστάθη δὲ ὑπὸ τοῦ δευτέρου πλοιάρχου, τοῦ Ματθαίου Δωδιὲ, νέου εὐφυεστάτου, τολμηροῦ, ἀλλὰ καὶ λίαν ἀναγώγου ἐπίσης, καὶ ὁ ὁποῖος ἐν τῷ ἰδίῳ πληρώματι τούτῳ μεταξὺ τοῦ ὁποίου συγκατεριθμοῦντο καὶ οὐκ ὀλίγοι φαυλόβιοι καὶ ἱκανοὶ νὰ μὴ ὀπισθοδρομήσωσιν ἀπέναντι οἱουδήποτε τολμηροῦ διαβήματος, εἶχεν ἐπιτιμηθῇ πολλάκις ὑπὸ τοῦ Βαρβεδιὲ διὰ τὸ ἀνάγωγον τῶν τρόπων του.

Ἡ κυριαρχία ὅμως ἦν ὁ πλοίαρχος ἐξήσκει ἐπὶ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἀπέκρουσε τὰς κακὰς ὁρμὰς τῶν ναυτῶν, καὶ ὁ Ματθαῖος Δωδιέ, ἐνόσῳ ὁ Βαρβεδιὲ ἐκυβέρνα τὸ σκάφος, δὲν ἐτόλμησε πώποτε νὰ προβῇ εἰς ἄτοπόν τι κίνημα.

Ἦτο ἀγριωπὸς ἀλλὰ καὶ ἐπαγωγὸς συγχρόνως. Εὐγενὴς καὶ χαμερπὴς ἐνταὐτῷ κόλαξ. Τριακοντούτης μόλις τὴν ἡλικίαν, εὔθυμος καὶ εὐπροσήγορος, μελάγχρους κατά τε τὴν χροιὰν καὶ τὴν κόμην, μὲ μέλανας ἀπαστράπτοντας ὀφθαλμοὺς, μὲ μέτωπον εὐρὺ καὶ ἔχων τὴν φυσιογνωμίαν συμπαθητικωτάτην, δὲν ἐβράδυνε νὰ κατακτήσῃ πάραυτα ἅπασαν τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν Ζιροδίων, εἰς τοὺς ὁποίους κατώρθωσεν ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος νὰ ἐμπνεύσῃ ἀξιοζήλευτον ἐντύπωσιν.

Ἡ *Νέμεσις* μὴ ἀγκυροβολήσασα εἰς Ἅγιον Αὐγουστῖνον, ἀλλὰ διελθοῦσα τὸν κόλπον Νασσὼ καὶ ἐγκαταλείψασα πρὸς βορρᾶν τὴν νῆσον Ἀμελίαν, περὶ τὸ ἑσπέρας εὑρέθη πλέουσα πλησίστιος εἰς τὰς ἀπεράντους τοῦ Ὠκεανοῦ ἀτραπούς.

Ὁ Μαλακὲρ ἤλπιζε πάντοτε ὅτι θὰ ἔβλεπεν ἐπὶ τέλους τὴν *Μέμφιδα* ναυλοχοῦσαν εἰς τὸν κόλπον πρὸς ἐπιδιόρθωσιν τῶν βλαβῶν ἃς εἶχεν ὑποστῆ.

Καὶ ἐὰν τὸ σύνθημα τοῦ Μαλακὲρ κατωρθώθη νὰ ἀφιχθῇ μέχρι τοῦ μαρκησίου, ἡ *Μέμφις* κατασκοπεύουσα τὴν ἐχθρὰν αὐτῆς, θὰ ὤρειλε νὰ ναυλοχῇ εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα.

Πλὴν φεῦ! ἐπειδὴ ἐκ τῆς *Μέμφιδος* οὐδὲν ἐραίνετο ἴχνος, οὔτε κατὰ τὴν ἡμέραν, οὔτε κατὰ τὴν νύκτα, τότε ὁ Μαλακὲρ ἀπώλεσε πᾶσαν ἐλπίδα νὰ ἐπανίδῃ αὐτήν.

Η'.

Εἰς Θάνατον!

Τὴν νύκτα τῆς δευτέρας ἡμέρας, περὶ τὴν δεκάτην, τοῦ καιροῦ λίαν γαληνιαίου ἀποβάντος καὶ ἐν μέσῳ νυκτὸς ἐξαιρετικῶς, ὡραίας ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων Ζιρόδιοι ἤνοιξαν τὸν θαλαμίσκον τοῦ κ. Δε Βιλεφόρ.

Ὁ θαλαμίσκος δὲ οὗτος καθὼς καὶ λοιποὶ ἠνοίγετο ἐπὶ στενοῦ διαδρόμου ὁδηγοῦντος εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν δύο ἀδελφῶν.

— Ἔλθετε, κύριε, εἶπεν Πέτρος εἰς τὸν Ὁράτιον.

Ὁ Ὁράτιος δὲν ἦτο πλέον δεσμευμένος. Δὲν ἔβλεπέ τις πλέον ἐπ' αὐτοῦ οὔτε λάσσο οὔτε δεσμά. Εἰσέδυσε λοιπὸν εἰς τὴν στενὴν τῆς θαλαμηγοῦ αἴθουσαν τὴν περικοσμουμένην ὑπὸ πολυτελεστάτης ἀνατολικῆς ἐπιπλοσκευῆς καὶ εἰς ἓν νεῦμα τοῦ Πέτρου Ζιροδίου ἐκαθέσθη ἐπί τινος ἑδωλίου.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ὁράτιος ἐφαίνετο οὐ μόνον κάτοχος ὅλης τῆς ψυχραιμίας του, ἀλλὰ καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐπὶ τοῦ προσώπου του ἐζωγραφημένη γαλήνη ἐνέφαινε περιφρονητικὴν καὶ ὑπερβάλλουσαν εἰρωνείαν, τούτου ἕνεκεν οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐκπλαγέντες μεγάλως, ὠχρίασαν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς λύσσης αὐτῶν.

Ἔσπευσαν δὲ νὰ καθεσθῶσιν ὡσαύτως ἀπέναντι τοῦ Βιλεφόρ. Καὶ ἐνῷ ἤλπιζον ἴσως νὰ ἀκούσωσιν ἐκ τῶν χειλέων αὐτοῦ παντοίας μεμψιμοιρίας καὶ μομφάς, λέξεις τραχείας καὶ ὑβριστικάς, καὶ ἐν τούτοις ὁ δεσμώτης αὐτῶν οὐδεμίαν ἀπήγγειλλε λέξιν.

Πρῶτος ὁ Πέτρος διακόψας τὴν σιωπὴν ἔλαβε τὸν λόγον.

— Κύριε Δε Βιλεφόρ, δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι δὲν ἠλπίζετέ ποτε νὰ μᾶς συναντήσητε εἰς τὸν τόσῳ μεμακρυσμένον αὐτὸν τόπον;

— Δὲν τὸ ἤλπιζον πράγματι. . . καὶ ὅμως σᾶς ἐγνώριζον ἱκανοὺς δι' ὅλα ἀφοῦ πλέον ἢ ἅπαξ ἠδυνήθην νὰ ἴδω ὑμᾶς ἐπὶ κεφαλῆς μεγάλων ἀνδραγαθημάτων.

Ὁ Πέτρος κλίνας τὴν κεφαλὴν προσέθηκε·

— Μᾶς εἴχετε κρίνει καλῶς . . .

Εἶτα σταυρώσας τὰς χεῖρας καὶ ἐξαπλωθεὶς νωχελῶς ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου ἐπηκολούθησε·

— Κύριε Δε Βιλεφόρ, αὕτη εἶναι ἡ τρίτη φορὰ καθ' ἣν μᾶς φεύγετε: τὴν πρώτην φορὰν ἐνώπιον τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου ὅπερ σᾶς ἠθώωσε παρανόμως καὶ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν καὶ πρὸς σκάνδαλον τῆς δημοσίας γνώμης ἥτις ἐξανέστη ὁμογνωμόνως ἀπέναντι τοσοῦτον ἀδικαιολογήτου καὶ ἐγκληματικῆς χάριτος.

Τὴν δευτέραν φορὰν μᾶς διεφύγετε, ὡς ἐκ θαύματος, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μεταξὺ ἡμῶν λαβούσης χώραν μονομαχίας.

Καὶ τὴν τρίτην φορὰν διεφύγετε ὡς ἐκ θαύματος ἐπίσης τὸν θάνατον — διότι δέον νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι σᾶς προστατεύει ἀγαθός τις δαίμων—ὅτε ἐβυθίσθητε ἐντὸς τῶν ἀπεράντων ἐκείνων τελμάτων τοῦ Γρανλιέ. Σήμερον ὅμως, κύριε Βιλεφόρ, ἐπειδὴ εἶμαι πλέον ἢ βέβαιος ὅτι θὰ ἐξηντλήθη πλέον ἡ ἀλληλουχία ἐκείνη τῶν εὐνοϊκῶν δι' ὑμᾶς περιπτώσεων, ἐπέστη ἐπὶ τέλους ἡ ὥρα νὰ ὁμολογήσητε ἑαυτὸν ἡττημένον.

Ὁ δοὺξ σταυρώσας ἐπίσης τὰς χεῖράς του ὑπέλαβε μετὰ περιφρονητικοῦ μειδιάματος·

— Τίς οἶδεν; Ὁ Θεὸς μόνος εἰς τὸν ὁποῖον πιστεύω, γνωρίζει τὸ μέλλον!

Ἐπὶ τῶν χειλέων τῶν δύο ἀδελφῶν ἐπήνθησεν ἀπαισιόν τι μειδίαμα.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἠκούσθη ὁ παφλασμὸς τῶν κυμάτων τῶν κατασυντριβομένων ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῆς *Νεμέσεως*.

Ὁ Πέτρος δακτυλοδεικτήσας τὸν φεγγίτην διὰ μέσου τοῦ ὁποίου ἐφαίνετο ἡ ἀπέραντος θάλασσα ἡ ὑπὸ τῆς σελήνης ἡδυπαθῶς φωτιζομένη, ἐπεῖπεν·

— Εἷς τάφος ἐν τῷ ὠκεανῷ! . . . Ἰδοὺ τὸ μέλλον!

— Κύριοι, ἐὰν ἤλθετε νὰ μὲ ἀφυπνίσητε ὅπως μοὶ ἀφηγηθῆτε τὰς φιλοσοφικὰς ταύτας ἐντυπώσεις σας τὰς ἀφορώσας τὸν ἄλλον κόσμον, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐπιτρέψατέ μοι, σᾶς παρακαλῶ, νὰ ὑπάγω νὰ κατακλιθῶ ἐκ νέου . . . . Γνωρίζω ὅτι εὑρίσκομαι εἰς τὴν διάκρισίν σας, καὶ ὅτι οὔτε κἂν μοὶ ἐπετρέπεται νὰ σκεφθῶ ὅπως ὑπερασπίσω ἐμαυτόν . . . Εἶσθε ἀπόλυτοι κύριοι νὰ πράξητε τὰ πάντα . . . ἐνῷ ἐγὼ ἀπεναντίας δὲν δύναμαι οὐδὲν νὰ πράξω . . Ἐὰν εἶσθε ἢ ἐὰν προτίθεσθε νὰ γείνητε δολοφόνοι . . . δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ ἐπίσης ὅτι εἶσθε καὶ δήμιοι . . . Κατέχομαι ὑπὸ ἀκαταμαχήτου πρὸς ὕπνον ἐπιθυμίας· ἄφετέ με νὰ ὑπάγω νὰ κοιμηθῶ!

SISMANOGLIO

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἡτοιμάζοντο νὰ ἐγερθῶσιν.

Τότε, ἐνώπιον τῶν δύο ἰσχνῶν καὶ ἀγροίκων τούτων φυσιογνωμιῶν τῶν ἐχουσῶν ἐρρυτιδωμένα τὰ μέτωπα, τὰ ὄμματα ἀγρίως ἀπαστράπτοντα, ἐνώπιον τῶν χειλέων τούτων ἐφ' ὧν θὰ ἔλεγέ τις ὅτι πώποτε δὲν ἐπήνθησε τὸ μειδίαμα, διότι τόσον ἦσαν κατηφῆ καὶ σκυθρωπά, ὁ Ὁράτιος ἀνεμνήσθη αἴφνης τοὺς δύο μελανείμονας νεανίας, οἵτινες σοβαροὶ καὶ ἀποφασιστικοί, τὴν ἐπαύριον τῆς εἰς Βιλεφὸρ ἐπανόδου αὐτοῦ, εἶχον ἐμφανισθῆ ὅπως καταδικάσωσιν αὐτὸν εἰς θάνατον.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ ἐκείνης οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολὴ ἐπ' αὐτῶν. Κατείχοντο ὑπὸ τῆς αὐτῆς πάντοτε ἀμετατρέπτου ἀποφάσεως νὰ ἐκδικήσωσι τὸν πατέρα αὐτῶν. Αἱ καρδίαι αὐτῶν ἐνεπνέοντο ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ πάντοτε ἀδιαλλάκτου μίσους. Καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ μίσους τούτου, ἦσαν πράγματι ἐπίφοβοι καὶ ἱκανοὶ νὰ μὴ ὀπισθοχωρήσωσιν ἀπέναντι οὐδενὸς πρὸς πραγμάτωσιν τῆς ἀποφάσεώς των.

Καὶ ὁ Βιλεφὸρ παρὰ τὴν θέλησίν του ἠτένιζε τοὺς δύο ἀδελφούς. Καίτοι δὲ ἦτο πλέον ἢ βέβαιος ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ αὐτῶν εἶχε δύο ἐχθροὺς οἵτινες πώποτε δὲν θὰ συνεχώρουν, καὶ ἐν τούτοις ἐθαύμαζεν αὐτοὺς διαβλέπων καὶ ἀναγνωρίζων ἐν αὐτοῖς δύο φύσεις ἐμπνεομένας ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἰσχυρογνώμονος διαθέσεως.

— Κύριε, εἶπεν ὁ Πέτρος, ἡ κατάστασις τῆς παρούσης στιγμῆς εἶναι ἡ αὐτὴ δι' ὑμᾶς καθὼς καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην καθ' ἣν εἴχομεν ἔλθει ὅπως σᾶς ἐπισκεφθῶμεν εἰς τὴν ἔπαυλίν σας, τὴν ἐπαύριον δηλονότι τῆς ἀθωώσεως ὑμῶν... Ἐνθυμεῖσθε δὲ ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην σᾶς κατηγορήσαμεν ἐκ νέου ὡς δολοφόνον τοῦ πατρός μας.

— Σήμερον δὲν θὰ ἀπαντήσω πλέον εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, ἀφοῦ εἶχον ἀπαντήσει τότε...

— Τοῦτο θὰ ἦτο προτιμότερον δι' ὑμᾶς παρὰ νὰ ἐξακολουθῆτε διαμφισβητοῦντες εἰτέτι τὸ πρᾶγμα. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης διέρρευσαν πολλοὶ μῆνες καὶ ἐὰν ἠθέλετε θὰ ἠδύνασθε νὰ παράσχητε ἡμῖν οἱ ὁποῖοι εἴμεθα οἱ δικασταί σας τὴν ἀπόδειξιν τῆς πλάνης ἡμῶν ἀναφορικῶς περὶ τῆς ἐνοχῆς σας. Ὑμεῖς ὅμως οὔτε ἐπράξατε τίποτε οὔτε ἐνηργήσατε ποσῶς... Μάθετε λοιπὸν ὅτι ἡμεῖς ὑπὸ τῆς αὐτῆς κατεχόμεθα πάντοτε πεποιθήσεως, καὶ ἐν τῷ προσώπῳ ἡμῶν, διαβλέπομεν πάντοτε τὸν δολοφόνον τοῦ δυσμοίρου πατρός μας. Σᾶς εἴχομεν καταδικάσει εἰς θάνατον... ὑμεῖς δὲ κατωρθώσατε νὰ διαφύγετε αὐτόν... Σήμερον ὅμως εἶσθε ὑποχείριός μας καὶ δὲν σκοπεύομεν πλέον νὰ σᾶς ἀφήσωμεν. Διὰ δευτέραν δὲ καὶ ἐσχάτην φορὰν, ὁ ἀδελφός μου καὶ ἐγὼ σᾶς προειδοποιοῦμεν ὅτι εἶσθε ἀπολωλῶς καὶ ὅτι μέλλετε νὰ ἀποθάνητε...

Ὁ δυὸξ εἰς ταῦτα ἀπήντησε διὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε στωϊκῆς ἀπαθείας.

— Μάθετε, κύριε, ὅτι ἡ ἀναγγελία αὕτη τοῦ θανάτου μου ἡ ἀπαγγελομένη ἐν μέσῳ τοῦ περιστοιχοῦντός με ἀπείρου δὲν μὲ πτοεῖ ποσῶς, καὶ εὔχομαι εἰς τὸν Θεὸν ὅστις μὲ ἀκούει κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, ὅπως κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμήν σας προειδοποιηθῆτε σεῖς καὶ ὁ ἀδελφός σας διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου δι' οὗ προειδοποιοῦμαι ἐγὼ αὐτός!

Καὶ ἐγειρόμενος, προσέθηκε·

— Φρονῶ ὅτι δὲν ἔχετε τίποτε ἄλλο νὰ προσθέσητε...

— Τίποτε ἄλλο... ναί.

— Τότε λοιπὸν, καλὴν νύκτα, κύριοι· ὑπάγω νὰ κοιμηθῶ.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν κατηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν τῆς αἰθούσης.

— Μίαν λέξιν εἰσέτι ἐφώνησεν ὁ πρεσβύτερος τῶν δύο ἀδελφῶν. Ἔχομεν ἀκόμη κἄτι τι νὰ σᾶς ἐρωτήσωμεν.

Ὁ δυὸξ ἐποιήσατο χειρονομίαν ἀνυπομονησίας, ἀλλ' εὐθὺς ὅτε συνῆλθεν εἰς ἑαυτὸν, ἐφάνη ἀναμένων.

— Δὲν μᾶς ἐρωτᾶτε λοιπὸν, κύριε Βιλεφὸρ, κατὰ ποίαν ἡμέραν καὶ κατὰ ποίαν ὥραν σκοπεύομεν νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν ἀποφασισθεῖσαν ποινήν σας;

Ὁ Ὁράτιος ὑψώσας τοὺς ὤμους, ἐπέτρεψε·

— Τοῦτο ποσῶς δὲν μὲ ἐνδιαφέρει, κύριοι. Καλὴν νύκτα...

Καὶ ἀπωθῶν τὴν θύραν ἐπηκολούθησεν·

— Ἐὰν θέλετε δὲ δύνασθε συμφώνως τῶν ἕξεών σας νὰ ἔλθητε εἰς τὸν θαλαμίσκον μου, ἔνθα θέλω ἀφεθῆ εἰς τὴν διάκρισίν σας, νὰ μὲ δέσητε ἐκ νέου διὰ τῶν δεσμῶν μου.

Προηγηθεὶς δὲ αὐτῶν ἐντὸς τοῦ στενοῦ διαδρόμου καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν θαλαμίσκόν του, προσέθηκε·

— Δι' ὅλων τῶν δεσμῶν μου, κύριοι, ἐὰν θέλετε!

Οἱ δύο Ζιρόδιοι ἦσαν ὠχροὶ ὡς νεκροὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐξάψεως καὶ τῆς λύσσης αὐτῶν.

Ἐνέκλεισαν τὸν δοῦκα διὰ διπλῆς στροφῆς.

Ὁ Ὁράτιος καπνίζων τὸ σιγάρον του ἤρξατο ἀπεκδυόμενος ἡσύχως καὶ ἀπαθῶς. Εἶτα κατακλιθεὶς ἀπεκοιμήθη ἀμέριμνος ὡσεὶ ἐὰν ἐγγὺς αὐτοῦ, εἰς βημάτων τινῶν ἀπόστασιν ἀπ' αὐτοῦ νὰ μὴ ἠγρύπνουν οὐδαμῶς οἱ δύο ἄσπονδοι ἐχθροὶ αὐτοῦ.

Εἰς τὴν αἴθουσαν, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων παρέμειναν σιωπηλοὶ καὶ ρεμβώδεις. Ἤδη ὅτε πλέον ἀπηγγέλθη ὑπ' αὐτῶν ἡ θανατικὴ καταδίκη θὰ ἔδει νὰ ἐκπληρωθῆ ἀμετακλήτως.

Ὦ! ὑπ' οὐδενὸς πλέον κατείχοντο δισταγμοῦ, ἀλλ' ἀπεναντίας ἦσαν τὰ μάλα ἀποφασιστικοὶ καὶ ἡ καρδία αὐτῶν δὲν ἔπαλλε πλέον εἰς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ αἵματος.

Ὁ Πέτρος ἠρώτησε λακωνικῶς·

— Πότε λοιπὸν θὰ προβῶμεν εἰς τοῦτο;

Καὶ ὁ Γάστων, ὅστις εἶχεν ἐννοήσει, ὑπέλαβε χαμηλόφωνως·

— Διατί νὰ περιμένωμεν; Διατί τὴν νύκτα ταύτην νὰ μὴ προβῶμεν εἰς τοῦτο;

— Ἔχεις δίκαιον· ἀπόψε λοιπόν.

Ἔσπευσε δὲ νὰ ἀνοίξῃ μικρὸν γραφεῖον ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξήγαγεν ἓν κιβωτίδιον. Ἐντὸς τοῦ κιβωτιδίου δὲ τούτου ὑπῆρχεν ἓν ἐγχειρίδιον τὸ ὁποῖον λαβὼν ἀνὰ χεῖρας ἤρξατο ἐξετάζων αὐτό. Ἡ λεπὶς αὐτοῦ ἦτο ἐσκωριασμένη καθ' ὁλοκληρίαν. Τότε εἰς τὴν θέαν τοῦ ἐγχειριδίου τούτου καὶ τῆς σκωρίας ταύτης, ἢ μᾶλλον τοῦ αἵματος τούτου, οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν ἐπληρώθησαν δακρύων.

— Εἶναι τοῦ πατρός μας τὸ αἷμα! εἶπεν ὁ Γάστων.

Καὶ ἦτο πράγματι τὸ ὅπλον τὸ ἐπανευρεθὲν ἐμπεπηγμένον εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ζιρωδίου.

Ὁ Πέτρος ἐψιθύρισε·

— Θὰ τὸν φονεύσωμεν λοιπὸν διὰ τοῦ ἐγχειριδίου τούτου.

— Διὰ τοῦ ἐγχειριδίου τούτου, ναί, ἀδελφέ, εἶναι δικαία ἡ ποινὴ αὕτη . . .

Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὁ φρουρὸς τῆς νυκτὸς ἔκρουεν ἐπὶ τοῦ κώδωνος κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἕνδεκα ὥρας.

— Ἕνδεκα ὧραι . . . ἂς τὸν ἀφήσωμεν μίαν ὥραν εἰσέτι νὰ κοιμηθῇ.

— Εἶναι ἀτρόμητος καὶ γενναῖος ἀνήρ!

— Ἴσως θὰ ἠδυνάμεθα ἡμέραν τινὰ νὰ τὸν ἀγαπήσωμεν . . .

— Καὶ ἐξ αἰτίας ἡμῶν μέλλει νὰ ἀποθάνῃ!

Ὁ Γάστων διὰ δευτέραν φορὰν ὑπέλαβε:

— Εἶναι δικαία ἡ ποινὴ αὕτη.

— Τίς ἐξ ἡμῶν θὰ πλήξῃ αὐτόν;

— Ἐγώ!

— Ὄχι, ἄφες νὰ τὸν φονεύσω ἐγώ!

— Ἀδελφέ, ὁ πατήρ μας ἠγάπα καὶ τοὺς δύο υἱούς του.

— Ναί, διὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε παραδειγματικῆς στοργῆς.

— Ἐπειδὴ σὺ εἶσαι ὁ πρεσβύτερος, ἑπομένως εἰς σὲ ἀνήκει νὰ ἐξελέγξῃς τὸ δικαίωμα τῆς τιμωρίας . . .

— Θὰ τὸν φονεύσω λοιπὸν ἐγώ.

— Ὄχι, ἀδελφέ, ἀνάθεσον τοῦτο εἰς ἐμέ.

— Αἴ τότε λοιπὸν θὰ ἀναθέσωμεν τοῦτο εἰς τὴν τύχην, δέχεσαι;

Ὁ Γάστων ἐφάνη διστάζων, ἀλλὰ γνωρίζων ὅτι ὁ Πέτρος δὲν θὰ ἐδέχετο, ἐφώνησεν·

— Δέχομαι!

Ἐπί τινος σκίμποδος ὑπῆρχε ζατρίκιον μετὰ τῶν δύο κύβων του. Ὁ Γάστων ἐδράξατο τοὺς κύβους καὶ εἶπε·

— Ἐκεῖνος ἐκ τῶν δύο ὅστις θὰ ρίψῃ τὸν μεγαλείτερον ἀριθμὸν, θὰ φονεύσῃ τὸν ἄνθρωπον αὐτόν.

Καὶ οἱ κύβοι ταραχθέντες κατέπεσαν ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Ὁ Γάστων ἔρριψε πέντε καὶ τρία.

— Ὀκτώ! Ἐμπρός, Πέτρε!

Ὁ Πέτρος ταράξας ἐπίσης τοὺς κύβους ἐντὸς τῆς παλάμης αὐτοῦ τοὺς ἔρριψεν ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης . . .

— Πέντε καὶ δύο!

Καὶ ὁ Γάστων γαλήνιος, ὡσεὶ ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ τοῦ πλέον ἀσημάντου πράγματος, ἐφώνησεν·

— Θὰ τὸν φονεύσω ἐγώ!

Καὶ πρὸς στιγμὴν παρέμειναν σιωπηλοὶ ἐγγὺς ἀλλήλων. Ἀνέμενον νὰ ἀκούσωσι ἠχοῦσαν τὴν δωδεκάτην. Ὅτε δὲ ἄνωθεν αὐτῶν ὁ φρουρὸς ναύτης ἔκρουσε τὰς δώδεκα τοῦ μεσονυκτίου, τότε οὐδὲν ἴχνος τρόμου διεζωγραφήθη ἐπὶ τῶν προσώπων αὐτῶν.

Ὁ Γάστων ἐγερθεὶς καὶ λαβὼν τὸ ἐγχειρίδιον διηυθύνθη ὅλως ἀμέριμνος πρὸς τὴν θύραν. Πρὶν δὲ ἐξέλθει, διήμειψεν ἓν βλέμμα μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του.

Εἶτα καθ' ἣν στιγμὴν ἐπανεκλείετο ἡ θύρα, ὁ Πέτρος ἔσπευσε νὰ εἴπῃ·

— Θὰ σὲ περιμένω ἐδῶ!

Μόλις πέντε ἢ ἓξ βήματα ἀπεχώριζον τὸν θαλαμίσκον τοῦ Βιλεφὸρ ἀπὸ τοῦ μικροῦ διαμερίσματος τῶν δύο Ζιρωδίων.

Καὶ μόλα ταῦτα ὁ Γάστων τὴν μικρὰν ταύτην ἀπόστασιν δὲν τὴν διῆλθεν ἀμέσως. Ὅταν ὁ νεανίας εὑρέθη μόνος ἐντὸς τοῦ στενοῦ ἐκείνου διαδρόμου τοῦ φωτιζομένου ὑπὸ ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων, τότε καταληφθεὶς ὑπό τινος σκέψεως ἐσταμάτησεν αἰφνιδίως.

Βλέπων δέ τις αὐτὸν, θὰ ἔλεγεν ὅτι δὲν ἔτρεμε, ἀλλ' ὅτι κατετρύχετο ὑπὸ ἀλλοκότου ἐκπλήξεως, ὑπὸ πνιγμονῆς. Προσεπάθησε νὰ ἀναπνεύσῃ δι' ὅλων τῶν πνευμόνων του πλὴν εἰς μάτην. Ἀφόρητον καὶ ἀσύνηθες βάρος κατεπίεζε τὴν καρδίαν του.

Ἀπέδωκε δὲ τὴν συναίσθησιν ταύτην εἰς τὸ ἐπικρατοῦν κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην θάλπος. Καὶ πράγματι ἡ νὺξ ἦτο ἀφόρητος καὶ λίαν πνιγηρά. Δ ελθὼν τὸν διάδρομον καὶ εὑρεθεὶς παρὰ τὴν θύραν τοῦ θαλαμίσκου ὄπισθεν τῆς ὁποίας ἐκοιμᾶτο ὁ δοὺξ, ἔστη πρὸς στιγμήν.

— Τί ἔχω λοιπόν; διηρωτήθη

Παρατηρῶν δὲ τὰ περὶ αὐτὸν, προσέθηκε·

— Ὢ! πόσον πνιγηρὰ εἶναι ἡ ἀτμόσφαιρα ἐδῶ . . . κινδυνεύει τις νὰ ἀποθάνῃ ἐλλείψει ἀέρος.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ πρὸς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης φεγγίτης ἦτο κεκλεισμένος, ἔσπευσε

νὰ τὸν ἀνοίξῃ. Πλὴν οὐδεμία ἀέρος πνοὴ δὲν εἰσέδυσεν ὅπως ἀναζωογονήσῃ τὸ πυριφλεγὲς μέτωπόν του.

Μετὰ βραχυτάτην παρέλευσιν ὁ Γάστων καθηλώτας τὸ οὖς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας, ἠκροάσατο ἐπὶ πολλὴν ὥραν. Μὴ κατορθώσας δὲ νὰ ἀκούσῃ τὸν ἐλάχιστον θόρυβον, τότε μετὰ προφυλάξεως εἰσήγαγε τὴν κλεῖδα ἐντὸς τοῦ κλείθρου. Ἡ κλεὶς ἐστράφη. Ἀπώθησε τὴν θύραν ἀθορύβως, ἥτις ἠνοίχθη πάραυτα. Καὶ καθὼς ἡ αἴθουσα καὶ οἱ λοιποὶ κοιτῶνες, οὕτω καὶ ὁ ἀντὶ εἱρκτῆς χρησιμεύων θαλαμίσκος τοῦ κυρίου Δε Βιλεφὸρ ἐφωταγωγεῖτο δι' ἠλεκτρικῶν φώτων. Ἐντὸς τοῦ θαλαμίσκου δὲ τούτου, ὅστις ἦτο καθ' ὅλα ὅμοιος μετὰ τῶν ἄλλων, ὑπῆρχον κλίνη στενή, ἓν κομμωτήριον, μία ἕδρα, μικρὰ τράπεζα, ἓν κάτοπτρον, μικρὰ βιβλιοθήκη καί τινα σωσίβια ἀνηρτημένα πρὸς τὰ ἔμπροσθεν τῆς κλίνης, ἐν περιπτώσει κινδύνου.

Ἡ κλίνη ἦτο ἐστραμμένη διὰ τοιούτου τρόπου ὥστε ὁ Γάστων εἰσερχόμενος δὲν ἠδύνατο νὰ παρατηρήσῃ τὸν Βιλεφὸρ τοῦ ὁποίου ἡ κεφαλὴ ἦτο ἐντὸς τοῦ σκιόφωτος.

Καὶ ὁ δοὺξ κατακεκλιμένος ἐπὶ τῆς στρωμνῆς του δὲν ἐποιήσατο οὐδεμίαν κίνησιν.

Ὁ Γάστων ἀπώθησεν ἐκ νέου τὴν θύραν. Καίτοι δὲ ἐγνώριζεν ὅτι κανεὶς δὲν θὰ εἰσήρχετο κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ὅπως διαταράξῃ αὐτόν, οὐχ ἧττον ἐφοβεῖτο τὴν παρουσίαν μάρτυρός τινος.

Ἡ θύρα κλεισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ζιροδίου ἀφῆκεν ὑπόκωφον τρυγμόν, ὁ Ὀράτιος ὅμως δὲν ἐκινήθη ποσῶς.

— Κοιμᾶται! ἐψιθύρισεν ὁ Γάστων.

Τότε βραδέως καὶ ἀποπνίγων ὅσον ἠδύνατο τὸν θόρυβον τῶν βημάτων του, καὶ θλίβων σπασμωδικῶς τὸ ἐγχειρίδιον ἐντὸς τῆς χειρός του, προσεγγίζει τὴν κλίνην.

Καὶ πρὶν εἰσέτι ἀνεγείρει τὴν ἔνοπλον χεῖρά του, κύπτει πρὸς στιγμὴν ὅπως παρατηρήσῃ τὸν ἄνθρωπον ὃν ἔμελλε νὰ πλήξῃ διὰ τοῦ φονικοῦ ὅπλου του.

Πλὴν αἴφνης ὑπὸ τρόμου καταληφθεὶς ὀπισθοδρομεῖ κατὰ δύο βήματα.

Ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου τῆς κλίνης ἐκείνης, δύο ὀφθαλμοὶ ὑπερμέτρως ἀνεωγμένοι καὶ λίαν μειλίχιοι, ἀτενίζουσι αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτεί.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἐγρηγοροῦντος Ὀρατίου!

— Δὲν κοιμᾶται λοιπόν! ἐψέλλισε καθ' ἑαυτόν.

Καὶ ἐὰν εὕρισκε τὸν Ὀράτιον ὑπνώττοντα, θὰ ἔπληττεν ἆρά γε αὐτόν;

Ἐπί τινα δὲ δευτερόλεπτα—μακρὰ καὶ ἀτελεύτητα—παρέμειναν ὁ εἷς ἐγγὺς τοῦ ἑτέρου, ἀτενίζοντες ἀλλήλους δι' ἀλλοκότου βλέμματος.

Οὐδεμία λέξις διημείφθη μεταξὺ αὐτῶν! Διετέλουν ἀμφότεροι εἰς νεκρικὴν ἀκινησίαν!

Ὁ Γάστων ὅπως φονεύσῃ ἔχει τὸ ἐγχειρίδιόν του. Ὁ Ὀράτιος ὅπως ὑπερασπίσῃ ἑαυτόν, ἀντὶ παντὸς ὅπλου ἔχει τὸ βλέμμα του μόνον . . .

Ὦ! πόσον κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ βλέμμα του φαίνεται γλυκύ, διαυγὲς καὶ ἀπαστράπτον ἐξ οὐρανίας αἴγλης! Μεθ' ὁποίας εὐγλώττου ἀνταυγείας ἐκπροσωπεῖ τὸ ἀνεπίληπτον τῆς χρηστοηθείας τοῦ γενναιόφρονος καὶ εὐγενοῦς τούτου ἀνδρός! Μεθ' ὁποίας εὐγλώττου διαφανείας παριστᾷ τὴν ὀδύνην του καὶ τὸν ἀπεριόριστον οἶκτον του ὑπὲρ τῶν παραγνωρισάντων καὶ κατηγορησάντων αὐτόν!

Καὶ ἐν τῷ βλέμματι ἐκείνῳ ὁποία γαλήνη, ὁποία ἡρωϊκὴ ἀπάθεια, ὁποία ὑπεράνθρωπος γενναιοφροσύνη μὴ ἐκδηλοῦσα τὸν ἐλάχιστον τρόμον!

Ἤδη ἡ καρδία τοῦ Γάστωνος πάλλει σφοδρότερον. Ὅλον τὸ αἷμα ἀνέρχεται ἐπὶ τοῦ προσώπου του, καὶ ἐκ τῶν μυχίων τῆς ψυχῆς του μυστηριώδης φωνὴ τῷ ἀνακραυγάζει:

— Φόνευσέ τον! ἀλλὰ φόνευσέ τον, λοιπόν!

Εἰς τὴν φωνὴν δὲ ταύτην ὁ Γάστων ἀνταπαντᾷ

— Θὰ τὸν φονεύσω! Θὰ τὸν φονεύσω!

Ἡ χεὶρ του ὅμως παραμένει ὡσεὶ παράλυτος! Ἄ! πόσον βαρὺ τῷ ἐφαίνετο ἤδη τὸ ἐγχειρίδιον ἐκεῖνο!

Καὶ οἱ δύο νεαροὶ ἄνδρες ἀτενίζουσι πάντοτε ἀλλήλους ὡσεὶ μαγνητισθέντες διὰ τοῦ βλέμματος.

Ἐὰν ὁ Βιλεφὸρ τὴν ἐλαχίστην ἐξετέλει κίνησιν, ἐὰν μετεκίνει τὴν κεφαλὴν ἢ τὰς χεῖρας, ἐὰν τὸ ἐλάχιστον ζῶν σύμπτωμα διέσπα τὴν γοητείαν ταύτην, τότε ὁ Βιλεφὸρ ἦτο ἀπολωλώς!

Εὐτυχῶς ἡ αὐτὴ πάντοτε νεκρικὴ σιωπὴ καὶ ἀκινησία περιεστοίχει αὐτόν.

Ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ γενναιόφρονος τούτου νεανίου, οὐδὲν ἄλλο ἦχος ζωῆς ὑρίστατο, ἐξαιρέσει τῶν ὀφθαλμῶν, τῶν ὀφθαλμῶν του οἱ ὁποῖοι ἐξεδήλουν τὰς πλέον εὐγλώττους τῶν μορφῶν.

Τότε δὲ ὁ Γάστων ἐκὼν ἄκων ὠπισθοχώρησεν ἐνῷ συγχρόνως ἡ ἔνοπλος χεὶρ του καπέπιπτεν αὐτομάτως. Ὠπισθοχώρησε δὲ μέχρι τῆς θύρας ἐφ' ἧς ἐστηρίχθη ὅπως μὴ καταπέσῃ, διότι τόσον σφοδρὰ ἦτο ἡ κατατρύχουσα τὴν ψυχήν του συγκίνησις.

Καὶ ἐκ τῆς ἀπεράντου τοῦ ὠκεανοῦ ἐκτάσεως ἐφ' ἧς ἐκυλινδεῖτο πλησίστιος ἡ *Νέμεσις*, ἐκ τοῦ ψιθυρισμοῦ τῆς θαλασσίας αὔρας καὶ τοῦ παφλασμοῦ τῶν κυμάτων τῶν συντριβομένων ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῆς θαλαμηγοῦ, φωνή τις ἀνεκραύγασεν αἴφνης·

— Δολοφόνε! δολοφόνε!

Καὶ πᾶν ὅ,τι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔπληττε τὰς ἀκοάς του δὲν ἦτο ἐφιάλτης διότι ἡ φωνὴ ἠκούσθη λίαν εὐκρινῶς. Ταὐτοχρόνως δὲ τῷ ἀπήρχοντο ἐπίσης

εἰς τὴν μνήμην οἱ λόγοι τοῦ Βιλεφὸρ ὅταν ἐκεῖνος εἰς τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν εἶχεν ἀπαντήσει μετὰ τῆς περιφρονητικῆς ἐκείνης ἀπαθείας του.

— Εἶσθε δολοφόνοι . . . οὐχὶ ὅμως καὶ δήμιοι!

Αἴφνης ἡ θύρα τοῦ θαλαμίσκου ἡμιανοιχθεῖσα ἀφῆκεν ὑπόκωφον τρυγμόν.

Ἐγένετο ἆρά γε τοῦτο ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ σώματός του, ἢ μᾶλλον ἠνοίχθη αὐτομάτως;

Ἐπανευρεθεὶς εἰς τὸν διάδρομον, καὶ ἐκεῖ, ἀπαλλαχθεὶς τοῦ μαρτηρίου τῆς ὀπτασίας του ἐκείνης καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἴδῃ πλέον τοὺς τόσον μειλιχίους καὶ εἰρηνικοὺς ἐκείνους ὀφθαλμούς, τοὺς μεστοὺς οἴκτου καὶ ὑπερηφανείας . . . ἀπέμαξε τὸ κάθιδρον μέτωπόν του.

Κατόπιν, διὰ κλονουμένου βήματος καὶ τὴν κεφαλὴν κεκυφυῖαν ἔχων εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν.

Εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ ὁ Πέτρος ἐγείρεται καὶ δι' ἀγρίου βλέμματος παρατηρεῖ τὸ ἐγχειρίδιον καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς κατεχούσης αὐτὸν συγκινήσεως νομίζει ὅτι εἶναι ἐρυθρὸν ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ Βιλεφόρ . . .

— Αἴ! λοιπόν! Τὸν ἐφόνευσες; ἠρώτησεν ὁ Πέτρος.

Ὁ Γάστων οὐδεμίαν δίδει ἀπάντησιν. Κατέχεται ὑπὸ πνιγμονῆς καὶ ὑπὸ φρικαλέας ψυχικῆς ἀγωνίας.

— Πραύνθητι, ἀδελφέ . . . Ἐξεπλήρωσας τὸ καθῆκόν σου, ὁ πατήρ μας ἐξεδικήθη . . . Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐγὼ θὰ ἐπιφορτισθῶ νὰ ρίψω τὸ πτῶμά του ἀπὸ τοῦ φεγγίτου εἰς τὴν θάλασσαν . . . τὴν μέλλουσαν νὰ φυλάξῃ διὰ παντὸς τὸ μυστικόν . . . Ὑπάγω νὰ ρίψω τὸ πτῶμά του εἰς τὴν θάλασσαν.

Καὶ διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν, ἀλλ' ὁ Γάστων δι' ἀποτόμου χειρονομίας ἀναχαιτίζει αὐτόν. Τότε δὲ μόνον ἰδὼν τὴν ἀκατανόητον συγκίνησιν τοῦ ἀδελφοῦ του ἁρπάζει τὸ ἐγχειρίδιον καὶ τὸ ἐξετάζει ἐκ τοῦ πλησίον. Πρὸς μεγαλητέραν μάλιστα βεβαιότητα φέρει τοὺς δακτύλους ἐπὶ τῆς λεπίδος. Καὶ ἐπειδὴ οὐδὲν ἴχνος αἵματος εὑρίσκει ἐπ' αὐτῆς, τότε μὴ δυνάμενος νὰ ἐξηγήσῃ τὸ πρᾶγμα ἐρωτᾷ ἐκ νέου:

— Εἰπέ μοι λοιπόν . . . τὸν ἐφόνευσες;

— Ὄχι!

— Διατί;

— Ἐφοβήθην!

— Ἐφοβήθης; Σύ!

— Ναί . . .

— Καὶ διατί;

— Διότι μὲ ἠτένιζε μετὰ βλέμματος συμπαθητικωτάτου, ἄνευ οὐδενὸς μίσους... Μοὶ παρήγαγεν ἀπερίγραπτον οἶκτον... Ὦ! τὸ βλέμμα του ἐκεῖνο ἦτο βλέμμα παιδίου... καὶ ἐγώ... τότε κατελήφθην ὑπὸ δειλίας. Δὲν ἔσχον τὸ θάρρος . . .

— Λέγεις ὅτι ἐφοβήθης νὰ τὸν φονεύσῃς;

— Ναί . . . Καὶ ἔπειτα σοὶ ὁρκίζομαι ὅτι εἶχον ἀκούσει . . . ὦ! ναί, ὅτι εἶχον ἀκούσει μυστηριώδη φωνὴν ἥτις μοὶ ἀνεκραύγαζε: «Δολοφόνε!» Τότε, κατελήφθην ὑπὸ λειποψυχίας . . . ἠσθάνθην τὴν χεῖρά μου ἀφοπλιζομένην αὐτομάτως . . . ἐν ἑνὶ λόγῳ, δὲν ἔσχον τὸ θάρρος νὰ πλήξω αὐτόν, ἀδελφέ. . . Σοὶ ζητῶ συγγνώμην . . . διότι δὲν ἐτόλμησα . . . διότι δὲν ἔσχον τὸ θάρρος νὰ φονεύσω τὸν ἄνθρωπον αὐτόν . . .

Καὶ ταῦτα εἰπὼν κατέπεσεν ἐπί τινος ἕδρας καὶ ἔκρυψε τὴν κεφαλὴν ἐντὸς τῶν δύο χειρῶν του, ὅπως μὴ βλέπῃ ἀναμφιβόλως τὴν καταδιώκουσαν αὐτὸν ὀπτασίαν.

Ὁ Πέτρος σταυρώσας τὰς χεῖρας ἠτένιζε τὸν ἀδελφόν του σκυθρωπὸς καὶ ρεμβώδης. Καὶ ἐπειδὴ ἠγάπων ἀλλήλους διὰ παραδειγματικῆς στοργῆς οὐδεμία βάναυσος λέξις ἢ μορφὴ ἐξῆλθεν ἐκ τῶν χειλέων τοῦ Πέτρου.

Ὁ Πέτρος λαβὼν τὸ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κατακείμενον ἐγχειρίδιον, ὅπερ εἶχε ῥίψει ὁ Γάστων καὶ ἐξετάσας αὐτὸ μετὰ ἀγρίας λύσσης, ἐφώνησε·

— Δὲν ἐτόλμησας, λέγεις, νὰ τὸν φονεύσῃς διότι παρετήρει τὰς κινήσεις σου;

— Ναί.

— Αἴ λοιπόν, θὰ ὑπάγω, ἐγώ! ἐπετίμησεν ὑψῶν τοὺς ὤμους. Εἰς ἐμὲ τὸ βλέμμα του δὲν θὰ ἐμποιήσῃ τὸν φόβον ὃν ἐνεποίησεν εἰς σέ.

Καὶ ἐξῆλθεν ἀποτόμως.

Ὁ Γάστων ὢν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς συγκινήσεώς του εἶχε λησμονήσει νὰ κλειδώσῃ τὴν θύραν. Ὁ Πέτρος λοιπὸν εἰσῆλθεν ἀθορύβως, καὶ ὅμως εἰσερχόμενος ἐκεῖ καὶ εὑρεθεὶς αἴφνης ἐντὸς τοῦ θαλαμίσκου ἐκείνου, ἠσθάνθη καθὼς καὶ ὁ ἀδελφός του, βαρυτέραν καὶ πνιγηροτέραν τὴν ἐκεῖ ἀτμόσφαιραν.

Ταὐτοχρόνως δὲ καταλαμβάνεται ὑπὸ κρυεροῦ τρόμου. Φαντασμαγορικαὶ σκιαὶ παραλύουσι τὸν νοῦν καὶ τὰς δυνάμεις του. Τῷ ἐφάνη ὅτι εἶχεν ἰδεῖ γιγαντώδη ὀφθαλμὸν βλοσυρῶς προσατενίζοντα αὐτόν. Θὰ ἔλεγέ τις δὲ ὅτι ὁ ἀτενίζων αὐτὸν ὀφθαλμὸς ἦτο αὐτὸ τοῦτο τὸ βλέμμα τῆς φύσεως, τοῦ ἀπείρου, τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου, καθηλωμένου ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου τοῦ μέλλοντος διὰ τῆς ἀποσπάσεως τῆς ζωῆς ἑτέρου ἀνθρωπίνου ὄντος νὰ διαπράξῃ κακούργημά τι.

Ὁ Πέτρος παραμένει κατάπληκτος ἐνώπιον τοῦ ὑπερφυσικοῦ τούτου φαινομένου, ὅπερ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀδυνατεῖ νὰ ἐξηγήσῃ.

Καὶ ὅμως ἡ ὀπτασία ἐκείνη ἐξαφανίζεται ἐπὶ τέλους. Πᾶν δὲ ὅ,τι εἶχεν ἰδεῖ, ἦτο ὁ ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῶν ἀπεράντων ἐκτάσεων τῆς ἀστεροέσσης νυκτὸς βλέπων φεγγίτης. Ἄλλως τε ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος φεγγίτης περιλούεται ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τῆς σελήνης. Πᾶν δὲ ὅ,τι εἶχε ἐμποιήσει αὐτῷ τὸν τρόμον ἐκεῖνον καὶ ὑποδαυλίσει συγχρόνως τὰς τύψεις τοῦ συνειδότος του ἦσαν ὁ γιγαντώδης ὀφθαλμὸς καὶ τὸ ὑελῶδες κενὸν τοῦ ἀνεωγμένου φεγγίτου.

SISMANOGLIO

Καὶ ὅμως παρ' ὅλα ταῦτα ἀνακτήσας ταχέως τὴν ψυχραιμίαν του, προσεγγίζει τὴν κλίνην ἐλπίζων ὅτι θὰ εὕρισκεν ἐκεῖ, καθὼς πρὸ ὀλίγου ἔτι ὁ ἀδελφός του, τὸν δοῦκα Δε Βιλεφὸρ γαλήνιον καὶ ἐγρηγοροῦντα πάντοτε.

Πλὴν φεῦ! ὁ Πέτρος ἠπατήθη, διότι ὁ Ὀράτιος δὲν ἐγρηγόρει, ἀλλὰ ἐκοιμᾶτο. Τότε κύπτει ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ δεσμώτου ὅπως ἀκροασθῇ. Ὁ ψίθυρος τῆς ἀναπνοῆς εἶναι ἤρεμος καὶ κανονικός. Τὰ πάντα ἐν αὐτῷ ἐνέχουσιν ὅλα τὰ συμπτώματα ὕπνου βαθυτάτου, ἐστερημένου παντὸς ἐφιάλτου καὶ μὴ ταρασσομένου ὑπὸ οὐδενὸς ὀνείρου.

Καὶ ἐπειδὴ ὡς εἴπωμεν ἡ ἐντὸς τοῦ θαλαμίσκου ἐκείνου ἐπικρατοῦσα ἀτμοσφαῖρα ἦτο πνιγηρά, ὁ Ὀράτιος ὅπως ἀναπνεύσῃ εὐχερέστερον, εἶχεν ἀπωθήσει τὸ καταπέτασμα καὶ τὸ ἐφάπλωμά του. Βλέπων δέ τις αὐτὸν οὕτω πως ἐκτεθειμένον, θὰ ἐνόμιζεν ὅτι ἀφῆκε τὸ στῆθός του εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐγχειριδίου καὶ τὴν καρδίαν του εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ δολοφόνου.

Καὶ ὁ Πέτρος μηχανικῶς ἐπαναστρέφεται πρὸς τὸ μέρος τοῦ φεγγίτου. Τὸ στυγνὸν ἐκεῖνο βλέμμα τῆς φύσεως φέρει αὐτὸν εἰς φρικαλέαν ἀμηχανίαν, βυθίνει ἐπ τῶν ὤμων αὐτοῦ.

Ὦ! πόσον κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην θὰ ἐπεθύμει τὸ πυκνότερον σκότος πρὸς διάπραξιν τοῦ φόνου αὐτοῦ.

— Κοιμᾶται! ἐψέλλισεν ὁ Ζιρόδιας.

Ἐὰν ὁ δοὺξ ἦτο ἐγρηγορὸς, ὁ Πέτρος θὰ ἠθάνετο ἑαυτὸν ἰσχυρότερον, τότε ἡ χεὶρ του δὲν θὰ ἔτρεμεν, ἀλλὰ θὰ ἔπλησσεν αὐτὸν μετὰ μεγαλειτέρας εὐτολμίας.

Νὰ δολοφονήσῃ τις ἄνθρωπον ὑπνώττοντα, ὁποία ἀνανδρία!

— Καὶ ὅμως τί μὲ ἐνδιαφέρει ἐὰν αὐτὸς κοιμᾶται ἢ εἶναι ἐγρηγορός. Ἐγὼ εἶμαι ὁ κριτὴς καὶ ὁ ἐκδικητής!

Καὶ ἐγείρει τὴν διὰ τοῦ ἐγχειριδίου ὡπλισμένην χεῖρά του ἕτοιμος νὰ καταφέρῃ τὸν θανατηφόρον κτύπον.

Ἀϊρνης ὅμως, καθὼς συνέβη καὶ εἰς τὸν Γάστωνα πρό τινων ἔτι στιγμῶν, ἀφικνεῖται μέχρι τῶν ὤτων του, ὁ μηκυθμὸς μυστηριώδους φωνῆς, καὶ ἡ ὁποία μολονότι εἶναι ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεώς του, οὐχ ἧττον φαίνεται προερχομένη ἔξωθεν ἐκ τῆς θαλάσσης, ἐκ τῶν ἀστέρων, ἐκ τοῦ ἀνεωγμένου ἐκείνου φεγγίτου.

Καὶ ἡ φωνὴ τῷ ἀνακραυγάζει·

— Δολοφόνε! δολοφόνε!

Ὁ βραχίων του καταπίπτει· ἀπαίσιοι δὲ ὀπτασίαι καὶ ἐφιάλται κατατρύχουσι τὸ πνεῦμά του.

— Ὦ! τίς ἦτο λοιπὸν ὁ ἐκβαλλὼν τὴν φωνὴν ἐκείνην! τίς λοιπὸν ἐκραύγασεν ἄνωθεν ἐμοῦ! Μήπως μὲ εἶδε κανείς;

Καὶ δι' ἐντρόμου βλέμματος παρατηρεῖ τὰ πέριξ αὐτοῦ. Ὁ θαλαμίσκος εἶναι τόσον στενός, ὥστε καὶ εἷς μόνος ἄνθρωπος δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ κρυβῇ ἐκεῖ.

Τότε ἐπὶ τῶν χειλέων του ἐπήνθησε μειδίαμα περιφρονητικὸν διὰ τὴν παιδικὴν ἐκείνην λειποψυχίαν του.

— Κατελήφθην ὑπὸ φόβου, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, ἰδοὺ ἡ μόνη ἀλήθεια . . . Κανεὶς δὲν ἐκραύγασεν . . . καὶ καθὼς πρὸ ὀλίγου ὁ Γάστων κατελήφθη ὑπὸ δειλίας οὕτω καὶ ἐγώ . . .

Ἐπανέρχεται ἐγγὺς τῆς κλίνης. Ὁ ὕπνος τοῦ Ὀρατίου δὲν διεταράχθη ποσῶς.

Ἄ! μεθ' ὁποίας εὐχερείας θὰ ἐβυθίζετο τὸ ἐγχειρίδιον μέχρι λαβῆς ἐντὸς τῆς νεαρᾶς καὶ σφριγώσης ταύτης καρδίας! . . .

Καὶ ὅμως τὸ φονικὸν ὅπλον παραμένει μετέωρον, χεὶρ ἀόρατος καὶ ἰσχυροτέρα πάσης κοσμικῆς ἰσχύος ἀνακρατεῖ τὴν ἰδικήν του καὶ ἐκμηδενίζει πᾶσαν κίνησιν αὐτῆς.

Ὁ Πέτρος ἐκβάλλει κραυγὴν γοερὰν, κραυγὴν λύσσης, κραυγὴν ἀπελπισίας.

— Ὦ! φρίκη! Δὲν τολμῶ νὰ πλήξω αὐτόν!

Ὀπισθοδρομεῖ κατάπληκτος καὶ ἀνοίξας τὴν θύραν ἐξαφανίζεται. Εἰσέρχεται δὲ εἰς τὴν αἴθουσαν, ἔνθα εὑρίσκει τὸν Γάστωνα ὄρθιον καὶ ἀκίνητον καὶ ὁ ὁποῖος θέλων ὅπως μὴ ἴδῃ τὸ αἱματηρὸν θέαμα ὅπερ διεδραματίζετο εἰς ἀπόστασιν βημάτων τινῶν ἀπ' αὐτοῦ εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς κεκρυμμένους διὰ τῶν δύο χειρῶν του.

Ὁ Γάστων εἰς τὴν θέαν τοῦ ἀδελφοῦ του σπεύδει πρὸς αὐτὸν καὶ ῥίπτει περίτρομον βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἐγχειριδίου τὸ ὁποῖον ὁ Πέτρος μετὰ πλήρους ἀποθαρρύνσεως ἐγκαταλείπει νὰ καταπέσῃ ἐπὶ τοῦ τάπητος.

— Αἴ, λοιπόν! σὺ τὸν ἐφόνευσες;

— Ὄχι.

— Διατί;

— Διότι ἐφοβήθην.

— Καθὼς ἐγώ;

— Καθὼς σύ! Καθὼς σὺ, οὕτω καὶ ἐγὼ εἶχον νομίσει ὅτι ὅλα τὰ ὄμματα τοῦ κόσμου ἦσαν καθηλωμένα ἐπ' ἐμοῦ. . . Ὑπῆρχε ἐκεῖ εἷς ὀφθαλμὸς ὑελώδης... καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φρικαλέου βλέμματος αὐτοῦ . . . κατελήφθην ὑπὸ τρόμου.

Ἔφερε τὰς δύο χεῖρας ἐπὶ τοῦ μετώπου του καὶ δι' ὑποτρεμούσης φωνῆς, ἐπηκολούθησε·

— Καὶ δὲν πρόκειται περὶ τούτου μόνον . . .

— Περὶ τίνος ἄλλου λοιπόν;

— Καθὼς σὺ, ἤκουσα καὶ ἐγώ . . . ἐπίσης . . . πανταχόθεν . . . ἀπὸ τοῦ βάθους τῆς θαλάσσης . . . . ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ! . . . . Ὦ! ναί, εἶχον ἀκούσει εὐδιακρίτως . . .

— Τὴν φωνὴν, δὲν ἔχει οὕτω; τὴν φωνήν;

— Ναί.

— Καὶ ἡ φωνὴ ἐκείνη ἐκραύγαζε καὶ εἰς σὲ καθὼς εἰς ἐμέ;

— Ναί, μοὶ ἐκραύγαζε: «Δολοφόνε! Δολοφόνε!»

— Τότε, πᾶν ὅ,τι ἠκούσαμεν δὲν ἦτο ὄνειρον...

— Ὄχι... ὑπῆρχεν ἐκεῖ ἀόρατός τις μάρτυς ὅστις μᾶς εἶχεν ἰδεῖ...

— Πιθανὸν νὰ ὑπῆρχέ τις ἐκεῖ ὅστις ἔβλεπε τὰς κινήσεις μας.

— Τότε ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δέον νὰ γνωρίζῃ τὸ μυστικόν μας...

— Ἐπὶ τῆς *Νεμέσεως* θὰ ὑπάρχῃ τις κατασκοπεύων τὰ διαβήματά μας...

— Ἀκολούθησόν με... Ἂς ὑπάγωμεν νὰ ἴδωμεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος... νὰ βεβαιωθῶμεν ὀφθαλμοφανῶς.

Καὶ ἔσπευσαν νὰ ἀνέλθωσιν, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ καταστρώματος δὲν ὑπῆρχε κανείς. Ὅλον τὸ πλήρωμα ἦτο παραδεδομένον εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως.

Ὁ φρουρὸς τῆς νυκτὸς κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔκρουεν ἐπὶ τοῦ κώδωνος ἕνα μόνον κτύπον. Ἦτο ἡ πρώτη μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

Εἶτα οἱ δύο ἀδελφοὶ προσεγγίσαντες τὸν ἐπὶ τῆς πρώρας ἀγρυπνοῦντα ναύτην, ἠρώτησαν αὐτόν:

— Ἔχομεν κανὲν νέον;

— Δὲν ἔχουμε τίποτε, κύριοι...

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ναύτης ἦτο ὁ Μαλακέρ.

Ἐὰν ἤρχοντο ἐκεῖ δέκα λεπτὰ ἐνωρίτερον, τότε ἐπειδὴ δὲν θὰ εὕρισκον αὐτὸν εἰς τὴν θέσιν του, ὁ Μαλακὲρ θὰ ἐτιμωρεῖτο αὐστηρῶς.

Ποῦ ἦτο λοιπὸν ὁ ναύτης;

Ἐπειδὴ ἐγνώριζεν, ὡς εἴχομεν εἰπεῖ ἀνωτέρω, τὴν ἐπὶ τοῦ σκάφους παρουσίαν τοῦ Βιλεφόρ, κατώρθωσε νὰ μαντεύσῃ εὐχερῶς μεταξὺ τῶν πολλῶν θαλαμίσκων ἐκεῖνον ὅστις ἐχρησίμευεν ἀντὶ εἰρκτῆς εἰς τὸν νεαρὸν ἄνδρα.

Καθ' ἑκάστην νύκτα ὅταν ἠδύνατο καὶ ὅταν δὲν ἐφοβεῖτο νὰ συλληφθῇ ἐπ' αὐτοφώρῳ, τότε καταβιβάζων κάλων ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τῆς θαλαμηγοῦ, προσεκολλᾶτο ἐκεῖ καὶ αἰωρημένος οὕτω πως ἄνωθεν τῆς ἀβύσσου, προσέβιδεν εἰς τὸν κάλων κίνησιν ἐκκρεμοῦς μέχρις ὅτου ἤθελεν κατορθώσει νὰ ἀνακρατήσῃ ἑαυτὸν ὕπερθεν τοῦ φεγγίτου. Ἐκεῖθεν δὲ ἐβολιδοσκόπει τὰς κινήσεις τῶν δύο ἀδελφῶν. Κατὰ τὴν διάρκειαν λοιτὸν τῆς νυκτὸς ἐκείνης, εἶχε πράξει καθὼς ἔπραττε ἀνὰ πᾶσαν νύκτα.

Καὶ ἂν προέβη εἰς τοῦτο ἐνεπνεύσθη ἁπλῶς ὑπὸ τῆς πιστῆς καὶ συνετῆς πρὸς τοὺς Βιλεφὸρ ἀφοσιώσεώς του.

Εἶχεν εἰδεῖ τὸν Γάστωνα Ζιρόδιαν ὡπλισμένον διὰ τοῦ ἐγχειριδίου του. Καὶ ὅταν εἶδε αὐτὸν παρὰ τὴν κλίνην τοῦ Ὁρατίου, ὁ Μαλακὲρ δὲν ἴσχυσε νὰ ἀνακρατήσῃ κραυγὴν φρίκης. Ἦτο δὲ αὐτὸς οὗτος ὁ ναύτης, ὅστις εἶχε ρίψει τὴν κραυγὴν ἐκείνην, ἥτις παρεξηγήθεσα ὑπὸ τῶν τύψεων τοῦ συνειδότος του, ἐφάνη εἰς τὸν νεαρὸν Ζιρόδιαν ἐκ τοῦ ἀπείρου προερχομένη.

Φοβηθεὶς δὲ τὸ ἀπρόοπτον τῆς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐμφανίσεως τῶν δύο ἀδελφῶν καὶ μήπως ἐξεγείρετο αἴφνης ἐν τῷ πνεύματι αὐτῶν ὑπόνοιά τις ἔσπευσε νὰ διέλθῃ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἔνθα ἀνέλαβε τὴν θέσιν του.

Μὴ βλέπων δὲ ἐρχόμενον κανένα, κατῆλθεν ἐκ νέου καθ' ἣν στιγμὴν ἀκριβῶς εἰσήρχετο ὁ Πέτρος εἰς τὸν θαλαμίσκον τοῦ Βιλεφόρ.

Πῶς δὲ ὁ τελευταῖος οὗτος ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς καθηλωμένους ἐπὶ τοῦ ὠχροῦ φωτὸς τοῦ μαγνητεύοντος αὐτὸν φεγγίττου, δὲν παρετήρησε τὸν Μαλακέρ;

Τοῦτο ὠφείλετο εἰς ἓν θαῦμα.

Καὶ καθὼς εἶχε πράξει διὰ τὸν νεώτερον ἀδελφὸν, διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου ἐκραύγασεν ἐπίσης καθ' ἣν στιγμὴν ἡ χεὶρ τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ ὑψωθεῖσα ὕπερθεν τῆς καρδίας τοῦ Ὁρατίου, ἡτοιμάζετο νὰ πλήξῃ αὐτήν.

— Δολοφόνε! δολοφόνε!

Ὅταν δὲ ὁ Πέτρος ἐξῆλθεν, ὁ Μαλακὲρ ἀνῆλθεν αὖθις. Ἦτο καιρὸς, διότι πάραυτα σχεδὸν ἀφικνοῦντο οἱ δύο ἀδελφοὶ, οἱ ὁποῖοι ἦσαν τοσοῦτον ὠχροὶ καὶ τεταραγμένοι ὥστε ὁ ναύτης ἐψιθύρισε καθ' ἑαυτόν·

— Θαρρῶ πῶς γιὰ ἀπόψε τουλάχιστον δὲ θὰ ξανακάμουν αὐτὸ ποῦ ἔκαμαν καὶ γιὰ αὐτὸ ἠμπορῶ νὰ κοιμηθῶ ἥσυχος.

Καὶ ἐνῷ διελογίζετο ταῦτα, τὰ ὄμματά του ἀνεζήτουν συγχρόνως πρὸς τὰ βάθη τοῦ ὠκεανοῦ καὶ τῆς νυκτὸς τὰ φῶτα τῆς *Μέμφιδος*.

Πλὴν οὐδὲν φῶς κατώρθωσε νὰ ἴδῃ. Οἱ δύο Ζιρόδιοι εἰσελθόντες εἰς τὴν αἴθουσαν παρέμειναν ἐπὶ πολλὴν ὥραν σιωπηλοὶ καὶ ἔχοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς καθηλωμένους ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἐνόμιζέ τις ὅτι κατείχοντο ὑπὸ ἀμοιβαίου αἴσχους.

Αἴφνης ὁ Πέτρος διακόψας τὴν σιωπὴν καὶ συσφίγξας τὰς πυγμὰς, ἐφώνησεν·

— Ὑπήρξαμεν καὶ οἱ δύο δειλοί... Ἔστω! Δὲν ἐσώθη ὅμως ἕνεκεν τῆς δειλίας μας ταύτης. Θὰ ἐνεργήσω διαφοροτρόπως... θὰ ἴδῃς ἐντὸς ὀλίγου. Πᾶν ὅ,τι προετοιμάζω δι' αὐτὸν θὰ εἶναι τόσον φρικαλέον ὥστε, παρὰ τὸ θάρρος καὶ τὴν γενναιοφροσύνην του, ἐὰν αὐτὸς ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ πᾶν ὅ,τι ἐγὼ σκέπτομαι νὰ πράξω, τότε ὁ Βιλεφὸρ θὰ κατελαμβάνετο ἐπὶ τέλους ὑπὸ φόβου!

Ὁ Πέτρος καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς ἐκοιμήθη χωρὶς νὰ ἀφυπνισθῇ ποσῶς. Τὴν πρωΐαν δὲ ὅτε ἤνοιξε τὰ ὄμματα, ὅταν ἀνεμνήσθη τὰ φρικαλέα τῆς προτεραίας συμβεβηκότα, ἐψέλλισε καθ' ἑαυτόν.

— Πῶς! εὑρίσκομαι εἰσέτι εἰς τὴν ζωήν!

Ἡ ὀπτασία τοῦ Γάστωνος, τοῦ ὡπλισμένου δι' ἐγχειριδίου, τοῦ προσεγγίζοντος τὴν κλίνην του καὶ κύπτοντος ὕπερθεν αὐτοῦ, ἡ ὀπτασία, λέγομεν ἐκείνη τῷ ἐπανήρχετο ἤδη εἰς τὴν μνήμην λίαν εὐκρινῶς.

Ἐνώπιον δὲ τῆς ὀπτασίας ταύτης ὑπῆρξεν ἀτρύμητος. Καὶ ἐκεῖνο ὅπερ ὁ Γάστων εἶχεν ἐννοήσει, ἦτο ἀκριβῶς πᾶν ὅ,τι ἐξεδήλουν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Ὁρατίου Βιλεφόρ:

— Σᾶς οἰκτείρω!

Μιὰ ἑτέρα ἐπίσης ὀπτασία ἀνεπαρίστατο εἰς τὸν νοῦν του, ἀλλὰ ἧττον εὐκρινής.

Ὁ Γάστων εὐθὺς ὅτε εἶχεν ἀπέλθει τοῦ θαλαμίσκου, μετὰ βραχυτάτην πάροδον, νέα μορφὴ καὶ εἰδεχθεστέρα τῆς πρώτης εἶχε κύψει ἐπὶ τῆς κλίνης του. Ἦτο ἡ μορφὴ τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ. Εἶχε δὲ νομίσει ὁ Βιλεφὸρ ὅτι εἶδεν ἐν ἐγχειρίδιον εἰς τὴν χεῖρα τοῦ Ζιροδίου. Εἶχε πράγματι ἰδεῖ τοῦτο, ἢ μήπως ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὸ εἶδε καθ' ὕπνον.

Δὲν ἦτο βέβαιος περὶ τούτου, διότι ἀπεκοιμήθη βαθέως.

Θ'.

Ἡ ἀνταρσία.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἡ *Νέμεσις* εὑρίσκετο ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ματθαίου Δωδιέ.

Ἡ ἐπιπνέουσα αὔρα ἦτο τόσον ἀσθενὴς, ὥστε ὁ δρόμος τῆς θαλαμηγοῦ περιωρίσθη εἰς ὀκτὼ μόνον κόμβους. Ὁ καιρὸς καίτοι ἀπὸ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης θυέλλης, ἐξηκολούθει ὢν αἴθριος καὶ γαλήνιος, καὶ ἐν τούτοις δὲν κατέληξεν εἰς τελείαν νηνεμίαν. Τὸ ὡραῖον ἱστιοφόρον δὲν παρῆχεν εἰς τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἄλλον κόπον ἢ φροντίδα παρὰ μόνον ὅπως ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀλλάξῃ τοὺς πρυτόνους, καὶ καταβιβάσῃ ἢ ἀναβιβάσῃ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ἱστίον. Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἡ θαλαμηγὸς εἶχεν ἐγκαταλείψει τὴν θάλασσαν τῶν Ἀντιλλῶν.

Καὶ ἐπειδὴ τὸ ἐπικρατοῦν θάλπος ἦτο πάντοτε πνιγηρὸν, ἀφόρητον σχεδὸν, ὁ Δωδιὲ ἐπεράσισε νὰ στρέψῃ τὸ σκάφος εἰς ἑτέραν διεύθυνσιν ἔνθα ἤλπιζε νὰ συναντήσῃ εὐνοϊκοτέρους ἀνέμους. Καὶ πράγματι ἐντὸς ὀλίγου ἡ θερμοκρασία ἀπέβη πλέον δροσερὰ καὶ ἀνεκτή.

Τὸ πλήρωμα κατείχετο ὑπὸ ἀνίας. Καὶ ὅταν ἡ ἀνία ἄρχεται καταβιβρώσκουσα τὰς ψυχὰς, δὲν βραδύνει νὰ ἐξάψῃ ταὐτοχρόνως διὰ τοῦ αὐτοῦ κενοῦ, ὅλας τὰς κακὰς ἢ καλὰς ὁρμὰς τῆς φαντασίας.

Ἡ ἀποχώρησις τοῦ Βαρβεδιὲ σχολιασθεῖσα ὑτὸ τοῦ πληρώματος κατέληξεν εἰς παντοίας συζητήσεις καὶ ἀντεγκλήσεις. Τὸ τοσοῦτον ἀπρόοπτον τῆς ἀποχωρήσεως ἐκείνης τῆς ἀποδιδομένης φαινομενικῶς εἰς ἀποπομπὴν, καθ' ἣν στιγμὴν μάλιστα ὁ κυβερνήτης ἠγαπᾶτο καὶ ἐξετιμᾶτο ὑπ' ὅλων τῶν ναυτῶν· ἡ εἰς Ἅγιον Αὐγουστῖνον ἀποβίβασίς του ἐκείνη, ἡ διεξαχθεῖσα τόσον μακρὰν τῆς Γαλ-

λίας, μέτρον ἄλλως τε ἔκτακτον καὶ μὴ δυνάμενον νὰ ἀποδοθῇ εἰμὴ εἰς ποινὴν λίαν σοβαροῦ σφάλματος, ὅλα ταῦτα ἐπιδράσαντα ὁλεθρίως ἐπὶ τῶν κακῶν γλωσσῶν καὶ ἐξάψαντα τὰ πνεύματα, ἔφερον εἰς μεγάλην ἀπαρέσκειαν καὶ ἀπογοήτευσιν τοὺς ναύτας.

Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ δεσμὸς τῆς συμφιλιώσεως δὲν εἶχεν ἐπιδράσει ποσῶς ἐπ' αὐτῶν. Ναυτολογηθέντες ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου, ἀποβλήματα ὅλων τῶν ἐμπορικῶν σκαφῶν, δὲν εἶχον ἕτερον μέλημα ἢ τὰ ἐπὶ τῆς θαλαμηγοῦ καθήκοντά των, καίτοι αἱ ἰδέαι αὐτῶν δὲν εὗρον εἰσέτι τὴν εὐκαιρίαν τῆς συναδελφώσεως; Κατεσκόπευον καὶ περιεφρόνουν ἀλλήλους ἐν μέσῳ τῆς ναυτικῆς ταύτης ζωῆς ἐξ ἧς γεννῶνται πολλάκις αἱ πλέον διαρκεῖς φιλίαι. Ἡ ἀποπομπὴ τοῦ Βαρβεδιὲ, ἐξεγείρασα τὴν ὀργὴν αὐτῶν, καὶ ὁπλίσασα αὐτοὺς διὰ τοῦ αὐτοῦ κοινοῦ φρονήματος, ἐνεκαθίδρυσε τὴν συναδέλφωσιν ἥτις δὲν ὑφίστατο μεταξὺ τοῦ πληρώματος τούτου.

Ἡ ἀπογοήτευσις ἥτις εἶχεν ἀποβῆ γενικὴ, ἐγένετο ἤδη ὁ ἀλληλέγγυος, οὕτως εἰπεῖν, τῶν ναυτῶν τούτων δεσμός.

Ψιθυρισμοὶ ἠκούσθησαν πανταχόθεν ὅταν ἡ αὐστηρὰ καὶ ἀνεξήγητος ἀπόφασις τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ γενναιόφρονος κυβερνήτου ἐγνώσθη ὑπὸ τῶν ναυτῶν τῆς *Νεμέσεως*.

Ὁ Ματθαῖος Δωδιὲ ἐδέησε νὰ καταβάλλῃ ὅλον τὸ σθένος τῆς κυριαρχίας του πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς πειθαρχίας. Καὶ ὅμως μνησικακία τις ἐνεφώλευεν ἤδη ἐν τοῖς μυχίοις τῶν καρδιῶν τούτων κατὰ τῶν ἀδελφῶν Ζιροδίων. Ἦτο δὲ ἄλλως τε—ἡ μνησικακία αὕτη—πρόφασις συγκεχυμένη εἰσέτι εἰς τὸ πνεῦμα αὐτῶν καὶ διὰ τῆς ὁποίας ἐζήτουν ἀπὸ πολλοῦ καιροῦ ἴσως νὰ ἐξεγείρωσι παρ' αὐτοῖς τὰ αἰσχρὰ ἔνστικτα καὶ τὰ φαῦλα πάθη αὐτῶν.

Ἡ ἠθικὴ δὲ αὕτη κατάπτωσις δὲν θὰ ἐλάμβανε χώραν ἀναμφιβόλως ἐὰν ὁ Βαρβεδιὲ ἐξηκολούθει διακυβερνῶν τὸ σκάφος.

Ὁ διάδοχος λοιπὸν τοῦ Βαρβεδιὲ ἐννοήσας ὅτι δὲν θὰ κατώρθου νὰ κατευνάσῃ τὴν ἀχαλίνωτον τῶν ναυτῶν ὁρμὴν, ἀντὶ νὰ προσπαθήσῃ εἰς ἐπίτευξιν τούτου, ἐξηρέθισεν ἔτι μᾶλλον τὰ πράγματα διὰ τῆς ἀνηθίκου συμπεριφορᾶς του. Ἐπιβάλλων εἰς αὐτοὺς ποινὰς καὶ διὰ τὰ ἐλαφρότερα σφάλματα, προσεπάθει καθ' ἑκάστην φορὰν νὰ ἐπιρρίπτῃ τὴν εὐθύνην τῶν ποινῶν τούτων ἐπὶ τῶν δύο Ζιροδίων.

Ἔλεγε δὲ πάντοτε εἰς τοὺς ναύτας τὰ ἑξῆς:

— Μὴ νομίζετε ὅτι σᾶς τιμωρῶ ἐγώ. Εἰξεύρετε πολὺ καλὰ ὅτι ἐγὼ σπανίως τιμωρῶ . . . Καὶ λυποῦμαι πολὺ ἐὰν σᾶς φυλακώνουν, διότι ὅλοι σας εἶσθε γενναῖοι ἄνδρες, καὶ γνωρίζω ὅτι εἰς πᾶσαν περίστασιν δύναταί τις νὰ βασίζηται εἰς ὑμᾶς.

Ἀνὰ πᾶσαν δὲ φορὰν καθ' ἣν συνεβούλευεν αὐτοὺς δὲν ἐλησμόνει νὰ προσθέσῃ

σῃ τὴν φράσιν ταύτην, τονίζων ἑκάστην λέξιν μετὰ ἰδιαζούσης προσοχῆς.

— Εἰξεύρω ὅτι εἰς πᾶσαν περίστασιν δύναταί τις νὰ βασίζηται ἐπὶ τῆς ἀφοσιώσεώς σας.

Εἰς τὰς λέξεις δὲ ταύτας ἡ μῆνις τῶν ναυτῶν κατεστέλλετο κατά τι. Καὶ ἐὰν οἱ Ζιρόδιοι δὲν ἦσαν ἀπησχολημένοι εἰς τὸ πολυθρύλητον μῖσος αὐτῶν, θὰ συνελάμβανον εὐκόλως τὰ περιστοιχοῦντα αὐτοὺς βλοσυρὰ βλέμματα καὶ θὰ ἐμάντευον ἴσως ὅτι ἀπόπειραι προσεχοῦς ἀνταρσίας παρασκευάζοντο ἐν τοῖς μυχίοις τῶν ψυχῶν ἐκείνων.

Ὁ νέος κυβερνήτης ἐφαίνετο ἐκπληρῶν ἀμέπτως τὴν ὑπηρεσίαν του, καὶ ἐξασκῶν πανταχοῦ τὴν πλέον ἄγρυπνον ἐπιτήρησιν. Ἐμερίμνα καὶ περὶ τῶν λεπτομερεστέρων ἔτι ὑποθέσεων τοῦ σκάφους, ἐκράτει πάντοτε ἀνὰ χεῖρας τὸ δρομόμετρον, ἐφρόντιζε περὶ παντὸς καὶ εὑρίσκετο πάντοτε σχεδὸν μεταξὺ τῶν ναυτῶν. Διετήρει αὐστηρὰν καὶ ἀμετάτρεπτον πειθαρχείαν γνωρίζων καλῶς ὅτι δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ὑποχείριον τὸ πλήρωμά του διὰ τὴν ἡμέραν τὴν ὁποίαν θὰ ἐξέλεγεν αὐτὸς παρὰ μόνον διὰ τοῦ τρόπου τούτου. Παρ' ὅλα δὲ ταῦτα, αἱ ποιναὶ ἦσαν συνεχεῖς. Ἐνίοτε πέντε ἢ ἓξ ναῦται, ἀπεστέλλοντο συγχρόνως εἰς τὴν φυλακήν.

Πάντοτε ὅμως ὁ Ματθαῖος Δωδιὲ δὲν ἦτο ἡ ἁπλοῦς ἐκπληρωτὴς τῶν ἐκ μέρους τῶν Ζιροδίων διδομένων διαταγῶν.

Καὶ ἐὰν ἐνεφανίζετο πολλάκις ἐνώπιον τῶν δύο ἀδελφῶν ὅπως ἐξαιτήσῃ χάριν διὰ τοὺς ναύτας του αἱ παρακλήσεις του δὲν ἔφερον οὐδὲν εὐνοϊκὸν ἀποτέλεσμα διότι ἐπανήρχετο πλησίον τῶν καταδίκων, συγκομίζων πρὸς πᾶσαν ἐπιείκειαν ἢ χάριν νέαν τῶν ποινῶν ἐπαύξησιν.

Πρῶτος δὲ μετὰ τὸν Μαλακὲρ, ὁ Ματθαῖος κατώρθωσε νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν ἐπὶ τῆς *Νεμέσεως* μυστηριώδη παρουσίαν ἑνὸς ξένου. Ἡ δὲ ἀποκάλυψις αὕτη ὑπῆρξε δι' αὐτὸν ἀκτὶς φωτός.

Τὸν ἄνθρωπον ὃν παρανόμως καὶ ἐναντίον παντὸς δικαιώματος ἐκράτουν δέσμιον, ὁ Βαρβεδιὲ, ὁ γνωρίζων ἀναμφιβόλως τὴν ἐπὶ τῆς θαλαμηγοῦ ἐμφάνισίν του, θὰ εἰζήτησεν ἐξηγήσεις, θὰ ἐπεδείξατο ἀντίστασίν τινα. Καὶ ὁ Δωδιὲ ἀνεμιμνήσκετο ἐπίσης κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀπόπλου ὅτι ὁ κυβερνήτης τῆς *Νεμέσεως* ἐκπεπληγμένος διότι δὲν τῷ ἀνεκοινώθη τότε τὸ τέρμα τοῦ ταξειδίου, ἐφαίνετο προσβληθεὶς ἐν τῇ χρηστοηθείᾳ καὶ τῇ ἐχεμυθείᾳ αὐτοῦ διὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ζιροδίων ἐκδηλωθεῖσαν πρὸς αὐτὸν δυσπιστίαν.

Πάντα δὲ ταῦτα ἔχων ὑπ' ὄψιν, ὁ Δωδιὲ ἔσπευσε νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς περιστάσεως καὶ μετὰ κακοβούλου σχεδὸν χαρᾶς ἐφώνησε καθ' ἑαυτόν·

— Ἔχομεν ἕνα δεσμώτην ἐπὶ τοῦ πλοίου μας!

Καὶ ἡ εἴδησις αὕτη ἐκσφενδονισθεῖσα ἡμέραν τινα τυχαίως πως ἐν μέσῳ τοῦ πληρώματος ἐξηρέθισε ἔτι μᾶλλον τὰς ἀνταρκτικὰς αὐτοῦ ροπάς.

Ἀφοῦ οἱ Ζιρόδιοι προέβαινον πάντα νόμον πρὸς ὄρελος τῶν παθῶν καὶ τοῦ

μίσους αὐτῶν, διατί ἅπαξ τοῦ παραδείγματος δοθέντος ὑπὸ τῶν προϊσταμένων αὐτῶν, οἱ ναῦται τῆς *Νεμέσεως* νὰ μὴ ἱκανοποίουν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς εὐζωίας ἥτις ὑπεδαύλιζε τὰς καρδίας αὐτῶν;

Πολλάκις ὁ Δωδιὲ ὅτε περιεδιβάζε κατὰ μῆκος καὶ πλάτος τῆς *Νεμέσεως* ἔπλαττεν εὐφρόσυνα ὄνειρα, ἅτινα ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἐβαυκάλιζον τὸν ἐγκέφαλόν του.

Ὦ! πόσον θὰ ἐπεθύμει νὰ καταστῇ ὁ ἀπόλυτος κυβερνήτης τοῦ θαυμασίου τούτου ἱστιοφόρου νὰ ἀποβῇ ὁ ἀπόλυτος ἰδιοκτήτης τῆς τοσοῦτον ἐπαγωγοῦ, εὐστρόφου καὶ ταχυκινήτου ταύτης θαλαμηγοῦ ὅπως διατρέχῃ τὰς μεμακρυσμένας θαλάσσας μετὰ ἀφωσιωμένων ἀνδρῶν τοὺς ὁποίους θᾶττον ἢ βράδιον θὰ ἐποίει συνετέρους καὶ φίλους καὶ συμμετόχους τῶν κινδύνων του, τῶν κερδῶν του, τῆς καλῆς ἢ κακῆς τύχης αὐτοῦ!

Ἰδοὺ τὸ γλυκὺ ὄνειρον τοῦ Δωδιέ!

Μετὰ τοῦ ἐξαισίου τούτου ἱστιοφόρου, θὰ κατηυθύνετο εἰς τὰς θαλάσσας τῶν Ἰνδιῶν ἔνθα ἡ πειρατία ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη πάντοτε ὡς κακὸν ἀνίατον, ἐν ἐνδημικῇ καταστάσει.

Πειρατία καὶ λαθρεμπόριον ἐν ταῖς νήσοις καὶ κατὰ μῆκος τῶν ὀχθῶν, καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μία ἐπικερδὴς ἀνὰ τὴν Εὐρώπην ἐπιδρομὴ, πρὸς ἀποβίβασιν πολυτελῶν ὑφασμάτων, ἢ φορτίον πλῆρες δυσευρήτων ἐμπορευμάτων, πάντα ταῦτα θὰ ἦσαν δι' αὐτὸν ἐπικίνδυνον μὲν ἀλλὰ καὶ λίαν προσοδοφόρον στάδιον πλουτισμοῦ καὶ εὐημερίας.

Θὰ προσέδιδεν εἰς τὴν *Νέμεσιν* νέαν φιλόκαλον πρόσοψιν, ὅπως διὰ τοῦ τρόπου τούτου παραμένει ἀγνώριστος, ὅταν θὰ προελαύνῃ παραπλεύρως ἐκείνων οἵτινες ἐγνώρισαν ποτὲ τὴν *Ἐρμιόνην* τοῦ παρελθόντος.

Ἰδοὺ τὸ εὐφρόσυνον ὄνειρον αὐτοῦ!

Καὶ ἦτο τόσον εὐχερὴς ἡ πραγμάτωσις τοῦ ὀνείρου τούτου, καθ' ἣν στιγμὴν μάλιστα ὁ Βαρβεδιὲ δὲν ἐκυβέρνα πλέον τὸ σκάφος!

Εἶχεν ἀπαριθμήσει νοερῶς τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ. Ἐξαιρέσει δεκάδος ἀνδρῶν, ἐγνώριζεν ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς λοιποὺς, οἵτινες ὡς εἶχε μαντεύσει ὁ Δωδιὲ, ἦσαν ἀνέστιοι τυχοδιῶκται καὶ παρὰ τοῖς ὁποίοις εἶχε ριζοβολήσει ἤδη ἡ αὐτὴ σκέψις, ἡ αὐτὴ ῥαῦλος φιλοδοξία. Ἂν καὶ ὁ νέος τῆς *Νεμέσεως* κυβερνήτης ἐξετάζων ὑφ' ὅλας τὰς φάσεις ἔβλεπεν αὐτὴν θριαμβεύουσαν καὶ ὑπὸ ἐπιτυχίας στεφομένην.

Κατ' ἐξοχὴν δὲ, καὶ μεταξὺ τῶν ναυτῶν ἔτι ἐκ μέρους τῶν ὁποίων ἐφοβεῖτο ἀντίστασίν τινα, ὑπῆρχον πολλοὶ ἐξ αὐτῶν οἵτινες, ἐκ φόβου διότι θὰ ἔβλεπον ἐλαττούμενον τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, διότι θὰ παρενετίθετο ἐνώπιον αὐτῶν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ μεταξὺ τῆς ἀνταρσίας καὶ τῆς πειρατίας ἐκλογὴ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἀπειλὴ τοῦ θανάτου, θὰ ἠναγκάζοντο ἐπὶ τέλους νὰ ἐνδώσωσι προσδεχό-

μενοι τὴν νέαν τύχην αὐτῶν καὶ συμμαχοῦντες μετὰ τῶν λοιπῶν.

Ἀλλ' ὅπως καταπείσῃ τὸ πλήρωμα, ὅπως καταστήσῃ αὐτὸ πειθήνιον ὄργανον τῶν καταχθονίων σκοπῶν του, ὅπως συνταυτισθῶσι τὰ φρονήματα αὐτοῦ τε καὶ τῶν ναυτῶν του, ὁ Δωδιὲ εἶχε χρείαν συνενόχου ὃν ἐκλέγων μεταξὺ τῶν ναυτῶν, θὰ ἔδει νὰ ἀποβῇ ἡ ἀφωσιωμένη ψυχή του.

Ἐπὶ πολὺν δὲ καιρὸν ἐζήτει τὸν ἄνθρωπον ὅστις θὰ ἀνελάμβανε νὰ ὑποδυθῇ τὸ πρόσωπον τοῦ συνενόχου.

Εἰς ποῖον ἆρά γε θὰ ἠδύνατο νὰ ἐμπιστευθῇ τὸ ἀπόρρητον αὐτοῦ;

Καὶ ἐὰν ἠπατᾶτο ἐν μέσῳ τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ; Ἐὰν ἀπετύγχανε τὸ διάβημά του;

Οἴμοι! μήπως τὸ ὄνειρόν του δὲν θὰ ἐναυάγει τότε ἐπὶ ἀπορρεῴγος βράχου;

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ ἐκείνης προσκολληθείς, οὕτως εἰπεῖν ἐπὶ τῶν ναυτῶν αὐτοῦ, διήρχετο τὸν πλεῖστον καιρόν του κατασκοπεύων μετ' ἰδιαζούσης προσοχῆς τὰς κινήσεις καὶ τὰ φυσικὰ ἔνστικτα ἑκάστου ναύτου, προσπαθῶν συνάμα νὰ μαντεύσῃ μέχρι τίνος βαθμοῦ θὰ ἠδύνατο νὰ ἀριχθῇ ἡ πρὸς τοὺς ναύτας ἐμπιστοσύνη αὐτοῦ.

Τὸ δυσχερέστερον, καθὼς δὲν ἐβράδυνε νὰ διαγνώσῃ, δὲν ἔγκειτο εἰς τὴν εὕρεσιν ἀνδρὸς ἀφωσιωμένου καὶ ἀποφασίζοντος νὰ συμμετάσχῃ τῆς μυστηριώδους ἐπιθυμίας του, ἀλλὰ νὰ εὕρῃ δραστήριον καὶ ραδιοῦργον ἄνθρωπον κατέχοντα δὲ πνεῦμα εὐάγωγον, φαιδρὸν καὶ πολυμήχανον.

Ἡμέραν τινὰ τὸ ὄνομα τοῦ Μαλακὲρ τῷ ἐνεφανίσθη εἰς τὴν μνήμην. Καὶ ὅμως ὁ ναύτης οὗτος, συγκατεριθμεῖτο, ἀναμφιλέκτως, μετὰ τῶν πιστῶν ἀνδρῶν οἵτινες, ἐκ καθήκοντος ἐν περιπτώσει παρατόλμου κινήματος, θὰ ὑπερήσπιζον τοὺς Ζιροδίους κατὰ τῶν ταραξιῶν.

— Ὦ! εἶναι λίαν λυπηρὸν τοῦτο . . . εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Δωδιέ. Μετὰ παρομοίου ριψοκινδύνου ἀνθρώπου, τὰ πάντα θὰ ἦσαν κατορθωτὰ καὶ ἑπομένως πλήρης ἐπιτυχία θὰ ἔστεφε τοὺς σκοπούς μου . . .

Καὶ ἐν τούτοις ὤφειλε νὰ μὴ πραγματοποιήσῃ τὴν γνώμην του ταύτην, διότι ὁ Μαλακὲρ ὡς νοήμων καὶ ραδιοῦργος ἀνὴρ ἅπαξ ἐν γνώσει τοῦ ἐγκληματικοῦ τούτου σχεδίου, ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ.

Ὁ Δωδιὲ λοιπὸν ἀπεφάσισε νὰ ἐπαγρυπνῇ αὐτὸν μετὰ ἐξαιρετικῆς προσοχῆς.

Ποίους συνενόχους νὰ ἐκλέξῃ; Ποίους ἄνδρας μεταξὺ τοῦ πληρώματος θὰ ἠδύνατο νὰ εὕρῃ ὅπως ὑποδαυλίσῃ τὴν ἑστίαν ταύτην τῆς ἀπογοητεύσεως ἣν ὁ νέος κυβερνήτης ἐμάντευε παρὰ τοῖς ναύτοις, καὶ ὅπως ἐπισπεύσῃ τὴν ἔκρηξιν τῆς ὀνειροπολουμένης ἀνταρσίας αἱ συνέπειαι τῆς ὁποίας θὰ κατέληγον πρὸς ὄφελός του;

Ὑπῆρχον οὐκ ὀλίγοι ναῦται ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἐπὶ τῆς πρώρας καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς πρύμνης, ἔχοντες μοχθηρὰν καὶ φαύλην τὴν ψυχήν. Μεταξὺ δὲ τῶν

τολμηροτέρων καὶ τῶν ὀλιγώτερον κρυπτομένων, ὑπῆρχον δύο νεαροὶ ναῦται, ὁ εἷς Βρετανὸς καὶ ὁ ἕτερος Προβηγκιανός. Ὠνομάζοντο δὲ Λεκαρδὲκ καὶ Μιρέου. Ἦσαν δὲ οὗτοι καθὼς πάντες ἐγνώριζον, οἱ ἀθλιέστεροι ἄνδρες τοῦ πληρώματος.

Ὀκνηροί, θρασεῖς, κρυψίνοες καὶ λίαν σκληροκάρδιοι, εἶχον διέλθει ἀπὸ τοῦ ἐκ Χάβρης ἀπόπλου, τὸ ἥμισυ τοῦ καιροῦ αὐτῶν εἰς τὴν φυλακήν. Ἀπεστρέφοντο καθ' ὁλοκληρίαν πᾶσαν ἐργασίαν, καὶ περίεγον φαινόμενον, ὁ Λεκαρδὲκ καὶ ὁ Μιρέου περ εφρόνουν ἀλλήλους. Πλέον ἢ ἅπαξ ἐδάρθησαν, καὶ ἐκ τῆς πάλης ἐκείνης εἶχον ἐξέλθει ἀμφότεροι εἰς λίαν κρίσιμον κατάστασιν, διότι καὶ οἱ δύο ἦσαν ἰσοδύναμοι ἀθληταί. Πολλοὶ τῶν ναυτῶν μετὰ τὴν πάλην ἔσπευσαν νὰ ἀποχωρήσωσι καὶ νὰ συμφιλιώσωσιν αὐτούς, καὶ ὅμως τὴν ἐπαύριον ἐπανελήφθησαν αἱ ἔριδες καὶ οἱ διαπληκτισμοί.

Τοῦτο δὲ διήρκεσε κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας τῶν ἀδελφῶν Ζιροδίων, κατὰ μῆκος τῶν ὀχθῶν τοῦ ποταμοῦ Ἅγιος Ἰωάννης. Μόλις δὲ οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐπέβησαν ἐκ νέου ἐπὶ τῆς *Νεμέσεως*, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν μόλις εἶχον ἐγκαταλείψει ὄπισθεν αὐτῶν τὴν θάλασσαν τῶν Ἀντιλλῶν, καὶ ἰδοὺ αἴφνης ἡ στάσις αὐτῶν ἤλλαξε φάσιν.

Δὲν ἐπανέλαβον πλέον τὰς συνήθεις ἔριδας αὐτῶν, ἀλλ' ἐγένοντο φίλοι. Ἔκτοτε πάντες ἔβλεπον αὐτούς ὁμοφρονοῦντας καὶ συνδιασκεδάζοντας καὶ ὑπηρετοῦντας ἀλλήλους.

Ἀπέβησαν ναῦται ἐπιστήθιοι! Συνεδέθησαν διὰ δεσμοῦ ὃν οὐδὲ ὁ θάνατος θὰ ἠδύνατο νὰ διασπάσῃ! Τὸ παράδοξον δὲ τοῦ φαινομένου τούτου, παρήγαγεν, εἰς εἰκὶς, ἔκπληξίν τινα μεταξὺ τῶν ναυτῶν.

— Χωρὶς ἀμφιβολία ἔχουν 'στὸ νοῦ τους κἄτι τι νὰ μᾶς σκαρώσουν! ἔλεγον μεταξὺ αὐτῶν οἱ ναῦται.

— Καὶ βέβαια, δυὸ τέτοιοι κακοῦργοι δὲν τὸ ἔχουν τίποτε νὰ μᾶς παίζουν κανένα μεγάλο παιχνίδι!

— Ναί, ναί, κἄτι τρέχει!

— Πρέπει νὰ τοὺς προσέχουμε!

— Βέβαια, βέβαια, γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο!

Οἱ λέγοντες δὲ ταῦτα ναῦται ἦσαν οἱ καλλίτεροι καὶ οἱ πλέον εὐάγωγοι μεταξὺ πάντων. Οἱ λοιποὶ κατεχόμενοι ὑπὸ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος, ἀνέμενον τὴν κατάλληλον στιγμὴν νὰ προσκολληθῶσιν ἐπὶ τῶν δύο φαυλοβίων καὶ νὰ κατανυσήσωσιν, εἰ δυνατόν, τὰς μηχανορραφίας αὐτῶν, καὶ πρὸ πάντων νὰ κατασταθῶσιν ἀντάξιοι τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτῶν.

Ταῦτα δὲ φρονοῦντες εἶχον μαντεύσει καλῶς.

Αἱ ἐπὶ τῆς *Νεμέσεως* φυλακαὶ κείμεναι εἰς τὸ κατώτατον τοῦ πλοίου μέρος, ἐχωρίζοντο ἀπ' ἀλλήλων δι' ἁπλῶν διαφραγμάτων. Ὁ Λεκαρδὲκ καὶ ὁ Μιρέου ἀχώριστοι σύντροφοι τῶν εἱρκτῶν τούτων, διήμειβον ἐκεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰς

ἰδέας αὐτῶν, καθὼς δὲ ὁ Ματθαῖος Δωδιέ, οὕτω καὶ οἱ δύο οὗτοι ἄθλιοι εἶχον ρίψει τὸ κατακτητικὸν ὄμμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς *Νεμέσεως*.

Ὠνειροπόλουν τὴν ἀνταρσίαν!

Διὰ μέσου λοιπὸν τῶν διαφραγμάτων τούτων, καὶ ἐν μέσῳ τῶν διακεκομμένων φράσεων τῶν ἀνταλλασσομένων ἐν τῇ σκοτίᾳ τῆς φυλακῆς, εἶδε τὸ φῶς κατὰ πρώτην φορὰν τὸ ἀπαίσιον σχέδιον τῶν δύο ναυτῶν.

— Αἴ! μὰ τὴν πίστι μου, σύντροφε, ἐπούχτησα πιὰ μὲ αὐτὴ τὴ φυλακή τους!

— Κ' ἐγὼ, τὸ ἴδιο, σύντροφε!

— Ἄ! αὐταῖς οἱ πανοῦκλαις οἱ Ζιρόδιοι! Τὰ σκυλιὰ τὰ ἀνήμερα!

— Μὰ τὸ Θεὸ δὲ ξέρω καὶ ἐγὼ τί μ' ἐμποδίζει νὰ τοὺς σφάξω σὰν ἀρνιά!

— Κ' ἐγὼ μὲ τί λαχτάρα θὰ τοὺς κρεμνοῦσα καὶ τοὺς δυὸ στὸ μεγάλο κατάρτι!

— Αἴ σύντροφε, ἐκεῖνο ποῦ σ' ἐμποδίζει νὰ τὸ κάμῃς εἶναι ποῦ . . .

— Τί πρᾶγμα;

— Εἶναι ποῦ φοβᾶται κανένας τὴ δικαιοσύνη καὶ τὸ κάτεργο ἅμα φθάσουμε ξανὰ στὴ Γαλλία . . .

— Τὴ δικαιοσύνη καὶ τὸ κάτεργο . . . ναί, ναί, αὐτὸ εἶναι, σύντροφε.

— Ἄ! ἂν ἐμποροῦστε κανένας!

Καὶ πρὸς στιγμὴν ἐπεκράτησε σιωπή τις ἀκατέρωθεν τῶν εἱρκτῶν. Εἶτα ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο ἔκρουσε τὸν πόδα ἵνα προσελκύσῃ τὴν προσοχήν.

— Λεκαρδὲκ, σύντροφε;

— Μιρέου;

— Εἶχες πῆ πρὸ ὀλίγου: «Ἄ! ἂν ἐμποροῦσε κανένας!»

— Ναὶ, τὸ εἶπα . . . Αἴ λοιπὸν, τί μὲ τοῦτο;

— Αἴ λοιπὸν, θαρρῶ πῶς αὐτὸ δὲν εἶναι δύσκολο πρᾶγμα . . .

— Λέγε, σ' ἀκούω.

— Αἴ, σύντροφε, τί θὰ ἔλεγες, ἐσὺ, ἂν ἐγίνουνταν κανένας ὁ ἴδιος ἀφέντης, καὶ ἂν ὁ ἴδιος ἐμποροῦσε νὰ ταξιδεύῃ σ' ὅλαις τῆς θάλασσαις καὶ σ' ὅλα τὰ παραθαλάσσια μέρη χωρὶς νὰ ἔχῃ κανενὸς τὴν ἀνάγκη; Αἴ! ποῦ σοῦ φαίνεται αὐτό;

— Σούτ! διαβολεμένε . . . Ἡ ἰδέα σου δὲν εἶναι ἄσχημη.

— Στοιχηματίζω σ' ὅ,τι θέλεις πῶς αὐτὴ ἡ ἰδέα εἶχε ἔρθει καὶ σ' ἐσένα; Αἴ, τί λές;

— Εἶναι μιὰ ὥρα ἐπάνου κάτω.

— Τότε, τόκα, σύντροφε, εἴμεθα σύμφωνοι;

— Τόκα, σύντροφε, εἴμεθα σύνφωνοι.

— Κάμνεις ὅρκο;

— Σ' ὅ,τι θέλεις.

— Καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιο.

Ὅταν ἐξῆλθον τῆς εἱρκτῆς ἦσαν φίλοι.

Καὶ ἐν μέσῳ τῶν μυστηριωδῶν συνδιαλέξεών των, τῶν διεξαγομένων μακρὰν τῶν ἄλλων, ἠρώτουν ἀκαταπαύστως ἀλλήλους·

— Μὲ τί τρόπο θὰ ἐμπορούσαμε νὰ τὸ κάμουμε γιὰ νὰ ἐπιτύχανε ἡ δουλειὰ καθὼς πρέπει;

Συνεσκέπτοντο ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ πληρώματος ἐπιρροὴ αὐτῶν θὰ εἶχε μηδαμινὴν ἀξίαν, καὶ ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν ἔτι τῶν περισσότερον διατεθειμένων νὰ προσδεχθῶσι τὴν τῆς ἀνταρσίας ταύτην ἰδέαν.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς σχεδιαζομένης ταύτης ἀνταρσίας θὰ ἔδει νὰ προίσταται εἷς ἀρχηγὸς καὶ πρὸς τούτοις προϊόντος τοῦ καιροῦ, ὅταν θὰ ἀπέβαινον κύριοι τοῦ ἱστιοφόρου θὰ εἶχον χρείαν ἑνὸς κυβερνήτου.

Ἄλλως τε, ὁ Λεκαρδὲκ καὶ ὁ Μιρέου ἦσαν οὐ μόνον ἄμοιροι καὶ τῶν στοιχειωδεστέρων ναυτικῶν γνώσεων, ἀλλὰ καὶ ὅλως ἀνίκανοι νὰ λάβωσι τὴν εὐθύνην τῆς *Νεμέσεως*.

Εὐθέως ἐσκέφθησαν τὸν Δωδιέ. Ἀλλ' ἆρά γε ὁ νέος κυβερνήτης θὰ συγκατένευεν εἰς τοῦτο;

Οὕτω λοιπὸν οἱ τρεῖς οὗτοι ἄνδρες ὠθούμενοι ὁρμεμφύτως ὑπὸ τῆς πονηρᾶς φύσεως αὐτῶν, εἶχον ἐπιρρίψει τὰ ὄμματα ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἑτέρου.

Δὲν ἐβράδυναν δὲ καθὼς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω νὰ καταννοήσωσιν ἀλλήλους.

Καὶ πράγματι ὅταν ὁ Δωδιὲ διήρχετο ἐγγὺς τῶν δύο ναυτῶν, ὅταν παραδόξως πως οἱ τελευταῖοι οὗτοι δὲν ἦσαν ἐγκάθειρκτοι, ὁ Λεκαρδὲκ καὶ ὁ Μιρέου διελέγοντο ὑψηλοφώνως εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀκουσθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ.

Αἱ δὲ ἀνταλλασσόμεναι οὕτω πως λέξεις δὲν ἐγκατελίμπανον οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἀναφορικῶς περὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῶν.

— Ἄ! πόσο εἶμαι βαζιεστισμένος μὲ αὐταῖς τῆς τιμωρίαις ὅπου μ' ἐπλήγωσαν κατάκαρδα!

— Ἀμ' ἐγὼ, σύντροφε;

— Ποιὸς θὰ ἤτανε ἐκεῖνος ποῦ θὰ μᾶς ἐλευθέρωνε ἀπ' αὐταῖς τῆς πίκραις καὶ τὰ βάσανα ποῦ τραβοῦμε μέρα νύκτα;

— Ὅποιος καὶ νὰ ἦταν αὐτὸς θὰ ἔκαμνε τὴν τύχη του!

— Ὅλοι μας θὰ εἴμασταν ἕτοιμοι καὶ σύμφωνοι νὰ πάμε μπρός!

— Καὶ νὰ εἶσαι βέβαιος, πῶς τὴν ἡμέρα ἐκείνη ποῦ θὰ ἐδίδουνταν τὸ πρῶτο σύνθημα, τέσσαρες μόνο δὲ θὰ δέχουντα νὰ πάνε μπρός!

— Ἐλογάριασες ἐκείνους ποῦ θὰ εἶναι μὲ μᾶς;

— Τοὺς λογάριασα.

— Καὶ εἶσαι βέβαιος πῶς αὐτοὶ εἶναι σύμφωνοι μὲ μᾶς.

— Ἄ! ὅσῳ γιὰ βέβαιος, εἶμαι βεβαιότατος.

Ἀλλ' αἴρνης ὅταν ὁ Δωδιὲ ἐφαίνετο ὡσεὶ βλέπων αὐτούς, τότε ἀλληλοωθούμενοι διὰ τοῦ ἀγκῶνος, ἔλεγον συχρόνως.

— Σιώπα, ἔρχεται ὁ Δωδιέ . . .

Καὶ διὰ χαμηλοτέρας φωνῆς, ἀλλὰ πάντοτε διὰ τρόπου ὥστε ὁ νέος κυβερνήτης τῆς *Νεμέσεως* νὰ μὴ ἀπολέσῃ οὐδεμίαν λέξιν, ποσέθετον·

— Ἂν τυχὸν καὶ ἤθελε αὐτός . . . τότε τὸ πρᾶγμα θὰ ἐτελείωνε μιὰ χαρά!

— Ναὶ, σύντροφε, τότε θὰ ἐσωζούμασθε μιὰ γιὰ πάντα . . .

— Μὰ εἶναι ποῦ αὐτὸς δὲ θὰ θελήσῃ . . . θὰ εὕρισκε χίλιαις δυὸ προφάσεις.

— Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρει κανένας μας . . . ἠμπορεῖ καὶ νὰ τοῦ ἔρθῃ στὸ λογαριασμό . . .

— Δὲ μᾶς μένει παρὰ νὰ τὸ δοκιμάσουμε.

— Ναὶ, ναὶ, νὰ τὸ δοκιμάσουμε.

Καὶ πράγματι ὁ Ματθαῖος Δωδιὲ δὲν εἶχεν ἀπολέσει οὐδεμίαν λέξιν ἐκ τοῦ διαλόγου ἐκείνου τῶν δύο ναυτῶν.

Μετὰ πεντάλεπτον δὲ πάροδον τοῦ ἀνέμου σφοδροτέρου ἀποβάντος, ὁ νέος κυβερνήτης διέτατε τοὺς ναύτας νὰ καταπετάσσωσιν ἱστία τινά.

Ὁ Λεκαρδὲκ καὶ ὁ Μιρέου ἦσαν τόσον ἀπερροφημένοι εἰς τὰς σκέψεις των ὥστε δὲν ἤκουσαν· ὁ Δωδιὲ ἐπανελαβε τὴν διαταγήν του.

Οἱ δύο ἄθλιοι παρακολουθοῦντες μετὰ πείσμονος ἰσχυρογνωμοσύνης τὸ σχέδιον αὐτῶν, ἐξηκολούθουν διαλεγόμενοι χαμηλοφώνως.

Τότε, ὁ Δωδιὲ προσεγγίσας καὶ ἀπευθυνθεὶς εἰς ἐπιστάτην τινὰ ἐκτελοῦντα ἐπὶ τοῦ πλοίου χρέη ὑποπλοιάρχου, εἶπεν αὐτῷ·

— Κύριε, παραλάβετε τέσσαρας ἄνδρας καὶ ὁδηγήσατε τοὺς δύο τούτους κακούργους εἰς τὴν φυλακήν . . . ἔνθα ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησίν σας θὰ δεσμεύσωσι τοὺς πόδας των διὰ τῶν σιδηρῶν ἀλύσσεων.

Καὶ λίαν ὑψηλοφώνως, ὡσεὶ ἐὰν ἤθελε νὰ ἀκουσθῶσιν αἱ λέξεις αὐτοῦ ὑπ' ὅλου τοῦ πληρώματος, προσέθηκε·

— Αὐτὴν τὴν φορὰν ἡ τιμωρία προέρχεται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ ἐμὲ καὶ οὐχὶ ἀπ' κανένα ἄλλον . . . . Ἐμπρὸς, κύριε ὑποπλοίαρχε, ἐκτελέσατε τὴν διαταγήν μου!

Ὁ Λεκαρδὲκ καὶ ὁ Μιρέου διήμειψαν ἓν ἀλλόκοτον βλέμμα, ἐφ' οὗ ἀννγινώσκετο εὐχερῶς ἡ ἔκφρασις τῆς ἀπελπισίας καὶ ἡ τοῦ ὀνείρου αὐτῶν κατάρρευσις!

Ὁ Δωδιὲ εἶχε συλλάβει αὐτοὺς ἐπ' αὐτοφώρῳ συνδιαλεγμένους. Ἦσαν βεβαιοι περὶ τούτου, ἑπομένως ἡ τιμωρία αὕτη ἡ τοσοῦτον ἀποτόμως ἐκσφενδονισθεῖσα κατ' αὐτῶν, ἀπεδείκνυεν ἐναργῶς ὅτι ὁ κυβερνήτης δὲν θὰ ἀπέβαινε συνένοχος αὐτῶν.

Ἑκόντες ἄκοντες ἠκολούθησαν τὸν ὑποπλοίαρχον χωρὶς νὰ δείξωσι τὴν ἐλαχίστην ἀντίστασιν.

Ἡ ἡμέρα εἶχε διαρρεύσει. Ὅταν δὲ ἐπῆλθεν ἡ νύξ, ὁ Δωδιὲ πλησιάσας τὸν ἐπιστάτην, τῷ εἶπε·

— Δότε μοι παρακαλῶ τὰς κλεῖδάς σας . . . θέλω νὰ ἐπισκεφθῶ τὰς φυλακάς . . .

— Εἶναι ἀνάγκη νὰ σᾶς συνοδεύσω, πλοίαρχε;

— Ὄχι, εἶναι περιττόν.

Ὁ ὑποπλοίαρχος τῷ ἐνεχείρισε τὰς κλεῖδας.

Ἡ διαταγὴ τοῦ Δωδιὲ, τοῦ κατέχοντος ὅλην τὴν εὐθύνην τοῦ σκάφους, μὴ παρουσιάζουσα οὐδὲν τὸ ἄτοπον δὲν ἐξήγειρεν οὐδαμῶς τὰς ὑπονοίας τοῦ γηραιοῦ ναυτίλου.

Ὁ Δωδιὲ κατῆλθε τὴν ὀριοειδῆ κλίμακα τὴν ἄγουσαν εἰς τὰς φυλακάς. Κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην δύο μόνον ναῦται ἐτιμωρήθησαν: ὁ Λεκαρδὲκ καὶ ὁ Μιρέου.

Προσκολλήσας τὸ οὖς ἐπὶ τῆς θύρας ἤρξατο ἀκροώμενος. Σιγὴ νεκρικὴ ἐβασίλευε παντοχοῦ. Οἱ δέσμιοι ἐκοιμῶντο βαθέως, ὡσεὶ ἐὰν ἦσαν ἄνθρωποι δίκαιοι καὶ τῶν ὁποίων τὸ συνειδὸς δὲν κατατρύχεται ὑπὸ οὐδεμιᾶς ἐνόχου τύψεως. Ἐν μέσῳ δὲ τῆς σιωπῆς ἐκείνης μόνον οἱ ρογχαλισμοὶ αὐτῶν ἀντήχουν βαρέως εἰς τὰ ὦτα τοῦ Δωδιὲ, ὅστις μετὰ προφυλάξεως ἤνοιξε τὴν θύραν τῆς φυλακῆς ἐν ᾗ διέμενεν ὁ Λεκαρδέκ.

Καίτοι δὲ ὁ θόρυβος τῆς ἀνοιχθείσης θύρας ὑπῆρξε τόσον ἀσθενὴς, καὶ μολονότι ὁ ὕπνος του ἦτο λίαν βαθὺς, οὐχ ἧττον ὁ ναύτης ἀφυπνισθεὶς ἠμιεγέρθη ἐπὶ τῆς σανίδος του.

Ὑπὸ τὴν ὕπωχρον δὲ ἀντανάκλασιν τοῦ φανοῦ ὃν ἐκράτει ὁ Δωδιὲ, ὁ σιδηροδέσμιος ἀνεγνώρισε τὸν κυβερνήτην.

Μεταξὺ δὲ τοῦ ναύτου καὶ τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἡ συνδιάλεξις ὑπῆρξε ἀρκούντως μακρὰ, διότι ὁ Δωδιὲ δὲν ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ κρατητηρίου εἰμὴ μετὰ πάροδον ἡμισείας ὥρας.

Κατόπιν ἔσπευσε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ κρατητήριον τοῦ Μιρέου, μεθ' οὗ, ὁ Δωδιὲ δὲν παρέμεινε περισσότερον τῶν πέντε λεπτῶν.

Ἀφοῦ οἱ δύο ἄθλιοι ἦσαν σύμφωνοι καθ' ὅλα καὶ ἀφοῦ ὁ Δωδιὲ ἐπεδοκίμασε τὴν γνώμην τοῦ ἑνὸς, ἔκρινε ἀνωφελὲς νὰ παρατείνῃ τὴν συνδιάλεξίν του ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος μετὰ τοῦ ἑτέρου.

Τοῦτο δὲ καὶ ἔπραξε.

Κατὰ πρῶτον συγκεχυμένως, κατόπιν δὲ διὰ τρόπου λίαν εὐκρινοῦς, ἐξήγησεν ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν δύο δεσμωτῶν ὀνειροποληθέντα σχέδια δὲν τῷ ἦσαν ἄγνωστα. Ὡμολόγησε δὲ ὅτι δὲν ἀπεῖχε μακρὰν νὰ συμμεθέξῃ αὐτῶν.

Καὶ ἐὰν ἐτιμώρησεν αὐτοὺς κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἡμέραν, ἔπραξε τοῦτο ὅπως εὑρεθῇ πλέον ἐλεύθερος πρὸς συνδιάλεξιν μετ' αὐτῶν, ἀποφεύγων νὰ ἐξεγείρῃ τὴν προσοχὴν τοῦ πληρώματος.

Ὅταν εἶχεν ἐξέλθει ἀπὸ τῆς εἱρκτῆς τοῦ Λεκαρδὲκ, συνέθλιβε τὴν χεῖρα μετ' αὐτοῦ, τοῦθ' ὅπερ ἔπραξε καὶ μετὰ τοῦ Μιρέου.

Ἡ ὁμοφωνία εἶχεν ἐπέλθει μεταξὺ αὐτῶν. Τὴν ἐπαύριον δὲ οἱ δύο δεσμῶται ἀνέκτησαν τὴν ἐλευθερίαν των. Φαινομενικῶς, οὐδὲν εἶχε μεταβληθῆ ἐν ταῖς μετὰ τοῦ κυβερνήτου σχέσεσιν αὐτῶν.

Ἀνὰ πᾶσαν φορὰν καθ' ἣν ὁ Δωδιὲ συνήντα αὐτοὺς περιωρίζετο νὰ ἀπευθύνῃ αὐτοῖς λόγους σοβαροὺς καὶ ἀπειλὰς ἀποβλεπούσας νέαν ποινήν.

— Εἶναι πολὺ αὐστηρὸς ὁ πλοίαρχος ! ἔλεγον οἱ ναῦται.

Καὶ μόλα ταῦτα δὲν ἐβράδυναν νὰ παρατηρήσωσιν ὅτι ὁποῖαι δήποτε καὶ ἂν ὑπῆρξαν αἱ ἀπειλαὶ, ὁ Δωδιὲ δὲν ἐξεπλήρου κατὰ γράμμα αὐτάς.

Παρετήρησαν δὲ προσέτι ὅτι, καὶ ὁ Λεκαρδὲκ καὶ ὁ Μιρέου ἐπίσης ἐπροθυμοποιοῦντο νά ἐκπληρῶσι τὴν τακτικὴν ὑπηρεσίαν των ὡσεὶ ἐὰν εἶχον πρόθεσιν νὰ βελτιωθῶσιν.

Καὶ ὅμως ὑπὸ πραγματικὴν ἔποψιν, θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι ἐπὶ τῆς *Νεμέσεως* ἐπαίζετο κωμῳδία.

Ὅταν ὁ Δωδιὲ προσήγγιζεν αὐτοὺς, ἀπειλῶν καὶ ὑβρίζων αὐτοὺς, οἱ δύο Ταρτοῦφοι οὐδεμίαν ἐποιοῦντο κίνησιν, οὔτε προέβαινον εἰς τὴν ἐλαχίστην παρατήρησιν.

Ἀλλ' εὐθὺς ὅτε ὁ ἀξιωματικὸς ἀπεμακρύνετο αὐτῶν, ἀντήλλασαν ἓν μειδίαμα, ἓν συνεννοήσεως βλέμμα. Καὶ τὸ μειδίαμα ἐκεῖνο, τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἐδήλουν :

— Ὅλα πηγαίνουν καλά . . .

Καὶ ὁ καιρός των δὲν παρήρχετο ἐπὶ ματαίῳ. Ἀπὸ τῆς ἐκ τῶν εἱρκτῶν ἐξόδου αὐτῶν, ἤρξαντο κατασκοπεύοντες τὰς κινήσεις τῶν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος, σπουδάζοντες καὶ ἐνδιατρίβοντες ἐπὶ τῶν διαθέσεων τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ ναύτου.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς δὲ ἐκείνης καίτοι δὲν προέβησαν εἰς οὐδεμίαν ἔτι ἀνακοίνωσιν τοῦ σχεδίου αὐτῶν, καὶ ἐν τούτοις ἐγνώριζον ὅτι ἠδύναντο νὰ βασίζωνται ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως τοῦ πληρώματος.

Ἅπαξ τοῦ κακοῦ παραδείγματος ὑποδεικνυομένου ὑπ' αὐτῶν, θὰ κατώρθουν νὰ καταπείσωσι καὶ τοὺς ἄλλους.

Ἐν τῷ κρατητηρίῳ, ὁ Δωδιὲ εἶχεν εἰπεῖ αὐτοῖς·

— Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας πληροφορήσατέ με περὶ τῆς γνώμης τῶν συντρόφων σας.

Καὶ ἐνῷ μόλις ἓξ ἡμέραι εἶχον παρέλθει, ὅτε αἴφνης οἱ δύο φαυλόβιοι ἔλεγον εἰς τὸν νέον κυβερνήτην·

— Εἴμασθε ἕτοιμοι.

Προέβησαν εἰς τὸ ἔργον εὐσυνειδήτως, διότι συμφώνως τῆς φήμης τοῦ ὀνόματος ἑκάστου τῶν ἀνδρῶν, εἶχον καταφύγει εἰς διάφορα σχόλια ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος, τῶν ἠθῶν καὶ τῶν ἀπαιτήσεων, ἃς ἠδύναντο νὰ φοβῶνται ἐκ μέρους αὐτῶν, μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἀνταρτικοῦ διαβήματος.

Νύκτα τινὰ, λίαν ζοφερὰν, ἰδόντες παρὰ τὴν πρύμνην τὸν Δωδιὲ, ἐπλησίασαν αὐτόν.

— Πόσους ἀνθρώπους ἔχομεν ; ἠρώτησεν ὁ ἀξιωματικός.

— Ὅλοι εἶναι μὲ μᾶς, μόνο πέντε δὲν εἶναι . . .

— Καὶ οἱ πέντε αὐτοί ;

— Εἶναι ὁ Γουρδὼ, ὁ Σὰζ, ὁ Ἐλβέρτος, ὁ ἐπιστάτης Βιτὰτ καὶ ὁ ναύτης Μαλακέρ.

— Ἄ ! ἄ ! καὶ ὁ Μαλακὲρ εἶναι μὲ αὐτούς ;

— Δὲ θελήσαμε νὰ τοῦ ἀμλήσουμε γιὰ τὴν ὑπόθεσι, τὸ ἴδιο καὶ διὰ τοὺς ἄλλους . . . Πολὺ πιθανὸ νὰ μᾶς ἐπρόδιδε . . . Εἶναι καλλίτερο νὰ μὴν ἔχῃ καμμιὰ ὑποψία . . . ἐξ αἰτίας τῆς ἐπιρροῆς του ποῦ ἔχει ἐπάνου στοὺς ἄνδρας.

— Ἔστω . . . πέντε ἄνθρωποι καὶ οἱ δύο Ζιρόδιοι . . . ἡ ὑπόθεσις εἶναι ἐξησφαλισμένη.

— Αὔριο τὸ λοιπόν . . .

— Ἀπὸ σήμερα κιόλας πρέπει νὰ ἀνοιξουμε τὰ μάτια μας τέσσαρα . . .

— Ναὶ, νὰ εἶσθε προσεκτικοί . . .

— Ἐννοιά σας, ἐννοιά σας, πλοίαρχε.

Καὶ ἔσπευσαν νὰ ἀποχωρισθῶσιν. Ταὐτοχρόνως σκιά τις ὠλίσθησεν ὄπισθεν αὐτῶν, ἢ μᾶλλον κάτωθεν δέσμης σχοινίων.

Ἦτο ὁ Μαλακὲρ, ὅστις πρηνὴς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἶχεν ἀκούσει τὰ πάντα. Ἐὰν δὲ εὑρίσκετο ἐκεῖ τοῦτο δὲν προῆλθεν ἐκ τυχαίας συμπτώσεως ἀλλ' ἐκ προμελέτης.

Ἀπό τινων ἡμερῶν, εἶχε συλλάβει οὐκ ὀλίγας μυστηριώδεις συνδιαλέξεις, πλεῖστας ὅσας συγκεχυμένας φράσεις ἀποτόμως διακοπείσας εἰς τὴν προσέγγισιν αὐτοῦ.

— Ἐδῶ κάτι τρέχει ! ἐψιθύριζε καθ' ἑαυτόν.

Καὶ εἰς ἐπίμετρον ὅλων αὐτῶν, ἡ στάσις τοῦ Λεκαρδὲκ καὶ τοῦ Μιρέου τῷ ἐφαίνετο ὕποπτος. Αἱ μυστηριώδεις συνδιασκέψεις αὐτῶν οὐδὲν τὸ καλὸν προϊώνιζον.

— Ἐδῶ μοιρίζει πῶς οἱ *καλοί* σου ἔχουν στὸ νοῦ νὰ κάμουν ἀνταρσία ! ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ τίμιος νεύτης.

Παρακολουθῶν λοιπὸν λάθρα τὸν Λεκαρδὲκ καὶ τὸν Μιρέου, εἶχε παρευρεθῆ ἀόρατος εἰς τὴν μετὰ τοῦ Δωδιὲ βραχεῖαν συνδιάλεξιν αὐτῶν.

— Ἀφοῦ καὶ ὁ πλοίαρχος εἶναι μαζή τους, τὸ πρᾶγμα εἶναι πολὺ σπουδαῖο !

Ἀφοῦ δὲ ἡ ἀνταρτικὴ ἀπόπειρα θὰ ἐλάμβανε χώραν τὴν ἐπαύριον, ἡ κατάστασις ἀπέβαινεν ἀπελπιστικὴ σχεδόν.

Ὁ δύσμοιρος ναύτης τί θὰ ὤφειλε νὰ πράξῃ ὅπως ἀπαλλάξῃ ἑαυτόν, καὶ διά τινος μέσου πρὸ πάντων, θὰ ἠδύνατο νὰ σώσῃ τὸν δοῦκα Βιλεφὸρ ἀπὸ τὸν κίνδυνον τοῦ παρασκευαζομένου τραγικοῦ δράματος ;

Ὁ Μαλακὲρ, κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην, εὑρίσκετο εἰς περίπλοκον καὶ ἀδιέξοδον θέσιν.

Καὶ πράγματι ἀπειράριθμα μέσα παρενετίθεντο ἐνώπιον αὐτοῦ.

Κατὰ πρῶτον, συνταυτιζόμενος μετὰ τοῦ φρονήματος τῶν ἀνταρτῶν νὰ διακυρήξῃ ἑαυτὸν ὀπαδὸν τῆς ἀνταρσίας. Κατ' ἐπιφάνειαν μόνον, πραγματικῶς ὅμως ἵνα διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐξαπατήσῃ κάλλιον τοὺς ἄλλους.

Ἴσως τότε θὰ ἐπετύγχανε νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν Βιλεφὸρ ἐκ τοῦ ἐπαπειλοῦντος αὐτὸν κινδύνου.

Ἢ μᾶλλον ἐνεργῶν ἐγκαίρως καὶ εἰδοποιῶν τοὺς Ζιροδίους προτρέψῃ αὐτοὺς νὰ λάβωσι τὰ μέτρα των, νὰ τοὺς ὑπερασπίσῃ ἀνάγκης τυχούσης καὶ νὰ ἀποδώσῃ τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὸν δοῦκα Ὁράτιον.

Ἰδοὺ ὁποῖον ἦτο τὸ καθῆκον αὐτοῦ.

Ἀναμφιλέκτως, ὁ γενναιόφρων ναύτης, δὲν θὰ ἐδίσταζεν ἐνώπιον τοῦ καθήκοντός του, καίτοι εἶχε δύο καθήκοντα νὰ ἐκπληρώσῃ, τὴν αὐτὴν παρουσιάζοντα σοβαρότητα.

Ἀφ' ἑνὸς μὲν, ἡ ἐπὶ τῆς *Νεμέσεως* ὑπηρεσία του ἦτις τὸν ἐξηνάγκαζε νὰ παραμείνῃ πιστὸς εἰς τὴν πειθαρχίαν καὶ νὰ ἐκτελῇ κατὰ παντὸς καὶ πάντων τὰς ἐπιβαλομένας αὐτῷ ὑποχρεώσεις.

Ἀφ' ἑτέρου δὲ, ἡ προστασία ἣν εἶχεν ὑποσχεθῇ εἰς τὸν δοῦκα, καθ' ὅσον μάλιστα ἦτο προσκεκολλημένος εἰς τὸν κύριον Δε Βιλεφὸρ διὰ παραδειγματικῆς ἀφοσιώσεως.

Ταῦτα δὲ ἔχων ὑπ' ὄψει, δὲν ἐπεδείξατο οὐδένα δισταγμόν.

— Σ' αὐτὴν τὴν περίστασι ποῦ εὑρίσκομαι ὁ κ. Δε Βιβαρὲζ τί θὰ μὲ ἐσυμβούλευε νὰ κάμω; Θὰ μὲ συμβούλευε βέβαια νὰ πασχίσω μὲ κάθε τρόπο νὰ σώσω τὸν ἀνεψιό του . . .

Ἄλλως τε τὸ ζήτημα τῆς πειθαρχίας, κατὰ τὴν κρίσιμον μάλιστα ταύτην περίπτωσιν, ὤφειλε νὰ πρωτεύῃ μεταξὺ ἁπάντων τῶν ἄλλων ζητημάτων.

Ἐν μέσῳ δὲ τῶν τύψεων τοῦ συνειδότος ἔβλεπεν τὸν μαρκήσιον Δε Βιβαρὲζ ἀποτρέποντα αὐτὸν νὰ φανῇ ὅτι προτεδέχετο νὰ λάβῃ ἐνεργὸν μέρος μεταξὺ πληρώματος ἀπαρτιζομένου ἐκ πειρατῶν καίτοι τοῦτο δὲν ὑρίστατο εἰσέτι ἢ φαινομενικῶς μόνον.

Ἐπομένως ἡ ἀπόφασίς του ἦτο ἤδη γεγονὸς τετελεσμένον. Οὐδὲν ἄλλο τῷ ὑπελείπετο ἢ νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς Ζιροδίους.

— Ναὶ, τώρα κιόλας, διότι δέν μοι μένει οὔτε ἕνα κἂν λεπτὸ νὰ χάνω. Ἐμπρός ! θὰ πάω !

Καὶ ἐνῷ ὀνειροπολῶν ὅλα ταῦτα, ἡτοιμάζετο νὰ σπεύσῃ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεώς του, αἴφνης χείρ τις ἔκρουσε τὸν ὦμον αὐτοῦ. Ἀνεσκίρτησε καὶ ἐπαναστρεφόμενος εὑρέθη ἀντιμέτωπος τοῦ Δωδιέ.

— Τί σκέπτεσαι λοιπὸν, ναῦτα, μὲ τόσον βαθεῖαν μελαγχολίαν ;

Καταληφθεὶς ἐξ ἀπροόπτου ὁ Μαλακὲρ παρέμεινε ἐν ἀμηχανίᾳ, ἐνῷ ταὐτοχρόνως ὁ Δωδιὲ καθήλου ἐπ' αὐτοῦ ὕποπτόν τι βλέμμα.

Ὑπὸ ὁποίας ἆρά γε ὑπονοίας εἶχε καταληφθῇ ὁ νέος κυβερνήτης τῆς *Νεμέσεως* ; Μήπως λοιπὸν πρὸ ὀλίγου εἰσέτι ὁ ἀξιωματικὸς, οὗτινος ἐγνώριζον τὸ δόλιον τοῦ χαρακτῆρος εἶχε συλλάβει ἐπ' αὐτοφώρῳ ὄπισθεν τῆς δέσμης τῶν σχοινίων τὴν κατασκοπείαν τοῦ Μαλακέρ;

Ὁ ναύτης ἐνόμισε μόλα ταῦτα ὅτι ἠπατᾶτο διότι πάραυτα σχεδὸν ὁ ἀξιωματικὸς ἤρξατο γελῶν. Εἶτα ἀπεμακρύνθη χωρὶς νὰ προσθέσῃ οὐδεμίαν λέξιν.

Μόνον, ὄπισθεν αὐτοῦ, ἀφῆκε τὸν Λεκαρδὲκ καὶ τὸν Μιρέου οἱ ὁποῖοι ὡσεὶ ἐὰν διετάχθησαν ὑπ' αὐτοῦ, δὲν ἐγκατέλειψαν πλέον τὸν Μαλακέρ.

Ὁ ναύτης προσεπάθησε νὰ ἐφεύρῃ πλεῖστας ὅσας προφάσεις ὅπως ἀπομακρύνῃ αὐτοὺς κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς, πλὴν ὅλαι αἱ προσπάθειαί του ἀπέβησαν εἰς μάτην. Ὁ Μαλακὲρ βλέπων τὴν ἐπιμονὴν τῶν δύο ναυτῶν, ἔδακνε τὰ χεῖλη ὑπὸ τὸ κράτος τῆς λύσσης αὐτοῦ.

Ἤδη ἀπέβαινεν ἐναργὲς ὅτι τὸν ὑπωπτεύοντο ὡς διατελοῦντα ἐν γνώσει τῆς παρασκευαζομένης ὑπονόμου καὶ ὅτι ἐπεθύμουν νὰ ἐμποδίσωσιν αὐτὸν ὅπως προβῇ εἰς οἱονδήποτε διάβημα προδοσίας.

Ἐὰν τοὐλάχιστον ἠδύνατο νὰ συνεννοηθῇ μεθ' ἑνὸς τῶν ναυτῶν ὧν τὰ ὀνόματα εἶχεν ἀκούσει ἀπαγγελόμενα ὑπὸ τοῦ Λεκαρδὲκ, μεθ' ἑνὸς ἐξ ἐκείνων ἐφ' ὧν οἱ ἀντάρται δὲν ὤφειλον νὰ βασίζωνται ἢ μετὰ τοῦ ἐπιστάτου Βιτὰτ, τότε πιθανὸν νὰ ἐπετύγχανε διὰ μέσου αὐτῶν.

Αἴφνης τὸ πρόσωπόν του ἐφαιδρύνθη ὑπὸ χαρᾶς. Τῷ ἐπῆλθεν ἰδέα τις. Ἦτο ἆρά γε καλὴ ἢ κακή ; Θὰ ἐπετύγχανεν ἆρά γε ; Τὸ πᾶν ἔγκειτο ἐκεῖ.

Τῷ ἐφάνη ἀνάξιον λόγου ἐὰν οἱ Ζιρόδιοι εἰδοποιοῦντο ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἢ ὑπό τινος ἄλλου. Τὸ οὐσιωδέστερον πάντων ἦτο νὰ λάβωσι ἐγκαίρως τὰ μέτρα των.

Ἄλλως τε ὁ Βιτὰτ θὰ ἠδύνατο νὰ τοὺς πληροφορήσῃ ἐὰν αὐτὸς οὗτος ὁ Μαλακὲρ κατώρθου νὰ ἐκσφενδονίσῃ λέξεις τινὰς εἰς τὰ ὦτα τοῦ ὑποπλοιάρχου, ὅστις ἦτο ἐπεφορτισμένος νὰ ἐκτελῇ ἐπὶ τῆς *Νεμέσεως* χρέη ἀστυνόμου.

Ἐπιτηρούμενος ὑπὸ τοῦ Λεκαρδὲκ καὶ τοῦ Μιρέου, ὁ Μαλακὲρ δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ συνδιαλεχθῇ μετὰ τοῦ γηραιοῦ ναυτικοῦ χωρὶς νὰ ἀκουσθῇ.

Καὶ μόλα ταῦτα ἓν τελεσφόρον μέσον παρουσιάζετο ὑπὲρ αὐτοῦ. Καὶ ἦτο αὐτὴ ἡ ἰδέα ἡ πληρώσασα αὐτὸν χαρᾶς. Ἰδοὺ δὲ τί εἶχε σκεφθῇ.

Ἐὰν προέβαινεν αἴφνης εἰς ἄτοπόν τι κίνημα ; Ἐὰν διὰ τῆς αἰσχρᾶς συμπεριφορᾶς του ἢ δι' ἀνηθίκου καὶ ὑβριστικῆς τινος φράσεως ἐξήγειρε τὸν χόλον ναύτου τινός, μήπως τότε ὁ ὑποπλοίαρχος δὲν θὰ ὡδήγει αὐτὸν εἰς τὴν εἱρκτήν ;

Μήπως τότε ὁ Μαλακὲρ δὲν θὰ παρέμεινεν ἐπὶ μίαν τοὐλάχιστον στιγμὴν μόνος μετ' αὐτοῦ ;

Ἐπομένως θὰ ἤρκει ἓν μόνον δευτερόλεπτον ὅπως ἡ ἐξομολόγησις θεωρηθῇ τετελεσμένη.

Ἄλλως τε τὸ μέσον τοῦτο δὲν ἦτο ἀντάξιον τῆς χρηστοηθείας μόνον τοῦ ναύτου, ἀλλὰ καὶ θὰ ἱκανοποίει τὴν μνησικακίαν του, διότι ὁ Μαλακὲρ ἀπεστρέφετο μεγάλως τὸν Λεκαρδὲκ καὶ τὸν Μιρέου.

Ἀπὸ μιᾶς ὥρας αἰσθανόμενος ἑαυτὸν ὑπὸ τὴν ἐπαγρύπνησιν αὐτῶν καὶ παρακολουθούμενον ὑπ' αὐτῶν μετὰ πείσμονος λύσσης, συνέσφιγγε τὰς πυγμὰς καὶ οἱ ὀδόντες του ἔβρεμον.

Κατεχόμενος δὲ ὑπὸ τῆς μανιώδους ἐπιθυμίας νὰ φανῇ ἀνώτερος αὐτῶν, καὶ πρὸ πάντων νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ στρατήγημα αὐτοῦ, εἶπε καθ' ἑαυτόν.

— Αἴ ! γέρω Μαλακὲρ, ὅταν κανένας βάλλῃ στὸ νοῦ του τέτοιο ἕνα πρᾶγμα, δὲν πρέπει νὰ τὸ πολυεξετάζῃ, ἐπειδή τις δὲν εἶναι παιχνίδι αὐτὴ ἡ δουλειά.

Καὶ ἐπειδὴ οἱ δύο φαυλόβιοι δὲν ἀπεῖχον μακρὰν αὐτοῦ, καθότι ὁλονὲν ἐπλησίαζον πρὸς αὐτὸν, ἐκραύγασεν αἴφνης·

— Αἴ ! ἐσεῖς ἐλᾶτε ἐδῶ, ἔχω κἄτι τις νὰ σᾶς πῶ.

Ἐκεῖνοι ἔσπευσαν νὰ προσεγγίσωσιν αὐτόν.

— Ἐπιθυμοῦσα πολὺ νὰ μάθω, εἶπεν ὁ Μαλακέρ, τί διάβολο ἔχετε μαζῆ μου καὶ μὲ παραμονεύετε στὰ κρυφὰ ἀπὸ 'δῶ καὶ δυὸ ὥρας καὶ παραπάνω ἴσως ἀντὶ νὰ εἶσθε τρυπομένοι στὸν τόπο σας . . .

— Τὸ πλοῖο δὲν εἶναι μόνο γιὰ τὰ σένα . . . εἶναι γιὰ ὅλους.

— Ναί, μὰ αὐτὸ δὲν μοῦ ἀρέσει ἐμένα, νὰ μὲ παραμονεύετε ἔτζι δά ! . . . Ἐγὼ ἀγαπῶ τὴν μονκζιά. Δὲ θέλω νὰ ἔχω τριγύρω μου ἀνθρώπους νὰ μὲ βλέπουν . . .

— Τί τὰ θέλεις, σύντροφε, ἐμεῖς ἀγαποῦμε τὴ συντροφιά σου . . .

— Αἴ ! μὰ ἐγὼ ὅμως δὲν ἀγαπῶ τὴ 'δική σας . . . Μὲ 'καταλάβατε ἢ ὄχι ;

— Δὲ σὲ κατελάβαμε, παλληκαρά μου, ὄχι !

— Δὲ μὲ ἀρέσουν νὰ βλέπω τὰ μοῦτρά σας !

— Αἴ ! ναῦτα, ξέρεις πῶς μας σκότισες τὸν ἔρωτα;

— Καὶ μὲ τὸ παραπάνω μάλιστα.

— Καὶ ἐγὼ ἴσια ἴσια αὐτὸ γυρεύω . . . Θέλω νὰ σᾶς ἀποδείξω πῶς δὲ σᾶς ἔχω ἀνάγκη, πῶς δὲ σᾶς φοβοῦμαι. . .

— Καὶ πῶς θὰ μᾶς τὸ ἀποδείξῃς αὐτό;

— Τώρα εὐθὺς κισλκς.

Καὶ τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις εἰπὼν, ὁ Μαλακὲρ ὅστις ἦτο ἀνὴρ ρωμαλέος καὶ ἀτρόμητος, ἐφώρμησε κατὰ τῶν δύο ναυτῶν μετὰ θηριώδους ἐξάψεως.

Ἠκούσθησαν δὲ πάραυτα φωναὶ καὶ κραυγαὶ συνοδευόμεναι ὑπὸ ὕβρεων καὶ σφοδρῶν λακτισμάτων καὶ γροθοκοπημάτων. Ὁ ὑποπλοίαρχος ἀκούσας τὸν θόρυβον τῆς πάλης ἐπενέβη. Ὁ Μαλακὲρ ὅστις ὡς γνωρίζομεν, εἶχε σφοδρὰν ἐπιθυμίαν νὰ φυλακισθῇ, ὡμολόγησεν ὅτι αὐτὸς οὗτος ὑπῆρξεν ὁ ὑπαίτιος τῆς ἔριδος ἐκείνης.

Ὁ ὑποπλοίαρχος ὡδήγησε τὸν Μαλακὲρ εἰς τὸ κρατητήριον. Ὁ διακαὴς πόθος τοῦ ναύτου ἐπραγματοποιεῖτο.

Καθ' ἣν στιγμὴν δὲ ὁ ὑποπλοίαρχος ἡτοιμάζετο νὰ ἐγκλείσῃ αὐτὸν, ὁ ναύτης ἐφώνησε·

— Μιὰ λέξι, μιὰ μόνο λέξι, κύριε.

— Κάμε γρήγορα, βλάξ . . .

Ὁ Μαλακὲρ ἤρξατο γελῶν.

— Δὲν εἶμαι δὰ καὶ τόσῳ βλάκας καθὼς τὸ νομίζετε, καὶ μὴ βιάζεσθε νὰ μὲ κρίνετε χωρὶς νὰ μὲ ἀκούσετε μιὰ στιγμή.

— Τί ἔπαθες λοιπὸν, Μαλακὲρ, σὺ, ὁ ὁποῖος δὲν ἐτιμωρήθης ποτέ ; Ἐμιμήθης λοιπὸν καὶ σὺ τὸ παράδειγμα τῶν ἀθλίων ἐκείνων ;

— Αἴ, κύριέ μου, μὴ ὀργίζεσθε ἐναντίον μου ἐπειδή τις εὐθὺς ποῦ θὰ μ' ἀκούσετε, θὰ μὲ ἀγκαλιάσετε μάλιστα ἀπὸ τὴ χαρά σας.

— Τί τρέχει λοιπὸν, ναῦτα, λέγε σὲ ἀκούω.

— Θέλω νὰ σᾶς 'πῶ πῶς ἐγὼ ἐπίτηδες ἐγύρεψα αἰτία νὰ μαλώσω μὲ αὐτοὺς τοὺς δυὸ μπεκρίδες, τὸν Λεκαρδὲκ καὶ τὸ Μιρέου . . .

— Διατί ; Διὰ νὰ διέλθῃς τὴν νύκτα σου εἰς τὴν φυλακήν ;

— Εὖγε ! τὸ ηὕρετε !

— Θέλεις νὰ παίξῃς μαζῆ μου, Μαλακέρ!

— Ἄ ! πᾶ ! δὲν ἀγαπῶ ἐγὼ τὰ παιχνίδια.

— Τότε διὰ ποίαν αἰτίαν ;

— Ἐπειδὴ τις εἶχα μεγάλη ἐπιθυμία νὰ ὁμιλήσω μαζῆ σας ἕνα δυὸ λεπτὰ χωρὶς νὰ ἔχῃ κανένα ἐμπρός μου νὰ μὲ παραμονεύῃ.

— Ἀλλὰ τὶ σημαίνουν ὅλα αὐτά ;

— Αὐτὰ σημαίνουν πῶς τριγύρου σας σκαρώνουνται πράματα ποῦ πρέπει νὰ εἶναι κανένας τυφλὸς γιὰ νὰ μὴν τὰ διῇ, γιὰ νὰ μὴν τὰ καταλάβῃ.

— Ἐξηκολούθει, λέγε, ναῦτα.

— Ἐπειδὴ ἐγὼ ἐμυρίσθηκα τὸ πρᾶμα μὲ τῆς κατασκοπείας μου, καὶ μὲ διάφορα ἄλλα μέσα κατώρθωσα νὰ ξετρυπώσω τὸ μυστικό . . . Καὶ ὁ Δωδιὲ εἶναι μαζῆ τους . . . Αὐτὸς μάλιστα εἶναι ὁ ἀρχηγός . . . Οἱ δυὸ πεκρίδες δὲν εἶναι

ἄλλο τίποτε παρὰ δυὸ ἀγορασμένοι δοῦλοι . . . Αὐτὰ εἶναι ὅλα ποῦ ξέρω, πλοίαρχέ μου.

— Θὰ ὑπάγω νὰ εἰδοποιήσω τοὺς Ζιροδίους . . .

— Ναί, νὰ μὴν τὸ ἀμελήσητε. Τὸ πρᾶμα εἶναι κρίσιμο καὶ γιὰ αὐτὸ πρέπει νὰ γείνῃ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα . . θὰ σκεφθῆτε μαζῆ τους τί πρέπει νὰ κάμετε μὲ τὴ διαφορά . . .

Καὶ ὁ Μαλακὲρ διεκόπη.

— Ἔχεις καμμιὰν ἰδέαν εἰς τὸν νοῦν σου τὴν ὁποίαν δὲν θέλεις νὰ εἰπῇς . .

— Με τὴ διαφορὰ ποῦ δὲν ἠμπορῶ νὰ μαντεύσω, πλοίαρχε, τί μέσα θὰ ἠμπορούσατε νὰ εὕρετε διὰ νὰ βγῆτε ἀπὸ αὐτὸν τὸν κίνδυνο.

— Εἰς τὸ διάστημα αὐτό, τῆς ζωῆς μου, διέτρεξα πολλοὺς κινδύνους, καὶ ἂν παρουσιασθοῦν καὶ ἄλλοι θὰ προσπαθήσω νὰ τοὺς ὑπερπηδήσω . . .

Ὁ Μαλακὲρ ἐποιήσατο χειρονομίαν ἀδιαφορίας.

— Ὦ ! ἐγὼ δὲ φοβοῦμαι γιὰ τὸν ἐμαυτό μου . . . ἐκεῖνο ποῦ ζητῶ ἐγὼ, ἂν τυχὸν καὶ μοῦ σπάσῃ τὸ παστοῦνί μου, εἶναι νὰ πνίξω τρεῖς τέσσαρας ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀλητηρίους μὲ τὰ δέκα μου τὰ δάκτυλα ποῦ ἔχω στὰ χέριά μου.

Ὁ ὑποπλοίαρχος παρέμεινεν ἐπί τινα στιγμὴν ρεμβώδης καὶ ἀμηχανῶν.

— Ναῦτα, εἶπε κατόπιν, δὲν δύναμαι νὰ σὲ ἀφήσω ἐδῶ εἰς τὴν φυλακήν. Ἐπάνω θὰ ἔχωμεν ἀνάγκην νὰ συναθροισθοῦν ὅλοι οἱ τίμιοι ναῦται.

— Ὅπως τὸ κρίνετε εὔλογον· ἀλλὰ τώρα ξέρετε πιὰ τὰ τρέχοντα. Τί νὰ σᾶς πῶ, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πῶς ἂν μ' ἀφήσετε στὴ φυλακὴ θὰ στερηθῆτε ἀπὸ ἕνα καλὸ παλληκάρι ὅπου ἠμποροῦσε νὰ σᾶς φανῇ χρήσιμος . . . Ὅσῳ γιὰ αὐτὸ νὰ εἶσθε βέβαιοι . .

— Καὶ ἐγὼ τώρα δὲν δύναμαι παρὰ νὰ ἀθετήσω τὴν ποινήν σου. Ἀναλαμβάνω ἐγὼ τὴν εὐθύνην . . . Ἐμπρός ! ἀκολούθει με. Σὲ συγχωρῶ.

— Εὐχαριστῶ, πλοίαρχε, καταλαβένετε πῶς αὐτὸ δὲν εἶναι πρᾶμα γιὰ νὰ μὴν τὸ δεχθῇ κανένας.

Καὶ ἔσπευσαν νὰ ἀνέλθωσι τὴν κλίμακα. Κατὰ τὴν τελευταίαν ὅμως βαθμίδα, ἔκπληξίς τις ἀνέμενεν αὐτούς. Ὠχροὶ καὶ περίτρομοι ἀποβάντες ἠτένισαν ἀλλήλους δι' ἐκπλήκτου βλέμματος.

Εἶχον κλειδώσει ἔξωθεν τὴν θυρίδα. Ἀμφότεροι δὲ, ὑποπλοίαρχος καὶ ναύτης, ἦσαν δεσμῶται !

Εὐθὺς δὲ ὅτε ὁ Μαλακὲρ, ὅστις ἀνέκτησε πρῶτος τὴν ψυχραιμίαν του, ἐψιθύρισε . . .

— Νὰ ἐκεῖνο, πλοίαρχε, ποῦ δὲν ἠμποροῦσε κανένας νὰ τὸ φαντασθῇ, νὰ ἡ κακιὰ ὥρα ποῦ λένε !

Ὁ ὑποπλοίαρχος ὁπλισθεὶς διὰ σιδηροῦ τινος ἐργαλείου ὅπερ εὗρεν ἐκεῖ πλησίον του, ἤρξατο πλήττων μετὰ λύσσης τὴν θυρίδα.

Ἄνωθεν αὐτοῦ ἠκούσθησαν αἴφνης κραυγαὶ καὶ ἄπλετοι γέλωτες. Ὁ δὲ Μαλακὲρ, ὑψῶν ὤμους ὑπέλαβεν.

— Μὴ κοπιάζετε στὸν ἀέρα, πλοίαρχε, διότι θαρρῶ πῶς μᾶς ἐπεράντωσαν ἀπὸ 'πάνω . . Εἴμασθε κλεισμένοι σὰν τοὺς ποντικούς.

Κατόπιν ἔτειναν τὸ οὖς καὶ προσπαθήσαντες νὰ ἐξακριβώσωσιν, εἰ δυνατόν, πᾶν ὅ,τι συνέβαινεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἐνεθυμήθησαν πάραυτα ὅτι ὁ Δωδιὲ εἶχεν εἰπεῖ :

— Αὐτὴν τὴν νύκτα.

Ὅταν ὁ Λεκαρδὲκ καὶ ὁ Μιρέου κακοποιηθέντες ἀγροίκως ὑπὸ τοῦ Μαλακὲρ, εἶδον τὸν τελευταῖον τοῦτον ἐξαφανιζόμενον καὶ ὁδηγούμενον ὑπὸ τοῦ Βιτὰτ εἰς τὴν εἱρκτὴν, ἔσπευσαν νὰ πληροφορήσωσι τὸν Δωδιέ.

Ἡ εὐκαιρία ἦτο ἄλλως τε λίαν εὐνοϊκὴ ὅπως ἀφήσωσιν αὐτὴν νὰ διαφύγῃ. Ὁ Βιτὰτ καὶ ὁ Μαλακὲρ ἄπαξ ἀνίσχυροι ὅπως προβῶσιν εἰς οἱονδήποτε ἀπενενοημένον διάβημα, δὲν ὑπελείποντο πλέον παρὰ τρεῖς ναῦται καὶ οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι. Ἴσως οἱ τρεῖς ναῦται δὲν θὰ ἀνθίσταντο νὰ ἐνδώσωσι : ἡ ὑπόθεσις ἐθεωρεῖτο ἐξησφαλισμένη ἐκ τῶν προτέρων.

Ὁ Δωδιὲ διέταξε νὰ κλείσωσι καλῶς τὰς θυρίδας καὶ ταυτοχρόνως διὰ μεγάλων δοκῶν ἃς ἀπὸ πολλοῦ ἤδη εἶχον ἑτοίμους περιέφραξαν τὴν κλίμακα τὴν ὁδηγοῦσαν εἰς τὰς αἰθούσας τῶν δύο ἀδελφῶν.

Τούτου γενομένου ὁ Δωδιὲ διέταξε νὰ περισυλλέξωσι τὰ ἱστία. Ὅλοι οἱ ναῦται, ἐξαιρέσει τοῦ Μαλακὲρ καὶ τοῦ ὑποπλοιάρχου, ἦσαν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ὁ Δωδιὲ προβὰς ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπε τὰ ἑξῆς :

— Παιδιά μου ! εἴμεθα σύμφωνοι πάντοτε ;

— Πάντοτε !

— Ἐν τούτοις προτιμῶ νὰ ἀριθμήσω καλῶς τοὺς φίλους μου . . . Εἶμαι κύριος τοῦ πλοίου καὶ δὲν θὰ κάμνωμεν πλέον εἰς τὸ ἑξῆς, παρὰ ἐκεῖνο μόνον τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς ἀρέσκει . . . Καὶ ἐπειδὴ δὲν θέλω μεμψιμοιρίας οὔτε κακὴν θέλησιν, ἐὰν ὑπάρχῃ κανεὶς ἐξ ὑμῶν ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι ἑκουσίως μεθ' ἡμῶν ἂς τὸ εἴπῃ. . .

Τρεῖς ἄνδρες ἀποχωρισθέντες ἐκ τοῦ ὁμίλου τῶν ναυτῶν, προέβησαν κατά τινα βήματα.

Οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος δὲ ναῦται ἦταν ὁ Γουρδὼ, ὁ Σὰζ καὶ ὁ Ἐλθέρτος, ἤτοι οἱ ὑπὸ τοῦ Λεκαρδὲκ ὁρισθέντες.

Ἰδόντες περιπεφραγμένην τήν τε κλίμακα τῶν Ζιροδίων καὶ τὴν θυρίδα δι' ἧς κατήρχετό τις εἰς τὴν εἱρκτὴν, ἐννοήσαντες τὰ πάντα, ἀντήλλαξαν ἓν περίτρομον βλέμμα.

Καταληφθέντες ἐξ ἀπροόπτου ἔβλεπον ἑαυτοὺς ἀνισχύρους νὰ ἀντιτάξωσιν οἱονδήποτε ἀπόπειραν ὑπερασπίσεως.

Ὅταν δὲ τρεῖς μόνοι ἄνδρες ἐνεφανίσθησαν ὅπως προκηρύξωσιν θαρραλέως τὴν

ἀποδοκιμασίαν αὐτῶν, τότε ἅπαν τὸ πλήρωμα ἐξερράγη εἰς σαρκαστικοὺς γέλωτας.

Μόνος ὁ Δωδιὲ, παρέμεινε κατηφὴς καὶ σοβαρός.

— Πλησιάσατε ! ἐφώνησεν ὁ νέος κυβερνήτης.

Ἐκεῖνοι ἔσπευσαν νὰ ὑπακούσωσιν.

Ὁ Δωδιὲ ὅστις ἔπαιζε μηχανικῶς μετά τινος πολυκρότου, ἐπηκολούθησεν·

— Οὕτω λοιπὸν, παιδιά μου, ἀρνεῖσθε νὰ γίνετε ἰδικοί μας ;

— Ἀρνούμεθα, ὑπέλαβον καὶ οἱ τρεῖς συγχρόνως μετὰ ὑπερηφάνου βλέμματος καὶ τὰς κεφαλὰς ἀνυψοῦντες.

— Διατί ; Ἐγὼ σᾶς ὑπόσχομαι ζωὴν γλυκεῖαν καὶ ἀναπαυτικὴν . . . καὶ σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι θὰ κερδήσωμεν πολλὰ χρήματα . . . ὅτι θὰ γείνωμεν πλούσιοι.

— Αὐτὸ ποῦ κάμνετε ἐσεῖς εἶναι ἀτιμία . . . Δὲ θέλουμε τὰ χρήματά σας.

— Πολὺ καλὰ, εἶπεν ὁ Δωδιὲ ἡπίως. Ἴσως ὅμως θὰ ἀλλάξητε γνώμην ὅταν ἐγὼ θὰ σᾶς πληροφορήσω καλῶς περὶ τῆς τύχης ἡ ὁποία σᾶς ἀναμένει. Κανεὶς ἐξ ἐκείνων ὁ ὁποῖος θὰ διεκήρυττεν ἑαυτὸν ἐναντίον μας δὲν θὰ ἐπανέβλεπε τὴν Γαλλίαν. Ἐκ τούτου ἐξαρτᾶται ἡ ἀσφάλειά μας.

Καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς ἀντάρτας, προσέθηκε·

— Δὲν εἶσθε τῆς αὐτῆς γνώμης, σεῖς οἱ ἄλλοι ;

— Ναὶ, ναὶ . . . ἢ νὰ γείνουν ’δικοί μας ἢ νὰ ριφθοῦν στὴ θάλασσα !

— Στὴ θάλασσα ! Στὴ θάλασσα !

— Τ’ ἀκούετε, παλληκάρια μου !

— Τ’ ἀκοῦμε . . . Καὶ ὅμως θὰ ἐπιθυμούσαμε νὰ σᾶς ποῦμε, πλοίαρχε . . . . πῶς ὁ Σὰζ, ὁ Ἐλβέρτος κ’ ἐγὼ, ἔχουμε γυναῖκες καὶ παιδιὰ, καὶ πῶς ὅλοι αὐτοὶ θὰ ἐλυποῦντο καὶ θὰ ἐδυστυχοῦσαν ἂν τυχὸν ἐμεῖς δὲν τοὺς ξαναβλέπαμε . . . . Ἀποβιβάσετέ μας σ’ ὅποιο μέρος θέλετε . . . Θὰ ξαναπάμε στὴ Γαλλία ὅπως θὰ ἠμπορέσουμε καὶ σᾶς ὁρκίζουμαι εἰς τὴν τιμή μου καθὼς καὶ οἱ σύντροφοί μου πῶς κανεὶς μας δὲ θὰ ’πῇ ποτὲ τὸ παραμικρὸ γιὰ τὴν *Νέμεσιν*.

Ὁ Δωδιὲ σείσας ἀπορατικῶς τὴν κεφαλὴν, ἐφώνησε·

— Ἀδύνατον . . . Πρέπει νὰ ἐκλέξετε . . . Γουρδὼ, τί προτιμᾷς ; Ζωὴν ἢ θάνατον ;

— Δὲν ἐσυνήθισα ποτέ μου νὰ σκέπτουμαι ὅταν πρόκειται νὰ κάμω τὸ χρέος μου, εἶπεν ὁ ναύτης μετ’ ἀφελείας . . . Προτιμῶ τὸν θάνατο . . . καὶ ὅμως, Δωδιὲ, κανένας δὲν μὲ ἐμποδίζει νὰ φωνάξω κατὰ πρόσωπο, πῶς εἶσαι ἕνας ἄθλιος, πῶς εἶσαι ἕνας ἄνανδρος !

Ὁ Δωδιὲ ἐγένετο πελιδνὸς ὑπὸ τὸ κράτος τῆς λύσσης του καὶ ἡ χεὶρ του συνεσπειρώθη περὶ τὴν λαβὴν τοῦ πολυκρότου.

Καὶ ὅμως ἀνακτήσας τὴν ψυχραιμίαν του καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν δεύτερον ἐκ τῶν τριῶν ναυτῶν προσέθηκε·

— Σὰζ, σὺ τί ἐκλέγεις, ζωὴν ἢ θάνατον ;

— Καὶ ἐγὼ ἐκλέγω τὸ ἴδιο . . . διότι δὲν ἔχω στὸ νοῦ μου νὰ κάθουμαι νὰ παρακαλῶ ἕνα τέτοιον ἄτιμο σὰν κ’ ἐσένα. Ἐκλέγω τὸ θάνατο. . . πρὸ τοῦ ὅμως μὲ σκοτώσῃς θέλω νὰ φτύσω τὰ ἄτιμα μοῦτρά σου.

Καὶ ἔπτυσεν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον.

Ὁ νέος τῆς *Νεμέσεως* κυβερνήτης κατέπνιξε κραυγὴν λύσσης. Τὰ χαρακτηριστικά του ἐξηγριώθησαν ἐνῷ ταυτοχρόνως διηύθηνε τὸν σωλῆνα τοῦ πολυκρότου πρὸς τὸ μέτωπον τοῦ ναύτου . . . Δὲν ἐπυροβόλησεν ὅμως, ἀλλὰ δι’ ὑποκώφου φωνῆς ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν τελευταῖον ναύτην, ἠρώτησε·

— Ἐλβέρτε ζωὴν ἢ θάνατον ;

Ὁ Ἐλβέρτος μετὰ σοβαροῦ καὶ ἀταράχου βήματος προσεγγίσας καὶ ἀτενίσας ἀσκαρδαμυκτεὶ ἐπὶ ἓν δευτερόλεπτον τὸν Δωδιὲ ἐφώνησε λακωνικῶς.

— Θάνατο !

Ταυτοχρόνως δὲ ἡ στιβαρὰ χεὶρ του κατέπεσε βαρεῖα κατὰ τοῦ πελιδνοῦ προσώπου τοῦ πειρατοῦ.

Ὁ Δωδιὲ τετυφλωμένος ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ σφοδροῦ κτυπήματος, ὠπισθοχώρησε κατὰ ἓν βῆμα. Ὅταν δὲ συνῆλθε εἰς ἑαυτὸν ἐπυροβόλησε κατὰ πρόσωπον τοῦ Ἐλβέρτου.

Αὐθωρεὶ ὁ μυελὸς τοῦ δυσμοίρου ναύτου διεσκορπίσθη ἐπὶ τῶν παρακειμένων ἀνδρῶν, ἐνῷ συγχρόνως κατέπιπτε νεκρὸς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐγκαταλείπων τὴν τελευταίαν πνοήν.

— Γρήγορα, ρίψατε εἰς τὴν θάλασσαν τὸ πτῶμα αὐτό ! ἐκραύγασεν ὁ Δωδιέ.

Ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ ὁ νεκρὸς τοῦ ναύτου ἐρρίφθη ἄνωθεν τοῦ καταστρώματος εἰς τὸν ὠκεανόν.

— Ὅσον ἀφορᾷ δὲ διὰ τοὺς δύο ἄλλους, προσέθηκε ὁ νέος κυβερνήτης, δέσατέ τους εἰς τὸν μεγάλον ἱστόν . . . Τοὺς δίδω προθεσμίαν ἕως αὔριον τὸ πρωὶ διὰ νὰ ἀλλάξωσι γνώμην.

Ἀμ’ ἔπος ἀμ’ ἔργον οἱ ἀντάρται ἔσπευσαν νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν διαταγὴν τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν.

Οἱ ὀφθαλμοὶ ὅμως τῶν δύο ἀτρομήτων ναυτῶν δὲν ἔκυψαν, ἀλλὰ παρέμειναν ὑπερήφανοι καὶ γαλήνιοι.

Ὁ Δωδιὲ διηυθύνθη κατόπιν πρὸς τὴν κλίμακα τὴν ἄγουσαν εἰς τὰς φυλακάς. Ἀνεμνήσθη κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸν Μαλακὲρ καὶ τὸν ὑποπλοίαρχον, καίτοι οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἦσαν κεκλεισμένοι καὶ ἐπομένως οὐδεὶς φόβος ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον ἐκ μέρους αὐτῶν.

— Ὅσον διὰ τοὺς δύο αὐτοὺς, οὐδὲν εἶναι κατεπείγον ἀκόμη, ἐψιθύρισεν ὁ Δωδιέ. Προσέχετε καλὰ τοὺς δύο αὐτοὺς ἀθλίους, ἕως ὅτου νὰ ἀλλάξωσι γνώμην.

— Ἔννοιά σας, ἔννοιά σας, πλοίαρχε.

— Καὶ νὰ εἶσθε βέβαιος, πλοίαρχε, εἶπεν ἕτερος ἀντάρτης, πῶς στὸ τέλος θὰ γείνῃ ἡ γνώμη τους.

— Ἂν δὲ θέλουν νὰ πάθουν τὸ ἴδιο ποῦ ἔπαθε ὁ σύντροφός του, προσέθηκεν ἕτερος ναύτης.

Κάτωθεν τοῦ καταστρώματος, ὁ Μαλακὲρ καὶ ὁ Βιτὰτ προσεπάθουν νὰ ἐξακριβώσωσι πᾶν ὅ,τι ἐλάμβανε χώραν ἄνωθεν αὐτῶν. Δυστυχῶς αἱ ἀνταλλασσόμεναι λέξεις δὲν ἀφικνοῦντο μέχρις αὐτῶν. Ἤκουσαν μόνον συγκεχυμένας κραυγὰς καὶ φωνασκίας χωρὶς ὅμως νὰ δύνανται νὰ ἐννοήσωσι τὸ παραμικρόν.

Παραδείγματος χάριν πᾶν ὅ,τι ἀντήχησεν εὐκεινῶς εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν ὑπῆρξεν ἡ ἐκπυροκρότησις τοῦ πολυκρότου, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Δωδιὲ εἶχε πυροβολήσει.

— Ἀπάνου σκοτόνουνται ! ἐψιθύρισεν ὁ Μαλακέρ.

— Ναί, καὶ ἐγὼ εἶμαι αὐτῆς τῆς γνώμης, ἐπεῖπεν ὁ ὑποπλοίαρχος, καὶ φοβοῦμαι μήπως ἔλθῃ καὶ ἡ ἰδική μας ἡ σειρά !

— Ἀπορῶ πολύ, πλοίαρχε, ποῦ μᾶς ἄφησαν ἕως τώρα ἡσύχους. Τί λέγετε γιὰ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ;

— Φαίνεται πῶς ὁ Δωδιὲ δὲν βιάζεται δι' ἡμᾶς, πῶς δὲν μᾶς φοβᾶται ἀφοῦ μᾶς ἔχουν κλεισμένους.

— Ἀρά γε οἱ Ζιρόδιοι ἐπῆραν εἴδησιν ; Ἄκουσαν ἆρά γε τῆς φωναῖς καὶ τὸν κρότο τοῦ ρεβόλβερ ;

— Εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἐπῆραν εἴδησιν, ἀφοῦ ἐπήραμεν ἡμεῖς οἱ ὁποῖοι εἴμεθα ὄχι μόνον κλεισμένοι ἀλλὰ καὶ εἰς πλέον ἀπόκεντρον μέρος ;

— Καὶ ξέρετε, πλοίαρχε, πῶς ἂν τυχὸν καὶ ἐπῆραν εἴδησι οἱ Ζιρόδιοι τὸ πρᾶμα θὰ καταντήσῃ σπουδαῖο . . . θὰ χυθῇ αἷμα.

Καὶ πράγματι ὁ Γάστων καὶ ὁ Πέτρος Ζιρόδιοι κατεπλάγησαν μεγάλως εἰς τὸν παραχθέντα κρότον τῶν σανίδων ἃς οἱ ναῦται ἐχρησιμοποίουν ὅπως περιφράξωσι τὰς εἰσόδους τῶν θαλαμίσκων. Κατὰ τὴν στιγμὴν δὲ ἐκείνην, οἱ δύο ἀδελφοὶ εὑρίσκοντο εἰς τὴν αἴθουσαν.

Ὁ Πέτρος ἠγέρθη ἀποτόμως καὶ ὡθούμενος ὑπό τινος προαισθήματος, ἐφώρμησε πρὸς τὴν θύραν ἣν προσεπάθησε νὰ ἀνοίξῃ.

Ἀνωφελὴς προσπάθεια. Ἦτο λίαν ἀργά !

Ἡ θύρα ἦτο κεκλεισμένη, ἀνεκρατεῖτο ἔξωθεν καὶ εἰς ἐπίμετρον ὅλων αὐτῶν, ἡ θύρα αὕτη ἠνοίγετο ἔξωθεν.

— Τί σημαίνουσι ἆρά γε αὐτά ; διηρωτήθησαν οἱ δύο ἀδελφοί.

Τότε ἀμφότεροι ὥρμησαν πρὸς τοὺς θαλαμίσκους.

Πλὴν φεῦ ! καὶ οἱ θαλαμίσκοι ἐπίσης ἦσαν κεκλεισμένοι ἐπίσης διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου.

— Ἐγενόμεθα αἰχμάλωτοι τῶν ἀθλίων ! ἐφώνησεν ὁ Γάστων.

— Ὦ ! δὲν πιστεύω νὰ ἐτόλμησαν νὰ πρυβῶσιν ἕως ἐκεῖ ! ὑπετονθόρυσεν ὁ Πέτρος.

Καὶ ἤρξαντο ἀκροώμενοι.

Ἄνωθεν αὐτῶν ἠκούοντο εὐκρινῶς κραυγαί, καγχασμοί, ἀλλαλαγμοί, ᾄσματα θορυβώδη.

— Εἶναι διάβημα ἀνταρκτικόν !

— Φεῦ ! τὰ πάντα τὸ ἀποδεικνύουσιν !

— Τί νὰ πράξωμεν λοιπόν ;

— Εἴμεθα ἀπολολῶτες!

Ἔσπευσαν νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ ἐπί τινα δευτερόλεπτα παρέμειναν σιωπηλοί. Ὁ κίνδυνος δὲ οὗτος ὁ τοσοῦτον αἰφνιδίως καὶ ἀπροσδοκήτως ἐπιπίτων κατ' αὐτῶν, ἔφερεν αὐτοὺς εἰς τοσαύτην ἔκπληξιν καὶ ἀμηχανίαν, ὥστε πρὸς στιγμὴν ἀπώλεσαν πᾶσαν τὴν ψυχραιμίαν καὶ εὐθυκρισίαν αὐτῶν.

Καὶ ὅμως ἡ λειποψυχία αὕτη ἔσχε βραχεῖαν τὴν διάρκειαν, διότι, ὡς γνωρίζομεν, οἱ δύο ἀδελφοί, ἦσαν ἀτρόμητοι ἐνώπιον τοῦ κινδύνου. Ἡ παρουσία τοῦ θανάτου δὲν ἐπτόει αὐτούς.

— Θὰ τοὺς ἀναγκάσωμεν νὰ πληρώσωσιν δι' ὑπερόγκου τιμῆς τὸν θάνατόν μας, εἶπεν ὁ Πέτρος.

— Θὰ ἔδει κατὰ πρῶτον νὰ ἐξέλθωμεν ἐντεῦθεν.

— Τώρα θὰ ἴδῃς, ἀδελφὲ, καὶ, ἅπαξ ἐπὶ τῆς κλίμακος, τότε θὰ δείξω εἰς τοὺς ἀθλίους αὐτοὺς, τί εἶναι οἱ Ζιρόδιοι !

— Τί σκοπεύεις νὰ κάμῃς, ἀδελφέ ; ἠρώτησεν ὁ Πέτρος.

— Τώρα θὰ ἴδῃς τί σκοπεύω νὰ κάμω . . . Ἀκολούθει με.

Εἰς τὴν αἴθουσαν ὑπῆρχον ἀνηρτημέναι πανοπλίαι· μεταξὺ δὲ τῶν πανοπλιῶν τούτων συγκατεριθμοῦντο πέντε ἢ ἓξ πελέκεις.

— Πρᾶξον ὡς ἐγὼ, ἀδελφὲ, εἶπεν ὁ Πέτρος, ἂς ὁπλισθῶμεν δι' ἑνὸς πελέκεως καὶ ἂς σπεύσωμεν εἰς τὴν θύραν.

Καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ ὁπλισθέντες δι' ἑνὸς πελέκεως, κατώρθωσαν πάραυτα νὰ καταδαφίσωσι τὴν θύραν τῆς αἰθούσης. Τούτου ἐπιτευχθέντος, ἀνέτρεψαν τὰς σανίδας. Διὰ τοῦ τρόπου δὲ τούτου ἡ εἰς τὸν διάδρομον ἔξοδος κατέστη ἐλευθέρα.

Κατόπιν ἀνῆλθον τὴν κλίμακα, ἣν εὗρον περιπεφραγμένην διὰ πολλῶν σανίδων, διὰ μέσου δὲ τῶν εὐρέων χασμάτων ἅτινα ἐσχημάτιζον αἱ ἐν λόγῳ σανίδες, ἠδύνατό τις νὰ πυροβολήσῃ εὐχερῶς.

— Ὕπαγε νὰ φέρῃς τὰ περίστρωμα, ἐφώνησεν ὁ πρεσβύτερος τῶν Ζιροδίων.

Μετὰ παρέλευσιν δὲ δύο λεπτῶν, οἱ δύο ἀδελφοὶ, ὡπλισμένοι διὰ τῶν πολυκρότων εὑρίσκοντο εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν.

Ἦσαν ἐπιδέξιοι σκοπευταί, διὸ ἦσαν βέβαιοι περὶ τῆς ἐπιτυχίας.

Ἑκάτερος αὐτῶν ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν ζωὴν ἐξ ἀνθρώπων.

Ἀπὸ τῆς κλίμακος τῆς αιθούσης, ἐγένοντο ἀόρατοι θεαταὶ τῆς ἐπὶ τοῦ κατα-στρώματος μεταξὺ τοῦ Δωδιὲ καὶ τῶν ναυτῶν λαβούσης χώραν σκηνῆς.

Ἤκουον καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς λόγους αὐτῶν. Καίτοι δὲ δὲν ἠδύναντο νὰ διακρίνωσι τίποτε ἕνεκεν τῆς περὶ τὸν ἱστὸν παρατάξεως τοῦ πληρώματος, οὐχ ἧττον ὅμως ἠδυνήθησαν νὰ ἐξακριβώσωσι περὶ τίνος ἐπρόκειτο.

Εἰς τὸν πυροβολισμὸν τοῦ νέου κυβερνήτου, οἱ Ζιρόδιοι ἀνεσκίρτησαν.

— Ὦ! τοὺς ληστάς! ἐψιθύρισεν ὁ Γάστων.

Εἶτα ἤκουσαν τὴν ἐν τῇ θαλάσσῃ πτῶσιν τοῦ σώματος, καὶ κατόπιν ἄκραν σιωπὴν διαδεχομένην τὰ πάντα.

Μετὰ πάροδον λεπτῶν τινων διέκριναν διὰ μέσου τῶν χασμάτων ἅτινα ἐσχημάτιζον αἱ τὴν κλίμακα φράττουσαι σανίδες, τὴν σκιαγραφίαν ναύτου διερχομένου ταχέως.

— Αἴ! ναῦτα! ἐκραύγασεν ὁ Πέτρος.

Ἦτο εἷς ἐκ τῶν ἀνταρτῶν, ὅστις ἀκούσας τὴν φωνὴν, προσήγγισε τὴν κλίμακα.

— Αἴ! ἐσεῖς ἀπὸ κάτου τί θέλετε;

— Τὴν ἐλευθερίαν.

Ὁ ἀντάρτης ἐξερράγει εἰς ἄπλετον γέλωτα καὶ ὑπέλαβεν·

— Μὴν εἶσθε δὰ τόσῳ βιαστικοί!

— Τὴν ἐλευθερίαν μας γρήγορα!

— Μὴ βιάζεσθε τόσῳ πολύ! Τὴν ἐλευθερία τὴν ἀγοράσαμε ἐμεῖς στὸ δικό σας τὸν τόπο.

— Πήγαινε νὰ εἴπῃς εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος εἶναι ἀρχηγός σου ὅτι θὰ ὑπερασπίσωμεν ἑαυτοὺς καὶ ὅτι δὲν θὰ μᾶς συλλάβετε ζῶντας!

— Τὸ ξέρω πῶς εἶσθε παλληκάρια . . .

— Πήγαινε σὲ λέγω!

— Καλὰ, καλὰ, πηγαίνω νὰ τὸ πῶ.

Ἡ σκιαγραφία ἐξηφανίσθη.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ἀνῆλθον δύο βαθμίδας.

Στηρίζοντες τὰς κεφαλάς των διὰ μέσου χάσματός τινος τῶν σανίδων κατώρθωσαν νὰ βολιδοσκοπήσωσιν ἓν μέρος τοῦ καταστρώματος.

— Σύ, ἀριστερόθεν, καὶ ἐγὼ δεξιόθεν! εἶπεν ὁ Γάστων καὶ πρόσεχε νὰ σκοπεύῃς καλῶς. . .

Ἦτο πλέον ἢ βέβαιον ὅτι πᾶς ναύτης ὅστις θὰ ἐτόλμα νὰ διέλθῃ ἐκεῖθεν θὰ ἔπιπτε νεκρός.

Ἡ σιωπὴ ἐπεκράτησεν αὖθις ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ὁ ἀπεσταλμένος τῶν Ζιροδίων ἐκπληρῶν τὴν ἐντολὴν αὐτοῦ, εἰδοποίησε τὸν Δωδιέ.

— Καλὰ, εἶπεν ὁ πειρατής . . . Ἀφήσατέ τους νὰ σαπήσουν ἐκεῖ κάτω!

Ὁ ἄνεμος ἐνδυναμοῦτο. Μετὰ βραχεῖαν δὲ παρέλευσιν ἤρξατο πνέων μετὰ μείζονος σφοδρότητος. Οἱ ἄνδρες τοῦ πληρώματος ἀπησχολημένοι ὑπὸ ἄλλων φροντίδων παρημέλουν ἤδη τὴν *Νέμεσιν*.

Ἡ θαλαμηγὸς ἔφευγε μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος.

Τὰ μακρόθεν ἐπισωρευόμενα κύματα συνετρίβοντο ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ ἱστιοφόρου. Λίφνης πελώριον κῦμα εἰσώρμησεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ ὁ ἀφρὸς αὐτοῦ διεσκορπίσθη μετὰ πατάγου.

Πολλάκις ἐν μέσῳ τῶν ἀπωτάτων τούτων ἀτραπῶν τοῦ ὠκεανοῦ συναντᾷ τις τοὺς αἰφνιδίους ἐκείνους ἀνέμους ἡ ὁρμὴ τῶν ὁποίων δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

Ἡ θαλαμηγὸς ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ προσδεχθῇ τὴν ἀπότομον ὁρμὴν τῶν ἀνέμων τούτων. Ὁ Δωδιὲ ἐσκέπτετο περὶ ἄλλου πράγματος. Τὴν ἀπρονοησίαν του δὲ ἐκείνην ἐδέησε νὰ τὴν πληρώσῃ δι' ἀδρᾶς ἀμοιβῆς.

Ἀνεμοστρόβιλλος προσβαλὼν τὴν *Νέμεσιν* συνέτριψεν αἰφνιδίως μέγα τεμάχιον τοῦ ἀκροτάτου ἱστοῦ ὅπερ κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος μετὰ φοβεροῦ γδούπου, συμπαρασύρον ἐν τῇ πτώσει αὐτοῦ ἱστία καὶ κεραίας.

— Κόψατε! ἐφώνησεν ὁ Δωδιέ . . . κόψατε καὶ ὅσον δύνασθε γρήγορα!

Τότε δύο ναῦται ὥρμησαν ὅπως ἐκπληρώσωσι τὴν διαταγὴν τοῦ κυβερνήτου.

Ἐπὶ ἓν δὲ δευτερόλεπτον ἡ ἀπασχόλησις ἐκείνη συνέτεινεν ὅπως λησμονήσωσι τοὺς Ζιροδίους οἵτινες εἶχον τεθῇ εἰς ἄμυναν.

Καὶ ἐπειδὴ οἱ ὁρμήσαντες δύο ἄνδρες εἶχον διέλθει πρηνεῖς ἔμπροσθεν τῆς κλίμακος ἐφ' ἧς ὑπερήσπιζον ἑαυτοὺς οἱ δύο ἀδελφοὶ, ἐκυλίσθησαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αἱμόφυρτοι καὶ τὴν κεφαλὴν συντετριμμένην ἔχοντες.

Ὁ Γάστων εἶχε πυροβολήσει κατ' αὐτῶν.

Νέφος καπνοῦ ὑψωθὲν διὰ μέσου τῶν ἐπὶ τῆς κλίμακος ἐρριμένων σανίδων, διεσκορπίσθη εἰς τὸν ἀέρα.

Νεκρικὴ σιωπὴ, σιωπὴ φρίκης καὶ ἐκπλήξεως ἐπηκολούθησε τὸ φονικὸν τοῦτο δρᾶμα.

Οἱ ἀντάρται δὲν ἠδυνήθησαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ καταννοήσωσι πᾶν ὅ,τι ἐλάμβανε χώραν.

Εἶτα ἀντήχησαν κραυγαὶ τρόμου. Τὰς κραυγὰς δὲ ἐκείνας εἶχον ἐκβάλλει οἱ δύο δεσμῶται οἱ ὁποῖοι ὑπερήσπιζον ἤδη ἑαυτούς.

Καὶ, ἐπειδὴ οἱ Ζιρόδιοι εἶχον προείπει ὅτι θὰ ἐπλήρωναν δι' ἀδρᾶς θυσίας τὸν θάνατον αὐτῶν ἔσπευσαν νὰ πραγματοποιήσωσι τὴν ὑπόσχεσίν των.

Ἡ *Νέμεσις* ἐταλαντεύετο ὀλεθρίως καὶ σφοδρῶς κινδυνεύουσα ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν νὰ ἀνατραπῇ.

— Κόψατε! ἐφώνη ἀκαταπαύστως ὁ Δωδιέ, ἐπάνω ὅλοι! μὴ μένετε ἄπρακτοι! . . . Κάτω ὅλα τὰ ἱστία! Κάτω!

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΙΟ

Πλὴν φεῦ ! ἐλάχισται μόνον ἐκ τῶν διαταγῶν τούτων ἐξεπληρώθησαν.

Οἱ ἐπὶ τῆς πρώρας ναῦται ἐφώρμησαν ἐπὶ τῶν ἐμπροσθίων ἱστῶν, ἐνῷ οἱ ἐπὶ τῆς πρύμνης παρέμειναν ἀκίνητοι, διότι οἱ τελευταῖοι οὗτοι εὑρίσκοντο ἐγγὺς τοῦ μεγάλου ἱστοῦ, καὶ ὅπως σπεύσωσιν εἰς τὸν μεγάλον ἱστὸν, ὅπως ἀποκόψωσι τὰς πεσούσας κεραίας τὰς ἐμποδιζούσας τὴν ἱστιονομίαν τοῦ σκάφους, καὶ ὅπως καταπετάσσωσι τὰ ἱστία, ὤφειλον νὰ διέλθωσιν ἔμπροσθεν τῆς κλίμακος.

Ὑπὸ τὰς βαθμῖδας δὲ τῆς κλίμακος ταύτης καὶ διὰ μέσου τῶν σανίδων ἀπήστραπτον οἱ σωλῆνες δύο πολυκρότων, ἕτοιμοι ἀναμφιλέκτως νὰ διασπείρωσι τὸν θάνατον εἰς πάντα ὅστις θὰ ἐτόλμα νὰ διαβῇ ἐκεῖθεν.

Καὶ ὁ Δωδιὲ ὅστις ἐκράτει ἐπίσης ἀνὰ χεῖρας τὸ ὅπλον του, τὸ ὅπλον ὅπερ εἶχεν πλήξει θανασίμως τὸν Ἐλρβέρτον ἐσκόπευσε δὶς ἐπανειλημμένως.

Αἱ δύο σφαῖραι ἐσύριξαν ἀπαισίως καὶ πλήξασαι τὰς σανίδας ἐξηφανίσθησαν ἐν μέσῳ τοῦ κενοῦ χώρου τῆς κλίμακος.

— Κόψατε ! ἐγρύλλισεν ὁ κυβερνήτης . . . Κόψατε καὶ κάτω ὅλα τὰ ἱστία ! Δὲν βλέπετε λοιπὸν ὅτι κινδυνεύομεν νὰ ἀνατραπῶμεν !

Καὶ ἡ στεντορεία φωνή του ἀντήχησε γοερῶς ἐν μέσῳ τῶν μυκηθμῶν τοῦ ἀνέμου.

— Κόψατε, ἀλλέως πυροβολῶ !

Καὶ ταῦτα λέγων διηύθυνε τὸν σωλῆνα τοῦ πολυκρότου κατὰ τοῦ ἐγγὺς αὐτοῦ ἱσταμένου ναύτου.

Ὁ Γουρδὼ καὶ ὁ Σὰζ οἵτινες ἦσαν δεδεμένοι πάντοτε εἰς τὸν μέγαν ἱστὸν, ἐμειδίων.

Ὁ Γουρδὼ ἐψιθύριζε·

— Δὲ θὰ ᾽μπορέσουν νὰ πάνε ἕως ἐκεῖ . . . εἶναι δειλοί . . . φοβοῦνται μὴ τυχὸν καὶ πάθουν ὅ,τι ἔπαθαν οἱ συντρόφοι τους.

— Φοβοῦνται μὴ τυχὸν οἱ Ζιρόδιοι τοὺς ξαπλώσουν κάτω μιὰ γιὰ πάντα. . . ἐπεῖπεν ὁ Σάζ.

— Ναὶ, ναὶ, ἔχετε δίκαιον ἐφώνησεν ὁ Δωδιὲ, εἶναι πλέον ἄνανδροι καὶ ἀπὸ τὰς γυναῖκας !

Ὁ ναύτης ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὸ πολύκροτον τοῦ Δωδιὲ δὲν ἀπεῖχε μακράν, ἐκὼν ἄκων ἠναγκάσθη νὰ καταλήξῃ εἰς μίαν ἀπόφασιν. Εἶχεν ἰδεῖ τὸν κυβερνήτην φοβερὸν καὶ ἀδυσώπητον καὶ ἕτοιμον νὰ πυροβολήσῃ εἰς τὴν ἐλαχίστην ἀντίστασιν. Πᾶς δισταγμὸς θὰ ἐπέφερε τὸν ἄμεσον θάνατόν του !

Ἤρξατο λοιπὸν τρέχων καὶ ὅταν εὑρέθη πρὸ τῆς κλίμακος, ἐφώρμησε δίκην ἀστραπῆς ὅπως ἀποφύγῃ τὴν κινδυνώδη ζώνην.

Αἴφνης ἐκπυροκρότησις ἀντήχησεν.

Μία σφαῖρα τοῦ Πέτρου ἔπληξε τὴν καρδίαν τοῦ ναύτου ὅστις τρωθεὶς θανασίμως ἐποιήσατο δύο ἢ τρεῖς στροφὰς περὶ ἑαυτὸν, ἐνῷ ταὐτοχρόνως κῦμα πε-

λώριον εἰσδύσαν, παρέσυρεν αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν ἔνθα καὶ ἐξηφανίσθη πάραυτα.

Τοῦτο δὲ δὲν διήρκεσε περισσότερον τοῦ ἑνὸς δευτερολέπτου.

— Νὰ τοὺς σκοτώσουμε ! Νὰ τοὺς σκοτώσουμε καὶ τοὺς δύο ! ἐκραύγαζον οἱ ναῦται.

Ὁ δὲ Δωδιὲ λυσσῶν ἐξ ἀγανακτήσεως, ἐγρύλλιζε·

— Ἄνανδροι ! Εἶσθε ὅλοι σας ἄνανδροι !

Τότε μεταξὺ τοῦ ὁμίλου τῶν ναυτῶν, φωνή τις ἀντήχησε·

— Αἴ ! ἀφοῦ εἶναι ἔτζι, δετξέ μας ἐσὺ τὸ λοιπὸν τὴν ἀνδρία σου !

— Τὸ θέλετε ; Αἴ ;

— Ναὶ, ναὶ, τὸ θέλουμε !

Τότε ὁ νέος κυβερνήτης ὥρμησε πρὸς τὰ πρόσω. Καίτοι ἐφάνη διστάζων πρὸς στιγμὴν ἀλλὰ κατόπιν χαμηλώσας, διῆλθε πρηνὴς πρὸ τῆς κλίμακος . . . ἀόρατος καὶ ἀπρόσβλητος πρὸ τῶν δύο ἀδελφῶν τῶν ὁποίων τὰ περίστροφα δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ προσβάλλωσιν αὐτόν.

Τότε ὅλοι οἱ ναῦται ἐχειροκρότησαν.

Τὸ στρατήγημα τοῦ πλοιάρχου ἔσωζεν αὐτούς. Πάντες δὲ οἱ ἄνδρες ἔσπευσαν νὰ μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ σκοπεύσωσι, τοῦτο δὲ, διότι εὑρισκόμενοι πάντοτε κάτωθεν τῆς κλίμακος, ἠναγκάσθησαν νὰ ἴδωσιν ὅλας τὰς ἐλπίδας των διαψευδομένας.

Ἀπὸ τὸ μέρος ἔνθα ἵσταντο, ἤκουον μόνον τὸν ἦχον τῶν μαχαιρῶν καὶ των πελέκεων διὰ τῶν ὁποίων ἀπεκόπτοντο οἱ ἱστοὶ καὶ μετὰ βραχυτάτην πάροδον τὴν φωνὴν τοῦ Δωδιὲ ἥτις ἔλεγε·

— Μὴ ἐγγίσατε τὸ μεγάλον ἱστίον ! Μοὶ ἐπέρχεται μία ἰδέα !

Τὰ ἀκροκέραια μόνον ἐρρίφθησαν εἰς τὴν θάλασσαν. Τὸ μέσον δὲ τοῦτο συνέτεινεν ἵνα ἀνυψωθῇ κατά τι ἡ θαλαμηγός.

Λίφνης δύο χεῖρες ὑψωθεῖσαι ἄνωθεν τῆς κλίμακος διηύθυναν τὰ ὅπλα αὐτῶν τυχαίως διὰ μέσου τοῦ παρὰ τὸν μέγαν ἱστὸν συνοιθρισμένου ὁμίλου τῶν ναυτῶν.

Δύο σφαῖραι ἐρρίφθησαν ταὐτοχρόνως, καὶ μολονότι οἱ δύο ἀδελφοὶ εἶχον πυροβολήσει ἀσκόπως οὐχ' ἧττον ὁ Δωδιὲ ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς.

Ὁ δὲ τραυματισμός του ἐκεῖνος, οὐ μόνον δὲν κατεπραΰνεν αὐτὸν, ἀλλ' ἐξῆψεν ἔτι μᾶλλον τὴν μῆνιν αὐτοῦ.

— Θέλω νὰ τοὺς συλλάβω ζῶντας ! ἀνεκραύγασεν, τοὺς θέλω ζῶντας ἀκούετε ;

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων εἶχον ὀκτὼ σφαῖρας εἰσέτι νὰ ρίψωσι.

— Φέρετε τὸ μεγάλον ἱστίον εἰς τὴν κλίμακα ! διέταξεν ὁ Δωδιέ. Θέλω νὰ ἐκμηδενίσω ὅλας τὰς κινήσεις αὐτῶν ! Πρέπει νὰ ριφθῇ ἐπ' αὐτῶν.

SISMANOGLIO

'Αμ' ἔπος ἀμ' ἔργον δύο ἄνδρες ἤρξαντο σύροντες τὸ ἱστίον ὅπως ρίψωσιν αὐτὸ ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῆς κλίμακος. Διὰ τοῦ τρόπου δὲ τούτου οἱ Ζιρόδιοι θὰ εὑρίσκοντο εἰς τὸ ἐξῆς ἀνίσχυροι εἰς οἱονδήποτε νὰ προβῶσιν ἀπενεναημένον κίνημα.

Καὶ ὅμως ἐπειδὴ τὸ μέγα ἱστίον ἦτο βαρὺ καὶ ὀγκώδες, ἔσυρον αὐτὸ μετὰ μεγάλης δυσχερείας.

Μετὰ τοσοῦτον ἐπιδεξίων σκοπευτῶν οἷοι ἦσαν οἱ δύο ἀδελφοί, οἱ ναῦται ὄντες βέβαιοι ὅτι διεκύβευον τὴν ζωήν των, ἐδίσταζον νὰ προβῶσι περαιτέρω.

Τὰ ὄμματα ὅλου τοῦ πληρώματος ἦσαν καθηλωμένα ἐπ' αὐτῶν.

Ἦσαν ἀτρόμητοι οἱ δύο ναῦται καὶ ἡ ὑπεριφάνεια αὐτῶν διεβαίου αὐτοὺς ὅτι θὰ ἐπετύγχανον. Προέβησαν λοιπὸν κατά τινα βήματα εἰσέτι σύροντες πάντοτε τὸ βαρύτατον φορτίον αὐτῶν.

Ἐνῷ δὲ μόλις εὑρέθησαν πρὸ τῶν σανίδων τῆς κλίμακος, καὶ ἰδοὺ αἴφνης δύο χεῖρες ἀνυψωθεῖσαι συγχρόνως ἐπυροβόλησαν κατὰ τῶν ναυτῶν.

Οἱ δύο ναῦται προσβληθέντες καιρίως ὀπισθοδρόμησαν καὶ κατέπεσαν εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν συντρόφων αὐτῶν.

Πρὸς στιγμὴν ἅπαν τὸ πλήρωμα κατελήφθη ὑπὸ τρόμου.

— Ζῶντας ! τοὺς θέλω ζῶντας ! ἐκραύγαζεν ὁ Δωδιέ παράφρων ἐκ τῆς λύσσης. Μὲ ἀκούετε, τοὺς θέλω ζῶντας διὰ νὰ τοὺς δέσω ὁλογύμνους εἰς τὸν ἱστόν ἔνθα τοὺς ἀναμένει ὁ διὰ τῆς μαστιγώσεως θάνατος!

Εἶτα οἱ ναῦται κατὰ διαταγὴν τοῦ Δωδιὲ ἐκόμισαν στρώματα καὶ παντοῖα ἐπικαλύμματα καὶ πλεῖστα ἄλλα ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα μακρόθεν ἤρξαντο ῥίπτοντες ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῆς κλίμακος.

Οἱ Ζιρόδιοι ὑπερήσπιζον ἑαυτοὺς λυσσωδῶς. Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τῇ βοηθείᾳ σιδηρῶν τινῶν δοκῶν κατώρθωσαν νὰ ἀπομακρύνωσι πᾶν ὅ,τι ἔπιπτεν ἄνωθεν αὐτῶν καὶ τὰ ὁποῖα ἐντὸς ὀλίγου ἔμελλον νὰ ἐκμηδενίσωσι πᾶσαν προσπάθειαν αὐτῶν.

Καὶ πράγματι μετὰ βραχυτάτην πάροδον εἶδον ἑαυτοὺς ἡττημένους.

Ἀπὸ τῶν κατωτάτων βαθρίδων μέχρι τῆς ἄνω εἰσόδου ἡ κλίμαξ ἐπληρώθη ἐκ παντὸς ὅ,τι ἐνέπιπτεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ναυτῶν καὶ ἄνωθεν ὅλων αὐτῶν ἐρρίφθη τὸ ἱστίον τοῦ μεγάλου ἱστοῦ.

— Τώρα εἴμεθα ἥσυχοι . . εἶπεν ὁ Δωδιέ. Τὰ πολύκροτά των δὲν τὰ φοβούμεθα πλέον !

Δύο φορὰς οἱ Ζιρόνιοι καίτοι εἶχον ἐκκενώσει τὰ ὅπλα των διὰ μέσου τοῦ ἀπροσδοκήτου τούτου προσκόμματος, αἱ σφαῖραι ὅμως αὐτῶν ἀπέβησαν ὁλοτελῶς ἄπρακτοι.

Τότε οἱ δύο ἀδελφοὶ ὑπὸ ἀπελπισίας καταληφθέντες καὶ τρέμοντες σύσσωμοι εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς πάλης ταύτης, ἔσπευσαν νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν αἴθουσαν· ἐκεῖ δὲ ἀναμνησθέντες πάραυτα τὸν Ὀράτιον δὲ Βελερόρ, ὁ Γάστων ὑπέλαβε·

— Πρέπει νὰ τῷ ἀποδώσωμεν τὴν ἐλευθερίαν.

— Καὶ ὅμως εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν ἡ ἐλευθερία του καθὼς καὶ ἡ ἰδική μας εἶναι θάνατος ! Μᾶς ἀναμένει ὅλους ὁ φρικαλεώτερος θάνατος . . .

Καὶ διηυθύνθησαν ἀμέσως εἰς τὴν θύραν ὅπως ἀνοίξωσιν αὐτήν. Ὁ δοὺξ, μὴ ὑποπτεύσας τὸ ἄνωθεν αὐτοῦ ἐξελισσόμενον δρᾶμα, ἀνεγίνωσκε μετὰ πλήρους ἀπαθείας ναυτικόν τι ἐγκόλπιον.

Εἰς τὴν θέαν τῶν δύο ἀδελφῶν ὁ Βιλεφὸρ ἐγερθεὶς ὠπισθοχώρησε κατὰ ἓν βῆμα ὅπως ἀφήσῃ αὐτοῖς ἐλευθέραν τὴν δίοδον, διότι ὁ θαλαμίσκος αὐτοῦ ἦτο τόσον στενὸς ὥστις μόλις ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ τρεῖς ἀνθρώπους.

Εὑρισκόμενοι δὲ εἰσέτι ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ πυρετοῦ τῆς πάλης ἐκείνης, καὶ κρατοῦντες πάντοτε τὰ περίστροφά των ἀνὰ χεῖρας, ἐφαίνοντο ὡσεὶ νὰ εἶχον σκοπὸν νὰ προσβάλλωσι αὐτὸν τοῦτον τὸν Βιλεφόρ.

Ὁ δοὺξ Ὀράτιος ἰδὼν τοὺς δύο ἀδελφοὺς ὡπλισμένους διὰ τῶν πολυκρότων αὐτῶν καὶ τὴν πελιδνὴν καὶ ἠλλοιωμένην φυσιογνωμίαν αὐτῶν, ἐνόμισεν ὅτι ἦγγικεν ἡ τελευταία στιγμὴ αὐτοῦ. Ἐν τούτοις διὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε στωϊκῆς ἀπαθείας του εἶτε τὰς λέξεις ταύτας·

— Τώρα ὅτε ἤλθετε καὶ οἱ δύο ταυτοχρόνως, θὰ ἔχετε τὸ ἀπαιτούμενον θάρρος νὰ μὲ φονεύσητε.

Ὁ Πέτρος ἔσεισε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπε.

— Δὲν ἤλθομεν νὰ σᾶς φονεύσωμεν, κύριε Βιλεφόρ. .

— Καὶ ἐν τούτοις σᾶς βλέπω ὡπλισμένους.

— Μᾶς βλέπετε ὡπλισμένους, προσέθηκεν ὁ Γάστων, διότι ἐδέησε νὰ προβῶμεν εἰς τὸ μέτρον τοῦτο ὅπως ὑπερασπίσωμεν ἑαυτούς . . .

— Δὲν σᾶς ἐννοῶ . . .

— Σεῖς καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ἀπολολῶτες . . . Ἐὰν ἠθέλομεν σᾶς φονεύσει τότε πιθανὸν νὰ ἐπεταχύναμεν κατὰ μίαν στιγμὴν μόνον τὸν θάνατόν σας . . . τοῦθ' ὅπερ εἰς τὴν παροῦσαν κρίσιμον θέσιν θὰ ἦτο ἀνωφελές... Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης εἶσθε ἐλεύθερος. . . Ἡ δὲ ἐλευθερία σας αὕτη ἔσεται λίαν βραχυχρόνιος, ἀφοῦ πάντες ἡμεῖς ἐγενόμεθα αἰχμάλωτοι τοῦ ἐπαναστατήσαντος πληρώματος !

— Τοῦ ἐπαναστήσαντος πληρώματος ! ἐπανέλαβε μετά τινος τρόμου ὁ Βιλεφόρ.

— Ναί.

— Καὶ τί ζητοῦσιν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί ;

— Κατέχονται ὑπὸ κατακτητικῶν σκοπῶν. Ζητοῦσι νὰ μᾶς φονεύσωσιν ὅπως γείνωσι κύριοι τῆς θαλαμηγοῦ.

— Ὁ κυβερνήτης εἶναι μετ' αὐτῶν ;

— Εἶναι ὁ ἀρχηγός των.

— Καὶ μολονότι, ὑπέλαβεν ὁ Πέτρος, ὁ ἄθλιος οὗτος διεκήρυξεν ἤδη εἰς τοὺς ἄνδρας του ὅτι ἐπεθύμει νὰ συλλάβῃ ἐμὲ καὶ τὸν ἀδελφόν μου ζῶντας, οὐχ ἧτ-

τον δὲν θὰ τὸ κατορθώσῃ. Μᾶς ὑπολείπονται ὀλίγαι σφαῖραι εἰσέτι ὅπως πληρώσωμεν ἀδρῶς τὴν ζωήν μας . . . καὶ ἐὰν τὰ περίστροφά μας ἀπέβαινον ἀνίσχυρα εἰς τοῦτο, τότε ὅπως μὴ συλληφθῶμεν ζῶντες θὰ διαθέσωμεν ἕτερα μέσα. Τὰ δὲ μέσα ταῦτα θὰ ἀποβῶσι τόσον φρικαλέα καὶ ἐκδικητικά, ὥστε οὐ μόνον ἡ θαλαμηγὸς δὲν θὰ περιέλθῃ ὑπὸ τὴν κατοχήν των, ἀλλὰ καὶ πάντες ἀνεξαιρέτως θὰ ὑποστῶσιν τὴν αὐτὴν τύχην οἵαν καὶ ἡμεῖς !

Καὶ τὸ σχέδιον αὐτὸ τοῦ Πέτρου ὅπερ οὐδὲ εἰς τὸν ἴδιον ἀδελφόν του δὲν ἠθέλησε νὰ ἐμπιστευθῇ, ὁ ἀναγνώστης θὰ τὸ μάθῃ ἐντὸς ὀλίγου.

Γ'.

Ὁ Βιλεφὸρ ἐκδικεῖται.

Ὀλίγον μετὰ ταῦτα ὁ ἄνεμος ἐκόπασεν καὶ ἡ θάλασσα ἀπέβη γαληνιαία.

Μετὰ τὸ φονικὸν δρᾶμα ὅπερ ἀπέστειλλεν πέντε ἤδη ἀντάρτας εἰς τὰς οὐρανίους μονάς, ὁ κυβερνήτης Δωδιὲ διέταξε νὰ ρίψωσι τὰ πτώματά των εἰς τὴν θάλασσαν.

Κατόπιν ἀποτανθεὶς εἰς τὸ πλήρωμά εἶπε τὰς λέξεις ταύτας·

— Τώρα λοιπόν, σύντροφοι, σᾶς δίδω τὴν ἄδειαν νὰ διασκεδάσητε καὶ νὰ πίετε εἰς ὑγείαν τῶν δύο αἰχμαλώτων μας !

— Ζήτω ! Ζήτω ὁ πλοίαρχος ! ἐκραύγαζον οἱ ναῦται.

Τότε εὐθέως τέσσαρες ἢ πέντε ναῦται ὁρμήσαντες εἰς τὸ ὑπόγειον τοῦ σκάφους, ἀνῆλθον πάραυτα κομίζοντες μεθ' ἑαυτῶν πλεῖστας φιάλας πλήρεις οἴνου καὶ οἰνοπνεύματος. Ἡ οἰνοποσία δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐξάψῃ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν τὴν παραφροσύνην τῶν ἀθλίων τούτων. Ἀφοῦ ἐκκένωσαν φιάλας ἐπὶ φιαλῶν, ἐν μέσῳ ἐκκωφωτικῶν κραυγῶν, ἀλαλαγμῶν καὶ παραφόρων ὀρχήσεων καὶ ὀργίων, τὰ ὄμματα αὐτῶν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ οἰνοπνεύματος ἐξήστραπτον φλόγας. Τὰ πρόσωπά των ἐνεῖχον τοσαύτην ἀγρίαν καὶ θηριώδη ἔκφρασιν, ὥστε θὰ ἔλεγέ τις ὅτι εὑρίσκετο ἐν μέσῳ σπείρας δαιμόνων.

Μόνος ὁ Δωδιὲ ἦτο κύριος τῆς ψυχραιμίας του ἐν μέσῳ τῶν δαιμονιώντων τούτων ἀνδρῶν.

Ἡ σωτηρία τοῦ σκάφους ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐξηρτᾶτο ὑπ' αὐτοῦ μόνου καὶ, ἐὰν δὲν ἠθέλησε νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν οἰνοποσίαν καὶ εἰς τὴν εὐθυμίαν τῶν ναυτῶν του, ἔπραξε τοῦτο διότι ἐγνώριζεν ὅτι τὸ σκάφος διέτρεχε κινδύνους.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸ κακεντρεχὲς βλέμμα του καθηλοῦτο ἐπὶ τοῦ Γουρδὼ καὶ τοῦ Σὰζ, οἵτινες ἦσαν πάντοτε δεδεμένοι εἰς τὸν μεγάλον ἱστόν.

Ἅπαξ δὲ ἐκβαλὼν τὸ ὡρολόγιόν του καὶ ἀπευθυνθεὶς πρὸς αὐτούς, ὑπέλαβε μετὰ σοβαροῦ τόνου.

— Δὲν σᾶς μένουν παρὰ τρεῖς μόνον ὧραι . . . Σκεφθῆτε λοιπὸν καλὰ αὐτὴν τὴν φορὰν πρὶν ἢ ἀποφασίσετε . . .

Ἐνώπιον δὲ τοῦ οἰνοποτοῦντος καὶ ζητωκραυγάζοντος πληρώματος, ὁ Δωδιὲ δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐνθυμηθῇ αἴφνης τὸν ὑποπλοίαρχον καὶ τὸν Μαλακέρ.

Οἱ δυστυχεῖς οὗτοι ἦσαν πάντοτε κεκλεισμένοι εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ σκάφους. Ὁ Δωδιὲ ἔνευσεν εἰς τὸν Λεκαρδὲκ καὶ τὸν Μιρέου νὰ πλησιάσωσι. Οἱ δύο ναῦται κλονούμενοι καὶ μόλις ὑποβαστάζοντες ἑαυτοὺς ἐκ τῆς μέθης, ἔβησαν πρὸς τὸν πλοίαρχον, ὅστις τοῖς εἶπε·

— Πηγαίνετε νὰ ἀνοίξετε τοὺς δύο φυλακυσμένους, τὸν Μαλακὲρ καὶ τὸν Βιτὰτ, καὶ εἴπετέ τους νὰ ἔλθωσιν ἐπάνω . . . Ἔχω νὰ τοὺς ὁμιλήσω . . .

— Ὦ ! ὦ ! ἐφώνησεν ὁ Λεκαρδὲκ μόλις ἱστάμενος ἐπὶ ποδός, ἔχετε σκοπὸ νὰ τοὺς ξαναφήσετε ἐλευθέρους τὸ λοιπόν, πλοίαρχε ;

— Ναί.

— Δὲν τοὺς ἀφίνετε καλλίτερα ἐκεῖ κάτω ποῦ εἶναι νὰ σαπήσουν στὴ φυλακὴ γιὰ νὰ βάλλουν γνῶσι, προσέθηκε ὁ Μιρέου . . .

— Ἔχω τὸν σκοπόν μου . . . Πήγαινε γρήγορα.

Τότε οἱ δύο οἰνόφλογες δὲν ἀντεῖπον πλέον ἀλλ' ἔσπευσαν νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν διαταγὴν τοῦ Δωδιέ.

Μετὰ πεντάλεπτον δὲ πάροδον, ὁ Μαλακὲρ καὶ ὁ ὑποπλοίαρχος Βιτὰτ ἐνεφανίζοντο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Οἱ δύο ναυτικοὶ ἐβάδιζον ἐν σιωπῇ καὶ ἄκρᾳ ἡσυχίᾳ. Δὲν ἠθέλησαν νὰ ὑπερασπίσωσιν ἑαυτούς. Ἄλλωστε μήπως δὲν ἐγνώριζον ὅτι δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ πράξωσιν οὐδὲν ἐναντίον ὅλου τοῦ ἐκμανέντος κατ' αὐτῶν πληρώματος ; Ταῦτα δὲ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ἠκολούθησαν τοὺς δύο ἀντάρτας χωρὶς νὰ δείξωσιν οὐδεμίαν ἀντίστασιν.

Ὁ Μαλακὲρ ἀναμνησθεὶς πάραυτα ὅτι εἰς τὴν φυλακὴν εὑρισκόμενος, εἶχεν ἀκούσει τὰς κραυγὰς τῶν ἀνταρτῶν καὶ ὅτι εἶχε παρακολουθήσει κάτωθεν τὰς περιπετείας τοῦ δράματος, ἤρξατο ζητῶν διὰ τοῦ βλέμματος τοὺς δύο Ζροδίους καὶ τὸν Βιλεφὸρ, οἵτινες κατὰ τοὺς συμπερασμοὺς αὐτοῦ θὰ εἶχον ἐνσπείρει τὸν θάνατον μεταξὺ τοῦ πληρώματος.

Πλὴν μὴ ἰδὼν οὔτε τοὺς δύο ἀδελφοὺς, οὔτε τὸν δοῦκα Δε Βιλεφὸρ, ἐνόμισε τότε πρὸς στιγμὴν ὅτι οἱ ἀντάρται φονεύσαντες ἤδη αὐτοὺς θὰ ἔρριψαν τὰ πτώματά των εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὁ Δωδιὲ ἀπευθυνθεὶς πρὸς τοὺς δύο ναυτικούς, εἶπε·

— Ἐμπρός ! παλληκάρια μου ! πίετε καὶ τραγῳδήσατε μαζῆ μας . . . Αἴ ! ναῦται, φέρετέ μας δύο φιάλας καὶ ποτήρια . . .

Δύο ναῦται ἔσπευσαν νὰ φέρωσι τὰ ὑπὸ τοῦ κυβερνήτου αἰτηθέντα.

— Τώρα συνάδελφε, εἶπεν ὁ Δωδιὲ πρὸς τὸν Βιτὰτ ἀπευθυνόμενος καὶ προσφέρων αὐτῷ ποτήριον πλῆρες οἰνοπνεύματος, θὰ πίῃς διὰ τὴν καλὴν εὐόδωσιν τῆς μεγάλης ἰδέας μας.

Ὁ γηραιὸς ναυτίλος ὕψωσε τὸ ποτήριόν του ἐν μέσῳ ἐκκωφωτικῶν ζητωκραυγῶν, καὶ πρὶν τὰ χείλη του ἐγγίσουν τὸ ποτήριον, εἶπε τὰς λέξεις ταύτας μετὰ κυνικῆς ἀπαθείας.

— Ἐπεύχομαι πρὶν νὰ παρέλθῃ εἷς μὴν, νὰ σᾶς κρεμάσουν ὅλους ἀνεξαιρέτως !

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐκκένωσεν ἀπνευστὶ τὸ ποτήριόν του.

Ὅλον τὸ πλήρωμα ἤρξατο κραυγάζον·

— Στὴ θάλασσα ! Στὴ θάλασσα καὶ τοὺς δυό !

Ὁ Μαλακὲρ νομίσας ὅτι ἐπέστη ἡ τελευταία στιγμὴ του ἐποιήσατο τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ.

— Στὴ θάλασσα τοὺς κακούργους ! Στὴ θάλασσα ! Ἐφώνουν πάντες οἱ ναῦται.

Ὁ Δωδιὲ ἐπέβαλλε τὴν σιωπὴν διὰ τῶν ἐνθαρρυντικῶν τούτων λέξεων :

— Θὰ τοὺς ρίψωμεν αὔριον τὸ πρωῒ μαζῆ μὲ τοὺς ἄλλους ! Τώρα θὰ ἀρκεσθῶμεν νὰ τοὺς δέσωμεν εἰς κανένα ἱστόν. Ἐμπρός ! δέσετέ τους γρήγορα !

Καὶ ἡ διαταγὴ αὕτη τοῦ Δωδιὲ ἐξεπληρώθη παραχρῆμα χωρὶς οὔτε ὁ Μαλακὲρ οὔτε ὁ Βιτὰτ νὰ ἐπιδείξωσι τὴν ἐλαχίστην ἀντίστασιν.

Ὁ Μαλακὲρ χαριεντιζόμενος, ὑπέλαβε·

— Αὐτὸ ὅπου ἐκάμετε δὲν ἦτο δίκαιο πρᾶμα, γιατὶ τάχα νὰ πιῇ μόνο ὁ γέρω Βιτὰτ καὶ νά μὴν πιῶ κ' ἐγώ ; Αὐτὸ εἶναι ἀδικία . . . θέλω κ' ἐγώ.

— Ἔχει τὰ δίκαιά του ὁ Μαλακέρ !

— Ναὶ, ναὶ, ἂς τοῦ δώσουμε νὰ πιῇ !

Τότε ναύτης τις πληρώτας οἰνοπνεύματος ποτήριόν τι τὸ ἔφερεν εἰς τὰ χείλη τοῦ εἰς τὸν ἱστὸν δεθέντος ἤδη ναύτου.

— Εὐχαριστῶ ! Τώρα πιὰ δὲ μοῦ μένει ἄλλο παρὰ νὰ περιμένω τὴν τελευταία μου ὥρα.

— Ἕως ὅτου ἀνατείλῃ ἡ αὔριον ἔχεις πολλὰς ὥρας ἀκόμη νὰ σκεφθῇς, εἶπεν ὁ Δωδιέ. Εὔχομαι νὰ ἀλλάξῃς γνώμην . . νὰ γείνῃς ἰδικός μας . . .

— Αὐτὸ θὰ τὸ καλοσυλλογισθῶ τὴν νύχτα, καὶ τότε θὰ δῶμε, ὑπολαβὼν εἶπεν ἀπαθῶς ὁ Μαλακέρ.

Αἱ κραυγαὶ καὶ οἱ ἀλαλαγμοὶ τῶν ὡρυομένων ναυτῶν ἐξηκολούθουν μετὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε δαιμονιώδους ἐξάψεως.

Μετ' ὀλίγον κανεὶς πλέον δὲν ἐφρόντισε δι' αὐτούς. Αἱ τελευταῖαι ὧραι τῆς

νυκτὸς εἶχον διαρρεύσει, καὶ ὅταν ὁ ἥλιος ἀνέτειλλεν, διαχέων τὰς φωταυγεῖς ἀκτῖνάς του ἐπὶ τῆς θαλάσσης καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς *Νεμέσεως*, ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄθλιοι ἐκοιμῶντο κατακείμενοι τῇδε κἀκεῖσε ἐπὶ τοῦ καταστρώματος οἰνοβαρεῖς καὶ εἰς φοβερὰν διατελοῦντες ἠθικὴν ἔκλυσιν.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ Γουρδὼ δὲν ἀπεῖχε μακρὰν τοῦ Μαλακὲρ, ὁ τελευταῖος οὗτος ἠδυνήθη νὰ τῷ ἀπευθύνῃ τὸν λόγον.

— Αἴ ναῦτα ! ξέρεις τίποτε νὰ μᾶς πῇς ;

— Σὰν τὶ πρᾶμα, σύντροφε ; ἠρώτησεν ὁ Γουρδὼ ὑψῶν τὸ λίαν ὠχρὸν πρόσωπόν του ὅπερ ἐξεδήλου φρικτὰς ἀλγηδόνας.

Τὰ σχοινία δι' ὧν ἦτο δεδεμένοι ἦσαν τόσον ἰσχυρῶς τετυλιγμένα πέριξ αὐτοῦ ὥστε αἱ σάρκες του ἦσαν ἐξωγκωμέναι καὶ αἱμόφυρτοι σχεδόν.

— Θκρρῶ πῶς εἶσαι δεμένος ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ταραχῆς ποῦ ἔγεινε ; Δὲν εἶναι ἔτζι ;

— Ἀπὸ τήν ἀρχὴ, ναί.

— Τὰ εἶδες ὅλα ; Τὰ ἄκουσες ὅλα ; δὲν εἶναι ἔτζι ;

— Ὅλα, ναί.

— Τὶ ἀπέγειναν οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι ; Ξέρεις νὰ μοῦ πῇς ;

— Ἐσκότωσαν πέντε ἀνθρώπους καὶ ἐπλήγωσαν τὸν πλοίαρχον Δωδιέ.

— Τότε λοιπὸν θὰ τοὺς ἔπιασαν καὶ θὰ τοὺς ἔρριξαν 'στὴ θάλασσα ; Ἐννοῶ γιὰ τοὺς δύο ἀδελφούς . . .

— Ὄχι .. . γιὰ τὴν ὥρα τοὺς ἔχουν φυλακυσμένους στῆς κάμαραις τους μέσα. Ὁ Δωδιὲ εἶπε πῶς τοὺς ἤθελε ζωντανούς.

— Ἄ ! ἄ ! κατάλαβα.

Καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Μαλακὲρ ἐφαιδρύνθη ὑπὸ ἀνεκφράστου χαρᾶς.

Ὁ Ὁράτιος θὰ συμμετέσχε ἀναμφιβόλως τῆς τύχης τῶν δύο ἀδελφῶν. Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης καίτοι τὸ πᾶν ἐφαίνετο ἀπολωλὸς, καὶ ὅμως ἡ ἐλπὶς ἐπιζῇ πάντοτε εἰς τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων ἐνόσῳ ὑπολείπεται αὐτοῖς καὶ ὁ ἐλάχιστος ἔτι σπινθὴρ τῆς ζωῆς.

Τὶς οἶδεν ἐὰν δὲν ἐνεφανίζετο αἴφνης εὐνοϊκή τις περίπτωσις καθ' ἣν θὰ ἐσώζετο ἡ ζωὴ τοῦ Βιλεφόρ ;

— Σᾶς ἔχουν καὶ σᾶς δεμένους . . . ὑπέλαβεν ὁ Γουρδώ.

— Ἔτζι ἦταν τῆς τύχης μας, σύντροφε, ἕως ὅτου νὰ διοῦμε τὸ τί θὰ ἀπογείνουμε . . .

— Αἴ! Μαλακέρ μου, τὸ τί θὰ ἀπογείνουμε εἶναι εὔκολο νὰ τὸ μαντεύσῃ κανένας . . . Ὅλοι μας θ' αὔρουμε τὸν πάτο τῆς θάλασσας . . .

— Αὐτὸ κανένας δὲν τὸ ξέρει παρὰ ὁ Θεὸς μόνος.

— Ὦ ! ὦ ! εἶσαι τρομερὸς ἄνθρωπος ἐσὺ μὲ τῆς ἐλπίδες σου.

— Ὁ Θεὸς εἶναι μεγάλος !

— Δὲ λέγω τὸ ἐναντίο, μὰ τὰ θαύματα, ἐδῶ στὴ ἄκρην τοῦ ὠκεανοῦ, εἶνα πολὺ δύσκολο γιὰ νὰ γείνουν.

— Ἠμπορεῖ ἀπὸ ὥρα σὲ ὥρα νὰ ξετριπώσῃ κανένα καράβι .... Τί ξέρεις ἂν τὸ πλοῖο ἐκεῖνο ποῦ ἤρχουνταν κατόπι μας δὲ χάθηκε παρὰ ξεπροβάλει στὰ ξαφνικὰ ἀπὸ καμμιὰ μεριά . . .

— Ὅλα αὐτὰ ποῦ λὲς εἶναι παραμύθια, σύντροφε.

Μόνος, μεταξὺ ὅλου τοῦ πληρώματος ὁ Δωδιὲ δὲν ἦτο οἰνοβαρής. Μέχρι τέλους, ὡς εἴχομεν εἰπεῖ προλαβόντως, οὐχὶ ποσῶς ἐξ ἐγκρατείας ἀλλὰ ἐκ φρονήσεως, ἠθέλησε νὰ διατηρήσῃ τὴν τοῦ πνεύματός του ἑτοιμότητα καὶ ὅλην τὴν εὐθυκρισίαν του.

Ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου ἤρξατο διατρέχων τὸ κατάστρωμα. Ὅλοι οἱ ναῦται κατέκειντο τῇδε κἀκεῖσε, οἰνόφλογες καὶ ἐν οἰκτρᾷ καταστάσει ἐκ τῶν ὀργίων τῆς προτεραίας.

— Σηκωθῆτε ἐπάνω ! ἐκραύγασεν ὁ Δωδιέ.

Δύο ἢ τρεῖς ἐκινήθησαν, ἐπανεστράφησαν, ἐγρύλλισαν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἠγέρθη. Οὐδὲν ἄλλο ἤκουέ τις εἰμὴ βραγχώδεις καὶ βαρεῖς ὠρυγμοὺς οἵτινες ἐξερχόμενοι ἐκ τῶν πνευστιώντων στηθῶν αὐτῶν, ἐνέφαινον ὕπνον βαθύτατον καὶ ὑπὸ ἐφιαλτῶν κατατρυχόμενον.

Ὁ κυβερνήτης ἰδὼν ὅτι αἱ κραυγαὶ αὐτοῦ οὐδὲν ἐπέφερον ἀποτέλεσμα, ἤρξατο ἀπωθῶν τοὺς ναύτας διὰ τοῦ ποδός. Διὰ τοῦ μέσου δὲ τούτου κατώρθωσεν ἐπὶ τέλους νὰ ἀφυπνίσῃ τινὰς ἐξ αὐτῶν.

— Αἴ ! παλληκάριά ! ἀκόμη δὲν ἤλθετε εἰς τὸν ἑαυτόν σας ; Πρὸ πολλοῦ ἐξημέρωσε ! Ἔμπρὸς, ὅλοι ἐπάνω!

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅμως διὰ τὸν Δωδιὲ ὑπῆρχε κἄτι τι πλέον κατεπεῖγον νὰ ἐκπληρώσῃ. Τὸ κατεπεῖγον δὲ τοῦτο ἦτο ἡ ἐκδίκησις.

Οἱ οὕτω πως ἀποτόμως ἀφυπνισθέντες ναῦται, οἵτινες δὲν ὑπερέβαινον τοὺς δέκα, συνεσπειρώθησαν πέριξ τοῦ Δωδιὲ, ἔχοντες τὰ ὄμματα βεβαρυμένα ὑπὸ τοῦ ὕπνου, τὸ πρόσωπον κατέρυθρον καὶ ἐξωγκωμένα τὰ χείλη.

— Τὸ ἔργον μας δὲν ἐτελείωσεν ἀκόμη, εἶπεν ὁ Δωδιέ· πρέπει νὰ ἀπαλλαχθῶμεν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀθλίους . . .

Καὶ ταῦτα λέγων ἐδείκνυεν εἰς αὐτοὺς τὸν Γουρδὼ καὶ τὸν Σὰζ τοὺς δεδεμένους ἀσπλάγχως εἰς τὸν μέγαν ἱστόν.

Οἱ ναῦται ἤρξαντο μεμψιμοιροῦντες· οἱ σκληροὶ οὗτοι λόγοι τοῦ πλοιάρχου παρώργισαν αὐτούς.

— Καὶ ὅταν τελειώσωμεν μὲ αὐτοὺς, ἐπακολούθησεν ὁ πειρατὴς, τότε θὰ δεήσῃ νὰ ἀπαλλαχθῶμεν καὶ ἀπὸ τοὺς Ζιροδίους . . .

— Ναὶ, ναὶ, νὰ ἀπαλλαχθοῦμεν ἀπὸ αὐτοὺς μιὰ ὥρα ἀρχήτερα ! ἐφώνησεν εἷς τῶν ναυτῶν.

— Μιὰ ὥρα ἀρχήτερα, ναί, ναί ! ἐκραύγασαν οἱ λοιποὶ ἄνδρες.

— Μείνατε ἥσυχοι, θὰ ἔλθῃ ἡ σειρά των . . . Μὴ βιάζεσθε.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ἦσαν πλέον ἢ βέβαιοι ὅτι δὲν ὑπελείπετο αὐτοῖς καμμία ἐλπὶς οἴκτου ἢ εὐσπλαγχνίας ἐκ μέρους τῶν ἀνταρτῶν.

Ὁ Δωδιὲ πλησιάσας τὸν Γουρδὼ, τὸν Σὰζ καὶ τὸν Μαλακὲρ οἵτινες ἦσαν δεδεμένοι παραπλεύρως ἀλλήλων, καὶ ἀπευθυνθεὶς κατὰ πρῶτον πρὸς τὸν Γουρδὼ ἠρώτησεν·

— Αἴ ! Γουρδὼ, ἀπεφάσισες τέλος πάντων ; Διὰ τελευταίαν φορὰν σοὶ χαρίζω τὴν ζωὴν ἐὰν δέχεσαι νὰ γείνῃς ἰδικός μας, καὶ θὰ λησμονήσω ὅλα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα συνέβησαν μεταξύ μας.

Ὁ γενναιόφρων νέος ἀπέστρεψε τὰ ὄμματα γαλήνιος καὶ ἀπαθὴς, ἐνῷ ἐπὶ τῶν χειλέων του ἐπήνθησε περιφρονητικὸν μειδίαμα.

— Αἴ ! δέχεσαι ἢ ὄχι ;

— Ὄχι !

— Ὄχι ; Αἴ ! πολὺ καλά !

Τότε ὁ Δωδιὲ ἀποταθεὶς πρὸς τὸν ὅμιλον τῶν οἰνοβαρῶν, ἐφώνησε·

— Λύσατέ τους . . .

Οἱ ναῦται ἔσπευσαν νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν διαταγὴν τοῦ κυβερνήτου.

Αἱ χεῖρες καὶ οἱ βραχίονες τοῦ δυστυχοῦς Γουρδὼ ἦσαν τόσον ἐξωγκωμένοι, ὥστε ὁ ναύτης ἐφαίνετο ὡσεὶ παραλελυμένος καὶ ἀνίσχυρος νὰ χρησιμοποιήσῃ πᾶσαν κίνησιν τῶν βραχιόνων.

Καὶ πρὸς τοὺς οἰνόφλογας ἀποτεινόμενος, ὁ Δωδιὲ προσέθηκε·

— Καλοί μου φίλοι, σᾶς ἀφίνω νὰ κρίνετε μόνοι σας τὰ πράγματα. Θέλετε νὰ μείνῃ ἐπὶ τοῦ πλοίου εἷς ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος δὲν θὰ ἔχῃ παρὰ μίαν μόνην ἐπιθυμίαν, τὴν διάθεσιν δηλαδὴ νὰ μᾶς ἀφήσῃ εἰς τὸν πρῶτον λιμένα εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ἀγκυροβολήσωμεν, νὰ μᾶς προδώσῃ καὶ νὰ γείνῃ ὁ αἴτιος νὰ μᾶς συλλάβωσι ;

— Ὄχι ! ὄχι ! δὲν τὸ θέλουμε !

— Τὸ βλέπεις ; Κανεὶς δὲν δέχεται.

Οἱ ναῦται μικρὸν κατὰ μικρὸν συνήρχοντο ἐκ τῆς μέθης αὐτῶν. Κατὰ τὸ χρονικὸν δὲ τοῦτο διάστημα ὅσοι ἐκ τῶν ἀνδρῶν ἀφυπνίζοντο κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔσπευδον νὰ συνενωθῶσι μετὰ τῶν λοιπῶν, οἱ δὲ ἕτεροι οἰνοβαρεῖς πάντοτε καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ πίωσι ἐκ νέου κατήρχοντο κλονούμενοι εἰς τὸ ὑπόγειον ὅπως φέρωσι οἶνον καὶ οἰνόπνευμα.

— Σὰν δὲν τὸ θέλετε, εἶπεν ὁ Δωδιὲ, τότε δὲν ὑπάρχει παρὰ ἓν μόνον μέσον διὰ νὰ τὸ ἐμποδίσωμεν, τὸ μέσον δὲ αὐτὸ εἶναι ὁ θάνατος . . .

— Αἴ λοιπόν ! τὸ θανατο του θέλουμε !

— Ἐὰν γνωρίζετε κανὲν ἄλλο μέσον, τὸ δέχομαι.

— Τὸ θάνατό του ! τὸ θάνατό του !

— Τότε ἐμπρός ! παλληκάρια μου . . . καὶ αὐτὸ ἂς γείνῃ ὅσον τὸ δυνατὸν γρήγορα . . .

Εὐθέως δεκὰς αὐτῶν ἐπέπεσαν κατὰ τοῦ δυσμοίρου ἀνδρὸς, ὅστις ἔχων τραυματισμένας τὰς χεῖρας, μάτην προσεπάθει νὰ ἀντιστῇ.

Μετὰ πάροδον δευτερολέπτων τινῶν τὸ σῶμα τοῦ δυστυχοῦς μάρτυρος ἐρρίπτετο εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ εἰς τὸν ὠκεανὸν ριφθεὶς ἀνὴρ προσεπάθησε νὰ κολυμβήσῃ, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ εἰσέτι αἱ παραλελυμέναι χεῖρές του ἐτέθησαν εἰς ἀπραξίαν.

Εὐθὺς δὲ ὅτε ὁ ναύτης κατεποντίσθη, ὁ Δωδιὲ ἐψιθύρισεν.

— Ἀπηλλάχθημεν καὶ ἀπὸ ἕνα ἀκόμη. Ὁ παραπλεύρως τοῦ Γουρδὼ δεδεμένος ἦτο ὁ Μαλακέρ.

— Αἴ ! υἱέ μου Μαλακὲρ, τώρα ἦλθεν ἡ σειρά σου ! ἐφώνησεν ὁ Δωδιὲ μετὰ πατρικῆς ἐκδηλώσεως, ἥτις κατὰ τὴν πάνδημον ἐκείνην ὥραν, ἐνέχθη κάτι τι τὸ φρικαλέον . . .

Ὁ Μαλακὲρ καταληφθεὶς ὑπὸ ἐλαφρᾶς φρικιάσεως ἐψιθύρισε καθ' ἑαυτόν.

— Διάβολε ! μὲ ὅλαις τῆς ἐλπίδες ποῦ εἶχα ἕως τὰ τώρα, θαρρῶ πῶς ἔρθασε κ' ἡ δική μου ἡ τελευταία ὥρα...Ὁ κ. Δὲ Βιβαρὲζ ὅταν μοῦ ἔδειδε τῆς συμβουλαῖς του δὲν ἐσκέφθηκε τὴν κακιὰ ὥρα . . . Τοὐλάχιστον τὸ καλὸ εἶναι ποῦ ἔχω τὴ συνείδησί μου παστρικιά. Ἀφοῦ τὸ λοιπὸν ἦταν γραμμένο μου νὰ ἀποθάνω ἐδῶ στὸν ὠκεανὸ, ἂς ἀποθάνω μὲ χαρούμενη καρδιά.

— Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἶδες καλὰ ἐκεῖνο ὅπου ἔγεινεν ἐδῶ πρὸ ὀλίγων ἀκόμη λεπτῶν ;

Ὁ Μαλακὲρ προσέτριψε τοὺς ὀρθαλμοὺς καὶ ἠρώτησε·

— Ἐγώ ; Δὲν εἶδα τίποτα. Τί ἔτρεξε τὸ λοιπόν ;

Οἱ οἰνοβαρεῖς ναῦται ἐξερράγησαν εἰς γέλωτας.

— Τότε, πρέπει νὰ εἶσαι τυφλὸς, ναῦτα.

— Συμπάθειο, σύντροφοι, ἤμουν τόσῳ καλὰ βολεμένος ἐδῶ στὸ μέρος ποῦ εἶμαι, ὅπου ἐκοιμούμουν τόσῳ ὡραῖα ὡσὰν νὰ ἤμουν ξαπλωμένος στὸ καλλίτερο κρεβάτι.

Οἱ γέλωτες ἐπανελήφθησαν μετὰ μεγαλειτέρου πατάγου.

— Ἔννοιά σου, σὲ κομμάτι θὰ κοιμηθῇς ἀκόμα καλλίτερα . . . θὰ σὲ νανουρίζουν τὰ κύματα.

— Καὶ μιὰ νὰ βρεθῇς στὸν πάτο τότε θὰ ἡσυχάσῃς μιὰ γιὰ πάντα.

— Σιωπὴ, σεις οἱ ἄλλοι ! ἐκραύγασεν ὁ Δωδιέ.

Καὶ εἰς τὸν Μαλακέρ·

— Θέλεις νὰ γείνῃς ἰδικός μας ἢ ὄχι ;

— Πλοίαρχέ μου, αὐτὸ εἶναι μεγάλη τιμὴ γιὰ τὰ 'μένα . . . Ναὶ, χωρὶς ἀμφιβολία . . . αὐτὸ θὰ ἦταν γιὰ τ' ἀμένα μιὰ μεγάλη εὐχαρίστησι νὰ ταξιδεύω μαζῆ μὲ παλληκάρια ἀσυνείδητα. . . μὲ τίμια παλληκάρια ἤθελα νὰ 'πῶ 'σὰν καὶ σᾶς ποῦ βλέπω 'προστά μου . . . μὰ τί νὰ σᾶς 'πῶ ἔχουμε συμβόλαιο καμωμένο μὲ τοὺς Ζιρόδιους . . . καὶ τότες θὰ ἀναγκάζουμουν νὰ τοὺς 'πῶ νὰ ἀκυρώσουν τὸ συμβόλαιο.

— Μᾶς περιγελᾷ ὁ τρισκατάρατος !

— Μᾶς περιπαίζει ὁ ἀθεόφοβος !

— Ναὶ, ναὶ, μᾶς περιπαίζει !

— Τότε, δὲν δέχεσαι λοιπόν ;

— Ὄχι, δὲν εἶπα αὐτό . . .

— Τότε δέχεσαι ;

— Ὄχι. . . καὶ δέχουμαι καὶ δὲ δέχουμαι. . . Θέλω νὰ σᾶς ἐξηγηθῶ. Θέλω νὰ σᾶς 'πῶ πῶς ἐπειδή τις καί . . .

Αἴφνης κραυγαὶ γοεραὶ ἀπέπνιξαν τὴν φωνήν του, ἐνῷ ταὐτοχρόνως ὁ Δωδιὲ ἐποιήσατο ἓν νεῦμα καὶ ἐφώνησεν·

— Εἰς τὴν θάλασσαν ! Γρήγορα . . . Λύσατε τὰ δεσμά του !

Οἱ ναῦται ὥρμησαν ἵνα ἐκπληρώσωσι τὴν διαταγὴν τοῦ Δωδιέ.

Μόλις δὲ ὁ Μαλακὲρ ἀπηλλάχθη ἐκ τῶν δεσμῶν αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ αἴφνης, ὁρμᾷ πρὸς τὰ πρόσω, ἀνατρέψας δὲ καὶ καταρρίψας διὰ τοῦ αὐτοῦ γροθοκοπήματος τρεῖς ναύτας, ἀναρριχᾶται ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἱστοῦ, μετ' εὐκαμψίας καὶ ταχύτητος γαλῆς.

— Πολὺ καλὰ, εἶπεν ὁ Δωδιὲ γελῶν, δὲν μένει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ τὸν σκοπεύσω διὰ τοῦ πολυκρότου μου καὶ νὰ τὸν ρίψω κάτω ὡς λάρον.

Καὶ ὁπλισθεὶς διὰ τοῦ περιστρόφου του ἀπὸ τοῦ ὁποίου καθ' ὅλην τὴν νύκτα δὲν ἀπεχωρίσθη οὐδὲ ἐπὶ μίαν στιγμὴν, ἡτοιμάζετο νὰ πυροβολήσῃ ὅτε αἴφνης κραυγὴ φρικαλέα καὶ ἀπαισία ἀντηχήσασα κάτωθεν τοῦ καταστρώματος, ἀνεχαίτισεν αὐτόν.

— Φωτιά ! φωτιά !

Ἡ χεὶρ τοῦ πειρατοῦ ἐκ τοῦ τρόμου κατέπεσεν ἄπρακτος. Πολλοὶ ναῦται περίτρομοι καὶ ἀνήσυχοι καθ' ὑπερβολὴν ἐφώρμουν καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις τοῦ σκάφους κραυγάζοντες μετ' ἀπέλπιδος τόνου.

— Φωτιά ! Φωτιά !

Ἐνθυμεῖται ὁ ἀναγνώστης ὅτι πρὸ ὀλίγων λεπτῶν ναῦταί τινες εἶχον κατέλθει εἰς τὸ ὑπόγειον πρὸς ζήτησιν οἴνου. Εὐθέως λοιπὸν τότε εὑρέθησαν ἀντιμέτωποι τῆς πυρκαϊᾶς.

Τὸ πῦρ εἶχε τεθῇ εἰς πολλὰ σημεῖα. Τὸ σκάφος περιεφλέγετο καὶ ἡ πυρκαϊὰ μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐλάμβανε φοβερωτέρας διαστάσεις.

Μεταξὺ τῶν οἰνοβαρῶν ναυτῶν ἐπεκράτησε στιγμὴ ἀπεριγράπτου συγχύσεως, καὶ ἐπὶ τῶν προσώπων αὐτῶν διεζωγραφεῖτο κρυερὸς τρόμος.

Ἤδη μακραὶ στῆλαι καπνοῦ ἀνήρχοντο μέχρι τοῦ καταστρώματος τὰς ὁποίας διασκορπίζων ὁ ἄνεμος ἀνύψου εἰς μακρὰν ἀπόστασιν. Βαρεῖα ρητινώδης ὁσμὴ συμμιγνυομένη μετὰ τοῦ καπνοῦ ἤρξατο πληροῦσα τὴν ἀτμοσφαῖραν. Τὸ πῦρ θὰ ἐτέθη ἀναμφιβόλως εἰς τὴν πισσοαποθήκην τῆς πρώρας.

— Εἰς τὰς ἀντλίας ! διέταξεν ὁ Δωδιὲ μετὰ διατόρου φωνῆς. Γρήγορα !

Καὶ τὸ ἀπροσδόκητον τοῦ συμβεβηκότος τούτου συνέτεινε ὅπως οἱ ναῦται λησμονήσωσι πρὸς στιγμὴν τὸν Μαλακὲρ καὶ τοὺς ἄλλους δεσμώτας.

Κανεὶς μεταξὺ τοῦ πληρώματος δὲν ἦτο πλέον οἰνόφλυξ. Ἡ πυρκαϊὰ καὶ ὁ τρόμος εἶχον ἀποδώσει ὡς ἐκ θαύματος τὴν εὐθυκρισίαν εἰς πάντας. Καὶ ἐν τούτοις τὸ πάμφαγον στοιχεῖον ἀνυψοῦτο ἀπειλητικόν, ἐνσπεῖρον πανταχοῦ τὴν φρίκην καὶ τὸν τρόμον καὶ λαμβάνον φοβερὰς διαστάσεις μέχρι τῆς ἀπαισίας στιγμῆς καθ' ἣν θὰ ἐξερρήγνυτο μετὰ φοβεροῦ γδούπου.

Ἐπὶ τέλους αἱ ἀντλίαι ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν, ἐνῷ ταὐτοχρόνως, κάδοι πλήρεις ὕδατος ἐκκενοῦντο εἰς τὴν μεγάλην δεξαμενήν. Ἐφαπλώματα, ἱστία καὶ πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ ἀποβῇ χρήσιμον ἐβράχει καὶ ἐρρίφθη ἐπὶ τῶν μεγεθυνομένων ὁλονέν φλογῶν. Καὶ ὅμως ἐπειδὴ εἶχον προειδοποιηθῆ λίαν ἀργὰ ἡ πρόοδος τοῦ πυρὸς ἦτο τόσον ταχεῖα ὥστε ἀπέβη ἀδύνατον πλέον νὰ εἰσδύσωσι εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ σκάφους ἔνθα εὕρητο ἡ ἑστία τοῦ ὀλεθρίου στοιχείου. Τὸ κῦτος τῆς θαλαμηγοῦ παρωμοίαζεν εἰς φλέγουσαν κάμινον, ἐνῷ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἠκούοντο ἐκρήξεις.

Ὁ Δωδιέ, καίτοι εἰς φοβερὰν διετέλει ἀμηχανίαν, καίτοι, λέγομεν, κάτετρύχετο ὑπὸ ἀπεριγράπτου τρόμου, ἐν τούτοις παρηγόρῶν τοὺς ναύτας, ἐπανελάμβανε·

— Ἡσυχία, καλοί μου φίλοι, ἡσυχία ! Τὸ κακὸν θὰ παρέλθῃ γρήγορα. . . . Ὑπομονή !

Ἐπὶ μίαν δὲ ὁλόκληρον ὥραν, τὸ πλήρωμα ἐπάλαιε ἀπεγνωσμένως κατὰ τῆς πυρκαϊᾶς καὶ αἱ προσπάθειαι αὐτοῦ ἐστέφοντο ὁτὲ μὲν ὑπὸ ἐπιτυχίας ὁτὲ δὲ ὑπὸ σκληρᾶς ἀποτυχίας.

Αἴφνης μακρὰ στήλη φλογὸς περιεκάλυψε τὴν δεξαμένην εἰς τρόπον ὥστε αἱ ἀντλίαι ἀπέβησαν ἄχρηστοι. Ἡ πυρκαϊὰ ἐξηπλοῦτο θριαμβευτικῶς ἀπειλοῦσα νὰ λάβῃ γιγαντιαίας διαστάσεις.

Πιθανὸν νὰ ὑπελείπετο εἰσέτι ἐλπίς τις πρὸς κατάσβεσιν τοῦ παμφάγου στοιχείου, καὶ ὅμως ὁ καταλαβὼν τὸ πλήρωμα φόβος ἐπηύξησεν εἰς τοσοῦτον βαθμόν, εἰς τρόπον ὥστε αἱ διαταγαὶ τοῦ κυβερνήτου Δωδιὲ δὲν εἰσηκούοντο πλέον. Ἡ ἀπαισία κραυγή· *ἂς σώσῃ ὁ καθένας τὸν ἑαυτό του*, διαδοθεῖσα ἀστραπιαίως μεταξὺ τῶν ναυτῶν καὶ ἐνσπείρασα τὸν πανικόν, συνέτεινεν ὅπως οἱ ναῦται ἐγκαταλείψωσι τὰς ἀντλίας, καὶ μὴ προσμένοντες νὰ διαταχθῶσιν ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου, ἀλλ' ὁρμήσαντες εἰς τὰς δύο λέμβους τῆς θαλαμηγοῦ κατεβίβασαν αὐτὰς εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὁ Μαλακὲρ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν πρώτων τούτων περιπετειῶν δὲν μετεκινήθη ποσῶς ἀπὸ τοῦ ἱστοῦ ἐφ' οὗ ἴδωμεν αὐτὸν ἀναρριχώμενον πρὸς διάσωσιν τῆς ζωῆς του. Κατόπιν ὅμως ἐπωφεληθεὶς τῆς περιστάσεως καὶ βλέπων ὅτι κανεὶς πλέον δὲν ἔδιδε προσοχὴν εἰς αὐτὸν, κατῆλθε βιαίως ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Ἡ πρώτη δὲ φροντίς του ὑπῆρξε νὰ κόψῃ τὰ σχοινία δι' ὧν ἦσαν δεδεμένοι ὁ Βιτὰτ καὶ ὁ Σάζ.

Ἀποδίδων δὲ τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὸν ὑποπλοίαρχον, τῷ ἔλεγε ταὐτοχρόνως·

— Λΐ ! πλοίαρχέ μου, θυμᾶσθε ὅπου σᾶς ἔλεγα πῶς πολὺ πιθανὸν νὰ ἔρθῃ κανένα ἀνέλπιστο περιστατικὸ νὰ ἐλευθερωθοῦμε. Θυμᾶσθε ὅπου μοῦ ἐλέγετε πῶς στὸν ὠκεανὸ δὲ γίνουνται θαύματα ;

— Τὰ ἐνθυμοῦμαι, τὰ ἐνθυμοῦμαι, Μαλακέρ . . .

— Μὴ γὰρ καὶ αὐτὸ ποῦ ἔγεινε δὲν ἦταν ἕνα θαῦμα !

— Στάσου δὰ πρῶτα νὰ σωθοῦμεν καὶ ὕστερα τὰ λέγεις αὐτά. Ἀπὸ τὸν ἕνα κίνδυνον πίπτομεν εἰς τὸν ἄλλον . . .

— Τὸ ξέρω, πλοίαρχέ μου, πῶς εἴμασθε ἄνθρωποι ἀποφασισμένοι, μὰ ὅσῳ καὶ νὰ εἴμασθε ἀποφασισμένοι, θὰ εὕρουμε κανένα σανίδι νὰ πατήσουμε καὶ, ἕως ὅτου νὰ ἔλθῃ ἡ τελευταία μας ὥρα, τί παράξενο νὰ γείνῃ καὶ ἄλλο κανένα θαῦμα.

— Εἴθε νὰ γείνῃ τὸ θαῦμα αὐτὸ, Μαλακέρ.

Ὁ Σὰζ ὅστις ἠκροᾶτο ἀπαθὴς τὸν διάλογον τοῦτον, πρὸς τὸν Μαλακὲρ ἀπευθυνθεὶς ἠρώτησεν·

— Τί γίνουνται οἱ Ζυρόδιοι ; Τώρα εἶναι καιρὸς νὰ τοὺς ἐλευθερώσουμε . . . . Ἐμπρός !

— Τὸ ἔχω στὸ νοῦ μου . . . Περιμένω νὰ τὰ χάσουν ὅλως διόλου καὶ ὕστερα νὰ τρέξω.

Οἱ τρεῖς δεσμῶται ἦσαν ἐλεύθεροι. Οἱ ἀντάρται καίτοι διῆλθον ἐγγύτατα αὐτῶν, καὶ ἐν τούτοις δὲν παρετήρησαν αὐτούς. Ἡ κατέχουσα τὸ πλήρωμα σύγχυσις καὶ ἡ ἠθικὴ διατάραξις αὐτοῦ εἶχον ἀριχθῆ εἰς τὸ ἄκρον ἄωτον.

Τὸ ἔδαφος τοῦ καταστρώματος εἶχον ἀποβῆ πυριφλεγές. Ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, καθὼς πρὸ ὀλίγου ἔτι, ἐξερρήγνυντο βαρέλια περιέχοντα ἔλαιον καὶ οἰνόπνευμα. Ἐνόμιζέ τις ὅτι ἡ χαρίεσσα *Νέμεσις* εἶχε μεταβληθῆ εἰς ἡφαίστειον.

Καὶ ἐν τούτοις, ἐπεκράτησε πρὸς στιγμὴν ἀνακοπή τις ἢ μᾶλλον αἰφνιδία τις καταστολὴ τῆς πυρκαϊᾶς, ὀφειλομένη δὲ εἰς τυχαίαν σύμπτωσιν, Αἱ φλόγες θὰ προσέκρουσαν ἀναμφιβόλως κατὰ σιδηρῶν τινων ἐλασμάτων ἅτινα ἐξεμηδένισαν πρὸς στιγμὴν τὴν καταστρεπτικὴν πορείαν τοῦ πυρός.

Ἐπὶ πόσον καιρὸν ὅμως θὰ διήρκει ἡ εὐνοϊκὴ αὕτη περίπτωσις;

Κατὰ τὸ χρονικὸν δὲ τοῦτο διάστημα δὲν ἀνέθρωσκον πλέον φλόγες, ἀλλὰ μόνον καπνός.

Ὁ Μαλακὲρ εἰς ὃν ὁ Γουρδὼ ἔσπευσε νὰ παράσχῃ πληροφορίας τινας ἀναφορικῶς περὶ τῆς κλίμακος τῆς καλυπτομένης ὑπὸ τοῦ μεγάλου ἱστίου τὸ ὁποῖον ἔρριψαν οἱ ναῦται ἐκεῖ κατὰ διαταγὴν τοῦ Δωδιὲ, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ Γουρδὼ ἀφῄρεσε τὸ ἱστίον καὶ τὰς σανίδας αἵτινες περιέφραττον τὴν πρὸς τὴν αἴθουσαν τῶν Ζιροδίων ἄγουσαν.

Οἱ ἀντάρται εἰς τοσαύτην σύγχυσιν καὶ ἠθικὴν ἔκλυσιν εὑρίσκοντο ὥστε οὐδεμίαν παρέσχον προσοχὴν εἰς τὰς κινήσεις τῶν δύο ναυτῶν. Αὐτὸς οὗτος μάλιστα ὁ Δωδιὲ εἶχε διέλθει ἔμπροσθεν αὐτῶν χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ αὐτούς. Εἶχε τὴν κόμην καὶ τὴν γενειάδα περικεκαυμένας καὶ ἐφαίνετο ὡσεὶ ὑπὸ φρενοβλαβείας πληχθεὶς ὑπὸ τοῦ ὑπερβάλλοντος τρόμου αὐτοῦ.

Ὅταν ἡ εἴσοδος ἀπηλλάχθη ἐκ παντὸς προσκόμματος, ὁ Μαλακὲρ ὥρμησε πρὸς τοὺς θαλαμίσκους τῶν Ζιροδίων.

Ὁ Πέτρος Ζιρόδιας καὶ οὐχὶ ἄλλος εἶχε θέσει τὸ πῦρ εἰς τὴν θαλαμηγὸν αὐτοῦ. Ἰδοὺ λοιπὸν τὸ φρικτὸν καὶ ἀπενενοημένον σχέδιον ἐφ' οὗ κατήχετο ὁ μυστηριώδης οὗτος ἀνὴρ, καὶ τὸ ὁποῖον ἀπεφάσισε νὰ πραγματοποιήσῃ ἐπὶ τέλους.

Βλέπων δὲ ὅτι οὐδεμία ἐλπὶς σωτηρίας ὑφίστατο καὶ ὅτι ἐπῆλθεν ἡ τελευταία στιγμὴ αὐτοῦ, ἠθέλησε νὰ μὴ ἀποθάνῃ τοὐλάχιστον ἀνεκδίκητος.

— Κύριε Βιλεφόρ, εἶπεν ὁ Πέτρος, καθὼς ἡμεῖς οὕτω καὶ σεῖς δὲν ἔχετε τίποτε πλέον νὰ φοβηθῆτε ἐκ μέρους τῶν ἀνταρτῶν. Θὰ ὑποστῆτε τὴν αὐτὴν τύχην οἵαν θὰ ὑποστῶμεν καὶ ἡμεῖς. Ἐντὸς ὀλίγου θὰ γείνωμεν πάντες θύματα τῆς πυρκαϊᾶς.

Εὑρίσκοντο καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὴν αἴθουσαν, σιωπηλοὶ καὶ ἀπαθεῖς ὡσεὶ ἐὰν πέριξ αὐτῶν νὰ μὴ διεδραματίζετο ποσῶς τὸ φρικαλέον ἐπεισόδιον τὸ ὁποῖον ἐντὸς ὀλίγου θὰ διέσπειρε πανταχοῦ τὸν θάνατον.

Τὸ θάλπος τῆς αἰθούσης εἶχεν ἀποβεῖ τοσοῦτον ἀφόρητον καὶ πνιγηρὸν, ὥστε οἱ Ζιρόδιοι καὶ ὁ Βιλεφὸρ, ἠσθάνοντο ἤδη σφοδρὰν κεφαλαλγίαν, τὸ πρῶτον τοῦτο σύμπτωμα τῆς ἀσφυξίας.

Ὁ ἀὴρ ὁ εἰσδύσας ἐκ τῆς κλίμακος ἀνεζωπύρησεν αὐτοὺς κατά τι, ἐνῷ ταὐτοχρόνως ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ Μαλακὲρ λέγουσα·

— Ὅλοι ἐπάνω! γρήγορα ἐπάνω! Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι φεύγουν ἀπὸ τὸ πλοῖο... Πρέπει νὰ φύγετε καὶ ἐσεῖς ἐνόσῳ εἶναι καιρὸς ἀκόμα... Γρήγορα! Γρήγορα!

— Ἂς ἀναβῶμεν λοιπὸν, εἶπεν ὁ Γάστων. Ἂς μὴ καῶμεν τοὐλάχιστον ζῶντες.

— Ἔμπρὸς, κύριε Βιλεφὸρ, εἶπεν ὁ Πέτρος, ἀναβῆτε... σᾶς ὑπεσχέθημεν ὅτι θὰ ὑποστῶμεν τὴν αὐτὴν τύχην. Ἀφοῦ λοιπὸν φεύγομεν ἡμεῖς πρέπει νὰ φύγετε καὶ σεῖς. Ἔμπρός!

Τότε ὁ Ὀράτιος, ἠκολούθησε μηχανικῶς τοὺς δύο ἀδελφούς. Ἔσπευσαν δὲ νὰ ἀνέλθωσι καὶ οἱ τρεῖς τὴν κλίμακα ταὐτοχρόνως.

Αἱ δύο λέμβοι τῆς θαλαμηγοῦ, ὡς εἴχομεν εἰπεῖ ἀνωτέρω, εἶχον καταβιβασθῆ εἰς τὴν θάλασσαν.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὅλον τὸ πλήρωμα κατείχετο ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ τοῦ τὶς θὰ κατήρχετο ὁ πρῶτος. Αἱ διαταγαὶ τοῦ Δωδιὲ δὲν ἴσχυσαν νὰ φέρωσιν οὐδὲν πλέον ἀποτέλεσμα. Ἡ φρίκη καὶ ὁ τρόμος εἶχον ἐπιδράσει ὀλεθρίως ἐπὶ τῶν ἀπεγνωσμένων πνευμάτων τῶν ναυτῶν.

Ὁ Δωδιὲ ἐρείδετο ἐπί τινος ἱστίου καὶ ἔχων τὰ ὄμματα πυριφλεγῆ καὶ πελιδνὰ τὰ χείλη, ἠτένιζε μετὰ περιφρονητικοῦ βλέμματος τὴν σπεῖραν ἐκείνην τῶν ἀνάνδρων.

Εἰς τὴν θέαν τῶν Ζιροδίων, ἐφάνη αἴφνης ἀνακτῶν τὴν εὐθυκρισίαν τοῦ πνεύματος καὶ ἀναμιμνησκόμενος πᾶν ὅ,τι ἀπὸ μιᾶς ἤδη ὥρας εἶχε λησμονήσει.

Ζητεῖ δὲ διὰ τοῦ βλέμματος της πρὸ μικροῦ ἔτι εἰς τοὺς ἱστοὺς δεδομένους δεσμῶτας. Καὶ ὅμως οἱ δεσμῶται εἰσὶν ἐλεύθεροι καὶ μόνοι αὐτοὶ μεταξὺ ὅλων τῶν ναυτῶν ἀπαθεῖς παραμένοντες παρέχουσι δείγματα ἀνδρείας καὶ γενναιοφροσύνης. Γνωρίζοντες τὴν ἀναμένουσαν αὐτοὺς τύχην φαίνονται ἀποφασιστικοὶ καὶ ἀφρόντιδες. Καὶ ὅμως καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα οἱ ναῦται δὲν ἐσκόπευον νὰ δεχθῶσιν αὐτοὺς εἰς τὰς λέμβους των.

Καὶ πράγματι καθ' ἣν στιγμὴν οἱ τελευταῖοι ναῦται κατήρχοντο ἵνα ἐπιβῶσι τῶν λεμβῶν, οἱ πρώην δεσμῶται κατελθόντες καὶ αὐτοὶ ἐπίσης τὴν κλίμακα, προσπαθοῦσι νὰ πηδήσωσιν ἐντὸς τῶν λεμβῶν, πλὴν αἱ προσπάθειαι αὐτῶν ἀποβαίνουσι μάταιαι, διότι οἱ ναῦται ἀμυνόμενοι ἰσχυρῶς καὶ ἀπεγνωσμένως ἀπωθοῦσιν αὐτούς.

Τὸ ἔνστικτον τῆς ζωῆς, ὁ φρικαλέος κίνδυνος, καθιστᾷ μανιώδεις τοὺς ἀνθρώπους τούτους. Παλαίουσιν ὡς γίγαντες, πλὴν τὰ πάντα ἀποβαίνουσιν εἰς μάτην ἕνεκεν τοῦ ὑπερέχοντος ἀριθμοῦ τῶν ναυτῶν.

Ἡ μία λέμβος εἶχεν ἀπομακρυνθῆ ἤδη, ἐνῷ ἡ ἄλλη περιμένει τὴν παρουσίαν τοῦ Δωδιὲ ὅστις δὲν εἶχε κατέλθει εἰσέτι.

Ἐπὶ τέλους ὁ κυβερνήτης εἰς τὴν θέαν τοῦ ἀναμένοντος αὐτὸν φρικτοῦ κινδύνου, ἀπολέσας τὸ θάρρος του καὶ ὑπὸ ἀπελπισίας καταληφθείς, πηδᾷ ἀπὸ τοῦ καταστρώματος εἰς τὴν λέμβον, ἥτις τῇ βοηθείᾳ τῶν κωπῶν ἀπομακρύνεται ταχέως.

Ἡ ἑτέρα λέμβος ἀπέχει ἤδη μακρὰν ὁρμισθρομοῦσα τῇ βοηθείᾳ τοῦ ἱστίου αὐτῆς.

Καὶ ἀπολωλῶτες ἐν μέσῳ τῆς πυρκαϊᾶς ταύτης καὶ ἐν μέσῳ τοῦ ὠκεανοῦ, μεταξὺ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ ὕδατος, δὲν μένουν πλέον ἐπὶ τῆς *Νεμέσεως* παρὰ οἱ Ζιρόδιοι καὶ ὁ Βιλεφὸρ, μετὰ τοῦ Μαλακὲρ, τοῦ Σὰζ, καὶ τοῦ ὑποπλοιάρχου.

— Ἄ! τοὺς κακούργους! τοὺς κακούργους! ἐψιθύρισεν ὁ Μαλακὲρ ἀτενίζων ἀπὸ τοῦ καταστρώματος τὰς δύο φευγούσας λέμβους.

Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη τὸ πηδάλιον εἶχεν ἐγκαταλειφθῆ. Ἡ θαλαμηγὸς ἐφέρετο ἤδη τυχαίως καὶ ἀσκόπως, ἀφεθεῖσα εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἀνέμου καὶ τῶν κυμάτων.

Ἡ πυρκαϊὰ ἥτις εἶχεν ἀνασταλῆ πρὸς στιγμὴν, ἐμεγεθύνετο ἤδη λαμβάνουσα φοβερωτέρας διαστάσεις.

Ἡ *Νέμεσις* ἥρξατο αἴφνης ἐξερεύγουσα χειμάρρους φλογῶν καὶ πυριφλεγεῖς φεψάλους. Αἱ ἐκ τοῦ κύτους ἐξερχόμεναι φλόγες, ἀφαίνοντο ἔρπουσαι δίκην παμμεγέθων ὄρεων, ζητοῦσαι τοὺς ἱστοὺς ὅπως ἀναρριχηθῶσιν, καὶ τὰ ἱστία καὶ πᾶν ὅ,τι εὔφλεκτον ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὅπως ἐπιφέρωσι τοιουτοτρόπως τὴν τελείαν καταστροφήν.

Ὁ Ὁράτιος Βιλεφὸρ ὅστις μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐφαίνετο ἀπομιμούμενος τὴν στωικὴν ἀπάθειαν τῶν δύο ἀδελφῶν, ἀπευθυνθεὶς πρὸς τὸν Γάστωνα ἠρώτησε.

— Δὲν ἔχετε ἄλλην λέμβον ;

— Ὄχι, κύριε Βιλεφόρ.

— Ἐπέπρωτο λοιπὸν νὰ συναποθάνωμεν, ἐψέλλισεν ὁ Πέτρος. Γεννηθήτω τὸ θέλημα τοῦ πεπρωμένου !

— Ὑπάρχει ἕνα μέσον ! ἐφώνησεν αἴφνης ὁ Μαλακέρ.

— Καὶ τὸ μέσον αὐτὸ, Μαλακέρ ; ἠρώτησεν ὁ Βιλεφόρ.

— Νὰ κάμωμε μιὰ σχεδία ὅπως ἠμποροῦμεν.

— Δυστυχῶς δὲν μᾶς μένει ὁ ἀπαιτούμενος καιρός.

— Ἄ ! πᾶ ! μᾶς μένει καιρὸς ἀκόμα.

— Τότε ἐμπρός ! κατασκευάσατε τὴν σχεδίαν ! εἶπεν ὁ Βιλεφόρ.

Ἀμ' ἔπος ἀμ' ἔργον ὁ Ὁράτιος Βιλεφόρ, ὁ Μαλακέρ καὶ οἱ δύο ἕτεροι ναῦται ἤρξαντο παρασκευάζοντες τὴν σχεδίαν ἐξ ἧς θὰ ἐξηρτᾶτο ἴσως ἡ ἐκ τοῦ θανάτου διάσωσις αὐτῶν.

Μόνοι οἱ δύο Ζιρόδιοι, ὡσεὶ ἐὰν οὐδὲν ἐξ ὅλων αὐτῶν δὲν ἐνδιέφερεν αὐτοὺς, ὡσεὶ ἐὰν ἡ ζωή των δὲν διέτρεχε τὸν ἐλάχιστον κίνδυνον, ἔχοντες τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας, τὴν φυσιογνωμίαν γαλήνιον καὶ ἀτάραχον, δὲν ἐκινήθησαν ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν.

Ἀτενίζοντες δὲ μετὰ λύσσης τὰς περιστοιχούσας αὐτοὺς καταστρεπτικὰς καὶ παμφάγους φλόγας, ἐσκέπτοντο κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὴν ὑπ' αὐτῶν ὀνειροπωληθεῖσαν ἐκδίκησιν τὴν διὰ τελευταίαν καὶ ἱστάτην φορὰν διαφεύγουσαν ἐξ αὐτῶν, ἀφοῦ δὲν εἶχον πλέον τὸ ἀπαιτούμενον θάρρος νὰ τιμωρήσωσι τὸν δοῦκα δὲ Βιλεφόρ..

Ἀπὸ τῆς ἀπορράδος ἐκείνης στιγμῆς ὁποίαν σημασίαν ἐνεῖχε δι' αὐτοὺς ἡ παράτασις τῆς ζωῆς;

Ἦσαν ἀπερασισμένοι νὰ ἀντιμετωπίσωσι θαρραλέως τὸν θάνατον !

Ὁ Μαλακὲρ πλησιάσας τὸν Βιλεφὸρ ὅστις ἐνησχολεῖτο μετὰ τῶν λοιπῶν εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς σχεδίας τῷ εἶπε.

— Κύριε δοὺξ, ἔχω κἄτι τι νὰ σᾶς πῶ . .

Καὶ χαμηλῇ τῇ φωνῇ ἀφηγήθη διὰ βραχέων εἰς τὸν νεανίαν τὰς ἀποπείρας τοῦ κ. δὲ Βιλεφὸρ καὶ περὶ παντὸς ὅ,τι ἔλαβε χώραν μεταξὺ τῆς *Μέμφιδος* καὶ τῆς *Νεμέσεως*.

Ὁ δοὺξ ἠκροάσατο αὐτὸν λίαν συγκεκινημένος. Καὶ εὐθὺς ὅτε ὁ Μαλακὲρ ἐπεράτωσε τὴν ἀφήγησίν του, ἔσεισε τὴν κεφαλὴν περιλύπως καὶ προσέθηκε.

— Οἴμοι ! Ὅλαι αἱ ἐνδείξεις τῆς πρὸς ἐμὲ ἀφοσιώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου ἐπέπρωτο νὰ ἀποβῶσι μάταιαι καὶ ἀνωφελεῖς. . · ἀφοῦ πάντες ἐντὸς ὀλίγου μέλλομεν νὰ ἀποθάνωμεν.

— Αἴ ! κύριε Βιλεφόρ, δὲ λέγω τὸ ἐναντίο, μὰ ἐγὼ θέλω νὰ σᾶς πῶ πῶς κάθε ἄνθρωπος στὸν κίνδυνο ἐπάνου πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ πασχίσῃ νὰ πολεμήσῃ . Τὸ λοιπὸν ἂς πολεμήσουμε καὶ ἐμεῖς. Καὶ ἔπειτα, γιατὶ ποῦ λέτε, ἡ θάλασσα ὁμοιάζει τὴν κοκέττα τὴν γυναῖκα ὅπου ἐκεῖ ποῦ παραδίνεται πέρνει εὐθὺς ὀπίσου τὸ λόγο της. Ἡ θαλασσα ἔχει πάντα τὰ καπρίτσιά της ! Ὁ Θεὸς εἶναι Παντοδύναμος καὶδὲν πρέπει νὰ ἀπελπίζεται ποτὲ κανένας ἐνόσῳ δὲν σφαλήξῃ τὰ μάτιά του.

Τὸ ἀπειλητικὸν στοιχεῖον προυχώρει μετὰ μεγαλητέρας καὶ νέας μανίας· Εὐθὺς δὲ ὅτε τὸ πῦρ μετεδόθη εἰς τὰ πεπισσωμένα σχοινία τῶν ἱστίων, τότε αἱ οὐρανομήκεις φλόγες ἐνέσπειραν τὴν φρίκην εἰς τοὺς ἐναπολειφθέντας ἄνδρας.

Πρὸς κατασκευὴν τῆς σχεδίας, ὁ Βιλεφὸρ μετὰ τῶν τριῶν ναυτίλων ἐχρησιμοποίουν πᾶν τὸ εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐμπίπτον, συνενοῦντες κατ' ἐξοχὴν μετὰ πυρετώδους σπουδῆς ἐλαφρὸν ὑλικόν.

Ὁ ὑποπλοίαρχος, ἀφοῦ διὰ τοῦ πελέκεως κατέρριψε κεραίας τινὰς καὶ εὐθὺς ὅτε διὰ τῆς συμπράξεως τῶν λοιπῶν κατεδάρισαν τὴν κλίμακα τῆς αἰθούσης ὅπως χρησιμοποιήσωσι τὸ ὑλικὸν αὐτῆς, παρέλαβον καὶ τὰς ἰδίας ἐκείνας σανίδας ἂς οἱ ἀντάρται εἶχον ῥίψει ἐπὶ τῆς κλίμακος ὅπως ἐμποδίσωσι τὴν ἔξοδον.

Ἀφοῦ δὲ πάντα ταῦτα προσεδέθησαν στερεῶς διὰ κάλων, ὁ Μαλακὲρ ἐνθαρρύνων τοὺς συνεργάτας του, ὑπέλαβεν.

— Αἴ ! κύριοι ! ἡ σχεδία μας εἶναι ἕτοιμη ! Βλέπετε τί θαύματα ποῦ κάνει ὁ φόβος τοῦ θανάτου ! Αὐτὸ ποῦ κάμαμε ἐμεῖς σὲ εἴκοσι λεπτὰ μέσα, σ' ἄλλη περίστασι δὲν θὰ μπορούσαμε νὰ τὸ κάμουμε οὔτε σὲ εἴκοσι τέσσαρες ὧρες ! Τώρα ἐμπρός ! δὲ μένει ἄλλο παρὰ νὰ τῆς βάλλουμε ἕνα πανί . . . καὶ ὅσω μποροῦμε γλήγορα, γιατὶ ἀκόμα κομμάτι ἂν μείνουμε ἐδῶ, θὰ μᾶς πλακώσῃ ἡ φωτιὰ μιὰ γιὰ πάντα.

Ἡ σχεδία εἶχε μῆκος δέκα ὡς ἔγγιστα τετραγωνικὰ μέτρα. Ὅπως δώσωσι δὲ εἰς αὐτὴν τὴν ἀναγκαιοῦσαν ἰσορροπίαν καὶ ὅπως καταστήσωσιν αὐτὴν πλωι-

μωτέραν ἔθηκαν ἐπ' αὐτῆς κιβώτια καὶ βαρέλια κενά. Εὐθὺς δὲ ὅτε ἐφωδίασαν τὴν σχεδίαν δι' ἑνὸς ἱστίου τὴν κατεβίβασαν εἰς τὴν θάλασσαν.

Πανταχόθεν ἔκ τε τῆς πρώρας καὶ τῆς πρύμνης ἡ θαλαμηγὸς ἐφλέγετο. Ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἔτι ἐὰν ἔμενον ἐκεῖ θὰ ἐγένοντο πάντες λεία τῶν φλογῶν.

— Γρήγορα! γρήγορα! Στὴ σχεδία! ἐκραύγασεν ὁ Μαλακέρ. Μιὰ στιγμὴ ἀκόμα καὶ εἴμασθε χαμένοι ὅλοι μας!

— Στὴ σχεδία! Στὴ σχεδία!

Καὶ διὰ τοῦ βλέμματος ἥρξαντο ζητοῦντες τοὺς Ζιροδίους, οἵτινες ἐστηριγμένοι ὄντες ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ, ἐν μέσῳ βροχῆς σπινθήρων καὶ φεψάλων ἐφαίνοντο ἀπαθεῖς, γαλήνιοι καὶ σοβαροί.

Ἀμφότεροι δὲ διὰ τῆς αὐτῆς στωϊκῆς ἀταραξίας, ὡσεὶ ἐὰν εὑρίσκοντο εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα, ἐξαγαγόντες καὶ πληρώσαντες καπνοῦ τὰς καπνοσυρίγγας αὐτῶν ἤρξαντο καπνίζοντες.

— Κύριοι Ζιρόδιοι, ἦρθε ἡ σειρά σας! Κατεβῆτε! ὑπέλαβεν ὁ Μαλακέρ.

Τότε ὁ Πέτρος κρατῶν πάντοτε τὴν καπνοσύριγγα ἐπὶ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὑπέλαβεν·

— Ἡμεῖς θὰ μείνωμεν ἐδῶ!

Οἱ ναῦται ἐκραύγαζον·

— Εἶναι τρελλοί!

Ὁ ὑποπλοίαρχος εἰς ὃν ἀνετέθη ἡ διοίκησις τῆς σχεδίας, ἐφώνησεν·

— Ἔμπρός! εἰς τὴν σχεδίαν καὶ ὅσον δυνάμεθα γρήγορα. Ἔμπρός! Κύριοι Ζιρόδοι!

— Ὑπάγετε σεῖς οἱ ἄλλοι . . . Ὁ Γάστων καὶ ἐγὼ θὰ μείνωμεν.

Τότε ὁ πλοίαρχος ἀπήντησε τραχείᾳ τῇ φωνῇ·

— Ἀφοῦ ἐπιμένετε τόσῳ πολύ, δὲν μᾶς μένει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ μεταχειρισθοῦμε ἄλλα μέτρα.

Εὐθέως δὲ εἶπε λέξεις τινὰς χαμηλῇ τῇ φωνῇ εἰς τὸ οὖς τῶν τριῶν ναυτῶν, οἵτινες τῇ συμπράξει τοῦ Μαλακὲρ, ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ καὶ πρὶν ἔτι οἱ Ζιρόδιοι δυνηθῶσι νὰ μαντεύσωσί τι ἢ νὰ δείξωσιν ἀντίστασίν τινα, διεδραματίσθη ἡ ἑξῆς σκηνή.

Οἱ Ζιρόδιοι, παρὰ τὴν φυσικὴν ῥώμην αὐτῶν ἀνατραπέντες καὶ δεθέντες διὰ τῶν σχοινίων, κατεβιβάσθησαν ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἑτέρου, δίκην δεμάτων, ἐπὶ τῆς σχεδίας ἥτις ἐφαίνετο στερεῶς συγκρατουμένη ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

Τούτου γενομένου καὶ εὐθὺς ὅτε ὁ δοὺξ Δε Βιλεφὸρ ἔλαβε μέρος ἐπὶ τῆς σχεδίας ὁ Σὰζ καὶ ὁ Μαλακὲρ κατῆλθον κατόπιν αὐτοῦ.

Μόνος ὁ ὑποπλοίαρχος δὲν εἶχε κατέλθει εἰσέτι διότι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐνησχολεῖτο εἰς τὴν συλλογὴν τῶν ἀναγκαιουσῶν ζωοτροφιῶν καὶ τὰς ὁποίας οἱ ναῦται τοποθετήσαντες πρό τινων ὡρῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, προώριζον αὐτὰς διὰ τὸ συμπόσιον τῆς ἐπερχομένης νυκτός.

Ὁ Βιτὰτ λοιπὸν ἀφοῦ ἔδεσε βαρέλιά τινα περιέχοντα ὕδωρ καὶ οἶνον καὶ τινα κιβώτια πλήρη ζωοτροφιῶν ἔρριπτε τὰ πάντα ἐπὶ τῆς σχεδίας.

Κατόπιν ἐπὶ κινδύνῳ νὰ καῇ ζῶν καὶ νὰ μὴ ἀναφανῇ πλέον ὥρμησεν εἰς τὸν θαλαμίσκον τοῦ κυβερνήτου καὶ ἁρπάσας μίαν ναυτικὴν πυξίδα τοῦ θυλακίου ἀνῆλθεν ἐκ νέου. Καὶ ἐπειδὴ ἡ κόμη του εἶχεν ἀναφλεχθῇ, ἐβύθισε τὴν κεφαλὴν ἐντὸς κάδου ὕδατος. Εἶτα προσκολληθεὶς εἰς τὸν κάλων κατῆλθεν ἐπὶ τῆς σχεδίας.

Ἦτο ὁ τελευταῖος μεταξὺ πάντων.

— Τώρα, παλληκάριά μου, κόψετε τὸ σχοινίον γρήγορα καὶ ὁ Θεὸς μαζή μας! Ἔμπρός!

Ἐνῷ δὲ ὁ Μαλακὲρ, ἀπέκοπτε διὰ τῆς μαχαίρας του τὸν κάλων ὅστις ἀνεκράτει τὴν σχεδίαν μετὰ τῆς *Νεμέσεως*, ὁ Σὰζ βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου ἀνεπέτασσεν τὸ ἱστίον.

Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ἡ σχεδία ἀπεμακρύνετο βραδέως ἀπὸ τῆς πυρπολουμένης θαλαμηγοῦ ὁ Μαλακὲρ πρὸς τοὺς Ζιροδίους ἀπευθυνθεὶς, ἠρώτησε·

— Αἴ κύριοι Ζιρόδιοι, δὲν ἐκάμαμε καλὰ πῦρ σᾶς γλυτώσαμε; Ἠμπορεῖ καὶ νὰ πνιγοῦμε, μὰ ἠμπορεῖ καὶ νὰ σωθοῦμε, καὶ ἂν ὁ Θεὸς θέλῃ καὶ σωθοῦμε τότε θ' ἀποθάνοιμε στὰ σπήτιά μας καὶ ὄχι μέσα ἐδῶ στὰ ἄγρια αὐτὰ κύματα τοῦ ὠκεανοῦ!

Εὐθὺς δὲ ὅτε ἔλυσαν τὰ σχοινία τῶν δύο ἀδελφῶν, οἱ Ζιρόδιοι παρέμειναν σκυθρωποὶ καὶ ἀπέλπιδες, ἔχοντες τὰ ὄμματα καθηλωμένα πρὸς τὸ ἄπειρον, ἢ μᾶλλον πρὸς τὴν δύσμοιρον θαλαμηγὸν αὐτῶν ἀφ' ἧς ἀπεχωρίζοντο διὰ παντός, καὶ ἥτις ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἦτο ἡ φλέγουσα κάμινος, πῦρ καὶ φλόγας ἐξερεύγουσα Ὁ οὐρανὸς ἐφαίνετο ὡσεὶ πυρπολούμενος. Ἤδη τὸ παμφάγον στοιχεῖον εἶχε προσβάλει τὰ ἀκρόκεραια καὶ τὰ ἱστία. Τὸ πᾶν ἐφλέγετο, ἐσπινθήριζε καὶ ἔτριζεν ἀπαισίως ἐν μέσῳ ἀπεριγράπτου καὶ φρικαλέου γδούπου. Αἱ φλόγες ἐξήρχοντο ἐκ τῶν πλευρῶν τῆς θαλαμηγοῦ καὶ τὸ κατάστρωμα ἦτο ἑτοιμόρροπον. Ἐπὶ ὀλίγα εἰσέτι λεπτὰ ἐὰν παρέμενον ἐκεῖ, πάντες θὰ ἐγένοντο λεία τοῦ πυρός.

Καὶ ἡ ἔκβασις τῆς τελείας καταστροφῆς ἀφίκετο πάραυτα.

Ὑπόκωφος ἔκρηξις συνοδευομένη δὲ ὑπὸ τρομεροῦ πατάγου, ἀντήχησεν αἴφνης διὰ μέσου τῶν πλευρῶν τῆς θαλαμηγοῦ τὸ κατάστρωμα τῆς ὁποίας ἐφλέγετο ἤδη ἐξ ὁλοκλήρου, ἐνῷ ἑκατέρωθεν τῶν χαινουσῶν πλευρῶν αὐτῆς ἀνέθρωσκον οὐρανομήκεις φλόγες. Ἡ γενικὴ καταστροφὴ ἔβαινε μετὰ φρίκης καὶ καταπληκτικῆς ταχύτητος.

Ἡ *Νέμεσις* κατεποντίζετο καὶ ἐξηφανίζετο μικρὸν κατὰ μικρόν. Εἶτα αἰφνιδίως τὸ πᾶν ἀπωλέσθη, τὰ πάντα ἐβυθίσθησαν ἐντὸς τοῦ ὕδατος ὅπερ ἥρξατο κοχλάζον πέριξ τοῦ μεγάλου ἱστοῦ οὗτινος μόνη ἡ ἄκρα ἦτο ὁρατή.

Καὶ μετὰ παρέλευσιν δύο ἢ τριῶν δευτερολέπτων οὐδὲν ἴχνος ἐφαίνετο πλέον

ἐκεῖ, ἔνθα πρὸ ὀλίγων ἔτι ὡρῶν τοσοῦτον ἐπιχαρίτως ὠλίσθαινε τὸ θαυμάσιον ἱστιοφόρον.

Οἱ ἐπὶ τῆς σχεδίας βαίνοντες ἄνδρες, καὶ οἱ ὁποῖοι ὠθούμενοι ὑπὸ τῶν κυμάτων εὑρίσκοντο ἤδη εἰς μακρὰν ἀπόστασιν, παρὰ τὸ θάρρος αὐτῶν, εἶχον μόλα ταῦτα καταληφθῆ ὑπὸ τρόμου ἐνώπιον τοῦ θεάματος ἐκείνου.

Ὁποῖοι δήποτε καὶ ἂν ὑπῆρξαν οἱ κίνδυνοι οὓς εἶχον διατρέξει ἐπὶ τοῦ πυρποληθέτος ἐκείνου σκάφους, τὸ σκάφος τοῦτο ἦτο δι' αὐτοὺς αὐτὴ αὕτη ἡ ζωή, ἦτο ἡ ἐλπίς, ἦτο ἡ σωτηρία αὐτῶν, ἐνῷ ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅτε ἐξηφανίσθη πλέον διὰ παντὸς οὐδὲν ἄλλο ὑπελείπετο διὰ τοὺς δυσμοίρους ναυαγοὺς εἰμὴ ἡ τελεία καὶ ἡ ἀπόλυτος ἐγκατάλειψις, ἡ φρικτὴ ἀπελπισία ἐν μέσῳ τοῦ ἀπείρου τῆς μεμακρυσμένης ταύτης θαλάσσης καὶ τὸ ἀφόρητον μαρτύριον τῶν καυστηρῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου.

Ὁ Βιλεφὸρ καὶ οἱ ναῦται ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐμπνεόμενοι φιλικῆς ἐκδηλώσεως συνέθλιψαν τὰς χεῖρας ἀλλήλων.

— Ὑπομονή! κύριε Βιλεφὸρ ὑπέλαβεν ὁ Μαλακὲρ προστρίβων τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἔτσι ἦταν γραμμένο νὰ γείνῃ καὶ ἔγεινε, ὑπομονὴ ἕως ὅτου νὰ διοῦμε τί θὰ ἀπογείνουμε.

Μόνοι, ὁ Γάστων καὶ ὁ Πέτρος Ζιρόδιοι ἐφαίνοντο ἀπαθεῖς καὶ ἀδιάφοροι εἰς ὅλα ταῦτα. Ἐπὶ τῶν προσώπων αὐτῶν διεζωγραφεῖτο ἡ αὐτὴ πάντοτε στωϊκὴ ἀταραξία.

Μακρόθεν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὁρίζοντος, καίτοι λίαν συγκεχυμένως, διεκρίνοντο εἰσέτι δύο μεγάλα στικτα.

Ἦσαν αἱ δύο λέμβοι, ἐφ' ὧν ἐπέβαινον οἱ ἀντάρται. Μετὰ πενταλεπτον ὅμως πάροδον ὅτε οὐδὲν ἴχνος ἐφαίνετο πλέον, τότε ὁ Μαλακὲρ ἀνεγείρας τὸν ναυτικὸν πτλόν του εἰς τὸν ἀέρα, ἐψιθύρισεν μετὰ φαιδροῦ τόνου.

— Καλό σας κατευόδιο, παλληκάριά μου, καὶ ἄλλο κακὸ νὰ μὴν πάθετε!

Πάντες, ἐξαιρέσει τῶν Ζιροδίων, παρ' ὅλον τὸ κρίσιμον τῆς θέσεως, εἰς τὰς λέξεις ταύτας δὲν ἴσχυσαν νὰ ἀνακρατήσωσι ἐλαφρὸν μειδίαμα.

Ἡ θάλασσα ἦτο ἀρκούντως γαληνιαία καὶ ὁ ἄνεμος ἔπνεεν ἐξ ἄρκτου καθ' ὅλον τὸ ἡμερήσιον διάστημα. Εὑρίσκοντο ἐν πλήρει ὠκεανῷ καὶ ἀπεῖχον μακρὰν πάσης ξηρᾶς. Ἡ μόνη δὲ ἐλπὶς ὑφ' ἣς ἐβαυκαλίζοντο ἦτο ἡ συνάντησις πλοίου τινὸς, καὶ ἐν τούτοις τὸ πλοῖον ἐκεῖνο θὰ ὤφειλε νὰ διέλθῃ οὐχὶ ἐκ μακρᾶς ἀποστάσεως ἀπ' αὐτῶν, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει τίς θὰ ἔδιδε προσοχὴν εἰς τὴν μικροσκοπικὴν ταύτην σχεδίαν τὴν ὡς κέλυφος καρύου ἐπὶ τῶν κυμάτων ὀλισθαίνουσαν;

Ὁ Μαλακὲρ καὶ ὁ Βιτὰτ, βοηθούμενοι ὑπὸ τῶν δύο ναυτῶν, δὲν παρέμενον ἄπρακτοι, ἀλλ' ἤρξαντο παρατηροῦντες μετὰ προσοχῆς τὴν σχεδίαν ταύτην τὴν τοσοῦτον ἐσπευμένως κατασκευασθεῖσαν.

Ἐνησχολοῦντο δὲ εἰς τὴν ἐδραίωσιν τῶν σανίδων, ἔσφιγγον τὰ σχοινία, ἐταξι-

θέτουν τὰ ὑδατοφόρα βαρέλια καὶ τὰ τὰς ζωοτροφίας ἐγκλείοντα κιβώτια ἅτινα θὰ ἐπέτρεπον αὐτοῖς νὰ ζήσωσιν ἐπί τινας ἡμέρας χωρὶς νὰ δοκιμάσωσι τὰς ὀδύνας τῆς πείνης καὶ τῆς δίψης.

Ἡ πρώτη ἡμέρα διῆλθεν ἄνευ οὐδενὸς ἀπευκταίου. Ἡ ἐπελθοῦσα δὲ νὺξ ὑπῆρξε δροσερὰ καὶ ἀνεκούρισε αὐτοὺς οὐκ ὀλίγον. Ἅμα δὲ τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου, ἡ πεῖνα καὶ ἡ δίψα κατέλαβον αὐτοὺς ἐνῷ τὴν προτεραίαν ἐν μέσῳ τῶν φοβερῶν ἐκείνων περιπετειῶν, οὔτε κἂν ἐσκέφθησαν περὶ τούτου.

Ἀφοῦ ἔφαγον καὶ ἔπιον ὁ Βιλερὸρ τεύνων τὴν χεῖρα πρὸς τοὺς Ζιροδίους εἶπεν αὐτοῖς μειλιχίῳ τῷ τρόπῳ.

— Ἡ αἰτία ὅλων αὐτῶν τῶν συμφορῶν, ὅλων αὐτῶν τῶν περιπετειῶν πηγάζει ἐκ τοῦ μίσους σας, κύριοι. Οἱ γενναῖοι οὗτοι ἄνδρες δὲν ἐμπνέονται καθ' ὑμῶν ὑπ' οὐδεμιᾶς μνησικακίας, καίτοι θὰ ἐδικαιοῦντο νὰ πράξωσι τοῦτο. Καὶ ἐγὼ αὐτὸς σᾶς συγχωρῶ . . . Ἂς γείνωμεν φίλοι . . . ἀφοῦ πάντες εἴμεθα τόσον πλησίον τοῦ θανάτου!

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἀπέστρεψαν τὴν κεφαλὴν καὶ οὐδεμίαν ἔδωκαν ἀπάντησιν. Ἐφαίνοντο ἀπαθεῖς καὶ κατηφεῖς καίτοι αἱ λέξεις ἐκεῖναι θὰ συνεκίνουν καὶ τὴν καρδίαν τῆς τίγρεως.

Ὁ Μαλακὲρ ἔφερεν εἰς τοὺς Ζιροδίους δοχεῖον πλῆρες ὕδατος καὶεἶ τα παρέθεσεν αὐτοῖς νὰ φάγωσιν, ἀλλ' ἐκεῖνοι ἀπεποιήθησαν.

— Ὦ! ὦ! βλέπω πῶς πᾶτε ἐνάντια μὲ τὴν κοιλιά σας, κύριοί μου ἐπειδή τις εἶμαι πολὺ βέβαιος πῶς θὰ πεινᾶτε μὲ τὰ σωστά σας, ἐπεῖπεν ὁ Μαλακὲρ μετὰ τῆς συνήθους φαιδρότητος αὐτοῦ.

Ἰδὼν δὲ τὴν ἰσχυρογνώμον ἄρνησιν αὐτῶν δὲν ἐπέμενε πλέον, ἄλλως τε τὰ παραταθέντα αὐτοῖς ἐδέσματα ἀπετέλουν δύο μερίδας ἐπὶ πλέον διὰ τοὺς ἄλλους, καὶ αἱ ὁποῖαι κατὰ τὴν κρίσιμον ταύτην περίστασιν ἐνεῖχον μεγάλην σημασίαν.

Ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἡλίου ὑπῆρξε τὸ πρῶτον μαρτύριον διὰ τοὺς ναυαγούς. Καὶ τὸ μαρτύριον τοῦτο ἦτο τὸ ἀφόρητον θάλπος τοῦ καυστηροῦ ἡλίου ἀπὸ τοῦ ὁποίου καθίστατο ἀδύνατον νὰ προφυλάξωσιν ἑαυτούς, ἀφοῦ δὲν εἶχον ὡς σκέπην αὐτῶν παρὰ τὸ ἱστίον μόνον τῆς σχεδίας.

Ἐν τούτοις, καίτοι ἡ σχεδία αὕτη εἶχε παρασκευασθῆ ἐκ τοῦ προχείρου καὶ τοσοῦτον βεβιασμένως, καὶ ὅμως ἐφαίνετο στερεά.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἰς τὴν ἐλαχίστην θαλασσοταραχὴν θὰ ἠδύνατο νὰ διαμελισθῇ εἰς μύρια τεμάχια, εὐτυχῶς ὅμως ἡ φορὰ τοῦ ἀνέμου ἐφαίνετο κλίνουσα πρὸς ἀνατολάς. Τὸ κυανοῦν τοῦ οὐρανοῦ ἐνεῖχεν ἐξαισίαν διαύγειαν. Κατὰ τὰς συνήθεις δὲ προβλέψεις, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον, δὲν ὑπῆρχε φόβος κακοῦ καιροῦ, διότι εἰς τὰς ἀπωτάτας ταύτας ἀτραποὺς τοῦ ὠκεανοῦ, ὡς εἴχομεν διαλάβει ἀνωτέρω, αἱ αἰφνίδιαι πνοαὶ τοῦ ἀνέμου οὗται ἀρκούντως συνεχεῖς, ἀπατῶσι καὶ τὸν ἐμπειρότερον ναυτίλον.

Ἡ ἡμέρα ὑπῆρξε λίαν ἀνιαρὰ καὶ ἀφόρητος. Πρὸς μικρὰν δὲ αὐτῶν ἀνακούφισιν ἀνέμενον ἐναγωνίως τὴν ἐμφάνισιν τῆς νυκτός, τῆς εὐεργετικῆς καὶ δροσερᾶς νυκτός.

Ὅταν δὲ ἐπὶ τέλους ἐτῆλθεν ἡ νὺξ κατώρθωταν νὰ κοιμηθῶσιν ἐναλλάξ.

Εὑρισκόμενοι ὁ εἷς ἐγγὺς τοῦ ἑτέρου, ἀκίνητοι δίκην ἀγαλμάτων καὶ ἔχοντες τὰ ὄμματα καθηλωμένα πρὸς τὰ ἀδιαπέραστα σκότη τοῦ ἀπείρου, οἱ δύο Ζιρόδιοι ἐκάθηντο μακρὰν τῶν συμπλωτήρων αὐτῶν.

— Εἶναι ἀπὸ σίδερο κατασκευασμένα αὐτὰ τὰ δυὸ ἀδέλφια, ἐψιθύριζεν ὁ Μαλακέρ. Δὲν μοῦ ξανάτυχε νὰ διῶ τέτοιους χαρακτῆρας ὡτὰν καὶ αὐτούς! Θέλουν καὶ καλὰ νὰ πάνε μιὰ ὥρα ἀρχήτερα . . . ἂς πάνε τὸ λοιπόν, ἐγὼ ἔκαμα τὸ χρέος μου καὶ θὰ τὸ κάμω ἕως τὸ τέλος.

Καθ' ὅλον τὸ ἡμερήσιον διάστημα τῆς προτεραίας δὲν ἠθέλησαν οὔτε νὰ φάγωσιν οὔτε νὰ πίωσιν. Ὅλαι αἱ προσπάθειαι τοῦ Μαλακὲρ, τῶν ναυτῶν, καὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ Βιλεφὸρ ἀπέβησαν φρούδαι.

Ἡ ἐπαύριον ἀνέτειλλε μελαγχολικὴ καὶ κατηφής. Οἱ Ζιρόδιοι καίτοι ἰφαίνοντο παραδεδομένοι εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως, καὶ ἐν τούτοις ἐκ διαλειμμάτων, ἡμιανοίγοντες τὰ ὄμματα καὶ ἀτενίζοντες ἑαυτοὺς μετ' ἐκπλήκτου βλέμματος καὶ ὡσεὶ μὴ δυνάμενοι πλέον νὰ καταννοήσωσι πᾶν ὅ,τι διεδραματίζετο περὶ αὐτούς, ἐπανέπιπτον κατόπιν εἰς ληθαργικὸν ὕπνον ὃν ὁ πυρετὸς καθίστα τὰ μάλα ὀδυνηρόν.

Οὐδὲν ἴχνος ἰστοῦ δὲν ἐπεφάνει εἰσέτι. Οἱ δυστυχεῖς ναυαγοὶ μάτην ἐβολιδοσκόπουν τὰς ἀπεράντους τοῦ ὠκεανοῦ ἐκτάσεις ἐπὶ τῇ ἐλπίδι νὰ διακρίνωσι σημεῖόν τι ζωῆς.

Ὁ δὲ Μαλακὲρ οὗτινος τὸ βλέμμα δὲν ἀπεχωρίζετο ἀπὸ τῶν Ζιροδίων, καὶ τῶν ὁποίων ἡ παράδοξος στάσις ἔφερεν αὐτὸν εἰς μεγίστην ἀμηχανίαν, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν.

— Μὰ τί διάβολο! αὐτοὶ ἀφοῦ δὲ θέλουν οὔτε νὰ φάνε οὔτε νὰ πιοῦν δὲν θὰ 'πορέσουν βέβαια νὰ βαστάξουν, γιὰ αὐτὸ πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ προσπαθήσω νὰ τοὺς καταφέρω νὰ φάνε κάτι τι.

Καὶ τότε ὁ γενναιόφρων ναύτης χαριεντιζόμενος καὶ ἔχων τὸ μειδίαμα ἐπὶ τῶν χειλέων, ἐπανήρχετο εἰς τοὺς δύο ἀδελφοὺς οὓς ὅτε ἀφυπνίζοντο καὶ τότε διὰ παρακλητικοῦ τόνου ἐπανελάμβανε·

— Μὰ, κύριοι Ζιρόδιοι, φάτε κάτι τις τοὐλάχιστον, πολὺ 'λίγο...αὐτὸ θὰ σᾶς δώσῃ δύναμι.

— Ὄχι ! Μαλακέρ, σὲ εὐχαριστοῦμεν . . . δὲν πεινῶμεν.

— Τότε ὀλίγο νερὸ τοὐλάχιστο . . . παρὰ τίποτες καὶ τὸ νερὸ εἶναι καλό . . . Σᾶς παρακαλῶ.

Ἐπὶ τέλους ἐνδώσαντες εἰς τὰς ἐκλιπαρήσεις τοῦ Μαλακὲρ, ἔπιον ὀλίγον ὕδωρ μηχανικῶς καὶ ὡσεὶ μὴ γνωρίζοντες τί ἔπραττον.

Ὁ λαιμὸς καὶ ὁ λάρυγξ αὐτῶν ἦσαν κατάξηροι καὶ πυριφλεγεῖς. Καὶ αὐτὰ ἔτι τὰ χείλη αὐτῶν ἦσαν ἐξωγκωμένα.

Καὶ ὁ Μαλακὲρ δι' ἐνθαρρυντικοῦ τόνου, ἐπηκολούθησε·

— Κουράγιο, κομμάτι παξημάδι . . . κανένα γλύκισμα ἐνόσῳ μᾶς μένουν ἀκόμα . . . Γιατί τάχατες τόση ἀδιαφορία. . . αὐτὸ ποῦ κάμνετε ἐσεῖς, κύριοι Ζιρόδιοι, δὲν εἶναι καλὸ πρᾶγμα . . . Γιατί νὰ βιάζεσθε τόσῳ νὰ 'πεθάνετε ἀφοῦ ὁ Θεὸς ἔδωκε στὸν ἄνθρωπο τὴν ἐλπίδα . . .

Πλὴν φεῦ ! οὐδεμία ἀπάντησις ἐκ μέρους τῶν Ζιροδίων.

Τότε ὁ Μαλακὲρ λαβὼν σοβαρώτερον ὕφος προσέθηκε·

— Ἐγὼ σας ἔπερνα γιὰ πιὸ γενναίους ἀνθρώπους.

Ἡ αὐτὴ ἀπάθεια ἐξεδηλώθη ὑπὸ τῶν Ζιροδίων.

Εἴχομεν εἰπεῖ ὅτι οἱ ναυαγοὶ ἐφρούρουν ἐναλλάξ. Τὴν ἀκόλουθον λοιπὸν νύκτα περὶ τὴν ἑνδεκάτην, ὁ φρουρὸς τῆς σχεδίας ὑπῆρξεν ὁ Βιτάτ. Ὁ γηραιὸς ναυτικὸς καίτοι συνήθως ἐκοιμᾶτο ὀλίγον, καὶ ὅμως κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην, καταβεβλημένος ὢν ὑπὸ τοῦ καμάτου, καὶ κατατρυχόμενος εἰσέτι ὑπὸ τοῦ θανατηφόρου θάλπους τῆς ἡμέρας, ἐπὶ τέλους κατελήφθη ὑπὸ τοῦ ὕπνου.

Πάντες ἦσαν ἐξηπλωμένοι ἐπὶ τῆς σχεδίας καὶ κατακεκλιμένοι οἱ μὲν ἐπὶ τῶν δὲ, ἐξαιρέσει τῶν Ζιροδίων, ὅπως μὴ παρασυρθῶσι ὑπὸ ἐνδεχομένου κλύδωνος. Ἡ σχεδία ἐπέπλεεν ἠρέμα ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς σελήνης.

Οἱ Ζιρόδιοι βασανιζόμενοι ὑπὸ τοῦ ἐφιάλτου καὶ ὑπὸ ὀνείρων τρομακτικῶν ὡμίλουν ὑψηλοφώνως.

Ἄϋπνος ὁ Πέτρος ἀφυπνισθεὶς καὶ ἐγερθεὶς ἐπὶ ποδὸς, ἀτενίζει τὰ περὶ αὐτόν. Ἐπὶ πολλὴν δὲ ὥραν παραμένει οὕτω πως καὶ ὡτὲ κατεχόμενος ὑπό τινος σκέψεως Αἱ ἰδέαι του εἰσὶ ἀόριστοι, διότι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ φρενοβλάβεια, τὸ πρῶτον τοῦτο σύμπτωμα τῆς ἑκουσίας ἀσιτίας του δεσμεύει τὸν ἐγκέφαλόν του.

Καὶ πράγματι τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτοῦ εἶναι τόσον ἠλλοιωμένα, τὸ βλέμμα του τόσον ἀλλόκοτον καὶ βλοσυρὸν, ὥστε πᾶς ὁ βλέπων αὐτὸν θὰ κατελαμβάνετο ὑπὸ φρίκης ἢ μᾶλλον ὑπὸ οἴκτου.

Καὶ ἀφοῦ ἐπὶ πολλὴν ὥραν εἶχε παρατηρήσει τοὺς κοιμωμένους συναυαγούς του, εἶτα ὑπὸ φρικαλέας καταληφθεὶς ἰδέας, προσεγγίζει τὰ ὑδατοφόρα βαρέλια καὶ τὰ κιβώτια τῶν ζωοτροφιῶν, τὰ ὠθεῖ τὸ ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου εἰς τὴν θάλασσαν, ἀναγκάζων διὰ τοῦ τρόπου τούτου τοὺς ναυαγοὺς νὰ ἀποθάνωσι τὸν ἐξ ἀσιτίας καὶ δίψης θάνατον.

Καὶ μετὰ τὴν διάπραξιν τοῦ φρικτοῦ διαβήματός του, καταληφθεὶς ὑπὸ λειποθυμίας καὶ μὴ δυνάμενος πλέον νὰ ὑποστηρίζῃ ἑαυτὸν, καταπίπτει ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεώς του. Κατατρύχεται δὲ ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁ-

ποίου ἐκβάλλει ἀνάρθρους λέξεις καὶ κραυγὰς ὑποκώφους. Ἐπὶ τέλους συνελθὼν εἰς ἑαυτόν, παραμένει ἀκίνητος.

Καὶ τῶν ἄλλων ἐπίσης ὁ ὕπνος φαίνεται ὑπὸ ἀπαισίων ὀνείρων διακοπτόμενος, διότι πάντες σχεδὸν ἐκτελοῦσιν ἀλλοκότους χειρονομίας.

Εὐθὺς δὲ ὅτε ὁ ὑποπλοίαρχος ἀναλαμβάνει πρῶτος τὴν εὐθυκρισίαν του, ἐγείρεται ἐπὶ ποδός, προστρίβει τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ψιθυρίζει καθ' ἑαυτόν.

— Αἴ! αἴ! φαίνεται πῶς ἐκοιμήθην . . .

Καὶ ταῦτα σκεπτόμενος ἀριθμεῖ συγχρόνως διὰ τοῦ βλέμματος τοὺς συμπλωτῆράς του.

— Εἴμεθα ὅλοι ἐδῶ . . . δὲν παρεσύρθη λοιπὸν κανεὶς ὑπὸ τῶν κυμάτων.

Περὶ τὴν πρωΐαν μόνον, κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου οἱ ναυαγοὶ ἐξακριβοῦσι μετ' ἐκπλήξεως καὶ ὑπερβαλλούσης ἀπελπισίας τὴν ἐξαφάνισιν τῶν ζωοτροφιῶν αὐτῶν. Τὰ πάντα πᾶρεσύρθησαν, τὰ πάντα κατεποντίσθησαν εἰς τὴν θάλασσαν.

Δὲν ἀπέμεινε τίποτε πλέον ἐξαιρέσει ὀλίγου μόνον ὕδατος ἐν τῷ πυθμένει βαρελίου καὶ τὸ ὁποῖον θὰ ἐχρησιμοποίουν ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ὡς ἔγγιστα ἡμέρας.

Καὶ μόλα ταῦτα ἐπειδὴ ἡ θάλασσα ἐξηκολούθει οὖσα γαληνιαία πάντοτε καὶ ἐπειδὴ κανὲν κῦμα δὲν εἶχε προσβάλλει τὴν σχεδίαν, ἐπομένως ἀδυνατοῦσι νὰ ἐξηγήσωσι τὸ λαβὸν χώραν ἀπευκταῖον.

Καὶ τὴν φορὰν ταύτην, πελιδνοὶ τὴν ὄψιν καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἀπέλπιδες προσατενίζουσιν ἀλλήλους.

Ἐὰν ἐντὸς δύο ἡμερῶν πλοῖόν τι δὲν ἐνεφανίζετο νὰ περισυλλέξῃ αὐτοὺς πάντες εἰσὶ κατεδεδικασμένοι νὰ ἀποθάνωσι τὸν ἐξ ἀσιτίας θάνατον. Οὐδὲν ἄλλο ὑπολείπεται αὐτοῖς εἰμὴ ὁ ἐκ τῆς πείνης καὶ τῆς δίψης θάνατος, ὁ πυρετός, ἡ παραφροσύνη!

Κατὰ τὴν ἡμέραν δὲ ταύτην ἥτις ὑπῆρξε λίαν ὀδυνηρά, οἱ Ζιρόδιοι ἀφυπνίσθησαν δύο ἢ τρεῖς φορὰς χωρὶς νὰ ἀναλάβωσι τὰς αἰσθήσεις των.

Ἦσαν τόσον καταβεβλημένοι ἠθικῶς καὶ σωματικῶς καὶ εἶχον τὸ βλέμμα τόσον ἐξησθενημένον καὶ ἄμοιρον πάσης διαυγείας, ὥστε ἦτο πλέον ἢ βέβαιον ὅτι θὰ ὑπέκυπτον, ὅτι θὰ ἀπέθνησκον οἱ πρῶτοι μεταξὺ τῶν δυσμοίρων συναυαγῶν των.

Περὶ τὴν ἑσπέραν δὲν ὑπελήφθη πλέον παρὰ ὀλίγον μόνον ὕδωρ ἐντὸς τοῦ ἐναπολειφθέντος βαρελίου.

Ὁ Σὰζ παρέχων σημεῖα παραφροσύνης, ἐξετέλει κινήσεις ἀλλοκότους καὶ ἀπενοημένας καὶ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν χάνων τὴν ἰσορροπίαν του, ἐκινδύνευε νὰ πέσῃ εἰς τὴν θάλασσαν.

Τότε ὁ Βιλεφὸρ ὅστις ἦτο ὁ μόνος ἴσως μετὰ τοῦ Μαλακὲρ, ὅστις διετήρησεν ὅλην τὴν ψυχραιμίαν του, βλέπων τὴν ἀπέλπιδα θέσιν τοῦ Σὰζ, ἐτοποθέτησεν αὐτὸν παρὰ τὸν ἱστὸν τὸν ὑποβαστάζοντα τὸ μονοκόμματον ἱστίον τῆς σχεδίας.

Ἐὰν δὲ δὲν ἐλάμβανεν ἐγκαίρως τὴν προφύλαξιν ταύτην, ὁ Σὰζ, ὡς εἶπωμεν θὰ ἔπιπτεν εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὅταν ἐπῆλθεν ἡ νὺξ κανεὶς δὲν εἶχε τὴν ἀπαιτουμένην ἰσχὺν νὰ φρουρήσῃ ἐπὶ τῆς σχεδίας. Καὶ αὐτὸς ὁ δοὺξ κατετρύχετο ὑπὸ ἐμετῶν καὶ ὑπερτάτης ἠθικῆς ἐξαντλήσεως. Πέριξ αὐτοῦ, οἱ συμπλωτῆρές του διετέλουν εἰς νεκρικὴν ἀκινησίαν καὶ δὲν ἀπήγγελλον οὐδεμίαν λέξιν.

Οἱ δύο Ζιρόδιοι, ἐξηπλωμένοι παραπλεύρως ἀλλήλων καὶ ἔχοντες τὸ πρόσωπον ἐξωγκωμένον, κατελαμβάνοντο ἐνίοτε ὑπὸ αἰφνιδίων σπασμῶν. Βλέπω τις αὐτοὺς θὰ ἔλεγεν ὅτι ἐλαχίστη πλέον πνοὴ ζωῆς ὑπελείπετο αὐτοῖς. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐκ τῶν χειλέων αὐτῶν ἐξήρχοντο παρατεταμέναι μεμψιμοιρίαι μομφαὶ ἄκακοι καὶ παιδικαί.

Εἰς τὴν θέαν τῶν Ζιροδίων ὁ Βιλεφὸρ συγκινηθεὶς μεγάλως ἐσύρθη μέχρι τοῦ βαρελίου εἰς τὸν πιθμένα τοῦ ὁποίου ὑπῆρχον εἰσέτι σταγόνες τινὲς ὕδατος καὶ πληρώσας ἓν κύπελον προσήγγισε τοὺς δύο ἀδελφοὺς, καὶ ἡμιάνοιξας τὸ στόμα τοῦ Γάστωνος εἶτα τὸ τοῦ Πέτρου, ἐνέχυσεν ἐντὸς αὐτῶν ὀλίγον ὕδωρ.

Καὶ εἶχε πράξει καλῶς διότι ὅσον μικρὰ καὶ ἐὰν ἦτο ἡ ποσότης τοῦ ὕδατος τούτου ἤρκεσε νὰ φέρῃ αἴσιον ἀποτέλεσμα. Τὸ ἐγχυθὲν ὕδωρ ἦτο αὐτὴ αὕτη ἡ ζωή, διότι ἀμφότεροι ταυτοχρόνως ἤνοιξαν τὰ ἐξησθενημένα ὄμματά των.

Ἡ σελήνη ἐλαμπύριζεν ἐπὶ τοῦ στερεώματος μετὰ ἐξαιρετικῆς διαυγείας, ἡ νὺξ ἦτο αἰθρία καὶ ἡ θάλασσα ὑπερμέτρως γαληνιῶσα. Καὶ ἡ εὐεργετικὴ αὕτη νὺξ ἔσχε μεγάλην ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν καταπεπονημένων σαρκίων τῶν ναυαγῶν οἵτινες εἶχον ὑποστῆ τοσαῦτα ἤδη μαρτύρια.

Οἱ Ζιρόδιοι δὲν ἐβράδυναν νὰ ἀναγνωρίσωσι τὸν Βιλεφὸρ ὅστις εὑρίσκετο ἐγγύτατα αὐτῶν. Αἰσθανθέντες δὲ πάραυτα ἐπὶ τῶν ἀπεζηραμένων χειλέων των τὴν δρόσον τοῦ ζωογόνου ὕδατος, καὶ ἐννοήσαντες πᾶν ὅ,τι ὁ δοὺξ εἶχε πράξει, ἔκυψαν τὴν κεφαλὴν, ἔκλεισαν τὰ ὄμματα καὶ δι' ἐκλειπούσης φωνῆς, ἐψέλλισαν.

— Εὐχαριστῶ . . . εὐχαριστῶ . .

Εἶτα ἐβυθίσθησαν αὖθις εἰς τὸν ληθαργικὸν ὕπνον τῶν ὅστις παρωμοίαζε μετὰ τοῦ ληθάργου τῶν ἄλλων, καὶ ὁ ὁποῖος, ἐὰν δὲν περιεθάλπετο ἐγκαίρως, ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ τὸν θάνατον.

Ἡ νὺξ εἶχε διέλθει οὕτω πως. Τὴν ἐπαύριον ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου, οἱ Ζιρόδιοι κατατρυχόμενοι ὑπὸ τῆς φρενήτιδος δὲν ἦσαν εἰς θέσιν νὰ ἐξακριβώτωσιν ἐὰν ἦτο ἡμέρα ἢ νὺξ Περὶ τὰς δύο ὥρας, ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ καυστηροῦ ἐκείνου ἡλίου, ὁ Πέτρος ἀφυπνίσας τὸν ἀδελφόν του, τῷ εἶπε μετὰ ἐξησθενημένης φωνῆς.

— Ἀδελφὲ, τετέλεσται! ἐπέστη ἡ τελευταία μας ἡμέρα.

— Ναί, σήμερον πέπρωται νὰ ἀποθάνωμεν!

— Σήμερον, μᾶς ἀναμένει ὁ φρικτότερος τῶν θανάτων. Θὰ ἀποθάνωμεν τοὐλάχιστον μαζῆ. Εἶναι λίαν παρήγορον τοῦτο!

— Μαζῆ, ναὶ, καθὼς καὶ ἐζήσαμεν μαζῆ πάντοτε.

— Νὰ μὴ ἀποχωρισθῶμεν . . . ἀδελφέ . .

— Ὄχι, ὄχι δὲν θὰ ἀποχωρισθῶμεν μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης καθ' ἣν ὁ θάνατος θὰ ἀφήρπαζε καὶ τοὺς δύο ταυτοχρόνως.

— Μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν αἱ ψυχαί μας θὰ ἀφίπτοντο συγχρόνως.

— Οὕτως ἐζήσαμεν.

— Οὕτω καὶ θὰ συναποθάνωμεν.

Καὶ ταῦτα εἰπόντες ἐσιώπησαν πρὸς στιγμὴν, συνέθλιψαν τὰς χεῖρας αὐτῶν διὰ τῆς αὐτῆς ἀδελφικῆς ἐκείνης χειρονομίας δι' ἧς ἐξεδήλουν πάντοτε, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὑπεράνθρώπου στοργῆς αὐτῶν τὰς ἐπιθυμίας των, τὰς ἐλπίδας των καὶ τὸ μῖσος αὐτῶν.

Μιὰ ὥρα εἶχε διαρρεύσει εἰσέτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας οἱ λοιποὶ τῶν ναυαγῶν παρελήρουν πάντοτε. Μόνοι, οἱ δύο ἀδελφοὶ κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου ἐπανέκτων τὴν εὐθυκρισίαν τοῦ πνεύματος.

— Γάστων ;

— Ἀδελφέ . . .

— Αὐτὴν τὴν νύκτα τὸ ἐνθυμεῖσαι ἢ ὄχι ;

— Ναὶ, εἶχεν ἀποβῆ δι' ἡμᾶς ἓν ἀφόρητον μαρτύριον.

— Ἐνθυμεῖσαι δὲ ὅτι εἶχε σπεύσει πλησίον μας διὰ νὰ μᾶς δώσῃ νὰ πίωμεν.

— Καὶ ἴσως ἦτο τὸ δι' αὐτὸν προωρισμένον ὕδωρ . . .

— Πιθανὸν δὲ νὰ ὑπέφερε καὶ ἐκεῖνος τὸ αὐτὸ μαρτύριον ὅπερ ὑπεφέραμεν καὶ ἡμεῖς.

Καὶ ἐνῷ ἔλεγον ταῦτα αἱ συνενωμέναι χεῖρές των διετείοντο σπασμωδικῶς.

— Ἀδελφὲ, μοὶ ἐπῆλθε μία φοβερὰ ἰδέα εἰς τὸν νοῦν.

— Ἡ ἰδέα αὕτη ἐπῆλθε καὶ εἰς ἐμέ, ἀδελφέ.

— Ἐὰν αὐτὸς δὲν ἦτο ἔνοχος ;

— Ἐὰν πράγματι τὸ κατ' αὐτοῦ μῖσός μας ἦτο παράλογον ;

Καὶ ἐσιώπησαν κἹφνης, ὡσεὶ διακοπέντες ὑπό τινος. Ἐὰν δὲ διέκοψαν τὸν διάλογόν των τοῦτο ἐγένετο, διότι ἐγγύτατα αὐτῶν εἶχον τὸν δοῦκα Δε Βιλερῦρ ὅστις παρελήρει ἐπίσης ὢν τέλεον ἐξηντλημένος καὶ τὸν θάνατον ὀνειρευόμενος ὡς οἱ λοιποὶ τῶν ναυαγῶν.

Παρελήρει καὶ ἐν μέσῳ τοῦ κατέχοντος αὐτὸν πυρετοῦ τῷ ἐνεφανίζετο λίαν ἰὐκρινῶς ἡ θελκτικὴ εἰκὼν τῆς Ἔμμας.

Καὶ ἐπειδὴ οὐδὲν ἄλλο ὄνομα κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν ἀπήγγειλλον τὰ χείλη αὐτοῦ, παρὰ μόνον τὸ περιπόθητον ὄνομα τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ, ὁ Γάστων χαμηλοφώνως ἔλεγε πρὸς τὸν Πέτρον.

— Τὸν ἀκούεις, Πέτρε ;

— Ναὶ, ναὶ, αὐτὴν σκέπτεται μόνον κατὰ τὴν ὑστάτην ταύτην στιγμὴν τοῦ θανάτου του . . .

— Ὦ ! Ἔμμα μου ! ἔλεγε καθ' ὕπνον ὁ Βιλερῦρ, κατόπιν τοσούτων κινδύνων καὶ περιπετειῶν, πόσον εἶμαι εὐτυχὴς διότι σὲ ἐπαναβλέπω . . . Ὦ ! σὺ τοὐλάχιστον τὴν ὁποίαν τόσον ἠγάπησα καὶ ἐξακολουθῶ νὰ ἀγαπῶ πάντοτε, σὺ ἐλθὲ νὰ ἐπιχύσῃς βάλσαμον εἰς τὴν τεθλιμμένην καὶ θνήσκουσαν ψυχήν μου . . .

— Τὸν ἀκούεις ;

— Ναὶ, πόσον τὴν ἀγαπᾷ !

— Ὅσον τὴν ἀγαπῶμεν καὶ ἡμεῖς !

— Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι πρὸ ὀλίγου εἰσέτι ἐπανέβλεπες καὶ σὺ ἐπίσης τὴν εἰκόνα αὐτῆς ;

— Ναὶ, ἀδελφὲ, τὴν ἐπανέβλεπον γλυκεῖαν καὶ μειδιῶσαν, καθὼς κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην καθ' ἣν εἴχομεν συναντήσει αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φύλακος Σουβίς . . .

— Καὶ ἐγὼ τὴν ἐπανέβλεπον τοιαύτην ὁποία ἐνεφανίσθη ἐνώπιόν μας, ὡς φάντασμά τι, ἐν μέσῳ τῶν θάμνων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μονομαχίας μας.

Ὁ Ὁράτιος ἐξηκολούθει ὀνειρευόμενος καὶ ψιθυρίζων μετὰ ἡδυπαθοῦς τόνου.

— Ἔμμα ! Προσφιλής μοι Ἔμμα, δὲν θὰ σὲ ἐπανείδω ποτὲ πλέον . . . Σοὶ πέμπω τὸν τελευταῖον ἀποχαιρετισμόν μου . . . Ὑγίαινε διὰ παντός !

—Ἀφοῦ τὴν ἀγαπᾷ τόσον, ἔλεγεν ὁ Πέτρος, τότε, ἀδελφὲ, εἶναι προτιμότερον νὰ συναποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.

— Ἔχεις δίκαιον, διότι ἐὰν πράγματι δὲν εἶναι ἔνοχος τῆς δολοφονίας τοῦ πατρός μας, τότε θὰ εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ τὸν μισῶμεν πάντοτε . . .

Καὶ ἐνῷ τὸ βλέμμα αὐτῶν ἀπέβη αὖθις βλοσυρὸν ἐσιώπησαν, κατόπιν ὅμως μετὰ μικρὰν ἀνάπαυλαν, ὁ Γάστων ἠρώτησεν·

— Πιστεύεις ὅτι καὶ ἐκείνη τὸν ἀγαπᾷ ; Πιστεύεις ὅτι αὐτὸς δὲν ἀνταγαπᾶται ὑπ' ἐκείνης ;

— Ἴσως ! . . . Ἴσως !

Καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης οὐδὲν πλέον ἐλέχθη μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν. Καταληφθέντες ἀμφότεροι ὑπὸ τελείας ἐξαντλήσεως, ἀπώλεσαν αὖθις τὰς αἰσθήσεις καὶ ἐν μέσῳ τῆς λειποθυμίας των ταύτης συναπεκόμισαν ἀναμφιβόλως τὴν ἐλπίδα ὅτι πιθανὸν ἡ Ἔμμα μὴ ἀγαπῶσα τὸν Βιλερῦρ θὰ ἠγάπα τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν !

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ σχεδία ἐγκατελήφθη καθολοκληρίαν πλέον εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ρευμάτων. Κανεὶς μεταξὺ τῶν ναυαγῶν δὲν ἦτο πλέον εἰς θέσιν νὰ διευθύνῃ τὸ μοναδικὸν ἱστίον της. Κανεὶς δὲν κατεῖχε τὴν ἀπαιτουμένην κρίσιν ὅπως συμβουλευθῇ τὴν πυξίδα. Πάντες εἰσὶ προωρισμένοι νὰ ἀποθάνωσι τὸν ἐξ ἀσιτίας καὶ δίψης θάνατον.

Ὁ Μαλακὲρ, ὅστις παρέχει εἰσέτι σημεῖα ζωῆς, ψιθυρίζει·

— Ὀλίγο νερό! Ὀλίγο νερό!

Συρθεὶς δὲ μέχρι τοῦ βαρελίου βυθίζει τὸ κύπελον εἰς τὸν πυθμένα αὐτοῦ καὶ πίνει ἁπλήστως κἄτι τι τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀποξηράνει ὁ ἥλιος καὶ ὅπερ μετέχει μᾶλλον τοῦ βορβόρου ἢ τοῦ ὕδατος.

Τούτου γενομένου δὲν κατακλίνεται ἐκ νέου, ἀλλὰ καθεσθεὶς, ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ καὶ διὰ τοῦ βλέμματός του προσατενίζει τὴν πρὸ αὐτοῦ ἐκτεινομένην ἀπέραντον θάλασσαν, ἣν ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας δὲν ἐπαύσατο λατρεύων καὶ ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας εἶχε διαρρεύσει ἅπας ὁ βίος του καὶ ἥτις ἐντὸς ὀλίγου ἐπέπρωτο νὰ ἀποβῇ ὁ τάφος αὐτοῦ.

Καὶ ὅμως ἰδοὺ αἴφνης τὸ πρόσωπόν του φαιδρύνεται καὶ οἱ ὀφθαλμοί του ἀπαστράπτουσιν ἐκ χαρᾶς. Καὶ ἐὰν ὁ Μαλακὲρ εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ τοῦ αἰφνιδίου τούτου συναισθήματος, τοῦτο ἐγένετο διότι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἶχε διακρίνει πρὸς τὸ μέρος τοῦ ὁρίζοντος ἓν ἱστίον, τὸ ὁποῖον μεγεθυνόμενον ἀπὸ λεπτοῦ εἰς λεπτὸν ἐφαίνετο διευθυνόμενον πρὸς αὐτούς.

Τότε κραυγὴ ὑπόκωφος, κραυγὴ παραφόρου χαρᾶς ἐκφεύγει τῶν χειλέων αὐτοῦ.

— Ἕνα ἱστίον! ἕνα ἱστίον!

Αἰφνιδίως πάντες οἱ λοιποὶ ἐν μέσῳ τοῦ τελευταίου ὕσως ὕπνου αὐτῶν, ἀκούουσι τὴν κραυγὴν τοῦ ναύτου. Ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ οἱασδήποτε ἄλλης κραυγῆς, δὲν θὰ τὴν ἤκουον ποσῶς, ἀλλ' αἱ ὑπὸ τὸν Μαλακὲρ ἀπαγγελθεῖσαι ἐκεῖναι λέξεις ἐξεδήλουν αὐτὴν ταύτην τὴν ζωήν... τὴν ἐκ τοῦ βεβαίου θανάτου ἀπολύτρωσιν αὐτῶν.

Οἱ δύσμοιροι ναυαγοὶ ἀφυπνίζονται, ὑπεγείρονται καὶ ἔκπληκτοι προσατενίζουσιν ἀλλήλους.

Πάντες δὲ διατελοῦσιν εἰς τηλικαύτην ἠθικὴν ἀπογοήτευσιν καὶ σωματικὴν ἐξασθένησιν ὥστε νομίζουσιν ὅτι τὰς λέξεις ἐκεῖνας τὰς εἶχον ἀκούσει εἰς τὰ ὄνειρά των. Ὅτε εἶδον ὅμως τὴν χεῖρα τοῦ Μαλακὲρ ἐκτεινομένην πρὸς τὸν ὁρίζοντα καὶ αὐτὸν κραυγάζοντα πάντοτε «Ἕνα ἱστίο! Ἕνα ἱστίο!» τότε καταλαμβάνονται ὑπὸ θάρρους, ὑπό τινος ἐλπίδος, τότε, λέγομεν, ἐνώπιον τῆς πραγματικότητος δὲν δυσπιστοῦσι πλέον.

Κατὰ πρῶτον δὲν διακρίνουσι τίποτε. Ὁ φλέγων αὐτοὺς ἥλιος ἀποτυφλοῖ τὰ ὄμματά των.

Κατόπιν ὅμως, διακρίνουσι τὰ πάντα, καὶ τὰς χεῖρας ἐκτείνοντες πρὸς τὸ σωστικὸν ἐκεῖνο σκάφος ἀναμένουσιν, ἕτοιμοι ἤδη ἐκ τῆς χαρᾶς αὐτῶν νὰ παραφρονήσωσι καθὼς πρὸ ὀλίγου ἔμελλον νὰ ἀποβῶσι παράφρονες ἐκ τῆς ἀπελπισίας αὐτῶν.

Τὸ ἱστίον ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν μεγεθύνεται, οἱ ἱστοὶ διακρίνονται εὐκρινέστερον ἐνῷ ταὐτοχρόνως σχεδὸν προβάλλουσι ὁλονὲν νέα ἱστία· εἶτα διακρίνεται τὸ σύνολον τοῦ σκάφους, τὰ ἀκροκέραια, αὐτὸ τοῦτο τὸ πλοῖον, ἐλαφρὸν, ταχύπλουν, χαριέστατον.

Ἡ σχεδία θὰ παρετηρήθη ἀναμφιβόλως, διότι τὸ πλοῖον στρέψαν τὴν πρῷραν πρὸς τοὺς ναυαγοὺς ἤρχετο κατ' εὐθεῖαν πρὸς αὐτούς.

Πάρκυτα δὲ διακρίνουσιν οὐ μόνον τοὺς ἄνδρας τοῦ πληρώματος, ἀλλὰ καὶ ὅλας τὰς ἐπὶ τοῦ σκάφους διεξαγομένας λεπτομερείας καθὼς καὶ αὐτὸ ἔτι τὸ ὄνομα τοῦ σωστικοῦ πλοίου.

Πρῶτος δὲ μεταξὺ πάντων, ὁ Μαλακὲρ ἀδυνατῶν νὰ συγκρατήσῃ ἐπὶ πλέον τὴν ὑπερβάλλουσαν χαράν του κραυγάζει.

— Εἶναι ἡ *Μέμφις*! Εἶναι ἡ *Μέμφις*!

Καὶ αὐτοὶ οὗτοι οἱ Ζιρόδιοι ἀναλαβόντες τὰς αἰσθήσεις των, ἀναγνωρίζουσιν ἐπὶ τέλους τὴν θαλαμηγὸν, τὴν τοσοῦτον μυστηριωδῶς παρακολουθήσασαν τὰ ἴχνη αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἐκ Χάβρης ἀπόπλου.

Καὶ ἐπὶ τῆς γεφύρας τῆς θαλαμηγοῦ, βλέπουσιν ἕνα πρεσβύτην κρατοῦντα ἀνὰ χεῖρας τὸ τηλεσκόπιόν του.

Τὸν μαρκήσιον Δὲ Βιβαρέζ!

Ἔβλεπον δε πάντες ἑαυτοὺς σωθέντας ὡς ἐκ θαύματος!

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ἠτένιζον σιωπηλῶς τὸν Βιλεφὸρ, ὅστις, τὴν τελευταίαν νύκτα ἐπροθυμοποιήθη νὰ συνδράμῃ αὐτοὺς, τὸν Βιλεφὸρ εἰς ὃν θὰ ὤφειλον τὴν ζωὴν, ἀφοῦ ἡ *Μέμφις* ἔμελλε νὰ περισυλλέξῃ αὐτούς.

Τὸ μῖσος τοῦ παρελθόντος ἤρξατο μὲν ἀπομακρυνόμενον καὶ ὅμως ἀμφότεροι κατελήφθησαν ὑπὸ τῆς αὐτῆς σκέψεως, ἥτις ἀνεχαίτησε ἐντὸς τῶν δύο ἀγρίων τούτων καρδιῶν τὴν πρὸς τὴν μεταμέλειαν τάσιν αὐτῶν καὶ τὴν ἐκδηλωθησομένην πρὸς τὸν Βιλεφὸρ ἀγάπην. Τοῦτο δὲ διότι εἶχον σκεφθῇ πρὸς στιγμὴν ὅτι ὁ Βιλεφὸρ ἠγάπα τὴν αὐτὴν γυναῖκα, ἣν ἠγάπων καὶ αὐτοί!

Μετὰ δεκαπεντάλεπτον δὲ παρέλευσιν οἱ ναυαγοὶ περισυνελλέγοντο ἐπὶ τῆς *Μέμφιδος* ἔνθα ἐπεδαψιλεύθησαν αὐτοῖς αἱ ἐγκαρδιώτεραι περιθάλψεις.

ΙΑ'.

Ἡ Ρόζα.

Ὁ χειμὼν εἶχε παρέλθει. Κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ ὅλων τούτων τῶν συμβεβηκότων ἐπανῆλθε τὸ ἔαρ καὶ ἡ περιγραφικὴ ἐξοχὴ τῶν περιχώρων τῆς Κλισσὸν, ἡ περιβρεχομένη ὑπὸ τοῦ Σὲβρ καὶ τοῦ Μὲν περιεκοσμεῖτο ὑπὸ μυροβόλων φυτειῶν

καὶ ἐλαμπρύνετο ὑπὸ τὸν ἡλιόλουστον μῆνα τοῦ λήγοντος μαΐου.

Ἡ Ρόζα Σουβὶς δὲν εἶχεν ἐγκαταλείψει τὴν οἰκίαν τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων ἔνθα περιέθαλπον αὐτὴν γυναῖκες νοσοκόμοι καὶ ἀρωσιωμέναι εἰς τοὺς δύο ἀδελφούς.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν εἴχομεν ἰδεῖ αὐτὴν διὰ τελευταίαν φορὰν ἡ κατάστασίς της δὲν εἶχε μεταβληθῇ ποσῶς.

Ἡ παραφροσύνη της ἦτο πάντοτε ἡ αὐτή, ἠπία καὶ μειλιχία σχεδόν. Μὴ ἔχουσα δὲ ἢ μικρὰν μόνον χρείαν ἐπιτηρήσεως, τὴν ἄρινον πολλάκις νὰ ἐξέρχηται μόνη ἀπὸ τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων. Διατρέχουσα δὲ τὰ δάση καὶ κατόπιν ὑπὸ τοῦ ἐνστίκτου αὐτῆς ὁδηγουμένη, ἐλάμβανε τὴν πρὸς τὴν Μιλεπέρτιους ἄγουσαν χωρὶς νὰ τῇ συμβῇ ποτε κανὲν δυσάρεστον ἐπεισόδιον.

Οἱ τελευταῖοι ὅμως μῆνες τῆς ἐγκυμοσύνης της, ἤτοι ὁ ἀπρίλιος καὶ ὁ μάϊος ὑπῆρξαν λίαν ὀδυνηροὶ καὶ κρίσιμοι δι' αὐτήν.

Οἱ ἰατροὶ εἰς οὓς ἀπετάνθησαν, διέταξαν ὅπως τὴν ἐμποδίσωσιν οὐ μόνον νὰ ἐξέρχηται, ἀλλὰ καὶ νὰ βαδίζῃ.

Ἡ Ρόζα κατεδικάσθη νὰ παραμένῃ κλινήρης. Καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης αἱ δύο νοσοκόμοι πισταὶ εἰς τὰς διαταγὰς τῶν Ζιροδίων, αἵτινες ταῖς ἐδόθησαν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως αὐτῶν, δὲν ἀπεχωρίσθησαν πλέον αὐτῆς, ἀλλ' ἠγρύπνουν ἐπὶ τῆς Ρόζας ἐναλλάξ, ἐν ἑνὶ λόγῳ οἰκτείρουσαι τὴν δύσμοιρον ταύτην κόρην καὶ ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ προσκολλούμεναι περισσότερον εἰς τὰς ταλαιπωρίας τοῦ δισμοίρου τούτου θαύματος.

Ἡ Ἔμμα καίτοι ἐπεθύμει νὰ βλέπῃ τὴν Ρόζαν καὶ νὰ ἐξακολουθῇ νὰ ἐπισκέπτηται αὐτὴν εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα καθὼς ἐπεσκέπτετο αὐτὴν ἄλλοτε εἰς Μιλεπέρτιους καὶ ὅμως αἱ δύο χωρικαὶ νοσοκόμοι τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων, αἱ γραικαὶ θαλαμηπόλοι τοῦ πατρὸς Ζιροδίου ἐγκολπωθεῖσαι τὴν μεταξὺ τῶν δύο οἰκογενειῶν ἐπικρατοῦσαν διχόνοιαν, ἐπανέφερον ἐπὶ τῆς ἐπαύλεως Βιλερὸρ καὶ ἐπὶ τῶν οἰκούντων αὐτὴν τὸ μῖσος τῶν κυρίων αὐτῶν.

Εἰς τὰς πρώτας ἀποπείρας εἰς ἃς προέβη ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ὅπως ἐπανίδῃ τὴν Ρόζαν, αἱ δύο θαλαμηπόλοι ἀπήντησαν ρητῶς εἰς αὐτὴν ὅτι ἐπειδὴ ἦσαν ὑπεύθυνοι ἐπὶ παντὸς ὅ,τι ἀπέβλεπε τοὺς Ζιροδίους κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπουσίας τῶν δύο ἀδελφῶν, ἠναγκάζοντο νὰ μὴ ἀφήσωσι τὴν Ἔμμαν νὰ ἐπισκέπτηται τὴν νεαρὰν κόρην εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἐκοῦσα ἄκουσα ἠναγκάσθη νὰ μὴ ἐπιμείνῃ πλέον εἰς τοῦτο. Καὶ ὅμως παρ' ὅλα ταῦτα, χάρις τοῦ Μαλικὰμπ, ἡ Ἔμμα κατώρθου νὰ μανθάνῃ πάντοτε πᾶν ὅ,τι ἐλάμβανε χώραν ἐκεῖ καὶ, κατὰ τὰς τελευταίας ἑβδομάδας ὅτε ἡ Ρόζα ἠδύνατο νὰ ἐξέρχηται εἰσέτι, τὴν συνήντα ἐνίοτε καθ' ὁδόν.

Ἔκτοτε ὅμως ἡ Ἔμμα δὲν ἠδυνήθη τίποτε πλέον νὰ ἐξακριβώσῃ, καὶ ἡ σιωπηλὴ οἰκία τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων ἐφάνη ἐπανακλεισθεῖσα δι' αὐτὴν καὶ διὰ

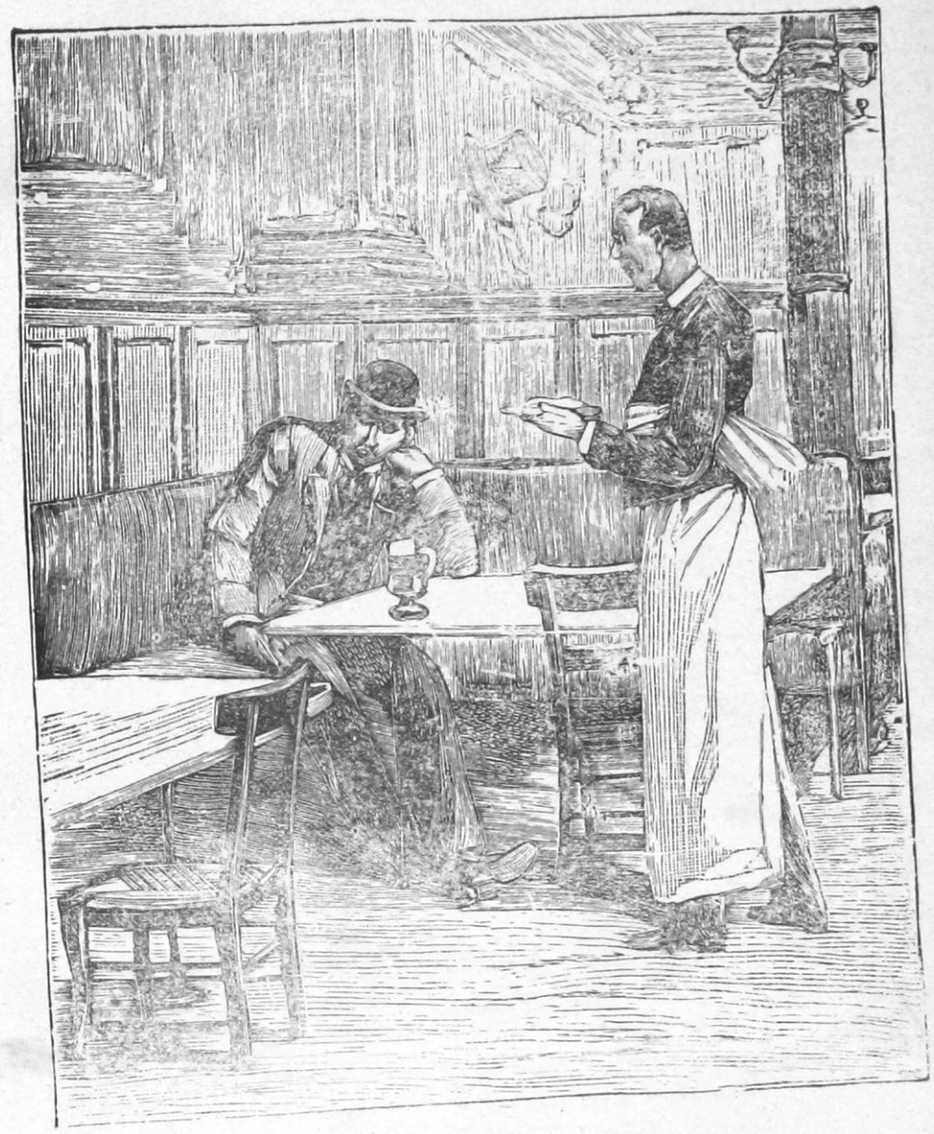

(Η ΩΡΑΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ)

τοὺς πάντας, ὡσεὶ ἐὰν αὕτη ἔσχε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἀποκρύψῃ ἀπὸ τοῦ κόσμου τὰ συμβεβηκότα τὰ μέλλοντα νὰ ἐπισυμβῶσιν ἐκεῖ. Ἡ κατάστασις τῆς Ρόζας παρέμενε στάσιμος.

Ἡμέραν τινὰ ἡ Ἔμμα ἐπισκεφθεῖσα τοὺς περιθάλποντας τὴν Ρόζαν ἰατροὺς ἔσπευσε νὰ ἐρωτήσῃ αὐτούς.

— Πιστεύετε ὅτι ἡ μητρότης αὐτῆς θὰ ἠδύνατο νὰ τῇ ἀποδώσῃ τὴν κρίσιν;

Οἱ ἰατροὶ μὴ τολμήσαντες εἰσέτι νὰ ἀποφανθῶσι διὰ θετικῆς ἀπαντήσεως, εἶπον τὰ ἑξῆς.

— Πιθανόν . . καίτοι ὑπάρχουσι πλεῖστα ὅσα παραδείγματα καὶ ἐν τούτοις δὲν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ καταλήξωμεν εἰς οὐδεμίαν γνώμην. Πᾶν δὲ ὅ,τι ἐπὶ τοῦ παρόντος καθίσταται τὸ μᾶλλον ἐπίφοβον πάντων εἶναι αἱ ἐνδεχόμεναι ἐπιπλοκαὶ αἵτινες θὰ ἔθετον τὴν ζωήν της εἰς κίνδυνον.

— Ἡ ζωὴ τῆς Ρόζας; διατρέχει λοιπὸν κίνδυνον; ἠρώτησεν ἔντρομος ἡ Ἔμμα.

— Τοῦτο ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ἐπιπλοκῶν.

Ὁ τοκετὸς τῆς Ρόζας συνέβη περὶ τὰ τέλη τοῦ ἰουνίου. Ἡ θυγάτηρ τοῦ μεταστάντος ἀγροφύλακος ἔτεκε θῆλυ. Μετὰ τὸν τοκετὸν τοῦτον ἡ δυστυχὴς παράφρων περιέπεσεν εἰς εἶδος συγκοπῆς ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ ἐξ ἧς κατώρθωσε νὰ ἀπαλλαχθῇ λίαν δυστυχῶς. Ἐπὶ τέλους δὲ καίτοι ἐφάνει ἐπανέλθουσα εἰς τὴν ζωὴν καὶ μόλα ταῦτα ἡ κρίσις τοῦ λογικοῦ δὲν ἐπήρχετο, μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι ἐπῆλθε παράδοξός τις περίπτωσις ἀναφορικῶς ἐπὶ τῆς παραφροσύνης αὐτῆς διότι, ἐνῷ ἄλλοτε κατὰ τὴν περίοδον τῆς φρενοβλαβείας της ἡ Ρόζα ἦτο φιδρὰ, χαρίεσσα καὶ φλύαρος, ἤδη, μετὰ τὸν τοκετὸν, ἀπέβη ἄφωνος καὶ σιωπηλή.

Σπανίως ἠδύνατό τις νὰ τῇ ἀποσπάσῃ ἐκ τῶν χειλέων της δύο ἢ τρεῖς λέξεις. Πολλάκις ἐδοκίμασαν νὰ τῇ παρουσιάσωσι τὸ τέκνον της καὶ διὰ τῆς θέας τοῦ μικύλου καὶ ἀθώου τούτου πλάσματος νὰ τῇ ἀποδώσωσιν εἰς δυνατὸν, τὴν εὐθυκρισίαν της, πλὴν ἡ δυστυχὴς μήτηρ ἠτένιζε τὸ θυγάτριόν της μετ' ἀορίστου βλέμματος καὶ μὴ δυναμένη εἰσέτι νὰ ἐννοήσῃ τίποτε.

Τὸ παρέδιδον εἰς τὰς ἀγκάλας της καὶ ἐκαραδόκουν ἐκ μέρους αὐτῆς τὰς μητρικὰς θωπείας της, πλὴν τὰ πάντα ἀπέβησαν εἰς μάτην.

Ἡ παράφρων μήτηρ δὲν ἐκακοποίει ποσῶς τὸ τέκνον της, τὸ παρέδιδε μόνον εἰς τὰς χεῖρας τῶν νοσοκόμων. Τὸ μητρικὸν ὅμως ἔνστικτον, τὸ οὐράνιον τοῦτο δῶρον τῆς καρδίας τῶν γυναικῶν δὲν ἤνθει, οὐδαμῶς, ἴσέτι ἐν αὐτῇ. Τὸ παρέδιδε εἰς τὰς χεῖρας τῶν νοσοκόμων χωρὶς νὰ τὸ ἐναγκαλισθῇ.

Ἄφωνος καθολοκληρίαν καὶ ἔχουσα τὸ βλέμμα ἰσχυρογνωμόνως καθηλωμένον πρὸς τὰ ἄγνωστα καὶ μυστηριώδη δι' ὅλους θεάματα, περὶ τίνος ἆρα γε νὰ ἐσκέπτετο ἡ φρενοπαθὴς αὕτη κεφαλή;

Ἡ δύστηνος μήτηρ ἐφαίνετο οὖσα ὑπὸ τὸ κράτος ἀλγεινῶν ἐντιωώσεων ἐνῷ

ὁ ἐγκέφαλός της ὑπέφερεν ἀφόρητα μαρτύρια.

Καὶ οἱ ἰατροὶ βλέποντες τὸ ἀκροσφαλὲς τῆς θέσεώς της καὶ ὑπὸ ἐνδιαφέροντος ἐμφορούμενοι, τὴν περιεστοίχουν διὰ τῆς ἀφοσιώσεως καὶ τῶν ἰατρικῶν περιθάλψεων αὐτῶν.

Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ δὲν εἶχον λάβει εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα καμμίαν εἴδησιν ἐκ μέρους τῶν Ζιρόδιων, καθὼς ἐπίσης καὶ ἐν Βιλεφὸρ ἐστεροῦντο πάσης εἰδήσεως ἐκ μέρους τοῦ Μαρκησίου Δὲ Βιβαρὲζ.

Τί νὰ ἀπέγειναν ἄραγε αἱ δύο θαλαμηγοί;

Κανεὶς δὲν ἐγνώριζε περὶ τούτου.

Πολλοὶ μῆνες παρῆλθον οὕτω πως ὅταν αἴφνης ἡμέραν τινὰ οἱ Ζιρόδιοι ἀνεφάνησαν ὅλως ἀπροσδοκήτως χωρὶς νὰ προειδοποιήσωσι κανένα περὶ τῆς αἰφνιδίας ἐπιστροφῆς αὐτῶν.

Ταὐτοχρόνως δέ, καὶ χωρὶς κανεὶς, ἐξαιρέσει τῶν δύο ἐχθρικῶς διακειμένων οἰκογενειῶν, νὰ κατορθώσῃ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν σύμπτωσιν ταύτην τῆς ἐπιστροφῆς, ὁ κ. Δὲ Βιλεφὸρ μετὰ τοῦ κ. Δὲ Βιβαρὲζ ἐπανήρχοντο εἰς τὴν ἔπαυλιν.

Ἡ *Μέμφις* πρὸς ἐπισκευὴν τῶν βλαβῶν αὐτῆς ἠναγκάσθη νὰ ἀγκυροβολήσῃ ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας εἰς τὴν Νέαν Ὀρλεάνην.

Ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶχε λάβει τὸ ὑπὸ τοῦ Μελακὲρ πεμφθὲν σύνθημα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θυέλλης, ὡς ἐκ τούτου μετὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν προξενηθεισῶν βλαβῶν, ὁ κ. Δὲ Βιβαρὲζ διηύθυνε τὸ σκάφος πρὸς τὴν Φλωρίδα ὑπὸ οὐδενὸς κατεχόμενος σκοποῦ καὶ παραπλέων τυχαίως.

Περιεπλανᾶτο κατὰ μῆκος τῆς παραλίας, ἐπισκεπτόμενος ὅλους τοὺς ὅρμους, εἰσδύων εἰς ὅλους τοὺς λιμένας καὶ ζητῶν πανταχοῦ τὰ ἴχνη τῆς *Νεμέσεως*.

Αἱ προσπάθειαι δὲ αὐτοῦ δὲν ἐβράδυναν νὰ στεφθῶσιν ὑπὸ ἐπιτυχίας, καίτοι τοῦτο ἐγίνετο ὀλίγον ἀργὰ, διότι ἔλαβε πληροφορίας τινὰς ἀναφορικῶς ἐπὶ τῆς *Νεμέσεως*. Τῷ εἶχον εἰπεῖ συγχρόνως ὅτι εἶδον τὴν θαλαμηγὸν ἀφικομένην εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ δυκὸς Ὁρατίου, τὸν ἀπόπλουν τῆς θαλαμηγοῦ ἥτις ἐγκαταλείψασα τὸν Ἅγιον Αὐγουστῖνον, θὰ διηυθύνετο ἀναμφιβόλως ὁ ἀ τὴν Γαλλίαν

Τότε λοιπὸν ὁ κ. Δὲ Βιβαρὲζ κατηχθεὶς ὑπὸ ὅλων τούτων τῶν λεπτομερειῶν, ὡδήγησε τυχαίως τὸ σκάφος του ἐπὶ τὰ ἴχνη τῆς *Νεμέσεως*. Καὶ πράγματι ἡ τύχη ἐφάνη εὔνους πρὸς αὐτὸν, ἀφοῦ ὡς εἴδομεν, ἀφίκετο ἐγκαίρως διὰ νὰ σώσῃ τοὺς ναυαγοὺς ἐκ θανάτου βρικαλέου.

Περὶ τῶν δύο δὲ λεμβῶν τῆς *Νεμέσεως*, ἐφ' ὧν εἶχον καταφύγει οἱ ἀντόρται, δὲν ἠκούσθη τις νὰ γίνηται λόγος περὶ αὐτῶν.

Καθ' ὅλους ὅμως τοὺς συμπερασμοὺς ἐξάγεται ὅτι ἀφοῦ ἐπὶ τρεῖς ὁλοκλήρους ἡμέρας περιεπλανήθησαν ἐπὶ τὸν Ὠκεανὸν, οἱ ἐπιβαίνοντες τῶν λεμβῶν ἄνδρες προσπαθοῦντες νὰ πλησιάσωσι τὴν παραλίαν καὶ καταληφθέντες ὑπὸ τῶν ὀρ-

μητικῶν καὶ αἰφνιδίων ἐκείνων ἀνέμων τῶν τοσοῦτον συνεχῶς ἀπαντωμένων ἐν τῇ θαλάσσῃ τῶν Ἀντιλλῶν, ἐγένοντο βορὰ τῶν ἀγρίων κυμάτων.

Ὅταν ὁ Γάστων καὶ ὁ Πέτρος Ζιρόδιοι εἰσῆλθον εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα, ἀπήντησαν αἰνιγματωδῶς σχεδὸν εἰς τὰς ἐγκαρδίους ἐρωτήσεις τῶν θαλαμηπόλων τῶν ἐπευχομένων αὐτοῖς τὴν αἰσίαν ἐπάνοδον.

Ἓν μόνον πρᾶγμα κατέπληξεν ὑπερμέτρως τοὺς δύο ἀδελφοὺς οἵτινες ἐπανήρχοντο ἀπέλπιδες εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς καταστροφῆς τῆς *Νεμέσεως*.

Ὁ τοκετὸς τῆς Ρόζας.

Διατωθέντες καὶ περισυλλεχθέντες ὑπὸ τοῦ Μάρκησιν Δὲ Βιβαρὲζ, ἀτυχεῖς συμπλωτῆρες τοῦ δουκὸς Ὁρατίου, πεπεισμένοι σχεδὸν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὅτι ὁ δοὺξ ἦτο ἐθῶος τοῦ προσαπτομένου αὐτῷ ἐγκλήματος, εὑρίσκοντο ἤδη ὑπὸ τὸ κράτος ὑπερβαλλούσης ἠθικῆς διαταράξεως καὶ ἰδεῶν συγκεχυμένων. Ὅπως ἀνακτήσωσι δὲ τὴν γαλήνην τοῦ πνεύματος αὐτῶν εἶχον χρείαν τῆς μοναξίας.

Καίτοι δὲ ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως αὐτῶν αἱ οἰκονομικαὶ ὑποθέσεις των εἶχον περιέλθει εἰς ἀκροσφαλῆ θέσιν, οὐχ ἧττον οὐδεμίαν ἐξεδήλωσαν προσοχὴν ἢ ἀνησυχίαν.

Καὶ οἱ ὀλίγοι χωρικοὶ οὓς ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ δεχθῶσιν, ἀνεχώρουν ἔκπληκτοι καὶ ἔλεγον περὶ αὐτῶν ὅτι «ἐπανήρχοντο πολὺ μεταβεβλημένοι καὶ ὅτι εὕρισκον τὴν φυσιογνωμίαν των καθολοκληρίαν διαφορετικὴν ἐκείνης ἣν εἶχον πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς των».

Καὶ ὅμως ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐφάνησαν ἀναγεννώμενοι καὶ προσκολλούμενοι εἰς τὰς συνήθεις ἕξεις τῆς προτέρας ζωῆς των.

Εἰς τὴν ἔπαυλιν Βιλεφὸρ, ὑπεδέξαντο τὸν Ὁράτιον χέοντες δάκρυα χαρᾶς καὶ εὐτυχίας.

Εὐθὺς ὅτε οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐπανεῦρον τὸν κ. Δὲ Βιβαρὲζ ἐπὶ τῆς *Μέμφιδος*, κατετέλεσθησαν ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ μάθωσιν ἐὰν ὁ δοὺξ θὰ ἐπανέκαμπτεν εἰς τὴν Γαλλίαν μετὰ τοῦ θείου του, ἢ ἐὰν θὰ κατηυθύετο ἐκ νέου εἰς τοὺς Ἐρυθροὺς Ἅρμους.

Καὶ ὅμως ἡ ἐνώπιον τοῦ Βιλεφὸρ στάσις τῶν ἀδελφῶν Ζιροδίων ἀπεδείκνυεν ὅτι ἐὰν λείψανά τινα τοῦ μίσους αὐτῶν ὑπεδαύλιζον εἰσέτι τῆς καρδίας αὐτῶν, οὐχ ἧττον ἡ περὶ τῆς ἐνοχῆς τοῦ Ὁρατίου πεποίθησις αὐτῶν ἐμειοῦτο ἐπαισθήτως.

Καὶ καθὼς ἡμέραν τινὰ, ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς διαλαμβάνουσα περὶ τοῦ Ρυλάνδου εἶχεν εἰπεῖ:

— Τίς οἶδεν ἐὰν ἐπὶ τέλους τὸ παιδίον τοῦτο μὲ ἀγαπήσῃ ἡμέραν τινά;

Οὕτω καὶ ὁ δοὺξ, ἀναφέρων αὐτῇ περὶ τοῦ Γάστωνος καὶ τοῦ Πέτρου τῇ ἔλεγε.

— Τίς οἶδεν ἐὰν ὅλα ταῦτα δὲν ἀπολήξωσιν εἰς βαθεῖαν καὶ στενὴν ἀγάπην;

Καὶ ταῦτα σκεπτόμενος πιθανὸν νὰ μὴ ὑπατᾶτο ἐὰν ἐν τῇ καρδίᾳ του δὲν ἐνεφώλευεν ὁ ἔρως, ὁ ἔρως ἐξ οὗ γεννᾶται ἐπίσης τὸ μῖσος.

Ὁ Ὀράτιος δὲν ἐγνώριζεν εἰσέτι τὸν πρὸς τὴν Ἔμμαν διάπυρον ἔρωτα τῶν δύο ἀδελφῶν.

Ὁ Βιλερὸϛ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ὅτε εὑρίσκοντο ἐπὶ τῆς *Μέμφιδος* καὶ ὅτε πᾶς κίνδυνος ἐξέλειπε πλέον διὰ τοὺς ναυαγοὺς, εἶπε τὰ ἑξῆς πρὸς τοὺς Ζιροδίους :

— Πάντες εὑρέθημεν τότον ἐγγὺς τοῦ θανάτου !

— Ἔχετε δίκαιον. . . εἶπεν ὁ Γάστων.

Κατόπιν ὁ Βιλερὸϛ ἐπηκολούθησε.

— Ἐνίοτε ὅταν εὑρίσκεταί τις τόσον πλησίον τοῦ θανάτου, τὸ θνῆσκον βλέμμα συναντᾷ οὐρανίαν τινὰ ὀπτασίαν. . . πρὶν δὲ εἰσέλθει τις διὰ παντὸς εἰς τὸ αἰώνιον σκότος τοῦ τάφου, ἡ ζωὴ διαλάμπει διὰ μιᾶς τελευταίας ἀναλαμπῆς. . Δὲν εἴχετε ἰδεῖ τίποτε ἔκτακτον, κύριοι ;

Ἐκεῖνοι πρὸς πᾶσαν ἀπάντησιν ἔκυψαν τὴν κεφαλήν.

Ὁ δοὺξ ἐπανέλαβε, ὁμιλῶν χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Εἶναι ἀληθὲς λοιπὸν ὅτι εἴσθε μέχρι τοσούτου βαθμοῦ τετυφλωμένοι καὶ ἐπιστεύετε πάντοτε ὅτι ἐγὼ εἶχον διαπράξει τὸ ἀποτρόπαιον ἐκεῖνο ἔγκλημα ;

Καὶ ἀμφότεροι ἀνύψωσαν βραδέως τὰ ὄμματα, ὡσεὶ αἰσχυνόμενοι εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς πλάνης αὐτῶν, ὁ Πέτρος ἀπήντησεν.

— Ὄχι . . ! ἀπὸ τῆς νυκτὸς πλέον ἐκείνης καθ' ἣν πᾶς εἶχον ἰδεῖ ὑπνώττονς τα τόσῳ γαλήνιον καὶ ἀπαθῆ πλησίον μας· ἀπὸ τῆς νυκτὸς καθ' ἣν ὁ ἀδελφόμου σᾶς εἶχεν ἰδεῖ νὰ ἀτενίζετε αὐτὸν μετὰ τοσοῦτον οἰκτείρμονος βλέμματος καὶ μετὰ τοσαύτης γλυκύτητος, ἀπὸ τῆς τραγικῆς ἐκείνης νυκτὸς,πρὸ πάντων, καθ' ἣν ἐπὶ τῆς σχεδίας εὑρισκόμενος ἐσύρθητε μέχρις ἡμῶν ὅπως ἐμβρέξητε τὰ στυγνὰ χείλη μας διὰ τοῦ ὀλίγου ὕδατος ὅπερ σᾶς ὑπελήφθη. . . καὶ τὸ ὁποῖον θὰ συνέτεινεν ἴσως νὰ μὴ ἀποθάνητε, ναὶ, ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῶν δύο τελευταίων ἐκείνων νυκτῶν καθὼς καὶ ἀπὸ τῆς νυκτὸς ὅτε σᾶς εἴδωμεν εἰς τὰ τέλματα τοῦ Γρανλιὲ καὶ ἐθαυμάσαμεν τὴν ὑπεράνθρωπον ἀταραξίαν σας, εἴχομεν καταπεισθεῖ ὅτι ὁ δολοφόνος τοῦ πατρός μας δὲν θὰ ἦτο μόνον εἷς ἄθλιος ἐγκληματίας ἀλλὰ καὶ ἄνανδρος καὶ ὅτι ἐπομένως, σεῖς δὲν θὰ ἠδύνασθε νὰ διαστραφῆτε τὴν ἀνανδρίαν ταύτην,

Τὸ πρόσωπον τοῦ Ὀρατίου ἐφαιδρύνθη ὑπὸ οὐρανίας αἴγλης εἰς τὰς λέξεις ταύτας καὶ μετ ἀνεκφράστου χαρᾶς ἔσπευσε νὰ ὑπολάβῃ.

— Τέλος πάντων ! Τέλος πάντων !

Καὶ ἡ καταλαβοῦσα αὐτὸν συγκίνησις ἀπέπνιγε τὴν φωνήν του.

Μετὰ δευτερολεπτῶν τινων σιωπὴν προσέβηκε.

— Σᾶς συγχωρῶ, ναὶ, σᾶς συγχωρῶ ἐξ ὅλης μου τῆς καρδίας διὰ πᾶν ὅτι

εἴχετε πράξει . . . καὶ φιλοφρόνως καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑπισθοβουλίας σᾶς τείνω τὰς χεῖράς μου.

Καὶ ὁ δοὺξ Δὲ Βιλερὸϛ ἔτεινε καὶ τὰς δύο χεῖράς του πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Ζιροδίους μετὰ ἀκρατήτου ἐλευθεριότητος καὶ παραφορᾶς.

Πλὴν φεῦ ! παρ' αὐτοῖς δὲν συνήντησε τὴν αὐτὴν ἐλευθεριότητα καὶ τὴν αὐτὴν παραφοράν.

Μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν ἐπτερύγιζεν ἡ εἰκὼν τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ.

Φωνή τις ἐκ τῶν μυχίων τῶν καρδιῶν των ἀνεκραύγαζεν αὐτοῖς.

— Ἀγαπᾷ τὴν Ἔμμαν . .

Καὶ ἑτέρα φωνὴ ἀπηύθυνε τὸ αἰώνιον πρόβλημα.

— Ἀνταγαπᾶται ἄραγε ὑπ' αὐτῆς ;

Ἀλλ' ὅπως καὶ ἐὰν εἶχε τὸ πρᾶγμα, ἡ συμφιλίωσις αὕτη ὤφειλε νὰ ἐπιδράσῃ μεγάλως ἐπὶ τῆς δημοσίας γνώμης καθ' ὅλον τὸ χωρίον.

Ὁ Βιλερὸϛ δὲν εἶχε πλέον ἀποχρῶντας λόγους ὅπως ἐγκαταλείψῃ ἐκ νέου τὸ πάτριον ἔδαφος.

Καὶ ὅταν ἡ *Μέμφις* ἀφίκετο εἰς Χάβρην, τότε ὁ δοὺξ Ὀράτιος ἀποχαιρετῶν τοὺς δύο ἀδελφοὺς, εἶπεν αὐτοῖς.

— Πάντες ἡμεῖς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ κατεχόμεθα ἐνδιαφέροντος νὰ γνωρίσωμεν δηλονότι τὸν δολοφόνον τοῦ πατρός σας, διότι αἰσθάνομαι καλῶς ὅτι τότε μόνον θὰ ἀπηλλάττομην ἐντελῶς ἀπὸ τῶν παρενοχλήσεων τοῦ δημοσίου φρονήματος, ὅτε τὸ περικαλύπτον ἡμᾶς μυστήριον θὰ διεφωτίζετο ὁλοτελῶς. Διατὶ λοιπὸν νὰ μὴ συνενώσωμεν τὰς προσπαθείας καὶ τὰς ἀναζητήσεις μας πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ δολοφόνου ;

Οἱ δύο ἀδελφοὶ οὐδεμίαν ἔδωκαν ἀπάντησιν. Βλέπων δὲ αὐτοὺς ἀποβιβαζομένους ἐπὶ τῆς προκυμαίας, ὁ Ὀράτιος ἀφῆκε βαθεῖαν στοναχὴν καὶ ἐτραύλισε καθ' ἑαυτόν.

— Τὰ πάντα μοὶ ἀποδεικνύουσιν ὅτι δὲν τοὺς κατέπεισα ἐντελῶς εἰσέτι. Ὁποῖον ἄραγε νέον μυστήριον ἐμφωλεύει ἐν τοῖς μυχίοις τῶν ἀγρίων τούτων ψυχῶν.

Ὑπεδαύλιζον τὰς καρδίας αὐτῶν ὁ ἔρως καὶ ἡ ζηλοτυπία, τὰ δύο φοβερὰ ταῦτα πάθη τὰ ὁδηγοῦντα εἰς τὸ ἔγκλημα ἐπίσης.

Ἡ Ρόζα παρέμενεν εἰς τὴν αὐτὴν πάντοτε κρισιμον στάσιν της. Ἔχουσα τὸ βλέμμα ἀόριστον καὶ ἐστερημένον πάσης διαυγείας καὶ τῆς ἐλαχίστης συναισθήσεως, οὐδὲν ἐνδιάφερον ἐφαίνετο παρέχουσα διὰ πᾶν ὅ,τι ἐλάμβανε χώραν περὶ αὐτήν. Εἶχεν ἀποβῆ ἄφωνος.

Ἡ παρουσία τῶν νοσοκόμων αἵτινες ἀπὸ τοσούτου ἤδη καιροῦ περιέθαλπον αὐτὴν, τῇ ἐφαίνετο ὀχληρά. Καὶ ὅταν εὑρίσκετό τις πλησίον της ὑπέφερε.

Ἡ ἀλλόκοτος δὲ αὕτη κατάστασις διήρκεσεν ἐπὶ μίαν δεκαπενθημερίαν.

Καὶ ὅμως παρ' ὅλα ταῦτα ἐφαίνετο ἀνακτῶσα τὰς δυνάμεις της. Καίτοι δὲ πᾶσα ἀνησυχία δὲν εἶχεν ἐξαφανισθῆ, καὶ μόλα ταῦτα πάντες ἤρχισαν νὰ ἐλπίζωσιν ὅτι αἱ ἐπιπλοκαὶ δὲν θὰ ἐνεφανίζοντο.

Ἡ πρὸς τὴν ἀνάρρωσιν δὲ αὕτη τροπὴ παρὰ τῇ νεαρᾷ γυναικὶ ἐξεδηλώθη μετὰ μικρᾶς ἀναζωογονήσεως. Ἡ νάρκη αὕτη ἦτο πάντοτε ὑπερβάλλουσα καὶ ὄντως ἀκατανόητος ἡ ἀναισθησία αὐτῆς, διότι πλειστάκις συνέλαβον αὐτὴν ἀτενίζουσαν ἐπανειλλημένως μετὰ ἰδιοτρόπου περιεργείας τοὺς περιστοιχοῦντας καὶ φροντίζοντας δι' αὐτήν.

Οἱ Ζιρόδιοι τὴν περιέθαλπον μετὰ παραδειγματικῆς ἀγαθότητος. Εἶχον διατάξει μάλιστα ῥητῶς ὅπως πᾶν μέσον καταβληθῇ πρὸς τελείαν θεραπείαν τῆς νεαρᾶς κόρης.

Καὶ ἐν τούτοις οἱ δύο ἀδελφοὶ οὐδέποτε εἰσήρχοντο εἰς τὸν θάλαμον τῆς Ρόζας καὶ οὔτε ἔβλεπόν ποτε αὐτήν. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ τῆς ἐπιστροφῆς αὐτῶν ἡ Ρόζα οὐδὲ ἐπὶ μίαν κἂν φορὰν εὑρέθη ἐνώπιον τῶν Ζιροδίων.

Ὅτε δὲ ἐπετράπη ἐπὶ τέλους εἰς τὴν νεαρὰν μητέρα νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν κλίνην της, ἡ Ρόζα ἀφοῦ ἐνεδύθη τὴν ὡδήγησαν ἐγγὺς παραθύρου ὁπόθεν ἠδύνατο νὰ ἐκτείνῃ τὸ ὄμμα της καὶ νὰ ἀποθαυμάζῃ τὴν γραφικὴν ἔκτασιν τοῦ δάσους καὶ τῆς πεδιάδος.

Ἐπειδὴ δὲ ἦτο λίαν ἥλιος καὶ ἐπειδὴ ἄλλως τε ἐγκαταλείποντες αὐτὴν μόνην δὲν παρετήρησαν ποτὲ ἄτοπόν τι κίνημα ἐκ μέρους αὐτῆς, κατὰ συνέπειαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης κανεὶς πλέον δὲν εἰσήρχετο εἰς τὸν θάλαμόν της.

Ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐπορφυροῦντο αἱ παρειαί της καὶ οἱ ὀφθαλμοί της ἀπέβαινον ἐκφραστικώτεροι. Ἡ ἠνθισμένη τῆς ἐξοχῆς χλόη καὶ τὸ δασύσκιον τοῦ δάσους φύλλωμα τὴν ἐζωογόνουν διὰ τῶν εὐωδῶν ἀρωμάτων αὐτῶν. Καὶ ἡ Ρόζα εἰθισμένη οὕτω εἰς τὸν ἐλεύθερον καὶ καθαρὸν ἀέρα καὶ εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἐκτεταμένων δασῶν, εἰσέπνεε μετὰ ὑπερβαλλούσης χαρᾶς τὴν μυροβόλον αὖραν τῆς ἀναθαλλούσης φύσεως.

Εἶτα, ὅταν αἴφνης τὸ βλέμμα της καθηλοῦτο εἰς μεμακρυσμένην τινὰ ἀπόστασιν, τότε τὸ βλέμμα αὐτῆς καθίστατο ρεμβῶδες.

Καὶ τὸ δάσος τοῦτο τὸ περιστοιχούμενον ὑπὸ ὑψηλῶν δένδρων καὶ τὸ διατεμνόμενον ὑπὸ στενῶν ἀτραπῶν καὶ πλείστων δενδροστοιχιῶν, ἡ Ρόζα τὸ ἀνεγνώριζε κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην . . . διότι ἐκεῖ εἶχον διαρρεύσει αἱ περισσότεραι ἡμέραι τῆς παιδικῆς ἡλικίας της, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ὑπῆρχεν οὔτε ἓν κἂν δένδρον ὅπερ νὰ μὴ ὑπῆρξε ὁ φίλος της καὶ ὁ αὐτόπτης τῆς φαιδρότητος καὶ τῆς εὐτυχίας της μάρτυς.

Τότε δὲ βραδέως διεσκορπίζοντο ἓν πρὸς ἓν τὰ περικαλύπτοντα τὸν ἐγκέφαλόν της σκότη.

Καὶ ἡ νεαρὰ αὕτη ἀπασχόλησις ἡ ἐκτελουμένη ἐν μέσῳ τῆς θελκτικῆς ταύτης πρωΐας τοῦ ἰουνίου δὲν ἤρχιζε αἰφνιδίως, ἀλλ' ἐχρονολογεῖτο ἀπὸ τῆς μητρότητός της, ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς σωματικῆς ἐξαντλήσεώς της, τὸ αἴτιον τῆς ὁποίας ἦτο ἀνίσχυρος νὰ ἐννοήσῃ, καὶ ἡ ὁποία ἐτί κινδύνῳ τῆς ζωῆς αὐτῆς, ἔμελλε νὰ τῇ ἀποδώσῃ τὴν ἰσορροπίαν τῆς κρίσεώς της.

Κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ τῆς πείσμονος ἐκείνης ἀρατίας τῶν τελευταίων ἡμερῶν, ἡ Ρόζα ὠνειροπόλει. Προσεπάθει νὰ ἐμβαθύνῃ ἐκ νέου εἰς τοὺς ἀράτους δεσμοὺς τοὺς συνενοῦντας τὴν παροῦσαν μετὰ τὴν τοῦ παρελθόντος της ζωήν.

Μεταξὺ δὲ τῶν δύο τούτων διαβιώσεων δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐπέλθῃ αἰφνιδία τις διαφωνία.

Ἡ νεαρὰ κόρη διηρωτᾶτο ἀορίστως εἰσέτι :

— Τί εἶχε συμβῆ ; Τί συμβαίνει λοιπὸν πέριξ ἐμοῦ ;

Καὶ ὅμως αἱ προσπάθειαι αὐτῆς ὅπως ἀναμνησθῇ θὰ ἔδει νὰ ἦσαν λίαν ἀλγειναί, λίαν ὀδυνηραί, διότι ὡχριάσασα αἴφνης καὶ δραξαμένη διὰ τῶν δύο χειρῶν τὸ μέτωπόν της ἐτρόμαξε.

— Αἰσθάνομαι ὀδύνας ! Ὑποφέρω !

Καὶ ὅταν κατόπιν ἀνέκτησε τὴν γαλήνην τοῦ πνεύματός της τότε ἤρξατο παρατηροῦσα τὰ περιστοιχοῦντα αὐτὴν ἀντικείμενα. Καίτοι δὲ τὸ μέρος ἔνθα εὑρίσκετο ἦτο ὁ θάλαμός της, εἰς τὸν ὁποῖον διέμενεν ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐκόμισαν αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν τῶν Ζιροδίων, καὶ ἐντούτοις θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἡ Ρόζα ἔβλεπε τὸν θάλαμον τοῦτον καὶ ὅτι εἰσήρχετο ἐκεῖ διὰ πρώτην φοράν. Ἄλλως τε λίαν ἁπλοῦς ὢν ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν δὲν διέφερε μεγάλως ἀπὸ τοῦ θαλάμου ἐν ᾧ διέμενέ ποτε εἰς Μιλεπέρτιους, ἀφοῦ εἶχον περικοσμήσει αὐτὸν διὰ τῆς αὐτῆς ἐπιπλοσκευῆς αὐτοῦ.

Μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι τὸ δωμάτιον τὸ ὁποῖον προώρισαν διὰ τὴν Ρόζαν ἦτο λίαν εὐρύχωρον καὶ ἐρωτίζετο ὑπὸ τριῶν παραθύρων, ἐνῷ εἰς Μιλεπέρτιους ὁ ἥλιος εἰσήρχετο δ' ἐνὸς μόνου παραθύρου.

Πρωΐαν τινὰ ἐγερθεῖσα ἤρξατο διατρέχουσα τὸν θάλαμον ἐξετάζουσα καὶ ἐγγίζουσα πᾶν τὸ προσπτυχὸν ἀντικείμενον. Ἐπανῆλθεν εἰς τὸ παράθυρον καὶ στηριχθεῖσα ἐτ' αὐτοῦ, ἠτένιζε μετὰ περιέργου βλέμματος τὰ περὶ αὐτήν.

Ποῦ εὑρίσκετο λοιπόν ;

Μὴ δυναμένη νὰ ἐξηγήσῃ τοῦτο ἔκυψε πρὸς τὰ ἔξω ὅπως ἴδῃ τὴν εἰρεῖαν καὶ λευκὴν ταύτην οἰκίαν ἐν ᾗ διέμενε.

Φαινομενικῶς ἡ οἰκία αὕτη ἐτύγχανε γνωστὴ εἰς αὐτὴν, διότι πλέον ἢ ἅπαξ εἶχε παρατηρήσει αὐτὴν ἄνωθεν τοῦ γηλόφου, μετὰ τοῦ πολυθρυλήτου ἐξώστου αὐτῆς ἐφ' οὗ ἐτηλαντεύετο ὁ ἐκ λευκασιδήρου σκελετὸς τοῦ ἀπαγχονισθέντος κατὰ τὸ 1793.

Καὶ ἀκριβῶς κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ ἐπιπνεύσας ἐλαφρὸς ἀλλ ἀπωθήσας

τὸν σκελετὸν τοῦτον συνέτεινεν ὅπως οὗτος ἄρξηται ἐκτελῶν παντοίας περιστροφὰς καὶ ὀρχήσεις.

Ποσάκις ὁ Σουβὶς, ὁ πατὴρ αὐτῆς δεικνύων μακρόθεν εἰς τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος σκελετὸν, ἐπανελάμβανεν εἰς αὐτήν ;

—Κύτταξε ἐκεῖ ἐπάνου αὐτὸν τὸν σκελετό. . . Εἶναι μία ἐνθύμησις τοῦ παλαιοῦ καιροῦ . . .

Καὶ παραδόξον φαινόμενον, ἡ θέα τοῦ ἀπέναντι αὐτῆς ἀπηγχονισμένου καὶ ταλαντευομένου ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ ἀέρος, ἐξήγειρε οὐ μόνον τὴν περιέργειάν της ἀλλὰ καὶ τὰς ἀναμνήσεις της συγχρόνως, αἵτινες ἐπανήρχοντο μικρὸν κατὰ μικρὸν καὶ δι' ἀνεπαισθήτων οὕτως εἰπεῖν ἀλμάτων.

Καὶ τὸ ἀνάξιον λόγου τοῦτο συμβεβηκὸς ἔσχε μόλα ταῦτα θαυματουργὸν ἐπενέργε αν ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῆς Ρόζας, ἥτις ἤρξατο ψιθυρίζουσα ἠχλοφώνως.

— Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι τὸ μέρος αὐτὸ ἔνθα εὑρίσκομαι, εἶναι ἡ οἰκία τῶν Ζιροδίων.

Εἰς τὴν ἀπαγγελίαν δὲ τοῦ ὀνόματος τούτου ἡ νεαρὰ γυνὴ, ἀφῆκε παρατετομένην στοναχὴν τρόμου.

— Διατί ; διατί ἄραγε εὑρίσκομαι ἐδῶ ;

Ὁποῖαι καὶ ὁπόσαι ἄβυσσοι περιεστοίχουν εἰσέτι τὸν καταπεπονημένον ἐγκέφαλόν της !

Αἴφνης ἡ Ρόζα εἶχεν ἰδεῖ δύο ἄνδρας ἐφίππους διερχομένους τὴν αὐλὴν καὶ κατευθυνομένους πρὸς τὰ ὑπποστάσια.

Οἱ ἐν λίγῳ ἄνδρες ἦσαν ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων.

Αἱ δύο δὲ δυστιδεῖς καὶ κακόσχημοι ἐκεῖναι φυσιογνωμίαι ἦσαν πασίγνωστοι σχεδὸν καθ' ἅπαν τὸ χωρίον, καὶ ἡ Ρόζα, ἐγνώριζεν αὐτὰς, καθὼς καὶ ὅλος ὁ κόσμος.

Ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς ὑπερβαλλούσης ἐπιμονῆς τῶν προσπαθειῶν αὐτῆς ὅπως ἀναμνησθῇ, δὲν κατώρθωσε νὰ ἀνακαλέσῃ εἰς τὴν μνήμην της τὰ ὀνόματα αὐτῶν.

Κατὰ τὴν στιγμὴν δὲ ἐκείνην καταληφθεισα αἴφνης ὑπὸ ἐγκεφαλικῶν ἀλγηδόνων, κατέπεσεν ἀναίσθητος σχεδὸν ἐπί τινος ἀνακλίντρου, κλείσασα ταὐτοχρόνως τὰ ὄμματα.

Κατόπιν προσεπάθησε νὰ μὴ σκέπτηται πλέον. Μετὰ πάροδον δὲ λεπτῶν τινων, ἐξαντληθεῖσα ὑπὸ τοῦ καμάτου, δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀποκοιμηθῇ.

Ὁ ὕπνος τῆς νεαρᾶς παράφρονος διήρκεσεν ἐπὶ δύο ὥρας. Κατὰ τὸ χρονικὸν δὲ τοῦτο διάστημα ἡ θαλαμηπόλος ἐπηγαινοήρχετο ὅμως ὅπως ἴδῃ εἰς τί ἐνησχολεῖτο ἡ Ρόζα. Ἡ θαλαμηπόλος βεβαιωθεῖσα ὅτι ἐκοιμᾶτο καὶ ἐπανακλείσασα ἀθορύβως τὴν θύραν, δὲν ἐνεφανίσθη πλέον.

Ὅταν ἡ Ρόζα ἀφυπνίσθη, αἱ ἐγκεφαλικαὶ ἀλγηδόνες κατεπραύνθησαν μέν, ἐπανήρξατο ὅμως ἡ ἀπασχόλητις τοῦ πνεύματος.

Ναί, ἦτο βεβαία ἤδη ὅτι εὑρίσκετο πράγματι ἐπὶ τοῦ γηλόφου τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων, ὑπόθεν ἡ θέα ἐξετείνετο μάλιστα μέχρι τῶν ἐρειπίων τῆς ἐπαύλεως τῆς Κλισσόν. Εὑρίσκετο πράγματι ἐνώπιον τοῦ σκελετοῦ τοῦ ἀπαγχονισθέντος κατὰ τὸ 1793 καὶ τὸ διαμέρισμα ἐκεῖνο ἐν ᾧ εὑρίσκετο ἦτο πράγματι ἡ οἰκία τοῦ δολοφονηθέντος Ζιροδίου.

Καὶ τοὺς δύο ἐκείνους νεκροὺς ἄνδρας, οἵτινες πρὸ ὀλίγου εἰσέτι, ὑπὸ τὰ ὄμματα αὐτῆς εἰσήρχοντο ἔριπποι καὶ ἐπανακάμπτοντες ἐκ τοῦ περιπάτου αὐτῶν, καὶ τοὺς ὁποίους πρὸ μικροῦ ἔτι δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀναγνωρίσῃ ποσῶς τοὺς ἀνεγνώριζε κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην.

— Εἶναι οἱ υἱοὶ τοῦ Ζιροδίου ! ἀνεκραύγασεν ἡ νεαρὰ μήτηρ.

Πάντοτε δὲ καὶ ἀδιαλείπτως παρενετίθετο ἐνώπιόν της τὸ δύσλυτον τοῦτο πρόβλημα.

— Διατὶ ἄραγε εὑρίσκομαι ἐδῶ, εἰς τὴν οἰκίαν των ;

Ἡ δυστυχὴς παράφρων εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ ἀκαταμαχήτου περιεργείας. Καὶ πλέον ἢ ἅπαξ, μετ' ἀλλοκότων χειρονομιῶν ἔπληττε τὸ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της κενὸν ὡσεὶ ἐὰν ἤθελε διὰ τοῦ τρόπου τούτου νὰ ἀπομακρύνῃ τὰ τελευταῖα σκότη τὰ τὸν ἐγκέφαλόν της περιστοιχοῦντα καὶ περιπλέκοντα τὸ παρελθόν.

Αἰσθανομένη δὲ ἑαυτὴν ἰσχυροτέραν κατά τι ἔσπευσε νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ θαλάμου, ἐν ᾧ εὑρέθη. Τὸ δωμάτιόν της ἦτο εἰς τὸν δεύτερον ὄροφον τῆς οἰκίας. Διατρέξασα λοιπὸν μετὰ περιέργου βλέμματος τὸν δεύτερον τοῦτον ὄροφον, κατῆλθεν εἰς τὸν πρῶτον, καὶ κατόπιν εὑρέθη εἰς τὸ κατώγαιον διαμέρισμα.

Ἐν μέσῳ δὲ τοῦ εὐρυχώρου τούτου οἰκήματος ἐπεκράτει πάντοτε μικρά τις μοναξία. Μὴ συναντῶσα κανένα πρὸ αὐτῆς εἰσέδυε ἀψοφητεὶ καὶ δίκην φαντάσματος εἰς τοὺς εὐρυχώρους διαδρόμους.

Ὅταν εὑρέθη ὅμως ἐπὶ τῆς φλιᾶς καὶ ἐνῷ ἡτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ, ἔστη πρὸς στιγμήν.

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ὁ ἥλιος καὶ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας τῇ ἐνεποίουν φόβον, διότι ὀπισθοδρομήσασα ἐπανῆλθεν εἰς τὸ μέρος της.

Αἰφνιδίως ὅμως, παρέμεινε σκεπτικὴ καὶ μετὰ παρέλευσιν στιγμῶν τινων, ὡσεὶ ὠθουμένη ὑπὸ ἀκαταμαχήτου ἐνστίκτου, διηυθύνθη κατ' εὐθεῖαν πρὸς μίαν θύραν κρυπτομένην ἐν τῷ σκότει καὶ εἰς τὸ βάθος διανδρῶνος εὑρισκομένου εἰς τὴν ἐσχατιὰν τῆς οἰκίας.

Τότε μηχανικῶς καὶ μετὰ παρατόλμου θρασύτητος, καίτοι καὶ αὐτὴ αὕτη δὲν ἐγνώριζε τί ἔπραττε, στρέψασα τὸν μοχλὸν τῆς ἐν λόγῳ θύρας ἥτις δὲν ἦτο κλειδωμένη, ἤνοιξεν αὐτήν.

Διὰ τῆς θύρας δὲ ταύτης εἰσήρχετό τις εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ πατρὸς Ζιροδίου.

Ἐντὸς δὲ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος στουδιαστηρίου, εἰσήρχοντο σταδίως οἱ δύο ἀδελφοί, οἵ ινες ὡς εἴχομεν εἰπεῖ, ἐγκατέλειψαν αὐτὸ ἐν ᾗ καταστάσει εὗρον αὐτὸ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς δολοφονίας τοῦ Ζιρόδου. Ὑπῆρχον ἐκεῖ πλεῖστα ὅσα γραφεῖα μίγδην μίγδην ἐρριμένα ἐπὶ τοῦ γραφείου, καθολοκληρίαν καθημαγμένα ἕκαὶ εἰς τὸ βάθος τοῦ θαλάμου ἔκειτο χρηματοκιβώτιον ἠνεωγμένον.

Ἐκ τῶν ἡμιανοιγμένων δὲ παραθύρων, ἀκτὶς ἡλίου διεισδύουσα διὰ μέσου τῶν δικτυωτῶν καὶ διχοτομοῦσα τὴν θάλαμον, ἐφώτιζε διὰ ζωηρᾶς λάμψεως τὸ ἐδώλιον ἐφ' οὗ ὁ πρεσβύτης Ζιρόδιας ἐπλήσθη ὑπὸ δολοφόνου χειρός.

Ὅταν εἶχον ἐγκαταλείψει τὰ Ὑψηλὰ Δώματα προτιθέμενοι νὰ ἀποβιβασθῶσι διὰ τὴν Χαβρην, οἱ δύο ἀδελφοὶ δὲν ἀπεκόμισαν μετ' αὐτῶν παρὰ ἓν μόνον ἀντικείμενον, παρὰ μίαν μόνην καὶ ἀπαισίαν ἀνάμνησιν ἐκ τοῦ σπουδαστηρίου ἐκείνου.

Τὸ ἐγχειρίδιον!

Ὅταν δὲ ἠναγκάσθησαν νὰ φύγωσιν ἐκ τῶν αἰθουσῶν καὶ τῶν θαλαμίσκων τῆς *Νεμέσεως* ὅπως μὴ γείνωσι βορὰ τοῦ παμφάγου στοιχείου, τότε ἐκ τῆς καταστρεπτικῆς ἐκείνης πυρκαϊᾶς δὲν διέσωσαν παρὰ ἓν μόνον πρᾶγμα. Τὸ διὰ τοῦ πατρικοῦ αἵματο. βαφὲν ἐγχειρίδιον!

Καὶ εὐθὺς ὅτε ἐπανέκαμψαν εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα τὸ πρῶτον μέλημα αὐτῶν ὑπῆρξε νὰ τοποθετήσωσιν αὖθις τὸ ὅπλον τοῦτο ἐπὶ τοῦ γραφείου. Εὑρίσκετο λοιπὸν ἐκεῖ, φοβερὸν καὶ ἀπειλητικὸν ὑπὸ τὰ ὄμματα τῆς Ροζας.

Ἡ νεαρὰ μήτηρ, ὀρθία ἐν μέσῳ τοῦ θαλάμου, τὴν κεφαλὴν ἔχουσα κεκυφίαν καὶ ἀλλόκοτον τὴν στάσιν, ἐφαίνετο ἀκροωμένη οὐχὶ τοὺς ἔξωθεν προερχομένους θορύβους, οὐχὶ τὸν ψίθυρον τῆς αὔρας τῆς ταλαντευούσης τὰ φύλλα τῶν δένδρων οὐχὶ τὰς μεμακρυσμένας ἀπηχήσεις τῆς ἐξοχῆς, ἀλλὰ τὰς φρικώδεις φωνὰς τὰς ἀνερχομένας ἐκ τῶν μυχίων τῆς καρδίας της.

Ἤρξατο δὲ πάλιν διατρέχουσα τὸν θάλαμον καὶ ἐπιψαύουσα δι' ὑποτρεμούσης χειρὸς παν ἀντικείμενον καὶ παντα τὰ ἐντὸς αὐτοῦ εὑρισκόμενα ἔπιπλα. Ὀπισθεν δὲ τοῦ ἐδωλίου, ὑπῆρχε θύρα ὁδηγοῦσα ἐντὸς στενοῦ καὶ ζοφεροῦ δωματίου.

Ἡ Ρόζα ἀνέῳξε τὴν θύραν ταύτην, εἰσῆλθεν ἐντὸς τοῦ ζοφεροῦ δωματίου, εἶτα ξεθοῦσα πάλιν ἀ, ἔστη ἐπὶ τὸ ἄλλην ὥραν πρὸ τῆς ἐσβεσμένης θερμάστρας ἐντὸς τῆς ὁποίας παρέμενε εἰσέτι ἡ αὐτὴ τέφρα, ἡ ἀπόδειξις αὕτη τοῦ διαπραχθέντος κακουργήματος.

Εἶτα πρὸ τοῦ γραφείου ἐρέπτησε βεβαζουσα. Εἶχεν ἀποβῆ πελιδνὴ ὡς ἡ νεκρὰ καὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου της διεζωγραφεῖτο ὑπέρμετρος ἀγωνία. Αἱ συστολαὶ τῶν βλεφάρων ἐξεδήλουν τὴν φρίκην, μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι τὸ βλέμμα δὲν ἐξέφραζε πλέον τὸ κενὸν ἐκεῖνο τὸ χαρακτηρίζον τὴν παραφροσύνην. Τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἐνεῖχεν ἤδη ὅλα τὰ συμπτώματα τῆς εὐθυμίας, ὅλας τὰς ἐνδείξεις ἀνθρώπου ἀναμνησκομένου ἤδη καὶ ταραττομένου ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ἀναμνήσεών του.

Ἡ νεαρὰ γυνὴ κύψασα καὶ λαβοῦσα ἀνὰ χεῖρας τὸ ἐγχειρίδιον . . . τὸ παρετήρησε μετὰ φρίκης.

Καὶ ἰδοὺ αἴφνης ἐκβάλλει σπαρακτικὴν κραυγήν!

— Ἄ! Θεέ μου! Ἄ! Θεέ μου!

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα κατέπεσε λειπόθυμος.

Ἐκεῖ δὲ μετὰ μακρὰν παρέλευσιν ἐπανεῦρον αὐτήν. Αἱ θαλαμηπόλοι κατὰ τὴν ὥραν τοῦ προγεύματος, ἰδοῦσαι ὅτι ἡ Ρόζα δὲν ἦτο πλέον εἰς τὸν θάλαμόν της ἤρξαντο ζητοῦσαι αὐτὴν παντοχοῦ. Ἀλλὰ πῶς θὰ ἠδύναντο νὰ μαντεύσωσι ὅτι αὐτη εἶχε καταφύγει εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ μεταστάντος Ζιρόδιου; Ἐκ τυχαίας συμπτώσεως εὑροῦσαι τὴν θύραν ἀνεωγμένην καὶ προσεγγίσασαι ἐκεῖ εὗρον τὴν Ρόζαν λειπόθυμον κατακειμένην.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων εὑρίσκοντο ἐκεῖ.

Καταπίπτουσα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἡ Ρόζα εἶχε κρατήσει τὸ ἐγχειρίδιον μεταξὺ τῶν συνεσφιγμένων δακτύλων της. Οἱ δύο ἀδελφοὶ παρετήρησαν τὴν λεπτομέρειαν ταύτην.

Τότε λοιπὸν ὅπως ἡ παράφρων μὴ τραυματισθῇ, ὁ Γάστων ἀφήρεσε ἠπίως ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτῆς τὸ φονικὸν ὅπλον.

Καὶ ὅμως ἐνῷ οἱ μάρτυρες τῆς σκηνῆς ταύτης δὲν διήμειψαν μεταξὺ αὐτῶν οὐδὲ ἀπορίας βλέμμα, εὑρόντες ἄλλως τε φυσικὸν πᾶν ὅ,τι αὐτοὶ ἐξελάμβανον ἀντὶ φρενοβλαβικῆ, ἰδιοτροπίας, οὐχ ἧττον οἱ δύο ἀδελφοὶ, ἀγωνιῶντες καὶ φρικιῶντες, ἔλεγον καθ' ἑαυτούς.

— Ποῖον αἴτιον ἠνάγκασεν λοιπὸν αὐτὴν νὰ ἔλθῃ ἐνταῦθα;

— Διατὶ ἄραγε εὑρέθη τὸ ὅπλον τοῦτο εἰς τὰς χεῖράς της;

— Ἡ λειποθυμία αὕτη ἀποδεικνύει ὅτι ἡ νέα αὕτη ἤρχισε νὰ ἐνθυμεῖται!

— Τότε, μήπως δὲν εἶναι πλέον παράφρων;

Καὶ ἀφοῦ οἱ δύο ἀδελφοὶ διέταξαν νὰ τὴν φέρωσιν εἰς τὸν θάλαμόν της καὶ νὰ τοποθετήσωσιν αὐτὴν εἰς τὸ ἐδώλιόν της, ἀπέπεμψαν τοὺς θαλαμηπόλους εἰς τὰ ἴδια.

Μόνοι καὶ μακρὰν παντὸς βλέμματος ἐπέμενον νὰ ἐπαγρυπνήσωσιν ἐπ' αὐτῆς. Μόνοι οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐκκαθάριζον τὴν εἰς τὴν ζωὴν ἐπάνοδον τῆς Ρόζας.

Ὅταν δὲ ἠνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς νεαρᾶς μητρὸς, κεκυρτωτες ἐπ' αὐτῆς, καὶ μετ' ἀγωνιώσης καρδίας ἐβουλιβοσκόπουν ἀνυπομόνως καὶ τὴν ἐλαχίστην ἔτι χειρονομίαν της ἢ τὴν πρώτην λέξιν ἥτις θὰ ἐξέφευγεν ἐκ τῶν χειλέων της.

Καὶ ὅμως ἡ Ρόζα ἀτενίσασα καὶ ἀναγνωρίσασα τοὺς δύο ἀδελφοὺς, ἐπανέκλεισε τὰ βλέφαρα καὶ οὐδεμίαν ἀπήγγειλε λέξιν πρὸς μεγάλην λύπην τῶν Ζιροδων.

ΙΗΒ'.

Η ὡραία Ἰσαβέλλα.

Καθ' ὃν καιρὸν ἡ *Νέμεσις* ὀλισθαίνουσα ἐπὶ τῶν κυμάτων, ἐφαίνετο φεύγουσα τὴν καταδιώκουσαν αὐτὴν *Μέμφιδα*, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἐν μέσῳ τοῦ ὠκεανοῦ ἐλάμβανον χώραν τὰ ἀφηγηθέντα ὑφ' ἡμῶν συμβάντα, οἱ μικροὶ μουσικοὶ Λαντούρ, Λαντουρλὸς καὶ Λαντουρλέττα, πιστοὶ εἰς τὴν ὑπόσχεσιν ἣν εἶχον δώσει εἰς τὴν Ὡραίαν Παιδαδωγὸν, δὲν εἶχον ἀπολέσει ἐπὶ ματαίῳ τὸν καιρὸν αὐτῶν.

Χάρις τοῦ ὑπὸ τῆς Ἔμμας δοθέντος αὐτοῖς χρήματος ἔσπευσαν νὰ ἐπανακάμψωσιν εἰς Παρισίους σὺν δρομικῶς. Ἐὰν ἀνελάμβανον νὰ ἐκτελέσωσι πεζῇ τὸ ταξείδιον τοῦτο, τότε θὰ παρήρχοντο πολλαὶ ἑβδομάδες καὶ οἱ μικροὶ μουσικοὶ ἦσαν ἀνυπόμονοι νὰ ἀριχθῶσιν ἐκεῖ ὅσον ἔνεστι τάχιον.

Καθ' ὁδὸν εἶχον σχεδιάσει ἐκ τῶν προτέρων τὰ πρῶτα διαβήματα εἰς τὰ ὁποῖα ἅμα τῇ ἀφίξει αὐτῶν, θὰ ἔμελλον νὰ προβῶσι πρὸς διεκπεραίωσιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτοῖς ἐντολῆς.

Τὸ πρῶτον καὶ κύριον μέλημα ἦτο δι' αὐτοὺς νὰ ἐπανεύρωσι τὰ ἴχνη τῶν δύο ἀκροβατῶν Γαβαρῆ καὶ Λαβὰς, τῶν δύο ἀρχαίων πατρώνων αὐτῶν.

Τί νὰ ἀπέγειναν ἆρά γε οἱ ἀκροβάται ; Διέμενον εἰς Παρισίους ἢ εἰς τὰ περίχωρα ; Ἰδοὺ τὸ κυριώτερον ζήτημα.

Τὸ ἐκ τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων ὑπεξαιρεθὲν χρῆμα θὰ ἐπήρκεσε νὰ σχηματίσῃ δ.' ἕνα ἕκαστον οὐχὶ εὐκατορρόνητον περιουσίαν. Θὰ διεμοιράσθη μάλιστα εἰς τρεῖς μερίδας, διότι ἡ ὡραία Ἰσαβέλλα, ἡ ὑπνοβάτις, θὰ ἀπήτησε ἀναμφιβόλως τὴν ἰδικήν της.

Ἑπομένως οἱ θαυματοποιοὶ λαβόντες τὸ ἀναλογοῦν αὐτοῖς ποσὸν θὰ ἐγκατέλειψαν τὸ ἀρχαῖον ἐπάγγελμα αὐτῶν, ὅπως ζητήσωσι στάδιον ἐπικερδέστερον τοῦ πρώτου.

— Ἀλλ' ἂν τυχὸν καὶ δὲν ἄφησαν τὸ παλαιὸν των ἐπάγγελμα . . . ἂν τυχὸν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ τὸ κάμνουν . . . ἔλεγεν ἡ Λαντουρνέττα ἀποσυρομένη ἐκ τῆς θυρίδος τῆς ἁμαξοστοιχίας ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀπεθαύμαζε τὰ ἀπέραντα καὶ ποιητικὰ τοπία τὰ ἐκτεινόμενα κατὰ μῆκος τῶν ὄχθων τοῦ Λουάρ καὶ τοῦ Βλουά.

— Ἄ ! δὲν τὸ πιστεύω αὐτὸ, ἐτραύλισεν ὁ Λαντουρλὸς, ποτὲ δὲν τὸ παραδέχομαι αὐτὸ, διότι ἦταν ὅλοι τους ὀκνηροί.

— Πρὸ πάντων ἡ Ὡραία Ἰσαβέλλα.

— Θαρρῶ πῶς ἀπὸ τὴν πρώτην μάλιστα ἡμέραν θὰ ἤρχισαν νὰ σπέρνουν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τὰ χρήματά των.

— Καὶ πρὸ πάντων ὁ Λαβὰς ὁ ὁποῖος ἀγαπᾷ τὰ χαρτιά.

— Ναὶ, καθὼς λέγεις, ὁ Λαβὰς πρὸ πάντων . . . ὅσον διὰ τὸν Γαβαρῆ, δὲν τὸ πιστεύω, διότι αὐτὸς εἶναι φιλάργυρος. Αὐτὸς πρέπει πῶς περνᾷ τὴν ζωήν του εἰς καμμίαν γωνίαν ὅπου θὰ μετρᾷ ἀφείρμνος τὰ σολδιά του.

— Καλὰ λέγεις, Λαντουρλό . . . τὸ κυριώτερον εἶναι νὰ ἐρωτήσωμεν εἰς τὰ διάφορα καφενεῖα, καὶ ἴσως κανεὶς ἀπὸ αὐτὰ γνωρίζει νὰ μᾶς εἰπῇ τίποτε.

— Ναὶ, ναὶ, αὐτὸ νὰ κάμωμεν.

Ἐν Παρισίοις ἔνθα ἀφίχθησαν τὴν ἑσπέραν, ἤρχισαν ἀμέσως ἐνασχολούμενοι εἰς τὰς ἀναζητήσεις των.

Ἦσαν λίαν ἐξοικειωμένοι μὲ τὴν τυχοδιωκτικὴν ταύτην ζωὴν διὰ νὰ μὴ γνωρίζωσι ποῦ θὰ ὤφειλον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ ἀποτανθῶσιν, ἢ εἰς ποῖα συχναζόμενα καταγώγια, μυστηριώδη ἐντευκτήρια, λέσχας ἢ καφωδεῖα θὰ ὤφειλον νὰ περιορίσωσι τὰς ἐρεύνας των.

Καὶ ὅμως τὸ ἔργον αὐτῶν δὲν ἦτο καὶ τόσον εὐχερὲς ὅσον εἶχον νομίσει οἱ μικροὶ μουσικοί. Ἀναμφιλέκτως, παντοχοῦ ἐγνώριζον τὸν Λαβὰς καὶ τὸν Γαβαρῆν οἱ ὁποῖοι ἄλλωστε δὲν ἔχαιρον μεγάλην ὑπόληψιν μεταξὺ τῶν Παρισινῶν θαυματοποιῶν. Ὁ Λαβὰς ὅμως καὶ ὁ Γαβαρῆς εἶχον ἐξαφανισθῇ ἀπὸ πολλῶν ἤδη μηνῶν, ἑπομένως κανεὶς δὲν ἐπανεῖδεν αὐτοὺς ἔκτοτε καὶ κανεὶς δὲν ἠδύνατο νὰ παράσχῃ τὰς περὶ αὐτῶν ἀναγκαίας πληροφορίας.

Καὶ ἡ ὡραία Ἰσαβέλλα ἐπίσης, δὲν παρεῖχεν οὐδὲν σημεῖον ζωῆς.

— Καὶ ὅμως εἶμαι βέβαιος, ἔλεγεν ὁ Λαντουρλὸς, πῶς αὐτὴ πρέπει νὰ εἶναι μέσα στὰ Παρίσια.

— Ἠμπορεῖ νὰ ἔλαβε τὰ μέτρα της καὶ νὰ κρύπτεται.

— Ὅσῳ καὶ νὰ κρύπτεται θὰ τὴν ξετριπόσωμε καμμίαν ἡμέραν.

— Ἀφοῦ μάλιστα ἡ Ἰσαβέλλα εἶναι τόσῳ παχειὰ ὅπου δὲν τὴν χωρεῖ κανένας τόπος, προσέθηκε γελῶν ὁ Λατούρ.

— Ζυγίζει διακόσια κιλά !

Ἡ Ἰωαννέττα μετὰ τὰς πρώτας ἐρεύνας αὐτῶν συμφώνως τῆς ὑποσχέσεώς της, ἀνεκοίνωσεν ἐγγράφως εἰς τὴν Ὡραίαν Παιδαγωγὸν τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀποτυχῶν ἀναζητήσεών των καὶ ὅτι οἱ συνένοχοι παρέμενον ἀνεύρητοι.

Κατέχοντες ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰ πρὸς τὸ ζῆν χρειώδη, οἱ τρεῖς ἀκροβάται ὁπλισθέντες διὰ τῆς ἀπαιτουμένης φρονήσεως καὶ λαβόντες τὰ μέτρα των, ἠθέλησαν ἀναμφιβόλως νὰ ἀπαρνηθῶσιν τὴν παλαιὰν ζωήν των, καὶ, ἐκ φόβου μήπως ἐνοχληθῶσιν βραδύτερον δὲν ἔκριναν φρόνιμον νὰ ἐπανείδωσι κανένα ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους εἶχον γνωρίσει ποτέ

— Πολὺ πιθανὸν νὰ ἔφυγαν ἀπὸ τὰ Παρίσια.

— Καὶ ἴσως καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν Γαλλίαν ἀκόμη.

— Ἐγὼ στοιχηματίζω ὅτι ὄχι μόνον θὰ εἶναι ἐδῶ ἀλλὰ καὶ ὅτι πρέπει νὰ μὴν εὑρίσκωνται πολὺ μακρὰν ἀπὸ ἡμᾶς . . . καὶ μάλιστα πῶς θὰ εἶναι τρυτωμένοι εἰς κανὲν καπηλεῖον τῶν περιχώρων ὅπου ὁ καθεὶς θὰ διασκεδάζῃ καὶ θὰ πίνῃ μὲ τὰ *ψιλὰ* ποῦ τοῦ ἔπεσαν στὸ μεριδιόν του.

Ἡ Ἰωαννέττα ἐφαίνετο περίλυπος καὶ ἐν ἀμηχανίᾳ διατελοῦσα, ἕνεκεν τῆς ὑποσχέσεως ἣν εἶχε δώσει εἰς τὴν Ἔμμαν καὶ τὴν ὁποίαν δὲν ἦτο βεβαία πλέον ἐὰν θὰ ἠδύνατο νὰ τὴν ἐκπληρώσῃ.

Καὶ ὅμως παρ' ὅλα ταῦτα οἱ μικροὶ μουσικοὶ μὴ ἀπελπισθέντες ὁλοτελῶς ἐξηκολούθησαν τὰς ἀναζητήσεις των.

Ἀπεφάσισαν δὲ νὰ ἐνεργήσωσι ἀπεχωρισμένοι ἀλλήλων καὶ νὰ ἐπισκεφθῶσιν ὅλας τὰς συνοικίας τῶν Ἡρισίων καὶ κατόπιν περὶ τὸ ἑσπέρας ἐπανευρισκόμενοι εἰς καφενεῖόν τι τῆς ὁδοῦ Δραγών, νὰ ἀφηγῶνται ἐκεῖ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν των.

Εὐτυχῶς δι' αὐτοὺς προσήγγιζεν ἡ πανήγυρις τῶν βουλεβάρτων τῶν Βατινολλῶν καὶ τῆς Μοντμάρτης. Ἐκεῖ θὰ κατώρθουν ἴσως νὰ λάβωσι πληροφορίας τινὰς ἀναφορικῶς περὶ τῶν πλανοδίων ἀκροβατῶν οὓς ἐζήτουν.

Καὶ ταῦτα σκεπτόμενοι δὲν ἠπατῶντο, διότι πράγματι ἑσπέραν τινα, ἡ Λαντουρνέττα εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν Δραγὼν τὰ μάλα συγκεκινημένη καὶ περιχαρὴς ἐν ταὐτῷ. Οἱ δύο φίλοι της οἵτινες εὑρίσκοντο ἐκεῖ ἰδόντες τὸ φαιδρὸν τῶν χαρακτηριστικῶν της, ἐννόησαν πάραυτα ὅτι ἡ παιδίσκη θὰ ἦτο κάτοχος ἐνδιαφερούσης πληροφορίας.

— Θὰ ἔχῃς καμμίαν εἴδησιν, Λαντουρνέττα, αἴ; σὲ βλέπω πολὺ φαιδράν ἐτραύλισεν ὁ Λαντουρλός.

— Ναί, Λαντουρλό, σᾶς φέρω μίαν καλὴν εἴδησιν.

— Εἰξεύρεις λοιπὸν ποῦ εἶναι;

— Ὄχι ἀκόμη, ἀλλὰ θὰ τὸ μάθωμεν ἐντὸς ὀλίγου . . . Ἡ ὡραία Ἰσαβέλλα εἶναι εἰς τὰ Παρίσια.

— Εἶναι εἰς τὰ Παρίσια! ἐφώνησεν ὁ Λαντουρλὸς μετ' ἀκρατήτου χαρᾶς.

— Εἶναι πολὺ ὥρα ποῦ τὴν εἶδες;

— Ὄχι, δὲν εἶναι ἀκόμη δύο ὧραι ὅπου εἶδα τὸ παράπηγμά της εἰς τὴν δεντδροστοιχίαν Κλισώ.

— Καὶ εἶσαι βεβαία πῶς ἦτο ἰδικόν της τὸ παράπηγμα;

— Βεβαίως, ναί, ἦτο ἰδικόν της τὸ παράπηγμα καὶ, ἔπειτα ἀνέγνωστα αὐτὰς τὰς λέξεις:

Η ΩΡΑΙΑ ΙΣΑΒΕΛΛΑ

Ἡ Διάσημος Ὑπροβάτις

— Καὶ ἡ ἰδία δὲν ἦτο εἰς τὸ παράπηγμά της;

— Ὄχι.

— Δὲν ἐπῆγες νὰ ἰδῇς εἰς τὸ πλησιέστερον καφενεῖον μήπως ἦτο ἐκεῖ;

— Ἐπῆγα ἀλλ' ἡ Ἰσαβέλλα δὲν ἦτο ἐκεῖ.

— Καὶ δὲν ἐκάθισες νὰ τὴν περιμένῃς;

— Τὴν ἐπερίμενα, ἀλλ' ἐκείνη δὲν ἐφάνη καθόλου.

Ἡ πανήγυρις ἤρχισε τὴν ἐπαύριον ἥτις ἦτο κυριακή. Ἑπομένως, ἡ Ἰσαβέλλα περὶ τὴν μεταμεσημβρίαν θὰ εὑρίσκετο ἀναμφιβόλως εἰς τὸ παράπηγμά της.

Πᾶν δὲ ὅ,τι περισσότερον παντὸς ἄλλου ἐξέπληττε τὴν Ἰωαννέτταν ἦτο ὅτι ἡ ὑπνοβάτις εὑρέθη μόνη εἰς τὸν τόπον τῆς πανηγύρεως ἄνευ τῶν παλαιῶν συναδέλφων της.

Καίτοι δὲ ἡ παιδίσκη εἶχε καταβάλει ὅλας τὰς προσπαθείας της ἀναζητοῦσα αὐτοὺς εἰς ὅλα τὰ καφωδεῖα τῶν περιχώρων, καὶ ἐν τούτοις οὐδὲν ἴχνος ἀκροβατῶν κατώρθωσε νὰ ἀνακαλύψῃ.

Ἐὰν δὲν εἰργάζοντο πλέον δι' ἴδιον λογαριασμόν των ἢ ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν, τότε πολὺ πιθανὸν νὰ προσελήφθησαν εἰς κανένα θίασον θαυματοποιῶν.

Ἡ Ἰωαννέττα μετὰ πολλὰς προσπαθείας καὶ ἀναζητήσεις ἔμαθεν μὲν ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν δύο ἀκροβατῶν, ἐτύγχανον γνωστὰ ἐν Παρισίοις, μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι κανεὶς δὲ ἐγνώριζε τί εἶχον ἀπογείνει καὶ ποῦ κατηυθύνθησαν.

Οἱ μικροὶ μουσικοὶ περιέμενον μετ' ἀνυπομονησίας τὴν ἐπαύριον. Εὐθὺς λοιπὸν ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου ἤρχισαν νὰ διατρέχωσιν τὰ πλήθη τοῦ πανηγυρίζοντος κόσμου. Δὲν ἐβράδυναν δὲ νὰ ἐπανειδωσιν ἐκεῖ οὐκ ὀλίγας γνωστὰς φυσιογνωμίας καὶ ὅμως ἐπειδὴ ὁ κύριος σκοπὸς αὐτῶν ἦτο νὰ συνομιλήσωσι μετὰ τῆς Ἰσαβέλλας, περιέμενον νὰ ἀνοιχθῇ τὸ παράπηγμα τῆς ὑπνοβάτιδος.

Μὴ βλέποντες δὲ κανένα νὰ ἔρχηται, ἔκρουσαν τὴν θύραν τοῦ παραπήγματος.

Τότε αὐθωρεὶ ἠνοίχθη παράθυρόν τι, καὶ διὰ μέσου τοῦ στενοῦ χώρου αὐτοῦ προέβαλλε τὸ παχὺ καὶ πελώριον πρόσωπον τῆς ὑπνοβάτιδος, ἐνῷ ταὐτοχρόνως ἔλεγε τὰς λέξεις ταύτας,

— Ἐμβᾶτε! ἐμβᾶτε! Τώρα ἀμέσως ἀνοίγω.

Ἡ Ἰσαβέλλα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἶχε νομίσει ὅτι τὴν ἐζήτουν οἱ συνήθεις θαμῶνές της, ἀνυπόμονοι νὰ συμβουλευθῶσιν αὐτὴν περὶ τοῦ μέλλοντος.

— Φαίνεται πῶς δὲν μᾶς ἀνεγνώρισε.

— Δὲν μὲ λέγεις, Λαντουρλό, ἠρώτησεν ἡ Λαντουρνέττα, σὺ πῶς τὴν εὑρίσκεις; Δὲν σοῦ φαίνεται πῶς ἄλλαξε πολύ;

— Ναί, καὶ πολὺ μάλιστα . . . Ἀδυνάτησε πάρα πολύ.

— Δὲν τὴν πηγαίνει καθόλου ἡ *λιγράδα*.

— Φαίνεται πῶς εἶναι ἐρωτοκτυπημένη!

Τότε οἱ τρεῖς μουσικοὶ ἤρξαντο γελῶντες.

Αἴφνης τῆς θύρας ἀνοιχθείσης, ἐπεφάνη ἡ Ὡραία Ἰσαβέλλα ἐπὶ τῆς φλιᾶς καὶ ἐφώνησε·

— Ἐμβᾶτε ! ἐμβᾶτε ! Τώρα ἀμέσως κιόλας εἶμαι στὰς διαταγάς σας.

Εἶτα ὀπισθοχωρήσασα μέχρι τοῦ βάθους τοῦ παραπήγματος, ἐξηφανίσθη ὄπισθεν παραπετάσματος ἐξ ἐρυθροῦ ὁλοσυρικοῦ, ὄπισθεν τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε ὑψηλὸν κάθισμα. Καθεσθεῖσα ἐπ' αὐτοῦ ἔσυρε τὸ ἐρυθροῦν παραπέτασμα καὶ στηρίξασα τὰς δύο χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων, ἔλαβεν ὕφος μάντιδος.

Ἡ Ἰσαβέλλα δὲν ἐτυράννει τὸ δημόσιον αὐτῆς, ὡς βλέπομεν, καὶ ὑπεδέχετο αὐτὸ μετὰ μεγάλης ἐλευθεριότητος καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρετικῆς ἐπιδείξεως.

Εὐθὺς ὅτε εἰσῆλθον οἱ μικροὶ παῖδες, ἡ Ἰσαβέλλα ἠρώτησε·

— Τί θέλετε, παιδιά μου ;

Καὶ ἐπειδὴ οὗτοι ἀντήλλαξαν μεταξὺ αὐτῶν ἀλλόκοτα βλέμματα, ἡ ὑπνοβάτις ἠρώτησε διὰ γοερᾶς φωνῆς.

— Θέλετε νὰ σᾶς κάμω τὴ μεγάλη μαντεία ἢ νὰ σᾶς ἁπλώσω τὰ κουκιά ;

Τότε οἱ μικροὶ μουσικοὶ ἀλληλοωθούμενοι καὶ μόλις συγκρατοῦντες τοὺς γέλωτάς των, ὑπετραύλισαν·

— Τὰ κουκιά, τὰ κουκιά !

— Δὲν μᾶς ἀναγνωρίζει, εἶπεν ὁ Λαντουρλός.

Ἡ ὑπνοβάτις ἀπέβη πλέον προσεκτική. Ἀδιάφορος εἰς πάντας τοὺς ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας παρουσιαζομένους ἐνώπιόν της, ὑπεδέξατο αὐτοὺς χωρὶς νὰ δώσῃ τὴν ἐλαχίστην προσοχὴν εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῶν. Κατόπιν ὅμως ἀναγνωρίσασα τοὺς τρεῖς παῖδας, ἐφώνησεν·

— Ὦ ! ὦ ! ὁ Λαντοὺρ, ἡ Λαντουρνέττα καὶ ὁ Λαντουρλός ! Ἐσεῖς εἶσθε τὸ λοιπόν ;

— Τέλος πάντων νὰ σοῦ μᾶς ἐγνωρίσατε, Ἰσαβέλλα !

— Καλή σας μέρα τὸ λοιπόν, παιδιά μου . . .

— Καλή σας ἡμέρα, μητέρα. . .

— Καὶ τί κάνετε τώρα, παιδιά μου ;

— Πάντοτε τὰ ἴδια, μητέρα . . .

— Χαίρουμε πολὺ ποῦ σᾶς ξαναβλέπω . . . Πίνετε τίποτε νὰ σᾶς φέρω ; Κανένα κρασί . . . αἴ ;

— Ἂν εἶναι ἕνα δεχόμεθα . . . ὄχι ὅμως παραπάνω, ὑπέλαβον οἱ δύο παῖδες.

— Ἂς εἶ αι κι' ἕνα.

— Ἐγὼ ὅμως ποῦ δὲν πίνω κρασί ; ἠρώτησεν ἡ Ἰωαννέττα γελῶσα·

— Βάζω στὸ κρασί σου κομμάτι νερὸ καὶ τελειώνει.

Καὶ ἀφοῦ ἔπιον καὶ συνέκρουσαν τὰ ποτήρια, ἡ Ἰωαννέττα ἀνταλλάξασα συνθηματικὸν βλέμμα μετὰ τῶν φίλων της, ἔστρεψε τὴν συνδιάλεξιν ἐπὶ τοῦ θέματος ὅπερ ἐνδιέφερεν αὐτούς.

— Μήπως καὶ οἱ πάτρωνές μας εὑρίσκονται εἰς τὰ μέρη ὅπου γίνεται ἡ πανήγυρις ; Θὰ ἐπεθυμούσαμεν πολὺ νὰ μάθωμεν τί γίνονται . . . πῶς εἶναι . . . Καὶ ἔπειτα τὴν τελευταίαν ἡμέραν ὅπου ἐτελείωσε ἡ πανήγυρις τῆς Κλισσὸν δὲν ἐφύγαμεν δυσαρεστημένοι μὲ αὐτούς . . .

Τὸ πρόσωπον τῆς ὑπνοβάτιδος ἐγένετο πελιδνόν, τὰ χείλη της ἤρξαντο ὑποτρέμοντα καὶ λάμψις ἀμειλίκτου μίσους ἐξήστραψεν ἐκ τῶν μικρῶν ὀφθαλμῶν της.

— Ὄχι, ἐψιθύρισεν ἡ Ὡραία Ἰσαβέλλα, δὲν πιστεύω νὰ κάμνουν ἀκόμα τὴν παληά τους τέχνη.

— Δὲν τὸ πιστεύετε. Δὲν εἶναι λοιπὸν μαζῆς σας πλέον;

— Εἶναι πολὺ καιρὸς ποῦ δὲν εἴμεθα μαζῆ. Ἀπάνω κάτω ἀπὸ τὸν καιρὸ ὅπου ἐφύγετε.

— Ὕστερον ἀπὸ τὴν πανήγυριν τῆς Κλισσόν ;

— Ἔφυγαν ὕστερα ἀπὸ ἕνα μῆνα.

— Ὑποθέτω πῶς θὰ ἔφυγαν ὡς καλοὶ φίλοι . . .

— Ὦ ! ναί, ὦ ! ναί, ὡς καλοὶ φίλοι . . .

Καὶ ἡ Ἰσαβέλλα ἔκλεισε τὰ ὄμματα πρὸς στιγμὴν ἐνῷ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς συνεσπειρώθησαν.

— Χωρὶς ἀμφιβολίαν, ἐπηκολούθησεν ἡ Ἰωαννέττα μετὰ περιλύπου τόνου, αὐτὸ θὰ τοὺς ἐκόστισε πολὺ νὰ χωρισθοῦν ἀπὸ σᾶς, διότι σᾶς ἦτον πάρα πολὺ ἀφωσιωμένοι.

— Πάρα πολὺ ἀφωσιωμένοι ! Ἄ ! ἄ !

— Καὶ ἀφοῦ εἶσθε συνετερισμένοι, αὐτὸ θὰ τοὺς ἐκόστισε πολύ.

— Ὦ ! ναί, ὦ ! ναί. Ἄ ! τοὺς κακούργους, τοὺς περπάντι δες, τοὺς ἀγυιόγδυτιδες !

— Μήπως λοιπόν, μητέρα, σᾶς ἔκαμαν τίποτε ; Ἔχετε κανένα πκράπονον μὲ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους;

— Ἄ ! πᾶ ! τί πκράπονον θὰ εἶχα ; Δέ μοῦ ἔκαμαν τίποτε . . . τὸ παραμικρό . . .

— Τότε σᾶς πιστεύομεν, μητέρα . . . καθ' ὅσον μάλιστα οἱ πάτρωνές μας εἰς τὴν πανήγυριν τῆς Κλισσὸν ἐφαίνοντο ὡσὰν νὰ εἶχα πολλὰ χρήματα ἐπάνω των.

Ἡ Ἰσαβέλλα ἀτενίσασα διὰ λοξοῦ βλέμματος, τοὺς τρεῖς παῖδας ἀνέκτησε κατά τι τὴν ψυχραιμίαν της. Οἱ μικροὶ μουσικοὶ κινούμενοι ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ τῶν ἐρευνῶν αὐτῶν προέβησαν ὀλίγον ἐσπευσμένως.

Ἡ ὑπνοβάτις προσεπάθησε νὰ ἀλλάξῃ τὸ θέμα τῆς συνδιαλέξεως, ἡ Ἰωαννέττα ὅμως ἔχουσα στερρὰν ἀπόφασιν νὰ μάθῃ τὸ κρησφύγετον τῶν δύο ἀκροβατῶν, ἐπηκολούθησε.

— Ναί, τὸ πρᾶγμα ἦτο πολὺ βέβαιον πῶς εἶχον ἐπάνω των γρήγατα, καὶ αὐτό, μητέρα, σεῖς θὰ τὸ ἠξεύρετε, καλλίτερα ἀπὸ ἡμᾶς . . .

Ἡ Ἰσαβέλλα οὐδεμίαν ἔδωκεν ἀπάντησιν.

— Καλλίτερα ἀπὸ ἡμᾶς . . . Καὶ εἰς τὴν Κλισσὸν ὑπάρχει ἕνας κάποιος Βουαλὼ ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς ἐπίσης πρέπει νὰ εἰξεύρῃ κάτι τι.

Ἐκ νέου ἡ ὑπνοβάτις ἐγένετο ὠχρά.

Ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην ἡ ὠχρότης αὐτῆς δὲν προήρχετο ἐκ τοῦ μίσους, ἀλλὰ ἐκ τοῦ φόβου! Κατόπιν ἔσπευσε νὰ κλειδώσῃ τὴν θύραν καὶ ἐπανελθοῦσα πρὸς τοὺς τρεῖς παῖδας, ἐκαθέσθη ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ ὑπετονθόρισε.

— Παιδία μου, νὰ ξέρετε καλὰ πῶς ἐγὼ δὲν εἶμαι κανένα ζῶο, ἐπειδή τις θαρρῶ πῶς ἂν τυχὸν καὶ ἤρθετε νὰ μὲ εὕρετε εἴχετε τὸ σκοπό σας... καὶ ὁ σκοπός σας αὐτὸς δὲν ἦταν βέβαιαν νὰ ἔλθετε νὰ μὲ διῆτε μόνο . . . αἴ! δὲν εἶναι ἔτσι;

— Δὲν ἤλθομεν βεβαίως μόνον δι' αὐτὸ, ὑπέλαβεν ὁ Λαντουρλὸς μετά τινος μειδιάματος.

— Τὸ λοιπὸν, παιδία μου, εὐθὺς κιόλας θέλω νὰ μοῦ πῆτε τί τρέχει καὶ ποιὸ εἶναι ἐκεῖνο ποῦ σᾶς φέρει ἐδῶ.

Ἡ Ἰωαννέττα καίτοι ἦτο γενναία, καὶ ὅμως δὲν ἐφαίνετο καθησυχάσασα ἐντελῶς.

Ὁ Λοντοὺρ ὅστις ἠννόησε τοῦτο, ὕψωσε τοὺς ὤμους καὶ ὑπέλαβε χαμηλοφώνως πρὸς αὐτήν.

— Μὴ φοβᾶσαι, Ἰωαννέττα, δὲν βλέπω τίποτε διὰ νὰ φοβᾶσαι. Ὁμίλησε ἐλευθέρως.

Τότε Ἰωαννέττα ἐπηκολούθησε.

— Ἐκεῖνο ποῦ μᾶς φέρει ἐδῶ, κυρία Ἰσαβέλλα θὰ τὸ μάθετε ἐντὸς ὀλίγου. . . Μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι αὐτὸ ἐξαρτᾶται . .

— Ἀπὸ τί πρᾶγμα, καὶ ἀπὸ ποιόν;

— Ἀπὸ σᾶς καὶ ἀπὸ τὴν καλήν σας διάθεσιν.

— Ἐμπρός, κόρη μου ἐξηγήσου . . .

Ὁ Λοντουρλὸς ἐψιθύρισε καθ' ἑαυτόν;

— Πολὺ περίεργον μοῦ φαίνεται αὐτὸ νὰ μὴ τὸ καταλάβῃ ἀμέσως· αὐτὴ μάλιστα ποῦ προλέγει τὰ μέλλοντα νὰ μὴ ξεύρῃ οὔτε ἐκεῖνα κἂν ποῦ ἔγειναν.

— Ἀφοῦ καὶ σᾶς ὡμίλησα διὰ τὸν Βουαλὼ, κυρία Ἰσαβέλλα, ὑπολαβοῦσα εἶπεν ἡ Λοντουρνέττα, ἀπὸ αὐτὸπρέπει νὰ καταλάβετε πῶς ἡμεῖς εἰξεύρομεν ἀρκετά. Δὲν τὰ εἰξεύρομεν ὅμως ὅλα. Ἀπὸ τὰ λεγόμενά σας μὲ φαίνεται πῶς δὲν πρέπει νὰ τὰ ἔχετε καλὰ μὲ τὸν Λαβὰς καὶ τὸν Γαβαρῆ . . . Καὶ δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν δὲν θὰ σᾶς ἐκακοφαίνετο βέβαια νὰ τοὺς παίξετε κανένα κακὸν παιγνίδι. . . Ἐγὼ λοιπὸν σᾶς προτρέρω αὐτὴν τὴν περίστασιν.

Εἰς ταῦτα ἡ Ἰσαβέλλα ἀπήντησε πάντοτε διὰ τοῦ αὐτοῦ ὑποκριτικοῦ ὕφους.

— Μὰ, τὴν πίστι μου, δὲν καταλαβαίνω ἀκόμα διατί πρᾶγμα μὲ θέλετε . . . Θὰ σᾶς ἀπαντήσω εὐθὺς ὅπου θὰ ἔμβω εἰς τὸ νόημα.

— Τότε πολὺ καλὰ καὶ ἐγὼ ἀπὸ αὐτὴν τὴν στιγμὴν θὰ ἔμβω εὐθὺς εἰς τὸ νόημα . . Ἔχομεν μεγάλον ἐνδιαφέρον νὰ μάθωμεν ὅλα ἐκεῖνα ποῦ ἔγειναν εἰς τὴν οἰκίαν τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων, τὴν κυριακὴν τὸ ἑσπέρας ποῦ ἦτο ἡ πανήγυρις τῆς Κλισσὸν, τὴν ὥραν δηλαδὴ ποῦ ἐδολοφονήθη ὁ γέρω Ζιρόδιας.

— Καὶ διατί θέλετε νὰ τὸ μάθετε αὐτό; Τί συμφέρο ἔχετε νὰ μάθετε αὐτὴν τὴν ἱστορίαν;

— Σᾶς ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἐνδιαφερόμεθα νὰ μάθωμεν ἐπίσης ποῦ κατέφυγαν ὁ Λαβὰς καὶ ὁ Γαβαρῆς.

— Διὰ νὰ τοὺς κάμετε τί;

— Αὐτὸ μόνον σᾶς λέγω πῶς ἂν δὲν μᾶς τὸ εἰπῆτε, καθὼς καὶ ἡ ἰδία θὰ τὸ καταλαμβάνετε, θὰ τραβήξετε πολλὰ βάσανα κατόπιν . . . διότι τὸ ἑσπέρας τῆς πανηγύρεως τῆς Κλισσὸν εἴμεθα βέβαιοι σχεδὸν ὅτι εἴχετε νὰ πάρετε καὶ νὰ δώσετε μὲ ἐκείνους τοὺς δύο συναδέλφους σας... καὶ ὅτι δὲν εἶναι σφάλμα σας ἐὰν σᾶς ἔκλεψαν τὸ μερίδιόν σας ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὑπόθεσιν . . . Ἐὰν ὅμως ἀποφασίσετε νὰ ὁμιλήσετε, ἐγὼ, ἐπιφορτίζομαι νὰ σας εὐχαριστήσω διὰ τὴν καλήν σας θέλησιν.

— Ὦ! Καὶ εἶσαι τὸ λοιπὸν τόσῳ πλούσια, κόρη μου;

— Ὄχι, κυρία Ἰσαβέλλα, ἐγὼ δὲν εἶμαι πλουσία, γνωρίζω ὅμως μερικὰ πρόσωπα ὅπου εἶναι πλούσια.

Καὶ ἐσιώπησαν πρὸς στιγμήν. Ἡ Ὡραία Ἰσαβέλλα ἐπὶ πέντε λεπτὰ παρέμεινε ρεμβώδης, τὰ μάλα ἀνήσυχος καὶ ἀναποφάσιστος εἰς ἄκρον. Κατόπιν πλήξασα ἰσχυρῶς τὸ γόνυ αὐτῆς, ἐπηκολούθησε·

— Ναί, παιδία μου, μὲ ἔκλεψαν οἱ ἀρλότιμοι . . . Καὶ ἀπὸ τότε ὡρκίσθηκα πῶς θὰ ἐκδικηθῶ . . . θὰ ἐπιθυμοῦσα ὅμως ἡ ἐκδίκησί μου νὰ μὴ πάῃ στὸν ἀέρα παρὰ νὰ μὲ ὠφελήσῃ τοὐλάχιστο τίποτε . . .

— Μείνετε ἥσυχοι, θὰ ὠφεληθῆτε ἢ καλλίτερα θὰ πληρωθῆτε . .

— Πόσα;

— Τί θέλετε;

— Δέκα χιλιάδες . . .

— Δέκα χιλιάδες, πολὺ καλά . . . Τώρα ἦλθεν ἡ σειρά σας . . . ὁμιλήσετε, σᾶς ἀκούομεν!

Καὶ ὅμως ἡ προγάστωρ γυνὴ, καθὼς πρὸ ὀλίγου εἶχεν εἰπεῖ, ὅτι δὲν ἦτο ζῶον, ἔσπευσε νὰ προσθέσῃ·

— Θέλω τὰ ψιλὰ ἐμπρὸς γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο! Θαρρῶ ὅμως, παιδία μου, πῶς

ἐσεῖς; δεν τὸν ἔχετε οὔτε γιὰ σαλέπι . . . καὶ γι' αὐτὸ σᾶς εἶναι εὔκολο νὰ δίνετε ὄχι δέκα παρὰ καὶ ἑκατὸ χιλιάδες φράγκα . . . Θέλω νὰ μὲ ἀσφαλίσετε...

Οἱ μικροὶ μουσικοί, αὐτίνες δὲν εἶχαν προβλέψει τὴν ἀπαίτησιν ταύτην, ἀντήλλαξαν ἓν ἄπελπι βλέμμα.

— Ἔχετε δίκαιον, μητέρα . . . καταλαμβάνομεν τοὺς φόβους σας, εἶπεν ὁ Λοντουλός.

— Τότε τί μὲ προτείνετε ;

— Δὲν ἔχομεν δέκα χιλιάδες φράγκα.

— Αὐτὸ τὸ ξέρω χωρὶς νὰ μὲ τὸ πῆτε.

— Γνωρίζομεν ὅμως ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι ἔχουν μεγάλον ἐνδιαφέρον νὰ μάθουν τὰ καθέκαστα τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς, καὶ εὐθὺς ὅπου θὰ τοὺς διηγηθῆτε ὅσα ἔγειναν κατὰ τὴν πανήγυριν τῆς Κλισσὸν, θὰ σᾶς δώσουν τὰ χρήματα αὐτά.

— Ἂν εἶναι ἔτσι πηγαίνετέ με κοντάτους.

— Θὰ εἶσθε ἀναγκασμένη νὰ ξανακάμετε τὸ ταξείδιον τῆς Βανδέας.

— Δὲν πειράζει τὸ ξανακάμνω. Μ' ἀρέσει πολὺ ὁ τόπος αὐτός.

— Πολὺ καλὰ. Θὰ σᾶς περιμένω ἐδῶ . . .

— Περιμένετέ με ἐδῶ . . .

— Εἰξεύρετε νὰ μᾶς εἰπῆτε ποῦ εἶναι κρυμμένος ὁ Λαβὰς καὶ ὁ Γαβαρῆς ;

— Τὸ ξέρω.

— Εἶναι πολὺς καιρὸς ἀπὸ τὴν ἡμέρα ὅπου τοὺς ἴδετε;

— Δὲν εἶναι ἀκόμα τρεῖς μέρας . . Τὴν ἡμέρα ποῦ τοὺς ξαναείδα, εἶχα μεγάλη ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα . . Τοὺς ἐζήτησα νὰ μοῦ δώσουν καμμία ἑκατοστὴ φράγκα ... καμμιὰ εἰκοσαριὰ τοὐλάχιστον· ὕστερα ἀπὸ πολλὰ παρακάλια, ὁ Γαβαρῆς μοῦ ἔδωκε ἑκατὸ σολδία !

Καὶ ἐκ νέου οἱ μικροὶ ὀφθαλμοὶ τῆς ὑπνοβάτιδος ἐξίστραψαν τὴν αὐτὴν τοῦ μίσους λάμψιν.

— Πότε θὰ ἠμπορούσατε νὰ ἀναχωρήσετε;

— Ἀπόψε κιόλας ἂν τὸ θέλετε . . . Τὰ ἔξοδα ὅμως τοῦ ταξειδίου θὰ τὰ πληρώσετε ἐσεῖς.

— Θὰ τὰ πληρώσωμεν ἡμεῖς, ναί. Ἀπόψε λοιπὸν ἀναχωροῦμεν.

— Καὶ οἱ τέσσαρες μαζῆ ;

— Ὄχι, θὰ ὑπάγωμεν μόνον αἱ δύο μας, εἶπεν ἡ Ἰωαννέττα.

Ἡ μάντις δὲν ἐφαίνετο ὑποκρύπτουσα ὑπισθοβουλίαν τινὰ, ἄλλως τε αὐτὴ αὐτὴ προσπαθοῦσα νὰ ὑπερπηδήσῃ πᾶν πρόσκομμα, ἐπηκολούθησε·

— Ἀπὸ τώρα κιόλας θὰ πάγω νὰ σραλήσω τὸ παράπηγμά μου. Καὶ, γιὰ νὰ βεβαιωθῆτε πῶς δὲν σᾶς γελῶ, δὲν θὰ χωρισθοῦμε πρὶν νὰ φύγῃ τὸ τραῖνο . . . Ἐγὼ ὅταν ὑποσχεθῶ ἕνα πρᾶγμα δὲν πέρνω ποτὲ ὀπίσω τὸ λόγο μου.

Καὶ πράγματι ἡ χαρτομάντις ἐράνη πιστὴ εἰς τὴν ὑπόσχεσίν της. Περὶ τὴν

μεσημβρίαν δὲ ἡ Ἰωαννέττα ἀπέστειλεν ἓν τηλεγράφημα εἰς τὴν ἔπαυλιν Βιλεφὸρ ὅπως εἰδοποιήσῃ τὴν Ἔμμαν περὶ τῆς ἀφίξεως αὐτῶν.

Τὴν αὐτὴν δὲ ἑσπέραν ἀνεχώρει τῇ συνοδείᾳ τῆς χαρτομάντιδος. Ἀφίκοντο εἰς Κλισσὸν περὶ τὴν ὀγδόην τῆς πρωΐας καὶ μετὰ δεκαπεντάλεπτον παρέλευσιν, ἡ Λαντουρνέττα συνοδευομένη ὑπὸ τῆς μάντιδος ἔκρουεν τὴν θύραν τῆς ἐπαύλεως.

Ἐπειδὴ δὲ εἶχον προειδοποιηθῆ διὰ τηλεγραφήματος, πάντες οἱ ἐν τῇ ἐπαύλει διαμένοντες ἀνέμενον μετ' ἄκρας ἀνυπομονησίας καὶ ὑπερμέτρου ἀγωνίας τὴν ἄφιξιν τῆς Ἰωαννέττας. Θὰ ἐμάθανον ἄρά γε ἐξ αὐτῆς τὴν ἀείποτε διαφεύγουσαν καὶ τὴν ἀκαταπαύστως περιπλεκομένην ἀλήθειαν. Διὰ τῶν πληροφοριῶν ἃς ἡ Λαντουρνέττα ἠδυνήθη νὰ περισυλλέξῃ θὰ κατωρθοῦτο ἄρά γε ἡ λύσις τοῦ προβλήματος;

Ἐν τῇ ἐπαύλει Βιλεφὸρ ὑπεδέχθησαν μετ' ἀκατασχέτου χαρᾶς τὴν Λαντουρνέττα καὶ τὴν Ὡραίαν Ἰσαβέλλαν, ἥτις κατόπιν στιγμῶν τινων δισταγμοῦ ἀνακτήσασα τὴν ψυχραιμίαν της, ὑπολαβοῦσα εἶπεν·

— Ἀπ' ἐδῶ τὰ παιδιὰ μὲ ὑπεσχέθηκαν 10,000 φράγκα, κ' ἐγὼ τὸ λοιπὸν ἔκαμα τὸ ταξειδι αὐτὸ διὰ νὰ τὰ κερδήσω.

Ὁ μαρκήσιος Δὲ Βιβαρὲζ ρίψας ἓν χρηματοφυλάκιον ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, ὑπέλαβεν·

— Ἰδοὺ τὰ χρήματα αὐτά . . . Λάβετέ τα, κυρία μου, καὶ διηγηθῆτέ μας ὅ,τι γνωρίζετε . . . Μὴ μᾶς κρύπτετε ὅμως τίποτε.

Πάντες εἶχον νομίσει ὅτι τὸ μυστήριον τῆς δολοφονίας τοῦ Ζιροδίου θὰ διερωτίζετο ἐπὶ τέλους. Καίτοι δὲ ἠπατῶντο εἰς τοὺς συμπερασμοὺς αὐτῶν, αἱ πληροφορίαι ὅμως ἃς ἔλαβον παρὰ τῆς Ὡραίας Ἰσαβέλλας δὲν ὑπῆρξαν ἀνωφελεῖς καθ' ὁλοκληρίαν.

Ἔμαθον δὲ παρ' αὐτῆς ὅτι ὁ Λαβὰς καὶ Γαβαρῆς ἦταν οἱ κλέψαντες τὰς 420,000 φράγκα τὰς ὑπὸ τῆς δουκίσσης πληρωθείσας εἰς τὸν δολοφονηθέντα Ζιρόδιαν. Πρὸς τούτοις ἡ χαρτομάντις ἐγνωστοποίησεν αὐτοῖς ὅτι οἱ δύο ἀκροβάται περιπλανώμενοι ἀνὰ τὴν ἐξοχὴν, χωρὶς ὅμως νὰ κατέχωνται ὑπὸ οὐδεμιᾶς κακοβούλου διαθέσεως κατὰ τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων, εἶχον παρατηρήσει ὅτι ἡ οἰκία τῶν Ζιροδίων ἦτο ἐγκαταλελιμμένη σχεδόν. Κατόπιν εἶχον ἰδεῖ τοὺς δύο υἱοὺς διευθυνομένους εἰς τὴν πανήγυριν τῆς Κλισσὸν καὶ μετὰ παρέλευσιν ἡμισείας ὥρας τοὺς ὑπηρέτας ἕνα πρὸς ἕνα λαμβάνοντας τὴν αὐτὴν ὁδόν. Περὶ τὰς τέσσαρας δὲ ὥρας, εἶχον συναντήσει τοὺς Ζιροδίους εἰς τὸ δάσος.

— Ἐγὼ θαρρῶ πῶς δὲν ἔμεινε κἀνένας πιὰ μέσα στὸ σπῆτι, αἴ ! τί λές, Λαβάς ; ἠρώτησεν ὁ Γαβαρῆς.

— Κἀνένας, ναί, καὶ γιὰ αὐτὸ δὲν θὰ ἐκάμναμε ἄστοχημα νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸ σπῆτι ἐνόσῳ λείπουν ἀπὸ μέσα.

— Ἐγὼ ὅμως σὲ συμβουλεύω γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο νὰ περιμένουμε κομμάτι

νὰ βραδιάσῃ, γιατὶ τώρα, μέρα μεσημέρι ἂν πηγαίναμε μέσα, ἠμποροῦ νὰ μᾶς δῇ κανένας καὶ ὕστερα τὴν παθαίνουμε ἄσχημα.

— Καλά, σύντροφε, ἄ, περιμένουμε λοιπὸν νὰ βραδιάσῃ καὶ ἂν ὡς τότε δὲ φανῇ κανένας, τότε πέρνουμε τὴν ἀπόφασι καὶ μπένουμε.

Καὶ ὁμρότεροι ἀνέμενεν τὴν ἔλευσιν τῆς νυκτός.

Μεταξὺ δὲ τοῦ χρονικοῦ ἐκείνου διαστήματος ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς πανηγύρεως εἶχον ἐπανέλθει τοὺς υἱοὺς Ζιρόδιους, οἵτινες διεσκέδαζον παρακολουθοῦντες μετ' ἄκρας προσοχῆς τὰ εὐθυμοῦντα πλήθη τοῦ πανηγυρίζοντος λαοῦ.

— Ἐκεῖ λοιπὸν στὸ γήλοφο ἐπάνου, στὸ σπῆτι ποῦ ξέρουμε δὲν εἶναι ἄραγε κανένας μέσα; Εἶναι πάντα ἄδειο τὸ σπῆτι αὐτό; ἠρώτησεν ὁ Λαβαρῆς τὸν σύντροφόν του.

— Ὄχι! θαρρῶ πῶς εἶναι ὁ γέρως μέσα εἶπεν ὁ Λαβᾶς.

Καὶ ἰδοὺ αἴρνης ἐκ τυχαίας συμπτώσεως, οἱ δύο ἀκροβάται δὲν ἐβράδυναν νὰ μάθωσιν ὅτι καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Ζιρόδιας ἡτοιμάζετο νὰ ἐπισκεφθῇ φίλους τού τινας εἰς Κλισσόν. Εὑρισκόμενοι δὲ οὐ μακρὰν τῶν δύο ἀδελφῶν, οἱ δύο φαυλόβιοι ἤκουσαν λέξεις τινὰς, αἵτινες ὑπεβοήθησαν μεγάλως τὸ καταχθόνιον σχέδιον αὐτῶν.

— Αἴ! σύντροφε, ἐτραύλισεν ὁ Γαβαρῆς, τώρα ποῦ μάθαμεν πιὰ ποῦ θὰ λείπῃ καὶ ὁ γέρως, τώρα ἐμπρός, δὲν ἔχουμε τίποτε νὰ φοβηθοῦμε.

— Τόκα, σύντροφε, ἐμπρός! Καὶ καλὴ ἐπιτυχία!

Καὶ τότε ὑπὸ στερρᾶς κατεχόμενοι ἀποφάσεως ἀνέμενον τὴν προσέγγισιν τῆς νυκτός. Εὐθὺς δὲ ὅτε ἐφάνησαν τὰ πρῶτα σκότη τῆς ἐπερχομένης νυκτὸς, ἔσπευσαν νὰ ἀνέλθωσι τὸν γήλοφον. Εὐτυχῶς καθ' ὁδὸν δὲν εἶχον συναντήσει κανὲν ὑποπτον πρόσωπον.

Ἡ Ὡραία Ἰσαβέλλα ὑποδυθεῖσα τὸ πρόσωπον τῆς κατασκόπου συνώδευσε τοὺς δύο ἀκροβάτας ὅπως, ἀνάγκης τυχούσης, εἰδοποιήσῃ αὐτοὺς διὰ συνθήματος συμφωνηθέντος ἐκ τῶν προτέρων περὶ τῆς αἰφνιδίας ἐπιστροφῆς τῶν ὑπηρετῶν. Ἄλλως τε δὲν κατείχοντο ὑπὸ μεγάλου φόβου ἀναφορικῶς περὶ τῶν ὑπηρετῶν, τοῦτο δέ, διότι συναντήσαντες εἰς τὴν πανήγυριν, ἐντὸς καπηλείου, τοὺς ὑπηρέτας τούτους ἤκουσαν αὐτοὺς νὰ λέγωσιν ὅτι ὁ γέρω Ζιρόδιας ἐπέτρεψεν αὐτοὺς νὰ μὴ ἐπανακάμψωσιν εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα παρὰ εἰς λίαν προκεχωρημένην ὥραν.

Ἡ ὑπόθεσις λοιπὸν, ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης, ἐνεφανίζετο δι' αὐτοὺς τὰ μάλα εὐοίωνος καὶ εὐοίκη καθ' ὑπερβολήν.

— Μὰ τὴν πίστι μου! εἶναι κανεὶς γιὰ νὰ τὰ χάσῃ ἀπὸ τὴ χαρά του! ἔλεγεν ὁ Γαβαρῆς. Ὁ διάβολος εἶναι μὲ τὸ μᾶς, σύντροφε! Θὰ τὴν κάμουμε!

— Ναὶ, σύντροφε, βλέπω πῶς ἔχουμε τύχη! Μὰ ἐδῶ θέλει νοῦ καὶ φρόνησι!

— Θὰ ἔχουμε καὶ νοῦ καὶ φρόνησι!

Καὶ ταῦτα λέγοντες παρέμειναν εἰς τὰ πέριξ τῆς οἰκίας ἐπὶ μίαν ὥραν. Οὐδεὶς εἶχεν ἐξέλθει μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἀπὸ τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων. Ἐξαιρέσει δὲ ἑνὸς μόνου ἀνοικτοῦ παραθύρου, τὰ πάντα ἦσαν κεκλεισμένα,

— Σύντροφι! εἶναι ὥρα... ἄς κάμουμε γρήγορα.

— Καὶ ἂν τυχὸν ξετρυπώσουμε κανένα θησαυρὸ τί θὰ τὸν κάμουμε;

— Τὸν παραχώνουμε σὲ κανένα δένδρο κοντά... ἐπειδὴ τις ἂν τὸν κρύψουμε στὸ παράπηγμά μας ἔχουμε φόβο νὰ μᾶς σκαλήξουν καὶ τότε θὰ πᾶν καὶ οἱ κόποι μας ἄναυλα καὶ θὰ τὴν πάθουμε.

— Ναὶ, ναὶ, καλὰ λές, ὅταν τὰ χέρια μας καὶ ἡ τσέπαις μας θὰ εἶναι ἄδειαις, τότε βάλλε γέρω νὰ πιοῦμε, δὲν θὰ φοβούμεθα κανένα!

Καὶ κατηυθύνθησαν μετὰ προφυλάξεως μέχρι τῆς ἐξωθύρας. Ἐκεῖ δὲ ὁ Λαβᾶς ἔκρουσε τὸν κώδωνα μετὰ θρασύτητος.

— Αὐτὸ ποῦ ἔκαμα, σύντροφε, εἶναι καλῶς καμωμένο, ἐπειδή τις ἂν εἶναι κανένας μέσα θὰ ἔρθῃ νὰ μᾶς ἀνοίξῃ...

— Καὶ ἂν τυχὸν μᾶς ἀνοίξουν θὰ καμοθοῦμε πῶς ζητοῦμε ἐλεημοσύνη.

— Ἂν ὅμως δὲν εἶναι κανένας μέσα τότε μπαίνουμε μέσα ὡσὰν νὰ ἦταν τὸ σπῆτι δικό μας...

— Καὶ τότες πιὰ τὸ πρᾶγμα θὰ εἶναι τελειωμένο.

Καὶ ἐπειδὴ εἰς τὸν πρῶτον κωδωνισμὸν δὲν ἀπήντησε κανείς, ἔκρουσεν ἐκ νέου. Ἡ αὐτὴ σιωπή. Ἡ οἰκία ἦτο ἔρημος. Εἷς μόνος ἄνθρωπος εὑρίσκετο ἐκεῖ: ὁ Ζιρόδιας. Καὶ ὁ Ζιρόδιας ἦτο νεκρός!

Τότε εἰσέδυσαν εἰς τὴν οἰκίαν ἄνευ οὐδενὸς φόβου καὶ χωρὶς νὰ λάβωσιν οὐδεμίαν προφύλαξιν. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς δὲ ἐκείνης ἦσαν καθολοκληρίαν βέβαιοι, ὅτι ὁ κίνδυνος δὲν ὑρίστατο ἔσωθεν, ἀλλ' ἔξωθεν. Ἔξωθεν δὲ ἠγρύπνει ἡ Ὡραία Ἰσαβέλλα.

Κατὰ πρῶτον διέτρεξαν τὰ δωμάτια τοῦ κατωγαίου διαμερίσματος. Ἔχοντες δὲ μεθ' ἑαυτῶν ἀρκετὴν προμήθειαν κιβδήλων κλειδῶν ὅπως ἀνοίξωσι καὶ ἐπανακλείσωσι τὰ ἔπιπλα, ἦσαν βέβαιοι ὅτι δὲν θὰ ἐγκατελίμπανον ὄπισθεν αὐτῶν ἴχνη τῆς διαβάσεώς των. Κατόπιν ἐπεσκέφθησαν τὴν σκευοθήκην τοῦ ἐστιατορίου. Μεγάλη δὲ ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξις καὶ ἡ ἀπογοήτευσις αὐτῶν ὅταν εἶδον εἰς τοὺς σύρτας τῆς σκευοθήκης ὅτι τὰ ἐπιτραπέζια σκεύη τοῦ γέρω Ζιροδίου δὲν ἦσαν ἀργυρᾶ ἀλλ' ὁμοιχάλκινα.

— Ὦ! τὸν ἀλητήριο τὸν ἄνθρωπο! Ὦ! τὸ φιλάργυρο, τὸ μασκαρᾶ! Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ ἔχῃ μπρούτζινα μαχαιροπέρουνα! ἐτραύλισεν ὁ Λαβάς

— Θαρρῶ πῶς θὰ πᾶν κατὰ διαβόλου οἱ κόποι μας!

— Καὶ μόλα ταῦτα ὁ κόσμος λέει πῶς εἶναι πλούσιος σὰν Κροῖσσος!

— Εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν ἔχῃ σὲ κανένα μέρος καμμιὰ κάσσα.

— Καὶ ὅμως ἄλλο ἀπὸ κλειδιὰ δὲν ἔχουμε τίποτε ἄλλο... Δὲν ἔχουμε τὰ

ἀναγκαῖα ἐργαλεῖα νὰ ἀνοίξουμε ἂν τυχὸν εὕρουμε καμμιὰ κάσσα.

— Ὅπως καὶ ἂν εἶναι, ἂς κυττάξουμε, σύντροφε, καὶ ἔχει ὁ Θεός. Ἠμπορεῖ νὰ τὴν εὕρουμε ἀνοικτή.

Ἀφιχθέντες δὲ πρὸ τῆς θύρας τοῦ σπουδαστηρίου τοῦ Ζιροδίου καὶ ἀνοίξαντες τὴν θύραν ταύτην ὠπισθοχώρησαν αἰφνιδίως, ῥήξαντες κραυγὴν τρόμου. Ἀνήρ τις εὑρίσκετο ἐκεῖ ὑπνώττων καὶ ἔχων τὴν κεφαλὴν ἐστηριγμένην ἐπὶ τοῦ γραφείου.

Εἰς τὴν κραυγὴν τῶν δύο κλεπτῶν ὁ κοιμώμενος ἀνὴρ καίτοι δὲν ἀφυπνίσθη ποσῶς, καὶ ἐν τούτοις οἱ δύο φαυλόβιοι διασκελίσαντες ἤδη τὴν φλιὰν ἦσαν ἕτοιμοι νὰ τραπῶσιν εἰς φυγήν, ὅταν αἴφνης ὁ Γαβαρῆς ἐπαναστραφεὶς καὶ σταματήσας τὸν σύντροφόν του, ἔρριξε δευτέραν κραυγὴν παταγωδεστέραν τῆς πρώτης.

— Μὰ αὐτὸς εἶναι πεθαμμένος! Κύτταξε ἐδῶ, σύντροφε . . .

Καὶ ταῦτα λέγων ἐδείκνυε τὸ ἐγχειρίδιον τὸ μέχρι λαβῆς ἐμπεπηγμένον εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ζιροδίου.

Οἱ δύο ἀλῆται κατελήφθησαν πρὸς στιγμὴν ὑπὸ ἀνεξηγήτου φρίκης, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὁποίας παρέμειναν ἄφωνοι ὁλοτελῶς, καὶ μὴ ἔχοντες τὸ θάρρος νὰ προχωρήσωσιν οὔτε κατὰ ἓν βῆμα.

Αἴφνης ὅμως τὸ βλέμμα τοῦ Λαβὰς ἐφάνη ὑπτωτισθὲν εἰς τὴν θέαν τῶν ἐπὶ τοῦ γραφείου διεσπαρμένων τραπεζητικῶν γραμματίων, ἐνῷ συγχρόνως πιέζων ἰσχυρῶς διὰ τῶν δακτύλων του τὴν χεῖρα τοῦ συνενόχου του, ἐφώνησε μετὰ ἀκρατήτου παραφορᾶς·

— Κύτταξε! Κύτταξε!

Τότε καὶ ὁ Γαβαρῆς ἐπίσης εἶχεν ἰδεῖ!

Ναί, ἦσαν πράγματι αἱ ὑπὸ τῆς δουκίσσης κομισθεῖσαι δέσμαι τῶν χιλιοφράγκων καὶ τὰς ὁποίας ὁ γέρω Ζιρόδιας δὲν εἶχεν ἐγκλείσει εἰσέτι εἰς τὸ χρηματοκιβώτιόν του.

Ὁ Γαβαρῆς ἐψιθύρισε διὰ φωνῆς ὑποτρεμούσης εἰς τὸ ὠτίον τοῦ Λαβᾶ·

— Κάποιος συντεχνίτης ποῦ τοῦ ἦρθε στὸ κεφάλι ἡ ἴδια ἰδέα θὰ ἀνέβαινε ἐδῶ ἐπάνου προστὰ ἀπὸ 'μᾶς.

— Ἔτσι μοιρίζει.

Εἶτα ὁ Γαβαρῆς θεὶς τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ ἐκ τῆς πληγῆς ῥέοντος αἵματος, ἐπεῖπεν.

— Τὸ αἷμα εἶναι ζεστὸ ἀκόμα . . . ὁ συντεχνίτης θὰ μᾶς ἄκουσε καὶ κρύρτεται στὸ σπῆτι μέσα. Τὸ λοιπόν, σύντροφε, δρόμο! δὲν ἔχουμε καιρὸ νὰ χάνουμε . . .

Ἐν ριπῇ δὲ ὀφθαλμοῦ περισυλλέξαντες τὰς 420,000 φράγκα καὶ πληρώσαντες δι' αὐτῶν τὰ θυλάκιά των ἔσπευσαν νὰ κατέλθωσιν τὴν κλίμακα ἄφωνοι

καὶ τρέμοντες σύσσωμοι. Τότε δὲ μόνον ἀνέπνευσαν ἐλευθέρως, ὅτε ἀφίκοντο ἐγγὺς τῆς Ὡραίας Ἰσαβέλλας ἥτις ἠρώτησεν αὐτούς.

— Σᾶς εἶδε κανένας;

— Κανένας!

— Ἂς τὸ στρίβουμε λοιπόν!

Καὶ ἀφοῦ περιετύλιξαν τὸν θησαυρὸν ἐντὸς τῶν ρινομάκτρων αὐτῶν, ἐνεταφίασαν αὐτὸν κάτωθεν παμμεγέθους δρυός.

Τούτου γενομένου ἐπανέκαμψαν εἰς τὴν τοποθεσίαν τῆς τελουμένης πανηγύρεως. Ἦσαν ὅμως λίαν συγκεκινημένοι ὅτως ὥστε κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην τὴν παράστασίν των. Εὑρισκόμενοι εἰσέτι ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ τρόμου αὐτῶν δὲν ἦσαν εἰς θέσιν νὰ παραστήσωσιν οἱονδήποτε σχοινοβατικὸν γύμνασμα ἐκ φόβου μήπως ἀπολέσωσι τὴν ἰσορροπίαν καὶ συντρίψωσιν ἐν τῇ πτώσει κανὲν ἐκ τῶν μελῶν αὐτῶν.

Μετὰ παρέλευσιν δὲ μιᾶς ὥρας εἶχε λάβει χώραν ἡ τοῦ Μεθύστου συνάντησις. Κατὰ τὴν συνάντησιν δὲ ταύτην καὶ συνωδὰ τῆς διεξαχθείσης μεταξὺ αὐτῶν συμφωνίας, ὁ Γαβαρῆς κατευθυνθεὶς εἰς τὴν κρύπτην ἔνθα ἐφυλάσσετο ὁ θησαυρὸς παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ χιλιόφραγκά τινα ἅτινα ἔσπευσε νὰ κρύψῃ εἰς ἀτράλες μέσος τοῦ παραπήγματος, ἀπὸ πολλοῦ ἤδη παρασκευασθὲν ἵνα χρησιμεύσῃ εἰς παρομοίας περιστάσεις. Οἱ ἀναγνῶσται ἡμῶν γνωρίζουσιν πῶς ἐπληρώθη ὁ Μέθυστος.

Οἱ Βιλεφὸρ ἡ Ἔμμα καὶ ὁ μαρκήσιος, ἠκροάσαντο τὴν ἱστορίαν ταύτην μετ' ἀγωνιώδους καρδίας.

Ἡ ἀφήγησις αὕτη ἐξήγει τὴν διάπραξιν τῆς κλοπῆς μόνον, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν διάπραξιν τῆς δολοφονίας.

Τὸ αἰώνιον ὅμως πρόβλημα, τὸ τοσοῦτον ἀπασχολῆσαν τοὺς πάντας, παρενετίθετο πάντοτε!

— Τίς ἦτο ὁ δολοφονήσας τὸν Ζιρόδιαν;

Ἐκτὸς τούτου ἐπειδὴ ὑρίστατο καὶ ἕτερον μυστήριον οὗτινος ἡ λύσις ἐνεῖχεν ἐνδιαφέρον οὐχὶ μικρότερον τοῦ πρώτου, ὁ μαρκήσιος Δὲ Βιλφὸρ ἔσπευσε νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Ἰσαβέλλαν.

— Δὲν μᾶς τὰ εἴπατε ὅλα, κυρία Ἰσαβέλλα.

— Σᾶς τὰ εἶπα ὅλα, κύριέ μου, καὶ θαρρῶ πῶς δὲν ἄφησα τίποτε νὰ μὴ σᾶς τὸ πῶ.

— Ἐλησμονήσατε μίαν λεπτομέρειαν πολὺ ἐνδιαφέρουσαν.

— Καὶ ποιὰ εἶναι αὐτὴ ἡ λεπτομέρεια . . . Πέστε την καὶ τότε ἴσως καὶ θυμηθῶ τίποτε ἀκόμα.

— Ἐπὶ τοῦ γραφείου τοῦ Ζιροδίου ὑπῆρχον πολλὰ χρεώγραφα.

— Αὐτὸ τὸ εἶπα.

— Μεταξὺ τῶν ἐγγράφων αὐτῶν εὑρίσκοντο πιστωτικαὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ δου-

κὸς Δὲ Βιλεφὸρ, καὶ αἱ ὁποῖαι ἀνήρχοντο εἰς τὸ ἴδ.ον αὐτὸ ποσὸν τῶν 420,000 φράγκων.

— Καταλαβάνετε, νομίζω, πῶς ὁ Λαβὰς καὶ ὁ Γαβαρῆς δὲν εἶχον καιρὸ γιὰ νὰ τὰ δ|οῦνε αὐτὰ τὰ χαρτία.

— Καὶ ὅμως ἐγὼ σᾶς λέγω, ὅτι ὄχι μόνον τὰ εἶδον, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔκαυσαν.

— Τί μοῦ ψάλλετε, κύριέ μου!

— Σᾶς λέγω τὴν ἀλήθειαν.

Ἡ χαρτομάντις ἤρξατο γελῶσα.

— Νὰ μὲ συμπαθήσετε, κύριε, ἐπειδὴ αὐτὸ ποῦ μὲ λέτε εἶναι ὡτὰν ἕνα παραμύθι. . . Οἱ δύο σύντροφοί μου ἀπὸ τὸ μεγάλο φόβο τους δὲν εἶχαν καιρὸ οὔτε νὰ ἐξετάσουν κἂν τριγύρου τους, ποῦ ἔμεινε λοιπὸν νὰ καύσουν τὰ χαρτιὰ αὐτὰ ποῦ λέτε; Ἦταν τόσῳ τρομαγμένοι διὰ ἐκεῖνο ποῦ ἔβλεπαν, — καθὼς μὲ εἶπαν οἱ ἴδιοι—ὅπου οὔτε κἂν ἐσκέφθηκαν νὰ βεβαιωθοῦν τί ἠμποροῦσε νὰ ἔχῃ μέσα ἡ ἀνοικτὴ κάσσα.

Καὶ ἡ παχύσαρκος γυνὴ προσέθηκε μετὰ σοβαροῦ τόνου.

— Ἐγὼ μάλιστα τοὺς ἐμάλωσα, ἐπειδή τις καταλαβένετε, δὲν εἶναι ἔτζι; πῶς αὐτὸ ἦταν κακὸ πρᾶμα, καὶ πῶς δὲν πρέπει κανένας νὰ ἀφίνῃ μισοτελειωμένις τῆς δουλειαῖς . . . Ἐὰν καθὼς λέγετε ἐκάηκε τίποτε αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ ἔκαμε ἐκεῖνος ποῦ ἔκαμε τὴν ἀρχὴ καὶ ἐσκότωσε ὕστερα τὸ γέρω . . .

Καὶ λησμονήσασα πρὸς στιγμὴν τὸ κατὰ τῶν συνενόχων της μῖσος τὸ ὁποῖον ἐγεννήθη ἐν αὐτῇ ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν καὶ ἡ ἰδία ἐληστεύθη, ἡ Ἰσαβέλλα ἤρχισε νὰ γελᾷ ἐκ νέου.

Οἱ Βιλεφὸρ ἠτένιζον αὐτὸν μετά τινος ὀργῆς καὶ ἀπαρεσκείας. Ἐν τούτοις, τὸ πᾶν δὲν ἔληξεν εἰτέτι. Ὤφειλον νὰ προβῶσιν εἰς νέας ἐρωτήσεις.

— Ὅταν θὰ ἐπισπρέψετε εἰς τοὺς Παρισίους, ἠρώτησεν ὁ κ. Βιβαρὲζ, δὲν θὰ ὑπάγετε νὰ εἰδοποιήσετε τοὺς παλαιοὺς συντρόφους σας;

Ἡ Ὡραία Ἰσαβέλλα διακόψασα τοὺς γέλωτάς της, ἤρχισε νὰ ὑποτρέμῃ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς λύσσης.

— Ἡ Ὡραία Ἰσαβέλλα δὲν συγχωρεῖ ποτέ! ὑπέλαβεν ὀργίλως. Μ' ἔκλεψαν, θὰ τὸ πληρώσουν ἀργὰ ἢ γλήγορα. Ἐγὼ θὰ ἔχω τὸν κατάλληλο καιρὸ νὰ πάρω τὰ μέτρα μου.!. Ἡ Γαλλία εἶναι ἀπέραντος τόπος . . . τὰ περίχωρα δὲν εἶναι μακρυά . . . Θὰ πάγω νὰ ζήσω στὰ ξένα.

— Καὶ αὐτὸ τὸ κίνημα τὸ ὁποῖον σᾶς ἔκαμαν δὲν σᾶς ἀναγκάζει νὰ τοὺς προδώσετε;

— Καὶ ἐγὼ δὲ ζητῶ καλλίτερο ἀπὸ αὐτό . . μὰ πρῶτα ἤθελα νὰ κάμω κἄτι τι ἄλλο . . .

— Νὰ μάθετε ποῦ κατέφυγαν;

— Ὦ! ξέρω ποῦ εὑρίσκονται . . . Ζοῦν ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλο . . . ζοῦν στὴν

ἐξοχὴ, ὅπου ὁ κόσμος τοὺς πέρνει γιὰ δύο πλούσιους ἀστοὺς καθὼς λένε καὶ ὅπου τώρα οἱ καλοί σου ἀναπαύονται περιδρομιάζοντες τὰ κέρδη των. Κάθουνται στὸ Ὀλιβέ, κοντὰ στὴν Ὀρλέαννη, στὰ παράλια τοῦ Λωτρέ . . . Ζοῦνε μιὰ ζωὴ χαριτωμένη ὅπου τί ἔχει νὰ κάμῃ κοντά τους ὁ πρῶτος λόρδος τῆς Ἀγγλίας . . καὶ μάλιστα ὁ Γαβαρῆς, καθὼς λέγει ὁ ἴδιος, δὲ δέχθηκε τὴ θέσι τοῦ δημάρχου ποῦ τοῦ ἐπρόσφεραν!

Εἰς τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις ἐλαφρὸν μειδίαμα ἐπήνθησεν ἐπὶ τῶν χειλέων τῶν ἀκροατῶν.

Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχον τίποτε πλέον νὰ μάθωσι ἐξ αὐτῆς, ὁ μαρκήσιος Δὲ Βιβαρὲζ ἐγερθεὶς τῇ προσέφερε τὸ συμφωνηθὲν χρηματικὸν ποσόν.

— Θὰ σκοπεύετε ἴσως, εἶπεν ἡ παχύσαρκος γυνὴ ἐγειρομένη ἐπίσης, νὰ προδώσετε τὸ Λαβὰς καὶ τὸ Γαβαρῆ . . .

— Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν θὰ εἴπωμεν τίποτε ἀκόμη.

— Ο Λαβὰς καὶ ὁ Γαβαρῆς μιὰ νὰ ἔμπουν στὸ φρέσκο, τότε κ' ἐγὼ πιὰ δὲ θὰ εἶμαι ἀσφαλισμένη . . . Εἶναι τοῦ διαβόλου ἄνθρωποι, καὶ εὐθὺς θὰ ὑποπτευθοῦν πῶς ἐγῶ τοὺς ἐπρόδωσα, καὶ ὕστερα θὰ πασχίσουν μὲ κάθε τρόπο νὰ μὲ βάλλουν καὶ μένα στὴ φυλακή. Ἐγὼ δὲν ἔχω τῆς ἴδιαις ἰδέαις μὲ αὐτούς, καὶ ἂν ἐγὼ γιὰ νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμη σᾶς διηγήθηκα αὐτὰ τὰ πράματα, δὲ σᾶς ζητῶ τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ μὲ εἰδοποιήσετε νὰ τὸ ξεκόψω ἀπ' τὴ Γαλλία ὅταν γείνῃ ἀνάγκη.

— Θὰ σᾶς εἰδοποιήσωμεν. Μείνετε ἥσυχη.

Καὶ ἡ Ὡραία Ἰσαβέλλα ἀφοῦ ἠχαρίστησε καὶ ἐχαιρέτησε τὸν Βιλεφὸρ ἀνεχώρησε.

Μετὰ ὀκτωήμερον δὲ παρέλευσιν κατὰ διαταγὴν τοῦ μαρκησίου Δὲ Βιβαρὲζ συνελαμβάνοντο οἱ δύο ἀκρυβᾶται λίαν ἔκπληκτοι καὶ ἐμβρόντητοι ἐν Ὀλιβέ, ἐντὸς μικρᾶς καὶ χαριέσσης ἐπαύλεως, παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ.

Ἐν τῷ μαγευτικῷ δὲ τούτῳ χωρίῳ, οἱ πρώην ἀκρυβᾶται ἔζων παρακπλεύρως ἀλλήλων εὐτυχεῖς καὶ ἀμέριμνοι, καίτοι αἱ ὀρέξεις αὐτῶν δὲν συνεταυτίζοντο.

Ἐν μέσῳ τῆς ἀθλίας καὶ τυχοδιωκτικῆς ζωῆς αὐτῶν εἶχον παραμείνει φίλοι, παράδοξον φαινόμενον, ὅταν αἵρνης κινοήθησαν ὑπὸ τῆς τύχης.

Καὶ μάλιστα εὑρέθησαν σύμφωνοι ἵνα ἀποκλείσωσι τὴν Ὡραίαν Ἰσαβέλλαν ἀπὸ τοῦ συνεταιρισμοῦ αὐτῶν ὅταν ἀρίκετο ἡ ὥρα τῆς διανομῆς.

— Ἡ Ἰσαβέλλα ἔχει μεγάλο συμφέρο νὰ σιωπήσῃ γιὰ νὰ φυλάξῃ μυστικὴ τὴν ὑπόθεσι, εἶχεν εἰπεῖ ὁ Γαβαρῆς.

— Καὶ βέβαια, σύντροφε, ὑπέλαβεν ὁ Λαβὰς, δὲν τὴν συμφέρει νὰ πῇ οὔτε μία λέξι ἀπὸ τὸ φόβο της, διότι ὕστερα θὰ πλέξῃ καὶ αὐτὴ μὲ μᾶς.

— Ἀπὸ τὸ μέρος αὐτηνῆς δὲν ἔχουμε τίποτε νὰ φοβηθοῦμε . . .

— Ἐκτὸς ἐὰν ὁ διάβολος τὴν ἐσκουντοῦσε νὰ μᾶς προδώσῃ καμμιὰ μέρα.

— Οὔτε ὁ διάβολος, οὔτε ὁ σατανᾶς δὲν θὰ τὴν σκουντήσῃ. Ἔννοιά σου, σύντροφε, θὰ ζήσουμε ζωὴ χαριτωμένη ὕστερα ἀπὸ τόσαις πίκραις καὶ βάσανα ποῦ τραβήξαμε ἕως τὰ τώρα.

Καὶ πράγματι οἱ πρώην ἀκροβάται διήρχοντο τὰς ἡμέρας των ἐν φαιδρότητι καὶ πληρεστάτῃ εὐτυχίᾳ, καὶ κατὰ τὸ φρόνημα αὐτῶν, ὁ ὁρίζων αὐτῶν δὲν ἐπεσκιάζετο ὑπὸ οὐδενὸς νέφους. Εἶχον ἀγοράσει μιὰν λέμβον, καὶ ἐγγὺς τῆς ἐπαύλεώς των τῆς περιβρεχομένης ὑπὸ τῶν διαυγῶν ὑδάτων τοῦ Λουαρὲ, ἤγρειον ἰχθεῖς καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας διεσκέδαζον ριπτοντες τὰ δύκτιά των εἰς τὸν ποταμόν. Τὴν ἑσπέραν δὲ κατηυθύνοντο ἵνα παίξωσι τὸ προσφιλὲς αὐτῶν πικέτον εἰς τὰ παρακείμενα καφενεῖα, ἢ μᾶλλον ἐπιβαίνοντες τοῦ λεωφορείου ἐπορεύοντο νὰ διέλθωσι τὰς νυκτερινὰς ὥρας των εἰς τὰ θέατρα τῆς Ὀρλεάνης· μὴ ἀγαπῶντες δὲ οὔτε τὰ κωμιδύλλεια οὔτε τὰς κωμῳδίας τῆς νεωτέρας ἐποχῆς καὶ μὴ ἀρεσκόμενοι παρὰ τὰ ἀρχαῖα μόνον δράματα ἐχειροκρότουν τὴν βραβευομένην ἀρετὴν καὶ τὴν τιμωρουμένην κακίαν.

Ἐν μέσῳ δὲ τῆς ἀνεφέλου ταύτης συμβιώσεως των ἔνθα τὰ πάντα προσεμειδείων αὐτοῖς, τὰ ἐλαττώματα αὐτῶν δὲν ἔσχον εἰσέτι τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ ἀποχορίσωσιν αὐτούς.

Οἱ κατὰ πρώτην φορὰν ἰδόντες τὴν ἐν τῷ χωρίῳ φιλήσυχον καὶ εἰρηνικὴν ζωήν των, τοὺς ἐξετίμουν καὶ διαβαίνοντας τοὺς ἐχαιρέτουν μετὰ σεβασμοῦ καὶ ὑπολήψεως.

Ἅμα τῇ ἀφίξει αὐτῶν πάντες εἶχον ἐκλάβει αὐτοὺς διὰ μετρίους εἰσοδηματίας οἵτινες πλουτίσαντες εἰς Παρισίους, ἀφίχθησαν εἰς τὸ χωρίον των ὅπως διέλθωσιν ἀνέτως καὶ ἀμερίμνως τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς αὐτῶν.

Μὴ φαινόμενοι δὲ ὑπερήφανοι ἀλλ' ἀπεναντίας λίαν ἁπλοῖ καὶ εὐπροσήγοροι κατὰ τοὺς τρόπους, δὲν ἐβράδυναν νὰ κατακτήσωτι τὴν γενικὴν ἐπιδοκιμασίαν. Συνδιελέγοντο μετὰ πάντων καὶ, παρατηρήσαντες ὅτι τὸ χωρίον ἐνεπνέετο ὑπὸ θρησκευτικοῦ ζήλου ἔσπευσαν νὰ συμμεθέξωσιν αὐτοῦ, κατευθυνόμενοι λίαν συνεχῶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τοῦθ' ὅπερ παρατηρηθὲν ὑπὸ πάντων, ἐξήγειρε εἰς τὸ ἔπακρον τὴν πρὸς τὸ ἄτομον αὐτῶν ἐκδηλωθεῖσαν ἐκτίμησιν.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ Γαβαρῆς ἦτο φύσει φιλάργυρος μὴ ἐννοῶν νὰ ἐξοδεύσῃ οὐδὲν πρὸς φιλανθρωπικόν τινα σκοπὸν, κατὰ προτροπὴν καὶ συμβουλὴν τοῦ Λαβὰς ἤρχισε νὰ φαίνηται πλέον γενναιόφρων καὶ ἧττον φειδωλός. Καὶ πράγματι αἱ νουθεσίαι τοῦ συντρόφου του δὲν ἀπέβησαν μάταιαι, διότι πάραυτα ἤρχισε νὰ χρησιμοποιῇ τὸν πλοῦτόν του εἰς κοινωφελῆ ἔργα καὶ νὰ ἐλεῇ τοὺς πτωχούς.

— Εἶναι ἄνθρωποι θεοφοβούμενοι ! ἔλεγον παντοχοῦ.

— Ἀγαποῦν τοὺς πτωχοὺς καὶ φροντίζουν διὰ κάθε πρᾶγμα.

Πλὴν φεῦ ! ἡ εὐτυχία αὐτῶν ὑπῆρξε λίαν ἐφήμερος καὶ τὰ χρυσᾶ ὄνειρά των ἐπέπρωτο νὰ καταρρεύσωσι λίαν ταχέως καὶ ἀπροσδοκήτως.

Ὅταν οἱ δύο συνένοχοι εἶδον ἡμέραν τινὰ νὰ ἐπισκέπτωνται αὐτοὺς οἱ ἀστυφύλακες οἵτινες εἶχον κατηχηθῇ ὑπὸ τοῦ μαρκησίου Δὲ Βιβαρὲζ, κατέπεσαν αἴφνης ἐκ τοῦ ὕψους αὐτῶν.

Οὐ μόνον ἐξεπλάγησαν σφόδρα, ἀλλὰ καὶ κατελήφθησαν ὑπὸ μεγάλης λύπης καὶ ἀπελπισίας χαρακτηρήσαντες τὸ κίνημα ἐκεῖνο τῆς ἀρχῆς ὡς παρανομίαν.

— Εἴμεθα τόσῳ εὐτυχισμένοι ! εἶπεν ὁ Λαβάς.

— Καὶ ὅλα μας ἐπήγαιναν μιὰ χαρά ! ὑπέλαβεν ὁ Γαβαρῆς.

Εἰς τὴν παρουσίαν τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων δὲν ἔδειξαν τὴν ἐλαχίστην ἀντίστασιν οὔτε κἂν προσεπάθησαν πλέον νὰ διαμαρτυρηθῶσι.

Μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι κατὰ φυσικὸν λόγον ἠρνήθησαν εὐγλώττως διὰ παντὸς ἐφικτοῦ μέσου περὶ τῆς ἐνοχῆς αὐτῶν. Καὶ ὅμως πρὸ παντὸς ἄλλου, ἦσαν ἄνθρωποι πρακτικοὶ, δὲν ἐβράδυναν νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι ἡ δικαιοσύνη κατεῖχε θετικὰς πληροφορίας καὶ ὅτι ἐγνώριζεν ἀναφορικῶς ἐπὶ τῆς ὑπ' αὐτῶν διαπραχθείσης κλοπῆς τόσα ὅσα ἐγνώριζον καὶ αὐτοί.

— Ὅλα αὐτὰ εἶναι τῆς Ὡραίας Ἰσαβέλλας κατορθώματα ! εἶπε χαμηλοφώνως ὁ Γαβαρῆς εἰς τὸν συνένοχόν του.

— Ἐκάμαμε πολὺ ἄσχημα νὰ μὴν τὴν ἀφήσουμε νὰ περιδρομιάσῃ κανένα κόκαλο.

Τότε ἐκόντες ἀκόντες πιεσθέντες ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ὡμολόγησαν τὰ πάντα μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ἀκριβείας. Αἱ ὁμολογίαι δὲ αὐτῶν ἀντεπεκρίνοντο πιστῶς μετὰ παντὸς ὅ,τι κατηγγέλθη ὑπὸ τῆς ὑπνοβάτιδος.

Οἱ δύο συνένοχοι διεμαρτυρήθησαν μετὰ πάσης ἐνεργητικότητος ὅτι αὐτοὶ δὲν ὑπῆρξαν οἱ δολοφόνοι τοῦ Ζιροδίου καὶ ὅτι ἡ δολοφονία ἦτο γεγονὸς τελεσμένον, καθ' ἣν στιγμὴν εἰσῆλθον εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ πρεσβύτου.

Ὅταν δὲ ἀνέφεραν αὐτοῖς περὶ τῶν ἀποτερρωθεισῶν πιστωτικῶν, πρὸς μόνην ἀπάντησιν ἤνοιξαν ὑπερμέτρως τοὺς ὀρθαλμούς των, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐννοήσωσι τὴν σημασίαν τῶν λέξεων ἐκείνων.

Εἶτα ὁ Γαβαρῆς διακόψας τὴν σιωπὴν ἠρώτησε.

— Καὶ διατὶ σᾶς παρακαλοῦμεν θὰ ἐκαίμεν ἐμεῖς αὐταῖς τῆς πιστωτικαῖς;

— Διὰ νὰ πέσωσιν αἱ ὑπόνοιαι ἐπὶ τοῦ οἴκου Βιλεφόρ.

— Αὐτὸ ποῦ λέτε δὲν εἶναι πρᾶμα γιὰ νὰ τὸ παραδεχθῇ κανένας, ἐπεῖπεν ἀποτόμως ὁ Λαβάς. Ἀντὶ νὰ καύσουμε τῆς πιστωτικαῖς θὰ τῆς πέρναμε ἁπλούστατα μαζῆ μας, καὶ τότε μόνο θὰ ἠμποροῦσαν νὰ ὑποπτευθοῦν τὸν δοῦκα Βιλεφόρ . . . Μὰ πρέπει νὰ εἶναι κανεὶς πολὺ κουτὸς γιὰ νὰ φαντασθῇ πῶς αὐτὸς ὁ Βιλεφὸρ θὰ εἶχε συμφέρο νὰ καύσῃ αὐτὰ τὰ χαρτιά... ἀντὶ νὰ τὰ πάρῃ μαζῆ του. Γιὰ νὰ ἐνεργήσῃ μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο, ἦταν τὸ ἴδιο ὡσὰν νὰ ἄφινε τὸ ἐπισκεπτήριό του γιὰ νὰ τὸ διῇ ὅλος ὁ κόσμος.

Καὶ ὅμως παρ' ὅλα ταῦτα, ὁ Γαβαρῆς καὶ ὁ Λαβὰς ὡδήγηθησαν εἰς τὴν φυ-

λακὴν τῆς Νάντης, καὶ τὴν ἐπαύριον τὸ διοικητήριον ἐπελάβετο λεπτομερεστέρων ἀνακρίσεων.

Τὸ γεγονὸς δὲ τοῦτο ἦτο ἡ πρώτη πρὸς τὸν δοῦκα Ὀράτιον δοθεῖσα ἱκανοποίησις.

Ἡ εἴδησις τῆς συλλήψεως, γεννηθεῖσα καὶ σχολιασθεῖσα καθ' ἅπαν τὸ χωρίον, παρήγαγε μεγάλην συγκίνησιν καὶ αἴσθησιν.

Κατὰ τὴν ἰδίαν δὲ ἡμέραν καθ' ἣν οἱ δύο ἀκροβάται μετεφέροντο ἀπὸ τῆς φυλακῆς τῆς Ὀρλεάνης εἰς Νάντην, οἱ ἀστυφύλακες τῆς Κλισσὸν συνελάμβανον τὸν Βουαλὲ, τὸν ἐπιλεγόμενον Μέθυσον.

Καίτοι δὲ καὶ οὗτος ἤρξατο διαμαρτυρόμενος καὶ λέγων ὅτι ἦτο ἀθῶος, «σὰν τὸ παιδὶ τῆς κούνιας», οὐχ ἧττον ἐνέκλεισαν καὶ αὐτὸν εἰς τὴν εἱρκτὴν καθὼς καὶ τοὺς δύο συνενόχους του.

Ἐν τῇ ἐπαύλει Βλερφὸρ εἰσέδυεν ἤδη ἀκτὶς ἡλίου. Οὐδὲν δὲ ἄλλο ὑπελείπετο πλέον νὰ γνωσθῇ ἢ ὁ δολοφόνος τοῦ Ζιροδίου.

Καὶ ὅμως ἡ ἀνακάλυψις τοῦ μυστηρίου τούτου, περιεστοιχεῖτο πάντοτε ὑπὸ τοῦ αὐτῆς παχυλῆς καὶ ἀνεξερευνήτου ἀβύσσου!

Πόθεν ἄραγε θὰ ἐπήγαζε τὸ τοσοῦτον ἀνυπομόνως ἀναμενόμενον φῶς;

ΙΓ'.

Ὁ θάνατος τῆς Ρόζας.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐπανευρέθη λειποθυμος εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ πατρὸς Ζιροδίου, ἡ νεαρὰ παράφρων εὑρίσκετο κλινήρης· εἶχε δὲ περιπέσει ἐκ νέου εἰς κρισιμωτάτην ἐξασθένησιν καὶ ὁ περιθάλπων αὐτὴν ἰατρὸς ὁ ὁποῖος πρό τινων ἡμερῶν εἰσέτι, τὴν ἐνόμιζεν ἐκτὸς κινδύνου, δὲν ἀπεκρίνετο πλέον περὶ τῆς ζωῆς της.

— Ἡ νέα αὕτη κατελήφθη ὑπὸ σροδρᾶς ἐγκεφαλικῆς διαταράξεως, εἶχεν εἰπεῖ ὁ ἰατρός.

Ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἡ παρατηρηθεῖσα ἐξασθένησις ἐλάμβανε καταπληκτικὰς προόδους. Καὶ μετὰ βραχυτάτην χρονικὴν παρέλευσιν, ἦτο πλέον ἢ βέβαιον δι' ὅλους, ὅτι ἡ νεαρὰ μήτηρ ἦτο κατεδεδικασμένη ὑπὸ τῶν ἰατρῶν.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐνστίκτου ἐμπνεόμενοι καὶ ὡσεὶ ἐὰν ἐμάντευον ὅτι δρᾶμά τι ἐξελίσσετο εἰς τὰ μύχια τῆς καρδίας τῆς ἑτοιμοθανάτου ταύτης νεάνιδος, δὲν ἐγκατελίμπανον πλέον αὐτήν.

Καὶ εἰς ὁποίαν ἀλλόκοτον στάσιν ἐπανεύρισκον αὐτήν!

Ἡ Ρόζα οὐ μόνον δὲν ἐμεμψιμοίρει πλέον, οὐ μόνον δὲν ἐζήτει τίποτε, ἀλλ' οὔτε κἂν διήμειβε μίαν λέξιν μεθ' οἱουδήποτε προσώπου.

Καὶ ἐντούτοις ἡ ἔκφρασις τῶν ὀφθαλμῶν προύδιδεν αὐτήν.

Οἱ ὀφθαλμοί της, παρὰ τὸν τρόμον ὅστις ἐτάρασσεν ἐνίοτε αὐτούς, οἱ ὀφθαλμοί της οἱ καταστάντες αὖθις διαυγεῖς καὶ εὔληπτοι ἐξεδήλουν ἀρκούντως ὅτι αὕτη εἶχεν ἀνακτήσει τὴν εὐθυκρισίαν.

Καὶ ἐὰν ἡ Ρόζα παρέμεινεν ἀπερροφημένη εἰς ἑαυτὴν, παρακολουθοῦσα ἀναμφιλέκτως ἀνάμνησίν τινα ἀφ' ἧς δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποχωρισθῇ, ἔπραττε τοῦτο ὠθουμένη ὑπὸ αἰτίου λίαν σοβαροῦ καὶ ἀκαταμαχήτου . . .

Μάτην δὲ οἱ δύο ἀδελφοὶ προσεπάθουν νὰ ἀποσπάσωσιν ἐξ αὐτῆς ὀλίγας λέξεις. Καὶ ὅταν ἐκείνη ἔβλεπεν αὐτοὺς ἐπιμενοντας εἰς τὰς ἀποπείρας των ταύτας, κλείουσα τὰ ὄμματα καὶ ἀποστρέφουσα τὴν κεφαλὴν, ἤρνητο νὰ ἐκφέρῃ οἱανδήποτε ἀπάντησιν.

Ἀρκεταὶ ἡμέραι διέρρευσαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων ὁ ἰατρὸς τῆς Κλισσὸν δὲν ἐπαύσατο ἐπισκεπτόμενος αὐτὴν ἀνὰ πᾶσαν πρωΐαν.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεώς του ἠρώτων αὐτὸν πάντοτε.

— Αἴ! ἰατρὲ, ὑπάρχει καμμία ἐλπίς;

— Καμμία, κύριοι, καμμία, ἀπήντησεν ὁ ἰατρὸς ὑψῶν τοὺς ὤμους.

— Εἶναι κατεδεδικασμένη λοιπόν;

— Ναὶ, δυστυχῶς.

Καὶ ὅμως ἡμέραν τινὰ, ὁ ἰατρὸς εἶπεν αὐτοῖς.

— Ἡ Ρόζα ὡμίλησεν.

— Αἴ, λοιπόν;

— Ὡμίλησε καὶ αἱ ὑπόνοιαί μας δικαιολογοῦνται, αὕτη δὲν εἶναι πλέον παράφρων.

— Καὶ τί σᾶς εἶπεν;

— Ἔλαβε τὴν χεῖρά μου δι' ἀποτόμου χειραψίας, καὶ ἀφοῦ μὲ ἠτένισε μειδιῶσα μὲ εἶπε μετὰ φωνῆς μειλιχίας καὶ λίαν ἤρεμου, «ἰατρὲ, δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι μέλλω νὰ ἀποθάνω;»

— Κατόπιν;

— Προσεπάθησα νὰ φανῶ εὔθυμος, νὰ τὴν καθησυχάσω . . . ἐκείνη ὅμως ἔσεισε τὴν κεφαλὴν καὶ προσέθηκε: «Εἶναι ἀνωφελὲς τὸ ψεῦδος, διότι προχθὲς σᾶς εἶχον ἀκούσει, καθ' ἣν στιγμὴν ἐξήρχεσθε τοῦ θαλάμου μου, νὰ λέγητε χαμηλῇ τῇ φωνῇ. Δὲν τῇ ὑπολείπονται περισσότεραι τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν. Καὶ ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι, μοὶ μένουν λοιπὸν ἓξ ἡμέραι νὰ ζήσω.»

— Δύσμοιρος κόρη!

— Ἡ ἠρεμία της μὲ εἶχε φέρει εἰς ἀμηχανίαν. Δὲν ἐγνώριζον τί νὰ ἀπαντήσω. Προσεπάθησα νὰ τὴν καθησυχάσω αὖθις, καίτοι ἤλην πλέον ἢ βέβαιος ὅτι ἐκείνη δὲν ἔδιδεν οὐδεμίαν σημασίαν εἰς τοὺς λόγους μου.

— Καὶ ὁ θάνατός της εἶναι πράγματι τόσον προσεχής ;

— Δὲν πιστεύω νὰ ἀπατῶμαι εἰς τὴν διάγνωσίν μου.

— Εἰς τρόπον ὥστε ;

— Ἡ δυστυχὴς μήτηρ δὲν θὰ ἴδῃ τὸ τέλος τῆς ἑβδομάδος ταύτης.

— Οὐδεμία λοιπὸν ἐλπίς ; Πᾶσα προσπάθεια θὰ ἀπέβαινε λοιπὸν εἰς μάτην;

Ὁ ἰατρὸς ἐποιήσασο χειρονομίαν ἀποθαρρύνσεως καὶ προσέθηκε.

— Ὅταν τὸ ἔλαιον μιᾶς λυχνίας καταναλωθῇ, αὕτη δὲν δύναται παρὰ νὰ σβεσθῇ. Θὰ τὴν ἰδῆτε θνήσκουσαν ἠρέμα, ἀνωδύνως καὶ ὡσεὶ ἐὰν αὕτη ἀπεκοιμᾶτο.

— Δυστυχὴς Ρόζα !

— Καὶ μόλα ταῦτα, ἰατρὲ, ἐξακολουθῆτε νὰ ἔρχεσθε . . νὰ τὴν ἐπισκέπτεσθε πάντοτε . . .

— Μείνετε ἥσυχοι, κύριοι Ζιρόδιοι, εἶναι χρέος μου ἀπαραίτητον αὐτό . . .

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἰατροῦ, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων κατηυθύνθησαν ἐκ νέου εἰς τὸν θάλαμον τῆς Ρόζας, ἥτις παρέμενεν εἰς τὴν αὐτὴν πάντοτε ἀρασίαν της.

Ἐν τούτοις, ἡ νεαρὰ κόρη ἐπανειλημμένως καθήλωσε τὰ ὄμματά της ἐπὶ τῶν δύο ἀδελφῶν, οἵτινες δὲν ἐβράδυναν νὰ ἐξακριβώσουν ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Ρόζας ἦσαν δακρύβρεκτοι.

Ἐφαίνετο δὲ αὕτη ἀντενεργοῦσα κατὰ τῶν φοβερῶν ἀγωνιῶν της, κατὰ τῶν τελευταίων τρόμων της, οἵτινες ἐξησθένουν ἀναμφιβόλως καθ' ὅσον προσήγγιζε τὸ μοιραῖον τέρμα.

Τὴν ἐπαύριον, ἐπειδὴ οἱ Ζιρόδιοι ἐβράδυναν νὰ ἔλθωσι πρὸς αὐτὴν, τότε αὐτὴ αὕτη ἡ ἀσθενὴς μετεκαλέσατο αὐτούς.

— Ἡ δεσποινὶς Ρόζα θέλει νὰ σᾶς ὁμιλήσῃ . . . εἶπεν εἰς τοὺς Ζιροδίους ἡ ὑπὸ τῆς Ρόζας πεμφθεῖσα θαλαμηπόλος.

Παραχρῆμα δὲ οἱ δύο ἀδελφοὶ ἔδραμον εἰς τὸν θάλαμον τῆς πασχούσης. Πρὶν ὅμως διέλθωσι τὴν φλιὰν αὐτοῦ, διήμειψαν ὅλην τὴν σκέψιν αὐτῶν ἐν ἑνὶ βλέμματι, διότι μέχρι τῆς ἡμέρας ἔτι ἐκείνης οὕτω πως ἔλαβον τὸ ἔθος νὰ καταννοῶσιν ἀλλήλους.

— Ἡ κόρη αὕτη γνωρίζει τὴν ἀλήθειαν τὴν ὁποίαν ἡμεῖς ζητοῦμεν ἀπὸ τοσούτου ἤδη καιροῦ.

Ἰδοὺ ἡ ἔννοια τοῦ βλέμματος ἐκείνου.

Εἰσῆλθον. Ἡ Ρόζα εὗρητο ὑπὸ τὸ κράτος σφοδροῦ παροξυσμοῦ. Εἶχε πυρέσσοντα τὰ ὄμματα καὶ αἱ παρειαί της ἦσαν ἐρυθραί.

— Ρόζα, εἶπεν ὁ Πέτρος, πρὸ ὀλίγου εἰσέτι καιροῦ εἶσθε παράφρων . . . ἀλλὰ ἀπὸ δέκα πέντε ἤδη ἡμερῶν γνωρίζομεν ὅτι ἀνεκτήσατε τὴν κρίσιν τοῦ λογικοῦ μετὰ τῆς μνήμης . . .

— Ναὶ, ναὶ, ἤρχισα νὰ ἐνθυμοῦμαι. . . Ἀλλὰ, σᾶς καθικετεύω . . . μὴ μὲ ἐρωτᾶτε . . . διότι οἱ ἐρωτήσεις σας θὰ μοὶ ἐπροξένουν μεγάλην κόπωσιν . . . καὶ ἐὰν ἐγνωρίζετε πόσον ἐξησθενημένη εἶναι ἡ δύσμοιρος κεφαλή μου ! . . Εἰς πᾶσαν λέξιν τὴν ὁποίαν ἀπαγγέλλω θὰ ἔλεγέ τις ὅτι αὕτη μέλλει νὰ ἐκραγῇ ! . .

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἔφερε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ φλέγοντος μετώπου της. Αἱ χεῖρές της ἐνεῖχον παγερὰν ψυχρότητα.

— Ἐγὼ ἡ ἰδία θὰ σᾶς ἀπευθύνω μερικὰς ἐρωτήσεις . . . διότι ὑφίστανται πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω.

— Καὶ ἡμεῖς θὰ ἀπαντήσωμεν εἰς τὰς ἐρωτήσεις σας, δυστυχής μου κόρη...

— Διατὶ εὑρίσκομαι εἰς τὸν οἶκόν σας ὡσεὶ ἐὰν ἤμην ἀδελφή σας ; Διατὶ μεριμνᾶτε δι' ἐμὲ μετὰ τοσαύτης ἀγαθότητος, ὑμεῖς διὰ τοὺς ὁποίους, οὐδὲν ἄλλο εἶμαι παρὰ μία ἁπλῆ ξένη ; Διατὶ, ἐπὶ τέλους, οἱ συγγενεῖς μου, οἱ φίλοι μου δὲν εὑρίσκονται πλέον πλησίον μου, ὅπως μὲ παρηγορήσωσι, ὅπως μὲ περιθάλψωσι, ὅπως φροντίσωσι περὶ τῆς θεραπείας μου . . . ὁ πατήρ μου πρὸ πάντων . . καὶ κατόπιν ὁ Ρολάνδος, ὁ ὁμογάλακτος ἀδελφός μου . . . εἶτα ἡ δεσποινὶς Ναθαλιέ, ἡ τόσον μειλιχία καὶ ἡ τοσοῦτον γενναιόφρων ;

— Ἡ δεσποινὶς Ναθαλιὲ ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐπανήλθομεν ἐκ τοῦ ταξειδίου μας δὲν ἐπαύσατο λαμβάνουσα καθ' ἑκάστην εἰδήσεις περὶ τῆς ὑγείας σας. Προηγουμένως καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπουσίας μας, δὲν εἶχε παρέλθει οὔτε μία κἂν ἡμέρα, καθὼς ἐμάθαμεν, χωρὶς αὕτη νὰ μὴ ἐμφανισθῇ εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα διὰ νὰ σᾶς ἀσπασθῇ.

— Καὶ ὁ Ρολάνδος ;

— Πράττει τὸ ἴδιον. Κανεὶς ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι σᾶς ἀγαπῶσι δὲν σᾶς ἐλησμόνησαν.

— Καὶ ὁ πατήρ μου ποῦ εἶναι ; Διατὶ δὲν μοὶ ἀναφέρετε τίποτε περὶ αὐτοῦ ; ἠρώτησεν ἡ Ρόζα μετά τινος φόβου.

Διὰ τίνος τρόπου νὰ ἀνακοινώσωσιν αὐτῇ τὴν ἀναγγελίαν ταύτην ; Τὸν τραγικὸν ἐκεῖνον θάνατον τοῦ Σουβίς ;

Εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν οὐδὲν ἄλλο ὑπελείπετο αὐτοῖς ἢ νὰ καταφύγωσιν εἰς ἓν ψεῦδος.

Καὶ ὁ Γάστων προσέθηκε.

— Ὁ Σουβὶς κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ταξειδεύει διὰ τὰς ὑποθέσεις τοῦ κ. Δὲ Βιλιφόρ.

Ἐκείνη ἐκίνησε περιλύπως τὴν κεφαλὴν εἰποῦσα.

— Προαισθημά τι μοὶ λέγει ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές . . . Ὄχι, δὲν σᾶς πιστεύω, κύριε.

Καὶ ἐπειδὴ οἱ δύο ἀδελφοὶ παρέμενον ἄφωνοι, ἡ Ρόζα ἐπηκολούθησε.

— Ὁποία δήποτε καὶ ἂν ἦθελεν εἶσθαι ἡ ἀλήθεια πρέπει νὰ μοὶ εἰπῆτε αὐτήν . . . Μὴ φοβῆσθε διότι εἶμαι ἑτοίμη νὰ ἀκούσω τὰ πάντα μετὰ τῆς μεγαλητέρας ἀπαθείας.

Βλέπουσα δὲ τὸ σοβαρὸν τοῦ ὕφους αὐτῶν καὶ τὴν κατέχουσαν αὐτοὺς συγκίνησιν, ἐπεῖπεν.

—Ὁ πατήρ μου δὲν θὰ ἠδύνατό ποτε νὰ συγκατανεύσῃ εἰς τὸ ταξείδιον περὶ οὗ μὲ ὁμιλῆτε διαρκούσης τῆς ἀσθενείας μου . . . Ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται ὅτι δὲν ἀνεχώρησεν.. Καὶ διὰ νὰ μὴ ἔλθῃ ποσῶς νὰ μὲ ἰδῇ, διὰ νὰ μὴ εὑρίσκωμαι ἐγὼ εἰς τὴν οἰκίαν του, εἰς Μιλεπέρτιους, ἔνθα ἐγεννήθην, ἔνθα ἡ μήτηρ μου ἀφῆκε τὴν τελευταίαν πνοήν της . . . ναί, τούτου ἕνεκεν, δέον καὶ ὁ πατήρ μου ἐπίσης νὰ μὴ συγκαταριθμῆται πλέον μεταξὺ τῶν ζώντων . . . δέον νὰ ἀπέθανε..

Οἱ Ζιρόδιοι ἔκυψαν τὰ ὄμματα.

— Ἀπέθανε, δὲν εἶναι ἀληθές ;

— Ἀπέθανε !

Ἡ δύσμοιρος Ρόζα ἔρριξε ὑπόκωφον καὶ νευρικὴν κραυγὴν καὶ ἀφοῦ ἐπί τινα δευτερόλεπτα ἐτήρησε βαθεῖαν σιωπήν, ἐψιθύρισε κατόπιν.

— Εὐτυχῶς ἐντὸς ὀλίγου μέλλω νὰ τὸν ἀνταμώσω, καὶ ἡ ἐλπὶς τῆς συναντήσεως ταύτης μὲ ἐμποιεῖ ὑπερβάλλουσαν παρηγορίαν.

Τὰ καταπλημμυρήσαντα τοὺς ὀφθαλμούς της δάκρυα, ἀνεκούφισαν κατά τι αὐτήν.

— Σεῖς οἱ ὁποῖοι μὲ ἐγνωρίζετε τόσῳ ὀλίγον, ὑπὸ ὁποίας αἰτίας ὁρμηθέντες μὲ περιεσυλλέξατε εἰς τὸν οἶκόν σας ;

— Προέβημεν εἰς τοῦτο καὶ παράκλησιν καὶ προτροπὴν τοῦ Σουβίς, τοῦ πατρός σας, ὁ ὁποῖος μᾶς εἶχε ἀνακοινώσει τὴν τελευταίαν του θέλησιν εἰς ἐπιστολήν τινα ἐπανευρεθεῖσαν μετὰ τὸν θάνατόν του.

Ἡ Ρόζα, καταπεπονημένη καὶ ὠχρὰ ὡς νεκρὰ ἀφέθη νὰ καταπέσῃ ὑπὸ τοῦ προσκεφαλαίου τῆς κλίνης. Ἐκ τῆς ὑπερμέτρου συγκινήσεώς της ἐφαίνετο ὡς λειποθύμος.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἰδόντες τὸ κρίσιμον τῆς θέσεώς της ἠθέλησαν νὰ ἀποσυρθῶσιν, ἐκείνη ὅμως ἐννοήσασα τὸ κίνημα αὐτῶν, τοὺς ἀνεχαίτισε καὶ μετὰ ἀσθενοῦς φωνῆς ἐψέλλισε.

— Ὄχι, ὄχι, μείνατε . .. μείνατε . . . σᾶς παρακαλῶ, ἔχω κάτι τι τὸ σοβαρὸν νὰ σᾶς ἀποκαλύψω . . . ναί, κάτι τι λίαν σοβαρόν , . . καὶ ἐν τούτοις δὲν τολμῶ. . . Ὦ ! ἀπὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ σκέπτομαι περὶ τούτου . . . ἀπὸ πολλοῦ καιροῦ δοκιμάζω νὰ προβῶ εἰς τοῦτο . . . ἀφ' ἧς στιγμῆς δηλονότι ἀνέκτησα τὴν κρίσιν καὶ μοὶ ἐπῆλθεν ἡ μνήμη . . . καὶ ὅμως αὐτὸ εἶναι τόσον φρικτόν . . . νἷναι τόσον φρικαλέον . . .

Οἱ Ζιρόδιοι ἰδόντες τὸ ἀξιοθρήνητον τῆς θέσεώς της καὶ τὴν φοβερὰν ἀγωνίαν τῆς νεαρᾶς κόρης, κατελήφθησαν ὑπὸ οἴκτου.

— Μᾶς τὸ λέγετε, ἀργότερα, Ρόζα, ἀργότερα !

— Ὄχι, ὄχι . . . ἀπεναντίας ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς τὸ εἴπω τώρα ἀμέσως . . . τὶς γνωρίζει ἐὰν ἀργότερα θὰ εἶχον τὴν ἀπαιτουμένην εἰς τοῦτο ἰσχύν . . . Ὁ θάνατος εἶναι τόσον πλησίον μου . . . τὸν αἰσθάνομαι . . . τὸν βλέπω . . . μὲ παρασύρει . . . μὲ περιστοιχεῖ . . . μὲ κρατεῖ δεσμευμένην . . . καὶ ἐγὼ δὲν θέλω νὰ ἀποθάνω ἐὰν προηγουμένως δὲν σᾶς ἔλεγον πᾶν ὅ,τι ἔχω νὰ σᾶς ἀνακοινώσω . . . ὁλόκληρον τὸ ἀπόρρητόν μου . . . ὁλόκληρον τὸ ἀπόρρητόν μου . . .

— Ἔχετε λοιπὸν ἕνα ἀπόρρητον ;

— Ὦ ! ναί . . .

— Καὶ τὸ ἀπόρρητον αὐτὸ μᾶς ἐνδιαφέρει ;

— Σᾶς ἐνδιαφέρει . . . ἀφοῦ πρόκειται περὶ τοῦ . . .

Καὶ μὴ δυναμένη νὰ ἐξακολουθήσῃ, διεκόπη πρὸς στιγμήν.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ὑπὸ σφοδρᾶς κατεχόμενοι περιεργείας ὑπεβοήθησαν αὐτήν, καὶ κύψαντες ἐπὶ τῆς κλίνης, ; ἠρώτησαν χαμηλῇ τῇ φωνῇ :

— Τοῦ πατρός μας ;

— Ναί, τοῦ πατρός σας.

— Καὶ τί ἔχετε νὰ μᾶς εἰπῆτε περὶ αὐτοῦ ;

— Ἔχω νὰ σᾶς ἀποκαλύψω δύο πράγματα . . . κατὰ πρῶτον ὅτι εἶχε διαπράξει μίαν ἀτιμίαν . . . ἓν ποτοπὸν ἔγκλημα . . . ἓν τερατῶδες ἔγκλημα . . .

— Ἓν τερατῶδες ἔγκλημα ! . .

— Κατόπιν θὰ σᾶς εἴπω τίνι τρόπῳ ἀπέθανε . . .

Εἰς τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις οἱ Ζιρόδιοι ἐγερθέντες ὠπισθοχώρησαν ἔντρομοι.

— Γνωρίζετε λοιπὸν τίνι τρόπῳ ἀπέθανεν ὁ πατήρ μας ;

— Τὸ γνωρίζω.

— Γνωρίζετε τὸν δολοφόνον αὐτοῦ ;

— Τὸν γνωρίζω.

— Ἄ ! ὁμιλήσατε λοιπόν, τέκνον μου, ὁμιλήσατε ἐξ οἴκτου πρὸς ἡμᾶς . . . Ἐμπρός !

— Ναί, ναί, θὰ μάθετε τὰ πάντα !

Ἀλλ' ἡ συγκίνησις καὶ ἡ ἐξασθένησις τῆς Ρόζας ἦσαν τοσοῦτον σφοδραὶ ὥστε πρὸς στιγμὴν οἱ Ζιρόδιοι ἐνόμισαν ὅτι ἤγγικε τὸ μοιραῖον τέρμα αὐτῆς.

— Ἄ ! δὲν ἠδυνήθη νὰ μᾶς ἀποκαλύψῃ τίποτε ; Καὶ δὲν θὰ γνωρίσωμεν οὐδὲν ἐκ παντὸς ὅ,τι γνωρίζει ἡ δυστυχὴς αὕτη, ὑπέλαβεν ὁ Γάστων...

— Ὁποία νὰ εἶναι ἄραγε ἡ ἀτιμία αὕτη τοῦ πατρός μας, ἡ διαπραχθεῖσα ἐν ἀγνοίᾳ ἡμῶν ; ἠρώτησε χαμηλορώνως ὁ Πέτρος.

— Ἀδυνατῶ νὰ τὴν μαντεύσω.

Καίτοι δὲ ἡ Ρόζα ἐπανήρχετο ἐκ τῆς λειποθυμίας της οὐχ ἧττον ὅμως ἡ ἐξασθένησις ἐπηύξανεν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν. Ὅταν δὲ ἀνέκτησε κατά τι τὰς δυνάμεις της καὶ εὑρέθη εἰς θέσιν νὰ ὁμιλήσῃ ἐκ νέου, τότε καίτοι αὐτὴ ἐξηκολούθησε διὰ φωνῆς λίαν ὑποκώφου, καὶ ὅμως οἱ Ζιρόδιοι ἤκουσαν αὐτὴν διότι ἱστάμενοι ἄνωθεν τῆς κλίνης της εἶχον τὰ ὦτα αὐτῶν προσκεκολλημένα ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῆς.

— Πρέπει κατὰ πρῶτον νὰ σᾶς εἴπω τὸ ὑπ' αὐτοῦ διαπραχθὲν ἔγκλημα. Τότε θὰ ἐννοήσετε κάλλιον διατὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ἐκδικηθῶσιν αὐτόν.

Καὶ ὑψώσασα ἐπ' ὀλίγον τὴν κεφαλὴν, ὑπέλαβε μετὰ ὑψηλοτέρας φωνῆς

— Μάθετε ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἐκδικήσεως; ! Ἠθέλησαν νὰ τὸν τιμωρήσωσιν ! Ὁ πατήρ σας ἐξαπατήτας διὰ τῆς ἰσχύος, διὰ τῆς δολιότητος καὶ διὰ τῶν ψευδῶν ὑποσχέσεών του μίαν ἀθῶαν νεάνιδα, μίαν παιδίσκην σχεδὸν, ἥτις δὲν ἐσκέπτετο τὸ κακὸν, κατέστησαν αὐτὴν ἐρωμένην του. . .

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐκτελέσαντες τὴν αὐτὴν παράδοξον χειρονομίαν τὴν ἐμφαίνουσαν τὴν φρίκην αὐτῶν, ἀπεμακρύνθησαν τῆς κλίνης ἐξ ἧς ἔμελλε νὰ ἀποκαλυφθῇ ἡ ὀδυνηρὰ ἀλήθεια !

Ἡ Ρόζα ἐπηκολούθησε.

— Κατέστησεν αὐτὴν ἐρωμένην του, παρὰ τὴν θέλησιν, παρὰ τὰς ἐκλιπαρήσεις καὶ τὰς κραυγὰς αὐτῆς. Καὶ τὴν νεάνιδα αὐτὴν, θὰ τὴν ἐμαντεύσατε, δὲν ἔχει οὕτως ;

— Σεῖς; ἐψέλλισεν ὁ Πέτρος μετὰ ὑποκώφου φωνῆς.

— Ἐγώ ! Ἠρχήσατε νὰ καταλαμβάνετε . . .

— Εἶναι πιάγματι φρικαλέον !

— Θρικαλέον, ναί . . . Ὅταν εἶχον ἴδει ὅτι ἤμην κατεστραμμένη ἠθικῶς. . . ὅταν εἶδον ὅτι ἐντὸς ὀλίγου δὲν θὰ ἠδυνάμην πλέον νὰ κρύψω τὴν καταισχύνην μου καὶ ὅτι θὰ ἐγενόμην μήτηρ, τότε ἀπέβην παράφρων ὑπὸ τῆς ἀπελπισίας μου, καὶ ὑπὸ μιᾶς μόνης κατειχόμην ἰδέας . . . Νὰ ἐμποδίσω τὴν καταισχύνην ταύτην ! . . ἢ μᾶλλον, ἐὰν δὲν μοὶ ἐπέτρεπον νὰ πράξω τοῦτο . . . νὰ τιμωρήσω τὸν ἔνοχον.

— Κατόπιν ;

— Κατόπιν, ἠρώτησα τὸν πατέρα σας, ὑπὸ ποίων διαθέσεων ἐνεπνέετο δι' ἐμέ . . . Ἐκεῖνος πρὸς πᾶσαν ἀπάντησιν μοὶ εἶπεν ὅτι ἐπεθύμει νὰ ἐξακολουθῶν οὕτω πάντοτε ἐρωμένην του, δὲν ἐδέχετο ὅμως νὰ ἐπανορθώσῃ τὸ ἔγκλημά του... Ἤμην κατεστραμμένη . . . ἠτιμασμένη ἐφ' ὅρου ζωῆς . . . καὶ ἤμην βεβαία ὅτι ὁ πατήρ μου θὰ μὲ ἐφόνευεν ὅταν θὰ ἐμάνθανε τὴν ἀλήθειαν . . . Ὦ ! αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι ὑπῆρξαν ἡμέραι φρικταὶ καὶ ἀρρήτοι δι' ἐμέ . . . διὰ τὴν ἐξαπατηθεῖσαν κόρην, καὶ ἤρχισα νὰ ἐννοῶ ὅτι ὑπὸ τὸ κράτος ὅλων ἐκείνων τῶν μαρτυρίων, ἐγενόμην ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ παράφρων ! Καθ' ἑκάστην ἠσθανόμην τὴν κρίσιν τοῦ λογικοῦ ἐξασθενουμένην . . . Μία μόνη αἴσθησις μοὶ ὑπελείπετο . . . ἓν μόνον σχέδιον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου συνεκεντροῦτο πᾶν ὅ,τι μοὶ ὑπελήφθη ἐκ τῆς εὐθυκρισίας καὶ τῆς προσβληθείσης τιμῆς μου . . . Ἡ ἐκδίκησις . . . Ἡ τιμωρία! . . Ναί, ὁ ἔνοχος ἔδει νὰ τιμωρηθῇ καὶ ἐγὼ νὰ ἱκανοποιηθῶ . . . Ταῦτα λοιπὸν ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἔσπευσα νὰ εἰδοποιήσω τὸν πατέρα σας . . . ἔσπευσα νὰ τῷ εἴπω : «Θὰ σᾶς φονεύσω ! . .» Ἐκεῖνος πρὸς ἀπάντησιν ἤρχισε νὰ γελᾷ . . . Ἐγὼ ὅμως ἐξεπλήρωσα τὸ σχέδιόν μου . . .

— Τὸν ἐφονεύσατε ;

— Τὸν ἐφόνευσα !

— Ὦ ! δυστυχής ! δυστυχὴς κόρη !

— Δυστυχής, ναὶ, οὐχὶ ὅμως καὶ ἔνοχος . . . Ὁ μόνος ἔνοχος ὑπῆρξεν ἐκεῖνος . . . Ἐγὼ ὑπῆρξα θῦμα τοῦ πατρός σας ! Ἐξεπλήρωσα τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλόμενόν μοι καθῆκον. Ποῖα ἀνθρώπινος δικαιοσύνη θὰ ἠδύνατο νὰ μὲ καταδικάσῃ ;

Καὶ ἡ Ρόζα κλείσασα τοὺς ὀφθαλμοὺς, παρέμεινε ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἄφωνος.

Ἡ ἀφήγησις αὕτη, αἱ ἀναμνήσεις αὗται αἱ ἀπαγγελθεῖσαι ὑψηλῇ τῇ φωνῇ καὶ αἱ ὁποῖαι ἕνεκεν τούτου πρὸ πάντων ἐφαίνοντο ἀναπαραστῶσαι εὐκρινέστερον τὸ τραγικὸν γεγονὸς, κατετάρασσον καὶ συνεκίνουν ὑπερμέτρως αὐτήν. Εἶτα ἀπομάξασα τὸν περιρρέοντα τὸ μέτωπόν της ἱδρῶτα, ἐπηκολούθησε κατόπιν τῆς μακρᾶς σιωπῆς της.

— Ὦ; δράστης τῆς δολοφονίας ἐκείνης ἐκατηγορήθη εἷς ἀνήρ... εἷς ἀθῶος... Ὁ κ. δοὺξ Δὲ Βιλερῶς ἐνεφανίσθη ἐνώπιον τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου. Τὸ ἀπροσδόκητον τῆς εἰδήσεως ἐκείνης μοὶ παρήγαγεν νέα μαρτύρια καὶ νέους τρόμους... Ὦ ἀναμφιβόλως ἐὰν οἱ δικασταὶ κατεδίκαζον αὐτὸν, τότε ἐγὼ θὰ ἔσπευδον νὰ τοὺς ἐπισκεφθῶ καὶ θὰ ἔλεγον πρὸς αὐτούς : «Κατεδικάσατε ἕνα ἀθῶον διότι ἐγὼ καὶ οὐχὶ ἐκεῖνος ἐδολοφόνησε τὸν Ζορόδιαν !» Ἀλλ' ὅταν ἔμαθα ὅτι ἠθωώθη, ἐνόμισα ὅτι τὸ πᾶν εἶχε τελειώσει καὶ ἐγὼ ἐτήρησα τὴν σιωπήν . . . Κατόπιν δὲν γνωρίζω πλέον τί εἶχε συμβῆ . . . ἤμην φρενοβλαβής . . . Σήμερον ὅμως ὅτε ἀνέκτησα τὴν κρίσιν, δὲν θέλω πλέον νὰ κατέχεσθε ὑπὸ οὐδεμιᾶς ἀμφιβολίας. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅτε ὁ δύσμοιρος πατήρ μου δὲν ζῇ πλέον, δύναμαι νὰ εἴπω τὰ πάντα ἀφόβως καὶ ἀφοῦ μάλιστα μετά τινας ὥρας καὶ ἐγὼ ἐπίσης μέλλω νὰ ἀποθάνω. Ὦ ! εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ μὲ πιστεύσετε . . . διότι δὲν ἔχετε σὐδεμίαν ἀφορμὴν νὰ μὴ δώσητε πίστιν εἰς τὴν ἐξομολόγησιν μιᾶς ἐτοιμοθανάτου ἥτις δὲν θὰ ἐτόλμα βεβαίως νὰ ψευσθῇ . . . Εἶναι ἐπάναγκες λοιπὸν νὰ μάθητε τίνι τρόπῳ ἐφόνευσα τὸν πατέρα σας . . .

Καὶ ἀφοῦ ἐσιώπησεν ἐκ νέου καὶ ἐποιήσατο τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἐφάνη προσευχομένη.

— Θεέ μου! δός μοι τὴν ἀπαιτουμένην ἰσχὺν νὰ εἴπω τὰ πάντα . . .

Οἱ Ζιρόδιοι πιέζοντες τὰς χεῖρας ἀλλήλων, ἠκροῶντο τὴν φρικτὴν ἐξομολόγησιν.

— Ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἦτο κυριακή . . . ἡ κυριακὴ τῆς πανηγυριζούσης Κλισσόν . . . Ὦ! θὰ ἐνθυμοῦμαι πάντοτε καὶ μέχρι τῆς τελευταίας μου πνοῆς . . . θὰ ἐνθυμοῦμαι, . . . τὰς κραυγὰς ἐκείνας, τὰς ἐκκωφωτικὰς ἐκείνας φωνασείας τοῦ εὐθυμοῦντος λαοῦ, τὰ μουσικὰ ἐκεῖνα ὄργανα καὶ ὅλον ἐκεῖνον τὸν φρικαλέον πάταγον ὅστις μακρόθεν προσέβαλλε τὰς ἀκοάς μου . . . τὸν διαταράττοντα τὴν σιωπὴν καὶ τὴν μοναξίαν τοῦ δάσους . . . Ἐγὼ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην κατηυθυνόμην εἰς τὴν οἰκίαν σας καὶ πρὶν ἢ ἀνέλθω ἐπὶ τοῦ γηλόφου, περιεπλανήθην ἐπὶ μίαν ὥραν ἐπὶ τῆς πρὸς τὸ δάσος ἀγούσης. Κατεχομένη δὲ ὑπὸ τῆς στερρᾶς ἀποφάσεως νὰ φονεύσω . . . δὲν ἔτρεμον οὐδὲ ἐδίσταζον ποσῶς. Ἡ ἀμετάθετος ἰδέα τοῦ φόνου τούτου μὲ ὤπλισε διὰ ὑπεράνθρωπου θάρρους. Διηρωτώμην μόνον περὶ τῆς ἐπιτυχίας ἢ ἀποτυχίας τοῦ παρατόλμου διαβήματός μου. Ἐπὶ τέλους προσήγγισα ἐκεῖ.

Ἡ οἰκία εὐτυχῶς μοὶ ἐφάνη ἔρημος . . . ἄλλως τε ἐγνώριζον λεπτομερῶς τὴν οἰκίαν ταύτην . . . ἔνθα μοὶ εἶχε παρασύρει ὁ πατήρ σας . . . ὅπως διαπράξῃ ἐκεῖ τὸ ἔγκλημά του . . . Εὗρουσα ἀνοικτὴν τὴν ἐξώθυραν εἰσῆλθα . . . καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχον συναντήσει κανένα διηυθύνθην κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ σπουδαστήριον . . . ἔνθα ὁ πατήρ σας διήρχετο ὅλον τὸν καιρόν του ὅταν εὑρίσκετο ἐν τῇ οἰκίᾳ . . . Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν θάλαμον τοῦτον ἐπίσης δὲν συνήντησα κανένα . . . ἐνῷ δὲ ἡτοιμαζόμην νὰ φύγω ἐκεῖθεν ὅπως ἀνέλθω εἰς τοὺς ὑψηλοτέρους ὀρόφους εὑρέθην ἀντιμέτωπος θύρας κειμένης εἰς τὸ βάθος τοῦ σπουδαστηρίου καὶ ὄπισθεν τῆς παρὰ τὸ γραφεῖον ἔδρας . . . Ἔσπευσα να ἀνοίξω τὴν θύραν ταύτην καὶ εἶδον ὅτι δι' αὐτῆς εἰσήρχετό τις ἐντὸς μικροῦ θαλάμου. Εἰσῆλθον ἐκεῖ καὶ ἐπανακλείσασα τὴν θύραν ἐκρύβην εἰς ἀπόκεντρόν τι μέρος . . . Τί ἤθελον ὅμως νὰ πράξω; Διατὶ ἐνήργουν οὕτω πως; . . Δὲν τὸ ἐγνώριζον καὶ ἐγὼ αὐτή! . . Ἔνστικτόν τι μὲ ὤθει ἀκατασχέτως; Τὸ ἔνστικτον τοῦ φόνου . . . τῆς ἐκδικήσεως . . . Ἀφέθην λοιπὸν εἰς τὴν διάκρισιν αὐτοῦ. Εἰς γωνίαν τινα τοῦ θαλάμου τούτου ὑπῆρχε σωρὸς βιβλίων καὶ ἐγγράφων . . . ἐκεῖ ἔσπευσα νὰ κρυφθῶ ἀναμένουσα τὴν ἐμφάνισιν τοῦ πατρός σας . . . Ἐπὶ πόσον καιρὸν ἀνέμενον ἐκεῖ . . . δὲν τὸ ἐνθυμοῦμαι . . . Αἰῶνες ἤκουσα θόρυβον βημάτων ἐντὸς τυῦ σπουδαστηρίου . . . ἦτο ὁ Ζιρόδιας . . . τὸν ἀνεγνώρισα ἐκ τῆς φωνῆς του . . . Ὁ ἄθλιος μὴ ὑποπτευόμενος ὅτι ὁ θάνατος ἦτο τόσον πλησίον του ἔψαλλε φαιδρόν τι ᾄσμα.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ἐφρικίασαν.

Ἡ Ροζα ὡμίλει ἔχουσα τοὺς ὀρθαλμοὺς κεκλεισμένους. Δὲν ἔδιδεν οὐδεμίαν πλέον προσοχὴν εἰς τοὺς ἀκροωμένους αὐτήν. Οὐδὲν ἄλλο εἶχεν ὑπ' ὄψει πλέον ἢ τὴν φονικὴν σκηνὴν ἣν ἀφηγεῖτο ἐνώπιον αὐτῶν.

— Κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκείνην στιγμὴν εἰς ἀνὴρ εἶχεν ἐμφανισθῇ . . . Παραχρῆμα δὲ τότε ἤκουσα αὐτοὺς συνδιαλεγομένους . . . Ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος ἦτο ὁ δοὺξ Δὲ Βιλεφόρ . . . ὅστις ἤρχετο νὰ ἐξαγοράσῃ τὰς πιστωτικὰς τὰς εὑρισκομένας ὑπὸ τὴν κατοχὴν τοῦ πατρός σας . . . Ὁ πατήρ σας δὲν ἐδέχθη καίτοι . . . ὁ δοὺξ ἐκόμιζε μεθ' ἑαυτοῦ χρηματικὸν ποσόν . . . Ὁ πατήρ σας ἐπεθύμει ὅπως ἡ ὑπόθεσις διακανονισθῇ ὑπὸ τῆς δουκίσσης Ἰωάννας . . . Ὁ δοὺξ Ὁράτιος συγκατανεύσας ἐπὶ τέλους εἰς τοῦτο ἀνεχώρησεν . . . Ἐπειδὴ ὁ πατήρ σας ἐξῆλθε πάραυτα σχεδόν, ἐγὼ δὲν εἶχον τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ ἐκπληρώσω τὸ σχέδιόν μου . . . Μὴ οὖσα δὲ ἀνυπόμονος ἀπεφάσισα νὰ τὸν περιμείνω . . . Καὶ πράγματι περὶ τὰς τέσσαρας ὥρας, ὁ Ζιρόδιας ἐπανῆλθε, καὶ μετά τινας στιγμὰς εἰσήρχετο ἐντὸς τῆς οἰκίας ἡ δούκισσα . . . Ὁ πατήρ σας ἐφαίνετο λίαν τεταραγμένος καὶ εἰς ἄκρον συγκεκινημένος καὶ ἐν μέσῳ τῶν μεμψιμοιριῶν του, ἤκουον ὑποκώφως ἀπειλητικὰς φράσεις . . . Δὲν ἐγνώρισα δὲ οὔτε τί εἶχε συμβῆ, οὔτε τί ἔλεγε. Ἡ περιέργεια... τὸ ἔνστικτον μοὶ ἔλεγον ὅτι πιθανὸν νὰ ἐγενόμην χρήσιμος εἰς τὴν οἰκογένειαν ταύτην τῶν Βιλεφόρ, ἣν ἠγάπων.. . Ὅλα δὲ ταῦτα συνέτειναν ὅπως ἐγὼ μὴ παρουσιασθῶ εἰς τὸ μέσον. Ἄλλως τε θὰ εἶχον ἄραγε τὸν ἀπαιτούμενον εἰς τοῦτο καιρόν; Δὲν τὸ πιστεύω . . . Ἡ δούκισσα εἰσήρχετο ἐντὸς τοῦ σπουδαστηρίου . . . καὶ ἐγὼ τότε εὐθὺς ἤρχισα νὰ καταλαμβάνωμαι ὑπὸ φρίκης διότι ὁ πατήρ σας εἶχε προτείνει εἰς τὴν γυναῖκα ταύτην μίαν ἄτιμον συμφωνίαν . . . τὴν ἀπόδοσιν ἐπιστολῆς τινος ἀποδεικνυούσης τὰς μεταξύ αὐτοῦ καὶ ἐκείνης ἀθεμίτους ἐρωτικὰς σχέσεις καὶ τὴν γέννησιν τοῦ Ρολάνδου τὴν ὀρειλομένην εἰς ἓν ἔγκλημα καὶ, εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ἐν λόγῳ ἐπιστολῆς ἐπρότεινε εἰς τὴν δούκισσαν νὰ πληρώσῃ 420,000 φράγκα ἤτοι τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν πιστωτικῶν.

Καὶ τὴν φορὰν ταύτην καὶ οἱ δύο ἀπέμαξαν τὰ περίβρεκτα ἱδρῶτος μέτωπά των, καὶ οἱ ὁποῖοι ἀκροωμένοι τὴν πατρικὴν ἀτιμίαν καὶ ὄντες ὑπὸ τὸ κράτος τῆς κατατρεχούσης αὐτοὺς ἀγωνίας, εἶχον ἀποβῆ ὠχροί.

— Τί περισσότερον θὰ ἠδυνάμην νὰ σᾶς εἴπω ἐξ ὅλων τῶν τραγικῶν ἐπεισοδίων τῆς ἀποφράδος ἐκείνης ἑσπέρας;

— Ἐξακολουθῆτε, Ρόζα, ἐξακολουθῆτε . . . ὑπέλαβεν ὁ Γάστων.

— Ἡ δούκισσα ἐπανελθοῦσα καὶ κομίσασα τὰ χρήματα ἔλαβε ὑπὸ τὴν κατοχήν της τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἀναχωρήσασα, ἀφῆκεν ἐπὶ τέλους μόνον τὸν Ζιρόδιαν. Ἀφοῦ παρέμεινα ἐκεῖ ἐπὶ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας . . Κατόπιν ἡμιανοίξασα μετὰ προφυλάξεως τὴν θύραν τοῦ μικροῦ θαλάμου, εἶδον τὸν πατέρα σας καθήμενον πάντοτε ἐγγὺς τοῦ γραφείου του καὶ ἔχοντα τὴν κεφαλὴν ἐστηριγμένην ἐπὶ τῶν δύο χειρῶν του . . . οἱονεὶ κατατρυχόμενος ὑπὸ τῶν τύψεων τοῦ συνυδότος εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς προσφάτου ἔτι ὀδύνης ἣν ἐπροξένησεν εἰς τὴν γυναῖκα ἐκείνην . . . Ἡ θύρα ἡμιανοιχθεῖσα παρήγαγεν ἀσθενῆ κρότον . . .

ἐλαφρὸν τρυγμόν . . . Ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος δὲν ἀντελήφθη τὸν παραχθέντα θόρυβον, ἐγὼ τὸν ἐπλησίασα ἐκ τῶν ὄπισθεν . . . Ὦ ! ἤμην τότε λίαν ἥσυχος . . . Ἐνθυμοῦμαι καλῶς, ναί, λίαν εὐκρινῶς, ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ καρδία μου δὲν ἔπαλλε . . . Εἶχον παραλάβει μετ' ἐμοῦ μίαν κυνηγετικὴν μάχαιραν ἀνήκουσαν εἰς τὸν πατέρα μου, καὶ ὅμως τὴν μάχαιραν ἐκείνην δὲν τὴν ἐχρησιμοποίησα ποσῶς . . . Ἐγγύτατα τοῦ Ζιροδίου, ἐπὶ τοῦ γραφείου, ἰδοῦσα ἓν ἐγχειρίδιον τὸ ἥρπασα μετὰ ἀστραπιαίας ὁρμῆς, εἰς τρόπον ὥστε πρὶν ἔτι ὁ πατήρ σας ἐκτελέσῃ τὴν ἐλαχίστην κίνησιν καὶ πρὶν ἔτι δυνηθῇ νὰ ὑψώσῃ τὴν κεφαλήν, τὸν ἔπληξα δι' ὅλων τῶν δυνάμεών μου εἰς τὴν καρδιακὴν χώραν. Τὸ ἐγχειρίδιον ἐνεπύχθη μέχρι λαβῆς εἰς τὴν καρδίαν του . . . Ἡ κεφαλὴ τοῦ πατρός σας κατέπεσε βαρεῖα ἐπὶ τοῦ γραφείου καὶ πάραυτα τὸ ἐκ τοῦ στόματος ἀναβλύσαν αἷμα, ἐκηλίδωσε τὰς τῇ δε κακεῖσε διεσπαρμένας πιστωτικάς.

Καὶ ἀφοῦ διεκόπη πρὸς στιγμὴν ἵνα ἀναλάβῃ νέας δυνάμεις, ἐξηκολούθησε ἔχουσα τὰ ὄμματα κεκλεισμένα πάντοτε.

— Δὲν κατελήφθην ὑπὸ οὐδενὸς φόβου . . . καὶ οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ᾐσθάνθην λύπην ἢ μεταμέλειαν διὰ πᾶν ὅ,τι εἶχον πράξει. Κατεῖχον μάλιστα ὅλην τὴν ἑτοιμότητα τοῦ πνεύματός μου, διότι ἐσκέφθην ὅτι ἐὰν ἐκηλίδωσα τὰς ἐπ' ὀνόματι τῶν Βιλεφὸρ πιστωτικάς, ὁ δοὺξ ὅμως καὶ ἡ δούκισσα ἐθεωροῦντο σωθέντες, ἀφοῦ τὰ χρήματα εὑρίσκοντο ἐκεῖ εἰς τραπεζογραμμάτια . . . Αἱ πιστωτικαὶ θὰ ἐξελαμβάνοντο ὡς πληρωθεῖσαι . . . Ἔσπευσα νὰ τὰς περισυλλέξω καὶ νὰ τὰς ρίψω εἰς τὸ πῦρ τῆς θερμάστρας ἔνθα ἀφοῦ τὰς εἶδον ἀποτεφρωθείσας, ἐτράπην εἰς φυγήν . . . Καὶ καθὼς ὅταν εἰσηρχόμην οὕτω καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἀνεχώρουν, δὲν εἶχον ἰδεῖ κανένα, οὔτε ἐπὶ τοῦ γηλόφου, οὔτε κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ . . . Ἡ ἐξοχὴ ἦτο ἔρημος . . . καὶ ἐν μέσῳ τῆς περιστοιχούσης μεσιωπῆς, οὐδὲν ἄλλο ἤκουον εἰμὴ τὸν μακρόθεν ἀφικνούμενον ἐκκωφωτικὸν θόρυβον τῆς πανηγυριζούσης Κλισσόν.

Ἰδοὺ πᾶν ὅ,τι εἶχον καὶ ἐπεθύμουν νὰ σᾶς εἴπω . . . Σᾶς ὁρκίζομαι δὲ ὅτι σᾶς εἶπον τὰ πάντα. Ἀποκαλύπτουσα ὑμῖν τὴν ἀτιμίαν τοῦ πατρός σας, γνωρίζω ὅτι σᾶς προξενῶ βαθεῖαν λύπην, διότι μαντεύω τοῦτο ἐκ τῶν δακρύων τὰ ὁποῖα ἐπορφύρωσαν τοὺς ὀφθαλμούς σας.

Εἶτα στραφεῖσα πρὸς αὐτοὺς καὶ συνενώσασα τὰς χεῖρας ὑπέλαβε.

— Ἐπειδὴ εἶσθε ἀθῶοι ἐξ ὅλων αὐτῶν, σᾶς ζητῶ συγγνώμην.

Μετὰ τῆς ἀποπέρατωσιν δὲ τῆς ὀδυνηρᾶς ταύτης ἐξομολογήσεως ἡ Ρόζα περιέπεσε καθ' ὅλον τὸ ἡμερήσιον διάστημα εἰς εἶδος ληθαργικοῦ ὕπνου.

Καὶ ὅμως οἱ δύο ἀδελφοὶ παρὰ τὴν συγκίνησίν των, παρὰ τὴν ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν ἣν παρήγαγεν ἐπ' αὐτῶν ἡ ὀλεθρία ἀποκάλυψις, δὲν ἠθέλησαν νὰ ἀποχωρισθῶσιν αὐτῆς.

Ὁ λίκτος παρ' ὅλα τὰ λαβόντα χώραν, παρὰ τὴν φρίκην ἣν ἐνεποίησεν αὐτοῖς

τὸ ἔγκλημα ἐκεῖνο, ὁ οἶκτος ὁ ἀποβλέπων τὴν νεάνιδα ταύτην ἥτις ὑπῆρξε θῦμα καὶ ἔνοχος συνάμα, ὁ οἶκτος, λέγομεν, ὁ γεννηθεὶς ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Ρόζας ἥτις ὑπέστ· τοσαῦτα μαρτύρια, τοὺς διέταττε νὰ παραμένωσιν ἐκεῖ.

Κατὰ δεύτερον δὲ λόγον, καὶ ὑπὸ ἑτέρου αἰσθήματος ἐξηναγκάζοντο νὰ ἐνεργήσωσιν οὕτω πως.

Οἱ Ζιρόδιοι δὲν ἤθελον ὅπως ἡ Ρόζα ἄρξηται ἀφηγουμένη αὖθις τὴν φοβερὰν ἀποκάλυψιν, ἐνώπιον οἰκείων ἢ ξένων.

Ἐπρόκειτο περὶ τῆς τιμῆς τοῦ πατρὸς Ζιροδίου, ἐπομένως δὲν ἤθελον ὅπως ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος δυσφημισθῇ διὰ τῆς ἱστορικῆς ταύτης ἀφηγήσεως τῆς μελλούσης νὰ διατυμπανίσῃ τὴν καταισχύνην ἣν εἶχε διαπράξει.

Τὴν καταισχύνην του ταύτην, ἀφοῦ τὴν ἐγνώριζον ἤδη οἱ δύο υἱοί του, κατὰ συνέπειαν δὲν ἐπεθύμουν νὰ τὴν γνωρίσῃ ἄλλος.

Ἐκ τῆς παρατεταμένης δὲ ἐκείνης ληθαργίας καίτοι ἡ Ρόζα δὲν ἀφυπνίσθη ἢ περὶ τὴν ἑσπέραν μόνον καὶ ὅμως ὅταν εἶδεν τοὺς δύο ἀδελφοὺς παρὰ τὴν κλίνην αὐτῆς οὐδεμίαν ἀπηύθυνε λέξιν πρὸς αὐτούς.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ νεαρὰ μήτηρ ἐφαίνετο λίαν ἐξησθενημένοι, οἱ Ζιρόδιοι ἠγρύπνουν ἐναλλὰξ παρὰ τὸ προσκεράλαιον αὐτῆς, παρακολουθοῦντες μετὰ πατρικῆς ἀφοσιώσεως τὰς φάσεις τῆς ἀσθενείας.

Τὴν πρωΐαν, εὗρον αὐτὴν πλέον ἐξησθενημένην εἰσέτι. Ἐξ ὅλων δὲ τῶν παρατηρηθέντων κρισίμων συμπτωμάτων, οὐδεμία ὑπελείπετο ἀμφιβολία ὅτι ἡ Ρόζα ἦτο κατεδεδικασμένη νὰ ἀποθάνῃ, καὶ ὅτι τὸ μοιραῖον τέρμα δὲν ἀπεῖχε μακράν.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ διετέλουν εἰς ὑπερβάλλουσαν ἀγωνίαν. Ἡ μόνη ἀπόδειξις ἡ ἐπιβεβαιοῦσα τὴν ἀθωότητα τοῦ Ὁρατίου Βιλεφὸρ ἔμελλε νὰ ἐξαφανισθῇ μετὰ τῆς Ρόζας.

— Καὶ ἡμεῖς μικροῦ δεῖν νὰ φονεύσωμεν τὸν ἄνθρωπον αὐτόν! ἔλεγεν ὁ Γάστων φρικιῶν.

— Ὁ φόνος αὐτοῦ ἤθελεν εἶσθαι ἓν μέγα ἔγκλημα πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ ὁποίου δὲν θὰ ἤρκει ὁλόκληρος ἡ ζωὴ ἡμῶν.

Καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης οὐδεμία πλέον ἀμφιβολία δὲν παρέμεινεν ἀναφορικῶς περὶ τῆς ἀθωότητος τοῦ Βιλεφὸρ ἐν τῷ πνεύματι αὐτῶν. Ἤδη ἦσαν βέβαιοι ὅτι ὁ δυστυχὴς Ὁράτιος ὑπῆρξε θῦμα τῆς πλάνης αὐτῶν.

Πάντα δὲ ταῦτα ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, οἱ Ζιρόδιοι ἀνέμενον τὴν ἐπαύριον, καὶ εὐθὺς λοιπὸν περὶ τὰς δύο ὥρας, ἐπωφεληθέντες στιγμῆς τινος καθ' ἣν ἡ νεαρὰ κόρη ἐφαίνετο πλέον ἤρεμος, ἔσπευσαν νὰ τῇ εἴπωσι.

— Ρόζα . . . Ὁ κατηγορηθεὶς ἀνὴρ διὰ τὴν δολοφονίαν ἣν διεπράξατε σεῖς ἠθωώθη ποτέ, ὡς γνωρίζετε, ἐνώπιον τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου.

— Τὸ γνωρίζω.

— Καὶ ὅμως ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν γνωρίζετε, εἶναι ὅτι ἡ ἀθῴωσις αὕτη δὲν τῷ ἀπέδωκε τὴν τιμήν . . . Μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἔνωπιον ἡμῶν, ἐνώπιον τοῦ δημοσίου φρονήματος καὶ ἐνώπιον ἅπαντος τοῦ χωρίου, ὁ Βιλεφὸρ ἐθεωρεῖτο ἠθωωμένος, ἀλλὰ καὶ ἔνοχος συνάμα.

— Εἰμὶ ἑτοίμη, ὅσον ἐξαρτᾶται ἐξ ἐμοῦ, νὰ ἐπανορθώσω τὸ ὑπ' ἐμοῦ διαπραχθὲν κακόν.

— Καὶ ἡμεῖς περὶ τούτου ἠρχόμεθα νὰ σᾶς ὁμιλήσωμεν.

— Τί ὀφείλω λοιπὸν νὰ πράξω ;

— Ἔχετε στερρὰν ἀπόφασιν νὰ μᾶς ὑπακούσητε ;

— Ναί.

— Αἰσθάνεσθε ὅτι θὰ εἴχετε τὸ ἀπαιτούμενον θάρρος νὰ ἐπαναλάβητε τὴν ὀδυνηρὰν ἐξομολόγησιν εἰς ἣν προέβητε χθές ;

— Ἐὰν εἶναι ἐπάναγκες τοῦτο, τότε θὰ τὴν ἀφηγηθῶ ἐκ νέου.

— Ναί, εἶναι ἐπάναγκες νὰ γείνῃ τοῦτο.

— Πολὺ καλά. Κατόπιν ;

— Θὰ γράψωμεν τὴν ἐξομολόγησιν ταύτην καθ' ὑπαγόρευσίν σας.

— Ἐννοῶ.

— Καὶ, ἅπαξ περατωθείσης τῆς ἐξομολογήσεως ταύτης, θὰ τὴν ὑπογράψητε, ὅπως πιστοποιήσειτε διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὅτι εἶναι καθ' ὅλα σύμφωνος μετὰ παντὸς ὅ,τι εἴχετε εἰπεῖ καὶ ὅτι ἐὰν δὲν ἐγράψατε ὁλόκληρον τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἰδιοχείρως, τοῦτο ἐγένετο ἐλλείψει δυνάμεων ἐκ μέρους ὑμῶν.

— Θὰ ὑπογράψω . . . ναὶ, θὰ ὑπογράψω . . . ἀλλὰ σπεύσατε . . . σπεύσατε σᾶς παρακαλῶ . . . διότι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν αἰσθάνομαι τὰς δυνάμεις μου ἐκλειπούσας . . .

Εὐθέως οἱ δύο ἀδελφοὶ ἔδραμον ἵνα φέρωσι τὰ πρὸς γραφὴν χρειώδη. Καὶ τότε, καθ' ὑπαγόρευσιν τῆς ἑτοιμοθανάτου Ρόζας, ἤρχισαν νὰ γράφωσι τὴν φρικτὴν ὁμολογίαν.

Ἡ γραφικὴ δὲ αὕτη ἀπασχόλησις ὑπῆρξε μακρὰ καὶ ὑπὸ συγκοπῶν διακοπτομένη. Καὶ πᾶν ὅ,τι ἐλέχθη ὑπὸ τῆς Ρόζας, ἐγράφη πιστῶς καὶ μετὰ τῆς ἀκριβεστέρας λεπτομερείας.

Καὶ ὅπως ὑπογράψῃ τὸ ὄνομά της, ἡ ἐπιθανάτιος ἠναγκάσθη νὰ καταβάλλῃ ὅλας τὰς ἐναπολειφθείσας αὐτῇ δυνάμεις.

Θὰ ἔλεγε δὲ ὅτι ὅπως τις ἀφήσῃ τὴν τελευταίαν πνοήν της, δὲν ἀνέμενεν ἢ τὴν ἐσχάτην ταύτην προσπάθειαν.

Ἡ δύστροπος Ρόζα ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἀπώλεσε τὰς αἰσθήσεις, καὶ μέχρι τῆς ἑσπέρας κατετρύχετο ὑπὸ τῆς ἀγωνίας τοῦ θανάτου.

Τὴν ἑσπέραν δὲ καθ' ἣν ὥραν ὁ ἐρυθρόχρους ἥλιος ἐξηφανίζετο ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα, κατόπιν θαλπερᾶς καὶ ἐξαισίας ἡμέρας, ἡ Ρόζα ἀνοίξασα αἰφνης τὰ ὄμματα ἐκ νέου καὶ στρέψασα τὸ βλέμμα πρὸς τοὺς δύο ἀδελφούς, εἶπεν αὐτοῖς :

— Σᾶς ζητῶ συγγνώμην !

Καὶ τὴν τελευταίαν ταύτην φράσιν ἀπαγγείλασα ἐξέπνευσε.

Οἱ Ζιρόδιοι γονυπετήσαντες πρὸ τοῦ πτώματος τῆς Ρόζας ἀνελύθησαν εἰς κοπετούς.

— Δυστυχὴς κόρη !

— Δύσμοιρον θῦμα !

ΙΑ'.

Τὸ Μῖσος ἀδελφὸς τοῦ Ἔρωτος.

Μετὰ διήμερον παρέλευσιν ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς Ρόζας ἡ πολυπαθὴς κόρη τοῦ Σουβὶς ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ νεκροταφεῖον τῆς Κλισσόν. Κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ τῶν δύο ἐκείνων ἡμερῶν, πάντες οἱ οἰκεῖοι καὶ φίλοι αὐτῆς — πάντες δὲ οὗτοι εἶχον ἀγαπήσει αὐτὴν—ἔσπευσαν ὅπως δεηθῶσι παρὰ τὴν κλίνην της.

Οἱ πρῶτοι δὲ ἐξ ὅλων τούτων, ὑπῆρξαν ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς καὶ ὁ κόμης Ρολάνδος.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ εἰς τὴν θέαν τῆς Ἔμμας, ἀποσυρθέντες ἀφῆκαν αὐτὴν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν νεκρικὸν θάλαμον, τὸν φωτιζόμενον ὑπὸ μεγάλων λαμπάδων, καὶ ἔνθα ἡ νεαρὰ κόρη ἐκοιμᾶτο τὸν αἰώνιον.

Οἱ Ζιρόδιοι ἀπὸ τῆς ἀνὰ τὸν Ὠκεανὸν ἐπιστροφῆς αὐτῶν δὲν εἶχον ἐπανίδει τὴν Ἔμμαν.

Καίτοι δὲ, λαθρέως καὶ κρυπτόμενοι ἀπ' ἀλλήλων, εἶχον ἀναζητήσει πανταχοῦ τὰ ἴχνη αὐτῆς, καὶ ἐν τούτοις δὲν κατώρθωσαν νὰ τὴν συναντήσωσι ποσῶς.

Ναί, ἤδη ἐκρύπτοντο ἀπ' ἀλλήλων· ἤδη ἐφύλαττον τὰ μυστηριώδη μαρτύρια τῆς καρδίας των δι' ἑαυτούς, καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ ἐν ἀγνοίᾳ ἴσως αὐτῶν ἐγέννᾶτο ἐν τοῖς μυχίοις αὐτῶν, ἡ δυσπιστία, ἡ ζηλοτυπία, τὸ μῖσος !

Κατὰ τὴν ἡμέραν δὲ ἐκείνην, οἱ δύο ἀδελφοὶ οἵτινες εὑρίσκοντο εἰς τὸν νεκρικὸν θάλαμον, ὅταν εἰσῆλθεν ἡ Ἔμμα ἐντὸς αὐτοῦ ἠρκέσθησαν νὰ τὴν χαιρετήσωσι μετὰ αἰσθήματος ἐκδηλοῦντος σεβασμὸν μόνον πρὸς τὸ ἄτομον αὐτῆς.

Κατόπιν ὅταν ἐξῆλθον τοῦ νεκρικοῦ θαλάμου, καὶ χωρὶς νὰ ἀνταλλάξωσιν οὔτε μίαν κἂν λέξιν, καὶ, χωρὶς μάλιστα νὰ διαμείψωσιν ἓν ἐκ τῶν βλεμμάτων ἐκεί-

νων διὰ τῶν ὁποίων ἄλλοτε κατενόουν ἑαυτοὺς τόσον εὐκρινῶς, ἔστρεψαν τὰ ὄμματα ἀπ' ἀλλήλων.

Ἑκάτερος δὲ αὐτῶν εἰσῆλθεν εἰς τὸ διαμέρισμά του, Καὶ ἐκεῖ πρὸ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου τοῦ βλέποντος πρὸς τὴν ἡλιόλουστον ἐξοχήν, ἤρξαντο βολιδοσκοποῦντες τὴν ἀναχώρησιν τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ.

Ὅταν δὲ ἡ Ἔμμα ἐξῆλθεν ἐπὶ τέλους, ἔχουσα κατέρυθρα τὰ ὄμματα ἐκ τῶν δακρύων, διὰ τὸν ἄωρον ἐκεῖνον θάνατον τῆς προσφιλοῦς φίλης της, οἱ Ζιρόδιοι τὴν παρηκολούθησαν διὰ τοῦ βλέμματος, καὶ δι' ὅλης τῆς ἰσχύος τοῦ παραφόρου πάθους αὐτῶν.

Τότε δὲ μόνον ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων παρετήρησαν ἀλλήλους, ὅτε ἡ Ἔμμα ξηφανίσθη ὁλοσχερῶς ἐκ τῆς θέας αὐτῶν. Καὶ ἐπειδὴ παρὰ τῷ ἑνὶ καθὼς καὶ παρὰ τῷ ἑτέρῳ ὁ ἔρως εἶχε ριζοβολήσει μετὰ σφοδρότητος ἀκατασχέτου, δὲν ἠδύναντο νὰ φανῶσιν ἐκπεπληγμένοι διότι ἔβλεπον ἑαυτοὺς ὑπὸ τῆς αὐτῆς διαθέσεως κατεχομένους.

Καὶ ἐν τούτοις ὠχριάσαντες ἀμφότεροι ὑπερμέτρως, ἔσχον τὴν αὐτὴν ἐγωιστικὴν σκέψιν!

— Διατὶ νὰ τὴν ἀγαπᾷ αὐτός; Καὶ ἐὰν ἐκείνη πράγματι ἀγαπᾷ τὸν ἕνα ἐξ ἡμῶν, τότε τί θὰ ἀπογείνῃ ὁ ἄλλος;

Πρό τινος καιροῦ, καίτοι ἀορίστως εἰσέτι εἶχον καταληφθῆ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ φόβου. Ὁ φόβος δὲ ἐκεῖνος ἐνεφανίζετο ἤδη, πλέον εὐξήγητος, ἀπειλητικώτερος καὶ ῥικαλεώτερος παρά ποτε.

Μετὰ τὸν ἐνταφιασμὸν δὲ τῆς Ῥόζας, οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐνειφοροῦντο ὑπὸ τῆς αὐτῆς διαθέσεως, νὰ ἐπανίδωσιν τὴν Ἔμμαν διὰ παντὸς ἐφικτοῦ μέσου.

Νὰ τὴν ἐπανίδωσιν καὶ νὰ συνδιαλεχθῶσι μετ' αὐτῆς. Καὶ ἡ ἀμετάθετος αὐτὴ ἰδέα ἐξηνάγκαζεν αὐτοὺς νὰ λησμονήσωσι τὴν ἀποκάλυψιν ἣν εἶχον ἀκούσει ἐκ τῶν χειλέων τῆς Ῥόζας καὶ ἥτις δὲν ἀνῆκεν εἰς αὐτούς. Τὴν ἀποκάλυψιν δὲ ταύτην θὰ ὤφειλον νὰ τὴν ἀνακοινώσωσιν εἰς Βιλεφόρ. Τοῦτο ἦτο καθῆκον ἀπαραίτητον δι' αὐτούς.

Διατὶ νὰ μὴ ἐκπληρώσωσι τὸ καθῆκον αὐτό; Προήρχετο ἆρά γε τοῦτο ἐκ μόνου τοῦ φόβου μήτοι θὰ ἠτιμάζετο δημοσίως ὁ πατὴρ αὐτῶν; Ἢ μᾶλλον διότι ὑφίστατο εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀδελφῶν τούτων τὸ ἀόριστον προαίσθημα ὅτι ἡμέραν τινὰ, ἡ ἀποκάλυψις τῆς Ῥόζας θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποβῇ χρήσιμος καὶ ἐπωφελὴς εἰς τὸν ἔρωτά των; Φωνή τις ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὤφειλον νὰ περιμείνωσι, διότι τὸ πρᾶγμα δὲν ἐφαίνετο κατεπεῖγον. Ἄλλως τε, πρὸς τί νὰ γνωσθῇ ὑφ' ὅλου τοῦ κόσμου ἡ ἐξομολόγησις ἐκείνη; Ποῖον θὰ ἐνδιέφερεν ἀφοῦ ὁ Ὁράτιος Βιλεφὸρ ἠθωώθη; Τὸ δημόσιον φρόνημα δὲν θὰ ἐβράβευε βεβαίως νὰ λησμονήσῃ τὰ πάντα. Ἐπὶ τοῦ παρόντος μάλιστα ὅτε ἐγνώρισε διὰ τίνος τρόπου διεπράχθη ἡ εἰς τὴν οἰκίαν τῶν Ζιροδίων κλοπή, εἶχε καταπραϋνθῆ πλέον. Ἤδη οἱ ἐν Βιλεφὸρ οἰκοῦντες θὰ κατεπείσθησαν ὅτι ἀπὸ τὰ τελευταῖα συμβεβηκότα ὧν ἡ *Νέμεσις* καὶ ἡ *Μέμφις* ὑπῆρξαν τὸ θέατρον, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων εἶχον ἐγκαταλείψει πλέον πᾶσαν ἐκδικητικὴν ἰδέαν.

Ἰδοὺ δι' ὁποίων συμπερασμῶν οἱ δύο ἀδελφοὶ προσεπάθουν νὰ ἀποκοιμήσωσι τὴν συνείδησίν των καὶ νὰ ἀναχαιτίσωσι τὰς τύψεις αὐτῆς.

Καὶ ἐὰν οἱ δύο ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι δὲν ἀντήλλασσαν πλέον τὰ ἀπόρρητά των ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ἔπραττον τοῦτο διότι ἦσαν πεπεισμένοι ἐπὶ παντὸς ὅ,τι ἐνήργουν ἀμφότεροι.

Ἤδη κατεσκόπευον τὰς κινήσεις ἀλλήλων καὶ ἐβολιδοσκόπουν ἀμοιβαίως καὶ τὴν ἐλαχίστην ἀπὸ τοῦ οἴκου αὐτῶν ἔξοδον.

Καὶ ἐνῷ ἄλλοτε δὲν ἔβλεπέ τις ποτὲ τὸν ἕνα μακρὰν τοῦ ἑτέρου, ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅμως, ὁπόταν ἐπαρουσιάζετο εὐκαιρία νὰ ἐξέλθωσιν ὁμοῦ, οὐ μόνον παρημέλουν τὴν εὐκαιρίαν ταύτην, ἀλλὰ καὶ ἐζήτουν προφάσεις ὅπως μὴ ἐπωφεληθῶσιν αὐτῆς.

Ἡ παρουσία τοῦ ἑνὸς ἐβάρυνε ἐπὶ τοῦ ἑτέρου. Καὶ αὐτὴ ἔτι ἡ σιωπὴ αὐτῶν, ἦτο αἰτία ἀντιζηλίας δι' ἀμφοτέρους.

Καὶ μήπως ἡ σιωπὴ αὕτη δὲν ἦτο ἀρκούντως εὔγλωττος; Μήπως δὲν ἐνέφαινεν ἐναργῶς;

— Σκέπτεται ἐκείνην!

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας καθ' ἃς ἐγεννήθη ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ὁ παράφορος οὗτος ἔρως ἐνεπιστεύοντο ἀλλήλοις τὰ μαρτύριά των. Σήμερον ὅμως ἐπροτίμων τὴν μοναξίαν ἢ μᾶλλον νὰ ὑποφέρωσι μόνοι. Οὔτε μία κἂν λέξις δὲν διεμείβετο μεταξὺ αὐτῶν ἀναφορικῶς περὶ τῆς Ἔμμας. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἡ νεαρὰ κόρη δὲν ὑπῆρχε πλέον καὶ ὅτι πώποτε αὕτη δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὸν ῥοῦν τῆς ζωῆς αὐτῶν!

Καὶ τὴν ἀλλόκοτον ταύτην στάσιν τῶν δύο ἀδελφῶν δὲν ἐβράδυναν νὰ τὴν παρατηρήσωσιν εἰς τὸ χωρίον. Καὶ ἐπειδὴ ἡ παραδειγματικὴ αὐτῶν ἀδελφικὴ στοργὴ ὑπῆρξε λίαν πολυθρύλητος καθ' ἅπαν τὸ χωρίον, πάντες ἐξεπλάγησαν μεγάλως διὰ τὴν ἀνεξήγητον ταύτην μεταβολήν.

Καίτοι δὲ πολλοὶ ἐκ τῶν περιέργων προσεπάθησαν νὰ ἀνακαλύψωσι τὰ αἴτια τῆς παραδοξολογίας ταύτης, οὐχ ἧττον τὰ πάντα ἀπέβησαν μάταια.

Ἔνιοι ἐξ αὐτῶν, χαριεντιζόμενοι, ἐψιθύριζον τὸν ἑξῆς μῦθον: «Δύο ἀλέκτορες ἔζων ἐν εἰρήνῃ, ὅτε, ἅπαξ μία ὄρνις ἐπεμβᾶσα διετάραξε τὴν εἰρήνην...» Ἀλλ' ἡ ὄρνις ποῦ εὑρίσκετο; .. Οὐδεμία ὑπόνοια δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιπέσῃ ἐπὶ τῆς Ἔμμας.

Καὶ εἰς αὐτὴν ἔτι τὴν αἴθουσαν τῆς ἑστιάσεως, ἔνθα ἐξηκολούθουν νὰ συνγευματίζωσιν εἰσέτι, — ἦτοι κατὰ τὰς μόνας ὥρας τῆς ἡμέρας καθ' ἃς ἔβλεπον ἀλλήλους, δὲν ὡμίλουν πλέον.

Εἰς τοσαύτην δὲ ἠθικὴν διαταραξιν εὑρίσκοντο οἱ δύο ἀδελφοὶ ὥστε μιᾷ τῶν ἡμερῶν καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Γάστων ἡτοιμάζετο νὰ κλεισθῇ εἰς τὸν θάλαμόν του, ὁ Πέτρος τῷ εἶπε.

— Ἐλθὲ νὰ συνομιλήσωμεν . . .

Ὁ Γάστων ἀνεσκρίτησε. Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐμάντευσε περί τινος ὑποθέσεως ὁ ἀδελφός του προὐτίθετο νὰ τῷ ὁμιλήσῃ.

Καὶ μήπως, ἐξαιρέσει τοῦ ἔρωτος αὐτῶν, ὑπῆρχεν ἄλλο τι εἰς τὸν κόσμον ἐνδιαφερώτερον διὰ τοὺς δύο ἀδελφούς;

— Πολὺ καλά, ἂς συνομιλήσωμεν!

Καὶ ὕψωσε τὴν κεφαλὴν μετά τινος δυσπιστίας.

— Τὴν ἀγαπᾷς πάντοτε, δὲν εἶναι ἀληθές;

Εἰς τὴν ἐρώτησιν δὲ αὐτοῦ δὲν προσέθηκε κανὲν ὄνομα. Καὶ πρὸς τί; Ἀφοῦ τὸ ὄνομα αὐτὸ ἦτο ἐπὶ τῶν χειλέων τῶν δύο ἀδελφῶν, καθὼς καὶ ἡ εἰκὼν εὑρητο ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν.

— Ναί, τὴν ἀγαπῶ πλέον παρά ποτε! ὑπέλαβεν ὁ Γάστων.

— Καὶ δὲν θὰ πράξῃς τίποτε ὅπως ἀπαρνηθῇς τὸν ἔρωτα αὐτόν;

— Τίποτε . . . Ὁ ἔρως αὐτὸς εἶναι τὸ μαρτύριόν μου!

— Τίποτε ὅπως λησμονήσῃς;

— Τίποτε, διότι ὁ ἔρως αὐτὸς εἶναι συνάμα καὶ ἡ ἐπίγειος χαρά μου! Ἡ ἐπίγειος εὐδαιμονία μου!

— Καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ὑπὸ ὁποίων διαθέσεων κατέχεσαι;

— Ὑπὸ τῶν ἰδικῶν σου.

— Θέλεις λοιπὸν νὰ σὲ ἀγαπήσῃ;

— Τὸ θέλω.

— Καὶ ἐλπίζεις ὅτι θὰ σὲ ἀγαπήσῃ;

— Θὰ καταβάλω πᾶν μέσον πρὸς ἐπίτευξιν τούτου.

— Καὶ δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐπιθυμεῖς ἐπίσης ὅπως ἡ νεᾶνις αὕτη γείνῃ σύζυγός σου;

— Ἀναμφιβόλως!

— Αἴ λοιπόν! καὶ ἐγὼ πᾶν ὅ,τι σὺ ἐπιθυμεῖς, τὸ ἐπιθυμῶ καὶ ἐγὼ ὡσαύτως..

— Μήπως δὲν τὸ γνωρίζω αὐτό;

— Πᾶν ὅ,τι σὺ θὰ ἐπιχειρήσῃς, θὰ μιμηθῶ καὶ ἐγὼ τὸ παράδειγμά σου!

— Δὲν δύναμαι νὰ σὲ ἐμποδίσω . . . εἶναι δικαίωμά σου.

— Καὶ ἡ νεᾶνις αὕτη θὰ μὲ ἀγαπήσῃ . . . Ἀκούεις; Εἶναι ἐπάναγκες νὰ γείνῃ τοῦτο . . . διότι τὸ θέλω!

— Ὄχι! καὶ ἐγὼ σοὶ λέγω ὅτι αὕτη θὰ ἀγαπήσῃ ἐμὲ καὶ οὐχὶ σέ!

— Πῶς τὸ εἰξεύρεις;

— Διότι, ἐὰν δὲν μὲ ἀπατᾷ ἡ μνήμη, μοὶ φαίνεται ὅτι εἰς τὰς σπανίας συν-

αντήσεις μας ἡ Ἔμμα μὲ ἠτένιζεν ἤδη λαθρέως, διὰ τρόπου τοσοῦτον μειλιχίου, καὶ διὰ βλέμματος τόσον περιπαθοῦς, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἐγεννήθη ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς ἐρωτικόν τι αἴσθημα δι' ἐμέ.

Ὁ Πέτρος εἰς τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις εἶχεν ἀποβῆ ὠχρὸς καθ' ὑπερβολήν. Τὰ χείλη του ἐνεῖχον νεκρικὴν πελιδνότητα.

— Καὶ ἐγὼ, σοὶ λέγω, ὅτι καὶ ἐγὼ ἐπίσης διέγνωσα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῆς τὸν πρὸς ἐμὲ ἔρωτά της.

— Θὰ δεήσῃ νὰ τὴν ἐρωτήσῃς κατὰ πρῶτον.

— Εἰς τὴν πρώτην ἐμφανιζομένην εὐκαιρίαν θὰ ὑπάγω νὰ βεβαιωθῶ,

— Καὶ ἐὰν ὁ ἐκλεκτὸς τῆς καρδίας της ἦσο σύ;

— Ἀλλ' ἐὰν ἦσο σύ;

Καὶ ἐνῷ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνδιαλέξεως ταύτης ἐκάθηντο παραπλεύρως ἀλλήλων, αἴφνης εἰς τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις ἠγέρθησαν.

Διότι ὅπως καὶ ἂν εἶχε τὸ πρᾶγμα, ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς δὲν ἠδύνατο νὰ ἀγαπήσῃ καὶ τοὺς δύο. Ἄλλως τε, παράδοξον φαινόμενον! οὔτε κἂν ἐσκέφθησαν ὅτι αὕτη ἠδύνατο νὰ μὴ ἀγαπᾷ κανένα ἐξ αὐτῶν.

Εἰς τὰς ἡμιαγρίους ταύτας ἰδιοσυγκρασίας δὲν ὑφίστατο οὐδὲν ἴχνος ἀμφιβολίας. Καὶ ἐὰν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐξηκριβοῦτο αἴφνης ἡ ἐκλογὴ τῆς Ἔμμας, τότε τί θὰ ἔπραττεν ὁ ὑπ' αὐτῆς πεοιφρονηθεὶς ἀδελφός;

Ταῦτα δὲ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ἠτένισαν ἀλλήλους δι' ἀγρίου καὶ ἀπειλητικοῦ βλέμματος.

Οἴμοι! ἡ ὑπεράνθρωπος καὶ παραδειγματικὴ ἀδελφικὴ ἀγάπη αὐτῶν ἡ τόσον ἀπεριόριστος, ἡ τοσοῦτον πανίσχυρος καὶ τελεία, ἡ ποδηγετήσασα τὴν ζωὴν αὐτῶν μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης, ἐθεωρεῖτο ἤδη κατεστραμμένη καὶ ἠρειπωμένη!

Καὶ διὰ τὴν ἀγάπην ταύτην οὐ μόνον δὲν ἠσθάνθησαν οὐδεμίαν λύπην ἀλλ' οὔτε κἂν ἐσκέφθησαν περὶ αὐτῆς.

Εἶτα ὁ Πέτρος, λίαν χαμηλοφώνως ὑπέλαβεν.

— Εἶναι πλέον ἢ βέβαιον, ὅτι ἡ ζωὴ διὰ τὸν ἕνα ἐξ ἡμῶν θὰ ἀποβῇ ἐπίγειος κόλασις!

Καὶ ἀφοῦ ἐπί τινα λεπτὰ παρέμειναν σιωπηλοί, εἶτα ὁ πρεσβύτερος τῶν ἀδελφῶν διακόψας τὴν σιωπὴν, ἠρώτησε·

— Ποίαν ἡμέραν σκοπεύεις νὰ τὴν ἐπισκεφθῇς;

— Τὴν πλέον προσεχῆ . . .

— Καὶ ὅμως θὰ ἦτο ἄτοπον ἐὰν ὁ εἷς ἐξ ἡμῶν τὴν ἔβλεπε πρὸ τοῦ ἄλλου...

— Ἐὰν τὴν ἐπισκεφθῶμεν καὶ οἱ δύο συγχρόνως, καὶ ἐὰν ἡ Ἔμμα ἀγαπᾷ τὸν ἕνα ἐξ ἡμῶν, τότε αὕτη δὲν θὰ ἐτόλμα ἴσως νὰ ἐκφρασθῇ ἐλευθέρως ἐκ φόβου μήπως ἀπελπίσῃ τὸν ἄλλον . . .

— Τότε, ἂς ἀναθέσωμεν τοῦτο εἰς τὴν φορὰν τῆς τύχης.

— Πολὺ καλά! Ἂς τὸ ἀναθέσωμεν εἰς τὴν φορὰν τῆς τύχης!

Καὶ στρέψαντες τὰ νῶτα, ἐξῆλθον. Μετὰ παρέλευσιν δὲ λεπτῶν τινων, συναντηθέντες εἰς τὸν κῆπον, ἔνθα ἐκάπνιζον τὰς καπνοσύριγκάς των, καὶ μολονότι διῆλθον ὁ εἷς ἐγγὺς τοῦ ἑτέρου, ὡσεὶ νὰ ἦσαν δύο ξένοι, καὶ ὅμως ἡ αὐτὴ σκέψις κατέφλεγε τὸν ἐγκέφαλον αὐτῶν.

— Θέλω νὰ τὴν ἴδω πρὶν τὴν ἴδῃ ἐκεῖνος!

Ἀμφότεροι δὲ διὰ ἄλλης ἀτραποῦ προσπαθοῦντες νὰ ἀπομακρυνθῶσιν ἀπ' ἀλλήλων, ἔλαβον τὴν πρὸς τὸν ποταμὸν ἄγουσαν.

Μετὰ δεκαπεντάλεπτον παρέλευσιν, ὁ Γάστων ἀλλάξας διεύθυσιν ἤρξατο κατευθυνόμενος πρὸς τὴν ἑτέραν ἐσχατιὰν ἥτις ἦγε εἰς τὴν ἐπαύλιν Βιλεφόρ. Καὶ ὅταν ἀφίκετο ἐκεῖ ἔκρουσε τὸν κώδωνα τῆς κιγκλιδωτῆς.

Εἰς τὸν ἦχον τοῦ κώδωνος ἐνεφανίσθη ὁ κηπουρὸς ὅστις ἀναγνωρίσας τὸν ἕνα ἐκ τῶν δύο Ζιροδίων, ὠπισθοχώρησεν ἔκπληκτος.

Τί ἐζήτει λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος οὗτος; Οἱ Ζιρόδιοι ἐθεωροῦντο μᾶλλον ὡς ἐχθροὶ ἢ φίλοι τῶν Βιλεφόρ. Οἱ γηραιοὶ θαλαμηπόλοι τῶν Βιλεφὸρ περιεφρόνουν τοὺς δύο ἀδελφοὺς καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως. Ἐπομένως εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ ὁ θυρωρὸς ἐλάχιστον μόνον ἐποιήσατο χαιρετισμόν.

Κατόπιν ὁ Γάστων δι' ὑποτρεμούσης φωνῆς, ἠρώτησε.

— Ἡ δεσποινὶς Ἔμμα Ναθαλιὲ εἶναι εἰς τὴν ἔπαυλιν;

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἡ ἔκπληξις τοῦ θυρωροῦ ἐπηύξησεν ἔτι μᾶλλον.

— Τί ἔχει νὰ πάρῃ καὶ νὰ δώσῃ ὁ Ζιρόδιας μὲ τὴν παιδαγωγό; διηρωτήθη. Εἶτα ἀπήντησεν ὑψηλοφώνως.

— Θαρρῶ νὰ εἶναι εἰς τὴν ἔπαυλι ἡ δεσποινὶς . . . Ὁ κύριος ἔχει τίποτε νὰ τῆς εἰπῇ;

— Ὄχι. Θὰ τὸ εἴπω ἐγὼ ὁ ἴδιος . . .

— Ἄ!

Ὁ θυρωρὸς εἰς μεγάλην περιελθὼν ἀμηχανίαν, ἐπέμενε πάντοτε.

— Τὴν αἴτησί σας θὰ πάω νὰ τὴν πῶ πρῶτα εἰς τὴν κυρία δούκισσα.

— Ἔστω.

Ὁ θυρωρὸς ἀπεμακρύνθη.

Παρῆλθε δὲ ἀρκετὴ ὥρα ὅπως ἐμφανισθῇ ἐκ νέου, διότι κατὰ πρῶτον ἔσπευσε νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν κυρίαν Δὲ Βιλεφὸρ καὶ κατόπιν τὴν Ἔμμαν, ἥτις ἐκπλαγεῖσα μεγάλως, δὲν ἐγνώριζε τί νὰ πράξῃ. Νὰ δεχθῇ ἢ νὰ μὴ δεχθῇ αὐτόν;

Ζητήσασα δὲ συμβουλὴν ἐκ μέρους τῆς δουκίσσης ἔλαβε τὴν ἑξῆς ἀπάντησιν.

— Πρέπει νὰ ὑποδεχθῶμεν τὸν νέον αὐτὸν διὰ νὰ μάθωμεν τί θέλει . . .

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα, ἡ Ἰωάννα ἀνῆλθε παραχρῆμα εἰς τὸν θάλαμον τοῦ μαρκησίου Δὲ Βιβαρὲζ καὶ τῷ ἀνέφερε περὶ τῆς ἀπροσδοκήτου ταύτης ἐπισκέψεως.

Ὅταν δὲ ὁ Γάστων Ζιρόδιας ἀνῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ὑποδοχῆς, εὗρεν ἐκεῖ οὐ μόνον τὴν νεαρὰν κόρην, ἀλλὰ καὶ τὸν μαρκήσιον ἀναμένοντα αὐτόν.

Τότε ὁ κ. Δὲ Βιβαρὲζ τῷ εἶπε.

— Φρονῶ, κύριε Ζιρόδιε, ὅτι πᾶν ὅ,τι ἔχετε νὰ εἴπητε εἰς τὴν δεσποινίδα Ναθαλιὲ, δὲν θὰ εἶναι καμμία μυστικὴ ὑπόθεσις καὶ ἑπομένως πάντες θὰ ἠδύναντο νὰ τὴν ἀκούσωσι . . . Μοὶ ἐπιτρέπεται λοιπὸν νὰ μείνω;

— Μείνατε, κύριε . . . Ἡ παρουσία σας δὲν θὰ μὲ ἐμπόδιζε νὰ εἴπω εἰς τὴν δεσποινίδα Ναθαλιὲ πᾶν ὅ,τι ἐπιθυμῶ νὰ μάθῃ καὶ πάντες, ὡς εἴπετε, δύνανται νὰ ἀκούσωσιν ἐκεῖνο ὅπερ ἔχω νὰ τῇ εἴπω . . Θὰ ἐπεθύμουν μάλιστα νὰ ἀκουσθῇ ὑπὸ ὅλων . . . προσέθηκεν ὁ Γάστων διὰ χαμηλοτέρας καὶ λίαν συγκεκινημένης φωνῆς.

Ὁ μαρκήσιος ἐκαθέσθη ἐπί τινος ἐδωλίου, καὶ ὅπως μὴ ἀνησυχήσῃ αὐτοὺς, ἔστρεψε τὰ νῶτα, ὡς ἄνθρωπος μὴ ἐνδιαφερόμενος ποσῶς, ἀλλ' ὅστις εὑρίσκετο ἐκεῖ ὅπως διὰ τῆς παρουσίας του ἐνθαρρύνῃ μόνον τὴν νεαρὰν κόρην, δεικνύων αὐτῇ διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὅτι αὕτη θὰ ἦτο ἐλευθέρα νὰ εἴπῃ ἢ νὰ πράξῃ κατὰ βούλησιν αὐτῆς.

Ὁ Γάστων καὶ ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς παρέμενον ὄρθιοι. Ἐκ τῶν ἀνεωγμένων παραθύρων τῆς αἰθούσης οἱ ἐντὸς αὐτῆς εὑρισκόμενοι ἀπέπνεον ἔξωθεν τὴν μυροβόλον εὐωδίαν τῶν ἀνθέων καὶ τὰ ἀρώματα τῆς περιστοιχούσης αὐτοὺς ἐξοχῆς.

Αἴφνης ἡ Ἔμμα στρέψασα μηχανικῶς τὰ ὄμματα πρὸς τὸν κῆπον διέκρινε μακρόθεν πρὸς τὴν κιγκλιδωτὴν, τὴν σκιαγραφίαν τοῦ δουκὸς Ὀρτίου.

Ὁ δοὺξ Βιλεφὸρ πρὸ ὀλίγου εἰσέτι εἶχε μάθει παρὰ τῆς μητρός του τὴν εἰς τὴν ἔπαυλιν ἐπίσκεψιν τοῦ Γάστωνος.

Τὸ ἀπροσδόκητον δὲ τῆς εἰδήσεως ταύτης κατετάραξε μεγάλως αὐτὸν καὶ συνέτεινεν ἵνα καταληφθῇ ὑπὸ ἀνησυχίας ἀορίστου καὶ ἀδικαιολογήτου.

Ποῖον τὸ αἴτιον τῆς ἐπισκέψεως ταύτης;

Τί κοινὸν εἶχον οἱ δύο ἀδελφοὶ μετὰ τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ;

Καὶ ὑπὸ νευρικῆς κατεχόμενος ἐξάψεως, ἤρξατο περιδιαβάζων ὑπὸ τὰς δενδροστοιχίας. Συναντήσας δὲ ἐκεῖ τὸν κηπουρὸν ἠρώτησεν αὐτόν.

— Τί θέλει ὁ ἄνθρωπος αὐτός; Τί ἦλθε νὰ κάμῃ ἐδῶ;

— Τί νὰ σᾶς 'πῶ κι' ἐγώ . . . δὲ ξέρω τίποτε . . .

— Σὺ ὁ ἴδιος τὸν ἤνοιξες;

— Ἐγώ, μάλιστα . . .

— Ἦτο μόνος;

— Μόνος.

— Ἦτο φαιδρὸς ἢ κατηφής;

— Δὲ, θυμοῦμαι καλὰ νὰ σᾶς 'πῶ . . ἀλλὰ θαρρῶ πῶς ἦταν σὰν κομμάτι ἀνήσυχος . . .

Καὶ ὁ δοὺξ ὅπως ἀναμείνῃ τὸ τέλος τῆς συνεντεύξεως ταύτης ἠναγκάσθη νὰ ὁπλισθῇ δι' ὅλης τῆς ὑπομονῆς του. Ἐκάθητο ἐπὶ ἀνημμένων ἀνθράκων.

Εἰς τὴν αἴθουσαν ἐνῷ ὁ Γάστων παρέμενεν ἄφωνος καὶ τρέμων σύσσωμος ὑπὸ τῆς κατατρυχούσης αὐτὸν δειλίας, ἐψέλλισεν ἐπὶ τέλους μετὰ πεπνιγμένης φωνῆς.

— Δεσποινίς . . . δεσποινίς . . .

Ἐκ τῶν διακεκομμένων δὲ τούτων λέξεων τοῦ Ζιροδίου καὶ τῆς ἀτολμίας ὑφ' ἧς κατείχετο, ἡ Ἔμμα δὲν ἐβράδυνε νὰ καταννοήσῃ ὅτι οἱ σφοδροὶ τῆς καρδίας του παλμοὶ θὰ συνεκλύνουν τὸ ρωμαλέον στῆθός του.

Καὶ ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἀναμένουσα τὸν Ζιρόδιαν νὰ ὁμιλήσῃ ἠρώτα αὐτὸν διὰ τοῦ βλέμματος.

— Δεσποινίς, ἐτραύλισεν ἐπὶ τέλους, ἐὰν σήμερον ἀπεφάσισα νὰ προβῶ εἰς τὸ διάβημά μου ὅπως ἐμφανισθῶ δηλονότι ἐνώπιόν σας, τοῦτο,— ὡς θὰ ἐννοήσατε καὶ ὑμεῖς ἐκ τῆς ταραχῆς καὶ τῆς ὑπερβαλλούσης συγκινήσεώς μου, — ἐγένετο κατόπιν πολυχρονίου δισταγμοῦ καὶ μελέτης . . .

— Ὁμιλήσατε . . . ἐξηγήθητε, κύριε, ὑπέλαβεν ἡ Ἔμμα μειδιῶσα. Δὲν πιστεύω δὲ ἡ παρουσία τοῦ κ. Δὲ Βιβαρὲζ νὰ φέρῃ ὑμᾶς εἰς ἀμηχανίαν, καὶ ὅσον ἀφορᾷ ἐμέ . . .

— Ὦ ! ναί, ὑμᾶς, δεσποινίς, ὑμᾶς φοβοῦμαι. . .

— Καὶ τί βλέπετε ἐν ἐμοὶ τὸ δυνάμενον νὰ προξενήσῃ τὸν φόβον, κύριε;

— Τὴν θέλησίν σας, δεσποινίς.

— Τὴν θέλησίν μου ;

— Ναὶ διότι ἐξ ὑμῶν θὰ ἐξαρτᾶται ἐντὸς ὀλίγου ἡ εὐτυχία ἢ ἡ κακοδαιμονία τῆς ζωῆς μου.

— Δὲν σᾶς ἐννοῶ.

— Δεσποινίς, σᾶς ἔβλεπον σπανίως . . κατὰ μακρὰ, ὦ ! ναί, κατὰ λίαν μακρὰ χρονικὰ διαλείμματα καὶ ἐνίοτε, διὰ νὰ σᾶς ἴδω, διὰ νὰ σᾶς συναντήσω, ἠναγκαζόμην νὰ καταφεύγω εἰς παντοῖα στρατηγήματα, νὰ ἀναμένω ἐπὶ ὁλοκλήρους ὥρας τὴν διάβασίν σας, καὶ ὅπως, πρὸ πάντων, μὴ ἀνησυχήσω ἢ φοβίσω ὑμᾶς, ἀπεφάσισα νὰ μὴ παρουσιασθῶ ποσῶς.

— Καὶ πρὸς τί, κύριε, ὅλαι αἱ ἀπόπειραι αὗται, τὰς ὁποίας, πράγματι, δὲν εἶχον ὑποπτεύσει ποτὲ, διότι μοὶ φαίνεται, ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν συνηντήθημεν εἰς Μιλεπέρτιους, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φύλακος Σουβὶς, δὲν σᾶς εἶχον ἰδεῖ ἔκτοτε ἢ ἅπαξ μόνον, κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου τῆς Ρόζας. Πρός τί λοιπὸν, σᾶς παρακαλῶ, ὅλα αὐτά ;

— Πρὸς τί, δεσποινίς ; Πρὸς τί ; Δὲν τὸ μαντεύετε λοιπόν ; Δὲν μαντεύετε ὅτι δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ἴδω χωρὶς νὰ αἰσθανθῶ δι' ὑμᾶς τὴν ζωηροτέραν, τὴν ἀκραιφνεστέραν λατρείαν. Καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ ἡ καρδία μου πάλλει παραφόρως εἰς πᾶσαν ἀνάμνησίν σας, σήμερον ἀναγκάζομαι νὰ σᾶς ἀποκαλύψω

τὸ ἀπόρρητον αὐτό . . . Σᾶς ἀγαπῶ, δεσποινίς, σᾶς ἀγαπῶ διὰ τοῦ διακαεστέρου ἔρωτος ! Δι' ἔρωτος οὐρανίου . . . ὑπερανθρώπου . . .

— Κύριε !

— Εἰς τί σᾶς προσβάλλω, δεσποινίς; Ναὶ μοὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ παραδεχθῶ ἢ καὶ νὰ σκεφθῶ ἔτι ὅτι ἡ ἀποκάλυψίς μου αὕτη σᾶς κάμνει νὰ ἐρυθριᾶτε. Σᾶς ἀγαπῶ, καὶ ἐνώπιον τοῦ κ. Δὲ Βιβαρὲζ ὅστις μᾶς ἀκούει καὶ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ὁποίου ἀπολαμβάνετε πᾶσαν ἀφοσίωσιν καὶ προστασίαν, ἔρχομαι νὰ σᾶς εἴπω, ἐὰν δέχεσθε νὰ γείνητε σύζυγός μου, καὶ ἐὰν εὐαρεστῆσθε νὰ μοὶ ἐμποιήσετε τὴν τιμὴν νὰ δεχθῆτε τὸ ὄνομα ὑπὲρ σᾶς προσφέρω

Εἰς τὰς τελευταίας ταύτας λέξις, ὁ κ. Δὲ Βιβαρὲζ ἐστράφη βραδέως.

Πρὸ μικροῦ ἔτι ὅλη ἡ προσοχή του ἦτο ἐστραμμένη ἐπὶ παντὸς ὅ,τι συνέβαινεν εἰς τὸν κῆπον. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅμως ἠτένιζε τὴν Ἔμμαν καὶ ἐβολιδοσκόπει τὰς διαφόρους φάσεις τῆς φυσιογνωμίας αὐτῆς.

Ἤδη καὶ ἡ Ἔμμα ἠσθάνετο τὴν καρδίαν της πάλλουσαν σφοδρῶς. Ναὶ, καὶ ἡ νεαρὰ κόρη ἐπίσης παρέμεινεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἄφωνος. Καίτοι δὲ ἐφαίνετο κατάπληκτος ἐνώπιον τῆς ὁμολογίας ταύτης, καὶ ἐν τούτοις ὅταν αὕτη ἤρξατο ἀνατρέχουσα εἰς τὰς ἀναμνήσεις της, ὅταν αὕτη ἀνεμιμνήσθη τὴν μετὰ τῶν δύο ἀδελφῶν εἰς τὸν οἶκον τοῦ φύλακος Σουβὶς συνάντησίν της ἐκείνην, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην οὐ μόνον ὁ Γάστων, ἀλλὰ καὶ ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς, ἐπίσης τῇ εἶχον ἐκφρασθῇ μετ' ἐρωτικῆς ἐκδηλώσεως, ἥτις παρὰ τὴν θέλησίν των, ἦτο ἑτοίμη νὰ ἐκρύγῃ ἐκ τῶν χειλέων αὐτῶν. Τότε, δὲ καίτοι δὲν τῇ ὡμολογήσαν τὸν ἔρωτα τοῦτον, καὶ ὅμως τὸ πᾶν ἐν αὐτοῖς ἐξεδήλου αὐτόν.

Κατόπιν, καὶ ἀπὸ τῆς συναντήσεως ἐκείνης, ἡ Ἔμμα, μὴ λαβοῦσα ἔκτοτε τὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν νὰ συναντήσῃ αὐτοὺς ἐκ νέου, οὔτε κἂν ἐσκέφθη πλέον περὶ τούτου.

Ἐπὶ τέλους διακόψασα τὴν σιωπὴν, ἡ νεαρὰ κόρη ἐπηκολούθησε.

— Ἡ αἴτησίς σας, κύριε, δὲν θὰ ἠδύνατο βεβαίως νὰ μὲ προσβάλλῃ κακαθόλου.

Ὁ Ζιρόδιας ἐκτείνων κατά τι τὰς χεῖρας πρὸς τὴν Ἔμμαν, διέκοψεν αὐτὴν, εἰπών.

— Δεσποινίς, πρὶν νὰ μοὶ ἀπαντήσητε. . . σκέφθητε ... σκέφθητε ὅτι πιθανὸν ἡ ἄρνησίς σας νὰ κατεσυνέτριβε τὴν καρδίαν μου . . .

— Καὶ μόλα ταῦτα, κύριε, δέον νὰ γνωρίσητε τὴν ἀλήθειαν . . . Δὲν θὰ ἠδυνάμην βεβαίως νὰ ἐκληρωθῶ ἔνοχος προξενοῦσα λύπην εἰς ὑμᾶς, ἀφοῦ δὲν εἶναι ἰδικόν μου τὸ σφάλμα ἐὰν μὲ ἀγαπᾶτε . . . καὶ θὰ ἐλογιζόμην ἔνοχος . . . καθ' ὑπερβολὴν ἔνοχος, ἐὰν, μὴ ἀγαπῶσα ὑμᾶς, σᾶς ἐγκατέλειπον ἐλπίδα τινά.

Ὁ Γάστων, ὅστις μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης παρέμεινεν ὄρθιος, εἰς τὰς τε-

λευταίας ταύτας λέξεις κατέπεσεν επί τινος έδρας μετά πλήρους απορραρύνσεως. Καί επί τινα δευτερόλεπτα εκράτει την κεφαλήν εντός των υποτρεμουσών χειρών του.

— Δέν με αγαπάτε, δεσποινίς . . .

— Κύριε . . .

— Αλλά, τουλάχιστον, δέν μοί αφίνετε τον απαιτούμενον καιρόν να γείνω αντάξιος τού έρωτός σας . . . αντάξιος των συμπαθειών σας . . . Είχον μάθει ότι έλάβατε κακάς συστάσεις διά το άτομόν μου . . . Ότι με έκλαμβάνετε ώς άνθρωπον μή έμπνεόμενον υπό ευγενών αισθημάτων . . και πιθανόν να έχητε δίκαιον, διότι πάν ό,τι συνέβη περιζ υμών από της εις το χωρίον τούτο αφίξεώς σας, δέν ίσχυσε να με παραστήση εις τα όμματά σας ή ώς άνθρωπον ημιβάρβαρον και ίκανόν ούχί πλέον να αγαπήση, ούχί πλέον να συγχωρήση, αλλά να μισήση . . Όχι! όλα ταύτα, δέν έχονται υποστάσεως . . . δέν είναι αληθινά, δεσποινίς! Σάς όρκίζομαι δέ ότι θά σάς λατρεύω γονυπετής . . . καθώς λατρεύει τις μίαν θεότητα . . . Ω! ναί, σάς ομνύω ότι ουδόλως ήθέλετε μεταμεληθή εάν εδέχεσθε να φέρητε το όνομά μου . . . Ο έρως μου, δεσποινίς, είναι υπεράνθρωπος . . . θεϊος.. καί ουδέποτε γυνή ηγαπήθη υπό άνδρός τόσον όσον σάς αγαπώ εγώ . . . Ο έρως μου, δεσποινίς, είναι ή επίγειος χαρά μου, είναι ή ζωή μου . . . Καί μολονότι πρό ολίγου είσέτι ήκουσα την αποποίησίν σας . . . καίτοι αύτη ενυπάρχει είσέτι επί των χειλέων σας . . . καί όμως ή αποποίησις αύτη δέν δύναται να είναι αμετάκλητος . . . εκτός εάν . . . εκτός εάν . . .

Καί ό Γάστων διεκόπει μή δυνηθείς να εκφωνήση ολόκληρον την σκέψιν του.

— Εκτός εάν; Αποπερατώσατε την φράσιν σας, κύριε, επείπεν ή Έμμα εις άκρον συγκινηθείσα.

— Εκτός εάν εν τή καρδία υμών δέν ενεφώλευεν ήδη άλλος έρως.

Η Ωραία Παιδαγωγός προς πάσαν απάντησιν έκλεισε τα όμματα. Η εικών του δουκός είχε διέλθει ενώπιον αυτής.

Καί όμως ή Έμμα είχεν υποσχεθή, είχεν ορκισθή ότι κανείς πώποτε δέν θά εγνώριζε τον έρωτα αυτήν. Μόνος ό κ. Δέ Βιβαρέζ, ένόσω έζει ή Έμμα, θά ήτο κύριος του μυστικού τούτου.

Ταύτα δέ έχουσα υπ' όψιν δέν ήθέλησε ούτε κάν να παρατηρήση τον μαρκήσιον, ώς μή έχουσα χρείαν να επικαλεσθή την συνδρομήν αυτού, καί διότι ησθάνετο ενώπιον άπάντων την ισχύν της ατομικής χρηστοηθείας καί της υπερηφανείας αυτής!

— Όχι, κύριε, εψέλλισεν ή Έμμα, δέν αγαπώ κανένα . . .

Καί ό τόνος της φωνής της ήτο σταθερός καί υπό ουδεμιάς κατείχετο συγκινήσεως.

Ο κ. Δέ Βιβαρέζ, όστις ήτένιζεν αυτήν ασκαρδαμυκτεί, ουδένα τρόμον ηδυνήθη να διαγνώση παρ' αυτή.

— Κανένα! κανένα! υπετονθόρισεν ό Γάστων. Τότε, δεσποινίς . . .

— Μή επιμένετε, κύριε, διότι δέν θά ηδυνάμην ή να επαυξήσω την λύπην υμών . . .

Ο νεανίας είχε τους οφθαλμούς δακρυβρέκτους καί, εγερθείς αίφνης δυσχερώς, ώσεί εάν από τινων στιγμών υπεβάσταζεν επί της ράχεώς του βαρύτατον φορτίον, το φορτίον της απελπισίας του, δέν προσέθηκε ουδεμίαν πλέον λέξιν. Βραδέως διηυθύνθη προς την θύραν, καί εκεί επαναστραφείς καί χαιρετήσας την νεαράν κόρην καί τον μαρκήσιον, έσπευσε να εξέλθη, έχων την καρδίαν ρρικωδώς συντετριμμένην.

— Μά την πίστιν μου, υπέλαβε μετά φαιδρού τόνου ό μαρκήσιος, ιδού, αγαπητή μου κόρη, έν συμβεβηκός το όποίον δέν ανέμενόν ποτε.

Βλέπων δέ την Έμμαν περίλυπον καί σοβαράν, επαύσατο από του να φαίνηται φαιδρός.

— Τί έχετε λοιπόν, Έμμα μου; Διατί φαίνεσθε τόσον κατηφής;

— Διότι ό νέος αυτός υποφέρει ένεκεν εμού.

— Καί μήπως είναι ιδικόν σας το σφάλμα;

— Όχι, αλλ ή εκ τούτου λύπη μου δέν είναι ήττον σκληρά.

Καί λίαν χαμηλοφώνως ώσεί εάν απετείνετο προς εαυτήν, επηκολούθησε.

— Αφού ό έρως του είναι άνευ ελπίδος.

Ο μαρκήσιος καίτοι δέν ήκουσε αυτήν, καί όμως μαντεύσας την σκέψιν της, επλησίασεν αυτήν εδράξατο τας χειράς της, την παρέσυρε προς εαυτόν καί αποσπασθείς αυτήν εις το μέτωπον τή είπε μετά πατρικής στοργής.

— Δυστυχής μικρά!

— Δέν πρόκειται περί τούτου μόνον, ετονθόρυσεν ή Έμμα, διότι εάν δέν απατώμαι, προβλέπω ότι θά έχωμεν καί νέαν αίτησιν εις την οποίαν θά ήμην ηναγκασμένη να δώσω την αυτήν απάντησιν . . .

— Εννοείτε τον Πέτρον Ζιρόδιαν; ηρώτησε μετά θέρμης ό μαρκήσιος.

— Ναί!

— Πιστεύετε λοιπόν ότι καί αυτός σάς αγαπά;

— Το πιστεύω, ναί!

Καί ή Έμμα, τω αφηγήθη τίνι τρόπω τη επήλθεν ή πρώτη υπόνοια.

Ο μαρκήσιος άφού την ηκροάσθη μετά μεγάλου ενδιαφέροντος καί μετά καταρανούς συγκινήσεως, προσέθηκε.

— Τίς οίδεν εάν ό έρως αυτός δέν είναι προωρισμένος να εδραιώση αύθις την υφ,σταμένην ποτε φιλίαν μεταξύ των δύο οίκων των οποίων το μίσος επροξένησε τοσαύτα δεινοπαθήματα εις πάντας υμάς.

— Καὶ ἐγὼ, κύριε, φοβοῦμαι τὸν ἔρωτα τῶν δύο ἀδελφῶν.

— Ἀληθῶς ;

— Ναὶ, διότι κανεὶς δὲν δύναται νὰ μαντεύσῃ τὰς συνεπείας αὐτοῦ.

Ὁ Γάστων Ζιρόδιας διελθὼν τὸν κῆπον καὶ ὅτε πλέον δὲν ἀπεῖχεν μακρὰν τῆς κιγκλιδωτῆς αἴφνης συναντήσας τὸν Βιλεφὸρ, τὸν ἐχαιρέτησε μηχανικῶς, χωρὶς νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ.

Ἐνῷ δὲ μόλις ὁ Γάστων εἶχεν ἐξαφανισθῇ ὁ δοὺξ Ὁράτιος ἔσπευσε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἔπαυλιν. Κατείχετο ὑπὸ ὑπερβαλλούσης ἀνυπομονησίας ὅπως εὑρεθῇ ὅσον τάχος ἐγγὺς τῆς Ἔμμας, ὅπως μάθῃ περὶ παντὸς ὅ,τι εἶχε λάβει χώραν, καὶ ὁποῖον ἦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς παραδόξου ἐκείνης ἐπισκέψεως.

Κατὰ πρῶτον ἠρώτησε τὸν μαρκήσιον, ὅστις λαβὼν ὕφος ἀδιάφορον ὑπέλαβε·

— Ἡ ἐπίσκεψις αὕτη τοῦ Ζιροδίου δὲν ἔχει κανὲν ἐνδιαφέρον δι' ἐσέ, ἀγαπητέ μοι Υ̓ράτιε. Μήπως ἡ δεσποινὶς Ναθαλιὲ δὲν εἶναι κυρία τῶν πράξεών της καὶ μήτοι δὲν εἶναι ἐλευθέρα νὰ ὑποδέχηται ὁποιονδήποτε καὶ ἂν ἤθελεν. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν διεσώθημεν ἐπὶ τῆς *Νεμέσεως*, οἱ Ζιρόδιοι καὶ οἱ Βιλεφὸρ δὲν εἶναι πλέον ἐχθροὶ ὡς ἄλλοτε, καὶ ἡ ὑπόθεσις μάλιστα αὕτη, ἀπὸ τῆς συλλήψεως τοῦ Λαβὰς καὶ τοῦ Γαβαρῆ, εἰσῆλθεν εἰς ὁμαλότερον ροῦν ἀφοῦ ἡ σύλληψις αὕτη διευκρινίζει τὰ πάντα.

— Ἀλλὰ τί ἤθελε νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Ἔμμαν ;

— Αἴ ! τίς οἶδεν ;

— Καὶ ὅμως εὑρίσκεσθε ἐκεῖ !

— Πῶς τὸ γνωρίζεις ;

— Σᾶς εἶχον ἰδεῖ καθήμενον ἐπὶ τῆς ἕδρας σας.

— Αἴ λοιπόν ! καὶ ἐγὼ θὰ σοὶ εἴπω τὴν ἀλήθειαν. Ἡ δεσποινὶς Ναθαλιὲ μὲ ἐπαρεκάλεσε νὰ παρευρεθῶ εἰς τὴν συνδιαλεξίν της.

— Καὶ τὸ θέμα τῆς συνδιαλέξεως ταύτης;

— Εἰς τί θὰ σοὶ ἐχρησίμευε νὰ τὸ μάθῃς, καὶ τί κοινὸν ἔχεις σὺ μετὰ τῆς δεσποινίδος Ναθαλιέ ;

Ὁ κ. Δὲ Βιλεφὸρ οὐδεμίαν ἔδωκεν ἀπάντησιν, διότι καὶ αὐτὸς ἐπίσης ἐφαίνετο ὑπερμέτρως συγκεκινημένος. Δύο ἢ τρεῖς φορὰς ἐπανειλημμένως ἠθέλησε νὰ προσεγγίσῃ τὸν θετόν του ὡσεὶ προτιθέμενος νὰ τῷ ὁμιλήσῃ, ἀλλ' ἀόριστός τις ἀνησυχία ἀνεκράτησεν αὐτόν. Ἐπὶ τέλους καταβαλὼν πάντα δισταγμὸν, ἔστη αἰφνιδίως πρὸς αὐτὸν παρκήσιον.

Ὁ κ. Δὲ Βιβαρὲζ τὰ μάλα ἔκπληκτος διηρωτᾶτο !

— Ὑπὸ ποίας σκέψεως νὰ κατέχητε ἄραγε ;

Πιθανὸν δὲ νὰ κατείχετο ὑπὸ ὑπονοίας τινος μᾶλλον—τῆς ὑπονοίας τῆς ἀληθείας—διότι συσπάσας τὰς ὀρρῦς ἐψιθύρισε καθ' ἑαυτόν·

— Ὦ ! ὦ ! τὸ πρᾶγμα φαίνεται λίαν σοβαρόν !

Τὴν ἐπαύριον ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἰδέας παρακολουθούμενος συνήντησε τὴν Ἔμμαν Ἀλλ' ἐκεῖ, καθ' ἣν στιγμὴν ἡτοιμάζετο νὰ τῇ ἀποτείνῃ τὸν λόγον, νὰ τῇ ἐμυστηρευθῇ πᾶν ὅ,τι ἐκρύπτετο ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, μὴ τολμήσας νὰ πράξῃ τοῦτο, ἀνεκρατήθη καὶ περιωρίσθη νὰ τὴν χαιρετίσῃ μόνον ψυχρῶς.

— Ἐν τίνι δικαιώματι θὰ ἐτόλμουν νὰ τῇ ζητήσω λογαριασμὸν τῶν πράξεών της Ἡ Ἔμμα δὲν μὲ ἀγαπᾷ . . . Τὸ γνωρίζω . . . Ἡ ἰδία μοὶ τὸ εἶχεν εἰπεῖ. Καὶ πρὸς τούτοις μοὶ διεβεβαίωτε ὅτι πώποτε δὲν θὰ μὲ ἀγαπήσῃ . . Τότε λοιπὸν πρὸς τί, ἀποβλέπουσιν αἱ προσπάθειαί μου αὗται;

Καὶ ὑψώσας τοὺς ὤμους ἀπεράσισε νὰ μὴ σκεφθῇ πλέον περὶ τούτου ὁ θεῖός του ὅμως, ὅστις εἶχε ἰδεῖ τὴν ἀλγηνὴν καὶ τεταραγμένην στάσιν του, ἐπανελάβανε καθ' ἑαυτόν·

— Διάβολε ! διάβολε ! εἰς ποίαν περιπλοκὴν εὑρίσκεται ὁ δυστυχὴς νέος !

Προσεγγίσας δὲ αὐτὸν τῷ εἶπε διὰ τρόπου μειλιχίου·

— Ἐπειδὴ ἀναμφιβόλως σὺ εἶσαι ὁ οἰκοδεσπότης, τούτου ἕνεκεν δικαιοῦσαι νομίζω, νὰ κατηχηθῇς ἐπὶ παντὸς ὅ,τι συνέβη εἰς τὸν οἶκόν σου . . . Διαβλέπω εὐκρινῶς ὅτι ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Γάστωνος Ζιροδίου σὲ ἐξηγρίωσε περισσότερον τοῦ δοντος.

— Δὲν δύναμαι ἢ νὰ τὸ ὁμολογήσω, θετέ μου.

— Καὶ ὅμως ἡ ἐπίσκεψις αὕτη εἶναι ἁπλουστάτη ὑπόθεσις . . . Περὶ οὐδενὸς ἄλλο ἐγένετο λόγος, εἰμὴ περὶ τοῦ θανάτου τῆς Ρόζας Σουβίς. Γνωρίζοντες τὴν πρὸς τὴν Ρόζαν ἐξαιρετικὴν ἀγάπην τῆς δεσποινίδος Ναθαλιὲ, οἱ Ζιρόδιοι ἐσκέφθησαν ὅτι ἡ ἐπίσκεψίς των ηὐχαρίστει τὴν Ἔμμαν εἰς τὴν μνήμην τῆς ὁποίας ἡ ἀνάμνησις τῆς δυσμοίρου κόρης θὰ εἶναι πρόσφατος εἰσέτι. Ὁ Γάστων Ζιρόδιας ἐπεσκέφθη λοιπὸν τὴν Ἔμμαν καὶ νὰ τὴν ἐρωτήσῃ πᾶν ὅτι ἐπεθύμει καὶ περὶ παντὸς ὅ,τι ἀπέβλεπε τὰς λεπτομερείας τῶν τελευταίων στιγμῶν τῆς Ρόζας.

Ὁ μαρκήσιος καίτοι ἀπεστρέφετο τὸ ψεῦδος καὶ ὅμως ἦτο πλέον ἢ βέβαιον ὅτι ἐψεύδετο. Ἐν τούτοις ὁ κ. Δὲ Βιλεφὸρ δὲν ἐζήτει παρὰ ἓν μόνον πρᾶγμα τοῦτο δὲ ἦτο ὅπως αἱ ὑπόνοιαί του μὴ συναντῶσαν ἢ μίαν μόνην αἰτιολογίαν ἐξαφανισθῶσι διὰ παντός.

Καὶ ἐπειδὴ ἐπίστευεν εἰς τοῦτο καθησύχασε κατά τι, ἀλλ' ὁ μαρκήσιος ὁποῖος κατεννόησε τοῦτο, προσέτριψε τὰς χεῖρας καὶ ἠρώτησε·

— Εἶσαι εὐχαριστημένη, τώρα ;

— Ναί . . . Ἀλλὰ διατί ὠπλίσθητε διὰ τοσαύτης μεγάλης ἐπιρυλακτικότητος ἐνώπιον ἑνὸς τόσῳ ἁπλοῦ πράγματος ;

Εἰς τοῦτο ὁ κ. Δὲ Βιβαρὲζ ἐπηκολούθησε διὰ φαιδροῦ ὕφους·

— Διότι ἀπὸ πολλῶν ἤδη μηνῶν μὴ περισταιχούμενοι ἐνταῦθα εἰμὴ ὑπὸ μυστηρίων μόνον, εἰθίσθημεν πάντες νὰ ὁμιλῶμεν μυστηριωδῶς . . . Καὶ μήπως αὐτὸς δὲν παρατήρησε τοῦτο ;

— Ἔχετε δίκαιον, θεῖε μου . . .

Ὁ Γάστων Ζιρόδιας εἶχεν ἐπανακάμψει εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα, τὰ μάλα ἠλλοιωμένος καὶ εἰς ἄκρον τεταραγμένος !

Ὁ Πέτρος δὲν ἐβράδυνε νὰ παρατηρήσῃ τὸ ἀλλόκοτον τῆς στάσεως τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἡμερῶν ἐνήδρευον καὶ κατεσκόπευον καὶ τὰ ἐλάχιστα τῶν ἀμοιβαίων διαβημάτων αὐτῶν.

Εἰς τὴν θέαν τῆς περιλύπου φυσιωγνωμίας καὶ τῆς νεκρικῆς ὠχρότητος τῆς διαζωγραφημένης ἐπὶ τοῦ προσώπου του, ὁ πρεσβύτερος τῶν δύο ἀδελφῶν ἠννόησε παραχρῆμα πᾶν ὅ,τι εἶχε συμβῆ.

— Τὴν ἐπανεῖδε ! . . Καὶ ἐκείνη τὸν ἀπέπεμψε !

Καὶ εἰς τὴν σκέψιν ταύτην ἡ καρδία του ἐπληρώθη ὑπὸ ἀνεκφράστου θυμηδίας !

Ταὐτοχρόνως δὲ τὸ μῖσος ἐμεγεθύνετο κατὰ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅστις, ἐνεργῶν ὑπὲρ τοῦ ἰδίου συμφέροντός του, ὑπὲρ τοῦ ἀτομικοῦ ἔρωτός του, ἠθέλησε νὰ προηγηθῇ αὐτοῦ, νὰ ἐξαπατήσῃ ἴσως τὴν Ἔμμαν διὰ καταδίκης τινός, ἣν ἐκείνη δὲν ἀνέμενε, καὶ διὰ περιπαθῶν καὶ ἐρωτικῶν ἐκφράσεων νὰ σαγηνεύσῃ αὐτήν.

Κατὰ τὴν ἡμέραν δὲ ταύτην, οἱ δύο ἀδελφοὶ ἔχοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς μεστοὺς μίσους, καὶ ἕτοιμοι νὰ ἐπιπέσωσι κατ' ἀλλήλων εἰς τὴν πρώτην ἔξαψιν τῆς ὀργῆς αὐτῶν, ἤρχισαν νὰ συνομιλῶσι.

— Αἴ ! τὴν ἐπανεῖδες ; ἠρώτησεν ὁ Πέτρος.

Ὁ Γάστων οὔτε κἂν προσεπάθησε νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὸν καταφεύγων εἰς ψεῦδος, ἀλλ' ἀπεναντίας ἐξεφράσθη ἐλευθέρως.

— Ναί, τὴν ἐπανεῖδον.

— Εἰς ποῖον μέρος ;

— Τὴν ἐπεσκέφθην εἰς τὸν οἶκόν της.

— Εἰς Βιλεφόρ ;

— Εἰς Βιλεφόρ.

— Καὶ τί εἶπες εἰς αὐτήν ;

— Τῇ εἶπον ὅτι τὴν ἀγαπῶ, ὅτι τὴν ἀγαπῶ δι' ἔρωτος καρδιοβόρου . . . καὶ κατόπιν τὴν ἠρώτησα ἐὰν ἐπεθύμῃ νὰ γείνῃ σύζυγός μου . . .

Ὁ Πέτρος εἰς τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις κατελήφθη ὑπὸ νευρικῶν σπασμῶν. Εἶτα δι' ὑποτρεμούσης φωνῆς ἠρώτησε.

— Καὶ τί σοὶ ἀπήντησεν ; Ἐδέχθη ;

— Παρηγορήθητι, ἀδελφέ. Σοὶ ὑπολείπεται εἰσέτι ἐλπὶς ἐπιτυχίας . . .

— Ἐξηγήθητι . . .

— Δὲν δέχεται . . . δὲν μὲ θέλει . . .

— Ἄ !

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ὁ Πέτρος ἔμελλε νὰ λειποθυμήσῃ, τόσον ὑπέρμετρος ἦτο ἡ καταλαβοῦσα αὐτὸν χαρά.

Καὶ μόλα ταῦτα καὶ ὁ Γάστων ἤδη ἠσθάνετο ἑκατονταπλασιαζόμενον τὸ κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του μῖσός του, διότι ἔλεγε καθ' ἑαυτόν· «Ἀφοῦ ἡ Ἔμμα δὲν μὲ ἀγαπᾷ καὶ ἀφοῦ δὲν θέλει ἐμέ, τίς οἶδεν ἐὰν αὕτη δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφόν μου καὶ ἐὰν δὲν ἀναμένει εἰς τὴν ἔπαυλιν τὴν ἐπίσκεψίν του ;» «Δὲν ἀγαπῶ κανένα», εἶχεν εἰπεῖ ἡ Ἔμμα... Τὰ χείλη τῶν γυναικῶν ἀπαγγλέλουσι λέξεις, ἃς διαψεύδουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν.

Ὁ Πέτρος, διατελῶν ὑπὸ τὸ κράτος ἐφημέρου τινὸς ἐλπίδος, ἔλεγεν ὑψηλοφώνως τὰ ἑξῆς·

— Πιθανὸν αὕτη νὰ ἀγαπᾷ . . . ἐμέ . . . ἐμέ . . . Ἄ ! θὰ ὑπάγω νὰ τὴν ἰδῶ καὶ νὰ τὴν ἐρωτήσω . . . Ὦ ! Θεέ μου ! Θεέ μου ! . . .

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐτράπη εἰς φυγήν, ἐγκαταλείψας ὡσεὶ ἀπολελιθωμένον τὸν Γάστωνα, ὅστις ὑπετραύλιζε:

— Ἐὰν πράγματι ἡ Ἔμμα ἀγαπᾷ ἐκεῖνον, τότε ἐγὼ τί θὰ ἀπογείνω ; Μήπως θὰ ἠδυνάμην νὰ ζήσω διὰ νὰ καταστῶ αὐτόπτης μάρτυς τῆς εὐτυχίας αὐτῶν, τοῦ θριάμβου τοῦ ἀμοιβαίου ἔρωτός των ; Ἄ ! ὄχι, ὄχι, ποτέ, ποτέ ! . . . Θὰ ηὐτοχειριαζόμην μᾶλλον . . . ἢ θὰ ἐφόνευον καὶ τοὺς δύο . . . Ναί, ἰδοὺ πᾶν ὅ,τι θὰ ὤρειλον νὰ πράξω . . . θὰ τοὺς φονεύσω. . . καὶ κατόπιν θὰ φονευθῶ καὶ ἐγώ . . .

Καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὅστις καθὼς ὁ Γάστων καὶ ἴσως πλειότερον ἔτι τούτου εὑρέθη ἕτοιμος πλέον ἢ ἄπαξ νὰ διαπράξῃ ἔγκλημά τι, ὅταν διὰ τοῦ μίσους του κατεδίωκε τὸν δοῦκα Ὁράτιον, ὁ ἄνθρωπος οὗτος, λέγομεν, παρὰ τὸ ἀγροῖκον τῆς ἰδιοσυγκρασίας αὐτοῦ, τώρα ὅτε ἠγάπα, ἦτο δειλὸς καὶ ἄτολμος ὡς παιδίσκη

Καίτοι δὲ ἐπεθύμει μεγάλως νὰ μιμηθῇ τὸ διάβημα τοῦ Γάστωνος, νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἔμμαν εἰς τὴν ἔπαυλιν, καὶ ὅμως δὲν εἶχε τὸ ἀπαιτούμενον θάρρος.

Καὶ ὑπὸ τοῦ σκοποῦ τούτου κατατρειχόμενος, εἶχεν ἀναχωρήσει ἐπανειλημμένως. Διῆλθε τὸ δάσος καὶ ἔλαβε τὴν πρὸς τὴν ἔπαυλιν ἄγουσαν.

Ὦ ! ἐνόσῳ ἀπεῖχεν εἰσέτι μακρὰν τῆς ἐπαύλεως ἐφαίνετο ἀποφασιστικὸς καὶ λίαν γενναῖος, ἀλλὰ καθ' ὅσον προσήγγιζεν εἰς τὴν ἔπαυλιν, ἡ ἀπόφασις καὶ ἡ γενναιότης ἐγκατελίμπανεν αὐτόν.

Ἐρχόμενος πάντοτε παρὰ τὴν κιγκλιδωτὴν, ἵστατο ἐκεῖ καὶ καταλαμβανόμενος αἴφνης ὑπὸ δυσταγμοῦ καὶ ἀτολμίας, ἐπανέκαμψεν εἰς τὰ ἴδια, χωρὶς νὰ κατορθώσῃ νὰ ἴδῃ τὴν Ἔμμαν.

Τότε ἐγκλειόμενος εἰς τὸν θάλαμόν του καὶ διερχόμενος νύκτας ὁλοκλήρους παρὰ τὸ παράθυρόν του, ἐλησμόνει νὰ κατακλιθῇ καὶ τὴν ἐπαύριον ὁ καταφλέγων αὐτὸν ἔρως ἀπέβαινε σφοδρότερος ἢ κατὰ τὴν προτεραίαν.

Ὁ Γάστων βολιδοσκοπῶν καὶ τὰς ἐλαχίστας τῶν κινήσεων, καὶ ὧν ἐνήμερος ὅλων τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ ἀδελφοῦ του, ὡπλίσθη διὰ καταχθονίου καὶ βλοσυροῦ ὕφους.

Ἀνὰ πᾶσαν δὲ ἑσπέραν ἐψιθύριζε καθ' ἑαυτόν·

— Δὲν τὴν εἶδε !

Ἐν τούτοις ἡμέραν τινὰ ὁ Πέτρος κατώρθωσε κατόπιν ἀτρίτων κόπων νὰ συναντήσῃ τὴν Ἔμμαν εἰς τὸ νεκροταφεῖον τῆς Κλισσὸν, ὅπου ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς εἶχε κατευθυνθῇ ὅπως καταθέσῃ ἄνθη ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς Ρόζας.

Ὁ Πέτρος Ζιρόδιας ἰδὼν τὴν Ἔμμαν καθ' ἣν στιγμὴν ἐξήρχετο τῆς ἐπαύλεως καὶ παρακολουθήσας αὐτὴν μακρόθεν, τὴν ἐπλησίασεν εἰς τὸ νεκροταφεῖον, εὐθὺς δὲ ὅτε τὴν εἶδεν ἀνεγειρομένην μετὰ τὴν ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς Ρόζας δέησίν της.

Εἰς τὴν θέαν τοῦ Πέτρου, ἡ Ἔμμα ἐποιήσατο χειρονομίαν ἐκπλήξεως ὡσεὶ νὰ ἐζήτει προστασίαν παρά τινος.

Τότε ὁ Ζιρόδιας κινήσας περιλύπως τὴν κεφαλὴν καὶ μετὰ φωνῆς λίαν ὑποκώφου, ὡσεὶ ἐὰν ἐφοβεῖτο μήπως διαταράξῃ τὸν ὕπνον τῶν ἐν τοῖς τάφοις κοιμωμένων, ὑπετραύλισε·

— Διατί μὲ φοβεῖσθε, δεσποινίς ; . . .

Ἡ Ἔμμα οὐδὲν ἀπαντήσασα ἠθέλησε νὰ κατευθυνθῇ πρὸς τὴν θύραν τοῦ κοιμητηρίου, ἀλλ' ὁ Γάστων διὰ χειρονομίας, τὸν οἶκτον ἐμφαινούσης, τὴν ἀνεκράτησε καὶ ὑπολαβὼν ἐπεῖπεν·

—Μείνατε, σᾶς παρακαλῶ, καὶ ἀφοῦ ἔσχετε ἤδη τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ ἀκροασθῆτε ἐπί τινα λεπτὰ τὸν ἀδελφόν μου, παραχωρήσατε καὶ εἰς ἐμὲ ἐπίσης ὀλίγας στιγμάς.

Ἐνώπιον δὲ τοῦ πελιδνοῦ ἐκείνου προσώπου καὶ τῶν ὑποτρεμουσῶν ἐκείνων χειλέων, ἐνώπιον λέγομεν τῶν τεταραγμένων καὶ κεκυφώτων ἐκείνων ὀρθαλμῶν ἡ Ἔμμα δὲν ἠδύνατο νὰ ἀμφιβάλλῃ πλέον. Εἶχε καταπεισθῇ ἤδη ὅτι καὶ ὁ πρὸ αὐτῆς ἀνὴρ τὴν ἠγάπα ἐπίσης.

Ἡ πολυθέλγητρος γόησσα διὰ τῆς ἐκπάγλου καλλονῆς καὶ τῆς ἀγγελικῆς γλυκύτητός της διασπείρουσι πέριξ αὐτῆς τὸν ἔρωτα, ἐνέσπειρε τὸ μῖσος συνάμα.

Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἔνευσεν εἰς τὸν Ζιρόδιαν ὅτι ἦτο ἑτοίμη νὰ τὸν ἀκροασθῇ. Ἄλλως τε καὶ αὐτὴ ἥτις ἦτο τόσον συγκεκινημένη ὥστε δὲν εἶχε τὴν ἀπαιτούμενον ἰσχὺν νὰ ὁμιλήσῃ.

—Δεσποινὶς, ὡς βλέπετε δὲν εἶχον τὸ θάρρος νὰ παρουσιασθῶ εἰς τὴν ἔπαυλιν καθὼς εἶχε πράξει ὁ ἀδελφός μου . . . Πᾶν δὲ ὅ,τι σᾶς εἶπεν ἐκεῖνος, θὰ ἐπεθύμουν καὶ ἐγὼ ἐπίσης νὰ σᾶς τὸ εἴπω . . . Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐκεῖνος σᾶς ἀγαπᾷ, ὁ ἔρως του ὅμως δὲν δύναται νὰ εἶναι ὑπέρτερος καὶ ἱερώτερος τοῦ ἰδικοῦ μου, καὶ ἐπομένως φρονῶ ὅτι θὰ ἐγενόμην παράφρων ἐκ τῆς ἀπελπισίας μου ἐὰν ἠθέλετε ἀπωθήσει καὶ ἐμέ . . .

(Η ΩΡΑΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ)

Ἡ γενναιόφρων νεᾶνις ἐκοῦσα ἄκουσα ἤρχισε νὰ οἰκτείρῃ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον παρ' ὅλα ὅσα εἶχε πράξει κατὰ τοῦ Ὁρατίου καὶ παρ' ὅλον τὸν τρόμον τοῦ ὀνόματός του, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου ἡ Ἔμμα εἶχε ζήσει ἐπὶ τοσοῦτον καιρὸν εἰς τὴν ἔπαυλιν.

Καὶ ἐπειδὴ ἐξηκολούθει παραμένουσα ἄφωνος, ὁ Πέτρος διὰ ἱκετευτικῆς φωνῆς ἐπηκολούθησε·

— Δεσποινὶς, σᾶς καθικετεύω . . . εἴπητέ μοι μίαν λέξιν . . .

Ἡ Ἔμμα ἔσεισε τὴν κεφαλὴν καὶ ὑπέλαβε.

— Δὲν δύναμαι ἢ νὰ ἐπαναλάβω καὶ εἰς ὑμᾶς τὴν ἀπάντησιν ἣν εἶχον δώσει εἰς τὸν ἀδελφόν σας, ὁποία δήποτε καὶ ἐὰν ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἐκ ταύτης λύπη ὑμῶν.

— Ὦ ! Θεέ μου !

— Καὶ ἐπειδὴ δὲν σᾶς ἀγαπῶ δὲν δύναμαι νὰ γείνω σύζυγός σας.

— Οὐδέποτε ;

— Οὐδέποτε !

— Ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐλπίδος ;

— Ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐλπίδος !

Καὶ διελθοῦσα βραδέως ἐνώπιόν του, διηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν τοῦ νεκροταφείου, χωρὶς ἐκεῖνος νὰ δυνηθῇ νὰ προχωρήσῃ οὔτε κατὰ ἓν βῆμα, καὶ οὔτε κἂν νὰ σκεφθῇ νὰ ἀνακρατήσῃ αὐτήν . . .

Ὅταν δὲ οἱ δύο ἀδελφοὶ συνηντήθησαν ἐκ νέου δὲν ἔσχον χρείαν ἐξηγήσεων ὅπως ἐξακριβώσωσι πᾶν ὅ,τι εἶχε συμβῆ.

Μετ' ἀγρίας δὲ χαρᾶς, ὁ Γάστων παρατηρήσας τὴν ἀπελπισίαν τοῦ ἀδελφοῦ του, δὲν κατώρθωσε νὰ ἀνεχαιτίσῃ ἑαυτὸν ὅπως εἴπῃ αὐτῷ :

— Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι καὶ εἰς σὲ ἐπίσης ἐφάνη ἄκαμπτος ;

— Ναί.

— Τοὐλάχιστον ἐὰν ἡ Ἔμμα δὲν θὰ ἀνήκῃ εἰς ἐμὲ, δὲν θὰ ἀνήκῃ οὔτε εἰς σέ!

Οἱ βλοσυροὶ ὀφθαλμοὶ τοῦ Πέτρου καθηλώθησαν ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ τότε ἀμφότεροι ἠτένισαν ἀλλήλους μετὰ ἀπειλητικῆς στάσεως καὶ τοὺς ὀδόντας ἔχοντες συνεσφιγμένους.

— Τίς οἶδεν ; ὑπετραύλισεν ὁ πρεσβύτερος . . . Δὲν ἀπώλεσα εἰσέτι πᾶσαν ἐλπίδα . . .

— Θὰ τὴν ἐλάμβανες λοιπὸν διὰ τῆς βίας ;

Ὁ Πέτρος οὐδεμίαν ἔδωκεν ἀπάντησιν, ἀλλ' ὁ Γάστων θεὶς τὴν στιβαρὰν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀδελφοῦ του ὑπέλαβεν.

— Μὴ λησμονήσεις πᾶν ὅ,τι μέλλω νὰ σοὶ εἴπω . . . Ἐάν ποτε ἐτόλμας νὰ ἐγγίσῃς τὴν νεαρὰν ταύτην κόρην, ἐάν ποτε κανὲν ἐκ τῶν διαβημάτων σου ἢ

καμμία ἐκ τῶν λέξεών σου θὰ προσέβαλλε αὐτήν, τότε γνώριζε καλῶς ὅτι ἐμὲ θὰ εὑρίσκεις πάντοτε μεταξὺ ἐκείνης καὶ σοῦ.

— Καὶ ἐν τίνι δικαιώματι θὰ ἐγίνεσο ὁ προστάτης αὐτῆς;

— Ἐν τῷ δικαιώματι τὸ ὁποῖον μοὶ παραχωρεῖ ὁ πρὸς αὐτὴν ἔρως μου!

— Αἴ λοιπόν! καὶ ἐγὼ περιφρονῶ τὰς ἀπειλάς σου, διότι ἐὰν σὺ τὴν ἀγαπᾷς, ἐγὼ τὴν ἀγαπῶ περισσότερον, καὶ θὰ τὴν οἰκειρωθῶ ἐὰν χρεία ὁ προστάτης αὐτῆς.

— Σοὶ εἶπεν ὅτι ὁ ἰδικός μου ἔρως εἶναι ἀγνότερος καὶ σφοδρότερος τοῦ ἰδικοῦ σου . . .

— Ἀπατᾶσαι . . . διότι ἐγὼ καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Ἔμμα ἀπεποιήθη νὰ ἀνήκῃ εἰς ἐμέ, τότε ἐγὼ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀπελπισίας ἐκείνης μικροῦ ἐδέησε νὰ ἀποθάνω .. Καὶ καθὼς σὺ πρὸ ὀλίγου μὲ εἶπες περὶ αὐτῆς οὕτω καὶ ἐγὼ σοὶ λέγω τώρα. Ὅτι ἐὰν ποτὲ ἐτόλμας νὰ ἐπιχειρήσῃς τι κατ' αὐτῆς, θὰ τὴν ὑπερασπίσω ἐγώ.

— Τότε καὶ ἐγὼ δικαιοῦμαι νὰ σὲ ἐρωτήσω ἐπίσης. Ἐν τίνι δικαιώματι;

— Ἤδη καὶ ἐγὼ ἀπαντῶσα ἐλευθέρως . . . Ἐν τῷ δικαιώματι τὸ ὁποῖον μοὶ δίδει τὸ μῖσός μου!

— Τὸ μῖσός σου!

— Ναί, τὸ κατὰ σοῦ μῖσός μου!

— Αὐτὸ εἶναι ἀληθές, ἐπεῖπεν ὁ Γάστων μετὰ φρικαλέας ἀπαθείας, τὸ ἐγνώριζον ἤδη ὅτι μὲ μισεῖς . . . πρὸ πολλοῦ ἤδη παρετήρησα τοῦτο . . .

— Καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἐξακριβῶσα καλῶς ὅτι ἀπὸ πολλοῦ ἤδη τὸ μῖσός μου εὑρίσκει εἰς τὴν ψυχήν σου τὴν ἐναργεστέραν τῶν ἀπαντήσεων: τὸ κατ' ἐμοῦ μῖσός σου!

— Τὸ ἐμάντευσες ὀρθῶς.

Καὶ σιωπήσαν ἐς πρὸς στιγμὴν, ἠτένισαν ἀλλήλους διὰ ἀγρίου βλέμματος, χωρὶς νὰ κύψωσι τὰ ὄμματα.

— Οὕτω λοιπὸν ἰδοὺ ἡμεῖς ἐχθροί!

— Ἐχθροὶ θανάσιμοι!

— Τὰ πράγματα ἐπέπρωτο νὰ καταλήξωσιν οὕτω πως . . . Ἠγαπώμεθα διὰ ὑπερφυτικῆς ἀγάπης!

Αὕτη δὲ ἦτο ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ὡμολόγουν πρὸς ἀλλήλους τὸ ἀμοιβαῖον μῖσος αὐτῶν, ὅπερ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης εἶχεν ἐκραγεῖ μετὰ σφοδρότητος καταφανοῦς.

Καίτοι δὲ ἀπὸ πολλοῦ ἤδη αἱ μόναι ὧραι τῆς ἡμέρας, καθ' ἃς ἐβλέποντο καὶ συνηντῶντο, ἦσαν αἱ ὧραι τῶν γευμάτων, καὶ ὅμως ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης δὲν συνεγευμάτιζον πλέον. Εἶχον ἰδιαιτέρους θεράποντας καὶ ἑκάτερος αὐτῶν ἐγευμάτιζε εἰς τὸ διαμέρισμά του. Ἐπειδὴ δὲ, παρὰ τὸ εὐρύχωρον τῆς οἰκίας, ἐκινδύνευον νὰ συναντηθῶσι

τούτου ἕνεκεν, διὰ κοινῆς ἀποράσεως καὶ κατόπιν ἀνταλλαγῆς ἐπιστολῶν τινων, προσεκάλεσαν ἀρχιτέκτονα ὅστις κατὰ διαταγὴν αὐτῶν διῄρεσεν εἰς δύο ἴσα μέρη τὰ Ὑψηλὰ Δώματα ἄνευ συγκοινωνούσης θύρας.

Ἔκτοτε δὲ ἕκαστος αὐτῶν ἔζει ἀπομεμονωμένος. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἠδύναντο νὰ ἐξέρχωνται, νὰ εἰσέρχωνται καὶ πηγαινοερχόμενοι νὰ καπνίζωσι τὰς καπνοσύριγκάς των ὑπὸ τὰς δενδροστοιχίας τοῦ κήπου ὅστις καὶ αὐτὸς ἐπίσης ὑπέστη τὴν τύχην τῆς οἰκίας, χωρὶς νὰ διατρέχωσι τὸν κίνδυνον πλέον νὰ συναντηθῶσι.

Εἰς τὸ ἑξῆς ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ἦσαν ὡς νεκροὶ ὁ εἷς διὰ τὸν ἄλλον.

Μία παρομοία ἀνακατάτωσις ἡ διαταράξασα τὴν ζωὴν αὐτῶν μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἥτις ὑπῆρξε τοσοῦτον ἐπιστήθιος, ἡ συγκλονήσατα, λέγομεν, τὴν ἀδελφικὴν πίστιν αὐτῶν, πικρήγαγεν εἰς τὸ χωρίον, καὶ πανταχοῦ ἔνθα ἐτύγχανον γνωστοί, τὴν ζωηροτέραν ἔκπληξιν καὶ ἔδωκε λαβὴν εἰς παντοῖα σχόλια. Ὅλαι δὲ αἱ προσπάθειαι τοῦ χωρίου ὅπως ἀνακαλύψωσι τὸ αἴτιον τῆς αἰγνιδίας καὶ ἀνεξηγήτου ταύτης ἀπεχθείας ὑπῆρξαν φροῦδαι!

« Μία ὄρνις ἐπενέβη» εἶχον εἰπεῖ οἱ περίεργοι. Καὶ ὅμως ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ὄρνις δὲν κατωρθώθη νὰ εὑρεθῇ εἰσέτι.

Τοῦτο δὲ, διότι οὐ μόνον ἡ Ἔμμα δὲν ἐγκατελίμπανεν ὄπισθεν αὐτῆς οὐδεμίαν ἀφορμὴν εἰς τὰς κακολογίας ἢ εἰς τὰς συκοφαντίας, ἀλλὰ καὶ διότι τὰ διαβήματα τῶν δύο ἀδελφῶν εἶχον παραμείνει μυστικά, μόνη δὲ, μετὰ τοῦ μαρκησίου ἡ Ὡραῖα Παιδαγωγὸς εἶχον ἐννοήσει τὰ μυστηριώδη αἴτια τοῦ σφαιδροῦ τούτου μίσους τοῦ ἐνσκύψαντος δίκην κερανυοῦ μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν τῶν διαβιωσάντων μέχρι τοῦδε διὰ ἀδιασπάστου δεσμοῦ.

Ἡμέραι τινὲς εἶχον διαρρεύσει οὕτω πως. Καίτοι δὲ δὲν ἐπανέβλεπον ἀλλήλους, καὶ ἐν τούτοις ἐφαίνοντο μεριμνῶντες ὁ εἷς διὰ τὸν ἕτερον. Ἐγνώριζον ἑαυτοὺς ἀρκούντως καὶ πεπεισμένοι ὄντες περὶ τῆς ἀμοιβαίας ἐνεργητικότητος τοῦ χαρακτῆρός των, ἦσαν βέβαιοι, ὅτιέ κάτερος αὐτῶν δὲν θὰ προσεδέχετο τὴν ἀτομικὴν ἥττάν του ἀμαχητεί.

— Τί σκέπτεται ἆρά γε; Ὑπὸ ποίου σχεδίου νὰ κατέχεται;

Ἡ σκέψις δὲ αὕτη καὶ τὸ σχέδιον τοῦτο δὲν ἠδύναντο βεβαίως νὰ ἔχωσιν ἕτερον ἀντικείμενον ἢ αὐτὴν ταύτην τὴν Ἔμμαν.

Ἐγνώριζον ὅτι ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς δὲν τοὺς ἠγάπα . . . Ἰδοὺ λοιπὸν πόθεν ἐπήγαζεν ἡ ἥττα αὐτῶν.. Καὶ ὅμως μὴ ἀποθαρρυνθέντες πρὸς στιγμὴν ἐνώπιον τῆς ἀμετακλήτου ἀπαντήσεως τῆς νεαρᾶς κόρης, ἀνήγειρον λίαν ταχέως τὴν κεφαλὴν καὶ ἐψιθύρισαν.

— Θὰ ἀνήκῃ εἰς ἐμέ!.

Ἀλλὰ διὰ τίνος μέσου; Ἐὰν θὰ ἐπρόκειτο περὶ μιᾶς ἰδιοτροπίας μόνον, τότε ἀναμφιβόλως καίτοι ἠγάπων παραφόρως, δὲν θὰ ἐδίσταζον νὰ χρησιμοποιήσωσι τὸν δόλον ἢ τὴν ἰσχύν.

Ὁ ἔρως αὐτῶν ὅσον πανίσχυρος ἦτο τόσον καὶ παράτολμος ἦτο συνάμα. Ἀναμφιλέκτως θὰ ἦσαν ἕτοιμοι τὴν ζωήν των νὰ θυσιάσωσιν εἰς ἓν νεῦμα τῆς Ἔμμας, χωρὶς οὐδεμίαν νὰ αἰσθανθῶσι μεταμέλειαν καὶ τὰ πάντα νὰ διαπράξωσι πρὸς ἐκπλήρωσιν καὶ τῆς ἐλαχίστης τῶν φαντασιοπληξιῶν αὐτῆς.

Ἡ Ἔμμα καίτοι λοιπὸν ἐθεωρεῖτο ἠσφαλισμένη ἀπὸ πάσης προσβολῆς αὐτῶν δυνάμει τοῦ ἀτομικοῦ ἔρωτός της, καὶ ἐν τούτοις, ἡ νεαρὰ κόρη ἔκρινε φρόνιμον νὰ λάβῃ τὰς ἀναγκαίας προφυλάξεις. Δὲν ἐξήρχετο πλέον μόνη, ἀλλὰ ἀνὰ πᾶσαν φορὰν καθ' ἣν ἀνεχώρει ἀπὸ τῆς ἐπαύλεως τὴν ἔβλεπον συνοδευομένην ἢ ὑπὸ τοῦ μαρκησίου Δὲ Βιβαρὲζ ἢ ὑπό τινος τῶν θαλαμηπόλων τοῦ Βιλεφόρ. Ἄλλως τε ἡ Ἔμμα δὲν εἶχε ἐπανίδει πλέον οὔτε τὸν Γάστωνα οὔτε τὸν Πέτρον.

Οἱ Ζιρόδιοι εἰς τὴν πρώτην ἔξαψιν τῆς ἀπελπισίας των, ἤτοι μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν τῆς νεαρᾶς κόρης, ἐγκλεισθέντες εἰς τὰ ἰδιαίτερα διαμερίσματά των καὶ ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ τῆς ζηλοτυπίας κατατρυχόμενοι, δὲν ἐξήρχοντο πλέον. Ἐφαίνοντο ὡσεὶ ὑπὸ φρενοβλαβείας πληχθέντες.

Ὅταν δὲ ἐπὶ τέλους ἀνέκτησαν κατά τι τὴν γαλήνην τοῦ πνεύματος, κατέβαλον πάσας τὰς προσπαθείας των ὅπως τὴν ἐπανίδωσιν, ἀφοῦ ἡ Ἔμμα εἶχεν ἀποβῆ πλέον δι' αὐτοὺς ὁ ἀδιάσπαστος τῆς ζωῆς αὐτῶν δεσμός.

Ἐνίοτε δὲ αἱ προσπάθειαί των ἐστέφοντο ὑπὸ ἐπιτυχίας, διότι πλέον ἡ ἄπαξ κατώρθωσαν νὰ τὴν συναντήσωσιν εἰς συχναζομένην τινὰ ὑπ' αὐτῆς ἀτραπόν.

Τότε δὲ ἐν διαστήματι ἑνὸς μόνου δευτερολέπτου ἐξελίσσετο ὁλόκληρον δρᾶμα μίσους. Τότε πάραυτα ἡ ἔκφρασις τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς λύπης ἐξηφανίζετο ἐκ τοῦ προσώπου αὐτῶν· αἱ χεῖρές των συνεσπῶντο καὶ ἔβαινον ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον, μετὰ λυσσώδους ἐκδηλώσεως ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῶν.

Κατὰ τὰς πρώτας φορὰς τὸ πρᾶγμα περιωρίσθη μέχρι τοῦ σημείου τούτου μόνον καὶ χωρὶς νὰ ἀνταλλάξωσι οὐδεμίαν λέξιν, ἀλλὰ ἡμέραν τινὰ, ὑπὸ τῆς αὐτῆς κατεχομένοι παραφορᾶς, ὥρμησαν ἀκατασχέτως εἰς τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν. Τὸ μέρος δὲ ἐκεῖνο ἦτο ἡ σύνδενδρος τοποθεσία, ἔνθα, κατὰ τὸν σεπτέμβριον, ὁ Ρολάνδος εἶχε παραμορφώσει διὰ τοῦ μαστιγίου του τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός των. Ἦτο τὸ ἴδιον μέρος ἔνθα συνηντήθησαν οἱ δύο ἵπποι.

Καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ ἦσαν τόσον ἐγγὺς ἀλλήλων, ὥστε οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν των συνθλίβονται καὶ κατασπαράσσονται, ἐνῷ συγχρόνως λέξεις ὑπόκωφοι διαφεύγουσιν ἐκ τῶν χειλέων των.

— Ὦ! πόσον σὲ μισῶ!

— Τὸ μῖσός μου εἶναι ὑπέρτερον τοῦ ἰδικοῦ σου!

— Δὲν σοὶ ἐπιτρέπω πλέον νὰ τὴν ἐπανίδῃς!

— Σοὶ τὸ ἀπαγορεύω καὶ ἐγὼ ἐπίσης!

Πρὸς στιγμὴν, θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἡτοιμάζοντο νὰ ἐπιπέσωσι κατ' ἀλλήλων.

Καὶ ὅμως μετὰ βραχυτάτην παρέλευσιν ἀποχωρισθέντες μετὰ φρίκης ὡσεὶ ἐὰν ἠσχύνοντο ἑαυτούς, ἔλαβεν ἑκάτερος αὐτῶν ἄλλην διεύθυνσιν.

Καὶ πράγματι τὸ καταφλέγον τὴν καρδίαν των μῖσος, εἶχε καταστήσει τὴν ζωήν των ἐπίγειον κόλασιν. Ναὶ, τὸ ἀδελφικὸν τοῦτο μῖσος εἶχεν ἀφιχθῆ εἰς τὸ ἄκρον ἄωτον αὐτοῦ. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ λάβῃ μεγαλειτέρας διαστάσεις, ἦτο ἐπόμενον ὅτι θὰ ἤρχιζε νὰ ἐλαττοῦται ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ.

Τοῦτο δὲ καὶ συνέβη. Ὁ ἀμοιβαῖος δὲ οὗτος τρόμος κατεδίωξεν αὐτοὺς καθ' ὅλον τὸ ἡμερήσιον διάστημα καὶ μέγα μέρος τῆς νυκτός. Ἤδη αἱ τύψεις τοῦ συνειδότος ἤρξαντο καταπιέζουσαι τὰς ψυχὰς αὐτῶν. Παρακολουθούμενοι δὲ ὑπὸ τῶν αὐτῶν σκέψεων, δὲν κατεκλίθησαν ποσῶς κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην.

Μικροῦ ἐδέησε νὰ κατασπαράξωσιν ἀλλήλους . . . Δύο ἀδελφοὶ νὰ ἀλληλοσφαγῶσι! Ὦ! ἦτο πράγματι φρικαλέον!

Διατί ἀντὶ νὰ μισῶσιν ἀλλήλους, νὰ μὴ καταστήσωσι κοινὸν τὸν ἔρωτά των, καινὰς τὰς προσπαθείας των;

Κατόπιν, ἐὰν μετὰ πολυχρόνιον παρέλευσιν θὰ κατώρθου ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο, νὰ προσελκύσῃ τὸν οἶκτον τῆς Ἔμμας, ὁ ἕτερος θὰ ἐξηφανίζετο, θὰ ἐγκατελίμπανε τὸ πάτριον ἔδαφος.

Καὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας σκεπτικοὶ καὶ μελαγχολικοὶ, ἐζήτουν διὰ ὁποίου τρόπου θὰ διήρχοντο τὰς ὥρας αὐτῶν.

Καὶ ὅμως παρ' ὅλα ταῦτα, παρὰ τὰς τύψεις τοῦ συνειδότος αὐτῶν, δὲν ἐπανέβλεπον ἀλλήλους. Θὰ ἔδει νὰ ἐμφανισθῇ ἐν ἀπροόπτῳ συμβεβηκὸς ὅπως συνενώσῃ αὐτοὺς ἐκ νέου, ὅπως συγκεντρώσῃ ὅλας τὰς σκέψεις καὶ ὀρέξεις αὐτῶν ἐπὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου.. Καίτοι δὲ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν τὸ μῖσος εἶχε ριζοβολήσει μετὰ μεγαλειτέρας ἐντάσεως ἢ ὁ ἔρως, καὶ ἐντούτοις αὐτὸ τοῦτο τὸ μῖσος, ὑποδαυλισθὲν κατὰ τοῦ Βιλεφὸρ, συνήνωσεν αὐτοὺς ἐκ νέου.

ΙΕ'.

Τίς ἐκ τῶν δύο!

Ἐν μέσῳ τῶν ὀδυνηρῶν σκέψεών του, οὐδὲν ἄλλο ἐνεφανίζετο ἐνώπιον αὐτῶν ἢ ἡ πολυθέλγητρος εἰκὼν τῆς Ἔμμας, οὐχὶ πλέον ὑπερήφανος καὶ περιφρονητικὴ, οὐχὶ πλέον μετὰ τοῦ ἀρνητικοῦ ἐκείνου βλέμματός της διὰ τοῦ ὁποίου ἡ νεαρὰ κόρη ὑπεδέξατο τὸν ἔρωτα αὐτῶν, ἀλλὰ περίλυπος μᾶλλον εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς λύπης ἣν ἐγνώριζεν ὅτι εἶχε προξενήσει εἰς αὐτοὺς διὰ τῆς ἀποποιήσεώς της.

Τότε δὲ ἐν μέσῳ τῶν ὀνειροπωλήσεων τούτων, ἐπανήρχοντο εἰς τὴν μνήμην των ὅλα τὰ ἐπεισόδια τῆς ζωῆς των, ἅτινα ἀπὸ ἑνὸς ἔτους, εἶχον ῥίψει αὐτοὺς ἐνώπιον τῆς Ἔμμας.

Ὁποῖον νὰ ἠγάπα ἆρά γε ; Ἦτο πράγματι ἀληθὲς ὅτι δὲν ἠγάπα κανένα ; Ἢ μᾶλλον εἶχε καταφύγει εἰς ἓν ψεῦδος ὅπως ἀποκρύψῃ εἰς πάντας μυστηριώδη ἔρωτα καταβιβρώσκοντα τὴν καρδίαν της;

Καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν καταπιεζόμενοι ὑπὸ τῶν ἀναμνήσεων τοῦ παρελθόντος, ἀνεπαρίσταντο ἐνώπιόν των λεπτομέρειαί τινες λίαν εὐκρινῶς.

Ἡ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μονομαχίας ἐμφάνισις τῆς Ἔμμας, εἶχε τοσοῦτον διαταράξει αὐτούς, ὥστε ὅταν ἀνεμιμνήσκοντο αὐτήν, δὲν ἠδύναντο νὰ τὴν φαντασθῶσι δι' ἄλλου τρόπου ἢ περιστοιχουμένην ὑπὸ τῶν θάμνων καὶ τῶν δενδρυλλίων τοῦ δάσους. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅμως δὲν τὴν ἐπανέβλεπον πλέον οὕτω πως. Ἰδιάζουσά τις ἀνάμνησις ἀντικαθίστα πάσας τὰς ἄλλας, καὶ ἡ εἰκὼν τῆς γοήσσης ἀπεδίωκε πάσας τὰς λοιπὰς εἰκόνας.

Τοῦτο δὲ ἐλάμβανε χώραν ἐν μέσῳ τοῦ δάσους, ἔνθα ἡ Ἔμμα συνήντησε τὸν Βιλερὸν ὅστις καθὼς οἱ δύο Ζιρόδιοι εἶχε παρακολουθήσει αὐτὴν ὅπως τῇ ὁμιλήσει. Ὁ Βιλερὸν διεκήρυττε τὸν ἔρωτά του διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου καθ' ὃν καὶ ἐκεῖνοι. Ἐπερώτιζε τὴν νεαρὰν κόρην διὰ τῶν περιπαθῶν ἐκδηλώσεών του, ὅπως γνωρίσῃ ἐὰν ἠγαπᾶτο ὑπ' αὐτῆς. Καὶ ἡ Ἔμμα ἀπώθει αὐτὸν καθὼς εἶχεν ἀπωθήσει τὸν Πέτρον καὶ τὸν Γάστωνα. Τότε ὁ Ὁράτιος περίλυπος καὶ δυστυχὴς ἔφευγεν ἐκεῖθεν, καθὼ, εἶχον φύγει καὶ οἱ Ζιρόδιοι, χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ μαντεύσῃ τὸ αἴτιγμα τῆς σφιγκὸς ταύτης, τὸ ἀπόρρητον τῆς γυναικείας ταύτης καρδίας.

Καὶ ὅμως κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἡμέραν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν μάλιστα στιγμὴν οἱ δύο ἀδελφοὶ κατώρθωσαν νὰ ἴδωσιν πᾶν ὅ,τι ἐκεῖνος, ὁ Βιλερὸν, δὲν εἶχεν ἰδεῖ, καὶ τὸ ὁποῖον ἴσως, τοὺς κατέστησεν παράφρονας ἐκ χαρᾶς καὶ εὐτυχίας.

Μόλις ὁ Βιλερὸν εἶχεν ἐξαφανισθῇ ἐν μέσῳ τῶν θάμνων, καὶ ἰδοὺ αἴφνης ἡ Ἔμμα κλονισθεῖσα κατέπεσε λιπόθυμος. Οἱ δύο ἀδελφοὶ περιθάλψαντες αὐτὴν τὴν ἐπανέφερον εἰς τὴν ζωήν. Ὅταν δὲ ἐκείνη ἤνοιξεν αὖθις τὰ ὄμματα, οἱ Ζιρόδιοι εὑρίσκοντο μακράν.

Πόθεν ἆρά γε νὰ ἐπήγαζεν ἡ τόσον αἰγνιδία καὶ βαθεῖα ἐκείνη συγκίνησις τῆς νεάνιδος ταύτης ;

Εἶχον ἰδεῖ πρὸς τούτοις ὅτι ἡ Ἔμμα πίπτουσα χαμαί, ἐδράξατο διὰ τῶν χειρῶν τὴν καρδίαν της καὶ πιέζουσαν αὐτὴν δι' ὅλων τῶν δυνάμεών της, ὡσεὶ ὅπως συγκρατήσῃ ἀφόρητον ὀδύνην.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ἀνεμιμνήσκοντο ἤδη ὅλα ταῦτα καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅτε ἐδοκίμαζον τὰς αὐτὰς πικρίας, κατεννόησαν κάλλιον τὰς πικρίας τῶν ἄλλων, καὶ τὰ μυστηριώδη αἴτια τῶν ἠθικῶν τούτων μαρτυρίων δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ διαλάθωσι τὴν προσοχὴν αὐτῶν. Ὁ ἔρως, ναί, μόνος ὁ ἔρως, θὰ ὑπῆρξεν ὁ ἐξαναγκάσας αὐτὴν νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἠθικὴν ἐκείνην ὀδύνην !

Ἦτο πλέον ἢ βέβαιον ὅτι ἡ Ἔμμα ἠγάπα ! Ὅτι ἐψεύσθη . . . Τότε ποῖον ἠγάπα λοιπόν ;

Καὶ τίς ἄλλος ἠδύνατο νὰ ἦτο ἐὰν δὲν ἦτο αὐτὸς οὗτος ὁ ἀνὴρ ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἡ Ἔμμα εἶχε ὑποδυθῇ τὸ προσωπεῖον τῆς ἀδιαφορίας ;

Τίς ἄλλος ἠδύνατο νὰ ἦτο εἰμὴ αὐτὸς οὗτος ὁ Βιλεφόρ ; Ἡ φρικαλέα ὑπόνοια εἰσέδυσεν εἰς τὸ πνεῦμα αὐτῶν, ὅπως μὴ ἐξέλθῃ πλέον ἐκεῖθεν. Καὶ ὅμως ἐπειδὴ ἐπρόκειτο περὶ ἁπλῆς ὑπονοίας, ἐπεθύμησαν διὰ τῆς βεβαιότητος νὰ γνωρίσωσι τὴν ἀλήθειαν.

Εὐτυχῶς δέ, δὲν ἐβράδυναν νὰ γνωρίσωσιν αὐτήν.

Εἰς τὴν ἔπαυλιν, ἡ Ἔμμα καὶ ὁ δοὺξ Βιλεφὸρ ἐφαίνοντο ζῶντες κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ὡς ἐχθροὶ σχεδόν. Ἀποφεύγοντες πᾶσαν εὐκαιρίαν συναντήσεως, μόλις ἀπηύθυνον πρὸς ἀλλήλους τὸν λόγον. Δὲν ἔπραττον δὲ τοῦτο παρὰ τότε μόνον ὅταν ἡ σιωπὴ αὐτῶν θὰ συνέτεινε νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ ἀλγεινὸν δρᾶμα τοῦ ἔρωτος ὅπερ ἐξελίσσετο εἰς τὰ μύχια τῶν καρδιῶν αὐτῶν.

Ἡ πρὸς τὸν Βιλεφὸρ ἀπάντησις τῆς Ἔμμας, μετὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ τελευταίου τούτου, ὑπῆρξε λίαν εὐκρινὴς καὶ λίαν εὔγλωττος, ὅπως ἐγκαταλείψῃ ὄπισθέν της ἀμφιβολίαν ἢ ἐλπίδα.

Ἡ ἐκ τούτου δὲ ἀπελπισία τοῦ Ὁρατίου ἦτο ὑπερβάλλουσα, διότι ἡ ἀποποίησις ἐκείνη εἰς οὐδὲν ἄλλο συνέτεινεν ἢ νὰ ἐπαυξήσῃ τὸν πρὸς τὴν παιδαγωγὸν ἔρωτά του.

Ταὐτοχρόνως ὅμως, ἐν ταῖς καρδίαις αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἀδελφῶν Ζιροδίων, καὶ συνεπείᾳ τῶν αὐτῶν αἰτίων, ἐρριζοβόλησεν ἡ ζηλοτυπία κατὰ ἀνδρὸς ἀγνώστου, μυστηριώδους, κατὰ τοῦ ἀνδρὸς δηλονότι ὃν ἡ Ἔμμα ἠγάπα.

Ὁ κ. Δὲ Βιβαρὲζ ὁπλισθεὶς διὰ τῆς δεούσης φρονήσεως, κατεσκόπευε τὰς κινήσεις καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ του καὶ τῆς Ἔμμας. Ἤρξατο νὰ φρονῇ ἤδη ὅτι ἡ κατάστασις καθίστατο ἀκροσφαλὴς καὶ ἐπικίνδυνος. Ἦτο πλέον ἢ βέβαιος ὅτι ὁ Ὁράτιος καὶ ἡ Ἔμμα ἠγαπῶντο ἐμμανῶς. Ἡ κατάστασις ἐνεῖχεν ὅλην τὴν σοβαρότητα πυριτιδαποθήκης ἧς ὁ ἐλάχιστος σπινθὴρ ἠδύνατο νὰ ἀνατινάξῃ εἰς τὸν ἀέρα. Ἓν ἀπερίσκεπτον ἐκ μέρους τῆς Ἔμμας διάβημα θὰ ἤρκει διὰ τὸν Βιλεφὸρ ὅπως μάθῃ αὐθωρεὶ ὅτι ἠγαπᾶτο ὑπ' αὐτῆς. Ποία δὲ δύναμις εἰς τὸν κόσμον θὰ ἴσχυε νὰ ἀναχαιτίσῃ τὸν ροῦν δύο καρδιῶν αἵτινες πάλλουσιν ἀμοιβαίως;

Ἐνώπιον δὲ τοῦ κακοῦ τούτου δὲν ὑπῆρχε παρὰ ἓν μόνον μέσον.

Ἡ ἐκ τῆς ἐπαύλεως ἀναχώρησις τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ.

Καίτοι δὲ ὁ μαρκήσιος, ἀπὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ εἶχε διαγνώσει ὅτι τοῦτο ἦτο τὸ μόνον τελεσφόρον μέσον, καὶ μολονότι ἐσκέπτετο καθ' ἑαυτὸν ὅτι ὁ ἀποχω-

ρισμὸς οὗτος ἦτο λίαν ἐπωφελής, καὶ ἐν τούτοις δὲν ἠδύνατο οὔτε νὰ ἀποφασίσῃ οὔτε νὰ συνηγορήσῃ διὰ τὴν ἀναχώρησιν ταύτην. Ἀπὸ τὰς πρώτας ἔτι ἡμέρας, ὡς ἐνθυμεῖται ὁ ἀναγνώστης, αἰσθανθεὶς διὰ τὴν Ἔμμαν στοργὴν πατρικήν, ἡ καρδία του ἐθλίβετο καιρίως εἰς τὴν ἀνάμνησιν ὅτι δὲν θὰ εἶχε εἰς τὸ ἑξῆς πλησίον αὐτοῦ τοὺς γλυκεῖς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ θωπευτικὸν μειδίαμα τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ. Ὁ δυστυχὴς πρεσβύτης δὲν ἐτόλμα νὰ τῇ ἀναφέρῃ περὶ τούτου. Ἑκατοντάκις ἐπανειλημμένως ἐδοκίμασε νὰ τῇ ἀνακοινώσῃ τὴν ὀδυνηρὰν ἀπόφασίν του, πλὴν φεῦ! τὰ χείλη του παρέμειναν κεκλεισμένα.

Κατὰ τὸ χρονικὸν δὲ τοῦτο διάστημα, ἔβλεπε τὸν δοῦκα διατελοῦντα ἐν μέσῳ παραδόξου καὶ ἀσυνήθους ἠθικῆς διαταράξεως. Αὐτός, ἡ ζωὴ τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε πάντοτε τοσοῦτον ἐνεργητική, αὐτός, ὁ ὑπεραγαπῶν τὰς ἀνὰ τὰ δάση καὶ τὰς ἐξοχὰς ἐκδρομάς, αὐτός, ὁ ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου ἀναχωρῶν ἐπὶ Βιλεφὸρ πεζῇ ἢ ἔριππος, δὲν ἐξήρχετο πλέον, δὲν ἵππευε πλέον, ἀλλὰ ἐπὶ ὁλοκλήρους ἡμέρας παρέμεινε κεκλεισμένος εἰς τὸν θάλαμόν του.

Ἡμέραν τινὰ ὁ μαρκήσιος Βιβαρὲζ ἠρώτησε αὐτόν·

— Μήπως στενοχωρεῖσαι πλησίον μας;

— Διατί; Πόθεν τὸ συμπεραίνετε, θεῖε;

— Διότι βλέπω ὅτι τώρα ἐσχάτως ἔγεινες μελαγχολικώτερος παρά ποτε...

Ὁ δοὺξ δὲν ἀπήντα εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας.

Καταφεύγων εἰς τὸν θάλαμόν του, προσεπάθει νὰ διασκεδάσῃ τὴν ἀνίαν του διὰ τῆς ἀναγνώσεως καὶ δι' οἱασδήποτε σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἐργασίας νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἰσορροπίαν τῆς ζωῆς του τὴν διαταραχθεῖσαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐξηνάγκασαν αὐτὸν νὰ δώσῃ τὴν τοῦ ἀξιωματικοῦ παραίτησίν του, πλὴν τὰ πάντα ἀπέβαινον εἰς μάτην. Μόνος ὁ ἔρως τῆς Ἔμμας θὰ ἴσχυε νὰ τῷ ἀποδώσῃ τὴν ἠθικὴν γαλήνην του, ἀλλ' ἡ Ἔμμα δὲν ἀνταπεκρίνετο εἰς τὸν ἔρωτά του!

Ὁ Ρολάνδος ἠσθάνετο διὰ τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν του ἀπεριόριστον πάντοτε στοργήν. Καὶ ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Ὁρατίου ἐπελθοῦσα ἀλλόκοτος μεταβολὴ κατετάραξεν, ὡς εἰκὸς αὐτόν, τότε ἀμέσως ἤρξατο ζητῶν νὰ ἀνακαλύψῃ τὰ αἴτια τῆς μεταβολῆς ταύτης.

Ὅταν αἱ ὑπόνοιαι τῆς δολοφονίας τοῦ Ζιροδίου ἐβάρυνον εἰσέτι τὸν δοῦκα, οὗτος θὰ ἠδύνατο παρὰ τὴν ἀθωότητά του νὰ φαίνηται περίλυπος... Σήμερον ὅμως, καίτοι αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔγκλημα ἐξηκολούθει περιστοιχούμενον πάντοτε ὑπὸ μυστηριώδους πέπλου καὶ ὅμως ἐλαφρωντικαί τινες περιπτώσεις εἶχον ἀπομακρύνει τὴν ὑπόνοιαν τὴν ἀπὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ ἐνοχοποιοῦσαν τὸν Βιλεφόρ Ἀφοῦ λοιπὸν τὰ πράγματα ἐτράπησαν εἰς ὁμαλώτερον ροῦν διατί ὁ δοὺξ ἀντὶ νὰ φαίνηται φαιδρότερος, ἀπέβαινε μελαγχολικώτερος; Οὐδέποτε, καὶ καθ' ὃν μᾶλιστα καιρὸν τὸ χωρίον ὅλον ἐξηγέρθη κατ' αὐτοῦ, οὐδέποτε, λέγομεν, εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ ἀποθαρρύνσεως. Ἡ ἐνεργητικότης καὶ ἡ πίστις αὐτοῦ, ἦσαν ἀκλόνητοι. Πόθεν προήρχετο λοιπὸν ἡ μυστηριώδης ἐκείνη λύπη του; Καὶ ἐπειδὴ ὁ Ρολάνδος, παρ' ὅλας τὰς προσπαθείας του δὲν κατώρθωσε νὰ ἀνακαλύψῃ τὸ αἴτιον αὐτῆς, ἠθέλησε νὰ μάθῃ αὐτὸ ἐρωτῶν τὸν ἀδελφόν του. Ἦτο βέβαιος δὲ ὅτι εἰς αὐτὸν μόνον ὁ Ὁράτιος δὲν θὰ ἐδίσταζε νὰ ἀποκαλύψῃ τὴν ἀλήθειαν.

Ἡ πρὸς τὴν Ἔμμαν στάσις τοῦ Ρολάνδου ἐξηκολούθει οὖσα πάντοτε ἡ αὐτή, μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι τὸ κατ' αὐτῆς μῖσός του παρέμεινεν ἀνίσχυρον καὶ ἀπρόσβλητον.

Πολλάκις βλέπων τὸ σκυθρωπὸν καὶ περίλυπον ὕφος τῆς Ἔμμας καὶ τὰ δάκρυα τὰ καταπλημμυροῦντα τοὺς ὀφθαλμούς της, ταὐτοχρόνως δὲ παρατηρῶν τὴν ὀδυνηρὰν ἐπίσης λύπην τοῦ ἀδελφοῦ του, διηρωτᾶτο ἀκαταπαύστως:

— Ἀλλὰ τί ἔχουσι λοιπὸν καὶ οἱ δύο διὰ νὰ φαίνωνται τόσον μεταβεβλημένοι;

Ταῦτα δὲ ἔχων ὑπ' ὄψιν δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀναμνησθῇ ὅτι ἐσπέραν τινὰ, τοῦτο δὲ ἐχρονολογεῖτο ἀπὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ, ἤτοι κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας μετὰ τὴν εἰς τὴν ἔπαυλιν Βιλεφὸρ ἄφιξιν τῆς Ἔμμας, αὐτός τε καὶ ἡ Λουίζα, κατασκοπεύοντες αὐτὴν εἶχεν εἰσδύσει αἰφνιδίως εἰς τὸν θάλαμον τῆς νεαρᾶς κόρης, ἥτις παραδεδομένη εἰς βαθύτατον ρεμβασμόν, δὲν εἶχεν ἀκούσει αὐτούς.

Ὁ Ρολάνδος καὶ ἡ Λουίζα παρέμειναν ἐπί τινα λεπτὰ ἐπὶ τῆς φλιᾶς ἄφωνοι καὶ τὴν ἀναπνοήν των ἀνακρατοῦντες καὶ ἕτοιμοι νὰ ἐκτοξεύσωσι κατὰ τῆς Παιδαγωγοῦ νέας ὕβρεις.

Καὶ αἴφνης, ἡ Ἔμμα ὡσεὶ ἀφυπνισθεῖσα ἐκ τῆς ὀνειροπωλήσεώς της, εἶχε ψιθυρίσει τὰς λέξεις ταυτας!

— Ὦ! Θεέ μου! Θεέ μου! μήπως θὰ τὸν ἠγάπων!

Περὶ τίνος νὰ ὡμίλει ἄρά γε ἡ Παιδαγωγός;

Οὔτε κἂν διηρωτήθησαν περὶ τούτου, διότι οὐδὲ ἡ ἐλαχίστη σκέψις δὲν εἰσέδυσεν εἰς τὸ πνεῦμα αὐτῶν, ὅτι ὁ ἀνὴρ, οὗτινος ἡ εἰκὼν διήρχετο οὕτω πως πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς Ἔμμας, ἠδύνατο νὰ εἶναι ὁ δοὺξ Ὁράτιος.

Κατόπιν ἀπεμακρύνθησαν, καὶ ἡ Λουίζα μετὰ σαρκαστικοῦ γέλωτος ἔλεγε:

— Ἡ Παιδαγωγὸς ἐρωτόληπτος! Ἄ! ἄ!

Ἐσκέπτοντο μόνον, ὅτι ὁ ἄτυχὴς ἐκεῖνος ἔρως τῆς Ἔμμας, θὰ ἐγεννήθη ἀναμφιβόλως ἐν Παρισίοις! Καὶ ἰδοὺ διὰ ποίαν αἰτίαν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἡ Ἔμμα ἐνέδωκεν εἰς τὴν ὑπὸ τῆς δουκίσσης γενομένην αὐτῇ αἴτησιν ὅπως ἐρχομένη ἀναλάβῃ χρέη παιδαγωγοῦ εἰς τὴν ἔπαυλιν Βιλεφόρ.

Ταῦτα δὲ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ἐπεχείρησαν τὰ πάντα νὰ διαπράξωσι ὅπως γνωρίσωσι τὸν μυστηριώδη ἔρωτα τῆς Παιδαγωγοῦ. Προσεπάθουν δὲ, εἰδύνατον, νὰ κατάσχωσι καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν ἀλληλογραφίαν της, πλὴν αἱ προσπάθειαί των ἐ-

κεῖναι ἐναυάγησαν, διότι ἡ Ἔμμα δὲν ἀπέστελλεν ἐπιστολὰς εἰς τὴν οἰκογένειάν της.

Κατόπιν μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν τινων, δὲν ἐσκέφθησαν πλέον περὶ τούτου. Καὶ ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ παρόντος αἱ λεπτομέρειαι αὗται ἐπανήρχοντο εἰς τὴν μνήμην τοῦ Ρολάνδου, διηρωτᾶτο ;

— Ὁ ἔρως της ἆρά γε ἐκεῖνος εἶναι ὁ καθιστῶν αὐτὴν τόσον περίλυπον ; Καὶ ποῖον λοιπὸν νὰ ἠγάπα ;

Πάλαι ποτὲ ὁ Ὀράτιος βλέπων τὸν Ρολάνδον τόσον σκυθρωπὸν καὶ καταφῆ, πλέον ἢ ἅπαξ εἶχεν ἐρωτήσει αὐτὸν ὅπως γνωρίσῃ τὸ ἐντὸς τῆς παιδικῆς ταύτης καρδίας κρυπτόμενον μυστήριον.

Ὁ Ρολάνδος ὅμως, ἐπὶ θυσίᾳ αὐτῆς ταύτης τῆς ζωῆς του, δὲν θὰ συγκατένευε ποτὲ νὰ ἀποκαλύψῃ καὶ εἰς αὐτὸν ἔτι τὸν ἀδελφόν του τὸ ὑπ' αὐτοῦ καταοχεθὲν ἀπόρρητον τῆς μητρικῆς καταισχύνης.

Εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ ἀδελφοῦ του δὲν ἀπήντησε παρὰ δι' ὑπεκφυγῶν μόνον.

Ἤδη, ἦτο ἡ σειρὰ τοῦ Ὀρατίου νὰ ἐγκρύπτῃ ἐν τῇ καρδίᾳ του ἓν μυστικόν, ἐνῷ ἀπεναντίας ὁ Ρολάνδος ἐδικαιοῦτο ἤδη νὰ ἐρωτήσῃ αὐτόν.

Κατὰ πᾶσαν δὲ παρουσιαζομένην εὐκαιρίαν λαμβάνων ὕφος εὔχαρι ἠρώτα τὸν ἀδελφόν του καίτοι ἐκεῖνος ἀπέφευγεν ὅσον ἠδύνατο νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰς ἐρωτήσεις του.

— Ἄλλοτε, σὺ ὁ ἴδιος μὲ ἠρώτας μετὰ μεγάλης ἐπιμονῆς τὴν αἰτίαν τῆς λύπης μου . .

— Καὶ σὺ ἀπέφευγες πάντοτε νὰ μὲ ἀπαντήσῃς . . .

— Πολὺ καλά, ἀλλ' ἴσως σὺ δὲν θὰ εἶχες τὰς αὐτὰς δικαιολογίας ἃς εἶχον ἐγὼ διὰ νὰ τηρῶ τὴν σιωπήν . . .

— Ἀφοῦ δέν σοὶ ἀπαντῶ, ἐκ τούτου ἕπεται ὅτι καὶ ἐγὼ σήμερον ἔχω τὰς ἰδικάς μου . . .

— Καὶ ἐὰν ἐγὼ κατώρθουν νὰ τὰς μαντεύσω ;

— Μάντευσον !

Καὶ ὁ δοὺξ ὕψωσε τοὺς ὤμους.

— Πολὺ καλά. Θὰ προσπαθήσω, ἐπεῖπεν ὁ Ρολάνδος.

Πάραυτα δὲ προσέθηκε ;

— Ἄλλως τε, σὺ δὲν εἶσαι ὁ μόνος ὁ ὁποῖος ἔχεις τὸ μελαγχολικὸν αὐτὸ πρόσωπον τὸ ὁμοιάζον μὲ χειμερινὴν καὶ συνεφώδη ἡμέραν...

— Τί θέλεις νὰ εἴπῃς ;

— Θέλω νὰ εἴπω ὅτι καὶ ἡ Παιδαγωγὸς ἐπίσης δὲν εἶναι πλέον περιχαρὴς ὡς ἦτο ποτέ . . .

Ὁ Ὀράτιος παρατήρησεν ἀσκαρδαμυκτεὶ τὸν Ρολάνδον ὅπως μαντεύσῃ, εἰ δυνατόν, τὴν ὀπισθοβουλίαν αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ Ρολάνδος οὐ μόνον, ὡς γνωρίζομεν,

δὲν κατείχετο ὑπὸ οὐδεμιᾶς ὑπονοίας περὶ τοῦ ἔρωτος τούτου, ἀλλ' οὔτε κἂν ἐσκέφθη ποτὲ περὶ τούτου.

Κατόπιν ὁ Ὀράτιος ἠρώτησε ;

— Καὶ εἰξεύρεις πόθεν προέρχεται ἡ λύπη αὕτη ;

— Ἴσως . . .

— Ἄ !

Τότε ὁ Ὀράτιος δραξάμενος τὸν ἀδελφόν του ἐκ τοῦ βραχίονος καὶ προσατενίσας αὐτὸν δι' ἀνησύχου βλέμματος, ἐπηκολούθησε.

— Ἐμπρός ! λέγε . . . Νομίζω ὅτι ἔχεις κἄτι τι νὰ μοὶ εἴπῃς.

— Ὄχι, μὰ τὴν πίστίν μου, δὲν ἔχω τίποτε νὰ σὲ εἴπω . . . Ἔλεγον ἁπλῶς ὅτι ἡ δεσποινὶς καὶ σὺ μοὶ φαίνεσθε λίαν μελαγχολικοί καὶ, θὰ ἦμην ἕτοιμος νὰ προσθέσω ὅτι ἐὰν δὲν ἐμάντευσα τὸ αἴτιον τῆς ἰδικῆς σου λύπης, νομίζω, ὅμως τυχαίως πως νὰ ἐμάντευσα τὸ αἴτιον τῆς ἰδικῆς της λύπης . .

— Καὶ τὸ αἴτιον αὐτό . . .

— Ἄ ! τὸ αἴτιον αὐτὸ εἶναι πολὺ ἀλλόκοτον . . .

— Θέλω νὰ τὸ μάθω . . .

— Καὶ τὸ ὁποῖον θὰ σὲ κάμῃ νὰ γελάσῃς πολύ . . .

— Λέγε. Σὲ ἀκούω.

— Λοιπόν, ἀδελφὲ, μοὶ φαίνεται ὅτι ἡ Παιδαγωγὸς μὲ τὸ ὕφος αὐτὸ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς . . .

— Ρολάνδε, σοὶ ἀπαγορεύω νὰ προσβάλλῃς τὴν νεάνιδα αὐτήν. .. διέκοψεν ὁ πρεσβύτερος ἀδελφός.

— Ἔστω . . . καίτοι καὶ ἐγὼ αὐτὸς δὲν γνωρίζω τὴν αἰτίαν τῆς πρὸς αὐτὴν αἰωνίας συμπαθείας σου . . . Ἔλεγον λοιπὸν ὅτι μὲ τὸ ἀλλόκοτον αὐτὸ ὕφος τῆς ἐγκρατείας της, ἡ Παιδαγωγὸς εἶναι ἐρωτόληπτος . ..

Αἱ λέξεις αὗται κατήνεγκον καίριον τραῦμα κατὰ τῆς καρδίας τοῦ Ὀρατίου. Ὁ βραχίων του ἤρξατο ὑποτρέμων ὑπὸ τὸν βραχίονα τοῦ ἀδελφοῦ του. Καὶ διὰ φωνῆς λίαν συγκεκινημένης παρὰ τὰς προσπαθείας του ὅπως παραμείνῃ ἀπαθής, ἠρώτησε.

— Πῶς τὸ γνωρίζεις σὺ, αὐτό ;

— Αἴ ! τὸ γνωρίζω.

— Καὶ ἡ ἀπόδειξις ;

Τότε ὁ Ρολάνδος ἀφηγήθη εἰς τὸν Ὀράτιον πᾶν ὅ,τι πρό τινων μηνῶν εἶχεν ἀνακαλύψει, ἐκφέρων ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου παντοῖα σχόλια. Καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα, ἀπεδεικνύετο ὅτι ἡ Ἔμμα εἶχεν ἐγκαταλείψει εἰς Παρισίους ἐρωτικὰς ἀναμνήσεις.

— Ναί, ναί, ἐσκέπτετο ὁ Ὀράτιος, ἰδοὺ τὸ αἴτιον τῆς λύπης της . . . Οὕτω θὰ ἦχῃ τὸ πρᾶγμα !

Ἦτο δὲ τόσον πεπεισμένος ὅτι ἡ Ἔμμα δὲν ἠγάπα αὐτὸν, ὥστε οὐδὲ κἂν τῷ ἐπῆλθεν εἰς τὴν μνήμην ὅτι ὁ ἀγαπώμενος ἀνὴρ ἦτο αὐτὸς οὗτος !

Καὶ μήπως ἀνὰ πᾶσαν φορὰν καθ' ἣν ὁ Βιλεφὸρ ἐπεθύμει νὰ εἰσδύσῃ μέχρι τῶν μυχίων τῆς ψυχῆς της, μήπως λέγομεν, ἡ Ἔμμα δὲν ἀπήντα πάντοτε διὰ τρόπου καθολοκληρίαν ἀποθαρρυντικοῦ ;

Ἐπομένως ἡ ὑπὸ τοῦ Ὁρατίου γενομένη ἀποκάλυψις ἀπεδείκνυεν ἐκ νέου τὴν λύπην του, ἀποδείξασα αὐτῷ συγχρόνως ὅτι δὲν ἠγαπᾶτο.

Ἡ ζηλοτυπία ἀπὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ κατεβίβρωσκε τὴν καρδίαν του, καὶ ὅμως ἡ ζηλοτυπία αὕτη ἦτο ἀόριστος, ἄσκοπος, ὡς μὴ ἐκτοξευομένη εἰσέτι ἐπὶ γνωστοῦ τινος ἀντεραστοῦ . . .

Καὶ τίς οἶδεν ἐὰν δὲν ἀπεκαλύπτετο αἴφνης ὁ μυστηριώδης αὐτὸς ἀντεραστής!

Ἡ ζηλοτυπία ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἀνδρὸς συνοδεύεται ἐνίοτε ὑπό τινος μνησικακίας κατὰ τῆς γυναικὸς, ὅσον ἀθῶα καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι.

Ὁ Ὁράτιος ἐπὶ πέντε ἢ ἓξ ἡμέρας καίτοι ἀπέσχε νὰ προβῇ εἰς οἱονδήποτε νέον διάβημα, καὶ ὅμως τὸ μυστικὸν τῷ εἶχεν ἐκφύγει μετὰ ἐκφράσεων ἀπειλητικῶν ἑσπέραν τινα καθ' ἣν συνέλαβε τὴν Ἔμμαν ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς σελήνης ἐν μέσῳ τῶν προσφιλῶν ἐριπίων της, εἰς τὰ ὁποῖα κατέφευγεν ὁσάκις ἔσπευδε νὰ ζητήσῃ τὴν μοναξίαν, καὶ ὅπως ἐκεῖ μακρὰν παντὸς ὀχληροῦ βλέμματος παραδοθῇ ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὰς ὀνειροπολήσεις της.

Ἡ Ἔμμα μὴ ἀντιληφθεῖσα ποσῶς τὴν ἐκεῖ παρουσίαν τοῦ Ὁρατίου, κατεταράχθη μεγάλως καθ' ἣν στιγμὴν εἶδεν αὐτὸν αἴφνης ἐνώπιόν της καὶ, ὑποτρόμου καταληφθεῖσα ἠθέλησε νὰ φύγῃ, ἀλλ' ἐκεῖνος ἀναχαιτίσας αὐτὴν διά τινος χειρονομίας, ἐψιθύρισεν·

— Διατί, θέλετε νὰ φύγετε, δεσποινίς ;

Καὶ ἐπειδὴ πράγματι ἡ Ἔμμα εὗρε τὸν φόβον της ὅλως παιδαριώδη, καὶ πρὸς τούτοις γνωρίζουσα κατὰ βάθος τὸ ἀνεπίληπτον τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Βιλεφὸρ ἡρυθρίασε καὶ ἔμεινε.

— Βλέπω ὅτι εἶσθε περίλυπος . . . ὑπετραύλισεν ὁ Βιλεφόρ.

— Ἀπατᾶσθε·

Ἐκεῖνος ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν καὶ προσέθηκε·

— Καὶ ὅμως μόνος ἐγὼ δὲν εἶμαι ὁ παρατηρήσας τὴν λύπην σας αὐτήν . . .

— Ποῖος ἄλλος λοιπόν ;

— Ὅλοι οἱ περιστοιχοῦντες ὑμᾶς . . . Μήπως λοιπὸν ἡ ἀνεξήγητος αὕτη μελαγχολία, ἡ κατατρύχουσα ὑμᾶς καὶ ἡ καθιστῶσα τὴν θέσιν σας δυσχερεστέραν ἐν μέσῳ ἡμῶν, προέρχεται ἐκ τῆς ὁμολογίας ἣν σᾶς εἶχον κάμει ;

— Εἶμαι πρόθυμος νὰ ἀναχωρήσω ἐὰν τὸ ἐπιθυμεῖτε.

— Ἐὰν δὲν ἤμην βέβαιος περὶ ἐμαυτοῦ, τότε θὰ σᾶς ἔλεγον ! «Ναὶ, ἀναχωρήσατε ! » ἀλλὰ μολονότι ἡ ἄρνησίς σας εἶναι ἓν μαρτύριον δι' ἐμὲ, σᾶς παρακαλῶ νὰ μείνετε . . .

— Ὑπὸ μίαν μόνην συμφωνίαν, κύριε Βιλεφόρ.

— Τὴν δέχομαι ἐκ τῶν προτέρων.

— Ποτὲ δὲν θὰ μοὶ ὁμιλήσητε περὶ τοῦ ἔρωτός σας.

— Μὲ ἀποστρέφεσθε λοιπὸν τόσῳ πολύ ;

Ἡ Ἔμμα μετὰ πικροῦ μειδιάματος, ἐπεῖπεν.

— Σᾶς ἀποστρέφομαι, ἐγώ ! ὦ, κύριε ! . .

— Ἡσυχάσατε, δεσποινίς . . . θὰ πράξω πᾶν ὅ,τι ἐπιθυμᾶτε . . . ναὶ, ποτὲ πλέον δὲν θὰ σᾶς ὁμιλήσω περὶ τοῦ ζητήματος τούτου . . . Τὸ μόνον δὲ τὸ ὁποῖον θὰ ἐπεθύμουν ἐξ ὑμῶν εἶναι ὅπως ἐξακολουθῆτε νὰ μὲ ἐκλαμβάνητε πάντοτε ὡς τὸν πλέον ἀφωσιωμένον καὶ στενώτερον τῶν φίλων σας.

— Πολὺ καλὰ, κύριε, θὰ εἶσθε πάντοτε ὁ φίλος μου . . . Καὶ θὰ λογίζωμαι εὐτυχὴς καὶ ὑπερήφανος διὰ τὴν φιλίαν σας.

— Καὶ πρὸς χάριν λοιπὸν τῆς φιλίας ταύτης ἣν σᾶς προσφέρω καὶ τὴν ὁποίαν δέχεσθε προθύμως, μοὶ ἐπιτρέπεται νὰ ἐνδιατρίψω ὀλίγον εἰς τὰ ἀπόρρητά σας καὶ νὰ σᾶς ἀπευθύνω ἐρωτήσεις τινὰς ὡς ἀδελφὸς πρὸς ἀδελφήν ;

— Λέγετε, σᾶς ἀκούω.

Τότε ὁ Ὁράτιος μετά τινος δισταγμοῦ ἐξηκολούθησε.

— Πρό τινων μηνῶν, ὁ ἀδελφός μου, διερχόμενος ἑσπέραν τινὰ πρὸ τοῦ θαλάμου σας, καὶ ἰδὼν τὴν θύραν ἀνοικτὴν, ἔστη πρὸ αὐτῆς. Εὑρίσκεσθε ἐκεῖ καὶ ἡ ὀνειροπώλησίς σας ἦτο τόσῳ βαθεῖα ὥστε δὲν εἴχετε πλέον συναίσθησιν παντὸς ὅ,τι συνέβαινε πέριξ ὑμῶν. Ἀσυναισθήτως εἶχον φύγει ἐκ τῶν χειλέων σας λέξεις τινὲς, αἵτινες ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐντυπωθεῖσαι εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἀδελφοῦ μου δὲν ἐλησμονήθησαν ὑπ' αὐτοῦ . . .

Ἐκείνη ἐκτείνασα τὴν χεῖρα πρὸς αὐτὸν ἐξετέλεσεν ἀσθενῆ χειρονομίαν ὡσεὶ ὅπως ἐμποδίσῃ αὐτὸν νὰ ὁμιλήσῃ.

— Τὰς λέξεις αὐτὰς, θέλετε νὰ σᾶς τὰς ἐπαναλάβω ;

— Ὄχι.

— Εἴχετε ἀφήσει λοιπὸν νὰ ἐκφύγῃ ἐκ τῶν χειλέων σας τὸ ἀπόρρητον τῆς καρδίας σας ;

— Τὸ ἀπόρρητον αὐτὸ δὲν ἀνήκει παρὰ εἰς ἐμὲ μόνην.

— Καὶ τίς θὰ ἐσκέπτετο νὰ τὸ διαφιλονεικήσῃ ;

— Τὸ ἀπόρρητον αὐτὸ θὰ ἐνταφιασθῇ μετ' ἐμοῦ.

— Ὁ πρὸς ὑμᾶς σεβασμός μου εἶναι τόσον ἀπεριόριστος, ὥστε οὐδέποτε θὰ ἐτόλμουν νὰ σᾶς ζητήσω τὴν τελείαν αὐτοῦ ἀποκάλυψιν . . . Καὶ ἐὰν τὴν ὁμολογίαν ταύτην ἀπεφασίζετε νὰ μοὶ τὴν ἀνακοινώσητε, θὰ ἐδοκίμαζον μεγάλην λύπην . . . Ὁ μοναδικὸς σκοπὸς τῆς ἐνταῦθα ἐλεύσεώς μου εἶναι ὅπως σᾶς διαβε-

βαιώσω ὅτι ὁ ἔρως μου εἶναι τόσον πανίσχυρος ὥστε θὰ ἦτο ἕτοιμος, χάριν τῆς εὐτυχίας σας, νὰ συνδράμῃ μάλιστα, ἀνάγκης τυχούσης, τὸν ἔρωτα οἱουδήποτε ἑτέρου ἀνδρός . . . Μὴ λησμονῆτε ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν εἶμαι ἡ ἀδελφός σας. Εἶπετέ μοι λοιπὸν θέλετε ὅπως ὁ ἀδελφός σας οὗτος προσπαθήσῃ νὰ σᾶς καταστήσῃ εὐτυχῆ ;

— Ὄχι !

— Μοὶ λέγετε τὴν ἀλήθειαν ;

— Σᾶς τὸ ὁρκίζομαι.

— Καὶ ἐὰν εἰσέτι πρὸς ἐπίτευξιν τούτου δὲν θὰ εὕρισκεν ἐνώπιόν του πολλὰ προσκόμματα ;

— Μὴ ἐπιμένετε, σᾶς παρακαλῶ, κύριε Βιλεφόρ.

— Ἐν τούτοις μίαν λέξιν εἰσέτι . . . μίαν μόνην λέξιν . . .

— Ὦ ! Θεέ μου ! ἐψέλλισεν ἡ Ἔμμα λίαν συγκεκινημένη.

— Ἐκεῖνος περὶ οὗ ὁμιλῶμεν . . . ἐκεῖνος, λέγω, οὗτινος ἐπεκαλεῖσθε τὴν ἀνάμνησιν, κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας τοῦ θαλάμου σας . . . ὁ εὐτυχὴς ἐκεῖνος θνητὸς σᾶς εἶχεν ἰδεῖ ποτε ;

Ἡ Ἔμμα ἐκίνησεν ἀποφατικῶς τὴν κεφαλήν·

— Σᾶς ἀγαπᾷ ;

— Ὄχι, ὑπέλαβεν ἐκείνη ψευδομένη.

— Καὶ γνωρίζει ὅτι σεῖς τὸν ἀγαπᾶτε ;

— Τὸ ἀγνοεῖ, καὶ θὰ τὸ ἀγνοῇ πάντοτε.

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα κατέπεσεν εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ ἠρειπωμένου τοίχου. Τρέμουσα δὲ σύσσωμος ἐκινδύνευε νὰ καταληφθῇ ὑπὸ νευρικῆς κρίσεως.

Ἐπί τινας στιγμὰς ἐπεκράτησε βαθεῖα σιωπή. Παρ' ὅλα δὲ ταῦτα καὶ παρ' ὅλα ἐκεῖνα ὅσα εἶχεν εἰπεῖ, ὁ Ὁράτιος δὲν ἦτο ἡ ἀνήρ, καὶ ἡ ἀνδρικὴ ζηλοτυπία του κατεβίβρωσκε τὴν καρδίαν του μετά τινος ἀγανακτήσεως κατὰ τῆς Ἔμμας, κατὰ τῆς ἀκατανοήτου ταύτης ἐπιφυλακτικότητος, κατὰ τοῦ μυστηρίου τούτου.

Δὲν κατώρθωσε δὲ νὰ ἀναχαιτίσῃ ἑαυτὸν ὅπως εἴπῃ χαμηλῇ τῇ φωνῇ·

— Ἀφοῦ λοιπὸν θέτετε ἡμᾶς τόσον μακρὰν τῶν βιωτικῶν περισπασμῶν σας, δέον νὰ ἔχητε πολὺ ὀλίγην στοργὴν δι' ἡμᾶς . . .

Καίτοι δὲ ἡ μορφὴ αὕτη κατήνεγκε καίριον τραῦμα κατὰ τῆς καρδίας αὐτῆς οὐχ ἧττον, ἡ Ἔμμα δὲν ἠθέλησε νὰ ἀπαντήσῃ οὐδέν.

Ἡ ἀγανάκτησις τοῦ Βιλεφὸρ ἐνώπιον τῆς πεισμώνης ἐκείνης σιωπῆς, ἐπηύξησεν ἔτι μᾶλλον.

Ἦτο ὑπὸ κακῆς κατείχετο ἐπιθυμίας. Ἐπεθύμει νὰ ἐκδικήσῃ ἑαυτὸν ἐκτοξεύων κατὰ τῆς Παιδαγωγοῦ προσβλητικὰς λέξεις, διὰ τὴν ὑπερηφανειάν της καὶ διὰ τὴν πρὸς τὸ ἀτομόν του ἐκδηλωθεῖσαν περιφρόνησιν καὶ διότι παρ' ὅλας

τὰς προσπαθείας του, δὲν κατώρθωσε νὰ συγκινήσῃ τὴν καρδίαν τῆς νεαρᾶς ταύτης κόρης.

— Καὶ μόλα ταῦτα, ἐδῶ, εἰς τὴν ἔπαυλιν ταύτην εἴχετε εὕρει μίαν οἰκογένειαν. Ἡ μήτηρ μου καὶ ὁ θεῖός μου σᾶς ἀγαποῦσιν ὡς ἴδιον τέκνον των . . Μήπως ἡ πρὸς ὑμᾶς στοργὴ τοῦ θείου μου, πρὸ πάντων, δὲν εἶναι πράγματι στοργὴ πατρική ; Μεθ' ὁποίας θέρμης, μεθ' ὁποίας τρυφερότητος ὁμιλεῖ πάντοτε περὶ ὑμῶν ! . . Καὶ ἐὰν κατὰ τὴν ἄφιξίν σας, δὲν συνηντήσατε ἐκ μέρους τοῦ ἀδελφοῦ μου, τὸν πρὸς ὑμᾶς ὀφειλόμενον σεβασμόν, δὲν δύνασθε νὰ μὴ ἀνομολογήσητε τοὐλάχιστον ὅτι εὕρετε ἐν ἐμοὶ δραστήριον καὶ ἀκάματον ὑπερασπιστήν . . . ἄλλως τε ὁ Ρολάνδος, σήμερον, δὲν εἶναι πλέον ἀπειλητικὸς δι' ὑμᾶς καὶ δὲν ταράσσει πλέον τὴν ἠρεμίαν ζωῆς σας.

— Ναί, ναί, ὑπετραύλισεν ἡ Ἔμμα, εἶσθε πράγματι ἀνὴρ γενναιόφρων καὶ πώποτε δὲν θέλω λησμονήσει τὰς πρὸς ἐμὲ ἐπιδαψιλευθείσας εὐεργεσίας σας.

Ὁ Ὁράτιος ὀργισθεὶς ὕψωσε τοὺς ὤμους.

— Καὶ τίς σᾶς ἀναφέρει περὶ εὐεργεσιῶν; Καὶ περὶ ποίων εὐεργεσιῶν θὰ ἐπρόκειτο; Ἐγὼ σᾶς ὁμιλῶ περὶ ἀμοιβαίας συμπαθείας καὶ ἀγάπης καὶ σεῖς μοὶ ἀναφέρετε περὶ εὐγνωμοσύνης... Ἐγὼ προσπαθῶ νὰ συγκινήσω τὴν καρδίαν σας καὶ σεῖς μοὶ ἀπυκρίνεσθε δι' ὑπεκφυγῶν . . . Ἄ ! ἄ ! δὲν πράττετε καλῶς . . . δὲν εἶναι φρόνιμον αὐτό . . .

— Ἐὰν σᾶς εἶπον τίποτε τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ σᾶς προσβάλῃ, κύριε, ἐπηκολούθησεν αὕτη μετὰ συμπαθοῦς τόνου ὅστις συνεκίνησε τὸν Βιλεφὸρ καὶ κατεύνασε τὴν μῆνίν του, σᾶς ζητῶ συγγνώμην.

Ἐκεῖνος δι' ὑποτρεμούσης φωνῆς ἐψέλλισε.

— Φρονῶ, δεσποινίς, ὅτι ἐγὼ ἀπεναντίας θὰ ἐδικαιούμην νὰ σᾶς ζητήσω συγγνώμην.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐγκατέλειψε τὴν Ἔμμαν, πλέον ἄπελπις παρά ποτε.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀλγεινὴ αὕτη σκηνὴ ἐπεδείνωσε τὰ ἠθικὰ μαρτύρια τῆς νεαρᾶς κόρης, αὕτη δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ εἰς τὴν ἔπαυλιν Βιλεφὸρ διαμονή της ἀπέβαινε λίαν κρίσιμος καὶ δυσχερὴς δι' αὐτήν.

Αὕτη δὲ δὲν ἦτο ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν τῇ ἐπῆλθεν ἡ σκέψις αὕτη.

Οἴμοι ! καὶ εἰς μόνην τὴν ἀνάμνησιν τούτου κατελαμβάνετο ὑπὸ κρυεροῦ τρόμου.

Νὰ ἀναχωρήσῃ ! νὰ ἀπομακρυνθῇ διὰ παντὸς ἐξ αὐτοῦ ! Καὶ μήπως φεύγουσα θὰ ἐπανεύρισκε τὴν γαλήνην τοῦ πνεύματός της ;

Μήτοι ἀπεναντίας διὰ τῆς ἀπουσίας τοῦ ἀνδρὸς ἐξ οὗ αὕτη θὰ ἀπεχωρίζετο διὰ παντὸς, δὲν θὰ ἔβλεπεν ἐπαυξάνον τὸ μαρτύριον τῆς καρδίας της ;

Καὶ ὅμως μυστηριώδης τις φωνὴ τῇ ἔλεγεν, ὅτι πρὸς κατεύνασιν τοῦ ἀμοιβαίου τούτου ἔρωτος ὤφειλε νὰ φύγῃ. Ἄλλως τε τοῦτο ὑπηγόρευε καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος

Ναί, ὁ ὀρθὸς λόγος!

Ἦτο γυνὴ καὶ ἐρωτόληπτος!.. Ἐνίοτε, ὅταν αὕτη ἔβλεπε τὸν Ὀράτιον, τόσον περίλυπον καὶ τόσον μειλίχιον, ἠσθάνετο ἐξασθενούμενας ὅλας τὰς τῆς ὑπερασπίσεως ἀποφάσεις της, καὶ ἐξαφανιζομένας ὅλας τὰς ὑποσχέσεις τῆς σιωπῆς της.

Τότε δέ, ἐπεθύμει ὅπως ριπτομένη εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ τῷ εἴπῃ θρηνοῦσα:

— Δὲν βλέπετε λοιπὸν πόσον σᾶς ἀγαπῶ;

Ταὐτοχρόνως ἀνήρχετο ἐπὶ τῶν χειλέων της χείμαρρος ἐρωτικῶν ἐκδηλώσεων καὶ ἡ προσπάθεια ἣν ἐδοκίμαζεν ὅπως σιωπήσῃ, ὅπως κρύψῃ τὸν ἔρωτά της, ὅπως φαίνηται ἀδιάφορος καὶ ἀνάλγητος, ἡ προσπάθεια, λέγομεν αὕτη, τὴν καθίστα ἀσθενῆ, παραλύουσα πάσας τὰς δυνάμεις της.

Ἠσθάνετο δὲ καλῶς ὅτι εὑρίσκετο εἰς περίοδον νευρικῆς κρίσεως, καὶ ὅτι ἅπαξ αὐτῆς ἐμφανιζομένης, δὲν θὰ ἠδύνατο πλέον νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτήν.

Ὁ Ὀράτιος θὰ ἀπέβαινεν κατ' ἰδίαν αὐτοῦ βούλησιν, ὁ κύριός της, θὰ καθίστα τὴν πολυθέλγητρον γόησσαν κτῆμα αὐτοῦ.

Αὕτη θὰ ἐγένετο συμφώνως τῶν ὀρέξεων τοῦ Βιλεφὸρ, σύζυγος ἡ ἐρωμένη του, καὶ τότε ἄνευ οὐδεμιᾶς πλέον ἀντιστάσεως θὰ ἐγκατελιμπάνετο εἰς τὴν διάκρισιν αὐτοῦ.

Τοῦτο δέ, ἡ Ἔμμα ἐν μέσῳ τοῦ παροξυσμοῦ τῆς ὑπερηφανείας της, δὲν τὸ ἐπεθύμει. Δὲν ἤθελε νὰ ἀποβῇ οὔτε σύζυγος οὔτε ἐρωμένη του! Εἶχεν ὑποσχεθῇ νὰ περικαλύψῃ διὰ τοῦ μυστηρίου τὸν ἔρωτά της. Τὸ ἀπόρρητον δὲ τοῦτο θὰ τὸ ἀπεκόμιζε μεθ' ἑαυτῆς ὅσον μακρὰν θὰ ἠδύνατο καὶ θὰ ἔζη καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς της μετὰ τῶν ἀναμνήσεων τοῦ ἐν τῇ ἐπαύλει ταύτῃ διαρρεύσαντος ἔτους.

Τὰ πάντα τῇ προέτρεπον ὅτι ὤφειλε νὰ ἀναχωρήσῃ, ὅτι οὐδὲ ἐπὶ μίαν πλέον ἡμέραν τῇ ἐπετρέπετο ἡ εἰς τὴν ἔπαυλιν παρουσία της.

Ὁ μόνος δὲ εἰς ὃν θὰ ὤφειλε νὰ ἐμπιστευθῇ τὸ σχέδιόν της, φυσικῶς ἦτο ὁ μαρκήσιος Δὲ Βιβαρέζ. Ἐν τούτοις γνωρίζουσα πόσον θὰ καθίστα δυστυχῆ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν καὶ εἰς μόνην τὴν ἀποκάλυψιν τῆς ἀποφάσεώς της, πρὶν ἔτι τῷ ἀναφέρει περὶ τούτου, ἐδίστασεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Αὐτὸς οὗτος ὁ μαρκήσιος, ἐμάντευσεν ἐπὶ τέλους τὸ πρᾶγμα.

Τὴν εἶχε δὲ συλλάβει, ἐσπέραν τινὰ, πικρὰ χύνουσαν δάκρυα καὶ καθημένην ὑπὸ τὴν προσφιλῆ αὐτῆς σκιάδα, εἰς μεμακρυσμένην τινὰ γωνίαν τοῦ δάσους, ὁπόθεν τὸ βλέμμα της ἐξετείνετο ἐπὶ τῶν περιγραφικῶν ὀχθῶν τοῦ Σέβρ καὶ τοῦ Μουάν. Ἡ ἡμέρα δὲ ἐκείνη ἦτο κυριακή, ἡμέρα ἐλευθερίας δι' αὐτήν. Καὶ ὅμως αἱ ἑορτάσιμοι αὗται ἡμέραι ἦσαν αἱ μᾶλλον ἐπίφοβοι πασῶν τῶν ἄλλων, διότι διαρκούσης τῆς ἑβδομάδος, ἡ ἡμερήσιος ἐνασχόλησίς της τὴν ἐξηνάγκαζε νὰ εὑρίσκηται μακρὰν τοῦ Βιλεφὸρ, καὶ τότε τὸ πνεῦμά της ἀπερροφημένον εἰς τὸ

ἔργον της ἀπηλλάσσετο ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους ἀπὸ τοῦ περισπασμοῦ ὑφ' οὗ κατείχετο. Ἀνὰ πᾶσαν ὅμως κυριακὴν ὁ Βιλεφὸρ ὡσεὶ ὑπὸ κακεντρεχοῦς τέρψεως κατεχόμενος, ἤρχιζε νὰ τὴν ἀναζητῇ ὅπως παρουσιασθῇ ἐνώπιόν της. Διήρχετο δὲ ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν εἰς τὴν ἔπαυλιν. Ἡ δυστυχὴς Ἔμμα δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἐξέρχηται ἐκ τοῦ θαλάμου της, οὔτε νὰ κατέλθῃ πλέον εἰς τὸν κῆπον, χωρὶς νὰ μὴ ἴδῃ αἴφνης προβάλλοντα πρὸς τὸ μέρος αὐτῆς τὸν Ὀράτιον, μειλίχιον καὶ αἰδήμονα μὲν πάντοτε, ἀλλ' ἔχοντα ἐζωγραφημένην τὴν αἰωνίαν μορφὴν ἐπὶ τῶν περιλύπων ὀφθαλμῶν του.

Ταῦτα δὲ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν, ἠναγκάζετο ὁτὲ μὲν νὰ διαμένῃ κεκλεισμένη εἰς τὸν θάλαμόν της, ὁτὲ δὲ διὰ μέσου δολίων ὑπεκφυγῶν, κατορθοῦσα ἐνίοτε νὰ φεύγῃ ἀπαρατήρητος ἐκ τῆς ἐπαύλεως, κατηυθύνετο πρὸς τὸ δάσος, ἔνθα ἐκεῖ μόνον ἀνέπνεεν ἐλευθέρως.

Ἐκεῖ λοιπὸν ἡμέραν τινὰ τὴν εἶχε ἰδεῖ ὁ μαρκήσιος, ὅστις ἐρειδόμενος ἐπὶ τῆς βακτηρίας του, καὶ ἀποπνίγων ὅσον ἠδύνατο τὸν κρότον τῶν βημάτων του διηυθύνετο πρὸς τὴν Ἔμμαν, ἥτις ἔχουσα ἐστραμμένα πρὸς αὐτὸν τὰ νῶτα, δὲν ἐπαρετήρησε αὐτόν.

Ὁ πρεσβύτης προχωρῶν ὁλονὲν ἐμειδία. Δὲν εἶχε παρατηρήσει εἰσέτι ὅτι ἡ Ἔμμα ἐθρήνει. Ὅταν ἀφίκετο δὲ πλησίον της ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐλαφρῶς ἐπὶ τοῦ ὤμου της καὶ ἐψιθύρισε·

— Σᾶς συλλαμβάνω ὀνειροπωλοῦσαν!

Ἐκείνη ἀνασκιρτήσασα ἐπανεστράφη αἰφνιδίως, καὶ ἐπαναστρεφομένη, ἔδειξεν οὕτω τὸ περίβρεκτον δακρύων πρόσωπόν της εἰς τὸν πρεσβύτην, ὅστις ὑπὸ τηλικαύτης κατελήφθη ἐκπλήξεως, ὥστε ἀφῆκε νὰ πέσῃ ἡ ράβδος του.

— Ἄ! Θεέ μου! Τί ἔχετε λοιπὸν, Ἔμμα, κόρη μου;

Τότε αἰφνιδίως τὰ δάκρυά της ἐπηύξησαν καὶ ῥηθεῖσα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ μαρκησίου, ἀνελύθη εἰς θρήνους·

— Πραύνθητε, συνέλθετε, κόρη μου!

Καὶ ἐνῷ ἔλεγε ταῦτα, τὴν ἐθώπευεν, ἔθλιβε τὰς χεῖράς της καὶ τὴν ἠσπάζετο ἐπὶ τοῦ μετώπου.

Εἰς ἣν κρίσιν δὲ εὑρίσκετο, ἡ Ἔμμα οὐδὲ κἂν ἐσκέφθη νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὴν ἀλλ' ἀπεναντίας ἐγκαταληφθεῖσα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πρεσβύτου, τῷ ἔλεγε·

— Ὦ! φίλε μου, φίλε μου, ἐὰν ἐγνωρίζετε πόσον εἶμαι δυστυχής! Πόσον ὑποφέρω!

Καὶ διὰ βραχέων τῷ περιέγραψε τὴν ὀδυνηρὰν θέσιν τῆς δυσμοίρου ψυχῆς της. Τῷ εἶχεν εἰπεῖ ὅτι ἡ ἐρᾷ τῇ ἡμέρᾳ ἠσθάνετο ὅλην τὴν ἐνεργετικότητά της ἐκλείπουσαν καὶ ὅτι δὲν ἀπεῖχε μακρὰν ἡ στιγμὴ ὅτε πλέον ἐνώπιον τῶν δακρύων, τῶν παρακλήσεων, τῶν μομφῶν, τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς ζηλοτυπίας τοῦ κ. Δὲ Βιλεφὸρ, θὰ εὑρίσκετο ἀνίσχυρος νὰ ἀντιτάξῃ περισσότερον σθένος.

Ὁ μαρκήσιος ἀκροασθεὶς ὅλα ταῦτα μετὰ βαρυαλγούσης καρδίας, τῇ εἶπε·

— Τί νὰ πράξωμεν λοιπόν, κόρη μου, τί νὰ πράξωμεν ;

— Δὲν γνωρίζω. Ἐπεθύμουν νὰ μοὶ ἐδίδετε σεῖς μίαν συμβουλήν.

— Καὶ ποίαν συμβουλὴν θὰ ἠδυνάμην νὰ σᾶς δώσω, ἐγώ ; Μήπως καὶ ἐγὼ αὐτὸς δὲν εὑρίσκομαι εἰς θέσιν τὰ μάλα ἀδιέξοδον ;

— Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω, φίλε μου, ὅτι ἓν μόνον μέσον ὑπάρχει ὅπως διαφύγω ἐκ τοῦ ἐπαπειλοῦντός με κινδύνου, τὸν ὁποῖον βλέπω ἐγγύς μου, ὅστις μὲ προσεγγίζει μετὰ φοβερῶν ἁλμάτων καὶ ἐνώπιον τοῦ ὁποίου θὰ εὑρισκόμην ἀνυπεράσπιστος.

— Καὶ τὸ μέσον αὐτό ;

— Ἡ ἀναχώρησίς μου.

— Τί λέγετε, Ἔμμα ; ἠρώτησεν ἔκπληκτος ὁ πρεσβύτης. Ἐσκέφθητε καλῶς τοῦτο ;

Καὶ ἐπειδὴ ἡ φρικτὴ λέξις εἶχεν ἀπαγγελθῇ ἡ Ἔμμα ἐπανέκτα μικρὸν κατὰ μικρὸν τὸ θάρρος της.

— Ναί, τὸ ἐσκέφθην ἐπὶ πολὺν μάλιστα καιρόν... Πρέπει νὰ ἀναχωρήσω, νὰ φύγω μακράν... διότι αἰσθάνομαι ὅτι τὰ πάντα ἐτελείωσαν πλέον δι' ἐμέ... Εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἶναι ὀδυνηρὸν τοῦτο, καὶ ὅμως εἶναι ἐπάναγκες νὰ γείνῃ.

— Ἀλλὰ σεῖς πότε δὲν μοὶ ἀναφέρετε περὶ τούτου...

— Οἴμοι ! Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ ἐπεθύμουν νὰ σᾶς τὸ εἴπω ἀλλά...

— Βλέπω ὅτι εἰσθε μία ἀγνώμων νέα... διέκοψεν ὁ μαρκήσιος μετὰ συνετριμμένης καρδίας.

— Ὦ ! ὄχι, ὄχι, φίλε μου, δὲν εἶμαι ἀγνώμων... καὶ ἐὰν ἐγνωρίζετε, ἐὰν ἠδύνασθε νὰ ἐννοήσητε.. πᾶν ὅ,τι ὑποφέρει ἡ δυστυχὴς καρδία μου τότε θὰ ἐσκέπτεσθε διαφοροτρόπως τὸ πρᾶγμα. Ἄ ! ἐὰν ἠδύνατο νὰ μὲ λησμονήσῃ, νὰ σκεφθῇ ἢ νὰ προσκολληθῇ εἰς καμμίαν ἄλλην γυναῖκα, νὰ μὴ ἐμπνέηται πλέον δι' ἐμὲ ἢ ὑπὸ ἀδιαφορίας μόνον... ὦ ! τότε, ὁρκίζομαι ὅτι θὰ ἤμην εὐτυχεστέρα.. Τοὐλάχιστον διὰ τοῦ τρόπου τούτου, θὰ ὑπέφερον μόνη ἐγώ... Ἀλλ' ἐγώ, ἐνταῦθα οὖσα κατεδικάσθην νὰ βλέπω τὴν ὀδύνην του, τὴν λύπην του... καὶ ἐὰν ἤθελον, θὰ συνελάμβανον πολλάκις θρηνοῦντα αὐτόν... Πρὸ πάντων ἡ ζητοτυπία, ἡ ζηλοτυπία τῷ προξενεῖ ἀφόρητα μαρτύρια. Καὶ ἡ ζηλοτυπία του αὕτη, παρὰ τὴν θέλησίν του, τὸν ἐξαναγκάζει νὰ φαίνηται σκληρὸς καὶ ἀπότομος πρὸς ἐμέ. Μὴ θέλουσα λοιπὸν ὅπως ἐκεῖνος ὑποφέρῃ περισσότερον, καὶ ὅπως ἡ ἐνταῦθα παρουσία μου τὸν καταστήσῃ δυστυχέστερον ἔτι, προτιμῶ νὰ ἀναχωρήσω, νὰ φύγω ὅσον ἔνεστι τάχιον.

— Ἀλλὰ δὲν σκέπτεσθε, κόρη μου, ὅτι μόνος ὁ Ὁράτιος δὲν κατοικεῖ εἰς τὴν ἔπαυλιν ταύτην. Μήπως δὲν εὑρίσκομαι ἐδῶ καὶ ἐγὼ ὅστις σᾶς ἠγάπησα καὶ

ὁ ὁποῖος ἐξακολουθῶ νὰ σᾶς ἀγαπῶ πάντοτε διὰ πατρικῆς στοργῆς ; Τί θὰ ἀπεγεινόμην λοιπὸν ἐγὼ ἄνευ ὑμῶν ; Εἶμαι γέρων... Ἀπὸ ἡμέρας δὲ εἰς ἡμέραν, ἐνδέχεται νὰ καταληφθῶ ἐκ νέου ὑπὸ τῆς παραλυσίας μου τοῦ παρελθόντος ἔτους.. καὶ ἡ ὁποία ἀναμφιβόλως θὰ μὲ ἔρριπτε κλινήρη ἐπὶ πολὺν καιρόν... διὰ παντὸς ἴσως... Τί θὰ ἀπεγεινόμην λοιπὸν ἐγὼ ἐὰν δὲν εἶχον πλησίον μου τοὺς ὡραίους σας ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ γλυκὺ μειδίαμά σας διὰ νὰ μὲ παρηγορῶσιν ; Δὲν ἐνθυμεῖσθε λοιπὸν ὅτι εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς καὶ ἐκ τοῦ πρώτου ἔτι βλέμματος συνεπάθησα πρὸς ὑμᾶς, ὅταν τὸ παρελθὸν ἔτος, κατὰ τὴν μελαγχολικὴν καὶ βροχερὰν ἐκείνην ἑσπέραν, εἴχετε παρουσιασθῇ εἰς τὴν ἔπαυλιν ;

— Θὰ ἐνθυμοῦμαι τὴν ἔνθερμον ὑποδοχὴν ἧς ἔτυχον ἐκ μέρους σας, φίλε μου, καὶ δὲν θὰ λησμονήσω οὐδέποτε τὴν πρὸς ἐμὲ στοργήν σας...

— Καὶ ὅμως ὅλα ταῦτα εἶναι λέξεις κεναί.. ἀφοῦ σκοπεύετε νὰ μὲ ἐγκαταλείψητε.

— Φίλε μου... λάβετε οἶκτον πρὸς ἐμέ !.. Οἰκτείρατέ με, κύριε μαρκήσιε, ἐὰν ἀναγκάζωμαι ἐκοῦσα ἄκουσα νὰ προβῶ εἰς τὸ σωτήριον αὐτὸ διάβημα...

Ὁ μαρκήσιος διατελῶν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ζωηροτέρας ἠθικῆς διαταράξεως, περιεδιάβαζε κατὰ μῆκος καὶ πλάτος τῆς σκιάδος.

Ἡ ἀναχώρησις τῆς Ἔμμας θὰ συνεπῆγε δι' αὐτὸν τὴν καταρρευσιν τῶν γλυκυτέρων καὶ τῶν προσφιλεστέρων του ἕξεων. Ἦτο ταὐτὸν ὡσεὶ νὰ ἤρχιζε δι' αὐτὸν ὕπαρξις σκληρὰ καὶ ἄχαρις. Καὶ θὰ ἠδύνατο ἆρά γε νὰ ἐπανεύρῃ ὡς σύντροφον τοῦ γήρατός του νεάνιδα παρομοίαν τῆς γοήσσης ταύτης ; Οἱ γέροντες ὅσον καὶ ἐὰν εὐημεροῦσι εἰσὶν ἐξ ἀνάγκης ὀλίγον ἐγωϊσταί. Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὁ κ. Δὲ Βιβαρὲζ ἐσκέπτετο περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του μόνον. Ἀλλὰ τὸ κακὸν τοῦτο αἴσθημα δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολύ, διότι εὐθὺς ὅτε ἠτένισε τὴν Ἔμμαν καὶ εἶδε τοὺς ὡραίους αὐτῆς ὀφθαλμοὺς ἂν κατεπλημμύρουν τὰ δάκρυα, καὶ τὸ ὑπὸ τῆς ὀδύνης τῶν ἀϋπνιῶν καταπεπονημένον ἐκεῖνο πρόσωπον, ὡμολόγησεν ἑαυτὸν ἡττημένον.

— Ναί, ὑπέλαβε, καταλαμβάνω ὅτι δὲν δύνασθε νὰ θυσιάσητε τὴν ἠρεμίαν σας καὶ ὅτι ἔχετε χρείαν νὰ ἐπανεύρητε ὀλίγην ἀνάπαυσιν.

— Καὶ ὅμως ἐγὼ δὲν σκέπτομαι περὶ ἐμοῦ μόνον, φίλε μου, ὑπετράυλισεν ἡ Ἔμμα... σκέπτομαι περὶ ἐκείνου πρὸ πάντων.

— Περὶ ἐκείνου !

Καὶ ὑψώσας τοὺς ὤμους προσέθηκε δι' ἀποτόμου κατά τι ὕφους.

— Αἴ λοιπόν ! καὶ ἐγὼ θὰ σᾶς εἴπω ἐλευθέρως τὴν γνώμην μου. Γνωρίζω πολὺ καλὰ τὸν ἀνεψιόν μου... Εἰξεύρω ὅτι σᾶς ἀγαπᾷ παραφόρως, καὶ ἐπομένως φοβοῦμαι πολὺ μήπως ἡ ἀναχώρησίς σας δὲν μεταβάλλει ποσῶς τὴν κατάστασιν ἣν ἐδημιούργησεν ὁ ἔρως αὐτός. Θὰ ἀναχωρήσητε, ἔστω, ἀλλὰ πότε δὲν ἠθέλετε ὑπάγει τόσον μακρὰν ὥστε ἐκεῖνος νὰ μὴ μάθῃ ποῦ εὑρίσκεσθε... Τότε...

— Τότε, φίλε μου; ἠρώτησεν ἡ Ἔμμα ἀγωνιῶσα.

— Αἴ! δὲν μαντεύετε λοιπὸν ὅτι ὁ Ὁράτιος θὰ ἦτο ἕτοιμος νὰ π,οβῇ εἰς οἷον δήποτε ἀπενενοημένον διάβημα;

— Θεέ μου! Θεέ μου!

Τὰ δάκρυά της ἐπηύξησαν.

— Σημειώσατε δὲ καλῶς ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐντελῶς κατηχημένος περὶ τοῦ πρὸς ὑμᾶς ἔρωτός του... Καὶ δὲν διστάζω νὰ σᾶς εἴπω ὅτι θὰ τὸ ἔπραττον καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἐὰν εἶχον τὴν ἡλικίαν του... Τέλος πάντων ἀφοῦ αὐτὸ εἶναι τὸ μόνον μέσον, δέον νὰ τὸ χρησιμοποιήσωμεν... Ἀναχωρήσατε!

Καὶ ἐπί τινα δευτερόλεπτα παρέμειναν σιωπηλοί.

— Λάβετε τὸν βραχιονά μου, ἢ μᾶλλον δότε μοι τὸν ἰδικόν σας διὰ νὰ ἐπανακάμψωμεν εἰς τὴν ἔπαυλιν. Ὁμιλῶμεν καθ' ὁδόν.

Ὁ μαρκήσιος λαβὼν τὸν βραχίονα τῆς Ἔμμας τῇ εἶπε μετὰ παρακλητικοῦ τόνου.

— Ὅπως καὶ ἐὰν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, τέκνον μου, δὲν δύνασθε βεβαίως νὰ ἀναχωρήσητε τοσοῦτον αἰφνιδίως καὶ ἐσπευσμένως. Τὸ ἀπότομον τῆς ἀναχωρήσεως ταύτης θὰ ἐχαρακτηρίζετο ὡς μιὰ φυγὴ καὶ θὰ ἐφαίνετο ἀνεξήγητον ἐνώπιον ὅλου τοῦ κόσμου. Θὰ δεήσῃ νὰ τὸ εἴπωμεν κατὰ πρῶτον εἰς τὴν δούκισσαν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον θὰ ἐξοικειωθῶσι μετὰ τῆς ἰδέας ταύτης... Μὴ ἐπιμένετε, μὴ ἐπιμένετε εἰς τοῦτο. Ἐὰν δὲν συγκατανεύσητε νὰ τὸ πράξητε διὰ τοὺς ἄλλους... κάμετέ το δι' ἐμέ, πράξετέ το χάριν ἐμοῦ, κόρη μου... Νὰ σᾶς στερηθῶ τόσον αἰφνιδίως τοῦτο πράγματι ἤθελεν εἶσθαι λίαν σκληρὸν δι' ἐμέ... τὸν δύσμοιρον πρεσβύτην...

Ἐκείνη ἔκυψε τὴν κεφαλὴν καὶ ὑπέλαβεν.

— Θὰ σᾶς ὑπακούσω εἰς ὅλα, φίλε μου.. Τὴν ζωήν μου ὅλην τὴν ἐγκαταλείπω εἰς τὴν διάκρισίν σας.

Ὁ μαρκήσιος μετὰ παραδόξου τόνου καὶ μετὰ μειλιχίου βλέμματος, προσέθηκε·

— Καὶ θὰ πράξετε πολὺ καλά! ναὶ, μὰ τὴν τιμήν μου, θὰ πράξητε πολὺ καλά!

Μετὰ τὰς τελευταίας δὲ ταύτας λέξεις ἀπεμακρύνθησαν.

Καὶ ἐπὶ κινδύνῳ νὰ παρατηρηθῶσιν ὑπὸ τῆς Ἔμμας καὶ τοῦ κ. Δὲ Βιβαρέζ, καὶ χωρὶς πλέον νὰ φροντίζωσι διὰ τὸν ὑπ' αὐτῶν προξενούμενον θόρυβον, αἴφνης δύο ἄνδρες προβαλλόντες ἐκ τῶν θάμνων ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐνεδρεύοντες ὡς κυνηγοὶ θήραμά τι, εἶχον κατασκοπεύσει τὰς κινήσεις τῆς Ἔμμας.

Ἦσαν ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων Ζιρόδιοι!

Ἕτοιμοι βραδύτερον νὰ καταπείσωσιν ἀλλήλους, συνεκρατοῦντο ἐπὶ τοῦ παρόντος ὑπὸ τῆς ταυτότητος τῶν συμφερόντων.

Παρατηροῦντες δὲ μακρόθεν ἐξαφανιζομένην βραδέως τὴν νεαρὰν κόρην, καὶ τὸν μαρκήσιον ἐρειδόμενον ἐπὶ τοῦ βραχίονός της, τὰ ὄμματά των ἐξήστραπτον ἐξ ἀγρίας χαρᾶς.

— Τὴν ἤκουσες;

— Ναί.

— Ἐννόησες ὅλας τάς λέξεις της;

— Τὰ πάντα μᾶς ἀποδεικνύουσι ὅτι ἡ Ἔμμα ἀγαπᾷ!

— Καὶ ὅτι ὑπ' αὐτῆς ἀγαπώμενος...

— Εἶναι ὁ Βιλεφόρ!

— Ἰδοὺ λοιπὸν τὸ ἀπόρρητόν της... Καὶ τὸ ἀπόρρητόν της μᾶς ἀνήκει ἤδη...

— Ναί, ἡ Ἔμμα ἀνήκει εἰς ἡμᾶς πλέον!

—Εἰς ἡμᾶς, ναί!

Ἀλλὰ διατί καὶ τίνι τρόπῳ τὸ ὑπὸ τῶν δύο ἀδελφῶν κατασχεθὲν ἀπόρρητον θὰ συνέτεινεν ὅπως ἡ νεαρὰ κόρη ἀνήκει εἰς αὐτούς; Ὑπὸ ὁποίου λοιπὸν νέου σχεδίου ἐπανεπαύοντο οἱ δύο Ζιρόδιοι;

— Εἶναι ἰδική μας! ἐφώνησαν. Ἡ Ἔμμα ἀνήκει εἰς ἡμᾶς καὶ ὄχι εἰς κανένα ἄλλον!

Καὶ ἠτένισαν ἀλλήλους διὰ βλέμματος μεστοῦ μίσους.

— Ἢ μᾶλλον θὰ ἀνήκῃ εἰς τὸν ἕνα ἐκ τῶν δύο!

— Εἰς ποῖον ὅμως;

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς δὲ ἐκείνης διὰ τοὺς δύο ἀδελφοὺς ἤρχιζεν ἄγων ἀμείλικτος, ἄγων φρικαλέος.

Εἶτα οἱ Ζιρόδιοι ἔσπευσαν νὰ ἐπανακάμψωσιν εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα καὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς πορείας αὐτῶν δὲν ἀντήλλαξαν οὐδεμίαν λέξιν. Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπίσης, καθὼς καὶ ὅταν ἠγαπῶντό ποτε, εἶχον ἐννοήσει ἀλλήλους, ἑπομένως δὲν ἔσχον ἀνάγκην νὰ συνεννοηθῶσι διὰ τοῦ προφορικοῦ λόγου. Ἄλλως τε ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ σχεδίου κατείχοντο οἱ δύο ἐρωτόληπτοι οὗτοι ἀδελφοί.

Καὶ τὸ σχέδιόν των ὁποῖον νὰ ἦτο ἆρά γε;

Καίτοι, δὲ τὸ σχέδιον αὐτὸ θὰ ἦτο ἀποτρόπαιον ἀναμφιβόλως καὶ ὅμως ἦσαν βέβαιοι σχεδὸν περὶ τῆς ἐπιτυχίας αὐτοῦ. Ἀφοῦ ἡ Ἔμμα ἠγάπα τὸν Βιλεφόρ, θὰ ἐθυσίαζε τὰ πάντα, τὴν ζωὴν καὶ τὴν εὐτυχίαν της συνάμα πρὸς τελείαν ἱκανοποίησιν τοῦ δουκός. Ἄλλως τε μήπως οἱ δύο ἀδελφοὶ δὲν ἦσαν κύριοι τῆς ἀθωώσεως ταύτης τοῦ Βιλεφόρ; Μήπως δὲν κατεῖχον εἰς τὴν διάκρισίν των τὴν ἀποκάλυψιν τῆς Ρόζας, ἀπόδειξιν τρανωτάτην τῆς ἀθωότητος τοῦ Ὁρατίου; Ἐὰν δὲ τὴν ἀπόδειξιν ταύτην τὴν εἶχον φυλάξει μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἔπραξαν τοῦτο διότι δὲν ἠδυνήθησαν εἰσέτι νὰ καταλήξωσιν εἰς ἀπόφασίν τινα. Ἐπὶ

τοῦ παρόντος ὅμως κατεπείσθησαν πλέον ὅτι ἐπῆλθεν ἡ κατάλληλος στιγμὴ ὅπως τὴν χρησιμοποιήσωσι.

Ἐσκόπευον νὰ παρουσιασθῶσιν ἐνώπιον τῆς Ἔμμας ὅπως προβάλλωσιν εἰς αὐτὴν τὴν ἑξῆς συμφωνίαν : Νὰ ἀποδώσωσιν, μὲν εἰς τὸν Βιλεφὸρ τὰς ἀδιαφιλονεικήτους ἀποδείξεις τῆς ἀθωότητός του καὶ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς προσβληθείσης τιμῆς του διὰ τοῦ ἐναργεστέρου πλέον τρόπου, ἀλλὰ θὰ κατεδίκαζον τὴν Ἔμμαν νὰ ἐκλέξῃ τὸν σύζυγόν της μεταξὺ αὐτῶν τούτων τῶν δύο Ζιροδίων.

Ἰδοὺ λοιπὸν ὁποῖον ἦτο τὸ σχέδιον αὐτῶν, ἁπλοῦν μὲν φαινομενικῶς ἀλλὰ καὶ ἄνανδρον συνάμα ! Καὶ ὅμως οἱ δύο ἀδελφοὶ παρασυρθέντες εἰς τὴν δίνην τοῦ ἄφρονος πάθους αὐτοῦ, δὲν ἦσαν πλέον κύριοι τῶν πράξεών των, ἦσαν φρενοβλαβεῖς . . . Ὑπὸ τῆς ἰδέας λοιπὸν ταύτης ἐμφορούμενοι εἰσῆλθον εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα.

Ἡ δύσμοιρος Ἔμμα ἦτο κατεστραμένη !

ΙΣΤ'.

Ἐκλέξατε !

Τὴν ἐπαύριον λοιπὸν οἱ Ζιρόδιοι κατευθυνθέντες εἰς τὴν ἔπαυλιν ἐζήτησαν νὰ ἴδωσι τὴν Ὡραίαν Παιδαγωγὸν, αὕτη ὅμως δὲν ἠθέλησε νὰ τοὺς δεχθῇ. Τότε οἱ δύο ἀδελφοὶ ἔγραψαν διὰ μολυβδοκονδύλου εἰς τὰ ἐπισκεπτήριά των τὰ ἑξῆς.

«Πρόκειται περὶ ὑποθέσεως ὑψίστου ἐνδιαφέροντος καὶ ἑπομένως ἡ δεσποινὶς Ναθαλιὲ θὰ μετεμελεῖτο κατόπιν ἐὰν δὲν ἤθελε μᾶς δεχθῇ.»

Ἡ Ἔμμα ἀναγνοῦσα τὰς λέξεις ταύτας, διέταξε νὰ τοὺς εἰσάξωσιν εἰς μίαν ἐκ τῶν αἰθουσῶν τῆς ἐπαύλεως, ἐνῷ ταυτοχρόνως εἰδοποίησε τὸν μαρκήσιον Δὲ Βιβαρέζ. Δὲν ἤθελε νὰ εὑρεθῇ μόνη ἐνώπιον τῶν δύο ἀδελφῶν. Ἀλλ' οἱ Ζιρόδιοι εὐθὺς ὅτε ἐννόησαν ὅτι ὁ μαρκήσιος θὰ παρευρίσκετο εἰς τὴν συνδιάλεξιν αὐτῶν, ἠγέρθησαν ὅπως ἀναχωρήσωσιν.

— Δεσποινὶς, εἶπεν ὁ Πέτρος, ἤλθαμεν νὰ ὁμιλήσωμεν εἰς ὑμᾶς... δὲν ἔχομεν καμμίαν ὑπόθεσιν μετὰ τοῦ κ. Δὲ Βιβαρέζ.

— Καὶ ὅμως ἐγὼ δὲν ἔχω κανὲν μυστικὸν διὰ τὸν μαρκήσιον.

— Σεῖς, πιθανόν . . . ἀλλ' ὅταν ἀφορᾷ δι' ἡμᾶς, τὸ πρᾶγμα διαφέρει.

— Νομίζω ὅτι ὁ κύριος μαρκήσιος δικαιοῦται νὰ ἀκούσῃ πᾶν ὅ,τι θὰ εἴχητε νὰ μοὶ εἰπῆτε.

— Οὕτω φρονῆτε σεῖς, οὐχὶ ὅμως καὶ ἡμεῖς, διότι ἀγνοεῖτε τὸ αἴτιον ὅπερ μᾶς φέρει ἐνταῦθα . . . καὶ διότι δὲν δύνασθε νὰ τὸ μαντεύσητε.

— Μαντεύω ὅτι σκοπεύετε νὰ μοὶ ἐπαναλάβητε τὴν ἣν μοὶ εἴχετε κάμει αἴτησιν . . . εἰς τὴν ὁποίαν βλέπω, μετὰ μεγάλης μου λύπης, ὅτι δὲν θὰ ἠδυνάμην ἀπαντήσω εἰμὴ διὰ τοῦ αὐτοῦ πάντοτε τρόπου.

— Εἶναι ἀληθὲς ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ ἔρωτός μας, ἀλλὰ δὲν εἶναι τὸ ζήτημα μόνον αὐτό.

Εἰς ταῦτα ἡ Ἔμμα μετ' ἄκρας ἀνυπομονησίας ἀπήντησεν·

— Τέλος πάντων, κύριοι ἐκλέξατε . . ὁ κ. Δὲ Βιβαρὲζ δέον νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν συνδιάλεξίν μας ἄλλως . . .

— Ὅταν μάθητε περὶ τίνος πρόκειται τότε πιθανὸν νὰ ἀλλάξητε γνώμην.

— Μοὶ εἶναι ἀδιάφορον ! . .

Τῇ στιγμῇ ταύτῃ ἠκούσθησαν οἱ βηματισμοὶ τοῦ κ. Δὲ Βιβαρὲζ, ὅστις βραδέως κατήρχετο τὴν κλίματα.

— Εἰς τὴν συνδιάλεξίν μας ταύτην, δεσποινὶς, θὰ γείνῃ λόγος οὐχὶ περὶ ὑμῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ κ. Δὲ Βιλεφόρ.

Ἡ Ἔμμα εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἐφρικίασε, διότι ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, εἶχε διαγνώσει τὸ μῖσος τὸ συνοδευόμενον ὑπὸ ἀγρίας καὶ ἀκλονήτου ἀποφάσεως. Κατελήφθη δὲ ὑπὸ φόβου διὰ τὸν δοῦκα Ὁράτιον. Καὶ ἐπειδὴ ὁ μαρκήσιος εἰσερχόμενος ἐξεπλάγη εἰς τὴν θέαν τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Γάστωνος, ἡ Ἔμμα ἔδη πρὸς αὐτὸν, ὑποτρέμουσα καὶ ψιθυρίζουσα.

— Φίλε μου, σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσητε . . . Σᾶς ἐνόχλησα ἀνωφελῶς . . . Μόνον εἰς ἐμὲ ἐπιθυμοῦσι νὰ ὁμιλήσωσιν οἱ κύριοι οὗτοι . . .

— Ἀλλά . . .

— Εἰς ἐμὲ μόνον, φίλε μου.

Ὁ μαρκήσιος ἐφάνη διστάζων πρὸς στιγμήν. Ἀτενίζων δὲ ἐναλλὰξ τὴν Ἔμμαν καὶ τοὺς δύο ἀδελφοὺς, προσεπάθει νὰ μαντεύσῃ. Εἶτα, ὑπετραύλισε.

— Ἔχω ἀρκετὴν ἐμπιστοσύνην, διότι φρονῶ ὅτι οἱ κύριοι Ζιρόδιοι δὲν θὰ ἦσαν ἄμοιροι τοῦ πρὸς ὑμᾶς ὀφειλομένου σεβασμοῦ.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων ἠρυθρίασαν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ σοβαροῦ βλέμματος τοῦ μαρκησίου. Ὁ πρεσβύτης ὡμολόγησε ὅτι εἶχεν ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτοὺς, πᾶν δὲ ὅ,τι ἐκεῖνοι ὠνειροπώλουν διὰ τὴν νεαρὰν κόρην ἦτο πρᾶξις ἄνανδρος. Ὁ ἔρως ὅμως ἀπετύφλου αὐτούς.

Ὁ μαρκήσιος ἐκὼν ἄκων ἠναγκάσθη νὰ ἀποσυρθῇ.

— Τώρα, εἶπεν ἡ Ἔμμα, ὅτε ἐμείναμεν μόνοι δύνασθε νὰ ὁμιλήσητε . . .

Πρῶτος δὲ ὁ Πέτρος μετὰ ἀποφασιστικοῦ τόνου ἔλαβε τὸν λόγον·

— Δεσποινὶς, θὰ εἴμεθα πολὺ σύντομοι εἰς τοὺς λόγους μας . . Δὲν σκοπεύω δὲ ποσῶς νὰ σᾶς ὑπενθυμήσω τὰ αἴτια τοῦ μίσους ἅτινα εἶχον φέρει εἰς διχόνοιαν

τοὺς δύο οἴκους τῶν Ζιρωδίων καὶ τῶν Βιλερὸρ, ἀφοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς σας ἐγνωρίσατε οὐκ ὀλίγα συμβεβηκότα σχετιζόμενα μετὰ τοῦ πολυθρυλήτου τούτου μίσους. Θὰ σᾶς εἴπω μόνον ὅτι τὸ μῖσος τοῦτο, ἐὰν ὑρίσταται πάντοττε, δὲν ἐδράζεται πλέον ἐπὶ τῶν αὐτῶν λόγων ὑφ' ὧν ἐδράζετο ἄλλοτε . . . Μισῶμεν πάντοτε τὸν δοῦκα Δὲ Βιλεφὸρ, οὐχὶ πλέον διότι τὸν νομίζομεν ὡς δολοφόνον τοῦ πατρός μας . . . ἀλλὰ διότι σᾶς ἀγαπᾷ.

Ἡ Ἔμμα ἠγέρθη αἰφνιδίως, ἑτοίμη νὰ ἐπιβάλλῃ αὐτοῖς τὴν σιωπὴν, ἀλλ' ὁ Πέτρος ὅλως ἀμέριμνος ἐπηκολούθησε·

— Πρὶν ἢ ἐνδιατρίψωμεν εἰς τὰς προθέσεις τὰς ὁποίας ἐρχόμεθα νὰ σᾶς εἴπωμεν, ἀναγκαζόμεθα νὰ ἐξομαλύνωμεν ὅσον ἔτι εὐκρινῶς τὴν κατάστασιν ταύτην. Σᾶς διαβεβαιοῦμεν λοιπὸν ὅτι ὁ δοὺξ Δὲ Βιλεφὸρ δὲν εἶναι ὁ δράστης τῆς δολοφονίας τοῦ πατρός μας. Οὐ μόνον δὲ γνωρίζομεν τοῦτο ἀλλ' ἔχομεν καὶ τὰς ἀποδείξεις.

—Ἄ! ἔχετε τὰς ἀποδείξεις; Λέγετε, ὅτι ἔχετε τὰς ἀποδείξεις; ἐφώνησεν ἡ Ἔμμα μὲ ὀφθαλμοὺς ἀπαστράπτοντας ἐξ ἀφάτου χαρᾶς.

— Ναὶ, ἔχομεν τὴν ἀπόδειξιν... ἐνώπιον τῆς ὁποίας οὐδεὶς θὰ ἐτόλμα νὰ ἀμφιβάλλῃ πλέον.

— Καὶ τὴν ἀπόδειξιν ταύτην δὲν τὴν διεκηρύξατε δημοσίᾳ;

— Μὴ εἰσθε τόσον ἀνυπόμονος. Ἐὰν μέχρι τῆς σήμερον δὲν προέβημεν εἰς τοῦτο, τὸ καθῆκον αὐτὸ τὸ προωρίσαμεν νὰ τὸ πράξητε σεῖς.

— Προωρίσατε νὰ γνωστοποιήσω ἐγὼ τὴν ἀπόδειξίν ταύτην εἰς τὸν δοῦκα, εἰς τὴν οἰκογένειάν του;

— Εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἐὰν θέλετε . .

— Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν εἶναι ἰδικόν μου καθῆκον, εἶναι ἰδικόν σας ἀπεναντίας...

— Ἀκούσατε, δεσποινὶς, καὶ προσέχετε καλῶς τοὺς λόγους μου . . . Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν θὰ ἐπιχειρίσωμεν τίποτε πλέον κατὰ τοῦ δουκὸς τοῦ σώσαντος τὴν ζωήν μας ἐπὶ τῆς σχεδίας τῆς *Νεμέσεως* καὶ τοῦ περισυλλέξαντος ἡμᾶς ἐπὶ τῆς *Μεμφιδος*. Καὶ ἐνῷ ἡτοιμαζόμεθα νὰ ἱκανοποιήσωμεν δημοσίως τὴν προσβληθεῖσαν τιμήν του, ἡμεῖς οἱ ἀπὸ τοσούτων ἤδη μηνῶν ὀνειροπωλήσαντες τὸν θάνατόν του, ὅταν αἴφνης ἐμαντεύσαμεν τὸ ἀπόρρητον τοῦ πρὸς ὑμᾶς ἔρωτός του . . . Τότε λοιπὸν καταληφθέντες ὑπὸ δισταγμοῦ καὶ ὑπομονῆς, ἀπεφασίσαμεν νὰ μὴ ἀναφέρωμεν τίποτε.

— Ἡ σιωπή σας αὕτη, κύριοι, ἦτο μία ἀνανδρία . . .

— Ναὶ, πράγματι ἦτο μία ἀνανδρία. Ἤδη ἐπειδὴ ἀπεφασίσαμεν νὰ ὁμιλήσωμεν δὲν ἀναμένομεν πλέον πρὸς διακήρυξιν τῆς ἀληθείας ταύτης παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὴν καλήν σας διάθεσιν . , .

— Δὲν σᾶς ἐννοῶ . . .

— Κατεπείσθημεν ὁ ἀδελφός μου καὶ ἐγὼ ὅτι . . . τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι δι' ὑμᾶς . . . μεγάλη καὶ ὑπέρμετρος χαρὰ, ἐὰν δηλονότι ἠδύνασθε νὰ φανῆτε χρήσιμος εἰς τὸν κ. Δὲ Βιλεφόρ . . .

— Αὐτὸ εἶναι ἀληθές! . . καὶ μήπως δὲν εὑρίσκετε ὅλως φυσικὸν τοῦτο;

— Ἐρχόμεθα νὰ σᾶς προσφέρωμεν τὸ μέσον. Ὁ Γάστων καὶ ἐγὼ σᾶς ἀγαπῶμεν, δεσποινὶς, καὶ τὰς καρδίας ἀμφοτέρων διαφλέγει ἡ ἐλπὶς τῆς οὐρανίας ἐκείνης εὐδαιμονίας ἣν θὰ ἀπελάμβανεν ὁ εἷς ἐξ ἡμῶν ὅταν θὰ τῷ ἐπετρέπετε νὰ σᾶς ἀποκαλέσῃ σύζυγόν του.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἡ Ἔμμα νομίσασα ὅτι ὑπεκρύπτετο ἀπειλή τις, ὠργίσθη μεγάλως καὶ εἶπε·

— Σᾶς εἶπον καὶ σᾶς ἐπαναλαμβάνω: ποτέ!

Ὁ Πέτρος γαλήνιος πάντοτε, προσέθηκε μειδιῶν.

— Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω: Ἴσως! Σᾶς εἶχον εἰπεῖ πρὸ ὀλίγου ὅτι κατείχομεν εἰς τὴν διάκρισίν μας τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀθωότητος, τῆς ἀδιαφιλονεικήτου ἀθωότητος τοῦ κ. Δὲ Βιλεφόρ. Τὴν ἀπόδειξιν λοιπὸν ταύτην ἐρχόμεθα νὰ τὴν σᾶς προσφέρωμεν δεσποινίς . . .

— Εἰς ἐμέ;

— Ναὶ, ἀλλὰ ἐπὶ μίαν συμφωνίαν . . . ἐπὶ μίαν μόνον . . .

— Ὁμιλήτατε . . . καὶ ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι, μαντεύω ὅτι εἰς ὅλα ταῦτα ὑποκρύπτεται ἀτιμία.

— Θὰ ἔχητε τὴν ἀπόδειξιν ταύτην τὴν ἰδίαν ἡμέραν τοῦ μεθ' ἑνὸς ἐξ ἡμῶν γάμου σας, τοῦ Γάστωνος ἢ ἐμοῦ.

Ἡ Ἔμμα καταβαλοῦσα τὴν σφοδρὰν συγκίνησίν της, ἐπηκολούθησε ἔνδακρυς.

— Ἡ πρότασίς σας, κύριε, δὲν εἶναι πλέον ἀτιμία, ἀλλ' εἶναι κάτι τι περισσότερον καὶ τῆς ἀνανδρίας

— Ὅπως ἀγαπᾶτε, δεσποινίς.

— Τὸ θέλετε λοιπόν;

— Τὸ θέλομεν ναί!

— Ὦ! Θεέ μου! Θεέ μου!

Καὶ συνήνωσε τὰς χεῖρας μετὰ παρακλητικῆς ἐκβλώσεως, εἰποῦσα·

— Ἀλλ' ἐγὼ δὲν σᾶς ἀγαπῶ . . .

— Προϊόντος τοῦ καιροῦ θὰ ἐπέλθῃ ὁ ἔρως.

— Ποτὲ δὲν θὰ σᾶς ἀγαπήσω, ποτέ!

— Κανεὶς δὲν δύναται νὰ προίδῃ τί ἐπιφυλάσσει ἡμῖν ἡ ἐπιοῦσα.

— Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ἀποτρόπαιον, κύριοι! Εἶναι τερατῶδες!

— Καὶ ὅμως δύναταί τις τὰ πάντα νὰ ἀναμένῃ ἐκ μέρους τῆς παραφροσύνης, ὁ ἔρως δὲ τὸν ὁποῖον αἰσθανόμεθα ἡμεῖς καὶ τὸν ὁποῖον περιφρονεῖτε σεῖς μᾶς κατέστησεν πράγματι παράφρονας!

Ἡ δύσμοιρος νεᾶνις ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν ἐθρήνει πλέον. Ἀπεναντίας ἡ φρίκη τῆς καταστάσεως ταύτης τῇ ἔδωκε τὸ ἀπαιτούμενον θάρρος.

— Καὶ οὐδὲν θὰ συνέτεινε πρὸς καταστολὴν τοῦ ἔρωτος τούτου ;

— Οὐδέν !

— Καὶ ἐὰν ἐγὼ ἀπεποιούμην ;

— Θὰ ἐξηφανίζαμεν τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀθωότητος τοῦ κ. Δὲ Βιλεφὸρ καὶ ὁ δοὺξ θὰ παραμείνῃ καθ' ὅλην τὴν ζωήν του, ἂν οὐχὶ ὡς κατηγορημένος, ἀλλὰ πάντοτε ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀδιαφιλονεικήτου ὑπονοίας ὅτι ὑπῆρξεν ὁ δράστης ἑνὸς ἐγκλήματος.

Ἐκείνη παρέμεινεν ἐπὶ πολλὰς στιγμὰς ἄφωνος. Οἱ Ζιρόδιοι εἰς ἄκρον ἀπαθεῖς, ἀνέμενον νὰ ὁμιλήσῃ.

— Δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ἀπαντήσω τώρα ἀμέσως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Ὦ ! εἶναι φρικῶδες πᾶν ὅ,τι μοὶ προτείνετε . . . Ἀφετέ μοι, ναί, ἀφετέ μοι νὰ σκεφθῶ . . . Πρέπει νὰ ἐξοικειωθῶ μετὰ τῆς σκέψεως ταύτης.

— Θὰ ἀναμένωμεν λοιπόν, εἶπεν ὁ Πέτρος.

Καὶ χαιρετήσαντες αὐτὴν εὐσεβάστως ἀπεσύρθησαν εἰς τὰ ἴδια. Ὅταν δὲ ἐξηφανίσθησαν ἡ Ἔμμα κατέπεσε λιποθυμος. Διῆλθε δὲ τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐν μέσῳ φρικτῶν ἀγωνιῶν καὶ ὑπερβαλλούσης νευρικῆς κρίσεως.

Μάτην ἐζήτει πανταχόθεν τὴν ἐκ τοῦ κινδύνου τούτου ἀπαλλαγήν της ! Πλὴν φεῦ ! ἡ ἀπαλλαγὴ αὕτη ἐξ οὐδενὸς μέρους ἐνεφανίζετο.

Καὶ ἐὰν οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐβασίζοντο ἐπὶ τῆς καρδίας της, ἐπὶ τῆς ἐθελοθυσίας καὶ τῆς ἀφοσιώσεως αὐτῆς, εἶχον δίκαιον, διότι ἡ Ἔμμα ἀγαπῶσα ἐμμανῶς τὸν δοῦκα οὐδὲ κἂν θὰ ἐσκέπτετο νὰ δείξῃ ἀντίστασίν τινα.

Καὶ ἐὰν ἡ διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀπάρνησις ἑαυτῆς καὶ ὅλης τῆς εὐτυχίας της ἡ κατάρρευσις ἦσαν πράγματι φρικαλέαι, ἐὰν ἡ θυσία ἦτο τόσῳ μεγάλη καὶ ὑπερτέρα σχεδὸν τῶν δυνάμεών της, καὶ ὅμως ἡ ἐθελοθυσία αὕτη ὅσον ὀλεθρία καὶ ἐὰν ἤθελεν εἶσθαι, τῇ ἐπροξένει μυστηριώδη χαρὰν, ἀφοῦ χάριν τοῦ Βιλερὸρ, ἀφοῦ χάριν τοῦ πρὸς αὐτὸν ἔρωτός της, ἔβλεπεν ἑαυτὴν καταστρεφομένην.

Ἡ ἑσπέρα τῆς ἡμέρας ἐκείνης καθὼς καὶ ἡ ἑπιοῦσα διέρρευσαν οὕτω πως. Παρ' ὅλας τὰς προσπαθείας της δὲν ἠδυνήθη νὰ καταλήξῃ εἰς καμμίαν ἀπόφασιν.

Ἐπεθύμει νὰ δώσῃ καταφατικὴν ἀπάντησιν, ἐσκέπτετο ὅμως ὅτι ἐὰν ἔλεγεν εἰς τοὺς Ζιροδίους «Δέχομαι» τότε τὰ πάντα θὰ ἔληγον δι' αὐτήν.

— Θεέ μου ! Τίς θὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειάν μου ! Τίς θὰ μὲ σώσῃ ἐκ τῆς κρισίμου ταύτης θέσεώς μου ;

Ἐξ ὅλης δὲ τῆς μετὰ τῶν Ζιροδίων διεξαχθείσης συνδιαλέξεώς της, δὲν ἀνέφερεν οὐδεμίαν λέξιν εἰς τὸν μαρκήσιον, ἄλλως τε οὔτε ἐκεῖνος τῇ ἀπηύθυνε καμμίαν ἐρώτησιν περὶ τούτου. Μόνον διὰ τοῦ βλέμματος περιωρίσθη νὰ τὴν ἐρωτήσῃ, ἀλλ' ἡ Ἔμμα προσποιηθεῖσα ὅτι δὲν ἠννόει τίποτε, ἀπέστρεψε τὸ ἰδικόν της. Καίτοι δὲ εἰς οὐδεμίαν προέβη νέαν ἀπόπειραν, καὶ ὅμως ἡ νέα αὕτη

στάσις τῆς Ἔμμας ἀφῆκεν αὐτὸν ἐκπεπληγμένον καὶ περίλυπον κατά τι.

Ὅταν οἱ Ζιρόδιοι ἐπαρουσιάσθησαν εἰς τὴν ἔπαυλιν ὁ δοὺξ Ὁράτιος ἦτο ἀπών. Κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του μόνον ἔμαθε τὴν ἐπίσκεψιν τῶν δύο ἀδελφῶν.

Ἡ ἐπιμονή του δὲ ἐκείνη ὅπως εὑρίσκεται πλησίον τῆς Ἔμμας ἐπηύξησε τὴν ζηλοτυπίαν του καὶ τὴν κατὰ αὐτῆς ἀγανάκτησίν του. Ὅταν λοιπὸν εὑρέθη εὐθὺς ἐνώπιόν της, τότε τῇ εἶπε·

— Ἐκλέγετε λίαν παραδόξως τοὺς φίλους σας . . .

Εἰς ταῦτα ὁποίαν ἀπάντησιν θὰ ὤφειλε νὰ τῷ δώσῃ ; Ἔβλεπε τὴν ἔξαψίν του καὶ τὴν λύπην του συνάμα. Ἡ δυστυχὴς Παιδαγωγὸς οὐδεμίαν μὲν ἀνέφερε λέξιν εἰς αὐτόν, ἐσκέπτετο ὅμως ὅτι οἱ Ζιρόδιοι ἀνέμενον.

Περὶ τὴν δείλην ἡμέρας τινὸς ἐξελθοῦσα τῆς ἐπαύλεως κατηυθύνθη βραδέως πρὸς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα. Τί ἐσκόπευε λοιπὸν νὰ εἴπῃ εἰς αὐτούς ; Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην οἱ δύο ἀδελφοὶ πρὸ ὀλίγου εἰσέτι εἶχον ἐπιστρέψει ἐκ τοῦ περιπάτου αὐτῶν. Τότε ἑκάτερος αὐτῶν παρετήρησε τὴν Ἔμμαν ἐκ τοῦ διαμερίσματός του. Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς περιῆλθεν εἰς ἀμηχανίαν ἐνώπιον τῆς αἰκίας ταύτης ἥτις ὑπῆρξέ ποτε κοινὴ διὰ τοὺς δύο ἀδελφούς καὶ, ὅπου ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἑκάτερος αὐτῶν ἔζη ἰδιαιτέρως. Εἰς ποίου λοιπὸν ἐκ τῶν δύο τὴν θύραν θὰ ὤφειλε νὰ κρούσῃ ; Καὶ ὅμως ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅτε οἱ Ζιρόδιοι ἐξέθεσαν αὐτὴν τοιουτοτρόπως ἡ Ἔμμα ἐμίσει καὶ τοὺς δύο δι' ὅλων τῶν δυνάμεών της, ἐπομένως τῇ ἦτο ἀδιάφορον εἰς ποῖον ἐκ τῶν δύο θὰ ὤφειλε νὰ ἀποταθῇ.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐννοήσαντες τὸν δισταγμόν της ἔσπευσαν νὰ τὴν ἀπαλλάξωσιν ἐκ τῆς ἀμηχανίας της. Ἀμφότεροι συγχρόνως ἔσπευσαν εἰς προϋπάντησίν της καὶ ἤρχισαν νὰ περιδιαβάζωσι κάτωθεν παμμεγέθων πτελεῶν, χωρὶς νὰ εἰσέλθωσι εἰς τοὺς κήπους τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων, οἵτινες συνεπείᾳ τῆς ἀδελφικῆς διχονίας εἶχον διαιρεθῇ εἰς δύο ἴσα μέρη.

— Ἀπεφασίσατε, δεσποινίς ;

— Ναί, ἀλλὰ πρὶν νὰ σᾶς εἴπω περὶ παντὸς ὅ,τι ἀπεφάσισα, θὰ ἐπεθύμουν νὰ κάμω ἔκκλησιν πρὸς τὴν τιμήν σας, πρὸς τὴν γενναιοφροσύνην ὑμῶν.

Ὁ Γάστων ἐκίνησε στωϊκῶς τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπεν·

— Ἔκκλησιν πρὸς τὴν τιμὴν καὶ τὴν γενναιοφροσύνην μας.. Ὦ ! ναί, ὅλας αὐτὰς τὰς ἀρετὰς τὰς εἴχομεν γνωρίσει ποτὲ καὶ ἀναμφιβόλως ἡμέραν τινὰ θὰ ἐξοικειωθῶμεν ἐκ νέου μετ' αὐτῶν . . . Σήμερον ὅμως πρόκειται περὶ τοῦ ἔρωτός μας . . . σήμερον ἡμεῖς ἀγαπῶμεν.. καὶ μὰ τὴν πίστιν μου, δέον ὅπως μὴ λαμβάνητε ποσῶς ὑπ' ὄψιν τὴν ἰσχὺν τοῦ ἔρωτός μας διὰ νὰ πιστεύετε ὅτι θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀπαρνηθῶμεν αὐτὸν διὰ τῶν θεωριῶν ἐφ' ὧν ζητῆτε νὰ ἐπιστήσητε τὴν προσοχήν μας.

— Πᾶν ὅ,τι σᾶς εἶπεν ὁ ἀδελφός μου, δεσποινίς, εἶναι ἀληθές . . . Παρατηρήσατε !

Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα πρὸς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα καὶ τοὺς κήπους προσέθηκε.

—Ἄλλοτε ἠγαπῶμεθα καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ὁποῖα βλέπετε ἐνώπιόν σας ἦσαν κοινὰ διὰ τοὺς δύο ἀδελφούς, καὶ πώποτε δὲν εἴχομεν σκεφθῆ ὅτι θὰ ἐπήρχετο ἡμέρα τις αθ' ἣν τὸ μῖσος, ἓν ἄσπονδον μῖσος τὸ ὁποῖον, ἀνάγκης τυχούσης, ὡθοῦν ἡμᾶς μέχρι τοῦ ἐγκλήματος, ἤθελεν ἀντικαταστήσει τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην μας. Ἡ ζωή μας ὑπῆρξε τόσον ἐπιστήθιος, τόσον παραδειγματικὴ καὶ τόσῳ στενῶς συνδεδεμένη ὥστε δὲν εἴχομεν ἀνάγκην νὰ ἀνταλλάζωμεν τὰς ἀμοιβαίας σκέψεις μας ὅπως γνωρίσωμεν αὐτάς. Καὶ ἐνῷ λοιπὸν ἡ ζωή μας διέρρεε τόσον ὁμαλῶς, ἰδού αἴφνης ἡμέραν τινὰ διὰ τῆς παρουσίας σας, δεσποινὶς, ἐπέπρωτο νὰ διαταράξητε ὅλην τὴν γαλήνην καὶ τὴν εὐτυχίαν μας. Ἀπὸ τῆς πρώτης ἔτι στιγμῆς σᾶς ἠγαπήσαμεν καὶ ἰδοὺ εἰς ποίαν οἰκτρὰν κατάστασιν καὶ δυχόνοιαν μᾶς ἔφερεν ὁ ἔρως οὗτος . . . Παρατηρήσατε... ἕκαστος ἡμῶν ζῇ ἰδιαιτέρως . . . ὁ εἷς μακρὰν τοῦ ἑτέρου . . . Ὅπως μὴ βλέπωμεν δὲ πλέον ἀλλήλους, ὅπως μὴ συναντώμεθα καὶ ὅπως μὴ συνομιλῶμεν, διετάξαμεν νὰ περιτοιχισθῇ ἡ πατρικὴ οἰκία μας. Διαιρέσαμεν τὸν κῆπον καὶ τοὺς λειμῶνας διὰ τοίχου τοσοῦτον ὑψηλοῦ διὰ νὰ εὑρισκώμεθα μακρὰν ἀλλήλων τότε ὅτε κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ἕκαστος ἡμῶν περιδιαβάζει εἰς τὸ μέρος του. Ὑπῆρξε καιρὸς καθ' ὃν θὰ ἔδιδον προθύμως ὅλον τὸ αἷμά μου διὰ τὸν Γάστωνα, καὶ ὁ Γάστων θὰ ἔδιδε ἐπίσης ὅλον τὸ αἷμα αὐτοῦ δι' ἐμέ . . . Σήμερον μισώμεθα . . . Θὰ ἦτο εὐτυχὴς ἐὰν αἴφνης ἐμάνθανε τὸν θάνατόν μου . . . καὶ ἐγὼ ὡσαύτως οὐδεμίαν θὰ ἠσθανόμην λύπην ἐὰν τὸν ἔβλεπον ἀποθνήσκοντα . . . Δὲν εἶναι ἀληθὲς, Γάστων;

— Εἶναι ἀληθές . . .

— Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω ὅτι ἡ κατάστασις αὕτη εἶναι πράγματι λίαν φρικτὴ, εἶπεν ἡ Ἔμμα περίτρομος.

— Καὶ ἐν τούτοις τὸ σφάλμα εἶναι ἰδικόν σας..

— Μήπως ὅλος ὁ κόσμος δὲν σᾶς ἀποκαλεῖ γόησσαν ;

— Ἡ γοητεία σας ἐπέδρασεν ἐφ' ἡμῶν. Ἰδοὺ ὁποῖον δεινὸν ἐγένετο παραίτιος ὁ ἔρως σας.

— Εἴμεθα ἀντερασταὶ καὶ ἀντίζηλοι . .

— Δύο ἐχθροί !

Ἡ Ἔμμα δι' ἐκπνεούσης φωνῆς, ἀπήντησε.

— Καὶ εἰς τί πταίω ἐγώ εἰς ὅλα αὐτά ; Μήπως ἐγὼ ἐνεθάρρυνά ποτε τὸν ἔρωτά σας ;

— Ὄχι.

— Δὲν εἶμαι λοιπὸν ἔνοχος εἰς τίποτε.

— Τέλος πάντων ἰδοὺ ὅτι ἤλθετε νὰ μᾶς εὕρητε. Γνωρίζετε πᾶν ὅ,τι θέλομεν. Εἴπετέ μας ἤδη τί ἀπεφασίσατε.

— Κατὰ πρῶτον θὰ ἐπεθύμουν νὰ σᾶς ἐρωτήσω . . . Οὐδὲν θὰ ἴσχυε πρὸς

καταστολὴν τῆς ἀποφάσεώς σας ; Δὲν θὰ ἠδύνατο οὐδὲν νὰ σᾶς συγκινήσῃ ;

— Οὐδέν !

— Καὶ ὅμως δὲν θὰ ἀγνοεῖτε βεβαίως, ὅτι καὶ ἐὰν ἔτι ἀπεφάσιζον νὰ γείνω σύζυγός σας, δὲν θὰ ἀγαπήσω ποτὲ ἐκεῖνον ἐξ ὑμῶν τὸν ὁποῖον θὰ ἐνυμφευόμην.

— Νυμφεύθητε αὐτὸν κατὰ πρῶτον, καὶ τότε ὁ ἐκλεγεὶς σύζυγος θὰ προσπαθήσῃ νὰ κατακτήσῃ τὴν καρδίαν σας.

— Εἶναι τόσον λοιπὸν ἀμετάτρεπτος ἡ ἰδιοτροπία σας αὕτη ;

— Ναί.

— Πολὺ καλά. Τότε λοιπὸν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἐπιθυμῶ νὰ γνωρίσητε τὴν ἀπόφασίν μου, διότι δὲν θέλω νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ ἡμῶν μυστικόν τι . . . ἀφοῦ θὰ ἠδύνασθε, ὁ εἷς ἢ ὁ ἕτερος νὰ μὲ μεμφθῆτε θάττον ἢ βράδιον διότι σᾶς ἀπέκρυψα τὴν ἀλήθειαν. . . Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου θὰ ἐγενόμην σύζυγος θὰ θελήσῃ ἴσως νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐὰν δὲν ἀγαπῶ αὐτὸν τοὐλάχιστον δὲν ἀγαπῶ κανένα ἄλλον . . . Σᾶς διαβεβαιῶ λοιπὸν ὅτι θὰ ἠπατᾶτο οἰκτρῶς, διότι ἐγὼ ἀγαπῶ... ἀγαπῶ δι' ὅλης τῆς ἰσχύος τῆς ψυχῆς μου . . . Καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ καὶ διὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἔδιδον τὴν ζωήν μου καὶ χάριν τοῦ ὁποίου θυσιάζω κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν ἀπέχθειάν μου, τὸ μῖσός μου καὶ τὴν εὐτυχίαν μου . . . ὁ ἄνθρωπος αὐτός . . .

Ὁ Πέτρος διέκοψεν αὐτὴν, καὶ διὰ φωνῆς ἀπαθοῦς καίτοι ἡ ψυχή του ὑπέφερε φρικωδῆ μαρτύρια, ὑπετραύλισε.

— Τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν τὸν γνωρίζομεν.

Ἡ Ἔμμα ἐπηκολούθησε μετὰ μειδιάματος μεστοῦ ὑπερηφανείας·

— Ὄχι, δὲν δύνασθε νὰ τὸν γνωρίζετε . . . διότι κανεὶς δὲν εἰξεύρει ὅτι ἐγὼ τὸν ἀγαπῶ, καὶ αὐτὸς οὗτος μάλιστα τὸ ἀγνοεῖ καὶ θὰ τὸ ἀγνοῇ πάντοτε.

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς, εἶπεν ὁ Γάστων, εἶναι ὁ Βιλεφόρ..

Τότε ἐκείνη ὠχρίασε καὶ ἐταράχθη σφόδρα. Κατόπιν αἱ παρειαί της ἐπορφυρώθησαν. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἡ ἁπλῆ ἐκείνη λέξις εἶχε προσβάλλει τὴν νεανικὴν φιλοτιμίαν της.

— Τίς σᾶς τὸ εἶπεν ; Πῶς τὸ γνωρίζετε ;

— Δὲν ἔχετε οὐδὲν ἐνδιαφέρον νὰ τὸ μάθητε. Τὸν ἀγαπᾶτε καὶ ἐκεῖνος σᾶς ἀγαπᾷ. Ἰδοὺ λοιπὸν διατί δὲν ἐδιστάσαμεν νὰ ἔλθωμεν νὰ σᾶς ζητήσωμεν τὴν θυσίαν τῆς ἐλευθερίας σας εἰς ἀντάλλαγμα τῆς τιμῆς αὐτοῦ.

— Εἶναι συμφωνία ἄτιμος, κύριοι . . .

— Δὲν λέγομεν τὸ ἐναντίον.

— Εἶσθε ἀντάξιοι περισσοτέρας περιφρονήσεως παρ' ὅσης ἐγὼ δὲν ἐτόλμουν νὰ σκεφθῶ.

— Ἡ περιφρόνησίς σας οὐδέποτε θὰ ἐξισοῦτο μετ' ἐκείνης ἣν ἕκαστος ἡμῶν αἰσθάνεται διὰ τὸν ἄλλον.

— Τότε, ὑπέλαβεν ἐκείνη μετὰ βραχεῖαν σιωπήν, ἰδοῦ πᾶν ὅ,τι ἔχω νὰ σᾶς εἴπω.. Θέλετε νὰ νυμφευθῶ τὸν ἕνα ἐξ ὑμῶν...

— Ναὶ, τὸν ἕνα ἐξ ἡμῶν.. κατ' ἐκλογήν ἰδικήν σας.

— Μοὶ εἶναι ἀδιάφορον ποῖος ἐξ ὑμῶν θὰ ἦτο... ἀφοῦ καὶ διὰ τοὺς δύο τὴν αὐτὴν αἰσθάνομαι ἀποστροφήν...

— Εἶναι περιττὸν νὰ μᾶς τὸ εἴπητε ἀναφανδὸν, δεσποινίς. Αὐτὸ τὸ μαντεύομεν.

— Δὲν θὰ προβῶ λοιπὸν εἰς καμμίαν ἐκλογήν... καὶ δὲν μοὶ ὑπολείπεται νὰ πράξω τίποτε..

— Ἐν τούτοις...

Ἡ Ἔμμα δι' ὑψηλοτέρας καὶ θαρραλεωτέρας φωνῆς ἐπεῖπεν.

— Ἐπαναλαμβάνω ὅτι δὲν θὰ προβῶ εἰς καμμίαν ἐκλογήν... Ἀφίνω εἰς ὑμᾶς τὴν φροντίδα νὰ ἐκλέξητε οἱ ἴδιοι ἐκεῖνον ὅστις ἐκ τῶν δύο ὑμῶν θὰ μοὶ δώσῃ τὸ ὄνομά του.

Προσέθηκε δὲ μετά τινος εἰρωνείας ἥτις σπανίως ἐπεφαίνετο ἐπὶ τῶν χειλέων της, ἐφ' ὧν ἐπήνθουν πάντοτε ἡ γλυκύτης καὶ ἡ ἀγαθότης.

— Ἀφοῦ ἐμπνέεσθε ὑπὸ τοσαύτης στοργῆς καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς ἀλλήλους, ἐλπίζω ὅπως ἡ ἐκλογὴ αὕτη νὰ μὴ σᾶς ἔφερεν εἰς ἀμηχανίαν τινά...

Καὶ ἑτοιμασθεῖσα νὰ ἀναχωρήσῃ ἐχαιρέτησε τοὺς Ζιρωδίους δι' ἐλαφρᾶς τῆς κεφαλῆς ὑποκλίσεως, ψιθυρίζουσα συνάμα.

— Οὐδὲν μοὶ ὑπολείπεται πλέον ἢ νὰ ἀναμένω τὴν ἐκλογήν σας.

Ἐπὶ πολὺν δὲ καιρὸν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ, οἱ δύο ἀδελφοὶ παρέμειναν ἐγγὺς ἀλλήλων, χωρὶς νὰ διαμείψωσιν οὐδεμίαν λέξιν, οὐδεμίαν χειραψίαν, ἀλλ' ἔχοντες τὸ βλέμμα καθηλωμένον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ μὴ τολμῶντες νὰ ἀνεγείρωσι τὰ ὄμματα.

Ἐπὶ τέλους ὁ Γάστων ἐπεῖπεν·

— Τὴν ἤκουσες;

— Ναί.

— Ἡμεῖς λοιπὸν ὀφείλομεν νὰ ἐκλέξωμεν.

— Σέ ἢ ἐμέ, τὸν ἕνα ἐκ τῶν δύο μας.

— Ὁποῖον ὅμως ἐκ τῶν δύο;..

— Τότε θὰ ἐννοῇς βεβαίως τί ὑπολείπεται νὰ πράξῃ ὁ εἷς ἐξ ἡμῶν...

— Νὰ ἀποθάνῃ, δὲν ἔχει οὕτω;

— Καὶ, ἰδοὺ πᾶν ὅ,τι τῷ ὑπολείπεται... ὁ θάνατος.

— Ἀλλὰ τίς ἐξ ἡμῶν θὰ ἀπέθνησκεν;

Καὶ ἐπὶ πολλὴν ὥραν προσητένισαν ἀλλήλους ἔχοντες τὰ ὄμματα μεστὰ μίσους.

Εἰς τὴν φρικαλέαν δὲ ταύτην ἐρώτησιν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, δὲν ἐδόθη οὐδεμία ἀπάντησις. Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἀπερροφημένοι εἰς τὰς ζοφερὰς σκέψεις των, ἀπεμακρύνθησαν βραδέως.

Ὅταν ἐξοικειώθησαν μετὰ τῆς ἰδέας ταύτης τοῦ θανάτου αὐτῶν, τότε διηρωτήθησαν.

— Καὶ διὰ ποίου λοιπὸν θανάτου θὰ ἀπέθνησκεν ἐγὼ ἢ ἐκεῖνος;

Θὰ ὤφειλον ἆρά γε νὰ μονομαχήσωσι διὰ ξίφους ἢ διὰ πιστολίου μέχρις ὅτου θὰ προσεβάλλετο θανασίμως ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο; Καὶ ὅμως ἡ ἀνάμνησις τοῦ μέλλοντος νὰ ρεύσῃ ἀδελφικοῦ αἵματος καθὼς καὶ ἡ ἰδέα τῆς τερατώδους ταύτης ἀδελφοκτονίας τοὺς ἐξηνάγκασεν ὑπὸ φρίκης νὰ καταληφθῶσι! Ὅλαι δὲ αἱ προσπάθειαί των ὅπως εὕρωσιν τὸ μέσον δι' οὗ θὰ ἔδιδον τέρμα εἰς τὴν ζωήν των, ἀπέβησαν φροῦδαι.

Τίς ἐκ τῶν δύο θὰ ὤφειλε νὰ ἀποθάνῃ;

Καὶ τὸ μῖσός των, καταπραϋνθὲν πρὸς στιγμὴν ἐπηύξησεν ἐκ νέου. Ναὶ, καὶ τὸ μῖσος τοῦτο καθ' ὅσον παρήρχετο ὁ καιρὸς ἐξηγριοῦτο ἔτι μᾶλλον διότι ὅλαι αἱ διαρρέουσαι ὧραι δὲν ἀπεῖχον μακρὰν ἐκείνης καθ' ἣν ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο θὰ ἔβλεπεν ἑαυτὸν ἀντιμετωπίζοντα τὸν θάνατον ἢ τὸν ἔρωτα.

Τίς ἐκ τῶν δύο;

Θὰ ὤφειλε νὰ ἀποθάνῃ αὐτὸς ἆρά γε, ὁ Γάστων; Καὶ εἰς μόνην τὴν ἀνάμνησιν τούτου ἐφρικία σύσσωμος καὶ οὐδὲ κἂν τῷ ἐπῆλθεν εἰς τὴν μνήμην, ἐν μέσῳ τῆς φρενίτιδος ταύτης ἐν ᾗ ἔζων αὐτός τε καὶ ὁ ἀδελφός του ὅτι διὰ τὸν μὲν καθὼς καὶ διὰ τὸν ἄλλον ἡ μετὰ τῆς μνησικάκου ἐκείνης γυναικὸς συμβιώσις, μετὰ τῆς γυναικὸς ἐκείνης ἣν θὰ καθίστων αἰχμάλωτον καὶ μάρτυρα συνάμα, τῆς γυναικὸς ἐκείνης ἥτις θὰ ἀνεμιμνήσκετο πάντοτε καὶ δὲν θὰ συνεχώρει ποτὲ, θὰ ἀπέβαινε διὰ τὸν ἐπιζήσαντα ἀδελφὸν ἀληθὴς ἐπίγειος κόλασις.

Τίς ἐκ τῶν δύο;

Μήπως θὰ ἐπέπρωτο νὰ ἀποθάνῃ ὁ πρεσβύτερος ἀδελφός, ὁ Πέτρος; Καὶ εἰς τὴν ἀνάμνησιν ταύτην καὶ αὐτοῦ ἐπίσης κατεξανίστατο ἡ ἀγρία καρδία. Ἆ! πόσον θὰ ἠγάπα τὴν Ἔμμαν! Δι' ὁποίων ἐρωτικῶν ἐκδηλώσεων θὰ περιεστοίχει αὐτήν! Ὁ ἔρως εἶναι μεταδοτικός. Ὁποῖαι δήποτε καὶ ἐὰν ἤθελον εἶσθαι αἱ ἀντιστάσεις καὶ ἡ ἀντιπάθεια τῆς νεαρᾶς κόρης, ἐνώπιον ὅμως τοῦ διακαοῦς καὶ παραδειγματικοῦ ἔρωτος ὃν εἶχεν ἐνσπείρει περὶ αὐτὴν, καὶ ὅστις ὑπῆρξε τόσον μέγας, τόσον ἐμπαθὴς, τόσον ἀπέραντος, ἀφοῦ δὲν εἶχεν ὀπισθοδρομήσει ἐνώπιον καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ ἐγκλήματος, ἡ Ἔμμα δὲν θὰ ἐβράδυνε βεβαίως νὰ λησμονήσῃ καὶ νὰ συγχωρήσῃ ὅλα τὰ ὀδυνηρὰ συμβεβηκότα τοῦ παρελθόντος! Καὶ ἀφοῦ πᾶσα γυνὴ καταντᾷ ἐπὶ τέλους νὰ θεωρῆται ὑπερήφανος ἐνώπιον τοῦ παραφόρου ἐκείνου ἔρωτος ὃν ἠδυνήθη νὰ ἐμπνεύσῃ, τότε διατί καὶ ἡ Ἔμμα νὰ μὴ κατέλιγεν εἰς τὴν τακτικὴν ταύτην τοῦ φύλου αὐτῆς;

Ἐσπέραν τινὰ, ὁ Γάστων ἐξελθὼν ἐκ τοῦ διαμερίσματός του καὶ διελθὼν τὸν

κῆπον διηυθύνθη νὰ κρούσῃ τὴν θυραν τοῦ ἀδελφοῦ του. Εἰς τὸν ἦχον δὲ τοῦ κώδωνος, ἤνοιξε τὴν θύραν αὐτὸς οὗτος ὁ Πέτρος.

— Αἴ! ηὗρες λοιπὸν τὸν τρόπον τοῦ θανάτου;

— Ναί.

— Καὶ ὁ τρόπος οὗτος εἶναι ἀνώδυνος, δίκαιος, καὶ ταχύς;

— Ἀνώδυνος, δίκαιος, καὶ ταχύς.

— Ἐξηγήθητι!

— Ἕκαστος ἐξ ἡμῶν θὰ ἐθυσίαζε τὴν ζωήν του, ὑπὲρ τῆς ζωῆς τοῦ ἑτέρου.

— Πράγματι ἡ ἰδέα αὕτη δὲν εἶναι κακή. Καὶ ὁ χάνων;

— Θὰ ἀποθάνῃ τὴν ἐπιοῦσαν τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ κερδίζων θὰ ἐνυμφεύετο τὴν Ἔμμαν.

— Δέχομαι!

— Τί θὰ παίξωμεν;

— Παίζομεν, ἐὰν θέλῃς, τὰ παιγνιόχαρτα.

— Ὦ! τὰ παιγνιόχαρτα ἀπαιτοῦν πολὺν καιρόν...

— Τότε ρίπτομεν τοὺς κύβους...

— Ναί, ναί, τοὺς κύβους...

— Καὶ τὸ εἶδος τοῦ θανάτου;

— Θὰ τὸ ἀφήσωμεν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ χάνοντος. Ἀφοῦ πρόκειται νὰ ἀποθάνῃ, ὁποῖον ἐνδιαφέρον δύναται νὰ ἔχῃ δι' αὐτὸν τὸ εἶδος τοῦ θανάτου... Θὰ ἀνατινάξῃ τὰ μυελά του εἰς τὸν ἀέρα, θὰ ὑπάγῃ νὰ ριφθῇ εἰς τὸν ποταμόν, ἢ θὰ ἀπαγχονισθῇ εἰς καμμίαν γωνίαν τοῦ δάσους.

— Ἔχεις δίκαιον.

— Ἐμπρός! εἴσελθε εἰς τὸ δωμάτιόν μου, ἔνθα θὰ εὕρωμεν κύβους.

Ὁ Γάστων εἰσῆλθε. Εἰς τὸ τμῆμα δὲ τοῦτο τῆς διχοτομηθείσης οἰκίας, καὶ τὸ ὁποῖον ἀνῆκεν εἰς τὸν Πέτρον, εὑρίσκετο τὸ σπουδαστήριον τοῦ πατρὸς Ζιρόδιου. Ἐκεῖ λοιπὸν εἰσέδυσαν οἱ δύο ἀδελφοί. Καὶ ἐνῷ ἄλλοτε δὲν ἐτόλμων νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸν θάλαμον τοῦτον χωρὶς προηγουμένως νὰ μὴ καταληφθῶσιν ὑπὸ θρησκευτικοῦ σεβασμοῦ, ἢ ὑπὸ δεισιδαίμονος φόβου, ἤδη οὐδὲ κἂν ἐσκέπτοντο πλέον περὶ τούτου.

Ἐνταῦθα ὁ πατὴρ αὐτῶν εἶχεν ἀποθάνει διὰ φρικτοῦ καὶ τραγικοῦ θανάτου. Καὶ ὅμως, οἱ Ζιρόδιοι ἐγνώριζον ἤδη ὅτι ὁ θάνατός του ἦτο δικαία ποινὴ ἀφοῦ ἡ χεὶρ ἡ πλήξασα αὐτόν, ἦτο ἡ χεὶρ αὐτοῦ τούτου τοῦ θύματός του!

Ἡ ἐξομολόγησις τῆς Ῥόζας, ἣν ἔγραψαν οἱ Ζιρόδιοι καθ' ὑπαγόρευσιν αὐτῆς, εὑρίσκετο εἰς τὸ χρηματοκιβώτιον.

Ὁ Πέτρος ὑπενθύμησε τοῦτο εἰς τὸν Γάστωνα ὅστις δι' εἰρωνικοῦ τόνου ἐψέλλισε.

— Τὸ ἐνθυμοῦμαι καλῶς.

Κατόπιν ὁ Πέτρος ἔσπευσε νὰ φέρῃ τοὺς κύβους, καὶ ἐπανελθὼν αὐθωρεὶ καὶ καθεσθεὶς ἀντικρυ τοῦ ἀδελφοῦ του, κατέθεσε τοὺς κύβους ἐπὶ τοῦ γραφείου.

Τούτου γενομένου, ἠτένισαν ἀλλήλους. Καὶ οἱ δύο ἐφαίνοντο ἀπαθεῖς καὶ ψύχραιμοι. Ἐπὶ τῶν ἡμιαγρίων φυσιογνωμιῶν των, οὐδὲν ἴχνος δισταγμοῦ ἢ τοῦ ἐλαχίστου τρόμου. Οὐδὲν ἄλλο διέκρινέ τις ἐν αὐτοῖς ἢ τὸ ἀμοιβαῖον μῖσος! Καὶ θὰ ἔλεγέ τις ὅτι οἱ ἐνώπιον αὐτῶν κύβοι, οἱ μέλλοντες νὰ ἀποφασίσωσι τὴν ζωὴν ἢ τὸν θάνατον ἑνὸς ἐξ αὐτῶν ἐκομίσθησαν ἐκεῖ ὅπως διασκεδάσωσιν αὐτοὺς ἐπί τινα δευτερόλεπτα.

Ὁ Πέτρος ἤρξατο ταράσσων τοὺς κύβους ἐντὸς τῆς παλάμης του. Ταράσσων δὲ οὕτω πως τοὺς κύβους διεκύβευε τὴν ζωήν του καὶ τὴν ζωὴν τοῦ ἀδελφοῦ του.

— Θὰ ῥίψωμεν πολλὰς φορὰς τοὺς κύβους ἢ ἅπαξ μόνον;

— Ἅπαξ μόνον.

— Πολὺ καλά.

Καὶ ἀφοῦ ἐπανειλημμένως ἐτάραξε τοὺς κύβους, τοὺς ἔρριψε κατόπιν ἐπὶ τῆς τραπέζης.

— Ἓξ καὶ τρία...

— Ἓξ καὶ τρία...

Ἀπήγγειλαν δὲ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον καὶ οἱ δύο συγχρόνως. Καὶ πράγματι ὁ ἦχος τῆς φωνῆς αὐτῶν δὲν ἐξέφραζε ἢ στωϊκὴν ἀδιαφορίαν καὶ ἀπάθειαν. Ἐὰν δὲ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ἠθάνθησαν συγκίνησίν τινα, ἡ συγκίνησις αὕτη οὐδὲν ἀφῆκεν ἴχνος ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας αὐτῶν, διότι ἀμφότεροι διετήρουν ὅλην τὴν ψυχραιμίαν των.

— Ἐμπρός! Γάστων, ἦλθεν ἡ σειρά σου! ἐφώνησεν ὁ Πέτρος.

Τότε ὁ Γάστων λαβὼν ἀνὰ χεῖρας τοὺς κύβους, καὶ διακυβεύων καὶ αὐτὸς ἐπίσης διὰ τοῦ τρόπου τούτου τὴν ζωήν του καὶ τὴν τοῦ ἀδελφοῦ του, ἀφοῦ τοὺς ἐτάραξε δύο ἢ τρεῖς φορᾶς ἐντὸς τῆς παλάμης του τοὺς ἔρριψεν αὐθωρεὶ ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Τότε δὲ χωρὶς τὸ παράπαν νὰ ἀλλοιωθῇ ἡ φυσιογνωμία των, ἐψιθύρισαν ταὐτοχρόνως διὰ τοῦ αὐτοῦ ἤχου τῆς φωνῆς·

— Ἓξ καὶ τέσσαρα...

— Ἓξ καὶ τέσσαρα...

Ὁ Γάστων ἦτο ὁ ὑπὸ τῆς τύχης εὐνοηθείς... Ὁ Γάστων εἶχε κερδήσει, ἑπομένως ὁ μέλλον νὰ ἀποθάνῃ ἦτο ὁ Πέτρος.

— Τέλος πάντων! ἰδοὺ ὅτι ἐτελείωσε καὶ ἡ ὑπόθεσις αὕτη, ὑπετραύλισε τὰ μάλα ἀπαθής. Αἴφνης ἠγέρθη καὶ πληρώσας τὴν καπνοσύριγγά του, ἥναψεν αὐτὴν, καὶ ὑπολαβὼν εἶπε·

— Οὐδὲν ἄλλο μοὶ ὑπολείπεται πλέον ἢ νὰ ὑπομείνω μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ συνοικεσίου σου.

Ἀπεχωρίσθησαν δὲ χωρὶς νὰ ἀνταλλάξωσιν οὔτε ἓν βλέμμα, οὔτε μίαν καλὴν λέξιν, οὔτε ἕνα κἂν ψιθυρισμόν. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, οἱ δύο ἀδελφικαὶ αὐταὶ καρδίαι εἶχον ἀποβῆ σκληρότεροι καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ γρανίτου.

Καὶ ὅμως ὁ Γάστων διερχόμενος τὸ τμῆμα τοῦ κήπου του, ὁ Γάστων, λέγομεν, ὃν δὲν ἔβλεπον πλέον τὰ ὄμματα τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ του, ὁ Γάστων, ἐφαίνετο παραπέων καὶ ἑτοιμόρροπος καὶ ὡς ἄνθρωπος διατελῶν ἐν καταστάσει μέθης.

Καὶ πράγματι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην κατείχετο ὑπὸ τῆς μέθης, ἢ μᾶλλον ὑπὸ τῆς φρενήτιδος, ἀφοῦ ἡ εἱμαρμένη προώρισεν αὐτὸν νὰ ἀποβῇ ὁ ἀπόλυτος κύριος τῆς Ἔμμας !

Μήπως ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς δὲν εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ ἀνήκει εἰς τὸν ἕνα ἐκ τῶν δύο ; Ἡ ἐκλογὴ ἦτο ἤδη γεγονὸς τετελεσμένον!

— Ὦ ! Θεέ μου ! εἶναι ἆρά γε ἀληθὲς αὐτό ; Εἶναι πράγματι δυνατὸν τοῦτο ; ἐψιθύριζε καθ' ἑαυτόν.

Δὲν ἐτόλμα νὰ πιστεύσῃ τὴν εὐτυχίαν του ;

Κατὰ τὴν ἰδίαν δὲ ἐκείνην ἡμέραν, ἔλαβεν ἐκ μέρους τοῦ ἀδελφοῦ του, ἓν ἐπιστολιον ἐντὸς φακέλλου. Ἦτο ἡ ἐξομολόγησις τῆς Ρόζας. Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος δὲ ἔγγραφον ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης, ἀπέβαινεν ἄχρηστον διὰ τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν. Μόνος λοιπὸν ὁ Γάστων ὤφειλε νὰ τὸ διαθέσῃ κατ' ἰδίαν βούλησιν. Ἀφοῦ δὲ τὸ ἐφύλαξεν ὡς πολύτιμόν τινα παρακαταθήκην, τὴν ἰδίαν ἑσμέραν ἔγραφεν εἰς τὴν Ἔμμαν τὰ ἑξῆς·

«Δεσποινὶς, ὑμεῖς αὐτὴ μᾶς εἴχετε εἰπεῖ : «Ἐκλέξατε . . . δὲν δύναμαι νὰ σᾶς νυμφευθῶ καὶ τοὺς δύο . . .» Ἐκλογὴ ἡμῶν ἐγένετο . . Θὰ γείνητε σύζυγος

Γάστων.»

ἰδικῆ μου,

Καὶ ἀποστείλας τὸ γραμμάτιον τοῦτο διὰ μέσου θαλαμηπόλου τινὸς ἀπεκοιμήθη πλάττων εὐρρόσυνα ὄνειρα, καίτοι τὰ ὄνειρα ταῦτα κατεταράσσοντο ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ.

ΙΞ'.

Τελευταῖαι ἀγωνίαι.

Ὁ δοὺξ Δὲ Βιλεφὸρ ὢν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὁσημέραι αὐξούσης ζηλοτυπίας του καὶ ἐνεδρεύων καὶ ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων κινήσεων τῆς Ἔμμας, δὲν ἐβράδυνε νὰ μάθῃ τὴν εἰς τὸν οἶκον τῶν Ζιροδίων ἐπίσκεψιν αὐτῆς.

Τὸ παράδοξον δὲ τῆς ἐπισκέψεως ἐκείνης συνέτεινε ὅπως καταπείσῃ αὐτὸν ὅτι αἱ μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν καὶ τῆς νεαρᾶς κόρης σχέσεις ἐγένοντο οὐ μόνον στενώτεραι ἀλλὰ καὶ ὅτι ἐπαγιοῦτο ἀμοιβαία τις οἰκειότης.

Διατί ; Πόθεν νὰ ἐπήγασεν ἡ οἰκειότη αὕτη ; Ὁποῖον σκοπὸν ἐνέκρυπτεν λοιπὸν ἡ εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα ἐπίσκεψις τῆς Ἔμμας;

Μὴ γνωρίζων δὲ εἰς τί νὰ ἀποδώσῃ τὸ ἀνεξήγητον τοῦ διαβήματος αὐτῆς, ἀπεφάσισεν εἰς τὴν πρώτην ἐμφανιζόμενην περίστασιν νὰ τῇ ἀναφέρῃ περὶ τούτου. Πάραυτα δὲ συναντήσας αὐτὴν, ἠρώτησε·

— Εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἴχετε ὑπάγει εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα;

Ἡ Ἔμμα ἤτις οὐδὲ κἂν ἐσκέφθη νὰ ψευσθῇ ἀπήντησεν ἁπαθῶς.

— Ναί, εἶναι ἀληθές.

— Καὶ ὅμως εὑρίσκω ὀλίγον τολμηρὸν, τὸ διάβημά σας, δεσποινίς . . .

Ἐκείνη πρὸς πᾶσαν ἀπάντησιν, ἠρυθρίασε καὶ ἔκυψε τὴν κεφαλὴν, ἀποφεύγουσα διὰ τοῦ τρόπου τούτου τὴν ἀλγεινὴν μορφὴν τοῦ βλέμματός του.

Ὁ Ὁράτιος ἐπηκολούθησε διὰ τραχείας φωνῆς !

— Ὁ κόσμος εἶναι κακὸς καὶ μοχθηρός.. Οἱ χωρικοὶ πρὸ πάντων ἔχουσι κακὰς γλώσσας. Καὶ ἐπειδὴ δὲν θὰ γνωσθῇ τὸ ἀληθὲς αἴτιον τῆς ἐπισκέψεώς σας, ἀφοῦ καὶ ἐγὼ αὐτὸς δὲν τὸ γνωρίζω, εἶναι πλέον ἢ βέβαιον ὅτι τὸ πραγμα σχολιαζόμενον καὶ ἐπαναλαμβανόμενον ἐπιμόνως καὶ χαιρεκάκως θὰ ἐξεμηδένιζε τὴν ἰσχὺν τῆς ἀληθείας ! . . Ἐπεύχομαι ὅπως μοὶ δοκιμάσητε τὴν πικρὰν αὐτὴν ἀπογοήτευσιν ! . . Πρὶν δὲ νὰ διαπράξητε πᾶν ὅ,τι ἠδύνατό τις νὰ ἀποκαλέσῃ μίαν ἀπερισκεψίαν, ἐζητήσατε προηγουμένως τὴν συμβουλὴν τοῦ φίλου σας, τοῦ θείου μου ;

— Ὄχι !

— Διατί ;

— Διότι πᾶν ὅ,τι εἶχον νὰ εἴπω εἰς τοὺς Ζιροδίους καὶ νὰ ἀκούσω ἐκ μέρους αὐτῶν δὲν εἶχε χρείαν μαρτύρων.

Ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Βιλεφὸρ διεζωγραφήθη αἰφνιδία τις ὀδύνη.

— Ἀλλὰ ποῖον εἶναι λοιπὸν τὸ ἀπόρρητον αὐτὸ τὸ προσεγγίζον ὑμᾶς πρὸς τοὺς νέους αὐτούς ;

Καὶ ἐπειδὴ ἡ Ἔμμα παρέμενεν ἄφωνος, ὁ Βιλεφὸρ ὑπέλαβε·

— Ἡ σιωπή σας θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξηγηθῇ κακῶς.

— Εἶσθε ἐλεύθερος νὰ τὴν ἐξηγήσητε ὅπως θέλετε.

— Μὲ ἐξαναγκάζετε νὰ καταφύγω εἰς ὅλας τὰς ὑποθέσεις.

— Ὑποθέσατε πᾶν ὅ,τι θέλετε, κύριε . . .

— Ὦ ! μὰ τὴν τιμήν μου ! εἶναι διὰ νὰ ἀποβῇ τις παράφρων. Ὦ ! Ἔμμα, Ἔμμα, σεῖς τὴν ὁποίαν τόσον ἀγαπῶ !

— Κύριε Δὲ Βιλεφόρ !

— Ὦ ! ναί, θὰ εἴπω τὰ πάντα . . . Μάθετε λοιπὸν ὅτι εἶμαι ζηλότυπος ἀκούετε;.. Ὁ φθόνος καὶ ἡ ζηλοτυπία καταβιβρώσκουσι τὴν ψυχήν μου καὶ ἐγὼ δὲν θέλω πλέον νὰ ἐπανίδετε τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς. . . Μοὶ τὸ ὑπόσχεσθε ;

— Δὲν δύναμαι νὰ σᾶς τὸ ὑποσχεθῶ.

Ἐνώπιον δὲ τῆς φαινομενικῆς ταύτης ἀναισθησίας, ὁ Ὁράτιος ὑπὸ ἀκρατήτου καταληφθεὶς ἀγανακτήσεως συνέθλιψε τὰς πυγμάς.

— Τότε θὰ ἐπεθύμουν ὅπως μαντεύσω τὰ πάντα . .

— Μαντεύσατε, κύριε.

— Ἀγαπᾶτε τὸν ἕνα ἐκ τῶν ἀδελφῶν Ζιρυδίων.

— Πιθανόν.

— Τὸν Πέτρον, ἀναμφιβόλως ;

— Τὸν Πέτρον, ἀναμφιβόλως. .

— Ἢ τὸν Γάστωνα, ἴσως ;

— Ἢ τὸν Γάστωνα, ἴσως.

— Ἀλλ' ὁμιλήσατε, ὁμιλήσατε λοιπόν !

— Δὲν θέλω τίποτε νὰ σᾶς εἴπω.

— Καὶ ἐγὼ θέλω νὰ μάθω τὰ πάντα !

— Ἐν τίνι δικαιώματι, κύριε Δὲ Βιλεφόρ ;

— Ἔχετε δίκαιον . . Ὦ ! ναί, ἐν τίνι δικαιώματι ; Τί εἶμαι ἐγὼ δι' ὑμᾶς ; Οὐδέν . . Πᾶν δὲ ὅ,τι ἐγὼ καταμέμφομαι, ὡς βλέπετε, δὲν εἶναι ὁ ἔρως αὐτός... Εἶσθε καθολοκληρίαν ἐλευθέρα νὰ διαθέσητε τὴν καρδίαν σας ὑπὲρ ἐκείνου διὰ τὸν ὁποῖον πάλλει . . . Πᾶν ὅ,τι σᾶς καταμέμφομαι ἐγὼ, εἶναι τὸ μυστήρεον διὰ τοῦ ὁποίου περιεστοιχεῖτε ἑαυτὴν, καὶ τὸ ὁποῖον, σᾶς ἀναγκάζει ἀπὸ πολλοῦ καιροῦ, νὰ φέρεσθε πρὸς ἡμᾶς, οἱ ὁποῖοι τόσῳ σᾶς ἀγαπῶμεν ὡς μία ξένη . . . Ὦ ! βλέπων τις ὑμᾶς καὶ τὴν ἀδιαφορίαν σας, θὰ ἔλεγε πράγματι ὅτι οὐδὲν σᾶς συγκινεῖ διὰ πᾶν ὅ,τι συμβαίνει πέριξ ἡμῶν καὶ ὅτι ἀφοῦ δὲν ὁμιλῆτε διὰ τῆς αὐτῆς παθητικῆς γλώσσης, δὲν ἐννοεῖτε τίποτε . .

Ἡ σκηνὴ αὕτη ἐλάμβανε χώραν εἰς τὸ κατώγαιον τῆς ἐπαύλεως. Ὁ δοὺξ περιεδάβαζε κατὰ μῆκος καὶ πλάτος διὰ μεγάλων καὶ ἀνησύχων βημάτων. Αἴφνης σταματήσας ἐνώπιον ἀνοικτοῦ παραθύρου καὶ κύψας πρὸς τὰ ἔξω ἀφῆκεν ἐπιφώνησιν ἀγανακτήσεως.

Ἡ Ἔμμα στραφεῖσα πρὸς αὐτὸν καὶ, παρακολουθήσασα τὸ βλέμμα τοῦ Βιλεφὸρ, παρετήρησε ἄνθρωπόν τινα ὅστις, διελθὼν τὴν κιγκλιδωτὴν, εἰσήρχετο εἰς τὴν αὐλὴν καὶ διηυθύνετο πρὸς τὴν ἔπαυλιν.

Καὶ ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος, ἦτο ὁ Γάστων Ζιρόδιας. Ὁ Γάστων λοιπὸν ἦτο ὁ ἐκλεγείς ! οὗτος προωρίζετο ὁ σύζυγος τῆς αὔριον Ἦτο ὁ Γάστων, ὅστις ἤρχετο, ἵνα ζητήσῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποσχέσεως.

Ἡ Ἔμμα εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ ὠχρίασε, κατελήφθη ὑπὸ σκοτοδίνης καὶ τὸ μέτωπόν της ἤρξατο περιρρεόμενον ὑπὸ ἱδρῶτος.

Ὁ δοὺξ ὅστις ἐφαίνετο ὡσεὶ καταβροχθίζων διὰ τοῦ βλέματος τὸν ἐχθρὸν, πρὸς τὴν Ἔμμαν ἀποτανθείς, ὑπετραύλισε·

— Δεσποινὶς, ἐὰν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἀγαπᾶτε τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν, τότε θὰ ἤμην ἠναγκασμένος ὅπως εἰς τὸ ἑξῆς ὑποχρεώσω ὑμᾶς νὰ λαμβάνητε τὰς μετ' αὐτοῦ συνεντεύξεις σας εἰς πᾶν ἄλλο μέρος καὶ οὐχὶ ὑπὸ τὴν ἐμὴν στέγην.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν διηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἔμμα εἶδεν αὐτὸν κλονούμενον ὑπὸ τὸ κράτος τῆς σφοδρᾶς συγκινήσεώς του, ἔτεινε τὰς χεῖρας, ὅπως τὸν σταματήσῃ·

— Μείνατε ἐδῶ !

— Τὸ θέλετε ; . .

— Θέλω νὰ ἀκούσητε πᾶν ὅ,τι μέλλει νὰ λεχθῇ . . . Τούτου γενομένου, φρονῶ ὅτι θὰ ἠναγκαζόμην νὰ ἐγκαταλείψω τὸν οἶκόν σας..

— Παλὺ καλά. Μένω.

Χωρὶς δὲ νὰ ἀνταλλάξωσιν οὐδεμίαν πλέον λέξιν, ἀνέμενον τὴν παρουσίαν τοῦ Γάστωνος ὃν εἰσήγαγεν θαλαμηπόλος τις.

Ὁ νεαρὸς ἀνὴρ ἰδὼν τὸν Βιλεφὸρ, ἐποιήσατο χειρονομίαν ἐκπλήξεως καὶ ταραχῆς.

Μήπως λοιπὸν θὰ ἐπρόκειτο περὶ παγίδος τινός ; Ἡ ἀμηχανία τῆς Ἔμμας, ἡ ὠχρότης της, καθὼς καὶ ἡ ὠχρότης τοῦ Ὁρατίου, ἐφαίνοντο προϊωνοίζουσα ἐπικειμένην θύελλαν.

— Δεσποινίς . . . ὑπετονθόρισε ὁ Γάστων μετὰ θρασύτητος ἀτενίζων συγχρόνως μετὰ περιφρονητικοῦ βλέμματος τὸν δοῦκα, δὲν ἀγνοεῖτε, βεβαίως, πᾶν ὅ,τι μὲ φέρει ἐνταῦθα . . .

Καὶ δακτυλοδεικτῶν τὸν Βιλεφὸρ, προσέθηκε·

— Νομίζω ὅτι ὁ κύριος θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποσυρ . . .

— Ἐπιτρέψατε εἰς τὸν κύριον Δὲ Βιλεφὸρ, διέκοψεν ἡ Ἔμμα, νὰ ἀκροασθῇ πᾶν ὅ,τι μέλλετε νὰ μοὶ εἰπῆτε . . . Σᾶς διαβεβαιῶ δὲ ὅτι τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι προτιμότερον καὶ δι' ἀμφοτέρους ἡμᾶς καὶ δι' αὐτόν . . .

Ὁ Γάστων ἐφάνη διστάζων πρὸς στιγμήν. Καὶ ἐπειδὴ πᾶς δισταγμὸς ἐκ μέρους αὐτοῦ θὰ ἠδύνατο νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς φόβος, ὁ δὲ Γάστων ὡς γνωρίζομεν, ἦτο ἀνὴρ ἀτρόμητος, διὸ ἔσπευσε νὰ προσθέσῃ :

— Ἀφοῦ τοιαύτη εἶναι ἡ ἐπιθυμία σας, δεσποινὶς, δὲν δύναμαι ἢ νὰ ἐπιδοκιμάσω αὐτήν.

Καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς εἰς τὴν αἴθουσαν εἰσόδου του, ἵστατο ἐπὶ τῆς φλιᾶς τῆς θύρας, διελθὼν διὰ μέσου τῆς νεαρᾶς κόρης καὶ τοῦ κ. Δὲ Βιλεφὸρ, προσήγγισε τὴν Ἔμμαν. Τότε δὲ διὰ φωνῆς τὰ μάλα συγκεκινημένης ἐπεῖπε·

— Δεσποινὶς, εἰξεύρετε ὅτι σᾶς ἀγαπῶ καὶ ὑμεῖς αὐτὴ ἀπό τινων ἡμερῶν μοὶ ἀφήσατε νὰ ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ εἶσθε, ἀνάλγητος ἴσως εἰς τὸν διακαῆ ἔρωτα ὃν μοὶ ἐμπνεύσατε. . .

Ἡ Ἔμμα ἠκροᾶτο τὰς λέξεις ταύτας ἔχουσα κεκλεισμένα τὰ ὄμματα. Ὁ Ὁράτιος, πελιδνὸς ὡς πτῶμα ἔδακνε τὰ χείλη μέχρις αἱμοπτύξεως.

— Δεσποινὶς, ἐπηκολούθησεν ὁ Γάστων, φρονεῖτε ὅτι ἐπῆλθεν ἐπὶ τέλους ἡ ἡμέρα καθ' ἣν θὰ ἠδύνασθε νὰ μὲ καταστήσητε τὸν εὐτυχέστερον τῶν ἀνθρώπων συγκατανεύουσα νὰ δεχθῆτε τὸ ὄνομά μου, τὸ ὄνομα ὅπερ σᾶς διαβεβαιῶ μεθ' ὅρκου προσφέρω ὑμῖν μετὰ παλλούσης καρδίας . . καὶ τὸ ὁποῖον θὰ ἐπεθύμουν νὰ σᾶς προσφέρω γονυπετής ;

Ὁ Ὁράτιος, ἔσχε τὸ θάρρος, νὰ εἴπῃ :

— Λοιπὸν, Ἔμμα, Ἔμμα ;

Ἡ τάλαινα νεᾶνις δὲν ἦτο πλέον εἰς θέσιν οὔτε νὰ βλέπῃ οὔτε νὰ ἀκούῃ τὰ περὶ αὐτὴν διαδραματιζόμενα. Πάντα δὲ ταῦτα κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τῇ ἐφαίνοντο ὡς φρικαλέος τις ἐφιάλτης, ὅπου αὕτη, ἡ τόσον γλυκεῖα, αὕτη ἡ πλήρης ἀγαθότητος καὶ ἀγάπης, ἡ πλήρης γοητίας καὶ συγγνώμης, ὑπεδύετο ἀνόσιον ρόλον!

— Ἔμμα, εἶναι ἀληθὲς αὐτό ;

Ἡ αὐτὴ σιωπὴ, αἱ αὐταὶ ἄφωνοι ἐκλιπαρήσεις.

— Ἔμμα . . . ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ψεύδεται, δὲν ἔχει οὕτως ; Ἔμμα, ἀπατᾶται . . . Δὲν τῷ ὑπεσχέθητε τίποτε . . . δὲν τῷ ἐδώκατε καμμίαν ἐλπίδα ;

Ἡ Ἔμμα ἐξηκολούθει σιωπῶσα, ὁ Γάστων ὅμως ἐκ τῆς σιωπῆς ἐκείνης, ἠνύσησε πάραυτα πᾶν ὅ,τι ἐξελίσσετο εἰς τὰς δύο ταύτας καρδίας. Γνωρίζων δὲ δι' ὁποίου ἔρωτος ἀνταγπῶνται ὁ Βιλεφὸρ καὶ ἡ Ἔμμα καὶ παρευρισκόμενος ἐνώπιον τῶν μαρτυρίων ὑφ' ὧν κατατρύχονται, αἰσθάνεται τὴν ψυχήν του ὑποφέρουσαν φρικωδῶς. Καὶ μήπως αὐτὸς οὗτος δὲν ὑποφέρει ὅσον καὶ ἐκεῖνος καὶ διὰ φρικαλεωτέρας ἴσως βασάνου, ἀφοῦ εἶναι βέβαιος ὅτι δὲν ἀνταγαπᾶται ὑπὸ τῆς Ἔμμας ;

Ἡ ἀνάμνησις δὲ αὕτη τὸν καθιστᾷ οὐ μόνον ἀναίσθητον καὶ ἀνάλγητον διὰ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ καὶ ὁπλίζει αὐτὸν διὰ νέου θάρρους καὶ λύσσης κατὰ τῶν μαρτυρίων ἅτινα προξενεῖ.

— Δεσποινὶς, ὑπέλαβεν ὁ Γάστων, ἐὰν θὰ ἐξακολουθῆτε ἐπιμένουσα νὰ μὴ ἀπαντήσητε, τότε ἡ σιωπή σας θὰ μὲ ἐξηνάγκαζε νὰ παραδεχθῶ μεταμέλειάν τινα ἐκ μέρους σας . . .

Καὶ διὰ ὑψηλοτέρας φωνῆς, προσέθηκε·

— Δὲν ἐνθυμεῖσθε πλέον πᾶν ὅ,τι ἐλέχθη μεταξὺ ἡμῶν ;

— Τὸ ἐνθυμοῦμαι.

— Ἐνθυμεῖσθε τὴν ὑπόσχεσιν ;

— Τὴν ἐνθυμοῦμαι.

— Περιμένω λοιπὸν τὴν ἀπάντησίν σας . .

— Τὴν γνωρίζετε ἤδη· ἰδοὺ, σᾶς προσφέρω τὴν χεῖρά μου!

Καὶ ταῦτα λέγουσα ἔτεινε τὴν παγερὰν καὶ ὑπὸ σπασμῶν ταρασσομένην χεῖρα αὐτῆς.

Παρόντος λοιπὸν αὐτοῦ τούτου τοῦ Βιλεφὸρ παρεδίδετο οὕτω πως εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου! Διὰ τοιαύτης λοιπὸν σκληρότητος καὶ ἀχαριστίας ἐπέπρωτο νὰ ἀνταμειφθῇ ὁ ἔρως τοῦ δουκὸς Ὁρατίου!

Ὁ Βιλεφὸρ ἐμβρόντητος διατελῶν, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀπευθύνῃ οὐδεμίαν λέξιν πρὸς αὐτούς.

Ὁ Γάστων ἐψιθύρισε.

— Δεσποινὶς, καίτοι ἤμην ἐξ ὁλοκλήρου βέβαιος ὅτι θὰ ἐφυλάττετε τὴν ὑπόσχεσίν σας, καὶ ἐν τούτοις μάθετε ὅτι παρὰ τὴν βεβαιότητα ταύτην, ἐδίσταζον, ἐφοβούμην μήπως κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἀπρόοπτόν τι συμβεβηκὸς ἢ ξένη τις ἐπέμβασις θὰ σᾶς ἠνάγκαζον νὰ μεταμεληθῆτε . .

Ἤδη ὅμως, δεσποινὶς, σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι εἶμαι λίαν εὐτυχὴς ναὶ, ὑπερμέτρως εὐτυχής!

Ἡ Ἔμμα οὐδεμίαν ἔδωκεν ἀπάντησιν. Εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς κεκλεισμένους ὅπως μὴ βλέπῃ πλέον τὰς δύο ἐκείνας φρικαλέας συγκινήσεις ὑφ' ὧν κατείχοντο, ὁ μὲν Γάστων διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν εὐδαιμονίαν του, ὁ δὲ Ὁράτιος διὰ τὴν ὑπέρμετρον ἐπίσης ἀπελπισίαν του.

Εὐθὺς δὲ ὅτε ὁ Ζιρόδιας ἡτοιμάσθη νὰ ἀναχωρήσῃ, ἡ Ἔμμα ἠσθάνθη μεγάλην ἀνακούφισιν. Φοβούμενη τὴν ἐκ μέρους τοῦ Βιλεφὸρ ἔκρηξιν τῆς ὀργῆς αὐτοῦ καὶ φρικτήν τινα ἴσως καὶ προσβλητικὴν κατ' αὐτῆς ὕβριν, ἀνέπνεε δυσχερῶς. Καὶ ὅμως ταῦτα φρονοῦσα ἠπατᾶτο . .

Ὅσον τεταραγμένος καὶ ἂν ἦτο ὁ Βιλεφὸρ δὲν ἐξέφερεν οὐδεμίαν ὕβριν κατὰ τοῦ Ζιροδίου.

Καὶ μήπως ἐδικαιοῦτο εἰς τοῦτο ; Ὁ ἀνὴρ οὗτος εἶχε τὸ εὐτύχημα νὰ ἀνταγαπᾶται ὑπὸ τῆς Ἔμμας. Μήπως ἠδύνατο ὁ Ὁράτιος νὰ πράξῃ τίποτε ;

Ἦτο ἀληθὲς λοιπὸν ὅτι ὁ Γάστων Ζιρόδιας ἦτο ὁ ἐκλεκτὸς τῆς Ἔμμας ; Ἦτο δυνατὸν τοῦτο ;

Καὶ φωνή τις ἐκ τῶν μυχίων τῆς ψυχῆς του τῷ ἔλεγε·

— Ὄχι ! δὲν εἶναι δυνατὸν τοῦτο . . . Παρατήρησέ την λοιπὸν μετὰ προσοχῆς ! Ἰδὲ λοιπὸν τὸ καταβεβλημένον τοῦτο πρόσωπον, τὰ δάκρυα ταῦτα ἅτινα εἰσὶ ἕτοιμα νὰ καταπλημμυρήσωσι τοὺς ὀφθαλμούς της . . . τὰ χείλη ταῦτα, τὰ ὁποῖα εἰσὶν ἕτοιμα νὰ ἀνοιχθῶσιν ὅπως θρηνήσωσι... Μήπως ὅλα ταῦτα δὲν προδίδουσι τὸν ἔρωτα ; Μήπως ὅλα ταῦτα δὲν καταμαρτυροῦσιν ἀπεναντίας τὴν

ἀληθῆ κατάστασιν τῆς ψυχῆς, τὸ μυστήριον τοῦ φρικτοῦ ἀπορρήτου;

Τοῦ Γάστωνος ἐξαφανισθέντος, καὶ, ἐνῷ καὶ ἡ Ἔμμα ἡτοιμάζετο νὰ ἀποσυρθῇ, ὁ δοὺξ ἐμποδίσας αὐτὴν, τῇ εἶπε·

— Ἔμμα, θὰ ἐπέμενον νὰ μοὶ εἴπητε τὴν ἀλήθειαν . . .

— Καὶ μήπως ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν γνωρίζετε πλέον πᾶν ὅ,τι ἠθέλετε νὰ μάθητε;

— Ὄχι, διότι κατεπείσθην ἀπεναντίας ὅτι εἴχετε ψευσθῆ.

— Κύριε Δὲ Βιλεφὸρ, μὲ προσβάλλετε . . .

— Ναὶ, εἶπεν ἐκεῖνος μετὰ τόνου ἀγρίου, εἴχετε ψευσθῆ . . Πρὸ ὀλίγου εἰσέτι ἐνῷ σᾶς παρετήρουν ἀσκαρδαμυκτεὶ, καὶ ἐνῷ ..ρηκολούθουν μετὰ προσοχῆς ὅλας τὰς κινήσεις σας.. εἶχον νομίσει πλέον ἢ ἅπαξ, ὅτι εἶσθε ἑτοίμη νὰ κλαύσητε . . .

— Τὰ χυνόμενα δάκρυα δὲν εἶναι πάντοτε δάκρυα λύπης.

— Τότε, εἶναι δάκρυα χαρᾶς;

— Ἴσως.

— Οὐδέποτε! ψεύδεσθε σᾶς λέγω! Τολμήσατε λοιπὸν νὰ μοὶ ἐπαναλάβητε ὅτι ἀγαπᾶτε τὸν ἄνθρωπον αὐτόν!

— Τὸν ἀγαπῶ!

Ὁ δοὺξ ἐξετέλεσε χειρονομίαν παράφρονος καὶ ἐκτύπησε διὰ τῶν δύο πυγμῶν μετὰ τοσαύτης σφοδρότητος τὸ μέτωπόν του, ὥστε τὸ αἷμα ἤρχισε νὰ ῥέῃ.

— Ποῦ εἴχετε συναντήσει λοιπὸν τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν διὰ νὰ τὸν ἀγαπήσητε διὰ τοσούτου σφοδροῦ ἔρωτος; Μεταξὺ ἐκείνου καὶ ὑμῶν θὰ ἐλάμβανον χώραν ἀναμφιβόλως συνεντεύξεις . . . Ποῦ; Εἰς ποῖον μέρος λοιπὸν διεξήγοντο αἱ συνεντεύξεις αὗται; Τότε, μὲ ἠπατᾶτε λοιπόν; Ἠπατᾶτε τὴν μητέρα μου! . . Ἠπατᾶτε ὅλον τὸν κόσμον . . . τοὺς πάντας! Ὦ! Θεέ μου!

— Σᾶς ἠπάτων ὅλους; ναί . . .

— Ἀπαντήσατε . . . Αἱ συνεντεύξεις . . αἱ συναντήσεις αὗται ποῦ ἐλάμβανον χώραν;

— Δὲν ἔχω τίποτε νὰ σᾶς εἴπω.

— Ἄ! Ἔμμα, Ἔμμα! ὁποίαν φρικτὴν ὀδύνην προξενῆτε εἰς τὴν τάλαιναν καρδίαν μου!

Καὶ αἰφνιδίως, προσβληθεὶς ὑπὸ ἀκαταμαχήτου νευρικῆς κρίσεως, κατέπεσεν ἐπί τινος ἀνακλίντρου, καὶ κρύψας τὴν κεφαλὴν ἐντὸς τῶν χειρῶν του ἀνελύθη εἰς θρήνους.

Ἡ νεαρὰ κόρη καίτοι ἦτο προπαρασκευασμένη εἰς τὴν ἔξαψιν ταύτην τῆς ὀργῆς του καὶ εἰς τὰς μομφὰς ταύτας, οὐχ ἧττον ἐταράχθη σφόδρα. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶχε προΐδει τὰ δάκρυα ἐκεῖνα, ἑπομένως ἀκρωμένη τοὺς σπαρακτικοὺς ἐκείνους θρήνους, τοὺς παιδικοὺς ἐκείνους κοπετοὺς ὑφ' ὧν ἐνίοτε καταλαμβάνονται οἱ ἄνδρες, ἠσθάνθη ὅλον τὸ θάρρος της ἐκλεῖπον καὶ ἐξαφανιζομένην ὅλην τὴν ἐνεργητικότητά της. Οἱ ὀφθαλμοί της ὑγράνθησαν καὶ, προχωρήσασα κατὰ ἓν βῆμα πρὸς αὐτὸν, τῷ ἔτεινε τὰς χεῖρας. Ταὐτοχρόνως τῇ ἀνήρχοντο εἰς τὰ χείλη περιπαθεῖς ἐκδηλώσεις καὶ ἄπειρα φιλήματα δι' ὧν φιλοδωροῦσα αὐτὸν θὰ ἐπεθύμει νὰ τῷ εἴπῃ:

— Ὦ! Θεέ μου! ἀλλὰ δὲν μαντεύεις λοιπὸν, ὅτι ἐγὼ σὲ ἀγαπῶ . . . ὅτι ἐγὼ σὲ ἀγαπῶ ἐμμανῶς!

Καὶ ἐνῷ ἐσκέπτετο ταῦτα προσήγγισε τὸν Βιλεφὸρ ἀποπνίγουσα πάντα θόρυβον. Εὐτυχῶς ἐκεῖνος μὴ ἀνεγείρας τὴν κεφαλὴν δὲν εἶδεν αὐτήν.

Ἡ Ἔμμα ἥτις εἶχε κύψει πρὸς αὐτὸν, τὸν ἤγγιζε σχεδόν. Ὦ! πόσον κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην θὰ ἐπεθύμει νὰ ἐπιθέσῃ τὰ χείλη της ἐπὶ τοῦ μετώπου του, τὸ ὁποῖον ἐν στιγμῇ παραφόρου ἀγανακτήσεως καὶ λυσσώδους ζηλοτυπίας, ὁ Ὁράτιος εἶχε καθαιμάξει διὰ τῶν ὀνύχων του.

Ἀλλ' αἴφνης θύρα τις ἀνοιχθεῖσα καὶ ὁ ἐλαφρὸς πάταγος ὃν ἤκουσεν ὄπισθέν της, ἀποσπάσαντες αὐτὴν ἐπὶ τέλους ἀπὸ τῆς γοητείας ἐκείνης, τὴν ἠνάγκασαν νὰ στραφῇ πρὸς τὸ μέρος τῆς θύρας.

Ἦτο ὁ μαρκήσιος Δὲ Βιβαρὲζ, τοῦ ὁποίου τὴν παρουσίαν, ὁ Βιλεφὸρ μὴ ἀντιληφθεὶς πυσῶς ἐξηκολούθει θρηνῶν. Ὁ μαρκήσιος ἐφαίνετο ἀναποφάσιστος τρόπον τινὰ καὶ ἀτενίζων τὴν Ἔμμαν τὴν ἠρώτα διὰ τοῦ βλέμματος. Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς συνήνωσε τὰς χεῖρας μετὰ παρακλητικῆς στάσεως.

Ὁ πρεσβύτης θεὶς τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ἀνεψιοῦ του, τὸν ὑπεχρέωσε διὰ τοῦ τρόπου τούτου νὰ ἀνεγείρῃ τὴν κεφαλὴν καὶ νὰ τῷ δείξῃ τὸ συνεπείᾳ τῆς σκηνῆς ἐκείνης διαταραχθὲν καὶ κατάμεστον δακρύων πρόσωπόν του.

Ὁ Ὁράτιος ἀναγνωρίσας τὸν θεῖόν του, ἀπέβη ἔτι μᾶλλον περίλυπος. Τὰ δάκρυά του ἐπηύξησαν καὶ διὰ παιδικῆς χειρονομίας προσέθηκε νὰ κρύψῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τῶν περιέργων βλεμμάτων τοῦ μαρκησίου, ὅστις πειρώμενος νὰ κατευνάσῃ τὴν συγκίνησίν του, ἠρώτησε μειλιχίως.

— Αἴ λοιπόν! τί τρέχει; Τί συμβαίνει ἀνεψιέ μου;

Ὁ Ὁράτιος δείξας τὴν Ἔμμαν διὰ τοῦ βλέμματος ὑπέλαβε.

— Ἐρωτήσατέ την, αὐτὴ θὰ σᾶς εἰπῇ τὰ πάντα.

— Ἐμπρός! τί ἔχετε νὰ μοὶ εἰπῆτε, Ἔμμα;

Ἡ Ἔμμα μὴ τολμῶσα νὰ εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν εἰς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὅστις ἐγνώριζε τὸ μυστικόν της, δὲν ἠθέλησε νὰ ἀπαντήσῃ.

Τότε ὁ Βιλεφὸρ ἐκβαλὼν νευρικὸν γέλωτα, ἐπηκολούθησε·

— Ὄχι, σᾶς βεβαιῶ ὅτι δὲν θὰ τολμήσῃ! Ὄχι! δὲν θὰ τολμήσῃ νὰ εἴπῃ τίποτε! Εἶμαι πλέον ἢ βέβαιος περὶ τούτου, θεῖέ μου . . .

— Ὁμιλήσατε, Ἔμμα, ἐπεῖπεν ὁ πρεσβύτης, ὁμιλήσατε, κόρη μου.

— Ὁ κ. Δὲ Βιλεφὸρ εἶχε μάθει πρὸ ὀλίγου τὸν προσεχῆ γάμον μου.

— Τὸν γάμον σας, Ἔμμα!

Καὶ τὸ βλέμμα τοῦ μαρκησίου ἐξεδήλου τὴν ἔκπληξιν, τὴν λύπην καὶ τὴν ἀβεβαιότητα συνάμα.

— Ναί . . . ὑπετραύλισεν ἡ Ἔμμα.

— Καὶ εἶναι πολὺς καιρὸς ἀφ' ὅτου ἐλάβετε τὴν σοβαρὰν . . . ταύτην ἀπόφασιν ;

— Ὀλίγαι μόνον ἡμέραι.

— Καὶ ὁ ἐκλεκτὸς τῆς καρδίας σας ;

— Ὁ κ. Γάστων Ζιρόδιας !

— Ἄ !

Ὁ μαρκήσιος δὲν προέβη εἰς οὐδεμίαν συζήτησιν, ἀλλὰ καταληφθεὶς ὑπὸ αἰφνιδίας κοπώσεως κατέπεσεν ἐπί τινος ἕδρας. Στηρίξας δὲ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν δύο χειρῶν του, ἐφαίνετο σκεπτόμενος καὶ προσπαθῶν νὰ διεισδύσῃ εἰς τὸ νέον τοῦτο μυστήριον.

Τί ἐσήμαινε λοιπὸν τὸ αἰφνίδιον τοῦτο συνοικέσιον τῆς νεαρᾶς ταύτης κόρης, ἥτις ἠγάπα τὸν Ὀράτιον, μετὰ τοῦ Γάστωνος Ζιροδίου, τὸν ὁποῖον ἀναμφιβόλως οὐ μόνον δὲν ἐσκέφθη ποτέ, ἀλλὰ καὶ τὸν ὁποῖον δὲν ἠγάπα ποσῶς ;

Πρόβλημα δύσλυτον ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ὁ μαρκήσιος ἠσθάνετο ἀνίσχυρον ἑαυτόν. Καὶ ὅμως γνωρίζων ὅτι ἐδικαιοῦτο νὰ γνωρίσῃ τὸ μυστικὸν τῆς Ἔμμας, καθησύχασεν εἰς τὴν ἀνάμνησιν ὅτι δὲν θὰ ἐβράδυνε νὰ κατηχηθῇ ὑπὸ τῆς τελευταίας ταύτης.

Ὁ κ. Δὲ Βιλεφὸρ ἀπὸ τοῦ ὁποίου εἶχον ἐκλείψει οὐ μόνον τὰ δάκρυα ἀλλὰ καὶ πᾶν ἴχνος τῆς νευρικῆς ἐκείνης κρίσεως ἔσπευσε νὰ ἐγερθῇ. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐφαίνετο οἱονεὶ ὑπὸ αἴσχους κατεχόμενος διὰ τὴν παιδικήν του ἐκείνην λειποψυχίαν καὶ διὰ τὰ ρεύσαντα δάκρυά του. Ἐκτοξεύων δὲ περὶ αὐτὸν βλέμματα ὑπερήφανα καὶ περιφρονητικά, ἐξῆλθε τῆς αἰθούσης.

Τότε παραχρῆμα, ὁ μαρκήσιος ἠρώτησε·

— Λοιπὸν, τώρα Ἔμμα, εἰπητέ μοι, εἶναι πράγματι ἀληθὲς αὐτό ;

— Ναί.

— Τότε, ἐπιμένω νὰ μοὶ εἴπῆτε τὴν ἀλήθειαν ! Τί ὑποκρύπτει τὸ συνοικέσιον αὐτό ;

Καὶ ἐπειδὴ ἐκείνη οὐδεμίαν ἔδιδεν ἀπάντησιν, ὁ μαρκήσιος ἐπέμενεν.

— Δὲν θὰ εἰπῆτε εἰς ἐμὲ τοὐλάχιστον, ἐὰν πράγματι ἀγαπᾶτε αὐτὸν τὸν Ζιρόδιαν ;

—Ἐγὼ δικαιοῦμαι νὰ μὴ σᾶς τὸ εἴπω καὶ σεῖς δικαιοῦσθε νὰ μὴ μὲ πιστεύσητε . . .

— Ἐξηγήθητε, Ἔμμα.

— Δὲν θὰ μάθητε τίποτε περισσότερον.

— Καὶ ὁ γάμος αὐτός ;

— Θὰ γείνῃ, φίλε μου.

— Θὰ γείνῃ ! Θέλετε λοιπὸν νὰ γείνῃ ;

— Τὸ θέλω !

Ὁ μαρκήσιος κρούσας ὀργίλως τὴν ράβδον του ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐψιθύρισεν.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, δὲν γνωρίζει τις εἰς ποῖον συμπέρασμα νὰ καταφύγῃ !

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξῆλθε μὲν πλήρης ἀγανακτήσεως, ἀλλ' ἡ ἀγανάκτησίς του αὕτη δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ διότι δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐνθυμηθῇ πόσον δι' ὅλα αὐτὰ, ἡ Ἔμμα εἶχεν ὑποφέρει, καὶ μετὰ ποίας γενναιοφροσύνης καὶ μεθ' ὁποίου θάρρους κατώρθωσεν αὕτη νὰ φυλάξῃ ἀπὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ τὸ μυστικὸν τοῦ ἔρωτός της. Ταῦτα δὲ ἔχων ὑπ' ὄψιν ἐσκέπτετο, ὅτι ὁ χαρακτὴρ τῆς μάρτυρος ταύτης δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ μεταβληθῇ· ὅτι ἡ καρδία της θὰ παρέμενεν ἡ αὐτὴ πάντοτε καὶ ὅτι τέλος ὁ πρὸς τὸν Ὀράτιον ἔρως της θὰ διέμενεν ἀπεριόριστος ὡς ἦτο πάντοτε.

Καὶ ὅμως παρ' ὅλα ταῦτα, ἰδοὺ ὅτι αἴφνης ἡ Ἔμμα ἐξελέξατο διὰ σύζυγόν της, τὸν ἕνα ἐκ τῶν δύο ἀδελφῶν τὸ μῖσος τῶν ὁποίων σήμερον μόλις ἀφοπλισθέν, εἶχε καταδιώξει ποτὲ λυσσωδῶς τὸν οἶκον Δὲ Βιλεφόρ ! Ἐξελέξατο τὸν ἕνα ἐκ τῶν δύο Ζιροδίων οἵτινες πλέον ἢ ἄπαξ, κατεδίκασαν τὸν Ὀράτιον εἰς θάνατον !

Ὁ μαρκήσιος Δὲ Βιβαρὲζ καίτοι δὲν ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ οὐδὲν εἰσέτι, καὶ ὅμως ἐν μέσῳ τῶν ἐπιμόνων σκέψεών του, ἐνόμισεν ἐπὶ τέλους ὅτι ὁ περικαλύπτων τὸ μυστήριον πέπλος ἐξηφανίζετό ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν.

Ἡ χρηστότης τῆς νεαρᾶς κόρης δὲν ἠδύνατο νὰ ἀμαυρωθῇ ὑπὸ οὐδεμιᾶς ἐνόχου ὑπονοίας. Ἑπομένως ὅπως ἐκείνη καταλήξῃ εἰς τὴν ὀλεθρίαν καὶ ἀναγκαστικὴν ταύτην ἀπόφασιν, μήπως λοιπὸν θὰ προέβη εἰς τοῦτο ἐκ γενναιοφροσύνης ; Ἢ μήπως θὰ ἐπεθύμει διὰ τοῦ τρόπου τούτου νὰ παράσχῃ νέαν τοῦ ἔρωσός της ἀπόδειξιν ;

Ἀλλ' ἐπὶ τίνι σκοπῶ ; Ἰδοὺ τὸ δύσλυτον τοῦ προβλήματος διὰ τὸν μαρκήσιον.

Ἀπὸ τῶν συμβεβηκότων τῆς *Νεμέσεως*, ἀπὸ τῶν ἱστορικῶν πρὸ πάντων λεπτομερειῶν τῶν κομισθεισῶν ὑπὸ τῶν δύο ἀκροβατῶν, τοῦ Γαβαρῆ καὶ τοῦ Λαβάς, οἱ δύο Ζιρόδιοι εἶχον ἐγκαταλείψει πλέον πᾶσαν κατὰ τοῦ Βιλεφὸρ ἐκδικητικὴν καταδίωξιν. Ἡ ζωὴ λοιπὸν τοῦ Ὀρατίου ἦτο ἐκτὸς κινδύνου.

Τότε τί ἐσήμαινε λοιπὸν ἡ ἀλλόκοτος αὕτη ἀφοσίωσις τῆς Ἔμμας, Ποῖον αἴτιον ἐξηνάγκασεν αὐτὴν νὰ καταφύγῃ εἰς παρομοίαν θυσίαν ;

Αἱ τελευταῖαι δὲ αὗται σκηναὶ, καθὼς καὶ ὁ προσεχὴς ἐκεῖνος γάμος τὸν ὁποῖον ὡμολόγει καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ Ἔμμα, ὤφειλον νὰ ἐπιταχύνωσιν τὴν ἐκ τῆς ἐπαύλεως ἀναχώρησίν της.

Ὁ μαρκήσιος σκεπτόμενος ὅλα ταῦτα, ἐθλίβετο μεγάλως. Εἶχεν ἐλπίσει ὅτι

ἀπροσδόκητόν τι συμβεβηκὸς θὰ ἐπήρχετο ἵνα ἐπιβραδύνῃ ἢ μᾶλλον νὰ ἐμποδίζῃ τὴν ἀναχώρησιν ταύτην.

Καὶ ὅμως μὴ δυνάμενος νὰ μαντεύσῃ τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο, ἐφαίνετο λίαν ἄπελπις καὶ δυστυχής. Ἐνώπιον τῆς κρισίμου θέσεως εἰς ἣν εὑρίσκοντο πάντες, μία μόνη ἔξοδος ὑπῆρχε ἤτοι ὁ μετὰ τῆς Ἔμμας γάμος τοῦ Βιλεφόρ. Παρὰ τὴν βαθεῖαν δὲ πρὸς τὴν νεάνιδα ταύτην πατρικὴν ἀγάπην του, ὁ μαρκήσιος ἐφαίνετο ὡς μὴ ἐγκρίνων μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὸ μέσον τοῦτο. Ὠνειροπώλει διὰ τὸν ἀνεψιόν του συνοικέσιον προσοδοφόρον καὶ ἀντάξιον αὐτοῦ. Καὶ ὅμως σκεπτόμενος ὅτι προκειμένου περὶ τῆς εὐτυχίας δύο ἀνταγαπωμένων καρδιῶν δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψει αἱ κοινωνικαὶ ἀνισότητες, εὗρισκε τὸν γάμον τοῦτον δικαιολογημένον καὶ ὡς δυνάμενον νὰ πραγματοποιηθῇ.

Ὑπὸ τῶν σκέψεων δὲ τούτων καταρυχόμενος ἀνήρχετο τὴν κλίμακα σκοπῶν νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν δούκισσαν. Ἀλλ' ὅπως καταλήξῃ εἰς τὴν ἰδέαν του ταύτην εἶχε διαθέσει ὁλόκληρον ἔτος· ναί, διὰ νὰ ἀφιχθῶσι εἰς τὴν ἣν θέσιν εὑρίσκοντο αἱ ἰδέαι του αὗται ἂς θὰ ἀνεκοίνου εἰς τὴν κυρίαν Δὲ Βιλεφὸρ, ἐδέησε νὰ παρέλθῃ πολὺς καιρός. Ὅταν δὲ ἡμέραν τινὰ εἶχε μάθει τὸν πρὸς τὸν Ὀράτιον ἔρωτα τῆς Ἔμμας, μήπως τότε προβλέπων τὸ μᾶλλον, δὲν εἶχεν ἀπαιτήσει παρὰ τῆς νεαρᾶς κόρης ὅπως φυλάξῃ διὰ παντὸς τὸ μυστικὸν τοῦ ἔρωτος τούτου; Ἐπομένως ἐξελάμβανε ὡς ἀδύνατον τὸν γάμον τοῦτον. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς δὲ ταύτης μήπως δὲν ἦτο βέβαιος ὅτι θὰ συνήντα ἐκ μέρους τῆς ἐκπλήκτου δουκίσσης τὰς αὐτὰς ἀντιστάσεις, τὴν αὐτὴν πεῖσμονα ἄρνησιν, ἀφοῦ μάλιστα ἐνώπιον τῆς μητρὸς τοῦ Ὀρατίου, δὲν θὰ ὑπελείπετο πολὺς καιρὸς νὰ ἐξοικειωθῇ μετὰ τῆς ἰδέας ταύτης;

Ὁ μαρκήσιος πάντα ταῦτα ἔχων ὑπ' ὄψιν καὶ προβλέπων πᾶν ὅ,τι ἔμελλε νὰ συμβῇ ἐφαίνετο λίαν μελαγχολικός. Ἡ δούκισσα εὑρίσκετο εἰς τὸν θάλαμόν της. Ὁ πρεσβύτης εἰσελθὼν τὰ μάλα συγκεκινημένος προσεπάθει νὰ κρύψῃ τὴν συγκίνησίν του δι' ἑνὸς μειδιάματος ἐπὶ τῶν ὑποτρεμόντων χειλέων του.

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἑαυτοῦ μόνον. Ἡ δούκισσα ἥτις κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔγραφε, στραφεῖσα πρὸς τὴν θύραν, τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα καὶ ἠρώτησε τὰ περὶ τῆς ὑγείας του. Ὁ μαρκήσιος ἔσπευσε νὰ καθεσθῇ καὶ στηρίζας τὴν δεξιὰν ἐπὶ τῆς ῥάβδου του, ἤρξατο ἀτενίζων τὴν ἀδελφήν του καὶ μὴ γνωρίζων διὰ τίνος τρόπου θὰ παρουσίαζεν εἰς τὸ μέσον τὸ ἀπασχολοῦν αὐτὸν σοβαρὸν τοῦτο ζήτημα.

Ἡ Ἰωάννα μὴ ὑποπτευθεῖσα τίποτε, ἐξηκολούθει γράφουσα. Καὶ ἐπειδὴ ἡ σιωπὴ τοῦ κ. Δὲ Βιβαρὲζ τῇ ἐφάνη παραταθεῖσα ὑπὲρ τοῦ δέοντος, ἀνήγειρε τὰ ὄμματα καὶ ἠρώτησε.

— Μήπως κατὰ τύχην θὰ εἴχετε νὰ μοὶ εἰπῆτε τίποτε;

— Ναί, ἀδελφή μου, ἔχω πράγματι κάτι τι νὰ σᾶς εἴπω.

— Τί πρᾶγμα εἶναι λοιπὸν αὐτό; Πρόκειται περὶ σοβαρᾶς, περὶ λυπηρᾶς τινος ὑποθέσεως;

— Ἴσως . . . Περὶ λυπηρᾶς ἢ χαροποιᾶς . . . Τοῦτο θὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν τρόπον μεθ' οὗ ἠθέλετε ἐκ λάβει τὸ πρᾶγμα.

Ἡ δούκισσα μειδιῶσα, ὑπέλαβεν.

— Καὶ μήπως ἀπὸ τόσου ἤδη καιροῦ δὲν εἴμεθα εἰθισμένοι εἰς τὴν λύπην καὶ εἰς τὴν μελαγχολίαν; Ἐὰν αὐτὸ ἐξαρτᾶται πράγματι ἀπὸ ἐμὲ, τότε σᾶς διαβεβαιῶ ὅτι θὰ ἤκουον πᾶν ὅ,τι ἔχετε νὰ μοὶ εἰπῆτε μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς ὑπομονῆς καὶ φαιδρότητος.

Αἱ λέξεις αὗται, ὅσον παρήγοροι καὶ ἂν ἦσαν δὲν καθησύχασαν ποσῶς τὸν μαρκήσιον, διότι ἐγνώριζε κατὰ βάθος τὴν ἀδελφήν του.

— Τὸ ἐπεύχομαι, τὸ ἐπεύχομαι ἐξ ὅλης μου τῆς καρδίας, ἐψιθύρισεν ἐκεῖνος.

Ἡ δούκισσα ἀφεῖσα πρὸς στιγμὴν τὴν γραφίδα της, ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς ἕδρας της.

— Λοιπὸν ἐμπρός! Σᾶς ἀκούω . . . λέγετε νὰ ἴδωμεν ὁποία τις εἶναι αὐτὴ ἡ εἴδησις.

— Ἀδελφή μου, δὲν εἴχετε καθόλου παρατηρήσει τοὺς ἀπό τινος καιροῦ περισπασμοὺς τοῦ Ὀρατίου, τὴν αἰφνίδιον μεταβολὴν τῆς στάσεώς του, τὴν θλῖψίν του, τοῦ υἱοῦ σας, λέγω, τοῦ ὁποίου ὁ χαρακτὴρ εἶχεν ἀποβῆ τόσον ἥπιος καὶ τόσον γλυκύς . . .

— Ναί, μοὶ φαίνεται ὅτι καὶ ἐγὼ παρετήρησα ὅλα αὐτά.

— Τὰ παρετηρήσατε, λέγετε ὅλα αὐτά; ..

— Μίαν φορὰν μάλιστα τὸν συνέλαβον κλαίοντα . . .

— Καὶ δὲν τὸν ἠρωτήσατε νὰ μάθητε τὸ αἴτιον τῶν δακρύων του;

— Τὸν ἠρώτησα ἀλλὰ δὲν κατώρθωσα νὰ τὸ μάθω.

— Αἴ λοιπόν! ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σᾶς ἔκρυψε, δύναμαι νὰ σᾶς τὸ εἴπω, ἐγώ..

— Καὶ πῶς συμβαίνει νὰ τὸ ἐκμυστηρευθῇ εἰς σᾶς καὶ ὄχι εἰς ἐμὲ ἡ ὁποία εἶμαι μήτηρ του;

— Διότι ὑπάρχουσι πράγματα τὰ ὁποῖα ἐκμυστηρεύεται ἀνὴρ πρὸς ἄνδρα εὐκολώτερον παρὰ εἰς πάντα ἄλλον . . . ἄλλως τε τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ἐγὼ τὸ εἶχον μαντεύσῃ.

— Καὶ τὸ μυστικὸν αὐτό;

— Ὁ Ὀράτιος ἀγαπᾷ·

— Τόσω τὸ καλλίτερον.

— Δὲν ἔχει οὕτω; ἠρώτησεν ἀφελῶς ὁ μαρκήσιος.

Καὶ αἴφνης, καταβαλὼν τοὺς πρώτους φόβους του καὶ ἐγκαταληφθεὶς νὰ παρασυρθῇ ὑρ' ὅλης τῆς πρὸς τὴν Ἔμμαν συμπαθείας του, προσέθηκε.

— Καὶ ὅταν θὰ μάθητε τὴν ἐκλεκτὴν τῆς καρδίας του, τότε θὰ εἶσθε δι-

πλασίως εὐτυχὴς νὰ τὴν ἀποκαλέσητε κόρην σας.

— Καὶ σεῖς τὴν γνωρίζετε τὴν νέαν αὐτὴν, ἀδελφέ μου ;

— Τὴν γνωρίζω.

Ἡ δούκισσα Δὲ Βιλεφὸρ ἐφαίνετο ἐρευνῶσα τὴν μνήμην της. Εἶτα ἐπηκολούθησε.

— Μοὶ φαίνεται ὀλίγον παράδοξον τοῦτο . . . ἀφοῦ μεταξὺ τῶν νεανίδων αἵτινες μᾶς ἐπισκέπτονται, ἢ τῶν ὁποίων αἱ οἰκογένειαι συνδέονται μεθ' ἡμῶν διὰ φιλικοῦ δεσμοῦ, δὲν βλέπω καμμίαν ἥτις θὰ ἦτο τόσον διακεκριμένη καὶ ἀνταξία νὰ γείνῃ ἡ σύντροφος τοῦ υἱοῦ μου.

Ὁ μαρκήσιος κατελήφθη ἐκ νέου ὑπὸ τῶν ἀνησυχιῶν του.

— Ἴσως, διότι βλέπετε τὰ πράγματα διὰ τρόπου οὐχὶ τόσον εὐκρινοῦς . .

Ἡ Ἰωάννα μετὰ νέαν καὶ βραχεῖαν σκέψιν, ἐψέλλισε·

— Ἔχετε δίκαιον . . . διότι δὲν δύναμαι νὰ μαντεύσω τίποτε εἰσέτι . . . Ἐμπρὸς, ἀδελφέ μου, εἴπητέ μοι τὸ ὄνομά της. Ἀφοῦ αὕτη σᾶς ἤρεσε, διότι νομίζω ὅτι σᾶς ἤρεσε πολὺ ἡ νέα αὕτη, δὲν ἔχει οὕτω ;

— Ὦ ! ὑπερβαλλόντως μάλιστα, ἀδελφή μου !

— Αἴ λοιπόν ! ἀφοῦ τό πρᾶγμα ἔχει οὕτω, διατὶ νὰ μὴ ἀρέσῃ καὶ εἰς ἐμὲ ἐπίσης ; . .

— Εἶναι ἡ Ἔμμα..

Ἡ δούκισσα ἐφάνη ὅτι δὲν ἤκουσεν, ἢ ἐὰν ἤκουσε, δὲν ἠννόησε.

— Τί εἴπετε, ἀδελφέ μου ;

Ἐκεῖνος καίτοι ἐπανέλαβε πλέον εὐδιακρίτως τὴν λέξιν, καὶ ὅμως ἠσθάνθη τὴν καρδίαν του πάλλουσαν ὀδυνηρῶς.

— Ἡ Ἔμμα.

— Ἡ δεσποινὶς Ναθαλιέ ;

— Ναί.

— Ἡ Παιδαγωγός ;

— Ναί.

Ἡ δούκισσα ἐγερθεῖσα ἀποτόμως, ἐξερράγει εἰς ἄπλετον γέλωτα.

— Τί εἶναι αὐτὰ τὰ ὁποῖα μοὶ ψάλλετε, ἀδελφέ μου ;

— Αἱ δύο νεαραὶ αὗται καρδίαι ἀνταγαπῶνται ἐμμανῶς.

— Αἴ ! καὶ τίς θὰ ἠδύνατο νὰ τὰς ἐμποδίσῃ εἰς τοῦτο ;

— Τότε, συγκατανεύετε λοιπόν ;

— Εἰς τί ;

— Εἰς τὸν γάμον των !

— Εἶσθε τρελλός !

Ἡ κυρία Δὲ Βιλεφὸρ ἐκαθέσθη αὖθις εἰς τὴν ἕδραν της.

— Ἂς ἴδωμεν, ἀδελφέ μου, μοὶ λέγετε πράγματι τὴν ἀλήθειαν ;

— Θεέ μου . . ἀναμφιβόλως, ἀδελφή μου.

— Ὁλόκληρον τὴν ἀλήθειαν ;

— Ὁλόκληρον τὴν ἀλήθειαν.

— Καὶ ἐγὼ, μαντεύων ὅτι ὑπάρχει κανὲν ἄλλο πρᾶγμα εἰς τὸ μέσον . . . ἔμπρὸς, μὴ διστάζετε εἰς τίποτε . . . Θέλω νὰ μάθω τὰ πάντα . . . Εἶμαι μία γραῖα γυνὴ, δύνασθε λοιπὸν νὰ μοὶ εἴπητε τὰ πάντα ἀφόβως . . .

— Ἤδη δὲν σᾶς ἐννοῶ καὶ ἐγώ !

— Ἡ Ἔμμα εἶναι ὡραία, ὑπερμέτρως ὡραία.. Ὁ Ὀράτιος εἶναι εὐειδὴς νεανίας· Ὁ δυστυχὴς υἱός μου θὰ ἐπλήγθη ἀναξίως ὑπὸ τοῦ ἔρωτος τούτου. Ἡ κατάστασις αὕτη τὸν θέτει ἐν μέσῳ ἀτμοσφαίρας ποιητικῆς . . . Δὲν εἶναι δὲ παράδοξον ἐὰν ἡ δεσποινὶς Ναθαλιὲ ἐφελκύσθη ὑφ' ὅλων τούτων καθὼς ἡ χρυσαλλὶς ἐφελκύεται ὑπὸ τῆς φλογός . . . Καὶ ἡ φλὸξ τοῦ ἔρωτος τούτου πυρπολήσασα τὴν καρδίαν αὐτῆς τὴν ἐβίασε νὰ γείνῃ ἡ ἐρωμένη τοῦ Ὀρατίου, δὲν εἶναι ἀληθὲς, ἀδελφέ μου ; Εἰπετέ μοι τὰ πάντα ἐλευθέρως . . . Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐὰν ἡ Ἔμμα μοὶ ἀπέκρυπτε μέχρι τοῦδε τὴν ἀφροσύνην της αὐτὴν, καὶ ὅτι ἐὰν ἀπεφάσισε νὰ τὴν ἐξομολογηθῇ εἰς ὑμᾶς, ἔπραξε τοῦτο διότι γνωρίζει ὅτι ἡ στιγμὴ εἶναι ἐγγὺς πλέον καθ' ἣν ἡ ἀφροσύνη της αὕτη θὰ ἐγένετο πασίγνωστος;

— Ἀδελφή μου, παρετήρησε μετὰ πικροῦ τόνου ὁ Βιβαρέζ, ἐὰν φρονῆτε τὸ πρᾶγμα οὕτω πως, διαπράττετε, μὰ τὴν πίστιν μου, μεγάλην ἀπερισκεψίαν.

— Ἀδελφέ μου !

— Ναί . . . κατηγοροῦσα τὴν νεαρὰν ταύτην κόρην, τὴν κατηγορῆτε δὲ ἀναξίως καὶ παραλόγως, διαπράττετε ἓν ἀσύγγνωστον σφάλμα. Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς εἶναι οὐ μόνον κόρη ἁγνὴ ἀλλὰ καὶ ἔντιμος ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις.

— Τότε λοιπὸν φρονῶ ὅτι ἡ Ἔμμα δὲν ἀγαπᾷ τὸν υἱόν μου . . . Ὁ ἔρως καὶ τὸ πάθος ἐπιτρέπουσι τὴν διάπραξιν πολλῶν σφαλμάτων.

Εἰς τὴν ἀπαγγελίαν ὅμως τῶν λέξεων τούτων, ἡ καρδία τῆς δουκίσσης ἔπαλλε μετὰ μεγαλητέρας σφοδρότητος.

— Εἰς τρόπον ὥστε, ἀδελφή μου, ἐὰν τὸ κατὰ τὴν ἰδικήν σας γνώμην συγχωρητέον τοῦτο σφάλμα διεπράχθη πράγματι, καὶ ἐὰν αὐτὸ καθίστατο ὁρατὸν εἰς τὰ ὄμματα ὅλου τοῦ κόσμου, θὰ ἐπετρέπετε τὸν γάμον αὐτόν ;

Ἡ δούκισσα ἀνετινάχθη ἐπὶ τῆς ἕδρας της.

— Ἄ ! βλέπω ὅτι δὲν μὲ ἐννοήσατε καλῶς, ἀδελφέ μου !

— Καὶ ὅμως ἐγὼ οὕτω πως ἠννόησα τὸ πρᾶγμα.

— Τότε λοιπὸν ἠπατήθητε, ἀδελφέ μου.

— Εἴπετέ μοι τὴν περὶ τούτου ἰδέαν σας, Ἰωάννα.

— Καὶ μήπως δὲν μαντεύεται εὐκόλως ἡ ἰδέα μου ;

— Μοὶ φαίνεται τόσῳ μεμακρυσμένη ἀπὸ τῆς ἐνδομύχου ἐπιθυμίας μου ὥστε πράγματι δὲν τολμῶ ποσῶς νὰ τὴν μαντεύσω.

— Τὸ συνοικέσιον αὐτὸ δὲν θὰ γείνῃ ποτέ !

— Ποτέ ;

— Ναὶ, ποτέ. Μὲ τὴν πίστιν μου, εἶχον νομίσει ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἑνὸς ἄλλου χαριεντισμοῦ, καίτοι, ὁμολογῶ ὅτι εὑρίσκω τὸν χαριεντισμὸν αὐτὸν οὐχὶ καὶ τόσον εὐάρεστον εἰς τὰ ὦτά μου. Ἀφοῦ ὅμως τὸ πρᾶγμα εἶναι τόσῳ φοβερὸν, ἂς τὸ ἀφήσωμεν νὰ λησμονηθῇ καὶ ἂς μὴ ὁμιλῶμεν πλέον περὶ αὐτοῦ.

— Ἀδελφή μου, σᾶς ἐπαναλαμβάνω ὅτι οἱ δύο νέοι ἀνταγαπῶνται μέχρι λατρείας.

— Ὁ ἔρως των θὰ ἐξατμισθῇ ὡς ὁ καπνός.

— Σεῖς λοιπὸν, Ἰωάννα, δὲν ὑπήρξατέ ποτε ἐρωτόληπτος ; Δὲν ἠγαπήσατέ ποτε ;

— Μὴ λαμβάνετε ἐμὲ ὡς παράδειγμα.

— Ὁ Ὁράτιος θὰ ἦτο ἱκανὸς νὰ διαπράξῃ πολλὰς τρέλλας καὶ πλεῖστα ὅσα παράτολμα διαβήματα.

— Ὁ Ὁράτιος εἶναι υἱὸς εὐπειθὴς καὶ νουνεχής. Ὅταν ἐγὼ θὰ τῷ εἴπω νὰ μὴ σκέπτηται πλέον τὴν νέαν αὐτὴν, δὲν θὰ τὴν σκέπτηται πλέον.

Ὁ μαρκήσιος ὑπὸ ἀμηχανίας καὶ μεγάλης ἀνυπομονησίας καταληφθεὶς, ὕψωσε τοὺς ὤμους.

— Ἐπεύχομαι νὰ μὴ ἐκάμνετε τὴν δοκιμὴν τοῦ ἐναντίου.

— Καὶ διὰ νὰ δώσωμεν πέρας εἰς τὴν ὀχληρὰν ταύτην ὑπόθεσιν τὴν ὁποίαν οὔτε νὰ ὑποπτευθῶ κἂν ἐτόλμησά ποτε, θὰ εἴπω εἰς τὴν δεσποινίδα Ναθαλιὲ νὰ μᾶς ἀποχαιρετήσῃ . . . νὰ ἀναχωρήσῃ ἐντεῦθεν.

— Ἡ Ἔμμα ἀπὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ εἶναι ἐξοικειωμένη μὲ τὴν ἰδέαν αὐτήν.

— Προέβλεπε λοιπὸν τὴν ἀπάντησίν μου ; Βλέπω ὅτι εἶναι κόρη νοήμων.

— Ἡ δεσποινὶς Ναθαλιὲ δὲν ὡμολόγησέ ποτε τὸν πρὸς τὸν υἱόν σας ἔρωτά της. Καὶ ἐὰν ἐγὼ, γνωρίζω τὸν ἔρωτα αὐτὸν, καὶ ἐὰν ἐγενόμην ὁ μυστικοσύμβουλος τῆς δυστυχοῦς ταύτης κόρης, τοῦτο ἐγένετο, διότι ἐγὼ αὐτὸς ὑπῆρξα ὁ αὐτόπτης μάρτυς τοῦ ἀμοιβαίου τούτου πάθους. Αὐτὴ αὕτη ἡ Ἔμμα εἶχεν ὁρκισθῇ ὅτι πώποτε ὁ Ὁράτιος δὲν θὰ ἐμάνθανε τὸ μυστικόν της. Εἶμαι δὲ πλέον ἢ βέβαιος ὅτι ἐκείνη θὰ φυλάξῃ τὸν ὅρκόν της.

— Πολὺ καλά. Τότε δὲν δύναμαι ἢ νὰ ὁμολογήσω ὅτι εἶχον διαπράξει μίαν ἀπερισκεψίαν . . . Εἶναι τιμία καὶ ἐνάρετος κόρη . . . ἐκτὸς μόνον ἐὰν δὲν ἔχομεν νὰ κάμωμεν ἁπλούστατα μὲ καμμίαν ραδιοῦργον ἢ φιλόδοξον γυναῖκα.

Ὁ μαρκήσιος μετὰ θλιβεροῦ μειδιάματος, ὑπέλαβε.

— Ἀδελφή μου, ἐκτιμᾶτε λίαν κακῶς τὰς ἀφοσιώσεις τῶν περιστοιχούντων σας. Τέλος πάντων διὰ νὰ σᾶς καταστήσω ἐνήμερον τῶν πάντων, σᾶς λέγω καὶ τοῦτο! Ὅταν ἐγὼ σᾶς διαβεβαιῶ τὸν πρὸς τὸν ἀνεψιόν μου ἔρωτα τῆς Ἔμμας, δὲν σᾶς ἐπιτρέπω νὰ ἀμφιβάλλητε περὶ τῆς διαβεβαιώσεώς μου ταύτης . . .

— Ἡ πανουργία τῶν γυναικῶν κατώρθωσε νὰ ἐξαπατήσῃ πολὺ πλέον ὀξυδερκέστερα ὄμματα τῶν ἰδικῶν σας, ἀδελφέ μου.

— Καὶ ὅμως ἡ πανουργία αὕτη φθάνει μέχρι τῆς πλέον παραδειγματικῆς ἐθελοθυσίας, ἀφοῦ ἡ Ἔμμα, ἐπὶ σκοπῷ τὸν ὁποῖον δὲν γνωρίζομεν, καὶ διὰ τὸν ἁπλούστερον ἴσως λόγον ὅπως ἐγείρῃ αἰώνιον φραγμὸν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ υἱοῦ σας, συγκατατίθεται νὰ νυμφευθῇ λίαν προσεχῶς τὸν Γάστωνα Ζιρόδιαν.

— Πῶς εἴπετε ;

Καὶ ἀφοῦ ὁ μαρκήσιος ἐπανέλαβε πᾶν ὅ,τι εἶχεν εἰπεῖ, τότε ἡ δούκισσα μετ' ἀφελοῦς τόνου ἐπηκολούθησε·

— Ἐγὼ, ὡς γυνὴ βλέπω πλέον εὐκρινῶς ἢ σεῖς εἰς τὴν καρδίαν τῶν γυναικῶν . . . Ὁ γάμος αὐτὸς, περὶ οὗ οὐδέποτε ἐγένετο λόγος, εἶναι μία ἐπὶ πλέον ἀπόδειξις ἐπὶ παντὸς ὅ,τι σᾶς ἔλεγον πρὸ ὀλίγου : Ἡ κόρη αὕτη εἶναι μία ραδιοῦργος . . . ἥτις προσεπάθησε νὰ ῥίψῃ τὰ δίκτυά της ἐπὶ τοῦ υἱοῦ μου. Καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν, μοὶ φαίνεται ὅτι ἐὰν δὲν ἤμην ἐγὼ θὰ κατώρθου ἐπὶ τέλους νὰ τὸν συλλάβῃ, ἀφοῦ, ὡς βλέπετε, κατώρθωσε διὰ τῆς ραδιουργίας της νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς μὲν τὸν υἱόν μου ἔρωτα, εἰς ὑμᾶς δὲ, ἀδελφέ μου, ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην. Καὶ ἐὰν κατέφυγε εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην μηχανορραφίαν ὅπως ἀφ' ἑνὸς μὲν καταπείσει ἐμέ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅπως φέρῃ τὸν Ὁράτιον εἰς ἀπενεγκάμενον τι κίνημα, ἀπεφάσισε νὰ διακηρύξῃ τὸν μετὰ τοῦ Γάστωνος Ζιροδίου γάμον αὐτόν . . . Ἐκείνη ἐφύλαττε τὸ μῆλον αὐτὸ διὰ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ κατετρύχετο ὑπὸ τῆς δίψης. Τὴν συγχαίρω δὲ διότι ὑποδύεται ἐξαίρετα τὸν ρόλον της . . . Καὶ νὰ εἶσθε βέβαιος, ἀδελφέ μου, ὅτι ἡ κόρη αὕτη θὰ κατορθώσῃ πολλὰ πράγματα ἀκόμη . . . Τέλος πάντων, σεῖς θὰ λάβετε τὴν καλωσύνην νὰ τῇ εἴπητε τὴν γνώμην μου καὶ τὴν ἀπόφασίν μου, διότι ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ δὲν θέλω πλέον νὰ τὴν ἐπανίδω . . . Καὶ ἐπειδὴ παρ' ὅλα αὐτὰ, δὲν θέλω ἀναχωροῦσα ἐκ τῆς οἰκίας μας, νὰ φύγῃ ἄνευ χρημάτων, θὰ εἴπητε νὰ τῇ δώσωσι μίαν ἑξαμηνίαν ἐκ τοῦ μισθοῦ ὃν ἔχει νὰ λαμβάνῃ . . .

— Ἀδελφή μου, ἐψιθύρισεν ὁ μαρκήσιος διὰ φωνῆς ὑποκώφου καὶ ὑπατρεμούσης ἐκ τῆς συγκινήσεως, δὲν σᾶς ἐνόμιζον τόσον σκληροκάρδιον

— Προσπαθήσατε ὅπως ἀναχωρήσῃ ὅσον ἔνεστι ταχύον. Ἐλπίζω δὲ ὅτι ἡ ἀναχώρησίς της θὰ ἐπαναφέρῃ τὴν γαλήνην ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ.

— Αὐτὴ εἶναι ἡ τελευταία σας ἀπόφασις, ἀδελφή μου ;

— Αἴ ! ἀδελφέ μου, ὑπέλαβεν ἡ δούκισσα γελῶσα, θὰ ἐπίστευέ τις ὅτι καὶ σεῖς ὁ ἴδιος εἶσθε ἐρωτόληπτος μὲ αὐτὴν τὴν νέαν καθὼς ὁ υἱός μου . . .

Ἐκεῖνος διὰ φαιδροῦ τόνου ἐπηκολούθησε.

— Ὦ ! σᾶς ὁρκίζομαι, ἀδελφή μου, ὅτι ἐὰν ἤμην κατὰ τριάκοντα ἔτη μικρότερος θὰ τὴν ἐνυμφευόμην μὲ ὅλην μου τὴν εὐχαρίστησιν, ἐὰν ἡ νέα αὕτη μὲ ἤθελε διὰ σύζυγόν της . .

— Καὶ ἐγὼ οὐδὲν ἄλλο διαβλέπω εἰς ὅλα ταῦτα, παρὰ ὅτι ἡ ραδιοῦργος αὕτη διετάραξεν ὅλην τὴν γαλήνην τῆς οἰκίας ταύτης.

— Μάθετε, ἀδελφή μου, ἐπεῖπεν ὁ πρεσβύτης διὰ σοβαρωτέρας ἔτι φωνῆς, ὅτι ἐὰν ἐγὼ παραδέχωμαι ὅπως μία γυνὴ ὡς σεῖς τῆς ὁποίας ἡ ζωὴ δὲν ἐπεσκιάσθη ὑπὸ οὐδενὸς νέφους, διότι πιθανὸν νὰ ὑπῆρξεν ἄμοιρος ἐρωτικοῦ αἰσθήματος, φαίνεται μέχρι τηλικούτου βαθμοῦ ἀνάλγητος ἐνώπιον δύο πασχουσῶν καρδιῶν, καὶ μόλα ταῦτα οὐδέποτε θὰ σᾶς ἐπέτρεπον νὰ ὁμιλῆτε ἐνώπιόν μου περὶ τῆς νέας ταύτης μετὰ τοσαύτης περιφρονήσεως. Ἡ Ἔμμα εἶναι κόρη εὐγενὴς καὶ ἀνταξία ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις νὰ ἀποβῇ ἡ σύζυγος τοῦ ἀνεψιοῦ μου, ὁπωσδήποτε καὶ ἐὰν ἤθελον εἶσθαι αἱ προσωπικαί μου ἀντιστάσεις διὰ τὸν ἀσυμβίβαστον αὐτὸν γάμον. Μὴ λησμονῆτε λοιπὸν ὅτι ὁ δοὺξ τὴν ἀγαπᾷ, ὅτι τὴν λατρεύει μέχρι παραφροσύνης. Εἰς τὴν κρίσιμον λοιπὸν ταύτην περίστασιν, ἐὰν θὰ ἐτόλμα τις νὰ περιφρονήσῃ τὴν Ἔμμαν, οὐ μόνον θὰ περιφρονεῖ αὐτὸν τοῦτον τὸν Ὁράτιον ἀλλὰ καὶ θὰ τὸν ἐξώθει εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπελπισίαν ἥτις φέρει εἰς τὴν ἄβυσσον τῆς καταστροφῆς.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ὁ μαρκήσιος ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν ἀφεὶς τὴν δούκισσαν τὰ μάλα τεταραγμένην.

Ἡ συνδιάλεξις δὲ αὕτη οὐδὲν ἄλλο ἀποτέλεσμα ἔφερεν ἢ νὰ ἐπισπεύσῃ ἔτι μᾶλλον τὴν ἀναχώρησιν τῆς Ἔμμας. Πᾶσα παράτασις τῆς ἐν τῇ ἐπαύλει διαμονῆς τῆς νεαρᾶς κόρης καθίστατο ἀδύνατος.

Καὶ ἐὰν μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης κατώρθωσαν νὰ φυλάξωσι μυστικὰ ὅλα τὰ συμβεβηκότα ταῦτα, ἀλλὰ διὰ τίνος τρόπου θὰ τὰ ἔκρυπτον εἰς τὸ μέλλον ;

Τὸ ἀπροσδόκητον τῆς εἰδήσεως ταύτης διαδοθὲν ἔντε τῇ ἐπαύλει καὶ καθ' ἅπαν τὸ χωρίον, παρήγαγε μεγάλην ἔκπληξιν.

— Ἡ δεσποινὶς Ἔμμα ἑτοιμάζεται νὰ μᾶς φύγῃ ! ἔλεγον οἱ θαλαμηπόλοι μετ' ἀπελπισίας καὶ καταφανοῦς λύπης.

Καὶ ὅταν ἡ κυρία Δὲ Βιλεφὸρ εἶδε καὶ διέγνωσε τὴν βαθεῖαν ἐκείνην ὀδύνην καὶ ἀπελπισίαν, ὑφ' ὧν κατελήφθησαν πάντες εἰς τὴν εἴδησιν ταύτην, τότε ἤρξατο σκεπτομένη ὅτι ἐὰν ἡ Ἔμμα κατώρθωσε νὰ ἐπιχύσῃ πέριξ αὐτῆς τόσην ἀφοσίωσιν καὶ τόσην ἀγάπην, θὰ εἶχε καταβάλει ὑπεράνθρωπους προσπαθείας, οὐκ ὀλίγα δόλια μέσα, ἀπειραρίθμους μηχανορραφίας καὶ, ὅτι θὰ εἶχε στήσει πλεῖστας ὅσας παγίδας.

Ὁ δὲ Ὁράτιος καίτοι ἐγνώριζε τὸ τῆς ἀναχωρήσεως σχέδιον τῆς Ἔμμας καὶ παρ' ὅλα τὰ δεδόμενα, ἤλπιζεν εἰσέτι ὅτι πιθανὸν ἡ ἀναχώρησις αὕτη νὰ μὴ ἐλάμβανε χώραν. Ὅταν ὅμως ἡ εἴδησις διεκηρύχθη δημοσίᾳ, τότε κατελήφθη ὑπὸ φοβερᾶς ἀπελπισίας.

— Θεέ μου! Θεέ μου ! ἡ Ἔμμα φεύγει ! ἐφώνει ἀκαταπαύστως καὶ περίλυπος εἰς ἄκρον.

Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἡ πρὸς τὴν Παιδαγωγὸν τραχεῖα καὶ βάρβαρος στάσις τῆς Λουίζης, τῆς μαθητρίας της εἶχε παύσει. Ἐὰν δὲ ἡ νεαρὰ κόρη δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀγαπήσῃ τὴν διδασκάλισσάν της, τοῦτο ὠφείλετο εἰς τὴν τραχύτητα τῆς καρδίας της, οὐχ ἧττον ὅμως ἦτο εὐπειθὴς καὶ ἐργατική.

Ἡ Λουίζα μαθοῦσα τὴν ἀναχώρησιν τῆς Ἔμμας ἠσθάνθη μικράν τινα λύπην. Ἐξοικειωθεῖσα μετὰ τῆς Ἔμμας, τῆς δεσποινίδος Ναθαλιὲ καὶ σκεπτομένη ὅτι πιθανὸν ἡ νέα παιδαγωγὸς ἣν θὰ προσελάμβανον εἰς τὴν ἔπαυλιν νὰ κατείχετο ὑπὸ ἰδιοτρόπων ὀρέξεων ἤρξατο ἐκφέρουσα παράπονα εἰς πάντας. Ἡμέραν τινὰ ἀνέφερε περὶ τοῦ συναισθήματός της τούτου εἰς τὴν Ἔμμαν μετ' ἀφελοῦς τόνου·

Ἡ Ἔμμα ἐμειδίασε καὶ εἶπε·

— Μολονότι γνωρίζω ὅτι ἡ λύπη σας αὕτη, δεσποινὶς, δὲν προέρχεται ἐξ ἀφοσιώσεως πρὸς ἐμὲ καὶ ὅμως ἐγὼ μὴ ζητοῦσα περισσότερον τούτου μοὶ ἀρκεῖ ὅτι σᾶς βλέπω νὰ αἰσθάνησθε μικράν τινα λύπην διὰ τὴν ἀναχώρησίν μου.

— Πράγματι λυποῦμαι πολύ.

— Σᾶς εὐχαριστῶ.

Κατόπιν ἡ Ἔμμα συναντήσασα εἰς τὸν διάδρομον τὸν κ. Δὲ Βιβαρὲζ, εἶπεν αὐτῷ.

— Ἐπεθύμουν νὰ ὁμιλήσω εἰς τὴν κυρίαν Δὲ Βιλεφόρ.

— Ἐγὼ προειδοποίησα ἤδη τὴν ἀδελφήν σου . . . Ἀλλὰ δυστυχῶς ἐκείνη μοὶ εἶπεν ὅτι δὲν θὰ σᾶς ἐδέχετο.

Ἡ Ἔμμα εἰς τὰς λέξεις ταύτας κατελήφθη ὑπὸ μεγάλης λύπης καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

— Ἡ κυρία Βιλεφὸρ μὲ νομίζει ὡς μίαν ἀχάριστον, ὡς κόρην ἀγνώμονα . . . Ὦ ! φίλε μου, εἰπῆτέ την σᾶς παρακαλῶ . . . εἰπῆτέ την . . .

Δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποτελειώσῃ τὴν φράσιν της, διότι οἱ κλαυθμοὶ καὶ οἱ ὀδυρμοὶ ἀπέπνιγον τὴν φωνήν της.

— Ναὶ, ναὶ, ἐψιθύρισεν ὁ μαρκήσιος, τῇ ὡμίλησα ἤδη περὶ ὅλων αὐτῶν. Καὶ θὰ ἤμην πρόθυμος νὰ τῇ εἴπω ἀκόμη πᾶν ὅ,τι θὰ ἦτο ἐπάναγκες νὰ λεχθῇ Ἔχετε πίστιν πρὸς ἐμὲ, κόρη μου.

— Καὶ προσπαθήσατε ὅπως ἐκείνη μὴ μάθῃ, ναὶ, ὅπως μὴ μάθῃ πρὸ πάντων, τὸ μυστικόν μου . . .

Ὁ μαρκήσιος προσέθηκε μετά τινος ἀμηχανίας . .

— Ὄχι, ὄχι, μείνατε ἥσυχος, δὲν θὰ τὸ μάθῃ.

— Μοὶ τὸ ὑπόσχεσθε ;

— Οὔμ ! οὔμ ! ναὶ, ναὶ, σᾶς τὸ ὑπόσχομαι . . . δὲν θὰ τῇ ὁμιλήσω τίποτε περὶ τούτου . . .

Καὶ ὅμως παρ' ὅλα ταῦτα ἡ δυστυχὴς Ἔμμα δὲν ἠδυνήθη νὰ καταπεισθῇ ἐξ ὁλοκλήρου. Αἱ ἡμέραι δὲ αἵτινες διεδέχθησαν τὰ ὀδυνηρὰ ταῦτα συμβεβηκότα ὑπῆρξαν λίαν ἀγωνιώδεις διὰ τὸν δοῦκα Δὲ Βιλεφὸρ πρὸ πάντων.

Τὸ πελιδνὸν πρόσωπόν του, τὸ μελαγχολικὸν βλέμμα του, καθὼς καὶ ὅλη ἐν γένει ἡ στάσις αὐτοῦ, προϋδιδον ἐν αὐτῷ ἀπελπισίαν τοσοῦτον ἀλγεινὴν ὥστε ὁ μαρκήσιος Δὲ Βιβαρὲζ ἐταράχθη σφόδρα.

Δεικνύων δὲ πολλάκις τὸν ἀνεψιόν του εἰς τὴν ἀδελφήν του, ὁσάκις ὁ Ὁράτιος δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποπτευθῇ ὅτι ἔβλεπον αὐτόν, τῇ ἔλεγε χαμηλοφώνως.

— Παρατηρήσατέ τον, ἀδελφή μου.

— Ναὶ, εἶναι πράγματι περίλυπος.

— Ἄ ! σεῖς λοιπὸν ἀποκαλεῖτε τοῦτο λύπην ; ἀπήντησεν ὁ πρεσβύτης μετ' ἀγανακτήσεως. Αἴ! λοιπὸν προσέξατε καλῶς μήπως ἡ λύπη αὕτη δὲν καταλήξῃ εἰς καμμίαν καταστροφὴν ἥτις θὰ ἐγκατέλειπε εἰς τὴν ζωήν σας αἰωνίαν τύψιν.

Ἡ δούκισσα δὲν ἠδύνατο νὰ παραδεχθῇ ὅτι τὸ κακὸν ἠδύνατο νὰ ἦτο τόσον μέγα καὶ ἐπίφοβον.

— Σκέφθητε, ἔλεγεν ἐκεῖνος, σκέφθητε καλῶς τὸ πρᾶγμα, ἐνόσῳ εἶναι καιρὸς εἰσέτι.

Καὶ ὅμως ἡ δούκισσα παρέμενεν ἀπαθὴς καὶ ἀναίσθητος καὶ ἡ προσωπικὴ ὑπερηφάνειά της κατεξανίστατο καὶ εἰς μόνην τὴν ἀνάμνησιν παρομοίου δυσαναλόγου γάμου. Ἡ κουφόνοιά της, ἡ ἰδιοτροπία της, καθὼς καὶ ὁ ἐγωισμός της τῇ ὑπηγόρευον ὅτι τὸ συνοικέσιον τοῦτο ἦτο ἀνάρμοστον ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις. Καίτοι δὲ ἠγάπα τὸν πρεσβύτερον υἱόν της δι' ἀφοσιώσεως παραδειγματικῆς, δι' ἀγάπης βαθείας, καὶ ἡ ὁποία εἶχεν ἐπαυξήσει ἔτι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν αὕτη εἶδεν ἑαυτὴν ἀπειλουμένην ὑπὸ τοῦ Ρολάνδου διὰ τὸ μυστικὸν τῶν μετὰ τοῦ Ζιροδίου ἀθεμίτων ἐρώτων της.

Καὶ ὁ Ρολάνδος ἐπίσης δὲν ἦτο ὀλιγώτερον τεταραγμένος εἰς τὴν ἀνάμνησιν ὅλων τῶν ἐπεισοδίων τούτων ἅτινα τοσοῦτον ἀπροόπτως ἐπέπεσαν ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ του. Ἡ καταφανὴς ἀπελπισία τοῦ Ὁρατίου ἐνέβαλλεν αὐτὸν εἰς τοσαύτην ἀμηχανίαν ὥστε ἀπαύστως διωρατᾶτο.

— Ὁποῖον νὰ εἶναι ἆρά γε τὸ νέον αἴτιον τῆς θλίψεώς του ;

Ἀπὸ πολλοῦ καιροῦ, ὡς γνωρίζομεν, ἐζήτει νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ αἴτιον αὐτό. Ἐπανειλημμένως δὲ εἶχεν ἐρωτήσει τὸν Ὁράτιον, καὶ ἐπειδὴ ὁ τελευταῖος οὗτος δὲν ἀπήντησέ ποτε εἰς τὰς ἐρωτήσεις αὐτοῦ, ὁ Ρολάνδος μὴ ἀπελπισθεὶς ἐζήτει πάντοτε νὰ μάθῃ τὴν ἀλήθειαν.

Πρὸς τούτους αἱ νέαι εἰδήσεις ἃς εἶχε μάθει τελευταίως ἔρριψαν αὐτὸν ἀπὸ ἐκπλήξεως εἰς ἔκπληξιν. Αἱ εἰδήσεις δὲ αὗται ἦσαν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ σχέδιον τοῦ μετὰ τοῦ Γαστωνος Ζιροδίου γάμου τῆς Ἔμμας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐκ τῆς ἐπαύλεως αἰφνιδία καὶ ἀπροσδόκητος φυγὴ τῆς Παιδαγωγοῦ.

Τότε μήπως λοιπὸν ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος ὃν ἡ Ἔμμα ἠγάπα, καὶ περὶ οὗ αὕτη διελάμβανεν ἐσπέραν τινα ἐν μέσῳ τῶν ὀνειροπωλήσεών της, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Λουίζα καὶ ὁ Ρολάνδος εἰσήρχοντο εἰς τὸν θάλαμόν των, μήπως λοιπὸν ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος ἦτο ὁ Γάστων Ζιρόδιας; Ἦτο δυνατόν ποτε τοῦτο ; Ἦτο δυνατόν ποτε ἐν διαστήματι τοσούτου μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος νὰ γεννηθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς Ἔμμας ὁ πρὸς τὸν Γάστωνα ἔρως της, νὰ ἀγαπήσῃ τὸν νέον αὐτὸν ὃν δὲν εἶχεν ἰδεῖ παρὰ ἅπαξ μόνον ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ἔπαυλιν ἀφίξεώς της, τὴν ἡμέραν δηλονότι ἐκείνην καθ' ἣν οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐνεφανίσθησαν ὅπως γνωστοποιήσωσιν εἰς τὸν δοῦκα τοὺς ἐκδικητικούς σκοπούς των ;

Ὁ Ρολάνδος δὲν ἐτόλμα νὰ πιστεύσῃ εἰς τοῦτο. Ἄλλως τε εἶχεν ἐξακριβώσει πάραυτα, ἓν μέρος τοῦ μυστικοῦ, διότι ἡ στάσις τοῦ Βιλεφὸρ, ἡ ὑπερβάλλουσα μελαγχολία του καὶ ὁ κατατρύχων αὐτὸν πυρετὸς ἦσαν τοσοῦτον καταφανῆ καὶ εἰς τοὺς πλέον ἀδιαφόρους μεταξὺ τῶν οἰκείων τῆς ἐπαύλεως, ὥστε τὸ πρᾶγμα ἦτο ἀδύνατον πλέον νὰ παραμείνῃ κεκρυμμένον. Πάντες διελάμβανον περὶ τούτου καὶ, ὁ Ρολάνδος ἐὰν ἐβράδυνε νὰ τὸ μάθῃ, ἦτο ὁ μόνος ὅστις δὲν τὸ ἐγνώρισεν ἐγκαίρως. Πρὸς τούτοις θὰ ἔλεγέ τις ὅτι αἱ ὅλαι αἱ παράτολμαι ἐπιχειρήσεις του ἔτειναν εἰς ἕνα μόνον σκοπὸν ὅπως διακηρύξωσιν ἀναφανδὸν ὅτι ὁ Ὁράτιος ἠγάπα μὲν τὴν Ἔμμαν ἀλλ' ὅτι ἡ νεᾶνις αὕτη δὲν ἀνταπεκρίνετο εἰς τὸν ἔρωτά του.

— Ὁ Ὁράτιος ἀγαπᾷ τὴν Ἔμμαν καὶ ἐκείνη τὸν περιφρονεῖ. Ναὶ, ἐκεῖνος τὴν ἀγαπᾷ καὶ ὅμως ἡ Παιδαγωγὸς ἀντὶ αὐτοῦ τοῦ τόσον τιμίου νέου καὶ τοῦ ὁποίου ἡ καρδία καὶ ὅλαι αἱ σκέψεις εἶναι τόσον γενναιόφρονες, ἐξελέξατο τὸν ἕνα ἐκ τῶν δύο Ζιροδίων . . . Ὦ ! πράγματι ἡ καρδία τῆς γυναικὸς εἶναι ἄβυσσος ἀνεξερεύνητος !

Τότε δὲ τὸ πρὸς τὴν Ἔμμαν μῖσός του, τὸ ἀπό τινος καιροῦ καταπαῦσαν, ἀνεγεννᾶτο αἴφνης μετὰ ζωηροτέρας ἐντάσεως.

— Μήπως ἐγὼ δὲν τὸ ἔλεγον πάντοτε ὅτι ἡ νέα αὕτη θὰ ἐγένετο ὑπαίτιος συμφορᾶς δι' ὅλους ἡμᾶς ;

Καὶ πράγματι ὅλον τὸ μῖσος αὐτοῦ προήρχετο ἐκ τοῦ προαισθήματος τούτου. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ ὅτε ἔβλεπε πραγματοποιούμενον τὸ συναίσθημα τοῦτο, ὁ Ρολάνδος ἐθριάμβευεν.

Ἡμέραν τινὰ συναντήσας τὸν Ὁράτιον, ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τῷ εἶπε·

— Ὦ ! πτωχέ μου ἀδελφέ, ἤδη γνωρίζω διατί εἶσαι δυστυχής !

Τότε ἤρξαντο θρηνοῦντες ὁμοῦ, τοῦ Ὁρατίου μὴ ἔχοντος πλέον οὔτε τὴν ἰσχὺν, οὔτε τὸ θάρρος νὰ ἀρνηθῇ.

Εἶτα, ὁ Ρολάνδος παρασυρθεὶς ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ μίσους του, ἀνεφώνησε·

— Βλέπεις λοιπὸν πόσον εἶχον δίκαιον ! Ἄ ! ἐὰν ἤκουον τὰς συμβουλάς μου καὶ τοὺς λόγους μου, ἡ Ἔμμα ἀπὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ δὲν θὰ ἦτο πλέον ἐδῶ,

καὶ ἀπὸ πολλῶν μηνῶν κανεὶς πλέον δὲν θὰ ἐσκέπτετο δι' αὐτήν. . Καὶ σὺ αὐτὸς σήμερον δὲν θὰ ἦσο δυστυχής !

Εἰς ταῦτα ὁ Ὁράτιος ἀπήντησε χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Σοὶ ἀπαγορεύω νὰ προβῇς εἰς οἱονδήποτε κακὸν διάβημα κατ' αὐτῆς . . . Ὅλον τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον ἤθελες προξενήσει εἰς αὐτὴν θὰ ἐπανέπιπτεν ἐπὶ τῆς καρδίας μου . . . Καὶ ἐπειδὴ ὑποφέρω ἀρκετὰ ἤδη δὲν θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἐπαυξήσῃς τὰ μαρτύριά μου.

— Καλά, καλά, ἀδελφέ μου, θὰ σὲ ὑπακούσω.

Ἡ Ἔμμα εἶχε παρακαλέσει τὸν Γάστωνα μετὰ τὴν τελευταίαν συνάντησίν των, νὰ μὴ ἐμφανισθῇ πλέον εἰς τὴν ἔπαυλιν. Ὁ Γάστων λοιπὸν συμμορφωθεὶς μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Ἔμμας, δὲν παρουσιάζετο πλέον ἐκεῖ.

Καὶ ὅμως ἐπειδὴ ἠγάπα ἐμμανῶς ταύτην καὶ ἐπειδὴ ὁ καταφλέγων τὴν καρδίαν του ἔρως τὴν καθίστα λίαν ἀνυπόμονον, ἔσπευσε νὰ τῇ ζητήσῃ συνεντεύξεις τὰς ὁποίας ἡ Παιδαγωγὸς ἀπεποιήθη.

Εἰς τὴν τελευταίαν ἐπιστολήν της ἡ Ἔμμα ἀνθισταμένη πάντοτε, τῷ ἔγραφε τὰ ἑξῆς :

«Ἐπειδὴ ὑπεσχέθην θὰ τηρήσω τὴν ὑπόσχεσίν μου, θὰ γείνω σύζυγός σας.. Τὴν ἐπαύριον ὅμως ὅτε θὰ φέρω τὸ ὄνομά σας, σᾶς ὀμνύω ὅτι θὰ εὕρω τὸ μέσον νὰ αὐτοκτονήσω.»

Ὁ κομίζων δὲ εἰς τὴν ἔπαυλιν Βιλεφὸρ τὰς ἐπιστολὰς τοῦ Γάστωνος, ἦτο νεαρός τις θαλαμηπόλος τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων, καὶ ὁ ὁποῖος ἀφοῦ τὰς ἐνεχείριζεν εἰς ἕνα ἐκ τῶν ὑπηρετῶν τῆς ἐπαύλεως ἀπήρχετο ἐκεῖθεν μετὰ τῶν ἀπαντήσεων τῆς Ἔμμας.

Ἡ ἀνταλλαγὴ δὲ αὕτη τῶν ἐπιστολῶν ἡ διεξαγομένη μεταξὺ τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων καὶ τῆς ἐπαύλεως Βιλεφόρ, ὁ δὲν ἐβράδυνε νὰ γνωσθῇ ὑπὸ τοῦ Ρολάνδου.

Τίς οἶδεν ἐὰν αἱ ἐπιστολαὶ αὗται δὲν θὰ ἐνέκλειον, ἴσως, τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἐρωτικοῦ ἐκείνου δράματος, ὅπερ κατέθλιβεν ἤδη τὴν ἔπαυλιν, κατόπιν τόσων ἄλλων δραμάτων ;

Ἡμέραν τινὰ συλλαβὼν ἐπ' αὐτοφώρῳ τὴν ἄφιξιν τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ Ζιροδίου καὶ καιροφυλακτήσας τὴν ἀναχώρησίν του, εἶδεν αὐτὸν λαμβάνοντα τὴν πρὸς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα ἄγουσαν. Ὁ ἀπεσταλμένος μὴ ὑποπτευθεὶς ὅτι παρηκολουθεῖτο, διότι πράγματι ὁ Ρολάνδος τὸν παρηκολούθει μακρόθεν, διηυθύνετο ἀμέριμνος πρὸς τὰ ἴδια.

Μετὰ παρέλευσιν ὅμως λεπτῶν τινων ὁ Ρολάνδος εὑρίσκετο τόσον πλησίον τοῦ γραμματοκομιστοῦ, ὥστε ὁ τελευταῖος οὗτος ἀκούσας ὄπισθέν του βηματισμοὺς ἐστράφη καὶ ἰδὼν αἴφνης τὸν Ρολάνδον Βιλεφὸρ ἐνώπιόν του, ὃν ἐγνώριζεν, ἔσπευσε νὰ τὸν χαιρετήσῃ καὶ νὰ τῷ εἴπῃ·

— Καλὴ ἡμέρα σας, κύριε κόμη.

Ὁ Ρολάνδος πρὸς πᾶσαν ἀπάντησιν, ὑπέλαβε·

— Καλέ μου ἄνθρωπε, εἶμαι βέβαιος πῶς φέρεις ἐπάνω σου ἓν γράμμα διὰ τὰ Ὑψηλὰ Δώματα.

— Δὲν ἠμπορῶ νὰ σᾶς τὸ ἀρνηθῶ, κύριε κόμη. Εἶναι ἡ ἀπάντησις τῆς δεσποινίδος Ἔμμας εἰς τὸ γράμμα τοῦ κυρίου μου. Ἀφοῦ καὶ ἑτοιμάζονται νὰ ὑπανδρευθοῦν, αὐτὸ βέβαια δὲν εἶναι κανένα παράξενο πρᾶγμα, δὲν εἶται ἔτζι ;

— Ἔχεις δίκαιον . . Εἰπέ μοι σὲ παρακαλῶ, διότι ἐγὼ δὲν σὲ γνωρίζω . . . Εἶσαι ἀπὸ αὐτό . . τὸ χωρίον ;

—Ὄχι, εἶμαι ἀπὸ τὸ Βῶς.

— Καὶ εἶναι πολὺς καιρὸς ἀφότου εἶσαι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Γάστωνος Ζιροδίου ;

— Τρεῖς ἑβδομάδες.

— Τότε, νομίζω, πῶς δὲν θὰ τὸν ἀγαπᾷς ἀκόμη τόσον πολύ.

— Ὁ λόγος δὲν εἶναι διὰ νὰ τὸν ἀγαπῶ, παρὰ διὰ νὰ τὸν ὑπηρετῶ.

— Καὶ σὲ πληρώνει καλά ;

— Εἴκοσι πέντε φράγκα τὸ μῆνα . .

— Ἐγὼ σὲ δίδω σαράντα.

Ὁ χωρικὸς ἤνοιξεν ὑπερμέτρως τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ στόμα ἐκ τῆς μεγάλης ἐκπλήξεώς του.

— Μοῦ δίνετε σαράντα φράγκα ! Εἶναι ἐπάνω κάτω δύο μηνιάτικα.

— Καθὼς λέγεις·

— Καὶ τί θέλετε νὰ σᾶς κάμω ;

— Ὤ ! δὲν πρόκειται παρὰ διὰ μίαν μικρὰν ὑπόθεσιν. Θὰ σὲ ζητήσω ἁπλῶς μόνον νὰ μὲ ἐμπιστευθῇς διὰ μίαν στιγμὴν τὸ γράμμα τὸ ὁποῖον ἔχεις εἰς τὸ θυλάκιόν σου.

— Τὸ γράμμα τῆς δεσποινίδος Ναθαλιέ ;

Καὶ ὁ χωρικὸς ἐφάνη πρὸς στιγμὴν διστάζων.

— Δὲν δέχεσαι λοιπόν ;

— Δὲν εἶπα οὔτε ναί, οὔτε ὄχι . . Λέγω μόνο πῶς αὐτὸ ποῦ μὲ ζητᾶτε εἶναι σὰν κομμάτι ἄτοπο πρᾶγμα.

— Θὰ τὸ ἀναγνώσω μόνον.

— Καὶ θὰ μοῦ τὸ δώσετε ὀπίσω ;

— Ἀμέσως.

— Μὰ γιὰ νὰ τὸ διαβάσετε, πρέπει νὰ σχίσετε τὸ φάκελλο . . . θὰ διοῦν πῶς ὁ φάκελλος εἶναι σχισμένος . . . θὰ μὲ ἐρωτήσουν . . . ἐγὼ τί νὰ τοὺς πῶ ;

— Δὲν θὰ ἔχῃς νὰ κάμῃς καμμίαν ἐξήγησιν, διότι ἐγὼ ἔχω ἕνα φάκελλον εἰς

τὸν ὁποῖον θὰ βάλλωμεν τὴν ἐπιστολήν. Εἰς τὸν φάκελλον αὐτὸν δὲν θὰ ὑπάρχῃ καμμία διεύθυνσις, ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν.

— Ἔχετε δίκαιον, ἐπειδή τις καὶ τὸ γράμμα αὐτὸ δὲν ἔχει διεύθυνσι, ἀφοῦ ἐγὼ ξέρω διὰ ποιὸν πρέπει νὰ τὸ δώσω, εἶναι περιττὴ ἡ διεύθυσις.

— Τότε λοιπὸν βλέπεις ὅτι δὲν ἔχῃς τίποτε νὰ φοβηθῇς.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ νεαρὸς κόμης ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ χρηματοφυλακίου του δύο λουδοβίκια, εἰς τὴν θέαν τῶν ὁποίων οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ χωρικοῦ ἐξήστραψαν ἐκ χαρᾶς. Πάραυτα δὲ ἐκβαλὼν ἐκ τοῦ θυλακίου του τὴν ἐπιστολὴν προσέθηκε :

— Ἰδοὺ τὸν ψιλό, καὶ ὕστερα τὸ γράμμα.

Τότε δὲ μόνον ἀφῆκε τὴν ἐπιστολὴν ἣν ἐκράτει διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρός, ὅτε ἠσθάνθη πίπτοντα τὰ δύο λουδοβίκια εἰς τὴν δεξιὰν παλάμην του.

Ὁ Ρολάνδος σχίσας τὸν φάκελλον ἤρξατο ἀναγινώσκων πυρετωδῶς τὴν ἐπιστολήν. Ἐνώπιον δὲ τῆς συγκινήσεώς του, τῆς ὠχροτήτός του καὶ τῆς ταραχῆς αὐτοῦ, ὁ χωρικὸς ἐφώνησεν·

— Ὦ ! βλέπω πῶς σᾶς ἐνδιαφέρει παρὰ πολὺ αὐτὸ ποῦ εἶναι γραμμένο μέσα.

— Ὄχι . . ἠπατώμην . . . Αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἀνέγνωσα δὲν ἔχει κανὲν ἐνδιαφέρον δι' ἐμέ

Καὶ ἐσωκλείσας τὴν ἐπιστολὴν ἐντὸς τοῦ φακέλλου, τὴν ἐνεχείρισεν ἐκ νέου εἰς τὸν χωρικόν, καὶ ὑπολαβὼν εἶπε·

— Ἰδοὺ τὸ γράμμα σου . . . ἠμπορῇς νὰ πηγαίνῃς . . Σὲ εὐχαριστῶ.

— Ἄ ! κύριε κόμη, δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ μὲ εὐχαριστῆτε . . . Ἰδικό μου χρέος εἶναι νὰ σᾶς εὐχαριστήσω.

Καὶ ὁ νεαρὸς γραμματοκομιστὴς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ ἴδια φαιδρὸς καὶ εὐτυχὴς διὰ τὴν μεγαλοδωρίαν τοῦ κόμητος.

Ὁ Ρολάνδος παρέμεινεν ἀκίνητος καὶ καθ' ὑπερβολὴν τεταραγμένος. Ναί, ἐφαίνετο λίαν ἀνήσυχος διὰ πᾶν ὅ,τι εἶχε μάθει, καὶ εἰς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἐπιστολῆς ἐκείνης καὶ διὰ πᾶν ὅ,τι δὲν ἀνέφερεν μὲν ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστολή, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον μόλα ταῦτα ἐμαντεύετο εὐχερῶς.

Ἔσπευσε δὲ νὰ ἐπαναλάβῃ ὑψηλοφώνως τὰς ἑξῆς τῆς ἐπιστολῆς λέξεις.

«Τὴν ἐπαύριαν καθ' ἣν θὰ φέρω τὸ ὄνομά σας, σᾶς ὁμνύω ὅτι θὰ εὕρω τὸ μέσον νὰ αὐτοκτονήσω . . .»

Ἡ Ἔμμα προὐτίθετο λοιπὸν νὰ αὐτοκτονήσῃ ; Διὰ ποίαν αἰτίαν ; Ὁ δυστυχὴς Ρολάνδος εὑρίσκετο ἐνώπιον νέου μυστηρίου !

Ἡ Παιδαγωγὸς ἐμυρμήκιαζε λοιπὸν ἀναγκαστικῶς ; Ὁ γάμος λοιπὸν οὗτος θὰ ἐλάμβανε χώραν παρὰ τὴν θέλησίν της ; Ἐκ πάντων δὲ τούτων ἀπεδεικνύετο ὅτι ἡ Ἔμμα δὲν ἠγάπα τὸν Γάστωνα Ζιρόδιαν. Καὶ τὸ συνοικέσιον τοῦτο θὰ ἐπροξένησεν ἀναμφιβόλως εἰς τὴν νεαρὰν κόρην ὑπερβάλλουσαν ἀμηχανίαν καὶ

ἀπελπισίαν, ἀφοῦ αὕτη τὴν ἐπιοῦσαν τῆς τελέσεως τοῦ γάμου τούτου, ἦτο ἑτοίμη νὰ αὐτοκτονήσῃ !

« Ὑπεσχέθην ! Θὰ τηρήσω τὴν ὑπόσχεσίν μου !»

— Ἡ Ἔμμα ὑπεσχέθη νὰ γείνῃ σύζυγός του . . . Ἀλλὰ διατί ; Ὁποῖον λοιπὸν ἐνδόμυχον δρᾶμα ὑπεκρύπτετο ὑπὸ παρομοίαν ὑπόσχεσιν, καὶ τὸ ὁποῖον θὰ ἔδει νὰ ἀπεσπάθη ἀναμφιβόλως διὰ τῆς βίας ;

Ὁ Ρολάνδος ἐφαίνετο ἀνίσχυρος νὰ λύσῃ τὸ δύσλυτον τοῦτο αἴνιγμα. Μὴ δυνάμενος δὲ νὰ καταλήξῃ εἰς θετικόν τι συμπέρασμα, ἔλαβε τὴν πρὸς τὴν ἔπαυλιν ἄγουσαν, προτιθέμενος νὰ ἐπανεύρῃ ὅσον τάχος τὸν ἀδελφόν του ὅπως τῷ ἀφηγηθῇ πᾶν ὅ,τι εἶχε μάθει ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ἣν πρό τινων ὡρῶν εἶχεν ἀναγνώσει.

Ὁ δοὺξ ὢν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς τὸν θάλαμόν του ἠκροάσατο αὐτὸν μετὰ πυρετώδους περιεργείας.

— Καὶ εἶναι ἀληθὲς αὐτό ; Εἶσαι βέβαιος ὅτι ἀνέγνωσες καλῶς ;

— Βεβαιότατος . . . δὲν ἐλησμόνησα οὔτε μίαν λέξιν . . .

— Τότε λοιπὸν μήπως ἡ Ἔμμα δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἄνθρωπον αὐτόν;

— Ὦ ! δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία περὶ τούτου.

Ὁ δοὺξ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς νέας καὶ ἀπροσδοκήτου ταύτης εἰδήσεως, κατελήφθη ὑπὸ ἀφάτου χαρᾶς ! Καὶ ἐπειδὴ τῷ ἐφαίνετο ὅτι ἐὰν ἡ Ἔμμα ἐμίσει τὸν Γάστωνα Ζιρόδιαν, δὲν ἔπετο ἐκ τούτου ὅτι ἠγάπα αὐτὸν τοῦτον, δὲν ἠδύνατο νὰ καταπεισθῇ εἰσέτι ἀλλ' ἁπλῶς μόνον κατήχετο ὑπό τινος ἐλπίδος. Κατόπιν ἐψιθύρισε.

— Ὁ γάμος αὐτὸς δὲν πρέπει νὰ γείνῃ . . . διότι θὰ ἦτο ἓν ἔγκλημα.

Καὶ ἔδραμε νὰ εὕρῃ τὸν μαρκήσιον Δὲ Βιθαρὲζ εἰς ὃν ἀφηγήθη τὰ πάντα.

— Ὅλα αὐτὰ μᾶς ἀποδεικνύουσιν, εἶπεν ὁ μαρκήσιος, ὅτι ἐὰν ἡ Ἔμμα ἐνέδωκεν εἰς τὸν γάμον τοῦτον, ἔπραξε τοῦτο παρακινουμένη ὑπὸ ἀκαταμαχήτου ἀνάγκης. Εἰς ὅλα δὲ ταῦτα ὑποπτεύω ἐκ μέρους αὐτῆς νέαν θυσίαν καὶ ἀφοσίωσίν τινα εἰς ἣν μόνον μία γυνὴ ὡς ἡ Ἔμμα θὰ ἠδύνατο νὰ καταφύγῃ.

Καὶ ὅμως κανεὶς ἐξ αὐτῶν δὲν ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ οὐδὲν εἰσέτι. Ὁ πρεσβύτης μὴ εἰπὼν τίποτε οὔτε εἰς τὸν δοῦκα οὔτε εἰς τὸν Ρολάνδον, ἔσπευσε κρυφίως νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Ἔμμαν, ἥτις μαθοῦσα ὅτι ἓν μέρος τοῦ μυστικοῦ της ἐγνώσθη ἤδη ἐλυπήθη κατά τι. Καὶ ὅταν ἔμαθεν ὅτι ἡ πρὸς τὸν Γάστωνα ἐπιστολή της κατεσχέθη ὑπὸ τοῦ Ρολάνδου, οἱ ὀφθαλμοί της ἐπληρώθησαν δακρύων.

— Ἄ ! ἐπεῖπεν, ἐγὼ ἐνόμιζον ὅτι τὸ μῖσός του δὲν ὑφίστατο πλέον. Βλέπω ὅμως ὅτι ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι πάντοτε ἀκμαῖον ὡς ἄλλοτε.

Ὁ μαρκήσιος διέψευσε τὰς ὑπονοίας της εἰπών·

— Ὁ Ρολάνδος, ἐὰν ἐνήργησεν οὕτω πως, δὲν ἔπραξε τοῦτο ὅπως σᾶς βλά-

ψη. Ἀπεναντίας μάλιστα τὰ πάντα μᾶς ἀποδεικνύουσιν ὅτι τὸ καθ' ὑμῶν μῖσός του ἀφωπλίσθη . . . Εἶμαι πεπεισμένος δὲ ὅτι αὐτὸς γνωρίζει ἤδη ὅτι ὁ Βιλεφὸρ σᾶς ἀγαπᾷ καὶ ὅτι καὶ σεῖς τὸν ἀγαπᾶτε ἐπίσης... Ἄλλως τε γνωρίζετε βεβαίως ὅτι ὁ Ρολάνδος ἀγαπᾷ ὑπερμέτρως τὸν ἀδελφόν του.. τὸν ὁποῖον βλέπει δυστυχῆ καὶ ὑποφέροντα . . . Ὦ ! ἐγὼ σᾶς διαβεβαιῶ ὅ,τι δὲν ἔχετε τίποτε πλέον νὰ φοβῆσθε ἐκ μέρους τοῦ Ρολάνδου.

Καὶ λαβὼν τὴν χεῖρα αὐτῆς, προσέθηκε·

— Εἶπετέ μοι, κόρη μου, τὸ μυστικὸν τοῦ γάμου τούτου.

Ἐκείνη ἐκίνησε περιλύπως τὴν κεφαλήν, ὁ δὲ πρεσβύτης ἐπηκολούθησε·

— Ἄφετέ μοι τοὐλάχιστον νὰ ἐλπίζω ὅτι ἡ ἐπιστολή σας εἶχε σκοπὸν ὅπως φοβίσῃ μόνον τὸν Γάστωνα Ζιρόδιαν καὶ ἐμποδίσῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ νὰ ἀπαιτῇ ἐξ ὑμῶν τὴν μέχρις ἐσχάτων ἐθελοθυσίαν σας.

— Καὶ ὅμως εἶναι ἐπάναγκες νὰ γείνῃ ὁ γάμος αὐτός.

— Ἐγὼ δὲν ἦλθον νὰ σᾶς ὁμιλήσω διὰ τὸν γάμον αὐτόν.

— Περὶ τίνος λοιπόν, φίλε μου ;

— Περὶ τῆς ἀπειλῆς τοῦ θανάτου σας.

Ἡ Ἔμμα κύψασα τὴν κεφαλήν, ὑπέλαβεν·

— Καὶ μήπως θὰ ἠδυνάμην νὰ ζήσω ἐγγὺς τοῦ ἀνθρώπου τούτου ὃν μισῶ καὶ εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ἀνήκω, ἀφοῦ γνωρίζετε πολὺ καλὰ ὅτι ἀγαπῶ ἄλλον ;

Ὁ μαρκήσιος κρατῶν καὶ θλίβων ἠρέμα τὴν χεῖρα τῆς Ἔμμας, παρετήρει αὐτὴν μετὰ στοργῆς ἰδιαζούσης καὶ πλήρους μομφῶν. Καὶ ὅμως αὕτη ἠννόει τὰς μομφὰς ταύτας, διότι ἡμέραν τινὰ τῷ εἶχε εἰπεῖ :

— Δὲν πρέπει κανεὶς νὰ μάθῃ τὸν ἔρωτα αὐτὸν, πρὸ πάντων ἐκεῖνος!

Εἶχεν ὑποσχεθῆ, εἶχεν ὁρκισθῆ. Ἰδοὺ λοιπὸν διατί ἐπέμενε νὰ μὴ ἀθετήσῃ τὸν ὅρκον της !

Λίαν χαμηλοφώνως, ὁ κ. Δὲ Βιβαρὲζ ἐψιθύρισε.

— Εἶχον εἰπεῖ εἰς τὴν ἀδελφήν μου ὅτι ὁ ἀνεψιός μου σᾶς ἀγαπᾷ . .

Ἡ Παιδαγωγὸς ἀνεσκίρτησε καὶ ἐψέλλισεν . . .

— Ἄ! ἰδοὺ λοιπὸν διατί ἠδούκισσα δὲν θέλει οὔτε νὰ τὴν ἀποχαιρετήσω, οὔτε νὰ τῇ ἀπονείμω κἂν τὰς εὐχαριστίας μου διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ ἀγαθότητά της !

— Τὸ σφάλμα εἶναι ἰδικόν μου.

— Τῇ εἴπετε ἐπίσης . . .

— Τῇ εἶπον μόνον τὸν πρὸς ὑμᾶς φλογερὸν ἔρωτα τοῦ Ὁρατίου . . . Καὶ ἐὰν ἔπραξα τοῦτο, δὲν μεταμελοῦμαι ποσῶς . . . Σήμερον εὑρίσκω δίκαιον καὶ ὀρθὸν πᾶν ὅ,τι εὕρισκον ἄτοπον καὶ παράλογον κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, καθ' ἣν στιγμὴν εἶχον παρατηρήσει ὅτι ἡ καρδία σας δὲν ἦτο πλέον ἐλευθέρα. Ναὶ, σήμερον δὲν σκέπτομαι πλέον ὡς ἐσκεπτόμην ἄλλοτε . . . Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος δὲν θὰ παρεδεχόμην ἐπὶ οὐδενὶ προφάσει τὸ δυσανάλογον τῆς ἑνώσεως ταύτης . . .

Σήμερον ὅμως οὔτε κἂν τολμῶ νὰ σκεφθῶ περὶ τούτου ! Πανταχοῦ ὅπου καὶ ἂν στρέψῃ τις τὸ βλέμμα οὐδὲν ἄλλο βλέπει ἢ θρήνους καὶ δάκρυα τὰ ὁποῖα μία μόνη λέξις, ναὶ, μία μόνη λέξις θὰ ἤρκει ἵνα ἀποξηράνῃ διὰ παντός, Ὦ ! ναὶ τὴν λέξιν αὐτὴν εἶμαι ἕτοιμος νὰ τὴν εἴπω . . .

— Φίλε μου !

— Ναὶ, εἰμὶ ἕτοιμος νὰ εἴπω εἰς τὸν Ὁράτιον ! « Ἄνοιξον λοιπὸν τὰ ὄμματα καὶ παρατήρησον. Δὲν βλέπεις λοιπὸν ὅτι ἡ νεαρὰ αὕτη κόρη ἀγαπᾷ σὲ καὶ οὐχὶ ἄλλον ; »

— Καὶ ἐγὼ, σᾶς τὸ ἀπαγορεύω, φίλε μου . . . ἐπεῖπεν ἡ Ἔμμα διὰ στερρᾶς φωνῆς. Ἤδη καὶ ἐγὼ σᾶς ἀπαγορεύω νὰ προβῆτε ἕως ἐκεῖ.. διότι εἶμαι βεβαία ὅτι ἡ κυρία Δὲ Βιλεφὸρ δὲν θὰ συγκατένευέ ποτε ὅπως ὁ υἱός της συζευχθῇ μίαν πτωχὴν καὶ ἄσημον κόρην ὡς ἐμέ . . . Ἐκτὸς τούτου ἐγὼ δὲν θὰ ἐδεχόμην ποτὲ νὰ νυμφευθῶ ἐναντίον τῆς θελήσεώς της . . . Ἄλλως τε, γνωρίζω τὸν δοῦκα . . . Καὶ ἐκεῖνος ἐπίσης δὲν θὰ ἐδέχετο ! . .

Ὁ κ. Δὲ Βιβαρὲζ γνωρίζων ὅτι ἡ Ἔμμα δὲν ἠπατᾶτο εἰς τὰς ὑποθέσεις της, κατελήφθη ὑπὸ βαθείας λύπης καὶ ἀποθαρρύνσεως. Δὲν ἐπέμενε πλέον.

Ἡ Ἔμμα ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ἐπέσπευσε ὅσον ἠδύνατο τὴν ἀναχώρησίν της. Ἀπό τινων δὲ ἡμερῶν, ἐπωφεληθεῖσα τῆς ἀδείας ἥτις τῇ παρεχωρήθη ποτέ, δὲν κατήρχετο πλέον εἰς τὸ ἐστιατόριον κατὰ τὰς ὥρας τοῦ γεύματος. Ἔπραξε δὲ τοῦτο διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἠσθάνετο ὀδυνηρὰ μαρτύρια νὰ παρίσταται ἐνώπιον τοῦ συβαροῦ προσώπου τῆς κυρίας Δὲ Βιλεφὸρ, ἥτις εἶχεν ἀποφασίσει νὰ μὴ τῇ ἀποτείνῃ πλέον τὸν λόγον, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι κατελαμβάνετο ὑπὸ καρδιοβόρου ἀπελπισίας εἰς τὴν θέαν τῆς καταπεπονημένης καὶ ὠχρᾶς φυσιογνωμίας τοῦ Βιλερὸρ, καὶ τῶν ἐρυθρῶν ἐκ τῶν δακρύων ὀφθαλμῶν αὐτοῦ . . . ἐνώπιον τοῦ τοσοῦτον συγκινητικοῦ ἐκείνου θεάματος.

Προὐτίμα κάλλιον νὰ μένῃ μόνη εἰς τὸν θάλαμόν της, ἔνθα τῇ ἔφερον τὸ γεῦμά της.

Τὴν ἰδίαν δὲ ἐκείνην ἡμέραν ἀνήγγειλλεν εἰς τὸν μαρκήσιον Δὲ Βιβαρὲζ ὅτι θὰ ἀνεχώρει τὴν ἐπαύριον. Ἦτο ἑτοίμη ἤδη. Ἐπεθύμει νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς Παρισίους, ἐγγὺς τῶν γονέων της. Ἐκεῖ δὲ θὰ ἐτελεῖτο τὸ συνοικέσιον αὐτῆς.

Ταὐτοχρόνως, παραμένουσα πιστὴ εἰς τὴν ὑπόσχεσίν της καὶ εἰς τὴν μέχρι θανάτου αὐτοθυσίαν της, ἔγραψεν εἰς τὸν Γάστωνα Ζιρόδιαν ὅπως τὸν προειδοποιήσῃ.

— Ἡ Ἔμμα ἀναχωρεῖ αὔριον ! εἶπεν ὁ μαρκήσιος εἰς τὸν Βελεφόρ

Ὁ δοὺξ οὐδεμίαν ἔδωκεν ἀπάντησιν. Ἀπό τινων ἡμερῶν ἐξοικειωθεὶς μὲ τὴν εἴδησιν ταύτην, καὶ, ἀναμένων ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τὴν ἀναχώρησιν τῆς Ἔμμας, ἐξεπλήσσετο ὅταν καθ' ἑκάστην πρωΐαν ἐπανεύρισκεν αὐτὴν εἰς τὴν ἔπαυλιν.

Ἡ δύσμοιρος Παιδαγωγὸς ἀπερροφημένη ἐπὶ τῶν ἐντυπώσεων καὶ τῶν ἀναμνήσεων τῆς ζωῆς ἣν εἶχεν ζήσει ἀπὸ ἑνὸς ἤδη ἔτους εἰς τὴν ἔπαυλιν ταύτην, ἣν θὰ ἐγκατελίμπανεν ἐντὸς ὀλίγου, κατ' ἐξοχὴν δὲ ὑπὸ τοῦ εὐφροσύνου ὀνείρου τῶν ἀτυχῶν ἐρώτων της, δὲν ἠδυνήθη καθ' ὅλην τὴν νύκτα νὰ κλείσῃ τὰ ὄμματα. Καὶ ἐπειδὴ κατήχετο ὑπὸ στερρᾶς ἀποφάσεως, δὲν παρεπονεῖτο οὐδὲ ἐλεεινολόγει ἑαυτήν.

Καὶ ἔπειτα μήπως δὲν ἐγνώριζεν ὅτι ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ; Μήπως τὸ ἀπενενοημένον διάβημα εἰς τὸ ὁποῖον ἦτο ἀπερασισμένη νὰ καταφύγῃ δὲν θὰ ἔδιδε τέρμα εἰς τὸ μαρτύριον τῆς καρδίας της;

Ὦ! πόσον ἡ νὺξ ἐκείνη ὑπῆρξε ἀπορρὰς καὶ ὀδυνηρὰ δι' αὐτήν!

Ὁ οὐρανὸς ἦτο λίαν αἴθριος καὶ δὲν ἐπεσκιάζετο ὑπὸ οὐδενὸς νέφους. Ἀναρίθμητοι ἀστέρες ἐσελάγιζον ἐπὶ τοῦ στερεώματος. Τὸ σκότος ὅμως ἦτο τόσον βαθὺ ὥστε μόλις ἠδύνατό τις νὰ διακρίνῃ καὶ αὐτὰ ἔτι τὰ ὑψηλότερα δένδρα τοῦ κήπου.

Αἴφνης ἤκουσε μακρόθεν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐκκλησίας τῆς Κλισσὸν ἠχούσας τὰς ὥρας. Ὦ! πόσον ταχέως παρήρχετο ὁ καιρός!

Ἐντὸς ὀλίγου θὰ ὑπέφωσκεν ἡ χαραυγή, θὰ διελύοντο τὰ σκότη τῆς νυκτὸς καὶ θὰ ἀνέτελλεν ὁ ἥλιος ὃ μέλλων νὰ ἴδῃ τὴν ἀναχώρησίν της... Τὴν φυγήν της!

Παρ' ὅλον δὲ τὸ θάρρος της ᾐσθάνετο τὴν καρδίαν της ὑποφέρουσαν φρικωδῶς.

Ὦ! πόσον κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὰ πάντα ἦσαν ἤρεμα περὶ αὐτήν. Πόσον ἡ φύσις ἦτο γαληνιῶσα! Πόσον ἡ ἔπαυλις αὕτη, πρὸ πάντων, ἦτο παραδεδομένη εἰς βαθύτατον ὕπνον! Μόνη αὐτὴ μεταξὺ ὅλων παρέμεινεν ἄγρυπνος! Μόνη αὐτὴ ἐσκέπτετο καὶ ὑπέφερε! Ὦ! πόσον παράνομα τῇ ἐφαίνοντο ὅλα ταῦτα!

Αἴφνης νομίσασα ὅτι εἶχεν ἀκούσει ἐλαφρὸν κρότον εἰς τὸν κῆπον, ἔκυψεν ἐκ τοῦ ἐξώστου ἵνα βεβαιωθῇ μήπως ἦτό τις εἰς τὸν κῆπον. Ἠπατᾶτο. Δὲν ἦτο κανείς. Οὐδεὶς ἐσκέπτετο περὶ αὐτῆς.

Ἡ Ἔμμα ἐξέβαλλε βαθεῖαν στοναχήν. Τρεῖς ὥρας ἤχησαν αἴφνης ἐκ τῶν κωδωνοστασίων τῆς ἐκκλησίας. Οὕτω λοιπὸν δὲν θὰ ἐνεφανίζετο ἀπρόοπτόν τι συμβεβηκὸς τὸ ὁποῖον ἂν οὐχὶ νὰ ἐμποδίσῃ ἀλλὰ νὰ ἐπιβραδύνῃ τοὐλάχιστον ἐπί τινας ἡμέρας τὴν ἀναχώρησιν ταύτην;

Καίτοι δὲ ἡ μέλλουσα νὰ ἀνατείλῃ ἡμέρα εἶχεν ὁρισθῇ ὑπ' αὐτῆς διὰ τὴν ἀναχώρησίν της, καὶ ὅμως πόσον εὐτυχὴς θὰ ἐλογίζετο ἐὰν ἀπροσδόκητόν τι πρόσκομμα, τὴν ἐξηνάγκαζεν αἴφνης νὰ μείνῃ εἰς τὴν ἔπαυλιν ἐπί τινας ὥρας εἰσέτι!

Ἐν τούτοις εἰς τί θὰ τῇ ἐχρησίμευε τοῦτο, ἀφοῦ ὁποῖον δήποτε καὶ ἐὰν ἤθελεν εἶσθαι τὸ πρόσκομμα τοῦτο δὲν θὰ ἴσχυεν ποσῶς νὰ τροποποιήσῃ τὸν ροῦν τοῦ πεπρωμένου της;

Μετὰ παρέλευσιν δύο ἢ τριῶν ὡρῶν ἤρξατο ὑποροώσκουσα ἡ χαραυγή. Ἐνῷ δὲ τὰ πτηνὰ ἤρχισαν νὰ κελαδῶσι ἱπτάμενα ἀπὸ κλώνου εἰς κλῶνον, καὶ ἐῷ ἡ δροσοβόλος καὶ γλυκεῖα τῆς ὥρας αὔρα ἐτάραττεν ἐλαφρῶς τὰ φύλλα τῶν δένδρων, ἡ Ἔμμα ἥτις ἐκάθητο ἐπί τινος ἕδρας στηρίζασα τὸ ὠχρὸν πρόσωπόν της ἐπὶ τοῦ βραχίονός της καὶ οὖσα ὑπὸ τὸ κράτος ὑπερβαλλούσης κοπώσεως καὶ τῆς ἀγρύπνου ταύτης νυκτὸς ἐὰν εἶχε διέλθει ἐπὶ τοῦ ἐξώστου, ἀπεκοιμήθη ἠρέμα ὑπὸ τὴν πρωινὴν δρόσον.

ΙΗ΄.

Ἡ ἀναχώρησις.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν οἱ κύβοι εἶχον καταδικάσει εἰς θάνατον τὸν Πέτρον Ζιρόδιαν, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Γάστωνος ἀπέβη ἀόρατος δι' ὅλους. Οὐδὲ ἐπὶ μίαν κἂν φορὰν δὲν ἐξῆλθε τῶν Ὑψηλῶν Δωμάτων.

Ναί, ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐφαίνετο ὡς μὴ ζῶν πλέον. Ὅπως ἀποκόψῃ δὲ τὸ νῆμα τῆς ζωῆς του, δὲν ἀνέμενε τίποτε ἄλλο, ἢ τὴν τέλεσιν τοῦ συνοικεσίου τούτου.

Καὶ ὅμως ὅτον ἀπεφασισμένος καὶ ἀπαθὴς καὶ ἐὰν ἐφαίνετο οὐχ ἧττον εἰς τὴν προσέγγισιν τοῦ θανάτου τούτου δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξαλείψῃ ἐκ τῆς ψυχῆς του καὶ ἐκ τοῦ πυρέσσοντος πνεύματός του, τὴν ἀνάμνησιν παντὸς ὅ,τι ἔμελλε νὰ ἐγκαταλείψῃ ἐπὶ τῆς γῆς.

Καίτοι δὲ οὐδεμίαν λύπην ᾐσθάνετο διὰ τὴν ζωὴν ἣν θὰ ἐγκατελίμπανε, καὶ ὅμως ὑπὸ ἀγρίας ζηλοτυπίας κατεβιβρώσκετο ἡ καρδία του, ὁσάκις ἐσκέπτετο τὸ μέγεθος τῆς εὐδαιμονίας ἣν διὰ τοῦ θανάτου του θὰ παρεῖχεν εἰς τὸν ἀδελφόν του!

Παρ' ὅλα ταῦτα, ἐκεῖνος θὰ ἔζη εὐτυχής!

Καὶ ἐν μέσῳ τῶν ζοφερῶν σκέψεών του κατέληγεν εἰς τὸν ἑξῆς συμπερασμόν:

— Ἐκείνη δὲν τὸν ἀγαπᾷ! Ἡ Ἔμμα ποτὲ δὲν θὰ τὸν ἀγαπήσῃ!

Εἰς ταῦτα δὲ μυστηριώδης τις φωνὴ, τῷ ἀπήντα!

«Προϊόντος τοῦ καιροῦ τὰ πάντα θὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ τῆς λήθης. Ἡ Ἔμμα λησμονοῦσα τὸν Βιλεφὸρ, θὰ τὸν ἀγαπήσῃ ἐπὶ τέλους!»

Καὶ ἐν τούτοις ὅσον πιθανὴ καὶ ἐὰν τῷ ἐφαίνετο ἡ πραγματοποίησις τῆς σκέ-

ψεως ταύτης, πλην ἀναμνησθεὶς πάρκυτα ὅτι ἀμφότεροι εἶχον ὁρκισθῆ νὰ μὴ παρεμβάλλωσι κανὲν πρόσκομμα εἰς τὸν μεθ' ἑνὸς ἐξ αὐτῶν γάμον τῆς Ἔμμας, ὁ Πέτρος ἀπεφάσισε νὰ μὴ ἀθετήσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του.

Μολονότι δὲ εἶχεν ἀποφασίσει νὰ αὐτοκτονήσῃ τὴν ἐπαύριον τοῦ γάμου, καὶ ὅμως τίς θὰ ἠμπόδιζεν αὐτόν, ἐὰν ἤθελε ἐπισπεύσῃ τὸν θάνατόν του κατά τινας ἡμέρας; Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος γάμος ἦτο ἤδη βέβαιος. Ὁ Γάστων τῷ εἶχε γράψει ὅτι ἡ Ἔμμα ἐδέχετο τὰ πάντα καὶ ὅτι ἦτο ἑτοίμη νὰ ἀποδῇ σύζυγός του, ὅτι ἔμελλεν ἐπὶ τέλους νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ τῆς ἐπαύλεως καὶ ἐκ τοῦ χωρίου, καὶ ὅτι ὁ Γάστων θὰ ἔσπευδε νὰ τὴν συναντήσῃ εἰς Παρισίους ἔνθα θὰ ἐτελοῦντο οἱ γάμοι αὐτῶν.

Ἄνευ τοῦ Γάστωνος, ὁ Πέτρος δὲν θὰ κατώρθου νὰ μάθῃ οὐδεμίαν ἐκ τῶν λεπτομερειῶν τούτων.

Καὶ καθὼς ἡ Ἔμμα παρὰ τὸ παράθυρόν της, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας νυκτὸς, εἶχεν ἐλπίσει μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς ὅτι πιθανὸν ἀπρόοπτόν τι συμβεβηκὸς νὰ ἠμπόδιζεν ἢ νὰ ἐπεβράδυνε τὴν ἀναχώρησίν της, οὕτω καὶ κατὰ τὰς ἀγωνιώδεις ἐκείνας ὥρας ἡ ζηλότυπος καρδία τοῦ Ζιροδίου διηρωτᾶτο μήτοι τυχατόν τι πρόσκομμα ἐμφανιζόμενον θὰ ἀνέτρεπεν αἴφνης ὅλα ταῦτα τὰ σχέδια.

Πλὴν φεῦ! μὴ βλέπων οὐδεμίαν πιθανὴν διέξοδον, ἐξῆλθε κατὰ τὴν πρωΐαν ἐκείνην, κατὰ τὴν αὐτὴν μάλιστα ὥραν καθ' ἣν καὶ ἡ Ἔμμα ἀπεκοιμᾶτο παρὰ τὸ παράθυρόν της. Εἶχε δὲ τὴν κεφαλὴν πυρέσσουσαν καὶ ὑποφέρων ἀφόρητα μαρτύρια, διέτρεξε δύο ἢ τρεῖς φορὰς τὸν κῆπον, καὶ ὑπὸ στερρᾶς κατεχόμενος ἀποφάσεως νὰ ἐπισπεύσῃ ὅσον ἔνεστι τάχιον τὸν θάνατόν του, ἤρξατο σκεπτόμενος ὁποῖον εἶδος θανάτου ὤφειλε νὰ ἐκλέξῃ.

Ἐνῷ δὲ ἦτο οὕτω πῶς ἀπερροφημένος εἰς τὰς σκέψεις του εἶδεν αἴφνης τὸν Γάστωνα ἐξερχόμενον καὶ κατερχόμενον τὸν γήλοφον καὶ διευθυνόμενον πρὸς τὴν εἰς Β.λεφὸρ ἄγουσαν.

— Πηγαίνει νὰ τὴν ἴδῃ πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς της! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Πέτρος. Διευθύνεται νὰ μάθῃ τὴν ἐν Παρισίοις διαμονήν της ὅπως συναντηθῶσιν ἐκεῖ.

Ἦτο ἀληθὲς αὐτό

Ὁ Πέτρος καταβεβλημένος εἰς ἄκρον ἐκαθέσθη ἐπί τινος θρανίου.

— Ναί, ἐψιθύρισεν, τίς θὰ μὲ ἠμπόδιζε νὰ μὴ ἐκτελέσω ὅσον τάχος τὴν ἀπόφασίν μου;

Καὶ αἴφνης ἐγερθεὶς καὶ ἐκβαλὼν ἀπαίσιον γέλωτα, ἐφώνησεν·

— Ἄ! τὸ φάσμα!... ναί!.. κύρα τὸ μέσον νὰ ἐγκαταλείψω τό φάσμα αὐτὸ ἐν μέσῳ τῶν τερψιθύμων ὀνείρων τῆς εὐτυχοῦς ζωῆς του: ἴσως.. ἴσως τότε..

Κατόπιν εἰσελθὼν εἰς τὸ δωμάτιόν του ἤρξατο διευθετῶν τὰς ὑποθέσεις του

καὶ γράφων ἐπιστολάς. Ἄλλως τε ἐπειδὴ ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἡμερῶν, τὰ πάντα ἦσαν ἕτοιμα, δὲν ἀπησχόλησεν ἐπὶ πολὺν καιρὸν τὸν νοῦν του.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν δὲ τῆς γραφῆς του, ἐζήτησε νὰ εὕρῃ ἓν στερεὸν σχοινίον.

— Ναί, ναί, ὑπετραύλισε, θὰ ἀπαγχονισθῶ ἐδῶ εἰς τὸν θάλαμόν του... καὶ ὅταν ἐκεῖνος θὰ ἐπανέλθῃ θὰ ἴδῃ ἐμὲ κατὰ πρῶτον. Ὁποία ἔκπληξις!

Ὁ Γάστων εἶχε δύο ὑπηρέτας, ἤτοι μίαν μάγειραν ἥτις δὲν ἐξήρχετό ποτε ἐκ τοῦ μαγειρίου της, καὶ ἕνα νεαρὸν θαλαμηπόλον ὅστις ἔμελλε νὰ ἀπουσιάσῃ ἐπὶ πολλὰς ὥρας. Ἑπομένως ὁ Πέτρος μὴ προειδοποιούμενος ὑπό τινος θὰ εἰσήρχετο ἥσυχος καὶ ἀμέριμνος.

Καθ' ἣν στιγμὴν δὲ ἐξήρχετο τοῦ κήπου του διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν τοῦ Γάστωνος, ἔστη αἴφνης. Ἀκούσας ἄνωθεν αὐτοῦ παράδοξόν τινα κρότον, ὕψωσε τὰ ὄμματα καὶ ἤρχισε νὰ παρατηρῇ περὶ αὐτόν. Οὐδὲν ἄλλο ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ παρὰ τὸν σκελετὸν τοῦ ἀπηγχονισμένου προγόνου τῶν Ζιροδίων, ὅστις ὑπὸ τὴν ὥθησιν τοῦ ἐπιπνέοντος ἀέρος ἐταλαντεύετο ἄνωθεν τοῦ ἐξώστου. Διελθὼν τὸν κῆπον τοῦ Γάστωνος καὶ εὑρὼν τὴν θύραν τῆς οἰκίας ἀνοικτὴν εἰσῆλθεν καὶ ἀπώθησεν αὐτὴν ὄπισθέν του ὅπως μὴ διαταραχθῇ ὑπό τινος κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς αὐτοκτονίας του. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εὑρίσκετο ἐντὸς μικροῦ διαδρόμου ἔνθα ἦσαν ἀνηρτημένα τὰ κυνηγετικὰ τοῦ Γάστωνος ὅπλα, καὶ μετ' αὐτῶν κεφαλὴ κάπρου, τὴν ὁποίαν ἀφοῦ ἔρριψεν εἰς γωνίαν τινα, ἀνῆλθε κατόπιν ἐπί τινος σκίμποδος, καὶ ἤρξατο δοκιμάζων τὴν στερεότητα τοῦ καρρίου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦτο ἀνηρτημένη ἡ κεφαλὴ αὕτη. Ἀφοῦ ἐβεβαιώθη ὅτι τὸ καρρίον ἦτο πράγματι στερεόν, ἔδεσεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ σχοινίον του. Κατασκευάσας δὲ τὸν βρόχον ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ ἔθετε τὸν λαιμόν του, ἐνησχολήθη ἐπί τινα δευτερόλεπτα δοκιμάζων τὴν ἀντοχὴν αὐτοῦ.

Ἀπέναντι αὐτοῦ εὑρίσκετο ἡ θύρα, ἑπομένως, εὐθὺς ὅτε θὰ εἰσήρχετο ἐκεῖ ὁ Γάστων τὸ πρῶτον ἀντικείμενον ὅπερ θὰ ἔβλεπον τὰ ὄμματά του, θὰ ἦτο ὁ ἀδελφός του. Ὁ ἀπηγχονισμένος ἀδελφός του!

Θὰ ἀπηγχονίζετο δὲ ἐντὸς αὐτοῦ τούτου τοῦ θαλάμου τοῦ Γάστωνος, ὅπως τὸ ἀποτρόπαιον φάσμα του ἀποβῇ ἡ αἰώνιος ὀπτασία τοῦ ζῶντος ἀδελφοῦ του, ὅπως διαταράττῃ εἰς τὸ μέλλον τὴν γαλήνην τῆς ζωῆς του, καὶ ὅπως καταστῇ ὁ κακὸς δαίμων τῆς εὐτυχίας του καὶ τοῦ ἔρωτός του.

Καὶ ὁ Πέτρος ἐνῷ κατεγίνετο εἰς τὰς προπαρασκευὰς ταύτας ἐμειδία. Ὅταν δὲ ἡτοιμάσθησαν τὰ πάντα, τότε ἔσπευσε νὰ ἡμιανοίξῃ τὴν θύραν Ἐπεθύμει δι' ἐσχάτην φορὰν νὰ ἴδῃ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, τὰ πτηνά, τὰ ἄνθη, ὁλόκληρον τὴν φύσιν.

Εἶτα ἀναπνεύσας δι' ὅλων τῶν πνευμόνων του ἐφάνη σκεπτόμενος πρὸς στιγμήν.

Κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τί νὰ ἔπραττεν ἆρά γε ὁ Γάστων; Ἐὰν εἶδεν τὴν Ἔμμαν δὲν θὰ ἐβράδυνεν ἀναμφιβόλως νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα.

Καὶ ἐὰν ἡ Ἔμμα κατεπείθετο ἐπὶ τέλους νὰ ἀγαπήσῃ τὸν ἀδελφόν του, τότε μήπως ἀμφότεροι δὲν θὰ ἦσαν εὐτυχεῖς; . . Ὄχι, ὄχι, ὁ Πέτρος δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ζήσῃ πλέον εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς εὐτυχίας αὐτῶν!

Εἰσελθὼν ἐπανέκλεισε τὴν θύραν. Ὁ βρόχος τὸν ἀνέμενε. Καὶ ἀφοῦ ἔθηκε τὸν τράχηλόν του ἐντὸς τοῦ βρόχου, τότε εὐθὺς χωρὶς πλέον νὰ κατέχεται ὑπὸ οὐδεμιᾶς σκέψεως, καὶ ὡσεὶ ἐὰν ἐφοβεῖτο μήπως καταληφθῇ ὑπό τίνος δισταγμοῦ ἐὰν δὲν ἐξεπλήρου ἀμέσως τὸ ἀπενενοημένον διάβημά του, ἀπώθησε τὸν σκίμποδα ἐφ' οὗ ἐστηρίζετο, καὶ ἔμεινε μετεωρημένος εἰς τὸ κενόν.

. . . . . .

Ὁ Γάστων εἶχε πράγματι κατευθυνθῆ εἰς τὴν ἔπαυλιν Δὲ Βιλεφόρ. Ἐπεθύμει μὲν νὰ ἴδῃ τὴν Ἔμμαν, ἀλλ' ὅλαι αἱ προσπάθειαί του ἀπέβησαν μάταιαι διότι ἡ νεαρὰ κόρη εἶχεν ἀποφασίσει νὰ μὴ δεχθῇ κανένα.

Καὶ ἐν τούτοις κατώρθωσε νὰ μάθῃ ὅτι ἡ ἀναχώρησίς της ὡρίσθη διὰ τὴν ἰδίαν ταύτην ἡμέραν καὶ ὅτι ἡ Ἔμμα θὰ διηυθύνετο εἰς τὸν σταθμὸν τῆς Κλισσὸν ἵνα ἐκεῖθεν ἐπιβῇ τῆς εἰς Νάντην κατευθυνομένης ἁμαξοστοιχίας. Ἐκ τῆς Νάντης δὲ θὰ κατηυθύνετο εἰς Παρισίους.

Καὶ ἐὰν ἡ Ἔμμα δὲν ἐδέχθη νὰ ἴδῃ τὸν Γάστωνα εἰς τὴν ἔπαυλιν, δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ ἐμποδίσῃ αὐτὸν νὰ ἀναμένῃ αὐτὴν εἰς τὸν σταθμὸν κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκείνην ὥραν.

Ὁ Γάστων λοιπὸν ὢν ἀπερασισμένος νὰ μὴ ὀπισθοδρομήσῃ ἀπέναντι οὐδενὸς προσκόμματος, ἐκεῖ βεβαίως θὰ διηυθύνετο. Ἐπειδὴ δὲ ὑπελείποντο εἰσέτι ὧραί τινες διὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς ἁμαξοστοιχίας, ἀντὶ νὰ κατευθυνθῇ εἰς τὸν σταθμόν, ἔλαβε τὴν πρὸς τὴν οἰκίαν του ἄγουσαν. Ἐβάδιζε βραδέως καὶ ἱστάμενος ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν, παρετήρει ἀφῃρημένως τὰ περὶ αὐτὸν καὶ παρακολουθῶν νοερῶς ὅλα τὰ παράδοξα ἐκεῖνα ἐπεισόδια, ἅτινα ἐξεσφενδόνιζον αὐτὸν ἐν μέσῳ ζωῆς τὴν ὁποίαν προσηκόντιζε μετά τινος τρόμου. Ἐξ ὅλων δὲ τούτων, ἡ τελευταία ἐπιστολὴ τῆς Ἔμμας εἶχε διαταράξει μεγάλως τὴν γαλήνην τοῦ πνεύματός του!

Ἐπρόκειτο περὶ θανατικῆς ἀποφάσεως! Περὶ αὐτοκτονίας! Ἰδοὺ πᾶν ὅ,τι ἐφοβεῖτο ἐκ μέρους τῆς περιποθήτου νεάνιδος ἣν ἐλάτρευεν!

Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὅτε εἶχε ἀναγνώσει τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐπιστολίου ἐψιθύρισε καθ' ἑαυτόν.

— Ἀφοῦ ἡ Ἔμμα δὲν θὰ ἀνήκῃ εἰς κανένα ἄλλον, μοὶ εἶναι ἀδιάφορον ἐὰν ἀποθάνῃ ἢ ὄχι . . .

Εἶτα δι' εἰρωνικοῦ ὕφους προσέθηκε·

— Φαίνεται διαφωνοῦσα πάντοτε, ἀλλὰ εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐπὶ τέλους θὰ ἐνδώσῃ.

Καὶ ὅμως ἐὰν ἡ Ἔμμα ἐξεπλήρου τὴν ἀπειλήν της;

Ὑπὸ τὸ κράτος δὲ τῶν σκέψεων τούτων, διηυθύνετο πρὸς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα, βραδέως, λίαν βραδέως. Τὸ καταφλέγον δὲ τὴν καρδίαν του πάθος ἦτο τόσον σφοδρόν, ὥστε οὐδὲ ἐπὶ μίαν κἂν φορὰν δὲν ἐσκέφθη τὴν τοῦ ἀδελφοῦ του ἀπελπισίαν.

Ἀφιχθεὶς εἰς τὸ οἴκημά μου καταλαμβάνεται αἴφνης ὑπό τινος σκέψεως·

— Ἐὰν κατηυθυνόμην νὰ εὕρω τὸν Πέτρον καὶ νὰ τῷ εἴπω τὰς λεπτομερείας τῆς ἐπιστολῆς . . .

Πάραυτα ὅμως ἀνεγείρας τοὺς ὤμους, ἐψιθύρισε.

— Ὄχι δὲν μοὶ ἐπιτρέπεται τοῦτο, διότι ὁ ἀδελφός μου θὰ εἶναι ἤδη ἀρκούντως δυστυχής . . . καὶ δὲν θὰ ἠδυνάμην βεβαίως διὰ τῶν λεπτομερειῶν αὐτῶν νὰ ἐπαυξήσω τὴν ἀπελπισίαν του . . . Ἄλλως τε ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης τὰ πάντα ἀποβαίνουσι περιττά . . .

Εἰσελθὼν εἰς τὸν κῆπόν του, διατρέχει τὰ θερμοκήπια, ἀποθαυμάζει τὰ ἄνθη του καὶ, ἀποκόψας ἓν ῥόδον τὸ προσκολλᾷ ἐπὶ τῆς κομβιοδόχης του. Εἶτα ἐκβαλὼν τὴν καπνοσύριγκά του καὶ ἀνάψας αὐτὴν διευθύνεται ᾄδων πρὸς τὴν θύραν τοῦ διαδρόμου. Ἀνοίξας δὲ τὴν θύραν ταύτην παραμένει αἴφνης ὡσεὶ κεραυνόπληκτος, μὴ δυνάμενος οὐδὲν νὰ ἐννοήσῃ καὶ νομίζων ὅ,τι πᾶν ὅτι ἔβλεπεν οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ ἀπαίσιόν τι ὄνειρον.

Ἐγγύτατα αὐτοῦ βλέπει ἄνθρωπον ἀπηγχονισμένον καὶ ἐκτελοῦντα διὰ τῶν ποδῶν ἀγωνιώδεις καὶ σπασμωδικὰς κινήσεις.

Καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀπηγχονισμένος, εἶναι ὁ ἀδελφός του!

Ἡ μορφή του εἶναι κυανόχρους, τὰ χείλη πελιδνὰ καὶ, ἐκ τοῦ ἡμιανοίκτου στόματός του προβάλλουσιν ἀπαισίως οἱ ὀδόντες.

Ὦ! τὸ πρὸ αὐτοῦ θέαμα ἐνέχει κάτι τι τὸ φρικαλέον!

Ὁ Γάστων διὰ ἐκπνευούσης φωνῆς κραυγάζει·

— Πέτρε! Πέτρε!

Καὶ ἡ φρίκη τοῦ ἀπηγχονισμένου τούτου, τὸν ἐξαναγκάζει νὰ μὴ σκέπτηται περὶ οὐδενὸς πλέον εἰμὴ περὶ αὐτοῦ μόνον, τοῦ ἀδελφοῦ του! τοῦ ἀγωνιῶντος ἀδελφοῦ του!

Αὐθωρεὶ ἀνελθὼν ἐπὶ τοῦ σκίμποδος ἀποκόπτει τὸ σχοινίον καὶ ἁρπάζει ἐντὸς τῶν ρωμαλέων βραχιόνων του τὸ σῶμα τοῦ Πέτρου. Κατόπιν ἀποσπάσας τὸν ἀπαίσιον βρόχον τὸν ἐμπεπηγμένον εἰς τὰς σάρκας τοῦ ἀδελφοῦ του, καταλαμβάνεται ὑπὸ φοβερᾶς ἀπελπισίας ἢ μᾶλλον ὑπὸ τῶν τύψεων τοῦ συνειδότος.

— Πέτρε! Πέτρε! Ὦ! Θεέ μου, μήπως ἀπέθανε λοιπόν; Ὄχι! δὲν θέλω νὰ ἀποθάνῃς! Πέτρε, Πέτρε! Εἶμαι ἐγώ, ὁ ἀδελφός σου!

Ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ Πέτρος οὐδεμίαν ἐκτελεῖ κίνησιν, μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι οἱ ὀφθαλμοί του εἶναι ὑπερμέτρως ἀνεωγμένοι, τὸ στόμα χαῖνον καὶ τρομακτικόν.

Μετὰ παρέλευσιν τοῦ πρώτου τρόμου του, ὁ Γάστων κατατρύχεται ὑπὸ τοῦ πρὸς τὸν ἀδελφόν του οἴκτου καὶ ὑφ' ὅλων τῶν ἀναμνήσεων τῆς παιδικῆς ἡλικίας καὶ ὅλων τῶν ἀδελφικῶν συμπαθειῶν τοῦ παρελθόντος. Τότε δὲ ἐκ τῶν χειλέων του ἐκφεύγει ἐπὶ τέλους φράσις πλέον περιπαθής :

— Ὦ ! ἀδελφέ μου ! ἀδελφέ μου !

Καὶ ὅμως ἐπειδὴ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Πέτρου δὲν ἐνέχουσι οὐδεμίαν ζωικὴν λάμψιν, ἀλλ' ἐμφαίνουσι μόνον τὴν νεκρικὴν βλοσυρότητα, ὁ Γάστων ὑπὸ ἀπελπισίας καταληφθεὶς προσκολλᾷ τὸ στόμα του ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ ἄρχεται ἐμφυσῶν εἰς τοὺς πνεύμονας αὐτοῦ ὅπως εἰδύνατον ἐπαναφέρῃ αὐτὸν εἰς τὴν ζωήν.

Ἐνῷ δὲ ἐνησχολεῖτο εἰς τοῦτο, λησμονεῖ τὰ πάντα, καθὼς καὶ τὸ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον μῖσός του καὶ τὸν πρὸς τὴν Ἔμμαν ἔρωτά του.

Ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς ζωῆς του, δὲν ὑφίσταται πλέον κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ μία μόνη ἀνάμνησις ἡ ὑπομιμνήσκουσα εἰς αὐτὸν ὁποῖοι ὑπῆρξαν πρὸς ἀλλήλους, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων πρὸ τῆς εἰς Βιλφὲρ ἀφίξεως τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ.

Πανταχοῦ ἐξεθείαζον τὴν παραδειγματικὴν ἰσχὺν τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης αὐτῶν. Πώποτε δύο ἀδελφοὶ δὲν ἐλατρεύθησαν τόσον ὅσον ἐλατρεύοντο οἱ δύο οὗτοι ὑψηλόσωμοι νεανίαι καὶ τοὺς ὁποίους συνήντα τις πάντοτε ὁμοῦ, πάντοτε ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐμπνεομένων διαθέσεων καὶ ὀρέξεων.

Κατὰ τὸ παρελθόν, λύπαι καὶ χαραὶ ἦσαν κοιναὶ διὰ τοὺς δύο ἀδελφούς. Ἀπὸ τῆς μικροτέρας δὲ ἔτι ἡλικίας των, ἀνταγαπώμενοι οὕτω πως, δὲν ἐγνώρισαν ποσῶς τὸ μῖσος. Τόσον δὲ ὑπερφυσικὴ εἶχεν ἀποβῆ ἡ ἀδελφικὴ ἀγάπη καὶ ἡ ἀμοιβαία συμπάθεια αὐτῶν, ὥστε πολλοὶ ἐκ τῶν χωρικῶν ὅταν εἶδον αὐτοὺς ἐπανερχομένους ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἔλεγον γελῶντες.

— Καὶ ὅμως τὰ δύο αὐτὰ παλληκάρια δὲν θὰ, πανδρευθοῦν βέβαια τὴν ἴδια γυναῖκα.

Εἶχον εἰπεῖ δὲ τοῦτο χωρὶς νὰ δύνανται νὰ μαντεύσωσι ὅτι πράγματι ἡ γυνὴ θὰ ἐγένετο ὑπαίτιος νὰ γεννηθῇ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ἡ πρώτη διχόνοια.

Καὶ ἐπειδὴ ὅλα ταῦτα ἐπανήρχοντο εἰς τὴν μνήμην τοῦ Γάστωνος πρὸ τοῦ ἀπαισίου τούτου θεάματος, ἀνέκραξε μετὰ ἀπέλπιδος φωνῆς :

— Ὁ ἀδελφός μου εἶναι νεκρός ! Ὁ ἀδελφός μου δὲν ζῇ πλέον !

Καὶ ἀνοίξας τὴν θύραν ὅπως εἰσέλθῃ καθαρώτερος ἀήρ, κάθηται ἐπὶ τῆς τελευταίας βαθμίδος, καὶ λαβὼν ἐπὶ τῶν γονάτων του τὸ σῶμα τὸ λικνίζει ὡς νήπιον.

Βλέπων δὲ τὸν ἀδελφόν του οὐδεμίαν ἐκτελοῦντα κίνησιν, ὁ Γάστων ὑψοῖ πρὸς τὸν οὐρανὸν ἓν παρακλητικὸν βλέμμα. Κατόπιν τὸ βλέμμα του περιπτύσσεται καὶ ἀποθαυμάζει ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς πρὸ αὐτοῦ περιγραφικῆς ἐξοχῆς καὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Μουὰν καὶ τοῦ Σέβρ, ἔνθα εἶχε διαρρεύσει ἡ ζωὴ αὐτῶν ἐν μέσῳ τῶν θελγήτρων τῆς παιδικῆς ζωῆς των.

Κατὰ τὸ θέρος, καθ' ἑκάστην σχεδὸν ἐπιβαίνοντες τῆς λέμβου αὐτῶν διηυθύνοντο φαιδροὶ καὶ ἀμέριμνοι πρὸς ἄγραν ἰχθύων.

Καὶ ἡμέραν τινὰ ὁ Γάστων ἀπολέσας τὴν ἰσσορροπίαν ἔπεσεν ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἦτο καλὸς κολυμβητής, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ πόδες του περιεπλέχθησαν ἐν μέσῳ θαλασσίων θάμνων τὰ μάλα ἐπικινδύνων, μικροῦ ἐδέησε νὰ καταποντισθῇ.

Αὐθωρεὶ ὁ Πέτρος ριφθεὶς εἰς τὸ ὕδωρ σπεύδει πρὸς βοήθειάν του ἐπὶ κινδύνῳ νὰ περιτυλιχθῇ καὶ αὐτὸς οὗτος ὑπὸ τῶν ἀπειλητικῶν ἐκείνων θάμνων. Καὶ ὅμως ἔσχε τὴν ἀπαιτουμένην δεξιότητα καὶ ἰσχὺν νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν ἀδελφόν του καὶ νὰ τὸν ἐπαναφέρῃ ἡμιθανῆ σχεδὸν ἐντὸς τῆς λέμβου.

Ὁ Γάστων ἐπανακτήσας τὰς αἰσθήσεις του καὶ ζητῶν τὴν πρώτην ἐμφανιζομένην εὐκαιρίαν ὅπως ἀποδώσῃ εἰς τὸν ἀδελφόν του τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ εὐγνωμοσύνην, τῷ ἔλεγε συνεχῶς :

— Προσπάθησον λοιπὸν νὰ εὑρεθῇς καὶ σὺ εἰς κίνδυνον θανάτου διὰ νὰ σὲ σώσω.

— Καὶ ἐὰν δὲν μὲ ἔσωζες ;

— Αἴ ! τότε καὶ ἐγὼ θὰ ἀπέθνησκον μαζῆ σου . . . Εἰξεύρεις πολὺ καλὰ ὅτι ἄνευ σοῦ δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ ζήσω . . .

— Καθὼς καὶ ἐγὼ δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ ζήσω ἄνευ σοῦ.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας λοιπὸν ἐκείνης ἡ εὐκαιρία αὕτη σήμερον μόνον παρουσιάζετο ὅπως ὁ εὐεργετηθεὶς ἀδελφὸς ἀποτίσῃ τὴν ὀφειλήν του. Ναὶ σήμερον, ὁ ἀδελφός του ἀπηγχονίσθη καὶ ἡ αἰτία τοῦ ἀπαγχονισμοῦ του ἦτο ὁ Γάστων. Ναί, ὁ Γάστων ἐφόνευσεν αὐτὸν !

— Ὁ ἀδελφός μου ἀπέθανε ! Ὁ ἀδελφός μου ἀπέθανε! ἐφώνει ἀπαύστως.

Ἐν τούτοις μετὰ παρέλευσιν δευτερολεπτῶν τινων, τῷ ἐφάνη ὅτι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Πέτρου ἀνεζωογονοῦντο κατά τι.

Εἰς τὴν κραυγὴν δὲ ἣν εἶχεν ἐκβάλλει πρὸ ὀλίγου, φαντάζεται ὅτι ὁ Πέτρος ἀπήντησεν δι' ἐλαφρᾶς τῶν δακτύλων κινήσεως.

Καὶ πράγματι ὁ Γάστων δὲν ἠπατᾶτο, διότι οὐ μόνον τὰ χείλη ἄτινα μέχρι τοῦδε ἦσαν καθολοκληρίαν κεχωρισμένα ἐκλείσθησαν αἰφνιδίως, ἀλλὰ καὶ τὰ βλέφαρα διεσείοντο ἀσθενῶς.

Ἐνώπιον δὲ ὅλων τῶν εὐοιώνων τούτων συμπτωμάτων, ὁ Γάστων ἔξαλλος ἐκ χαρᾶς ἀναφωνεῖ.

— Ἀδελφέ μου ! ἀδελφέ μου ! Δὲν ἀπέθανες λοιπόν . . . Ὦ ! πόσον εἶμαι εὐ-

τυχής . . . ναὶ, εἶμαι ὁ εὐτυχέστερος τῶν ἀνθρώπων !

Καὶ πράγματι ὁ Πέτρος δὲν ἦτο νεκρός.

Τότε ἀμέσως ὁ Γάστων ὑπὸ τὸ κράτος ἀφάτου χαρᾶς καὶ εὐτυχίας ἄρχεται περιθάλπων τὸν ἀδελφόν του καὶ διὰ διακεκομμένων φράσεων ζητεῖ τὴν συγγνώμην του καὶ ἐκλιπαρεῖ αὐτὸν νὰ μὴ ἀποθάνῃ.

Ὁ Πέτρος εἶχε μὲν τὰ ὄμματα κλειστὰ καὶ ὅμως ἔζη. Τοῦτο εὐκόλως ἐννοεῖται ἐκ τοῦ αἵματος τὸ ὁποῖον σταματήσαν πρὸς στιγμὴν, κυκλοφορεῖ ἤδη ἐντὸς τῶν ἀρτηριῶν.

Μετὰ βραχεῖαν δὲ παρέλευσιν ἀνοίγει αὖθις τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ μολονότι δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ εἰσέτι περὶ παντὸς ὅ,τι λαμβάνει χώραν, ἀλλὰ μικρὸν κατὰ μικρὸν τὰ γεγονότα ἀναπαρίστανται εἰς τὴν μνήμην του.

Δὲν βραδύνει δὲ νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι εἶχεν ἀπαγχονισθῇ εἰς τὸ διαμέρισμα τοῦ ἀδελφοῦ του, ὅτι ἠθέλησε νὰ ἀποθάνῃ καὶ ὅτι ὁ θάνατός του παρέμεινεν ὡς αἰώνιος τρόμος ἐν τῇ ἀδελφικῇ ταύτῃ ψυχῇ.

Αἴφνης ὑπεγείρεται καὶ ζητεῖ νὰ σταθῇ ὄρθιος. Ζητεῖ νά φύγῃ ! Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἔχει τὴν ἀπαιτουμένην ἰσχὺν ὁ Γάστων τὸν ὑποστηρίζει ὅπως μὴ πέσῃ ἐνῷ ταὐτοχρόνως τὸν ἐρωτᾷ.

— Θέλεις νὰ φύγῃς λοιπόν ;

— Ναί.

— Δὲν θέλεις πλέον νὰ ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους ; Καθὼς ἄλλοτε ;

— Ναί.

— Καὶ σὺ, αὐτὸ τὸ θέλεις λοιπόν ;

— Εἰπὲ μίαν λέξιν . . . μίαν μόνον λέξιν . . . ἢ τεῖνον μοι τὴν χεῖρα μόνον, καὶ εὐθὺς θὰ γνωρίσω πᾶν ὅ,τι σημαίνει ἡ χειραψία αὕτη . . .

— Καὶ αὐτὸ θὰ ἤρκει ὅπως μᾶς συμφιλιώσῃ ;

— Θὰ ἤρκει . . .

— Ἀλλ' ἐκείνη ; . . . ἐκείνη ;

— Τεῖνόν μοι τὰς χεῖρας, σοὶ λέγω . . . Ἐναγκαλίσθητι τὸν ἀδελφόν σου, λοιπόν ;

Τότε ὁ Πέτρος, ὑποτρέμων ὑπὸ τῆς συγκινήσεως ἐκτείνει τὰς πυρεσσούσας χεῖράς του, ἐνῷ ταὐτοχρόνως ὁ Γάστων περιπτύσσει αὐτὸν ἐπὶ τοῦ στήθους του.

— Ἀδελφέ μου !

— Ἀδελφέ μου !

— Ἐγὼ σὲ ἐνόμιζον ἀπολολῶτα διὰ παντός.

— Καὶ ἐγὼ σὲ ἐπανευρίσκω ἐπὶ τέλους.

— Καὶ ἀφοῦ ἐπὶ πολλὴν ὥραν προσηνέτισαν ἀλλήλους, ἐνηγκαλίσθησαν ἐκ νέου Ἐπὶ ἀμφοτέρων τὰ χείλη ἐπήνθησεν ὀδυνηρὸν μειδίαμα, καὶ ἐν τῷ μειδιάματι τούτῳ ὑπῆρχον δάκρυα χαρᾶς.

Ὁ Πέτρος κύπτων τὴν κεφαλὴν ἐψιθύρισε·

— Ὦ ! εἶναι πράγματι φρικῶδες πᾶν ὅ,τι ἦλθον νὰ ἐκτελέσω ἐδῶ, εἰς τὸ διαμέρισμά σου !

— Ναὶ, ἔχεις δίκαιον, ἦτο φρικῶδες τὸ διάβημά σου καὶ ἐν τούτοις δὲν δύναμαι νὰ σὲ καταμεμφθῶ ἀφοῦ ἐκ τοῦ διαβήματος τούτου ἐξηρτᾶτο ἡ συμφιλίωσίς μας . . .

— Καὶ σύ ; . . . μὲ ἀγαπᾷς καθὼς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν ;

— Ναί . . . καὶ πλειότερον ἔτι διότι ἡ ἐνταῦθα ἔλευσίς μου ἀποβλέπει ὅπως σὲ ἀναγκάσω νὰ λησμονήσῃς τὸ φρικτὸν αὐτὸ μῖσος τὸ ὁποῖον μᾶς κατέστησεν ἐχθροὺς καὶ ἕνεκεν τοῦ ὁποίου, μικροῦ ἐδέησε νὰ γίνωμεν ἐγκληματίαι.

— Καὶ ἐγὼ τοὶ ὁρκίζομαι, ἀδελφέ μου, ὅτι θὰ πράξω τὰ παντα ὅπως ἑκατονταπλασιάσω τὴν πρὸς σὲ ἀγάπην μου . . .

Εἶτα νέα ἐπεκράτησε σιωπή. Εἶχον νὰ διαμείψωσι τοσαῦτα πράγματα, ὥστε μυρίαι ὁμολογίαι ἐπεφάνησαν ἐπὶ τῶν χειλέων των. Καὶ ἐὰν ἐξηκολούθουν μειδιῶντες εἰσέτι, οὐχ ἧττον δὲν ἔβλεπέ τις πλέον δάκρυα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν.

Ὁ Πέτρος ὑψώσας τὴν κεφαλὴν ὑπετραύλισε·

— Θὰ εἶχες τὸ θάρρος αὐτό ; Καὶ θὰ ἠδύνασο ἐπίσης νὰ ὁπλισθῇς διὰ τῆς ἀπαιτουμένης ἐκείνης ἰσχύος, ὅπως μὴ σκέπτεσαι πλέαν τὴν νέαν ἐκείνην ;

— Θὰ ἔχω τὴν ἰσχὺν αὐτήν !

— Μοὶ τὸ ὁρκίζεσαι ;

— Σοὶ τὸ ὁρκίζομαι.

Καὶ ἐνηγκαλίσθησαν αὖθις.

—Ἐπὶ τοῦ παρόντος τί θὰ κάμωμεν λοιπόν; Ὁ γάμος σου τί μέλλει νὰ ἀποβῇ;

— Ἄ ! ὁ γάμος αὐτὸς δὲν θὰ τελεσθῇ . . . Τὸ συνοικέσιον αὐτὸ ἦτο ἓν ἔγκλημα . . .

— Καὶ δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἡ πρώτη φροντίς μας θὰ ἦτο νὰ ὑπάγωμεν νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὴν Ἔμμαν διὰ νὰ τῇ ἀνακοινώσωμεν τὴν ἀπόφασίν μας καὶ διὰ νὰ τῇ ἀποδώσωμεν τὴν ἐλευθερίαν της ;

— Ναὶ, καὶ ὅπως τῇ ζητήσωμεν συγγνώμην.

— Καὶ ὅπως τῇ ἐγχειρήσωμεν ἰδιοχείρως τὴν τελευταίαν ὁμολογίαν ἣν μᾶς ἐνεπιστεύθη ἡ Ρόζα κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου της.

— Ἀναμφιβόλως.

— Πόσον θεάρεστος θὰ ἦτο ἡ πρᾶξις μας αὕτη !

— Καὶ πότε θὰ προβῶμεν εἰς τοῦτο;

— Καὶ διατὶ νὰ μὴ ἐπράττομεν τοῦτο ἀπὸ τῆς σήμερον ;

— Ἂς γείνῃ λοιπὸν σήμερον.

— Ναὶ, εὐθὺς ὅτε θὰ ἀνελάμβανον τὰς δυνάμεις μου καὶ θὰ ἠδυνάμην νὰ βαδίζω ἐλευθέρως θὰ ἦμην ἕτοιμος νὰ σὲ συνοδεύσω.

Καὶ ὅμως ὁ ἠθικὸς κλονισμὸς ὑπῆρξε τοσοῦτον σφοδρὸς, ὥστε πολλαὶ ὧραι παρῆλθον μέχρις ὅτου συνέλθῃ ἐντελῶς εἰς ἑαυτόν.

Ἀνὰ πᾶσαν δὲ φορὰν καθ' ἣν ἐδοκίμαζε νὰ κρατηθῇ ὄρθιος καὶ δι' αὐτῆς ἔτι τῆς συνδρομῆς τοῦ ἀδελφοῦ του, ᾐσθάνετο ἑαυτὸν ἐξησθενημένον καὶ ἀνίκανον. Περὶ τὴν μετὰ μεσημβρίαν μόνον κατώρθωσε νὰ εἰπῇ ἐπὶ τέλους :

— Ἤδη αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν καλλίτερον. Ἤδη ἀναπνέω εὐχερῶς.

— Θέλεις λοιπὸν νὰ ἐκτελέσωμεν μαζῆ ἕνα μικρὸν περίπατον εἰς τὸν κῆπον ;

— Ναί.

Ἔσπευσαν δὲ τότε νὰ κατέλθωσιν εἰς τὸν κῆπον. Κατὰ τοὺς πρώτους βηματισμοὺς, ὁ Πέτρος ἐφαίνετο κλονούμενος κατά τι ἀλλὰ μικρὸν κατὰ μικρὸν τὸ βῆμα ἀπέβαινε στερεότερον.

— Ἄφες με νὰ περιπατῶ μόνος.

Καὶ πράγματι ὅταν κατώρθωσεν ἐπὶ τέλους νὰ βαδίζῃ μόνος, τότε ἱστάμενος ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ἀνέπνεε δι' ὅλων τῶν πνευμόνων του. Ὁ Γάστων τὸν παρηκολούθη λίαν ἐγγὺς, ὅπως ἐν περιπτώσει νέας ἐξασθενήσεως ὑποστηρίξῃ αὐτόν. Ὁ Πέτρος στρεφόμενος πρὸς τὸν ἀδελφόν του τῷ ἐμειδίᾳ. Εἰς τὴν ἐσχατιὰν τοῦ κήπου, ἐκαθέσθησαν ἀμφότεροι ἐπί τινος θρανίου.

— Καὶ ὅμως βλέπω ὅτι διὰ νὰ ὑπάγῃς πεζῶς μέχρι τῆς ἐπαύλεως Βιλεφὸρ, θὰ ᾐσθάνεσο μεγάλην κόπωσιν.

—Ὄχι, ἀπατᾶσαι, ἀδελφέ μου ... Ὦ ! σοὶ ὁρκίζομαι ὅτι δὲν ἔχω τίποτε πλέον . . .

— Τότε ἂς ὑπάγωμεν λοιπόν.

— Ἄνευ οὐδεμιᾶς μεταμελείας ἡ λύπης ;

— Ναί, ἄνευ μεταμελείας καὶ λύπης.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν αἴρνης ὑγράνθησαν, καὶ ἀφοῦ ἐπί τινα δευτερόλεπτα ἠτένισαν ἀλλήλους ἐνηγκαλίσθησαν θρηνοῦντες ὡς παιδία.

— Τώρα, Γάστων, εἶπεν ὁ Πέτρος, ἐμπρός. Ὕπαγε νὰ εὕρῃς τὴν ἔγγραφον αὐτὴν ἐξομολόγησιν τῆς Ρόζας.

Ὁ Γάστων ἀπεμακρύνθη ἀπομάσσων τοὺς ὀφθαλμούς του.

Εὐθὺς δὲ ὅτε ἐπανῆλθε, τότε ὁ Πέτρος ἐγερθεὶς ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀδελφοῦ του.

— Οὕτω δὲν θέλεις λοιπὸν νὰ διατάξω νὰ ἑτοιμάσωσι τὴν ἅμαξαν ; ἠρώτησεν ὁ Γάστων.

— Εἶναι περιττόν. Τώρα ἀμέσως θὰ βεβαιωθῇς περὶ τῆς στερεότητος τῶν ποδῶν μου.

Πράγματα δὲ ἤρχισαν νὰ κατέρχωνται βραδέως τὸν γήλοφον. Καὶ ἐπειδὴ ἀμφότεροι ἦσαν εἰσέτι ὑπὸ τὸ κράτος τῶν τελευταίων περισπασμῶν, δὲν ὡμίλησαν πλέον.

Ἦτο ἀληθὲς λοιπὸν ὅτι εἶχον μισήσει ἀλλήλους μέχρι τηλικούτου βαθμοῦ ;

Ὅτι τὸ ἀδιάλλακτον ἐκεῖνο μῖσος αὐτῶν ἐπήγασε χάριν μιᾶς γυναικός ! Καὶ ὅμως ὁποίαν ἄφατον καὶ εὐφρόσυνον εὐτυχίαν ᾐσθάνοντο κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ! Ἠσθάνοντο τὴν καρδίαν των ἀπαλλαχθεῖσαν αἴρνης ἀπὸ ἀφορήτου βάρους. Ναὶ, ἰδοὺ διὰ ποίαν αἰτίαν δὲν εὕρισκον νὰ εἴπωσι τίποτε, ἀφοῦ ἑκάτερος αὐτῶν ὑπὸ τῶν αὐτῶν κατήχετο σκέψεων. Ἀπέβαινον αὖθις πᾶν ὅ,τι ὑπῆρξαν ἄλλοτε, συμμεριζόμενοι οὕτω πως τὴν αὐτὴν ζωὴν, τὰς αὐτὰς ἐπιθυμίας, τὰς αὐτὰς λύπας καὶ τὰς αὐτὰς χαράς. Ἀντήλλαξαν ἓν μόνον βλέμμα, καὶ τὸ βλέμμα αὐτὸ ἤρκει ἀφοῦ ἠννόουν ἤδη ἀλλήλους. Διήμειψαν ἓν μειδίαμα καὶ αὐτὸ ἤρκει ἀφοῦ ἀμφότεροι ἦσαν εὐτυχεῖς !

Καθ' ἣν στιγμὴν δὲ διήρχοντο τὸν ποταμὸν, ὁ Γάστων ἔστη ἐπὶ τῆς γεφύρας καὶ δείξας εἰς τὸν ἀδελφόν του τοὺς ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος ἐξέχοντας θαλασσίους θάμνους, τῷ εἶπε συγχρόνως·

— Ἰδοὺ οἱ ἀπαίσιοι ἐκεῖνοι θάμνοι !

Καὶ πράγματι ἦσαν οἱ ἴδιοι θάμνοι ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων μικροῦ ἐδέησε νὰ ἀποθάνῃ ὁ Γάστων ἐὰν ὁ Πέτρος δὲν ἔσπευδεν ἐγκαίρως νὰ σώσῃ αὐτόν. Διελθόντες τὴν γέφυραν ἔλαβον τὴν πρὸς τὴν δενδροστοιχίαν ἄγουσαν. Αἴρνης σταματήσαντες ἔναντι παμμεγέθων δένδρων περιστοιχουμένων δὲ ὑπὸ πυκνῶν θάμνων, οὓς ἐτάρασσεν ὁ ἐπιπνέων ἀήρ, ὁ Πέτρος ἠρώτησε·

— Ἐνθυμεῖσαι τὸ μέρος αὐτό ;

— Ναὶ, ἐδῶ τὴν εἴχομεν ἰδεῖ κατὰ πρώτην φοράν.

— Ἐδῶ ἐγεννήθη ὁ πρὸς αὐτὴν ἔρως μας.

— Καὶ ἐδῶ ἐπίσης, χωρὶς νὰ δυνάμεθα νὰ ὑποπτεύσωμεν τίποτε εἰσέτι, ἤρχισε νὰ ἀναπτύσσηται τὸ ἀμοιβαῖον μῖσός μας.

— Οἴμοι !

Καὶ ἔσπευσαν νὰ διέλθωσι πρὸ τῶν θάμνων, ἔχοντες τὴν κεφαλὴν κεκυφυῖαν, ὡσεὶ ἐὰν ἠσχύνοντο ἑαυτούς.

Ὅταν δὲ ἀφίκοντο πρὸ τῆς ἐπαύλεως, καίτοι κατελήφθησαν ὑπό τινος διαταγμοῦ, οὐχ ἧττον ὁ δισταγμὸς οὗτος δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολύ.

— Εἶναι ἐπάναγκες νὰ γείνῃ τοῦτο.

— Μᾶς τὸ διατάττουσιν ὁ ὀρθὸς λόγος καὶ ἡ τιμὴ ἡμῶν.

Ἀνοίξαντες δὲ τὴν θύραν τοῦ κήπου εἰσῆλθον ἐντὸς αὐτοῦ χωρὶς νὰ ἀπαντήσωσιν οὐδεμίαν ψυχὴν ζῶσαν. Ὁ Θυρωρὸς ἦτο ἀπών.

— Ἂς προχωρήσωμεν, εἶπεν ὁ Γάστων, ἄλλως τε τί θὰ εἴχομεν νὰ φοβηθῶμεν ;

— Τίποτε.

— Μήπως δὲν εἴμεθα οἱ προάγγελοι τῆς εἰρήνης ;

— Φέρομεν μεθ' ὑμῶν τὴν εὐτυχίαν.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην οἱ δύο ἀδελφοὶ ἤκουσαν αἴρνης ἠχούσας πέντε ὥρας

εἰς τὸ κωδωνοστάσιον τῆς Κλισσόν. Πρό τινων στιγμῶν, ἡ Ἔμμα εἶχε κατέλθει ἐκ τοῦ θαλάμου της. Ἡ πολυθέλγητρος γόησσα ἦτο ἐνδεδυμένη διὰ τῆς αὐτῆς ἐσθῆτος ἣν ἔφερε πρὸ ἑνὸς ἔτους ὅταν ἀφίκετο εἰς τὸ χωρίον. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων λεπτῶν ὁ μαρκήσιος Δὲ Βιβαρὲζ εἶχε σπεύσει ὅπως τὴν ἐναγκαλισθῇ, καὶ θὰ ἦτο πρόθυμος νὰ τὴν συνοδεύσῃ μέχρι τοῦ σταθμοῦ ἐὰν ἡ συγκίνησίς του δὲν ἦτο τόσον μεγάλη καὶ ἐὰν δὲν κατελαμβάνετο ὑπὸ ὑπερβαλλούσης ἐξασθενήσεως ἥτις τὸν ἠνάγκασε νὰ μείνῃ εἰς τὴν ἔπαυλιν.

Ἡ δούκισσα δὲν εἶχε ἐπανίδει ἔκτοτε τὴν Ἔμμαν. Καὶ ὁ Ὀράτιος ἐπίσης ἀπὸ δύο ἡμερῶν δὲν ἀνεφάνη ποσῶς ἐνώπιον αὐτῆς, καίτοι δὲν εἶχεν ἐξέλθει ποσῶς ἀπὸ τῆς ἐπαύλεως. Ὁ δοὺξ ἦτο πάντοτε ἐκεῖ.

Ὅταν δὲ ὁ Ρολάνδος καὶ ἡ Λουίζα ἔσπευσαν νὰ ἀποχαιρετήσωσι τὴν παιδαγωγὸν, τότε ὁ Ρολάνδος τῇ εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Διατὶ ἀναχωρῆτε, δεσποινίς ;

— Διότι εἶναι ἐπάναγκες νὰ ἀναχωρήσω.

— Καὶ ὅμως πάντες εἴμεθα περίλυποι διὰ τὴν ἀναχώρησίν σας.

— Δὲν δύναμαι πλέον νὰ μείνω ἐδῶ.

—Τοὐλάχιστον μὴ φυλάττεττε κακμίαν κατ' ἐμοῦ μνησικακίαν.

— Δὲν θὰ ἔχω κακμίαν μνησικακίαν καθ' ἡμῶν, καὶ θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μὲ συγχωρήσετε ἐὰν ὑπῆρξα ὀλίγον αὐστηρά.

Ὁ μαρκήσιος εἶχε θέσει εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Παιδαγωγοῦ τὴν ἅμαξάν του αὕτη ὅμως μὴ δεχθεῖσα ὑπέλαβεν.

— Θὰ ἀναχωρήσω ὅπως εἶχον ἔλθει.

Ἡ Ἔμμα εἶχε εἰδοποιήσει εἰς τὸν σταθμὸν ὅπως τῇ στείλωσι πρὸς παραλαβὴν τῶν ἀποσκευῶν της τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον, μεθ' οὗ ἀφίκετο εἰς τὴν ἔπαυλιν κατὰ τὴν βροχερὰν ἐκείνην ἑσπέραν.

Ἡ δυστυχὴς νέα διῆλθε τὸν κῆπον διὰ βραδέος βήματος, χωρὶς νὰ στρέψῃ ποσῶς τὴν κεφαλήν, ὅπως συγκρατήσῃ δὲ τὰ δάκρυά της, ἐδέησε νὰ καταβάλῃ ὅλον τὸ σθένος αὐτῆς. Εὐθὺς δὲ ὅτε διῆλθε τὴν κιγκλιδωτὴν διηυθύνθη πρὸς τὴν στενὴν ἀτραπὸν, ἀκολουθουμένη ὑπὸ τοῦ κομιστοῦ τῶν ἀποσκευῶν της ὅστις ἰδὼν τὴν λύπην της καὶ τοὺς ἐρυθροῦς ὀφθαλμούς της, καὶ καταληφθεὶς ὑπὸ μεγάλης πρὸς αὐτὴν συμπαθείας, ὕψωσε τοὺς ὤμους καὶ ἠρώτησε.

— Ἐνθυμεῖσθε, δεσποινίς, εἶναι ἐπάνω κάτω ἕνας χρόνος ἀπὸ τὴν νύχτα ἐκείνην ὅπου σᾶς ξαναέφερα ἐγὼ ὁ ἴδιος εἰς Βιλεφύρ ;

— Ἄ ! εἶσαι σὺ ὁ ἴδιος ;

— Μάλιστα ἐγὼ εἶμαι . . . Καὶ θυμᾶσθε ἀκόμα ὅπου σᾶς ἔλεγα πῶς στὴν ἔπαυλι δὲ θὰ ἐγελούσατε ὅλαις τῆς ἡμέραις ;

— Ἔχεις δίκαιον . . . Τώρα τὰ ἐνθυμοῦμαι ὅλα.

— Ἴδετε πῶς δὲν ἀπατήθηκα ;

— Ναί.

Ὁ ἀχθοφόρος ὕψωσεν ἐκ νέου τοὺς ὤμους καὶ ἐψιθύρισε.

— Τὶ κρίμα ! Τέτοια ὥμορφη κοπέλα νὰ φεύγῃ καταλυπημένη καὶ δυστυχισμένη !

Καθ' ὅλον δὲ τὸ διάστημα τῆς πορείας δὲν συνήντησαν οὐδὲν ἴχνος διαβάτου. Αἴφνης ἡ Ἔμμα ἔδραμε πρὸς τὰ ὄπισθεν ὅπως διὰ τελευταίαν φορὰν ἴδῃ τὴν ἔπαυλιν, πλὴν οὐδὲν ἴχνος ἐπαύλεως ἐφαίνετο πλέον. Ἤδη ἀπεῖχον μακράν. Φεῦ ! κανεὶς δὲν εἶχε παρακολουθήσει αὐτήν ! Κανεὶς δὲν εἶχε σπεύσει ὅπως ἐμποδίσῃ τὴν ἀναχώρησίν της !

Μετὰ δεκάλεπτον δὲ πορείαν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς μεγάλης ὁδοῦ ἤρχισε νὰ διακρίνηται εὐκρινῶς ὁ σιδηροδρομικὸς σταθμός.

Ἡ ὡραία παιδαγωγὸς συμβουλευθεῖσα τὸ ὡρολόγιόν της, εἶδεν ὅτι τῇ ὑπελείποντο ὡς ἔγγιστα εἴκοσι λεπτά.

Τίς εἶδεν ἐὰν ἐντὸς εἴκοσι λεπτῶν δὲν ἐνεφανίζετο αἴφνης ἀπρόοπτόν τι συμβεβηκός ;

Εἰς τὴν ἔπαυλιν δὲν θὰ ἐβράδυνον βεβαίως νὰ παρατηρήσωσιν ὅτι ἡ Ἔμμα εἶχεν ἀναχωρήσει ἐπὶ τέλους . . Τίς οἶδεν ἐὰν ἀπρόσδοκητόν τι γεγονὸς παρουσιαζόμενον αἰφνιδίως καὶ συνηγοροῦν ὑπὲρ αὐτῆς θὰ συνέτεινεν ὅπως πέμψωσί τινα πρὸς ἀναζήτησίν της.. Ὁποία εὐρρόσυνος ἐλπίς ! Καὶ ὅμως ἐπί τίνος εὐνοϊκῆς συμπτώσεως θὰ ἠδύνατο νὰ βασίζηται . Φεῦ ! ἡ Ἔμμα δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ μαντεύσῃ. Κατήχετο μόνον ὑπὸ τῆς ἐνστίκτου ἐλπίδος . . . καὶ ἐβασίζετο εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν τῆς τύχης.

Ἀφιχθεῖσα εἰς τὸν σταθμὸν ἔδραμε νὰ εἰσέλθῃ καὶ πρὸς τὸν ἀχθοφόρον ἀπευθυνθεῖσα τῷ εἶπε. Τοποθέτησον τὸν μάρσιπόν μου ἐδῶ εἰς κανὲν μέρος.

— Πολὺ καλὰ, δεσποινίς . . . Καὶ γιὰ ποιὸ σταθμὸ εἶσθε ;

— Διὰ τοὺς Παρισίους.

— Πολὺ καλά. Ἐπήρετε τὸ εἰσιτήριό σας;

— Ὄχι ἀκόμη.

— Σᾶς τὸ πέρνω ἐγώ.

— Δὲν βιάζομαι.

— Ἄ!

Ἀφοῦ τῇ ὑπελείποντο εἴκοσι λεπτὰ εἰσέτι δὲν ὑπῆρχε οὐδὲν τὸ κατεπεῖγον. Ἐντὸς εἰκοσαλέπτου διαστήματος πόσα πράγματα ἠδύναντο νὰ συμβῶσι !

Τὰ λεπτὰ διέρρεον καὶ ὅμως κανεὶς ταξειδιώτης δὲν ἐνεφανίσθη. Μόνη ἡ Ἔμμα μείνασα εἰς τὸν σταθμὸν, ἐπηγαινοήρχετο ἐπὶ τῆς πλατείας ἐνῷ ταὐτοχρόνως τὸ ἀνήσυχον βλέμμα της ἐζήτει νὰ ἴδῃ μακρόθεν οἰκεῖόν τι πρόσωπον. Εἶτα ἐξελθοῦσα τοῦ σταθμοῦ ἤρχισε νὰ παρατηρῇ πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπαύλεως, ἐπὶ τῇ ἐλπίδῃ νὰ ἴδῃ αἴφνης ἅμαξάν τινα ἀφικνουμένην.

Κατόπιν συμβουλευθεῖσα τό ὡρολόγιον τοῦ σταθμοῦ, ἐξηκρίβωσε ὅτι πέντε μόνον λεπτὰ ὑπελείποντο διὰ τὴν ἄφιξιν τῆς ἁμαξοστοιχίας.

Ὁ ἀχθοφόρος προσεγγίσας αὐτὴν ἐκ νέου ἠρώτησε.

— Μᾶς μένουν πέντε λεπτὰ γιὰ τὸ τραῖνο . . . θέλετε νὰ ἔχω ἕτοιμα τὰ βαλίζα σας;

— Ναί.

— Τότε πάρτε τὸ εἰσιτήριό σας.

Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἀναμείνῃ ἐπὶ περισσότερον καιρόν, ἐνεχείρισε νόμισμά τι εἰς τὸν ὑπάλληλον λέγουσα συγχρόνως.

— Ἓν τρίτον διὰ τοὺς Παρισίους.

— Πολὺ καλὰ, δεσποινίς.

Καὶ πληρώσασα τὸ ἀντίτιμον τοῦ εἰσιτηρίου ἐξῆλθεν ἐπὶ τῆς πλατείας.

Τὰ πέντε λεπτὰ εἶχον διαρρεύσει.

Ἡ Ἔμμα ἰδοῦσα τὸν σταθμάρχην περιδιαβάζοντα πρό αὐτῆς, τὸν ἠρώτησε μετὰ ὑποκώφου φωνῆς.

— Δὲν ὑπάρχει καμμία ἔκτακτος ἐπιβράνδυνσις;

— Ὄχι, δεσποινὶς, δὲν ἔχομεν καμμίαν ἐπιβράδυνσιν... μείνετε ἥσυχος.

Ἡ Ἔμμα ἀφῆκε στοναχὴν ἀπελπισίας. Ἔβλεπεν ἀνατρεπόμενα ὅλα τά ὄνειρά της. Ἤλπιζεν ὅτι μία ὀλιγόλεπτος τῆς ἁμαξοστοιχίας ἐπιβράδυνσις θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ εὐαρέστους συνεπείας.

Αἴφνης μακρόθεν ἐθεάθη ἀνηφουμένη μακρὰ καὶ μέλαινα στήλη καπνοῦ.

— Νὰ τὸ τραῖνον ἔρχεται, ἐπεῖπεν ὁ σταθμάρχης.

Τότε ἡ Παιδαγωγὸς πρὶν ἤ ἀνέλθῃ ἐπὶ τῆς θέσεώς της ἤρχισε διὰ τελευταίαν φορὰν νὰ παρατηρῇ τὴν στενὴν ἀτραπὸν ἥτις ἦγεν εἰς Βιλεφὸρ. Καὶ ἰδοὺ αἴφνης διακρίνει μακρόθεν ἅμαξαν συρομένην ὑπὸ δύο ἵππων καὶ ἥτις καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα διηυθύνετο πρός τὸν σταθμόν.

Ἡ καρδία τῆς νεαρᾶς κόρης ἤρχισε νὰ πάλλῃ σφοδρῶς. Ὤ! πᾶν ὅ,τι ὑπέφερε κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦτο φοβερὸν δι' αὐτὴν μαρτύριον.

Ἡ Ἔμμα δὲν εἶχεν ἀπατηθῇ διότι πράγματι ἡ ἅμαξα ἐκείνη ἦτο μία ἐκ τῶν ἁμαξῶν τῆς ἐπαύλεως. Τὴν ἀνεγνώρισε δὲ ἐκ τῶν δύο μαύρων ἵππων της, μολονότι ὁ ἁμαξηλάτης ἠμπόδιζεν αὐτὴν νὰ διακρίνῃ εἰσέτι ἐὰν ἐπὶ τῆς ῥηθείσης ἁμάξης ὑπῆρχέ τις.

Καὶ ἔπειτα μήπως πᾶν ὅ,τι εἶχεν ἰδεῖ ἐνεῖχε καμμίαν σημασίαν; Πολὺ πιθανὸν νὰ ἀνέμενον εἰς τὴν ἔπαυλιν ταξειδιώτην τινὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἤρχοντο νὰ παραλάβουν ἐκ τοῦ σταθμοῦ.

Ἡ ἁμαξοστοιχία ἐπλησίαζεν ὁλονέν. Ὁ ἁμαξηλάτης θὰ εἶχε παρατηρήσει βεβαίως τοῦτο, διότι μαστιγώσας τοὺς ἵππους εἶχε στρέψει τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν κύριόν του ἵνα λάβῃ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ . . .

Μετὰ παρέλευσιν δὲ λεπτῶν τινων ἡ Ἔμμα διέκρινε τὸν Ὀράτιον.

Τὸν Βιλεφὸρ ἔφερε λοιπὸν ἡ ἅμαξα ἐκείνη! Διὰ ποῖον ἀρά γε; Μήπως ἦρχε το διὰ τὴν Παιδαγωγόν;

Καὶ εἰς τήν ἀνάμνησιν ταύτην ὑπὸ τοσαύτης κατελήφθη λειποψυχίας ὥστε μικροῦ δεῖν νὰ λιποθυμήσῃ.

Ἡ ἁμαξοστοιχία εἰσῆλθεν εἰς τὸν σταθμόν. Πάραυτα δὲ εἶδε τὸν σιδηροδρομικὸν ὑπάλληλον παραδίδοντα τὸ μαρσίππιόν της εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν τῶν ἀποσκευῶν. Εὐθὺς δὲ ὅτε ἡ ἁμαξοστοιχία ἐσταμάτησε ἠνοίχθησαν δύο θύραι ἔκ τινος διαμερίσματος τρίτης θέσεως, ἐξ ἧς κατῆλθον δύο μόνον χωρικοὶ ἐπιστρέφοντες ἐκ Μάντης.

— Ἐμπρὸς, δεσποινὶς, εἶπεν ὁ σταθμάρχης, εἶναι καιρὸς νὰ ἀναβῆτε.

Εὐθὺς ὅτε ἡ ἅμαξα τοῦ Βιλεφὸρ ἐσταμάτησε πρὸ τοῦ σταθμοῦ, ὁ Ὀράτιος ἐπήδησεν ἐπὶ τῆς πλατείας. Ἦτο λίαν ὠχρὸς καὶ ὑπὸ τὸ κράτος ἐκτάκτου ἠθικῆς συγκινήσεως. Εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ ὁ σταθμάρχης ἤρχισε νὰ γελᾷ.

— Ὦ! μὴ βιάζεσθε τόσον πολύ, κύριε Βιλεφόρ, τῷ εἶπεν ὁ σταθμάρχης . . . διὰ ποῖον σταθμὸν εἶσθε;

Ὁ Ὀράτιος ὅμως οὐδεμίαν ἔδιδε προσοχὴν εἰς πᾶν ὅ,τι τῷ ἔλεγεν. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην οὐδὲν ἄλλο ἔβλεπε παρὰ τὴν Ἔμμαν μόνον, ἥτις ἀνήρχετο ἐπὶ τῆς ἁμαξοστοιχίας.

Τοτε ὁ Ὀράτιος ὁρμήσας πρὸς αὐτὴν, τῇ εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ:

— Μὴ φύγετε . . . Πάντες ἡμεῖς σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ μείνητε . . . Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γάστων πρὸ ὀλίγου εἰσέτι ἐλθόντες εἰς τὴν ἔπαυλιν, ἐζήτησαν νὰ σᾶς ἴδωσι ὅπως σᾶς ἀνακοινώσωσιν ὑπόθεσιν λίαν ἐνδιαφέρουσαν.

— Ἀλλά . . .

— Ἀναβάλετε τὴν ἀναχώρησίν σας διὰ μίαν τοὐλάχιστον ἡμέραν. Ἐὰν ἐπιμένετε πάντοτε νὰ φύγητε τότε ἀναχωρῆτε αὔριον.

Ὁ ὁδηγὸς τῆς ἁμαξοστοιχίας δραμὼν πρὸς τὴν Ἔμμαν, τῇ εἶπε·

— Θὰ ἀναβῆτε, δεσποινὶς, ἢ ὄχι;

Ἡ δύστηνος Παιδαγωγὸς δὲν ἔσχε τὸ θάρρος νὰ ἀπαντήσῃ. Εἶχε παραμείνει ὀρθία ἐπὶ τῆς πλατείας καὶ πᾶν ὅ,τι συνέβη κατόπιν τῇ ἐφάνη ὡς ἓν ὄνειρον ἐξελισσόμενον. Οὐδενὸς πλέον δὲν ἀντελαμβάνετο. Ἤκουσε μόνον τὸν συριγμὸν τοῦ ὁδηγοῦ τῆς ἁμαξοστοιχίας, εἰς ὃν ἀνταπήντησεν ὁ συριγμὸς τῆς ἀτμομηχανῆς. Ἡ ἁμαξοστοιχία ἐσείσθη πρὸς στιγμὴν καὶ μετὰ βραχυτάτην πάροδον ἐξηφανίσθη.

Ὅταν δὲ ἡ Ἔμμα ἀνέκτησε κατά τι τὴν γαλήνην τοῦ πνεύματός της καὶ εἶδεν ἑαυτὴν ἐφ' ἁμάξης, ἐγγὺς τοῦ ἀφώνου Ὀρατίου, τότε μόνον διέγνωσε ὅτι ἡ ἅμαξα αὕτη ὡδήγει αὐτὴν πρὸς τὴν ἔπαυλιν Βιλεφόρ.

— Ὦ! Θεέ μου! Θεέ μου! ἐψιθύρισεν . . Τί ἔπραξα λοιπόν;

Καθ' ὅλον δὲ τὸ διάστημα τῆς πορείας ὁ δοὺξ οὐδεμίαν τῇ ἀπηύθυνε λέξιν. Καὶ ἡ σιωπὴ αὕτη ἐβάρυνεν ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς Ἔμμας, ἥτις πρώτη διακόψασα τὴν σιωπὴν, ὑπεταύλισε.

—Κύριε, ἐξηγήσατέ μοι σᾶς παρακαλῶ . . .

— Δὲν δύναμαι τίποτε νὰ σᾶς ἐξηγήσω, δεσποινίς . . .

— Ἐν τούτοις . . . μοὶ εἴχετε εἰπεῖ ὅτι οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι . . .

— Οἱ ἀδελφοὶ Ζιρόδιοι παρουσιάσθησαν εἰς τὴν ἔπαυλιν καὶ ἐζήτησαν νὰ σᾶς ἴδωσι. Εἶχον εἰπεῖ ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τῆς εὐτυχίας σας, περὶ αὐτῆς ταύτης τῆς ζωῆς σας . . . Τὸ ἀμοιβαῖον δὲ μῖσός των ἐφαίνετο ἀντικαταστηθὲν διὰ τῆς ἀμοιβαίας παλαιᾶς ἀγάπης αὐτῶν. Εἰς τὴν ἀναγγελίαν τῆς ἀναχωρήσεώς σας, οἱ δύο ἀδελφοὶ κατελήφθησαν ὑπὸ μεγάλης ἀπελπισίας. Κατόπιν ὁ Πέτρος μὲ εἶπε :

— «Τρέξατε, κύριε, ἐμποδίσατέ την καὶ εἰπῆτε εἰς αὐτὴν νὰ μὴ ἀναχωρήσῃ ποσῶς » . . .

Τότε ἐγὼ ἠρώτησα.

— Μοὶ ὁρκίζεσθε ὅτι πρόκειται περὶ τῆς εὐτυχίας της ;

— «Σᾶς τὸ ὁρκιζόμεθα.»

— Ἐγὼ λοιπὸν μὴ θελήσας νὰ ἀκούσω περισσότερα τούτων, διέταξα νὰ ἑτοιμάσωσι τὴν ἅμαξαν καὶ ἔσπευσα νὰ σᾶς παραλάβω.

Ἡ Ἔμμα ἀρκεσθεῖσα εἰς ταῦτα μόνον, δὲν προέβη εἰς νέας ἐρωτήσεις.

Καὶ ὁ δοὺξ Ὁράτιος ἀποστρέφων τὰ βλέμματα ὅπως μὴ συναντήσῃ τὸ βλέμμα τῆς Ἔμμας, ἐφαίνετο ἀπερασισμένος νὰ μὴ ὁμιλήσῃ πλέον. Ἐν μέσῳ λοιπὸν τῆς παντελοῦς ταύτης ἀφασίας εἶχον ἀφιχθῆ πρὸ τῆς κιγκλιδωτῆς. Κατελθόντες δὲ τῆς ἁμάξης καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν ἔπαυλιν διηυθύνθησαν εἰς τὴν αἴθουσαν.

Ἡ καρδία τῆς Ἔμμας ἀπὸ δευτερολέπτου εἰς δευτερόλεπτον ἔπαλλε σφοδρότερον ἔτι. Τῇ ἐφαίνετο δὲ ὅτι τὸ ὄνειρόν της ἐξηκολούθει πάντοτε, καὶ ὅτι οὐδὲν ἄλλο τῇ ὑπελείπετο πλέον ἢ νὰ μάθῃ τὴν ἔκβασιν τοῦ ὀνείρου τούτου.

Εἰς τὴν αἴθουσαν ὁ μαρκήσιος δὲ Β.βαρὲζ καίτοι λίαν ἐξησθενημένος εἰσέτι, ἠγέρθη δυσχερῶς πρὸς προϋπάντησιν αὐτῆς. Ἡ δούκισσα ἐφάνη ὡς μὴ δίδουσα οὐδεμίαν προσοχὴν εἰς τὴν Ἔμμαν. Καθημένη ἐπὶ τῆς ἕδρας της, ἐφαίνετο ἀπερροφημένη εἰς τὰς σκέψεις της, ἐνῷ ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν αὐτῆς ἀνεγινώσκετο περιφρονητικὴ ἔκφρασις.

Ἑπομένως ἡ στάσις τῆς δουκίσσης οὐδὲν τὸ καλὸν προϊώνιζε διὰ τὴν Ἔμμαν.

Ὁ Γάστων καὶ ὁ Πέτρος ἦσαν ὄρθιοι, ἀναμένοντες μετὰ ἀγωνιώδους ἀνυπομονησίας τὴν ἄφιξίν της. Ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἐκ τοῦ πρώτου ἔτι βλέμματος κατενόησεν ἐκ τῆς συμπαθητικῆς ἐκδηλώσεως τῆς διαζωγραφουμένης ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τῶν δύο ἀδελφῶν, ὅτι οὗτοι δὲν διέκειντο πλέον ἐχθρικῶς πρὸς

αὐτήν. Εἶχον τοὺς ὀφθαλμοὺς περιλύπους, καὶ τὸ βλέμμα αὐτῶν ἐφαίνετο λίαν μειλίχιον.

Μεταξὺ δὲ ὅλων τῶν ἐκεῖ παρεστώτων ἐπεκράτησε μακρὰ σιωπή. Πρώτη ἡ Ἔμμα ὁπλισθεῖσα δι' ὅλου τοῦ θάρρους αὐτῆς διέκοψε τὴν σιωπὴν ταύτην, εἰποῦσα..

— Τί μὲ θέλετε λοιπὸν, κύριοι, καὶ διατί ἐμποδίσατε τὴν ἀναχώρησίν μου ;

Ὁ Γάστων προχωρήσας κατὰ ἓν βῆμα, ὑπέλαβε·

— Δεσποινὶς, ἐπειδὴ ἤμην ἕτοιμος νὰ διαπράξω ἓν κακὸν διάβημα τὸ θύμα τοῦ ὁποίου θὰ εἶσθε ὑμεῖς . . . σᾶς ζητῶ συγγνώμην . . . Εἴχετε τηρήσει τὴν ὑπόσχεσίν σας καὶ θὰ ἐγίνεσθε σύζυγός μου, ἄνευ ἔρωτος πρὸς ἐμὲ καὶ ἐξ ἀφοσιώσεως πρὸς ἐκεῖνον ὃν ἀγαπᾶτε . . . Ἤλθον λοιπὸν ἐνταῦθα ἵνα ἀναγγίλλω ἐνώπιον ἁπάντων ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἀνέχομαι πλέον τὴν ὑπόσχεσίν σας ταύτην, ἐπομένως δὲν δέχομαι νὰ λάβῃ χώραν ἡ ἐκ μέρους ὑμῶν αὐτοθυσία αὕτη.

Εἰς τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις ἔκφρασις ἀφάτου χαρᾶς ἐπορφύρωσε τὸ ὡραῖον πρόσωπον τῆς Ἔμμας. Καὶ ἐν τούτοις ἀναμένουσα ὅπως ὁ Γάστων ἐξηγήσῃ ἐξ ὁλοκλήρου τὰς ἰδέας αὐτοῦ, οὐδεμίαν ἔδωκεν ἀπάντησιν.

— Καὶ ἐπειδὴ δέον νὰ ἐξηγηθῶμεν σαφῶς ἐνώπιον ὅλων ὑμῶν, ἀναγκαζόμεθα νὰ σᾶς ἀναφέρωμεν πᾶν ὅ,τι μᾶς συνέβη καὶ πᾶν ὅ,τι ἔλαβε χώραν εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα μεταξὺ τῆς Ρόζας Σουβὶς καὶ ἡμῶν, ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἐξ Ἀμερικῆς ἐπιστροφήν μας . . . Εἶναι ἐπάναγκες διὰ νὰ ἐννοήσητε τοὺς σκοπούς μας νὰ ἀκούσητε τὴν ἀφήγησιν τῶν συμβεβηκότων τούτων.

Τότε ὁ Γάστων ἀφηγήθη ἐν μέσῳ ὁποίων περιπτώσεων ἐγένετο ὁ θάνατος τῆς Ρόζας, τίνι τρόπῳ ἀνέκτησε τὸ λογικόν της, καθὼς καὶ τὴν νευρικὴν κρίσιν της τὴν ὀφειλομένην εἰς τὴν θέαν τῶν ὑπ' αὐτῆς εὑρεθέντων ἀντικειμένων ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν καὶ τὰ ὁποῖα τῇ ἀνεκάλεσαν εἰς τὴν μνήμην φρικαλέας ἀναμνήσεις. Καὶ ἐπὶ τέλους τὴν τελευταίαν ἀποκάλυψιν εἰς ἣν προέβη ἡ Ρόζα ἐνώπιον τῶν δύο ἀδελφῶν, ἤτοι ὅτι αὐτὴ ἡ ἰδία εἶχε δολοφονήσει τὸν πατέρα αὐτῶν.

Ἐνώπιον δὲ τῆς ἀποκαλύψεως ταύτης, τῆς ἐξηγούσης εἰς πάντας τὸ ἀνεξερεύνητον ἐκεῖνο μυστήριον ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου ἔζων ἀπὸ ἑνὸς ἤδη ἔτους, δὲν ἴσχυσαν νὰ ἀνακρατήσωσιν ἐπιφώνησιν ἐκπλήξεως καὶ χαρᾶς.

Μόνη μεταξὺ πάντων, ἡ δούκισσα παρέμενεν ἄφωνος δίκην ζῶντος αἰνίγματος.

Ὁ δοὺξ ἀποτανθεὶς πρὸς τοὺς δύο ἀδελφοὺς, ἐκραύγαζε μετὰ χαρμοσύνου φωνῆς !

— Ἄ ! ἤδη σᾶς συγχωρῶ· ναὶ, σᾶς συγχωρῶ διὰ πᾶν ὅ,τι εἴχετε πράξει ἀν τὶ τῆς εὐτυχίας ἣν φέρετε εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην καὶ χάριν τῆς τιμῆς ἣν μοὶ ἀποδίδετε . . . τῆς τιμῆς ἥτις τὴν ρόζαν πλέον ταύτην εἶναι ἀναμφισβήτητος

καὶ ἐνεργεστάτη ἐνώπιον ἁπάντων τὰ ὄμματα . . . Σᾶς εὐχαριστῶ, σᾶς εὐχαριστῶ..

Οὕτω δὲ οἱ τρεῖς νέοι ἐγένοντο ἐπὶ τέλους φίλοι . . .

Ὁ Γάστων προσπαθῶν νὰ κατανικήσῃ τὴν κατέχουσαν αὐτὸν συγκίνησιν, ἐπηκολούθησε.

—Ὅταν ἡ Ρόζα ἐπεράτωσε τὴν ἐξομολόγησιν ταύτην, ἡμεῖς τὴν παρεκαλέσαμεν νὰ τὴν ἀφηγηθῇ ἐκ νέου καὶ γράφουσα αὐτὴν νὰ τὴν ὑπογράψῃ διὰ τοῦ ὀνόματός της, ὅπως ἐξιλεώσῃ, ὅσον θὰ ἦτο δυνατὸν τοῦτο, τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον σᾶς εἴχομεν προξενήσει ἡμεῖς αὐτοί . . . Ἐκείνη ἐδέχθη προθύμως . . . Ἰδοὺ ἡ ἔγγραφος ἐξομολόγησις τῆς Ρόζας.

Καὶ ταῦτα λέγων ἔτεινε τὸν χάρτην εἰς τὸν Βιλεφόρ.

— Λάβετέ την . . . ἀνήκει εἰς ὑμᾶς. Ἀλλὰ δὲν σας εἴπομεν τὰ πάντα εἰσέτι . . . Ὁ ἀδελφός μου καὶ ἐγὼ ἠγαπήσαμεν τὴν δεσποινίδα Ναθαλιὲ δι' ἔρωτος τόσον σφοδροῦ ὥστε μάτην ἐπροσπαθήσαμεν νὰ ἀποσπάσωμεν τὸ πάθος αὐτὸ ἐκ τῆς καρδίας ἡμῶν. Ἐγνωρίζομεν δὲ ὅτι δὲν ἠγαπώμεθα καὶ ὅτι πώποτε δὲν θὰ ἐγενόμεθα ἀντάξιοι τοῦ ἔρωτός της . . Τότε λοιπὸν ἐν μέσῳ τῆς φρενίτιδος τοῦ πάθους ἡμῶν ἀπεφασίσαμεν νὰ προβῶμεν εἰς ποταπόν τι διάβημα, εἰς μίαν ἀνανδρίαν ἀπάδουσαν εἰς τὴν τιμήν μας καὶ ἐνώπιον τῆς ὁποίας θὰ ἠσχυνόμεθα καθ' ὅλην τὴν ζωήν μας . . .

Καὶ πρὸς τὸν Βιλεφὸρ ἀπευθυνθεὶς, προσέθηκε·

— Κύριε, ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ ἀγνοῆτε πᾶν ὅ,τι καὶ οἱ λοιποί . . . εἶναι ἐπάναγκες νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ἡ δεσποινὶς Ναθαλιὲ ἀγαπᾷ . . .

— Καὶ γνωρίζετε ποῖον ἀγαπᾷ ; ἠρώτησεν ὁ Ὀράτιος.

— Σεῖς τὸ ἀγνοεῖτε λοιπόν ;

— Σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι τὸ ἀγνοῶ.

— Ὁ ἀνὴρ αὐτός . . . ὁ εὐτυχὴς αὐτὸς θνητὸς μεταξὺ πάντων τῶν ἀνδρῶν... ὁ ἀνὴρ, λέγω, αὐτός . . .

Ἡ Ἔμμα συνενώσασα τὰς χεῖρας, ἐψιθύρισε·

— Ἐξ οἴκτου, κύριε, τὸ μυστικὸν αὐτὸ δὲν ἀνήκει εἰς ὑμᾶς !

— Ὁμιλήσατε, ὁμιλήσατε ! ἐφώνησεν ἀνυπόμονος ὁ δούξ.

Καὶ ὅμως ὁ Γάστων ἀναποφάσιστος εἰσέτι, ἐσιώπα.

Τότε ὁ μαρκήσιος ὑπεγερθεὶς δυσχερῶς ἐκ τῆς ἕδρας του ὑπέλαβε μετὰ φαιδροῦ τόνου.

— Ὦ ! διάβολε ! καὶ μήπως αὐτὸ δὲν εἶναι πλέον ἢ φανερὸν δι' ὅλον τὸν κόσμον ; Ἐκεῖνος ὃν ἡ Ἔμμα ἀγαπᾷ οὐδεὶς ἄλλος εἶναι ἢ σὺ αὐτός, Ὀράτιε! Ναὶ, ἐνώπιον ἁπάντων τὸ διαβεβαιῶ καὶ τὸ ὁμολογῶ ! Καὶ ἡ ἀδελφή μου ἐπίσης γνωρίζει ἤδη τὸν ἔρωτα αὐτὸν ὅσον καὶ ἐγὼ, ναί, τὸ μυστικὸν αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἀπὸ τοσούτου ἤδη καιροῦ καταπιέζει τὴν καρδίαν μου.

Ὁ Ὀράτιος, ὑπὸ φοβερᾶς κατατρυχομένος συγκινήσεως ἠτένιζε μεθ' ὑπερβαλλούσης χαρᾶς τὴν Ἔμμαν.

— Ὦ ! Θεέ μου ! μὲ ἀγαπᾷ . . . Μὲ ἀγαπᾷ !

Ἡ Ἔμμα ἀφέθη νὰ καταπέσῃ ἐπί τινος ἀνακλίντρου. Ἦτο τόσον ὠχρὰ καὶ εἶχε τὰ χείλη τόσον πελιδνὰ, ὥστε θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἔμελλε νὰ ἐκπνεύσῃ.

Ὁ δοὺξ μετὰ φωνῆς ἀπέλπιδος ἐφώνησεν :

— Ἔμμα ! Ἔμμα !

Καὶ ἔδραμε πρὸς αὐτὴν ἵνα τὴν ὑποστηρίξῃ, ἀλλ' ἡ νεᾶνις ὑπεγερθεῖσα αἴφνης καὶ δεικνύουσα αὐτῷ τὴν δούκισσαν, ἐψέλλισεν ἔντρομος:

— Ἡ μήτηρ σας !

Τότε ἡ κυρία Δὲ Βιλεφὸρ ἐγερθεῖσα κατηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν καὶ ὅταν ἀφίκετο ἐπὶ τῆς ῥιᾶς, τότε λέγομεν, ἐφώνησε μετ' ἀπάθειας.

— Ἔμαθον ἤδη πᾶν ὅ,τι μὲ ἐνδιαφέρει . . . Ὅσον ἀφορᾷ διὰ τὰ ἄλλα, αὐτὰ δὶν ἀποβλέπουσιν ἐμέ!

Ὁ Γάστων μετὰ στιγμιαίαν παρέλευσιν ἐπηκολούθησε·

— Ἐπειδὴ γνωρίζομεν ὅτι ἡ δεσποινὶς Ναθαλιὲ σᾶς ἠγάπα, ἠθελήσαμεν νὰ ἐπωφεληθῶμεν τὸν ἔρωτα αὐτὸν διὰ νὰ συνηγορήσωμεν ὑπὲρ τοῦ ἰδικοῦ σας . . . Ἀφοῦ ἡ δεσποινὶς σᾶς ἠγάπα, δὲν θὰ ἠδύνατο βεβαίως νὰ μὴ δεχθῇ ὅπως θυσιάσῃ ἑαυτὴν χάριν ὑμῶν . . . Ἰδοὺ λοιπὸν ὁποῖον ὑπῆρξε τὸ συμπέρασμά μας, τὸ ἐγκληματικὸν σχέδιόν μας . . Τότε ἡμεῖς τῇ εἴχομεν προτείνει νὰ ἐκλέξῃ . . . ἢ ἡ ὁμολογία αὕτη τῆς Ρόζας παραμένουσα μυστικὴ διὰ παντὸς, δὲν θὰ περιήρχετο εἰς οὐδενὸς τὴν γνῶσιν καὶ, παρ' ὅλην τὴν ἀθωότητά του θὰ ἐβάρυνεν ἐπὶ τοῦ δουκὸς Δὲ Βιλεφὸρ ἡ αἰωνία ὑπόνοια ὅτι ὑπῆρξεν δηλονότι ὁ δολοφόνος τοῦ πατρός μας . . .

— Ὦ ! εἶναι πράγματι ἀποτρόπαιον τοῦτο, ἐψιθύρισεν ὁ Ὀράτιος.

— Καὶ πῶς εἴχετε τὸ θάρρος νὰ φυλάξητε μυστικὸν τὸ πρᾶγμα αὐτό ; παρετήρησεν ὁ μαρκήσιος.

— Ὦ ! μὴ ἀγανακτῆτε καθ' ἡμῶν, εἶπεν ὁ Πέτρος, διότι ὅσον εἴμεθα ἔνοχοι, τόσον καὶ δυστυχεῖς ὑπήρξαμεν.

— Σᾶς ἔλεγον λοιπὸν, ἐπανέλαβεν ὁ Γάστων, ὅτι εἴχομεν προσφέρει εἰς τὴν δεσποινίδα Ναθαλιὲ νὰ ἐκλέξῃ. Ἢ ἡ ἀποκάλυψις αὕτη θὰ παρέμενεν ἄγνωστος ἐὰν ἡ Ἔμμα δὲν θὰ ἐδέχετο νὰ λάβῃ τὸν ἕνα ἐξ ἡμῶν διὰ σύζυγόν της . . . ἢ ἡ ἔγγραφος αὕτη ἐξομολόγησις θὰ ἐδίδετο εἰς τὴν ἰδίαν ἢ εἰς τὸν κ. Δὲ Βιλεφὸρ τὴν ἐπαύριον τῶν γάμων.

— Καὶ ἡ Ἔμμα ἐδέχθη . . .

— Ναί, ἐδέχθη . . . ἀλλ' ἔπραξε τοῦτο καταρυγοῦσα εἰς παντοίας ἐκλιπαρήσεις καὶ παρακλήσεις.

— Ὦ ! τὴν εὐγενῆ καὶ γενναιόφρονα κόρην, ἐψέλλισεν ὁ μαρκήσιος.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ διὰ τὸν Ὁράτιον, δὲν εὗρισκεν οὐδεμίαν κατάλληλον λέξιν ὅπως περιγράψῃ τὸ μέγεθος τῆς εὐτυχίας του. Κατεβρόχθιζε τὴν Ἔμμαν διὰ τοῦ βλέμματός του.

— Ἐδέησε δὲ νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ τῶν δύο ἡμῶν. Καὶ ἐπειδὴ εἴχομεν ἀποφασίσει νὰ ἀναθέσωμεν τὴν ἐκλογὴν αὐτὴν εἰς τὴν τύχην, ἐγὼ ὑπῆρξα ὁ ὑπὸ τῆς τύχης εὐνοηθείς . . . Καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ τύχη, κατὰ τὴν συμφωνίαν ἡμῶν, κατεδίκαζεν εἰς θάνατον τὸν ἀντίζηλον, ἢ μᾶλλον ἐκεῖνον ὅστις δὲν θὰ ὤφειλε νὰ συζευχθῇ τὴν δεσποινίδα Ναθαλιέ.

Ὁ Γάστων περιπτυχθεὶς τὸν Πέτρον μετ' ἐκδηλώσεως βαθείας ἀγάπης, ὑπέλαβεν.

— Ὦ ! παρατηρήσατέ τον, ἤθελησε νὰ ἀποθάνῃ . . . Πρὸ ὀλίγων ἔτι ὡρῶν καθ' ἣν στιγμὴν ἡτοιμαζόμην νὰ εἰσέλθω εἰς τὸν θάλαμόν μου, τὸν εὗρον ἀπηγχονισμένον εἰς τὸν διάδρομον.

Ἀμφότεροι δὲ οἱ ἀδελφοὶ ἔρριξαν κραυγὴν φρίκης.

— Εὐτυχῶς ἔφθασα ἐγκαίρως διὰ νὰ τὸν σώσω καὶ τὸν ἔσωσα. Τότε, ὑπὸ τρόμου καταληφθέντες πρὸ τῆς ἀβύσσου ἐκείνης ἔνθα ἀπὸ τοσούτου ἤδη καιροῦ παρεσυρόμεθα, ἐνηγκαλίσθημεν ἄφρνης ὡς δύο παιδικοὶ φίλοι οἵτινες ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν δὲν ἐπανεῖδον ἀλλήλους καὶ οἱ ὁποῖοι τυχαίως ἐπανευρισκόμενοι, χύνουσι δάκρυα χαρᾶς. Ἡ συμφιλίωσις δὲ αὕτη ἔμελλε νὰ ἔχῃ ὡς ἄμεσον καὶ φυσικὸν ἀποτέλεσμα τὴν ὅσον ἔνεστι ταχεῖαν ἐπανόρθωσιν τοῦ κακοῦ ὅπερ εἴμεθα διατεθιμένοι νὰ διαπράξωμεν . . . καὶ ἐὰν μᾶς βλέπετε ἐδῶ ὑπὸ αἴσχους καὶ μεταμελείας κατεχομένους, οὐχ ἧττον σήμερον εἴμεθα εὐτυχεῖς, δὲν εἶναι ἀληθές, ἀδελφὲ, εὐτυχεῖς διὰ τὴν εὐδαιμονίαν ἣν φέρομεν, καὶ τὴν ὁποίαν βλέπομεν ἀπαστράπτουσαν ἐπὶ τῶν προσώπων σας.

— Ναὶ, ναὶ, εἴμεθα πράγματι λίαν εὐτυχεῖς !

Ὁ Ὁράτιος λαβὼν τὰς χεῖρας τῆς Ἔμμας, τῇ εἶπε μετὰ μειλιχίας φωνῆς·

— Ἔμμα, τοὺς συγχωρῆτε;

— Τοὺς συγχωρῶ, διότι ὑπέφεραν πολύ.

Οἱ δύο ἀδελφοὶ ὑπεκλίθησαν ἐνώπιόν της.

— Θὰ εὐτυχήσητε, δεσποινὶς, ἐπεῖπεν ὁ Γάστων . . Εἶσθε ἀνταξία τῆς εὐτυχίας ταύτης, καὶ ἡ εἰς τὸ χωρίον παρουσία μας οὐδόλως θέλει ἐπισκιάσει τὴν εὐτυχίαν σας, ἀφοῦ ἀπερασίσαμεν ἤδη νὰ ἀναχωρήσωμεν . . Θὰ κατευθυνθῶμεν ὅσον μακρὰν θὰ ἠδυνάμεθα . . . καὶ ἐκεῖ διὰ ἐπιμόχθων ἀσχολιῶν, διὰ τῆς ἐργασίας καὶ διὰ τῆς πλέον ἐπιμόνου ἀπασχολήσεως τοῦ πνεύματος θὰ προσπαθήσωμεν νὰ λησμονήσωμεν.

Ὁ Ὁράτιος διὰ φιλικῆς φωνῆς εἶπεν αὐτοῖς.

— Ἐπεύχομαι νὰ ἐπανέλθητε γρήγορα καὶ ἐντελῶς τεθαραπευμένοι . . .

Καὶ δεικνύων αὐτοῖς τὴν Ἔμμαν, προσέθηκε·

— Θὰ ἔχετε ἐδῶ φίλους οἱ ὁποῖοι θὰ σᾶς περιμένωσι.

Καὶ μετὰ τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις, οἱ Ζιρόδιοι ἀπεσύρθησαν. Ἐκ τῶν ἀνοικτῶν δὲ παραθύρων, ὁπόθεν εἰσέδυον αἱ ἐρυθραὶ ἀκτῖνες τοῦ δύοντος ἡλίου, εἶδον αὐτοὺς διευθυνομένους πρὸς τὴν κιγκλιδωτήν. Τότε πάντες ἀπεχαιρέτησαν αὐτοὺς μακρόθεν ἐκτείνοντες τὰς χεῖρας.

Ὅταν δὲ ἐξηφανίσθησαν οἱ Ζιρόδιοι, τότε ὁ Ὁράτιος ἔφερεν ἐπὶ τῶν χειλέων του τὴν ὑποτρέμουσαν χεῖρα τῆς Ἔμμας, λέγων αὐτῇ συνάμα.

— Καὶ τώρα, ἀφοῦ σᾶς ἀγαπῶ καὶ ἀφοῦ μὲ ἀγαπᾶτε, θέλετε νὰ γίνετε ἡ σύζυγός μου ;

Διὰ δευτέραν φορὰν ἡ Ἔμμα ἐξετέλεσε τὴν αὐτὴν χειρονομίαν τοῦ τρόμου, ἀναγκάζουσα τὸν Βιλεφὸρ νὰ παρατηρήσῃ τὴν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσερχομένην Ἰωάνναν . . . ἥτις ἀκούσασα τὰ πάντα εἰσήρχετο εἰς τὴν αἴθουσαν.

— Ἐρωτήσατε τὴν μητέρα σας, κύριε . . , ἐψιθύρισε ἡ νεαρὰ κόρη κάτωχρος ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὑπερμέτρου συγκινήσεώς της.

Τότε ὁ δοῦξ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπαστράπτοντας ἐξ εὐτυχίας, ὑπετονθόρισε μετὰ παρακλητικοῦ τόνου·

— Μῆτέρ μου ! μῆτέρ μου !

Ἡ δούκισσα ὅμως, ἀδυσώπητος πάντοτε καὶ καθολοκληρίαν ἀπαθὴς ἀπήγγειλε τὴν μοναδικὴν ταύτην λέξιν.

— Ποτέ !

ΙΘ'.

Τὸ μυστικὸν τοῦ Ρονλάνδου.

Καὶ ἐνῷ μόλις εἶχε διέλθει μία μόνη ὥρα ἀπὸ τῆς σκηνῆς ταύτης, ὅταν αἴφνης ἡ κυρία Δὲ Βιλεφὸρ ἐμήνυσε τὸν δοῦκα Ὁράτιον νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ εἰς τὸν θάλαμόν της.

Ὁ Ὁράτιος ἐγνώριζε κατὰ βάθος τὴν μητέρα αὐτοῦ. Εἴξευρε πόσον πείσμων ἦτο ἐπὶ ἐνίων ζητημάτων, ἀλλ' εἰξεύρων ἐπίσης πόσον ἐπιστηθίως ἠγαπᾶτο ὑπ' αὐτῆς καὶ μέχρι ποίου μάλιστα βαθμοῦ ὥστε παρὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς πρὸ ὀλίγου εἰσέτι ἀπαγγελθεῖσαν φρικτὴν ἐκείνην λέξιν, δὲν ἀπώλεσε πᾶσαν ἐλπίδα ὅπως καταπείσῃ αὐτήν.

Εἰσελθὼν εἰς τὸν θάλαμον τῆς Ἰωάννας ἔβη πρὸς αὐτὴν εὐσεβάστως. Ἡτοιμάσθη νὰ λάβῃ τὴν χεῖρά της ὅπως φέρῃ αὐτὴν ἐπὶ τῶν χειλέων του, ἀλλ' ἐκείνη ἀπεποιήθη ἀποσύρασα αὐτήν. Καὶ διά τινος χειρονομίας ἤτις οὐδὲν τὸ καλὸν προϊώνιζε τῷ ἔνευσε νὰ καθίσῃ ἔναντι αὐτῆς.

Ὁ Ὁράτιος ὑπήκουσεν ἀναμένων ὅπως ἡ μήτηρ του ὁμιλήσῃ.

— Ὁράτιε, εἶπεν ἡ δούκισσα, ὁ ἀδελφός μου μοὶ ἀφηγήθη πρό τινων ὡρῶν, ὅλην τὴν ἀλλόκοτον ἐκείνην ἱστορίαν τὴν διαδραματισθεῖσαν εἰς τὴν ἔπαυλιν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν οἰκίαν μας ἀφίξεως τῆς δεσποινίδος Ναθαλιέ. Καὶ ἐνῷ οὐδὲν θὰ μὲ ἠμπόδιζε νὰ σὲ στείλω κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸν μαρκήσιον ὅπως ἐκεῖνος σὲ πληροφορήσῃ ἐπὶ παντὸς ὅ,τι τῷ ἀπήντησα ἐγὼ, καὶ ὅμως ἀπεναντίας ἐπιμένω νὰ προβῶ εἰς μίαν ἀναγκαίαν μετὰ σοῦ ἐξήγησιν. Ἄλλως τε ἡ ἐξήγησις αὕτη ἔσεται βραχεῖα, διότι δὲν ἔχω ἢ νὰ ἐπαναλάβω καὶ εἰς σὲ πᾶν ὅ,τι πρὸ μιᾶς ἔτι ὥρας σοὶ εἶχον εἰπεῖ εἰς τὴν αἴθουσαν. Δὲν θέλω καὶ δὲν θὰ δεχθῶ ποτε νὰ νυμφευθῇς τὴν νέαν αὐτήν.

— Διατί ; ἠρώτησεν ὁ δοὺξ ἀφελῶς.

— Διότι δὲν θέλω νὰ γείνω ἀξιογέλαστος.

— Δὲν θέλετε νὰ γείνετε ἀξιογέλαστος ; Ἐνώπιον τίνος λοιπόν ; Δὲν ὑποθέτω βεβαίως ὅτι ἐννοεῖτε ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἀνήκουσιν εἰς τὴν αὐτὴν κοινωνικὴν βαθμίδα εἰς ἣν καὶ ἡ Ἔμμα ; Ἆρα θὰ ἐννοεῖτε λοιπὸν ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἀνήκουσι εἰς τὴν αὐτὴν περιωπὴν εἰς ἣν καὶ ἡμεῖς; Αἴ λοιπόν, μῆτέρ μου, καὶ ἐγὼ θὰ ἐπεθύμουν νὰ σᾶς εἴπω ἐλευθέρως τὰς σκέψεις μου. Παρὰ τίνος λοιπὸν ἠδυνήθημεν νὰ εὕρωμεν ἐλαχίστην ἐπιείκειαν, ἢ δικαιοσύνην, ἢ ἐνθαρρυντικόν τινα λόγον, ἢ ἐλαχίστην ἐλπίδα καὶ συμπάθειαν, ὅταν ἐγὼ πρὸ ἑνὸς ἔτους εἶχον ὑποκύψει πρὸ τῆς ἀτίμου ἐκείνης κατηγορίας ; Κανεὶς μεταξὺ πάντων, ἐξαιρέσει τοῦ πτωχοῦ καὶ γενναιόφρονος ἀξιωματικοῦ Βρενκοὺρ, δὲν ἔσπευσεν εἰς ὑπεράσπισίν μου, ναὶ, κανεὶς ἄλλος δὲν μοὶ προσέφερε τὴν συνδρομήν του . . . Οὐδεὶς ἐξ ἐκείνων οἵτινες φέρουσι τὸν αὐτὸν μὲ ἡμᾶς κοινωνικὸν βαθμὸν δὲν ὑπερήπισε τὸν παραλόγως κατηγορηθέντα υἱόν σας, εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν ὁποίων μόλα ταῦτα ἠλπίζετε καὶ ὑπερηφανεύεσθε . . .

— Ἔχεις δίκαιον . . .

— Κανεὶς ἐξ αὐτῶν, λέγω, ὅτε συνελήφθη δὲν ὕψωσε τὴν ἐλαχίστην κἂν φωνὴν προστασίας ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ σας. Καὶ ἐν τούτοις ἐν μέσῳ τῆς γενεολογικῆς καταγωγῆς μας τῆς τόσον συνεσφιγμένης καὶ τῆς τοσοῦτον ἐπιστηθίου, ὑφίστανται τοιαύτη ἀλληλεγγύη εἰς τρόπον ὥστε ὅταν μέλος τι προσβληθῇ θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι ἐτρώθη ὁλόκληρον τὸ σῶμα. Μὲ εἶχον ἀφήσει μόνον νὰ ἀγωνίζωμαι ἐν μέσῳ τῶν συκοφαντιῶν ἃς ἐξετόξευσαν κατ' ἐμοῦ. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι θὰ ἠδύναντο, ἐὰν ἤθελον, νὰ εἴπωσι χωρὶς νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰς ἀναγκαίας ἀποδείξεις, ὅτι ἐγὼ δὲν ἠδυνάμην νὰ διαπράξω παρόμοιον ἔγκλημα. Δὲν εἶχον εἰπεῖ τίποτε, καὶ

ὅμως ἐγὼ, παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα ἠθωώθην. Ἐπομένως, μῆτέρ μου, θὰ μαντεύετε ἀναμφιβόλως, διατί ἀναγκάζομαι νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω τὴν σκληρὰν ἐκείνην ὑποδοχὴν ἣς ἔτυχον κατὰ τὴν ἐπιστροφήν μου καθ' ἣν στιγμὴν ἐγὼ ἡτοιμαζόμην νὰ θλίψω εἰς τὰς ἀγκάλας μου τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους μου ; Ἤμην τόσον εὐτυχὴς διὰ τὴν ἐλευθερίαν μου, καὶ τόσον περιχαρὴς ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀθωώσεως ἐκείνης, ἥτις θὰ ὤφειλε νὰ εἶναι μία ἱκανοποίησις καὶ ἡ ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἀληθὴς ἀπαρχὶς τῶν δεινῶν μου, καὶ ὅμως κανεὶς ἐξ αὐτῶν δὲν ἠθέλησε νὰ μὲ ὑποδεχθῇ. Μοὶ ἔκλεισαν τὰς θύρας των ὡς κλείει τις τὴν θύραν του εἰς ἕνα φαυλόβιον, καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν μάλιστα τὸν ὁποῖον εἶχον ἰδεῖ εἰς τὸ παράθυρόν του καπνίζοντα τὸ σιγάρον του, ἔσχε τὴν σκληρὰν ἀναίδειαν νὰ μοὶ εἴπῃ διὰ τοῦ θαλαμηπόλου του ὅτι ἦτο ἀπών.

Καὶ ὁ δοὺξ εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς προσβολῆς ταύτης διεκόπει πρὸς στιγμὴν, ἀλλὰ κατόπιν ὑπολαβὼν ἠρώτησε·

— Τὸ ἐνθυμεῖσθε αὐτὸ, μῆτέρ μου ;

— Τὸ ἐνθυμοῦμαι, καὶ ὅμως τί μὲ ἐνδιαφέρουσιν ὅλα αὐτά ;

— Ἐνδιάφερουσιν ἐμὲ καὶ ἐγὼ ποτὲ δὲν θέλω συγχωρήσει αὐτούς. Ἄλλως τε δὲν δύναμαι πλέον οὔτε θέλω νὰ συγκαταριθμήσω ἐμαυτὸν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τούτων . . . μὲ καταλαμβάνετε καλῶς, μῆτέρ μου ; Ὦ ! κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὑπῆρξαν οὐ μόνον λίαν ἐγωϊσταὶ καὶ ἄδικοι πρὸς ἐμὲ ἀλλὰ καὶ μοὶ ἐπροξένησαν ἀφόρητα μαρτύρια . . . Ναὶ, ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ δὲν θέλω πλέον νὰ τοὺς εἰξεύρω . . δι' ἐμὲ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι δὲν ὑφίστανται πλέον καὶ δὲν θέλω κανεὶς ἐξ αὐτῶν νὰ μάθῃ τοὺς μετὰ τῆς Ἔμμας γάμους μου . . .

— Καὶ ὅμως οἱ γάμοι αὐτοὶ δὲν θὰ τελεσθῶσι.

— Μῆτερ !

— Ἢ καὶ ἐὰν τελεσθῶσι, γνώριζε καλῶς, υἱέ μου, ὅτι θὰ ἐτελοῦντο παρὰ τὴν θέλησίν μου.

— Μῆτέρ μου, γνωρίζετε καλῶς ὅτι ἡ θέλησίς σας ἦτο καὶ θὰ εἶναι πάντοτε ἱερὰ δι' ἐμὲ, καὶ ὅτι καὶ ἡ Ἔμμα ἐπίσης δὲν θὰ συγκατένευε νὰ φανῇ ἀπειθὴς πρὸς αὐτήν . . . καὶ ἐν τούτοις θέλετε οἰκτείρει ἐκείνην καὶ ἐμέ . . ἀφοῦ δὲν δύνασθε νὰ ἀμφιβάλλετε περὶ τοῦ πρὸς ἐμὲ ἔρωτός της, ἀφοῦ πλέον ἢ ἅπαξ ἐλάβετε τρανὰς περὶ τούτου ἀποδείξεις. Ὦ ! μῆτέρ μου, ὁ ἔρως αὐτὸς εἶναι τόσον μέγας καὶ τόσον ὑπεράνθρωπος, ὥστε δὲν θὰ ἐδίσταζε νὰ ὀπισθοχωρήσῃ ἀπέναντι οἱασδήποτε θυσίας . . . ἀπέναντι καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ θανάτου !

Ἡ Ἰωάννα ὑψώσασα τοὺς ὤμους, ὑπέλαβε·

— Ναὶ, ναὶ, γνωρίζω ἤδη ὅτι ἡ κόρη αὕτη εἶναι μία ραδιοῦργος πρώτης τάξεως !

— Ὦ ! μῆτέρ μου ! μῆτέρ μου ! ὑπετονθόρισεν ὁ Ὁράτιος μετὰ ὀδυνηρᾶς φωνῆς.

Καὶ μὴ ἐτολμήσας, κἂν νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν δύσμοιρον παιδαγωγὸν κατὰ παρομοίας κατηγορίας, ἣν ἐθεώρει ἀναξίαν οὐ μόνον δι' ἐκείνην ἀλλὰ καὶ δι' ἑαυτὸν, ἠρκέσθη νὰ τῇ εἴπῃ μόνον.

— Καὶ μόλα ταῦτα, μῆτέρ μου, ἐὰν πάντες ἡμεῖς ἐγνωρίσαμεν τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ παντὸς ὅ,τι διεδραματίσθη εἰς τὰ Ὑψηλὰ Δώματα κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δολοφονίας τοῦ Ζιροδίου, τὴν ἀλήθειαν ταύτην τὴν ὀφείλομεν εἰς τὴν Ἔμμαν. Χάρις εἰς τὴν ἀγγελικὴν καλλονήν της, χάρις εἰς τὴν ὑπ' αὐτῆς ἀπορρέουσαν γοητείαν καὶ ἥτις ἐπιδρᾷ εἰς πάντας τοὺς προσεγγίζοντας αὐτὴν, κατώρθωσε νὰ γνωρίσῃ κατὰ πρῶτον τὴν μυστηριώδη κλοπὴν τὴν διαπραχθεῖσαν ὑπὸ τῶν θαυματοποιῶν ἐν τῷ γραφείῳ τῶν Ζιροδίων.

— Ἡ κλοπὴ αὕτη θὰ ἐμανθάνετο θᾶττον ἢ βράδιον·

— Πόθεν τὸ συμπεραίνετε ;

— Ἡ ἐπέμβασίς της ὀφείλεται εἰς τυχαίαν σύμπτωσιν.

— Καὶ ὅμως ἡ τυχαία αὕτη σύμπτωσις θὰ ἐνεφανίζετό ποτε ἐὰν ἡ Ἔμμα δὲν περιέθαλπεν εἰς τὴν τρώγλην πενιχροῦ τινος ξενοδοχείου, τὴν μικρὰν ἐπαίτιδα ἥτις ἀπὸ τῆς πρώτης ἔτι στιγμῆς μετὰ τῶν συντρόφων της ᾐσθάνθη διὰ τὴν παιδαγωγὸν μίαν τόσον ἀπεριόριστον φιλίαν;

Καίτοι δὲ ἡ κυρία Δὲ Βιλεφὸρ ἐξετέλεσε χειρονομίαν ἀνυπομονησίας, καὶ ὅμως ὁ Ὁράτιος ὅστις εἶχε στερρὰν ἀπόφασιν νὰ καταπείσῃ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ἐπηκολούθησε·

— Ἄνευ τῆς ὁμολογίας τῶν ἀδελφῶν Ζιροδίων, θὰ ἀναγνωρίσητε ἐν τούτοις, μῆτέρ μου, ὅτι ἡ ἀποδοθεῖσά μοι ἱκανοποίησις δὲν θὰ ἦτό ποτε τελεία.

— Τότε, εἰς τοὺς Ζιροδίους λοιπὸν ὀφείλομεν τὴν εὐγνωμοσύνην σου καὶ ὄχι εἰς τὴν κόρην ταύτην ἥτις δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μετὰ τῶν συμβεβηκότων αὐτῶν.

— Δὲν δύνασθε ὅμως νὰ μοὶ ἀνομολογήσητε ὅτι ὀφείλετε εἰς τὴν Ἔμμαν τὴν ἀπόδειξιν ταύτην τῆς ἀποδοθείσης μοι ἱκανοποιήσεως ἣν κατώρθωσε ἡ Ἔμμα διὰ τῆς αὐτυθυσίας της . . .

— Αἴ ! υἱέ μου ! καὶ ἐγὼ δὲν διστάζω νὰ σὲ εἴπω, ὅτι ἐν ἐλλείψει τοῦ δουκὸς Δὲ Βιλεφὸρ, τοῦ φέροντος μὲν μέγα ὄνομα οὐχὶ ὅμως καὶ περιουσίαν μεγάλην, ἡ Ἔμμα δὲν θὰ ἐδίσταζε νὰ νυμφευθῇ τὸν Γάστωνα Ζιρόδιαν, τὸν πλουσιώτερον νέον τῆς Βανδέας.

— Καὶ τὴν νομίζετε λοιπὸν, μῆτέρ μου, ἀνταξίαν τοῦ ἀποτροπαίου τούτου διαβήματος ;

— Ἀναμφιβόλως !

— Πιστεύετε λοιπὸν ὅτι ἡ Ἔμμα θὰ ἀφικνεῖτο μέχρι τῆς ποταπότητος ταύτης ;

— Ἕκαστος σταθμεύει τὰς πράξεις του κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῦ..

— Σᾶς οἰκτείρω, μῆτέρ μου !

— Δὲν ἔχω καμμίαν ἀνάγκην ἀπὸ τοῦ οἴκτου σου, υἱέ μου.

— Ἡ Ἔμμα θὰ πυτοκτόνει τὴν ἐπιοῦσαν τοῦ γάμου αὐτῆς !

— Εἶναι φλυαρίαι ὅλα αὐτὰ, Ὁράτιε !

— Τὸ διεβεβαίωσεν ἐγγράφως ! Ὡρκίσθη !

— Καὶ ἐγὼ σοὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ κόρη αὕτη εἶναι μία ραδιοῦργος πρώτης τάξεως!

— Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω ὅτι ἀπατᾶσθε οἰκτρῶς.

— Σὲ ἀποτυφλοῖ τὸ πρὸς αὐτὴν πάθος σου.

— Οὕτω λοιπὸν, μῆτέρ μου, οὐδὲν θὰ ἴσχυε ὅπως σᾶς καταπείσῃ ;

— Οὐδέν !

— Οὔτε τὰ δάκρυα . . . οὔτε αἱ παρακλήσεις . . . οὔτε ἡ λύπη τῶν περιστοιχούντων σας καὶ οἱ ὁποῖοι θὰ ἐλογίζοντο τόσον εὐτυχεῖς διὰ τὸ συνοικέσιον αὐτό ;

— Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶναι ὅλοι τρελλοί !

— Μῆτέρ μου, καὶ ὅμως αὕτη δὲν δύναται νὰ εἶναι ἡ τελευταία σας θέλησις . . .

— Ὄχι . . . ἡ τελευταία μου θέλησις εἶναι, ἡ ἑξῆς : ἐπειδὴ εἶχες ἀνακαλέσει τὴν δεσποινίδα Ναθαλιὲ καθ' ἣν στιγμὴν αὕτη προὐτίθετο νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ παντὸς, θέλω λοιπὸν, ἢ μᾶλλον διατάσσω ὅπως ἀπὸ τῆς αὔριον μάλιστα μὴ εὑρίσκεται πλέον εἰς τὴν ἔπαυλιν . . .

Ὁ δοὺξ μετὰ πεπνιγμένης φωνῆς, ὑπετονθόρισεν·

— Ἡ διαταγή σας αὕτη, μῆτέρ μου, θὰ ἐκπληρωθῇ καθὼς ἐξεπληρώθησαν πάντοτε αἱ διαταγαί σας. Μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ἀποκρύψω ὅτι μοὶ προξενῆτε τὴν βαθυτέραν λύπην καὶ τὴν φρικαλεωτέραν ὀδύνην.

— Ἡ λύπη σου θὰ εἶναι παροδική.

— Ἀπατᾶσθε, μῆτέρ μου . . Δὲν θὰ ἠδυνάμην δὲ νὰ σᾶς ἀναφέρω ἐπίσης ὅτι ἡ πρὸς τὴν Ἔμμαν σκληρὰ συμπεριφορά σας, χωρὶς νὰ σμικρύνῃ τὸν πρὸς ὑμᾶς ὀφειλόμενον σεβασμόν μου, καὶ τὸν ὁποῖον δὲν ἔπαυσα ποτὲ δεικνύων πρὸς ὑμᾶς, μάθετε ὅμως ὅτι σμικρύνει κατά τι τὴν διάπυρον καὶ ἀγνὴν στοργὴν ἣν ἀείποτε ᾐσθάνθην δι' ὑμᾶς . . .

Ἡ δουκισσα ἐξετέλεσε χειρονομίαν ἀποδοκιμασίας ὡσεὶ ἐὰν αἱ τελευταῖαι λέξεις τοῦ υἱοῦ της προσέβαλλαν αὐτὴν ἐν πλήρει καρδίᾳ. Καὶ ὅμως ἀκλόνητος ἐν μέσῳ τῆς ὑπερηφανίας της ταχέως ἀνέλαβε τὴν ψυχραιμίαν της.

Ὁ Ὁράτιος, ἐπηκολούθησε·

— Τέλος πάντων δὲν διστάζω νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ Ἔμμα θὰ ἀπεδιώκετο ἐντεῦθεν θὰ ἀνεχώρουν καὶ ἐγὼ αὐτός . . .

— Εἶσαι ἐλεύθερος νὰ κάμῃς ὅ,τι θέλεις.

Ὁ δοὺξ διὰ χαμηλοτέρας φωνῆς ἐπεῖπεν.

— Καίτοι σᾶς ἔλεγον πρὸ ὀλίγου ὅτι τὰ σκότη τὰ ἐπισκιάσαντα ποτὲ τὴν δολοφονίαν τοῦ Ζιροδίου διεφωτίσθησαν ἐπὶ τέλους, χάρις εἰς τὴν Ἔμμαν καὶ ὅτι οὐδὲν πλέον μυστήριον δὲν περιστοιχεῖ τὴν δολοφονίαν ταύτην, καὶ ὅμως τοῦτο δὲν εἶναι καθολοκληρίαν ἀκριβές, ναί, ὑπολείπεται λεπτομέρειά τις ἐκ τῆς ὀλεθρίας ἐκείνης ἡμέρας τὴν ὁποίαν δὲν εἶχον ἐννοήσει καὶ ἡ ὁποία ἀνήκει εἰς ὑμᾶς, μῆτέρ μου, ὅπως μοὶ ἐξηγηθῆτε δηλονότι πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου. Διὰ τοῦ τρόπου δὲ τούτου, καὶ ὅταν θὰ μοὶ δώσητε τὴν ἐξήγησιν ἣν ἀπαιτῶ ἐξ ὑμῶν, δὲν θὰ ὑποληφθῇ πλέον οὐδὲν ἴχνος ἐκ τοῦ ἐγκλήματος ἐκείνου... καὶ τὰ ἐλάχιστα δέ συμβεβηκότα τὰ παρακολουθήσαντα αὐτὸ θὰ διαφωτισθῶσι διὰ παντός.

Ἡ Ἰωάννα καθήλωσεν ἐπὶ τοῦ υἱοῦ της τὰ περίτρομα ὄμματά της. Ὁ Ὀράτιος ἐξηκολούθησε·

— Ὅταν πρό τινος καιροῦ εἶχον παρουσιασθῇ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ζιροδίου ὅπως τῷ πληρώσω ὅλας τὰς πιστωτικὰς ἃς κατεῖχεν ἐπ' ὀνόματί μου, ὁ Ζιρόδιας, ὡς δὲν θὰ ἐλησμονήσατε, ἠθέλησε νὰ διεκπεραιώσῃ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην μεθ' ὑμῶν καὶ νὰ μὴ λάβῃ τὸ χρῆμα αὐτὸ παρὰ ἐκ τῶν ἰδίων σας μόνον χειρῶν.

Ἡ δούκισσα ἀποβᾶσα ὠχρὰ ἔκυψεν αἰφνιδίως τὰ ὄμματα·

— Εἶχον ἐπαναθέσει λοιπὸν τὴν ὑπόθεσιν εἰς ὑμᾶς τὴν ἰδίαν. Καὶ ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξίς μου καὶ ἡ ἀνησυχία μου συνάμα, ὅταν μὲ εἴπετε ὅτι ὁ Ζιρόδιας ἀντὶ τῆς ἀποδόσεως τοῦ ποσοῦ τούτου τῶν 420,000 φράγκων, εἶχεν ὑποδείξει εἰς ὑμᾶς τὰς ἀποδείξεις ἑνὸς ἀτίμου σφάλματος διαπραχθέντος ὑπὸ τοῦ δουκὸς Δὲ Βιλεφὸρ, τοῦ συζύγου σας καὶ πατρός μου...

Καὶ ἐπειδὴ ἡ Ἰωάννα ἐσιώπα, ὁ δοὺξ ἠρώτησε·

— Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὰ ἐνθυμεῖσθε ὅλα αὐτά, μῆτέρ μου;

— Ναί.

— Ἐνθυμεῖσθε δὲ ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην σᾶς παρεκάλουν ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ ἀνακοινώσητε εἰς ἐμὲ ὅστις εἶμαι ὁ οἰκογενειάρχης τὰς λεπτομερείας τοῦ διαπραχθέτος τούτου σφάλματος καὶ τὴν φύσιν αὐτοῦ. Σεῖς δὲν ἐδέχθητε.. Ἐγὼ δὲ ὅστις σᾶς ἠγάπων τόσον πολὺ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐπιμείνω, ἀφοῦ σᾶς ἔβλεπον τὰ μάλα τεταραγμένην καὶ ὑποφέρουσαν ἠθικῶς... Καὶ ὅταν συνελήφθην, ὅταν αἱ φαινομεναὶ ἀποδείξεις ἐπέπεσαν ἀθρόαι κατ' ἐμοῦ, ὅταν εἶδον ἐμαυτὸν ἀγωνιζόμενον κατὰ τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου κινδύνου δὲν ἐτόλμησα νὰ ἀπαγγείλλω τὸ ὄνομά σας, μῆτέρ μου, καὶ νὰ ῥίψω οὕτω πως ὑμᾶς καὶ τὸ μυστικόν σας, ἐν μέσῳ τῶν ἀδυσωπήτων ἐκείνων ἀνθρώπων τῶν διακηρυττόντων τὴν ἐνοχήν μου. Ἐὰν ἔπραττον τοῦτο, τότε θὰ ἠναγκαζόμην νὰ παρουσιάσω καὶ ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ὅπως σᾶς ἐρωτήσωσι. Ἐπομένως πιεζομένη ὑπὸ

τῶν ἐρωτήσεων τῶν δικαστῶν ἢ μᾶλλον οἱ δικασταὶ βλέποντες τὴν σιωπὴν καὶ τὴν ἀμηχανίαν σας, θὰ κατώρθουν ἐπὶ τέλους νὰ σᾶς ἀποσπάσωσι τὸ μυστικόν σας. Ἐγὼ, λοιπὸν δὲν ἠθέλησα νὰ τὸ πράξω.

— Ἔπραξες τὸ καθῆκόν σου, υἱέ μου.

— Αἴ! τότε! πράξατε καὶ σεῖς τὸ ἰδικόν σας, μῆτέρ μου.

— Τίνι τρόπῳ;

— Δικαιοῦμαι νὰ μάθω πᾶν ὅ,τι ἔλαβε χώραν μεταξὺ ὑμῶν καὶ τοῦ Ζιροδίου.

— Εἰς ἐμὲ ἀνήκει μόνον νὰ σκεφθῶ ἐὰν ὀφείλω ἢ ὄχι νὰ κοινοποιήσω τὸ μυστικόν αὐτό.

— Οὕτω, ἐξακολουθῆτε μὴ δεχομένη πάντοτε;

— Δὲν δέχομαι, ναί.

Ὁ δοὺξ χαμηλῇ τῇ φωνῇ, προσέθηκε·

— Ὦ! τότε λοιπὸν τὸ μυστικὸν αὐτὸ δέον νὰ εἶναι λίαν ἄτιμον!

Ἡ δούκισσα παρίστατο πρὸ τοῦ ὑπόπτου καὶ ἐξηγριωμένου υἱοῦ της, ἡμιθανὴς σχεδὸν ἐκ τοῦ αἴσχους καὶ τοῦ τρόμου αὐτῆς.

— Μῆτερ, ἐὰν τότε, εἶχον ἀποφασίσει νὰ τηρήσω τὴν σιωπὴν ἐνώπιον τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου, καὶ ἐὰν δὲν ἠθέλησα ποσῶς νὰ ἐπιρρίψω ἐφ' ὑμῶν τὴν εὐθύνην μυστηριωδῶν τινων πράξεων διαπραχθεισῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὧν ἡ νόμιμος ἐξήγησις θὰ μὲ ἔσωζεν ἴσως ἔπραξα τοῦτο διότι μικροῦ ἐδέησε νὰ καταδικασθῶ... νὰ γείνω θύμα σας... Δὲν παραπονοῦμαι ὅμως καὶ οὔτε σᾶς ἔκαμά ποτε τὴν ἐλαχίστην μομφήν... Σήμερον βασιζόμενος ἐπὶ τῆς πρὸς ἐμὲ στοργῆς σας σᾶς παρακαλῶ διὰ τελευταίαν φορὰν νὰ μὲ ἀποκριθῆτε διότι ἐπιμένουσα εἰς τὴν σιωπήν σας, μὲ καταδικάζετε εἰς ὅλας τὰς ὑποθέσεις...

Ἡ δούκισσα ἐγερθεῖσα ὑπέλαβε διὰ ὀδυνηροῦ τόνου.

— Ἐπειδὴ ἡ συνδιάλεξις αὕτη, υἱέ μου, μοὶ προξενεῖ μεγάλην κόπωσιν, ἐπομένως σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ ἀφήσῃς μόνην.

— Εἰς τρόπον ὥστε, μῆτέρ μου;

— Θέλω νὰ ἐκτελεσθῇ κατὰ γράμμα ἡ διαταγή μου!

— Ἐννοεῖτε διὰ τὴν Ἔμμαν;

— Ναί, θέλω ὅπως αὕτη ἀπὸ τῆς αὔριον μὴ εὑρίσκεται πλέον εἰς τὴν ἔπαυλιν.

Ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ Ὀρατίου διεζωγραφήθησαν ἡ βαθεῖα λύπη καὶ ἡ ἀγανάκτησις αὐτοῦ. Τέλος ὑποκλιθεὶς εὐσεβάστως ἐνώπιον τῆς μητρός του, ἐξῆλθε τοῦ θαλάμου καταπτυχόμενος ὑπὸ φοβερᾶς νευρικῆς ἐξάψεως. Ἔξω συναντήσας τὸν Ρολάνδον, ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ ἤρξατο θρηνῶν.

— Ἦσο εἰς τὸν θάλαμον τῆς μητρός μας;

— Ναί.

— Καὶ τὴν κατέπεισες ἢ ὄχι ;

— Ἀνθίσταται καὶ θὰ ἀνθίσταται πάντοτε.

— Καὶ σὺ τί σκοπεύεις λοιπὸν νὰ κάμῃς ;

— Δὲν εἰξεύρω . . . Εἶμαι λίαν δυστυχής !

Ὁ Ρολάνδος συγκινηθεὶς εἰς τὴν θέαν τῶν δακρύων τοῦ ἀδελφοῦ του εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του ἔνθα καὶ ἐνεκλείσθη. Εἶχε ἀνάγκην τῆς ἀπολύτου μοναξίας ὅπως παραδοθῇ ἀνέτως εἰς τὰς σκέψεις του. Δὲν ἐβράδυνε δὲ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ τύχη τῆς Ἔμμας καθὼς καὶ ἡ εὐτυχία τοῦ Ὀρατίου ἐξηρτῶντο ὑπ' αὐτοῦ.

Ἦτο μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ μήτηρ του ἦτο ἡ οἰκοδέσποινα τῆς ἐπαύλεως, καὶ ὅμως μήπως , αὐτὸς, ὁ Ρολάνδος δὲν ἦτο ὁ κύριος τῆς μητρός του ;

Εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν τί θὰ ἔδει λοιπὸν νὰ πράξῃ ; Ἐφαίνετο ἀναποφάσιστος εἰσέτι. Ὁ ἐγωισμός του κατεξανίστατο εἰς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ μίσους του, διὰ τοῦ ὁποίου εἶχε καταδιώξει τὴν νεαρὰν κόρην καὶ τὴν ὁποίαν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπεθύμει νὰ ὑπηρετήσῃ. Διότι ὅπως φέρῃ ἐπὶ τοῦ τάπητος καὶ χρησιμοποιήσῃ ἐνώπιον τῆς δουκίσσης τὰ φοβερὰ ἐπεισόδια ἅτινα τυχαίως εἶχε μάθει ποτὲ, θὰ ἠναγκάζετο νὰ ὑπερητήσῃ τὴν Ἔμμαν, νὰ φανῇ χρήσιμος εἰς αὐτὴν, καὶ φιλικῷ τῷ τρόπῳ νὰ ἐνεργήσῃ μετ' αὐτῆς.

Ἀλλὰ θὰ ἠδύνατο ἆρά γε νὰ ἀπαρνηθῇ τόσον εὐχερῶς τὰς ἱστορικὰς λεπτομερείας τοῦπαρελθόντος; Καὶ ἀφοῦ ὑπῆρξε μάλιστα τόσονσκληρὸς, τόσον βάρβαρος πρὸς τὴν Ἔμμαν, σήμερον θὰ ἠδύνατο ἆρά γε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ ἀσύγγνωστον καὶ ἀνοίκειον τῆς συμπεριφορᾶς του ;

Ὁ Ρολάνδος παρ' ὅλα ταῦτα κατετρύχετο καὶ ὑπὸ ἑτέρας σκέψεως, ἡ νέα δὲ αὕτη σκέψις ἦτο τὸ δυσανάλογον τοῦ συνοικεσίου τούτου. Καὶ ὅμως κατανικήσας ταχέως τὴν σκέψιν ταύτην, ἐμειδίασε διὰ θλιβεροῦ τινος μειδιάματος.

Μήπως θὰ ἐδικαιοῦτο ἆρά γε, αὐτὸς οὗτος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ὀρατίου νὰ ἀντιτάξῃ οἱανδήποτε γνώμην κατὰ τῆς ἐκ μέρους τῆς δουκίσσης ἐκδηλωθείσης σκληρότητος πρὸς τὴν μετὰ τῆς Ἔμμας ἕνωσιν τοῦ Ὀρατίου ἐπὶ προφάσει ὅτι ἡ μὲν Ἔμμα κατήγετο ἐξ ἀσήμου ὁ δὲ Ὀράτιος ἐξ εὐγενοῦς οἴκου ;

Εἰς μόνον τὸν Βιλεφὸρ ἀνῆκε νὰ ἐκφέρῃ τὴν περὶ τούτου γνώμην του. Ἄλλως τε αὐτὸς οὗτος ὁ Βιλεφὸρ ἐζήτει τὴν ἕνωσιν ταύτην.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ διὰ τὴν δούκισσαν τὸ πρᾶγμα καθίστατο λίαν ἀξιογέλαστον. Αὐτὴ ἡ τόσον σκληρὰ, ἡ τόσον ἀπαθὴς καὶ τόσον ἀδυσώπητος, νὰ τολμᾷ νὰ ἐκλαμβάνῃ ἀνάρμοστον τὸ συνοικέσιον τοῦτο ἀφοῦ δὲν ἐδίστασε νὰ ἀποβῇ ἡ ἐρωμένη τοῦ Ζιροδίου !

Καὶ μήπως, αὐτὸς, ὁ Ρολάνδος δὲν ἦτο υἱὸς τῆς μοιχείας ; Μήπως δὲν ἦτο τὸ τέκνον τοῦ Ζιροδίου !

Μήτοι εἰς τὰς φλέβας αὐτοῦ δὲν ἔρρεε τὸ ἀγροϊκὸν αἷμα τοῦ χωρικοῦ ;

Πάντα δὲ ταῦτα ἔχων ὑπ' ὄψει ὕψωσε τοὺς ὤμους ἐνῷ ταὐτοχρόνως τὸ μέτωπόν του ἐπορφυρώθη. Ὄχι δὲν ἠδύνατο ἀναμφιβόλως νὰ ἀναχαιτισθῇ ὑπὸ τῆς σκέψεως ταύτης.

Τότε τί λοιπὸν ἠμπόδιζεν αὐτόν ; Ἀντενεργῶν δὲ εἰσέτι κατὰ τῶν τελευταίων του δισταγμῶν ἐζήτει πάντοτε τὴν ὁδὸν ἣν ὤφειλε νὰ ἀκολουθήσῃ. Κατήχετο ὑπὸ μικρᾶς τινος ὑπερηφανείας, ὡς εἴπωμεν, διότι ὑπερασπιζόμενος τὸν ἀδελφόν του ὡμολόγει ἑαυτὸν ἡττημένον ἀπέναντι τῆς νεαρᾶς κόρης.

Ἡττημένος ὑπὸ τῆς καλλονῆς της καὶ ὑπὸ τῆς ἀπαραμίλλου γοητείας καὶ τῆς γλυκύτητός της !

Ἡττημένος ὑπὸ τῆς ἀγγελικῆς ὑπομονῆς της !

Ἡ τελευταία δὲ αὕτη ἑσπέρα ὑπῆρξε λίαν ὀδυνηρὰ διὰ τὸν Ρολάνδον ὅστις διῆλθε πολλὰς ὥρας ζητῶν τὴν καταλληλον εὐκαιρίαν ἥτις θὰ ἔφερεν αὐτὸν ἀνμέτωπον τῆς Ἔμμας. Ὑπὸ φοβερᾶς δὲ κατεχόμενος ἀνησυχίας καὶ ὑπερμέτρου ἀγωνίας ἐξῆλθεν εἰς τὸν κῆπον ὅπως διασκεδάσῃ τὴν λύπην του, πλὴν τὰ πάντα ἀπέβησαν εἰς μάτην. Ἐπὶ τέλους εἶδε φῶς εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ μαρκησίου Δὲ Βιβαρὲζ καὶ πρὸ τῶν παραθύρων σκιὰς διερχομένας : Ἦσαν ὁ δοὺξ καὶ ὁ μαρκήσιος.

Ἐπιθυμῶν νὰ ἐπανίδῃ τὸν ἀδελφόν του, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ τότε δὲν ἐβράδυνε νὰ ἴδῃ ὅτι ὁ Ὀράτιος καὶ ὁ μαρκήσιος δὲν ἦσαν μόνοι, διότι μεταξὺ αὐτῶν διέκρινε τὴν Ἔμμαν.

Ὁ Ὀράτιος καὶ ἡ Ὡραία Παιδαγωγὸς ἔχοντες ἐρυθροὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπὸ τῶν δακρύων, ἐξηκολούθουν θρηνοῦντες εἰσέτι καὶ τὰ δάκρυα αὐτὸν ἔρρεον πεταμηδόν.

Ὁ Ὀράτιος πρὸ ὀλίγου εἰσέτι εἶχει ἀναφέρει εἰς τὴν Ἔμμαν τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς μητρός του λαβοῦσαν χώραν συνδιάλεξιν. Εἰς ταῦτα δὲ ἡ Παιδαγωγὸς εἶχεν ἀπαντήσει δι' ἀφελοῦς τρόπου.

— Θὰ ἀναχωρήσω. Πρέπει νὰ ὑπακούσω εἰς τὴν θέλησιν τῆς μητρός σας.

Ἀναμφιλέκτως ἐν μέσῳ τῆς παραφορᾶς καὶ τοῦ πυρετοῦ ἔνθα ἔζη ὁ Ὀράτιος, μία μόνη λέξις τῆς Ἔμμας θὰ ἤρκει πρὸς ἔκρηξιν τῆς ὀργῆς του ἥτις θὰ παρέσυρε αὐτὸν εἰς οἷον δήποτε ἀπενενοημένον διάβημα καὶ τὸ ὁποῖον θὰ ὤπλιζεν αὐτὸν κατὰ τῆς μητρικῆς ἀντιστάσεως.

Καὶ ὅμως τὴν λέξιν ταύτην ἡ Ἔμμα δὲν ἠθέλησε νὰ τὴν εἴπῃ. Εἶχε ἀρνηθῇ ἐν μέσῳ τῆς παρθενικῆς ἀγνότητος καὶ χρηστοηθείας της, ὅτι οὐδέποτε θὰ ἀπήγγελλε τὴν λέξιν ταύτην. Θὰ ἀνεχώρει περίλυπος μὲν καὶ ἄπελπις, οὐχὶ ὅμως καὶ τεταπεινωμένη.

Πρὸς στιγμὴν, ὡσεὶ ἐὰν ἡ Ἔμμα εἶχεν μαντεύσει ὅτι μικρά τις συνδρομὴ ἠδύνατο νὰ προέλθῃ ἐκ τοῦ Ρολάνδου, καθήλου τοὺς ὡραίους καὶ θελκτικοὺς ὀφθαλμούς της ἐπ' αὐτοῦ, ὅστις ὑπὸ τὸ κράτος τῆς γοητείας αὐτῶν καὶ τῆς διεισδύσεως μέχρι τῶν μυχίων τῆς ψυχῆς του, κατελήφθη ὑπὸ σφοδρᾶς συγκινήσεως.

Τότε, ἀσυναισθήτως καὶ καταληφθεὶς ὑπὸ μιᾶς ἐκ τῶν νευρικῶν ἐκείνων κρίσεών του, εἰς ἃς ὑπέκειτο συνήθως, ἠγέρθη αἰφνιδίως καὶ, προσεγγίσας τὴν Ἔμμαν ἔλαβε τὴν χεῖρά της μετ' ὀδυνηρᾶς καὶ θριαμβευτικῆς ἐκδηλώσεως συνάμα καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιτρεμόντων δακτύλων αὐτῆς, ἐπέθηκεν ἓν ἐλαφρὸν φίλημα.

Εἶτα ἀποσυρθεὶς καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν θάλαμόν του οὐδὲ κἂν ἐσκέφθη νὰ κατακλιθῇ. Ἡ κεφαλή του ἐφλέγετο καὶ ἡ καρδία του κατεβιβρώσκετο ὑπὸ σφοδροῦ πυρετοῦ. Κατόπιν ἀνοίξας παράθυρόν τι ἔκυψε πρὸς τὰ ἔξω, καὶ ἤρξατο παρατηρῶν πρὸς τὸ διαμέρισμα τῆς δουκίσσης.

— Ναὶ, πρέπει νὰ τὴν ἴδω αὔριον ἐψιθύρισεν ὁ Ρολάνδος . . . Ὢ ! εἶναι ἐπάναγκες νὰ γείνῃ τοῦτο. Πᾶν ὅ,τι συμβαίνει ἐδῶ εἶναι ἄδικον καὶ παρόνομον . . . Ὁ ἀδελφός μου εἶναι τόσον δυστυχὴς ὥστε δὲν θὰ ἐδίσταζε νὰ προβῇ εἰς κανὲν παράτολμον διάβημα . . . Πρέπει νὰ ἐπέμβω ἐγκαίρως . . .

Διῆλθε δὲ ὁλόκληρον τὴν νύκτα πλάττων παντοῖα σχέδια καὶ, τὴν πρωΐαν ἀνέμενεν ὅπως ἐπανίδῃ τὴν μητέρα του. Τὴν προτεραίαν εἶχε προειδοποιήσει τὴν θαλαμηπόλον τῆς κυρίας Δε Βιλεφὸρ ὅπως αὕτη τῷ ἀναγγείλῃ τὴν ἐξέγερσιν τῆς δουκίσσης.

Καὶ πράγματι περὶ τὴν δεκάτην, ἡ θαλαμηπόλος ἔσπευσε νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ εἰποῦσα·

— Ἡ κυρία δούκισσα περιμένει τὸν κύριον κόμην.

Ἡ κυρία Δὲ Βιλεφὸρ ὅταν εἶδε εἰσερχόμενον τὸν υἱόν της ἠτένισε μὲν αὐτὸν διὰ βλέμματος μειλιχίου, καὶ ὅμως τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἦτο περίτρομον καὶ ἐξέφραζε τὴν ἀμηχανίαν της. Μολονότι δὲ ἀπὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ δὲν ἔλαβε χώραν οὐδεμία πλέον μεταξὺ αὐτῶν ρῆξις καὶ ὅμως ἡ δούκισσα ἐφοβεῖτο τὴν ἐπέμβασιν τοῦ μικροτέρου υἱοῦ της.

— Εὐτυχῶς, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν, ὁ Ρολάνδος μισεῖ τὴν Ἔμμαν . . . καὶ ἐπομένως ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ θὰ ἔχω σύμμαχον καὶ οὐχὶ ἐχθρόν.

Πλὴν ἡ ἐλπίς της αὕτη ἐπέπρωτο νὰ διαψευσθῇ ταχέως.

— Μῆτέρ μου εἶπεν ὁ Ρολάνδος, ἔρχομαι νὰ σᾶς ἀνακοινώσω σοβαρὰ πράγματα.

— Εἰς τὴν ἡλικίαν σου, υἱέ μου, ὑπέλαβεν ἡ Ἰωάννα προσπαθοῦσα νὰ φαίνηται φαιδρὰ, τὰ σοβαρὰ πράγματα δὲν διαρκοῦσιν ἐπὶ πολὺν καιρόν.

— Δὲν λέγω τὸ ἐναντίον, ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ ἐμοῦ, μῆτέρ μου.

— Περὶ τίνος λοιπόν ;

— Περὶ τῆς δεσποινίδος Ναθαλιὲ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου.

— Αὐτὸ, υἱέ μου, εἶναι ὑπόθεσις λεπτοφυὴς καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν σὲ ἀποβλέπει κατ' οὐδένα τρόπον. Ἆρα αὐτὸ δὲν δύναται νὰ εἶναι τὸ σοβαρὸν πρᾶγμα περὶ οὗ θέλεις νὰ μοὶ ὁμιλήσῃς.

— Σᾶς ζητῶ συγγνώμην, μήτερ μου.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τέκνον μου, δὲν θὰ ἐδίσταζον νὰ σοὶ εἴπω ὅτι δὲν ἐννοῶ ποσῶς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπεμβάσεώς σου· ἄλλως τε, γνωρίζεις ὁποία τις εἶναι ἡ θέλησίς μου, εἰς τὴν ὁποίαν σοὶ διαβεβαιῶ ὅτι θὰ παραμείνω ἀκλόνητος πάντοτε.

— Μῆτέρ μου, σᾶς εἰκετεύω χάριν αὐτῶν . . .

— Καὶ ἐγὼ ἤτις ἐνόμιζον ὅτι μόνον ὑπὸ μίσους κατήχεσο διὰ τὴν νέαν αὐτήν. Καὶ μήπως τὸ μῖσος αὐτὸ δὲν τὸ εἶχες ἐκδηλώσει πλειστάκεις ἐνώπιόν μου; Μὰ τὴν πίστιν μου δὲν γνωρίζω εἰς τί νὰ ἀποδώσω τὴν παράδοξον μεταβολήν σου ;

— Πράττω καὶ ἐγὼ καθὼς ὅλος ὁ κόσμος, μῆτέρ μου.

— Καθὼς ὅλος ὁ κόσμος ;

— Ναὶ, ἤρχισα καὶ ἐγὼ νὰ ἀγαπῶ τὴν Ἔμμαν καὶ ἐπειδὴ πρόκειται περὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου, ὃν λατρεύω καὶ περὶ τῆς Ἔμμας ἣν ἀγαπῶ, πῶς θέλετε, λοιπὸν μῆτέρ μου, ὅπως μὴ πράξω καὶ ἐγὼ πᾶν ὅ,τι θὰ ἠδύνατό τις νὰ πράξῃ πρὸς τὸ συμφέρον καὶ τὴν εὐτυχίαν αὐτῶν ;

— Καὶ τί θέλεις νὰ πράξῃς, Ρολάνδε ;

— Ἔρχυμαι νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ δώσετε τὴν συγκατάθεσίν σας διὰ τοὺς γάμους των.

— Ὄχι, δὲν συγκατατίθεμαι.

— Αὕτη εἶναι ἡ δευτέρα φορὰ, μῆτέρ μου, καθ' ἣν ἔρχομαι νὰ σᾶς παρακαλέσω . . .

— Αἴ λοιπόν ! καὶ ἐγὼ σοὶ ἀπήντησα διὰ δευτέραν καὶ τελευταίαν φοράν.

— Καὶ ἐν τούτοις ἐγὼ, μῆτέρ μου, ἐνόμιζον ὅτι ἡ πρὸς ἐμὲ ἰδιάζουσα στοργή σας θὰ συνέτεινε ἴσως νὰ σᾶς καταπείσῃ ἐπὶ τέλους.

Ἡ δούκισσα προβλέπουσα βάναυσόν τι κίνημα ἐκ μέρους τοῦ Ρολάνδου οὐδεμίαν ἔδωκεν ἀπάντησιν. Καὶ ὅμως ἐκ τῶν μυχίων τῆς καρδίας της, καὶ παρὰ τὴν φαινομενικὴν ἀπάθειαν καὶ ψυχρότητά της, ἠσθάνετο ἑαυτὴν ὑπὸ τρόμου καὶ ἀγωνίας κατατρυχομένην.

Ἄλλως τε καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Ρολάνδος, γνωρίζων πόσον φρικαλέον ἦτο πᾶν ὅ,τι ἔμελλε νὰ εἴπῃ, ἐφαίνετο διστάζων νὰ ἀπαγγείλῃ τὴν τρομερὰν λέξιν.

Δευτερόλεπτά τινα διέρρευσαν οὕτω πως ἐν μέσῳ βαθείας σιωπῆς. Κατόπιν ὁ Ρολάνδος προσέθηκε λίαν χαμηλοφώνως.

— Μῆτέρ μου, ἐπιθυμῶ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου ὅπως τελεσθῇ ὁ γάμος αὐτός.

Καὶ ἐπειδὴ ἐκείνη ἐξηκολούθει σιωπῶσα, ὁ Ρολάνδος ἐπηκολούθησε διὰ ταπεινοτέρας ἔτι φωνῆς.

— Μῆτέρ μου, θέλω νὰ γείνῃ ὁ γάμος αὐτός.

Ἐκείνη ἀνεσκίρτησε ἡ δὲ ὠχρότης της ἐπηύξησε.

— Οὕτω λοιπόν, υἱέ μου, μοὶ ἐπιβάλεις τὴν θέλησίν σου;

— Θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἠκούετε μᾶλλον τὰς παρακλήσεις μου.

— Φρονεῖς λοιπόν, υἱέ μου, ὅτι ἐγὼ ὀφείλω νὰ σὲ ὑπακούσω;

Ἐκεῖνος παρέμεινεν ἄφωνος. Ἡ μήτηρ ἀνέμενε· εἰς τὴν ἀνάμνησιν δὲ τοῦ σεβασμοῦ ὃν ὤφειλεν εἰς τὴν μητέρα του καὶ τῆς πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀγάπης του, ἐφαίνετο ἀγωνιζόμενος καὶ ὑποφέρων ἐνώπιον τῆς ἀδιεξόδου ταύτης καταστάσεως τῶν πραγμάτων.

— Καὶ ἐὰν παρὰ τὴν θέλησίν σου τὴν τοσοῦτον βαναύσως ἐκδηλωθεῖσαν . . . ἐψιθύρισεν ἡ δούκισσα.

— Ὦ ! μῆτέρ μου !

— Καὶ ἐὰν παρὰ τὴν θέλησίν σου, λέγω, ἐπέμενον εἰς τὴν ἀποποίησίν μου; Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι θὰ ἐλάμβανες ἀπελπιστικὴν ἀπόφασιν ;

Ὁ Ρολάνδος διὰ ὑποκώφου φωνῆς ἐψέλλισεν.

— Ναί, μῆτέρ μου, τὴν ἀπόφασιν ταύτην θὰ τὴν ἐλάμβανον.

— Καὶ ὁποία τις ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἀπόφασις αὕτη ; Τί θὰ ἔκαμνες ;

— Θὰ ἐπέπιπτε συμφορὰ ἐπὶ ὅλου σοῦ οἴκου μας ἀφοῦ ὑμεῖς αὐτὴ θὰ ἐγίνεσθε ὑπαίτιος τῆς συμφορᾶς ταύτης.

— Καὶ τί ἐννοεῖς μὲ τὰς λέξεις αὐτάς ;

— Νομίζω ὅτι ἠρχίσατε νὰ μὲ καταλαμβάνετε.

— Θὰ ἐπεθύμουν νὰ μὴ ἐννοήσω τίποτε . . .

— Μῆτέρ μου, ἐὰν κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἀναγκάζωμαι νὰ σᾶς ὁμιλῶ οὕτω πως, σᾶς διαβεβαιῶ ὅτι ὑποφέρω ἀφόρητα μαρτύρια . . . Εἰς ὑμᾶς λοιπὸν ἐναπόκειται νὰ μὲ ἀπαλλάξητε ἐκ τῆς ὀδυνηρᾶς ταύτης θέσεως.

— Ἐπιμένω νὰ μοὶ ἐξηγηθῇς!

— Ὁποία δήποτε καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἐκ τῆς ἐξηγήσεως ταύτης καταισχύνη ;

— Ναί, ὁποία δήποτε καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι . . .

— Ἐὰν, μῆτέρ μου, δὲν δώσετε τὴν συγκατάθεσίν σας θὰ σπεύσω νὰ εὕρω τὸν Ὁράτιον καὶ θὰ τῷ εἴπω: Ἀδελφὲ, ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης δικαιοῦσαι νὰ μὴ λαμβάνῃς πλέον ὑπ' ὄψιν τὴν θέλησιν τῆς μητρός σου καὶ δύνασαι νὰ νυμφευθῇς τὴν Ἔμμαν. Οὐδὲν πλέον πρόσκομμα δύναται νὰ πηγάσῃ ἐκ μέρους αὐτῆς διότι τὸ μετὰ τῆς νεάνιδος ταύτης συνοικέσιόν σου δὲν δύναται πλέον νὰ χαρακτηρισθῇ δυσανάλογον ἀφοῦ ὁ βίος τῆς μητρός μας ὑπῆρξε σκανδαλώδης κατὰ τὴν νεανικὴν ἡλικίαν της. . . καὶ ἀφοῦ δὲν ἐδίστασε νὰ ἀγαπήσῃ τὸν ἀσπονδότερον ἐχθρὸν τῆς οἰκογενείας μας . . . τὸν Ζιρόδιαν . . .

— Δὲν θὰ προβῇς ἕως ἐκεῖ . . . ἐπεῖπεν ἡ δούκισσα περίτρομος καθολοκληρίαν.

— Θὰ προβῶ, μῆτέρ μου . . .

Καὶ ἐγείρας τὴν χεῖρα προσέθηκε·

— Τὸ ὁρκίζομαι ! . . . Δὲν θέλω ὅπως ὁ ἀδελφός μου ὑποφέρῃ ἐπὶ περισσότερον καιρὸν ἐξ αἰτίας σας. Καὶ ἐὰν ἠδύνασθε νὰ διαγνώσητε εὐκρινῶς τὴν ἀπελπισίαν τῆς δυσμοίρου καρδίας του, θὰ κατελαμβάνεσθε ὑπὸ φρικτῆς ἀπογνώσεως, μῆτέρ μου, διότι εἶμαι βέβαιος ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ὁ Ὁράτιος σκέπτεται νὰ αὐτοκτονήσῃ !

— Ἔχεις τίποτε ἄλλο νὰ εἴπῃς ;

— Ὄχι.

— Καὶ θὰ ἐπεθύμεις ἀναμφιβόλως νὰ μάθῃς πᾶν ὅ,τι ἀπεφάσισα κατόπιν παντὸς ὅ,τι μοὶ ἀφηγήθης καὶ ἀφοῦ ἐγὼ κατεπείσθην ἐξ ὁλοκλήρου ὅτι δὲν σοὶ ὑπελήφθη πλέον οὔτε σεβασμὸς, οὔτε ἴχνος υἱικῆς στοργῆς πρὸς ἐμέ ;

— Ἀπατᾶσθε, μῆτέρ μου . . . Ἐγὼ σᾶς ἀγαπῶ πάντοτε καὶ αἰσθάνομαι μέγιστον οἶκτον πρὸς ὑμᾶς διότι μαντεύω ὅτι δέον νὰ ὑποφέρητε μεγάλως, τόσον ἐν τῇ πρὸς ἡμᾶς στοργῇ σας ὅσον καὶ ἐν τῇ ὑπερηφανείᾳ σας.

Ἡ δούκισσα μετ' ὀργίλου τόνου προτέθηκε·

— Γνώριζε καλῶς, Ρολάνδε, ὅτι δὲν θέλω ὑποκύψει ποσῶς εἰς τὰς ἀπειλάς σου . . . καὶ ὅτι ἀπεφάσισα νὰ μὴ δώσω οὐδεμίαν σημασίαν εἰς αὐτάς.

— Εἰς τρόπον ὥστε, μῆτέρ μου ; . . .

— Εἰς τρόπον ὥστε ὁ γάμος αὐτὸς δὲν θὰ γείνῃ !

— Τότε καὶ ἐγὼ θὰ εἴπω τὰ πάντα.

— Ἐλπίζω ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν θὰ σὲ ἀναχαιτίσῃ τὸ ὄνειδος τῆς ἀποκαλύψεως ταύτης, διότι τὸ ὄνειδος τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι φρικῶδες, υἱέ μου ναὶ, διότι ἤθελεν εἶσθαι ἀποτρόπαιον . . .

— Τὸ γνωρίζω.

— Καὶ ἐὰν ἔτι δὲν ἤθελες ἀναχαιτισθῇ ποσῶς ὑπὸ τοῦ ὀνείδους τούτου, γνώριζε καλῶς ὅτι κἄτι τι θὰ σοὶ ἠνάγκαζε ἴσως νὰ ἐνταφιάσῃς εἰς τὰ μυχιέστερα τῆς καρδίας τὸ μυστικὸν τοῦτο... ὁ τοῦ θανάτου μου φόβος . . .

— Τοῦ θανάτου σας !

— Ναί, υἱέ μου, διότι θὰ ηὐτοκτόνουν εὐθὺς εἰς τὴν ἀποκάλυψιν ταύτην!. . . Δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ ἐπιζήσω οὔτε ἐπὶ μίαν πλέον ὥραν. . . οὔτε ἐπὶ μίαν πλέον στιγμήν . . . Θὰ αὐτοχειριασθῶ . . .

— Ἄ ! μῆτέρ μου ! μῆτερ !

— Μὴ νομίζεις δὲ ὅτι σὲ ἀπατῶ, υἱέ μου. . . τὸ λέγω σπουδάζουσα. . . Ἤδη δύνασαι νὰ ἐκλέξῃς. Ἤδη οὐδὲν ἄλλο ὑπολείπεται διὰ σὲ καθὼς καὶ διὰ τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν σου ἢ νὰ δείξητε τὴν πρὸς τὴν μητέρα σας ὑπακοήν. Εἶναι ἐπάναγκες ὅπως ὁ ἀδελφός σου μὴ σκέπτεται πλέον διὰ τὸν γάμον αὐτόν . . . Ἐὰν ὅμως ἐπεμένετε νὰ μὲ ἀναγκάσητε νὰ συγκατατεθῶ εἰς τὸν γάμον αὐτὸν, τότε καθ' ἣν στιγμὴν ὁ δοὺξ θὰ ὁδηγῇ τὴν μνηστήν του εἰς τὸν βωμὸν, θὰ θρηνῆτε συνάμα τὴν αὐτοκτονήσασαν μητέρα σας.

— Ὦ ! εἶσθε μὰ τὴν πίστιν μου λίαν ἀδυσώπητος, μῆτέρ μου ! -

Ἡ Ἰωάννα ἐμειδίασε διὰ θριαμβευτικοῦ μειδιάματος διότι ἐγνώριζε καλῶς ὅτι ὁ Ρολάνδος δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀπειλήν του. Καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν μία λέξις ἀπαγγελομένη ὑπ' αὐτοῦ θὰ ἐπέπρωτο νὰ φονεύσῃ τὴν μητέρα του, ἦτο βεβαία ὅτι ἡ λέξις αὕτη πώποτε δὲν θὰ ἀπηγγέλλετο ὑπ' αὐτοῦ.

Ἡ δούκισσα ἐθριάμβευεν αὖθις. Ὁ Ρολάνδος ἀπεσύρθη λίαν καταβεβλημένος. Οὐδεμίαν δὲ λέξιν ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης συνδιαλέξεως δὲν ἀνέφερεν εἰς τὸν ἀδελφόν του.

Καίτοι δὲ θὰ ὤφειλε νὰ ἐξηγήσῃ εἰς τὸν Ὁράτιον τὰ αἴτια τῆς ἐπεμβάσεως καὶ τῆς ἐπιμονῆς του, καὶ ἐν τούτοις δὲν ἐτόλμα νὰ προβῇ ἕως ἐκεῖ. Τί ὤφειλε λοιπὸν νὰ πράξῃ ἀφοῦ οὐδὲν σωτήριον μέσον προέβλεπεν ὅπως ἐξέλθῃ νικητὴς ἐκ τῆς ἀδιεξόδου ταύτης θέσεως ; Γνωρίζων δὲ κατὰ βάθος τὴν δούκισσαν ἦτο βέβαιος ὅτι ἡ μήτηρ του δὲν θὰ ἐδίσταζε νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ ἀπαίσιον σχέδιόν της.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ ταύτης περιεκάλυψε τὰ πάντα διὰ τῆς ἀναγκαίας σιωπῆς καὶ ἐπιφυλακτικότητος.

Αἱ ὧραι δὲ τῆς τελευταίας ταύτης ἡμέρας διῆλθον ἐν μέσῳ ὑπερβολικῆς ἀθυμίας καὶ λύπης. Ὁ δοὺξ δὲν ἐγκατελίμπανε πλέον τὴν Ἔμμαν καὶ τὸν Ρολάνδον ὁ ὁποῖος καθὼς κατὰ τὴν προτεραίαν οὕτω καὶ νῦν εἶχε κατευθυνθῇ ὅπως ἐπανεύρῃ αὐτοὺς εἰς τὸ διαμέρισμα τοῦ μαρκησίου.

Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας εἶχον χύσει πλεῖστα ὅσα δάκρυα, ἤδη δὲν ἠθρήνουν πλέον διότι ἡ πηγὴ τῶν δακρύων εἶχε στερευτεῖ. Οἱ πυριφλεγεῖς ὀφθαλμοί των, ἐξέφραζον τὸν πυρετόν, τὴν λύπην καὶ τὴν ἀπεριόριστον ἀπελπισίαν αὐτῶν.

Τὴν φορὰν δὲ ταύτην αὐτὴ αὕτη ἡ Ἔμμα παρεκάλεσε νὰ ζεύξωσι τὴν ἅμαξαν ἥτις θὰ τὴν ἔφερε εἰς τὸν σταθμόν, ἄλλως τε αἰσθανομένη ἑαυτὴν λίαν ἐξησθενημένην ἦτο βεβαία ὅτι δὲν θὰ ἠδύνατο πλέον οὔτε θὰ εἶχε τὴν ἀπαιτουμένην ἰσχὺν νὰ κατευθυνθῇ πεζῶς.

Ὁ Ὀράτιος, ὁ Ρολάνδος καὶ ὁ μαρκήσιος ἡτοιμάζοντο νὰ τὴν συνοδεύσωσι. Περὶ τὰς δύο δὲ ὥρας, ἤτοι μίαν ὥραν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως, ὁ Ὀράτιος ἐξῆλθε χωρὶς νὰ εἴπῃ εἰς κανένα τίποτε.

Ἐν μέσῳ δὲ τῆς παραδόξου καὶ πείσμονος ταύτης σιωπῆς τῶν τριῶν τούτων ἀνδρῶν—τοῦ Βιλεφόρ, τοῦ Ρολάνδου καὶ τοῦ μαρκησίου—ἐφαίνετο ἐξελισσόμενον ὁλόκληρον δρᾶμα ἤτοι ἡ ἀναζήτησις τελευταίας τινὸς πηγῆς ἐξ ἧς θὰ ἐπήγαζεν ἡ διάσωσις πάντων.

Καίτοι δὲ κανεὶς ἐξ αὐτῶν δὲν διήμειψεν οὐδεμίαν σκέψιν οὔχ ἧττον ἀνερχόμενοι εἰς τὰ αὐτὰ αἴτια, ἔμελλον μοιραίως νὰ ἀριχθῶσιν εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα καὶ εἰς τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν.

Ὁ Ὀράτιος ἔσπευσε νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸν θάλαμον τῆς μητρός του ἣν εὗρε καθημένην παρὰ τὸ παράθυρον καὶ ἐνασχολουμένην εἰς ραπτικὴν ἐργασίαν καὶ ἐνεδρεύουσαν ταὐτοχρόνως τὴν ἀναχώρησιν τῆς Ὡραίας Παιδαγωγοῦ.

Ἐφαίνετο δὲ τόσῳ ἀπερροφημένη ἐπὶ παντὸς ὅ,τι ἔμελλε νὰ συμβῇ εἰς τὸ προαύλιον ὥστε δὲν ἀντελήφθη τὴν εἴσοδον τοῦ υἱοῦ της. Ὅταν λοιπὸν εἶδεν αἴφνης τὸν Ὀράτιον λαμβάνοντα τὸν λόγον, ἐπανετράφη καὶ ἀνεσκίρτησεν εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ.

— Μῆτέρ μου . . . ἐψιθύρισεν ὁ δοὺξ δὲν ἔρχομαι πλέον ὅσως ἐκλιπαρήσω ὑμᾶς ἀρῦ γνωρίζω ὅτι πᾶσα παράκλησις θὰ ἀπέβαινεν ἀνωφελής. Παρουσιάσθην ἁπλῶς νὰ σᾶς γνωστοποιήσω πᾶν ὅ,τι ἀπεφάσισα. Ἀπεφάσισα λοιπόν, μῆτέρ μου, νὰ ἐγκαταλείψω τὴν ἔπαυλιν ταύτην ἔνθα οὐδέποτε πλέον θέλω ἐπανέλθει. Μοὶ παραχωρήθη αὖθις ἡ ἐξαιρετικὴ ἄδεια νὰ ὑπηρετήσω τὸν στρατὸν μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ ὃν φέρω. Πρόκειται νὰ ἀναχωρήσω διὰ τὰς ἐπαρχίας.

Ἡ δούκισσα οὐδεμίαν ἔδωκεν ἀπάντησιν, ὠχρὰ δὲ καὶ περίτρομος διὰ πᾶν ὅ,τι προσέβαλλε τὰς ἀκοάς της, ὑπεδέχετο ἀπαθῶς τὸ φοβερὸν ἄγγελμα.

— Καὶ ἐπειδὴ πρόκειται ἀπόψε μάλιστα νὰ ἀναχωρήσω ἦλθον νὰ σᾶς ἀποχαιρετήσω. Χαίρετε, μῆτέρ μου, χαίρετε διὰ παντὸς ἴσως . . .

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξῆλθε τοῦ δωματίου χωρὶς ἐκείνη νὰ δείξῃ οὐδὲν ἴχνος συγκινήσεως. Μόλις δὲ εἶχεν ἀναχωρήσει ὁ δοὺξ καὶ ἰδοὺ αἴφνης ἡ θύρα τῆς δουκίσσης ἐκρούσθη ἐκ νέου. Τὴν φορὰν ὅμως ταύτην δὲν ἦτο πλέον ὁ Ὀράτιος, ἀλλ' Ρολάνδος.

— Μῆτέρ μου, εἶπε, πρὸ ὀλίγου εἰσέτι ἔμαθον ὅτι ἀπόψε ὁ ἀδελφός μου ἀναχωρεῖ ἐκ τῆς ἐπαύλεως. Ἔρχομαι λοιπὸν νὰ σᾶς προειδοποιήσω ὅτι θὰ συνοδεύσω τὸν ἀδελφόν μου καὶ ὅτι οὐδέποτε πλέον θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν ἔπαυλιν ταύτην. Γνωρίζω, μῆτέρ μου, ὅτι δὲν εἶμαι ἡ πατῆς ἀνῆλιξ εἰσέτι, καὶ ὅτι ἐπομένως θὰ ἐδικαιοῦσθε νὰ μὲ ἀνακρατήσετε.. ἀλλὰ δὲν θὰ χρησιμοποιήσητε τὸ δικαίωμα αὐτό . . διότι ἐὰν πράγματι εἶσθε μήτηρ μου, ἐγὼ, δὲν θὰ ὤφειλον νὰ φέρω τὸ ὄνομα τῶν Βιλεφόρ . . . Σᾶς ἀπονέμω τοὺς ἀποχαιρετισμούς μου, μῆτέρ μου. Χαίρετε.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξηφανίσθη ὡς ὁ Ὀράτιος.

Τότε εὐθέως ἡ Ἰωάννα ἔφερε βραδέως τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της ἥτις κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἶχε πληχθῇ ὑπὸ συμπτωμάτων φρενοβλαβείας.

Ὁποία φρίκη! Ἔβλεπεν ἑαυτὴν ἐγκαταλελειμμένην καὶ ὑπὸ τῶν δύο υἱῶν της! Τιμωρουμένην ὑπὸ τοῦ ἰδίου σφάλματος της!.. Εὐτυχῶς τῇ ὑπελείπετο ὁ μαρκήσιος, ὁ ἀδελφός της . . . Τοὐλάχιστον διὰ τῆς παρουσίας του ἡ μοναξία αὐτῆς δὲν θὰ ἦτο ἐντελής. Καὶ πράγματι ἡ μοναξία αὕτη ἡ ἀρχομένη ἐν μέσῳ τῶν θλιβερῶν ἐκείνων ἐρειπίων καθὼς καὶ ἐν μέσῳ ὅλων τῶν ἀναμνήσεων ἐκείνων, πρὸ πάντων δὲ ὑπὸ τὸ κράτος τῶν τύψεών της, προεμηνύετο λίαν ὀδυνηρὰ καὶ ἀφόρητος.

Αἴφνης ὁ μαρκήσιος στηριζόμενος ἐπὶ τῶν δύο βακτηριῶν του εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον καὶ ὑπολαβὼν εἶπε.

— Ἀδελφή μου, ἔμαθον πρὸ ὀλίγου εἰσέτι ὅτι ὁ Ρολανδος καὶ ὁ δοὺξ συνεφώνησαν νὰ ὑπάγωσι νὰ ζήσωσι ὅσον οἷόν τε μακρὰν τῆς ἐπαύλεως ταύτης . . . Ἐπειδὴ δὲ, ὡς γνωρίζετε, ἀγαπῶ ὑπερβολικῶς τοὺς δύο αὐτοὺς νέους, δὲν θὰ εὑρίσκετε βεβαίως κακὸν τὸ διάβημά μου ἐὰν καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἀπεφάσισα νὰ συμμεθέξω τῆς τύχης καὶ τῆς ζωῆς αὐτῶν . . . Βασιζόμενος δὲ ἐπὶ τῆς καλοκαγαθίας σας ἐπεθύμουν νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοὶ ἀποστείλετε πᾶν ὅ,τι μοὶ ἀνήκει εἰς τὴν ἣν διεύθυνσιν θέλω σᾶς ὑποδείξει μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν τινων.

Καὶ μετά τινος συγκινήσεως προσέθηκε·

— Ἀδελφή μου . . . ἐπειδὴ δὲ εἶμαι γέρων καὶ ἐνδέχεται νὰ μὴ σᾶς ἐπανίδω πλέον ἐπομένως θὰ ἐπεθύμουν νὰ σᾶς ἀποχαιρετήσω.

Ὅταν δὲ ὁ μαρκήσιος ἐξῆλθε τοῦ θαλάμου κεκυφὼς κατά τι καὶ κλονούμενος, ὅταν, λέγομεν, ἡ Ἰωάννα παρέμεινε ἐντελῶς μόνη, τότε ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς διεζωγραφήθη ὑπερβάλλουσα ὀδύνη. Καίτοι δὲ δὲν ἐδάκρυσε ποσῶς, καὶ ὅμως ἀνελύθη εἰς νευρικοὺς θρήνους.

Μετὰ τρίωρον δὲ πάροδον ἠκούσθη ἀσθενὴς τραχαλισμὸς ἁμάξης ἐν τῷ ἀμαξοστασίῳ. Ἦτο ὁ ἁμαξηλάτης ὅστις κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὀρατίου ἐζεύγνυε τοὺς ἵππους.

Μετὰ βραχεῖαν δὲ παρέλευσιν ἔσπευσαν νὰ κατέλθωσιν ὁ μαρκήσιος καὶ ὁ Ρολάνδος. Ὁ Ὀράτιος ἦτο μετὰ τῆς Ἔμμας καὶ, κρατῶν αὐτὴν ἐκ τῆς χειρός, δὲν ἀπεχωρίζετο πλέον αὐτῆς. Ὁ καιρὸς ἦτο θαυμάσιος καθὼς καὶ κατὰ τὴν προτεραίαν. Ὁ ἥλιος ἐλαμπύριζε καὶ ἐπὶ τοῦ στερεώματος δὲν ἔβλεπέ τις οὐδὲν ἴχνος νέφους.

Πολλάκις ἡ κατατρύχουσα τὴν ψυχὴν λύπη ἐπαυξάνει ὅταν ἡ ἀναθάλλουσα φύσις διαχέει περὶ αὐτὴν τὴν γλυκεῖαν φαιδρότητά της.

Αἴφνης ὁ δοὺξ στρέψας τὸ βλέμμα πρὸς τὰ παράθυρα τοῦ διαμερίσματος τῆς

μητρός του, δὲν κατώρθωσε νὰ ἴδῃ οὐδὲν τὸ δυνάμενον νὰ ἐφελκύσῃ τὴν προσοχήν. Καὶ ἐπειδὴ τὰ δυκτυωτὰ τῶν παραθύρων ἦσαν κλειστά, καθίστατο ἀδύνατον διὰ τὸν Ὁράτιον νὰ ἐξακριβώσῃ ἐὰν ἡ μήτηρ του παρευρίσκετο ἀόρατος μάρτυς εἰς τὴν ἀναχώρησιν ταύτην.

Καὶ ἐνῷ ὁ ἁμαξηλάτης ἐζεύγνυε τοὺς δύο ἵππους καὶ ἐξηκολούθει πηγαινοερχόμενος, ἠκούσθη αἴφνης ἠχοῦσα ἡ τῆς ἀναχωρήσεως στιγμή.

Τότε ὁ Ὁράτιος ἐφώνησεν·

— Εἶναι καιρὸς νὰ ἀναχωρήσωμεν . . . Ἐμπρός !

Εὐθὺς δὲ ὅτε ὁ ἁμαξηλάτης ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς θέσεώς του καὶ εἶδεν ἐπιβαίνοντας τῆς ἁμάξης τοὺς δύο ἀδελφούς, τὸν μαρκήσιον καὶ τὴν Ἔμμαν, ἐμαστίγωσεν ἠρέμα τοὺς ἵππους. Καὶ ἐνῷ ὁ δίφρος φθάσας πρὸ τῆς κιγκλιδωτῆς. ἡτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ καὶ νὰ ἐξαφανισθῇ διὰ παντὸς, ὅτε ἰδοὺ αἴφνης ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀκριβῶς δικτυωτόν τι ἀνοιχθὲν ἐσπευσμένως ἔπληξε παταγωδῶς τὸν τοῖχον.

Τότε ὁ ἁμαξηλάτης ἐσταμάτησεν αἰφνιδίως, ἐνῷ πάντες ταὐτοχρόνως ἔστρεψαν τὰ βλέμματα πρὸς τὴν ἔπαυλιν.

Ἐπὶ ἑνὸς ἐκ τῶν παραθύρων αὐτῆς, ἡ δούκισσα λίαν ἐξηντλημένη καὶ ὠχρὰ ὡς νεκρὰ, ἐξέτεινε τὰς χεῖρας πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἁμάξης.

Ἡ ἄτεγκτος καρδία της εἶχεν ὑποκύψει ἐπὶ τέλους.

Εὐθέως ὁ δοὺξ καὶ ὁ ἀδελφός του πηδήσαντες ἐκ τῆς ἁμάξης, ὥρμησι πρὸς τὴν ἔπαυλιν καὶ, ἐπανευρεθέντες πρὸ τῆς μητρὸς αὐτῶν γονυπετοῦσι ἐνώπιόν της καὶ διὰ χαρμοσύνου φωνῆς κραυγάζουσιν.

— Ὦ ! μῆτέρ μου ! μῆτέρ μου !

Πάραυτα δὲ ἐπεφάνη ὁ μαρκήσιος στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ βραχίονος τῆς Ἔμμας. Τότε ἡ δούκισσα εἰς τὴν θέαν αὐτῶν ἔσπευσεν εἰς προϋπάντησιν τῆς νεκρᾶς κόρης. Ἐνώπιον δὲ τῆς γοητείας τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῆς ἐκπάγλου καλλονῆς αὐτῆς ὁ ἐγωισμὸς καὶ ἡ ὑπερηφάνεια τῆς δουκίσσης ἐκμηδενίζονται. Εὐθέως περιπτύσσεται μετὰ μητρικῆς θωπείας τὴν κεφαλὴν τῆς Ἔμμας, ἀσπάζεται αὐτὴν ἐπὶ τοῦ προσώπου μετὰ παραφορᾶς ἀκατασχέτου καὶ, λίαν χαμηλοφώνως ψιθυρίζει τὴν παντοδύναμον λέξιν ἥτις συνδιαλλάσσει καὶ συνενοῖ καὶ ἀποσκορακίζει πᾶν ἴχνος ὀργῆς, ἥτις διασπείρει τὸν ἔρωτα καὶ ἐπαναφέρει τὴν εὐτυχίαν, ναὶ, τὴν λέξιν ἐκείνην διὰ τῆς ὁποίας καθίσταται βέβαιον ὅτι πᾶσα ἀντίστασις καὶ ἐπιμονὴ ἐξηφανίσθησαν πλέον ἐκ τῆς μητρικῆς ταύτης καρδίας καὶ ὅτι ἐπὶ τέλους ἡ πολυθέλγητρος Παιδαγωγὸς ἀπέβαινε θυγάτηρ αὐτῆς.

— Συγγνώμην ! Ἀγαπητή μοι Ἔμμα, πολυφίλητός μοι κόρη, καὶ σὺ, φίλτατέ μοι Ὁράτιε, σᾶς ζητῶ συγγνώμην. Ἤδη ἀπονέμουσα ὑμῖν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου τὴν συγκατάθεσίν μου καὶ τὴν μητρικὴν εὐλογίαν μου, ἐπεύχομαι εἰς τὸν Ὕψιστον νὰ σᾶς καταστήσῃ εὐτυχεῖς καὶ ἀνέρελον τὸν συζυγικὸν βίον σας.

— Ὦ ! Μῆτέρ μου ! Μῆτέρ μου ! ἐφώνησαν συγχρόνως ὁ Βιλεφὸρ καὶ ἡ Ἔμμα ! Ἤδη εἴμεθα οἱ εὐτυχέστεροι τῶν θνητῶν !

ΤΕΛΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ

ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Οἱ ἐν Κων)πόλει κυρίαι καὶ κύριοι.

Τῇ εὐγ. φροντίδι τῆς κ. Μελπομ. Ταμπουριάδου.
Μελπομ. Ταμπουριάδου
Ἀναστασία Ζεμπουλίδου
Εὐτέρπη Βρυώνη
Κατίνα Λυζάρδου
Δέσποινα Γεωργιάδου

—

Χρυσάνθη Γεωργοπούλου
Μαριάνθη Βανδώρου
Εὐγενεία Βασιλείου
Κορνηλία Μεταξᾶ
Ἀνέττα Παρίση
Ἀφροδίτη Καλλιᾶ
Ἀργυρὼ Παμφίλ
Ἀναστασία Νικολαίδου
Καλλιόπη Ν. Θεολόγου
Ἄννα Καστοριάδου
Κλεοπάτρα Στρούβαλη
Ζωηρὰ Ζαροπούλου
Οὐρανία Μιχαηλίδου
Cathérine Duca
Ἀναστασία Ἀποστόλου
Ἑλένη Καλλέργη
Γ. Βέλλη
Αἰκατερίνη Κασστελάνου
Μαρίκα Μορφιάδου
Marie Tsicou
Μαρία Ψαραύτου
Εὐτυχία Γιαννακοπούλου
Ἀγλαΐα Γραμματικοπούλου
Κλειὼ Λειόκη
Σουλτάνα Σ. Χρυσοράπτη
Βασιλικὴ Θεοδωράτου
Αἰκατερίνη Θάνου
Ἀγγελικὴ Γ. Δρόλα
Ἀμαλία Κριτοπούλου

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι Οὐρανίας Θεοδώρου.
Ἄννα Δημοπούλου
Ἑλένη Κωνσταντινίδου
Καλλιρρόη Κριμίτσου
Εἰρήνη Γραμενοπούλου
Μαριάνθη Ἀστρᾶ
Σταῦρος Πλακίδου
Ἀσπασία Μ. Σταυρίδου
Ἀγιᾶ καποῦ.
Δ. Βέλλης
Ν. Ψωμόπουλος
Ἰάκωβος Τούζογλους
Ματαῖος Κασιρισίου
Charles yarian
Γεώργιος Ἰωαννίδης
Ἀναστάσιος Γεωργόπουλος
ὀδοντοϊατρός.

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντ. τοῦ κ. Θεοδώρου Σαραντίδου.
Τηλέμαχος Καριαδάκης
Ἀριστ. Ν. Λεπτίδης
Ἀντώνιος Γάφος
Θωμᾶς Ἐλευθεριάδης
Δημ. Β. Τσιλένης
Μιχ. Μιχαηλίδης
Θωμᾶς Σαμαρίδης
Στέφανος Κιουβεντόγλους
Παναγ. Παπαδόπουλος
Ναλμ. Τσέμπερ
Δημ. Φιλιππίδης
Δημ. Μπενᾶς
Τριαντάφ. Μεταξᾶς
Μιχαὴλ Γ. Πιρίκης
Ἀντώνιος Παλαμίδης
Ἀθ. Σάλτας (ἐν Ἀθήναις)
Ἰ. Κ. Διαθεσόπουλος
Ἰωάννης Χαροκόπος
Λάμπρος Γ. Σπυρέλης

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντ. δι τῆς κ. Εὐγενείας Ζ. Ζαμπίκου
Κωνστ. Μ. Γρηγοριάδης
Νικόλαος Γ. Κοσμίδης
Θεόδωρος Κ. Κεντσίδης
Θεόδωρος Α. Θεοδωρίδης
Ἰωάννης Θωμᾶς
Ἄγγελος Μαγαλόπουλος

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ἀναστ. Χρυσοπούλου.
Παντελῆς Ι. Ἠλιάδης
Βασίλειος Τηλιγάδης
Ἰωάννης Τσέπης
Γεώρ. Μ. Δασκαλάκης
Ἰωάννης Δ. Ἀλεξανδρίδης

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Γεωργίου Βουλάρου
Ἄννα Χ. Ἀθηναίου
Δημήτριος Βαρσάμης
Ἰωάν. Μ. Ἐμμανουηλίδης
Εὐστράτιος Σκούρας
Κωνσταντῖνος Κρομίδας
Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ἐλευθερ. Γρ. Ταπεινοῦ
Νικόλαος Φωτιάδης
Δημήτρ. Π. Ἀρζόγλους
Παυλῆς Γιαδηκαρύγλους

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τῆς κ. Βιολέτας Κλημενῆ
Μαρίκα Γήζη
Αἰκατερίνη Κεραμᾶ
Λεωνίδας Καψαμπέλης

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι κ. Σταμάτη Ἀθανασιάδου.
Γεώργιος Κουτελίδης
Πρόδρ. Σακαλατζόγλους
Δημήτριος Δεληγεώργης
Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι κ. Ζαχαρία Σουβατζόγλου
Ἀναστάσιος Ζέη
Νικόλαος Ἀποστολίδης
Π. Π. Πρίγκηπος

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Γεωργ. Χατζηγιάννη
Ἑλένη Παγανέλη
Οὐρανία Καραπαυλίδου
Φιλῆτσα Κοπελακίδου
Γρηγόριος Φρόδης
Γεώργιος Μανοῦσος
Δημήτριος Δρακόπουλος
Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ἀντων. Πλακοτάρη Γερὴ κιοῦ
Εὐστάθιος Α. Βουτυρᾶς
Ἑλένη Τερακίδου
Μ. Γ. Βλοῦσος
Ἰωάννης Σιρμακίδης

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Κυριλλου Κυριλλου.
Ἰωάννης Δερμήρογλους
Κων)τῖνος Κυρίλλου
Θρασύβουλος Κυρίλλου
Δημοσθένης Α. Δοκεανοῦ
Παναγιώτης Ἐμ. Βλαστὸς
Ἀναστ. Χ. Κυριλλίδης
Νικόλαος Ν. Φαράκλας

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τῆς κ. Σοφ. Ἐλ. Ἰωαννίδου.
Ἀργύριος Καλέβρας
Κων)τῖνος Γεωργιάδης
Εὐλογία Παπάζογλου
Κων)τῖνος Ἰωσηφίδης
Πέτρος Χρυσοχέρης
Κορνηλία Εὐθυμιάδου
Ζωὴ Σ Θεοχαρίδου

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ Κωνστ. Ξανθοπούλου
Ἰωάννης Μ. Ρομπόπος
Εὐαγγελος Παπαδόπουλος
Βασίλειος Ἀναστασιάδης
Γεώργιος Ἀδαλῆς
Βρασιδας Καραζήσης
Θεολόγος Παυλίδης
Ἐλευθ. Α. Ἐλευθεριάδης

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Δημητρίου Πιρπιρᾶ
Ἀναστάσιος Νέλης
Σαράντης Ἐμ. Ψαρόπουλος
Ἀλκιβιάδης Βαλάκας
Βασίλειος Γκρόζογλους
Δημήτριος Γεωργίου
Ἀριστοτελ. Λελεκόπουλος
Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τῆς κ. Χαρικλ. Ἀγγελίδου
Ἑλένη Ἐμλές
Ἄννα Φατούρη
Λαζαρος Λαζαρίδης
Χατζὴ Δημήτρης
Δ μ. Κωνσταντίνου

Βασίλειος Ξανθούλης
Φώτιος Κρόζης

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι Ἐλ. Χ'' Ἰωάννου
Γρηγόριος Φωλίδης
Νικόλαος Κηριτζῆς
Ἀριστ. Κρίθας
Κωνσταντῖνος Καρολίδης
Ἰωσὴφ Μεζαρτζίδης

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι Ἰωάν. Ἐλ. Ἰωαννίδου
Δημήτριος Κυριλλίδης
Θεμ. Παχόπουλος
Νικόλαος Παπουρῆς
Σάββας Κορυζενίδης
Μιχαὴλ Ξανθόπουλος

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι Κωνστ)τίνου Θεοτοκάτου
Νικόλαος Ἀντωνιάδης
Γεώργιος Γιαμαλῆς
Δημήτριος Τσάτσος
Κωνσταντῖνος Καρναγδῆς
Γρηγόριος Ἀσάνης

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι Ἀθ. Μαυρίδου
Ἰωάννης Χ'' Ἠλία
Πασχάλης Σέρερ
Γεώργιος Β. Μιλοράκης

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι Λεων. Παρασκευοπούλου.
Χαρίκλ. Α Παρασκευοπούλ.
Θεοδοῦλα Ἠλία Βουτσᾶ
Χιοτοποῦλα Καραμιχάλη
Ἀθανάσιος Βαλιάνος
Βασίλειος Μαστραπᾶς
Ἀναστασία Γαϊτανίδου
Θεόδωρος Γεωργιάδης
Κωνσταντῖνος Λεύζου
Κ. Κακομανώλης

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ἀριστασίου Τροχάνη
Ἀθηνᾶ Τροχάνη
Κατίνα Θεοτιλίδου
Δημήτριος Χριστὼρ
Νικόλαος Τροχάνης

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι κ. Ἀγ. Κουτσογιαροπούλου
Θεόδωρος Καλπατσόγλους
Στηλιανὸς Κοκονάτσος
Μιχαῆλος Ἀθανασιάδης
Γεράσιμος Μωραΐτης

—

Τῇ εὐγεν. φροντίδι Καλλιρρόης Γρηγιάδου
Ἀλέξανδ. Σαϊτανόπουλος
Χαρίλαος Νησιρίδης
Γεώργιος Λαύδας.

—

Τῇ εὐγ. φροντίδι τῆς κ Κλεοφίλης Δ. Μαλτεζάκη
Γεώρ. Παπαγιαννόπουλος
Κων)τῖνος Ξανθόπουλος
Κων)τῖνος Μπόνης
Κυριακὸς Ἀριστοβούλου
Ἀριστόδημος Ἀντωνιάδης

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Κλεοβ. Εὐθυβουλίδου
Μιχαὴλ Γιοτόπουλος
Δημήτριος Χ'' Σαράντου
Hortense Bouchet
Στηλιανὸς Βασιλειάδης
Εὐστράτιος Ἰωάννου

—

Φροντίδι τοῦ κ. Φιλίππου Δεβαρτῆ Νησιώτου
Ἀριστείδης Μαρούλης
Κατίνα Καλογρήδου
Ἰωάννης Δημητριάδης
Κωνσταν. Κωνσταντινίδης
Μαρῖνος Γαβριλάτος
Νικόλαος Σκαρλάτος

Φροντίδι δεσποινίδος Ἐλένης Κοτοπούλου
Ἑλένη Θεοδοσίου
Ἑλένη Παπαδημοπούλου
Κων)τῖνος Ζαφειριάδης
Χρῆστος Πόσκοβιτς

—

Φροντίδι δεσποινίδος Ἀθηνᾶς Φλωροπούλου.
Ἀναστασία Τσαγκοπούλου
Πηνελόπη Μαγκλῆ
Δέσποινα Καρακλέου
Φώτιος Κηρακλείδης

—

Φροντίδι τοῦ κυρίου Δημητρίου Ρίζου
Παντελῆς Μανουηλίδης
Ἰακωβος Πολίτης
Alphonse Ayanoglou

—

Φροντίδι τοῦ κυρίου Ἀποστόλου Δημητριάδου.
Σωκράτης Βασιλᾶτος
Κων)τῖνος Βλάχος
Γρηγόριος Γραμμώλης
Χαράλαμπος Δημόπουλος

—

Φροντίδ τοῦ κυρίου Χρηστάκη Ζιαριάδου
Θ Ι Δανιόλας
Spiridion Zacariadès
Στέφανος Μ. Μπόζοβιτς
Γεώργιος Ξενάκης
Χρῆστος Τζακυρόπουλος

—

Φροντ. Ζαφειρίου Ἰακώβ.
Θεόφιλος Τρομπούλης
Μιχαὴλ Τσόχος
Ἐμμαν. Παππᾶ Οἰκονόμου

—

Φροντ. Ἐμμ. Πετρουτσιάδου
Elise Livadari
Μάρκος Μαρκουίζος
Marie Marco Henri
Λουκᾶς Βαρθολομαῖος

—

Φροντ. Γεωργίου Ράϊκωφ.
Κ. Α. Γεωργιάδης
Louis Corinti
Ἀντώνιος Φιλανδριανὸς
Γεώργιος Ζωγραφάκης

—

Βασίλειος Ραπτόπουλος

Ἰωάννης Κούμας
Ἀθανάσιος Νότης
Ἑλένη Δ. Μελλᾶ
Κωνστ. Πραξιάδης
Σπυρίδων Χριστοφίδης
Σταμάτιος Φαλιέρος

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι Ἠλία Τρεβιτσιάνου

Ἄγγελος Γριβάλδης

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι Νικολάου Κροκοδυλάκη

Γεώργιος Κροκοδυλάκης
Γεώργιος Κόμας
Ἀντώνιος Σαμψών
Σπυρίδων Οἰγνιέσνοβιτς
Ἀπόστολος Ἀντωνιάδης
Διονύσιος Σιγάλας
Γεώργιος Χρηστίδης
Γ. Ἐλευθερόπουλος ἰατρός
Δημήτρ. Ἰωσήφου
Yincent Mangos
Γεώργιος Θεοδωρίδης
Γαβριὴλ Θεοδωρίδης
Κωνστ. Κωνσταντινίδης
Κωνστ. Λαζαρίδης
Ἰωάννης Μαυρίδης
Γεώργιος Πετρόπουλος
Νικόλαος Δ. Νεδελκόπουλος
Παντελῆς Παππαδόπουλος
Δημήτριος Παναγγέλης.
Νικόλαος Παππαδόπουλος
Ἰωάννης Δ. Καβρύλους
Μιχαὴλ Μεζήκης
Ἀντώνιος Βαρελάδης
Βασίλειος Χ. Κρυπλιώτης
Δημήτρος Παπαδόπουλος
Ἀχιλ. Δελιγραμματικας
Ἀντώνιος Τσαλόπουλος
Γεώργιος Β. Σγουρόπουλος
Ἀναστάσιος Π. Ἀραβίδης
Φ. Λευκόπουλος
Σωκρ. Γ. Ἀναστασιάδης
Τίτος Σωτηρίου

Ἀριστείδης Σωτηρίου
Σίλβιος Φιλιππούτσης
Θεόδωρος Μαζοκόπος
Πέτρος Ἰσιδωρίδης
Γεώργιος Κούρτελης
Κλεομένης Μορφάδης
Νικόλαος Παππαδόπουλος
Βασίλειος Ἱερομνήμων
Ἰω. Δημόπουλος
Γεώργιος Τσιτζέρης
Ἐμμανουὴλ Ξενάκης
Θεόδωρος Κούππας
Θεόδωρος Μάγος
Ἀχιλλεὺς Ἀντωνιάδης
Βασίλειος Παπαδόπουλος
Ἰωάν. Πετρίδης
Σπυρίδων Ραυτόπουλος
Ἰωάν. Χρυσοβαλλίδης
Ὅμηρος Ρεντζηπερίδης
Κωνστῖνος Ἀντωνιάδης
Νικόλαος Κοκορδιλάκης
Παναγιώτης Καρφάκης
Ἀντ. Παπᾶ Ἀντωνίου
Γεώργιος Βωλιάδης
Νικόλαος Χρυτόγερος
Ἀντώνιος Ζαμπέλλης

—

Τῇ εὐγ. φροντίδι τοῦ κ. Παύλου Σκλαβούνα.

Φλωριμὼν Κολλάρο
Νικόλαος Ξανθάκης
Ἀλέξανδρος Σγούτας
Κ)τῖνος Παραπαντόπουλος
Ἰωάννης Καραμαούνας
Παναγιώτης Ψαρᾶς
Κωνστῖνος Βιτάλης.
Κωνστῖνος Σακεριάδης
Ἐμμανουὴλ Χιλιαδῆς
Νικόλαος Πέλλας
Θεμιστοκλῆς Σῦμας
Κωνστῖνος Λευνταρίδης
Νικόλαος Λουτικόπουλος
Φωκίων Κούρτελης
Λοκαΐτης Χρηστορίδης
Ἰάκωβος Κωστόπουλος

Φροντίδι Δ. Γεργοπούλου

Γ. Μακρῆς
Δ. Μακρῆς
Α. Μαυροϊωάννης
Δ. Φιλιππίδης
Ε. Λιβαδᾶς
Ν. Δεστουνιάνος
Γ. Σταματιάδης
Θ. Κουβαλόγλους
Χ. Γιωργαρᾶς
Π. Καστρινάκης
Σ. Καλάβριας
Α. Καλάβριας
Ι. Δαπέης
Κ. Χρυσόπουλος
Α. Λαγγούσης
Ἰωάννης Ἀρχοντόπουλος
Χρῆστος Παπαδόπουλος
Θεόδωρος Κριωνᾶς
Γεώργιος Δημητριάδης
Ἀνδρέας Δρᾶκος
Γεώργιος Γαζάπης
Δημήτριος Ἀμούντζας
Παναγ. Μοσχόπουλος

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Ὀδυσσέως Σπαροπούλου

Θεοδώρα Σπυροπούλου
Ἐλπίδης Πάλλης
Ν. Δ. Ποσάντζης
Αἰμιλία Βαφοπούλου
Β. Κυζάκος
Πελαγ. Κατανοπούλου
Ἀν. Χριστοδουλίδης
Γ. Λεπτουσγόπουλος
Θ. Θωμαΐδης
Γ. Πλαστηρᾶς

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Δ. Βασιλειάδου

Γ. Γ. Μικρόπουλος
Θεολ. Α. Χασαπίδης
Ἰωάν. Ζῶτος
Ν. Ζ. Σίμπλης
Ν. Γ. Κρανιᾶς
Γ. Καναλλάπτης

Χρ. Ἰωάννης
Ἰωάν. Βλαχόπουλος
Κων. Χρυσαφίδης

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Κων. Παπᾶ Ἰωάννου

Δ. Παναγιωτίδης
Γ. Γρηγοριάδης
Ν. Νικήτας
Ἰωάννης Χ. Κομνηνοῦ
Πρόδρομος Σαράφογλους

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι Σ. Ξανθοπούλου

Βασίλ. Καλαποδόπουλος
Θ. Μ. Σπυρίδων
Μ. Κουκούλας

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ν. Εὐστρατίου

Κ. Εὐστρατίου
Β. Εὐστρατίου
Χαράλαμπ. Κωνσταντίνου
Σ. Κ. Χανασόπουλος
Θεόδωρ. Χ. Χαβιαρόπουλος

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι Ἀναστασίας Γρηγοριάδου

Σμαρὼ Χουρμουζιάδου
Μ. Ἰωαννίδου
Ἑλένη Ἀναστασιάδου
Πετρ. Δημάδης
Πρ. Νικολαΐδης
Ζαφείρ. Καλούδης
Ν. Μεγαλίδης
Ἰωάννης Καραγιαννίδης
Πετ. Παρασκευόπουλος
Δ. Ι. Λαμπρινίδης
Λιάσκος Γεωργιάδης
Θ. Παντελίδης
Γ. Γρανησιώτης
Ἰωάννης Λαζαρόπουλος
Ἀλκιβ. Χ. Μιχαηλίδης
Εὐστρ. Φωτινέλης.

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι Γεωργίου Σκαρπέλη

Ἀχιλλεὺς Βαφειάδης
Ἰωακεὶμ Σεραφειμίδης
Δημ. Π. Δαμηάνογλους
Ἀλ. Εὐαγγέλου
Α. Φράντζης
Στ. Μόσχας
Χρ. Κουτσόγλους

—

Τῇ εὐγ. φροντίδι τοῦ κ. Παντ. Τοπουζιάδου

Μιχαὴλ Τοπουζιάδης
Βικτωρία Κυριακίδου
Ἀχιλ. Νικολαΐδης
Πάτρα Τσουμπουκτσόγλου
Κων. Τζουμπουκτόγλους
Δημ. Λαζαρίδης
Θεοδ. Σκοπελίτης
Γιαννούλης Σάρος
Φεβρωνία Παπαδοπούλου

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Γερασίμου Χ. Γιαννάκη

Ἰωάννης Ἀϊβάτογλους
Σιμ. Δανηλόπουλος
Χρ. Καπαγιοβάνης
Ν. Πατώνιας
Θωμᾶς Τάνε
Γεράσιμος Χ. Γιαννάκης
Φραγκίσκος Γερασίμου

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι Αἰκατερίνης Γαζιάδου

Ὄλγα Γαζιάδου
Σαβέρ. Φουρτουνιάδης
Ν. Ἀναγνωστόπουλος
Μαρία Ἀναγνωστοπούλου
Ὀλυμπία Ἀντωνιάδου
Ν. Βασιλειάδης
Γ. Χλωρός

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι Γρ Γρηγοριάδου

Ἀνδρ. Μπουρνάζος
Ἀναστάσιος Θεμανάκης
Γ. Καμᾶς

Ν. Σιδερίδης
Θεοδ. Σπανίδου
Αἰμίλιος Μισαηλίδης
Δημοσθ. Τσαλίκας
Γ. Ν. Γιόβιτς
Ἀλ. Λαζαρίδης
Ἀνδ. Θ. Μαραγκός
Σταμ. Γλαριβάνης
Β. Ἀναστασιάδης
Κ. Κωνσταντινίδης
Ἑλ. Μαλτεζάκη
Δημ. Παξιμαδᾶς
Λεονάρδος Ματαράγκας
Ἀναστασία Παπαδοπούλου
Θεοδ. Σ Δαμασκηνοπούλου
Ν. Χρήστου
Ἰω Κ. Ἀσμάογλους
Ν. Ρούμπας
Ἰωσὴφ Α. Ἀργυριάδης
Ὀδυσσέας Ἀγγελόπουλος
Λεωνίδας Δ. Δαμούλης
Ἀργύριος Φ. Τζανίδης
Ζωὴ Βούλγαρη

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Δημητρίου Ν. Παππία

Δουδοῦ Ν. Παππία
Εὐαγγελία Ἰ. Τούλη
Ἰωάννης Τηλικόπουλος
Μιχαὴλ Ξανθόπουλος
Γεώργιος Ἰλιόπουλος
Ζωγράφ. Μπακαλογιάννης
Ἀνδρέας Χρυσόπουλος
Ἰωάννης Παλαιολόγος
Βασίλειος Σκαζικίδης
Ἰωάννης Ξανθόπουλος
Ἀνώνιμος
Ἀνδρέας
Νικόλαος Ἀντωνόπουλος
Νικόλαος Σεβαστόπουλος
Ματθαῖος Καμίνης
Ἀριστοτέλης Ροδοκανάκης

—

Στέφανος Πέτροβιτς
Νικόλαος Κριωνᾶς
Παντελῆς Πρώϊος

Αἰκατερίνη Στουδίτη
Ἰωάννης Κανέλος
Ἀθαν. Γιοτάκης χημικός.
Θεόδωρος Ἀποστόλου
Νικόλαος Μαλλαξώτης
Ἀρτεμισ. Μαυροκορδάτου
Δημήτριος Ἀδαμαντίδης
Διαμαντῆς Βαρταλίδης
Δημήτριος Σλάβτσωφ
Κων)τῖνος Ραπτόπουλος

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Ἀντων. Φιλανδριανοῦ

Γεώργιος Ζωγραφάκης
Κων)τῖνος Ἀδαμαντίου
Louis Corenthi
Ἰωάννης Μορρέτας
Κωνσταντῖνος Πραξιάδης
Εὐάγγελος Ἀλφαντζῆς
Σπυρίδων Ἀντίππας
Ἀριστείδης Χρυσαφίδης
Ἰωάννης Χριστίδης
Α. Ἐλευθερόπουλος
Σταμάτιος Μεσαρίτης
Δημήτριος Βούτας
Γεώργιος Πανταζάτος
Παντελῆς Κουερίνης
Γεώργιος Χρηστοφιλίδης
Πέτρος Καναγκίνης
Ἰωάννης Δότσης
Ἰωάννης Μαλιάκας
Πέτρος Τουβλατζόγλους
Σπυρίδων Μαντζαβῖνος
Ἐμμανουὴλ Σουλτάνης
Κωνσταντῖνος Γούναλης
Γαβριὴλ Βονάνος
Ἀλκιβ. Δ. Φραγκουλίδης
Παντελῆς Σταθάτος
Δημήτριος Ἀνεστόπουλος

—

Τῇ εὐγ. φροντίδι Ἰωάννου Παΐδα

Δημήτριος Ξανθόπουλος
Νικόλαος Ριζέτης
Δημήτριος Γλαβίνας
Κ. Καλογερόπουλος
Γεώργιος Γεωργιάδης
Πέτρος Γιασεμίδης
Κωνσταντῖνος Φαλιέρος
Σ. Χρηστορίδης
Σωκράτης Κόμητας
Ὅμηρος Μαράγκος
Ἀπόστολος Λαπόπουλος
Ἰδομενεὺς Βλιτίδης
Γεώργιος Γ. Π.
Σίμων Τριανταφυλλόπουλος
Διονύσιος Μαγειρόπουλος
Δημήτριος Μπούρας
Ἰωαννης Διαθεσόπουλος
Διονύσιος Παγούλης
Διονύσιος Παπαδόπουλος
Γεώργιος Μακρογιάννης
Νικόλαος Ζῶτος
Νικόλαος Καναρης
Δημ. Χαντζηαναγνώστου
Γεώργιος Καραγιανόπουλος
Γεώργιος Παναγιώτου
Βασίλειος Μακρῆς
Ἀριστοτέλης Γρ. Μολαστίδης
Εὐάγγελος Μῆτσος.
Θεμιστοκλ. Μιτσιοτάκης
Στυλιανὸς Κοσταρίδης
Εὐθυμία Γεωργίου
Ἀναστ. Εὐστρατίου
Δημ. Καμήλης
Μιχ. Σαπάντης
Διονύσιος Φάλαρας
Π. Στασινόπουλος ἰατρὸς
Κωνστ. Καμπίτσης
Στέφανος Παπα-Ἀνθούσης
Ἑλένη Κωνσταντινίδου
Χρυσὼ Παχωμίου

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι Δημητρίου Γ. Ζαφυρίδη.

Νικόλ. Φ. Λουμαγκιόζης
ἐξ Ἐγρι-Καποῦ
(Στοιχειοθέτης τῆς ἐφημερίδος «Κων)πολις»)
Στέφανος Γ. Στερνίδης
Ἀθ. Βενετιάδης ἐξ Ἠπείρου
Ἀλέξ. Χ" Β. Αὐγερίδης
Ἀριστόδ. Μ. Μικρόπουλος
Θωμᾶς Ν. Ξανθόπουλος
Γεώργιος Ἀστυκίδης
Λεωνίδας Κανδυλάκης
Νικόλαος Βακάλης
Λειστάρχ. Α. Ἀβραμίδης
Δημήτριος Συριωτάκης
Δημήτριος Χαρδούβελης
Σπυρίδων Α. Τίτος
Ἀχιλλεὺς Ἀρατος
Δημήτριος Τσόνας
Γεώργιος Κουντουρᾶς

—

Οἱ ἐν Μεγ. Ρεύματι

Τῇ φροντίδι τοῦ κ. Σπυρίδωνος Ἀντίππα

Ἀριστοτέλης Κοσμάδου
Ἀναστάσιος Νικολαΐδης
Φωτίκα Ἀμιραδάκι
Θεμιστοκ. Παπαδόπουλος
Ἀριστοτέλης Βασιλειάδης
Νικόλαος Μιζαντζόγλους

—

Χρῆστος Ταϊμιᾶς
Στέφ. Ἰωαννίδης
Θεόδωρος Ἰωαννίδης
Ἀρτεμ. Ν. Παπαδοπούλου

—

Οἱ ἐν Ἁγ. Στεφάνῳ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι Ἀδαμαντ. Α. Φιλιππίδου (φαρμακοποιοῦ)

Χουρμούζ. Χουρμουζιάδης
φαρμακοποιός
Ἰωάννης Δημητριάδης
Ἀθανάσιος Σιούλας
Δημήτριος Κονταρούδης
Ἱεροδιάκονος Χρύσανθος

—

φροντίδι τοῦ Κ. Λογοθετίδου Μυριοφύτου

Κοσμᾶς Κ. Λογοθετίδης
Κωνσταντῖνος Ζαννέτος
Ἰωάννης Πασχαλίδης
Σακελλάριος Παπ. Ἰωάννου
Βασίλειος Ι. Λογοθέτης
Παναγιώτης Κ. Εὐγενίδης
Ἰωάννης Κ. Μαυράκης,

—

Φροντ. Γεωργ. Σφακιανοῦ

Γεώργιος Βελέτζου
Βασίλειος Ι. Λογοθέτης
Π. Μαντζουρανίδης
Α. Μ. Ράλλης
Χ" Νικολ. Χ" Ἀλεξάνδρου
Γ. Καρᾶς
Β. Λαμπαδαρίου
Ζ. Θεοχαρίδης (ἰατρός)
Ylè. Ciacomo.

—

Οἱ ἐν Χαλκηδόνι

Τῇ εὐγενεῖ φροντ. τοῦ κ. Φράντς Μιναρετσόγλου.

Φράντς Μιναρετσόγλους
Ἀλ. Ροδίτης
Χ. Παπαδόπουλος
Δ. Δημητριάδης
Ἀλ. Παπάζογλους
Κ. Σαμιθράκης
Γ. Κανάρης
Ν. Τσιτσόπουλος
Γ. Πισάροβιτς
Ἀν. Τσουρόπουλος
Δημ. Ἰωάννου
Ἀθ. Σιδερίδου.

—

Τῇ εὐγ. φροντ. τοῦ κ. Ν. Βραχιολᾶ

Ὀδ. Ἀβραμίδης
Πέτρ Πετρίδης
Ἐμμ. Μαλανδράκης

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ἀγγέλου Κωτσίδα.

Ἀγγελ. Κωτσίδας
Ἀ. Καμάρας
Ἰωάν. Βουλγαρίδης
Π. Γρηγοριάδης.

—

Λ. Πασχόπουλος
Κίμ. Χαδούμογλους
Α. Γούϊας
Σ. Τσορπατσόγλους (ἰατρὸς)
Χρ. Ἀποστολίδης
Roger Pantopoulos
Βίκτωρ Δεπόλλος.
Χρ. Μισαηλίδης
Ἐμμ. Τριανταφυλλίδης
Ἐμμ. Γερακάρης
Γ. Καραντινός
Κ. Νικολαΐδης
Ἰωάννης Καστοριάδης (ἀρχιτέκτων)
Ἐμμ. Ἰωαννίδης
Μιλ. Σαβέριος (ἰατρός)
Περικλ. Βοῦρος
Ἰ. Ἐφέντης Κωνσταντινίδης
Ἡρ. Καράβας
Παῦλος Σταθόπουλος
Θεοδ. Μαναράκης
Ἀλ. Σγούρφ
Ἰωάννης Ἰωαννίδης
Χρ. Οἰκονομίδης
Ἰωάννης Παντελίδης
Ἀπόστ. Κεντητός
Ἰωάννης Μιλιόπουλος
Κ. Βεβεράτος
Γ. Μανούσης
Ν. Γεωργιάδης
Κ. Παυλίδης
Γ. Ἀβραμίδης
Θ. Βαλσαμίδης
Ἀθ. Μανίκογλους
Γ. Προδρόμου
Δημ. Παλουκίδης
Σωκρ. Ὀρφανίδης
Αἰμ. Γαλάτης.

—

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Δημητριάδου.

Α. Δημητριάδης
Β. Βασιλειάδης
Φώτ. Εὐγενίδης
Κ. Μανωλίδης
Ἀθανασία Στέφανοπούλου

—

Οἱ ἐν Ἀμισῷ.

Τῇ εὐγεν. φροντίδι τοῦ κ. Κλεάνθους Εὐαγγελίδου

Κλ. Εὐαγγελίδης
Ν. Ἠλίας
Μ. Καλαϊτζῆς
Δ. Φραγκούλης
Λάζ. Χ. Κατώγλου
Χαρ. Νεοφύτου
Δημ. Παπαδόπουλος
Κ. Γιαννακόπουλος
Ι. Χατζόπουλος
Ἱκράτης Πελοπίδης
Βελ. Γρίβας
Ἰωάν. Οἰκονομίδης
Δ. Σιμωΐδης
Νικ. Γαρυφαλλίδης
Α. Παλόγλους
Κ. Ἰωαννίδης
Ἀντ. Λ. Ὡρηλῆς
Λ. Ἀσλάνης
Σωκρ. Π. Ἐμφιετζόγλους
Μ. Σεραφειμίδης
Κ. Θ. Κωνσταντινίδης.